

ဓမ္မစကြာလည်စေသော်

轉法輪

(မြန်မာဘာသာပြန်)

緬文版

လီဟန်ကြည်

李洪志



作者像

မကြာခင်က ပြုစုသူပုံ

လည်တရားထွဋ်ခေါင်  
旋法至極

佛法無邊



法輪常轉

ဗုဒ္ဓဓမ္မတောင်မဲ့

ဓမ္မစကြာအမြဲလည်

ဒီဓမ္မစကြာပုံဟာ စကြာဝဠာရဲ့ အကျဉ်းချုပ်ပုံငယ် ဖြစ်တယ် ၊ သူဟာ ဒီပြင်ဟင်း  
လင်းပြင်တွေမှာလဲ သူ့ရဲ့ တည်နေမှု အသွင်သဏ္ဍာန်-ဖွံ့ဖြိုးရင် သန်ရေးဖြစ်စဉ်ရှိနေတာ  
တဲ့ ။ ဒါ့ကြောင့် တုံတစ်တုံလို့ ကျွန်တော်က ဆိုတာ ။

လီဟုန်ကြည်

這個法輪圖形是宇宙的縮影，他在其他各個空間也  
有他存在的形式、演化過程，所以我說是一個世界

—李洪志

# ဗုဒ္ဓဓမ္မဟူသည်

“ဗုဒ္ဓဓမ္မ”ဟာ သိမ်မွေ့ နက်နဲဆုံးဖြစ်တယ် ။ သူဟာ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ခပ်သိမ်းသောသဘော တရား ရေးရာများအနက် ဂွဏ္ဍိရအဆန်ဆုံး ၊ သာမန်လွန် အကျဆုံး သိပ္ပံပညာဖြစ်တယ် ။ တကယ်လို့ ဒီနယ်ပယ်ကို ဖော်ထုတ်ရင် သာမန်လူတို့ ရဲ့ အယူအဆကို အရင်းအမြစ်ကနေပြောင်းကိုပစ်ရမယ် ။ နို့မဟုတ်ရင် ဧကရာဇ်ကြီးရဲ့ သရုပ်မှန်ဟာ လူသားတို့ အဖို့ ထာဝစဉ် ဒဏ္ဍာရီ ယုံတမ်းစကားသာ ဖြစ်နေလိမ့် မယ် ။ သာမန် လူတို့ အနေနဲ့ ကိုယ် ဟာကိုယ် နဲ့အ မိုက်မဲစွာ ခည်းခတ်ထားတဲ့ တောင်ထဲမှာပဲ ထာဝစဉ် လေးဘက်သွားနေကြရမှာဖြစ် တယ်။

ဒီတော့ “ဗုဒ္ဓဓမ္မ”ဆိုတာ တာဝဲ လဲ ။ တာသာရေးလား ။ ဒဿနလား၊ ဒါဟာ “ခေတ်မှီနေပြီဖြစ်တဲ့ ဗုဒ္ဓတာသာရေး သုတေသီ ” တို့ ရဲ့ အမြင်သာ ဖြစ်တယ် ။ သူတို့ ဟာ သဘောတရားရေးကို လေ့ လာနေခြင်းသာဖြစ်တယ် ။ ဒဿနိကပညာ အသိုင်းအဝိုင်းကရယ်လို့ သူတို့ မှတ်ယူထားတာတွေကိုဝေ ဖန်ရှုံ့ချရေးလုပ်ရင်းလေ့လာနေကြ ။ သုတေသနဆိုတာကို ပြုနေကြခြင်းသာဖြစ်တယ်။ ခင်ခင်တော့ကာ “ဗုဒ္ဓဓမ္မ” ဆိုတာ တရားကျမ်း စာအုပ်တွေထဲကဟာကလေးလောက်သာမကပူး ။ အဲဒါဟာ “ဗုဒ္ဓဓမ္မ”ရဲ့ ပဏာမအဆင့် တရားသာ ဖြစ်တယ် ။ “ဗုဒ္ဓဓမ္မ”ဟာမြူ ။ မော်လီကျူးတို့ ကနေ ဧကရာဇ် အထိ ၊ ပိုဝယ်တာတွေကနေ ပိုကြီး တာတွေအထိ သိခက်လျှို့ ဝှက်တဲ့ အရာမှန်သမျှကို ထိုးထွင်းသိမြင်ရာမှာ အကျုံးမဝင်တာရယ်လို့ ကို မရှိ ။ ကြွင်း ကျန်တာရယ်လို့ ကို မရှိပါပဲ ။ သူဟာဧကရာဇ်ဂုဏ်သတ္တိထူးဖြစ်တဲ့ “ သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီ ” တို့ ကို မတူတဲ့ အဆင့်တွေမှာ မတူသလို ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုထားတာဖြစ်တယ် ။ တနည်းဆိုတော့ “တောက်” ဝါဒီတို့ ဆိုနေကြတဲ့ “တောက်” (တရား) ပါပဲ၊ ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ ဆိုနေကြတဲ့ “ဓမ္မ”ပါပဲ ။

မျက်မှောက် လူသားတို့ ရဲ့ သိပ္ပံပညာအနေနဲ့ ဘယ် လောက်ကြီး ထွန်းကားနေနေ ။ ဧကရာဇ်ကြီးက သိရခက်တဲ့ လျှို့ ဝှက်ချက်များရဲ့ တစ်စိတ်တစ်ဒေသသာ ဖြစ်တယ် ။ “ဗုဒ္ဓဓမ္မ” ထဲက အခြင်း အရာ အတိအကျ တို့ နဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့ ထုတ်ပြောဖို့ကြတဲ့ အခါ တချို့ က ဘယ်လိုများပြောကြသလဲ ဆိုတော့ “ခုဆို အီလက်ထရွန်နစ် ခေတ်ကြီးထဲ ရောက်နေပြီ ။ သိပ္ပံပညာတွေ သိပ်ထွန်းကားနေပြီ ။ အာကာသ ယာဉ်တွေတောင် တခြားပြုလုပ်တွေပေါ် ရောက်ကုန်ကြပြီ၊ ဒီအယူသည်းမှု အဟောင်းအဆွေးတွေကို ပြောနေ ကြတုန်းပဲလား ” တဲ့ ။ ရှင်းရှင်းပြောရရင် လျှပ်စစ်ဦးနှောက် (သင်္ချာစက်) တွေ ဘယ် လောက်ကြီး ထွန်းကားနေ နေ ။ လူ့ ဦးနှောက်ကို မယှဉ်နိုင်သေး ။ လူ့ ဦးနှောက်ဆိုတာ ခုထက်တိုင် သုတေသနပြု မဆုံးနိုင်သေးတဲ့ ပဟေဠိ အဖြစ်မှာပဲ ရှိနေတုန်း ဖြစ်တယ် ။ အာကာသယာဉ်တွေအနေနဲ့ ဘယ် လောက်ကြီး မြင့်အောင် ပျံနေနေ ။ ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေ နေနေကြတဲ့ ဒီရုပ်ဝတ္ထုဟင်းလင်းပြင်ထဲက ပျံထွက်မသွားနိုင်ကြသေးဖူး ။ ခေတ်လူ သားတို့ ရဲ့ ပညာဗဟုသုတအနေနဲ့ သိနားလည်နိုင်တာတွေဟာ

အင်မတန် ကို တိမ်လှတဲ့ ဟာကလေးတွေမဖြစ်စေလောက်ကလေးသာဖြစ်တယ် ။ စကြာဝဠာကြီးရဲ့ သရုပ်မှန်ကို တကယ်တမ်း သိနားလည်ရေးအဖို့ အလှမ်း ဝေးလွန်းလှလေစွ ။ တချို့ကများဆိုရင်ပကတိအခြင်းအရာတည်ရှိနေတဲ့ အဖြစ်မှန်ကိုတောင် မျက်မှောက်မ ပြုရဲကြ ၊ မထိမတို့ ရဲကြ ၊ အသိအမှတ် မပြုရဲကြဖူး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ဒီလူတွေဟာ သမရိုးကျနိုင်လွန်းလို့၊ ရှေးရိုးအစဉ်အလာအယူ အဆတွေကို ပြောင်းပြီး တွေးဆဖို့ ကို မလိုလားကြလို့ ဖြစ်တယ် ။ စကြာဝဠာ ၊ အချိန် - အကာပြင် ၊ လူ့ ဓန္ဒာကိုယ်တို့ နဲ့ ပတ်သက်လို့ ပဟေဠိကို လုံးလုံးလျားလျား အဖြေပေါ်လာစေချင်ရင် “ ဗုဒ္ဓတ ရားတော် ” ကိုသာ အားထားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ “ သူ ” ဟာ တကယ် မြတ်ခြင်း နဲ့ ယုတ်ခြင်း ၊ အကောင်းနဲ့ အဆိုး တို့ ကိုခွဲ ခြားနိုင်ပါပေတယ် ။ မှားယွင်းတဲ့ အမြင်မှန်သမျှကို ကျော်နင်းပယ်ရှားနိုင်ပါပေတယ် ။ ထိုမှတစ်ဆင့် အမြင်မှန် ပေး နိုင်စွမ်း ရှိပါပေတယ် ။

ဓုလူသားတို့ ရဲ့ သိပ္ပံပညာလမ်းညွှန် အတွေးအခေါ်အနေနဲ့ သိပ္ပံထွန်းကားရေး ၊ သုတေသနပြုရေးတို့ နဲ့ ပတ်သက်လို့ ရုပ်ဝတ္ထုကမ္ဘာအတွင်းမှာသာ တောင်ခတ်ထားရှာတယ် ။ အကြောင်းကိစ္စ တစ်ခုကို သိမြင်လာပြီ ဆိုတော့ မှ သွားပြီး သုတေသနပြုကြတယ် ၊ အဲသလို လမ်းမျိုးကို လိုက်နေကြရှာတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီဟင်းလင်းပြင်ထဲမှာ လက်နဲ့ ကိုင်ကြည့် လို့ လဲ မရ ၊ မျက်စိနဲ့ ကြည့် လို့ လဲ မမြင်ရပေမဲ့ ပကတိ အားဖြင့် တည်ရှိနေရုံမက ၊ ကျွန်တော်တို့ ဒီရုပ်ဝတ္ထုဟင်းလင်းပြင်မှာ ထင်ဟပ်လို့ လဲ ပြနိုင်လာတဲ့ အခြင်းအရာ မျိုးတွေ ၊ အခိုင်အမာ အတိအကျကို ပြလာနေတာမျိုးတွေကျတော့ မထိခံ မတို့ ဝံ ကြဖူး ၊ မထင်ရှားတဲ့ အခြင်း အရာတွေရယ်လို့ ထင်နေကြတယ် ။ အယူသန်သူတို့ကဆိုရင် သဘာဝခြင်းရာတွေပါရယ်လို့ ကို အထောက် အထားမဲ့ ကြံကြံဖန်ဖန် အကြောင်းပြောနေကြတယ် ။ အကြံမရိုးသူတွေကတော့ ကိုယ့် စိတ်နဲ့ ဖီလာတိုက်နေမှန်း သိနေပါရက်နဲ့ အယူသည်းတာတွေချည်းပါရယ်လို့ကို နင်းကန်ခွပ်ခွဲနေကြတယ် ၊ တက်လှမ်း ချင်စိတ် ခေါင်းပါးသူတို့ ကတော့ သိပ္ပံပညာ ထွန်းကားလှသေးတာမဟုတ်ပါရယ်လို့ ဆိုပြီး ခေါင်းရှောင် နေတတ်ကြတယ် ။ တကယ်လို့ လူသား တို့ အနေနဲ့ မိမိကိုယ်ကိုရော ၊ စကြာဝဠာကြီးကိုပါ အသစ်တဖန် ပြန်ပြီးသိမြင်နိုင်ကြမယ်ဆိုရင် ၊ လှေနံစားထစ် မှတ်ရစ်ပုံသေဆန်လှတဲ့ အယူအဆတွေကို ပြောင်းပစ်နိုင်ကြ မယ်ဆိုရင် ၊ လူသားတို့ဟာ ခုန်ပျံမှု တစ်ရပ်ကို ရရှိကြလိမ့် မယ် ။ “ ဗုဒ္ဓတရားတော် ” မြတ်က အတိုင်းအတာမဲ့ တောင်မဲ့ ကမ္ဘာကြီးကို လူသားတို့ ထွင်းဖောက် မြင်သာအောင် ဖန်တီးပေးနိုင်စွမ်း ရှိတယ် ။ ရှေးပဝေသကီ တစ်လျှောက်လုံးကစပြီး လူသားများ ၊ ရုပ်ဝတ္ထုတည်ရှိ နေတဲ့ ဟင်းလင်းပြင် အသီးသီး ၊ ဇီဝများနဲ့ တကွ စကြာဝဠာကြီးတစ်ခုလုံးကို ပြီးပြည့် ခုံခွာ ရှင်းလင်းအောင် ဟောကြားနိုင်သူဆိုလို့ “ ဗုဒ္ဓတရားတော်မြတ် ” သာ ရှိပါပေတယ် ။

လီဟုန်ကြည်

# မာတိကာ

## ပထမပိုဒ်ချချက်

၁။ လူတွေကိုအဆင်ပြေစီ တကယ်တွဲခေါ်ခြင်း။	1
၂။ မတူတဲ့ အဆင်လွှာတွေမှာ အဆင်ချင်းမတူတဲ့ တရားဓမ္မများ ရှိနေခြင်း။	7
၃။ သစ္စာ ၊ မေတ္တာ ၊ ဓန္တီတို့ဟာ လူကောင်းလူဆိုးတို့ကို နှိုင်းချိန်ကြည့်တဲ့တစ်ခုတည်းသော ခံညွှန်းဖြစ်ခြင်း။	11
၄။ “အစိုးကျင့်စဉ်” ဆိုတာ သမိုင်းမတင်မီကာလယဉ်ကျေးမှုဖြစ်ခြင်း။	14
၅။ “အစိုးကျင့်စဉ်” ဆိုတာ ကျင့်ကြံအားထုတ်ခြင်းပဲ။	20
၆။ ကျင့်ပါရက်နဲ့ တာပြုလို့ ကျင့်ရည်ကျင့်သွေးမတက်နိုင်ဖြစ်နေရသလဲ။	23
၇။ ဓမ္မစကြာတရားတော်ရဲ့ ထူးခြားချက်။	33

## ဒုတိယပိုဒ်ချချက်

၁။ ဒိဗ္ဗစက္ခုရေးရာပြဿနာများ။	41
၂။ အဝေးမြင်စွမ်းအင်။	55
၃။ ပုဗ္ဗေနိဝါသစွမ်းအင်။	57
၄။ ဓါတ်ကြီး (၅) ပါးအတွင်းမှာမဟုတ်တော့ ၊ လောက(၃)ပါးအပြင်သို့ရောက်။	63
၅။ အလိုရမက်ပြဿနာ။	69

## တတိယပိုဒ်ချချက်

၁။ သင်သားများကို ကျွန်တော်ကသားတပည့်တွေချည်း အဖြစ်သဘောထားခြင်း။	79
၂။ ပုဒ္ဓဂိုဏ်းကျင့် စဉ် နဲ့ ပုဒ္ဓဘာသာ။	80
၃။ ဧကဓရဏ (တစ်ခုတည်းသောကျင့် စဉ်ကိုသာ ခွဲကျင့်ရေး)။	86
၄။ စွမ်းအင်နဲ့ စွမ်းအား။	89
၅။ ပြောင်းပြန်လှန်ကျင့်ခြင်းနဲ့ စွမ်းအင်ငှားခြင်း။	91
၆။ အပမာရှိခြင်း ။	98
၇။ စကြာဝဠာစကား။	106
၈။ သင်သားများကို ဧရာကဘာတွေများပေးသလဲ။	109

၉။ စွမ်းအင်ခွင်။	117
၁၀။ ဓမ္မစကြာတရားတော်သင်သားများအနေနဲ့ ကျင့်စဉ်ကို တယ်လိုဖြန့် ချီကြမလဲ။	118

**စတုတ္ထပိုဒ်ချချက်**

၁။ ဆုံးရှုံးခြင်းနဲ့ ရရှိခြင်း။	122
၂။ ကံကြွေးဝင်ကြွေးတိုရဲ့ အလှည့်အပြောင်း၊	125
၃။ စိတ်ရည်စိတ်သွေးဖြင့်တင်ရေး။	136
၄။ ဦးထိပ်မှသွန်းလောင်းခြင်း ။	143
၅။ “ဂန္ထီရတံခါး” နေရာယူခြင်း။	147

**ပဉ္စမပိုဒ်ချချက်**

၁။ ဓမ္မစကြာပုံသွင် ။	155
၂။ ဆန်းကြယ်ကျင့်စဉ်။	158
၃။ မိစ္ဆာကျင့်နည်း ကျင့်ခြင်း။	160
၄။ ကျားမနံတွဲကျင့်ခြင်း။	164
၅။ ရုပ်-နာမ်စွယ်နံကျင့်ခြင်း။	166
၆။ ဓမ္မကာယ။	168
၇။ အနေကဇာတင်ခြင်း။	169
၈။ အရပ်ပညာအတတ်။	177

**ဆဋ္ဌမပိုဒ်ချချက်**

၁။ မီးကစားခြင်း-တီလူစီး (စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်း)	179
၂။ ကျင့်ရာမှာ ပယောဂအမှောင် ဝင်ခြင်း။	189
၃။ ကိုယ့် စိတ်ထဲကနေ ပယောဂအမှောင် ပေါ်ရခြင်း။	197
၄။ ပဓာနအသိစိတ်ခိုင်မာရမယ်။	203
၅။ မုချကို စိတ်ဖြောင့် မှန်ရမယ်။	204
၆။ ကိုယ်ခံသိုင်းပညာ-အစိုးကျင့်စဉ်။	212
၇။ ပေါ်လွင်လိုစိတ်။	217

## သတ္တမပိုချချက်

၁။ သက်သတ်ပြဿနာ။	222
၂။ အသားစားပြဿနာ။	227
၃။ မနာလိုစိတ်။	234
၄။ ရောဂါကုပြဿနာ။	241
၅။ ဆေးရုံကုနဲ့ အစိုးကျင့် ခင်ကု။	247

## အဋ္ဌမ ပိုချချက်

၁။ ရိက္ခာကင်း။	252
၂။ “အစိုး” ခိုးခြင်း။	255
၃။ “အစိုး” ဆွတ်ယူခြင်း။	258
၄။ ကိုယ်ကျင့်မှ ကိုယ်ရမှာ။	261
၅။ “အာကာတစ်ပတ်ခရီး” ။	270
၆။ ပီတိအစွဲ။	281
၇။ ဝနီပိတ်။	284

## နဝမပိုချချက်

၁။ အစိုးကျင့် ခင်နဲ့ အားကစား။	286
၂။ အာရုံ ။	290
၃။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ (စိတ်ခါတ်ကြည်လင်သန့်စင်ရေး) ။	298
၄။ ပါရမီခါတ်ခံ။	304
၅။ အသိ။	306
၆။ ပါရမီဂုဏ်ရှိန်ကြီးရင့်သူ။	314



# ပထမပို. ချချက်

## လူတွေကိုအဆင် မြင် ဆီ တကယ် တွဲခေါ်ခြင်း ။

ကျွန်တော် အနေနဲ့ တရား ပြန် ချီရာ ၊ ကျင့် ခင် ပို ချ ရာမှာ ၊ တလျှောက်လုံးပဲ လူ့ အဖွဲ့ အစည်း အပေါ် သင်သားတွေအပေါ် တာဝန်ယူခဲ့ တာနဲ့ အမျှ ၊ ရရှိတဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုဟာကောင်းမွန်ပါတယ် ။ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းတစ်ခုလုံးအပေါ် သြဇာသက်ရောက်မှုဟာလည်း အတော်အတန်ကောင်းမွန်ပါတယ် ။ ပြီးခဲ့ တဲ့နှစ် များအတွင်း ၊ အစိုးကျင့် ခင်(ချီကုန်း)ဆရာ များစွာတို့ က အစိုးကျင့် ခင်သင်ပေးခဲ့ ကြတယ် ။ သူတို့ ဟောကြ ပြောကြတာတွေက ၊ ရောဂါကင်းရေးကျန်းမာရေးအဆင် ထဲကဟာတွေချည်း ဖြစ်တယ် ။ မှန်တယ် ၊ သူများကျင့် ရပ်တွေ မကောင်းပါလို့ ဆိုလိုတာမဟုတ်ပါ ။ အဆင်မြင် က ဥစ္စာတွေကို သူတို့ ပြန်ချီခြင်း မပြုကြလို့သာ ကျွန်တော်က ဆိုလိုတာပါ ။ တပြည်လုံးက အစိုးကျင့် ခင်အခြေအနေကိုလည်း ကျွန်တော် အကုန် သိတယ် ။ ပြည်တွင်းပြည်ပမှာ တကယ် ကို အဆင် မြင်ဆီမျှော်ကိုးပြီးကျင့်ခင် လက်ဆင့် ကမ်းရေးကို ခုကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်းသာလုပ်နေတယ် ။ အဆင် မြင် ဆီလက်ဆင့် ကမ်းရေးကို တာဖြစ်လို့ လုပ်တဲ့ လူမရှိရသလဲ? တာဖြစ်လို့ လဲဆိုတော့ နီးနွယ်နေတဲ့ ပြဿနာတွေက သိပ်ကြီးနေ ၊ နီးနွယ်နေတဲ့ သမိုင်းအကြောင်းခံတွေ ကလည်း သိပ်နက်နေ ၊ နီးနွယ်နေတဲ့ အဝန်းအဝိုင်းကလဲ သိပ်ကျယ်နေ ၊ ဆက်စပ်နေတဲ့ ပြဿနာတွေကလဲ သိပ်ရှုရှုနေလို့ ဖြစ်တယ် ။ ဒါမျိုးက သူလိုဝါလိုလူတွေ လက်ဆင့် ကမ်းနိုင်တာမျိုးလဲ မဟုတ်ပဲကိုး ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ အစိုးကျင့် ခင် ဝိုက်ဝန်းဝန်းများစွာတို့ က ဥစ္စာတွေကို ထိရတော့ မှာမို့ လို့ ကိုး ။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော် တို့ အစိုးကျင့် ခင်ကျင့် သူ များစွာတို့ အနေနဲ့ က ၊ ဒီနေ့ ဒီကျင့် ခင်ကို ကျင့် လိုက်ကြ ၊ နက်ပြန်ဟိုကျင့် ခင်ကို ကျင့် လိုက်ကြနဲ့ ဟာ ၊ တကိုယ်လုံးကို ကမောက်ကမ ဖြစ်နေပြီမို့ ကျင့် လို့ ကို ဖြစ်မြောက်တော့ မှာ မဟုတ်တာ ကျိန်းသေတယ် ။ သူများတွေက လမ်းမကြီးအတိုင်းလိုက်ကျင့် နေကြတဲ့ အခါမှာ ၊ သူတို့ ခဗျာ လမ်းသိမ်လမ်းစွားကလေးတွေနဲ့ ချည်း ပက်ပင်းရင်ဆိုင်နေကြရတယ် ။ ဒါကိုကျင့် ရင် ဟိုဟာက နှောင့် ယှက် လိုက် ၊ ဟိုဟာကို ကျင့် ရင် ဒီဟာကနှောင့် ယှက်လိုက်နဲ့ ၊ အနှောင့် အယှက်တွေနဲ့ ချည်း တိုးနေရလေတော့ တယ်ကျင့် လို့ ရပါတော့ မလဲ ။

ဒါတွေကိုကျွန်တော်တို့ အကုန်တီးစိတ်တိုက်ချပေးသွားမယ် ။ သင်ရှေ့ ဆက်ကျင့် သွားနိုင်အောင် ၊ ကောင်းတာတွေချန်ပြီး ၊ မကောင်းတာတွေ ပယ်ပစ်ရမယ် ။ တစ်ခုတော့ ရှိတယ် ၊ တရားတော်ကို တကယ်တမ်း လာသင်ယူသူတွေမှဖြစ်မယ် ။ တကယ်လို့ သင် အနေ နဲ့ စိတ်အခွံ အမျိုးမျိုး ပိုက်ထားရင် ဖြစ်စေ ၊ သိဒ္ဓိလိုချင်လို့ လာတာမျိုး ဖြစ်ရင်ဖြစ်စေ ၊ ရောဂါလာအကုခံတာမျိုး ဖြစ်ရင်ဖြစ်စေ၊ သဘောတရား လာနားထောင်တာမျိုး

ဖြစ်ရင်ဖြစ်စေ ၊ ဒါမှမဟုတ် မကောင်းတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုခုနဲ့ လာတာမျိုး ဖြစ်ရင်ဖြစ်စေ ၊ အလကားချည်း မှတ်ပေတော့ ။ တာပြုလို့လဲဆိုရင် ကျွန်တော်ပြောပြီးပြီ ၊ ဒီကိစ္စက ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းသာ လုပ်နေတာကိုး ။ ခုလိုကိစ္စမျိုးဆိုတာ အခွင့် အလမ်း များများစားစားရှိမှာမဟုတ်ပါ ။ ကျွန်တော်ကဒီအတိုင်းတစ် လျှောက်လုံးလက်ဆင့် ကမ်းသွားမှာချည်းလဲ မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော် အမြင်အရပြောရရင် ၊ ကျွန်တော်ကျင့် စဉ် လက်ဆင့် ကမ်းတာ ၊ တရားဟောတာကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ နားထောင်ရသူတို့ အနေနဲ့ တကယ် ကို တယ် လောက်များ ..... လဲလို့ ကျွန်တော်ဆိုချင်တယ် ။ နောင်ကျရင် သင်သိလာလိမ့်မယ် ဒီအချိန်ပိုင်း ကလေးဟာ အင်မတန် ကို ပျော်စရာကောင်းလို့က်ပါတ်ဆိုတာကို သင်ခံစားမိလာလိမ့်မယ်၊ မှန်တယ် ၊ ပဋ္ဌာန်းဆက်ကို ကျွန်တော်တို့ ယုံတယ် ဒီမှာ ထိုင်နေကြသူတွေဟာ ပဋ္ဌာန်းဆက်တွေချည်းတဲပေါ့ ။

အဆင့် မြင့် ဆီ ကျင့်စဉ်လက်ဆင့် ကမ်းပေးခြင်းဟာ တာလဲဆိုတာ စဉ်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ လူတွေကို ချွတ်တာမဟုတ်လား ? လူတွေကို ချွတ်ခြင်းဆိုတော့ သင်အနေနဲ့တကယ် ကို ကျင့် ကြံ အား ထုတ်ရာကျနေပြီပေါ့၊ ရောဂါကင်းရေး ကျန်းမာရေးလောက်တင် တယ်ကတော့ မလဲ ။ ကဲ တကယ်ကျင့် ပြီ ဆိုတဲ့ နောက်တော့ ၊ သင်သားတွေအပေါ် စိတ်ရည်စိတ်သွေး တောင်းဆိုမှုလဲ မြင့် လာရတော့ မှာပေါ့ ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာထိုင်နေကြသူတွေဟာ တရားတော်ကို လာသင်ယူကြတာဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ သင် အနေနဲ့ ကိုယ် ကိုယ် တကယ် တရားကျင့် သူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ဒီမှာထိုင်နေတာမျိုး ဖြစ်ရမယ် ။ စိတ်အခွဲတွေ ခွန့် လွတ်ပစ်ရလိမ့် မယ် ။ သင် အနေနဲ့ တောင်တဲတဲ့ ရည်ရွယ်ချက် အမျိုးမျိုးနဲ့ ကျင့် စဉ်ကို လာသင်ယူတာမျိုး - တရားတော်ကို လာသင်ယူ တာမျိုးဆိုရင် ၊ တာမှတတ်မှာ မဟုတ်ဘူး ။ သင် ကို အမှန်တရားတစ်ရပ် ပြောပြမယ် လူတို့ရဲ့ကျင့်ကြံ အား ထုတ်ဖြစ် စဉ်တလျှောက်လုံးဆိုတာ လူတို့ ရဲ့ စိတ်အခွဲတွေကိုချွတ်ပြီးရင်းချွတ်ပစ်တဲ့ ဖြစ်စဉ်ပဲ ဖြစ်တယ် ။ သာမန် လူတို့ ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းမှာ ၊ လူတွေဟာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် လှီးနေကြ ။ ကလိန် ခြံ ကျနေကြတယ် ။ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ဒီအကျိုးကလေးအတွက်နဲ့ သူများကို ထိခိုက်နစ်နာအောင် လုပ်နေကြ တယ် ။ ဒီစိတ်မျိုးတွေကို အကုန်ခွန့် ပစ်ရမယ် ။ အထူးသဖြင့် ကနေ့ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် စဉ်သင်ယူနေကြသူတို့ အနေနဲ့ ဒီစိတ်မျိုးတွေကို သာပြီးတော့ တောင် ခွန့် ပစ်ကြရမယ် ။

ဒီမှာ ကျွန်တော်က ရောဂါကုရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောမနေဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ရောဂါ လဲ ကုမပေးဘူး ။ ဒါပေမယ့် တကယ် တရားကျင့် သူတို့ အနေနဲ့ ကိုယ်မှာရောဂါရှိနေရင်ကျင့်လို့ ရမှာ မဟုတ်ဘူး ။ သင် ကို ကျွန်တော်က ခန္ဓာသန့် စင်ရေး လုပ်ပေးရမယ် ။ ခန္ဓာသန့် စင်ရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ တကယ်တမ်းကို ကျင့် စဉ်လာသင်ယူကြသူတွေ ၊ တကယ်တမ်းကို တရားလာသင်ယူကြသူတွေကိုမှ လုပ်ပေးမှာ။ သင် အနေနဲ့ ဒီစိတ်တွေကို ခွန့် မရရင် ၊ ဒီရောဂါ အခွဲတွေကို ခွန့် မရရင် ကျွန်တော်တို့ တာမှ လုပ်ပေးနိုင်မှာ မဟုတ်ကြောင်း ၊ တာမှတတ်နိုင်မှာ မဟုတ်ကြောင်းကို အလေးတင်းပြောထားပါရစေ ။ တာဖြစ်လို့ လဲဆိုတော့

ဒီစင်္ကြာဝဠာအတွင်းမှာ တရားသဘောတစ်ရပ်ရှိနေတာကိုး ။ သာမန်လူတွေကြားကကိစ္စတွေဆိုတာ ဗုဒ္ဓ  
ဂိုဏ်းအလိုအရ ဆိုရင်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ကြောင်းကိုးတရားအရဖြစ်ပျက် နေကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။ မွေး - အို -  
နာသေဆိုတာ သာမန်လူတို့ အဖို့ ဒီအတိုင်းကိုးတဲ့ တည်ရှိနေတာဖြစ်တယ် ။ လူတွေအနေနဲ့ အရင်က  
မကောင်းတာ တွေလုပ်မိလို့ ဖြစ်ပေါ်လာရတဲ့ အကုသိုလ်တွေကြောင့် သာ ၊ ခုလိုရောဂါတယတွေ ဖြစ်လိုဖြစ် ၊  
တေးဒုက္ခ တွေရောက်လို့ရောက် ဖြစ်နေကြတာလေ ။ ဒုက္ခခံရခြင်းဆိုတာ ဝဋ်ကြွေးတွေကို ပြန်ဆပ်နေရ  
တာပေါ့။ ဒါကြောင့် ဘယ်သူမှ ဒါကို ပေါ့ပေါ့ တန်တန် သွားပြင်လို့ မရပူး ။ သွားပြင်လိုက်ရင် တင်နေတဲ့  
အကြွေးတွေကို ပြန်ဆပ်တဲ့ နေလို့ ရရာရောက် သွားမှာဖြစ်တယ် ။ ပေါ့ ပေါ့ ဆဆ လုပ်ချင်သလို သွားလုပ်လို့  
လဲ မရဘူး ။ နို့မဟုတ်ရင် မကောင်းမှုလုပ်ရာကျမှာဖြစ်တယ် ။

လူကို ရောဂါကုပေးတာ ၊ ရောဂါကင်းစေအောင် ကျန်းကျန်းမာမာဖြစ်စေအောင် ဆောင်ရွက်ပေး  
တာဟာ ကောင်းမှုပြုရာကျတယ်လို့ တချို့ ကထင်နေကြတယ် ။ ကျွန်တော် အမြင်အရ ပြောရရင် ၊ တကယ်  
ရောဂါပျောက်သွားတာမျိုး တစ်ယောက်မှမရှိဘူး ။ ရောဂါကို ရွှေ ဆိုင်းပစ်လိုက်တာမျိုး ၊ တစ်ခုခုအဖြစ် ပြောင်း  
ပေးလိုက်တာမျိုးတွေချည်းဖြစ်တယ် ။ တစ်ခါတည်း ယူပစ်လိုက်တာမျိုးရယ်လို့ ကို မရှိဘူး ။ ဒီတေးဒုက္ခကို  
တကယ်တမ်း ပယ်ပစ်မယ်ဆိုရင် ၊ အကုသိုလ်တွေ ပြုန်းကုန်မှ ဖြစ်မယ် ။ တကယ်လို့ ဒီရောဂါပျောက်အောင်  
တကယ်တမ်း ကုပေးနိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ ဒီအကုသိုလ်တွေကို အပြီးအပိုင် ပယ်ရှင်းပစ်နိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ ဒီအဖြစ်မျိုး  
တကယ် ကို ရောက်နိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ ဒီလူလဲ အဆင့် နိမ့် တော့ မှာ မဟုတ်ဘူး ။ တရားသဘောတစ်ရပ်ကို  
သူမြင်နေရောပေါ့။ ( ဝါ ) သာမန်လူတွေကြားကတရားသဘောကို ပေါ့ပေါ့တန်တန် ဖျက်ဆီးကောင်းတာမျိုး  
မဟုတ်မှန်း သူသိနေရောပေါ့ ။ တရားကျင့် ရင်း ကျင့် သူအနေနဲ့ ဂရုဏာစိတ်အရင်းခံ နဲ့ ကောင်းမှုပြုတာ ၊  
ရောဂါကုပေးတာ ၊ ရောဂါ ကင်းစေအောင် ၊ ကျန်းမာအောင် ဆောင်ရွက်ပေးတာမျိုးကို ခွင့် ပြုတယ် ။ ဒါပေမယ့်  
လုံးလုံးပျောက်အောင် ကုပေးနိုင်တာမျိုးလဲ မဟုတ်ဘူး ။ တကယ်လို့ သာမန်လူတစ်ယောက်ရဲ့ ရောဂါကို  
တကယ် ကို အဖြစ်ပြတ်ပစ်နိုင်မယ်ဆိုပါတော့ ၊ တရားမကျင့် တဲ့ သာမန်လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ဒီကနေ ထွက်  
သွားတဲ့ အခါ တာရောဂါမှ မရှိတော့ ဘူးတဲ့ ၊ ဒါပေမယ့်လို့ သာမန်လူတစ်ယောက်အဖြစ်မှာပဲရှိနေဦးမယ်ဆိုရင်  
ကိုယ်ကျိုးနဲ့ ပတ်သက်လာတဲ့ အခါ သာမန်လူလိုပဲ နင်လား ငါလား လှီးနေဦးမယ်ဆိုရင် ၊ သူ့ အကုသိုလ်တွေကို  
ပေါ့ပေါ့တန်တန် ပယ်ပစ်လို့ တယ်ဖြစ်မလဲ ။ ဒါမျိုးကို အရှင်းခွင့် မပြုဘူး ။

ဒါဖြစ်ရင် တရားကျင့် သူတွေကိုတော့ တာပြုလို့ လုပ်ပေးလို့ ရသလဲ ။ ဒါကတော့ တရားကျင့်  
သူဆိုတာ အဖိုးထိုက်တန်ဆုံး ဖြစ်လို့ ပဲ ။ သူက တရားကျင့် ချင်နေလေတော့ ပေါ်ထွက်လာတဲ့ ဒီဆန္ဒဟာ  
အဖိုးထိုက်တန်ဆုံး ဖြစ်လို့ ပဲ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ဗုဒ္ဓစိတ်နဲ့ပတ်သက်လို့ နှိုးနှောလေ့ ရှိကြတယ် ။ ဗုဒ္ဓစိတ် ပေါ်  
ထွန်းလာပြီဆိုတာနဲ့ ဉာဏ်တော်ရှင်တွေက သူ့ ကို အကူအညီပေးနိုင်ကြတော့တာပေါ့ ။ တာသဘောလဲဆို

တော့ ၊ ကျွန်တော် အနေနဲ့ ပြောရရင် ၊ ကျွန်တော်က အဆင် မြင့် မှာ ကျင့် ခဉ်လက်ဆင် ကမ်းနေတာ ဖြစ်လေတော့ ၊ အဆင် မြင့်က တရားသတောနဲ့ ဆက်စပ်နေတဲ့အပြင် ၊ ဆက်စပ်နေတဲ့ ပြဿနာတွေကလဲ သိပ်ကြီးနေလို့ ပဲ ။ ဒီခဏ္ဍာဝဠာအတွင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ မြင်တာက ၊ လူ့ အသက်ဟာ သာမန်လူတို့ ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းကနေ ပေါက်ပွားလာတာ မဟုတ်ဘူး ။ လူ့ အသက်အစစ်ဟာ ခဏ္ဍာဝဠာဟင်းလင်းပြင်ကနေ ပေါက်ပွား လာတာဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ ဒီခဏ္ဍာဝဠာအတွင်းမှာ အသက်ဖန်တီးတဲ့ အရာဝတ္ထုအမျိုးမျိုး အများ ကြီးရှိနေတာမို့ ၊ အဲဒီအရာဝတ္ထုတွေ အပြန်အလှန် အကျိုးသက်ရောက်မှုလှုပ်ရှားကြရင်း အသက်တွေ ပေါက်ပွားလာ နိုင်လို့ ဖြစ်တယ် ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် လူတို့ ရဲ့ အစောဆုံးအသက်ဟာ ခဏ္ဍာဝဠာကနေ ပေါ်လာတာ ဖြစ်တယ် ။ ခဏ္ဍာဝဠာဟင်းလင်းပြင်ဟာ နဂိုမူလကတည်းက မွန်မြတ်ပြီးသား ဖြစ်တယ် ။ ကျင်း (真 သစ္စာ ) - ခန့် (善 မေတ္တာ) - ရင် (忍 ခန္တီ)ဆိုတဲ့ ဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ ပြည့် နုံပြီး ဖြစ်တယ် ။ အကြင်သူဟာ ဖွားမြင် လာပြီဆိုကတည်းက ခဏ္ဍာဝဠာနဲ့ ဇာတ်တူဖြစ်နေပြီးသားဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့် သက်ရှိတွေပေါက်ပွားတာ များလာတဲ့ အခါ အုပ်စုလိုက်ဖြစ်တဲ့ လူမှုဆက်ဆံရေးလဲ ပေါ်ထွက်လာလေရော ၊ ဒီအထဲမှာ တချို့ အနေနဲ့ တကိုယ်ကောင်း စိတ် ပွားကောင်းပွားလာကြမယ် ။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ အဆင် ကျလာကြမယ် ။ ဒီအဆင် လွှာမှာ နေလို့ မရတော့ တာနဲ့ အမျှ အောက်ကိုကျရတော့ တာပေါ့ ။ ဒီ အဆင် လွှာ မှာလဲ မကောင်းပြန်ရင် ၊ နေလို့ မရပြန်ရင် အောက်ကိုဆက်ကျတို့ ဘဲရှိတယ် ။ နောက်ဆုံးကျတော့ လူသားတို့ ရဲ့ ဒီအဆင် လွှာကို ကျရောက်လာကြ ရပါလေရော ။

လူ့ အဖွဲ့ အစည်းတစ်ရပ်လုံးဟာ အဆင် လွှာတစ်ခုအတွင်းမှာချည်းဖြစ်တယ် ။ ဒီအဖြစ်ကို ဆိုက် လာရတယ်ဆိုတာက ၊ သာမန်လွန်စွမ်းအင်တို့ အနေနဲ့ ပြောရရင် ဖြစ်စေ ၊ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေအနေနဲ့ ပြောရ ရင် ဖြစ်စေ ၊ မူလက အဲဒီသက်ရှိတွေဟာ ဗျက်ဆီးခံရဖို့ ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့် ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေက မေတ္တာဂရုဏာစိတ် အရင်းခံပြီး သူတို့ကိုအခွင့်အလမ်းထပ်ပေးပြန်တာနဲ့ အမျှ ၊ ခုလို ဝိသေသထူးလှတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ရပ် ၊ ဝိသေသထူးတဲ့ဟင်းလင်းပြင်တစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်လာတာဖြစ်တယ် ။ ဒီဟင်းလင်းပြင်က သက်ရှိတွေဟာ ခဏ္ဍာဝဠာအတွင်းရှိ ဟင်းလင်းပြင်အားလုံးက သက်ရှိတွေနဲ့ မတူဘူး ။ ဒီဟင်းလင်းပြင်က သက်ရှိတွေက တခြားဟင်းလင်းပြင်တွေက သက်ရှိတွေကို မမြင်ရဘူး ။ ခဏ္ဍာဝဠာရဲ့ သရုပ်မှန်ကို မမြင်ရဘူး ။ ဒါကြောင့် ဒီလူတွေဟာ မျက်စိလည်လမ်းမှားအဖြစ်မျိုးကျရောက်နေရာ ကျရှာပေတယ် ။ ရောဂါပျောက်ချင်ရင် ၊ တေးကင်းချင်ရင် ၊ အကုသိုလ်တွေ ပြုန်းကုန်စေချင်ရင် ၊ ဒီလူတွေအနေနဲ့ ကိုယ် ပင်ကိုယ်၏ဖြစ် အစစ်အမှန်ဆီ ပြန်ရောက်နိုင်အောင် တရားကျင့်ကိုကျင့်မှဖြစ်မယ် ။ ဒါကတော့ တရားကျင့် ရေး အမျိုးမျိုးမှာ အကုန်ဒီလိုဖြစ်ထားကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။ လူတို့ အနေနဲ့ ကိုယ် ပင်ကိုယ်၏ဖြစ် အစစ်အမှန်ဆီ ပြန်ရောက်ဖို့ ကမူ လူဖြစ်ခြင်းရဲ့ ရည်မှန်းချက်အစစ် ဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် အကြင်သူအနေနဲ့ တရားကျင့် ချင်ပြီ ဆိုတာနဲ့

တပြိုင်နက် ဗုဒ္ဓစိတ် ထွန်းလာပြီလို့ မှတ်ယူခံရတော့ တာပေါ့ ။ ဒီအတွေးဟာ အဖိုးထိုက်ဆုံး ဖြစ်တယ် ။  
တာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ သူ့ အနေနဲ့ က ကိုယ် ပင်ကိုယ် ဖန်ဖြစ် အစစ်အမှန်ဆီ ပြန်ချင်လို့ ကိုး သာမန်လူတို့ ရဲ့  
ဒီအဆင့် လွှာကနေ ရုန်းထွက်ချင်လို့ ကိုး ။

ဗုဒ္ဓဘာသာက ခုလိုစကားတစ်ခွန်းကို အများတကာတို့ ကြားဖူးကောင်းကြားဖူးကြမှာဖြစ်တယ် ။  
ဗုဒ္ဓစိတ်ပေါ်လာပြီဆိုတာနဲ့တပြိုင်နက်၊ အရပ်(၁၀)မျက်နှာသော ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးကို သိမ်းသိမ်းတုန်  
သွားစေသတဲ့ ။ တယ်သူ တွေ့ တွေ့ အကုန်ကုညီကြမှာချည်းပဲ ၊ အကြွင်းမဲ့ ကုညီကြမှာချည်းပဲ ။ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းအနေနဲ့  
လူကို အကျွတ်တရားရရာစေမှာ ချွင်းချက်မထား ၊ အတိုးအခ မထားတာမို့ ၊ ချွင်းချက်မဲ့ ကုညီနိုင်ကြတယ် ။  
ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ သင်သားတွေကို အများကြီးဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ကြတယ် ။ ဒါပေမယ့်  
သာမန်လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ကတော့ ၊ သာမန်လူသာလုပ်ချင်တဲ့ လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ကတော့ ၊  
ရောဂါပျောက်ချင်ပေမယ့် သူ့ အလိုအတိုင်း ဖြစ်ကိုမဖြစ်နိုင်တူး ။ ငါရောဂါပျောက်ရင် ကျင့် မယ်လို့ တချို့ က  
အတွေးပေါ်ကောင်းပေါ်လိမ့် မယ် ။ တရားကျင့် ရေးဆိုတာ ဘာချွင်းချက်မှ ရှိတာမဟုတ်တူး ။ ကျင့်  
ချင်သပဆိုရင် ကျင့် သာကျင့် ပေတော့ ။ တစ်ခုတော့ ရှိတယ် ကိုယ်ခန္ဓာမှာရောဂါပြီနေရင် ၊ ဒီအတိုင်းကျင့် လို့  
မရတူး ။ တချို့ ဆိုရင်လဲ ကိုယ်ခန္ဓာမှာ သတင်းအချက်အလက် တွေ ရှုပ်နေတာပဲ ။ တချို့ ကျတော့ လုံးလုံးကို  
မကျင့် ဖူးသေးတူး ။ တချို့ ကျပြန်တော့ လဲ နှစ်ကို ဆယ်ပိုင်းနဲ့ ချိပြီး ကျင့် ခဲ့ ကြပြီဖြစ်ပေမယ့် တက်နိုင်ဖို့  
နေနေသာသာ ၊ အစိုးတွေကြားမှာဘဲ တဝဲလယ်လယ် ဖြစ်နေကြတုန်း ။

တယ် နဲ့ လုပ်ပါ မလဲ ။ အဆင့် မြင့် ဆီ တက်လှမ်းနိုင်စေအောင် ကျွန်တော်တို့ က သူ့ ကိုယ်ခန္ဓာ  
ကို သန့် စင်ပေးသွားမှာဖြစ်တယ် ။ အနိမ့် ဆုံး အဆင့် လွှာမှာ ကျင့် တဲ့ အခါ ဖြစ်စဉ်တစ်ခုရှိတယ် ။ တယ်လို့လဲ  
ဆိုတော့ သင် ခန္ဓာကို လုံးလုံးလျားလျား သန့် စင်ပေးရမယ် ။ အတွေးအခေါ်ထဲက မကောင်းတာမှန်သမျှတို့ ၊  
ခန္ဓာကိုယ်တိုက်က ကံကြွေးဝင့်ကြွေးခွင်တို့ ၊ ကိုယ်ခန္ဓာကို မကျန်းမမာဖြစ်စေတဲ့ အကြောင်းရပ်တို့ ကို အကုန်  
ရှင်းပစ်ရမယ် ။ ရှင်းမပစ်ရင် အဆင့် မြင့် ဆီကို တက်လှမ်းရာမှာ ၊ ခုလို နောက်ကျနေတဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာကြီးရယ် ၊  
မဲညစ်နေတဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာကြီးရယ် ၊ ညစ်ပတ်နေတဲ့ အတွေးအခေါ်ရယ်တို့ တိုးလှီးတန်းလန်း ကြီးနဲ့ ဟာ  
တယ်ဖြစ်နိုင်ပါ့ မလဲ ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာ အစိုးတွေကို ကျင့် မနေတူး ။ အနိမ့် လွှာကဒါမျိုးတွေကို သင်ကျင့်  
နေစရာမလိုတော့တူး ။ သင် ကိုယ်ခန္ဓာကို ရောဂါမဲ့ အဖြစ် ရောက်စေအောင် သင် ကိုကျွန်တော်တို့ တွန်းပို့  
လိုက်မယ် ။ တချိန်တည်းမှာ ကျွန်တော်တို့ က အနိမ့် လွှာမှာ အခြေခံချရမယ် ဟာတွေကို သင် ကိုယ်ထဲ မှာ  
အသင့် ဖြစ်နေအောင် လဲလုပ်ပေးလိုက်မယ် ။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော် တို့ ဟာ အင်မတန် မြင့် တဲ့ အဆင့် လွှာ မှာ  
ကျင့် ရာ ကျနေပြီပေါ့ ။

ကျင့် ရေးအဆိုအရ ပြောရရင် ၊ အစိုးတွေကို ထည့် တွက်ရင် အဆင် (၃) ဆင် ရှိတယ် ။ ဒါပေမယ့် တကယ်ကျင့် ရာမှာ (အစိုးတွေကျင့် တာမပါ ) အဆင် ကြီး (၂) ဆင် ရှိတယ် ။ တဆင့် က လောကီ တွင်းကျင့် ရေးဖြစ်ပြီး ၊ တဆင့် က လောကီထွက်ကျင့် ရေးဖြစ်တယ် ။ အဲဒီလောကီတွင်း-လောကီထွက်ကျင့် ရေးဆိုတာ ကျောင်းတိုက်တွေက လောကီထွက် ၊ လောကီဝင်ဆိုတာတို့ နဲ့ တခြားစီဖြစ်တယ် ။ သူတို့ ဟာက သဘောတရားအရသာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ကတော့ တကယ် ကို လူ့ ကိုယ်ခန္ဓာကို ကျင့် တဲ့ အဆင် ကြီး (၂) ဆင် ပြောင်းလဲမှုဖြစ်တယ် ။ လောကီတွင်းကျင့် ရေးမှာ လူ့ ကိုယ်ခန္ဓာဟာ သန့် ခင်ပြီးရင်း သန့် ခင်လာ ၊ သန့် ခင်ပြီးရင်း သန့် ခင်လာနေတာမို့ ၊ လောကီတွင်းကျင့်ရေးအမြင် ဆုံး အသွင်ရောက်တဲ့ အခါ ၊ ကိုယ်ခန္ဓာဟာ စွမ်းအင်မြင့် အရာဝတ္ထုတွေနဲ့ လုံးဝအစားထိုးပြီးသားဖြစ်နေပြီ ။ လောကီထွက်ကျင့်ရေးကျတော့ ၊ အခြေခံ အားမြင့် ဗုဒ္ဓခန္ဓာကျင့်ရေးဖြစ်နေပြီ ။ စွမ်းအင်မြင့် အရာဝတ္ထုတွေနဲ့ ပြီးပြီးသားဖြစ်တဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာဖြစ်နေပြီ ။ စွမ်းအင်တွေ မှန်သမျှအကုန်ပြန်ထွက်ရဦးမယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ဆိုလိုတာက အဲဒီအဆင် ကြီး (၂) ဆင် ဖြစ်တယ် ။

ပဋ္ဌာန်းဆက်ကို ကျွန်တော်တို့ ယုံတယ် ။ ဒီမှာ ထိုင်နေကြသူများကို ကျွန်တော် ခုလိုလုပ်ပေး နိုင်တယ် ။ ခုဆို ကျွန်တော်တို့ လူ (၂) ထောင်ကျော် ၊ ထောင်စုအများသာရှိတယ် ။ ဒီထက်ပိုဦးတော့ ၊ သောင်းနဲ့ ချီဦးတော့ ၊ ကျွန်တော် အကုန်လုပ်ပေးနိုင်တယ် ။ တနည်းအားဖြင့်ပြောရရင် ၊ အဆင် နိမ် မှာ သင်ကျင့် နေတို့ မလိုတော့ တူး ။ သင် ကိုယ်ခန္ဓာကို သန့် ခင်ပြီးတဲ့ အခါ သင် ကို တွန်းပို့ ပေးလိုက်မယ် ။ ပြီးပြည့် နဲ့တဲ့ ကျင့် ရေးအဖွဲ့ တစ်ခုကို သင် ကို ကျွန်တော် ချပေးလိုက်မယ် ။ ဒီတော့ ချက်ချင်း လက်ဝင်းဆိုသလို အဆင် မြင့် မှာ သင်ကျင့် ရာကျနေပြီ ။ တစ်ခုတော့ ရှိတယ် ၊ တကယ်ကျင့် တဲ့ သင်သားတွေကိုမှသာ လုပ်ပေးမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီမှာထိုင်နေရုံနဲ့ သင်ကျင့် သူဖြစ်ပြီလို့ ဆိုလိုရာမကျပါ ။ အတွေးအခေါ်အရ အရင်းအမြစ်ကနေ ပြောင်းလဲလာ ပါမှ ကျွန်တော်တို့ က လုပ်ပေးနိုင်မှာ ။ ဒါတွေတင် မကသေးတူး ၊ အများတကာတို့ ကို ကျွန်တော်က တာတွေ များ ပေးလိုက်သလဲဆိုတာကို နောက်တော့ သင်တို့ နားလည်လာကြလိမ့် မယ် ။ ရောဂါကုသရေးနဲ့ ပတ်သက် လို့ လဲ ဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ ထည့် မပြောကြတူး ။ ဒါပေမယ့် သင်သားတွေကျင့် နိုင်အောင်လို့ ကိုယ်ခန္ဓာ သပ္ပာယ်ဖြစ် ရေးကို တစ်ခုတပြိုင်တည်း ကျွန်တော်တို့ ဆောင်ရွက်ပေးသွားမှာဖြစ်တယ် ။ ရောဂါရှိတဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာကြီးနဲ့ ဆိုရင် သင်သိဒ္ဓိတက်ဖို့ ဆိုတာ အလျင်းဖြစ်နိုင်မှာမဟုတ်တူး ။ ဒီတော့ ရောဂါကုပေးပါဆိုပြီးတော့လဲ ကျွန်တော်ဆီ လာမနေကြနဲ့ ။ ဒါမျိုးကိုကျွန်တော်က လုပ်ပေးမှာလဲ မဟုတ်တူး ။ ပြည်သူလူထု နဲ့ ချဉ်းကပ်လာတဲ့ အရေး အပါဆုံး ကျွန်တော် ရည်မှန်းချက်ကတော့ ၊ လူတွေကို အဆင် မြင့် ဆီ တွဲခေါ်သွားဖို့ ပဲ ဖြစ်တယ် ၊ တကယ် ကို အဆင် မြင့် ဆီ တွဲခေါ်သွား ဖို့ ပဲ ဖြစ်တယ် ။

# မတူတဲ့ အဆင်၊ လွှာတို့ မှာ အဆင်၊ ချင်းမတူတဲ့ တရားဓမ္မများ ရှိနေခြင်း

အစိုးကျင့်၊ ခဏ် ဆိုတာ ပဏာမ အဆင်-အဆင်၊ လတ် - အဆင်၊ မြင်၊ ရှိတယ်ရယ်လို့၊ အရင်က အစိုးကျင့်၊ ခဏ်ဆရာများစွာတို့ ကဆိုကြတယ်။ အကုန်လုံး အစိုးတွေချည်းပဲ ၊ အစိုးကျင့်၊ တဲ့ အဆင်၊ ကဟာတွေ ချည်းပဲ ။ ဒါတောင်မှများ ၊ ပဏာမအဆင် - အဆင်၊ လတ်-အဆင်၊ မြင်၊ ရယ်လို့၊ ခွဲ ရသေးတယ် ။ တကယ်၊ အဆင်၊ မြင်၊ ကဟာတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ တော့ ၊ ကျွန်တော်တို့ အစိုးကျင့်၊ ခဏ် ကျင့်၊ သူ အများတို့ ရဲ့ ဦးနှောက်ထဲမှာ ပလာ လိုဖြစ်နေကြ တယ် ။ အလျင်းကို မသိကြဘူး ။ ခုကစပြီး ကျွန်တော် ရှင်းပြ သွားမှာတွေကတော့ ၊ အဆင်၊ မြင်၊ က တရားဓမ္မတွေချည်းဖြစ်တယ် ။ ပြီးတော့ ၊ ကျင့်၊ ကြံအားထုတ်မှုနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဂုဏ်ဆည်ပေးတို့လဲ ကျွန်တော် စိတ်ကူးထားတယ်။ ကျင့်၊ ကြံအားထုတ်မှု လောက က မတော်မရော်တာတွေကို ကျွန်တော် သင်တန်းပေးရင်း ထည့် ပြောသွား မယ် ။ ဒါတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ တယ်လို့ သဘောထားသလဲ ၊ တယ်လို့ဖြစ်သလဲ ဆိုတာတွေကို ကျွန်တော် အကုန်ထုတ်ပြောမယ် ။ ပြီးတော့ ၊ အဆင်၊ မြင်၊ လွှာ မှာ ကျင့်၊ ခဏ်နဲ့ တရားဓမ္မဖြစ်ချီရာမှာ ၊ ဆက်စပ်တဲ့ အဝန်းအဝိုင်းတို့ ၊ ဆက်စပ်တဲ့ ပြဿနာတို့ဟာ အတော်ကြီးတယ် ။ အင်မတန် ပြင်းထန်ထက်မြက်တဲ့ အထိတောင်ဖြစ်လာစရာရှိတယ် ။ ဒီကိစ္စတွေကို ထုတ်ပြောသွားဖို့ လဲ ကျွန်တော်ခင်းစားထားတယ် ။ ဒီပြင်ဟင်းလင်း ပြင်တွေကလာတာဖြစ်ပြီး ကျွန်တော်တို့ သာမန်လူ့ အဖွဲ့ အစည်း အဖို့ အနှောင် အယှက် ဖြစ်စေတာတွေ ၊ အထူး သဖြင့် ကျင့်၊ ကြံ အားထုတ်မှုလောကအဖို့ အနှောင်အယှက် ဖြစ်စေတာတွေကိုလဲ ကျွန်တော်ထုတ်ပြောသွားမယ် ။ တချိန်တည်းမှာ ၊ ဒီပြဿနာတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့ သင်သားတွေကို ဖြေရှင်းပေးသွားမယ် ။ ဒီပြဿ နာတွေ မပြေလည်ရင် သင်ကျင့် လို့ ရမှာ မဟုတ်ဘူး ။ ဒီပြဿနာတွေကို အရင်းအမြစ်ကနေ ဖြေရှင်းပစ် မယ်ဆိုရင် ၊ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ အများတကာတို့ ကို တကယ်ကျင့်၊ သူအဖြစ် သဘောထားမှသာ ၊ ခုလို လုပ် နိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ မှန်တယ် ။ သင့် ကို တစ်ခါတည်း အတွေးအခေါ် ပြောင်းသွားစေဖို့ ဆိုတာ မလွယ်ဘူး ။ သင် တန်းတက်ရင်း သင်အတွေးအခေါ် တဖြည်းဖြည်းပြောင်းလာလိမ့်မယ် ။ ဂရုတစိုက် နားထောင်ကြဖို့ လဲ ကျွန်တော် မျှော်လင့် တယ် ။ ကျွန်တော်သင်တာ သူများတွေနဲ့ မတူဘူး ။ တချို့ကတယ်လို့သင်သလဲ ဆိုတော့ ၊ သူ့ ကျင့်၊ ခဏ် တရား သဘော ကို အကျဉ်းသဘော ပြောပြတယ် ။ ပြီးရင် သူ့ သတင်း အချက်အလက် တို့ ကို မမ်းယူစေတယ် ။ ကျင့်ကွက်တစ်ခု သင်ပေးလိုက်မယ် ။ ဒီလိုဆို ပြီးရော ။ ခုလို သင်ပေးပုံမျိုးကို လူတွေက အကျင့်၊ ပါနေကြပြီ ။

တကယ်တမ်း ကျင့်ခဏ် လက်ဆင် ကမ်းတဲ့ အခါ ၊ တရားဓမ္မ ဟောရမယ် ။ “ တောက် (တရား)” ဟောရမယ်။ အဆင်၊ မြင်၊ က တရားသဘောတွေကို ၊ အတန်း ဆယ်ခါတက်ရင်း ၊ ကျွန်တော် အကုန် ရှင်းလင်း ဖွင့် ဆို ပြသွားမယ် ။ ဒါမှ သင် ကျင့်၊ ကြံ အားထုတ်သွားနိုင်မှာ ။ နို့ မဟုတ်ရင် အရှင်းကို ကျင့် လို့ ရမှာမဟုတ်ဘူး။

သူများတွေ လက်ဆင့်ကမ်းကြတာတွေက ရောဂါကင်းရေး ကျန်းမာရေး အဆင့် ကဟာတွေ ချည်းပြစ်တယ်။ အဆင့်မြင့်ကို တက်လှမ်းကျင့် ကြံမယ်ဆိုရင် လမ်းညွှန်ဖြစ်တဲ့ အဆင့်မြင့်က တရားမရှိပဲနဲ့၊ တယ်နဲ့ လုပ် ကျင့် ပါ၊ မလဲ။ ကျောင်းတက်သလိုပေါ့။ တက္ကသိုလ်ကို မူလတန်းဖတ်စာနဲ့ သွားတက်ပြီ ဆိုပါတော့၊ မူလတန်း ကျောင်းသားပဲ ဖြစ်နေဦးမှာပေါ့။ တချို့က ထင်ကြမယ်၊ ဝါတော့ ကျင့်ခင်တွေတက်ခဲ၊ သင်ခဲ တာ မနည်းတော့ တူးလို့။ ဒီကျင့် ခင် ဟိုကျင့် ခင်တွေဆိုတာ ခုံလို့။ အောင်လက်မှတ်တွေ ဆိုတာလဲ တပုံချည်းပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သူ့ကျင့်ရည်ကျင့်သွေးကတော့ မတက်နိုင်သေးဖူးလေ။ ဒါတွေဟာ အစိုးကျင့် ခင် ရဲ့ပရမတ္ထတရားတွေပေါ့။ အစိုးကျင့်ခင်ဆိုတာ ဒါတွေပေါ့ကုန်ပြီပေါ့လို့ သူတို့ အထင်ရောက်နေကြတယ်။ မဟုတ်ဖူး။ ဒါတွေဟာ အစိုးကျင့် ခင်ရဲ့ အပေါ်ယံ အရေခွံလောက်သာ ဖြစ်တယ်။ အနိမ့်ဆုံး အဆင့် ကဟာတွေသာ ဖြစ်တယ်။ အစိုးကျင့် ခင်ဆိုတာ ဒါတွေတင်တယ်ကမလဲ။ အစိုးကျင့်ခင်ဆိုတာ ကျင့်ကြံအားထုတ်ခြင်းဖြစ်တယ်။ အင်မတန်ကို ကျယ်ပြောနက်နဲတဲ့ အရာလဲဖြစ်ပေတယ် ပြီးတော့မတူတဲ့ အဆင့်တွေမှာ မတူတဲ့တရား မွေတွေလဲ ရှိနေကြတယ်။ ဒါကြောင့် ခုကျွန်တော်တို့ သိနေကြတဲ့ အစိုးကျင့်ခင်ကျင့် နေကြတာမျိုးတွေနဲ့ မတူဖူး။ အဲဒါမျိုးတွေကို သင် အနေနဲ့ တယ် လောက်ကြီး များများစားစား တတ်ထား ဦးတော့၊ အကုန် မဲပြာပုဆိုးတွေ ချည်းပဲ မဟုတ်လား။ ဥပမာဆိုပါတော့၊ အင်္ဂလိပ် မူလတန်းဖတ်စာတို့ အမေရိကန် မူလတန်းဖတ်စာတို့၊ ဂျပန်မူလတန်းဖတ်စာတို့၊ တရုတ်မူလတန်းဖတ်စာတို့ကို သင်အကုန် သင်ပြီးပြီတဲ့ မူလတန်း ကျောင်းသား- မူလတန်း ကျောင်းသားပဲ မဟုတ်လား။ အစိုးကျင့်ခင်က အဆင့်နိမ့် သင်ခန်းစာတွေ သင်တတ်လေ၊ နှစ်မျောလေ၊ သင် အတို့ ဒုက္ခ ရောက်ရလေပါ။ သင် ခန္ဓာကိုယ်ဟာ ကမောက်ကမ ဖြစ်ကုန်ရောပေါ့။

ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ကြံ အားထုတ်ရေးမှာ ကျင့်ခင်ကိုရော တရားကိုပါ ပို ချရမှာ ဆိုတဲ့ ပြဿနာကို ကျွန်တော်အလေးတင်း ပြောထားရဦးမယ်။ တချို့ ကျောင်းတိုက်တွေက ဘုန်းကြီးတွေ အထူးသဖြင့် ဇင်ဂိုဏ်းကဘုန်းကြီးတွေအနေနဲ့ တစ်မျိုးအထင်ရောက်ကောင်း ရောက်ကြလိမ့် မယ်။ တရားဟောမယ် ဆိုတာကို ကြားလိုက်ရရုံနဲ့၊ တရားမနာလိုကြတော့ဖူး။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ဇင်ဂိုဏ်းက တယ်လိုခံယူထားသလဲ ဆိုတော့၊ တရားဆိုတာ ဟောလို့ မဖြစ်ဖူး။ ဟောရင် တရားမဟုတ်တော့ဖူး။ တရားဆိုတာ ဟောစရာ မရှိတော့ ဖူး စိတ်ထဲ အာရုံထဲကနေ လိုက်သိနေဖို့သာ ရှိတယ်တဲ့။ ဒါကြောင့် ဇင်ဂိုဏ်း အဖို့ ဒီကနေ ဒီအခါမျိုးမှာ၊ ဘာတရားမှ ဟောစရာ မရှိတော့ဖူး။ ဇင်ဂိုဏ်းချုပ် ဟောဒီမွေက ရှင်တော်သကျမုနိ (ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား) ပြောသွားတဲ့ စကားတစ်ခွန်းကို အခြေပြုပြီး ဒီဥစ္စာကို ဖြန့်ချိလိုက်တာဖြစ်တယ်။ ရှင်တော်သကျမုနိ ပြောတာက “ မွေဆိုတာ တရားသေရယ်လို့ မရှိ ” တဲ့။ ဒါနဲ့ သူက ရှင်တော်စကြာမုနိ ရဲ့ ဒီစကားကို အခြေပြုပြီး၊ ဇင် ဂိုဏ်းကို တည်ထောင်လိုက်တာ ဖြစ်တယ်။ ဒီဂိုဏ်းဟာ နွားချို (လမ်းသေ) ထဲ ဝင်တိုးတာ လို့ ကျွန်တော်တို့ ဆိုချင်တယ်။ နွားချိုထဲ ဝင်တိုးတာလို့ ဘာပြုလို့ ဆိုရတာလဲ။ ဟောဒီမွေ အနေနဲ့



အထဲကို ဝင်တိုးစက ၊ အတော်ကြီးကိုကျယ်သားကလားလို့ ထင်မိတယ်။ ဒုတိယ ဂိုဏ်းချုပ် ဝင်တိုးတဲ့ အခါ ၊  
သိပ်မကျယ်လှလို့ ထင်မိတယ် ။ တတိယ ဂိုဏ်းချုပ် ဆိုရင်လဲ တော်သေးတယ်လို့ ဆိုရမယ် ။  
စတုတ္ထဂိုဏ်းချုပ်ကျတော့ သိပ်ကျဉ်းနေပြီ ။ ပဉ္စမ ဂိုဏ်းချုပ်ဆိုရင် ရှေ့ ထပ်တိုးစရာ နေရာမရှိသလောက်  
ဖြစ်နေပြီ ။ ဆဋ္ဌမ ဂိုဏ်းချုပ် ဟေ့ နိန် (ကဝ ှနညါ) လက်ထက်ကျတော့ ၊ အဆုံးတိုင်နေမှကိုး ၊ ရှေ့  
ထပ်တိုးနေစရာ တယ်ရှိတော့မလဲ ။ ဒီကနေ့ ဒီအခါမျိုးမှာ ဇင် ဂိုဏ်းထဲ သွားပြီး တရားသင်ယူလို့ ရှိရင် ၊  
တာမှမေးမနေလေနဲ့။ မေးမိရင် ၊ သူကနောက်ကို ပြန်လှည့် ပြီး သင် ခေါင်းကို တုတ်တစ်ချက်တီးချလိမ့် မယ် ။ “  
တုတ်ချက် သတိပေးခြင်း ” တဲ့။ သဘောကတော့ မေးမနေနဲ့ ၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် သဘောပေါက်အောင်ပေတော့  
ဆိုတဲ့ ပုံမျိုးပေါ့ ။ ဒီတော့ သင်ကမေးလိမ့်မယ်။ “ ကျုပ်ကတာမှမသိလို့ လာသင်တာ ။  
တာကိုများသဘောပေါက်အောင် တွေးကြည့် ရမှာလဲ ။ ဘာပြုလို့ ကျုပ်ကို တုတ်ချက်တီးချလိုက်တာလဲ ” လို့။  
ဒါကတော့ နွားချိုထဲ ဝင်တိုးတာ အဆုံးတိုင် နေမှကိုး ။ တာမှထပ်ဟောနေစရာ ပြောနေစရာ မရှိတော့ တဲကိုး ။  
ဟေ့မိဓမ္မ ကတောင် တယ်လို့ ပြောသလဲ ဆိုတော့ ၊ ဆဋ္ဌမ အဆက်လောက် အထိပဲ သူလက်ကမ်းသွားနိုင်လိမ့်  
မယ် ။ ဒီနောက်ဆိုရင် ရတော့ မှာ မဟုတ်ဘူးတဲ့ ။ ရာနစ်အများတောင် ကုန်လွန်ခဲ့ ပြီ ။ ဒါတောင်မှ ဇင်ဂိုဏ်းက  
တရားသဘောကို အသေဖက်ထားသူတွေ ကနေ တိုင် ရှိနေကြတုန်းတဲ့။ “ ဓမ္မဆိုတာ တရားသေရယ်လို့ မရှိ ”  
ဆိုတဲ့ ရှင်တော်သကျမုနိ မိန့်ဆိုချက်ရဲ့ တကယ် အနက်အဓိပ္ပာယ်က ဘာတဲ့ လဲ ။ ရှင်တော်သကျမုနိရဲ့ အဆင့် က  
တထာဂတ ဖြစ်တယ် ။ နောက်ပိုင်းက ရဟန်းများစွာတို့ အပါအဝင်၊ ရှင်တော်သကျမုနိရဲ့ အဆင့် ၊ သူ့  
အတွေးနယ်ပယ်ထဲက စိတ်သဘော ၊ သူဟောတဲ့ တရားရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်တို့ ကို ရော ၊ သူ့ မြွက်ကြားချက်ရဲ့  
တကယ် အနက်အဓိပ္ပာယ်တို့ ကိုပါ သဘောမပေါက်ကြတူး ။ ဒါကြောင့် နောက်နှောင်းလူတွေဟာ ဒီလို  
အနက်ပွင့်လိုက်ကြ ၊ ဟိုလို အနက်ကောက်လိုက်ကြနဲ့ ဟာ ၊ ပြောင်းကိုဆန်လို့ ။ “ ဓမ္မဆိုတာ တရားသေရယ်လို့  
မရှိ ” ဆိုတာက မဟောကြနဲ့ မပြောကြနဲ့ ဘေရင်ပြောရင် တရားမဟုတ်တော့ တူးရယ်လို့  
အထင်ရောက်နေကြရှာတယ် ။ စင်စစ်တော့ ဒီသဘောမဟုတ်ဘူး ။ ဟေ့မိပင်ရင်းမှာ ၊ ရှင်တော်သကျမုနိ အနေနဲ့  
ကျပ်ကြံပေါက်မြောက်လို့ ဉာဏ်တော်ပွင့်လာတဲ့အခါ ၊ တထာဂတအဆင့်ကို တစ်မဟုတ်ချင်း ရောက်တာ  
ဟုတ်ပူး ။ (၄၉)နှစ်တိုင်တိုင် တရားဓမ္မ ဟောကြားရင်း ၊ ကိုယ် ကိုကိုယ်ဆက်ပြီး မြှင့် တင်နေဆဲပါ ။ အဆင့်  
တစ်ခုကို တက်လှမ်းမိလို့ နောက်ကို ပြန်ကြည့် လိုက်တဲ့ အခါတိုင်း ၊ ကိုယ်ဟောပြီးစ တရားတွေ လွဲနေတာတွေ  
ရတယ် ။ ထပ်တက်မိပြန်ရင် ၊ ဟောပြီးတာတွေ လွဲနေမှန်း သိရပြန်တယ် ။ နောက်တဖန် ထပ်ပြီး  
တက်လှမ်းမိပြန်တဲ့ အခါမှာလဲ ၊ ဟောပြီးစ တရားတွေ လွဲနေပြန်တာ တွေ ရတယ် ။ (၄၉)နှစ်တာကာလပတ်လုံး  
၊ သူဟာခုလိုချည်း တက်လို့တက်လို့သာလာခဲ့ တာဖြစ်တယ်။ အဆင့် တစ်ခုကိုရောက်တိုင်း ၊ သူ့အရင်က ဟောခဲ့  
တဲ့ တရားတွေဟော အသိအမြင်အရ အင်မတန်တိမ်နေတာကို တွေ့ ရတယ် ။ ပြီးတော့ အဆင့် တိုင်း အဆင့်

တိုင်းက တရားဓမ္မတွေဟာ တရားဓမ္မအနေနဲ့ အဲဒီအဆင့် တွေမှာ ပြသချက်ဖြစ်မှန်း ၊ အဆင့်တိုင်း အဆင့် တိုင်းမှာ တရားဓမ္မတွေ ရှိနေမှန်း ၊ ဒါပေမယ့် စကြာဝဠာကြီးက အကြွင်းမဲ့ အမှန်တရား မဟုတ်မှန်း ။ တစ်ဖန်အဆင့် မြင့် က တရားဓမ္မတို့ ဟာ အဆင့် နိမ် က တရားဓမ္မတို့ ထက် စကြာဝဠာ ဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ နီးစပ်မှန်း တို့ ကို သူတွေ့ လာရတယ် ။ ဒါကြောင့် သူက “ ဓမ္မဆိုတာ တရားသေရယ်လို့ မရှိ ” လို့ ဆိုတာ ။

နောက်ဆုံးကျတော့ ၊ ရှင်တော်သကျမုနိက “ ဝါ တစ်သက်မှာ ဘာတရားမှ မဟောခဲ့ ဗူး ” လို့ တောင် ဆိုလိုက်သေးတယ် ။ ဒီတော့ ဇင်ဂိုဏ်းက ဟောစရာ တရားမရှိတော့ ရယ်လို့ နားလည်လွဲကြပြန်ပါလေ ရော ။ ရှင်တော်သကျမုနိအနေနဲ့ အရွယ်နှောင်းပိုင်းမှာ တထာဂတအဆင့်ကို ရောက်နေပြီဖြစ်ပါလျက်နဲ့ ၊ ဝါဘာတရားမှ မဟောခဲ့ဗူးလို့ဘာပြုလို့ဆိုရသလဲ ။ ဧဝံတော့ ကာသုကဘာပြဿနာတစ်ခုကို ဖော်လိုက်သလဲဆိုရင် ၊ “ ဝါလို့ တထာဂတ အဆင့် ရောက်တဲ့ တိုင်အောင် ၊ စကြာဝဠာကြီးရဲ့ အဆုံးခွန်သော တရားသတော ၊ အဆုံးခွန်သော တရားဓမ္မတို့ ကို ဝါမမြင်မတွေ့ ရသေးပါ ” ဆိုတဲ့ သတောပေါ့ ။ ဒါကြောင့် သူက ၊ နောင်လာနောက်သားတွေအနေနဲ့ သူပြောတာတွေကို အကြွင်းမဲ့ အမှန်တရားအဖြစ်မပြောင်းလဲတဲ့ အမှန်တရားအဖြစ် သတောမထားကြလေနဲ့ ။ နို့ မဟုတ်ရင် ၊ နောင်လာနောက်သားတွေဟာ တထာဂတ အဆင့် မှာ ဖြစ်စေ ၊ ဒီထက်နိမ့်တဲ့အဆင့် မှာဖြစ်စေတောင်ခတ်ခံနေကြရလိမ့်မယ် ။ ပိုမြင့် တဲ့ အဆင့် ဆီကို ထိုးဖောက်နိုင်မှာမဟုတ်လို့ဆိုတာ ။ နှောင်းလူတွေက ဒီစကားရဲ့ တကယ် အနက်ကို နားမလည်ကြလေတော့ ၊ တရားဓမ္မဆိုတာဟောရင်ပြောရင် ၊ တရားဓမ္မမဟုတ်တော့ ဘူးရယ်လို့ ထင်နေကြတယ် ။ အဲသလိုကို သူတို့ နားလည်နေကြတယ်လေ ။ ဧဝံတော့ ကာ ရှင်တော်သကျမုနိက ၊ မတူတဲ့ အဆင့် တွေမှာ အဆင့် ချင်းမတူတဲ့ တရားဓမ္မတွေ ရှိနေကြတယ် ။ အဆင့် တိုင်းကတရားဓမ္မတွေဟာ စကြာဝဠာကြီးအတွင်းက အကြွင်းမဲ့ အမှန်တရားမဟုတ် ။ ဒါပေမယ့် ဒီအဆင့် က တရားဓမ္မအနေနဲ့ ဒီအဆင့် မှာ လမ်းညွှန်အခန်းက ပါနေတာဖြစ်တယ်လို့ ဆိုလိုတာ ။ အမှန်တော့ ဒီတရားသတောကို သူကဟောသွားတာ ။

အရင်က လူတော်တော်များများဟာ ၊ အထူးသဖြင့် ဇင်ဂိုဏ်းဟာ ခုလို တစ်ဘက်သတ် အယူသန်အစွဲတို့ ၊ အလွန်အမင်းမှားတဲ့ အဖြစ်တို့ ကို တလျှောက်လုံးခွဲလာခဲ့တယ် ။ သင်လဲမပေး ၊ လမ်းပြလဲ မပေးပဲနဲ့ ၊ ဘယ် နဲ့ လုပ်ကျင့် ပါ့မလဲ ၊ ဘယ် နဲ့ လုပ်အားထုတ်ပါ့ မလဲ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပုံပြင်တွေ အများကြီးရှိတယ် ။ လူတစ်ယောက် ဖိုးပေါ်ရောက်သွားတဲ့ အကြောင်းကို တချို့ ဖတ်ဖူးကောင်းဖတ်ဖူးကြလိမ့် မယ် ။ ဖိုးပေါ် “ ဝဇီရသုတ် ” ဟာ အောက်က “ ဝဇီရသုတ် ” နဲ့ စာလုံးတိုင်းကို မတူတာ ၊ အဓိပ္ပာယ်လဲ ကွာနေတာကို တွေ့ ရသတဲ့ ။ အဲဒီ “ ဝဇီရသုတ် ” ဟာ သာမန်လူတွေကြားက “ ဝဇီရသုတ် ” နဲ့ ဘယ် နဲ့ ကြောင့် မတူရသလဲတဲ့ ။ ပြီးတော့ တချို့ ကလဲ “ အနန္တသုဓကမ္ဘာ ” က ကျမ်းဂန်တွေဆိုရင်လဲ ၊ အောက်ကကျမ်းဂန်တွေနဲ့ လုံးလုံးကို တစ်ခြားတစ်ဘာသာစီ ဖြစ်နေတာပဲ ၊ အလျဉ်းကို မတူတော့ဖူးတဲ့ ။

စာလုံးချင်း မတူရုံမက ၊ အနက်သဘော၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ချင်းလဲ အကုန်မတူကြတော့မှူး ၊ အပြောင်းအလွဲတွေ ဖြစ်ကုန်ကြပြီတဲ့ ။ စင်စစ်တော့ ၊ အတူတူဖြစ်တဲ့ မွေတစ်ရပ်အနေနဲ့ မတူတဲ့အဆင့်တွေမှာ မတူတဲ့ ပြောင်းလဲမှုတွေ ၊ မတူတဲ့ ပြုရပ်အသွင်တွေဆောင်နေပြီး ၊ ကျင့် ကြံ အားထုတ်သူများအဖို့ မတူတဲ့ အဆင့် တွေမှာ မတူတဲ့ လမ်းညွှန်အခန်းကဏ္ဍပိုင်နေကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။

ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ “ အနန္တသုခကမ္ဘာ သို့ တစ်ခရီး ” ဆိုတဲ့ စာအုပ်ငယ်တစ်အုပ် ရှိကြောင်းကို အများသိနေကြလိမ့် မယ် ။ ရဟန်းတစ်ပါးဟာ ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်ရင်း ၊ သူ့ မူလနတ်က “ အနန္တသုခကမ္ဘာ ” ကို ရောက်သွားသတဲ့ ။ အဲဒီက ခြင်းရာတို့ ကိုတွေ့ ရသတဲ့ ။ အဲဒီမှာ တစ်နေ့ကုန်လို့လူ့ပြည်ပြန်ရောက်တဲ့ အခါ (၆)နှစ် ကုန်လွန်သွားပြီဆိုတာ တွေ့ ရသတဲ့ ။ သူတွေ့ ခဲ့ မြင်ခဲ ရသလား ။ တွေ့ ခဲ့ မြင်ခဲ ရတာပေါ့ ။ ဒါပေမယ့် သူတွေ့ ခဲ့ ရတာတွေဟာ သရုပ်မှန်မဟုတ်မှူး ။ ဘာပြု လို့ လဲ ဆိုတော့ ၊ သူ့ အဆင့် က မလုံလောက် လေတော့ ၊ သူဒီအဆင့် မှာ သူ့မြင်သင် မြင်ထိုက်တဲ့ ဗုဒ္ဓဓမ္မရဲ့ ထင်ပေါ်မှုကိုသာပြလိုက်လို့ ဖြစ်တယ် ။ အဲသလို ကမ္ဘာမျိုးဆိုတာဓမ္မရဲ့ ဖြစ်တည်မှုထင်ပေါ်ချက်ဖြစ်တာမို့ ၊ သူ့ အနေနဲ့ သရုပ်မှန်ကို မမြင်မတွေ့ ရနိုင်မှူး ။ ဒါ ကြောင့် “ တရားဓမ္မဆိုတာ တရားသေရယ်လို့ မရှိ ” လို့ ဆိုတာဟာ ၊ ဒီသဘောဒီအဓိပ္ပာယ်ပေါ့ လို့ ကျွန်တော်ကဆိုတာ ။

**သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီ တို့ ဟာ လူကောင်းလူဆိုးတို့ ကို နှိုင်းချိန်ကြည့် တဲ့**

**တစ်ခုတည်းသော ခံညွှန်းဖြစ်ခြင်း ။**

ဗုဒ္ဓဓမ္မဟာ ဘာလဲဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ တလျှောက်လုံး ဆွေးနွေးစူးစမ်း လာခဲ့ ကြတယ် ။ တချို့က တော့ လဲ ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ ပြောနေကြတဲ့ ဓမ္မဟာ ဗုဒ္ဓဓမ္မရဲ့ အလုံးစုံပဲပေါ့ ရယ်လို့ အထင်ရောက်နေကြတယ် ။ စင်စစ် မဟုတ်မှူး ။ ရှင်တော်သကျမုနိ ဟောသွားတဲ့ တရားဟာ ၊ လွန်ခဲ့ တဲ့ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင် ငါးရာလောက်က အဆင့် နိမ့် လှတဲ့ သာမန်လူတွေကို ၊ တနည်းဆိုတော့ သမိုင်းဦး လူ့ အဖွဲ့ အစည်း ကနေ ထွက်လာစဖြစ်တဲ့ အတွေးခတ်ရိုးရိုးလူတွေကို ဟောသွားတဲ့ တရားသာဖြစ်တယ် ။ သူပြောတဲ့ ဓမ္မအပြီးအဆုံးကာလဆိုတာ ဒီကနေ့ ဒီအခါပေါ့ ။ ခုလူတွေဟာ အဲဒီဓမ္မနဲ့ ကျင့် ကြံအားထုတ်လို့ မရတော့ မှူး ။ ဓမ္မအဆုံးကာလကြီးမှာ ကျောင်းတိုက်တွေက ဘုန်းကြီးတွေအနေနဲ့ တောင်မှကိုယ်ကိုကိုယ် ချွတ်နိုင်ကြ လေတော့ တာ ၊ လူတွေကို ချွတ်တို့ ဆိုတာဝေးစွ ။ ရှင်တော်သကျမုနိက ဟိုခေတ် ဟိုအခါက အခြေအနေကို ကြည့် ပြီး သူ့ တရားကို ဟောသွားတာဖြစ်တယ် ။ ပြီးတော့ သူ့ရောက်နေပြီဖြစ်တဲ့ အဆင့် မှာ သိနေရပြီဖြစ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဓမ္မတွေကို အကုန်ထုတ်ဟောသွားတာလဲ မဟုတ်မှူး ။ ဒီတော့ သူ့ကို ထာဝစဉ်အပြောင်းအလဲ မရှိစေပဲ ၊ နဂို အရှိအတိုင်း မြဲစေဖို့ ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်မှူး ။

လူ့ အဖွဲ့ အစားက ပြစ်ထွန်းလာနေ ၊ လူသားတို့ ရဲ့ အတွေးအခေါ်တွေကလဲ ရှုပ်သပ်ထက်  
ရှုပ်လာနေလေတော့ ၊ သူ့ နဂို အတိုင်း ကျင့် ကြံ အားထုတ်သွားဖို့ ဆိုတာ မလွယ်တော့မှူး ။ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲက  
ဓမ္မဟာ ဗုဒ္ဓဓမ္မရဲ့ အစိတ်အပိုင်းကလေးတစ်ရပ်သာ ပြစ်တာမို့ ၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မ တစ်ခုလုံးကို လွှမ်းမိုးလို့ မရမှူး ။  
အရပ်ထဲမှာ ပြန်ပွားနေကြ ၊ သမိုင်းစဉ် အဆက်ဆက် မှာပဲတစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစီ လက်ဆင့် ကမ်းလာခဲ့ ကြတဲ့  
ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းက တရားတော်တွေဆိုတာလဲ နည်းတာမှတ်လို့ ။ မတူတဲ့ အဆင့် တွေမှာ မတူတဲ့ တရားတွေရှိနေကြ  
တယ် ။မတူတဲ့ ဟင်းလင်းပြင်တွေမှာ မတူတဲ့ တရားတွေ ရှိနေကြတယ် ။ ဒါတွေအားလုံးဟာ ဟင်းလင်းပြင်  
အသီးသီး ၊ အဆင့် အသီးသီးက ဗုဒ္ဓဓမ္မရဲ့ ထင်ပေါ်ချက်တွေချည်းဖြစ်တယ် ။ တရားတရားကျင့် ရေးနဲ့  
ပတ်သက်လို့ ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်ရှိကြောင်းလဲ ရှင်တော်သကျမုနိကမြွက်ဆိုခဲ့တယ်၊  
(တရုတ်) ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာတော့ ဇင် ကျင့်စဉ် ၊ ဝိသုဒ္ဓိမြေခင် ကျင့် စဉ် ၊ ထျန်းထိုင် (天台) ကျင့် စဉ် ၊ ဟွာယင်  
(華嚴) ကျင့် စဉ် ၊ တိပက် ဗုဒ္ဓဘာသာ လျှို့ ငှက်ကျင့် စဉ် စသည်ပြင် ကျင့် စဉ် တစ်ဆယ်ကျော်  
ကလေးသာရှိတယ် ၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မ အလုံးစုံကို လွှမ်းမိုးလို့ တယ်ရမလဲ။ ရှင်တော်သကျမုနိအနေနဲ့က ဆိုရင်လဲ သူ့  
တရားဓမ္မတွေကို အကုန်ထုတ်ပြီး ပြန်ချီသွားတာမဟုတ်မှူး ။ ဟိုခေတ်ဟိုခါက လူတို့ ရဲ့ လက်ခံ နိုင်ရည်ကို  
ကြည့်ပြီး ၊ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းလောက်သာ ပြန်ချီသွားတာဖြစ်တယ် ။

ဒီတော့ ဗုဒ္ဓဓမ္မ ဆိုတာ ဘာတဲ့လဲ ။ ဒီခန္ဓာဝဠာကြီးထဲက အရင်းခံအကျဆုံး ဂုဏ်သတ္တိထူး  
ဖြစ်တဲ့ သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီ တို့ ဟာဗုဒ္ဓဓမ္မရဲ့ အမြင့်ဆုံးထင်ပေါ်ချက်ဖြစ်တယ် ။ ယင်းဟာအရင်းခံအကျဆုံး  
ဗုဒ္ဓဓမ္မဖြစ်တယ်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မဟာ မတူတဲ့ အဆင့် တွေမှာ မတူတဲ့ ပေါ်လွင်သဏ္ဍာန်ရှိနေပြီး ၊ မတူတဲ့ အဆင့်တွေမှာ  
မတူတဲ့ လမ်းညွှန်အခန်းက ပါနေတယ် ။ အဆင့် နိမ့် လေ ၊ ပေါ်လွင်မှုတွေကလဲ ရှုပ်လေပဲ ။ လေထဲက  
အနုစိတ်ဖြူ ကျောက်တုံး ၊ သစ်သား ၊ မြေကြီး ၊ သံ - သံ မဏိနဲ့ ၊ လူ့ ကိုယ်ခန္ဓာတို့ မှာရော ခပ်သိမ်းသော  
ရှုပ်ဝတ္ထုတို့မှာပါ သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီ ဆိုတဲ့ ဂုဏ်သတ္တိထူးတွေ ရှိနေကြတာချည်းပါ ။ ခန္ဓာဝဠာထဲက  
အရာခပ်သိမ်းကို ဓာတ်ကြီးငါးပါး (သတ္တု - သစ် - ရေ - မီး - မြေ )နဲ့ ဖွဲ့ စည်းထားတာချည်း ဖြစ်ကြောင်း ၊  
ပြီးတော့ သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီ ဆိုတဲ့ ဂုဏ်သတ္တိထူးတွေလဲ တည်ရှိနေတာချည်းဖြစ်ကြောင်း ရှေးတုန်းကဆိုခဲ့  
ကြတယ် ။ ကျင့်ကြံအားထုတ်သူတို့ အနေနဲ့ ဘယ်အဆင့် ထိအောင် ပေါက်ရောက်အောင်မြင်ပြီဆိုရင် ၊ အဲဒီအဆင့်  
က ဗုဒ္ဓဓမ္မရဲ့ အတိအကျ ပေါ်လွင်မှုကိုသာ သိမြင်နိုင်ကြလိမ့် မယ် ။ ဒါဟာဖြစ် သူတို့ ကျင့် ကြံ အားထုတ်မှုရဲ့  
မဂ်ဖိုလ်အဆင့် တို့ ၊ အဆင့် လွှာတို့ ဖြစ်တယ် ။ အကျယ်သဘောအရပြောရရင် ၊ တရားဓမ္မဟာ  
အတိုင်းထက်အလွန် ကြီးမားလှပေတယ် ။ ထွင်ခေါင်အဆင့် ကနေပြောမယ်ဆိုရင်တော့ အလွယ်ကလေးပေါ့။  
တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ တရားဓမ္မဟာ ပိရမစ်သဏ္ဍာန်နဲ့ တူတာကိုး။ ထွင်ခေါင် အဆင့် ကျရင် သစ္စာ-မေတ္တာ-  
ခန္တီ ဆိုတဲ့ စာလုံး(၃)လုံးနဲ့ အကျဉ်းချုံးပစ်နိုင်လို့ ပဲ ။ အဆင့် ဆင့် အလွှာလွှာတွေမှာ ပြုလာတဲ့ အခါကျတော့

အင်မတန် ကိုရုပ်လှပါလေရော။လူနဲ့ ဥပမာပြကြစို့ ။ “တောက်” ဂိုဏ်းကလူ ကိုယ်ခန္ဓာကို ခြောက်ခြာကလေးအဖြစ် ခံယူကြတယ် ။ လူတို့ အနေနဲ့ ရုပ်ဝတ္တုကာယရှိကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ဝတ္တုကာယ ရှိနေရုံနဲ့ ၊ ပြီးပြည့် နဲ့တဲ လူတစ်ယောက် အဖြစ်ကို ရောက်ရာမကျသေးမှူး ။ ပြီးတော့ လူ့ သဘော သကာယတို့ ၊ စိတ်သဘောတို့ ၊ ဂုဏ်သတ္တိထူးတို့ ၊ မူလနတ်တို့ လဲရှိပါမှ ၊ ပြီးပြည့် နဲ့တဲ ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရည်ပေါ်လွင်တဲ လူတစ်ယောက်အဖြစ်ကိုရောက်နိုင်လိမ့်မယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီခန္ဓာဝတ္ထုလဲ ဒီအတိုင်းပဲပေါ့ ။ နဂါးငွေ့ တန်းကြယ်စုတို့ ၊ ဒိပြင်ကြယ်စုတို့ ရှိနေကြတယ် ။ သက်ရှိတို့ ၊ ရေတို့ ၊ ဒီခန္ဓာဝတ္ထုထဲက အရာခပ်သိမ်းတို့ လဲ ရှိနေကြတယ် ။ ဒါကရုပ်ဝတ္တုတွေ တည်ရှိနေတဲ အပိုင်းဖြစ်တယ် တချိန်တည်းမှာပဲ ၊ သူ့ အနေနဲ့ သစ္စာ-မေတ္တာ- ခန္တီ ဆိုတဲ ဂုဏ်သတ္တိထူးလဲရှိနေတယ် ။ ဘယ်လို အရာဝတ္တုမျိုးရဲ့ အင်မတန်သေးမျှင်တဲ မြူတို့ မှာမဆို ခုလိုဂုဏ်ရည်ထူးမျိုး ရှိနေကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။ အတိုင်းထက်အလွန်သေးဖွဲ့လှတဲအနုစိတ်မြူတို့ မှာလဲ ခုလိုဂုဏ်သတ္တိထူးမျိုး ရှိနေကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။

သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီ ဆိုတဲ ဂုဏ်သတ္တိ ထူးဟာ ခန္ဓာဝတ္ထုထဲမှာ အကောင်းအဆိုး ခွဲခြားတဲ ခံဖြစ်တယ် ။ ဘယ်ဟာအကောင်းလဲ ၊ ဘယ်ဟာအဆိုးလဲ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ သူနဲ့ နှိုင်းချိန်ကြည့် တာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အရင်က ပြောကြတဲ “တဲ” ဆိုတဲ သိလပါရမီဟာလဲ ဒီအတိုင်းပဲ ။ မှန်တယ် ကနေ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းက အကျင့် ဓာရိတ္တတွေဟာ အပြားအလဲတွေဖြစ်ကုန်ကြပြီ ၊ ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် ဖြစ်ကုန်ကြပြီ ။ ခုခေတ်ခုခါမှာ ၊ တစ်ယောက်ယောက်ကများ “လေဖုန်း” ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များဆီက တရပ်ပြည်မှာ လူကြည်ညိုခံရသူတစ်ဦး) ကို အတုယူမိရင် ၊ စိတ္တဇရူးလို့ များ အခေါ်ခံရမလား မသိမှူး ။ ဒါပေမယ့် ၁၉၅၀ ပြည့်- ၆၀ပြည့်လွန်နှစ်များဆီကဆိုရင် ဘယ်သူကများ စိတ္တဇရူးလို့ ဆိုနေမှာတဲလဲ၊ လူသားတို့ ရဲ့ အကျင့် ဓာရိတ္တခံတွေ ဟာ ဇောက်ထိုး လျှောက်လှာနေတယ်။ လူတွေဟာ တနေ့တခြားအကျင့်ပျက်လာနေကြတယ်။ ငါစားရပြီးစတမ်း လုပ်နေကြတယ် ။ ကိုယ်ကျိုးမဖြစ်စလောက်ကလေးအတွက်နဲ့ ၊ သူများကို ထိခိုက်နှိမ်နင်းစေအောင် လုပ်နေကြတယ် ။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် နှင်လားငါလား ၊ လှီးကြပြတ်ကြ လုပ်နေကြတယ် ။ ရရာနည်းမျိုးနဲ့နဲ့ ကို လုပ်နေကြတယ် ။ စဉ်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ ဒီအတိုင်းကြည့် နေလို့ ဖြစ်မလား ။ တချို့ က မကောင်းတာတွေ လျှောက်လုပ်နေတယ် ။ သင်မကောင်းတာတွေ လုပ်နေပါတယ်လို့ သွားပြောကြည့် စမ်း ၊ သူကယုံမှာမဟုတ်ဘူး ။ ကိုယ်မကောင်းတာတွေ လျှောက်လုပ်နေတာကို သူကတကယ် ကို မယုံတာ ။ တချို့ ကဆိုရင်လည်း လျှောက်လှာနေတဲ အကျင့်ဓာရိတ္တတွေနဲ့ ကိုယ်ကိုကိုယ် နှိုင်းချိန်ကြည့်ပြီး ၊ ငါသူများထက်ကောင်းတယ်လို့ ထင်နေကြရှာတယ် ။ တာ့ကြောင့်လဲဆိုတော့ ၊ နှိုင်းချိန်တဲ ခံညွှန်းကိုယ်က ပြောင်းနေမှကိုး ။ လူသားတို့ ရဲ့ အကျင့် ဓာရိတ္တ ခံညွှန်း ဘယ်လောက်ကြီး ပြောင်းနေနေ ၊ ဒီခန္ဓာဝတ္ထုကြီးရဲ့ ဂုဏ်သတ္တိထူးကတော့ ပြောင်းမှာမဟုတ်ဘူး။ သူဟာလူကောင်းလူဆိုး နှိုင်းချိန်တဲတစ်ခုတည်းသော ခံညွှန်း

ဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ ကျင့်ကြံသူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ခြောက်ဦးရဲ့ဒီ ဂုဏ်သတ္တိထူးအရကိုယ် ကိုကိုယ် တောင်းဆိုရမယ် ။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ခံညွှန်းအရ တောင်းဆိုလို့ မရဘူး ။ သင့်အနေနဲ့ ကိုယ်ပင်ကိုယ်ဖြစ်ဖြစ် အစစ်အမှန် ပြန်တိုကြရင် ကျင့်ကြံ တက်လှမ်းဖို့ ကြံရင် ။ ဒီခံညွှန်း အတိုင်းကို လုပ်သွားမှဖြစ်မယ်။ လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ခြောက်ဦးရဲ့ သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီ ဆိုတဲ့ ဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်ပါမှသာ ။ လူကောင်းမည်ပေလိမ့် မယ် ။ ဒီဂုဏ်သတ္တိထူးကို ဖိလာတိုက်သူတွေဟာ တကယ် ကို မကောင်းတဲ့ လူတွေဖြစ်လိမ့်မယ် ။ အလုပ်ခွင်မှာဖြစ်ဖြစ် ။ အရပ်ထဲမှာဖြစ်ဖြစ် ။ တချို့ က သင့် ကိုဆိုးတယ်လို့ ဆိုကောင်းဆိုကြလိမ့် မယ် ။ အဲဒီလို အပြောခံရတဲ့ တိုင်အောင်လဲ ။ သင့် အနေနဲ့ က တကယ် ဆိုးချင်မှဆိုးမှာ ။ တချို့ ကတော့ လဲ သင်ကောင်းတယ်လို့ ဆိုချင်ဆိုကြလိမ့် မယ် ။ ဒါပေမယ့် သင်တကယ် ကို ကောင်းချင်မှကောင်းမှာ ။ ကျင့် သူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ။ ဒီဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ ဇာတ်တူရည်တူ ဖြစ်ပါမှ ။ တရားတော်ရင် ဝယ်ပိုက်မိသူ မှန်ပေလိမ့် မယ် ။ တရားသဘောကတော့ အဲသလို အလွယ်ကလေးပေါ့။

“တောက်” ဂိုဏ်းအနေနဲ့ သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီ တို့ကို ကျင့် ရာမှာ ။ သစ္စာကို အလေးတင်းကျင့် ကြတယ် ။ ဒါကြောင့် သစ္စာကျင့် ရေး ။ ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေး ဖျိုးထောင်ရေး၊ အမှန်စကားဆိုရေး ။ အမှန်အမှုပြုရေး ။ လူစစ်လူမှန်ဖြစ်ရေး ။ ကိုယ် ပင်ကိုဖြစ်ဖြစ် အစစ်အမှန်ဆီ ပြန်ရော်ရေး ။ နောက်ဆုံးမှာ လူအစစ်အဖြစ် ပေါက်မြောက်အောင်မြင်ရေးတို့ကို အားထုတ်ကြတယ် ။ ဒါပေမယ့် လို့ ခန္တီ နဲ့ သစ္စာတို့ကိုလဲကျင့် ကြတာပဲ သစ္စာအပေါ် အလေးတင်းကျင့် တာ တစ်ခုပဲကွာတယ် ။ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်း ကတော့ သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီ တို့ အနက်မေတ္တာအပေါ် အလေးထားကျင့် ကြတယ် ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ မေတ္တာကိုကျင့် ရာမှာ မဟာဂရုဏာပွား လာနိုင်လို့ ပဲ ။ ဂရုဏာ ပွားလာတာနဲ့ အမျှ သတ္တဝါ ဝေနေယျအပေါင်းဒုက္ခတွေဝေနေတာ တွေ့ ရလေတော့ ။ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါအပေါင်းကို အကျွတ်တရား ရစေမယ့် ဆိုတဲ့ ဆန္ဒတပွားပွား ပေါ်လာတော့ တာပေါ့ ။ ဒါပေမယ့်လို့ သစ္စာတို့၊ ခန္တီတို့ ကိုလဲ ကျင့် တာပဲ ။ မေတ္တာအပေါ် အလေးတင်းကျင့် တာပဲကွာတယ် ။ ကျွန်တော် တို့ ဒီဓမ္မစကြာတရားတော်ကြီးကတော့ ။ ခြောက်ဦးရဲ့ အမြင် ဆုံးခံညွှန်းဖြစ်တဲ့ သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီ တို့ ကို ပြိုင်တူကျင့် တာမို့ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် နေကြတာတွေဟာ အလွန်အမင်း ကြီးမားလှပါပေတယ် ။

### အစိုးကျင့်စဉ် ဆိုတာ သမိုင်းမတင်မီကာလ ယဉ်ကျေးမှုဖြစ်ခြင်း

အစိုးကျင့်စဉ် ဆိုတာဘာလဲ ။ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာများစွာတို့ လဲ အကုန်ပြောနေကြတာချည်းပဲ ။ ကျွန်တော်ပြောတာကတော့ သူတို့ ပြောတာတွေနဲ့ မတူဘူး ။ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာများစွာတို့ ဟာ သူတို့ အဆင် တွေမှာ ပြောနေကြတာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်ကတော့ အစိုးကျင့်စဉ်အပေါ် သိနားလည်ပုံကို ပိုမြင်တဲ့အဆင့်

ကနေ ပြောနေတာဖြစ်တယ် ။ သူတို့ သိတာတွေနဲ့ အလျင်းကိုမတူဘူး ။ အခိုးကျင့်စဉ်ဆရာတချို့ က အခိုးကျင့်စဉ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာ သမိုင်းသက်တမ်း နှစ်ထောင် ရှိနေပြီတဲ့ ။ တချို့ ကလဲ သက်တမ်းသုံးထောင် ရှိနေပြီတဲ့ ။ တချို့ ကတော့ သက်တမ်းငါးထောင်ရှိနေပြီတဲ့ ။ ကျွန်တော်တို့ တရုတ် အမျိုးသားတို့ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်းနဲ့ မတိမ်းမယိမ်းလောက်ကျတာပေါ့ ။ တချို့ ကျပြန်တော့လဲ ၊ တူးဖော်ရရှိတဲ့ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းတွေအရ ကြည့်မယ်ဆိုရင် ၊ သက်တမ်းခုနှစ်ထောင်လောက်ရှိနေပြီလို့ ဆိုကြတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ တရုတ်အမျိုးသားတို့ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်းထက် အပုံကြီးလွန်နေပြီပေါ့ ။ ဒါပေမယ့် တယ်လီပဲဆိုနေနေ ၊ လူသားတို့ ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်းကို သိပ်လွန်တာရယ်လို့ မရှိဘူး ။ ဒါဝင်ရဲ့ ဆင် ကဲ ဖြစ်ထွန်းခြင်း သဘောတရားအရ ပြောရရင် ၊ လူသားတို့ အနေနဲ့ ရေနေအပင်တို့ ကနေ ရေနေတိရစ္ဆာန်တို့ အထိ ဒီနောက် ကုန်းပေါ်ရောက်ကြ ၊ တဖန် သစ်ပင်ပေါ် ရောက်ကုန်ကြ ၊ ပြီးမှ လူဝံအဖြစ် မြေပေါ်ပြန်ဆင်းကြ ၊ နောက်ဆုံးကျမှ ယဉ်ကျေးမှု ၊ အတွေးအခေါ်တို့ နဲ့ ပြည့် နုံတဲ့ ခေတ်လူသားအဖြစ်ကို ရောက်ရှိလာကြနဲ့ ဟာ ၊ တွက်ကြည့် လိုက်ရင် လူသားတို့ အဖို့ ယဉ်ကျေးမှု တကယ်တမ်းထွန်းပေါ်လာတာ နှစ်ပေါင်းတစ်သောင်း ထက်မပိုဘူး ။ နောက်ကို ထပ်ဆုတ်ကြည့် လိုက်မယ်ဆိုရင် ၊ ကြိုးထုံးပြီး အမှတ်အသားပြုရတဲ့ အဖြစ်မျိုးတောင် ဟုတ်မှာမဟုတ်တော့ဘူး ။ သစ်ရွက်တွေပတ်၊ သားစိမ်းတွေစားနေကြတဲ့ အဖြစ်မျိုးသာ ဖြစ်လိမ့် မယ် ။ နောက်ကိုထပ်ပြီး ဆုတ်ကြည့် လိုက်ပြန်ဦးမယ်ဆိုရင် ၊ မီးတောင်သုံးတတ်ဦးမှာ မဟုတ်ဘဲ ၊ လူရိုင်းအဖြစ်မျိုးသက်သက် ၊ သမိုင်းဦးလူသားအဖြစ်မျိုးသက်သက် လောက်မှာသာ ရှိနေမှာဖြစ်တယ် ။

ဒါပေမယ့် ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့ ကြရတယ် ။ ကမ္ဘာပေါ်က နေရာဒေသပေါင်း များစွာတို့ မှာ ကြွင်းကျန်ရစ်တဲ့ ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှု လက်ရာများစွာတို့ ဟာ ၊ ကျွန်တော်တို့ လူသားတို့ ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်းထက် အပြတ်အသတ် လွန်ကဲနေတာကို တွေ့ ရတယ် ။ ဒီရှေးဟောင်း လက်ရာတွေဟာ ဗိသုကာပညာအရ အင်မတန် ကို လက်ရာမြောက်သလို ၊ အနုပညာအရလဲ လက်ရာမြောက်လှပါပေတယ် ။ ခေတ်လူတွေဟာ ရှုကြည့် ခံစားတန်ဖိုး အင်မတန်မြင့် လှတဲ့ ရှေးလက်ရာတွေအတိုင်းလိုက်ပြီး စိုးချနေကြသလား လို့ ဆိုရမတတ်တဲ့ ။ ဒါပေမယ့် ဒီလက်ရာတွေဟာ ရှေးနှစ်ပေါင်း တစ်သိန်းကျော်လောက်က ၊ သိန်းပေါင်းများစွာ ၊ သန်းပေါင်းများစွာလောက်က ၊ ဒီထက်မက ရှေးနှစ်ပေါင်း သန်းတစ်ရာလောက်က ကျန်ရစ်ခဲ့ တာတွေချည်းဖြစ် တယ် ။ စဉ်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ ဒါတွေဟာ ဒီကနေ့ ဒီအခါက သမိုင်းကို ပြက်ရယ်ပြုရာ ကျမနေပါလား ။ စင်စစ်တော့လဲ ဘာမှကျိစယ်နေစရာ မလိုဘူး ။ ဘာကြောင့် လဲဆိုတော့ ၊ လူသားတို့ အနေနဲ့ ကလဲ ၊ ကိုယ့် ကိုကိုယ် ပြီးပြည့်စုံအောင် အားထုတ်ပြီးရင်း အားထုတ်နေကြတာကလား ။ ကိုယ့် ကိုကိုယ် ပြန်မြင်အောင်၊ သိအောင် အားထုတ်ပြီးရင်း အားထုတ်နေကြတာကလား ။ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းဆိုတာ ခုလိုပုံစံမျိုးအတိုင်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်နေတာကလား ။ အဓကနဦးကသိန်းလည်မှုတွေဟာ အကြွင်းမဲ့ မှန်ချင်မှ မှန်နေမှာကိုး။

“ သမိုင်းမတင်စီကာလ ယဉ်ကျေးမှု ” ဆိုတာကို ကြားဖူးကောင်းကြားဖူး ကြလိမ့် မယ် ။ တချို့ ကတော့လဲ “ သမိုင်းမတင်စီကာလ ထွန်းကားမှု ” လို့ ဆိုကြတယ်။ အဲဒီသမိုင်းမတင်စီ ကာလထွန်းကားမှု အကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ ပြောကြနိ ။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အာရှတိုက် ၊ ဥရောပတိုက် ၊ တောင်အမေရိကတိုက် ၊ မြောက်အမေရိကတိုက် ၊ အိရှင်နီယာတိုက် ၊ အာဖရိကတိုက်နဲ့ အန္တာတိကတိုက် တို့ ရှိကြတယ် ။ ဒါတွေကို ကုန်းမြေကြီးတွေလို့ တူမိပေဒေညာရှင်တို့ က ခေါ်ကြတယ် ။ အဲဒီကုန်းမြေကြီးတွေဟာ သူတို့ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အချိန်ကနေ ခုအထိဆိုရင် ၊ နှစ်ပေါင်းဆယ်သန်းအများနဲ့ ချီတဲ့ သမိုင်းရှိနေပြီပေါ့ ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ကုန်းမြေများစွာတို့ ဟာ သမုဒ္ဒရာကြမ်းပြင်ကနေ ပေါ်လာကြတာဖြစ်ပြီး ၊ တဖန်ကုန်းမြေများစွာတို့ ဟာ ပင်လယ်အောက်ခြေကို မြှုပ်ကုန်ကြတာဖြစ်တယ် ။ တည်မြဲလာတဲ့ အချိန်ကနေ ကနေ့ ဒီအခြေအထိ တွက်ကြည့် လိုက်မယ်ဆိုရင် ၊ နှစ်ပေါင်းသန်းဆယ်ပေါင်း အများချီတဲ့ သမိုင်းစဉ်ရှိနေပြီပေါ့ ။ ဒါပေမယ့် သမုဒ္ဒရာများစွာတို့ က ရေအောက်မှာ ၊ မြင့် လဲမြင့် ကြီးလဲကြီးတဲ့ ရှေးဟောင်းအဆောက်အဦးကြီးတွေကို တွေ့ ရတယ် ။ အဲဒီအဆောက် အဦးကြီးတွေက ပန်းပုလက်ရာတွေဟာ သိပ်လှတာပဲ ။ ကျွန်တော်တို့ ခေတ်လူသားတို့ ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်မဟုတ်ဘူး ။ ဒီတော့သမုဒ္ဒရာကြမ်းပြင်ကို မြှုပ်မသွားခင်က ဆောက်ခဲ့ ကြတာတွေဖြစ်တယ်ဆိုတာ ကိုနားသေနေတာပေါ့ ။ ဒီလိုဆိုရင် ဒီယဉ်ကျေးမှုတွေကို နှစ်ပေါင်း သန်းဆယ်ပေါင်း အများလောက်ဆီတုန်းက တယ်သုတယ်ဝါတွေက ဖန်တီးသွားကြတာလဲ ။ အဲဟိုတုန်းက ကျွန်တော်တို့ လူသားတို့ အနေနဲ့ မျောက်တောင် မဖြစ်ကြသေးလေတော့ ကာ ၊ ဒီလောက် ပညာရင် တာချိုးတွေကို တယ် နဲ့ လုပ်ဖန်တီးတတ်ပါ့ မလဲ ။ ကမ္ဘာပေါ်က ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာရှင်တို့ ဟာ လွန်ခဲ့ တဲ့ နှစ်ပေါင်းသန်းပေါင်း (၆၀၀)ကနေ (၂၆၀) ကာလ အတွင်းက ဖြစ်တဲ့ ထရိုင်လိုတိုက် ပိုးကောင်လို့ ခေါ်တဲ့ သတ္တဝါတစ်မျိုးကို တွေ့ ရှိကြရတယ် ။ လွန်ခဲ့ တဲ့ နှစ်ပေါင်းသန်းပေါင်း (၂၆၀) နောက်ပိုင်းကျတော့ ၊ ဒီသတ္တဝါမျိုးတွေ ပျောက်ကုန်ရော ။ အမေရိကန် သိပ္ပံပညာရှင်တစ်ယောက်ဟာ လူ့ ခြေရာတစ်ခုလဲ ပါတဲ့ ထရိုင်လိုတိုက် ပိုးကောင်ရဲ့ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းဝတ္ထု တစ်ခုကို တွေ့ ရှိရတယ် ။ အဲဒီက ဘိနပ်ခြေရာဟာ အထင်းသား အရှင်းသားကြီးပေါ့ ။ ဒါသမိုင်းပညာရှင်တို့ ကို ကျီစယ်ရာကုမနေပါလား ။ ဒါဝင်ရဲ့ဆင်ကဲဖြစ်ထွန်းခြင်း သဘောတရားအရ ပြောရရင် ၊ လွန်ခဲ့ တဲ့ နှစ်ပေါင်း သန်းပေါင်း (၂၆၀) လောက်ဆီတုန်းက တယ်ကလာလူတွေ ရှိနေရမှာတဲ့ လဲ ။

ပီရူးနိုင်ငံ အနီးရ တက္ကသိုလ် ပြတိုက်မှာ ၊ လူရုပ်ထုထားတဲ့ ကျောက်တုံးတစ်တုံး ရှိတယ် ။ ဒီလူရုပ်ဟာ နှစ်ပေါင်းသုံးသောင်းလောက်ဆီက လက်ရာဖြစ်ကြောင်း နူးစမ်းတွေ့ ရှိကြရတယ် ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီလူရုပ်ဟာ အဝတ်အစားနဲ့ ။ ဦးထုပ်ပါတယ် ၊ ဘိနပ်ပါတယ် ။ လက်ထဲမှာလဲ အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းနဲ့ ကောင်းကင် နူးစမ်းရေးလုပ်နေတယ် ။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းသုံးသောင်းလောက်ဆီက လူတွေအနေနဲ့တယ်နယ်ကြောင် ယက္ကန်း ယက်တတ် ၊ အဝတ်အစား ဝတ်တတ်ကြသလဲ ။ သာပြီးတော့



စဉ်းစားလို့ မရစရာကောင်းတာကတော့ ၊ အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းနဲ့ မောကြည့် ပြီး ကောင်းကင်စူးစမ်းရေး လုပ်နေတာလေ ။ နက္ခတ်ပညာ ဗဟုသုတ အတော်အတင့် ခေါက်မိနေပုံ ရတယ် ။ ဥရောပတိုက်သား ဂယ်လီလီယို အနေနဲ့ အဝေးကြည့် မှန်ပြောင်းတီထွင်ခဲ့တာ နှစ်ပေါင်းသုံးရာကျော် သမိုင်းသာရှိသေးတယ်ရယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ တစ်လျှောက်လုံး မှတ်ယူခဲ့ကြတယ် ။ ဒီတော့ လွန်ခဲ့ တဲ့နှစ်ပေါင်းသုံးသောင်းလောက်ဆီက တယ်သူတယ်ဝါကများ အဝေးကြည့် မှန်ပြောင်း ထွင်သွားတာလဲ ။ ပြီးတော့ အဖြေမတွေ့ ရသေးတဲ့ ပဟေဠိတွေ အများကြီး - အများကြီးကို ရှိနေတုန်းပါ ။ ဥပမာ ပြင်သစ် ၊ တောင်အာဖရိကနဲ့ “အယ်လပ” တောင်တန်းတို့က ဂူများစွာတို့ မှာ ၊ နံရံပန်းချီတွေဆိုတာ အသက်ဝင်လှုပ်ရှားနေသလားလို့ ထင်ရလောက်အောင် ကွင်းကွင်းကွက်ကွက်ကို သရုပ်ပေါ်နေတာပဲ ။ လူရုပ်တွေဆိုရင် လက်ရာနုလိုက်တာ မပြောနဲ့ တော့ ။ နောက်ပြီး တွင်းထွက်သုတ်ဆေး တစ်မျိုးနဲ့ လဲ ခြယ်ထားလိုက်ကြသေးတယ် ။ ဒါပေမယ့် ဒီလူရုပ်တွေဟာ အနောက်ဝတ်စုံဆန်ဆန် အဝတ်အစားတို့ ၊ ဒူးကျပ်တောင်းတီတို့ လိုခေတ်ဝတ်ပုံစားပုံမျိုးတွေနဲ့ ချည်းပဲ ။ တချို့ ကဆိုရင် ဆေးတံလို့လို့ဟာမျိုးကို ကိုင်လို့ ၊ တချို့ ကတော့လဲ တုတ်ကောက်နဲ့ ၊ တချို့ ကြပြန်တော့လဲ ဦးထုပ်နဲ့ ။ လွန်ခဲ့ တဲ့ နှစ်ပေါင်းသိန်းအများလောက်ဆီကမျောက်တွေအနေနဲ့ တယ် နယ် ကြောင် များ အနုပညာ အဆင့် အတန်း ခုလောက်မြင့် နေရသလဲ ။

မိုဝေးတဲ့ နောက် ဥပမာတစ်ခုကို ဆိုကြနို့ ။ အာဖရိကက ဂါတွန်နိုင်ငံမှာ ယူရေနီယမ် သတ္တု ကျောက်ရိုင်းထွက်တယ် ။ ဒီနိုင်ငံက အတော်ကလေး ခေတ်နောက်ကျလို့ ယူရေနီယမ် ခြပ်ခင် ကိုယ့် ဟာကိုယ် မထုတ်လုပ်နိုင်လေတော့ ၊ ဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံများကို မို ရတယ် ။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်ထဲမှာ ၊ ပြင်သစ်နိုင်ငံက စက်ရုံတစ်ရုံက အဲဒီယူရေနီယမ်သတ္တုကျောက်ရိုင်းတွေကို သွင်းယူတယ် ။ ဓာတ်ခွဲကြည့် လိုက်တဲ့ အခါ ၊ အဲဒီကျောက်ရိုင်းတွေ ဟာ အဆီထုတ်ပြီးသားတွေချည်း ၊ အသုံးချပြီးသားတွေချည်း ဖြစ်နေမှန်းတွေ့ ရတယ် ။ ထူးဆန်းလှချေရဲ့ ဆိုပြီး ၊ သိပ္ပံပညာရှင်တွေကို လေ့လာရေး လွှတ်လိုက်တယ် ။ ဒီပြင်နိုင်ငံများစွာတို့ က သိပ္ပံပညာရှင်တွေလဲ သွားလေ့လာ ကြတယ် ။ အဆုံးကျတော့ ဒီယူရေနီယမ်တွင်းကြီးဟာ ကျွန်တော်တို့ ခေတ်လူတွေတောင် ဖန်တီးခြင်းငှါ မစွမ်းတဲ့ အနေအထား အကွက်ရိုက်ပုံ အင်မတန်ယထာတူတကဲ့တဲ့ အကြီးစား ညူကလီယာ ဓာတ်ပေါင်းဖိုကြီး ဖြစ်နေမှန်းကို ယုံကြည်စိတ်ချရလောက်အောင် သာကောရသွားကြတယ် ။ ဒီတော့ တယ်တုန်းက တည်ခဲ့ တာလဲ ။ လွန်ခဲ့ တဲ့ နှစ်ပေါင်း သန်းနှစ်ထောင်လောက်က တည်ခဲ့ တာ ဖြစ်ပြီး ၊ နှစ်ပေါင်းငါးသိန်း စက်လည်ခဲ့ တယ်လို့ ဆိုတယ် ။ စကြာဝဠာဂဏန်းတွေလို့ ဆိုရလောက်စရာပဲ ။ ဒါဝင်ရဲ့ ဆင်ကဲ့ဖြစ်ထွန်းခြင်း သဘောတရားအရဆို ရင် ၊ တယ်လို့မှကို ရှင်းပြလို့ ရနိုင်မှာမဟုတ်မှ ။ ခုလို ဥပမာမျိုးတွေ အများကြီးပဲ ။ ဒီကနေ့ ဒီအခါမှာ သိပ္ပံနဲ့ အတတ်ပညာလောကအနေနဲ့ တွေ့ ရှိထားတဲ့ ဟာတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ လက်ရှိကျောင်းသုံးစာအုပ်တွေကို ပြောင်းပစ်တို အတွက် ကောင်းကောင်းလုံလောက်နေပြီ ။ လူသားတို့ ရဲ့ ပင်ရင်းစွဲ အယူအဆဟောင်းတွေ အနေနဲ့

အလုပ်အကိုင်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ရော့ ၊ အတွေးအမြင်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ဝါ နည်းစနစ်တစ်ရပ်ရယ်လို့ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အခါ ၊ အသိသစ် အမြင်သစ်တွေကိုလက်ခံတို့ ဆိုတာ အင်မတန်ကို ခက်လှတာကလေး ။ အမှန်တရား ပေါ်လာလဲ လက်မခံရဲကြမှူး ၊ အလိုလို့ ကို ပစ်ပယ်လေ့ ရှိကြတယ် ။ အစဉ်အလာ အယူအဆတွေရဲ့ ဂယက်ကြောင့် ၊ ခုနေအခါမှာ ဒါတွေကို စနစ်တကျ စီစဉ်ပြုစုမဲ့သူ မရှိသေးမှူး ။ ဒါကြောင့် လူတို့ ရဲ့ အယူအဆတွေဟာ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုကို အမှီမလိုက်နိုင်အောင် ဖြစ်နေကြရတာတယ် ။ ဒါတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ သင်ထုတ်ပြောမိရင် ၊ ဒီအကြောင်းကိစ္စတွေအနေနဲ့ ခေတ်စားမလာသေးပေမယ့် တွေ့ ရှိနေရပြီ ဖြစ်တဲ့ တိုင်အောင် ၊ အယူသည်းတာတွေပါရယ်လို့ ဆိုပြီး လက်မခံပဲ နေကြလိမ့်မယ် ။

ဒါဟာ သမိုင်းမတင်မီကာလ ယဉ်ကျေးမှုဖြစ်ကြောင်း ၊ ကျွန်တော်တို့ လူသားတို့ ရဲ့ ဒီတစ်ချို့ ထွန်းကားမှု မတိုင်ခင်က ထွန်းကားမှု ဖြစ်ကြောင်း ။ တနည်းဆိုတော့ ၊ ကျွန်တော်တို့ ဒီတစ်ချို့ ထွန်းကားမှု မတိုင်ခင် မှာလဲ ၊ ထွန်းကားမှုကာလတွေ ရှိခဲ့ ကြောင်း ။ တစ်ချို့ထက်မကကြောင်းကို ပြည်ပကသတ္တိကောင်းတဲ့ သိပ္ပံပညာရှင်များစွာတို့က အတိအလင်း အသိအမှတ် ပြုကြပြီး ဖြစ်တယ် ။ ထွန်းကားမှုကာလ တစ်ခုတည်းက ပစ္စည်းတွေ ချည်း မဟုတ်မှန်းကို ၊ တူးဖော်ရရှိတဲ့ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းတွေကို ကြည့်ရခြင်းအားဖြင့် သိရှိကြရတယ် ။ ဒါ့ကြောင့် လူသားတို့ရဲ့ ထွန်းကားမှုတွေ ကျုပ်စုတ် ကျုပ်စုတ်မကျန်လောက်အောင် ကြိမ်ဖန်များစွာ သုတ်သင်ခံရတဲ့ နောက်မှာ ၊ လူနည်းစုလောက်သာ ရှင်ကျန်ရစ်ကြပြီး ၊ သမိုင်းဦး လူ့ ဘဝ အဖြစ်မျိုး ကျရောက်ခဲ့ ကြရတယ် ။ ပြီးမှ လူသားသစ်တွေ အဖြစ် တစ်စတစ်စ ပွားများလာကြ ၊ ထွန်းကားမှု အသစ်ထဲ ရောက်လာကြရတယ် ။ တစ်ဖန် ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်းကုန်ပြန်ကြ ၊ လူသားသစ်တွေအဖြစ်ပွားများလာပြန်ကြရတယ် ။ ခုလိုမတူတဲ့ကာလပတ် ပြောင်းလဲမှုတွေကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖြတ်သန်းလာခဲ့ကြရတာ ဖြစ်တယ်လို့ သူတို့ကခံယူထားကြတယ် ။ အရာဝတ္ထုတို့ရဲ့ လှုပ်ရှားမှုဟာ သူ့နိယာမအရ ဖြစ်ပျက်နေကြတာဖြစ်တယ်လို့ ရူပပေဒေညာရှင်တို့ က ခံယူထားကြတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ စကြာဝဠာကြီး တစ်ခုလုံးရဲ့ ပြောင်းလဲမှုဟာလဲ ဒီအတိုင်းပဲ ။

ကျွန်တော်တို့ ကမ္ဘာလုံးလှုပ်ရှားမှု အနေနဲ့ ၊ ဒီအနုမတူစကြာဝဠာကြီး အတွင်းမှာ ၊ နဂါးငွေ့ တန်းကြယ်စုလည်ပတ်မှုမှာ ၊ တလျှောက်လုံး ချောချောမောမော ရွက်စုံဖွင့် တို့ ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်မှူး ။ ငြိမ်တစ်ခုခုနဲ့ တိုက်မိကောင်းတိုက်မိလိမ့်မယ် ။ ဒါမှမဟုတ် ဒီပြင် ပြဿနာတွေ ပေါ်ကောင်းပေါ်လာလိမ့် မယ် ။ ကြီးမားစွာ တေးဒုက္ခဆိုက်ကြရလိမ့် မယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ခွမ်းအင်ရှုဒေါင့် ကနေ ကြည့် ပြောရမယ်ဆိုရင် ၊ အဲသလိုကို စိမ့်တာဖြစ်တယ် ။ တခါက ကျွန်တော်သေသေချာချာ စစ်ကြည့် လိုက်တဲ့ အခါ ၊ လူသားတို့ အနေနဲ့ (၈၁) ကြိမ်တိုင်တိုင်လုံးလုံး လျားလျား ပျက်သုန်းရမတတ် အဖြစ် ဆိုက်ခဲရတာကိုတွေ့ရတယ် ။ လူနည်းစု သာရှင်ကျန်ရစ်ရတာတယ် ။ ရှိရင်းခွဲ သမိုင်းမတင်မီကာလ ထွန်းကားမှုကလေး နည်းနည်းလောက်သာ ကျန်ရစ်ခဲ့ပြီး နောက်တခေတ်ထဲကို ရောက်လာကြရတယ် ။ သမိုင်းဦး လူ့ ဘဝအဖြစ်မျိုး ကျရောက်ကြရတယ် ။ နောက်မှာ

လူသားတွေ ပွားများလာကြတာနဲ့ အမျှ ၊ နောက်ဆုံးမှာ ထွန်းကားမှု ပေါ်လာရပြန်တယ် ။  
 ခုလိုကာလပတ်ပြောင်းလဲမှုမျိုးတွေ (၈၁)ကြိမ် ဖြစ်ခဲ့တာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ ကျွန်တော်စစ်သားစစ်ကြည့်  
 လိုက်တယ် ၊ အဆုံးတော့ မတိုင်သေးမှး ။ နက္ခတ်အခါ ကာလတို့ ၊ ပထဝီအခြေသာမူတို့ ၊  
 ပြည်သူ့သင်မြတ်မှုတို့နဲ့ ပတ်သက်လို့ တရုတ်အမျိုးသားတို့ ပြောလေ့ ပြောထ ရှိကြတယ် ။ မတူတဲ့  
 နက္ခတ်ခြင်းရာ ပြောင်းလဲမှုများနဲ့ မတူတဲ့ နက္ခတ်အခါကာလတို့ အနေနဲ့ ၊ သာမန်လူ့ အဖွဲ့ အစည်းကို မတူတဲ့  
 လူမှုရေး အခြေအနေဆောင်ကြဉ်းပေးကြမှာဖြစ်တယ် ။ ရူပပေဒ ပညာအရပြောရရင် ၊ ရုပ်ဝတ္တု တို့ရဲ့  
 လှုပ်ရှားမှုဟာ သူ့နိယာမအရဖြစ်ပျက်နေတာဖြစ်တယ် ။ စကြာဝဠာကြီးရဲ့ လှုပ်ရှားမှု ဟာလဲ ထိုနည်းတူပင် ။

သမိုင်းမတင်မီကာလ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ ပတ်သက်လို့ အထက်က ဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့ တာတွေဟာ ၊  
 အဓိကအားဖြင့် တော့ ၊ ချိကုန်းဆိုတာလဲ ကျွန်တော်တို့ ကနေ့ လူသားတွေ တီထွင်တာမဟုတ်ကြောင်း ။  
 အတော်အတန်ကို အခွန် ရှည်လှတဲ့ ခေတ်တွေဆီက သက်ဆင်းလာတာဖြစ်ကြောင်း ။ သမိုင်းမတင်မီကာလယဉ်  
 ကျေးမှု တစ်ရပ်လဲ ဖြစ်ကြောင်းကို အများတကာတို့ ကို သိစေချင်လို့ ပဲ ။ သက်ဆိုင်ရာ ဖွင့် ဆိုသုံးသပ်ချက်များကို  
 ဗုဒ္ဓကျမ်းစာများမှာလဲ ကျွန်တော်တို့ တွေ့ ရနိုင်တယ် ။ ရှင်တော်သူကျမုနိက မိမိအနေနဲ့ နှစ်ပေါင်းသန်းပေါင်း  
 ရာပေါင်းများစွာသော ကပ္ပလောကီဆီက ကျင့် ပွားပေါက်မြောက်ခဲ့ တာဖြစ်ကြောင်း တခါက မြွက်ဆိုခဲ့ မှားတယ်။  
 ဒီတော့ ကပ္ပတစ်ခုဆိုတာ နှစ်ပေါင်းတယ်လောက်ရှိသလဲ ။ ကပ္ပတစ်ခုဆိုတာ နှစ်ပေါင်းသန်းပေါင်း  
 ရာပေါင်းအများနဲ့ ညီမျှတယ် ။ ခုလောက် ရောမဂဏန်းကြီးမျိုးဆိုတာ ခင်းစားလို့ ကို မရလောက်စရာဖြစ်တယ်။  
 တကယ်လို့ တကယ် ကို ဟုတ်တယ်ဆိုရင် ၊ လူသားတို့ ရဲ့ သမိုင်းနဲ့ ရော ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးရဲ့ ပြောင်းလဲမှုနဲ့ ပါ  
 အံ့ကိုက်ဖြစ်မနေပါလား ။ ပြီးတော့ ရှင်တော်သကျမုနိက သူ့ ရှေ့ မှာ ရှေးဦးဘုရား(၇)ဆူ ပွင့် ခဲ့ ကြောင်း ။ သူ့  
 အနေနဲ့လဲ ဆရာသခင်များရှိခဲ့ကြောင်း ။ ကပ္ပပေါင်းသန်းပေါင်းရာပေါင်းများစွာလောက်ဆီကကျင့် ပွားအောင်မြင်  
 ခဲ့ ကြတာချည်းဖြစ်ကြောင်းလဲ မြွက်ဆိုခဲ့ တယ် ။ ဒီကိစ္စတွေ အကုန်ဟုတ်မှန်တယ်ဆိုရင် ၊ ကနေ့ ကျွန်တော်တို့  
 လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ လက်ဆင့် ကမ်းနေကြတဲ့ တကယ် အမှန်ကျင့် ခဉ်တွေ ၊ တကယ်တမ်း လက်ထပ်ပြပေး  
 နေကြတဲ့ ကျင့် ခဉ်အစစ်တွေထဲမှာ ၊ အခုလို ကျင့် ပုံကျင့် နည်းတွေ ပါမနေပေလား ။ ကျွန်တော် ကို ဖြေခိုင်းရင် ၊  
 ဟုတ်ပါပေရဲ့လို့ကို ဆိုရမှာပဲ ။ ဒါပေမယ့် ကြိုခဲ့ တွေ့ ခဲတာကတော့ အမှန်ပဲ ။ ဒီကနေ့ ဒီအခါမျိုးမှာ  
 အတုအယောင် အခိုးကျင့်ခဉ်တွေ ၊ အရေခြုံ အခိုးကျင့်ခဉ်တွေရော ၊ ဟိုဟာဒီဟာကလေးတွေ အရမ်းလျှောက်  
 ထွင်ပြီး လှည့်စားနေကြတဲ့အပူသမားတွေပါ ၊ အခိုးကျင့်ခဉ်အစစ်တွေထက် အဆပေါင်းများစွာ များနေလေတော့  
 ၊ အစစ်နဲ့ အတုခွဲဖို့ ဆိုတာခက်လှပါတိ ။ အခိုးကျင့်ခဉ်အစစ်ဆိုတာခွဲဖို့လဲ မလွယ်၊ တွေ့ ဖို့ လဲ မလွယ်မှး ။

စင်စစ်တော့ကာ ၊ အခိုးကျင့်ခဉ်သာ နှစ်ပရိစ္ဆေဒ  
 ကြာညောင်းလှစွာကတည်းကနေသက်ဆင်းလာတာ ဖြစ်ရုံမက ၊ “ထိုက်ကျီ”(အခွန်အထွဋ်) ၊ “ဟိုထူ”

(ရေထွက်ပုံကား)၊ “လော့ဆူး”(ရေထွက်စာအုပ်) “ကြီးယိ” (ပြောင်းလဲတရားကျမ်း) ၊ “ပါက္ခ” (ပေဒင်တွက်အမှတ်သင်္ကေတရန်စီရီး) စသည် တို့ဟာလဲ သမိုင်းမတင်မီကာလကတည်းကနေသက်ဆင်းလာခဲ့ကြတာတွေချည်း ဖြစ်တယ် ။ ဒါ့ကြောင့် ကနေ့ အဖို့ ရာမှာ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ဒါတွေကို သာမန်လူတို့ရဲ့က ရှုဒေါင့်ကနေပြီး စူးစမ်းလေ့လာနေကြ ၊ သိနားလည်အောင် အားထုတ်နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ၊ တယ်လိုမှအကျိုးသက်ရောက်နိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ အဆင် - ရှုဒေါင့် - အတွေးအဆန်ယပ်ယပ်တို့ ကနေ စူးစမ်းနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ၊ တကယ် ဟာတွေကို နားလည်နိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ။

### အစိုးကျင့်စဉ် ဆိုတာ ကျင့် ကြံအားထုတ်ခြင်းပဲ

အစိုးကျင့်စဉ်အနေနဲ့ ခုလောက်တောင် သမိုင်းသက်တမ်း ရှည်နေပြီဖြစ်လေတော့ ဘာအတွက် သုံးချနေတာလဲ ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီဟာက ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းဆိုင်ရာ ကျင့် စဉ်တော်ကြီး ဖြစ်လေတော့ ကာ ၊ ဘုရားကျင့် ရေးဖြစ်ကြောင်း ၊ “တောက်” တရားဂိုဏ်းကတော့ တရားပေါက်ဖို့အတွက် တရားကျင့် ရေး ဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်တော်ပြောကြား အပ်ပါတယ် ။ “ဗုဒ္ဓ” ဆိုတာ အယူသည်းခြင်း မဟုတ်ကြောင်းကို ကျွန်တော် ပြောကြားအပ်ပါတယ် ။ “ဗုဒ္ဓ”ဆို တာ သက္ကဋတဘာသာ ဖြစ်တယ် ၊ ရှေးဟောင်းအိန္ဒိယ တာသာစကားဖြစ်တယ် ။ အဲဒီဝေါဟာရ တရုတ်ပြည် ရောက် စက “ ဖွိုထော် ” ( သ ဤကသ ) လို့ ခေါ်ကြတယ် ။ တချို့ ကတော့လဲ “ ဗူထူ ” လို့ တာသာပြန်ကြတယ် ။ ဟိုလို ခေါ်ကြ၊ ဒီလိုခေါ်ကြနဲ့ ၊ ခေါ်ရင်းခေါ်ရင်းကနေ ၊ ကျွန်တော်တို့ တရုတ်လူမျိုးတွေက “ဖွို ” လို့ အတိုကောက် ခေါ်လာခဲ့ကြတယ် ။ တရုတ်လို တာသာပြန်ပြရရင် ၊ နိုးကြားသိမြင်သူ ၊ ကျင့် ကြံ အားထုတ်ရင်း နိုးကြားသိမြင်လာသူလို့ အဓိပ္ပာယ် ရတယ် ။ ဒီမှာ ဘာအယူသည်းမှု လက္ခဏာပါလို့လဲ ။

စဉ်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ ကျင့် ကြံအားထုတ်ခြင်းအားဖြင့် ခွမ်းအင်ထူးတွေ ပွားလာနိုင်တယ် ။ ခုဆိုရင် ကမ္ဘာပေါ်မှာ ခွမ်းအင်ထူး (၆)မျိုးကို အများက လက်ခံနေကြပြီ ။ ဒါတွေတင်တယ်ကမလဲ ။ တကယ် ခွမ်းအင်ထူးတွေဟာ သောင်းနဲ့ ချီနေကြောင်း ကျွန်တော်ပြောကြားလိုတယ် ။ သူများတွေ ခြေတွေလက်တွေနဲ့ တောင်မှ မလုပ်နိုင်တာတွေကို ကိုယ်က ထိုင်နေရင်းနဲ့ ပဲ ခြေတွေလက်တွေ လှုပ်နေစရာမလိုပဲ ဖြစ်မြောက် အောင် လုပ်နိုင်ကြတယ် ။ စကြာဝဠာအတွင်းရှိ ဟင်းလင်းပြင်အသီးသီးက တကယ်တရား သဘောတို့ ကို တွေ့ နိုင်မြင်နိုင်ကြတယ် ။ သာမန်လူတို့ မမြင်ရတာတွေကို တွေ့ နိုင် မြင်နိုင်ကြတယ် ။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ကျင့် ကြံ အားထုတ် ပေါက်မြောက်နေကြသူတွေ မဟုတ်ပါလား ။ နိုးကြားသိမြင်နေကြပြီဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ မဟုတ်ပါ လား ။ သာမန်လူတွေနဲ့ တတန်းတစားတည်းပါလို့ ဆိုလို့ ဖြစ်ပါ့မလား ။ ကျင့် ကြံအားထုတ်ကြရင်း ၊ နိုးကြားသိ မြင်လာကြသူတွေ မဟုတ်ပါလား ။ သူတို့ကို နိုးကြားသိမြင်နေကြသူတွေလို့ ခေါ်တာ မှားပါသလား ။

ရှေးဟောင်း အိန္ဒိယ ဘာသာစကားအဖြစ် ဘာသာပြန်လိုက်ရင် ဗုဒ္ဓပေါ့။ အမှန်တော့ ဒါပဲ။ အစိုးကျင့်စဉ် ဆိုတာ ဒီတက်မှာသုံးတာပေါ့။

အစိုးကျင့်စဉ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ စကားစပ်မိကြတဲ့အခါ တချို့က “ရောဂါ မရှိပဲနဲ့ဘယ်သူက အစိုးကျင့်စဉ်ကျင့်နေမှာလဲ” လို့ ဆိုကောင်းဆိုကြလိမ့် မယ် ။ ဆိုလိုတာကတော့ အစိုးကျင့်စဉ်ဆိုတာ ရောဂါကင်းရေး ပဲပေါ့ဆိုတဲ့ သဘောပါ ။ ဒါကတော့ အင်မတန်အင်မတန် အမြင်တိမ်တာပါ ။ ဒါလဲ အပြစ်မဆိုသာမူ ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာ များစွာတို့ ဟာ ရောဂါကင်းရေး-ကျန်းမာရေး လောကကိုသာ လုပ်နေကြ ။ ပြောနေကြတာကိုး ။ အဆင်မပြေဘဲ တက်လှမ်းရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောတဲ့ လူရှိမှ မရှိပဲကိုး ။ ခုလို ပြောခြင်းအားဖြင့် သူများတွေရဲ့ ကျင့်စဉ် မကောင်းမှန်းလို့ ဆိုလိုရာမကျပါ ။ သူတို့ တာဝန်က ရောဂါကင်းရေး- ကျန်းမာရေးအဆင် ကဟာတွေလောကကိုသာ ဖြန့်ချိဖို့ ။ အစိုးကျင့်စဉ် ပြန်ပွားစေဖို့လောက် သာဖြစ်တာကိုး ။ အဆင် မြင် ဆီ တက်လှမ်းအားထုတ်ကြလို့သူများစွာတို့ ဟာ ဒီစိတ်ရှိကြ ။ ဒီဆန္ဒရှိကြပေမယ့် ။ နည်းမမှန်လို့ အခက်အခဲတွေ တပုံကြီးနဲ့ ရင်ဆိုင်နေကြရတယ် ။ ပြဿနာတွေလဲ အများကြီး ပေါ်လာနေကြတယ် ။ မှန်တယ် ။ အဆင် မြင် မှာတကယ် ကို သင်ပေးမယ်ဆိုရင် ။ အင်မတန် နက်နဲတဲ့ ပြဿနာတွေနဲ့ စယ်ယုက်လာဖို့ ရှိတယ် ။ ဒါ ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းအပေါ် ။ လူတွေအပေါ် တာဝန်သိသိ ဆောင်ရွက်ကြတာနဲ့ အမျှ ။ ကျင့် စဉ် သင်ကြားဖို့ ချရာမှာလဲ အကျိုးဆက်တလျောက်လုံး ကောင်းခဲ့ တယ် ။ တချို့ ဟာတွေဟာ တကယ်ကို အင်မတန်မှန်ကန်လှတာ ။ အယူသည်းမှုတွေကို ပြောနေသလိုပဲ ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့က ခေတ်သိပ္ပံပညာနဲ့အညီ အတတ်နိုင်ဆုံး ရှင်းပြသွားမှာ ဖြစ်တယ် ။

တချို့ ဟာတွေကို ကျွန်တော်တို့ ထုတ်ပြောကြတဲ့ အခါ ။ တချို့ က အယူသည်းတာတွေ ပါရယ်လို့ ဆိုကြလိမ့် မယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ သိပ္ပံပညာအနေနဲ့ မသိရသေးတာတွေဖြစ်စေ ။ သူ့ ကိုယ်၌ အနေနဲ့ မထိတွေ့ ရသေးတာတွေ ။ မရှိနိုင်လို့ သူထင်နေတာတွေကိုဖြစ်စေ ။ အယူသည်းတာတွေချည်းပါ ။ စိတ်အထင်တွေချည်းပါလို့ ခံယူထားတာကိုး ။ ဒါကတော့ သူ့ ခံညွှန်း ။ သူ့ အယူအဆပေကိုး ။ ခုလိုယူဆတာ မှန်သလား ။ သိပ္ပံပညာအနေနဲ့ မသိရသေးရုံနဲ့ ။ အဲဒီအဆင့် ကို ရောက်မလာသေးရုံနဲ့ ။ ဒါတွေဟာ အယူသည်းတာတွေပါ ။ စိတ်အထင်တွေ ပါလို့ ပြောလို့ဖြစ်ပါ့ မလား ။ ဒီလူ့ အနေနဲ့ သူ့ ကိုယ်၌ကိုက အယူသည်းရာ ကျမနေပါလား ။ စိတ်ဝါဒဆန်နေမလား ။ အဲဒီလို အယူအဆမျိုးအတိုင်းသာဆိုရင် ။ သိပ္ပံပညာ ထွန်းကားနိုင်မှာတဲ့ လား ။ တိုးတက်နိုင်မှာတဲ့ လား ။ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းလဲ ရှေ့ တိုးနိုင်တော့ မှာ မဟုတ်မှ ။ ကျွန်တော်တို့ သိပ္ပံနဲ့ အတတ်ပညာလောကအနေနဲ့ တီထွင်လိုက်ကြတာတွေဟာ အရင်ကလူတွေ မရကြသေး မရှိကြသေး တာတွေချည်းဖြစ်တယ် ။ အယူသည်းတာတွေချည်းပါလို့ ထင်နေရင် ။ ကြီးပွားနေစရာ

လဲမလိုတော့ဘူးပေါ့။ အစိုးကျင့်စဉ်ဆိုတာ စိတ်ဝါဒဆန်တာမျိုး မဟုတ်ဖူး ။ လူများစွာတို့ က အစိုးကျင့်စဉ်ကို နားမလည်ကြလို့ ၊ စိတ်ဝါဒ ဆန်တယ်ရယ်လို့ချည်း ထင်နေကြတာ ။ ခုဆိုရင် သိပ္ပံကိရိယာတန်ဆာပလာများကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာတို့ ကိုယ်ထဲက သံအောက်လှိုင်း ၊ သံလွန်လှိုင်း ၊ လျှပ်စစ်သံလိုက်လှိုင်း ၊ အနီလွန် ရောင်ခြည် ၊ ခရမ်းလွန်ရောင်ခြည် ၊ ဂမ်မာရောင်ခြည် ၊ ညူထရွန် ၊ အကုမု၍ ၊ ခိုးစဉ်းသတ္တုဒြပ်စင် စသည်တို့ ကို နူးစမ်းတွေ့ ရှိနေကြရပြီ ။ ဒါတွေဟာ ရုပ်ဝတ္တုတည်ရှိနေတာတွေ မဟုတ်လား ။ ဒါတွေဟာ ရုပ်ဝတ္တုတွေချည်းဖြစ်တယ် ။ ဘယ်အရာမျိုးမဆို ရုပ်ဝတ္တုတွေနဲ့ ဖြစ်တည်နေတာချည်း မဟုတ်လား ။ တခြားအချိန်-အကာပြင်တွေဟာလဲ ရုပ်ဝတ္တုတွေနဲ့ဖြစ်တည်နေကြတာပဲ မဟုတ်လား ။ အယူသည်း နေကြတာတွေပါလို့ ဘယ်၊ နှယ်လို့ ဆိုနိုင်မလဲ ။ အစိုးကျင့်စဉ်ဆိုတာ ဘုရားကျင့် ရေးအတွက် အသုံးချတာ ဖြစ်လေတော့ ကာ ၊ နက်နဲလှတဲ့ ပြဿနာများစွာတို့ နဲ့ စပ်ယှက်မိနေမှာ မုချပဲ ။ ဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့ အကုန်ထုတ်ပြောသွားမှာ ။

အစိုးကျင့်စဉ်ကို ဒီဘက်မှာ သုံးတာဆိုတော့ ၊ ယင်းကိုကျွန်တော်တို့က ဘာပြုလို့ အစိုးကျင့်စဉ် လို့ ခေါ်ရသလဲ ။ အမှန်တော့ အစိုးကျင့်စဉ်လို့ မခေါ်ဖူး ။ ဒီတော့ဘယ်လိုခေါ်သလဲ ။ “ ကျင့် ပွားအားထုတ်ခြင်း ” လို့ ခေါ်တယ် ၊ ကျင့် ပွားအားထုတ်ခြင်းပေါ့ ။ မှန်တယ် ဒီပြင် အတိအကျခေါ်တာတွေလဲ ရှိသေးတယ် ။ ခြုံခေါ်ရင်တော့ ကျင့် ပွားအားထုတ်ခြင်းပေါ့ ။ ဒါပြင် ဘာပြုလို့ အစိုးကျင့်စဉ်လို့ ခေါ်ရတာလဲ ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းထဲမှာ အစိုးကျင့်စဉ်ဖြန့် ပွားလာတာ အနှစ်နှစ်ဆယ်ကျော်ရှိပြီ ။ “ ယဉ်ကျေးမှု တော်လှန်ရေးကြီး ” အလယ်ကာလလောက်ကတည်းကစနေပြီ ။ နောက်ပိုင်းကျတော့ အထွတ်အထိပ်ကို ရောက်လာခဲ့တယ် ။ စဉ်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ အဲဒီတုန်းက လက်ဝဲခွန်း အတွေးအခေါ် ရေစီးကြောင်းဟာ တော်တော်ကို ပြင်းထန်တာ” သမိုင်းမတင်မီကာလ ယဉ်ကျေးမှုတုန်းက ဘယ်လိုခေါ်ခဲ့ ကြတယ် ဆိုတာကို ထားဦး ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီတချို့ လူသားတို့ ရဲ့ ထွန်းကားရေးဖြစ်စဉ်မှာ ၊ ပဒေသရာဇ် လူ့ အဖွဲ့ အစည်းကို ဖြတ်သန်းခဲ့ ရလေတော့ ၊ ပဒေသရာဇ် အငွေ့ အသက်ပြင်းတဲ့ နာမည်တွေ ပါလာတတ်တာပေါ့ ။ ဘာသာရေးနဲ့ ပတ်သက်တာတွေဆိုရင်လဲ ၊ ဘာသာရေးအငွေ့ အသက်ပြင်းတဲ့ နာမည်တွေ ပါလာတတ်တာပေါ့ ။ ဥပမာ - “ တောက် ” ကျင့် စဉ်တော် ” တို့ ၊ “ ဝဇိရ နတ်မင်း ကမ္မဋ္ဌာန်း ” တို့ ၊ “ ရဟန္တာနည်း ” တို့ ၊ “ ဗုဒ္ဓကျင့် စဉ်တော် ” တို့ ၊ “ ကိုးလီ အဋ္ဌိယအတတ် ” တို့ စုံလို့ ပေါ့ ။ “ ယဉ်ကျေးမှု တော်လှန်ရေးကြီး ” တုန်းကများ ခေါ်ကြည့် စမ်း ၊ အဆော်ခံရပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ အများပြည်သူရောဂါကင်း-ကျန်းမာရေး ၊ ကာယဗလ တိုးပွားရေးအတွက် အစိုးကျင့်စဉ် ဆရာတို့ အနေနဲ့ ဒီကျင့်စဉ် ဖြန့်ပွားအောင် ဆောင်ရွက်ကြတာကတော့ ကောင်းပါရဲ့ ကောင်းလှပါပေရဲ့။ ဒါပေမယ့် လဲ မရဖူး ။ ဘယ်သူမှ အဲသလို မခေါ်ရဲကြဖူး ။ ဒါကြောင့် အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာ များစွာတို့ က အစိုးကျင့်စဉ်ဖြန့် ပွားပါစေတော့ ဆိုပြီး ၊ (ခေါ်လုံးကျမ်း) နဲ့ “တောက်” (တရားကျမ်းတော်) ထဲက

စာလုံးနှစ်လုံးကို ဖြစ်ကတတ်ဆန်း ထုတ်ယူပြီး အစိုးကျင့်စဉ်လို့ နာမည်တပ် လိုက်ကြတာဖြစ်တယ် ။ တချို့ ကများဆိုရင် အဲဒီ အစိုးကျင့်စဉ်ဝေါဟာရကိုပဲ လိုက်ပြီး သုတေသနပြု နေလိုက်ကြသေးတယ် ။ အမှန်တော့ တာမှ သုတေသန ပြုနေစရာ မရှိဖူး ။ အရင်ကဆိုရင် ကျင့် ပွားအားထုတ် ရေးလို့ ခေါ်ခဲဲ ကြတာ ။ အစိုးကျင့်စဉ်ဆိုတာကတော့ ၊ ခေတ်လူတွေရဲ့ အတွေးအမြင်နဲ့ ကိုက်အောင်ဆိုပြီး မှည့် လိုက်တဲ့ ဝေါဟာရ အသစ်သာ ဖြစ်တယ် ။

### ကျင့် ပါရက်နဲ့ ဘာပြုလို့ ကျင့်ရည်ကျင့်သွေး မတက်နိုင် ဖြစ်နေရသလဲ

ကျင့် ပါရက်နဲ့ ဘာပြုလို့ ကျင့်ရည်ကျင့်သွေး မတက်နိုင် ဖြစ်နေရသလဲ ။ ငါ့ကျင့် လို့ သာ ကျင့် နေရတယ် တကယ်တမ်း လက်ထပ်ပြပေးခံရတာမျိုး မဟုတ်သေးဖူး ။ ဆရာတစ်ယောက်ယောက်ကများ အတတ်အထွဋ် အခေါင်ကလေး ဘာလေးညာလေးများ လက်တို့လာ ၊ အထက်တန်းကျကျနည်းကောင်းလေး ဘာလေးညာ လေးများ ပြပေးလာရင် ၊ ငါတော့ ကျင့်ရည်ကျင့်သွေးတိုးတက်သွားမှာပဲလို့ လူတော်တော်များများက အထင်ရောက်နေကြ တယ် ။ အဲသလို ထင်နေကြသူတွေ ခုဆိုကိုးဆယ်ငါး ရာခိုင်နှုန်းလောက် ရှိမယ်ထင်တယ် ။ ကျွန်တော် အဖို့ တော့ သိပ်ရယ်စရာကောင်းပေါ့ ။ ဘာပြုလို့ ရယ်စရာ ကောင်းရသလဲ ဆိုတော့ ၊ အစိုးကျင့်စဉ် ဆိုတာ သာမန်လူတို့ ကြားက အတတ်မှမဟုတ်ပဲ ။ လုံးလုံးကို သာမန်လွန် ဖြစ်လေတော့ ၊ အဆင့် မြင့် က တရားသဘောနဲ့ နှိုင်းချိန်ရ တော့မှာကိုး ။ ကျင့်ရည်ကျင့်သွေး မတက်နိုင်ဖြစ်နေရတဲ့ အရင်းခံ အကြောင်း ကတော့ ၊ ကျင့်ပွားအားထုတ်ကြရာမှာ “ကျင့်ကွက်ကျင့်ရေး”လောက်ကိုသာ အရေးထားကြပြီး ၊ “စိတ်ကျင့်ရေး”ကျတော့ ပေါ့နေတတ်ကြတာဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်ပြောပြလိုတယ် ။ အပြင်လျှောက်လက်ဖြန့် နေသမျှ ၊ တာမှရမှာမဟုတ်ဖူး ။ သာမန်လူတ ယောက်ရဲ့ ဓန္ဒာကိုယ် ၊ သာမန်လူတယောက်ရဲ့ လက် ၊ သာမန်လူတယောက်ရဲ့ အတွေးအခေါ်တို့ ကို အရင်းပြုရုံ နဲ့ ၊ သင်ကစွမ်းအင်မြင့် ဝတ္တုတွေကို သိဒ္ဓိအဖြစ် ကူးပြောင်းလာစေတို့ ၊ ကျင့်ရည်ကျင့်သွေး တက်လာစေတို့ ကြံနေသလား ။ ကိုယ်ထင်သလောက် မလွယ်ပါ ။ ကျွန်တော် အမြင်အရ ပြောရရင် ရယ်စရာပေါ့ ။ ဘာနဲ့ တူသလဲဆိုတော့ အပြင်မှာ လိုက်လက်ဖြန့် နေသလို ၊ လိုက်ရှာနေသလို ဖြစ်နေလေတော့ ၊ တသက်လုံး တွေ့ မှာ မဟုတ်ဖူး ။

ဒါမျိုးက ကျွန်တော်တို့ သာမန် လူတွေကြားက အတတ် ပညာမျိုးနဲ့ တူတာမဟုတ်ဖူး ။ မိုက်ဆံ နည်းနည်းလောက် အကုန်ခံပြီးသင်ရုံနဲ့ ၊ တတ်လာတာမျိုးမဟုတ်ဖူး ။ အဲဒီလိုဟာမျိုးမဟုတ်ဖူး ။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ဒီအဆင့် ကို လွန်နေတဲ့ အရာဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် သင် ကို သာမန်လွန် တရားသဘောနဲ့ အညီ တောင်းဆိုရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဘယ်လိုတောင်းဆိုသလဲဆိုရင် ၊ သင် အနေနဲ့ ကိုယ့်အတွင်းသဏ္ဍာန်မှာကို ကျင့်မှဖြစ်မယ်။

အပြင်လျှောက်ရှာနေလို့ မဖြစ်ဖူး ။ ခုဆိုအပြင်လျှောက်လက်ဖြန့်နေသူတွေ နည်းတာမှတ်လို့ ၊ ကနေ့ ဒီလူ့ဆီလက်ဖြန့်ကြ ၊ နက်ဖန်ဟိုလူ့ဆီလက်ဖြန့်ကြနဲ့ ဟာ၊ လက်ဖြန့်လို့ကိုမပြီးတော့ဘူး။ ပြီးတော့ ၊ ရအောင် ဆိုပြီး တော့လဲအခွဲသန်သန်လျှောက်လိုက်နေကြတယ် ။ အကြံတွေကတော့နဲ့လို့ ပေါ့ ။ တချို့ ကဆိုရင်လဲ အခိုးကျင့်ခင်ဆရာလုပ်ပြီး ရောဂါက ကြီးပွားဖို့တောင်ကြံနေကြတယ် ။ တကယ်တမ်း ကျင့် ပွားအားထုတ်ရာမှာ ၊ သင် ဒီစိတ်ကို ကျင့် ရတယ် ၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေး ကျင့် ခြင်းလို့ ခေါ်တယ် ။ ဥပမာ ဆိုပါတော့ ၊ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ပဋိပက္ခဖြစ်ကြတဲ့ အခါ ၊ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ သံယောဇဉ်အထွေထွေ-ရမက်အပုံပုံ တို့ကို ခပ်ပေါ့ပေါ့ သဘောထားကြရမယ် ။ ကိုယ်ကျိုးအတွက် နင်လား ငါလား ကိုယ်ဘက်ယက်ရင်း - ခွက်စောင်း ခုတ်ရင်း သင်က ကျင့် ရည်ကျင့်သွေးတက်ဖို့ ကြံတာ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား ။ သင် အနေနဲ့ သာမန်လူလို ဖြစ်နေလေတော့ ၊ ကျင့်ရည်ကျင့်သွေး ဘယ် နဲ့ လုပ်တက်နိုင်ပါ့ မလဲ ။ ဒါ ကြောင့် စိတ်ရည်စိတ်သွေး ကျင့် ရေးကို အလေးထားပါမှသာ ၊ ကျင့်ရည်ကျင့်သွေး တက်လာနိုင်မှာ ၊ အဆင့်မြင့် လာနိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။

စိတ်ရည်စိတ်သွေးဆိုတာ ဘာလဲ ။ ပါရမီကုသိုလ် (ရုပ်ဝတ္တု တစ်ရပ်ပေါ့ )ပါတယ် ။ ခန္တီပါတယ် ။ အရည်လည် သဘောပေါက်ရေး ပါတယ် ။ ခန္တီ လွှတ်ခြင်းပါတယ် ၊ သာမန်လူတွေကြားက ရမက်အမျိုးမျိုး ၊ အခွဲအပုံပုံတို့ ကို ခန္တီလွှတ်ခြင်း ၊ ဒုက္ခခံနိုင်ရည်လဲရှိခြင်း စသည်တို့ပါတယ် ။ အပက်ပက်က ဟာတွေ အများကြီး ပါတာပေါ့ ။ လူ့စိတ်ရည်စိတ်သွေး တွေအပက်ပက်ကနေ တက်လာပါမှသာ ၊ သင် အနေနဲ့ တကယ်တမ်း တက်လာနိုင်လိမ့် မယ် ။ ဒါက ခွမ်းအားတက်ရေးအဖို့ သော့ ချက် အကြောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်တယ်။ “ ခင်ဗျား ပြောသွားတဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေး ပြဿနာတွေဆိုတာ အယူဝါဒရေးရာပိုင်းက ဟာတွေဖြစ်တယ် ၊ လူ့ အတွေးအခေါ် နယ်ပယ်အပိုင်းကကိစ္စတွေ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် နေတာတွေနဲ့ တခြားတဘာသာစီ ဖြစ်တယ် ” လို့ တချို့က ထင်ကောင်းထင်နေကြလိမ့် မယ် ။ ဘယ် နယ် ကြောင့် တခြားတဘာသာစီ ဖြစ်နေရမှာ လဲ ။ ကျွန်တော်တို့ တွေးခေါ်မျှော်မြင်ရေး အပိုင်းမှာ ၊ ရုပ်ဝတ္တုက ပဓာနလား ၊ စိတ်ဓာတ်က ပဓာနလား ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ တလျှောက်လုံး ခွေးမွေးခဲ ကြ ၊ အငြင်းပွားလာခဲ ကြတယ် ။ စင်စစ် ၊ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ရုပ်ဝတ္တုနဲ့ စိတ်ဓာတ်တို့ ဟာ တစ်ခုတည်းသော အရာဖြစ်တယ် ။ ကနေ့ သိပ္ပံပညာရှင်တို့ အနေနဲ့ လူ့ ခန္ဓာကိုယ် ကို သိပ္ပံသုတေသန ပြုကြရာမှာ ၊ လူ့ ဦးနှောက်က ထုတ်လွှတ်လိုက်တဲ့ အတွေးအခေါ်ဟာ ရုပ်ဝတ္တုပဲပေါ့ ဆိုတာ ကို လက်ခံလာနေကြပြီ ။ ဒီတော့ ယင်းဟာ ရုပ်ဝတ္တု တည်ရှိနေတဲ့ အရာဖြစ်နေလေတော့ ၊ လူ့ စိတ်ဓာတ်အတွင်းကဟာဟုတ်မနေလား ။ ဒီတော့ ယင်းဟာတခုတည်းသောအရာ ဟုတ်မနေပါလား ။ ကျွန်တော် ညွှန်းတဲ့ စကြာဝဠာလိုပေါ့ ။ ရုပ်ဝတ္တု ဖြစ်တည်မှု ရှိနေသလို ၊ ဂုဏ်သတ္တိထူးလဲ ရှိနေတယ် ။ စကြာဝဠာအတွင်းက သဗ္ဗာ-မေတ္တာ-ခန္တီတို့ ရဲ့ ဂုဏ်သတ္တိထူးများနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ သာမန်လူတို့ အနေနဲ့ ယင်းတို့ရဲ့တည်ရှိမှုကို ခံစားမိခြင်း မရှိဖူး ။ တာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ သာမန်လူသားအကုန် တို့ဟာ



တစ်ခုတည်း သော အဆင်မှာချည်းဖို့လိုဖြစ်တယ်။ သာမန်လူတို့ရဲ့ ဒီအဆင်ကနေ ကျော်လွန်လာပြီဆိုရင်တော့ ၊ ခံစားမိနိုင်လာ ပါလေရော ။ ဘယ်လိုလဲဆိုရင် ၊ ဧကရာဇ်ကြီးတစ်ခုလုံးမှာ ပြည် နှက်နေတဲ့ အရာဝတ္ထု အလုံးစုံ အပါအဝင် ဧကရာဇ်အတွင်းက ဘယ်လိုအရာဝတ္ထုမျိုးမဆို အသိဉာဏ်ရှိတဲ့ ခန္ဓာတွေချည်း ဖြစ်တယ် ။ အတွေးခေါ် ရှိနေကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။ ဧကရာဇ်တရားကြီး အနေနဲ့ မတူတဲ့ အဆင် တွေမှာ တည်ရှိနေတဲ့ ပုံရိပ် တွေချည်းဖြစ်တယ် ။ ယင်းတို့ က သင်ကို အတက်ခံမှာမဟုတ်ဖူး ။ သင်တက်ချင်ပေမယ့် တက်လို့ ကို မရနိုင်ဖူး ။ တက်ခွင့် မှမပေးပဲကိုး ။ တာကြောင့် တက်ခွင့် မပြုသလဲဆိုရင် ၊ သင် စိတ်ရည်စိတ်သွေးက တက်မှမလာပဲကိုး ။ အဆင် တိုင်းအဆင် တိုင်းမှာ မတူတဲ့ ခံညွှန်းတွေ ရှိနေကြတယ် ။ အဆင် မြင့် လာစေချင်ရင် ၊ မကောင်းတဲ့ သင် အတွေးအခေါ်တွေကို ခွန့် ပစ်ရမယ် ၊ သင် အညစ်အကြေးတွေကို သွန်ပစ်ရမယ် ။ အဲဒီအဆင်က ခံညွှန်းနဲ့သမ နေရမယ်။ ဒါမှ သင်တက်လာနိုင်မှာ ။

သင် စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက်လာတဲ့ အခါ ၊ သင် ကိုယ်ခန္ဓာဟာကြီးမားတဲ့ ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်ပေါ် လာလိမ့် မယ် ။ သင် စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက်လာတဲ့ အခါကျရင် ၊ သင် ကိုယ်ပေါ်က ရုပ်ဝတ္ထုတွေ ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်ပေါ်လာမှာစိတ်ချ ။ ဘယ်လိုပြောင်းလဲမှုတွေများ ဖြစ်လာမှာလဲ ။ သင်စွဲလမ်းလမ်း လိုက်နေတဲ့ မကောင်းတာ တွေကို သင်ခွန့် ပစ်လိမ့် မယ် ။ ဥပမာဆိုပါတော့ ၊ ပုလင်းတစ်လုံးထဲကို အညစ်အကြေးတွေ အပြည့် ထည့် ၊ အဖုံး ကျပ်အောင် ပိတ်ပြီး ရေထဲ ပစ်ချလိုက် ၊ နုံးနုံးမြုပ်သွားမှာပေါ့ ။ အညစ်အကြေးတွေကို သွန်ပစ်မှာ သွန်တာများလေလေ၊ ပေါ်သည်ထက် ပေါ်လာလေလေပေါ့ ။ အကုန်သွန်ပစ်လိုက်ပြီဆိုရင်တော့ ၊ လုံးလုံးကို ပေါ်လောပေါ်လာ ရောပေါ့ ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ကျင့် ကြံ အားထုတ်ကြရာမှာ ၊ လူ့ ကိုယ်ပေါ်က မကောင်းတာ အမျိုးမျိုးကို ပယ်ပစ်ပါမှ ၊ သင်တက်လာနိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။ ဧကရာဇ်ရဲ့ ဒီဂုဏ်သတ္တိထူးက ခုလိုအခန်းက ပါနေတာဖြစ်တယ် ။ သင် အနေနဲ့ ကိုယ် စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို ကျင့် ပွားအားထုတ်ခြင်း မပြုပဲ နေမယ်ဆိုရင် ၊ ကိုယ်အကျင့် စာရိတ္တကို မြှင့် မတင်ပဲ နေမယ်ဆိုရင် ၊ မကောင်းတဲ့ အတွေးအခေါ် မကောင်းတဲ့ အရာဝတ္ထုတွေကို ခွန့်မပစ်ပဲ နေမယ်ဆိုရင် ၊ သင် ကို အတက်ခံမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒီတော့ ယင်းတို့ဟာ တစ်ခုတည်းသော အရာ မဟုတ်လို့ သင်ဆိုနိုင်မလား ။ ရယ်စရာပြောရရင် ၊ သာမန်လူတောထဲမှာ သံယောဇဉ်အထွေထွေ ရမက်အဖုံဖုံ ဖုံးလွှမ်းနေတဲ့ လူတစ်ယောက်ကို ဘုရားအဖြစ်နဲ့ တက်သွားခွင့် ပြုလိုက်ပြီဆိုပါတော့ ။ အများတကာတို့ ပဲ ခြင်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ ဖြစ်နိုင်မှာတဲ့ လား ။ အင်မတန် ချောအင်မတန်လှတဲ့ ဗောဓိသတ္တ သျှင်တော်(မယ်တော်)တို့ ကို တွေ့ ရတဲ့ အခါ ၊ မသမာစိတ် ပွားကောင်းပွားလာလိမ့် မယ် ။ မနာလို ဝန်တိုစိတ်တွေ ရှိနေသေးတာနဲ့ အမျှ ၊ ဘုရားတွေနဲ့ ပဋိပက္ခ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လာလိမ့် မယ် ။ ဒီလိုကိစ္စမျိုးကို ခွင့် ပြုနိုင်မှာတဲ့ လား ။ ဒီတော့ တယ် နဲ့ လုပ်ပါမလဲ ။ သင် အနေနဲ့ သာမန်လူတွေကြားက မကောင်းတဲ့ အတွေးအခေါ် မှန်သမျှကို ပစ်ပယ်ပစ်မှသာ ၊ တက်လှမ်းနိုင်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။

တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ၊ သင့် အနေနဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေး ကျင့် ပွားအားထုတ်မှုကို အရေး ထားရမယ် ။ စကြာဝဠာ ဂုဏ်သတ္တိထူးဖြစ်တဲ့ သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီ တို့နဲ့ အညီ ကျင့် သွားရမယ် ။ သာမန်လူ တွေကြားက အလိုရမက်တွေ ၊ မကောင်းတဲ့ စိတ်တွေ ၊ မကောင်းမှု ပြုချင်တဲ့ အကြံတွေကို ခွန့် ပစ်ရမယ် ။ အတွေးအခေါ် နယ်ပယ် နည်းနည်းလောက် မြင် လာတာနဲ့ အမျှ ၊ သင့် ကိုယ်ပေါ်က မကောင်းတာတချို့ လဲ ပျောက်ပြယ်ကုန်မှာဖြစ်တယ် ။ တချိန်တည်းမှာ သင့် အနေနဲ့ ဒုက္ခ နည်းနည်းလောက် ခံရဦးမယ် ။ ဝေဒနာ နည်းနည်း လောက်ခံစားရဦးမယ် ။ ကိုယ် ဝင့်ကြေးတွေကို နည်းနည်းလောက် ဆပ်ရဦးမယ် ။ ဒီလိုဆိုရင် နည်းနည်းလောက် တက်လာနိုင်လိမ့်မယ် ။ တနည်းဆိုတော့ ၊ စကြာဝဠာ ဂုဏ်သတ္တိထူးတွေ သင့် အပေါ် အချုပ်အခြယ် ဒီလောက်မကြီးတော့ပူးပေါ့ ။ “ ကျင့် ဖို့ က ကိုယ် ဘက်က ၊ သိဒ္ဓိက ဆရာသခင် ဘက်က” ဆိုသလို-ကျင့်ရည်ကျင့်သွေးတက်ရေးအတွက် သင့်ကို ဆရာသခင် ပေးထားတဲ့ ခွမ်းအင်တွေ လုပ်ငန်း ဝင်နိုင်လာတော့ မယ် ။ သင့် ကိုယ် အပက ပါရမီကုသိုလ် ဆိုတဲ့ ဝတ္တုတွေကို ခွမ်းရည်ဖြစ်လာအောင် ခွမ်းဆောင် ပေးသွားနိုင်တော့ မယ် ။ သင့် အနေနဲ့ ကိုယ် ကိုကိုယ် မြင် တင်ပေးပြီးရင်း ပေးလာတာနဲ့ အမျှ ၊ တက်လှမ်း ကျင့် ပွားပြီးရင်း ကျင့် ပွားလာတာနဲ့ အမျှ ၊ သင့် ခွမ်းရည်တိုင်ကြီးလဲ အပေါ်ကို ထိုးတက်ပြီးရင်း ထိုးတက်လာလိမ့် မယ် ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်သူ တစ်ယောက် အနေနဲ့ ၊ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာပဲ ကိုယ် ကိုကိုယ် ကျင့် သွားရမယ် ။ ထုသားပေသားခံနိုင်ရည်ရှိအောင် ကျင့်သွားရမယ် ။ အခွဲအမျိုးမျိုး ရမက်အဖုံဖုံ တဖြည်းဖြည်း ပျောက်ကုန်အောင် အားထုတ်သွားရမယ် ။ ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေ အနေနဲ့ ကောင်းတယ်လို့ ထင်တတ်ကြတာတွေဟာ ၊ အဆင် မြင့် ကနေ ကြည့် ရင် မကောင်းတာတွေဖြစ်နေတတ်တယ်။။ ဒါ့ကြောင့် သာမန်လူတောထဲမှာ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအကျိုးတွေ အဝင်များလေလေ ၊ နေရေးထိုင်ရေး ဟန်ကျလေလေ လူတွေက ကောင်းလေလေလို့ ထင်နေကြတာတွေကို ၊ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေ အနေနဲ့ ကြည့် မယ်ဆိုရင်တော့ မကောင်းလေလေပေါ့ ။ ဘယ်လိုမကောင်းသလဲဆိုရင် ၊ သူရတာတွေ များလေလေ တပါးသူတွေ ထိခိုက်နစ်နာရလေလေ ဖြစ်နေတာကိုး ။ မရသင့် မရထိုက်တာတွေ သူရလာလိမ့် မယ် ၊ ဂုဏ်တွေ ခြပ်တွေကို သူတစ်ယောက်လာလိမ့် မယ် ။ ဒီတော့ ပါရမီကုသိုလ် တွေ ဆုံးရှုံးရလိမ့်မယ် ။ သင့်ကျင့်ရည်ကျင့်သွေး တက်ချင်ရင် ၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေး ကျင့် ပွားမှုကို အရေးမထားသမျှ ကာလပတ်လုံး ၊ ရည်မှန်းချက်ပေါက်ဖို့ ဆိုတာ ဝေလာဝေး မှတ်ပေတော့ ။

မူလနတ်ဆိုတာ ပျက်သုန်းခြင်းမရှိလို့ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးလောကမှာ လက်ခံ ထားကြတယ် ။ အရင်က မူလနတ်အကြောင်းပြောရင် ၊ အယူသည်းတာတွေ ပါလို့ လူတွေက ဆိုကောင်းဆိုကြ လိမ့် မယ် ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ လူ့ ကိုယ်ခန္ဓာကို နူးစမ်းလေလာကြတဲ့ အခါ ၊ ရူပပေဒ ပညာရှင်တို့ ဟာ ၊ မော်လီကျူးတို့ ၊ ပရိုတွန်တို့ ၊ အီလက်ထရွန်တို့ ၊ ကွမ်တို့ အပြင် ညူထရီနီ တို့ ကိုပါ တွေ့ ရှိလာကြရတယ် ။ အဲဒီ

အထိ ရောက်တဲ့ အခါ ၊ အနုကြည့် မှန်ပြောင်းတို့ အနေနဲ့ တောင်တာမှမတွေ့ရတော့မှူး ။ ဒါပေမယ့် အသက်တို့ ရဲ့ အရင်းအမြစ် ၊ ရုပ်ဝတ္ထုတို့ရဲ့အရင်းအမြစ်တို့နဲ့ အလှမ်းကွာလွန်းလှပါသေးရဲ့ ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ ညူကလီယာကို ကွဲထွက် စေရာမှာ ၊ အရေအတွက် အတော် ကို ပြည့် တဲ့ ခွမ်းအင်နဲ့ ဆောင်မိတိုက်မိပါမှ အတော် ကို အရှိန်ပြင်းတဲ့ အပူဓာတ်လဲ ပါဦးပါမှသာ ၊ ညူကလီယာ တန်ပြန်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်မှာ ၊ ကွဲထွက်စေနိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။ လူသေတဲ့ အခါ လူ့ ကိုယ်ထဲက ညူကလီယောဟာ တယ် နဲ့ လုပ်ပြီး ပေါ့ပေါ့ တန်တန် သေကုန်နိုင်ရမှာလဲ ။ ဒါ့ကြောင့် လူသေတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ဒီဟင်းလင်းပြင်က အကြီးဆုံး ဖက်စပ်ပါဝင် အရာဖြစ်တဲ့ မော်လီကျူးတွေ ကြွေကုန်ခြင်းသာဖြစ်ပြီး ၊ ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင်တွေက ကိုယ်ခန္ဓာတွေကတော့ ပျက်စီးကုန်ခြင်း မရှိတာကို ကျွန်တော်တို့ တွေ ကြရတယ် ။ စဉ်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ လူ့ ကိုယ်ခန္ဓာကို အနုကြည့် မှန်ဘီလူးနဲ့ ကြည့် ရင်တယ်လိုနေမလဲလို့ ။ လူတကိုယ်လုံးဟာ လှုပ်ရှားနေတာပဲ ။ သင်မလှုပ်မယုက် ထိုင်နေတဲ့ တိုင်အောင် ၊ တကိုယ်လုံးလှုပ်ရှားနေတာပဲ။ မော်လီကျူး ကလာပ်စည်းတွေဟာ လှုပ်ရှားနေတာပဲ ။ တကိုယ်လုံးဟာ သဲတွေနဲ့ ဖွဲ့ စည်းထားသလို လျော့ရိလျော့ရဲကြီး ဖြစ်နေတာပဲ ။ အနုကြည့် မှန်ဘီလူးနဲ့ ကြည့် လိုက်ရင် ၊ လူ့ ကိုယ်ခန္ဓာဟာ ဒီပုံစံမျိုးပေါ့ ။ ကျွန်တော်တို့ မျက်စိနဲ့ ကြည့် တာနဲ့ လုံးလုံးကို တခြားစီ ဖြစ်နေတာပေါ့ ။ ဒါကတော့တခြား ကြောင့် မဟုတ်ပါမှူး။ ဒီမျက်လုံးအနံ့က သင် ကို အမြင်မှောက်မှားစေအောင် ဖန်တီးထားလို့ ကိုး ။ ဒါတွေကို မမြင်ရနိုင်စေအောင် လုပ်ထားလို့ ကိုး။ ဒီဗွေကွဲပွင့် ရင် ပုံချဲ့ ကြည့် လို့ ရတယ် ။ အမှန်တော့ကား ယင်းဟာ လူတို့ ရဲ့ ပင်ကိုစွမ်းရည်ဖြစ်တယ် ၊ ခုတော့ ခွမ်းအင်ထူးလို့ ခေါ်နေကြတယ် ။ သင် အနေနဲ့ ခွမ်းရည်ထူး ပေါ်ချင်ရင် ၊ ကိုယ့် ပင်ကို ဖန်တီး အစစ်အမှန်ဆီ ပြန်ရောက်အောင် ကြိုးစားပေတော့ ၊ နောက်တက်ကို ပြန်လှည့်ပြီး ကျင့် ကြပေတော့ ။

ပါရမီကုသိုလ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့ ဆွေးနွေးကြစို့ ။ ယင်းတို့ ကြားက ဆက်နွယ်မှု အတိ အကျကတားလဲ ။ ကျွန်တော်တို့ အသေးစိတ် ဆန်းစစ်ပြသွားမယ် ။ ကျွန်တော်တို့ လူတွေဟာ ဟင်းလင်းပြင်များ စွာတို့ မှာလဲ ကိုယ်ခန္ဓာတွေရှိနေကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။ လူ့ ကိုယ်ခန္ဓာမှာ ပါဝင်နေတဲ့ အရာတွေကို ကြည့် လိုက်ရင် ၊ အကြီးဆုံးဟာ ကလာပ်စည်းဖြစ်မှန်း ကျွန်တော်တို့ တွေ ကြရတယ် ။ ဒါဟာကျွန်တော်တို့ လူ့ရဲ့ မံသခန္ဓာဖြစ်တယ် ။ ကလာပ်စည်းတွေနဲ့ မော်လီကျူးတွေကြားကို ဖြစ်စေ ၊ မော်လီကျူးတွေရဲ့ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခုကြားကို ဖြစ်စေ၊ သင်ဝင်သွားနိုင်လို့ ရှိရင် ၊ ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင်ထဲ ရောက်နေတဲ့ အဖြစ်ကို သင်ခံစားမိလိမ့် မယ် ။ အဲဒီခန္ဓာ တည်ရှိတဲ့ အသွင်က တယ်လိုလဲ ။ ဒီဟင်းလင်းပြင်က ပစ္စုကွအယူအဆမျိုးနဲ့ သွားနားလည်လို့ တယ်ဖြစ်မလဲလေ ။ သင် ကိုယ်ခန္ဓာ အနေနဲ့ အဲဒီဟင်းလင်းပြင် တည်ရှိတဲ့ အသွင်မျိုးနဲ့ တသားတည်း ဖြစ်နေရ မှာဖြစ်တယ်။ ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင်က ခန္ဓာတွေဟာကြီးလို့ လဲရ ၊ ငယ်လို့ လဲရတာ ဖြစ်လေတော့ ၊ အဲဒါဟာလဲ အတိုင်းမသိ ကျယ်ပြောလှတဲ့ ဟင်းလင်းပြင်ကြီး ဖြစ်မှန်းကို အဲဟိုအခါကျ သင်တွေ့ လာရလိမ့် မယ် ။ ဒါဟာပြင်

တစ်နေရာထဲမှာ ပြိုင်တူတည်ရှိနေတဲ့ တခြားဟင်းလင်းပြင်တို့ရဲ့ ရိုးရှင်း အသွင်တစ်ရပ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့။ ။ လူတွေဟာ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင် များစွာတို့ မှာ သီးခြားခန္ဓာတွေ ကိုယ်စီရှိနေ ကြတယ်။ ။ သီးခြားဟင်းလင်းပြင် တစ်ခုမှာဆိုရင် ၊ လူ့ ခန္ဓာ ပတ်လည်မှာ ခွင်တစ်ခု ရှိနေတယ်။ ။ တာခွင်တဲ့လဲ။ ။ ဒီခွင်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ ပြောနေတဲ့ ပါရမီကုသိုလ်ပေါ့။ ။ ပါရမီကုသိုလ်ဆိုတာ အဖြူရောင်ဝတ္ထု တစ်မျိုးဖြစ်တယ်။ ။ ယင်းဟာ ကျွန်တော်တို့ အရင်ကထင်ခဲ့ ကြသလို စိတ်ဓာတ်ရေးရာ အရာမဟုတ်ဖူး။ ။ အယူဝါဒရေးရာ အရာလဲ မဟုတ်ဖူး။ ။ သူဟာ လုံးလုံးလျားလျားကို ဝတ္ထုဖြစ်တည်မှု တစ်ရပ်ဖြစ်တယ်။ ။ ဒါ့ကြောင့် အရင်က လူကြီးသူမတွေက “ပါရမီကုသိုလ်တွေစုကြဟေ့။ ” ။ “ပါရမီကုသိုလ်တွေမဆုံးရှုံးကြလေနဲ့။” လို့ဆုံးမကြတာ အင်မတန်ကို မှန်လိုက်လေစွာ ။ ဒီပါရမီကုသိုလ်တွေဟာ ခန္ဓာပတ်လည်မှာ ခွင်တစ်ခုဖြစ်နေတယ်။ ။ အရင်က “တောက်” ဂိုဏ်းက ဘယ်လိုပြောကြသလဲဆိုတော့ ၊ ဆရာသခင်က တပည့် ကို ရှာတာ ။ တပည့် က ဆရာသခင်ကို ရှာတာမဟုတ်တဲ့။ ။ သဘောကတော့ ၊ တပည့် ကိုယ်မှာ ပါရမီကုသိုလ်များမများ ဆိုတာကို ကြည့် မယ်။ ။ များရင် ကျင့် လို့ ကောင်းမယ်။ ။ မများရင် ကျင့် လို့ ကောင်းမှာမဟုတ် ၊ ကျင့်ရည်ကျင့်သွေးမြင့် မြင့် တက်တို့ သိပ်ခက်မှာတဲ့။ ။

တချိန်တည်း အတူရှိနေတာကတော့ အမဲရောင်ဝတ္ထုဖြစ်တယ်။ ။ ကျွန်တော်တို့ က ကံကြွေးလို့ ခေါ်ကြပြီး ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကတော့ အကုသိုလ်လို့ ခေါ်ကြတယ်။ ။ အဖြူရောင်ဝတ္ထုတွေနဲ့ အမဲရောင်ဝတ္ထု ပြိုင်တူရှိ နေကြတယ်။ ။ ဒီနှစ်ခုကြားက နှိုးနှယ်မှုက ဘယ်လိုလဲ။ ။ ပါရမီကုသိုလ်ဆိုတာက ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခခံကြရတဲ့ အခါ ၊ ထိုးချက်အမိခံရတဲ့အခါမျိုးမှာ ၊ ကောင်းတာတွေ လုပ်တဲ့ အခါမျိုးမှာရပြီး ၊ အမဲရောင်ဝတ္ထု ကတော့ အဆိုးတွေ လုပ်မိတဲ့ အခါ ၊ မကောင်းတာတွေ လုပ်မိတဲ့ အခါ ၊ သူများကို အနိုင်ကျင့် မိတဲ့ အခါမျိုးမှာ ရကြတယ်။ ။ ခုဆိုရင် ငါ့စားရပြီးစတမ်း လုပ်နေကြရုံမက ၊ တချို့ ဆိုရင် ကမ်းကုန်အောင် ဆိုးသွမ်းနေကြတယ်။ ။ ငွေအတွက် ဘာဒုစရိုက်မဆိုကျူးလွန်နေကြတယ်။ ။ လူသတ်လိုသတ် ၊ ငွေပေးပြီး လူသတ်ခိုင်းလိုခိုင်းလုပ် နေကြတယ်။ ။ ပြီးတော့ လိင်တူချင်း ထပ်မက်လို တပ်မက်ကြ ၊ မူးယစ်ဆေးဝါးတွေ အလွဲသုံးစား လုပ်လိုလုပ်ကြနဲ့ ဟာ ဖြစ်ချင်သလိုဖြစ်နေတာပေါ့။ ။ လူတွေမကောင်းတာတွေ လုပ်ကြတဲ့ အခါ ၊ ပါရမီကုသိုလ် တွေဆုံးရှုံးကြရတယ်။ ။ ဘယ်လိုများ ဆုံးရှုံးရသလဲဆိုတော့ ၊ လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ သူများကို ဆဲလိုက်တဲ့အခါ ၊ ငါတော့အားရပြီး ဆဲလိုက်ရလို့အခဲကျေပြီလို့ သူထင်နေမယ်။ ။ ဒီခန္ဓာဝဠာထဲမှာ တရားသဘော တစ်ရပ်ရှိတယ်။ ။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ “မဆုံးပဲနဲ့မရနိုင်-ရရင်ဆုံးရမှာ” တဲ့။ ။ သင်မဆုံးရင် မဆုံး- ဆုံးအောင်ကို ဖန်တီးရမှာတဲ့။ ။ ဘယ်သူက ဒီအခန်းကပါနေသလဲ။ ။ ခန္ဓာဝဠာရဲ့ ဒီဂုဏ်သတ္တိထူးပေါ့။ ။ ဒါ့ကြောင့် သင် အနေနဲ့ ရချင်ရုံ သက်သက်နဲ့ မပြီးဖူး။ ။ ဘယ် နှယ်လုပ်ပါ။ ။ သူများကို ဆဲလိုက်တဲ့ အခါ ၊ အနိုင်ကျင့် လိုက်တဲ့ အခါ ၊ သူ့ ကိုယ်ပေါ်က ပါရမီကုသိုလ်တွေဟာ သူများဆီ ရောက်ကုန်လိမ့် မယ်။ ။ တမက်သားက

မတရားခံရတက် ၊ ဆုံးရှုံးတက် ၊ ဒုက္ခခံရတက် ဖြစ်ရလေတော့၊ လျော်ပေးရတော့ မှာပေါ့ ။ ဆဲသူကဆဲလိုက်တိုင်း ၊ သူ့ ဟင်းလင်းခွင်က ပါရမီကုသိုလ်တို့ ဟာ တစ်ဖက်သားကိုယ်ပေါ် ရောက်ကုန်ပါလေရော ။ ဆဲတာပြင်းထန်လေလေ ၊ ပါရမီကုသိုလ်တွေပေးရတာလဲ များလေလေပေါ့ ။ ရိုက်လား ပုတ်လားလုပ်ကြ ၊ နိုင် ထက်စီးနင်း လုပ်ကြတဲ့ အခါများမှာလဲ ၊ ဒီအတိုင်းချည်းပေါ့ ။ သူများကို ထိုးလားကြိတ်လား ၊ ကန်လားကျောက်လား လုပ်တဲ့ အခါမှာလဲ ၊ ထိုးတာပြင်းလေ-ကန်တာပြင်းလေ သူ့ ကိုယ်ပေါ်က ပါရမီကုသိုလ်တွေဟာ တစ်ဘက်သားအပေါ် အများကြီး ရောက်ကုန်ကြရော ။ ဒီအဆင့် က တရားသဘောကို သာမန်လူတို့ မမြင်ကြပူး ။ ဧကားခံရသူက ငါတော့ အနိုင်ကျင့်ခံရပြီ ။ ငုံ့ ခံမနေနိုင်ပူးဆိုပြီး ပြန်တွယ်လိုက်တဲ့ အခါ ၊ ပါရမီ ကုသိုလ်တွေကို ပြန်ပေးလိုက်ရာကျရော ။ နှစ်ယောက်စလုံး အရှုံးအမြတ်မရှိဖြစ် ကြရတာပေါ့ ။ ဒါပေမယ့် ပြန်တွယ်တဲ့လူက ငါတစ်ချက် အဆော်ခံရတာကို နှစ်ချက်လောက် ပြန်တွယ်မှ ၊ စိတ်ကျေမယ်ဆိုပြီး ၊ နောက်တစ်ချက် ထပ်တွယ်လိုက်တဲ့ အခါ ၊ သူ့ ကိုယ်ပေါ်က ပါရမီကုသိုလ် ဟာ သူများဆီ ရောက်သွား ပြန်ပါလေရော ။

ဒီပါရမီကုသိုလ်ကို တာ့ကြောင့် ခုလောက်အရေးထားရသလဲ ။ ဒီပါရမီကုသိုလ် တွေအနေနဲ့ တယ်လိုအလှည့်အပြောင်းမျိုးတွေဖြစ်နေပါလိမ့် ။ တာသာရေးတွေမှာ တယ်လိုပြောနေကြသလဲဆိုတော့ ၊ ပါရမီကုသိုလ် ရှိရင် ဒီဘဝမှာမရနဲ့ ဦးတော့ ၊ နောင်ဘဝကျရလိမ့်မယ်တဲ့ ။ တာတွေရမှာလဲ ။ ပါရမီကုသိုလ်များ ရင် အရာရှိကြီးတွေ ၊ ဖြစ်ချင်ဖြစ်လိမ့်မယ် ။ ကြီးပွားချမ်းသာရင်ချမ်းသာလိမ့် မယ် ။ လိုချင်တာရလိမ့် မယ် ။ ဒီ ပါရမီကုသိုလ်တွေနဲ့ ဗလှယ်တာကိုး ။ အကြင်သူဟာတာ ပါရမီကုသိုလ်မှမရှိရင် ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးလုံး ပျက်သုန်းပျောက်ကွယ်ကုန်ရမှာလို့ လဲ တာသာရေးတို့ မှာ ပြောဆိုနေကြတယ် ။ သူ့ မူလနတ်ဟာ ပျောက်ပျက်ခံရမှာ ။ သူကွယ်လွန်တဲ့ အခါကျရင် ၊ ဘာတစ်ခုမှ မကျန်အောင် လက်စတုံးကုန်ရမှာတဲ့ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေး နယ်ပယ်မှာတော့ ကာ ၊ ပါရမီကုသိုလ်တွေကို ခွမ်းရည်အဖြစ် တိုက်ရိုက်ကူးပြောင်းနိုင်ကြောင်း ခံထားနေကြတယ် ။

ပါရမီကုသိုလ်တွေဟာခွမ်းရည်အဖြစ် တယ်လို တယ်ပုံကူးပြောင်းလာကြသလဲဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့ တင်ပြသွားမယ် ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေး လောကမှာ ခုလိုခကား တစ်ခွန်းရှိတယ် ။ “ကျင့် ဖို့ က ကိုယ် ဖက်က ။ သိဒ္ဓိက ဆရာသခင် ဖက်က” တဲ့ ။ ဒါပေမယ့် တချို့ကတော့ လုံတို့ - ဖိုတို့ တည်ရေး ၊ တယဆေးစုဆောင်း - ဓာတ်လုံးထိုးရေးတို့ ၊ အာရုံလှုပ်ရှားမှုတို့ အကြောင်းကို ပြောနေကြတယ် ၊ သိပ်အရေး ကြီးတယ်လို့ သူတို့ ထင်နေကြတယ် ။ တစ်ခက်မှ အရေးမကြီးကြောင်း ၊ ခင်းစားတာများရင် အခွဲဖြစ်နေ မှာဖြစ်ကြောင်း ၊ ခင်းစားလွန်ရင် အခွဲသန်သန် လိုက်ရာကျနေမှာဖြစ်ကြောင်း သင် ကို ကျွန်တော် ပြောထားပါရစေ ။ ကျင့် ဖို့ က ကိုယ် ဖက်က ။ သိဒ္ဓိက ဆရာသခင် ဖက်က ။ သင် အနေနဲ့ ဒီဆန္ဒရှိနေရင်ပြီးရော ။

ဒီကိစ္စကို တကယ်တမ်းလုပ်ရာမှာ ၊ ဆရာသခင်က လုပ်ပေးရမှာဖြစ်တယ် ။ သင်အလျဉ်းကို လုပ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ။  
ခွမ်းအင်မြင်၊ ဝတ္တုတို့၊ နဲ့၊ ပြီးတဲ့ အဆင့် မြင်၊ သက်ရှိ ခန္ဓာကို ၊ သင်က သင့်လိုသာမန်လူတစ်ယောက်ရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာနဲ့၊  
ကူးပြောင်းယူဖို့ ကြံတာ အလျဉ်းကို မဖြစ်နိုင်ဖူး ။ ရယ်စရာဖြစ်နေတာပေါ့ ။ ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင်က လူ့  
ခန္ဓာကိုယ်တစ်ပြောင်းလဲရေး ဖြစ်စဉ်ဟာ အတော်ကို သိမ်မွေ့ ဆန်းကြယ်လှပါပေတယ် ၊ အတော် ကို  
ရှုပ်ပါပေတယ် ။ ဒါတွေကို သင်အလျဉ်းလုပ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ။

သင် ကို ဆရာသခင်က ဘာပေးမလဲ ။ ကျင့်ရည်ကျင့်သွေးတက်အောင် ခွမ်းအင်တစ်ရပ်ပေးလိမ့်  
မယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ ၊ ပါရမီကုသိုလ် တွေဟာ လူ့ခန္ဓာအပမာဖြစ်ပြီး ။ လူတို့ ရဲ့ တကယ် ခွမ်းရည်ဟာ  
ပါရမီကုသိုလ် တို့ ကနေ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကြောင့် ဖြစ်တယ် ။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အဆင့်၊ ဘယ် လောက်မြင့် ပြီး ၊  
ခွမ်းအားတယ်လောက်သန်သလဲ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ အဲဒီ ပါရမီကုသိုလ်တွေကနေချည်း ဖြစ်ပေါ်လာတာ  
ဖြစ်တယ် ။ သူကသင်၊ ပါရမီကုသိုလ် တွေကိုခွမ်းရည်အဖြစ် ဝက်အူရစ်သဏ္ဍာန် ထိုးတက်လာစေ အောင်  
ကူးပြောင်းပေးသွားလိမ့် မယ် ။ လူ့ အဆင့်၊ အနိမ့် အမြင့် ကို တကယ်တမ်း အဆုံးအဖြတ်ပေးတဲ့ ခွမ်းရည်ဟာ  
ခန္ဓာအပမာ ကြီးထွားလာတာဖြစ်ပြီး ၊ နောက်ဆုံးမှာ ဝက်အူရစ်သဏ္ဍာန် ခေါင်းပေါ်ရောက်တဲ့ အခါ ၊  
ခွမ်းရည်တိုင်ကြီး အဖြစ်ကို ရောက်သွားရော ။ ဒီလူ့ ခွမ်းရည် ဘယ် လောက်မြင့် သလဲဆိုတာ ၊ သူ့  
ခွမ်းရည်တိုင်ကြီးကို ကြည့် လိုက်ရုံနဲ့ သိရော ။ အဲဒါသူ့အဆင့် ပေါ့ ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ ပြောနေကြတဲ့  
မဂ်ဖိုလ်အဆင့် နေရာပေါ့ ။ တချို့ ဆိုရင် ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်ရင်း ၊ မူလနတ်က ရုပ်ထားနာမ်ခွာ သဘောမျိုးနဲ့  
မိုးပေါ်တက်သွားနိုင်တယ် ။ အတန်အသင် အမြင့် ရောက်တဲ့ အခါ တက်မရတော့ဖူး ၊ မတက်ရဲတော့ဖူး ။ သူက  
သူ့ ခွမ်းရည်တိုင်ပေါ်ထိုင်ပြီး တက်သွားတာဖြစ်တယ် ။ သူ့ ခွမ်းရည်တိုင်က အဲဒီလောက်ပဲ မြင့် လေတော့  
အဲဒီလောက်အထိပဲ တက်နိုင်တာပေါ့ ။ ရှေ့ ဆက်တက်လို့ ဘယ်ရတော့ မလဲ ။ ဒါကဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ  
ပြောနေကြတဲ့ မဂ်ဖိုလ်အဆင့် နေရာပြဿနာပေါ့ ။

စိတ်ရည်စိတ်သွေး အဆင့် ကို တိုင်းရာမှာ ကိုက် (ဂိုက်) တံ တစ်ခု ရှိသေးတယ် ။ ကိုက်တံနဲ့  
ခွမ်းရည်တိုင်တို့ ဟာ ဟင်းလင်းပြင်တစ်ခုထဲမှာ မဟုတ်ပေမယ့် ၊ ပြိုင်တူရှိနေကြတာဖြစ်တယ် ။ သင် စိတ်ရည်  
စိတ်သွေးတက်လာပြီဆိုပါတော့ ။ ဥပမာ သာမန်လူတောထဲမှာ အဆဲခံရတဲ့ အခါ ၊ စိတ်ထဲ ဘယ်လိုမှ  
သဘောမထားဘဲ ၊ တုံ့ကိဘာဝေလုပ်နေလိုက်တယ် ၊ အရိုက်အပုတ်ခံရလဲ အပြုံးမပျက် ငြိမ်နေလိုက်တယ်ဆိုပါ  
တော့ ။ ဒီလူဟာ စိတ်ရည်စိတ်သွေး အင်မတန်မြင့် နေပြီပေါ့ ။ ဒီတော့ ကျင့် ပွားအားထုတ်သူ တစ်ယောက်အနေ  
နဲ့ သင်တာတွေရစရာရှိသလဲ ။ သင်ခွမ်းရည်ရမှာ မဟုတ်လား ။ သင် စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက်လာသလို သင်  
ခွမ်းရည်လဲ လိုက်ပြီးတက်လာရော ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေး မြင့် သလောက် ခွမ်းရည်ကလဲ လိုက်မြင် ရမှာဟာ  
အကြွင်းမဲ့ အမှန်တရားဖြစ်တယ် ။ အရင်က တချို့ ဟာ ပန်းခြံမှာ ဖြစ်ဖြစ် ၊ အိမ်မှာဖြစ်ဖြစ် ကျင့် ကြံရာမှာ အတော်

ကို စိတ်ပါလက်ပါကျင်ကြရာတယ် ။ ရိုကျိုးကြရာတယ် ။ ကျင့် တာလဲ မဆိုးပူးလို့ဆိုရမှာ ။ ဒါပေမယ့် အရပ်ထဲ  
ရောက်ကြပြီ ဆိုမှပြင် ဒီလူမဟုတ်တော့ သလို ထင်ရာကျဲကြတော့တာပဲ ။ သာမန်လူတောထဲမှာ ဂုဏ်တွေ ၊  
ပကာသနတွေ အတွက်နဲ့ နင်လား ၊ ငါလား ကိုယ့် ဘက်ယက်ကြ ၊ ခွက်စောင်းခုတ်ကြလုပ်နေကြလေတော့  
ကာ၊ခွမ်းရည်တက်နိုင်မှာတဲ့ လား ။ အလျှင်းကိုတက်နိုင်မှာမဟုတ်ဖူး ။ သူ့ ရောဂါလဲ ပျောက်နိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ။  
အဲဒါ ရှင်းမနေလား ။ တချို့ များ နှစ်ရှည်လများ ကျင့် ပွားအားထုတ်နေပါလျက်နဲ့ တာပြုလို့ ရောဂါမပျောက်နိုင်  
ဖြစ်နေရသလဲ ။ အရိုးကျင့်စဉ်ဆိုတာ ကျင့်ပွားအားထုတ်ခြင်း ဖြစ်တယ် ။ သာမန်လွန်ဖြစ်တယ်၊  
သာမန်လူတွေကြားက ကိုယ်လက်လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်တာမျိုးမဟုတ်ဖူး ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို အရေးထားပါမှသာ  
ရောဂါပျောက်နိုင်မှာ ၊ ခွမ်းရည်တက်နိုင်မှာဖြစ်တယ် ။

တချို့က လုံတို့ မို့တို့ တည်ကြ ၊ တယဆေးခုဆောင်းကြပြီး ဓာတ်လုံးထိုးကြတယ် ။ ဓာတ်လုံးကို  
ခွမ်းရည်လို့ ထင်နေကြတယ် ။ မဟုတ်ဖူး ။ ဓာတ်လုံးထဲမှာ ခွမ်းရည်တွေအကုန်ရှိနေတာမဟုတ်ဖူး ။  
တချို့တလေသာရှိနေတာ။ ဓာတ်လုံးဆိုတာ တာလဲ ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ ကျွန်တော်တို့ မှာ အသက်ကျင့် စရာ  
တချို့ လဲ ရှိသေးတယ် ။ ကိုယ်ထဲမှာ ခွမ်းရည်တွေလဲ ထွက်ရဦးမယ် ။ အတတ်သတောလိုဟာမျိုးတွေလဲ  
အများကြီးထွက်ရဦးမယ် ။ ဒါတွေကို သုံးမှာစိုးလို့များသောအားဖြင့် သော့ ဓတ်ထားရမှာဖြစ်တယ်။ ခွမ်းအင်တွေ  
ဆိုတာ အမျိုးပေါင်း သောင်းနဲ့ ချီနေတာ၊ တစ်ခုပြီးတစ်ခု အကုန်သော့ဓတ်ထားရမှာချည်းဖြစ်တယ်။ တာပြုလို့  
သော့ ဓတ်ထားရသလဲ ဆိုတော့ ၊ ဒါတွေကို အရပ်ထဲမှာ အရမ်း လျှောက်သုံးနေမှာ စိုးလို့ ။ သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့  
အဖွဲ့ အစည်းကို ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် သွားနှောက်ယှက်နေလို့ မဖြစ်ဘဲကိုး ။ သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းထဲမှာ  
ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် ကိုယ်ခွမ်းကိုယ်စ ပြုလို့ လဲ မဖြစ်ဖူး ။ တာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ ဒီလိုလုပ်ရင် သာမန်လူတို့ ရဲ့  
သာမန်လူ့ အဖွဲ့ အစည်း အခြေအနေကို ဖျက်ဆီးရာကျမှာ မို့ လို့ ဖြစ်တယ် ။ လူများစွာတို့ ဟာ ရိပ်စားရင်းကျင့်  
နေကြတာဖြစ်တယ် ။ သင်ကလုပ်ပြလိုက်ရင် ၊ တကယ်ပါလား ဆိုပြီး ၊ အကုန်လာကျင့် ကြတော့ မှာပေါ့ ။  
မိုက်ပေ ဆိုးပေ ဆိုတဲ့ လူတွေတောင် လာကျင့် ကြတော့ မှာ ၊ တယ်ဖြစ်မလဲ ။ သင့်အနေနဲ့ အဲသလို ပလွှားပြမှာ  
ကို လွှတ်မပေးနိုင်ဖူး ။ မကောင်းတာတွေ လုပ်မိတတ်လိမ့် မယ် ။ တာ့ ကြောင့် လဲဆိုတော့ ယင်းရဲ့  
ကြောင်းဆက်-ကျိုးဆက်ကို သင်မှမသိဘဲကိုး ။ ယင်းရဲ့ဇစ်မြစ်ကို သင်မှမသိဘဲကိုး ။ သင်ကတော့  
အကောင်းထင်လို့ လုပ်မိတာ ၊ မကောင်းတာဖြစ်ကောင်းဖြစ်နေလိမ့် မယ် ။ ဒါကြောင့် မို့ လို့ သင့် ကို  
မသုံးစေတာပေါ့ ။ မကောင်းတာ လုပ်မိခဲ့ သော် ၊ အဆင် လွှာ ပြုတ်ကျရမှာကိုး ။ ကျင့် တာတွေ အချည်းနီး  
ဖြစ်ရမှာကိုး ။ ဒါကြောင့် ခွမ်းရည်များစွာတို့ ကို သော့ဓတ်ထားရတာပေါ့ ။ ဒီတော့ တယ်လိုဖြစ်လာမလဲ ။  
သိဒ္ဓိပွင့် ၊ ဉာဏ်တော်ပွင့် တဲ့ တနေ့ ကျရင် ဒီဓာတ်လုံးဟာ ပုံးတစ်လုံးလို့ ၊ ခွမ်းရည်တွေ မှန်သမျှ ၊ ခန္ဓာကိုယ်ထဲက  
သော့ မှန်သမျှနဲ့ ခွမ်းအင်ပေါက် အလုံးစုံတို့ ပွင့် လာစေအောင် ပေါက်ကွဲလာမှာ ဖြစ်တယ် ။ “ပုံး ” ပေါက်ကွဲသံနဲ့

အတူ - အကုန်ပွင့် ကုန်ကြလိမ့် မယ် ။ ဒါဟာ ဓာတ်လုံးရဲ့ အသုံးဝင်ပုံပေါ့ ။ ဘုန်းကြီးယုံလွန်လို့ စီးသင်္ကြိုဟ်ပြီးတဲ့ အခါ ၊ ဓာတ်တော်တွေကျန်တတ်တယ် ။ တချို့က ဘယ်လိုပြောကြသလဲ ဆိုတော့ ၊ အရိုးတွေ ၊ သွားတွေတဲ့ ။ သာမန်လူတွေကျတော့ ဘာပြုလို့ မရှိရသလဲ ။ ဓာတ်လုံး ပေါက်ကွဲတဲ့ အခါ ခွမ်းအင်တွေ ထွက်လာတာလေ ။ ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင်က အရာဝတ္ထုတွေ အထဲမှာ အများကြီး ပါဝင်နေတာပေါ့ ။ ယင်းတို့ဟာလဲ ရုပ်ဝတ္ထုတွေ တည်ရှိနေတဲ့ ဥစ္စာတွေပေါ့ ။ ဒါပေမယ့် ဘာမှတော့ အသုံးကျတာ မဟုတ်ဖူး ။ ခုလူတွေကတော့ သိပ်ပြီး အမြတ်တနိုး ထားနေကြတယ် ။ ယင်းမှာ ခွမ်းအင်နဲ့ အရောင်အသွေးပါတယ် ၊ သိပ်မာတယ် ။ ဒါပဲ ။

ခွမ်းရည်မတက်နိုင်တာ အကြောင်းတစ်ရပ် ရှိသေးတယ် ။ အဆင့် မြင့် ကတရားကို မသိတဲ့ အလျောက် ၊ ဘယ်လိုတက်ကျင့် ရမှန်း မသိဖြစ်နေခြင်းပဲ ။ ဘာသဘောလဲဆိုတော့ ၊ ခုနက ကျွန်တော်ပြောခဲ့ သလို ၊ တချို့ များဆိုရင် အစိုးကျင့်စဉ်တွေ အများကြီးကျင့် ခဲ့ ကြတယ် ။ ဘယ် လောက်ကြီး များများစားစား ကျင့်ထားဦး-တတ်ထားဦးတော့ ၊ ဘာမှ အသုံးကျတာ မဟုတ်ကြောင်း ။ မူလတန်း ကျောင်းသားကလေးသာ ဖြစ်ကြောင်း ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးက မူလတန်းကျောင်းသားကလေးသာဖြစ်ကြောင်း ။ အနိမ့် လွှာက တရားသဘောတွေချည်းသာဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်ပြောခဲ့ ပြီ ။ အမြင့် လွှာစီကို ကျင့် ပွားအားထုတ်ရာမှာ ၊ ခုလိုအနိမ့်လွှာက တရားသဘောတို့ ဟာ လမ်းညွှန်အခန်းက ပါနိုင်ကြမှာမဟုတ်ဖူး ။ တက္ကသိုလ်မှာ မူလတန်း ဖတ်စာ ကျက်နေရင် ၊ သင်ဟာ မူလတန်းကျောင်းသား အဖြစ်မှာပဲ ရှိနေမှာဖြစ်တယ် ။ တယ် လောက်ကြီး များများ စားစား ကျက်နေနေ အလကားပဲ ။ သာပြီးတော့ ဆိုးဖို့ သာ ရှိမှာပဲ ။ မတူတဲ့ အဆင့် လွှာတို့ မှာ ၊ အဆင့် ချင်းမတူတဲ့ တရားဓမ္မတွေ ရှိနေကြတယ် ။ မတူတဲ့ အဆင့် လွှာတို့ မှာ တရားဓမ္မတို့ အနေနဲ့ မတူတဲ့ လမ်းညွှန်အခန်းက ပါနိုင်ကြတယ် ။ ဒါ ကြောင့် အဆင့်နိမ့်က တရားသဘောတို့ ဟာ အဆင့် မြင့် စီ တက်လှမ်းကျင့် ပွားရေးအဖို့ လမ်းညွှန်အခန်းက မပါနိုင်ဖူး ။ ကျွန်တော်ရှေ့ဆက် ပွင့် ဆိုတင်ပြသွားမှာ တွေကတော့ ၊ အမြင့် လွှာမှာ ကျင့် ပွားရေး တရားသဘောတွေချည်း ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်က မတူတဲ့ အဆင့် ကဟာတွေနဲ့ ပေါင်းစပ်ပြီး ပြောနေတာဖြစ်လို့ ၊ သင်ကျင့် ပွားအားထုတ်သွားရေးအဖို့ တလျှောက်လုံး လမ်းညွှန်အခန်းက ပါနေမှာချည်းဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော် မှာ စာအုပ်လေးငါးအုပ် ရှိတယ် ။ အသံသွင်း ကြိုးခွေတို့ ၊ ရုပ်-သံကြိုးခွေတို့ လဲ ရှိကြတယ် ။ သင်တစ်ခေါက်လောက်ကြည့်ပြီး နားထောင်ပြီးပြီ ဆိုပါတော့ ။ နောက်မကြာခင် ထပ်ကြည့် ၊ ထပ်နားထောင်ပြန်တဲ့ အခါမှာလဲ ၊ သင် အဖို့ လမ်းညွှန်လို့ ဖြစ်ကိုနေဦးမှာ ကိုသင် တွေလာရမှာဖြစ်တယ်။ သင် အနေနဲ့ ကလဲ ကိုယ် ကိုယ် မြင် တင်ပြီးရင်း မြင် တင်ပေးသွားမှာဖြစ်သလို ၊ ယင်းတို့ ကလဲ သင် ကိုဆက်ပြီး လမ်းညွှန်ပေးသွားမှာ ဖြစ်တယ် ။ တရားဓမ္မဆိုတာ ဒါမျိုးပေါ့ ။ အထက်က ပြောခဲ့ တာတွေကတော့ ၊ ကျင့် ပါရက်နဲ့ မတက်နိုင် ဖြစ်နေရတဲ့ အကြောင်းနှစ်ရပ် အကြောင်းပေါ့ ။ အမြင့်



လွှာက တရားကို မသိရင် ကျင့် လို့ ရမှာမဟုတ် ။ ကိုယ်အတွင်းသဏ္ဍာန်မှာမကျင့်သမျှ - စိတ်ရည်စိတ်သွေး  
မကျင့် သမျှ ၊ တက်နိုင်မှာမဟုတ် ဆိုတာပဲ ။ ဒီအကြောင်းနှစ်ရပ်ပဲပေါ့။

### ဓမ္မစကြာတရားတော်ရဲ့ ထူးခြားချက်

ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မစကြာတရားတော်ဟာ ဗုဒ္ဓပိုင်းက ဓမ္မက္ခန္ဓာတော်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်  
အနက်က တစ်ခု အပါအဝင်ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီတစ်ချို့ လူသားတို့ ထွန်းကားရေး သမိုင်းကာလမှာ  
တယ်တုန်းကမှ လူသိရှင်ကြား ဖြန့်ချိခြင်းမပြုခဲ့ရသေးဖူး ။ ဒါပေမယ့် သမိုင်းမတင်မီကာလ  
တစ်ရပ်မှာတုန်းကတော့ လူတွေကိုကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ချွတ်ခဲ့တယ် ။ အဆုံးကပ်ကြီးရဲ့ နောက်ဆုံးကာလမှာ  
ကျွန်တော်က ဒီတရားတော်ကို ထပ်ပြန့်ချိလာပြန်တယ် ။ ဒါကြောင့် အလွန်အကဲအမိုးအနုညှို့ ထိုက်တန်လှပါ  
ပေတယ် ။ ပါရမီကုသိုလ် အနေနဲ့ ခွမ်းရည်အဖြစ်ကို တိုက်ရိုက်ကူးပြောင်းတဲ့ အသွင်သဏ္ဍာန် အကြောင်းကို  
ကျွန်တော်ပြောခဲ့ပြီ ။ ခွမ်းရည်ဆိုတာ စင်စစ်တော့ကာ ကျင့် ရာကနေ ရလာတာမဟုတ်ဖူး ။ စိတ်ကျင့် ရာကနေ  
ရလာတာဖြစ်တယ် ။ လူများစွာတို့ ဟာ ခွမ်းရည်တက်ရေးကို အရလိုက်နေကြရာမှာ လေ့ကျင့် ရေးကိုသာ  
အရေးထားနေကြပြီး ၊ ကျင့်ပွားအားထုတ်ရေးကိုတော့ အရေးမထားကြဖူး ။ စင်စစ်ခွမ်းရည်ဆိုတာ  
လုံးလုံးလျားလျားကို စိတ်ရည်စိတ်သွေး ကျင့် ပွားရာကနေ တက်လာတာဖြစ်တယ် ။ ဒါဖြင့် ရင် တာပြုလို့  
ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာလဲ ကျင့် ကွက်တွေ သင်ပေးနေရသလဲ ။ ဘုန်းကြီးတွေ တာပြုလို့ ကျင့် ကွက်မကျင့်ကြသလဲ  
ဆိုတာကို ကျွန်တော်အရင်ပြောပြဖယ် ။ သူတို့ဟာက အဓိကအားဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင် ၊ ပရိတ်ရွတ် ၊  
စိတ်ရည်စိတ်သွေး ကျင့် ကြရင်း ၊ ခွမ်းရည်တက်လာကြတာဖြစ်တယ် ။ အဆင့် ကို မြင့် ပေးတဲ့  
ခွမ်းရည်တက်လာကြတာဖြစ်တယ် ။ ခန္ဓာကိုယ်အပါအဝင်-လောကီရေးအရာအားလုံးကိုစွန့်ပယ်ကြဖို့ ရှင်တော်  
သကျမုနိကသင်ကြားသွားလေတော့ကာ၊ ကိုယ်ခန္ဓာလေ့ကျင့်ခန်းတွေ လုပ်နေစရာမလိုတော့ဘူးပေါ့။  
“တောက်” ဂိုဏ်းကတော့သတ္တဝါအပေါင်းကယ်တင်ရေးလို့ မဆိုကြဘူး။ လူတွေဆိုတာ တချို့ က တစ်ကိုယ်  
ကောင်း စိတ်များကြသလို၊ တချို့ကတော့လဲတစ်ကိုယ်ကောင်း စိတ်နည်းကြတယ်။ “တောက်” ဝါဒီတို့  
မျက်မှောက်ပြုကြရ တာကစိတ်နေစိတ်ထားအမျိုးမျိုး ၊ အဆင့်အလွှာ အမျိုးမျိုးကလူပေါင်းစုံမဟုတ်ဘူး ။ သူတို့  
ကတပည့်တွေကို ခေါင်းခေါက်ရွေးယူတာ။ တပည့် သုံးယောက်လောက်ရွေးပါမှ၊ တစ်ယောက်လောက်ကိုသာ  
တကယ်ပြပေးတာ။ ဒီတပည့် အနေနဲ့ ပါရမီကုသိုလ် တွေများပါမှ ၊ ကောင်းပါမှ ၊ အမှောက်အမှား ကင်းနိုင်စေမှ ၊  
သူတို့ကကြိုက်တာ ။ ဒါ ကြောင့် တပည့် ဖြစ်သူကို အသက်ကျင့်နိုင်စေအောင် ၊ သိဒ္ဓိတို့ ၊ အတတ်တို့ ကျင့် နိုင်

စေအောင် ၊ ကျင့်ကွက်တွေကို ပခာနကျကျပြပေးတတ်ကြတယ် ။ ဒီတော့ တပည့်တွေအနေနဲ့ ကျင့်ကွက် ကျင့်လာကြရ တော့တာပေါ့။

မေ့စကြာတရားတော်ဟာလဲရုပ်-နာမ်နှစ်ပါးစုံကျင့် ခြင်္စင်တော့မို့ ၊ ကိုယ်ခန္ဓာလေ ကျင့် ခန်း တွေပါတယ်။ လေ့ကျင့်ခန်း ဆိုတာက တဖက်က ခွမ်းအင်ပြည့် တင်းစေဖို့ ဖြစ်တယ် ။ ပြည့် တင်းစေဖို့ ဆိုတာကတာလဲ ။ သင့် ခွမ်းအင်တွေကို အားကောင်းသည်ထက် ကောင်းလာစေအောင် ၊ ကြီးမားတဲ့ သင့် ခွမ်းအားတွေနဲ့ အားပြည့် ပေးသွားဖို့ ဖြစ်တယ် ။ နောက်တဖက်ကတော့ ၊ သင့် ကိုယ်ထဲမှာ သက်ရှိခန္ဓာတွေ အများကြီး ဖြစ်ထွန်း လာစေဖို့ ဖြစ်တယ် ။ အဆင့် မြင့် မှာ ကျင့် ကြတဲ့ အခါ ၊ “တောက်” ဂိုဏ်းက မူလသုဝယ်ပေါက်ဖွားရေးကို လိုလားကြသလို ၊ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်း ကတော့ ၊ ဝဇီရမဗျက် ကာယကို လိုလားကြတယ် ။ အတတ်သဘောလိုဟာမျိုး တွေကိုလဲ အများကြီး ဖြစ်ထွန်းလာစေမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါတွေကို ကိုယ်လက် လေ့ကျင့် ခန်းတွေနဲ့ ကျင့် သွားရမှာဖြစ်တယ် ။ လေ့ကျင့်ခန်းဆိုတာ ဒါတွေကိုကျင့်တာပေါ့။ ပြည့် စုံတဲ့ ရုပ်-နာမ် နှစ်ပါးစုံ ကျင့် ခြင်္စင်ဆိုတာ စိတ်ကျင့်ရေးလဲလုပ်၊ ကျင့် ကွက်ကျင့် ရေးလည်းလုပ်ရမယ် ။ ဒီခွမ်းအင် ဘယ်ကလာသလဲ ဆိုတာကို အားလုံးနားလည်လောက်ပြီလို့ ကျွန်တော်ထင်တယ် ။ သင့် အဆင့် အနိမ့် အမြင့် ကို တကယ်တမ်း အဆုံးအဖြတ်ပေးတဲ့ ခွမ်းအင်ဆိုတာ လုံးလုံးကို အားထုတ်ရင်း ရလာတာဖြစ်တယ် ။ ကျင့်ရင်း ရလာတာမဟုတ်ဘူး ။ သင့် အနေနဲ့ အားထုတ်ရေးဖြစ်စဉ်မှာ ၊ သာမန်လူတောထဲမှာ ၊ သင့် စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို မြှင့် တင်လာတဲ့ အခါ ၊ စကြာဝဠာဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ သဟဇာတဖြစ်လာတဲ့ အခါ ၊ စကြာဝဠာဂုဏ်သတ္တိထူးက မချုပ်မချယ်တော့ တာနဲ့ အမျှ ၊ သင်လဲတက်လာနိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီပါရမီကိုသိုလ် တွေလဲ ခွမ်းအင်အဖြစ် ကူးပြောင်းစ ပြုလာပါလေရော။ သင့် စိတ်ရည်စိတ်သွေး ခံညှန်မြင် လာတာနဲ့ အညီ သင့် ခွမ်းအင်လဲ တက်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါကတော့ ခုလို ဆက်နွယ်မှုမျိုးပေါ့။

ကျွန်တော်တို့ ဒီကျင့် ခြင်္စင်ဟာ တကယ် ကို ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးစုံ ကျင့် ခြင်္စင်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် တဲ့ ခွမ်းအင်တွေကို ခန္ဓာကိုယ်က ကလာပ်ခင်းတိုင်းမှာ သိုလှောင်ထားတယ်။ အလွန် အလွန် သေးဖွဲ့လှတဲ့ အနေအထားမှာ တည်ရှိတဲ့ ရုပ်ဝတ္တု အရင်းအမြစ်အနုစိတ် မြူတို့ ကဖက်စပ်ပါဝင် အရာတွေအထိ ၊ ခွမ်းအင်မြင့် ဝတ္တုတို့ ရဲ့ ခွမ်းအင်တွေ သိုလှောင်ထားတယ် ။ သင့် ခွမ်းအား ကြီးမားသည်ထက် ကြီးမားလာသလို ၊ ခွမ်းအင်ရဲ့ သိပ်သည်း ဆလဲ ကြီးမားသည်ထက် ကြီးမားလာလိမ့် မယ် ။ ခွမ်းပကားလဲ ကြီးမားသည်ထက် ကြီးမားလာလိမ့် မယ် ။ ခုလို ခွမ်းအင်မြင့် ဝတ္တုတွေဟာ အသိဉာဏ်ရှိကြတယ် ။ သူတို့ ကို အသက်တို့ ရဲ့ အရင်းအမြစ်အထိ ၊ လူ့ ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ ကလာပ်ခင်းတိုင်းမှာ သိုလှောင်ထားတာမို့ ၊ တစ်စတစ်စ-တရွေ ရွေ နဲ့ ၊ သင့် ခန္ဓာကိုယ်က ကလာပ်ခင်းတွေနဲ့ တပုံစုံတည်း ဖြစ်ကုန်ပါလေရော ။ မော်လီကျူးတို့ ရဲ့ ဖွဲ့ ခင်းပုံနဲ့ လဲ အတူတူဖြစ်ကုန် ပါလေရော ။ ညူကလီအား လုံးတို့ ရဲ့ ပုံသွင်နဲ့ လဲ အတူတူဖြစ်ကုန်ပါလေရော ။ ဒါပေမယ့် အနှစ်သာရကတော့

မတူတော့မှူး ။ မူလမံသကလာပ်စည်းတို့ နဲ့ ဖြစ်တည်နေတဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာမျိုး မဟုတ်တော့ မှူး ။ ဒီတော့ သင်ဟာ  
ခတ်ကြီးငါးပါး အတွင်းမှာ မဟုတ်တော့ မှူးမဟုတ်လား ။ မှန်တယ် ။ သင် ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးက မပြီးသေးမှူး  
သာမန်လူတောထဲမှာ ဆက်ကျင့် နေတုန်းပဲ ။ ဒါကြောင့် အပေါ်ယံကကြည့် ရင် သာမန်လူလိုပဲပေါ့ ။  
တစ်ခုတည်းသော ခြားနားချက်ကတော့ ရွယ်သူတွေနဲ့ ယှဉ်လိုက်တဲ့ အခါ သင်က အသက်နုနေခြင်းပဲ ။ မှန်တယ် ။  
သင် ကိုယ်ပေါ်က ရောဂါတွေ အပါအဝင် မကောင်းတာတွေကို ဦးစွာပထမ ပယ်ပစ်ရမယ် ။ ဒါပေမယ့် ဒီမှာ  
ကျွန်တော်တို့ က ရောဂါကုနေတာမဟုတ်မှူး ။ ခန္ဓာသန့် ခင်ရေးလုပ်နေတာ ။ ဝေါဟာရကိုယ်၌က  
ရောဂါကုရေးလို့ မခေါ်မှူး ။ ခန္ဓာသန့် ခင်ရေးလို့ ခေါ်တယ် ။ တကယ်တမ်းကျင့် ပွားအားထုတ်သူများကို ခန္ဓာသန့်  
ခင်ပေးတာ ။ တချို့ ကဆိုရင် ရောဂါကိုပဲ လာကုတာဖြစ်တယ် ။ အသည်းအသန်ဖြစ်နေတဲ့ ရောဂါသည်တွေကို  
ကျွန်တော်တို့ က သင်တန်းအဝင်မခံမှူး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ရောဂါကုချင်တဲ့ ဒီဇီဝကို သူ့စွန့် မှမစွန့် နိုင်ပဲကိုး  
ရောဂါကပ်ငြိနေခြင်းဆိုတဲ့ အခွဲကို စွန့် မှမစွန့် နိုင်ပဲကိုး ။ ရောဂါက အသည်းအသန်ဖြစ်နေ ။ ဒုက္ခကလဲ အင်မတန်  
ကို ခံနေရလေတော့ ။ သူ့စွန့် နိုင်မှာတဲ့ လား ။ သူ့ကျင့် ပွားအားထုတ်နိုင်မှာ မဟုတ်မှူး ။ အသည်းအသန်ဖြစ်  
နေသူတို့ကို ကျွန်တော်တို့ ကလက်မခံကြောင်း ။ ဒီမှာက ကျင့် ပွားအားထုတ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ။  
သူခင်းစားနေတာနဲ့ အင်မတန် ကို တခြားစီဖြစ်နေကြောင်း ။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ တခြားအစိုးကျင့်စဉ်  
ဆရာတွေဆီ သွားနိုင်ကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ က ထပ်မန်တလဲလဲ အလေးတင်း ပြောထားပြီးဖြစ်တယ် ။  
သင်သားများစွာတို့ အနေနဲ့ ရောဂါခွဲနေကြတာ အဟုတ်အမှန်ပါ ။ သင်က တကယ် ကျင့် ပွားအားထုတ်သူဖြစ်လို့  
သင်ကိုတော့ ကျွန်တော်တို့ က အခုလို ဆောင်ရွက်ပေးသွားမှာဖြစ်တယ် ။

ကျွန်တော်တို့ မေ့စကြာတရားတော် သင်သားများအနေနဲ့ တချိန်တကာလလောက် ကျင့် မိကြ  
တယ်ဆိုရင် ။ အပေါ်ယံက ကြည့် လိုက်ရုံနဲ့ အပုံကြီးအသွင်ပြောင်းလာတာကို တွေ့ကြရတယ် ။  
အသားအရေနုလာ ။ နီတီတီ နုထွတ်ထွတ်ဖြစ်လာတာတွေ ရတယ် ။ အသက်သိပ်ကြီးနေသူတွေတောင်  
အရေပြားတွန့်ရရွန့် ဖြစ်တာတွေနည်းလာကြ ။ အင်မတန် ကို နည်းလာကြတာတွေ ရတယ် ။ အများအားဖြင့်  
ကဒီလိုပေါ့ ။ ဒီမှာ ကျွန်တော်က ဂန္ထီရဆန်လွန်းစွာပြော နေတာမဟုတ်မှူး ။ ခုဒီမှာ ထိုင်နေကြတဲ့  
သင်သားဟောင်းများစွာတို့ အသိဖြစ်တယ် ။ ပြီးတော့ အရွယ်ရင့် တဲ့ အမျိုးသမီးတွေ အနေနဲ့ လဲ  
ရာသီပေါ်ကြလိမ့် မယ် ။ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးနဲ့ ကျင့် စဉ်ဆိုတော့ ။ သင် ခန္ဓာကိုကျင့်တို့ အတွက်မေ့တာ သွေးလိုလို ကိုး  
ရာသီလာပေမယ့် များမှာမဟုတ်မှူး ။ လက်ရှိကာလမှာလောကီရုံလောက်ပေါ့ ။ ဒါလဲ များသောအားဖြင့်  
ဒီလိုချည်းပါ ။ နို့ မဟုတ်ရင် ဒါမရှိပဲနဲ့ ။ သင် ခန္ဓာကို တယ် နဲ့ လုပ်ကျင့် ပါ မလဲ ။ ယောကျ်ားတွေလဲ ဒီအတိုင်းပဲ ။  
အရွယ်ရင့် သူတွေရော ။ ဗိုလ်သူတွေရော ။ တကိုယ်လုံးပေါ့ပေါ့ပါးပါး ဖြစ်လာတာကို ခံစားကြရလိမ့် မယ် ။  
တကယ်တမ်း ကျင့် ပွားသူတို့ အနေနဲ့ ခုလိုပြောင်းလဲမှုကို ခံစားမိကြလိမ့် မယ် ။

ကျွန်တော်တို့ ဒီကျင့်၊ ခင်ကျင့်၊ တာက အင်မတန် ကို ကြီးတာ ။ တခြားကျင့်၊ ခင်များစွာတို့ လို တိရစ္ဆာန်တွေကို အတုယူကျင့်၊ တာမျိုးတွေနဲ့ မတူဖူး ။ ဒီကျင့်၊ ခင်ကျင့်၊ တာက ကြီးလွန်းလို့ကိတာ မှမပြောနဲ့တော့။ ဟိုခေတ်ဟိုအခါတုန်းက ရှင်တော်သကျမုနိနဲ့ လောင်စီတို့ ဟောသွားကြတဲ့ တရားသဘောတွေ ဟာ ကျွန်တော်တို့ နဂါးငွေ့ တန်းကြယ်စုကြီး အသိုင်းအဝိုင်းထဲက တရားသဘောတွေဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ မွေ့စကြာတရားတော် ကျင့် နေတာကတာလဲ ။ ကျွန်တော်တို့ က စကြာဝဠာ ဖွံ့ဖြိုးရင် သန်ရေး သဘောတရား အရ ကျင့် ပွားအားထုတ်နေကြတာ ဖြစ်တယ် ။ စကြာဝဠာ အမြင် ဆုံး ဂုဏ်သတ္တိထူးဖြစ်တဲ့ သန္တာ-မေတ္တာ- ခန္တီတို့ ရဲ့ ခံညွှန်းကို အခြေပြုပြီး ၊ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ပွားအားထုတ်မှုကို လမ်းညွှန်နေတာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ က ဒီလောက် ကြီးမားလှတာကြီးကို ကျင့် နေကြတာ ၊ စကြာဝဠာကြီးကို ကျင့် နေကြသလိုပေါ့။

ကျွန်တော်တို့ မွေ့စကြာတရားတော်အနေနဲ့ အင်မတိအင်မတန် ထူးခြားလှတဲ့ ဒီပြင် ကျင့် ခင် တွေအားလုံးနဲ့ ခြားနားတဲ့ အကြီးမားဆုံး ထူးခြားချက် တစ်ရပ်လဲ ရှိသေးတယ် ။ ခုအရပ်ထဲမှာ ခေတ်စားနေတဲ့ အစိုးကျင့်ခင် တွေဟာ ဓာတ်လုံးလမ်းကို လိုက်ကြတာချည်း ဖြစ်တယ် ။ ဓာတ်လုံး ကျင့် ကြတာချည်း ဖြစ်တယ် ။ ဓာတ်လုံးကျင့် တဲ့ အစိုးကျင့်ခင်တို့ အနေနဲ့ သာမန်လူတောထဲမှာ သိဒ္ဓိပေါက်ဖို့ ဉာဏ်တော်ပွင့် ဖို့ ဆိုတာ ခက်လှပါပေတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ မွေ့စကြာ တရားတော်က ဓာတ်လုံးလမ်း မလိုက်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ခင်က မိုက်အောက်ပိုင်းမှာ မွေ့စကြာတစ်ခု ကျင့် ပွားကြတာဖြစ်တယ် ။ သင်တန်းမှာ ကျွန်တော်က သင်သားများကို ကိုယ်တိုင် မွေ့စကြာ ချပေးသွားမှာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်မွေ့စကြာ တရားတော် ဟောကြားခင် ၊ ကျွန်တော်တို့ က မွေ့စကြာတွေကို တသောသော ချပေးသွားမှာ ဖြစ်တယ် ။ တချို့က ခံစားမှု ရှိကြသလို ၊ တချို့ က မရှိဖူး ။ များသောအားဖြင့် တော့ ရှိကြတယ် ။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ခန္ဓာကိုယ် အရည်အသွေးခြင်း မတူကြပဲကိုး ။ ကျွန်တော်တို့ က မွေ့စကြာကျင့် တာ ၊ ဓာတ်လုံး မကျင့် ဖူး ။ မွေ့စကြာဟာ စကြာဝဠာကြီးရဲ့ အလုံးစုံသော ခွမ်းအင်တို့ နဲ့ ပြည့် နုံတဲ့ စကြာဝဠာ အကျဉ်းချုပ် ပုံငယ် ဖြစ်တယ် ။ သူဟာ ကိုယ်ဖာသာ လျားလှည့်ပတ်သွား နိုင်တယ် ။ လည်နိုင်တယ် ။ သူဟာ သင် မိုက်အောက်ပိုင်းမှာ ထာဝစဉ် လည်သွားမှာဖြစ်တယ် ။ သင် ကိုယ်ထဲ ချပေးလိုက်တဲ့ အချိန်ကစပြီး ၊ ထာဝစဉ် ခုလို တစ်နှစ်ပတ်လုံး လည်သွားမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဘယ်တော့ မှ ရပ်တော့ မှာ မဟုတ်ဖူး ။ နာရီလက်တံ အတိုင်း လည်ရာမှာ ခွမ်းအင်တွေကို စကြာဝဠာအတွင်းကနေအလိုအလျောက် ခုတ်ယူသွားမှာဖြစ်တယ်။ ပြီးတော့ သူ့ ကိုယ်၌ အနေနဲ့ ကလည်း ခွမ်းအင်တွေ ထုတ်ပေးသွားမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင် ခန္ဓာကိုယ် အစိတ်အပိုင်းအားလုံး အသွင်သစ် ကူးပြောင်းရေး အဖို့ လိုအပ်သမျှ ခွမ်းအင်တွေကို သူကပေးသွားမှာ ဖြစ်တယ် ။ တစ်ချိန်ထဲမှာ နာရီလက်တံ ပြောင်းပြန်အတိုင်း လည်တဲ့ အခါ ၊ ခွမ်းအင်တွေ ထုတ်လွှတ်လိမ့် မယ် ။ ခွန် ပစ်တဲ့ အရာတွေကို ထုတ်ပစ်လိုက်တဲ့ အခါ ၊ ခန္ဓာကိုယ်တစ်ဝိုက်မှာ ပြယ်ကုန်လိမ့် မယ် ။ ခွမ်းအင်တွေ ထုတ်လွှတ်လိုက်တဲ့ အခါ ။

အဝေးကြီးအထိ ရောက်နိုင်တယ် ။ ပြီးမှ ခွမ်းအင်သစ်တွေကို ထပ်ပြီး သွင်းယူပြန်တယ် သူထုတ်လွှတ်လိုက်တဲ့ ခွမ်းအင်တွေဟာ သင် ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုကိုက လူတွေအဖို့ အကျိုးရှိစေမှာ ဖြစ်တယ် ။ မိမိရော သူများပါ ကျွတ်လွတ်ရေး ၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါအပေါင်း အကျွတ်တရားရရေးကို ပုဒ္ဒါရိုက်က တလျောက်လုံး ခံယူခဲ့တယ် ။ အကြင်သူ တစ်ယောက်အနေနဲ့ ကိုယ့် ဟာကိုယ် ကျင့် ပွားအားထုတ်ရမှာ ဖြစ်ရုံမက သတ္တဝါအများကိုလဲ ချွတ်သွားရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့၊ သူများတွေလဲ အကျိုးခံစားလာကြရလိမ့် မယ် ။ ပြီးတော့ သူများတွေရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာ သပ္ပာယ် ဖြစ်လာစေအောင် ၊ ရောဂါပျောက်စေအောင် သင်အမှတ်မထင် ခွမ်းဆောင်ပေးရလဲ ကျလိမ့်မယ် ။ မှန်တယ် ၊ ခွမ်းအင်တွေက ဆုံးကုန်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ မွေစကြာအနေနဲ့ နာရီလက်တံအတိုင်း လည်တဲ့ အခါ ၊ သူ့ဗာသာ ခွမ်းအင်တွေကို ပြန်သိမ်းမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါကတော့ သူက အခါခပ်သိမ်း လည်နေလို့ကိုး ။

မွေစကြာအနေနဲ့ ဘယ် နယ် ကြောင့် များ အခါခပ်သိမ်း မရပ်မနား လည်နေတာလဲလို့ တချို့ က အတွေးပေါ်ကောင်းပေါ်လိမ့် မယ် ။ တချို့ ကလဲ “မွေစကြာ ဘယ် နယ် ကြောင့် လည်နေရသလဲ ။ သတောက ဘယ်လိုလဲ ။ ခွမ်းအင်တွေ များများလာလို့ ဓာတ်လုံးဖြစ်လာတာက နားလည်ရလွယ်တယ် ။ မွေစကြာ လည်နေတာကတော့ ခင်းစားလို့ မရနိုင်စရာပဲ ” လို့ ကျွန်တော်ကို မေးကြပြောကြတယ် ။ ကျွန်တော် ဥပမာ တစ်ခုပြမယ်။ စကြာဝဠာကြီးဟာ လှုပ်ရှားနေတယ် ။ စကြာဝဠာကြီးထဲက ရှိရှိသမျှ နဂါးငွေ့ တန်း ကြယ်စုကြီးတွေ ၊ ရှိရှိသမျှ ကြယ်စုတွေ အကုန် လှုပ်ရှားနေကြတယ် ။ ငြိမ်ကြီးကိုးလုံးတို့ ဟာ နေကို ပတ်ပြီး လှည့် နေကြတယ် ။ ကမ္ဘာလုံးဆိုရင် ကိုယ့် ဟာကိုယ်တောင် လည်နေလိုက်သေးတယ် ။ ခင်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ၊ ဘယ်သူက တွန်းပေးနေလို့ လဲ ။ ဘယ်သူက အားတွေ ထည့် ပေးနေလို့ လဲ ။ ဒါကို သာမန်လူတို့ ရဲ့ အတွေးအဆမျိုးနဲ့ နားလည်လို့ ဘယ်ဖြစ်ပါ မလဲ။ ယင်းကိုယ်၌ကိုက ခုလိုချာချာလည် ယန္တရားမျိုးပေကိုး ။ ကျွန်တော်တို့ မွေစကြာလဲ ဒီအတိုင်းပဲ ။ သို့ ဟာက လည်နေတာကလား ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ချိန်ကို တိုးလာစေခြင်းအားဖြင့် ၊ သာမန်လူတို့ အနေနဲ့ ပုံမှန်အနေအထိုင်မျိုးမှာ ကျင့် ပွားအားထုတ်တို့ ပြဿနာကို သူက ဖြေရှင်းပေးလိုက်တယ် ။ တယ်လို တိုးလာစေသလဲဆိုတော့ သူ့ဟာက အခါခပ်သိမ်းမရပ်မနားလည်နေ ။ စကြာဝဠာကြီးထဲကနေ ခွမ်းအင်တွေကို အတောမသတ် စုတ်ယူနေ ။ ခွမ်းအင်တွေကို အတောမသတ် ကူးပြောင်းပေးနေလေတော့ ၊ သင်အလုပ်တက်လဲ သူကသင် ကို ကျင့် ပေးနေရာကျနေတာပေါ့။ မှန်တယ် ။ မွေစကြာတင် ဘယ်ကမလဲ ။ ခွမ်းအင်ယန္တရားတို့ ၊ ခွမ်းအင်စနစ်တို့ လဲ သင် ကိုယ်မှာ ကျွန်တော်တို့ အများကြီး ချပေးသွားမှာ ဖြစ်တယ် ။ မွေစကြာနဲ့အတူ သူ့အလိုလို လည်သွားကြ ။ အလိုလိုလျောက် ကူးပြောင်းပေးသွားကြမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါ ကြောင့် ဒီကျင့်စဉ်က ကျင့် သူတို့ ကို လုံးလုံးလျားလျား အလိုအလျောက် အဖြစ် ကူးပြောင်းပေးနေတာမို့ ။ “လူကိုကျင့်စဉ်က ကျင့် ပေးခြင်း ” ။ (၁) “လူကိုတရားက ကျင့် ပေးခြင်း ”

အပြစ်မျိုး ဖြစ်ပေါ်လာစေတယ် ။ သင်မကျင့် တဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ ကျင့်စဉ်က သင် ကို ကျင့် ပေးနေတယ် ။ သင်ကျင့် တဲ့ အခါမှာလဲ ကျင့်စဉ်က သင် ကို ကျင့် ပေးနေတာပဲ ။ သင်စားချိန် ၊ အိပ်ချိန် ၊ အလုပ်တက်ချိန် တို့ မှာလဲ ကျင့်စဉ် တပြစ် ကူးပြောင်းပေးနေတာချည်းပဲ ။ ဒီတော့ သင်ကျင့် တာက တာလုပ်တာလဲ ။ သင်ကျင့် တာက မွေခကြာကို ဖြည့် တင်းပေးနေတာ ဖြစ်တယ် ။ သင် ကို ကျွန်တော်ချပေးထားတဲ့ ခွမ်းအင်ယန္တရား ၊ အစိုးယန္တရား မှန်သမျှတို့ ကို ဖြည့် တင်းပေးတာဖြစ်တယ် ။ အဆင် မြင် မှာ ကျင့် ပွားအားထုတ်တဲ့ အခါ ၊ အပြုမဲ့ အပြစ်မဲ့ အပြစ်မျိုး ရောက်နေရမှာ ချည်းဖြစ်တယ် ။ လှုပ်ရှားမှု ဆိုတာလဲ ယန္တရားနဲ့ အညီ ဖြစ်နေရမှာချည်း ဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ အာရုံညွှန်နည်း တို့ ၊ အသက်ရှူနည်းတို့ စသည်တို့ကို တာမှ လုပ်နေစရာမလိုပူး ။

တယ်အချိန် ၊ တယ်နေရာတို့ မှာ ကျင့်ဆိုတာမျိုးတွေလဲ ကျွန်တော်တို့ မှာ မရှိပူး ။ “သန်းခေါင်အ ချိန် ၊ အရက်တက်ချိန် ၊ မွန်းတည့် ချိန် တယ်အချိန်တို့ မှာကျင့် ရင်ကောင်းမလဲ ” လို့တချို့ ကမေးတတ်ကြတယ် ။ အချိန်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့ က တယ်လို့မှ သတောမထားပူး ။ သန်းခေါင်မှာ သင်မကျင့် ဖြစ်ရင် ၊ ကျင့်စဉ် ကသင် ကို ကျင့် ပေးပြီးသားပါ ။ အရက်တက်မှာ မကျင့် ဖြစ်ရင်လဲ ၊ ကျင့်စဉ်က ကျင့် ပေးပြီးသားပါ ။ သင်အိပ်နေ တဲ့ အခါမှာလဲ ၊ ကျင့်စဉ်က ကျင့်ပေးနေတာပဲ ။ လမ်းလျှောက်နေတဲ့ အခါမှာလဲ ၊ ကျင့်စဉ်ကကျင့် ပေးနေတာပဲ ။ အလုပ်တက်နေတဲ့ အခါမှာလဲ ၊ ကျင့်စဉ်က ကျင့် ပေးနေတာပဲ ။ ဒီတော့ သင်အဖို့ ကျင့်ချိန် အပုံကြီးသက်သာ သွားရာမကျလား ။ ကျွန်တော်တို့လူများစွာတို့ ဟာ တရားတကယ်ရလိုစိတ်ရှိနေကြတယ် ။ ဒါက ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေး ပန်းတိုင်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ အထူးပြောနေစရာ မလိုပူး ။ အဆုံးစွန်သော ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေး ပန်းတိုင်ကတော့ တရားရရှိရေးနဲ့ ပြီးမြောက်အောင်မြင်ရေးပေါ့ ။ ဒါပေမယ့် တချို့ လူတွေဟာ သူ့ ဒီတစ်သက်မှာ အရွယ်ရနေကြပြီမို့ ၊ အချိန်လောက်ချင်မှ လောက်ကြတော့ မှာ ။ ဒီပြဿနာကို ကျွန်တော်တို့ မွေခကြာတရားတော်က ပြေရှင်းပေးနိုင်တယ် ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးဖြစ်စဉ် ကျုံ့ သွားအောင်ခွမ်းဆောင် ပေးနိုင်တယ် ။ တချိန်တည်းမှာ ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးစုံ ကျင့် စဉ်လဲဖြစ်တာမို့ ၊ သင် အနေနဲ့ ကျင့် လို့ကျင့်လို့သာ လာတာနဲ့ အမျှ ၊ သင် အသက်လဲ ရှည်လို့ရှည်လို့သာလာမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင်အတောမသတ် ကျင့် သလို ၊ သင် အသက်ကလဲ အတောမတတ် ရှည်လာမှာဆိုတော့ ၊ ပါရမီခါတ်ခံ ကောင်းပြီး ၊ အရွယ်ရနေကြသူတို့ အဖို့ ၊ ကျင့်ချိန်လောက် လောက်ပြီလို့ ဆိုရမှာပေါ့ ။ ဒါပေမဲ့ ခံတစ်ခုတော့ ရှိတယ် ။ တရားသခင်ပေးထားပြီး နဂိုသက်တမ်းထက် ကျော်လွန်လာပြီ ဖြစ်တဲ့ သက်တမ်းဟာ ၊ လုံးလုံးလျားလျားကို သင်ကျင့် ဖို့ အတွက်ဖြစ်တယ် ။ သင် အတွေးအခေါ် နည်းနည်းလောက် ချွတ်ချော်တိမ်းစောင်းသွားမယ် ဆိုရင် အသက်အန္တရာယ် နီးလာလိမ့် မယ် ။ တာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ သင် သက်တမ်းဆုံးတာ ကြာမှကိုး ။ သင် အနေနဲ့ လောက်တို့တွင်း ကျင့် ပွားရေးက မထွက်နိုင်သေးသမျှ ၊ အချုပ်အထိန်း မကင်းသေးသမျှ ၊ ဒီအပြစ်က လွတ်နိုင်မှာ မဟုတ်ပူး ။

တယ်အရပ်ကို လှည့် ပြီး ကျင့် ရမယ် ဆိုတာတို့ ၊ ကျင့် ခင်သိမ်းရမယ် ဆိုတာတို့ လဲ ကျွန်တော်တို့ မှာမရှိမှူး ။ တာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ မွေစကြာက အခါခပ်သိမ်း မနားတမ်းလည်နေတာကိုး ။ ရပ်လို့ လဲ ရမှမရပဲကိုး ။ တယ်လီဖုန်း လာတဲ့ အခါ ၊ တံခါးလာခေါက်တဲ့ အခါ အမြန်သာ ထသွားလိုက် ။ ကျင့် ခင် သိမ်းနေစရာ မလိုမှူး ။ သင်ကိစ္စ ဆောင်ရွက်နေစဉ် ၊ မွေစကြာက ချက်ချင်း နာရီလက်တံ အတိုင်းလည်ပြီး ၊ ခန္ဓာအပမှာ ပြန် နေတဲ့ ခွမ်းအင်တွေကို တခါတည်း ပြန်သိမ်းလိုက်လိမ့် မယ် ။ သင် အနေနဲ့ လူပယောက ဆန်ဆန် အစိုးတွေကို သဲပြီး ခေါင်းထဲထည့်ပါလေ ။ တယ်လောက်ကြီး သဲနေနေ ဖိတ်ကုန်ရမှာချည်းဖြစ်တယ် မွေစကြာဟာ အသိဉာဏ်ရှိသူပီပီ - ဒီကိစ္စတွေ လုပ်ဖို့ ကို ကိုယ် ဟာကို သိနေပြီးဖြစ်တယ် ။ တယ်အရပ်ကို မျက်နှာမူကျင့် ရမယ်လို့ လဲ မဆိုလိုမှူး ။ တာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ စကြာဝဠာကြီး တစ်ခုလုံး လှုပ်ရှားနေတာကိုး ။ နဂါးငွေ့ တန်း ကြယ်စုကြီး လည်ပတ်နေတာကိုး ။ ငြိုဟ်ကြီးကိုးလုံးကလဲ နေကိုပတ်ပြီးလှည့် နေကြတာကိုး ။ ကမ္ဘာလုံးကဆိုရင် ကိုယ် ဟာကိုတောင် လည်နေလိုက်သေးတာကိုး။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ စကြာဝဠာ ကြီးလောက် ကြီးတဲ့ တရားသဘောနဲ့ အညီ ကျင့် နေကြလေတော့ ကာ ၊ အရှေ့ ၊ တောင်၊ အနောက် မြောက်ဆိုတာ တယ်မှာတဲ့ လဲမရှိမှူး ။ တယ်အရပ်ကို လှည့် ပြီးကျင့် ကျင့် ၊ တက်ပေါင်းစုံကို လှည့် ပြီးကျင့် ရာ ကျမနေလား ။ တယ်အရပ်ကို လှည့် ပြီး ကျင့်နေနေ ၊ အရှေ့ ၊ တောင် ၊ အနောက် ၊ မြောက်တို့ကို တပြိုင်တည်း မျက်နှာမူပြီး ကျင့် ရာကျမနေလား ။ ကျွန်တော်တို့ မွေစကြာတရားတော်အနေနဲ့ သင်သားတို့ ကို အချွတ်အချော် အတိမ်းအစောင်း မဖြစ်စေအောင် ကာကွယ်စောင့် ရှောက်သွားမှာ ဖြစ်တယ် ။ တယ်လို့ ကာကွယ်စောင့် ရှောက်မှာတဲ့ လဲ ။ သင် အနေနဲ့ ကိုယ် ကိုကိုယ် တကယ်တရားကျင့် သူအဖြစ် သဘောထားရင်၊ ကျွန်တော်တို့ မွေစကြာက ကာကွယ်စောင့် ရှောက်မှာ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်က စကြာဝဠာမှာ အမြစ်တွယ်နေသူ ဖြစ်လေတော့တာ။ သင် ကို ဒုက္ခပေးနိုင်ရင် ၊ ကျွန်တော် ကိုလဲ ဒုက္ခပေးနိုင်ရာ ကျလိမ့် မယ် ။ ဘွင်းဘွင်း ပြောရရင် ၊ ဒီစကြာဝဠာကြီးကို ဒုက္ခပေးနိုင်ရာ ကျလိမ့်မယ် ။ ကျွန်တော်ပြောတာတွေက ဂန္ထီရသိပ်ဆန်သလိုပဲ။ ရှေ့ ဆက်ပြီးတော့သာ သင်ယူသွားပါ ၊ သင်နားလည်လာပါလိမ့် မယ် ။ ဒီပြင်ဟာတွေ ရှိသေးတယ် ။ မြင် လွန်းအားကြီး တာတွေကိုတော့ ကျွန်တော်ပြောလို့ မဖြစ်မှူး ။ အဆင် မြင် က တရားမွေတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ ကျွန်တော်တို့က တိမ်ရာက နက်ဆိုသလို စနစ်တကျ ရှင်းလင်းဖွင့် ဆို ပြသွားမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင် အနေနဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေး မဖြောင့်မမှန်ရင် မဖြစ်မှူး ။ သင်လိုက်လက်ဖြန့်ရင် ၊ ပြဿနာ ပေါ်ကောင်းပေါ်လိမ့် မယ် ။ သင်သားဟောင်း များစွာတို့ ရဲ့ မွေစကြာတွေ ပုံပျက်ပန်းပျက် ဖြစ်ကုန်ကြတာကို ကျွန်တော်တွေ ရတယ် ။ တာဖြစ်လို့ ခုလို ဖြစ်ရတာလဲ ။ သင် အနေနဲ့ ဒီပြင်ဟာတွေနဲ့ ရောကျင့်တာကိုး ။ သူများဟာတွေကို သင်ယူမိတာကိုး ။ ဒါဖြင့် ၊ မွေစကြာက သင် ကို တာပြုလို့ ကာကွယ်စောင့် ရှောက်ခြင်း မပြုပဲ နေရသလဲ ။ သင် ကို အပ်လိုက်တဲ့ နောက်တော့ ၊ သင် ဟာဖြစ်နေပြီပေါ့ ။ သင် အသိက ခြယ်လှယ်နေပြီပေါ့ ။ သင်လိုချင်တာကို

ဘယ်သူကမှ ဝင်စွတ်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒါဒီခကြာဝဠာကြီးရဲ့ တရားသတောဖြစ်တယ် ။ သင်မကျင့် ပွားချင်တော့ ဖူးဆိုရင် ၊ ဘယ်သူကမှ သင် ကို အတင်းကျင့် ခိုင်းလို့ မဖြစ်ဖူး ။ မကောင်းမှု ပြုမှာကျမှာကိုး ။ သင် ကို စိတ်ပြောင်းအောင် ဘယ်သူက အတင်းလုပ်လို့ ရမှာလဲ ။ သင် ကိုယ်၌ကိုယ်က လုပ်မှဖြစ်မယ် ။ ဂိုဏ်းတကာတို့ က ကောင်းနိုးရာရာတွေ အကုန်လျှောက်ယူ ၊ ဘယ်သူ့ ဟာ မဆို အကုန်လျှောက်လက်ခံ ၊ ဒီနေ့ ဒါကျင့် လိုက် ၊ နက်ဖန်ဟိုဟာကျင့် လိုက်နဲ့ ဟာ ။ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ရောဂါပျောက်စေချင်လို့ ပေါ့ ။ ရောဂါပျောက်ရဲ့ လား ။ မပျောက်ဖူး ။ ရွှေ ဆိုင်းပစ်လိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်တယ် ။ အဆင့် မြင့် မှာ ကျင့် ရာမှာ ၊ ဧကစရဏ-တစ်ခုတည်းသော ကျင့်စဉ်ကိုသာ ခွဲကျင့်သွားရမှာဖြစ်တယ် ။ ကျင့်စဉ်တစ်ခုခုကိုကျင့် ပြီဆိုရင် အဲဒီဘောင်မှာချည်း ခိုက်ခိုက်မတ်မတ် ကျင့် သွားရမယ် ။ အဲဒီမှာ ပေါက်တော့ မှ ၊ ဉာဏ်တော်ပွင့် တော့ မှ ၊ တခြားဘောင်ကို ပြောင်းကျင့် လို့ ရမှာ ။ အဲဒီအခါကျတော့ တခြားတဘာသာ ဖြစ်နေပြီပေါ့ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ တကယ်တမ်း လက်ဆင့် ကမ်း လာခဲ့ ကြတဲ့ ဥစ္စာတစ်ခုဆိုတာ ၊ နှစ်ပရိစ္ဆေဒ ကြာညောင်းခွာက ဆင်းသက်လာခဲ့ ရတာဖြစ်တဲ့ အပြင် ၊ အတော်အတန် ကိုရှုပ်ထွေး တဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရင်သန်ရေးဖြစ်စဉ်ကိုလဲဖြတ်သန်းလာခဲ့ရတာလဲဖြစ်တယ် ။ တချို့ က ကိုယ် ခံစားချက်ကို မူတည်ပြီး ကျင့် နေကြတယ် ။ သင် ခံစားမှုဆိုတာက ဘာဖို့ လို့ လဲ ။ ဘာမှ ဟုတ်တာမဟုတ်ဖူး ။ တကယ် ဖွံ့ဖြိုးရင်သန်ရေး ဖြစ်စဉ်က တစ်ခြားဟင်းလင်းပြင်မှာ ဖြစ်တယ် ။ အင်မတန် ကို ရှုပ်ထွေးသိမ်မွေ့ဆန်းကြယ် လှပါပေတယ် ။ တစ်ခက်ကလေးမှ လွဲလို့ မဖြစ်ဖူး ။ သိမ်မွေ့ တဲ့ ကိရိယာတန်ဆာပလာ တွေလိုပေါ့ ။ ဒီပြင် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခု ထည့် လိုက်ရင် ပျက်ပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ ဟင်းလင်းပြင် အသီးသီးတို့ က သင် ကိုယ်ခန္ဓာတွေဟာ ပြောင်းလဲမှုတွေ ဖြစ်နေကြတယ် ။ သိမ်မွေ့ဆန်းကြယ်လိုက်တာ မပြောနဲ့ တော့ ။ တစ်ခက်ကလေးမှ အတိမ်းအစောင်း မခံဖူး ။ ကျင့် ဖို့ က ကိုယ် ဖက်က ။ သိဒ္ဓိက ဆရာသခင် ဖက်က ဖြစ်ကြောင်း သင် ကို ကျွန်တော်ပြောပြီးပြီ မဟုတ်လား ။ သင် အနေနဲ့ သူများဟာတွေကို ပေါ့ ပေါ့ တန်တန်ယူပြီး ၊ မဆီမဆိုင် သတင်းအချက်အလက်တွေကို ကိုယ် အထဲ ရောထည့် လိုက်တဲ့ အခါ ၊ ကိုယ် ကျင့် စဉ်အဖို့ အနှောက်အယှက် ဖြစ်ရပါလေရော ။ ဒီတော့ သင်အနေနဲ့ အတိမ်းအစောင်းဖြစ်ရ လိမ့် မယ် ။ ပြီးတော့ သာမန်လူ အဖွဲ့ အစည်းထဲကို လဲ ရောင်ပြန်ဟပ်လာစေလိမ့် မယ် ။ သာမန်လူတွေကြားက ခေါင်းရှုပ်စရာပြဿနာမျိုးတွေကိုလဲဖြစ်ပေါ်လာ လိမ့် မယ် ။ ဒါက ဘယ်သူမပြု မိမိမှဖြစ်လို့ ၊ သူများတွေကဝင်တားလို့ မဖြစ်ဖူး ။ ဒါကကိုယ် ဟာကိုသိရမယ် ကိစ္စကိုး ။ တစ်ချိန်တည်းမှာသင်ရောလိုက်တဲ့ ဟာတွေကြောင့် ၊ သင် ခွမ်းအင်တွေ ကမောက်ကမ ဖြစ်ကုန်ပြီ ဖြစ်လေတော့ ၊ သင်ဘယ်လိုလုပ် ကျင့် မလဲ ။ အခုလို ပြဿနာမျိုး ပေါ်လာလိမ့် မယ် ။ မွေခကြာတရားတော်ကို သင်တို့ မသင်မဖြစ်လို့ ကျွန်တော်မဆိုလိုဖူး ။ မွေခကြာတရားတော်ကို မသင်ပေမယ် ၊ သင် အနေနဲ့ ဒီပြင် ကျင့် စဉ်တွေမှာလဲ တကယ်တမ်း လက်ဆင့် ကမ်းခံရမယ်ဆိုရင် ၊ ကျွန်တော်က ထောက်ခံမှာပါ ။ သတောကျမှာပါ ။ ဒါပေမယ့် တကယ်တမ်း အဆင့် မြင့် ဆီ တက်လှမ်းကျင့် ပွားရာမှာ ၊ ဧကစရဏ-တစ်ခုတည်းသောကျင့်



စဉ်တစ်ခုခုကိုသာ စွဲကျင် သွားရမှာ ဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်တော်ပြောထားပါရစေ ။ ပြီးတော့ ခုကျွန်တော် လို တကယ်တမ်း အဆင် မြင် ဆီ ကျင် စဉ်လက်ဆင့် ကမ်းနေတာ ဆိုလို့ နောက်တစ်ယောက် မရှိကြောင်းကိုလဲ ကျွန်တော်ပြောထားအပ်ပါတယ် ။ သင့် ကို ကျွန်တော်တာတွေ လုပ်ပေးနေသလဲ ဆိုတာကို နောက်တော့ သင်သိလာလိမ့် မယ် ။ ဒါ့ ကြောင့် သင့် အနေနဲ့ အသိတရားသိပ်မနိမ့် စေဖို့ ကျွန်တော်မျှော်လင့် တယ် ။ လူပေါင်း များစွာတို့ ဟာ အဆင် မြင် ဆီ တက်လှမ်း ကျင် ပွားချင်ကြတယ် ။ ဒါကို သင့် ရှေ့မှာ ချပြလာပြီ ။ သင့် အနေနဲ့ ရိပ်စားမိချင်မှ ရိပ်စားမိဦးမှာ ။ သင့် အနေနဲ့ ငွေကုန်ကြေးကျခံပြီး ဆရာသခင် လိုက်ရှာခဲ့ ပေမယ့် မတွေ့ ရသေးဖူး ။ ကနေ့ တော့ အိမ်တိုင်ရာရောက်ဖို့ လာနေပြီ ။ သင့် အနေနဲ့ကတော့ အရည်လည်ချင်မှလည်မှာ။ ဒါကတော့မြင် အသိတရားပွင့်နိုင်-မပွင့်နိုင် ဆိုတဲ့ ပြဿနာပေါ့ ။ ချွတ်လို့ ရနိုင်မရနိုင် ဆိုတဲ့ ပြဿနာလဲ မည်ပေတာပေါ့။

## ဒုတိယ ပို့ချချက်

### ဒိဗ္ဗစက္ခု ရေးရာ ပြဿနာများ

ဒိဗ္ဗစက္ခု နဲ့ ပတ်သက်လို့ ချိကုန်းဆရာများစွာတို့ လဲ တချို့ တလေ ပြောခဲ့ ကြတယ် ။ ဒါပေမယ့် လို့ တရားဓမ္မဆိုတာ မတူတဲ့ အဆင် လွှာတွေမှာ ခြားနားတဲ့ ပြရုပ်သဏ္ဍာန်တွေ ရှိနေကြတာဖြစ်တယ် ။ အဆင် တစ်ခုခုကို ပေါက်ရောက်တဲ့ ကျင် သူတို့ အနေနဲ့ အဲဒီ အဆင်လွှာက မြင်ကွင်းတို့လောက်ကိုသာ တွေ့ ကြမြင်ကြရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီအလွှာထက် သာလွန်တဲ့ သရုပ်မှန်တွေကို တော့ မြင်ရမှာမဟုတ်ဖူး ။ ယုံမှာလဲ မဟုတ်ဖူး ။ ဒါကြောင့်လဲ ကိုယ့် ဒီအဆင်လွှာမှာ တွေ့မြင်ရတာတွေကမှ မှန်တာလို့ သူတို့ အထင်ရောက်နေ တတ်ကြမှာဖြစ်တယ် ။ ပိုမြင်တဲ့ အဆင် မြင် မရောက်ခင် ၊ သူတို့ အနေနဲ့က အဲဟိုဒါတွေဆိုတာ ရှိနေတာမဟုတ် ၊ ယုံစရာလဲ မဟုတ်လို့ ထင်နေတတ်ကြမှာ ။ ဒါကတော့ သူတို့ အဆင် လွှာက အဆုံးအဖြတ်ပေးထားတာ ဖြစ်လို့ ။ သူတို့ အတွေးအခေါ် အနေနဲ့လဲ တက်မလာနိုင် ဖြစ်နေရတာကိုး ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဒီလူတွေက ဒီလိုပြောလိုက်ကြ ၊ ဟိုလူတွေက ဟိုလိုပြောလိုက်ကြနဲ့ ဟာ ပြောင်းကိုဆန်နေ တာပေါ့။ အဆုံးကျတော့ ဘယ်သူမှ ရှင်းအောင်မပြောတတ်ကြဖူး ။ စင်စစ်တော့ ဒိဗ္ဗစက္ခုဆိုတာ အဆင် နိမ့် မှာ ရှင်းအောင်ပြောလို့ ရတာမျိုးမဟုတ်ဖူး ။ အတိတ်က ဒိဗ္ဗစက္ခုဖွဲ့ စည်းမှုဟာ လျှို့ ဝှက်တကာ လျှို့ ဝှက်ဆုံး ဖြစ်တာမို့ သာမန်လူတွေကို သိစေတာမဟုတ်လို့ ၊ တလျှောက်လုံး ဘယ်သူမှ ပြောခြင်းဆိုခြင်းမပြုခဲ့ ကြဖူး ။ ဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ ကလဲ အတိတ်က သဘောတရားမျိုးတွေကို မူတည်ပြီး ပြောနေတာမဟုတ်ဖူး ။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့ က ခေတ်သိပ္ပံပညာတို့ ၊ အလွယ်ဆုံး ခေတ်စကားတို့ ကို လက်ခွဲပြုပြီး ရှင်းပြတာဖြစ်တယ် ။ သူ့ အရင်းခံ ပြဿနာကိုလဲ ပြောသွားမှာ ဖြစ်တယ် ။

ကျွန်တော်တို့ ပြောနေတဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခုဆိုတာက ဒီလိုပါ။ စင်စစ်တော့ မျက်ခုံးနှစ်ဖက်ကြား အပေါ် နားကလေးကနေ ဦးနှောက်ထဲက ထင်းရှူးသီးပုံကိုယ်နဲ့ ဆက်ထားတဲ့ ဒီနေရာဟာ အဓိကလမ်းကြောင်းဖြစ်တယ်။ ကိုယ်ပေါ်မှာ မျက်စိတွေ အများကြီး ရှိနေသေးတယ်။ “တောက်” ဂိုဏ်းက ခွဲရတိုင်းဟာ မျက်စိတွေ ဖြစ်တယ် လို့ ဆိုတယ်။ ကိုယ်ပေါ်က သွေးပေါက်လေပေါက်တွေကို “တောက်” ဂိုဏ်းက က ခွဲရလို့ ခေါ်ကြပြီး။ တရုတ်ရိုး ရာဆေးပညာကတော့ သွေးပေါက်လေပေါက် (ရွယ်ဝေ)လို့ ခေါ်ကြတယ်။ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းကလဲ ခွေးပေါက်တိုင်းဟာ မျက်စိတွေ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုကြတယ်။ ဒါ့ကြောင့် တချို့က နားနဲ့ ဓာကြည် တယ်။ တချို့က လက်တို့ ၊ နောက်စေ့ တို့ နဲ့ ကြည့်ကြတယ်။ တချို့ကတော့ လဲ ခြေထောက်နဲ့ ကြည့်ကြတယ်။ မိုက်နဲ့ ကြည့်ကြတယ် ။ အကုန်ကြည့် လို့ ရတာချည်းပေါ့။

ဒိဗ္ဗစက္ခုနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောရင်း ၊ ဒီမံသစက္ခုအစုံ အကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ အရင် ဆွေးနွေး တင်ပြသွားကြပါစို့။ ။ ဒီမျက်လုံးအစုံဟာ ကျွန်တော်တို့ ဒီကမ္ဘာကြီးထဲက တယ်လီရပ်ဝတ္တု ၊ တယ်လီ အိုင်အဲစ်မျိုးကို မဆိုမဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ခုတချို့ က ခံယူထားကြတယ်။ ။ ဒါ့ကြောင့် လူတချို့ ဟာ တယူသန်အယူအဆပေါ်လာတယ်။ ။ မျက်စိနဲ့ မြင်ရတာတွေကမှ တကယ် ကို ဟုတ်တာမှန်တာလို့ ထင်နေကြတယ်။ ။ မတွေ့ရမမြင်ရတာတွေကျတော့ မယုံကြဉ်ပေ။ ။ ဒီလိုလူမျိုးတွေဟာ အသိတရားညံ့ ရာကျတယ်လို့ အရင်ကတလျှောက်လုံး အထင်ခံခဲ့ ကြရတယ်။ တာဖြစ်လို့ အသိတရားညံ့ရာကျရသလဲ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ တချို့ကလဲ ရှင်းအောင် မပြောတတ်ကြပူး။ ။ မတွေ့မမြင်ရတာတွေကို မယုံပါလို့ဆိုတာ အင်မတန် လမ်းကျမနေပေလား။ ။ ဒါပေမယ့် နည်းနည်းကလေး မြင် တဲ့ အဆင် ကနေကြည့် မယ်ဆိုရင်တော့ လမ်းမကျ တော့ ပူးပေါ့။ တယ်အချိန် အာကာပြင်မဆို ရုပ်ဝတ္တုတွေနဲ့ ဖြစ်တည်နေတာချည်း ဖြစ်တယ်။ မှန်တယ် ၊ အချိန်- အာကာပြင်ချင်းမတူရင် မတူသလို ရုပ်ဝတ္တု ဖွဲ့ စည်းမှုတွေလဲ ခြားနားတတ်ကြတယ်။ ။ သက်ရှိတွေလဲ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ချင်း ကွာတတ်ကြတယ်။ ။

ဥပမာပြောရရင် လူသားတို့ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းက မြင်မြင်သမျှတို့ ဟာ ထင်ယောင်ထင်မှား အခြင်းအရာတွေချည်း ဖြစ်တယ်။ ။ လက်ဆုတ်လက်ကိုင် မဟုတ်တာတွေချည်း ဖြစ်တယ်လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ ပြောနေကြတယ်။ ။ ဘယ် နှယ်ကြောင့် များ ထင်ယောင်ထင်မှားအခြင်းအရာတွေလို့ ဆိုရတာလဲ။ တကယ် ကို အတိအကျ အိုင်အဲစ် ရှိနေကြတဲ့ အရာဝတ္တုတွေကို အတုအယောင်တွေလို့ တယ်လူဆိုနိုင်မလဲ။ ။ အရာဝတ္တု တည်ရှိတဲ့ သဏ္ဍာန်က ခုလိုဖြစ်ပေမယ့် ၊ သူ့ ရဲ့ ပေါ်လွင်သဏ္ဍာန်ကတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ပူးလေ။ ။ ကျွန်တော်တို့ မျက်စိတွေက ကျွန်တော်တို့ ရုပ်ဝတ္တု ဟင်းလင်းပြင်က အရာဝတ္တုတွေကို ကျွန်တော်တို့ ခုမြင်နေကြရတဲ့ အဖြစ်မျိုးမှာ တည်မြဲနေအောင် ဖန်တီးပေးနိုင်ခွမ်းရှိတယ်။ ။ စင်စစ် ဒီအရာဝတ္တုတွေဟာခုလိုပုံမျိုးမဟုတ်ပူး။ ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီဟင်းလင်းပြင်မှာလဲခုလိုပုံမျိုးမဟုတ်ပူး။ ။ ဥပမာ လူတွေကို အနုကြည့် မှန်တီလူးနဲ့ ကြည့် ရင်

တယ်လို့နေမလဲ ။ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး တစ်ခုလုံးဟာ လှုပ်ရှားနေတဲ့ သံပွင့်ကလေးတွေနဲ့တူတဲ့ မော်လီကျူးကလေးတွေနဲ့ လျော့ရိလျော့ရဲ့ ဖွဲ့စည်းဖြစ်တည်နေတာဖြစ်တယ်။ အီလက်ထရွန်တွေက ညူကလီကို ပတ်ပြီး လည်နေကြတာပေါ့ ။ ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုလုံးဟာ လွန် လူးနေ ၊ လှုပ်ရှားနေတယ် ။ ကိုယ်အပေါ်ယံဟာချောနေတာ ၊ ပြေပြစ်နေတာ မဟုတ်ဖူး။ ခြောက်ထွက်က တယ်လို့အရာဝတ္ထုမျိုးမဆို သံမဏိ-သံ-ကျောက်တုံးတွေလဲ ဒီအတိုင်းချည်းပဲပေါ့ ။ ယင်းတို့အထဲက မော်လီကျူး ဓာတ်ခပ်တွေဟာ လှုပ်ရှားနေကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။ သူ့ သဏ္ဍာန်တစ်ခုလုံးကို သင်မြင်ရဖူး ။ ခင်ခင် ယင်းတို့ ဟာ တည်ငြိမ်နေတာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒီစားပွဲဆိုရင်လဲ လွန် လူးနေတာပဲ ။ ဒါပေမယ့် မျက်စိကတော့ သရုပ်မှန်ကို မမြင်ရဖူး ။ ဒီမျက်လုံးအနံ့က အာရုံမှောက်မှားအောင် မန်တီးပေးနိုင်ခွမ်းရှိတယ် ။

လောကဓာတ်ငယ်အဖြစ်က အရာတွေကို ကျွန်တော်တို့ ကြည့် လို့ မရတာမဟုတ်ဖူး ။ လူတွေဟာ ခုလို အစွမ်းအစမျိုး မရှိကြတာ မဟုတ်ဖူး ။ အခုလိုအစွမ်းအစမျိုးဟာ မွေးရာပါပြီး ဖြစ်တယ် ။ တစ်နံတစ်ခုသော လောကဓာတ်ငယ် အဖြစ်က ဟာတွေကို တွေ့ နိုင်မြင်နိုင်တယ် ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ လူတွေအနေနဲ့ ဒီရုပ်ဝတ္ထု ဟင်းလင်းပြင်က ဒီမျက်စိအနံ့ကို ရလာတဲ့ နောက်ကျတော့ ၊ ဒီမျက်စိတွေက အာရုံမှောက်မှားအောင် ၊ မမြင်ရအောင် မန်တီးပေးနိုင်လာပါလေရော ။ ဒါ့ ကြောင့် မမြင်ရ မတွေ့ ရတာတွေကို အသိအမှတ် မပြုသူတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ ဒီလိုလူမျိုးတွေဟာ အသိတရားညံ့ ကြတယ် ။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ အာရုံမှောက်မှားမှုတွေကြားမှာ နှစ်မွန်းနေကြတယ် ။ သာမန်လူတွေကြားမှာ မျက်စိလည်လမ်းမှား ဖြစ်နေကြတယ်လို့ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေး လောကအနေနဲ့ တလျှောက်လုံး ခံယူခဲ့ တာလို့ အရင်က ဆိုခဲ့ ကြတာဖြစ်တယ် ။ ဒါတာသာရေးထဲမှာ တလျှောက်လုံးပြောလာတဲ့ စကား ဖြစ်တယ် ။ ခင်ခင် ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုရင်လဲ လမ်းမှန်ကျပါပေတယ်လို့ ဆိုရမှာပါပဲ။

ဒီမျက်လုံးအနံ့ဟာ ကျွန်တော်တို့ လက်ရှိရုပ်ဝတ္ထု ဟင်းလင်းပြင်က အရာတွေကို ခုလိုအဖြစ်မျိုးမှာ တည်မြဲနေစေအောင် လုပ်ထားနိုင်တာကလွဲလို့ ၊ ဒီပြင်အစွမ်းအစ ကြီးကြီးမားမားမရှိတော့ ဖူး ။ တစ်ယောက်ယောက် အနေနဲ့ တစ်ခုခုကို ကြည့် တဲ့ အခါမှာလဲ ၊ မျက်စိထဲမှာ တိုက်ရိုက်ပုံပေါ်တာ မဟုတ်ဖူး ။ မျက်စိဆိုတာ ကင်မရာမှန်တီလူး သဘောမျိုးပဲ ။ ကိရိယာအခန်းကသာ ပါနေတာ ။ အဝေးချိန်တဲ့ အခါ ၊ မှန်တီလူးဆန့် ထွက်လာရတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ မျက်စိလဲ ဒီသဘောမျိုးပဲ ။ မှောင်ထဲကို ကြည့် ရင်၊ သူငယ်အိမ်ကျယ်လာရတယ် ။ မှောင်တဲ့ နေရာမှာ ခါတ်ပုံရိုက်ရင်လဲ အလင်းထိန်းပေါက်ချဲ့ ပေးရတယ် ။ နို့ မဟုတ်ရင် အလင်းပြပမာဏ မလောက်လို့ ပုံတွေမဲနေလိမ့် မယ် ။ အပြင်က သိပ်လင်းတဲ့ နေရာမျိုးရောက်တဲ့ အခါ ၊ သူငယ်အိမ် အမြန်ကျုံ့ သွားလိမ့် မယ် ။ နို့ မဟုတ်ရင် မျက်စိကိုန်းပြီး ဘာမှ ကောင်းကောင်းမြင်ရမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ကင်မရာလဲ ဒီသဘော

ပဲ ။ အလင်းထိန်းပေါက် ကျဉ်းပေးရမယ် ။ ယင်း ဟာ အရာဝတ္ထုရဲ့ ပုံကိုသာ ဖမ်းလို့ရတယ် ။ ကိရိယာ တစ်ခုသာ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ပစ္စည်းတစ်ခု ။ လူတစ်ယောက်ကို ဖြစ်စေ ။ အရာဝတ္ထုတစ်ခုရဲ့ တည်နေပုံ ကို ဖြစ်စေ တကယ်ကြည့် တဲ့ အခါ ။ ဦးနှောက်မှာ ပုံပေါ်လာတာဖြစ်တယ် ။ တနည်းဆိုတော့ ။ မျက်စိနဲ့ အရင် ကြည့် ။ ပြီးမှ အမြင်အာရုံကြောကနေပြီး ။ ဦးနှောက် နောက်တက်ခြမ်းက ထင်းရှူးသီးပုံ ကိုယ် ဆီကိုရောက် ။ အဲဒီကျမှ ပုံပေါ်လာတာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါက ဘာပြနေသလဲ ဆိုရင် တကယ်တမ်းပုံပေါ်ပြီး မြင်လာရတာဟာ ။ ကျွန်တော်တို့ ဦးနှောက်ထဲက ထင်းရှူးသီးပုံကိုယ် ဖြစ်တယ်ဆိုတာပဲ ။ ဒီအချက်ကို ခေတ်ဆေးပညာ အနေနဲ့ လဲ သိလာနေပြီ ။

ကျွန်တော်တို့ ပြောနေကြတဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခုပေါက်ရေးဆိုတာကတော့ ထင်းရှူးသီးပုံကိုယ် အနေနဲ့ အမြင်အာရုံကြောကို ရှောင်ပြီး ။ အပြင်ကို တိုက်ရိုက်ကြည့် နိုင်စေအောင် ။ မျက်စိနဲ့နှစ်ခုကြားမှာ လမ်းကြောင်းတစ် ခု ဖွင့် ပေးသွားဖို့ ဖြစ်တယ် ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် ရေး ဆိုတာဒါပေါ့ ။ ဒါနဲ့ ပတ်သက်လို့ တချို့ က “ဒါလဲ လက်တွေ့ မကျသေးဖူး ။ ဒီမျက်လုံးအစုံက ကိရိယာအဖြစ် သုံးနိုင်သေးတာပဲဟာ ။ အရာဝတ္ထုတို့ ရဲ့ ပုံကို ဖမ်းနိုင်သေး တာပဲဟာ ။ သူမရှိလို့ ဘယ်ဖြစ်ပါ့ မလဲ ” လို့ ထင်ကောင်းထင်ကြလိမ့် မယ် ။ ဒီထင်းရှူးသီးပုံကိုယ်ရဲ့ ရှေ့ တက် ခြမ်းဟာ ။ လူ့ မျက်စိဖွဲ့ စည်းပုံ တစ်ခုလုံးနဲ့ အကုန်တူနေတာကို ခေတ်ဆေးပညာ ခွဲစိတ်ရေးအနေနဲ့ လဲ တွေ့ ရှိလာနေပြီ ။ ယင်းက ခေါင်းခွံထဲမှာ ဖြစ်နေတာမို့ ။ ဆုတ်ယုတ်နေပြီဖြစ်တဲ့ မျက်လုံးလို့ ဆိုကြတယ် ။ ဆုတ်ယုတ်နေပြီဖြစ်တဲ့ မျက်လုံးဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင် ပွားအားထုတ်ရေး လောကက ထိမ်ချန်သတောထားခံယူထားကြတယ် ။ ချွင်းချက်ထားနေကြတယ် ။ ဒါပေမယ့် ဘယ်လိုပဲ ပြောပြောပေါ့ လေ ။ လူ့ ဦးနှောက်ထဲမှာ မျက်စိတစ်လုံး ရှိနေကြောင်းကို ခေတ်ဆေးပညာအနေနဲ့ သိလာနေပြီလေ ။ ကျွန်တော်တို့ ဖွင့် ပေးမဲ့ လမ်းကြောင်းဟာ အဲဒီနေရာနဲ့တည့် နေလေတော့ ခေတ်ဆေးပညာအမြင်နဲ့ အံ့ကိုက်ဖြစ်နေတာပေါ့ ။ ဒီမျက်လုံးဟာကျွန်တော်တို့ မံသမျက်လုံးတို့ လို အာရုံမှောက်မှားစေအောင် လုပ်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ပြီးတော့ အရာကိစ္စတို့ ရဲ့ ဇာတိသဘောကိုရော ။ ရုပ်ဝတ္ထုတို့ ရဲ့ ဇာတိသဘောကိုပါ မြင်နိုင်စွမ်းရှိတယ် ။ ဒါ့ ကြောင့် ဒိဗ္ဗစက္ခု အဆင့် အင်မတန်မြင့် သူတို့ အနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ အာကာပြင်ကနေပြီး ဒီပြင် အချိန် - ဟင်းလင်းပြင်တို့ ကို မြင်ရနိုင်တယ် ။ သာမန်လူတွေ မမြင်ရနိုင်တဲ့ မြင်ကွင်းတွေကို မြင်ရနိုင်တယ် ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဆင့် မမြင့် သူတို့ ကျတော့ ။ နံရံကွယ်နေတာတွေကို မြင်ရခြင်း ။ ကိုယ်တွင်းအင်္ဂါတွေကို မြင်ရခြင်းတို့ လို ဖောက်ထွင်းစွမ်းရည် တွေနဲ့ ပြည့် နံလာတတ်ကြတယ် ။

ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းက မံသစက္ခုအာရုံ-အာကာစက္ခုအာရုံ-ပညာစက္ခုအာရုံ-ဓမ္မစက္ခုအာရုံ-ဗုဒ္ဓစက္ခုအာရုံ ဆိုတဲ့ စက္ခုအာရုံ ငါးပါးအကြောင်း ပြောလေ့ပြောထရှိကြတယ် ။ ဒီအဆင့်ကြီးငါးဆင့် အပြင် ။ အဆင့် တိုင်းအဆင့် တိုင်းမှာလဲအထက်-အလတ်-အနိမ့် ဆိုပြီး သုံးဆင့်ထပ်ခွဲလိုက်သေးတယ် ။ “တောက်” ဂိုဏ်း

ကတော့ ကိုးကိုးလီရစ်ဆယ်တစ်ဆင့်သောဓမ္မစက္ခုများအကြောင်းကို ပြောလေ့ပြောထ ရှိကြတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ အများတကာတို့ ကို ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် ပေးရာမှာ ၊ အာကာစက္ခုအာရုံအောက် ရောက်အောင်ပွင့် ပေးမှာ မဟုတ်ဖူး ။ တာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ သင်တို့ အနေနဲ့ ဒီမှာထိုင်ပြီး စကျင် နေကြပြီ ဖြစ်ပေမယ် ၊ သာမန်လူတွေကြားမှာ ခြေလှမ်းလှမ်းစ ရှိသေးတယ် မဟုတ်လား ။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ခွဲလမ်းစိတ်တွေ အများကြီး ရှိနေကြတုန်း မဟုတ်လား ။ မချွတ်ရသေးဖူး မဟုတ်လား ။ တကယ်လို့ အာကာစက္ခုအာရုံ အဆင့် အောက်အထိ ပွင့် ပေးလိုက်မယ်ဆိုရင် ၊ သင်တို့ အနေနဲ့ သာမန်လူတွေ ထင်နေကြတဲ့ ခွမ်းအင်ထူးတွေ ပေါ်လာကြလိမ့် မယ် ။ နံရံဟိုတက်ကဟာတွေကို မြင်လာရလိမ့် မယ် ။ ကိုယ်တွင်းအင်္ဂါတွေကို မြင်လာရလိမ့် မယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ဒီခွမ်းရည်ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့် ပြန့် လက်ဆင့် ကမ်းသွားမယ်ဆိုရင် ၊ လူတိုင်းလူတိုင်းကိုခုလို ၊ ပမာဏမျိုးထိအောင် ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် ပေးသွားမယ်ဆိုရင် သာမန်လူ့ အဖွဲ့ အစည်းကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် အနှောက်အယှက် ပြုရာကျလိမ့် မယ် ။ သာမန်လူ့ အဖွဲ့ အစည်း အခြေအနေကို ဖျက်ဆီးရာ ကျလိမ့် မယ် ။ နိုင်ငံ့ လျှို့ ဝှက်ချက်တွေကို ထိန်းသိမ်းထားလို့ ရမှာ မဟုတ်တော့ ဖူး ။ လူတွေ အင်္ကျီဝတ်ဝတ် ၊ မဝတ်ဝတ် ထူးမှာ မဟုတ်တော့ဖူး ။ အိမ်ထဲကလူတွေကို အပြင်ကနေ အတိုင်းသား မြင်နေရမှာ ဖြစ်တယ် ။ လမ်းထွက်တဲ့ အခါဆိုရင်လဲ ၊ ကံစမ်းထိ ပထမဆုံးတွေ သင် လက်ထဲ အကုန်ရောက်ချင် ရောက်ကုန်မှာ။ ဒီလိုဆို တယ်ဖြစ်မလဲ ။ စဉ်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ လူတိုင်းလူတိုင်းသာ အာကာစက္ခုအာရုံ ပေါက်သူတွေ ဖြစ်နေရင် ၊ လူ့အဖွဲ့ အစည်း ဟုတ်ပါသေးရဲ့ လား ။ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းအဖို့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် အနှောက်အယှက်ဖြစ်စေတာမျိုးကို အလျင်းခွင့် မပြုနိုင်ဖူး ။ တကယ်လို့ သင် ကို ကျွန်တော်တကာယံ ကို ဒီအဆင့် အထိ ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် ပေးလိုက်ရင် ၊ သင်ဟာ ချက်ချင်းလက်ဝင်းဆိုသလို အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာအဖြစ် ခံယူကောင်း ခံယူလာလိမ့် မယ် ။ တချို့ကဆိုရင် အရင်ကတည်း ကအစိုးကျင့်စဉ် ဆရာလုပ်ချင်နေတာ ၊ ခုလို ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် လာပြီဆိုတော့ အတော်ပဲပေါ့။ ရောဂါ ကုနိုင်လာရောပေါ့။ ဒီတော့ သင် ကို ကျွန်တော်လမ်းလွဲပို့ လိုက်ရာ မကျပေလား ။

ဒါဖြစ်ရင် ၊ တယ်အဆင့် လောက်အထိ ပွင့် ပေးရင် ကောင်းမလဲ ။ ပညာစက္ခုအာရုံအဆင့် ထိ အောင် ကျွန်တော်တစ်ခါတည်း ပွင့် ပေးလိုက်မယ် ။ အဆင့် မြင့် ဆီ ပွင့် ပေးရအောင်က သင် အနေနဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေး မလုံလောက်သေးဖူး ။ အောက်အဆင့် ဆီ ပွင့် ပေးပြန်ရင် ၊ သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်း အခြေအနေကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဖျက်ဆီးရာကျမယ် ။ ပညာစက္ခုအာရုံ အဆင့် မှာ ပွင့် ပေးလိုက်ရင်တော့ ၊ သင် အနေနဲ့ နံရံခြားနေတာကို မမြင်ရ ၊ ကိုယ်တွင်းအင်္ဂါတွေကို မမြင်ရနိုင်ပေမဲ့ ၊ တခြားဟင်းလင်းပြင်တွေ တည်ရှိနေတဲ့ မြင်ကွင်းကိုတော့ တွေ့ရမြင်ရနိုင်လိမ့် မယ် ။ တာကောင်းကျိုးရှိသလဲ ဆိုရင် ၊ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရာမှာ သင် ကို ယုံကြည်စိတ် ခိုင်မာလာစေမှာ ဖြစ်တယ် ။ သာမန်လူတွေ မမြင်ရတာတွေကို သင်ကောန်အမှန် တပ်အပ်မြင်ရ တွေ့ ရလာလိမ့် မယ် ။ ယင်းတို့ဟာ တကယ် ကို ရှိနေပါလား ဆိုတာကို သင်သိ

လာလိမ် မယ် ။ ခု၊ ကောင်းကောင်းမြင်ရ-မြင်ရ ၊ မမြင်ရ-မမြင်ရ ၊ အကုန်ဒီအဆင့် မှာ ဖွင့် ပေးလိုက်မယ် ။  
သင်တို့ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးအဖို့ အကျိုးရှိမှာဖြစ်တယ် ။ တရားတော်ကို တကယ်တမ်း အားထုတ်သူတို့  
အနေနဲ့ ၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေးတက်အောင် ကိုယ် ကိုကိုယ် တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ကြပ်မတ်နိုင်ကြမယ် ဆိုရင် ၊  
ဒီစာအုပ်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် လဲ အလားတူ ကျေးဇူးခံစားကြရမှာ ဖြစ်တယ် ။

ဒိဗ္ဗစက္ခုအဆင့် ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးတာ ဘာလဲ ။ သင် ကို ဒိဗ္ဗစက္ခုဖွင့် ပေးလိုက်တဲ့ နောက်မှာ  
အကုန်မြင်ရရောတဲ့ လား ။ ဒီလို မဟုတ်ဖူး ။ အဆင့် ခွဲမှု ရှိသေးတယ် ။ ဒါဖြင့် ဒီအဆင့် ကို ဘယ်ဟာက အဆုံးအ  
ဖြတ်ပေးနေသလဲ ။ အကြောင်းသုံးရပ်ရှိတယ် ။ ပထမအကြောင်းရပ်က ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုအနေနဲ့ အတွင်းကနေ အပြင်  
အထိ ခွင်တစ်ခု ရှိနေရမယ် ။ အဲဒါကို အစိုးအဆီအနှစ်လို့ ခေါ်တယ် ။ ဘာများ အကျိုးရှိသလဲ ဆိုတော့ ၊ ရုပ်-  
သံစက်က ဖန်သားပြင်လိုပေါ့ ။ စီးစုန်းမှုန့် မပါရင် ၊ စက်ဖွင့် လိုက်တဲ့ အခါ ၊ စီးလုံးသာဖြစ်နေတာမို့  
လင်းသာနေပြီး ၊ ပုံရှိမှာ မဟုတ်ဖူး ။ စီးစုန်းမှုန့် ပါတာမှသာ ၊ အရုပ်ပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ မှန်တယ် ။ ဒီဥပမာက  
ဒီလောက် ဆီလျော်လှတာတော့ မဟုတ်ဖူး ။ ဘာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ က တိုက်ရိုက်ကြည့် တာ ။  
သူ့ ဟာက ဖန်သားပြင်ကတည်း အရုပ်ပေါ်ရတာကိုး ။ သဘောကတော့ ဒါမျိုးဆိုပါတော့ ။ ဒီအစိုးအဆီအနှစ်တို့  
ဟာ အင်မတန် အင်မတန် ကို အစိုးအနုတ္တ ထိုက်တန်လှပါပေတယ် ။ ပါရမီကုသိုလ်တွေကနေ အဆီထုတ်ယူထားတဲ့  
အရည်အသွေး ပိုပြီးနုညက်သိမ်မွေ့ လှတဲ့ ခြပ်တွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းဖြစ်တည်နေတာတွေဖြစ်တယ် ။ အဲဒီအစိုးအဆီအနှစ်  
တွေဟာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် တူတာမဟုတ်ဖူး ။ အဆင့် ချင်းတူတာမျိုးဆိုလို့ လူတစ်သောင်းလောက်မှာ  
နှစ်ယောက်လောက် ရှိကောင်းရှိလိမ့် မယ် ။

ဒိဗ္ဗစက္ခုအဆင့် ဟာ ကျွန်တော်တို့ ဒီခန္ဓာဝဠာ အတွင်းက တရားဓမ္မရဲ့ တိုက်ရိုက်ပေါ်လွင်မှု  
ဖြစ်တယ် ။ ယင်းဟာ သာမန်လွန်ဖြစ်တာမို့ ၊ လူ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးနဲ့ သိပ်သိပ်သည်းသည်း ခပ်ဆိုင်နေတယ် ။  
အကြင်သူရဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေး နိမ် ရင် သူ့ အဆင့် လဲ နိမ်တော့တာပေါ့ ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေး နိမ် လေတော့ သူ့  
အစိုးအဆီအနှစ်တွေလဲ ပြယ်ကုန်တာ နည်းမှာမဟုတ်ဖူး ။ အကြင်သူဟာ စိတ်ရည်စိတ်သွေးမြင်သူဖြစ်ရင် ၊ လူ့  
အဖွဲ့ အစည်းထဲမှာပယ်ရာကကြီးလာတဲ့ အထိ ၊ ဂုဏ်တို့ ၊ အကျိုးအမြတ်တို့ ၊ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်ကြားက  
ပဋိပက္ခတို့၊ ပုဂ္ဂလိကအကျိုးတို့ ၊ သံယောဇဉ်အထွေထွေ-ရမက်အဖုံဖုံတို့ကို အင်မတန်ကို ပေါ့ပေါ့သဘောထား  
လာခဲ့တာနဲ့အမျှ ။ သူ့ အစိုးအဆီအနှစ်တွေဟာ အတော်ကလေး ကျန်ကောင်းကျန်နေလိမ့် မယ် ။ ဒါ့ ကြောင့်  
ဒိဗ္ဗစက္ခုဖွင့် ပေးလိုက်တဲ့ အခါ ခပ်သဲသဲကွဲကွဲ မြင်ရနိုင်တာပေါ့ ။ ခြောက်နှစ်သားအောက် ကလေးတွေဆိုရင် ဖွင့်  
ပေးလိုက်တဲ့ အခါ အထင်းသားအရှင်းသား မြင်ကြရတာပေါ့ ။ ဖွင့် ရလဲ လွယ်တယ် ။ စကားတစ်ခွန်းလောက်နဲ့  
ဖွင့် လာပါလေရော ။

သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းက ရေစီးကြောင်းကြီးတို့၊ အရောင်ဆိုးဆေးစည်ကြီးတို့ ကြားမှာ ခွန်းထင်းညစ် ပေနေကြရလေတော့ ကာ ၊ လူတွေ အကောင်းထင်နေကြတဲ့ ကိစ္စဆိုတာဟာ စင်စင်မှားတာတွေ တစ်ပုံကြီးပဲ ။ လူတွေဟာ သူသူ ကိုယ်ကိုယ် ကောင်းကောင်းစားချင်ကြတာချည်း မဟုတ်လား။ ဒီတော့ သူများကို အကျိုးယုတ်စေအောင် လုပ်မိကောင်းလုပ်မိလိမ့် မယ် ။ ကိုယ့် တစ်ကိုယ်ကောင်းစိတ်ကို အားပေး အားမြှောက်ပြု ရာ ကျကောင်းကျလိမ့် မယ် ။ သူများအကျိုးကိုအပိုင်စီးမိရာ ကျကောင်းကျလိမ့် မယ် ။ သူများကိုအနိုင်ကျင့် မိရာ ကျကောင်းကျလိမ့်မယ် ။ သူများကို နှိနှိုက်အောင်လုပ်မိရာ ကျကောင်းကျလိမ့် မယ် ။ ကိုယ်ကျိုးအတွက် သာမန်လူတွေကြားမှာ ကိုယ့် မက်ယက်လား ပြုလား ၊ ခွက်စောင်း ခုတ်လားပြုလား လုပ်ကောင်းလုပ်မိကြလိမ့် မယ် ။ ဒီတော့ ခြောက်စွာကြီးရဲ့ ဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ ဖီလာတိုက်မနေပေလား ။ ဒါ့ ကြောင့် လူတွေ မှန်တယ်လို့ ထင်တာတွေဟာ မှန်ချင်မှ မှန်မှာ ။ ကလေးတွေကို လူကြီးတွေက ဆုံးမတဲ့ အခါ ၊ နောင်လူ့ အဖွဲ့ အစည်းထဲမှာ ရပ်တည်နိုင်ပါစေတော့ ဆိုပြီး ၊ “နည်းနည်းလောက်တော့ လည်မှပေါ့ ကွဲ့ ” လို့ ငယ်ငယ်ကတည်းက သင်ပေးတတ်ကြတယ် ။ “လည်ခြင်း ” ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ဒီခြောက်စွာထဲမှာ ကြည့် ဦးတော့ မှားနေပြီ ။ တာ့ ကြောင့်လဲဆိုတော့ သူ့သဘာဝနဲ့အညီလိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်ရေးကို ကျွန်တော်တို့က လိုလားကြတယ် မဟုတ်လား။ ဒီတော့ ကိုယ်ကျိုးကို ပေါ့ပေါ့ သဘောထားမှပေါ့ ။ “လည်ခြင်း ” ဆိုတာက ကိုယ်ကျိုး အတွက်မဟုတ်လား ။ “ခက်ကားခံရရင် ၊ သူ့ဆရာကိုတိုင် ။ သူ့ မိဘတွေကို တိုင်” ။ “ပိုက်ဆံတွေ ရင် ကောက်ယူ” လို့ သင်ပေးလေ့ ရှိကြတယ် ။ ငယ်ရာကကြီးလာရင်း ကလေးအနေနဲ့ လက်ခံ တာတွေများလာတဲ့ အခါ ၊ သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းထဲမှာတစ်ကိုယ်ကောင်းစိတ်တွေ တဖြည်းဖြည်းပွားသည်ထက်ပွားလာလိမ့် မယ် ။ အချောင်နှိုက်တတ်လာလိမ့် မယ် ။ ဒီတော့ ပါရမီကုသိုလ် တွေ ဆုံးပါးရမှာဖြစ်တယ် ။

ပါရမီကုသိုလ် တွေဆုံးပါးပြီလို့ ဆိုရာမှာ ပြယ်ပျောက်သွားခြင်းမဟုတ်ပဲ ၊ တစ်ဖက်သားဆီကို ကူးပြောင်း ရောက်ရှိကုန်တာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ ခုလိုအစိုးအဆီအနှစ်တွေကတော့ ပြယ်ပျောက်ကုန်လိမ့် မယ် ။ တကယ်လို့ လူတစ်ယောက်ဟာငယ်ငယ်ကနေကြီးလာတဲ့ အထိ ၊ သိပ်လည်ရင် ၊ ကိုယ်ကျိုးသိပ်ကြည့် ရင် ၊ တယ်သူသေသေ-ငတေမာပြီးရောဆိုရင် ၊ ဒီလိုလူမျိုးအနေနဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့်တဲ့အခါ ဟန်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ကောင်းကောင်းမြင်ရမှာ မဟုတ်ဖူး ၊ ဒါပေမယ့်လဲ နောက်နောင် တစ်သက်လုံး ဟန်တော့ မှာ မဟုတ် ဆိုတဲ့ သဘောမျိုးတော့ မဟုတ်ဖူး ။ တာ့ပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ ၊ ကျွန်တော်တို့ က ကိုယ့် ပင်ကို ဖော်ပြ အစစ်အမှန်ဆီ ပြန်ရောက်ဖို့ အတွက် ကျင့် ပွားအားထုတ်နေကြတာ ဖြစ်လေတော့ ၊ တစ်ဖက်က ကျင့် ရင်း တစ်ဖက်ကလဲ ဟာနေတာကို ပြန်ပြည့်လာစေမှာဖြစ်သလို၊ ပြည့်စွက်လို့လဲပေးသွားမှာ ဖြစ်လို့ ကိုး ။ ဒါ့ ကြောင့် စိတ်ရည် စိတ်သွေးကို ဂရုစိုက်ကြရလိမ့်မယ် ။ တစ်ခုတပေါင်းတည်း တက်လာရေး၊ တခုတပေါင်းတည်း မြင့်လာရေးကို ကျွန်တော်တို့ က အလေးတင်ကြတယ် ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေးတက်လာပြီဆိုရင် ၊ ဒီပြင်ဟာတွေလဲ

အကုန်လိုက်ပြီး တက်လာကြတော့မှာပေါ့။ စိတ်ရည်စိတ်သွေးတက်မလာရင်တော့ ဒိဗ္ဗစက္ခုက အစိုး အဆီအနှစ် တွေလဲ ပြန်ပြည့် လာမှာ မဟုတ်ဘူး။ သဘောကတော့ ဒါပဲ။

ဒုတိယ အကြောင်းရပ်ကတော့ ၊ ကိုယ့် ဟာကိုယ် ကျင့် တဲ့ အခါ ၊ ပါရမီ ဓာတ်ခံကောင်းရင် ဒိဗ္ဗစက္ခုလဲ ပွင့် လာနိုင်တယ်။ တချို့ ဆိုရင် ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် ခမှာ လန့် ဖျန် (ဖျပ်) ကုန်တတ်ကြတယ်။ ဘာပြုလို့ အထိတ်တလန့် ဖြစ်ရသလဲဆိုတော့ ၊ များသောအားဖြင့် ညသန်းခေါင် လူခြေတိတ်ချိန်မှာ ကျင့် တတ်ကြတယ် မဟုတ်လား။ ကျင့် ရင်း ကျင့် ရင်းနဲ့ ကိုယ့် ရှေ့ မှာ မျက်လုံးကြီး တစ်လုံးတွေ့ ရတဲ့အခါ၊ ထရန်မီမတတ်ကို ထိတ်လန့် တကြား ဖြစ်တတ်လို့ဖြစ်တယ်။ အဲဒီကစပြီး ထပ်မကျင့် ဝံ့ လောက်အောင် ကြောက်သွားတတ်ကြ တယ်။ နည်းတဲ့ မျက်လုံးကြီး မဟုတ်ပါလား။ လူကို မျက်တောင်တခတ်ခတ်နဲ့ ခိုက်ကြည့် နေလိုက်တာ အထင်းသားအရှင်းသားကြီးကို တွေ့နေရတယ်လေ။ ကြောက်စရာကြီးပေါ့ ၊ ဒါကြောင့် ဘီလူးမျက်လုံးလို့ ခေါ်လို ခေါ်ကြ ။ ဗုဒ္ဓမျက်လုံးလို့ ခေါ်လို ခေါ်ကြနဲ့အမျိုးမျိုးခေါ်နေကြတယ်။ စင်စစ် ဒီမျက်လုံးဟာ သင် ကိုယ်၌ရဲ့ မျက်လုံးပေါ့ ။ မှန်တယ် ၊ ကျင့် ဖို့ က ကိုယ် ဖက်က ၊ သိဒ္ဓိက ဆရာသခင် ဖက်ကကိုး ။ ကျင့် သူတို့ ရဲ့ ကျင့်ရည်ကျင့်သွေး ဖွံ့ ဖြိုးရင် သန်ရေး ဖြစ်စဉ်တစ်ရပ်လုံးဟာ ၊ တခြားဟင်းလင်းပြင်မှာ အင်မတန် ရှုပ်ထွေးတဲ့ ဖြစ်စဉ်တစ်ရပ် ဖြစ်တယ်။ ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင်တစ်ခုတည်း ဘယ်ကမလဲ ၊ ဟင်းလင်းပြင် အလုံးစုံတို့ က ၊ ဟင်းလင်းပြင် အသီးသီးတို့ က ခန္ဓာကိုယ်တွေလဲ အကုန်ပြောင်းလဲ နေကြတာချည်းဖြစ်တယ်။ သင် အနေနဲ့ ကိုယ် ဟာကို လုပ်လို့ ရမလား။ မရဘူး။ ဒီကိစ္စတွေကို ဆရာသခင်က စီစဉ်ပေးတာ ဖြစ်တယ်။ ဆရာသခင်က လုပ်ပေးနေတာဖြစ်တယ်။ ဒါ ကြောင့် ကျင့် ဖို့ က ကိုယ် ဖက်က ၊ သိဒ္ဓိက ဆရာသခင် ဖက်က လို့ ဆိုတာ ။ သင် အနေနဲ့ က ခုလိုဆန္ဒရှိရင် ၊ ခုလို စဉ်းစားတတ်ရင် ပြီးတာပဲ။ အဲဟိုကိစ္စတွေကို တကယ်တမ်း လုပ်ပေးနေတာ ကတော့ ဆရာသခင်ပေါ့။

တချို့ ကဆိုရင် ကိုယ် ဟာကိုယ် ကျင့် ရင်း ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် လာကြတာဖြစ်တယ်။ သင် မျက်လုံးလို့ ကျွန်တော်တို့ က ဆိုတယ်။ ဒါပေမယ့် သင်ကိုယ် ဟာကို ဖန်တီးယူလို့ မရဘူး။ တချို့ ဆိုရင် ဆရာသခင်ရှိတယ်။ သင် ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် တာကို တွေ့ ရတဲ့ အခါ ဆရာသခင်က မျက်စိတစ်လုံး ဖန်ဆင်းပေးရော။ အဲဒါကို မျက်လုံးအစစ်လို့ ခေါ်တယ်။ မှန်တယ်။ တချို့ ကျတော့ ဆရာသခင် မရှိဘူး။ ဒါပေမယ့် တချို့ ကျတော့ လမ်းကြို ဆရာသခင် ရှိနေကြတယ်။ ဘုရားမရှိတဲ့ နေရာဆိုလို့ ရှိကို မရှိလို့ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းက ဆိုတယ်။ ဘုရားတွေဆိုတာ နေရာတကာရှိနေတာ။ ဒီအထိများတာ ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့။ တချို့ ကတော့ လဲ သုံးပေလောက်က ခေါင်းပေါ်မှာ ဘုရားတွေ နတ်တွေ ရှိကြတယ်လို့ ဆိုတယ်။ များလွန်းလှပါတီ ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့။ သင်ကျင့် တာ မဆိုးတဲ့ အလျောက် ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုလဲ ပွင့် လာနေမှန်း ၊ မျက်လုံးသာ လိုနေမှန်းတွေ့ ရတဲ့ အခါ ၊ ခရီးကြိုဆရာသခင်က မျက်လုံးတစ်လုံး ဖန်ဆင်းပေးလိမ့် မယ်။ ဒါလဲ သင်ကိုယ် ဟာကိုယ် ကျင့် တာလို့ တွက်တယ်။ ဘာပြုလို့ လဲဆို



တော့ လူတွေကို ချွတ်ရာမှာ စည်းကမ်းချက်ထားခြင်း ၊ အဖိုးအခ ပမာထားခြင်း၊ လာတ်လာတတို-ဂုဏ်တို၊ မျှော်ကိုးခြင်းမရှိလို့ကိုး ။ သာမန်လူတွေကြားက ခံပြုပုဂ္ဂိုလ် တွေထက် အပုံကြီး မြင့် မြတ်ပေတာပေါ့။ ။ လုံးလုံးကို မေတ္တာ ဂရုဏာ ရှေ့ထားပြီးဆောင်ရွက်ကြတာကိုး ။

ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် တဲ့ နောက်မှာ ၊ အခြေအနေ တစ်ရပ်ပေါ်ထွက်လာလိမ့် မယ် ။ အဲဒါကတော့ အလင်း ရောင်ကြောင့် မျက်စိကျိန်းလိမ့် မယ် ။ စင်စစ် သင် မျက်စိကျိန်းတာ မဟုတ်ဖူး ။ သင် ထင်းရှူးသီးပုံ ကိုယ်ကျိန်းတာကို သင်ကသင် မျက်စိ ကျိန်းနေသလို ထင်နေတာ ။ ခုလိုဖြစ်နေရတာကတော့ သင်ဒီမျက်စိအစစ် မရှိသေးလို့ ပေါ့ ။ ဒီမျက်စိအစစ် ရလာတဲ့ အခါကျရင် ၊ သင်မျက်စိကျိန်းမှာ မဟုတ်တော့ ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူတချို့ အနေနဲ့ ဒီမျက်စိအစစ်ကို ခံစားမိကြလိမ့် မယ် ၊ မြင်ကြရလိမ့် မယ် ။ တာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ ၊ ယင်းနဲ့ စကြာဝဠာတို့ ဟာ ပင်ကိုယ်သဘာဝချင်း တူနေကြလို့ ကိုး ။ ယင်းကသိပ်ရိုးစင်းတာ ၊ သိပ်သိမ်ချင်တာဆိုတော့ ၊ သင် ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် ရဲ့ လား။ မြင်ရဲ့ လားဆိုတာကို သိချင်စေရဲ့ အထဲကို လှန်းလှန်းကြည့် တတ်တယ် ။ သင် ဒိဗ္ဗစက္ခုကလဲ ပွင့် လာစိုက် ၊ ယင်းကလဲ သင် ကို ကြည့် နေစိုက်နဲ့ ကြိုကြိုက်တဲ့ အခါ ၊ သင်ရုတ်တရက် လန့် သွားတတ်တာပေါ့ ။ စင်စစ် ဒါသင် မျက်လုံးပေါ့ ။ နောက်ဆို ဒီမျက်လုံးနဲ့ ကြည့် သွားရတော့ မှာပေါ့ ။ ဒီမျက်လုံးသာ မရှိရင် ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် လာတဲ့ တိုင်အောင် သင်တာမှကြည့် လို့ ရမှာ မဟုတ်ဖူး ။

တတိယ အကြောင်းရပ်ကတော့ ၊ အဆင့် ကျော်လွန်လာတဲ့ အခါ ဟင်းလင်းပြင်အသီးသီးက ခြားနားမှုတွေ ပေါ်ထွက်လာခြင်းပဲ ။ ဒါကမှ အဆင့် ကို တကယ်တမ်း အဆုံးအဖြတ်ပေးမဲ့ ပြဿနာဖြစ်တယ် ။ အရာဝတ္တုတွေကို ကြည့် ရာမှာ လမ်းကြောင်းမကြီးကလွဲလို့ ၊ လမ်းကြောင်းသွယ်ကလေးတွေလဲ အများကြီး ရှိ သေးတယ် ။ ဈေးပေါက်တိုင်းဟာ မျက်လုံးတွေချည်းပဲလို့ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းက ဆိုကြတယ် ။ “တောက်” ဂိုဏ်းကလဲ ကိုယ်ပေါ်က ဒွါရမှန်သမျှ မျက်လုံးတွေချည်းပဲလို့ ဆိုကြတယ် ။ တနည်းဆိုတော့ သွေးပေါက်လေပေါက်မှန်သမျှ မျက်လုံးတွေချည်းပဲ ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။ မှန်တယ်လေ၊ သူတို့ ပြောတာတွေကဆိုရင်လဲ၊ ဓန္ဒာကိုယ်ကတရားဓမ္မ တစ်ဖြစ်ပြောင်းလဲမှု သဏ္ဍာန်တစ်ရပ်ဖြစ်တယ် ။ ဓန္ဒာကိုယ်မှာ ကြည့် လို့ မရတဲ့ နေရာရယ်လို့မရှိ ဆိုတဲ့သဘော ပေါ့။

ကျွန်တော်တို့ ပြောကြတဲ့ အဆင့် ဟာ ဒါနဲ့ မတူသေးဖူး ။ လမ်းကြောင်းမကြီးကလွဲလို့ ၊ မျက်စုံး နှစ်ဖက် အပေါ်မှာနဲ့ မျက်လွှာအထက်-အောက်တို့ မှာရော ၊ ဆန်ကင် (ညှိနည) အမှတ်နေရာ တို့မှာပါ ၊ ပဓာနကျတဲ့ လမ်းကြောင်းသွယ် ကလေးတွေ ရှိသေးတယ် ။ အဆင့် ကျော်လွန်ရေး ပြဿနာကို ယင်းတို့ က အဆုံးအဖြတ် ပေးကြတာ ဖြစ်တယ် ။ မှန်တယ် ၊ သာမန်ကျင့် သူတို့ အနေနဲ့ ဒီနေရာတွေမှာ အကုန်မြင်နိုင်ရင် ၊ ကျော်လွန်တဲ့ အဆင့် အင်မတန်မြင် နေပြီပေါ့ ။ တချို့ ဆိုရင် မံသစက္ခုနဲ့ လဲ ကြည့် လို့ ရကြတယ် ။ ဒီမျက်လုံး

တွေလဲ ကျင့် ပြီးပြီဖြစ်လို့ ၊ စွမ်းရည်အမျိုးမျိုးနဲ့ ပြည် နံနေကြပြီ ။ ဒါပေမယ့် ဒီမျက်လုံးကို သုံးတာမဟုတ်ရင် ၊ ဒီဟာဖြစ်ရပေမယ့် ၊ ဟိုဟာကိုတော့မဖြစ်ရ ဖြစ်နေတတ်တယ် ။ ဒါလဲ မဖြစ်သေးဖူး ။ ဒါ့ကြောင့် တချို့က ဒီဖက် မျက်လုံးနဲ့ ဒီဖက်ကို ကြည့် ပြီး ၊ ဟိုဖက်မျက်လုံးနဲ့ ဟိုဖက်ကို ကြည့်ကြတယ် ။ ဒီမျက်စိ (ညာမျက်စိ) အောက်မှာတော့ လမ်းကြောင်းသွယ်လေးမရှိဖူး ။ ဒါက တရားဓမ္မနဲ့ တိုက်ရိုက်စပ်ဆိုင်နေလို့ကိုး ။ လူတွေ မကောင်း တာလုပ်ကြတဲ့ အခါ ညာဘက်မျက်လုံးကို သုံးလေ့ ရှိကြတယ် ။ ဒါ့ကြောင့် ညာဘက်မျက်လုံး အောက်မှာ လမ်းကြောင်းသွယ် မရှိဖူး ။ ဒါက လောကီတွင်းကျင့် ရေးမှာ ထွက်ပေါ်လာတဲ့ ပဓာနလမ်းကြောင်း သွယ်တချို့ အကြောင်းဖြစ်တယ် ။

အင်မတန်မြင့် တဲ့ အဆင့် ရောက်တဲ့ အခါ ၊ လောကီထွက် ကျင့် စဉ်ရောက်တဲ့ အခါ ၊ မျက်စိတွဲ လို့ မျက်လုံးမျိုးလဲ ပေါ်လာလိမ့် မယ် ။ တယ်လို့လဲဆိုတော့ မျက်နှာတစ်ခုလုံးရဲ့ အထက်ပိုင်းမှာ မျက်လုံးကြီး တစ်လုံး ပေါ်လာလိမ့် မယ် ။ အထဲမှာ မျက်လုံးကလေးတွေ မရေမတွက်နိုင်အောင် ပါလာလိမ့် မယ် ။ တချို့ အင်မတန်မြင့် တဲ့ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေ ကျင့် ပွားအားထုတ်လိုက်ကြတဲ့ မျက်လုံးတွေဆိုတာ အထူးတလည်ကို များလှပါပေတယ် ။ တစ်မျက်နှာလုံး ပြည့် လို့ ပေါ့ ။ ရှိရှိသမျှ မျက်စိတွေဟာ အဲဒီမျက်လုံးကြီးက နေပြီး ကြည့် ကြလိမ့် မယ် ။ ဘာကို ကြည့် ချင်ရင် ဘာကို တွေ့ ရမှာဖြစ်တယ် ၊ တစ်ခါတည်း ကြည့် လိုက်ရုံနဲ့ အဆင့် ခပ်သိမ်းကို အကုန်မြင်ရပြီးသား ဖြစ်ရပါလေရော ။ ခု ၊ တိရစ္ဆာန် ပေဒပညာရှင်တွေနဲ့ မိုးမွှားပေဒ ပညာရှင်တို့ ဟာ ယင်ကောင်ကို သုတေသန ပြုနေကြတယ် ။ ယင်ကောင် မျက်လုံးက အကြီးကြီးပဲ ။ အနုကြည့် မှန်ပြောင်းနဲ့ ကြည့် လိုက်ရင် အထဲမှာ မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် များလှတဲ့ မျက်လုံးကလေးတွေ တွေ့ ရတယ် ။ အဲဒါကို မျက်စိတွဲလို့ ခေါ်ကြတယ် ။ အင်မတန် ကို မြင့် တဲ့ အဆင့် ရောက်တဲ့ အခါ အဲဒီလို အဖြစ်မျိုးပေါ်လာစရာ ရှိတယ် ။ တထာဂတ ထက် အပုံကြီး အပုံကြီးကို မြင် ပါမှသာ ပေါ်လာစရာ ရှိတယ် ။ သာမန်လူတို့ ကတော့ မမြင်ရဖူးပေါ့။ သာမန်အဆင့် တို့ အနေနဲ့လဲ ယင်းရဲ့ တည်ရှိမှုကို မမြင်ကြဖူး ။ ပုံမှန်လူတွေလို အတိုင်းသာ မြင်နေရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ ယင်းက တခြားဟင်းလင်းပြင်မှာ မို့ လို့ ကိုး ။ ဒါက အဆင့် ကျော်လွန်ရေးကို ၊ တနည်းဆိုတော့ ဟင်းလင်းပြင် အသီးသီးသို့ ပေါက်ရောက်ရေးကို ရှင်းပြတာဖြစ်တယ်။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဖွဲ့ စည်းပုံနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်အခြေခံအားဖြင့် အကြမ်းဖျင်း ပြောပြပြီးပြီ ။ သင် ကို ကျွန်တော်တို့က အပြင်အားနဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖွဲ့ ပေးတာအတော်ကလေး မြန်လဲမြန် ၊ လွယ်လဲလွယ်တယ် ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုအကြောင်းတွေကို ကျွန်တော်ပြောနေတဲ့ အခါမှာ ၊ သင်တို့ လူတိုင်းလူတိုင်း နဖူးတွေ တင်းလာ ၊ အသားတွေ ကျုံ့လာပြီး ၊ အထဲကို နူးနဲ့ အဖောက်ခံရသလို ခံစားမိကြရလိမ့် မယ် ။ အဲသလို ဟုတ်ကြရဲ့ လား ၊ အဲသလိုပေါ့။ ဒီမှာ တကယ် ကိုသာ အစွဲကိုချပြီး ဓမ္မစကြာတရားတော် လာသင်ယူကြသူမှန်ရင် ၊ လူတိုင်းလူတိုင်း ခံစားမိကြမှာ ချည်းပဲ ။ အထဲကို နူးနဲ့ ဖောက်သလို ဖောက်ရာမှာ အပြင်အားက သိပ်ကြီးတာ ။ ကျွန်တော်တို့ က

သင် ကို ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့်စေဖို့ သက်သက်ဖြစ်တဲ့ ခွမ်းအင်ပို့ လွှတ်ပြီးပွင့် ပေးနေတာ ။ တစ်ချိန်တည်းမှာ မွေစကြာတွေ လွှတ်ပြီးတော့ လဲ သင် ဒိဗ္ဗစက္ခုကို ပြန်ပြင်ပေးနေတာ ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုအကြောင်းပြောနေတဲ့ အခါမှာ ၊ ကျွန်တော်တို့ က မွေစကြာတရားတော်ကျင့် သူမှန်သမျှကို ၊ လူတိုင်းလူတိုင်းပွင့် ပေးသွားမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့် လူတိုင်းလူတိုင်းကောင်းကောင်း မြင်ချင်မှမြင်မှာ ။ လူတိုင်းလူတိုင်း မြင်ချင်မှလဲမြင်ရမှာ။ ဒါက သင်ကိုယ်၌နဲ့ တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်နေတာ ။ ကိစ္စမရှိဖူး ။ သင်မမြင်ရလဲ ကိစ္စမရှိဖူး ။ တဖြည်းဖြည်းကျင် သွားရင် ပြီးတာပဲ ။ သင်အဆင် မြင် မြင် လာတာနဲ့ အမျှ ၊ တစ်စတစ်စမြင်လာရလိမ့် မယ် ။ ကောင်းကောင်းမြင်ရာကနေ တစ်စတစ်စ ကောင်းကောင်းမြင်လာရလိမ့် မယ် ။ သင် အနေနဲ့ သာ ကျင့် ပါလေ ၊ စိတ်ဒုံးဒုံးသာချပြီး ကျင့် ပါလေ ၊ သင်ဆုံးရှုံးနေသမျှ အကုန်ပြန်ရလာမှာချည်းဖြစ်တယ် ။

ကိုယ့် ဟာကိုယ် ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် အောင် ကျင့် တာ အတော်ကလေး ခက်တယ် ။ ကိုယ့် ဟာကိုယ် ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် အောင် ကျင့်ပုံ တချို့ အကြောင်းကို ကျွန်တော်ပြောပြဖယ် ။ ဥပမာဆိုပါတော့ တချို့ အနေနဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်ရင်း၊ နဖူးကို-ဒိဗ္ဗစက္ခုကို ကြည့်တဲ့ အခါ ၊ နဖူးမှာ မှောင်နေပြီး ဘာမှကိုမရှိလို့ ခံစားမိတတ်ကြ တယ်။ ကြာတော့ နဖူးမှာ တဖြည်းဖြည်း ဖြူလာတယ်လို့ သူခံစားမိလာလိမ့် မယ် ။ တစ်ချိန်လောက် ကျင့် မိတဲ့ အခါ နဖူးမှာ တဖြည်းဖြည်း လင်းလာ ၊ ဒီနောက် အနီရောင်သန်းလာတာကို သူတွေ့ လာရလိမ့် မယ် ။ အဲဒီအခါကျရင် ယင်းဟာ ပန်းလို့ပွင့်လာလိမ့်မယ် ၊ ရုပ်ရှင် ၊ ရုပ်-သံ တို့ မှာတွေ့ရသလို တဒင်္ဂအတွင်း ပန်းငုံလို ပွင့် လာလိမ့် မယ်။ အဲဒီလို မြင်ကွင်းမျိုး ပေါ်လာလိမ့် မယ် ။ အဲဒီအနီရောင်ဟာ နဂိုက ညီနေတာ၊ တစ်ခန့်ချင်းဆိုပဲ အလယ်ကနေ မောင်းကြွလာပြီး ၊ ပွင့်ပြီးရင်းပွင့် ၊ ပွင့်ပြီးရင်းပွင့် လာပါလေရော ။ အဆုံးတိုင်ပွင့်စေအောင် ကိုယ့်ဟာကိုယ်သာ လုပ်သွားရရင် ၊ ရှစ်နှစ် ဆယ်မိုးလောက် ပင်ပန်းခံဦးတော့ ဖတ်ဖတ်မောအဖြစ်မျိုးလောက်သာ အဖတ်တင်ရမှာ။ တာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ ဒိဗ္ဗစက္ခုတစ်ခုလုံး အကုန်ဆို နေတာကိုး ။

တချို့ကျတော့ ဒိဗ္ဗစက္ခုဆို မနေဖူး ။ လမ်းကြောင်းလဲရှိနေတယ် ။ ဒါပေမယ့် ကျင့်လဲမကျင့် ၊ ခွမ်း အင်လဲရှိနေတာ မဟုတ်လို့ ၊ သူ့ အနေနဲ့ ကျင့် လာတဲ့ အခါကျရင် ၊ အပိုင်းသဏ္ဍာန် မဲမဲအရာဝတ္ထု တစ်ခု ရုတ်တ ရက် မျက်စိရှေ့ မှာ ပေါ်လာလိမ့် မယ် ။ ကျင့် ရင်းကျင့် ရင်းနဲ့ ၊ ယင်းဟာတစ်စတစ်စ ဖြူလာ ၊ ဖြူရာကနေ တစ်စ တစ်စ လင်းလာလိုက်တာ ၊ နောက်ဆုံးမှာ မျက်စိနည်းနည်းကိန်းလောက်တဲ့ အထိလင်းသည်ထက်လင်းလာမှာ ဖြစ်တယ် ။ တချို့ ကပြောကြတယ် ။ “ငါနေကို မြင်ရပြီ ” ၊ “ငါလကို မြင်ရပြီ ” တဲ့ ။ စင်စစ် နေကိုရော လကိုရော သင်မြင်ရတာမဟုတ်ဖူး ။ ဒါဖြင့် သင်မြင်ရတာက တာလဲ ။ သင် ဒီလမ်းကြောင်းကြီးပေါ့ ။ တချို့ ဆိုရင် အဆင် ကျော်လွန်တာ အတော်ကလေး မြန်တာ ။ မျက်စိတပ်ပေးလိုက်တဲ့ အခါ ၊ တိုက်ရိုက်ကြည့် လို့ ရပါလေရော ။ တချို့ ကျတော့ သိပ်ခက်တာ ။ သူတို့ အနေနဲ့ ကျင့် ကြပြီဆိုမှဖြင့် ဥမင်လိုက်ခေါင်း လိုလို ရေတွင်းလိုလိုဟာ

မျိုးတွေနဲ့ တူတဲ့ ဒီလမ်းကြောင်းကြီးအတိုင်း အပြင်ကို ပြေးနေကြသလို ခံစားမိကြတယ်။ အိပ်နေတဲ့ အခါမျိုးမှာတောင်မှ အပြင်ကို ပြေးနေသလို ခံစားမိတတ်ကြလိမ့် မယ် ။ တချို့က မြင်းနဲ့ ခုံးစိုင်းနေသလို ၊ တချို့က ယုံနေသလို ၊ တချို့က ပြေးနေသလို ၊ တချို့က ကားနဲ့ အပြင်းမောင်းနေသလို ခံစားမိတတ်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် လမ်းဆုံးကို ရောက်ကို မရောက်နိုင်သလို ခံစားမိတတ်ကြတယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ ကိုယ့် ဟာကိုယ် ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် အောင် ဖွင့် ရတာ ခက်လွန်းလို့ ကိုး ။ “တောက်” ဂိုဏ်းက လူ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို စကြာဝဠာကလေးအဖြစ် သဘောထားကြတယ် ။ တကယ်လို့ စကြာဝဠာကလေး ဖြစ်ခဲ့ သော် ၊ အများစုဦးစား ကြည့် ကြစမ်းပါ ။ နဖူးကနေ ထင်းရှူးသီးပုံကိုယ် အထိ လီ (တရုတ်မိုင်) ပေါင်း သိန်းရှစ်ထောင် ကမှာတဲ့ လား ။ ဒါကြောင့်လဲ သူတို့အနေနဲ့ အပြင်ကိုပြေးနေကြ ၊ ဘယ်တော့မှ ဆုံးခန်းမတိုင်နိုင်ကြလို့ ခံစားမိနေကြတာဖြစ်တယ်။

“တောက်” ဂိုဏ်းက လူ့ ကိုယ်ခန္ဓာကို စကြာဝဠာကလေး အဖြစ် သဘောထားတာ လမ်းကျလှပေတယ် ။ သူ့အဖွဲ့ အစည်း ၊ အဆောက်အအုံတို့ ဟာ စကြာဝဠာနဲ့ အင်မတန် ဆင်တူလို့ ဆိုလိုတာ မဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီရုပ်ဝတ္တု ဟင်းလင်းပြင်က ခန္ဓာကိုယ်တို့ ရဲ့ တည်နေသဏ္ဍာန်ကို ဆိုလိုတာလဲ မဟုတ်ဖူး။ ကျွန်တော်တို့ မေးချင်တာက ခေတ်သိပ္ပံပညာ နားလည်ထားတဲ့ ရုပ်ဝတ္တု ခန္ဓာကိုယ်တို့ ရဲ့ ကလာပ်စည်းအောက်က အခြေအနေဟာ ဘာလဲဆိုတာပဲ ။ မော်လီကျူး အစိတ်အပိုင်း အမျိုးမျိုး ရှိနေကြတယ် ။ မော်လီကျူးအောက်ကဆို အဏုမြူ ၊ ပရိုတွန် ၊ ညူကလီယံ ၊ အီလက်ထရွန် ၊ ကွမ် တို့ ဖြစ်ကြတယ် ။ ခုသုတေသနပြုနေကြပြီ ဖြစ်တဲ့ အသေးဆုံးအနုစိတ်မြူကတော့ ညူထရီနီ ဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ အသေးတကာ အသေးဆုံးအနုစိတ်ကဘာလဲ ။ ဒါကို သုတေသန ပြုသွားဖို့ ဆိုတာကတော့ တကယ်ကိုခက်လှပါတိတော့ ။ ရှင်တော်သကျမုနိက သူ့နှောင်းနှစ်များမှာ ခုလိုခကားတစ်ရပ် မြှောက်ဆိုခဲ့ တယ် ။ “ကြီးလိုက်သမှ အပြင်နတ္တိ ။ ငယ်လိုက်သမှ အတွင်းနတ္တိ” တဲ့ ။ အဓိပ္ပာယ်က ဘာလဲ ။ တထာဂတ အဆင့် မှာ ၊ ကြီးလိုက်သမှ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ စကြာဝဠာကြီးရဲ့ နယ်စွန့်နယ်များကို မြင်နိုင်စွမ်းမရှိ ။ ငယ်လိုက်သမှ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ ရုပ်ဝတ္တုတို့ ရဲ့ အသေးဆုံးအနုစိတ်ကို မြင်နိုင်စွမ်းမရှိ ဖြစ်နေရတာမို့ ။ သူက “ကြီးလိုက်သမှ အပြင်နတ္တိ ။ ငယ်လိုက်သမှ အတွင်းနတ္တိ ” လို့ ဆိုတာ ။

ရှင်တော်သကျမုနိက ကမ္ဘာကြီး သုံးထောင် သဘောတရားကိုလဲ ဟောသွားတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီစကြာဝဠာကြီး အတွင်းမှာ ၊ ကျွန်တော်တို့ ဒီနဂါးငွေ့ တန်း ကြယ်စုကြီး အတွင်းမှာ ၊ ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေလို မံသခန္ဓာရှိတဲ့ သက်ရှိသတ္တဝါတွေ နေ ။ နေကြတဲ့ ငြိဟ်ပေါင်းသုံးထောင်ရှိတယ်လို့ သူကဆိုတယ်။ သဲတစ်ပွင့်ထဲမှာ ခုလို ကမ္ဘာကြီးသုံးထောင်ရှိနေကြောင်းကိုလဲ သူကပြောသွားတယ် ။ သဲတစ်ပွင့် ဟာ စကြာဝဠာတစ်ခုလို့ ၊ အထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ လို ဉာဏ်ပညာနဲ့ ပြည့် ခုံတဲ့ လူတွေရှိနေကြတယ် ။ ငြိဟ်တွေ ရှိနေကြတယ်။ တောတောင်ဖြစ်ချောင်းတွေလဲ ရှိနေကြတယ်တဲ့ ။ ကြားလိုက်ရမှဖြစ် ဂန္ထီရဆန်လိုက်သမှ မပြောနဲ့တော့။ တကယ်လို့ ဒီအတိုင်း ဟုတ်ရင် ၊ ခဦးစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ အဲဒီအထဲမှာလဲ သဲတွေရှိတယ်

မဟုတ်လား။ ။ အဲဒီသဲတွေထဲမှာလဲ ကမ္ဘာကြီးသုံးထောင်ရှိနေတုန်းပဲလား။ ။ ပြီးတော့ အဲဒီ ကမ္ဘာ ကြီးသုံးထောင် ထဲမှာလဲ သဲတွေရှိနေတုန်းပဲလား။ ။ အဲဒီ သဲတွေထဲမှာလဲ ကမ္ဘာကြီးသုံးထောင် ရှိနေတုန်းပဲလား။ ။ ဒါကြောင့် တထာဂတ အဆင့်မှာ ယင်းရဲ့ အဆုံးကို မြင်နိုင်စွမ်း မရှိဖူး။ ။

လူတွေရဲ့ မော်လီကျူး ကလာပ်စည်းတွေဆိုရင်လဲ ဒီအတိုင်းပဲ။ စကြာဝဠာကြီးဟာ တယ်၊ လောက်ကြီးသလဲလို့ မေးရင် ၊ ဒီစကြာဝဠာကြီးဟာ နယ်စွန်နယ်ဖျား ရှိကြောင်း ကျွန်တော်ပြောထားပါရစေ။ ။ ဒါပေမယ့် တထာဂတလိုအဆင့် မှာတောင် ၊ ယင်းကို အကန့် အသတ်မဲ့အတိုင်းမသိ ကြီးမားလှတာလို့ သဘော ထားနေကြတာ။ လူ့ ခန္ဓာကိုယ် အတွင်းမှာဆိုရင်လဲ ၊ မော်လီကျူးကနေ လောကဓာတ်ငယ်က အနုစိတ်ဖြူတို့ အထိဟာ ဒီစကြာဝဠာကြီးလောက် ကြီးတယ်လို့ဆိုရင် ၊ ဂန္ထီရဆန်လှချည်ရဲ့လို့ ထင်ကောင်းထင်နေကြမှာ ။ လူတစ်ယောက် ၊ အသက်တစ်ချောင်း ဖန်တီးရာမှာ ၊ သူ့ ရဲ့ ထူးခြားသီးခြားဖြစ်တဲ့ ဇီဝ အစိတ်အပိုင်းတို့ ၊ ပီတို့ဟာ အလွန်အမင်း ငယ်လှတဲ့ လောကဓာတ်ငယ်မှာဖြစ်တည်နေပြီး ဖြစ်တယ်။ ။ဒါ ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ခေတ်သိပ္ပံပညာအနေနဲ့ ဒါတွေကို သုတေသနပြုရာမှာ အင်မတန် ကို ကွာလှမ်းနေသေးတာ။ ။ စကြာဝဠာကြီး တစ်ခုလုံးရှိ အဆင့် မြင့် ဉာဏ်ပညာတို့ နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ငြိဟ်တွေက သက်ရှိများနဲ့ ယှဉ်လိုက်ရင် ၊ ကျွန်တော်တို့ လူ သား တို့ ရဲ့ သိပ္ပံအတတ်ပညာတွေ အတော် ကို နိမ့် ကျနေတာ တွေ့ရတယ်။ ။ တစ်နေရာတည်းမှာတင်ဖြစ်တည်း ရှိနေကြတဲ့ ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင်တွေကိုတောင် ကျွန်တော်တို့ မရောက်နိုင်သေးဖူး။ ။ ပြင်ပ ငြိဟ်တွေက ပုဂံပြားပုံ တွေကတော့ ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင်တွေမှာ တိုက်ရိုက်ပုံနေကြတယ်။ ။ အချိန်-အကာပြင် အယူအဆတွေတောင် ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ။ ဒါ ကြောင့် ယင်းတို့ အနေနဲ့ စိတ်ကြိုက် သွားချင်ရာသွား-လာချင်ရာလာ လုပ်နိုင်နေ ကြတယ်။ ။ လူတွေ လက်မခံနိုင်လောက်အောင် မြန်လှတဲ့ အရှိန်နဲ့ ပုံနေကြတယ်။ ။

ဒိဗ္ဗစက္ခုနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့ တင်ပြရာမှာ ၊ ခုလို ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ဆွေးနွေးမိကြ တယ်။ ။ လမ်းကြောင်းကြီးထဲမှာ သင်အပြင်ကို ပြေးနေတဲ့ အခါ ၊ အဆုံးအစမရှိလို့ ထင်မိလိမ့် မယ်။ ။ တချို့ တော့ တခြားအခြေအနေမျိုးကို မြင်ကောင်းမြင်ရလိမ့် မယ်။ ။ သူတို့ အနေနဲ့ ဥမင်လိုက်ခေါင်းအတိုင်း ပြေးနေကြတာ ဟုတ်ပဲ ၊ အဆုံးမရှိတဲ့ လမ်းမကြီးအတိုင်း ရှေ့ ကို ပြေးနေကြတာလို့ ထင်မိကြလိမ့် မယ်။ ။ အပြင်ကို ပြေးနေကြ ရင်း ၊ လမ်းတစ်ဖက်တစ်ချက်မှာ တောတောင် ၊ မြစ်ချောင်းတို့ ၊ မြို့ပြတို့ကို တွေ့ရတယ်တဲ့။ ။ ကြားရတာကတော့ ဖြင့် ၊ သာပြီးတော့တောင် ဂန္ထီရဆန်လှတာပေါ့။ ။ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာ တစ်ယောက် ခုလို ပြောဖူးတာကို ကျွန် တော်မှတ်မိသေး တယ်။ ။ လူ့ ခန္ဓာကိုယ်က ချွေးပေါက်တစ်ပေါက်ထဲမှာတင်ပဲ မြို့ တစ်မြို့ ရှိပြီး ၊ အထဲမှာမီးရထား တွေ ၊ ကားတွေ ပြေးနေကြတယ်တဲ့။ ။ ကြားရသူတို့ အဖို့ သိပ်အံ့ ဩစရာ ၊ မယုံနိုင်လောက် စရာပေါ့။ ။ အများ သိတဲ့ အတိုင်း ၊ ရုပ်ဝတ္ထုတို့ရဲ့ အနုစိတ်ဖြူတို့မှာ ၊ မော်လီကျူးတို့ ၊ အဏုမြူတို့ ၊ ပရိုတွန်တို့ ပါဝင်နေကြ တယ်။ ။ ဆုံးအောင် ဆက်ပြီး စူးစမ်းသွားသော် ၊ အဆင့် တိုင်း အဆင့် တိုင်းမှာ အဲဒီအဆင့် ရဲ့ အစက်ကိုသာ မဟုတ်ပဲ ။

မျက်နှာပြင်ကိုပါ မြင်နိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ တနည်းဆိုတော့ မော်လီကျူးရဲ့ မျက်နှာပြင် ၊ အဏုမြူရဲ့ မျက်နှာပြင် ၊ ပရိုတွန်  
ရဲ့ မျက်နှာပြင် ၊ ညူကလီယိုရဲ့ မျက်နှာပြင်တို့ ကို မြင်ရနိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ မတူတဲ့ ဟင်းလင်းပြင်တို့ ရဲ့ တည်နေသဏ္ဍာန်  
ကို မြင်လာရပြီ မှတ်ပေတော့ ။ လူ့ ခန္ဓာကိုယ် အပါအဝင် ဘယ်လိုအရာဝတ္ထုမျိုးမဆို ခြောက်ခြား ဟင်းလင်းပြင်  
ကြီး ထဲက ဟင်းလင်းပြင် အဆင့် တွေနဲ့ ပြိုင်တူတည်ရှိ နေကြ၊ ဆက်နွယ်နေကြတာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့  
ခေတ်ရှုပပေဒေညာ အနေနဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုရဲ့အနုစိတ်ဖြူတို့ကို သုတေသနပြုကြရာမှာ၊ အနုစိတ်ဖြူတစ်ခုတည်းကိုသာ  
စိစစ်ခြင်း-ကွဲထွက်စေခြင်းအားဖြင့် သုတေသနပြုနေကြ တယ်။ ညူကလီ ကိုကွဲထွက်စေပြီးမှ ၊ ပါဝင်တဲ့  
အစိတ်အပိုင်းတို့ ကို လေ့လာနေကြတယ် ။ တကယ်လို့ ခုလို ကိရိယာ တန်ဆာပလာရှိလို့ ၊ ဒီအဆင့် ထဲက  
အဏုမြူခါတ်စင်တွေကိုဖြစ်စေ မော်လီကျူး ခေတ်စင်တွေရဲ့ တစ်လုံးတစ်ခဲတည်း ပေါ်လွင်မှုကိုဖြစ်စေ  
မြင်နိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ ခုလိုမြင်ကွင်းကို တွေ့ နေရနိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ သင်ဟာ ဒီဟင်းလင်းပြင်ကို ကျော်လွန်ပြီး  
ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်တို့ မှာ တည်ရှိနေတဲ့ သရုပ်မှန်တို့ ကို တွေ့ မြင်ရပြီ မှတ်ပါ ။ လူ့ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ ပြင်ပ  
ဟင်းလင်းပြင်နဲ့ စပ်ဟပ်နေတာ ဖြစ်တယ် ။ ယင်းတို့ဟာ ခုလို တည်ရှိမှုသဏ္ဍာန်တွေ ရှိနေကြတာချည်း ဖြစ်တယ်။

ဒိဗ္ဗစက္ခုပေါက်အောင် ကိုယ် ဟာကိုယ် ကျင့် ရာမှာ ၊ မတူတဲ့ အခြေအနေ တချို့ ရှိသေးတယ် ။  
များသောအားဖြင့် ဖြစ်တတ်တာတို့ ကို ကျွန်တော်တို့ က အဓိကထား ပြောတာဖြစ်တယ် ။ တချို့ ဆိုရင်လဲ  
ဒိဗ္ဗစက္ခုလည်နေတာကို တွေ့ ရတယ် ။ “တောက်” ဂိုဏ်းက ကျင့် ခဉ်ကျင့် သူတွေဆိုရင်လဲ သူတို့ ရဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခု  
အထဲမှာ လည်နေတာကို တွေ့ ရလေ့ ရှိတယ် ။ (ထိုက်ကျီ) လင်ပန်း “ဗျန်း” ကနဲ ကွဲတဲ့ အခါ ၊ ပုံရိပ်မြင်ရလိမ့်  
မယ် ။ ဒါပေမယ့် သင် ခေါင်းထဲမှာ (ထိုက်ကျီ) ရှိနေတာ မဟုတ်ဖူး ။ ဆရာသခင်က (ထိုက်ကျီ) အပါအဝင် သင်  
ကို မဆွဲကတည်းက အတွဲတစ်တွဲ စီစဉ်ပေးထားတာ ဖြစ်တယ် ။ သင် ဒိဗ္ဗစက္ခုကို သူက ချိပ်ပိတ်ထားတာ ။ ပွင့်  
ချိန်တန်တော့ မှ အက်ထွက်လာတာ ။ သင် ကို သူတမင် စီမံပေးထားတာ ။ သင် ဦးနှောက်ထဲမှာမူလကတည်းက  
ရှိနေတာ မဟုတ်ဖူး ။

တချို့ ကတော့ လဲ ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် ရေးကို အမိလိုက်ကြတယ် ။ ဒါပေမယ့် ကျင့်လေ ကျင့် လေ မပွင့်  
နိုင်လေ ဖြစ်နေကြရတယ် ။ တာအကြောင်းကြောင့် ခုလို ဖြစ်နေရတာလဲ ။ ကာယကံရှင် ကိုယ်၌ကလဲ မရှင်းဖူး ။  
အဓိက အကြောင်းရင်းကတော့ ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဆိုတာ လိုက်လို့ ရတာမျိုး မဟုတ်ပဲကိုး ။ လိုက်လေ မရလေပေါ့ ။  
လိုက်လေ ပွင့် မလာလေ ဖြစ်ရုံမက ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုထဲကနေ အမဲလိုလို အဖြူလိုလို အရာတစ်မျိုး စီးထွက်လာပြီး ၊  
ဒိဗ္ဗစက္ခုတစ်ခုလုံးကို ဖုံးကုန်လိမ့် မယ် ။ ကြာတော့ ရောမခွင်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်လာလိမ့် မယ် ။ စီးထွက်လာတာတွေ  
များလေ ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုမပွင့် လေ ၊ အရလိုက်လေလိုက်လေ ၊ စီးထွက်လာလေလေနဲ့ ဟာ ၊ တစ်ကိုယ်လုံးကိုပါ ဖုံးကုန်  
ပါလေရော ။ ယင်းဟာ ထူလဲထူ ၊ ခွင်ကြီးကလဲ နည်းတာကြီးမဟုတ်ဘူး။ ဒီလူ့ အနေနဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခု တကယ် ကို ပွင့်  
လာဦးတော့ ၊ မြင်ရမှာ မဟုတ်ဖူး ။ တာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ ခုလိုသူ့ စိတ်အခွဲတွေက သူ့ ကို ချိပ်ပိတ်ထားပြီး

ဖြစ်နေလို့ ကိုး ။ သူ့ အနေနဲ့ ထပ်ပြီး တွေးမနေပါမှ ။ ဒီစိတ်အခွဲတွေကို လုံးလုံးစွန့် ပစ်ပါမှသာ ။ တဖြည်းဖြည်း  
ပြယ်ကုန်မှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့် အကြာကြီး ဆင်းရဲပင်ပန်းခံ ကျင့် ပြီးမှ ပြယ်ကုန်မှာဖြစ်တယ်။ လုံးလုံးကို  
မလိုအပ်တာ ချိုးမဟုတ်လား ။ တချို့ ဆိုရင်လဲ မသိကြရှာဖူး ။ ဆရာသခင်က မလိုက်ကြနဲ့ ။ မလိုက်ကြနဲ့ လို့  
တားနေတဲ့ ကြားက ။ လိုက်ကိုလိုက်ကြတယ် ။ မယုံကြဖူးလေ ။ ဒီတော့ ပြောင်းပြန်အကျိုးဆက်တွေ ခံစား  
ကြရတော့တာပေါ့။

## အဝေးမြင် ခွမ်းအင်

ဒိဗ္ဗစက္ခုနဲ့ တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်နေတဲ့ ခွမ်းအင်တစ်ရပ်ကတော့ အဝေးမြင်လို့ ခေါ်တယ် ။ တချို့  
က ပြောတယ် ။ ငါဒီမှာ ထိုင်နေရင်း ။ ပီကင်း (ပေကျိန်း၊ ၁၉၅၁) က မြင်ကွင်းကို မြင်နိုင်တယ် ။ အမေရိကန်က  
မြင်ကွင်းကို မြင်နိုင်တယ် ။ ကမ္ဘာ့ ဟိုဖက်ကို လှမ်းမြင်နိုင်တယ်လို့ ဆိုတယ် ။ တချို့ က နားမလည်နိုင်ကြဖူး ။  
သိပ္ပံပညာအရလဲ နားမလည်နိုင်ကြဖူး ။ ဘယ် နယ်လုပ် ဖြစ်နိုင်ပါ့ မလဲတဲ့ ။ တချို့ က ဒီလို ရှင်းပြကြ ။ တချို့ က  
ဟိုလို ရှင်းပြကြနဲ့ ဟာ ။ အဖြေကို မထွက်နိုင်ဖူး ။ လူတွေအနေနဲ့ ဘယ် နယ်ကြောင့် ခုလောက်အခွမ်းရှိရသလဲ  
ဆိုပြီး အံ့သြနေကြတယ် ။ ဒီလိုမဟုတ်ဖူး ။ လောကီတွင်း အဆင့် မှာ ကျင့် နေသူတို့ အနေနဲ့ ခုလို အခွမ်းမရှိကြ  
ဖူး ။ အဝေးမြင်တို့၊ ခွမ်းရည်ထူးများစွာတို့ အပါအဝင် သူမြင်ရတဲ့ ခွမ်းအင်ဟာ ။ သီးခြားဟင်းလင်းပြင် တစ်ခုမှာ  
သာ အကျိုးသက်ရောက်တာ ။ အလွန်ဆုံးဆိုဦးတော့ ။ ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေ နေထိုင်ကြတဲ့ ဒီရုပ်ဝတ္တုဟင်း  
လင်းပြင် ထက် မပိုဖူး ။ ယေဘုယျအားဖြင့် ကိုယ် ကိုယ်၌ရဲ့ ဟင်းလင်းပြင်ထက် မပိုဖူး ။

ထူးခြားသီးခြားဖြစ်တဲ့ ဟင်းလင်းပြင် တစ်ခုမှာ ကျွန်တော်တို့ ခန္ဓာကိုယ်အနေနဲ့ ခွင်တစ်ခု  
ရှိတယ် ။ ဒီခွင်ဟာ ပါရမီကုသိုလ် ခွင်နဲ့ တစ်ခွင်တည်း မဟုတ်ဖူး ။ ဟင်းလင်းပြင်တစ်ခုတည်းမှာလဲ မဟုတ်ဖူး ။  
ဒါပေမယ့် ပမာဏကတော့ အတူတူပဲ ။ ဒီခွင်ဟာ ခန္ဓာဝဠာနဲ့ ခပ်ဟပ်နေတာမို့ ။ ခန္ဓာဝဠာ ဟိုဘက်က  
ဟာတွေဟာ ဒီခွင်ထဲမှာ ရောင်ပြန်ဟပ် ပေါ်လာနိုင်ကြတယ် ။ အကုန်ပေါ်လာနိုင်ကြတယ် ။ ယင်းဟာ ရိပ်ပုံ  
တစ်မျိုးသာ ဖြစ်တယ် ။ တကယ် ဟာ မဟုတ်ဖူး ။ ဥပမာဆိုပါတော့ ။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အမေရိကန်ရှိတယ် ။  
ငါ့ရှင်တန် ရှိတယ်တဲ့ ။ သူ့ ခွင်မှာလဲ အမေရိကန် ပေါ်လာနိုင်တယ် ။ ငါ့ရှင်တန် ပေါ်လာနိုင်တယ် ။ ဒါပေမယ့်  
အရိပ်တွေ ဖြစ်တယ် ။ အရိပ်ဆိုပေမယ့် လဲ ရုပ်ဝတ္တုတစ်မျိုးပေါ့ ။ ယင်းဟာ ရောင်ပြန်ဟပ် ပေါ်လာတာဖြစ်လို့ ။  
ဟိုဘက်က အပြောင်းအလဲ ဖြစ်သလို သူလဲ လိုက်ပြောင်းလဲနေတာပဲ ။ ဒါ့ ကြောင့် တချို့ ပြောကြတဲ့  
အဝေးမြင်ခွမ်းအင်ဆိုတာ ။ ကိုယ်ပိုင်ဟင်းလင်းခွင် အတွင်းက အရာတွေ မြင်ရခြင်းကို ဆိုလိုတာဖြစ်တယ် ။  
အကြင်သူအနေနဲ့ ကျင့် ကြံအားထုတ်ရင်း ။ လောကီတွင်း ကျင့် ခင်ကို ကျော်လွန်လာတဲ့ အခါ ။ အဲဒီလို ကြည့်

တော့မှာ မဟုတ်ဘဲ ၊ တိုက်ရိုက်ကြည့် တော့ မှာ ဖြစ်တယ် ။ ဗုဒ္ဓ အာနုဘော်လို့ ခေါ်တယ် ။ ဘယ်အရာ ခပ်သိမ်းမှ မယှဉ်နိုင်တဲ့ အနုမတဂ္ဂ ခွမ်းပကားပေါ့ ။

လောကီတွင်းကျင် ခင်မှာ ၊ အဝေးမြင်ခွမ်းအင် ဆိုတာဘယ်လိုလဲ ။ ကျွန်တော်ရှင်းပြမယ် ။ ဒီခွင်ရဲ့ ဟင်းလင်းပြင်အတွင်းမှာ ၊ လူ့ နဖူးမှာ မှန်တစ်ချပ် ရှိတယ် ။ မကျင် သူတွေက မောက်နေပြီး ၊ ကျင် သူတွေက ပုံမှန်ဖြစ်နေတယ် ။ ကျင် သူတို့ရဲ့ အဝေးမြင် ခွမ်းအင်ပေါ် လာခါနီးကျရင် ၊ ယင်းဟာ ဟိုဘက်လှန်လိုက် ၊ ဒီဘက်လှန်လိုက်-လုပ်လာလိမ့် မယ် ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ရုပ်ရှင်မလင်တွေကို တစ်စက္ကန့် (၂၄) ကွက်နှုန်းနဲ့ ပြရင် ၊ အရုပ်တွေဟာ တစ်ဆက်တည်း လှုပ်ရှားနေပြီး ၊ (၂၄) ကွက်ထက်လျော့ရင် ခုန်ဆွခုန်ဆွ ဖြစ်နေတတ် တယ် ။ မှန်ဟိုဘက်ဒီဘက် လှန်တဲ့ အရှိန်နှုန်းက တစ်စက္ကန့် (၂၄) ကွက်ပုံနှုန်းထက် မြန်တယ် ။ ရောင်ပြန်ဟပ် ဝင်လာတာတွေကို မှန်ပေါ်မှာ အရင် အရုပ်ဖော်လိုက်တယ် ။ တစ်ဆက်တည်း ဆိုသလို သင် ကိုလှန်ပြတယ် ။ ပြီးရင် ဖျက်ပစ်လိုက်တယ် ။ အဲဒီလို အရုပ်ဖော်လိုက် ၊ လှန်ပြလိုက် ၊ ဖျက်ပစ်လိုက်နဲ့ တရစပ်လုပ်နေလေတော့ ၊ သင်မြင်ရတာတွေဟာ လှုပ်ရှားနေတဲ့ ပုံတွေဖြစ်နေတာပေါ့ ။ ဒါကတော့ သင် ဟင်းလင်းပြင်ခွင်ထဲ ရောင်ပြန် ဟပ်လာတာတွေကို သင် ကို ပြတာပေါ့ ။ ဟင်းလင်းခွင်ထဲကဟာတွေကတော့ ခကြာဝဠာကြီးထဲကနေ ရောင်ပြန်ဟပ် ဝင်လာတာတွေပေါ့ ။

ဒါဖြင့် ကိုယ့် နောက်ကဟာတွေကျတော့ ဘယ်လိုလုပ် ကြည့် မလဲ ။ မှန်ကလေးက ဒီလောက် သေးတာ ၊ ခန္ဓာကိုယ် တစ်ဝိုက်ကဟာတွေကို တစ်ခုမကျန် ရောင်ပြန်ဟပ်ပြနိုင်ပါ့ မလား ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း လူတို့ ရဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဆင် အနေနဲ့ အာကာစက္ခုအာရုံကို ကျော်လွန်ပြီး ၊ ပညာစက္ခုအာရုံကို ရောက်တော့ မဲ့ အခါ ၊ ကျွန်တော်တို့ ဒီဟင်းလင်းပြင်ကို ကျော်လွန်တော့ မှာဖြစ်တယ် ။ ကျော်လွန်တော့ မဲ့ ဆဲဆဲ ရောက်တဲ့ အခါ ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအနေနဲ့ ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်ပေါ်လာလိမ့် မယ် ။ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတော့ အရာဝတ္တုတွေကို ကြည့် လိုက်တဲ့ အခါ အကုန်ပျောက်နေကြပါလေရော ။ လူတွေ ၊ နံရံတွေဆိုတာလဲ ပျောက်ချက်သားကောင်းနေကြပါလေရော ။ တာမှန်ကို မတွေ့ ရတော့မှူး ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ဒီသီးခြားဟင်းလင်းပြင်မှာ ဇောက်ချကြည့်လိုက်တဲ့အခါ သင် ဟင်းလင်းခွင်အတွင်းမှာ မှန်တစ်ချပ် ထောင်နေတာကလွဲလို့ ၊ လူတွေကို တွေ့ ရမှာ မဟုတ်မှူး ။ သင် ဟင်း လင်းခွင်မှာ ဒီမှန်ဟာ သင် ဟင်းလင်းခွင်ကြီး တစ်ခုလုံးလောက်ကိုကြီးတာ ။ ဒါကြောင့် ယင်းအနေနဲ့ ဒီဖက်လှန်လိုက် ဟိုဖက်လှန်လိုက်လုပ်ရင်း တာမဆို ရောင်ပြန်ဟပ်ပြနိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။ သင် ဟင်းလင်းခွင် အတွင်းမှာ ၊ ခကြာဝဠာထဲက ရောင်ပြန်ဟပ်လာတာတွေ မှန်ရင် ၊ သင် ကို အကုန်ပြပေးသွားနိုင်မှာချည်းဖြစ် တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ပြောနေကြတဲ့ အဝေးမြင် ခွမ်းအင်ဆိုတာ ဒါပေါ့ ။



လူ့ ခန္ဓာကိုယ် သုတေသနပြုရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ခမ်းသပ်ကြတဲ့ အခါ ၊ ဒီခွမ်းအင်ကို ပစ်ပယ်လေ့ ရှိတယ် ။ ပစ်ပယ်တဲ့ အကြောင်းက ၊ ဥပမာဆိုပါတော့ ၊ (ပေကိုန်း) ပီကင်းကအမျိုးအိမ်မှာ ဘာလုပ်နေလဲ ။ အမျိုးနာမည် ၊ အမျိုးအကြောင်းတို့ ကို အကြမ်းပြင်း ပြောပြလိုက်တဲ့ အခါ ၊ သူတွေ့ ရရော ။ ဟော-အဆောက်အ ဦးက ဘယ်လို ၊ အိမ်ထဲ ဘယ်လိုဝင်ရတယ် ။ အခန်းထဲ ဘယ်လိုဝင်ရတယ် ။ အခင်းအကျင်း အဆင်အပြင်က ဘယ်လို စသည်ဖြင့် ပြောတာအကုန်မှန်လို့ ။ ဒီတော့ လူကဘာလုပ်နေလဲ ။ စာရေးနေတယ်လေ ။ မှန်မမှန် တိုက်ကြည့် ရအောင်ဆိုပြီး ၊ “ဘာလုပ်နေလဲ ” လို့ ဖုန်းနဲ့ လှမ်းမေးလိုက်တဲ့ အခါ ၊ “ထမင်းစားနေတယ် ” တဲ့ ။ ဒီတော့ သူမြင်တာနဲ့ လွဲမနေပေလား ။ အရင်က ဒီခွမ်းအင်ကို ပယ်ချတာ ဒါ ကြောင့် ပေါ့ ။ ဒါပေမယ့် သူမြင်ရတာ တွေကတော့ အကုန်မှန်လို့ ပေါ့ ။ ဘာပြုလို့ ခုလိုဖြစ်ရသလဲဆိုတော့ ၊ ကျွန်တော်တို့ အာကာပြင်နဲ့ အချိန်တို့ ကို ဟင်းလင်းပြင်-အချိန်လို့ ခေါ်ကြတယ် ။ ဒီအာကာပြင်-အချိန်နဲ့ ခွမ်းအင်ရှိနေတဲ့ ဒီအာကာပြင်-အချိန်တို့ ကြားမှာ အချိန်ကွာဟမှု ရှိနေတာကိုး ။ အချိန်အယူအဆချင်းလဲ တူမှမတူပဲကိုး ။ ခုနက စာရေးနေပေမယ့် ခုတော့ ထမင်းစားနေမှကိုး ။ ဒါကအချိန်ကွာဟမှုပေါ့ ။ ဒါကြောင့် လူ့ကိုယ်ခန္ဓာကို သုတေသနပြုနေကြတဲ့ သိပ္ပံပညာရှင်တို့ အနေနဲ့ ၊ သမရိုးကျ သဘောတရားတို့ ၊ ခေတ်သိပ္ပံပညာတို့ လောကီကိုသာ အခြေပြုပြီး ဆင်ခြင်တွေးဆနေကြသမျှ-သုတေသနပြုနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ၊ နောက်နှစ်ပေါင်း တစ်သောင်းလောက် ဆက်ခစန်းသွားဦးတော့ ၊ အဟောသိကံ ဖြစ်ရမှာချည်းပေါ့ ။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ဒါတွေက သာမန် လူတွေထက် လွန်ကဲနေတာတွေမို့ လို့ ကိုး ။ ဒါကြောင့် လူ့အတွေးအဆတွေ ပြောင်းချိန်တန်ပြီ။ ဒီကိစ္စတွေကို ခုအတိုင်းချည်း ထပ်နားလည်သွားလို့ မဖြစ်တော့ မှူး ။

### ပုဗ္ဗနိဝါသ ခွမ်းအင်

နောက်ခွမ်းအင်တစ်မျိုးလဲ ဒိဗ္ဗစက္ခုနဲ့ တိုက်ရိုက်ဆက်နွယ်နေတယ် ။ ပုဗ္ဗနိဝါသ ခွမ်းအင်လို့ ခေါ်တယ် ။ ခုဆိုရင် ကမ္ဘာမှာ ဒိဗ္ဗစက္ခုတို့ ၊ အဝေးမြင်ခွမ်းအင်တို့ ၊ ပုဗ္ဗနိဝါသ ခွမ်းအင်တို့ အပါအဝင် ခွမ်းအင် ခြောက်ပါး ကို အများက အသိအမှတ်ပြုနေကြပြီ ။ ပုဗ္ဗနိဝါသ ခွမ်းအင်ဆိုတာ ဘာလဲ ။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အနာဂတ်ကိုရော အတိတ်ကိုပါ သိနိုင်ခြင်းပေါ့ ။ ခွမ်းအင်ကြီးရင် လူ့ အဖွဲ့ အစည်း အတက်-အကျ ကို သိနိုင်ခြင်း ။ ခွမ်းအင်ပိုကြီးရင် စကြာဝဠာထုထည်ကြီး တစ်ခုလုံးဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှု နိယာမတရားကို မြင်နိုင်ခြင်းတို့ ပေါ့ ။ ပုဗ္ဗနိဝါသခွမ်းအင်ဆိုတာ ဒါပေါ့ ။ ရုပ်ဝတ္တုတွေဆိုတာ တစ်စုံတစ်ခုသော နိယာမတရားနဲ့ အညီ လှုပ်ရှားနေကြတာမို့ ၊ ထူးခြားတဲ့ ဟင်းလင်းပြင်ထဲမှာဆိုရင် ၊ တယ်လိုအရာဝတ္တုမျိုးမဆို ဒိပြင် ဟင်းလင်းပြင်များ

စွာတို့ မှာတည်ရှိနေတဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်တွေ ရှိနေကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။ ဥပမာအားဖြင့် ပြောရရင် ၊ လူ့ ကိုယ်ခန္ဓာ လှုပ်တဲ့ အခါ ၊ ခန္ဓာထဲက ကလာပ်စည်းတွေလဲ လိုက်ပြီးလှုပ်လာကြလိမ့် မယ် ။ လောကဓာတ်ငယ်က ရှိရှိသမျှ မော်လီကျူးတို့ ၊ ပရိုတွန်တို့ ၊ အီလက်ထရွန်တို့ ရော၊ အသေးတကာ၊ အသေးဆုံး ဓာတ်စင်အလုံးစုံတို့ရော ၊ အကုန်လိုက်ပြီး လှုပ်လာကြလိမ့် မယ် ။ သို့ဖြစ်တဲ့ တိုင်အောင် ယင်းတို့ အနေနဲ့ ယင်းတို့ ရဲ့ သီးခြား တည်နေသ ဏ္ဍာန်တွေ ရှိနေကြတာချည်း ဖြစ်တယ် ။ တစ်ခြားဟင်းလင်းပြင်တွေက ခန္ဓာပုံသဏ္ဍာန်တွေလဲ အပြောင်းအလဲ ဖြစ်လာကြလိမ့် မယ် ။

အရာဝတ္ထုတွေဆိုတာ ပျက်သုန်းခြင်းမရှိလို့ ကျွန်တော်တို့ က ဆိုကြတယ် မဟုတ်လား ။ သီးခြားဟင်းလင်းပြင် တစ်ခုခုဆိုရင် လူတို့ တစ်ခုခုလုပ်ပြီးပြီဆိုရင်ဖြစ်စေ ၊ လူတစ်ယောက်က လက်ဝှေ့ ရမ်းပြီးတစ်ခုခုလုပ်လိုက်ပြီဆိုရင်ဖြစ်စေ ၊ ရုပ်ဝတ္ထုတည်ရှိမှုတွေချည်းဖြစ်ကုန်တာပေါ့ ။ ဘာလုပ်လုပ် ပုံရိပ်နဲ့ သတင်းအချက်အလက်တွေ ကျန်ရစ်နေကြမှာချည်း ဖြစ်တယ် ။ တစ်ခြားဟင်းလင်းပြင်မှာ ယင်းတို့ ဟာ ပျက်သုန်းကုန်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ထာဝစဉ် ရှိနေကြမှာချည်းဖြစ်တယ် ။ စွမ်းအင်ရှိသူတို့ အနေနဲ့ အတိတ်ကတည်ရှိ နေတဲ့ မြင်ကွင်းကို တွေ့ ကြရတယ်ဆိုရင်ပဲ ၊ အကုန်သိနေကြပြီပေါ့ ။ နောင်သင်လဲ ပုဗ္ဗနိဝါသစွမ်းအင်ရှိလာတဲ့ အခါ ၊ ကျွန်တော်တို့ ကနေ့ ဒီမှာသင်ကြားဖို့ ချနေတဲ့ ပုံသွင်ကိုပြန်ကြည့် လိုက်ရင် ၊ ရှိနေဦးမှာ ဖြစ်တယ် ။ အဲဒီမှာ တစ်ပြိုင်တည်း ရှိနေပြီပေါ့ ။ လူတစ်ယောက် ဖွားမြင်လာပြီဆိုရင် ၊ အချိန်အယူအဆမရှိတဲ့ ထူးခြားတဲ့ ဟင်းလင်းပြင်ထဲမှာ ၊ ဒီလူ့ ရဲ့ ဘဝတစ်သက်တာလုံးလဲ တစ်ပြိုင်တည်းရှိနေပြီးဖြစ်တယ် ။ တချို့ ဆိုရင် တစ်ဘဝတင် တယ်ကမလဲ ။

ဒီလိုဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး လုံးပမ်းမှုတွေ ၊ ကိုယ် ကိုကိုယ် ပြုပြင်မှုတွေ လုပ်နေစရာ တယ်လိုတော့ မလဲလို့ တချို့ က ထင်ကောင်းထင်ကြလိမ့် မယ် ၊ လက်မခံနိုင်ကြရှာဖူးလေ။ စင်စစ်တော့ကာ ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး လုံးပမ်းအားထုတ်မှု အနေနဲ့ လူ့ဘဝက အသေးအမွှေကလေးတွေကို ပြောင်းလဲစေနိုင်တယ် ။ ကိစ္စအသေးအမွှေတစ်ချို့ကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေး လုံးပမ်းမှုကတစ်ဆင့် နည်းနည်းပါးပါး ပြောင်းလဲလာစေနိုင်တယ် ။ ဒါပေမယ့် ပြောင်းလဲမှုဖြစ်အောင် သင်ကြားစားရင် ကံကြွေးတွေ တင်လာစရာ ရှိတယ် ။ နို့ မဟုတ်ရင် အကုသိုလ် ကျူးလွန်တဲ့ ပြဿနာပေါ်စရာ တယ်ရှိတော့ မလဲ ။ ကောင်းမှုပြုခြင်း- မကောင်းမှုပြုခြင်းဆိုတဲ့ ပြဿနာတွေ ပေါ်စရာတယ်ရှိတော့ မလဲ ။ အဲဒီလို ဇွတ်လုပ်လာရင် သူများတွေဆီက မရသင့် မရထိုက်တာတွေကို သင်ရလာစရာရှိတယ် ။ မကောင်းမှု ပြုမိရာကျလိမ့် မယ် ။ ဒါ့ ကြောင့် သူ့ သဘာဝနဲ့အညီ လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေဖို့ ကျင့်ပွားအားထုတ်ရေးမှာ တစ်ဖွဖွပြောလာကြတာ ဒီအကြောင်း ကြောင့်ပေါ့ ။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ သင် အနေနဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းအားဖြင့် သူများတွေကို

ထိခိုက်နစ်နာစေမှာ မို့ လို့ ဖြစ်တယ် ။ နဂိုက သင် တဝမှာ မရှိတာဆိုပါတော့ ။ တကယ်လို့ အရပ်ထဲက နဂိုက သူများဟာဖြစ်တာတွေကို သင်ရလာလို့ ရှိရင် ၊ သင်တော့ ကံကြွေးတင်ပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။

ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ကိစ္စတွေကိုတော့ သာမန်လူတို့အရှင်းကို ပြောင်းလို့ ရမှာမဟုတ်ဖူး။ တစ်ခုတော့ ရှိတယ် ။ အဲဒီလူအနေနဲ့ မကောင်းတာတွေချည်း လျှောက်လုပ် ၊ ယုတ်ပေ ကန်းပေ ဆိုတာတွေကို ချည်းလျှောက်လုပ်ရင် ၊ သူ့ တစ်သက်တာ တဝဟာ ပြောင်းလဲလာနိုင်တယ် ။ ဒါပေမယ့် သူ့မျက် မှောက်ပြုလာရ မှာကတော့ အပြီးအပိုင် ယုတ်ပြုန်းရေးပေါ့ ။ အဆင် မြင် ကနေ ကျွန်တော်တို့ ကြည့် တဲ့ အခါ ၊ လူတစ်ယောက် သေဆုံးစဉ် မူလနတ်ပျောက်ပြယ်ခြင်း မရှိတာကို တွေ့ ရတယ် ။ မူလနတ် တယ် နှယ်ကြောင် ပျောက်ပြယ်ခြင်းမရှိရသလဲ ။ စင်စစ်တော့ ကာ ၊ လူတစ်ယောက်သေတဲ့ နောက် ၊ အလောင်းထား ခန်းထဲက သူ့ ရုပ်ကလပ်ဟာ တာမှမဟုတ် ၊ ကျွန်တော်တို့ ဒီဟင်းလင်းပြင်ရှိ လူ့ ကလာပ်စည်းတို့ ရဲ့ ခန္ဓာသာ ဖြစ်ကြောင်း ။ ကိုယ်တွင်းအင်္ဂါများနဲ့ ခန္ဓာကိုယ်တို့ က ကလာပ်စည်း တစ်ရှူးတွေ အားလုံးရော ၊ ဒီလူ့ ခန္ဓာတစ်ခုလုံးက ကလာပ်စည်းတွေပါ ဒီဟင်းလင်းပြင်မှာ ကြွေကုန်တာဖြစ်ပြီး ၊ မော်လီကျူး ၊ အဏုမြူ ၊ ပရိုတွန် စသည်တို့ ထက် သေးတဲ့ အနုစိတ်မြူတို့ နဲ့ အတိဖြစ်တဲ့ ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင်က ခန္ဓာကတော့ အရှင်းကို သေခြင်းမရှိကြောင်း ။ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်တွေမှာရော ၊ လောကဓာတ်ငယ်က ဟင်းလင်းပြင်တွေမှာပါ ၊ တည်မြဲနေတုန်းဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့ ကြရတယ်။ ဆိုးပေ မိုက်ပေ ဆိုတဲ့ လူတွေကျတော့ ၊ ကလာပ်စည်းတွေအကုန် ဖရိဖရဲပြုကွဲ ကုန်ရမဲ့ အရေးမျိုးနဲ့ ပက်ပင်းရင်ဆိုင်နေကြရတာတယ် ။ ဗုဒ္ဓဘာသာအခေါ်အရပြောရရင်-ရုပ်ရော နာမ်ပါ ပျောက်ယုတ်ခြင်းလို့ ဆိုတယ် ။

လူ့ တစ်သက်ကို ပြောင်းလဲစေဖို့ နဲ့ ပတ်သက်လို့ တနည်းရှိသေးတယ် ။ အဲဒီတစ်ခုတည်းသော နည်းကတော့ မြင် ၊ ကျင် ပွားအားထုတ်ရေး လမ်းလိုက်ဖို့ ပဲ ။ ကျင် ပွားအားထုတ်ရေးလမ်း လိုက်ရင် ၊ သူ့ တစ်သက်တာကို တာပြုလို့ ပြောင်းပေး-ပြင်ပေးလို့ ရသလဲ ။ ခုလိုဟာမျိုးကို ဘယ်သူက ပေါ့ပေါ့ တန်တန် ပြောင်းပစ်လို့ ရမှာလဲ ။ ဒါကတော့ တစ်ခြားကြောင့် မဟုတ်ဖူး ။ ဒီလူ့ အနေနဲ့ ကျင် ပွားအားထုတ်ဖို့ အကြံပေါ်လာ ၊ ခုလို ဆန္ဒပွားလာတာနဲ့ တပြိုင်နက် ၊ ရွှေရောင် တဖိတ်ဖတ် တောက်လာသလို ဖြစ်လာလို့ ကိုး ။ အရပ်ဆယ်မျက်နှာသော ကမ္ဘာကြီးကို သိမ်သိမ်တုန်သွားစေလို့ ကိုး ။ စကြာဝဠာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်း ခံယူထားတာက အရပ်ဆယ်မျက်နှာသောကမ္ဘာသဘောတရားဖြစ်တယ် ။ အဆင် မြင် သက်ရှိတို့ ရဲ့ မျက်စိထဲမှာ လူ့အသက်ဟာ လူလုပ်ဖို့ အတွက်မဟုတ်ဖူး ။ လူ့အသက်ဆိုတာ စကြာဝဠာ ဟင်းလင်းပြင်ထဲမှာ ပေါက်ပွား လာတာ ဖြစ်တယ် ။ စကြာဝဠာနဲ့ စရိုက်ချင်းတူတယ် ။ စိတ်ကောင်းစေတာနာရှိတယ် ။ သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီ ဆိုတဲ့ ရုပ်ဝတ္တုတို့ နဲ့ ဖြစ်တည်နေတာ ဖြစ်တယ်” ။ ဒါပေမယ့် သူတို့ မှာလဲ အစုလိုက် အဖွဲ့လိုက် ဆက်ဆံမှုတွေ ရှိနေကြတယ်လေ ။ အဲဒီလို လူ့ဆက်ဆံမှုတွေကြားမှာ ၊ တချို့ ဟာ မကောင်းလာလေတော့ ၊ အဆင် ကျရ

ပါလေရော ။ ရောက်တဲ့ အဆင့် မှာ နေလို့မဖြစ်ပြန်-ပိုဆိုးလာပြန်တော့ ၊ ထပ်ကျပြန်ရော ။ အဲဒီလို ကျပြီးရင်းကျ-ကျပြီးရင်းကျ-ကျပြီးရင်းကျနဲ့ ဟာ ၊ နောက်ဆုံးကျတော့ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ဒီအဆင့် ကို ကျလာရပါလေရော ။

ဒီအဆင့် မှာ ၊ ဒီလိုလူမျိုးကို ဖျက်ဆီးပစ်-ပျောက်ဖျက်ပစ်ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့် ဉာဏ် တော်ရှင်ကြီးတွေက မဟာမေတ္တာဂရုဏာတရားကို နှလုံးမူပြီး ၊ ခုလို ဟင်းလင်းပြင်တစ်ရပ်ကို ၊ ကျွန်တော်တို့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းလို ဟင်းလင်းပြင် တစ်ရပ်ကို အထူးတလည် မန်တီးခဲ့ ကြတာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီဟင်းလင်းပြင်မှာ ၊ သူ့ ကို မံသခန္ဓာတစ်ခုကိုရော ၊ ကျွန်တော်တို့ ဒီဝတ္တု ဟင်းလင်းပြင်မှာသာ ကြည့်လို့ရတဲ့ မျက်လုံးတစ်ခုကိုပါ ပိုလာစေ တယ် ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ၊ သူဟာ မျက်စိလည် လမ်းမှား အဖြစ်မျိုးကျရောက်နေရတာပေါ့ ။ စကြာဝဠာ ကြီး ရဲ့ သရုပ်မှန်ကို မမြင်ရ မတွေ့ ရနိုင်ဖူး ။ ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင်တွေမှာတော့ ကာ အကုန်မြင်နိုင်ကြတာပေါ့ ။ ခုလို မျက်စိလည်လမ်းမှားနေရတဲ့ ကြားမှာ ၊ ခုလို အဖြစ်မျိုးမှာ ၊ သူ့ကို အခွင့် အလမ်းတစ်ခု ပေးထားတာဖြစ် တယ် ။ မျက်စိလည် လမ်းမှားနေရာကျလို့ ၊ ဒုက္ခလဲအရောက်ရဆုံးပေါ့ ။ ဒီခန္ဓာကိုယ် ရှိနေတာဟာ ဆိုရင်လဲဒုက္ခ ခံစားခိုင်းတာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီဟင်းလင်းပြင်မှာ လူတို့ အနေနဲ့ ပြန်ချင်စိတ် ရှိကြမယ်ဆိုရင် ၊ “တောက်” ဂိုဏ်း ရဲ့ခံယူချက်ကတော့ ၊ ကိုယ် ပင်ကိုယ် ခေတ်ဖြစ် အစစ်အမှန်ဆီကို ပြန်ရောက်ချင်ရင် ၊ ကျင့် ပွားအားထုတ်ကြရမှာ ဖြစ်တယ် ။ လူတို့အနေနဲ့ ကျင့်လိုစိတ် ရှိရင် ၊ ဗုဒ္ဓစိတ် ပေါ်လာရာ ကျတာပေါ့ ။ ဒီစိတ်ဟာ အမွန်မြတ်ဆုံးဖြစ်တာမို့ ဝိုင်းကူကြတော့မှာပေါ့ ။ ခုလောက်ခါးသီးလှတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မျိုးမှာ လမ်းလွဲမရောက်သေး ၊ အိမ်ပြန်ချင်သေး တယ်ဆိုတော့ ၊ ဝိုင်းကူကြတာပေါ့ ။ အကြွင်းမဲ့ ဝိုင်းကူကြတော့ တာပေါ့ ။ ဘာမဆို ဝိုင်းကူကြတော့ တာပေါ့ ။ ဒီကိစ္စမျိုးကို ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ သာမန် လူတွေကို လုပ်မပေးနိုင်ပဲ ၊ ကျင့် ပွား အားထုတ်သူတွေကျမှ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်တာဟာ ဒီအကြောင်းကြောင့် ပေါ့ ။

သာမန်လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ရောဂါပျောက်ချင်ခဲ့ သော် ၊ ဘာမှ ကုနိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ သာမန်လူဆိုတာ သာမန်လူပဲကိုး ။ သာမန်လူဆိုတာ သာမန်လူ့ အဖွဲ့ အစည်းအနေနဲ့ ကိုက်ညီရမှာကိုး ။ ဗုဒ္ဓဆိုတာ သတ္တဝါအပေါင်းကို ချွတ်တာကလား ။ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းအနေနဲ့ ဆိုရင်လဲ သတ္တဝါအပေါင်း အကျွတ်တရားရ ရေးကို ခံယူထားတာ မဟုတ်လားလို့ လူများစွာတို့ က ဆိုကြတယ် ။ ဒီမှာ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန် တွေကိုအကုန်ပြန်လှန်ကြည့်ပါ ။ သာမန်လူတွေကို ရောဂါကုပေးတာ ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို အကျွတ်တရားရစေ ရာကျတယ်လို့ ဘယ်ကျမ်းကမှ မဟောခဲ့ ဖူး ။ ဒီနှစ်များအတွင်းမှာ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာ အတုအယောင်တို့ က ဒီကိစ္စကို အလွဲလွဲ အမှားမှား ဖြစ်အောင် လုပ်လာကြတာဖြစ်တယ် ။ တကယ် အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာတွေ ၊ လမ်းခင်းပေးသွားကြတဲ့ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာတွေက ဆိုရင် ၊ သင် ကို ရောဂါကုခိုင်းခြင်း အလျင်းမပြုခဲ့ ကြဖူး ။ ရောဂါကင်းအောင်-ကျန်းမာအောင် ကိုယ်ဟာကိုယ် လေ့ ကျင့် ကြဖို့ လောက်သာ ပြပေးသွားကြတာဖြစ်တယ် ။

သင်က သာမန်လူဖြစ်တယ် ။ နှစ်ရက်လောက် သင်မိရုံနဲ့ သင်ရောဂါကုနိုင်ရောတဲ့ လား ။ ဒါလိမ့်တာညာတာ မဟုတ်လား ။ အခွဲအလမ်းတွေကို အားပေးအားမြှောက်ပြုရာမကျလား ။ ဂုဏ်တွေပကာသနတွေကို ခွဲမက်ခြင်း ။ သာမန်လွန်အရာတို့ ကို အရလိုက်ပြီး သာမန်လူတွေကြားမှာ ဝင်ကြားပြလိုခြင်း ။ ဒါမျိုးတွေကို အရှင်းခွင့် မပြုနိုင်မှ ။ ဒါ့ကြောင့် တချို့ ဆိုရင် နင်းကန်လိုက်လေ မရလေ ဖြစ်နေကြရတာတယ် ။ သင်ခုလို လုပ်ပုံမျိုးကို ခွင့် မပြုနိုင်မှ ။ ဒီသာမန်လူ အဖွဲ့ အစည်း အခြေအနေကို ခုလို သင်ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် ဗျက်ဆီးတာမျိုးကိုလဲ ခွင့် မပြုနိုင်မှ ။

ဒီခဏ္ဍာဝဠာကြီးမှာ ခုလို တရားသဘောတစ်ရပ်ရှိနေတယ် ။ အဲဒါကတော့ သင် အနေနဲ့ ကိုယ့် ပင်ကိုယ် ဖော်ပြအစစ်အမှန်ဆီ ပြန်ချင်လာတဲ့ အခါ ။ အများတကာတို့ က ဝိုင်းကူကြမှာ ဖြစ်တယ် ။ လူ့ အသက် အနေနဲ့ သာမန်လူတောထဲမှာ နေနေမဲ့ အစား ။ ကိုယ့် နေရာကို ပြန်သွားသင် တယ်လို့ သူတို့ ကံယူထား ကြတယ် ။ လူသားတို့ အနေနဲ့ တာရောဂါမှလဲ မရှိကြ ။ နေရထိုင်ရတာကလဲ ဇိဝှဝ ၁၅၀၀၀၀ ကျလို့ ဆိုရင် ။ သိကြားတွေ နတ်တွေ သွားလုပ်ခိုင်းတောင် လုပ်တော့မှာ မဟုတ်မှ ။ ရောဂါလဲ မရှိ ။ ဒုက္ခလဲကင်း ။ လိုတလဲရ ဆိုရင် ။ ဘယ် လောက်များ ကောင်းလိုက်မလဲလို့ ။ တကယ် ကို နတ်ဘုံမှာလို့ စံစားနေရပြီပေါ့ ။ ဒါပေမယ့် သင်ဟာ မကောင်းလို့ ဒီအဖြစ်မျိုးကို ဆိုက်လာရတာ မဟုတ်လား ။ ဒါ့ကြောင့် သင်အနေနဲ့ ဇီဝိကုမှာမဟုတ် ။ မျက်စိလည် လမ်းမှားနေရတဲ့ အဖြစ်မျိုးမှာ ။ လူတွေဟာ မကောင်းမှုတွေ ပြုမိတတ်ကြတယ် ။ အဲဒါကို သံသရာ လည်နေရခြင်းလို့ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ အဆိုရှိတယ် ။ ဒါ့ကြောင့် တချို့ အနေနဲ့ သူတို့ ဟာ သူတို့ အတိဒုက္ခ ရောက်ကြရ ။ အကြောင်းမလှ ဖြစ်ကြရတဲ့ အခါမျိုးမှာ ။ ကိုယ့်သံသရာ ဝဋ်ကြွေးတွေကို ပြန်ဆပ်နေကြ ရတာ ချည်း ဖြစ်တယ် ။ ဘုရားတွေဆိုတာ နေရာတကာ ရှိနေကြတာလို့ လဲ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ပြောနေကြတယ် ။ ဘုရားရှင်တစ်ဆူအနေနဲ့သာ လက်ငှေ့ရမ်းလိုက်ပါ ။ လူသားတစ်ရပ်လုံးရဲ့ ရောဂါဘယတွေ အကုန်ပျောက်ကင်း ကုန်မှာ စိတ်ချ ။ ဒါဖြင့် ဒီလောက်များလှတဲ့ ဘုရားတွေအနေနဲ့ တာဖြစ်လို့ အဲဒီလို မလုပ်ကြသလဲ ။ ဒါကတော့ အရင်က မကောင်းတာတွေ လုပ်ခဲ့ မိလို့ ။ သူခုလို ဒုက္ခခံနေရတာကိုး ။ သူ့ ကို ပျောက်အောင် သင်ကုပေးလိုက်ရင် ။ ခဏ္ဍာဝဠာတရားသဘောကို ဖောက်ဖျက်ရာကျမှာဖြစ်တယ်။ ဒီလူ့အနေနဲ့ မကောင်းမှု ပြုလိုရတယ် ။ တင်နေတဲ့ ကံကြွေးဝဋ်ကြွေးတွေကို ပြန်ဆပ်နိုင်ပဲ နေလို့ ရတယ်ဆိုတဲ့ အဖြစ်မျိုးမရောက်ရပေလား ။ ဒါဘယ်ဖြစ်မလဲ ။ ဒါ့ကြောင့် ဇုံ့ လို့ သာမန်လူ အဖွဲ့ အစည်း အခြေအနေကို သူသူကိုယ်ကိုယ် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်နေကြတာချည်း ဖြစ်တယ် ။ ဘယ်သူမှ သွားဖျက်ဆီးကြမှာ မဟုတ်မှ ။ တကယ်တမ်း ရောဂါဘယကင်းစွာ သက်တောင် သက်သာ နေချင်ရင် ။ ကျွတ်ကျွတ်လွတ်လွတ် တဝတကယ် ရောက်ချင်ရင် ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ဖို့ ကလွဲလို့ တစ်ခြားလမ်း မရှိမှ ။ အများသူငါ တရားမှန်ကျင့် စေဖို့ သာ ။ သတ္တဝါ အပေါင်းကို တကယ်တမ်း အကျွတ်တရားရစေ ရာမည်ပေမယ် ။

အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာများစွာတို့ ဟာ ဘယ်၊ နယ်ကြောင့် ရောဂါကုနိုင်ကြသလဲ ။ ရောဂါကုရေးကို တာပြုလို့ သူတို့ ပြောနေကြသလဲ ။ ဒီပြဿနာကို တချို့ စဉ်းစားကောင်းစဉ်းစားမိကြလိမ့် မယ် ။ ဒီလူစားမျိုး တွေဟာ များသောအားဖြင့် အယူမှန်တွေ မဟုတ်ကြပေ။ ။ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာ အစစ်တို့ အနေနဲ့ ၊ ကျင့် ပွားအားထုတ်ကြရင်း ၊ သတ္တဝါ အပေါင်း ဒုက္ခ ခံနေကြရာတာကို မြင်နေရတာနဲ့ အမျှ ၊ မေတ္တာ-ဂရုဏာ နဲ့ အညီ ကူညီစောင့်မကြတာကိုခွင့်ပြုတယ်။ ဒါပေမယ့် ရောဂါပျောက်အောင် သူမကုနိုင်မှ ။ သင့် ရောဂါကို အခိုက်အတန့် အားဖြင့် ချုပ်ပေးထားတာမျိုး ၊ ရွှေဆိုင်းထားတာမျိုး ၊ သင့် အမျိုးတွေ အပေါ်ကူး ပြောင်းပေးလိုက်တာမျိုး ၊ ဒါမျိုးတွေလောက်သာတတ်နိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ သင့် ဒီကံကြွေးဝင်ကြွေးတွေကို တကယ်တမ်းအပြီးအပိုင် ပယ်ရှင်းပစ်ဖို့ ဆိုတာမျိုးကျတော့ သူမတတ်နိုင်မှ ။ သာမန်လူတွေကို အဲဒီလိုပေါ့ပေါ့တန်တန် သွားလုပ်ပေးလို့ မဖြစ်မှ ။ ကျင့်သူတို့ကိုသာ လုပ်ပေးလို့ရမှာဖြစ်တယ် ။ သဘောကတော့ ဒါပါပဲ ။

ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းပြောနေတဲ့ သတ္တဝါအပေါင်း အကျွတ်တရားရရေး ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ် ကတော့ ၊ သင့်ကို ထာဝစဉ် ဒုက္ခငြိမ်းအောင် ၊ ကျွတ်လွတ်အောင် ၊ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ဒုက္ခအများဆုံး အဖြစ်ကနေ အဆင် မြင့် ဆီကို ခေါ်ဆောင်သွားဖို့ပဲဖြစ်တယ် ။ ဒီအဓိပ္ပါယ်ပဲပေါ့။ ရှင်တော်သကျမုနိက နိဗ္ဗာန်တစ်ဖက်ကမ်းလို့ ဟောသွားတယ် မဟုတ်လား ။ ဒါကသူဟောတဲ့သတ္တဝါအပေါင်း အကျွတ်တရားရရေး တကယ် အနက်အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်တယ် ။ တကယ်လို့ သင့် အနေနဲ့ ၊ ပိုက်ဆံလဲ ရှိ - ကုတင်တွေကို တောင် ငွေတွေနဲ့ ခုထားနေ ၊ တေးတယာကင်းဝေးစွာ လဲ ခည်းခိမ်ခံနေရမယ် ဆိုရင် ၊ နတ်သိကြား လုပ်ခိုင်းတောင် လုပ်တော့မှာ မဟုတ်မှ ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်သူ တစ်ယောက်အဖို့ သင်တစ်သက်တာ လမ်းကြောင်းကို ပြောင်းပေး-ပြင်ပေးသွားလို့ ဖြစ်တယ် ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ပါမှသာ ခုလို ပြောင်းပေး-ပြင်ပေးသွားနိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။

ဗုဒ္ဓနိဝါသစွမ်းအင်ရဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်ကတော့ ၊ နဖူးမှာ ရုပ်-သံ ဖန်သားပြင်ကလေးတစ်ခု ရှိနေသလို ပေါ့။ တချို့ က နဖူးရဲ့ ဒီနေရာမှာ ။ တချို့ က နဖူးနဲ့ သိပ်ကပ်နေတာ ။ တချို့ ဆိုရင်ကျတော့ နဖူးအထဲမှာ ။ တချို့ က မျက်စိမှိုတ်ထားလဲ မြင်ရတယ် ။ စွမ်းအင်ကြီးရင် ၊ မျက်စိပွင့် နေလဲ မြင်ရတယ် ။ ဒါပေမယ့် သူများတွေကတော့ မမြင်ရပေ။ ဒါကသူ့ ဟင်းလင်းခွင်တောင်ထဲက ဟာတွေကိုး ။ တစ်နည်းဆိုတော့ ၊ ခုလို စွမ်းအင်ပေါ်လာတဲ့ နောက်မှာ ၊ စွမ်းအင်တစ်မျိုးကလဲ ၊ ကြားခံနယ် အဖြစ်နဲ့ ၊ တခြားဟင်းလင်းပြင်တို့ မှာ မြင်ရတဲ့ မြင်ကွင်းတွေကို ရောင်ပြန်ဟပ်ပေးလာတယ် ။ ဒါ ကြောင့် ဒီဒိဗ္ဗစက္ခုထဲမှာ တွေ့ ရတာဖြစ်တယ် ။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အနာဂတ်တို့ - အတိတ် တို့ ကို တိကျမှန်ကန်စွာတွေ့ရနိုင်တယ် ။ ဗေဒင်တယ် လောက် တော်တော် ၊ အသေးအမွှေကိစ္စကလေးတွေကျတော့ တွက်မရပေ။ ဒါပေမယ့် သူကတော့ နှစ်ကာလတို့ အပါအဝင် အကုန်အထင်းသား အရှင်းသား တွေ့ ရနိုင်တယ် ။ အပြောင်းအလဲ အသေးအမွှေကလေးတွေကိုတောင်မှ တွေ့

ရနိုင်တယ်။ ။ ခုလိုဖြစ်ရတာကတော့ တခြားကြောင့်မဟုတ်ဖူး။ သူတွေ့ ရတာတွေက ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင်တို့ က လူတွေ ၊ အရာဝတ္ထုတွေရဲ့ အစစ်အမှန် ရောင်ပြန်ဟပ်မှုတွေကိုး ။

မွေ့ကြော တရားတော် ကျင့် ပွားအားထုတ်သူမှန်ရင် ၊ လူတိုင်းလူတိုင်း ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် ပေးသွားမှာ ဖြစ်တယ်။ ။ ဒါပေမယ့် နောက်ပိုင်းမှာ ဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့ ကြတဲ့ ခွမ်းအင်တချို့ ကိုတော့ ဖွင့် ပေးသွားမှာ မဟုတ်ဖူး။ အဆင့် မြင့် မြင့် လာတာနဲ့ အမျှ ၊ ပုဗ္ဗနိဝါသ ခွမ်းအင်လဲ မွေတာအလျောက် ပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ်။ ။ ရှေ့ ဆက် ကျင့် ပွားအားထုတ်သွားရင်း ၊ ခုလို အဖြစ်မျိုးနဲ့ ကြုံလာရမှာ ဖြစ်တယ်။ ။ ခုလိုခွမ်းအင် ပေါ်လာတဲ့ အခါကျတော့ တာလဲဆိုတာ သိရရောပေါ့။ ။ ဒါ ကြောင့် ဒီမွေ့တို့-တရားသဘောတို့ကို ကျွန်တော်တို့ က အကုန်ဖွင့် ပြောထားတာ။

### ဓာတ်ကြီး(၅)ပါး အတွင်းမှာ မဟုတ်တော့ ၊ လောက (၃) ပါး အပြင်သို့ ရောက်

“ဓာတ်ကြီး(၅)ပါးအတွင်းမှာ မဟုတ်တော့ ၊ လောက (၃)ပါး အပြင်သို့ ရောက် ” ဆိုတာက တာလဲ ။ ဒါအင်မတန် ကို ခူးရှုထက်မြက်လှတဲ့ ပြဿနာဖြစ်တယ်။ ။ အရင်က အစိုးကျင့်စဉ် ဆရာများစွာတို့ ဒီပြဿနာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောကြရာမှာ ၊ အစိုးကျင့်စဉ် မယုံသူတွေရဲ့ မေးခွန်းကြောင့် ၊ နင်မတတ် ဆို့ မတတ် ခံကြရတာတယ် ။ “ခင်ဗျားတို့ ကျင့် သူတွေ့အထဲမှာ ဓာတ်ကြီး (၅)ပါး အပြင်ကို တယ်သူတွေ့ ရောက်ကုန်ကြပြီလဲ ။ လောက(၃)ပါး အတွင်းမှာ တယ်သူတွေ့ မရှိတော့ သလဲ ” တဲ့ ။ တချို့ လူတွေဟာ အစိုးကျင့်စဉ် ဆရာ မဟုတ်ဖူး ။ ကိုယ့် ဟာကိုယ် အစိုးကျင့်စဉ် တွဲတပ်ထားကြတာဖြစ်တယ် ။ ရှင်းအောင်မပြောတတ်ရင် အေးအေးနေပြီးရောပေါ့။ ။ မဟုတ်ဖူး ။ သူကပြောကိုပြောရဲတယ်။ ။ ဒီတော့ သူ့ ကို ဝိုင်းပြီး ပါးစပ်ဆို့ ကြတော့ တာပေါ့။ ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေး လောကအဖို့ အင်မတန် ထိခိုက်နစ်နာရတာပေါ့ ၊ အင်မတန် ကမောက်ကမ ဖြစ်ကုန်ရတာပေါ့။ ။ တချို့ က ဒါကိုကိုင်းပြီး အစိုးကျင့်စဉ် ကို ပုတ်ခတ်ကြတာပေါ့။ ။ ဓာတ်ကြီး (၅)ပါးအတွင်း မှာမဟုတ်တော့ ၊ လောက(၃)ပါး အပြင်သို့ ရောက်ဆိုတာက ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေး လောက စကားတစ်ရပ် ဖြစ်တယ် ။ တာသာရေးကနေ သက်ဆင်းလာတာဖြစ်ပြီး ၊ တာသာရေးထဲမှာ ပေါ်လာတာ ဖြစ်တယ်။ ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ဒီသမိုင်းနောက်ကြောင်းကိုရော ၊ သူ့ ခေတ်အခါက ပတ်ဝန်းကျင်ကိုပါ မထောက်ပံ့ ၊ ဒီပြဿနာကို ဆွေးနွေးလို့ မဖြစ်ဖူး။ ။

ဓာတ်ကြီး (၅)ပါး အတွင်းမှာ မဟုတ်တော့ ဆိုတာ တာလဲ ။ တရုတ်ပြည်က ဓာတ်ကြီး (၅)ပါး သဘောတရား မှန်ကြောင်းကို ရှေးဟောင်းတရုတ်ရူပဗေဒ ပညာကရော ၊ ခေတ်ရူပဗေဒပညာကပါ

ခံယူထားကြတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ စကြာဝဠာကြီးထဲက အရာခပ်သိမ်းကို သတ္တု-သစ်-ရေ-မီး-မြေ ဆိုတဲ့ ဓာတ်(၅)ပါးနဲ့ ဖွဲ့ စည်းထားတာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါ မှန်တယ် ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ က ဓာတ်ကြီး (၅) ပါး အကြောင်းကို ဆွေးနွေးတင်ပြတာ ဖြစ်တယ် ။ ဓာတ်ကြီး (၅)ပါးအပြင်ဘက် ဒီလူရောက်နေပြီလို့ ဆိုတာကို ၊ ဓေတီစကားနဲ့ ပြောရရင် ၊ ကျွန်တော်တို့ ဒီရုပ်ဝတ္တုကမ္ဘာ အပြင်ကိုရောက်နေပြီ ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။ ကြားရမှဖြစ် ဂမ္ဘီရဆန်လှပေါ့။ ခုလိုပြဿနာတစ်ရပ်ကို စဉ်းစားကြည့် ဓေလိတယ် ။ အစိုးကျင့်စဉ် ဆရာတွေဟာ ခွမ်းအင်ရှိနေကြတယ် ။ ကျွန်တော် ကို စမ်းသပ်ပြီးပြီ ။ ဒီပြင် အစိုးကျင့်စဉ် ဆရာတွေ ကိုလဲ စမ်းပြီးကုန်ကြပြီ ။ သူတို့ ခွမ်းအင်တွေကိုတိုင်းပြီးကုန်ကြပြီ ။ ခွမ်းအင်ထဲက ရုပ်ဝတ္တုဓာတ်စင် တွေကိုလက်ရှိ ကိရိယာတန်ဆာပလာ များစွာတို့ က တိုင်းလို့ရကြတယ် ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ၊ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာတွေ ထုတ်လွှတ်ကြတာတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ သက်ဆိုင်ရာ ကိရိယာတန်ဆာပလာတွေသာ ရှိနေမယ်ဆိုရင် ၊ ခွမ်းအင်တွေ ရှိနေတာကို တိုင်းလို့ရတာချည်းဖြစ်တယ်။ လက်ရှိတန်ဆာပလာတွေဟာ ၊ အနီလွန်ရောင်ခြည်- ခရမ်းလွန်ရောင်ခြည်-သံလွန်လှိုင်း-သံအောက်လှိုင်း-လျှပ်စစ်-သံလိုက်-ဂမ်မာရောင်ခြည်-အကူမြူ-ညူထရွန် တိုင်းလို့ရနေပြီ။ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာတွေမှာ ဒီရုပ်ဝတ္တုတွေ ရှိနေကြတယ်။ တချို့ အစိုးကျင့်စဉ် ဆရာတွေ ထုတ်လွှတ်တဲ့ ရုပ်ဝတ္တုတွေကျတော့ ၊ တန်ဆာပလာမရှိလို့ တိုင်းတာခြင်း မပြုနိုင်ဖြစ်နေရတယ် ။ ကိရိယာ တန်ဆာပလာတွေ ရှိနေတာမှန်ရင် ၊ အကုန်တိုင်းတာလို့ ရတာချည်းဖြစ်တယ် ။ အစိုးကျင့်စဉ် ဆရာတွေ ထုတ်လွှတ်လိုက်ကြတဲ့ ရုပ်ဝတ္တုတွေဟာ အင်မတန် နံ့လင်တွေပြားလှတာကို တွေ့ရှိကြရတယ် ။

ထူးတဲ့ သံလိုက်ခွင်ရဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုအရ ၊ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာအနေနဲ့ အားလဲကောင်း ၊ လှလဲလှတဲ့ ရောင်ခြည် ထုတ်လွှတ်နိုင်တယ် ။ ခွမ်းအားကြီးလေ ၊ ထုတ်လွှတ်တဲ့ ခွမ်းအင်ခွင်လဲ ကြီးလေပဲ ။ သာမန်လူတို့ လဲ ရှိတာပဲ။ ဒါပေမယ့် အင်မတန်-အင်မတန် အားပျော့ တဲ့ ရောင်ခြည်ကလေးမျိုးသာ ဖြစ်တယ် ။ ခွမ်းအင်မြင့် ရူပဗေဒကို သုတေသနပြုကြရာမှာ ၊ ပညာရှင်တို့ က ခွမ်းအင်ဆိုတာ ညူထရွန်-အကူမြူတို့ လိုဟာမျိုးတွေပေါ့ လို့ ခံယူထားကြတယ် ။ နာမည်ကြီး အစိုးကျင့်စဉ် ဆရာတွေ အပါအဝင် ချီကုန်းဆရာများစွာတို့ ကို စမ်းပြီး-တိုင်းပြီးကုန်ပြီ ။ ကျွန်တော်ကိုလဲ တိုင်းပြီးပြီ ။ စမ်းသပ်ရာမှာ ထုတ်လွှတ်လိုက်တဲ့ ဂမ်မာရောင်ခြည်နဲ့ သာမည်ညူထရွန်တို့ ဟာ ပုံမှန်ခြံပုံတို့ ထက် အဆပေါင်း (၈၀)ကနေ (၁၇၀) အထိသာလွန်နေကြောင်း တွေ့ ရတယ် ။ အဲဒီအခါမှာ ကိရိယာရဲ့ လက်တန်ဟာ အဆုံးတိုင်နေပြီဖြစ်လို့ ၊ နောက်ဆုံးတယ်အထိ ရှိမလဲဆိုတာကို မသိရတော့ မှူး ။ ဒီလောက်အင်အားကြီးမားတဲ့ ညူထရွန်တွေ ဆိုတာ တကယ် ကို စဉ်းစားလို့ မရနိုင်စရာလောက်ပေါ့ ။ လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ဒီလောက် အင်အား ကြီးမားတဲ့ ညူထရွန်တွေကို တယ် နှယ်ကြောင် ထုတ်လွှတ်နိုင်ရသလဲ ။ ကျွန်တော်တို့ အစိုးကျင့်စဉ် ဆရာတွေ



သိဒ္ဓိရှိကြပုံ ၊ ခွမ်းအင်ရှိကြပုံကို ဒီအချက်ကလဲ သာကော ပြနေတယ် ။ ဒီအချက်ကို သိပ္ပံနဲ့ အတတ်ပညာလောက ကလဲ သက်သေ ထူပြုပြီးဖြစ်တယ် ။

ဓာတ်ကြီး(၅)ပါးအပြင်ရောက်ဖို့ဆိုတာ ရုပ်-နာမ် နှစ်ပါးစုံ ကျင့် ခင်မှဖြစ်တာ ။ ရုပ်-နာမ် နှစ်ပါး စုံကျင့် ခင်မဟုတ်ရင် ၊ အဆင် ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးတဲ့ ခွမ်းအင်သာ တက်လာစရာရှိတယ် ။ ခန္ဓာမကျင့် တဲ့ ကျင့် ခင်ဆိုရင် ဒီပြဿနာ ပေါ်တောင်မပေါ်မှူး ။ ဓာတ်ကြီး(၅)ပါး အပြင်ရောက်ဖို့ ဆိုတာကို သူတို့ မပြောကြမှူး ။ ရုပ်-နာမ် နှစ်ပါးစုံ ကျင့် ခင်ဆိုတာ ခွမ်းအင်တွေကို ခန္ဓာကိုယ်က ကလာပ်စည်းအားလုံးမှာ သိုလှောင်ထားတာ ဖြစ်တယ် ။ ယေဘုယျအားဖြင့် ပြောရရင် ၊ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူတွေနဲ့ ခွမ်းအင်တက်စ ဖြစ်သူတွေ ထုတ်လွှတ်တဲ့ ခွမ်းအင်တွေဟာ အဆန်လဲကြီး ၊ ဟာလို လဲနေ ၊ သိပ်သည်းဆလဲ မကြီးလို့ အားပျော့ကြတယ် ။ အဆင် မြင့် လာတဲ့ အခါကျတော့ ၊ ခွမ်းအင်သိပ်သည်းဆဟာ သာမန်ရေ မော်လီကျူးတွေထက် အဆပေါင်း တစ်ရာ ၊ တစ်ထောင် ၊ သန်းတစ်ရာလောက်အထိသာလာစရာ ရှိတယ် ။ အဆင် မြင့် လေ၊ သိပ်သည်းဆကြီးလေ၊ နုညက်လေ ၊ အားကြီးလေပေါ့ ။ ခုလို အခြေအနေမျိုးမှာ ၊ ခွမ်းအင်တွေကို ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ ကလာပ်စည်းတိုင်းမှာ သိုလှောင်ထားမှာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီရုပ်ဝတ္တု ဟင်းလင်းပြင်ခန္ဓာက ကလာပ်စည်းတိုင်းမှာသာမက၊ ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင်တွေရှိ ခန္ဓာအားလုံးက မော်လီကျူး-အဏုမြူ-ပရိုတွန်-အီလက်ထရွန် တို့ ကနေ အလွန်အမင်း ဝယ်လှတဲ့ လောကဓာတ်ဝယ်က ကလာပ်စည်းတွေအထိပါ ၊ ခုလို ခွမ်းအင်တွေနဲ့ ပြည့် တင်းသွားမှာ ဖြစ်တယ် ။ ကြာတော့ လူ့ ခန္ဓာဟာ ခုလိုခွမ်းအင်မြင့် ရုပ်ဝတ္တုတွေနဲ့ လုံးလုံးလျားလျား ပြည့် ဝနေမှာ ဖြစ်တယ် ။

ခုလို ခွမ်းအင်မြင့် ရုပ်ဝတ္တုတွေဟာ ဉာဏ်ရည်ရှိကြ ၊ အခွမ်းအစရှိကြတယ် ။ ယင်းတို့ များလာတဲ့ အခါ ၊ သိပ်သည်းဆကြီးမားလာတဲ့ အခါ ၊ လူ့ ခန္ဓာကိုယ်က ကလာပ်စည်း အားလုံးမှာ ပြည့် ပြီးလာတဲ့ အခါ ၊ လူတို့ ရဲ့ မံသကလာပ်စည်းတွေကို ၊ အသုံးမကျဆုံး ကလာပ်စည်းတွေကို ချုပ်နိုင်ထိန်းနိုင်လာလိမ့် မယ် ။ အဲဒီလို ချုပ်နိုင်ထိန်းနိုင်လာတဲ့ နောက်မှာ ၊ အဟောင်းကို အသစ်နဲ့ အစားထိုးမှုတွေ ဖြစ်ပေါ်တော့ မှာ မဟုတ်မှူး ။ နောက် ဆုံးကျရင် ၊ လူ့ မံသကလာပ်စည်းတွေကို အကုန်အစားထိုးပစ်လိုက်ကြမှာ ဖြစ်တယ် ။ မှန်တယ် ၊ ကျွန်တော်ခုလို ပြောတာက လွယ်တယ် ။ ဒီအပြစ်ရောက်အောင် ကျင့်ဖို့ ကတော့ နှေးကွေးတဲ့ ဖြစ်စဉ်တစ်ရပ် ဖြစ်တယ် ။ သင်ဒီ အပြစ် ရောက်တဲ့ အခါ ၊ သင် ခန္ဓာကိုယ်က ကလာပ်စည်းအားလုံးကို ခုလိုခွမ်းအင်မြင့် ဝတ္တုတွေနဲ့ အစားထိုးပြီး ဖြစ်နေမှာ ။ သင်စဉ်းစားကြည့် လေ ။ သင် ခန္ဓာကိုယ်ဟာ ဓာတ်ကြီး(၅)ပါးနဲ့ ဖွဲ့ စည်းထားတာ ဟုတ်သေးရဲ့ လား။ ကျွန်တော်တို့ ဒီဟင်းလင်းပြင်က ရုပ်ဝတ္တုတွေ ဟုတ်သေးရဲ့ လား ။ ယင်းဟာ တခြားဟင်းလင်းပြင်တွေက ရတဲ့ ခွမ်းအင်မြင့် ရုပ်ဝတ္တုတွေနဲ့ ဖွဲ့ စည်းထားတဲ့ ခန္ဓာဖြစ်နေပြီ ။ ပါရမီကုသိုလ်တွေမှာ ပါဝင်တဲ့ အစိတ်အပိုင်း တွေ ဆိုရင်လဲ ၊ တခြားဟင်းလင်းပြင်တွေက ရုပ်ဝတ္တုတွေ ဖြစ်တယ် ။ ယင်းဟာလဲ ကျွန်တော်တို့ ဒီဟင်းလင်းပြင်က အချိန်ခွင်ရဲ့ အချုပ်အထိန်းကို ခံရတော့ မှာ မဟုတ်မှူး ။

အချိန်ဆိုတာ ခွင်ရှိနေတယ် ။ အချိန်ခွင်ရဲ့ တောင်ထဲမှာမဟုတ်ရင် ၊ အချိန်ရဲ့ အချုပ်အထိန်းကို မခံရဖူးလို့ ခေတ်သိပ္ပံပညာရှင်တို့ က ခံယူထားကြတယ် ။ တခြားဟင်းလင်းပြင်တို့ က အချိန်-အာကာပြင် အယူအဆတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ ဒီကနဲ့ တူကြတာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒီတော့ ဒီကအချိန်အနေနဲ့ တခြား ဟင်းလင်း ပြင်က ရုပ်ဝတ္တုတွေကို တယ် နှယ်လုပ် ချုပ်လို့ ထိန်းလို့ ရပါ မလဲ ။ အရှင်းကို ချုပ်လို့ ထိန်းလို့ ရမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ခင်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ အဲဒီအခါကျရင် ၊ သင်ဟာ ဓာတ်ကြီး (၅)ပါးအတွင်းမှာ မဟုတ်တော့ဖူး မဟုတ်လား ။ သင်ဟာ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ် ဟုတ်သေးရဲ့ လား ။ အရှင်းကို မဟုတ်တော့ ဖူး ။ ဒါပေမယ့် တစ်ခုတော့ ရှိတယ် ။ သာမန်လူတွေ အနေနဲ့သိကြမှာ မဟုတ်ဖူး ။ သူ့ ခန္ဓာကိုယ်အနေနဲ့ ဒီအဆင့် ထိအောင် ပြောင်းလဲလာနေပြီ ဖြစ်ပေမယ့် ၊ ကျင့် ပွားအားထုတ်မှု ခန့်ခုံးရာ မကျသေးဖူး ။ ပိုမြင့် တဲ့ အဆင့် ကိုတက်လှမ်းနိုင်အောင်ရှေ့ ဆက်ပြီး ကျင့် သွားရဦးမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါ ကြောင့် သာမန်လူတွေကြားမှာပဲ ကျင့် သွားရဦးမှာ ဖြစ်တယ် ။ လူတွေ သူ့ ကို မမြင်ရလို့ မဖြစ်သေးတူးလေ။

နောက်ဆို ဘယ်လိုဖြစ်လာမလဲ ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးဖြစ်စဉ်မှာ ၊ သူ့ မော်လီကျူး ကလာပ် ခင်းတွေကိုခွမ်းအင်မြင် ဝတ္တုတွေနဲ့ အကုန်အစားထိုးပြီးနေပြီ ဖြစ်ပေမယ့် ၊ အကျမဖြစ်တော့ဟာ သူ့ ဖွဲ့ ခင်းပုံအတိုင်း ဖြစ်တယ် ။ မော်လီကျူး ၊ ညူကလီယို ရဲ့ ဖွဲ့ ခင်းပုံတို့ ဟာ ပြောင်းလဲခြင်း မရှိကြ ။ ကလာပ်ခင်းတွေက မော်လီကျူး ဖွဲ့ ခင်းပုံဟာ နဂိုပုံစံမျိုးပဲဖြစ်တာမို့ ကိုင်ကြည့် လိုက်ရင် ပျော့ နေတာ တွေ့ ရမယ် ။ အရိုး တွေက မော်လီကျူး ဖွဲ့ ခင်းပုံကတော့ သိပ်သည်းဆကြီးလို့ ၊ ကိုင်ကြည့် လိုက်ရင် မာနေတာ တွေ့ ရမယ် ။ သွေးထဲက မော်လီကျူး သိပ်သည်းဆကတော့ နိမ့်လွန်းတော့ ၊ အရည်ပဲပေါ့ ။ သာမန်လူတွေအနေနဲ့ သင် ပြောင်းလဲမှုကို အပေါ်ယံကနေ ကြည့် လို့ ရမှာ မဟုတ်ဖူး ။ သင် ကလာပ်ခင်း မော်လီကျူးတွေဟာ နဂို အစပ်အ ဟပ်အတိုင်း ၊ နဂိုဖွဲ့ ခင်းပုံအတိုင်းပဲ ဖြစ်တယ် ။ ခပ်ဟပ်ပုံ ပြောင်းလဲခြင်း မရှိဖူး ။ ဒါပေမယ့် အထဲက ခွမ်းအင်က တော့ အပြောင်းအလဲတွေ ဖြစ်ကုန်ပြီ ။ ဒါ ကြောင့် ဒီလူဟာ အဲဒီအချိန်ကစပြီး သဘာဝအလျောက် အိုမင်းရင် ရော်မှုဖြစ်တော့ မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ကလာပ်ခင်းတွေလဲ ပျက်သုန်းကုန်တော့ မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒီတော့ ဒီလူဟာ ထာဝစဉ် ပျိုလွင်နေတော့ မှာ ဖြစ်တယ် ။ ကျင့် ရင်းကျင့် ရင်း ရုပ်ကနုလာလိမ့် မယ် ။ နောက်ဆုံးကျတော့ နုပျို တဲ့ အသွင်မှာ အစဉ်တည်မြဲနေတော့ မှာ ဖြစ်တယ် ။

မှန်တယ် ။ အဲဒီခန္ဓာဟာ ကားတိုက်မိရင် အရိုးကျိုးကောင်းကျိုးလိမ့် မယ် ။ ဒါးရရင် သွေးထွက် ကောင်း ထွက်လိမ့် မယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သူ့ မော်လီကျူး ဖွဲ့ ခင်းပုံက ပြောင်းမှမပြောင်းပဲကိုး ။ တစ်ခု တော့ ရှိတယ် ။ ကလာပ်ခင်းတွေသဘာဝအလျောက် ပျက်သုန်းကုန်တာမျိုးတွေကတော့ ရှိတော့ မှာ မဟုတ်ဖူး ။ သဘာဝအလျောက် အိုမင်းရင်ရော်တာမျိုးတွေလဲ ရှိတော့ မှာမဟုတ်ဖူး ။ အဟောင်းကို အသစ်နဲ့ အစားထိုးတာ

မျိုးတွေလဲ ရှိတော့မှာ မဟုတ်ဘူး။ ။ ကျွန်တော်တို့ ပြောကြတဲ့ ဓာတ်ကြီး(၅)ပါး ပြင်ပရောက်ရေးဆိုတာ ဒါပေါ့။ ။ ဒီတော့၊ အယူသည်း-တာပါ။ ဆိုတာမျိုးတွေ ဘယ်ကလာ ရှိနေရမှာလဲ။ သိပ္ပံသဘောတရားနဲ့ တောင်မှ ရှင်းပြ လို့ ရတယ်မဟုတ်လား။ ။ တချို့က ရှင်းအောင်မပြောတတ်ဘဲနဲ့ အရမ်းလျှောက်ပြောတော့၊ အယူသည်းတာတွေ လျှောက်လုပ်နေကြတာလို့ အပြောခံရတော့တာပေါ့။ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ဒီစကားက ဘာသာရေးထဲကနေ ဆင်းသက်လာတာ ဖြစ်လို့ ကိုး။ ကျွန်တော်တို့ ခေတ်ချိကုန်းက ဖန်တီးလိုက်တဲ့ ဝေါဟာရမှ မဟုတ်ဘဲဟာ။ ။

လောက(၃)ပါး အပြင်သို့ ရောက်ရေးဆိုတာက ဘာလဲ။ ။ ဟိုနေ့ က ကျွန်တော်ပြောပြီးပြီ ။ ခွမ်းအင်တက်ရေးအဖို့ အခရာကျတာကတော့ ဒီလိုလေ ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေး ကျင့် ပွားအားထုတ်ကြ ။ စကြာဝဠာ ဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ ဇာတ်တူရည်တူ ဖြစ်လာကြတာနဲ့ အမျှ ။ ဒီဂုဏ်သတ္တိထူးက သင် ကို ချုပ်ထိန်းနေတော့ မှာ မဟုတ်ဘူး။ ။ သင် စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက်လာတဲ့ အခါ ။ ပါရမီကုသိုလ် အထဲက အစိတ်အပိုင်း တွေဟာ ခွမ်းအင်အဖြစ်ကို ကူးပြောင်းလာကြလိမ့် မယ်။ ။ အပေါ်ကို တက်ရင်း ။ တက်ရင်နဲ့ ။ အဆင့် မြင့် ရောက်တဲ့ အခါ ။ ခွမ်းရည်တိုင်ကြီး ဖြစ်လာလိမ့် မယ်။ ။ အဲဒီခွမ်းရည်တိုင် ဘယ် လောက်မြင့် ရင် ။ သင် သိဒ္ဓိလဲ အဲဒီလောက်အထိ မြင့် နေမှာ ဖြစ်တယ်။ ။ “တရားတော် တောင်မဲ့” ဆိုတဲ့ စကားတစ်ခွန်းရှိတယ်။ ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ သင် စိတ်အပေါ်မှာ လုံးလုံးတည်နေတယ်။ ။ တယ်အဆင့် အထိ ပေါက်အောင် ကျင့် သွားနိုင်မလဲ ဆိုတာက ။ သင် သည်းခံနိုင် ခွမ်းနဲ့ ဒုက္ခခံနိုင်ခွမ်းတို့ အပေါ်မှာ လုံးလုံးလျားလျား တည်နေတယ်။ ။ သင် ကိုယ်၌ရဲ့ အဖြူရောင် ခြင်္သေ့ကုန်ရင် ။ သင် ကိုယ်၌ရဲ့ အမဲရောင်ခြင်တွေလဲ ။ ဒုက္ခခံခြင်းအားဖြင့် အဖြူရောင်ခြင်တွေ အဖြစ် ကူးပြောင်းလာနိုင်တယ်။ ။ မလောက်သေးရင် ခွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟတွေထဲက ကျင့် ပွားအားထုတ်ခြင်း မပြုသူတို့ ရဲ့ အပြစ်တွေကို ဝင်ခံပေးရင်းလဲ သင်သိဒ္ဓိ တက်လာနိုင်တယ်။ ။ ဒါက အင်မတန်ကို အဆင့် မြင့် တဲ့ ကျင့် သူမှ ဖြစ်တာ။ ။ သာမန်ကျင့် သူတစ်ယောက် အနေနဲ့ ကတော့ ။ ခွေမျိုးတွေအစား အပြစ်ခံဘို့ စိတ်မကူးလေနဲ့။ ။ ကံကြွေးဝင်ကြွေးတွေက ကြီးလှလေတော့ တော်ရုံတန်ရုံလူတွေအနေနဲ့ ပေါက် မြောက်အောင် ကျင့် ဘို့ ဆိုတာခက်လွန်းလှပါတိ။ ။ မတူတဲ့ အဆင့် တွေကတရားသဘောတွေကို ကျွန်တော် က ဒီမှာရှင်းပြနေတာ။ ။

ဘာသာရေးမှာ ပြောနေကြတဲ့ လောက(၃)ပါးဆိုတာက ။ ဘုံ(၉)ဆင့် ကိုသော်၎င်း ။ ဘုံ(၃၃) ဆင့် ကိုသော်၎င်း ဆိုလိုတာ ဖြစ်တယ်။ ။ တနည်းဆိုတော့ စိုးပေါ်-မြေပေါ်-မြေအောက်တို့ အနေနဲ့ လောက(၃) ပါး ဖြစ်တည်နေပြီး ။ သတ္တဝါအပေါင်း ကျင်လည်နေကြတယ်ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့။ ။ ဘုံ (၃၃)ဆင့် အတွင်းက သက်ရှိ အပေါင်းတို့ ဟာ သံသရာ လည်ကြရလိမ့် မယ်လို့ အဆိုရှိတယ်။ ။ သံသရာလည်ခြင်းဆိုတာက ဒီတဝမှာ လူဖြစ်ပေမယ် ။ နောက်ဘဝကျတော့ တိရိစ္ဆာန်ဖြစ်ချင်ဖြစ်ရမှာ ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့။ ။ “လူ့ အဖြစ်ရတုန်း ဒီအချိန် ပိုင်းကလေးကို ကောင်းကောင်းအသုံးချကြ ။ ခုမကျင့် လို့ ဘယ်တော့မှ သွားပြီး ကျင့် နေရမှာလဲ” လို့ ဗုဒ္ဓဘာ

သာထဲမှာ ပြောနေကြတယ်။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ တိရိစ္ဆာန်တွေကို အကျင့် မခံပဲကိုး ။ တရားလဲ အနာမခံပဲ ကိုး ။ ကျင့် တဲ့ တိုင်အောင်လဲ မဂ်ဖိုလ်ရမှာမဟုတ်ပဲကိုး ။ ခွမ်းအင်မြင့် လာမယ်ဆိုရင်လဲ အာကာကကွပ်မျက်ဦး မှာကိုး ။ သင် အနေနဲ့ နှစ်ပေါင်းရာပေါင်း များစွာအတွင်း လူ့ အဖြစ်ကို ရချင်မှရမှာ ။ နှစ်ပေါင်းထောင်နဲ့ ချီမှ ရချင်ရလာမှာ ။ ရပြန်တော့လဲ မြတ်နိုးရမှန်းမသိဖြစ်နေပြန် ။ သင်ဘဝပြောင်းလို့ ကျောက်တုံးအဖြစ် ကျရောက်ရ သော် ။ နှစ်ပေါင်းတစ်သောင်းအတွင်း ထွက်နိုင်မှာမဟုတ်ပူး ။ အဲဒီကျောက်တုံး မကြေမမ္မသေးသမျှ ကာလပတ် လုံး-မိုးထဲလေထဲမှာ မပျက်မယွင်းသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ။ သင်တယ်တော့ မှ ထွက်နိုင်မှာမဟုတ်ပူး ။ လူ့ အဖြစ်ရဖို့ ဆိုတာ မလွယ်လှိုက်ပါဘိ ။ တကယ်လို့ များ တရားတော်ကို တကယ်တမ်းရနိုင်မယ်ဆိုရင် ။ ဒီလူတော့ လုံးလုံးလျားလျားကို အလွန်အကျူး ကံထူးလှပြီလို့ သာ မှတ်ပေတော့ ။ လူ့ ဘဝရဖို့ ဆိုတာ ခက်လှကြောင်း ဒီတရားသဘောကို ပြောပြတာပါ ။

ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ကျင့် ပွားအားထုတ်ကြရာမှာ ။ အဆင့် ပြဿနာကို အရေးထားကြတယ် ။ ဒီကိစ္စက ကိုယ် ဟာကိုယ် ဘယ်လိုကျင့် ပွားအားထုတ်သွားမလဲ ဆိုတဲ့ အပေါ်မှာ လုံးလုံးတည်နေတယ် ။ သင် အနေနဲ့ လောက(၃)ပါး အပြင်ရောက်ချင်နေတယ်ဆိုပါတော့ ။ ကျင့် ရင်းမကျင့် ရင်း သင် ခွမ်းရည် တိုင်ကြီး သိပ် မြင့်မ သိပ်မြင့် လာပြီဆိုရင် ။ လောက(၃)ပါး အပြင်ကို ရောက်နေပြီ မဟုတ်လား ။ တချို့ ဆိုရင် တရားထိုင်ရင်း မူလနတ် အနေနဲ့ ရုပ်ထားနာမ်စွာ သဘောမျိုးနဲ့ ထွက်သွားတဲ့ အခါ ။ တမဟုတ်ချင်း ဆိုသလို အမြင် ကြီး ရောက်သွားပါလေရော ။ သင်သား တစ်ယောက်က သူ့ ထိတွေ့ ခံစားမှု အစီရင်ခံစာ ရေးရာမှာ ။ “ ဆရာရှင် ခင်ဗျား ။ ကျွန်တော် တယ်၍တယ်၍ အမြင် ကို ရောက်နေပါပြီ ။ မြင်ကွင်းတစ်ချို့ ကို မြင်နေရပါပြီ ” လို့ ဆိုတယ် ။ ကျွန်တော်က သူ့ ကို ထပ်တက်ခိုင်းတယ် ။ “ ကျွန်တော်တက်မရတော့ပူး ။ မတက်ရဲတော့ ပူး ။ တက်လို့ ကို မရတော့ပူး ။ ” လို့ သူကဆိုတယ် ။ တာဖြစ်လို့ လဲ ။ သူ့ ခွမ်းရည်တိုင်က အဲသည်လောက်အထိပဲ မြင့် တာကိုး ။ သူက သူ့ ခွမ်းရည်တိုင်အပေါ် ထိုင်ပြီးတက်လိုက်သွားတာဖြစ်တယ် ။ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ ပြောနေကြတဲ့ မဂ်ဖိုလ်ဆို တာ ဒါပေါ့ ။ ကျင့် တာ အဲဒီမဂ်ဖိုလ်ကို ရောက်နေမှကိုး ။ ဒါပေမယ့် ကျင့် ပွားသူတို့ အဖို့ ပြောရရင် ။ မဂ်ဖိုလ် အထွတ်အထိပ်ကို ရောက်သေးတာ မဟုတ်ပူး ။ ရှေ့ ဆက် လှမ်းနိုင်အောင်-လွှားနိုင်အောင်-တက်နိုင်အောင် အားထုတ်သွားရဦးမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင် ခွမ်းရည်တိုင်အနေနဲ့ လောက(၃)ပါး နယ်နိမိတ်ကို ကျော်လွန်ပြီဆိုရင် ။ သင် အနေနဲ့ လောက(၃)ပါး အပြင်ကို ရောက်နေပြီ မဟုတ်လား ။ ကျွန်တော်တို့ ခစ်ကြည့် ပူးတယ် ။ တာသာ ရေးမှာ ပြောနေတဲ့ လောက(၃)ပါးဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ငြိလ်ကြီး (၉)လုံး နယ်နိမိတ်အတွင်း မှာသာဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရတယ် ။ တချို့ က ငြိလ်ကြီး (၁၀)လုံးလို့ ဆိုတယ် ။ အဲဒီလို အရှင်းမဟုတ်ကြောင်း ကျွန်တော်ပြောထား အပ်ပါတယ် ။ အရင်က အခိုးကျင့်စဉ်ဆရာတချို့ ဆိုရင် ။ ခွမ်းရည်တိုင်တွေဟာ နဂါးငွေ့ တန်း ကြယ်စုကြီး အပြင်ကိုတောင် ရောက်ကုန်ကြ ။ အတော် ကို မြင့် နေကြတာကို ကျွန်တော်တွေ့ ရတယ် ။ လောက(၃)ပါး

ဆိုတာ သူတို့ အဖို့ နောက်မှာ ကျန်နေရစ်တာ ကြာပြီပေါ့။ ။ ကျွန်တော် ပြောပြီးစဖြစ်တဲ့ လောက(၃)ပါး အပြင်ရောက်ရေး ဆိုတာ ၊ စင်စစ် အဆင်ပြေသာ ဖြစ်တယ် ။

### အလိုရမက် ပြဿနာ

လူများစွာတို့ ဟာ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေး ခွင်ထဲကို အလိုရမက်နဲ့ ဝင်ရောက်လာ ကြတာဖြစ်တယ် ။ တချို့က ခွမ်းအင်လိုချင်လို့ ။ တချို့က သဘောတရား နားထောင်ချင်လို့ ။ တချို့က ရောဂါ ပျောက်ချင်လို့ ။ တချို့က တော့လဲ မွေ့စကြာရချင်လို့ ၊ စုံလို့ ပေါ့ ။ တချို့ ကျတော့ လဲ “ အိမ်မှာ သင်တန်းမတက် ဖြစ်သူ ကျန်သေးတယ် ။ သင်တန်းမိုး ပေးပါ မယ် ။ သူ့ကိုလဲ မွေ့စကြာပေးပါ ” လို့ ဆိုကြတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ မျိုးဆက်ပေါင်း များစွာဖြတ်သန်းခဲ့ကြရ ၊ အလွန်အမင်း ကြာညောင်းလှတဲ့ နှစ်ပရိစ္ဆေဒနဲ့ ကြက်သီး မွေးညင်း ထလောက်စရာ ဂဏာန်းတွေနဲ့ အတိပြီးတဲ့ နှစ်ကာလတွေကို ဖြတ်သန်းခဲ့ ပြီးပါမှ ဖြစ်ထွန်းလာတဲ့ ခုလို မွေ့စကြာကို သင်က ယွမ်ကလေး ဆယ်အများလောက်နဲ့ ဝယ်ချင်နေသလား ။ အများတကာတို့ ကို ကျွန်တော်တို့ ဘာပြုလို့ ခြင်းချက်မဲ့ ပေးနိုင်ရသလဲ ။ သင်က ကျင့် ပွားအားထုတ်သူအဖြစ် ခံယူမှာ ဖြစ်လေတော့ ဒီစိတ်ဟာ ငွေနဲ့ စက်ဝယ်လို့ ရစကောင်းတာ မဟုတ်လို့ ၊ ပုဒ္ဒစိတ် ဘွားကနဲ ပေါ်လာတာဖြစ်လို့ ကျွန်တော်တို့ ခုလို ဆောင်ရွက်နိုင်ကြတာ ဖြစ်တယ် ။

သင်က အလိုရမက်စိတ်ကို ပိုက်ထားတာဆိုတော့ ၊ ဒီကိစ္စအတွက်ကို လာတာလား ။ သင် အတွေးအခေါ်ထဲမှာ ဘာတွေ စဉ်းစားနေတယ်ဆိုတာကို ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်မှာ ကျွန်တော် မွေ့ကာယက အကုန် သိပြီးသားပါ ။ ဘာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ အချိန်-ဟင်းလင်းပြင် နှစ်ခုတို့ ဟာ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု အယူအဆချင်း တူကြ တာမဟုတ်လို့ ၊ တစ်ခြားဟင်းလင်းပြင်မှာ ကြည့် လိုက်ရင် သင် အတွေးအခေါ်ဖြစ်လာပုံဟာ အင်မတန်ကို နှေးကွေးလှတဲ့ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်တယ် ။ သင်မတွေးခင်ကတည်းက သူက အကုန်သိနှင့် နေပြီ ။ ဒါကြောင့် သင် အနေနဲ့ မမှန်တဲ့ အတွေးအခေါ် တို့ ကို ခွန့် ပစ်မှဖြစ်မယ် ။ ပုဒ္ဒစိတ်တို့ က ပဋ္ဌာန်းဆက်ကို ယုံကြတယ် ။ အများတကာတို့ အနေနဲ့ ပဋ္ဌာန်းဆက်နဲ့ အညီ ခုလိုရေစက်ဆုံလာကြတာ မဟုတ်လား ။ သင်ရလာတဲ့ နောက်တော့ သင်ရသင် ရထိုက်လို့ ဖြစ်မှာပေါ့ ။ ဒါကြောင့် ဖြတ်နိုးရမှန်း သိပါလေ ။ အလိုရမက်တွေ တစ်စက်မှ ပါမလာပါလေနဲ့ ။

အရင်က ဘာသာရေး အားထုတ်ကြရာမှာ ၊ ပုဒ္ဒစိတ်တို့ က ဗလကို လက်ခံထားကြသူများပီပီ ၊ ဘာမှမစဉ်းစားကြဖို့ ၊ ဗလတံခါး ဝင်ကြဖို့ စေ့ ဆော်ကြတယ် ။ “တောက်” ဂိုဏ်းကတော့ နုတ္တိကို ခံယူထားကြသူများပီပီ ၊ ဘာမှကို မရှိ ၊ ဘာမှလဲ မလိုချင် ၊ ဘာမှမတောင်တတ် ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ကြသူတို့ ကတော့ ဘယ်လိုဆိုကြသလဲဆိုတော့ ၊ ကျင့် လိုစိတ်သာ ရှိပါ၏ ။ ခွမ်းအင်လိုစိတ် မရှိပါတဲ့ ။ အပြုမဲ့ အဖြစ်မျိုးနဲ့

ကျင့် ပွားအားထုတ်ပါလေ ၊ သင်စိတ်ရည်စိတ်သွေးကိုသာ ကျင့် ပွားအားထုတ်ပါလေ ၊ သင့် အဆင် ဟာ တက်လို့ သာ လာနေမှာဖြစ်တယ် ။ သင်ရှိသင် ရှိထိုက်တာတွေလဲ ရှိလာနေမှာအမှန်ပါ။ သင် အနေနဲ့ တခုခုကို မစွန့် နိုင်ရင် ခွဲလမ်းနေရာ မကျပေလား ။ ဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ က တခါတည်းဆိုသလို၊ ခုလောက်မြင့် တဲ့ တရားကို ဖြန့်ချိလာတာ ဖြစ်လေတော့ ၊ သင် စိတ်ရည်စိတ်သွေးကိုလဲ မြင့် မြင့် တောင်းဆိုရမှာ ဓမ္မတာပဲ ။ ဒါ ကြောင့် တရားတော်ကို အလိုရမက်စိတ်နဲ့ လာသင်ယူလို့ မဖြစ်ဖူး ။

အများတကာတို့ အပေါ် တာဝန်ယူတဲ့ အနေနဲ့ ၊ ကျွန်တော်တို့ က သင်တို့ မှန်လမ်းဆီ ခေါ်ဆောင်နေတာဖြစ်လို့ ၊ ဒီတရားကို ကြေကြေညက်ညက် ရှင်းပြသွားမှာ ဖြစ်တယ် ။ တချို့ က ဒိဗ္ဗစက္ခုကို လိုက်ကြတယ် ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုအလိုလို ဆို သွားလိမ့် မယ် ။ သင်လဲ ကိုယ်ဟာကိုယ် ချိပ်ပိတ်ခံရလိမ့် မယ် ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်ပြောရဦးမယ် ။ လောကီတွင်း ကျင့် ခဉ်မှာ ပေါ်လာသမျှ လူ့ ခွမ်းအင်တွေဟာ မံသကာယနဲ့ အတူပါလာတဲ့ မွေးရာပါ အခွမ်းတွေချည်း ဖြစ်တယ် ။ ခွမ်းအင်ထူးလို့ ခုခေါ်နေကြတယ် ။ ယင်းတို့ ဟာ ကျွန်တော်တို့ ဒီလက်ရှိဟင်းလင်းပြင်မှာသာ ကျိုးသွားပေါ်ပြီး ၊ သာမန်လူတို့ ကို အထိန်းအချုပ် ပြုနိုင်တယ်။ ဒီမဖြစ်စလောက် အခွမ်းအစကလေးတွေကို ဘာပြုလို့ လိုက်နေရသလဲ ။ လောကီတွင်းကျင့် ခဉ်ကို ကျော်လွန်လာတဲ့ အခါ ၊ ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင်မှာ အသုံးကျတော့ မှာမဟုတ်ဖူး ။ လောကီထွက် ကျင့် ခဉ်မှာ ကျင့် လာတဲ့ အခါကျတော့ ၊ ဒီခွမ်းအင် မှန်သမျှကို အကုန်လွတ်ပစ်ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင် အနာဂတ် ကျင့် ပွားရေးလမ်း ကြောင်းက အမှတ်အသားတစ်ခု အနေနဲ့ ၊ အင်မတန်နက်တဲ့ ဟင်းလင်းပြင်ထဲ သိပ်ထည့် ပြီး ၊ သိလျှောင်သွားရ မှာဖြစ်တယ် ။ ဒီလောက်ကလေးသာ အသုံးကျမှာ ဖြစ်တယ် ။

လောကီထွက်ကျင့် ရေး ရောက်တဲ့ အခါ ၊ အသစ်တဖန် ပြန်ကျင့် ကြရမှာ ဖြစ်တယ် ။ သူ့ ခန္ဓာ ဟာခုနက ကျွန်တော်ပြောခဲ့ တဲ့ ဓာတ်ကြီး(၅)ပါး အပြင်ရောက်နေပြီ ဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာမျိုး ဖြစ်နေပြီပေါ့။ ။ ဗုဒ္ဓခန္ဓာပေါ့။ အဲဒီလို ခန္ဓာမျိုးကို ဗုဒ္ဓခန္ဓာလို့ မခေါ်နိုင်သေးဖူးတဲ့ လား ။ ခွမ်းအင်တွေ ပြန်ထွက်လာအောင် ၊ ဒီဗုဒ္ဓခန္ဓာကို အစကနေ ပြန်ကျင့် ရမယ် ။ ခွမ်းအင်လို့ မခေါ်တော့ ဖူး ။ ဗုဒ္ဓ အာနုတော်လို့ ခေါ်တယ် ။ ယင်းဟာ ခွမ်းပကား အတိုင်းမသိ ကြီးမားတယ် ။ ဟင်းလင်းပြင် အသီးသီးမှာ အထိန်းအချုပ် ပြုနိုင်တယ် ။ တကယ် ကို အကျိုးသက်ရောက်တဲ့ အရာဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ ခွမ်းအင်တွေကို သင်တာပြုလို့ လိုက်နေရဦးမှာလဲ ။ ခွမ်းအင် လိုက်နေကြသူတွေ အနေနဲ့ သာမန်လူတောထဲမှာ သုံးဖို့ ၊ ကြွားပြဖို့ ကြံနေကြတာ မဟုတ်လား ။ နို့ မဟုတ်ရင် တာလုပ်ဖို့ လဲ ။ မြင်ရတာလဲ မဟုတ် ၊ ကိုင်ကြည့် လို့ ရတာလဲ မဟုတ်ဖူး ။ အဆင်အပြင် အပြစ် ခင်းကျင်း ထားချင်ဦးတော့ ၊ ကြည့် ကောင်းတာမျိုးမှ ကြိုက်ကြတာ မဟုတ်လား ။ ငုပ်နေတဲ့ သင် စိတ်ထဲမှာ ယင်းကို သုံးချင်နေတာကတော့ ကျိန်းသေပေါ့ ။ ယင်းကို သာမန်လူတောထဲက အတတ်ပညာအဖြစ် အရလိုက်လို့ ။ မဖြစ်ဖူးယင်းဟာ သာမန်လူအရာလုံးလုံးလျားလျား ဖြစ်တယ် ။ သာမန်လူတောထဲမှာ ယင်းကို ကြွားပြလို့

မဖြစ်ဖူး ။ ဝင်၊ ကြားခြင်း ကိုယ်၌က သိပ်ပြင်းတဲ့ အစွဲတစ်မျိုးဖြစ်တယ် ၊ အင်မတန် မကောင်းတဲ့ စိတ်ဖြစ်တယ် ၊ ကျင့် သူတို့ ပယ်ပစ်ရမယ်၊ စိတ်ဖြစ်တယ် ။ သင်၊ အနေနဲ့ ယင်းတို့ ကို သုံးပြီး ငွေရှာဖို့ ၊ စီးပွားတက်ဖို့ ၊ သာမန်လူတွေကြားမှာ ကိုယ်ရေးပန်းတိုင်အရောက် လှမ်းဖို့ ကြံရင် သာပြီးတော့ မဖြစ်ဖူး ။ သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းကို အဆင် မြင် က ဟာတွေနဲ့ နှောင့် ယှက်ဖို့ ၊ ဖျက်ဆီးဖို့ ကြံတာသာပြီးတော့ ဆိုးတာပေါ့ ။ ဒါ ကြောင့်လဲ ပေါ့ပေါ့ တန်တန် သုံးခွင့် မပြုတာပေါ့ ။

များသောအားဖြင့် ၊ ကလေးတွေနဲ့ အရွယ်ရသူတွေကြားမှာ ဒီအစွန်းနှစ်ဖက်မှာ စွမ်းအင်အပေါ် များတာတွေ ရတယ် ။ အထူးသဖြင့် အရွယ်ရတဲ့ အမျိုးသမီးများဟာ သာမန်လူတောထဲမှာ စိတ်ရည်စိတ်သွေး ထိန်းတတ်ကြတယ် ၊ အစွဲအလမ်းတွေ ပေါကြပါးကြတယ် ။ စွမ်းအင်ပေါ်လာတဲ့ အခါမျိုးမှာလဲ ကိုယ်ကိုကိုယ်ကြပ် မက်တတ်ကြတယ်၊ ကြားချင်ဝါချင်စိတ် မရှိကြဖူး ။ လူငယ်တွေကြားမှာ ဘာပြုလို့ မပေါ်လွယ်လဲ ။ အထူးသဖြင့် အမျိုးသား လူငယ်တွေဆိုရင်၊ သာမန် လူတို့ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းမှာ လူစွမ်းလူစ ပြုချင်ကြသေးတယ် ။ ရည်မှန်းချက် တစ်ခုခု ထမြောက်အောင် လုပ်ပြုချင်ကြသေးတယ် ။ စွမ်းအင်ပေါ်လာပြီ ဆိုရင် ၊ ပန်းတိုင်ရောက်ရေး အစွမ်းအစ အဖြစ်နဲ့ သုံးကြတော့ မှာ ဖြစ်တယ် ။ ရည်မှန်းချက်ကို အကောင်အထည် ပော်ကြတော့ မှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါမျိုးကို အလျှင်းခွင့်မပြုနိုင်ဖူး ။ ဒါ ကြောင့်လဲ စွမ်းအင်မပေါ် ကြတာပေါ့။

ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးဆိုတာ ကလေးကစားတာမျိုး မဟုတ်ဖူး ။ သာမန်လူတောထဲက အတတ် ပညာ သဘောမျိုးလဲ မဟုတ်ဖူး ။ အင်မတန် လေးနက်လှတဲ့ အရေးကိစ္စတစ်ရပ် ဖြစ်တယ်။ ကျင့် ချင်သလား မကျင့်ချင်ဖူးလား ၊ ကျင့် နိုင်မလား မကျင့် နိုင်ဖူးလား ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ သင် ကိုယ်၌ရဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေး မြှင့်တင်ရေး အပေါ် လုံးလုံးကို တည်နေတာပေါ့ ။ တကယ်လို့ အကြင်သူတစ်ယောက်အနေနဲ့ တကယ် ကိုစွမ်းအင်ကိုအရ မမ်းလို့ရမယ်ဆိုရင် ၊ ကြာပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ဖို့ ဆိုတာတွေကို သူ့ ခေါင်းထဲ လုံးလုံးထားနေတော့ မှာ မဟုတ်ဖူး။ စိတ်ရည်စိတ်သွေးက သာမန်လူအဖြစ်မှာ ရှိနေရတဲ့ ကြားထဲမှာ ၊ စွမ်းအင်ကလဲ အရမမ်းမိထားတာမျိုး ဖြစ်နေလေတော့ ၊ မကောင်းမှု ဒုစရိုက်တွေကို သူ့ဦးမလေးစတမ်း လုပ်ကောင်းလုပ်လာလိမ့် မယ် ။ တက်တွေဆိုတာ ငွေတွေပုံနေတာ ၊ နည်းနည်းလောက်ယူလိုက်စမ်း ။ လမ်းတွေမှာဆိုလဲ ကံစမ်းမဲတွေ အောနေတာ ၊ ပထမဆုတွေနိုက်ယူလိုက်စမ်း ။ ခုလို ကိစ္စမျိုးတွေ ဘာပြုလို့ ပေါ်မလာရသလဲ ။ တချို့ အစိုးကျင့်စဉ် ဆရာတွေကတယ်လို့ပြောကြသလဲ ဆိုတော့ ၊ သီလသမာဓိ ခေါင်ရင် ၊ စွမ်းအင်ပေါ်တဲ့ အခါ ဒုစရိုက်ပြုတတ်ကြတယ်တဲ့။ ခုလို ပြောတာ မှားကြောင်း ၊ အရှင်းကို အဲဒီလို မဟုတ်ကြောင်း ကျွန်တော်ပြောထားအပ်ပါတယ် ။ သီလသမာဓိကို အရေးမထားရင် ၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို မကျင့် ရင် ၊ စွမ်းအင်အရှင်းကို ပေါ်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ တချို့ က စိတ်ရည်စိတ်သွေး ကောင်းကြတယ် ။ သူ့ အဆင် မှာ စွမ်းအင်ပေါ်လာတဲ့ အခါ ၊ အကိုင်းအတွယ် မတတ်လို့ ၊ မလုပ်သင် မလုပ်ထိုက်တာ လုပ်မိတာမျိုး တွေလဲ ရှိတယ်။

ဒါပေမယ့် မကောင်းတာတွေ လုပ်မိတာနဲ့တပြိုင်နက် ၊ ခွမ်းအင်လဲလျော့ ရင်လျော့၊ ကုန်ရင်ကုန် ဖြစ်ပါလေရော ၊ ထာဝစဉ် ကို ကုန်ရပါလေရော ။ ပြီးတော့ အဆိုးဆုံးကတော့ လူ့ အစွဲအလမ်းတွေကို ပွားလာနိုင်စေခြင်းပဲ ။

တချို့ အစိုးကျင့်စဉ် ဆရာတွေက တယ်လီပြောကြသလဲ ဆိုတော့ ၊ သူ့ ကျင့် စဉ်ကို ကျင့် ရင် ၊ (၃) ရက်နဲ့ ရောဂါကုနိုင်မယ် ။ (၅) ရက်နဲ့ ရောဂါကုနိုင်မယ်ဆိုပြီး ၊ ကြော်ငြာလုပ်သလို လိုက်ကြော်ငြာကြတယ် ။ အစိုးကျင့်စဉ်ကုန်သည်လို့ ခေါ်ရမှာပေါ့ ။ စဉ်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ သင်ဟာ သာမန်လူ တစ်ယောက်ဖြစ်တယ် ။ သင့် အနေနဲ့ အစိုးနည်းနည်းလောက် ထုတ်လွှတ်လိုက်ရုံနဲ့ ၊ သူများရောဂါကို ကုပေးနိုင်ရောတဲ့ လား ။ သင့်လိုပဲ သာမန်လူတွေရဲ့ ကိုယ်ပေါ်မှာလဲ အစိုးတွေရှိနေတာပဲ ။ သင်ကျင့် စဖြစ်ပေမယ့် (လောင်ကုန်း) (။သေသည) အမှတ်ပွင့် လာလေတော့ အစိုးသွင်းနိုင်ထုတ်နိုင်တာ တစ်ခုပဲ ကွာတာပေါ့ ။ သူများကို သင်သွားကုပေးတဲ့ အခါ ၊ သူများကိုယ်မှာလဲ အစိုးတွေရှိနေလေတော့ ၊ သူများကတောင် သင့် ကိုပြန်ကုပေး လိုက်ရာကျကောင်းကျနေမှာ ။ အစိုးတွေဆိုတာတစ်ခုနဲ့ တစ်ခု ကြားမှာ တယ်ကလာ အထိန်းအချုပ် ရှိနိုင်ရမှာတဲ့ လဲ ။ အစိုးဆိုတာ ရောဂါအရှင်း ကုမပေးနိုင်ဖူး ။ ပြီးတော့ သင်သူ့ ကို ကုပေးတဲ့ အခါ ၊ သင်နဲ့ လူနာကြားမှာ ခွင်တစ်ခွင် ဖြစ်ပေါ်လာရော ။ လူနာကိုယ်ပေါ်က ရောဂါအစိုးတွေ သင့် ကိုယ်ပေါ် အကုန်ရောက်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင့် ကိုယ်ပေါ်က ရောဂါအစိုးတွေဟာလဲ သူနဲ့ အတူတူလောက် ကျနေမှာ ဖြစ်တယ် ။ အဖြစ်က သူ့ ကိုယ်ပေါ်မှာဖြစ်ပေမယ့် ၊ ရောဂါအစိုးတွေများလာတဲ့ အခါကျရင် ၊ သင်လဲရောဂါရလာရမှာဖြစ်တယ် ။ သင့် အနေနဲ့ ဝါရောဂါကုနိုင် ဖြီလို့ထင်လာတဲ့ တနေ့ကျရင်၊ လာလာသမျှလူနာတွေကို တံခါးဖွင့်ကုပေး လာမှာဖြစ်တယ် ။ အစွဲအလမ်းတွေ ပွားလာမှာ ဖြစ်တယ်။ ရောဂါပျောက်အောင်ကုပေးနိုင်ရင် ဘယ် လောက်ဝမ်းသာလိုက်မလဲဆိုတာ မပြောနဲ့ တော့ ။ ဘာပြုလို့ပျောက်အောင် ကုပေးနိုင်သလဲ ။ သင်မစဉ်းစား မိဖူးလား ။ အရေးခွဲအစိုးကျင့်စဉ်ဆရာတွေ ကိုယ်ပေါ်မှာ အပမာဏတွေ ရှိနေကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။ သင့် ကိုယ့်အောင် ဆိုပြီး သတင်း ချက်လက်ကလေး နည်းနည်း လောက်ပေးထား တာ။ သင့် အနေနဲ့ လူနာသုံးလေးငါးယောက်လောက် ၊ ရှစ်ယောက်ဆယ်ယောက်လောက် ကုပေးလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲပြောင်ပါလေ-ချောပါလေရော။ဆုံးပါး ကုန်မှကိုး။ သူများပေးထားတဲ့ ခွမ်းအင်ကလေးကလဲပြောင်ကုန်-ချောကုန်၊ ကိုယ်ကိုယ်၌ကလဲ ခွမ်းအင်မရှိဆိုတော့ တယ်ကလာခွမ်းအင် ရှိနိုင်တော့မှာလဲ ။ ကျွန်တော်တို့ အစိုးကျင့်စဉ် ဆရာတွေအနေနဲ့ တောင်မှ နှစ်ပိုင်းဆယ်ပိုင်း အများ နဲ့ ချီပြီး ကျင့် ခဲ့ ကြရတာ ။ အရင်ကကျင့် ရတာ အင်မတန် ကိုမလွယ်လိုက်တာ။ ကျင့် စဉ်မှန်ကို မိမိရစွဲမကျင့်၊ လမ်းသွေလမ်း မြှောင်တို့ မှာ ကျင့် နေသမျှကာလပတ်လုံး ၊ အင်မတန် ကို ခက်မှာ ။

သင်ကြည့် လေ ။ နာမည်ကြီး အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာကြီး တချို့ ခမာ ၊ နှစ်ပေါင်းဆယ်ပေါင်း အများကျင့် ခဲ့ ပါမှခွမ်းအင်ကလေးနည်းနည်းလောက်သာရနေ ကြတာ မဟုတ်လား ။ သင်ကတယ်တုန်းကမှ ကျင့် ခဲ့ တာမဟုတ်



ဗူး ။ လေ့ လာရေးသင်တန်းကလေး တက်ရုံလောက်နဲ့ ခွမ်းအင်ရလာရောတဲ့ လား ။ အဲဒီလိုအဖြစ်မျိုးရှိနိုင်မှာတဲ့ လား ။ အဲဒီကစပြီး အခွဲအလမ်းတွေ သင်ပေါ်ပြီ မှတ်ပေတော့ ။ အခွဲပေါ်ပြီဆိုကတည်းက ရောဂါပျောက်အောင် ကုမပေးနိုင်ရင်၊ သင်စိတ်ပူတော့ မယ် ။ တချို့ များ နာမည်မပျောက်အောင်ဆိုပြီး ။ ရောဂါကုတဲ့ အခါ တယ်အထိအတွေး ပေါ်ကြသလဲဆိုရင် ။ ဒီရောဂါငါပဲ ရပါတော့ ။ သူပျောက်ရင်ပြီးရောတဲ့ ။ ဒါ မေတ္တာ ဂရုဏာ ပွားတာမဟုတ်ဘူး ။ သူ့ ဂုဏ်ပကာသနစိတ်တွေ ကအလျှင်းကို ပျောက်မှမကုနဲ့ပဲဟာ ။ မေတ္တာဂရုဏာ ပွားနိုင်မှာတဲ့ လား ။ သူက နာမည်ပျက်မှာ ခိုးရိမ် နေတာ ။ ဒီရောဂါ ငါပဲရလိုက်ခမ်းပါဟယ် ဆိုတဲ့ အဖြစ်မျိုး ရောက်လောက်အောင်ကို ဖြစ်နေရရှာတယ် ။ ဂုဏ်ပကာသနစိတ်တွေ ဘယ် လောက်များ ပြင်းထန်လိုက်သလဲ ဆိုတာ ကြည့် ကြပေတော့ ။ ခုလို ရမက်မျိုးပေါ်လာပြီဆိုတာနဲ့ ။ ရောဂါကလဲသူ့ ကိုယ်ပေါ် ကူးလာလေတော့ တာပေါ့ ။ တကယ် ကို ကူးလာတာပေါ့ ။ သူများကတော့ ပျောက်ပါပြီတဲ့ ။ သူ့ ဟာသူကတော့ ရောဂါသယ်ပြီး အိမ်ပြန်ဒုက္ခခံရရှာတာပေါ့ ။ ငါတော့ ဖြင့် ပျောက်အောင် ကုပေးလိုက်ပြီလို့ အထင်ရောက်နေတဲ့ အခါမျိုးမှာ ဖြစ်စေ ။ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာလို့ အခေါ်ခံရတဲ့ အခါမျိုးမှာဖြစ်စေ ။ သင်ဟာ ဝမ်းသာလုံးဆို ပြီး ။ အကြည်ဆိုက် နေမှာ သေချာတယ် ။ ဒါအခွဲအလမ်းမဟုတ်လား ။ မပျောက်ရင်တော့ လင်းတစ် နှိုင်းရတော့ မှာပေါ့ ။ ဒါ ဂုဏ်ပကာသန ရမက်တွေ မွန်နေတာ မဟုတ်လား ။ ပြီးတော့ သင်ကုပေးတဲ့ ရောဂါသည်ရဲ့ ရောဂါအစိုးတွေ သင် ကိုယ်ပေါ်အကုန်ရောက်လာကြမှာ ။ ရောဂါအစိုးတွေကို ဘယ်သို့ ဘယ်ပုံအပြင်ထုတ်ပစ်လို့ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာ အတုအယောင်က သင်ပေးလိုက်တယ် မဟုတ်လား ။ ကျွန်တော်ပြောပြမယ် ။ အရှင်းကို ထုတ်ပစ်လို့ ရမှာမဟုတ် ဗူး ။ တစ်ခက်မှ ထုတ်ပစ်လို့ ရမှာမဟုတ်ဘူး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သင် အနေနဲ့ က အစိုးအကောင်းအဆိုးကို ခွဲနိုင်ရည်မှ မရှိပဲကိုး ။ ကြာလေကြာလေ ။ သင် ကိုယ်ထဲမှာ မဲလာလေလေ ဖြစ်ရတော့ တာပေါ့ ။ ကံကြွေး ဝင်ကြွေး ဆိုတာတွေဟာ အဲဒါတွေပေါ့ ။

တကယ်တမ်း ကျင့် ပွားအားထုတ်တော့မဲ့ အခါကျရင် သင်တော့ သေရော ။ ဘယ် နှယ်လုပ်ပါ မလဲ ။ သင် အနေနဲ့ အတိဒုက္ခတွေ ဘယ်ထိအောင်ခံပြီးပါမှ သင် ကံကြွေးဝင်ကြွေးတွေဟာ အဖြူရောင် ငြိမ်အဖြစ် ကို ရောက်လာနိုင်မှာလဲ ။ ခက်လိုက်လေစွ ။ အထူးသဖြင့် ပါရမီ ဓာတ်ခံကောင်းလေလေ ။ ခုလို ပြဿနာမျိုး ပေါ်တတ်လေလေပဲ ။ တချို့ က ရောဂါကုနိုင်အောင် -ရောဂါကုနိုင်အောင်ဆိုပြီး မရမက လိုက်ကြတယ် ။ သင် ရမက်ဇောကိုတိရစ္ဆာန်တွေက မြင်ကုန်ကြပြီလေ ။ သင် ကိုယ်ပေါ် နှိလောတော့ မှာပေါ့ ။ အပူဆိုတာ ဒါမျိုးပေါ့ ။ သင်ရောဂါကုချင်တယ် မဟုတ်လား ။ ကုလေ ။ အကြောင်းမဲ့ သက်သက် သင် ကို ကုခိုင်းတာ မဟုတ်ဘူးနော် ။ အရှုံးမရှိရင် အမြတ်လဲ ရှိမှာမဟုတ်ဘူး ။ သိပ်အန္တရာယ် များတာနော် ။ အဆုံးမှာ သင်မိတ်လို့ သူနှိလောတဲ့ အခါ ။ သင်ဘယ် နှယ်လုပ် ကျင့် တော့ မလဲ ။ လုံးလုံးကို “သွား” ပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။

တချို့ ပါရမီဓာတ်ခံ ကောင်းသူတွေဟာ သူများကံကြွေးဝင်ကြွေးတွေကို ကိုယ် ပါရမီဓာတ်ခံနဲ့လဲ

ယူကြတာ ဖြစ်တယ် ။ ရောဂါသည် တစ်ယောက်ဟာ ကံကြွေးဝင်ကြွေးတွေ တင်နေလိုက်တာ အော့လို့ ။ အသည်းအသန်ရောဂါသည် တစ်ယောက်ကို သင်ကုရင် အိမ်ပြန်ရောက်တဲ့ အခါ မချိမဆံ့ ခံရလိမ့် မယ် ။ ရောဂါ ကုဖူးကြတဲ့ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ပွားအားထုတ်သူ များစွာတို့ အနေနဲ့ ခုလို ခံစားမှု ရှိကြတယ် ။ ရောဂါရှင် ပျောက် ပြီဆိုရင် ကိုယ် ဟာကိုယ်ကတော့ အိမ်မှာတုံးတုံးလဲပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ ကြာတော့ ကံကြွေးဝင်ကြွေးတွေ သင် အပေါ် အများကြီး ကူးလာကြမှာ ဖြစ်တယ် ။ သူများကံကြွေးဝင်ကြွေးတွေကို သင်က ကိုယ် (တဲ) တွေ့နဲ့ လဲယူနေ ရတာ ဖြစ်တယ် ။ အရှုံးမရှိရင် အမြတ်လဲ မရှိနိုင်ပဲကိုး ။ သင်ရနေတာတွေက ရောဂါတွေ ဖြစ်နေပေမယ် ။ အဲဒါ တွေကို သင်က ကိုယ် (တဲ) တွေ့နဲ့ လဲယူနေရတာဖြစ်တယ် ။ ဒီခဏအတွင်းမှာ ခုလို တရားသဘော တစ်ရပ်ရှိ နေတယ် ။ အဲဒါကတော့ သင်ကိုယ် ဟာကိုယ် လိုချင်တဲ့ ဟာတွေကို တယ်သူကမှ တားမှာမဟုတ်ဖူး ။ တယ်သူ ကမှလဲ အကောင်းပြောမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒီခဏအတွင်းမှာ ထူးခြားသီးခြားဖြစ်တဲ့ အရာတစ်ခု ရှိနေတယ် ။ အဲဒါကတော့ ကံကြွေးဝင်ကြွေးများသူဟာ မကောင်းသူပဲပေါ့ ။ သင်က သူများကံကြွေးဝင်ကြွေးတွေကို ကိုယ် ပါရမီခတ်ခံနဲ့ လဲယူနေတာဖြစ်တယ် ။ အဲဒီကံကြွေးဝင်ကြွေးတွေ များလာတဲ့ အခါကျတော့ သင်တယ် နယ်လုပ် ကျင့် ပါ မလဲ ။ သင် ပါရမီ ခတ်ခံတစ်ခုလုံး ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်းကန်ရတော့မှာ ဖြစ်တယ် ။ ကြောက်စရာ မကောင်းလား ။ သူများတွေ ရောဂါပျောက်ကုန် ။ နေလို့ ထိုင်လို့ ကောင်းကုန်ဖြစ်ကုန်ကြပေမယ် ။ သင်ကတော့ အိမ်မှာ ဒုက္ခခံဖို့ သာ ပြင်ပေတော့ ။ ကင်ဆာရောဂါသည် နှစ်ယောက်လောက်ကိုများ ပျောက်အောင် ကုမိရင် ။ သူတို့ နေရာကို သင်ကဝင်ယူပြီး အသေခံသွားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ အန္တရာယ် မများလား ။ ဒါကတော့ ဒီအတိုင်းပဲ ပေါ့။ လူများစွာတို့ဟာ ဒီအထဲကတရားကိုမသိကြရှာဖူး။

အစိုးကျင့်စဉ် ဆရာ အရေခြုံ တချို့ ဆိုရင် ။ နာမည်ကတော့ ကြီးပါပေ ။ ဒါပေမယ့် နာမည်ကြီးတာ ကိုချည်း ကြည့်မနေနဲ့။ “ အဆင်း ” ရှိတိုင်းလဲ “ အချင်း ” က ရှိချင်မှ ရှိမှာလေ ။ သာမန်လူတွေဆိုတာ တာ သိတာမှတ်လို့ ။ အမောင်ပေါင်လို့ နောက်ကယောင် ဆိုတာမျိုးလို့ ။ မျက်စိမှိတ်လိုက် ယုံနေကြတာမဟုတ်လား ။ အရေခြုံ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာတွေ ခုလို လုပ်နေတာဟာ သူများကို အကျိုးယုတ်စေရုံမက ။ ကိုယ် ကိုကိုယ်လဲ အကျိုးယုတ်စေတာပဲ ။ နောက်တစ်နှစ်-နှစ်နှစ်လောက်ကြာရင် ကြည့် ပါ ။ တယ်လိုများ နေကြမလဲလို့ ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးဆိုတာ ခုလိုမျက်ဆီးလို့ ရစကောင်းတာမဟုတ်ဖူး ။ ကျင့် ပွားမှုဟာ ရောဂါပျောက်အောင် ကုပေးနိုင်တယ် ။ ဒါပေမယ့် ရောဂါကုရေးအတွက် သုံးဖို့ မဟုတ်ဖူး ။ ယင်းဟာ သာမန်လွန်ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ သာမန်လူတောထဲက အတတ်ပညာမဟုတ်ဖူး ။ ယင်းကိုသင်ခုလို ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် မျက်ဆီးတာကို လုံးလုံးခွင့် မပြုနိုင်ဖူး ။ ခုဆို အရေခြုံ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာတချို့ ဟာ ဒီကျင့်စဉ်ကို ဂုဏ်ပကာသန လိုက်စားရေး ။ စီးပွားဖြစ်ရေး လက်နက်ကိရိယာအဖြစ် သုံးလိုသုံးကြ-မိမိတို့ ရဲ့ သြဇာအာဏာ ဆိုးတွေ ပြန့်အောင် လုပ်လိုလုပ်ကြနဲ့ ဟာ ။ အစိုးကျင့်စဉ် နယ်ပယ်မှာ ကသောင်းကနင်းကို ဖြစ်လို့ ။ ယင်းတို့ ဟာ

တကယ် အစိုးကျင့်စဉ် ဆရာတွေထက် အဆပေါင်း အပုံကြီးကို များနေကြတယ်။ အစိုးကျင့်စဉ်ဆိုတာ ဒီလိုပေါ့ ရယ်လို့ သာမန်လူတွေက ပြောနေကြ ၊ လုပ်နေကြတယ် ဒါကို သင်က ယုံရောတဲ့ လား ၊ အစိုးကျင့်စဉ်ဆိုတာ ဒီလို ပေါ့လို့ထင် နေရောတဲ့လား ။ အစိုးကျင့်စဉ် ဆိုတာတယ်ဒီလိုဟုတ်မလဲ။ ကျွန်တော်ပြောနေတာက တကယ် တရားသဘောဖြစ်တယ် ။

သာမန်လူတို့ အနေနဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ဆက်ဆံကြရင်း ၊ ကိုယ်ကျိုးအတွက် မကောင်းမှု ပြုမိတဲ့ အခါ ၊ တင်လာတဲ့ ကံကြွေးဝင်ကြွေးတွေကို ကိုယ်ဟာကိုယ် ခံသွားရမှာ၊ ပြန်ဆပ်သွားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင် အနေနဲ့ တကယ် ကိုပဲ ရောဂါပျောက်အောင် ကုနိုင်တယ် ထားဦး ။ ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် သွားကုပေးလို့ ဖြစ်မှာတဲ့ လား ။ ဘုရားတွေဆိုတာ နေရာတကာ ရှိနေကြတာ ။ ဒီလောက်များလှတဲ့ ဘုရားတွေ အနေနဲ့ ဘာပြုလို့ ဒီကိစ္စကို မလုပ်ကြသလဲ ။ လူသားတွေကို သက်တောင် သက်သာဖြစ်အောင် လုပ်ပေးရင် တယ် လောက်ကောင်းမလဲ ။ ဘာပြုလို့ မလုပ်ကြသလဲ ။ လူတွေအနေနဲ့ ကိုယ် ကံကြွေးဝင်ကြွေး တွေကို ကိုယ် ဟာကိုယ် ဆပ်သွားရမှာ ဖြစ်လေတော့ ၊ ဒီတရားသဘောကို တယ်သူမှ မပျက်ဆီးခံ ကြဖူး ။ အကြင်သူ တစ်ယောက်အနေနဲ့ ကျင့် ပွားအားထုတ်နေရင်း စေတနာနဲ့ ကုပေးတာမျိုး ရှိကောင်းရှိနိုင်တယ် ။ ဒါပေမယ့် လဲ ၊ လက်ငင်းခံနေရတာကို နောက်မှခံရစေတော့ဆိုတဲ့သဘောမျိုးနဲ့ ရောဂါကို နောက်ရွှေ ပစ်လိုက် တာမျိုး လောက်သာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လိမ့် မယ် ။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လဲ ၊ ရောဂါကို ငွေခုံးရှုံးရတဲ့ အဖြစ်မျိုး ၊ အတိဒုက္ခ ရောက်ရတဲ့ အဖြစ်မျိုး ပြောင်းပေးလိုက်တာမျိုး လောက်သာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လိမ့် မယ် ။ ဒီကိစ္စကို တကယ်တမ်း လုပ်နိုင်တာမျိုးကြတော့ ၊ ကံကြွေးဝင်ကြွေးတွေကို တခါ တည်း ပယ်ရှင်းပစ်လိုက်တာမျိုးကျတော့ ၊ ကျင့် ပွားအားထုတ်သူတို့ ကိုမှသာ လုပ်ပေးနိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။ သာမန်လူတို့ ကိုတော့ လုပ်ပေးနိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်က ကိုယ် ဝိုဏ်း ၊ ကိုယ် တောင်ထဲက တရားသဘောလောက်ကိုသာ ပြောနေတာ မဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ စကြာဝဠာကြီး တစ်ခုလုံးရဲ့ အမှန်တရားကို ပြောနေတာ ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေး လောကက အဖြစ်သနစ်မှန်ကို ပြောနေတာ ။

ဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ က သင် ကို ရောဂါကုဖို့ သင်ပေးနေတာ မဟုတ်ဖူး ။ လမ်းမကြီးဆီကို၊ လမ်းစစ် လမ်းမှန်ဆီကို ခေါ်ဆောင်နေတာဖြစ်တယ် ၊ အထက်ကို တွဲခေါ်နေတာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါ့ ကြောင့် ကျွန်တော်က မွေစကြာတရားတော်ကြီးရဲ့ သားတပည့် တို့ အနေနဲ့ ရောဂါမကုကြဖို့ ၊ ရောဂါကုရင် ဒီတရားတော် ကြီးက ကျင့် သူဟုတ်တော့ မှာ မဟုတ်ဆိုတာကို သင်တန်းပေးတိုင်း ပြောနေရတာ ဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ ကျွန်တော်တို့ က သင် ကို လမ်းစစ် လမ်းမှန်ဆီတွဲခေါ်နေလို့ ဖြစ်တယ် ။ စွမ်းအင်မြင် ရုပ်ဝတ္တုတွေနဲ့ လုံးလုံးပြည့် တင်းပြီးတဲ့ အထိ ၊ သင် ကို လောကီတွင်းကျင့် စဉ်တလျှောက်လုံး ၊ ဓန္ဓာသန့် စင်ရေးလုပ်ပေးပြီးရင်း လုပ်ပေးသွားမှာ ဖြစ်လို့ ပဲ ။ သင် အနေနဲ့ ကတော့ ကိုယ်ကိုယ်ပေါ် ကိုယ်ဟာကိုယ် မဲမဲဟာတွေနဲ့

ထပ်လောင်းနေရင် ၊ ဘယ်၊ နယ်လုပ် ကျင့်၊ ပါ၊ မလဲ ။ အဲဒါတွေက ကံကြွေးဝင်ကြွေးတွေလေ ။ သင်တယ်၊ နယ်လုပ် ကျင့်၊ တော့၊ မလဲ ။ ဒီဝင်ကြွေးအကုသိုလ်တွေများလွန်းလာရင် သင်ခံနိုင်ရည် ရှိမှာမဟုတ်ဘူး။ ဒုက္ခတွေ ဆိုရင်လဲ ခံရဖန်များလွန်းရင် သင်ကျင့်လို့ရမှာမဟုတ်တော့ဘူး။ သဘောကတော့၊ ဒါပဲ ။ ဒီတရားတော်ကြီးကို ကျွန်တော်က ဖြန့်ချိလာနေပြီ ။ ကျွန်တော် ဖြန့်ချိနေတာ ဘာလဲဆိုတာကို သင်သိချင်မှ သိဦးမှာ ။ ဒီတရား တော်ကြီးကို ဖြန့်၊ ချိလာပြီ ဖြစ်တဲ့၊ နောက်တော့၊ ၊ သူ့ ကို ကာကွယ်စောင့်၊ ရှောက်နည်း၊ ရှိရတော့၊ မှာပေါ့ ။ သင်၊ အနေနဲ့၊ ရောဂါကုပေးလာရင် ၊ သင် ကိုယ်ထဲချပေးထားတဲ့ ကျင့်၊ ပွားအားထုတ်ရေး အရာမှန်သမျှကို ကျွန်တော့၊ မွေကာယက အကုန်ပြန်သိမ်းမှာ ။ ဘာမဟုတ်တဲ့၊ ဂုဏ်ပကာသနလေးအတွက်နဲ့ ၊ ခုလောက်အဖိုး ထိုက်လှတဲ့ ဟာကို သင်ပေါ့၊ ပေါ့၊ တန်တန် ဖျက်ဆီးတာမျိုးကို ဘယ်ခွင့်၊ ပြုနိုင်မလဲ ။ တရားတော်ရဲ့ လိုလားချက်နဲ့ အညီ မလုပ်ရင် ၊ ကျွန်တော်တို့၊ မွေစကြာတရားတော်ကြီးက လူမဟုတ်တော့မှူး ။ သင်၊ ခန္ဓာကိုယ်ကို သာမန်လူ့ အဖြစ် ကိုပဲ ပြန်ပို့၊ ပေးလိုက်ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ မကောင်းတာတွေကို သင် ကို ပြန်ပေးရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့၊ သင်က သာမန်လူ လုပ်မှာကိုး ။

မနေ့ က သင်တန်းပြီး ချိန်ကစပြီး ၊ ကျွန်တော်တို့ သင်တန်းသားများစွာတို့ အနေနဲ့ ၊ တကိုယ်လုံး ပေါ့၊ သွားသလို အဖြစ်မျိုးခံစားမိကြလိမ့် မယ် ။ ဒါပေမယ့် အနည်းတကာ အနည်းစု ရောဂါပြင်းသူတို့ ကျတော့ ၊ ရှေ့ပြေး အဖြစ်မျိုးနဲ့ မနေ့ ကစပြီး အခံရကျပ်လာကြပါလေရော ။ သင်တို့ ကိုယ်ပေါ်က မကောင်းတာတွေကို မနေ့ က ကျွန်တော်ပယ်ပစ်လိုက်တဲ့ နောက်မှာ အများစုအနေနဲ့ တကိုယ်လုံးကို ပေါ့ လို့ ၊ တကိုယ်လုံးကို နေလို့ ထိုင်လို့ ကောင်းလို့ ဆိုတဲ့ အဖြစ်မျိုးကို ခံစားလာကြရတယ် ။ ဒါပေမယ့် မဆုံးပဲနဲ့မရနိုင်ဆိုတဲ့ စကြာဝဠာတရားသဘောနဲ့ အညီ ၊ မကောင်းတာတွေကို အကုန်ယူပစ်လို့ မဖြစ်မှူး ။ သင်တို့ အနေနဲ့ နည်းနည်းမှမခံလို့ မဖြစ်မှူး ။ အလျှင်းကိုမဖြစ်မှူး ။ ဆိုလိုတာက သင်တို့ ရောဂါကြောရ ၊ နေထိုင်မကောင်း ဖြစ်ကြရတဲ့ အရင်းခံ အကြောင်းရင်း တွေကို ကျွန်တော်တို့ ယူပစ်လိုက်ကြပြီ ဖြစ်ပေမယ့် ၊ သင်တို့ မှာ ရောဂါခွင်တွေ ကျန်သေးတယ်ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။ ဒီဗုဒ္ဓကွဲ့အင်မတန် နိမ့်နိမ့် ပွင့် တဲ့ အခါ ၊ သင်တို့ ကိုယ်ထဲက တလိပ်လိပ်တစ်ခဲ ဖြစ်နေတဲ့ အစိုးမဲ တွေကိုရော ၊ မှောင်ပိန်းနေတဲ့ ရောဂါအစိုးတွေကိုပါ တွေ့ ရနိုင်တယ် ။ သိပ်သည်းဆ အင်မတန်ကြီးတဲ့ အဲဒီအစိုးမဲ အစိုင်းအခဲကြီး ပြယ်တဲ့ အခါ ၊ သင် တကိုယ်လုံးအကုန်ပြန် ကုန်မှာ ။ ပြည့်ကုန်မှာ။

ဒီနေ့ ကစပြီး ၊ တချို့ က ပြင်းပြင်းထန်ထန် အအေးမိသလို တကိုယ်လုံး ချမ်းစိမ် နေလိမ့် မယ် ။ အရိုးတွေတောင် နာချင်နာလာလိမ့် မယ် ။ အများအားဖြင့် ကတော့ ခြေတွေလက်တွေကိုက် ၊ ခေါင်းမှူး ခေါင်းကိုက်ဆိုသလို ကွက်ဖြစ်ကြလိမ့်မယ် ။ အရင်က အစိုးကျင့်စဉ်ကျင့် လို့ ပျောက်ကုန်ပြီလို့ ထင်တဲ့ ရောဂါဟောင်းတွေရော ၊ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာတစ်ယောက်ယောက် ကုပေးလို့ ပျောက်ပြီလို့ ထင်ရတဲ့ ရောဂါဟောင်းတွေပါ ၊ အကုန်ပြန်ထလာကြလိမ့် မယ် ။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ၊ ရောဂါတွေက ပျောက်ကုန်တာမှ

မဟုတ်ပဲ ။ ရှိမြဲရှိနေကြတာ ။ နောက်ကိုရွှေ ပေးထားရုံမျိုး ဖြစ်လေတော့ ။ တစ်နေ့ မဖြစ်-တစ်နေ့ တော့  
ပြန်ဖြစ်လာရမှာပေါ့ ။ ကျွန်တော်တို့ ကတော့ အကုန်ဆွဲထုတ် ။ အကုန်မောင်းထုတ် ။ အမြစ်ပါမကျန်အောင်  
ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်း သုတ်သင်ပစ်သွားကြမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ သင်တို့ က ရောဂါပြန်ထပြီလို့ ထင်ကောင်း  
ထင်နေကြလိမ့် မယ် ။ ဒါကသင်တို့ ကံကြွေးဝင်ကြွေးတွေကို အရင်းအမြစ်ကနေ ပယ်ရှင်းပစ်တာဖြစ်လို့ ။  
တန်ပြန်မှုတွေ ဖြစ်ကြလိမ့် မယ် ။ တချို့ က ဟိုနေရာနေမကောင်းလိုက် ။ ဒီနေရာနေမကောင်းလိုက် ။ တချို့ က  
ဒီလိုနေမကောင်းလိုက် ။ ဟိုလိုနေမကောင်းလိုက်နဲ့ ။ အမျိုးမျိုးခံကြရလိမ့် မယ် ။ အကုန်မုန်တာတွေ  
ချည်းလိုမှတ်ပါ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်မှာထားရဦးမယ် ။ ဘယ် လောက်ကြီး အခံရခက်နေနေ ။ သင်တန်းကိုတော့  
တက်ဖြစ်အောင် ဆက်ဆက်လာတက်ကြပါ။ သင်တန်းအထဲကိုသာ ခြေချမိပါလေ ။ သင် ရောဂါ လက္ခဏာတွေ  
အကုန်ပျောက်ကွယ်ကုန်မှာ ဖြစ်တယ် ။ ဘာမှ အန္တရာယ်ဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို ရှင်းအောင်ပြောထားပါရစေ  
။ “ဗျား” လိုက် “နာ” လိုက်သမ္မု သေချင်စေကို နံနေတာပဲလို့ ထင်နေရတဲ့ တိုင်အောင် ။ တအားခဲလာကြဖို့  
မျှော်လင့်တယ် ။ တရားဆိုတာ ရခဲလှလေစွ။ သင်အနေနဲ့ အခံရခက်လေလေ ။ “ ဝတ္ထုထွင်ခေါင် - တန်ပြန်မုချ ”  
ဆိုသလို ။ သင် ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုလုံးသန့် ခင်လာရတော့ မှာဖြစ်တယ် ။ လုံးလုံးလျားလျား သန့် ခင်လာရတော့ မှာ  
ဖြစ်တယ် ။ ရောဂါဇာန်ဖြစ်တွေကတော့ ပယ်ရှင်းပစ်လိုက်ပြီ ။ အခိုးမဲ တချို့ သာ ပျံ ထွက်ကုန်စရာ ကျန်တော့ လို့  
။ သင် အနေနဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခလဲ နည်းနည်းလောက်တော့ ခံရလိမ့် ဦးမယ် ။ ကိုယ် ဟာကိုယ် နည်းနည်းကလေးမှ  
မခံလို့ တော့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ ။

သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းထဲမှာ ။ သင် အနေနဲ့ ဂုဏ်တွေ ပကာသနတွေအတွက် ဟိုလူနဲ့  
ခွက်စောင်းစုတ်ရ ။ ဒီလူနဲ့ ခွက်စောင်းစုတ်ရ ။ အအိပ်ပျက်-အစားပျက် ဖြစ်ရနဲ့ ဟာ ။ သင် ကျန်းမာရေး  
အတော်ကို ပုံပျက်ပန်းပျက် ဖြစ်နေမှကိုး ။ တခြားဟင်းလင်းပြင်မှာ သင်ခန္ဓာကိုယ်ကိုကြည့် လိုက်ရင် ။  
အရိုးတွေတောင် မဲချိပ် ကုန်ကြပြီလေ ။ ဒီလိုခန္ဓာမျိုးကို တခါတည်းဆိုသလို သန့် ခင်ပေးတဲ့ အခါ ။  
တန်ပြန်မှုတစ်စက်ကလေးမှ မရှိဖို့ ဆိုတာကတော့ ဘယ်ဖြစ်နိုင်ပါ့ မလဲ ။ ဒါ့ ကြောင့် တန်ပြန်မှုတွေတော့  
ရှိမှာပေါ့ ။ တချို့ ဆိုရင် အောက်လျှော့အထက်လှန် ဖြစ်တတ်ကြတယ် ။ အရင်က အနယ်နယ်က  
သင်သားများအနေနဲ့ ထိတွေ့ ခံစားချက်များကို ကျွန်တော့်ကို ရေးပေးကြရာမှာ ဒီအကြောင်းပါ ပါလာတတ်  
ကြတယ် ။ “ ဆရာခင်ဗျား ။ ကျွန်တော်သင်တန်း အပြီးအိမ်ပြန်တဲ့အခါ ။ တလမ်းလုံး ဒီအိမ်သာဝင်-ဟိုအိမ်သာ  
ထွက်နဲ့ ဟာ ။ အိမ်ရောက်တဲ့ အထိပါပဲ ” တဲ့ ။ ကိုယ်တွင်းအင်္ဂါတွေကိုပါ သန့် ခင်ပေးရတာကိုး ။ တချို့  
ကျတော့လဲ အိပ်ပျော်ကုန်ကြတယ် ။ ကျွန်တော်လဲ ပြောပြီးရောနိုးလာပါလေရော ။ ဘာပြုလို့  
ခုလိုဖြစ်ရသလဲဆိုတော့ ။ သူ့ ခေါင်းထဲမှာ ဝေဒနာရှိနေတာကိုး ။ ဒီအတိုင်း အစိမ်းလိုက်သက်သက်ကိုင်းတွယ်ရင်  
တယ်ခံနိုင်ပါ့ မလဲ ။ ဒါ့ ကြောင့် မေ့ ဆေး-ထုံဆေးပေးထားတဲ့ အပြစ်မျိုးရောက်အောင် လုပ်ပေးထားရတယ် ။

ဒါပေမယ့် တချို့ကျတော့ အကြားအာရုံ တာမှမဖြစ်လေတော့ ၊ အိပ်လိုက်တာမှ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် ဖြစ်ပေမဲ့ ၊ တစ်လုံးမကျန် နားထဲ အကုန်ဝင်ကုန်ပါလေရောတဲ့ ။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး လူလဲ လန်းလန်းဆန်းဆန်း ဖြစ်လာပါလေရော ။ နှစ်ရက်လောက် မအိပ်မနေ နေမိဦးတော့ ၊ အိပ်ချင်စိတ်မရှိဖူးတဲ့ ။ ခုလိုတစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် မတူတာမျိုးတွေကို အကုန်သပ္ပာယ် ပြန်ဖြစ်အောင် လုပ်ပေးသွားမှာချည်း ဖြစ်တယ် ။  
တစ်ကိုယ်လုံး ခြေဆုံးခေါင်းဆုံး သန့် ခင်ပေးသွားမှာ ဖြစ်တယ် ။

ဓမ္မစကြာတရားတော် တကယ်ကျင့် သူတို့ အနေနဲ့ ၊ စိတ်အခွဲအလမ်းတွေကို လွှတ်ချနိုင်မယ်ဆို ရင် ၊ ခုကစပြီး တန်ပြန်မှုတွေ ပေါ်လာလိမ့် မယ် ။ အခွဲမကျွတ်သူတွေကျတော့ ၊ ပါးစပ်ကတော့ ပြောပါရဲ့ လွှတ်ချ လိုက်ပြီတဲ့ ။ လက်တွေ့ ကျတော့ တခြားစီပေါ့ ။ ဒီတော့ ဒီလူတွေကို ခန္ဓာသန့် ခင်ပေးဖို့ ဆိုတာ ခက်လိုက် လေစွဲ။ တချို့ ကျတော့ လဲ ကျွန်တော်တာပြောနေသလဲဆိုတာကို နောက်ပိုင်းမှာ နားလည်လာကြတယ် ။ စိတ်အခွဲတွေ လွှတ်ချလာနိုင်တာနဲ့ အမျှ ၊ ခန္ဓာသန့် ခင်ရေးလဲ လုပ်ပေးခံ လာကြရတယ် ။ သူများတွေ တစ်ကိုယ် လုံးပေါ့ ကုန်တော့ မှ ၊ သူတို့ ခဗျာ ရောဂါကင်းရေး စအလုပ်ခံလာကြရ ၊ နေထိုင်မကောင်း စဖြစ်လာ ကြရတာတယ် ။ သင်တန်းတိုင်းမှာပဲ ခုလိုနောက်ကျကျန်နေရသူ ၊ အသိတရားနည်းနည်းခေါင် သူတွေ ရှိတတ်ကြတယ် ။ ဒါ့ကြောင့် ဘယ်လိုအဖြစ်မျိုးနဲ့ ကြုံရ-ကြုံရ ၊ အကုန်မူမှန်တာတွေချည်းလို့ သာ သဘောထား ကြပေတော့ ။ ဒီပြင်နေရာတွေမှာ သင်တန်းပေးတုန်းကလဲ ခုလိုအဖြစ်မျိုးနဲ့ ကြုံရလေ့ရှိတယ် ။ တချို့ များ အခံရကျပ်လွန်းလို့ ၊ နေရာကမထဲပဲ ကုလားထိုင်မှာမှောက်နေကြတယ် ။ သူ့ အထင်က ကျွန်တော်ခင်ပေါ်က ဆင်းလာပြီး သူ့ ကိုများ ကုပေးမလားလို့ပေါ့ ။ ကျွန်တော်က ကုပေးမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒီဂိတ်ကိုတောင် သင်မကျော်နိုင်ရင် မခက်လား ။ ရှေ့ ဆက်ကျင့် သွားတဲ့ အခါ ၊ တေးဒုက္ခကြီးတွေကို အများကြီး ရင်ဆိုင်သွားရ မှာ။ ဒါကလေးတောင် မကျော်နိုင်ရင် ၊ ဘယ် နယ်လုပ် ကျင့် ပါ့ မလဲ ။ ခုလောက်ကလေးကိုတောင်မှ မကျော်နိုင်တော့ မှားတဲ့ လား၊ ကျော်နိုင်ရမှာချည်းပေါ့ ။ ဒါ့ ကြောင့် ရောဂါကုပေးပါဆိုပြီး ကျွန်တော် ဆီ ထပ်လာမနေကြပါနဲ့ တော့ ။ ကျွန်တော်ကလဲ ကုပေးမှာ မဟုတ်ဖူး ။ “ရောဂါ ” ဆိုတဲ့ ဒီစာလုံးကို ကြားလိုက်ရုံနဲ့ ၊ ကျွန်တော်က ဆက်ပြီးနားမထောင်ချင်တော့ မှား ။

လူဆိုတာ အင်မတန် ကို ချွတ်ရခက်တာ ။ သင်တန်းတိုင်းမှာပဲ ခုလို မလိုက်နိုင်ကြသူတွေ ငါးရာခိုင်နှုန်း ၊ ဆယ်ရာခိုင်နှုန်းလောက် ရှိတတ်တယ် ။ လူတိုင်းလူတိုင်း တရားတော်ရင်ဝယ်ပိုက်မိဖို့ ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဖူး ။ ဇွဲနဲ့ပဲကျင့် သွားနိုင်ကြတယ် ထားဦးတော့ ၊ ပေါက်မြောက်နိုင်ပါ့ မလားဆိုတာကို ကြည့် ရဦးမယ် ။ စိတ်ဒုံးဒုံး ချကျင့် သွားနိုင်-မသွားနိုင်ဆိုတာကို ကြည့် ရဦးမယ် ။ လူတိုင်းလူတိုင်း ဘုရားဖြစ်ဖို့ ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဖူး။ တရားတော်ကို တကယ်တမ်း ကျင့် သူမှန်ရင် ၊ ဒီစာအုပ်ကို ကြည့် ခြင်းအားဖြင့် လဲ ၊ အလားတူ အဖြစ်မျိုးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာကြမှာ ဖြစ်တယ် ၊ ရသင့် ရထိုက်တာ မှန်သမျှကိုလဲ အလားတူ ရလာကြမှာ ဖြစ်တယ် ။

# တတိယ ပို့ချချက်

## သင်သားများကို ကျွန်တော်က သားတပည့်တွေချည်းအဖြစ် သဘောထားခြင်း

ကျွန်တော်ဘယ်လိုကိစ္စတစ်ရပ်လုပ်နေသလဲ ဆိုတာကို အများတကာတို့ သိကြပါရဲ့ လား ။ ကိုယ့် ဟာကိုယ် လေ့ လာရင်း ၊ တကယ်တမ်း ကျင့် နိုင်သူတွေ အပါအဝင်-သင်သားအားလုံးကို ကျွန်တော်က သားတပည့်တွေအဖြစ် တွဲခေါ် နေတယ် ။ အဆင့် မြင့် ဆီ တက်လှမ်းရာမှာ သင်တို့ ကို ခုလို လက်တွဲမခေါ်လို့ မဖြစ်ဖူး ။ နို့ မဟုတ်ရင် ၊ တာဝန်မဲ့ ရာ ကျလိမ့် မယ် အရမ်းလျှောက် လုပ်မိရာ ကျလိမ့် မယ် ။ ကျွန်တော်တို့ က သင်တို့ ကို ဒီလောက်များတဲ့ ဟာတွေ ပေးထားတယ် ။ သာမန်လူတွေ မသိအပ်တဲ့ တရားသဘောတွေ ဒီလောက်အများကြီးကို သိထား စေတယ် ။ ကျွန်တော်က သင်တို့ ကို ဒီတရားတော်ကြီး သင်ပေးတယ် ။ ပြီးတော့ များမြောက်လှတဲ့ ဥစ္စာတွေကိုလဲ ပေးသွားဦးမယ် ။ ကိုယ်ခန္ဓာကို သန့် စင်ရေးလုပ်ပေးတယ် ။ ဒီပြင် ပြဿနာတချို့နဲ့ လဲ နှီးနှယ်လာစရာရှိနေ တယ် ။ ဒါကြောင့် သင်တို့ ကို သားတပည့် လို့ တွဲမခေါ်လို့ အလျှင်းကို မဖြစ်ဖူး။ သာမန်လူတွေကို ဆိုရင်၊ အာကာလျှိုဝှက်ချက်တွေကို ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် ခုလောက် များများစားစား ပေါက်ကြားစေတာမျိုးကို တယ်ခွင့် ပြုနိုင်မလဲ ။ ဒါပေမယ့် တစ်ခုတော့ ရှိတယ် ။ ခုခေတ်လဲပြောင်းပြီ ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ကလဲ ဒူးညှတ်ဦးတိုက်ကြသလိုပုံစံမျိုးတွေ လုပ်မနေတော့ ဖူး ။ အဲဒါမျိုးတွေကဘာမှအသုံးကျတာ မဟုတ်ဖူး ။ ပုံစံက တာသာရေးနဲ့ တူတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒါမျိုး မလုပ်ဖူး ။ သင် အနေနဲ့ ဦးတိုက်ဆရာတင်ပြီးပြီထားဦး ၊ အပြင် ရောက်တာနဲ့ ၊ သာမန်လူတောထဲမှာ လုပ်ချင်တာတွေ လျှောက်လုပ်နေ ထင်ရာလျှောက်ကျဲနေ ၊ ဂုဏ်တို့၊ ပကာသနတို့၊ ကိုယ်ကျိုးတို့၊ အတွက်နဲ့ ကိုယ် ဖက်ယက်လား ပြုလား၊ ခွက်စောင်းခုတ်လားပြုလားလုပ်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး ၊ တာအသုံးကျမှာတဲ့ လဲ ။ သင် အနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ အလံထူပြီး ၊ တရားတော် နာမည်ပျက်စေရာပျက်စေကြောင်းတွေကိုတောင် လျှောက်လုပ်ကောင်း လုပ်နေဦးမှာ ။

တကယ်တမ်း ကျင့် မိုးဆိုတာ လုံးလုံးလျားလျားကိုသင့်ဒီစိတ်နဲ့ ကျင့်သွားရမှာဖြစ်တယ် ။ သင် အနေနဲ့ သာ ကျင့် နိုင်မယ်ဆိုရင်ထိထိမိမိ ၊ ကြံ ကြံ ခိုင်ခိုင် ဦးလည်မသန် ကျင့် သွားနိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ ကျွန်တော်တို့ က သင် ကို သား တပည့် အဖြစ် လက်တွဲခေါ်သွားမှာဖြစ်တယ် ။ အဲဒီလို မလုပ်လို့ကို မဖြစ်ဖူး ။ ဒါပေမယ့် တချို့ က ကိုယ် ကိုကိုယ် ကျင့် သူတစ်ယောက်အနေနဲ့ တကယ်တမ်း ကျင့် သွားချင်မှ သွားနိုင်မှာ တချို့ ကျ တော့လဲ ကျင့် သွားနိုင်စရာ မရှိဖူး ။ ဒါပေမယ့် လဲ လူပေါင်းများစွာတို့ ကတော့ တကယ် ကို ကျင့် သွားကြမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင် အနေနဲ့ သာ ကျင့် ပါလေ ၊ ကျွန်တော်တို့ က သားတပည့် အဖြစ်လက်တွဲခေါ်သွားမှာဖြစ်တယ် ။

ကျင့် ကွက် ၄-၅တွဲ လောက်ကိုသာနေ့ တိုင်း ကျင့် နေရုံနဲ့ မွေခကြာတရားတော်ရဲ့ သား တပည့် ဖြစ်ရောတဲ့ လား ။ အမှန်မရှိဖူး ။ တကယ်တမ်း ကျင့် တဲ့ အခါ ၊ ကျွန်တော်တို့ ပြောနေတဲ့ စိတ်ရည်စိတ် သွေးခံချိန်အတိုင်း လိုက်နာသွားမှဖြစ်မယ် ။ မိမိစိတ်ရည်စိတ်သွေးကို တကယ်တမ်း မြှင့် တင်ပေးသွားမှဖြစ်မယ် ။ ဒါမျိုးက မှ တကယ် ကို ကျင့် တာ ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက်လာခြင်းမရှိပဲ ၊ အရာရာ ကိုဖြည့်တင်းပေးဖို့ ဖြစ်တဲ့ အား ကောင်းတဲ့ ခွမ်းအင်မရှိပဲနဲ့ ၊ ကျင့် ကွက်တွေလောက်ကိုသာ သင်ကျင့်နေရင် ၊ ကျင့် ပွားအားထုတ်ခြင်းလို့ ဆိုနိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ ကလဲ သင် ကို မွေခကြာတရားတော် သားတပည့် အဖြစ် သဘောထားနိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ သင်အနေနဲ့ ကျင့် ကွက်တွေ ကျင့်နေတဲ့ တိုင်အောင် ၊ ဒီအတိုင်းဆက်သွားခဲ့ သော် ၊ ကျွန်တော်တို့ မွေခကြာတရားတော် လိုလားချက်နဲ့ အညီ မလိုက်နာနိုင်ရင် ၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေး မြှင့် မတင်နိုင်ရင် ၊ သာမန်လူ တောထဲမှာ ထင်ရာစိုင်းနေဦးမယ်ဆိုရင် ၊ တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခုဆိုသလို ငြိုဟ်တိုးရလာစရာလဲ ရှိလိမ့် မယ် ။ ကျွန်တော်တို့ မွေခကြာတရားတော် ကျင့် မိလို့ သင်အတိမ်းအစောင်းဖြစ်ရတာလို့ လဲ ပြောကောင်းပြောလာလိမ့် မယ် ။ ဒါအကုန် ဖြစ်နိုင်တာချည်းပဲ ။ ဒါ ကြောင့် သင် အနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးခံညွှန်းနဲ့ အညီ တကယ် တမ်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ပါမှသာ ၊ တကယ်ကျင့် သူ မည်ပေမယ် ။ ကျွန်တော်အကုန် ရှင်းအောင်ပြောပြီးပြီ ။ ဒါ ကြောင့် ဆရာတင်ခြင်းဆိုတာမျိုးလို့ အပြင်ပုံပန်းဆန်ဆန် ကိစ္စမျိုးအတွက်နဲ့ ၊ ကျွန်တော် ခဏီ ထပ်လာမနေကြပါ နဲ့ တော့ ။ သင် အနေနဲ့ တကယ်တမ်းသာ ကျင့် ပါလေ ၊ ကျွန်တော်က ခုလိုသဘောထားသွားမှာ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော် မွေကာယတွေဟာ မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် များလှတာ ၊ ဒီသင်သားတွေလောက် မပြောနဲ့ ၊ ဒီထက်များဦးတော့ ကျွန်တော်က အုပ်ထိန်းသွားနိုင်မှာချည်း ဖြစ်တယ် ။

**ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းကျင့် ခဏီနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ**

ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းကျင့် ခဏီဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်ဖူး ။ ဒီအချက်ကို ကျွန်တော်ရှင်းအောင် ပြော ထားရ မယ်။ ခဏီ “တောက်” ဂိုဏ်း ကျင့် ခဏီလဲ “တောက်” ဘာသာမဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူတချို့ ဟာ ဒီကိစ္စတွေကိုရှင်းကိုမရှင်းကြဖူး ။ တချို့က ကျောင်းတိုက်တွေက ဘုန်းကြီးတွေဖြစ်ပြီး၊ တချို့ကတော့ ဥပါသကာတွေဖြစ်ကြတယ် ။ သူတို့ က ဗုဒ္ဓဘာသာထဲက ကိစ္စတွေကို မိမိသိတာများတယ်ဆိုပြီး ၊ ကျွန်တော်တို့ သင်သားများကြားမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲက ကိစ္စတွေကို နင်းကန်ဝါဒဖြန့် ကြတယ် ။ ကျွန်တော်ပြောထားမယ် ။ အဲဒီလို မလုပ်ကြနဲ့ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ တရားတောင်ချင်း တူကြတာမဟုတ်လို့ ဖြစ်တယ် ။ ဘာသာ ရေးက ဘာသာရေးပုံစံနဲ့ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာကတော့ ၊ ကျွန်တော်တို့ ဒီဂိုဏ်းက ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေး အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ကို ဖြန့်ချိနေတာဖြစ်တယ် ။ မွေခကြာတရားတော် ကအချိန်ပြည့်ကျင့်နေကြတဲ့သားတပည့် တို့ ကလွဲလို့ ၊ ဘာသာ ရေးပုံစံကို လိုက်ဖို့ မလိုဖူး ။ ဒါ ကြောင့် မွေအဆုံးကာလက ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်ဖူး ။



ဗုဒ္ဓဘာသာထဲကဓမ္မဟာ ဗုဒ္ဓဓမ္မထဲက အစိတ်အပိုင်းကလေးတစ်ရပ်သာဖြစ်တယ် ။ အင်မတန်  
မြင်မြတ် အင်မတန်နက်နဲတဲ့ တရားတော်ကြီးတွေလဲ အများကြီးရှိသေးတယ် ။ အဆင့် အသီးသီးတို့ မှာလဲ  
မတူတဲ့ တရားတွေရှိကြသေးတယ်။ ရှင်တော်သကျမုနိက ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်း  
လေးထောင်ရှိကြောင်း ဟောကြားခဲ့တယ်။ (တရုတ်) ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာတော့၊ နည်းနည်းပဲရှိတယ် ။ ယင်းတို့  
ကတော့ ၊ “ထျန်ထိုင်” (Tian-tai)ကျင့်၊ ခင်“ဟွာယင်” (Hua-yan) ကျင့်၊ ခင် ၊ “ဇင်” ကျင့်၊ ခင် ၊ ဝိသုဒ္ဓိမြေခင် ကျင့်၊  
ခင် ၊ တိပက် လျှို့ ဝှက် ကျင့်၊ ခင် စသည်တို့ ဖြစ်တယ် ။ အခွန်းထွက်တောင် မရှိဖူး ။ ဒါ့ ကြောင့် ယင်းဟာ  
ဗုဒ္ဓဓမ္မတစ်ရပ်လုံးကို လွှမ်းခြုံခြင်း မပြနိုင်ဖူး ။ ယင်းဟာ ဗုဒ္ဓဓမ္မရဲ့ အစိတ်အပိုင်းကလေး တစ်ရပ်သာဖြစ်တယ် ။  
ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မစကြာတရားတော်ဟာလဲ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာများထဲက တစ်ခုအပါအဝင်  
ဖြစ်တယ် ။ ကနဦး ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ ရော ဓမ္မ အဆုံးကာလ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ ရော သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိဖူး ။  
ခေတ်ဘာသာရေးတွေနဲ့ လဲ သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိ ဖူး ။

ဗုဒ္ဓဘာသာကို လွန်ခဲ့ တဲ့ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင် ငါးရာလောက်က ရှေးအိန္ဒိယပြည်မှာ ရှင်တော်  
စကြာမုနိက တည်ထောင်ခဲ့ တာဖြစ်တယ် ။ သိဒ္ဓိပုတြ၊ ဉာဏ်တော်ပွင့် လာတဲ့ အခါ ၊ ရှင်တော်သကျမုနိဟာ သူ့  
ဉာဏ်တော် ထဲပြန်ပေါ်လာတဲ့ အတိတ်က ကျင့် ပွားအားထုတ်ခဲ့ တာတွေကို လူသားအပေါင်း အကျွတ်တရားရ  
စေရန် ထုတ်ဖော်ဖြန့် ချိ ခဲ့ တယ် ။ သူ့ ဂိုဏ်းထဲမှာကျမ်းစာအုပ်တွေ တယ်နှစ်သောင်းလောက် ရှိနေနေ ၊  
စင်စစ်တော့ စကားလုံးသုံးလုံးနဲ့ ပြီးနေတာဖြစ်တယ် ။ ဒီဂိုဏ်းရဲ့ ထူးခြားချက်က “သီလ-သမာဓိ-ပညာ” လို့ ခေါ်  
တယ် ။ သီလဆိုတာက သာမန် လူတွေကြားက ရမက်မှန်သမျှပြတ်ကုန်စေဖို့၊ အကျိုးခွဲမက်မှုတွေ ပြုန်းကုန်စေ  
အောင် အတင်းအကျပ်ပန်တီးပေးဖို့ ၊ လောကီရေးရာအပြာပြာနဲ့ ကင်းပြတ် စေဖို့ စသည်တို့ ဖြစ်တယ် ။  
ဒီနည်းအားဖြင့် အကြင်သူရဲ့ စိတ်ဟာ တာမှစဉ်းစား မနေပဲ စိတ်ပလာအဖြစ်ကို ရောက်လာနိုင်လိမ့် မယ် ။  
တည်ငြိမ် လာနိုင်လိမ့် မယ် ။ ဒါကတော့ အပြန်အလှန်အကျိုးသက်ရောက်နေကြတဲ့ သဘောပေါ့ ။ အဲဒီလို  
တည်ငြိမ် လာတဲ့ အခါ ၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေးတက်လို့ တက်လို့ သာလာအောင် ၊ အေးချမ်းတည်ငြိမ်စွာ ပိပိရိရိ  
ကြိုးကြိုးကုတ်ကုတ် တရားထိုင် ကျင့် သွားရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါက ဒီဂိုဏ်းရဲ့ တကယ် ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေး  
အပိုင်းဖြစ်တယ် ။ သူတို့ ဟာက ကိုယ်ခန္ဓာ ကျင့် ကွက် ဘာမှမပါဖူး ။ ကိုယ်ခန္ဓာတစ်ခုလဲရေးလဲ မပါဖူး ။ အဆင့်  
အဆုံးအဖြတ်ပေးတဲ့ ကျင့်ရည်ကျင့်သွေးကိုသာကျင့် ကြတယ် ။ ဒါ့ ကြောင့် စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို ခွဲကျင့် ကြတယ်။  
ခန္ဓာကျင့် ရေး လုပ်နေစရာ မလိုတော့ ၊ ခွမ်းအင်အသွင်သစ် ကူးပြောင်းရေးကိုလဲ အာရုံထားနေစရာ မ လိုဖူးပေါ့ ။  
တစ်ချိန်တည်းမှာ တည်ငြိမ်စွမ်းတက်လာအောင် အငြိမ်း ဓာတ်ကို ကျားကန်ပေးသွားကြမှာ ဖြစ်တယ်။  
တရားထိုင်တဲ့ အခါ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေကိုကောင်းကောင်း ဆပ်ရာကျအောင် ၊ ပေါ်လာသမျှ နာကျင်ကိုက်ခဲ  
စူးအောင် ထောင် နှင် ဝေဒနာမှန်သမျှကို ခွဲခိုင်းခိုင်းဆင်းရဲပင်ပန်းကြီးစွာ သည်းခံကျင့် သွားကြမှာ ဖြစ်တယ် ။

ပညာဆိုတာကတော့ တရားအလင်းပွင့် လာ ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် အပေါင်းနဲ့ ပြည့် နုံလာခြင်း ကိုဆိုလိုတာ ဖြစ်တယ် ။ အဲဒီအခါကျရင် ခန္ဓာဝဠာကြီးရဲ့ အမှန်တရားကို တွေ့ လာရမှာဖြစ်တယ် ။ ခန္ဓာဝဠာအတွင်းရှိ ဟင်းလင်းပြင်အသီးသီးတို့ က သရုပ်သကန်အမှန်တို့ ကို တွေ့ လာရမှာဖြစ်တယ် ။ ဘုန်း တန်ခိုးအာနုတော်အနန္တနဲ့ ပြည့် နုံလာမှာဖြစ်တယ်။ အဲဒါ ဉာဏ်တော်ပွင့် ခြင်း ၊ တရားအလင်းပွင့် ခြင်းလို့ ခေါ်တယ် ၊ သိဒ္ဓိပွင့် ခြင်းလို့ လဲ ခေါ်တယ် ။

ရှင်တော်သကျမုနိအနေနဲ့ ဒီဂိုဏ်းထောင်စဉ် ၊ အိန္ဒိယမှာ ဘာသာရေးရှစ်မျိုး တပြိုင်တည်း ပြန့် ပွားနေတယ် ။ အနက်ကြီး အမြစ်တွယ်နေတာက ဗြဟ္မဏဘာသာလို့ ခေါ်တယ် ။ ရှင်တော်သကျမုနိဟာ တစ်သက်လုံးပဲ ဒီပြင် ဘာသာတွေနဲ့ အယူဝါဒရေးရာ အတိုက်အခံ ဖြစ်ခဲ့ ရတယ် ။ ရှင်တော်သကျမုနိဖြန့်ချိ တာက တရားစစ် တရားမှန်ဖြစ်လေတော့ သူပြန့်ချိတဲ့ ပုဒ္ဓမ္မဟာ တစ်လျှောက်လုံး ထွန်းကားသည်ထက် ထွန်းကားလာသလို ၊ ဒီပြင် ဘာသာတွေကတော့ ဆုတ်ယုတ်သည်ထက်ဆုတ်ယုတ်လာကြရတယ် ။ အနက်ကြီး အမြစ်တွယ်နေတဲ့ ဗြဟ္မဏဘာသာတောင်မှ ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်းမတတ် ဖြစ်လာရ ရှာတယ် ။ ဒါပေမယ့် ရှင်တော်သကျမုနိ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူတဲ့ နောက်ကျတော့ ၊ ဒီပြင် ဘာသာတွေ ပြန်ထ လာကြပြန်ရော ။ အထူးသဖြင့် ဗြဟ္မဏဘာသာလဲ ပြန်ပြီးဖွံ့ဖြိုးလာပြန်ရော ။ ဒီကြားထဲ ၊ ပုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ ဘယ်လိုအခြေအနေ တစ်ရပ် ပေါ်လာသလဲဆိုတော့ ၊ ရဟန်းတချို့ ဟာ မတူတဲ့ အဆင့် တွေမှာ သိဒ္ဓိပွင့် လာကြ ၊ တရားအလင်း ပွင့် လာကြတယ် ။ ဒါပေမယ့် အဆင့် က နိမ့် တယ် ။ ရှင်တော်သကျမုနိက တထာဂတအဆင့် ကို ရောက်နေပြီ ။ ရဟန်းများစွာတို့ ကတော့ ဒီအဆင့် မရောက်ကြသေးဖူး ။

မတူတဲ့ အဆင့် တွေမှာ ၊ ပုဒ္ဓတရားတော်အနေနဲ့ မတူတဲ့ ပေါ်လွင် မှုတွေ ရှိနေတယ် ။ ဒါပေမယ့် မြင့် လေ-အမှန်တရားနဲ့ နီးလေ ၊ နိမ့် လေ အမှန်တရားနဲ့ ဝေးလေဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် အဆင့် နိမ့် မှာ သိဒ္ဓိပွင့် ကြ ၊ တရားအလင်းပွင့် ကြတဲ့ ရဟန်းတွေက ၊ စိမိတို့ အဆင့် မှာ မြင်ရတဲ့ ခန္ဓာဝဠာ ပေါ်လွင်ပြမှုတွေ ၊ သိရတဲ့ အခြေအနေတွေနဲ့ သဘောပေါက်တဲ့ တရားသဘောတို့ ကို မူတည်ပြီး ၊ ရှင်တော်သကျမုနိ မိန့် မြှောက်သွားတဲ့ စကားတွေကို အဓိပ္ပာယ်ရှင်းပြကြတယ် ။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ၊ ရဟန်းတချို့ က ရှင်တော်သကျမုနိ ဟောသွားတဲ့ တရားတွေကို ဒီလိုအဓိပ္ပာယ်ရှင်းလား ၊ ဟိုလို အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလား လုပ်လာကြတယ် ။ တချို့ က တော့လဲ ကိုယ်သဘောပေါက်တဲ့ ဟာတွေကို ရှင်တော်သကျမုနိရဲ့ စကားအဖြစ်နဲ့ ပြောလာကြတယ် ။ ရှင်တော် ခန္ဓာမုနိရဲ့ နဂိုစကားရင်းကိုတော့ မပြောကြတော့ ဖူး ။ ဒီတော့ ပုဒ္ဓတရားတော်ဟာ ပုံပျက်ပန်းပျက် ဖြစ်ကုန်ရ တာပေါ့ ။ ရှင်တော်ခန္ဓာမုနိ ဟောသွားတဲ့ တရားအရှင်းကို မဟုတ်တော့ ဖူးပေါ့ ။ နောက်ဆုံးအနေနဲ့ ကျတော့ ၊ ပုဒ္ဓဘာသာထဲကပုဒ္ဓတရားတော်ဟာ အိန္ဒိယမှာ ပျောက်ကွယ်ကုန်ရပါလေရော ။ ဒါကြီးလေးတဲ့ သမိုင်းသင်ခန်း စာတစ်ရပ်ဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် နောက်တော့ အိန္ဒိယမှာ ပုဒ္ဓဘာသာ မရှိရှာတော့ ဖူး ။ မပျောက်ကွယ်ခင် ပုဒ္ဓ

တာသာဟာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများစွာကို ဖြတ်သန်းခဲ့ ရတယ် ။ နောက်ဆုံးကျတော့ ၊ ပြုဟူတာသာထဲကဟာ တချို့နဲ့ ပေါင်းစပ်ပြီး ၊ ဟိန္ဒူတာသာလို့ ခေါ်နေတဲ့ အိန္ဒိယက လက်ရှိတာသာအဖြစ်ကို ရောက်ရှိလာခဲ့ ရတယ် ။ တာဘုရားမှ မကိုးကွယ်တော့ ပဲ ၊ တခြားဟာ တချို့ ကို ကိုးကွယ်လာကြတယ် ။ ရှင်တော်သကျမုနိကိုလဲ မယုံကြတော့ မှုး ။ ယင်းဟာ ခုလိုအခြေအနေမျိုး ဖြစ်တယ် ။

ဗုဒ္ဓတာသာအနေနဲ့ သူ့ ဖြစ်စဉ်တစ်လျှောက်မှာ အတော်အတန်ကြီးမားတဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု တချို့ကို ဖြတ်သန်းခဲ့ရတယ် ။ တစ်ခုက ရှင်တော်သကျမုနိကွယ်တဲ့ နောက် သိပ်မကြာခင် ၊ တချို့ က ရှင်တော်သကျမုနိ ဟောသွားတဲ့ အဆင့် မြင့် တရားသဘောကိုအခြေပြုပြီး ၊ မဟာယာန (နိဗ္ဗာန်သွားယာဉ် အကြီးကိုးကွယ်) ဗုဒ္ဓတာသာကို တည်ထောင်လိုက်ကြတယ် ။ ရှင်တော်သကျမုနိ အတိအလင်းဟောသွားတဲ့ တရားတွေဟာ သူလိုကိုယ်လိုလူတွေကို ဟောသွားတာဖြစ်တယ် ။ သတ္တဝါအပေါင်း အကျွတ်တရားရ ရေးမပါမှူး။ ကိုယ် ဟာကိုယ်ကျွတ်လွတ်ရေး ၊ ရဟန္တာအဖြစ်ရရေးပဲ ပါတယ်ဆိုပြီး ၊ ယင်းကို ဟိနယာန (နိဗ္ဗာန်သွားယာဉ် အယ်ဒိုက်) ဗုဒ္ဓတာသာလို့ ခေါ်ကြတယ် ။ အရှေ့ တောင်အာရှ နိုင်ငံများက ဘုန်းကြီးတွေက ရှင်တော်သကျ မုနိခေတ်က ကနဦးကျင့်နည်းတော်တွေကို ထိန်းသိမ်းထားကြတယ် ။ ယင်းကို ဟိနယာနလို့ ကျွန်တော်တို့ ဟန်(တရုတ်)နယ်ကခေါ်တယ် ။ သူတို့ ကိုယ်၌ ကတော့ အသိအမှတ် မပြုကြမှူးပေါ့ ။ မိမိတို့ က ရှင်တော်သကျ မုနိရဲ့ အစဉ်အလာကို မူရင်းအတိုင်းဆက်ခံထား ကြတာလို့ သူတို့ က ခံယူထားကြတယ် ။ ဧကန်အမှန်ကို ဒီအတိုင်းပဲ။ ရှင်တော်သကျမုနိခေတ်က ကျင့် ပုံကျင့်နည်းတွေကို သူတို့ကအခြေခံအားဖြင့် ဆက်ခံထားကြတယ်။

ပြုပြင်ပြောင်းလဲပြီး မဟာယာနဗုဒ္ဓတာသာအနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ တရုတ်ပြည်ကိုရောက်လာ တဲ့နောက်၊ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာ အခြေစိုက်မိလာတယ် ။ ခုကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာ ပြန်ပွားနေတဲ့ ခုလိုဗုဒ္ဓတာ သာမျိုးပေါ့ ။ ခင်စစ်ယင်းဟာရှင်တော်သကျမုနိခေတ်က ဗုဒ္ဓတာသာနဲ့ လုံးလုံးကိုတခြားတဘာသာစီဖြစ်နေပြီ ။ ဝတ်ပုံစားပုံကအစ ၊ တရားသဘောပေါက်ရေး အခြေအနေတစ်ခုလုံး ၊ တရားအားထုတ်ရေး ဖြစ်စဉ်တစ်ခုလုံးတို့ အထိ ၊ အကုန်အပြောင်းအလဲ တွေဖြစ်ကုန်ပြီ ။ ကနဦးဗုဒ္ဓတာသာက ရှင်တော်သကျမုနိကိုသာ ရှေးဦး အသျှင်သခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးအဖြစ် ကိုးကွယ်တာ ။ ဒါပေမယ့် မျက်မှောက်ဗုဒ္ဓတာသာကျတော့ ၊ ဘုရားတွေရော ၊ ဗောဓိသတ္တကြီးတွေရော မနည်းမှူး ၊ ဘုရားစုံကိုးကွယ်နေကြတယ် ။ ဗုဒ္ဓတာသာအနေနဲ့ ဘုရားစုံ ကိုးကွယ်တဲ့ ဘာသာဖြစ်လာတာနဲ့ အမျှ ၊ အမိတာဘာဘုရား ၊ တေသဇ္ဇဂုရု ဘုရား ၊ မဟာသူရိယ ဘုရား စသည်တို့ ၊ ဗောဓိသတ္တကြီးများစွာတို့ ကို ကိုးကွယ်လာကြတယ် ။ ဒီလိုနဲ့ ဗုဒ္ဓတာသာတစ်ခုလုံးဟာ ရှင်တော်သကျမုနိ တည်ထောင်စဉ်ကနဲ့ လုံးလုံးလျားလျားကို မတူတော့ မှုး ။

ဒီအတောအတွင်းမှာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတစ်ရပ် ထပ်ဖြစ်ခဲ့ မှူးတယ် ။ ရှင်တော်နာဂဇုဏ ဗောဓိ သတ္တက လျှို့ဝှက်ကျင့် နည်းတစ်ရပ် ထုတ်ဖော်ဖြန့် ချိလာတယ် ။ အိန္ဒိယကနေ အာဖဂန်နစ္စတန်နဲ့ ကျွန်တော်တို့

ရှင်ကျန်းကတဆင့် ဟန်နယ်ထဲကို ရောက်လာတယ် ။ အဲဒီတုန်းက ထန်မင်းဆက်ခေတ်ဖြစ်လို့ ၊ ယင်းကို ထန်လျှို့၊ ဝှက်ကျင့်၊ ခင်လို့ ခေါ်ကြတယ် ။ တရုတ်ပြည်ဟာ ကွန်ဖြူးရှပ် အယူဝါဒ သြဇာကြီးလို့ ၊ ကိုယ်ကျင့်တရားအယူ အဆတို့ဟာ သာမန်လူမျိုးများနဲ့ ခြားနားတယ် ။ ဒီလျှို့၊ ဝှက်ကျင့်၊ ခင်မှာ ကျား-မ ခုံတွဲကျင့်၊ နည်းတွေ ပါတယ် ။ အရပ်ထဲက လက်မခံနိုင်လို့ ၊ ထန်မင်းဆက်က “ပေ့ဇွ၊ ချန်း”ကာလအတွင်း ဗုဒ္ဓဘာသာကို နှိမ်နင်းစဉ်အပယ်ခံ လိုက်ရတယ်။ ထန်လျှို့၊ ဝှက်ကျင့်၊ ခင်ဟာကျွန်တော်တို့ ဟန်နယ်မှာ ပျောက်ကွယ်သွားရတယ် ။ ခုပုပန်ပြည်က အရှေ့ လျှို့၊ ဝှက်ကျင့်၊ ခင်ဆိုတာ ဟိုခေတ်ဟိုအခါက တရုတ်ပြည်ကနေ ဂျပန်ပြည်ကို ရောက်သွားတာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့် “ဦးထိပ်မှ သွန်းလောင်းခြင်း”မပြုရသေးမှူး ။ လျှို့၊ ဝှက်ကျင့်၊ ခင်အလိုအရဆိုရင် ၊ “ဦးထိပ်မှ သွန်းလောင်းခြင်း”မပြုရသေးပဲနဲ့ ၊ သူ့ ကျင့်၊ ခင်ကို သင်ယူသွားရင် ၊ တရားစိုးခြင်းအဖြစ် သဘောထားမှာဖြစ်တယ် ။ လက်ထပ်သင်ပေးခြင်းအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုမှာ မဟုတ်မှူးတဲ့ ။ နောက်တစ်လမ်းကတော့ ၊ အိန္ဒိယကနေ နီပေါ- နီပေါကနေ တိပက်ကို ရောက်သွားတာဖြစ်လို့ ၊ တိပက် လျှို့၊ ဝှက်ကျင့်၊ ခင်လို့ ခေါ်တယ် ၊ ခုအထိ ဆိုပါတော့ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် ခုလိုအခြေအနေမျိုး ဖြစ်တယ် ။ ယင်းရဲ့ ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲမှု တွေကို ကျွန်တော်က တိုတိုရှင်းရှင်း အကျဉ်းချုံးပြောခဲ့ ဖြီ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်စဉ် တစ်လျှောက်လုံးမှာ ၊ ဗောဓိဓမ္မ တည်ထောင်တဲ့ “ဇင်” ဂိုဏ်းတို့၊ ဝိသုဒ္ဓိ ဖြေစင်ဂိုဏ်းတို့၊ “ဟွာယန်” ဂိုဏ်းတို့ လဲ ပေါ်ခဲ့ ကြတယ် ။ ယင်းတို့ ဟာ ဟိုခေတ်ဟိုအခါက ရှင်တော်သကျမုနိ မိန့် မြှောက်ခဲ့ တာတွေကို မိမိတို့ ငုံ့မိကြ သဘောပေါက်ကြသလို အနက်ကောက်ပြီး တည်ထောင်ခဲ့ ကြတာဖြစ်လို့ ၊ ပြုပြင်ထားတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေ ထဲမှာအကျုံးဝင်နေတာလို့ဆို ရမှာ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ ခုလိုဆယ်ဂိုဏ်းကျော် ရှိတယ် ။ အကုန်ဘာသာရေး ပုံသွင်ဆောင်နေကြတာချည်းဖြစ်လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပေတယ် ။

ဒီရာစုနှစ်အတွင်း-ဒီရာစုနှစ်တင် တယ်ကမလဲ ၊ လွန်ခဲ့ တဲ့ ရာစုနှစ်များအတွင်း ကမ္ဘာဒေသအသီး သီးမှာ ထောင်ခဲ့ ကြတဲ့ ဘာသာသစ်များစွာတို့ဟာ ၊ များသောအားဖြင့် အတုအယောင်တွေ ဖြစ်ကြတယ် ။ ဉာဏ်တော်ရှင် ကြီးတွေအနေနဲ့ လူတွေကို ကျွတ်စေရာမှာ ၊ ကိုယ်ပိုင်အာကာပြည်တော်တွေ ရှိနေကြတာချည်း ဖြစ်တယ် ။ ရှင်တော်သကျမုနိ - အမိတာတ ၊ မဟာသုရိယ စသည်တို့ လို တထာဂတ တရားရှင်တို့ အနေနဲ့ လူတွေကို ကယ်တင်ဖို့ ရာ မိမိတို့ကိုယ်စီဦးစီးနေကြတဲ့ ကမ္ဘာတွေ ရှိနေကြတာချည်း ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီနဂါးငွေ့ တန်း ကြယ်စုကြီးအတွင်းမှာ ၊ ခုလိုကမ္ဘာတွေ တစ်ရာကျော်ရှိတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မစကြာတရား တော်လဲ ဓမ္မစကြာကမ္ဘာ ရှိနေတာလဲ ။

ဂိုဏ်းတု ကျင့်စဉ်တုတို့ အနေနဲ့ မိမိတို့ နောက်လိုက်နောက်ပါတွေကို တယ်နေရာတွေကိုများကယ် သွားနိုင်ကြမှာလဲ ။ လူတွေကို သူတို့မကယ်နိုင်ကြမှူး ။ သူတို့ ပြောတာတွေဟာ ဓမ္မမဟုတ်မှူး ။ မှန်တယ် လူတချို့ ဟာ ဘာသာထောင်စက ၊ ဘာသာစစ် ဘာသာမှန်တွေကို ဖျက်ဆီးတဲ့

မိစ္ဆာဖြစ်ချင်တဲ့ ရည်မှန်းချက် မရှိကြ မူး ။ သူတို့ အနေနဲ့ မတူတဲ့ အဆင့် တွေမှာ သိဒ္ဓိပွင့် ၊ တရားအလင်းပွင့် လာကြတဲ့အခါ ၊ တရားသဘောတရားကို တွေ့ လာကြရတယ် ။ ဒါပေမယ့် လူတွေကို အကျွတ်တရားရစေနိုင်တဲ့ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေနဲ့ စာရင် ၊ သူတို့ ဟာက မယှဉ်သာလောက်အောင် ကွာနေတာပေါ့ ။ အဆင့် က နိမ့် လှတာပေါ့ ။ သူတို့ အနေနဲ့ တရားသဘောတရားကို တွေ့ လာကြရတဲ့ အခါ ၊ သာမန်လူတွေကြားက တချို့ ဟာတွေမှားနေမှန်း တွေ့လာကြရတယ် ။ ကုသိုလ် ကောင်းမှုတွေ တယ်သို့ တယ်ပုံပြုကြဖို့ လဲ ပြောပြကြတယ် ။ အစပိုင်းမှာတော့ ဒိပြင်တာသာတွေကို သွားလဲ ဆန့် ကျင်မနေဖူး ။ နောက်ပိုင်းမှာ လူတွေက သူတို့ ကို ဆည်းကပ်လာကြပါလေရော ။ သူတို့ ပြောတာ တရားနည်းလမ်းကျ တယ်ဆိုပြီး ၊ ယုံသည်ထက် ယုံလာကြပါ လေရော ။ ဒီလိုနဲ့ ဘာသာသာသနာကို မကြည်ညိုကြတော့ ပဲ ၊ သူတို့ ကို ကြည်ညိုလာကြပါလေရော ။ သူတို့ အနေနဲ့ ကလဲ ဂုဏ်ပကာသနစိတ်တွေ ထလာကြတယ်ဆိုရင်ပဲ သူ့ လူတွေကို “ငါ့ ကို ဘွဲ့ တစ်ခုခုလောက် ပေးကြစမ်း ” ဆိုပြီး လုပ်လာကြပါလေရော ။ အဲဒီကစပြီး ဘာသာအသစ်တစ်ရပ် ထောင်လာပါလေရော ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ယင်းတို့ ဟာ မိစ္ဆာဘာသာတွေချည်း ဖြစ်တယ် ။ လူကို ဒုက္ခ မပေးတဲ့ တိုင်အောင် မိစ္ဆာဘာသာတွေပဲဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ အများတကာတို့ အနေနဲ့ ဘာသာစစ် ဘာသာမှန်ကို ယုံကြည်ရေးအဖို့ အနှောင့် အယှက် ဖြစ်စေလို့ ဖြစ်တယ် ။ ဘာသာစစ် ဘာသာမှန်တွေက လူကို ကယ်နိုင်ကြ ပေမယ့် ၊ ယင်း တို့ ကတော့ မကယ်နိုင်ကြဖူး ။ ကြာတော့ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ကွယ်ရာမှာ မကောင်းတာတွေ လုပ်လာကြပါ လေရော ။ ဒီတလော ဒီလို အစားထဲကဟာမျိုးတွေ ကျွန်တော်တို့ တရုတ်ပြည်ကို ရောက်လာကြတာလဲ မနည်းဖူး ။ ကွမ်ယင်ဂိုဏ်းဆိုတာဟာ တစ်ခုအပါအဝင်ပေါ့ ။ ဒါ ကြောင့် အများတကာတို့ အနေနဲ့ ကြပ်ကြပ်သတိချပ် ကြပါလေ ။ အရှေ့အာရှ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှာ ၊ အဲဒီလို ဂိုဏ်းအမျိုးပေါင်းနှစ်ထောင်ကျော် ရှိတယ်လို့ ဆိုတယ် ။ အရှေ့တောင်အာရှနဲ့ တချို့အနောက်နိုင်ငံတို့မှာ ၊ ယုံကြတာတွေဟာ မျိုးနုံလို့ တဲ့ ။ နိုင်ငံတစ် နိုင်ငံမှာဆိုရင် နန်းကစေ အတတ်ရယ်လို့ တောင် အထင်ကရ ရှိနေတယ် ။ ဒါတွေဟာ မွေအဆုံးကာလမှာ ပေါ်လာတဲ့ မကောင်းဆိုးဝါး တွေချည်းဖြစ်တယ် ။ မွေအဆုံးကာလမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာတင် တယ်ဟုတ်ပါ့ မလဲ ၊ အင်မတန်မြင့် တဲ့ အဆင့်တစ်ဆင့်အောက်က ဟင်းလင်းပြင်များစွာတို့ လဲ ဆိုးလာပျက်စီးလာကြတာကို ဆိုလိုတာဖြစ်တယ် ။ မွေအဆုံး ဆိုတာ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲက မွေအဆုံးကိုသာ ဆိုလို မဟုတ်ဖူး ။ လူ့ လောကမှာ သိက္ခာစောင့်ထိန်းဖို့ဖြစ်တဲ့ အထိန်းအကွပ် တရားရယ်လို့ လူတွေရဲ့ စိတ်ထဲမှာ မရှိကြတော့ မူး ဆိုတာကိုလဲ ဆိုလိုတာဖြစ်တယ် ။

**ကောစရဏ(တစ်ခုတည်းသော ကျင့် ခြင်္စင်ကိုသာ ခွဲကျင့် ရေး)**

တစ်ခုတည်းသော ကျင့် ခဉ်ကိုသာ ခွဲကျင့် ဖို့ ကျွန်တော်တို့ က ခံယူထားကြတယ် ။ တယ်လိပဲ ကျင့် ကျင့် ၊ တစ်ခြားဟာတွေနဲ့ ရောကျင့် လို့ မဖြစ်ဖူး ။ ဥပါသကာတချို့ ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲကဟာတွေကိုလဲ ကျင့်နေကြ ။ ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကဟာတွေကိုလဲ ကျင့် နေကြတယ် ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ နောက်ဆုံးမှာ ၊ သင်တို့ ဘာမှ ရကြမှာမဟုတ်ဖူး ။ ဘယ်သူကမှလဲ ပေးကြမှာမဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ ဟာ ဗုဒ္ဓ ဂိုဏ်းချည်း ဖြစ်ကြပေမယ် ၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေး ပြဿနာပေါ်နေတာကိုး ။ တစ်ချိန်တည်းမှာ ကောဓရဏဆိုတဲ့ ကျင့် ခဉ်တစ်ခုတည်း ကိုသာ ခွဲကျင့် ဖို့ ပြဿနာလဲ ပေါ်နေတာကိုး ။ သင့် အနေနဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာတစ်ခုပဲ ရှိတယ် ။ ဒီတော့ သင့် ကိုယ်မှာ ဘယ်ဂိုဏ်းက ခွမ်းအင်ပေါ်လာရမှာလဲ ။ တယ်လိလုပ်ပြီး တစ်ဖြစ် ပြောင်းလဲပေးသွား ရမှာလဲ ။ သင်တယ် သွားမလဲ ။ ဘယ်ဂိုဏ်းက ကျင့် ခဉ်အတိုင်းကျင့် ရင် တယ်ကို ရောက်ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ “ဝိသုဒ္ဓိ ဖြေခင် ကျင့် ခဉ်” အတိုင်းကျင့် ရင် ၊ အမိတာတ ဘုရားရှင်ရဲ့ အနန္တသုခကမ္ဘာကို ရောက်ရမှာဖြစ်တယ် ။ တေသဇ္ဇဂုရုဘုရားရှင်ရဲ့ ကျင့် ခဉ်အတိုင်းကျင့် ရင် ၊ ဝေဠုရိယကမ္ဘာကို ရောက်ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဘာသာရေးထဲ မှာ ခုလိုပြောနေကြတယ် ။ အဒ္ဓါဓမ္မော (ကော ဓမ္မော)တဲ့။

ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာပြောတဲ့ ကျင့် ကွက်ကျင့်မှုဆိုတာလဲ ၊ တကယ်ကို ခွမ်းအင်ပြောင်း လဲရေးဖြစ်ခဉ်တစ်ရပ်လုံး ဟာ ၊ သူ့ ကိုယ်ပိုင်ကျင့် ခဉ်လမ်းအတိုင်း သွားနေတာဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ သင်တယ်လမ်းလိုက်မလဲ ။ သင်က လှေနံနစ်မက်နင်းထားလေတော့ ဘာမှရမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးနဲ့ ကျောင်းတိုက်တွေက ဘုရားတရားအားထုတ်ရေးတို့ ကြားမှာ ၊ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု ရောနှောကျင့် လို့ မဖြစ်ရုံမက ၊ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေး အချင်းချင်း ၊ အစိုးကျင့် ခဉ် အချင်းချင်း ၊ ဘာသာရေး အချင်းချင်းတို့ ကြားမှာလဲ ၊ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု ရောနှောကျင့် လို့ မဖြစ်ဖူး ။ ဘာသာတစ်ခုထဲက တစ်ဂိုဏ်းနဲ့ တစ်ဂိုဏ်းကြားမှာလဲ ရောနှောကျင့် လို့ မရဖူး ။ ကြိုက်ရာတစ်ခုခု ကိုသာ ရွေးကျင့် ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဝိသုဒ္ဓိဖြေခင် ဆို ဝိသုဒ္ဓိဖြေခင် မှ ၊ လျှို့ ဝှက် ဆို လျှို့ ဝှက် မှ ၊ ဇင် ဆို ဇင် မှ ဖြစ်တာ ။ သင့် အနေနဲ့ ဒီဟာလဲကျင့် -ဟိုဟာလဲကျင့် နဲ့ လှေနံနစ်မက်နင်းနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ၊ ဘာဆိုတာမှ ရမှာမဟုတ်ဖူး ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာတောင်မှ ၊ အဒ္ဓါဓမ္မော (ကော ဓမ္မော)ကို ခံယူထား နေကြတာ ၊ ရောနှောကျင့် လို့မဖြစ်ဖူးလေ ။ သူကလဲ ကျင့် တာပဲ ၊ သူကလဲ အားထုတ်တာပဲ ၊ ဒါပေမယ့် ခွမ်းအင်ဖြစ်ခဉ်တို့ ကျတော့ ၊ ဂိုဏ်းကိုယ်စီတို့ ရဲ့ ကျင့် ခဉ်အတိုင်း ၊ ဖွံ့ဖြိုးဖြစ်ခဉ်အတိုင်း သွားနေကြတာချည်း ဖြစ်တယ် ။ ဒိပြင် ဟင်းလင်းပြင်မှာလဲ ဒီနည်းနှင်နှင်ပဲ ။ အင်မတန် ကို ရှုပ်ထွေး ၊ အင်မတန် ကို သိမ်မွေ့ ဆန်းကြယ်လှတဲ့ ဖြစ်ခဉ်ဖြစ်တယ် ။ ဒိပြင်ဟာတွေကို ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် ရောနှောကျင့် လို့ ရတာ မဟုတ်ဖူး ။

ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းကကျင့် ခဉ် ကျင့် နေမှန်း သိရတဲ့ အခါ ၊ ဥပါသကာတချို့ က ကျွန်တော်တို့ သင်သားများကို ကျောင်းတိုက်ခေါ် သွားပြီး ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘောင်သွတ်သွင်းကြတယ် ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ခုရောက်ရှိ နေကြတဲ့

ကျွန်တော်တို့ သင်သားများအနေနဲ့ ၊ ဒီကိစ္စမျိုးကို ဘယ်သူမှ မလုပ်ကြလေနဲ့ ။ နို့ မဟုတ်ရင် ၊ ကျွန်တော်တို့ တရားတော်ကိုရော ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲက ပညတ်ချက်ကိုပါ ဖျက်ဆီးရာ ကျလိမ့် မယ် ။ တစ်ချိန်တည်း မှာ ၊ သင်သားတွေကိုလဲ ဘာမှမရစေအောင် အနှောင် အယှက် ပြုရာကျလိမ့် မယ် ။ ဒီတော့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ ။ ကျင့် ကြံအားထုတ်ခြင်း ဆိုတာ ခန့်ထည် လေးနက်လှတဲ့ အရေးဖြစ်တာမို့ ၊ တစ်ခုခုကိုသာ ခွဲကျင့် ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ သာမန်လူတွေကြား မှာ ကျွန်တော်တို့ ဖြန့် ချိတ်၊ ဒီအပိုင်းဟာ ဘာသာရေး မဟုတ်ပေမယ့် ၊ ပေါက်မြောက်အောင်မြင် လာတာနဲ့ အမျှ ၊ သိဒ္ဓိလဲပေါက် ၊ တရားအလင်းလဲရသူအဖြစ် ရောက်ရှိလိုတဲ့ ရည်မှန်းချက် ချင်းကတော့ အကုန် တူကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။

ဓမ္မအဆုံးကာလရောက်တဲ့ အခါ ၊ ကျောင်းတိုက်တွေက ရဟန်းတွေအနေနဲ့ တောင်မှ မိမိ ကိုယ်ကို အကျွတ်တရားရအောင် လုပ်ဖို့ ခက်မှာဖြစ်လေတော့ ကာ ၊ ဥပါသကာတွေဆို သာပြီးတော့ တောင် ပြောစရာ ရှိတော့ မှာမဟုတ် ၊ ဂရုစိုက်မဲ့ သူရှိတော့ မှာ မဟုတ်လို့ ရှင်တော်သကျမုနိက မိန့် ဆိုခဲ့ တယ် ။ ဆရာတင်ပြီးပြီဆိုပြီး လုပ် မနေနဲ့ ၊ ဆရာဆိုသူဟာလဲ ကျင့် နေတဲ့လူ ဖြစ်လေတော့ ကာ ၊ လက်တွေ့ မကျင့် သမျှ ကာလပတ်လုံး ၊ အဟောသိကံ ဖြစ်ရမှာချည်း ဖြစ်တယ် ။ ဒီစိတ်ကို မကျင့် သမျှ ကာလ ပတ်လုံး ၊ ဘယ်သူမှ တက်လို့ ရမှာ မဟုတ်ဖူး ။ သာသနာ့ တောင်သွတ်သွင်းခြင်းဆိုတာက သာမန်လူတွေကြား က အသွင်သဏ္ဍာန်တစ်ရပ်ဖြစ်တယ် ။ အဲဒီလို သွင်းလိုက်ရုံနဲ့ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းသား ဖြစ်ရောတဲ့ လား ။ ဘုရားသခင်က အုပ်ထိန်းရောတဲ့ လား ။ ဘယ်ဟုတ် မလဲ ။ သင့် အနေနဲ့ နေ့ ရှိသ၍ ထိပ်ပေါက်လောက်အောင် ငှူးတုပ် ဦးတိုက်နေနေ ၊ အမွှေးတိုင်တွေ တစ်ဆုပ်ကြီး တစ်ဆုပ်ကြီး ရှိ နေနေ ၊ အလကား ပဲ ။ သင့် စိတ်ကို တကယ်တမ်း လက်တွေ့ ကျင့်မှ ဖြစ်မယ်။ ဓမ္မအဆုံးကာလကြီး ဆိုက်နေပြီဖြစ်တာနဲ့ အမျှ ၊ ခန္ဓာဝဠာကြီးလဲ ပြောင်းလဲခြင်းမက ပြောင်းလဲလာပြီ ။ ဘာသာရေး ကိုးကွယ်ကြတဲ့ နေရာတွေတောင်မှ မဟန် ကြတော့ ဖူး ။ ဒီအဖြစ်ကို ခွမ်းအင်ရှိသူ (ဘုန်းကြီးတွေ အပါအဝင် ) တွေလဲ တွေ့ နေရပြီ ။ မျက်မှောက်အချိန်မှာ ၊ တကမ္ဘာလုံးမှာ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းသာ တရားစစ် တရားမှန် အထင်ကရ ဖြန့် ချိနေတယ် ။ ကျွန်တော် အနေနဲ့ အတိတ်က ဘယ်သူမှ မလုပ်ခဲ့ ဖူးတဲ့ ကိစ္စတစ်ရပ်ကို လုပ်နေတယ် ။ ဓမ္မအဆုံးကာလကြီးမှာ ခုလောက် ကြီးတဲ့တံခါးမကြီးမျိုး ကိုလဲ ဖွင့် ပေးထားတယ် ။ စင်စစ်တော့ ကာ နှစ်ပေါင်းထောင်နဲ့ သောင်းနဲ့ ချီဦးတော့ ၊ တွေ့ ခဲ့ကြုံခဲ့လှတာမျိုး ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့် လဲ အကျွတ်တရားရနိုင် မရနိုင် ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ကျင့် နိုင် မကျင့် နိုင်ဆိုတာကတော့ ကိုယ့် အပေါ်မှာ တည်နေတာပေါ့ ။ ကျွန်တော်ပြောနေတာက ရောမခန္ဓာဝဠာတရား သတော တစ်ရပ် ဖြစ်တယ် ။

ကျွန်တော် ဒီဓမ္မခန္ဓာတရားတော်ကို သင်တို့ မသင်မဖြစ်လို့ ကျွန်တော်မဆိုလိုဖူး ။ ကျွန်တော် ပြောနေတာက တရားသတောတစ်ရပ်ဖြစ်တယ် ။ သင်ကျင့် မယ်ဆိုရင် ၊ ဧကစရဏတစ်ခုခုကိုသာ ခွဲကျင့်

မှဖြစ်မယ် ။ နို့ မဟုတ်ရင် အလျှင်းကို ကျင့် လို့ ရမှာ မဟုတ်ဖူး ။ မှန်တယ် ၊ သင် အနေနဲ့ ကျင့် ဖို့ မကြံရင် ၊ ကျွန်တော်တို့ ကလဲ လှည့်ကြည့်နေတော့ မှာ မဟုတ်ဖူး ။ တရားဆိုတာက တကယ်တမ်း ကျင့် သူတွေကို ဟောပြောနေတာဖြစ်တယ် ။ ဒါ ကြောင့် ကျင့် ခင်တစ်ခုခုကိုသာ ခွဲကျင့် ရမယ် ။ ဒိပြင် ကျင့် ခင်တွေက အာရုံတို့ ကို တောင်မှ ရောလို့ နှောလို့ မဖြစ်ဖူး ။ ဒီမှာ ကျွန်တော်က အာရုံလှုပ်ရှားမှုအကြောင်း ပြောနေတာ မဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မစကြာတရား တော်မှာ ဘာအာရုံလှုပ်ရှားမှုမှ မရှိဖူး ။ ဒါ ကြောင့် ကျင့် ခင်ထဲကို ဘာအာရုံ ဆိုတာမှ ထည့် မနေကြနဲ့ ။ ဒီအချက်ကို မုချဆတ်ဆတ်သတိချပ်ရမယ် ။ အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် ဘာအာရုံ လှုပ်ရှား မှုမရှိဖူး၊ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းကပလာ ကိုခံယူ ထားသလို ၊ “တောက်” ဂိုဏ်းကလဲ နတ္ထိကို ခံယူထားတယ် ။

တစ်ခါက ကျွန်တော် အတွေးအခေါ်ကို အဆင် အင်မတန်ကိုဖြင့် လှတဲ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေ ၊ “တောက်” သိဒ္ဓိရှင်ကြီးတွေလေးငါးယောက်နဲ့ ဆက်သွယ်ထားတယ် ။ အဆင် မြင့် ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောရရင်၊ မြင့် လိုက်သမှ တယ်ထိအောင်မြင် လိုက်သလဲဆိုရင် ၊ ပြောရင် သာမန်လူတွေအဖို့ အံ့ဖွယ်သူရဖြစ် ရ လောက်အောင် အလျှင်းကို ယုံနိုင်စရာ ရှိမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်ကျင့် ပွားအားထုတ်လာတာ ဒီလောက်ကြာပြီ။ သူများအနေနဲ့ ကျွန်တော် ဘာခင်းစားနေ တယ်ဆိုတာကို အလျှင်းကို မသိနိုင်ဖူး ။ သူများစွမ်းအင်က အလျှင်းကို ဝင်မှမလာနိုင်ပဲကိုး ။ တယ်သူမှ ကျွန်တော် ကို မသိနိုင်ဖူး ၊ ကျွန်တော်ဘာတွေ့နေသလဲ ဆိုတာကိုလဲ မသိနိုင်ဖူး။ ကျွန်တော်ဘာတွေ့ခင်းစားနေသလဲဆိုတာကို သူတို့ ကသိချင်တယ်ဆိုလို့ ၊ ကျွန်တော်သဘောတူတဲ နောက် ၊ တစ်ခုသော ကာလမှာ ၊ ကျွန်တော် အတွေးအ ခေါ်ကို သူတို့ နဲ့ ဆက်ပေးလိုက်တယ် ။ ဆက်ပေးလိုက်တဲ နောက်မှာ ၊ ကျွန်တော် အတော်ကလေးကို ခံရတယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ ၊ ကျွန်တော် အဆင် တယ် လောက်မြင့် နေနေ-တယ် လောက်နိမ့် နေနေ ၊ ကျွန်တော်က သာမန်လူ တောထဲရောက်နေရတာကိုး ။ ပြီး တော့ သတ္တဝါအပေါင်းအကျွတ်တရားရရေးကိုလဲအကြံအဆနဲ့ လုပ်နေရတာကိုး ။ စိတ်ကသတ္တဝါ ကယ်တင်ရေး အပေါ် ရောက်နေရတာကိုး ။ သူတို့ ကျတော့ စိတ်ကတယ်ထိအောင် ငြိမ်နေလိုက် ကြသလဲဆိုရင် ၊ ကြောက်စရာကောင်းလောက်တဲ အထိကို ငြိမ်နေလိုက်ကြတာ ။ တစ်ယောက်တည်း အဲဒီ လောက် ငြိမ်နေတယ်ဆိုရင်လဲ တော်သေးရဲ့ ၊ ခုတော့ လေးငါးယောက် ပြိုင်တူထိုင်ပြီး ငြိမ်နေလိုက်ကြတာ ၊ ရေသေကန်တစ်ခုလို ဘာဆိုတာမှကို မရှိတာ ။ သူတို့ ဘာတွေ့များ ခင်းစားနေကြသလဲ ဆိုတာကို ကျွန်တော် ကြိုးစားခံစားကြည့် တယ် ၊ အချည်းနီး ဖြစ်ရတယ် ။ အဲဒီရက်ပိုင်းအတွင်း ကျွန်တော်ဖြင့် ပြောမပြတ်လောက် အောင် စိတ်ထဲမှာ ခံစားမိတာ အခံရကျပ်လိုက်တာ မပြောနဲ့ တော့ ။ ကျွန်တော်တို့ သူလိုကိုယ်လိုလူတွေ အနေနဲ့ ကတော့ တယ်ထင်မိကြမလဲ ၊ တယ်ခံစားမိကြမလဲ ။ လုံးလုံးကို အပြုမဲ့ အဖြစ်မျိုး ၊ စိတ်ပလာအဖြစ်မျိုး ဆိုက်နေလိုက်ကြတာလေ ။



အင်မတန်မြင့် တဲ့ အဆင့် မှာ ကျင့် တဲ့ အခါ ၊ ဘာအာရုံလှုပ်ရှားမှုမှ မလိုတော့ ဖူး ။ ဘာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ ၊ သာမန်လူတွေကြားမှာ သင်အုတ်မြစ်ချတဲ့ အဆင့် မှာ ၊ အဲဒီအုတ်မြစ်က ချပြီးနေမှကိုး ။ အဆင့် မြင့် မှာ ကျင့် လာတဲ့ အခါ ၊ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ခဉ်ဟာ အလိုအလျောက် ဖြစ်လို့။ လုံးလုံးလျားလျားကို အလိုအလျောက် ကျင့် ပေးသွားမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင် အနေနဲ့ ခိတ်ရည်ခိတ်သွေးသာ တက်လာပါစေ ၊ သင် ခွမ်းအင်ဟာ ဘာကျင့်ကွက်မှုမှ လုပ်နေစရာမလိုပဲ တက်လို့ တက်လို့ သာ လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့်ကွက်က အလိုအလျောက်ခွမ်းအင်ယန္တရားကို အားပြည့် ပေးတာဖြစ်တယ် ။ ဘာပြု ဘာဝနာ စီးဖြန်းကြရာ မှာ ဘာပြုလို့မလှုပ်မယှက် ငြိမ်နေကြသလဲ ၊ လုံးလုံးလျားလျားကို အပြုမဲ့ အဖြစ်မဲ့ အဖြစ်မျိုး ရောက်နေမှကိုး ။ “တောက်” ဝိုဏ်းတို့ အနေနဲ့ ဒီ ကျင့် ကွက်တို့ ဟို ကျင့် ကွက်တို့ ။ ဒီအာရုံ လှုပ်ရှားမှုတို့ ၊ ဟိုအာရုံ ဦးဆောင်မှုတို့ အကြောင်း ပြောနေကြတာကို သင်တို့ တွေ ဖူးကြမှာပေါ့ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ “တောက်”ဝိုဏ်းအနေနဲ့ အဲဒီအစိုးအဆင် ကိုသာ နည်းနည်းလောက် ကျော်လွန်လာတယ်ဆိုရင်ပဲ ၊ ဒီအာရုံ ဟိုအာရုံဆိုတာတို့ ကို လုံးလုံးကို ပြော နေမှာ မဟုတ်တော့ ဖူး ။ တခြားအစိုးကျင့်ခဉ်ကျင့်ဖူးကသူ တချို့ခဏ၊ အသက်ရှူခြင်းတို့ - အာရုံတို့လို အစွဲတွေကို ခွန်ကို မခွန်နိုင်ကြာရှာဖူး။ ကျွန်တော်က တက္ကသိုလ်ကဟာတွေကို သင်ပေးနေတာ ။ သူတို့ကတော့ အာရုံကိုတယ်လို လှုပ်ရှားရမလဲ ၊ တယ်လိုဦးဆောင်ရမလဲနဲ့ ၊ မူလတန်းကျောင်းသား ကိစ္စတွေကိုချည်း မေး-မေးနေကြတာတယ် ၊ အကျင့် ပါနေမှကိုး ။ အစိုးကျင့် ခဉ်ဆိုတာ ဒီလိုပေါ့ လို့ ထင်နေကြတာတယ်လေ ။ ခင်ခင် ဒီလို တယ်ဟုတ်မလဲ။

### ခွမ်းအင်နဲ့ ခွမ်းအား

ကျွန်တော်တို့ အစိုးကျင့် ခဉ်ကျင့် သူများစွာတို့ ဟာအစိုးကျင့် ခဉ်ဝေါဟာရတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကောင်းကောင်းမရှင်းကြဖူး ၊ တချို့ ဆိုလဲ နားဝေတိမ်တောင်-ယောင်ကန်းကန်း ဖြစ်နေတတ်ကြတယ် ။ ခွမ်းအင် ကို ခွမ်းအားအဖြစ် ပြောလိုပြောကြ ၊ ခွမ်းအားကို ခွမ်းအင်အဖြစ် ပြောလိုပြောကြနဲ့ ၊ ဟိုပြောဒီပြော ပြောနေကြ တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ မိမိတို့ ခိတ်ရည်ခိတ်သွေးကို မူတည်ပြုပြီး ကျင့် ပွားရင်းရလာတဲ့ ခုလိုသိဒ္ဓိဟာ ၊ ခြောက်ဥာဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ တစ်သားတည်း ဖြစ်နေတာဖြစ်တယ် ။ မိမိတို့ ရဲ့ ပါရမီကုသိုလ်အဖြစ်ကနေ သိဒ္ဓိအဖြစ် ကူးပြောင်းလာတာဖြစ်တယ် ။ ကျင့် သူတို့ရဲ့ အဆင် လွှာတို့ ၊ သိဒ္ဓိတို့ ကိုရော ၊ မင်ဖိုလ်အဆင် တို့ ကို ပါ ယင်းက အဆုံးအဖြတ်ပေးတာဖြစ်တယ် ။ ဒါဟာ ပဓာနအကျဆုံး သိဒ္ဓိဖြစ်တယ် ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေး ဖြစ်စဉ်မှာ ၊ တယ်လို အခြေအနေမျိုး ဖြစ်ပေါ်လာစရာ ရှိသလဲ ။ ခွမ်းအင်ထူး တချို့ ပေါ်လာစရာ ရှိတယ် ။ ခွမ်းအင် လို့

ကျွန်တော်တို့ က အလွယ်ခေါ်ကြတယ် ။ ခုနက ကျွန်တော်ပြောခဲ့တဲ့ အဆင့် မြင့် ပေးတဲ့ သိဒ္ဓိကတော့ ၊  
စွမ်းအားလို့ ခေါ်တယ် ။ အဆင့် မြင့် လေ စွမ်းအားကြီးလေ ၊ စွမ်းအင်သန်လေ ဖြစ်တယ် ။

စွမ်းအင်ဆိုတာ ကျင့် ပွားရေး ဖြစ်စဉ်က တေးထွက်ပစ္စည်းသာ ဖြစ်တယ် ။ ယင်းဟာ အဆင့် ကို  
ကိုယ်စားပြုခြင်း မရှိမှူး ။ ကျင့် သူတို့ရဲ့ အဆင့် အနိမ့် အမြင့် - စွမ်းအား အကြီးအသေးတို့ ကိုလဲ ကိုယ်စားပြုခြင်း  
မရှိမှူး ။ တချို့ က ပေါ်တာ များချင်များလိမ့် မယ် ။ တချို့ ကျတော့ လဲ ပေါ်တာနည်းချင်နည်းလိမ့် မယ် ။ ပြီးတော့  
စွမ်းအင်ဆိုတာ ကျင့် ပွားရေး ပဓာနရည်မှန်းချက်အဖြစ် အမိလိုက်လို့ ရနိုင်တာမျိုးလဲ မဟုတ်မှူး ။  
အကြင်သူအနေနဲ့ တကယ်တမ်း ကျင့် မဟဲ့ ဆိုပြီး သန္နိဋ္ဌာန်ချလိုက်ပါမှသာ စွမ်းအင်ပေါ်လာနိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။  
စွမ်းအင်ဆိုတာမျိုးကလဲ အဓိကရည်မှန်းချက်အဖြစ်နဲ့ လိုက်လို့ ရတာမျိုးမဟုတ်မှူး ။ သင်ဒါတွေကျင့် ပြီး  
တာလုပ်မလို့ လဲ ။ သာမန်လူတောထဲမှာ သုံးမို့ ကြံနေသလား ။ သာမန်လူတောထဲမှာ ပေါ့ ပေါ့ တန်တန်  
သုံးသွားတို့ ဆိုတာ အလျှင်းကိုမဖြစ်မှူး ။ ဒါ ကြောင့် သင် အနေနဲ့ လိုချင်လေလေ-မရလေလေဖြစ်နေရတာပေါ့ ။  
တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သင်က လိုချင်နေတာကိုး ၊ လိုချင်နေတာကိုယ်၌ကိုက အခွဲအလမ်းမဟုတ်လား ။ ကျင့် ပွား  
အားထုတ်ရာမှာ စွန့် ပစ်ရမှာက အခွဲအလမ်းစိတ်ပဲ မဟုတ်လား ။

ကျင့် သူများစွာတို့ ဟာ အင်မတန်မြင့် တဲ့ နယ်ပယ်အဆင့်ကိုတက်လှမ်းမိနေကြပြီ ဖြစ်ပေမဲ့  
စွမ်းအင်မရှိကြ မှူး ။ ဆရာသခင်က သော့ ခတ်ထားတာကိုး ။ ကိုင်တွယ်တာ မဟုတ်ရင် အမှားပြုမိမှာနီးလို့  
သုံးခွင့် မပေးပဲ နေ တာလေ ။ ဒီလိုလူမျိုးတွေဟာ တော်တော် ကို များတယ် ။ စွမ်းအင်ဆိုတာ လူ့ အသိက  
ခြယ်လှယ်တာကို ခံ နေရတာ ။ အိပ်ပျော်နေခိုက် ၊ မတော်တဆ ကိုယ် ကိုကိုယ်အထိန်းလွှတ်သွားတာမျိုး  
ဖြစ်ကောင်းဖြစ်စရာရှိတယ်။ အိပ်မက်မက်ရင်း-နောက်နေ့ ကျတော့ အာကာပြောင်းပြန် မြေမှောက်လှန်  
ဖြစ်ကုန်ရင် မခက်လား ။ သာမန်လူ တောထဲမှာ ကျင့် နေကြတာမို့ လို့ ။ စွမ်းအင်ကြီးသူ မှန်ရင် ယေဘုယျအားဖြင့်  
သုံးခွင့် မရှိမှူး ။ များသောအားဖြင့် သော့ ခတ်ထားတာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့် လဲ အသေတော့ ဘယ်ဟုတ်မလဲ ။  
ကျင့် တာမဆိုးသူတွေ ။ ကိုယ် ကိုကိုယ် ထိန်းနိုင်ကြသူတွေကျတော့ ။ စွမ်းအင်တချို့ တလေ ပေးထားတယ် ။  
ဒီလိုလူမျိုးတွေကျတော့ ။ ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် ကိုယ်စွမ်းကိုယ်စ ပြခိုင်းကြည့် စမ်း ။ ဘယ်တော့မှ ပြမှာ မဟုတ်မှူး ။  
ကိုယ် ကိုကိုယ် ထိန်းနိုင်ကြပေ တာကိုး ။

### ပြောင်းပြန်လှန်ကျင့်ခြင်းနဲ့ စွမ်းအင်ငါးခြင်း

တချို့ ဟာ အစိုးကျင့်၊ ခဉ်မကျင့်၊ ဖူး တူး ။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လဲ အစိုးကျင့်၊ ခဉ်သင်တန်းတစ်ခုခုမှာ လက်ဟန် ခြေဟန် နည်းနည်းပါးပါးလောက်သာ သင်ကောင်းသင်ဖူးကြာလိမ့် မယ် ။ ဒါပေမယ့်လဲ ရောဂါကင်း ရေး-ကျန်းမာရေးလောက်သာ ဖြစ်တာ ။ ကျင့်၊ ပွားအားထုတ်ရေးမှ မဟုတ်တာ ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ။ ဒီလူ တွေကို တယ်သူကမှ တကယ်တမ်းပြပေးဖူးတာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒါပေမယ့် ရုတ်တရက်ဆိုသလို ညတွင်းချင်း သိဒ္ဓိရလာ ပါလေရော ။ ခုလို သိဒ္ဓိမျိုးဟာ တယ်ကလာသလဲ ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ ပြောပြမယ် ။ လာတဲ့ပုံစံ ကတော့ အမျိုးမျိုးပေါ့ ။

တစ်မျိုးက ပြောင်းပြန်လှန်ကျင့် ခြင်းလို့ ဆိုရမယ် ။ ပြောင်းပြန်လှန် ကျင့် ခြင်းဆိုတာက ဘာလဲ။ ဒါကတော့ ။ တချို့ က ကျင့်၊ ပွားအားထုတ်ချင်ကြတယ် ။ အရွယ်ရနေပြီမို့ အခက်ခဲနေကျင့် ရင် မစိုတော့ ဖူး ။ အစိုးကျင့်၊ ခဉ်ကျင့်ရှိန်မြင်၊ ချိန်မှာ သူလဲ ကျင့်၊ ချင်လာတယ် ။ ဒီကျင့်၊ ခဉ်အနေနဲ့ အများအကျိုးလဲဆောင်-ကိုယ်၊ အကျိုးလဲအောင်စေနိုင်ကြောင်း သူသိတယ် ။ သူ့ အနေနဲ့ ခုလို ဆန္ဒရှိနေတယ် ။ တိုးတက်ချင်တယ် ။ ကျင့်၊ ပွား ချင်တယ် ။ ဒါပေမယ့် လွန်ခဲ့ တဲ့ နှစ်များအတွင်း အစိုးကျင့်၊ ခဉ်ကျင့်ရှိန်မြင်၊ ခဉ်က ။ အစိုးကျင့်၊ ခဉ်ဆရာတွေ အနေနဲ့ ။ ဒီကျင့်၊ ခဉ်ပြန်၊ ပွားရေး လောက်ကိုသာလုပ်သွားတာချည်းဖြစ်တယ် ။ အဆင်၊ မြင်၊ ကဟာတွေကို တယ်သူကမှ တကယ် ပြပေးမသွားကြဖူး ။ ဒီကနေ့ ဒီအခါအထိ တိုင်အောင်ဆိုဦးတော့ ။ အဆင်၊ မြင်၊ မှာ တကယ်တမ်း အတိအလင်း အစိုးကျင့်၊ ခဉ်ပြပေးနေတာဆိုလို့ ။ ကျွန်တော်တစ်ယောက်ပဲ ရှိတယ် ။ နောက်တစ် ယောက်မရှိဖူး ။ ပြောင်းပြန် လှန်ကျင့်၊ သူမှန်ရင် ။ အသက်ဝါးဆယ်အထက် အရွယ်ရသူတွေ ဖြစ်တယ် ။ ပါရမီဇာတ်ခံ အင်မတန်ကောင်း ကြတယ် ။ ကိုယ်ထဲကဟာတွေဆိုရင်လဲ အင်မတန် ကောင်းကြတယ် ။ အကုန်လုံးလိုလို သူများတွေက သင်ပေးကြမဲ့ သား တပည့် တွေ - လက်ဆင့် ကမ်း ခံရမဲ့ သူတွေ ဖြစ်ကြတယ် ။ ဒီလူတွေဟာ အရွယ်ရကုန်ကြပြီဆိုတော့ ။ ကျင့်၊ မို့ ဆိုတာ လွယ်တာမှတ်လို့ ။ တယ်သွား ဆရာသခင် ရှာရမလဲ ။ ဒါပေမယ့် ကျင့်၊ ပွားအားထုတ်ချင်ပြီဆိုတာနဲ့တပြိုင်နက် ဒီစိတ်ဟာ ရွှေလိုဝင်းလက်လာပါလေရော ။ အရပ်ဆယ် မျက်နှာသော ကမ္ဘာကြီးကို တုန်လှုပ်စေပါ လေရော ။ ဗုဒ္ဓစိတ်-ဗုဒ္ဓစိတ်လို့ လူတွေပြောပြောနေကြတဲ့ ။ ဗုဒ္ဓစိတ် ဆိုတာတစ်ခုနက် ပေါ်လာပြီပေါ့ ။

အဆင်၊ မြင်၊ ကနေ့ကြည့် ရင် ။ လူ့ အသက်ဆိုတာ လူလုပ်ဖို့ မဟုတ်ဖူး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ။ လူ့ အသက်ဆိုတာ စကြာဝဠာဟင်းလင်းပြင်မှာ ပေါက်ဖွားလာတာဖြစ်လို့ ကိုး ။ စကြာဝဠာကြီးရဲ့ သစ္စာ-မေတ္တာ- ခန္တီ ဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ ဇာတ်တူရည်တူဖြစ်နေပြီးသားကိုး ။ ဗီဇကိုကသနားကြင်နာတတ်တာ ။ စိတ်ကောင်းစေတ နာ ရှိနေတာကိုး ။ ဒါပေမယ့် သက်ရှိတွေ များလာကြတဲ့ အခါ ။ လူမှုဆက်ဆံရေးလဲ ပေါ်လာပါလေရော ။ အကျိုးဆက်အားဖြင့် ။ တချို့ ဟာ တကိုယ်ကောင်းဆန်လို့ဆန် ။ ဆိုးလို့ဆိုး ဖြစ်လာကြလေတော့ ။ အင်မတန် မြင် တဲ့ အဆင်၊ မှာ တယ်နေလို့ ရကြတော့ မလဲ ။ အောက်အဆင်၊ ကို ကျလာကြရတာပေါ့ ။ အဲဒီမှာလဲ အဆင်၊ မစို

ပြန်တဲ့ အခါ ၊ အောက်အဆင့် ကို ထပ်ကျကြာရ ထပ်ကျကြာရပြန်ရော ။ နောက်ဆုံးကျတော့ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ဒီအဆင့် ကို ရောက် လာကြရလေရော ။ ဒီအဆင့်ကိုကျ ရောက်လာရတဲ့ အခါ ၊ နဂိုက ဒီလူတွေကို အပြီးအပိုင်ပျောက်ဖျက်ပစ်ဖို့ ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့် ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေဆိုတာ မေတ္တာဂရုဏာရှင်တွေပီပီ ဒီလူတွေကို ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ရဆုံး ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ၊ အခွင့် အလမ်း ထပ် ပေးဦးမယ်ဆိုပြီး ၊ ခုလိုဟင်းလင်းပြင် ကို ဖန်တီးလိုက်ကြတာ ဖြစ်တယ် ။

ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင်က လူတွေဆိုရင် ၊ ခုလို ကိုယ်ခန္ဓာမျိုး မရှိကြပူး ၊ သူတို့ ဟာ လေထဲမှာ လွင့်မျော နိုင်ကြတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်က ကြီးလာလို့ လဲ ရတယ် ၊ ကျုံ့ သွားလို့ လဲ ရတယ် ။ ဒီဟင်းလင်းပြင်မှာတော့ လူတွေကို ကျွန်တော်တို့ ခုလို မံသခန္ဓာမျိုး ရထားစေတယ် ။ ဒီမံသခန္ဓာကြီးနဲ့ ဆိုတော့ ၊ အေးလဲမဖြစ်-ပူလဲ မဖြစ်-ပန်းလဲမဖြစ်-ဆာလဲမဖြစ်နဲ့ ဟာ တာကြီးဖြစ်နေနေ ဒုက္ခတွေ့ချည်းပဲပေါ့ ။ ဖျားရင်နာရင် သင်အခံရကျပ် လိမ် မယ် ၊ မွေး-အို-နာ-သေ ပေကိုး ။ ဒါကတော့သင်ကို ဒီဆင်းရဲဒုက္ခတွေ့ကြားမှာ ကံကြွေးဝင့်ကြွေးတွေ ပေးဆပ်သွားစေဖို့ ဖြစ်တယ် ။ ပြန်လမ်းလှမ်းရမှန်းသိသေးရဲ့လား ဆိုတာကို သိရအောင်ဆိုပြီး ၊ သင် ကို အခွင့် အလမ်းတစ်ရပ် ထပ်ပေးတာဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် လူတွေအနေနဲ့ မျက်စိလည်လမ်းမှားအဖြစ်မျိုးကို ကျရောက်နေကြတာ ရတာပေါ့။ ဒီကို ကျရောက်လာ ကြရတဲ့ အခါကျတော့ ၊ ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင်တွေကိုရော ၊ ရုပ်ဝတ္ထုတွေရဲ့ သရုပ်သကန်အမှန်တို့ ကိုပါ မမြင်ရ လေအောင် ၊ သင် ကို ဒီမျက်လုံးအနံ ဖန်ဆင်းပေးထားတာဖြစ်တယ်။ သင်အနေနဲ့ ပြန်သွားနိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ အခံရဆုံးဟာတွေဟာ အဖိုးအနုလွ အထိုက်တန်လှဆုံး လဲမည်ပေလိမ့် မယ် ။ မျက်စိလည်လမ်းမှားအဖြစ်မျိုး ကျ ရောက်နေရတဲ့ ကြားကနေ ၊ အသိတရားအားကိုးနဲ့ ဖိကျင့် ရတာ အင်မတန်ကို ခါးသီးလှပေမယ့် ၊ ဌာနေပြန်ရောက် ရေးအဖို့ ကတော့ မြန်ပေလိမ့် မယ် ။ သင် အနေနဲ့ ထပ်ပြီး ပျက်စီးသွားမယ်ဆိုရင်တော့ ၊ အသက်ပျက်ပြုန်းရတို သာရှိတော့မှာပေါ့။ ဒါကြောင့် ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေရဲ့ ရှုဒေါင့် ကနေ ပြောရရင် ၊ လူ့ အသက်ဆိုတာ လူလုပ်ဖို့ မဟုတ်ပူး ။ ကိုယ့် ပင်ကိုယ် ဇာန်ဖြစ်အစစ်အမှန်ဆီ ပြန်တို၊ ပြန်သွားဖို့ ကမှ ရည်မှန်းချက်မည်ပေတာ ။ သာမန်လူတွေအနေနဲ့ ဒီအချက်ကို မဝံ့မိကြာရှာပူး။ သာမန်လူဆိုတာ သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့အဖွဲ့ အစည်းထဲမှာကျင်လည်နေကြသူများပီပီ-သာမန် လူမှ သာမန်လူတွေပဲပေါ့။ ကိုယ်တယ်လို ကြီးပွားအောင် ၊ တယ်လိုအနေချောင်အောင် ကြံရ ဖန်ရ ကောင်းမလဲဆိုတာ လောကီသာ နားလည်နေကြတာကလား ။ သူ့ အနေနဲ့ အနေအထိုင် ဟန်ကျလေ ၊ တကိုယ်ကောင်းဆန်လေ ၊ ရလေလိုလေ အိုတစ္ဆေဖြစ်ရလေ ဖြစ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ စကြာဝဠာဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ ဖိလာဖြစ် သည်ထက်ဖြစ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ မိမိချုပ်ငြိမ်းရာဆီကို ဦးတည်သွားနေရာကျမှာ ဖြစ်တယ်။

အဆင့် မြင့် မှာကတော့ ခုလို မြင်နေကြတာဖြစ်တယ် ။ သင်က ရှေ့ ကိုသွားနေတယ်လို့ ထင်  
 ကောင်းထင်နေမှာ ။ ခင်ခင်တော့ နောက်ပြန်ဆုတ်နေတာ ဖြစ်တယ် ။ လူသားတို့ က မိမိတို့ ဟာ ဌံ့ ဖြိုးကြီးပွား  
 လာနေကြတယ် ။ သိပ္ပံပညာလဲ တိုးတက်လာနေတယ်လို့ ထင်နေကြတယ် ။ ခင်ခင်တော့ လဲ ခကြာဝဠာနိယာမ  
 အရ ဖြစ်ပျက်နေ ကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။ လူသိများတဲ့ “နတ်ရှစ်ပါး”ထဲက တစ်ပါး “ကျန်းကိုးလောင်”  
 (ကျန်းကိုးလောင်) ဟာ သူ့ မြည်းကလေးကို နောက်ပြန်စီးလေ့ ရှိတယ် ။ သူတာဖြစ်လို့ အဲသလို  
 စီးရသလဲဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ အကြောင်းသိသူ ရှားတယ် ။ ရှေ့ သွားနေတာဟာ အမှန်တော့  
 နောက်ပြန်ဆုတ်နေတာဖြစ်မှန်း တွေ့ ရလေတော့ သူ့ မြည်းကလေးကို နောက်ပြန်စီးတော့ တာပေါ့ ။ ဒါ့ကြောင့်  
 လူတချို့ အနေနဲ့ ကျင့် ပွားအားထုတ်ချင်တဲ့ဆန္ဒပေါ်လာတယ်ဆိုရင်ပဲ ဉာဏ်တော်ရှင်တို့ က ဒီစိတ်ကို အင်မတန်  
 တန်ဖိုးထားကြတာပေါ့ ။ ချွင်းချက်မဲ့ ဝိုင်းကူကြမှာလဲ ဖြစ်တယ် ။ ကနေ့ ဒီမှာထိုင်နေကြတဲ့ သင်သားတွေလို့ပေါ့ ။  
 သင်ကျင့် ချင်တာကို ကျွန်တော်က ချွင်းချက်မဲ့ ကူနိုင်တာပေါ့ ။ ဒါပေမယ့် သာမန်လူ တစ်ယောက်အနေနဲ့  
 ရောဂါပြုချင်တာမျိုး ၊ ဟိုဟာ-ဒီဟာ လိုချင်တာမျိုးလုပ်လာမယ် ဆိုရင် တော့ ၊ လိုက်လုပ်ပေးနိုင်မှာ မဟုတ်ပူး ။  
 ကူနိုင်မှာလဲ မဟုတ်ပူး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သင်က သာမန်လူ လုပ် ချင်နေတာကိုး ။ သာမန်လူဆိုတာ မွေး-  
 အို-နာ-သေ ဖြစ်ရမှာ မဟုတ်လား ။ ဒီအတိုင်းကို ဖြစ်နေရမှာ မဟုတ်လား ။ အရာခပ်သိမ်းတို့ ဟာ သူ့  
 အကြောင်းဆက်-အကျိုးဆက်နဲ့ ချည်းဖြစ်တာမို့ ။ ကမောက်ကမ ဖြစ်ကုန်အောင် လျှောက်လုပ်လို့ တယ်ဖြစ်မလဲ ။  
 သင် ဘဝမှာ နဂိုက ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေး မပါပူး ။ ခုတော့ သင်က ကျင့် ချင်လာတယ် ။ ဒီတော့ သင် အနာဂတ်  
 တဝကို ပြန်ပြီး စီစဉ်ပေးသွားရမှာဖြစ်တယ် ။ သင် ကိုယ်ခန္ဓာကိုလဲ သပ္ပာယ် ဖြစ်အောင်  
 ဆောင်ရွက်ပေးသွားရမှာဖြစ်တယ်။

အကြင်သူအနေနဲ့ ကျင့် ပွားအားထုတ်ချင်လာတဲ့အခါ၊ ခုလို ဆန္ဒမွန်ပေါ်လာတာနဲ့ တပြိုင်နက် ။  
 တရားအလင်းရသူတို့ က အင်မတန်ကို တန်ဖိုးထားကြတော့ မှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ ဘယ် နှယ်လုပ်ကူကြမလဲ ။  
 လောကီထဲမှာ ဆရာသခင် ဘယ်သွားရှာရမလဲ ။ ကာယကံရှင်ကလဲ အသက်ငါးဆယ်ကျော်နေပြီ ။ ဉာဏ်တော်  
 ရှင်ကြီးတွေက ပြပေးလို့ မဖြစ်ပူး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ။ သူတို့ ကိုယ်ထင်ရှားပြပြီး သင်ပေးကြမယ်ဆိုရင် ။  
 တရားလဲ ဟောကြ ။ ကျင့်ကွက်လဲပြပေးကြနဲ့ ။ လုပ်လာကြမယ်ဆိုရင် ။ အာကာ လျှို့ ဝှက်ချက်တွေကို  
 ပေါက်ကြားကုန်စေရာကျမှာဖြစ်လို့ ။ သူတို့ လဲ အောက်အဆင့် ကိုပြုတ်ကျကုန်ကြရမှာဖြစ်လို့ ပဲ ။ လူတွေအနေနဲ့  
 ကိုယ် ဟာကိုယ် မကောင်းတာတွေ လုပ်မိကြလို့ ။ မျက်စိလည်လမ်းမှားအဖြစ်မျိုး ကျရောက်နေကြရတာ ။ ဒီ  
 တော့ ကိုယ် ဟာကိုယ် အသိတရားအားကိုးပြီးကျင့် သွားဖို့ ပဲ ရှိတယ် ။ ဒါ့ကြောင့် တရားအလင်းရသူတို့ က  
 ပြပေးလို့ မဖြစ်ပူး ။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတွေကိုယ်တိုင် တရားလဲဟောကြ ။ ကျင့်ကွက်လဲပြပေးကြနဲ့  
 ဆို ရင် ။ ဆိုးပေ ကန်းပေ လူတွေတောင်မှ လာသင်ကြမှာ ။ သူသူကိုယ်ကိုယ် အကုန်ယုံကြမှာ ဖြစ်လေတော့ ။

တာကို များ အရည်လည် သဘောပေါက်နေစရာလိုဦးမှာလဲ ၊ တာမှ အရည်လည် သဘောပေါက်နေစရာ လိုမှာမဟုတ်တော့မှပေါ့။ လူတွေဟာ မျက်စိလည်လမ်းမှားအဖြစ်မျိုးကို ကိုယ့်ဟာကိုယ် ကျရောက်လာကြရတာဖြစ်တယ် ၊ နဂိုက ဖျောက်ဖျက်ခံရတဲ့ ဖြစ်တယ် ။ ခုတော့ ၊ သင်တို့ကို မျက်စိလည်လမ်းမှားအဖြစ်မျိုးကျရောက်နေရတာကနေ ပြန်လမ်းလှမ်းနိုင် ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ်ပေးထားတာဖြစ်တယ် ။ ပြန်နိုင်မယ်ဆိုရင် ပြန်ကြပေတော့ ။ မပြန်နိုင်ရင် တော့ ၊ ဆက်ပြီး သံသရာလည်ကြဖို့ ၊ ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်းကြရဖို့ သာ ရှိတော့ မှာပေါ့ ။

လမ်းဆိုတာ ကိုယ် ဟာကိုယ် လျှောက်ကြရတာဖြစ်တယ် ။ သူက ကျင့် ပွားအားထုတ်ချင်နေ တယ် ၊ တယ် နှယ်လုပ်မလဲ ။ သူတို့ က နည်းလမ်းတစ်ခု ကြံကြတယ် ။ အဲဒီတုန်းက အစိုးကျင့် စဉ် ကျင့်ရှိန် မြင်နေချိန်ဖြစ်တယ်။ ဒါလဲ နက္ခတ်ခြင်းရာ ပြောင်းလဲမှု တစ်ရပ်ဖြစ်တယ် ။ ဒါ ကြောင့် ခုလို နက္ခတ်ခြင်းရာနဲ့ လိုက် ဖက်စေတဲ့ အနေနဲ့ ၊ ဉာဏ်အလင်းရသူတို့ က သူ့ ကို သူ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးနဲ့ အညီ ခွမ်းအင်ပေးလာ ကြတယ် ။ ပေးပုံကတော့ ရေပိုက်ခေါင်းလို ပြန်ပျော့ တစ်ခု သူ့ကို သွယ်ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်တယ် ။ ဗွင့် လိုက်ရင် ခွမ်းအင်လာရော ၊ သူ့ခွမ်းအင်လွှတ်ချင်ရင် ခွမ်းအင်လာရော ။ သူ့ ဟာသူကတော့ ခွမ်းအင်လွှတ်ခြင်း ပြုခြင်း မရှိမှ ၊ ရှိမှမရှိပဲကိုး ။ အဖြစ်ကတော့ ဒါမျိုးပေါ့ ။ ဒါက ပြောင်းပြန်လှန် ကျင့် ခြင်းလို ခေါ်တယ် ။ အောက်ကနေ အပေါ်ကို ကျင့် တာမျိုး မဟုတ်ပဲ-အပေါ်ကနေ အောက်ကို ပြန်ကျင့် ပေးတာမျိုး ဖြစ်တယ် ။

ကျွန်တော်တို့ ယေဘုယျကျင့် နည်းတွေကတော့ ၊ အောက်ကနေ အပေါ်ကို ကျင့် ကြတာ ဖြစ် တယ် ။ သိဒ္ဓဗ္ဗဗွင်လာ၊ ပေါက်မြောက်အောင်မြင်လာတဲ့ အထိ ကျင့် သွားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ပြောင်းပြန် လှန်ကျင့် ခြင်းဆိုတာက အောက်ကနေ အပေါ်ကို ကျင့် နေရင် မစီတော့ တဲ့ အရွယ်ရသူတွေအဖို့ ဖြစ် တယ် ။ ဒါ ကြောင့် မြန်အောင်ဆိုပြီး အပေါ်ကနေ အောက်ကို ပြောင်းပြန်လှန်ကျင့် ပေးတာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါလဲ သူ့ ခေတ်သူ့ အခါနဲ့ သူ ဖြစ်လာရတဲ့ ခြင်းရာတစ်ရပ် ဖြစ်တယ် ။ ဒီလိုလူမျိုးတွေဟာ စိတ်ရည်စိတ်သွေး အင်မတန် မြင့် ကြလေတော့ ၊ သူ့စိတ်ရည်စိတ်သွေးနဲ့ ထိုက်လျောက်စွာ ခွမ်းအင်ရတတ်ကြတယ် ။ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ၊ အဲဒီတုန်းက နက္ခတ်ခြင်းရာနဲ့ လိုက်ဖက်စေဖို့ဖြစ်တယ်။ ဒီလူ့ အနေနဲ့ ကောင်း တာတွေလုပ်တာနဲ့ တချိန်တည်းမှာ ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခလဲ ခံရစေဖို့ ဖြစ်တယ် ။ တာပြုလို လဲဆိုတော့ ၊ သာမန်လူတွေ နဲ့ ဆက်ဆံတဲ့ အခါ ၊ သာမန် လူအမျိုးမျိုးတို့ ရဲ့ စိတ်တွေက သင် ကို နှောင့် ယှက်လာမှာမို့ လို့ ပဲ ။ တချို့ ဆိုရင် သူ့ ကို ရောဂါပျောက်အောင် ကုပေးလိုက်တဲ့ တိုင်အောင် ၊ သင် အပေါ်သူက နားလည်မှု ရှိချင်မှရှိမှာ ။ သင် အနေနဲ့ သူ့ ကိုယ်ပေါ်က မကောင်းတာတွေကို အများကြီး ပယ်ပစ်လိုက်ပြီဖြစ်တဲ့ တိုင်အောင်-သူ့ ကို ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ကုပေးပြီးပြီ ဖြစ်တဲ့ တိုင်အောင် ၊ (အခိုက်အတန့် အားဖြင့် တော့ သိသိသသာကြီးသက်သာချင်မှ သက်သာမှာကိုး) ။ သူကသင် ကို ကျေးဇူးမတင်တဲ့ အပြင် ၊ စိတ်ထဲကတောင် မကြည်မဖြူ ဖြစ်ချင်ဖြစ်နေမှာ ။ သူ့ ကို ညာရ

ကောင်းလား ဆိုပြီး သင် ကို ဆဲချင်ဆဲဦးမှာ ။ ဒါတွေကတော့ သင် စိတ်ကို ထုသားပေသားရစေအောင် စမ်းတာတွေချည်းပေါ့။ အကြင်သူကို သိဒ္ဓိပေးတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က တက်လာနိုင်ပါစေတော့ ဆိုပြီး ၊ ကျင့် ခိုင်းတာ ဖြစ်တယ် ။ ကောင်းတာတွေ လုပ်တာနဲ့ အတူ ၊ ကိုယ် သိဒ္ဓိလည်းတက်စေအောင် ကိုယ်စွမ်းအင်တွေကို ဖော်ထုတ်ကြဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။ ဒါပေမယ့် တချို့ က ဒီတရားသဘောကို နားမလည်ကြရှာဖူး ။ ကျွန်တော်ပြောဖူးတယ် မဟုတ်လား ၊ သူတို့ ကို တရားဟော ပြလို့ မဖြစ်ဖူးလို့ ။ အရည်လည် သဘောပေါက်ရင် ပေါက်ကြ ၊ မပေါက်ရင်တော့ တာမှ မတတ်နိုင်ဖူးပေါ့ ။

တချို့ လူတွေဟာ သိဒ္ဓိတယ်လို့ ရကြသလဲဆိုရင် ရုတ်တရက် ညတွင်းချင်းဆိုသလို အိုက်လာ လိုက်တာ မပြောနဲ့ တော့ ၊ စောင်တောင်ခြုံလို့ မရဖူး ။ မနက်အိပ်ရာထတဲ့ အခါ တာကိုင်ကိုင် ဓာတ်လိုက်တာချည်းပဲ ။ သိဒ္ဓိလာပြီဆိုတာ သူသိပြီ ။ တစ်ယောက်ယောက် နေထိုင်မကောင်းဖြစ်ရင် ၊ လက်နဲ့ သာသပ်ချလိုက် ၊ သက်သာ ပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ သိဒ္ဓိရှိမှန်း သိတာနဲ့ အမျှ ၊ ကိုယ် ကိုကိုယ် အစိုးကျင့် စဉ်ဆရာဘွဲ့တပ်ပြီး ဆိုင်းတုတ်ချိတ် လိုက်ပါလေရော ။ အစဦးပိုင်းမှာတော့ ဒီလူမဆိုးဖူး ။ ရောဂါရှင်တွေက ကျေးဇူးတင်လို့ ငွေပေးလို့ပေးကြ-လက်ဆောင်ပေးလို့ပေးကြနဲ့ ပေးကြပေမယ့် ၊ သူက လက်ခံချင်မှ လက်ခံမှာ ။ ကြာတော့ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ဆိုး ဆေးစည်ကြီးထဲမှာ ၊ ခံနိုင်ရည် တဖြည်းဖြည်း ကျလာရပါလေရော ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ ပြောင်းပြန်လှန် ကျင့် ပေးတဲ့ ဒီလူတွေဟာ တကယ်တမ်း စိတ်ရည်စိတ်သွေးကျင့် မှု ရကြတာ မဟုတ်တော့ ၊ စိတ်ကို နိုင် အောင် ထိန်းမို့ ဆိုတာ လွယ်တာမှတ်လို့ ။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ လက်ဆောင်ကလေးတွေ လက်ခံရာကနေ ပစ္စည်းကြီးတွေကိုလဲ လက်ခံလာရော နည်းတယ်လို့ တောင် လုပ်လာရော ။ နောက်တော့ ကျုပ်ကိုပစ္စည်းတွေ ဒီလောက်အများကြီး ပေးနေလို့ တာလုပ်မလဲ ပိုက်ဆံပေးကြပေါ့လို့ လုပ်လာပါလေရော ။ ပိုက်ဆံပေးတာ နည်းတယ်လို့ တောင် ထင်လာပါလေရော ။ လမ်းမှန်အစိုးကပါလေပါကျင့် စဉ်ဆရာတွေကိုတောင် ပမာမခံ ပြုလာပါလေရော ။ ချီးမွမ်းခံရတဲ့ စကားတွေကမကြားချင်အဆုံးဖြစ်နေတာကိုး။ သူ့ မကောင်းကြောင်းပြောရင် ချက်ချင်းပြန်ပက်လိမ် မယ် ။ ဂုဏ်ပကာသနစိတ်တွေ ကြွလာတာနဲ့ အမျှ ၊ ငါသူများ ထက်သာတယ်၊ ငါတော်တယ်ဆိုပြီးတဝင်မြင်လာတော့တာပေါ့ ။ သူ့ ကို သိဒ္ဓိပေးတာက ကျင့် ပွားအားထုတ်ခိုင်းတာ ၊ အဲဒါကို သူက အစိုး ကျင့် စဉ်ဆရာ လုပ်ခိုင်းတာ ၊ စီးပွားဖြစ်ခိုင်းတာရယ်လို့ ထင်နေရှာ တယ် ။ ဂုဏ်ပကာသနစိတ်တွေ တက်လာတာနဲ့ အမျှ စိတ်ရည်စိတ်သွေးက ကျလာရပါလေရော ။

ကျွန်တော်ပြောပြီးပြီ ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေး မြင် သလောက် သိဒ္ဓိကလဲ လိုက်မြင်နေမှာလို့ ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေး ကျလာတာနဲ့အမျှ သိဒ္ဓိကိုလဲ များများစားစားပေးလို့မဖြစ်တော့ပဲ လိုက်လျောညီထွေ ပေးလာရတာပေါ့ ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေး မြင် သလောက် သိဒ္ဓိကလဲ တန်းတူဖြစ်နေရမှာကိုး ။ ဂုဏ်မက်လေ ၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေးကျလေ ၊ လူတောထဲမှာလဲအကျနာ လေပေါ့ ။ နောက်ဆုံးမှာ စိတ်ရည်စိတ်သွေး

လုံးလုံးလျားလျား ကျသွားရတဲ့ အခါကျတော့ ၊ သိဒ္ဓိလဲ ပြောင်ပါလေ-ချောပါ လေရော ၊ မပေးတော့ပဲကိုး။ လွန်ခဲ့ တဲ့ နှစ်များက အဲဒီလိုလူမျိုးတွေ မနည်းဖူး ။ အသက်ငါးဆယ်ကျော်အမျိုးသမီးတွေ တော်တော် များများ ပါဝင်တယ် ။ အဲဒီလို အဖွားကြီးတစ်ယောက်လောက် အစိုးကျင်၊ ခင်ကျင်၊ တာကို တွေ့ ဖူးကောင်း တွေ့ ဖူးကြလိမ့် မယ် ။ တယ်သူကမှလဲ ဟုတ္တိုပတ္တိုပြပေးတာ မဟုတ်ဖူး ။ အစိုးကျင်၊ ခင်သင်တန်းတစ်ခုခုမှာ ရောဂါကင်းရေး- ကျန်းမာ ရေး ကျင်၊ ကွက် နည်းနည်းပါးပါးလောက် တတ်ကောင်းတတ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ရုတ်တရက် တစ်နေ့မှာ သိဒ္ဓိရလာရော ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေး ပျက်လာ ၊ ဂုဏ်ပကာသနစိတ်တွေ တက်လာတာနဲ့တပြိုင်နက်၊ ပြန်ကျသွားရပါလေရော။ ခုဆို ဘာမှ မဟုတ်တော့ ဖူး ။ သိဒ္ဓိလဲ မရှိတော့ ဖူး ။ ခုဆိုရင် အဲဒီလို ပြောင်းပြန် လှန် ကျင်၊ ပေးရာကနေ အောက်ကို ပြန်ကျကုန်ကြသူတွေ သိပ်များတာပဲ ၊ တယ်နှစ်ယောက်မှ မကျန်တော့ ဖူး ။ ဘာပြုလို့ ခုလိုဖြစ်ရသလဲ ။ သူ့ ကို ကျင်၊ ပွားအားထုတ်ခိုင်းခြင်း ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို သူမသိရှာပဲကိုး ။ သာမန်လူတွေကြားမှာ သူ့ ကို ကြီးပွားစေတာ ၊ ကျော်စောက်တို့ဖြစ်စေတာ ၊ အစိုးကျင်၊ ခင်ဆရာ ဖြစ်စေတာရယ်လို့ ထင်နေရှာတာကိုး ။ စင်စစ်တော့ သူ့ ကို ကျင်၊ ပွားအားထုတ်ခိုင်းတာ ။

စွမ်းအင်ငါးခြင်းဆိုတာက ဘာလဲ ။ ဒါက အသက်အရွယ် အကန့် အသတ် မရှိဖူး ။ ဒါပေမယ့် တောင်းဆိုချက် ရှိတယ် ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေး အထူးကောင်းသူ ဖြစ်ရမယ် ဆိုတာပဲ ။ အစိုးကျင်၊ ခင်ဆိုတာ ကျင်၊ ပွားအားထုတ်လို့ ရမှန်းသူသိတယ် ၊ သူလဲ ကျင်၊ ပွားအားထုတ်ချင်နေကြတယ် ။ ကျင်၊ ခင်နေပြီတဲ့ ၊ ဒီတော့ ဆရာသခင် တယ်သွားရှာမလဲ ။ လွန်ခဲ့ တဲ့ နှစ်အနည်းငယ်လောက်က တကယ် အစိုးကျင်၊ ခင်ဆရာတွေ အမှန် တကယ် ကို အစိုးကျင်၊ ခင် သင်ပေးသွားကြတယ် ။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ သင်ပေးတာတွေက ရောဂါကင်းရေး-ကျန်း မာရေးတွေချည်းဖြစ်တယ် ၊ အဆင် မြင့် ဆီတက်လှမ်းရေးနဲ့ပတ်သက်လို့ တယ်သူမှလက်ဆင့်ကမ်းမသွားကြဖူး ၊ တယ်သူကမှလဲ ပြပေးမသွားကြဖူး။

စွမ်းအင်ငါးခြင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောလာတဲ့ အခါ ၊ ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ကျွန်တော်ထည့် ပြောရ ဦးမယ် ။ လူဆိုတာ သူ့ ရဲ့ ပဓာန မူလနတ် (ပဓာနအသိစိတ်) ကလွဲလို့၊ သာမည မူလနတ် (သာမညအသိစိတ်) လဲ ရှိတယ်။ တချို့ က သာမည မူလနတ်တစ်ယောက် ၊ နှစ်ယောက် ၊ သုံးယောက် ၊ လေးယောက် ရှိကြတယ် ။ တချို့ ဆိုရင် ငါးယောက်အထိတောင် ရှိကြတယ် ။ သာမညမူလနတ်ဟာ သူနဲ့ လိင်ချင်းတူချင်မှ တူတာ ။ တချို့ က အမျိုးသား ဖြစ်ပြီး ၊ တချို့ က အမျိုးသမီး ဖြစ်တယ် ။ တူကြတာ မဟုတ်ဖူး ။ စင်စစ်တော့ ပဓာန မူလနတ်လဲ မံသခန္ဓာနဲ့ တူ ချင်မှ တူတာ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ ခုအမျိုးသားတွေဟာ အမျိုးသမီးမူလနတ် အထူးများပြီး ၊ အမျိုးသမီးတွေ ကျတော့ လဲ အမျိုးသားမူလနတ်တွေ အထူးများတာ ကျွန်တော်တို့ တွေ့ ကြရတယ် ။ ခု “တောက်” ဂိုဏ်းမှာ ပြော နေတဲ့ မိုဇာတ်-မဇာတ် ကပြောင်းကပြန်၊ မဇာတ်သန်-မိုဇာတ်ပျော ဖြစ်နေတဲ့ နက္ခတ်ခြင်းရာနဲ့ ဟပ်မိနေတာကို တွေ့ ရတယ် ။



သာမည မူလနတ်တို့ ဟာ ပဓာနမူလနတ်တို့ ထက် အဆင့် မြင့် နေတတ်ကြတယ် ။ အထူးသ  
မြင့် တချို့ ဆိုရင် သာမညမူလနတ်တို့ ဟာ အဆင့် သိပ်မြင့် တာပဲ ။ သာမညမူလနတ်ဆိုဟာ အပမာ မဟုတ်ဖူး ။  
သူဟာ သင်နဲ့ တစ်ချိန်တည်း တစ်စိစိထဲကနေ ဆင်းသက်လာတာဖြစ်တယ် သင်နဲ့ နာမည်ချင်း အတူတူပဲ သင်  
ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ဖြစ်တယ် ။ ခါတိုင်း အချိန်များမှာ ၊ လူအနေနဲ့ တစ်ခုခုစဉ်းစား ၊ တစ်ခုခုလုပ်တဲ့  
အခါ ၊ ပဓာနမူလနတ်က ပြောရင်ပြီးစတမ်းဖြစ်တယ် ။ သာမညမူလနတ်ကတော့ ပဓာနမူလ နတ်ကို  
မကောင်းတာတွေ အတတ်နိုင်ဆုံး မလုပ်စေအောင် တားပေးဖို့ ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့် ပဓာနမူလနတ်က  
အခွဲကြီးနေတဲ့ အခါမျိုးမှာဆိုရင်လဲ တာမှမတတ်နိုင်ဖူး ။ သာမန်လူတို့ရဲ့လူ့ အဖွဲ့ အစည်းမှာ ၊ သာမည မူလနတ်အ  
နေနဲ့ ပြားယောင်းခံမနေရပေမဲ့ ၊ ပဓာနမူလနတ်ကတော့ သွေးဆောင်ပြားယောင်းခံရလေ့ ရှိတယ် ။

တချို့ သာမညမူလနတ်ဆိုရင် အဆင့် တယ် လောက်မြင့် သလဲဆိုတော့ ၊ မဂ်ဖိုလ်အဆင့်  
ရောက်ဖို့ နည်းနည်းပဲ လိုတော့ တယ် ။ သာမညမူလနတ်က ကျင့် ချင်ပေမယ့် ၊ ပဓာနမူလနတ်က မကျင့် ချင်ရင်  
အလကားပဲ ။ အစိုးကျင့် စဉ် ကျင့်ရှိန်မြင့်နေစဉ် တစ်နေ့ မှာ ပဓာနမူလနတ်ကလဲ အဆင့် မြင့် တက်လှမ်း  
ချင်စိတ်နဲ့ ၊ ကျင့် ဖို့ အကြံပေါ် လာရော ။ တွေးပုံတွေးနည်းကတော့ ခပ်ရိုးရိုးပေါ့ ။ ဂုဏ်မက်တာမျိုးမဟုတ်ဖူးလေ။  
သာမညမူလနတ်ဆိုတာ ဝမ်းသာလို့ ပေါ့ ။ “ငါက ကျင့် ချင်နေတာ ၊ ဒါပေမဲ့ ငါပြောလို့ ပြီးစတမ်း မဟုတ်လို့  
ခက်နေတာ ။ ခုမင်းကျင့် ချင်လာပြီဆိုတော့ ၊ ငါ့ အကြံကပေါ့ ” ဆိုပြီး ဝမ်းသာနေတာပေါ့ ။ ဒါပေမယ့် ဆရာသ  
ခင် တယ်သွားရှာမလဲ ။ သာမညမူလနတ်က သိပ်တော်တာ ၊ အတိတ်ဘဝကသိရတဲ့ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးဆီကို  
ရုပ်ထားနာမ်ခွာပုံစံနဲ့ ရောက်သွားတာပေါ့ ။ တချို့ သာမညမူလနတ်တို့ ဟာ အင်မတန်အဆင့် မြင့် လို့ ရုပ်ကနေ  
ခွာသွားလို့ ရတယ် ။ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေနဲ့ တွေ့ ရတဲ့ အခါ ၊ ကျင့် ပွားအားထုတ်လိုကြောင်း ။ ခွမ်းအင်ငါးလို  
ကြောင်း ပြောပြတာပေါ့ ။ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေက ဒီလူ့ ကြည့် ရတာ မဆိုးဖူး ဆိုပြီး ၊ ဝိုင်းကူကြတာပေါ့ ။  
ဒီလိုနဲ့ သာမညမူလနတ်တို့ ဟာ ခွမ်းအင်တချို့ ရပြီးပြန်လာကြတာပေါ့ ။ ပြာထွက်တတ်တဲ့ ခွမ်းအင်မျိုးကို ပြန်နဲ့  
သွယ်ပေးတတ်ကြတယ် ။ အနိင်အခဲလိုဟာမျိုးတွေလဲရလာတတ်တယ် ၊ အနိင်အခဲလိုဟာမျိုး တွေကျတော့  
ခွမ်းအင်တွေ ပါနေပြီးသားပေါ့ ။

ဒီလိုနဲ့ ဒီလူဟာ တစ်ချိန်တည်းခွမ်းအင်ရှိကောင်းရှိနေမှာ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်ခုနက ပြောခဲ့  
သလို ၊ ဒီလူလဲ ညဘက်အိပ်နေရင်း ပူလိုက်အိုက်လိုက်တာ မပြောနဲ့ တော့ ။ နောက်နေ့ အိပ်ရာထတဲ့ အခါ  
တာကိုင်လိုက်-ကိုင်လိုက် ၊ ဓာတ်လိုက်သလို ဖြစ်နေတာပေါ့ ။ ခွမ်းအင်ရှိတော့ ရောဂါကုနိုင်လာတာပေါ့ ။  
ခွမ်းအင်ရနေပြီ ဆိုတာကို သူ့ ဟာသူလဲ သိတယ် ၊ တယ်ကရမှန်းတော့ ကောင်းကောင်းမသိဖူး ။  
ခကြာဝဠာဟင်းလင်းပြင်က ရမှန်းကို သူ့အကြမ်းဖျင်း သိတယ် ။ ဒါပေမယ့် အတိအကျ တယ်လိုလဲ ဆိုတာတော့

သူမသိမူး ။ သာမညမူလနတ် က သူ့ ကို ပြောမှမပြောပဲကိုး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ ကျင့် တာက သာမညမူလနတ်က ကျင့် နေတာကိုး ။ သူကတော့ ခွမ်းအင်ရနေပြီ ဆိုတာလောက်သာ သိထားတာပေါ့ ။

ခွမ်းအင်ဦးရာမှာ အသက်ပိုင်း အကန့် အသတ်ရယ်လို့ မရှိဖူး ။ လူငယ်ပိုင်းက တော်တော်များ တယ် ။ ဒါကြောင့် လွန်ခဲ့ တဲ့ နှစ် အနည်းငယ်လောက်ကဆိုရင် ၊ အသက်နှစ်ဆယ်ကျော် ၊ သုံးဆယ်ကျော် ၊ လေးဆယ်ကျော် အရွယ်တွေ အထင်ကရ ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဖြစ်လာကြတာရှိတယ် ။ အရွယ်ကြီးသူတွေလဲ ပါတယ် ။ လူငယ်တွေ ကျတော့ ၊ ကိုယ့် ကိုကိုယ် ထိန်းသိမ်းဖို့ ဆိုတာ လွယ်တာမှတ်လို့ ။ ခါတိုင်းလို အချိန်မျိုးမှာတော့ ပြောင်လို့ပေါ့ ။ သာမန်လူတို့ရဲ့အဖွဲ့အစည်း ထဲမှာ အခွမ်းအစ မရှိခင်တုန်းကတော့ ၊ ဂုဏ်မက်တဲခိတ်မျိုးတွေဆိုတာ အင်မတန်ပေါ့၊ အင်မတန်ပါးတာပေါ့။ လူပေါ်လူဇော် ဖြစ်လာတဲ့ အခါကျတော့ ၊ ဂုဏ်တွေ ပကာသနတွေက ဝင်ရှုပ်လာတတ်ပါလေရော ။ ဝါ ဒီတသက်မှာ ဘဝခရီးအရှည်ကြီး ကျန်သေးတယ် ၊ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ရည်မှန်းချက်ကို ကြိုးစားအကောင်အထည်ဖော်သွားဦးမှပဲဆိုပြီး ဖြစ်လာပါလေ ရော ။ ဒါကြောင့် ခွမ်းအင်ရလာကြ ၊ လူခွမ်းလူစ ပြန်လဲလာကြတဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ ယင်းတို့ ကို သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်း ထဲမှာ ကိုယ်ပိုင်ရည်မှန်းချက် ပေါက်မြောက် အောင်မြင်ရေး လက်နက်ကိရိယာအဖြစ် သဘောထားလာတတ်ကြတယ် ။ ဒီတော့ တယ်ဖြစ်မလဲ ၊ ဒီလိုသုံးပိုင်ခွင့် တယ်ရှိမလဲ ။ သုံးလေ-သုံးလေ ၊ ခွမ်းအင်တွေ နည်းလာလေနဲ့ ဟာ ၊ နောက်ဆုံး ကျတော့ ဘာဆိုတာမှ မကျန်တော့ ဖူးပေါ့ ။ ဒီလိုလူမျိုးတွေ ကျလာကြတာဆိုရင် သာပြီးတော့ များတာပေါ့ ၊ ကျွန်တော်ကြည့် ရတာ ခုဆိုတစ်ယောက်မှ မရှိတော့ဖူး ။ ခုကျွန်တော်ပြောခဲ့ တဲ့ အဖြစ် နှစ်ရပ်က စိတ်ရည်စိတ် သွေးကောင်းသူတွေရကြတဲ့ ခွမ်းအင်အကြောင်းဖြစ်တယ် ။ ဒီခွမ်းအင်တွေက ကိုယ့် ဟာကိုယ် ကျင့် လို့ ရတာ မဟုတ်ဖူး ။ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေဆီကရကြတာဖြစ်တယ် ။ ဒါ ကြောင့် ခွမ်းအင်ကိုယ်၌က အကောင်းဖြစ်တယ်။

### အပမာ်ခြင်း

မြေခွေး ၊ မြေပါ မြီးတိုဝါ ၊ တစ္ဆေ ၊ မြေတို့ လို တိရစ္ဆာန်တွေ အပမာ်ကြတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးလောက က ကျင့် သူအတော်များများ ကြားဖူးကောင်းကြားဖူးကြလိမ့် မယ် ထင်တယ် ။ ဒါတွေက ဘယ်လိုဖြစ်ရတာလဲ ။ ခွမ်းအင်ထူးပေါ်အောင် ကျင့် ကြ၊ ဖော်ကြလို့ တချို့က ပြောနေကြတယ် ။ ခင်ခင် ခွမ်းအင်ထူးပေါ်နေတာမဟုတ်ဖူး၊ အဲဒီခွမ်းအင်ထူးဆိုတာက လူတို့ ရဲ့ ပင်ကိုယ်ခွမ်းရည်ပဲပေါ့။ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းရှေ့ ကို တိုးတက်လာတာနဲ့အမျှ ၊ လူတွေအနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဒီရုပ်ဝတ္ထုဟင်းလင်းပြင်က အကောင်အထည်နဲ့ ဖြစ်တဲ့ ဟာတွေအပေါ် အာရုံစူးစိုက် သည်ထက် စူးစိုက်လာကြ ။

ကျွန်တော်တို့၊ ခေတ်မှီကိရိယာတွေကို အားထားသည်ထက် အားထားလာကြလေ တော့ ၊ ကျွန်တော်တို့ လူတွေရဲ့ ပင်ကိုယ် ခွမ်းအင်တွေဟာလဲ ဆုတ်ယုတ်သည်ထက် ဆုတ်ယုတ်ကုန်ကြရတာ ဖြစ်တယ် ။ နောက်ဆုံးကျတော့ လုံးလုံးကို ဆုံးပါးကုန်ရပါလေရော ။

ခွမ်းအင်ရချင်ရင် ၊ ကျင့် ပွားအားထုတ်ပါမှ ၊ ကိုယ် ပင်ကိုယ်စစ်ဖြစ်အစစ်အမှန်ဆီ ပြန်ရောက်အောင် ကြိုးစားပါမှ ပြန်ရလာမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီနေရာမှာ ၊ တိရစ္ဆာန်တို့ ဟာ အတွေးအခေါ် ဒီလောက်ရှုပ်ကြတာ မဟုတ် လေတော့ ၊ ခြောက်ဥှာဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ ပေါင်းကူးမိသလို ဖြစ်နေတာပေါ့ သန္ဓေပါပင်ကိုယ်ခွမ်းရည်ကလဲ ရှိနေကြပြန်တာကိုး ။ တချို့ က တယ်လိုပြောကြသလဲဆိုတော့ ၊ တိရစ္ဆာန်တွေဟာ ကျင့် ပွားအားထုတ်တတ်ကြတယ်တဲ့ ။ မြေခွေး တွေက ဓာတ်လုံးဖန်တီးတတ်ကြတယ်တဲ့ ။ မြေတွေကလဲ ကျင့်တတ် ကြတယ်တဲ့ ။ သူတို့ ကျင့် တတ်ကြတာမဟုတ်ဖူး ။ အစဦးပိုင်းမှာတုန်းကဆိုရင် ၊ ကျင့် ကြံခြင်းဆိုတာကို တာမှသိကြတာ မဟုတ်ဖူး ။ တစ်ခုတော့ ရှိတယ် ၊ သန္ဓေပါပင် ကိုယ်ခွမ်းရည်တော့ ရှိနေကြတာပေါ့။ ဒီတော့သီးခြား ထူးခြားဖြစ်တဲ့ အခြေအနေ ၊ သီးခြားထူးခြားဖြစ် တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မျိုးမှာ ၊ ကြာတော့ အကျိုးသွားပေါ်ကောင်းပေါ် လာစရာရှိတာပေါ့။ ဒီတော့ ယင်းတို့အနေနဲ့သိခွဲ ရလာနိုင်တာပေါ့ ၊ ခွမ်းအင်လဲ ပေါ်လာနိုင် တာပေါ့ ။

ဒီလိုနဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေဟာ အခွမ်းအစ တချို့ တလေ ရှိလာကြမှာဖြစ်တယ် ။ အရင်က တယ်လို ပြောကြသလဲဆိုတော့ ၊ တိရစ္ဆာန်တွေ ဝိညာဉ်ဓာတ် ရလာကြပြီ၊ အခွမ်းရှိလာကြပြီလို့ ဆိုကြတယ် ။ သာမန်လူ တွေအဖို့ တိရစ္ဆာန်တွေဟာ လူတွေကို အလွယ်တကူ ကြိုးဆွဲနိုင်လောက်အောင် ကြောက်စရာ ဖြစ်နေ ကြတာပေါ့ ။ ခင်ခင်ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ ကြောက်စရာ မဟုတ်ဖူး ။ တကယ် ကျင့် ပွားသူရှေ့ မှာ တာမှဟုတ် တာ မဟုတ်ဖူး ။ နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်နီးပါးလောက်တိုင်အောင် ယင်းတို့ ကျင့် ပြီးနေတာကိုချည်း ကြည့် မနေနဲ့ ၊ လက်ချောင်းကလေးတစ်ချောင်းနဲ့ အသာကလေး ချေလိုက်ရုံနဲ့ ၊ မှုန့် မှုန့် ညက်ညက် ဖြစ်ကုန်ရမှာ။ တိရစ္ဆာန်တွေဟာ ခုလိုသန္ဓေပါပင်ကိုယ်ခွမ်းရည် ရှိကြောင်း ၊ အခွမ်းအစ တချို့ တလေ ရှိနိုင်မှာဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ ပြောပြီးပြီ ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဒီခန္ဓာဝဋ္ဋာထဲမှာ တရားသဘောတစ်ရပ်ရှိနေတယ် ။ အဲဒါကတော့ တိရစ္ဆာန်တွေဟာ ကျင့် ပိုင်ခွင့် မရှိကြဖူး ။ ဒါကြောင့် နှစ်ပေါင်းရာ အများလောက်ဆို တစ်ချိ- ရာအများလောက် ဆို တစ်ချိ ၊ ကပ်ကြီးကပ်ငယ်တွေကြားမှာ ယင်းတို့ ကွပ်မျက်ခံရတတ်ပုံကို ရှေးစာအုပ်တွေထဲမှာ တွေ့ ဖူးကောင်းတွေ့ ဖူးကြမှာဖြစ်တယ်။ တစ်ခုတစ်ခုသော ကာလလောက်ဆို တိရစ္ဆာန်တွေဟာ ခွမ်းအင်တက်လာ တတ်ကြလို့ ၊ ဖျောက်ဖျက်ပစ်ရလေ့ ရှိတယ် ။ မိုးကြိုးခွင်းပစ်ရတာမျိုးတွေလို့ပေါ့၊ ကျင့် ပိုင်ခွင့် မှ မရှိပဲကိုး ။ ယင်းတို့ ဟာ လူ့ သဘော သဘာဝ ကင်းမဲ့ ကြလေတော့ ၊ လူတွေလို ကျင့် လို့ တယ်ဖြစ်မလဲ ။ လူ့ဂုဏ်သတ္တိမရှိတဲ့ ကျင့် လို့ အောင်ရင် မကောင်းဆိုးဝါး

ဖြစ်ရမှာ ကျိန်းသေဖို့၊ ကျင့် ခွင့်မပြုတာပေါ့။ မိုးပေါ် ကလဲ လာသတ်မှာဖြစ်တယ်။ ယင်းတို့ ကလဲ သိကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ပြောပြီးပြီ။ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းဟာ ဒလဟော ထိုးကျလာနေတယ်။ တချို့ ဆိုရင် ကမ်းကုန်အောင် ပျက်စီးနေကြတယ်။ ခုလို အဖြစ်မျိုး ဆိုက်နေ လေတော့၊ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းဟာ အန္တရာယ် မများပေလား။

“ ဝတ္တုထွင်ခေါင်-တန်ပြန်မုချ ” (အရာဝတ္တုဆိုတာ အထွင်အထိပ်ရောက်တာနဲ့ တပြိုင်နက်၊ ပြောင်းပြန်တက်သွားရတော့မှာ။) ဆိုသလို လူသားတို့ရဲ့လူ့အဖွဲ့အစည်း အနေနဲ့ သမိုင်းမတင်မီကာလတုန်းက မတူတဲ့ ကာလပတ်ပျက်သုဉ်းမှုတွေဖြစ်ရတိုင်း ၊ လူသားတို့ ရဲ့ အကျင့် စာရိတ္တ ပျက်စီးခြင်းမက ပျက်စီးလှတဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာ ဖြစ်ပွားရတာချည်းဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်တော် တို့ တွေ ကြရတယ်။ ။ ခုကျွန်တော်တို့ လူသားတွေဖို့တင်းနေထိုင်ကြတဲ့ ဒီဟင်းလင်းပြင်ရော ၊ ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင် များစွာတို့ ပါ ၊ အင်မတိအင်မတန် အန္တရာယ်များလှတဲ့ အဖြစ်ဆိုက်နေကြရတယ်။ ။ ဒီအဆင့် နဲ့ တန်းတူဖြစ်တဲ့ ဒီပြင် ဟင်းလင်း ပြင်တို့ ဟာလဲ ဤနည်းနှင်နှင်လိုချည်း ဖြစ်နေကြရလေတော့ ကာ ၊ တိရစ္ဆာန်တို့ ကလဲ ရှောင်ချင်ကြ တယ် ၊ အမြင်ကို တက်ချင်ကြတယ်။ ။ မြင်တဲ့ အဆင့် ရောက်ရင် ရှောင်နိုင်လိမ့် မယ်လို့ ထင်နေကြ တယ်။ ။ တယ်လွယ်ပါ့ မလဲ။ ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ချင်ရင် လူ့ ကိုယ်ခန္ဓာ ရှိကိုရှိနေရမှာဖြစ်တယ်။ ။ ဒါကြောင့် ကျင့် သူတို့ အနေနဲ့ အပူခံလာကြရတာဟာလဲ ဒီတက်က အကြောင်းရင်းတစ်ရပ်ပေါ့။

ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေ ဒီလောက်များတာ ၊ သိဒ္ဓိမြင် ဆရာသခင်တွေ ဒီလောက်များတာ ၊ တာပြုလို့ အရေးမလုပ်ဘဲ နေကြသလဲလို့ တချို့ က အတွေးပေါ်ကောင်းပေါ်လိမ့် မယ်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီကြောဝ ဠာထဲမှာ တရားသဘောတစ်ရပ် ရှိသေးတယ်။ ။ အဲဒါကတော့ သင်ကိုယ်ဟာကိုယ်တောင်တနေတာ ၊ လိုချင် နေတာမျိုးတွေကို သူများတွေက ဝင်မ ခွက်ချင်ကြဖူး။ ။ ဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ က သင် ကို လမ်းခစ် လမ်းမှန် အတိုင်း ကျင့်နိုင်စေအောင်သင်ပေးနေတာ ဖြစ်တယ် တချိန်တည်းမှာ တရားကိုလဲ ကြေကြေညက်ညက် ရှင်းပြပေးနေတာ ဖြစ်တယ်။ ။ သင့် အနေနဲ့ ကကိုယ် ဟာကိုယ် အရည်လည်သဘောပေါက် အောင် အားစိုက်သွားရမှာ ဖြစ်တယ်။ ။ သင်မလား မသင်ဖူးလားဆိုတာကတော့ သင် ကိုယ်၌အပေါ်မှာဘဲ တည်နေ တာပေါ့။ ။ “ဆရာသခင်က အထဲရောက်အောင် ခေါ်လာပြီ ကျင့် ကြံဖို့ ကတော့ ကိုယ် အပေါ်မှာ တည်” ပေါ့။ ။ တယ်သူက မှ သင် ကို အတင်းအဓမ္မကျင့် ခိုင်းနေတာ မဟုတ်ဖူး။ ။ ကျင့်-မကျင့် ဆိုတာက သင် ကိုယ်၌ရဲ့ကိစ္စဖြစ်တယ်။ ။ တနည်းအား ဖြင့် ပြောရရင် ၊ သင်တယ်လမ်းလိုက်မလဲ ၊ တာလိုချင်သလဲ ၊ တာရချင်သလဲ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ တယ်သူမှ ဝင်ခွက်ကြမှာ မဟုတ်ဖူး။ ။ ခေတနာနဲ့ တိုက်တွန်းရုံလောက်သာ တတ်နိုင်ကြမှာ ဖြစ်တယ်။

တချို့ က အစိုးကျင့် ခင်ကျင့် နေကြတယ် ခင်ခစ်အပူတွေဆီ ရောက်ကုန်ကြတာဖြစ်တယ်။ ။ တယ် နှယ်ကြောင့် အပူခံလာရသလဲ။ ။ တပြည်လုံးက အစိုးကျင့် ခင်သမားတွေကြားမှာ အပူခံနေရသူတွေ တယ်။

လောကီရှိနေကြသလဲဆိုတာနဲ့ပတ်သက်လို့ ထုတ်ပြောလိုက်ရ ရင် ၊ လူတော်တော်များများ ကျင့် ရဲကြမှာ မဟုတ်မှူး ကိန်းဂဏန်းကတော်တော်ကို ကြောက်စရာကောင်း နေတာကိုး ။ ဒီတော့ ဘာပြုလို့ ခုလိုဖြစ်နေရသလဲ ။ ဒါတွေဟာ သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့အစည်းကို ဒုက္ခပေးနေကြတယ် ။ ဘယ် နယ်ကြောင် ခုလောက် အဖြစ်ဆိုးနေရလဲ ။ ဒါလဲ လူသားတို့ က ကိုယ့် ဟာကိုယ်လက်ယပ်ခေါ်ခဲ ကြတာကိုး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ လူသားတွေ ပျက်စီးနေကြလေတော့၊ ဘယ်နေရာကြည့်လိုက်၊ ကြည့်လိုက် ၊ မကောင်းဆိုးဝါးတွေ ဆိုတာလက်ညှိုးထိုးမလွဲ ဖြစ်နေကြရတယ်လေ။ အထူးသဖြင့် အရေခြုံအခိုးကျင့် ခင် ဆရာ တွေဆိုတာ အပမာန်တွေချည်းပီပီ ၊ သူတို့ လက်ဆင့်ကမ်း နေကြတာတွေဟာ အဲဒါမျိုးတွေချည်းပေါ့။ အတိတ်ကဆိုရင်၊ လူသားတို့ သမိုင်းခင် တစ်လျှောက်မှာ ၊ တိရစ္ဆာန်တွေဟာ လူတွေအပေါ် အပမာန်ခွင့် မရှိကြမှူး ၊ မှီရင် အသတ်ခံရမှာ ဖြစ်တယ် ၊ ဘယ်သူတွေ့ တွေ့ ခွင့် ပြုကြမှာ မဟုတ်မှူး ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ မျက်မှောက်လူ့ အဖွဲ့ အစည်းမှာတော့ ၊ လူတွေက ယင်းတို့ ကို လက်ဖြန့်နေကြတယ်၊ ယင်းတို့ ကို လိုချင်နေကြတယ်၊ ယင်းတို့ ကို ကိုးကွယ်နေကြတယ် ။ “ကျုပ်က အထင်ကရ လက်ဖြန့်တာမှ မဟုတ်ဘဲ ” လို့ တချို့ ကဆိုကြလိမ့် မယ် ။ လက်မဖြန့် ပါမှူးလို့ သာ ဆိုတယ် ၊ သင်က ခွမ်းအင်ကိုလိုက်နေတယ် မဟုတ်လား ။ တရားစစ်၊ တရားမှန်ကျင့် ပွားတဲ့ တရားအလင်းရသူတို့က ပေးနိုင် မှာတဲ့ လား ။ ရချင်တယ်ဆိုတာက သာမန်လူတွေကြားက အခွဲအလမ်းမဟုတ်လား ။ ခုလိုစိတ်မျိုးက ပယ်ပစ်ရမှာ ။ ဒီတော့ဘယ်သူက ပေးနိုင်မလဲ ။ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်တွေက မကောင်းဆိုးဝါးတွေနဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေက သာ ပေးနိုင်မှာ ။ ဒီတော့ ယင်းတို့ ကို လက်ဖြန့်ရာ မကျလား ။ လက်ဖြန့်ရာကျတဲ့ နောက်တော့ ၊ ယင်းတို့ ရောက်လာကြတာဆန်းသလား ။

အတွေးအခေါ်မှန်မှန်နဲ့ အခိုးကျင့် ခင်ကျင့် သူ ဆိုလို့ဘယ် လောကီများရှိပါ့မလဲ ။ ကျင့် ကြံရာမှာ အကျင့် သီလ ကောင်းရမယ် ၊ ကောင်းတဲ့ အမှု ပြုရမယ် စိတ်ကောင်းစေတနာ ထားရမယ်၊ အရာရာတိုင်း ၊ နေရာ တကာတိုင်းမှာ ဒီအတိုင်း ဖြစ်စေရမယ် ။ ပန်းခြံမှာ ကျင့် ကျင့် -အိမ်မှာ ကျင့် ကျင့် ၊ အဲသလို တွေးတဲ့ လူ ဘယ်နှစ်ယောက်ရှိလဲ ။ တချို့ ဆိုရင်လဲ ဘာကျင့် မှန်းမသိမှူး ။ တဖက်ကကျင့် ရင်း ၊ တဖက်ကလဲ ကိုယ်ကို ဟိုယိမ်းဒီယိုင်နဲ့ ။ ပါးစပ်ကလဲ “ ကျုပ်ချွေးမလား ။ ကျုပ်ကို ရိုသေတာ မဟုတ်မှူး ” ဆိုတာက တစ်မျိုး ။ “ငါ့ ယောက္ခကြီးလား ၊ သိပ်ဆိုတာ ” ဆိုတာကတစ်ဖုံ ။ နံလို့ ပေါ့ ။ တချို့ ကဆိုရင်လဲ အရာရာဝေဖန်ရေး လုပ် ကြတာ ၊ ဌာနအကြောင်းတို့ကနေ နိုင်ငံတော်အရေးကိစ္စတွေအထိ နံလို့ ပေါ့ ။ ကိုယ့် အမြင်နဲ့ မကိုက်တာမျိုးဆိုရင် ဒေါ ပောင်းလို့ ကို မပြီးနိုင်တော့ မှူး ။ ကြည့် လေ ၊ ဒါကျင့် ပွားအားထုတ်တာတဲ့ လား ။ တချို့ ဆိုရင် မတ်တတ်လေ့ ကျင့် ခန်း ကျင့် တာ ၊ ပင်ပန်းလို့ ခြေထောက်တောင် တုန်တုန်ယင်ယင် ဖြစ်လာနေပြီ၊ သူ့ ဦးနှောက်ကတော့ နားရတယ်လို့ ကို မရှိမှူး ။ “ ခုဆို ပစ္စည်းတွေက ဈေးကြီးလိုက်တာ၊ ဈေးကလဲ တက်လိုက်တာ ။ ကိုယ့် ဌာန ဆိုလဲ လစတောင် ထုတ်မပေးနိုင်မှူး ။ ငါဘယ် နယ်ကြောင်

စွမ်းအင်မရနိုင် ဖြစ်နေရလဲ။ ငါသာ စွမ်းအင်ပေါ်ရင် ၊ ငါလဲ အစိုးကျင့် ခင်ဆရာ ဖြစ်ရောပေါ့ ၊ ရောဂါလေးဘာလေး ကုပေးနိုင်ရင် စီးပွားဖြစ်ရောပေါ့ ။” နဲ့ အတွေး ရေယဉ်ကြော မျောလို့ ပေါ့ ။ ဒီကြားထဲ တစ်ယောက်ယောက်လောက် စွမ်းအင်ပေါ်တာတွေ့ ရရင် ၊ ဒီလူသာပြီးတော့ တောင် စိတ်လောကြီးလာမှာဖြစ်တယ် ။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး ၊ ကိုယ့် အနေနဲ့ လဲ စွမ်းအင်ပေါ်အောင် ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပေါက်အောင် ၊ ရောဂါကုနိုင်အောင် သဲသဲမဲမဲ လိုက်တော့ မှာ ဖြစ်တယ် ။ ခဉ်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ ခုလို လုပ်ပုံမျိုးဟာ ကျွန်တော်တို့ ခြောက်ခြောက်ထဲကဂုဏ်သတ္တိထူးဖြစ်တဲ့ သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီတို့ နဲ့ တယ် လောက်များ အလှမ်းဝေးနေလိုက်သလဲလို့ ၊ လုံးလုံးကို ဖီလာဖြစ်မနေပေလား ။ ခပ်ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပြောရရင် ၊ မိစ္ဆာလမ်း လိုက်နေရာ မကျပေလား ။ သူ့ ခမျာ ကတော့ အသိနဲ့ မယှဉ်ပဲ လုပ်မိနေတာပေါ့ ။ သူ့ခုလို တွေးလေ ၊ ပေါ်လာတဲ့ အာရုံကလဲ မကောင်းလေ ဖြစ်လာနေရတာပေါ့ ။ ဒီလူဟာ တရားရထားသူ မဟုတ်လေတော့ ၊ အကျင့် စာရိတ္တ ကို အရေးထားရမှန်း မသိမှားရှားမှား လေကျင့် ကွက်တွေ ကျင့် ရင်း စွမ်းအင်ရလာမှာ ၊ ငါတာလိုချင် ရင် ဘာကို ရလာရမှာလို့ အထင်ရောက်နေရှာတယ်လေ။

ဒါကတော့ ကိုယ့် အတွေးအခေါ် လမ်းမှန်မကျလို့ မကောင်းတာတွေကို လက်ယပ်ခေါ်မိရာကျ တာဖြစ်တယ် ။ တိရစ္ဆာန်တွေက မြင်ကုန်ကြပြီ ။ “ဒီလူက စီးပွားဖြစ်အောင်ဆိုပြီး ကျင့် နေတာကလား ။ ဒီလူက တော့ ကျော်စောကိစ္စကို ဖြစ်ချင်နေတယ် ၊ စွမ်းအင်လိုချင်နေတယ် ။ အောင်မယ် ဒီလူ့ ခန္ဓာက မဆိုးမှူး ၊ ကိုယ့် ပေါ်ကဟာတွေကလဲ သိပ်ကောင်းတာ ။ ဒါပေမယ့် သူ့ အတွေးအခေါ်ကတော့ သိပ်ချာတာ ၊ စွမ်းအင်ကို လိုက်နေတယ် ။ သူ့ မှာ ဆရာသခင် ရှိကောင်းရှိမယ် ၊ ရှိကော ငါက ဘာကြောက်နေရမှာလဲ ” တဲ့ ။ တရား စစ် တရားမှန်ကျင့်တဲ့ ဆရာသခင်တို့အနေနဲ့ ၊ သူ့ခုလောက်စွမ်းအင် လိုက်နေတာကို တွေ့ ရတဲ့ အခါ ၊ ပေးမှာ မဟုတ်မှူး ။ ငန်းငန်း တက် လိုက်လေ-မပေးလေ ဖြစ်ရုံမက ၊ အခွဲအလမ်း အပြစ်နဲ့ တောင် ပယ်ပစ်မှာဖြစ်တယ်ဆိုတာကို တိရစ္ဆာန် တွေကလဲ သိကြတယ် ။ ဒီလူ့ အနေနဲ့ စွမ်းအင်လိုချင်လေ မရလေ ။ မရလေ-ကိုယ့် တက်က မခဉ်းစားလေ ။ တွေးပုံတွေးနည်းတွေက ပိုဆိုးလာလေ ဖြစ်နေရပါလေရော ။ နောက်ဆုံးကျတော့ ဆရာသခင် ခမျာ ၊ ဒီလူမရတော့ မှန်း သိရတဲ့ အခါ ၊ သက်ပြင်းချပြီး လက်လျှော့ လိုက်ရပါလေရော ။ တချို့ က ဆရာသခင် မရှိမှူး ၊ လမ်းကြို ဆရာသခင်တစ်ယောက်ယောက်က ခနတဖြုတ် လောက် ကြည့်ပေးကောင်းကြည့် ပေးလိမ့်မယ် ။ တာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ ၊ တရားအလင်းရသူ တွေဆို တာဟင်းလင်းပြင်အသီးသီးမှာ နည်းတာမှတ်လို့ ။ တရားအလင်းရသူ တစ်ယောက်ယောက်က ဒီလူ ကို တွေ့ တဲ့ အခါ ၊ တစ်ရက်လောက် လိုက်ကြည့် ပေးလိမ့် မယ် ။ မဖြစ်မှန်းလဲ သိရော ၊ သွားရော ။ နက်ဖန်ကျ တစ်ယောက်လာပြန်ရော ။ မဖြစ်မှန်းလဲ သိရရော ၊ သွားပြန်ရော ။

သူ့မှာ ဆရာသခင်ဖြစ်ဖြစ်-လမ်းကြိုဆရာသခင်ဖြစ်ဖြစ် ရှိနေဦးတော့၊ သူလိုက်နေတာ တွေကို ပေးမှာမဟုတ်ဆိုတာကို တိရစ္ဆာန်တွေက သိကြတယ်။ တိရစ္ဆာန်တွေဟာ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေ နေ ကြတဲ့ ဟင်းလင်းပြင်တွေကို မမြင်ကြမှူး။ ဒီတော့ မကြောက်တဲ့ အပြင် ၊ အကွက်ကောင်းတောင် နှိုက်လိုက်ကြ သေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ခြောက်ဦးမှာ တရားသတော တစ်ရပ်ရှိတယ်။ သူ့ ဟာသူ လိုက်နေတာမျိုးတွေ ၊ လိုချင်နေ တာမျိုးတွေကို ယေဘုယျအားဖြင့် ဝင်ခွက်လို့ မဖြစ်မှူး။ တိရစ္ဆာန်တွေက ဒီအကွက်ကောင်းကို နှိုက်ကြတာပေါ့။ သူလိုချင်နေတာ ၊ ငါပေးမယ်။ သူ့ ကို ငါကူတာ မမှားမှူး မဟုတ်လား။ ရော့ ယူဆိုပြီး ပေးတာပေါ့။ ။ ခခါခတော့ ကိုယ်ပေါ်မတက်ရဲမှူး ။ ကဲ ခမ်းကြည့် ပေတော့ ဆိုပြီး ခွမ်းအင်နည်းနည်းပေးလိုက်တာပေါ့။ ဒီလူဟာ တစ်နေ့ မှာရုတ်တရက်ဆိုသလို ခွမ်းအင်တကယ်ရလာရော ၊ ရောဂါလဲ ကုနိုင်လာရော ။ ဒီအဖြစ်ကို တွေ့ ရတဲ့ အခါ ၊ တိရစ္ဆာန်က ဂီတပွဲရဲ့ ပွဲဦးပျိုးသံမျိုးအဖြစ် အသုံးပြုလာမှာ ဖြစ်တယ်။ “ သူလိုချင်နေတာ ၊ ငါသူ့ ကိုယ်ပေါ် တက် ပြီး ပေးမှပေါ့။ ။ များများလဲ ပေးနိုင် ၊ စိတ်ကြိုက်လဲ ပေးလို့ ကောင်းပေါ့။ ဒီဗွစက္ကူ လိုချင်တယ် မဟုတ်လား။ ဒီတစ်ချိ အကုန်ပေးပြီသာ မှတ်ပေတော့ ” ဆိုပြီး ၊ တိရစ္ဆာန်က သူ့ ကိုယ်ပေါ်တက်လာပါလေရော။ ။

ဒီလူ့ အနေနဲ့ လဲ စိတ်ထဲမှာ ဒါတွေကို ခဉ်းစားနေတုန်း ၊ ဒီဗွစက္ကူ ပွင့် လာရော ။ ခွမ်းအင်လဲ ထုတ်လွှတ်နိုင်လာရော ။ သာမန်လွန် အခွမ်းအခကလေးလဲ နည်းနည်းပါးပါး ရလာရော ။ သူ့ ခမျာ ဝမ်းသာလိုက် တာ ဘယ်ပြောကောင်းမလဲ။ ငါတော့ ဒါတွေကို ရကို ရလာပြီ။ ကျင့် ရင်း-ကျင့် ရင်း ရလာပြီရယ်လို့ ထင်နေ တာပေါ့။ ခင်ခင်သူတာမှ ကျင့် လို့ ရတာ မဟုတ်မှူး။ သူက ငါတော့ လူ့ ကိုယ်ထဲကို အပြင်ကနေ အကုန်မြင်နေ ရပြီ။ တယ်နေရာမှာရောဂါရနေမှန်း မြင်လာရပြီလို့ ထင်နေတာပေါ့။ အမှန်တော့ ကာ သူ့ ဒီဗွစက္ကူ အရှင်းကို မပွင့် မှူး။ တိရစ္ဆာန်က သူ့ ဦးနှောက်ကို ချုပ်ကိုင်ထားတာ ။ တိရစ္ဆာန်က မိမိ မျက်စိနဲ့ ကြည့် ။ ပြီးမှ သူ့ ဦးနှောက်ထဲ ပို့ ပေးတာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒါကို သူက ဒီဗွစက္ကူ ပွင့် ပြီလို့ ထင်နေတာ ။ ခွမ်းအင်လွှတ်ချင်သလား ၊ လွှတ်ပေါ့။ သူ့ အနေနဲ့ ခွမ်းအင်လွှတ်မလို့ လက်ဆန့် လိုက်တဲ့ အခါ ၊ တိရစ္ဆာန်ကလဲ မိမိ ခြေလက်တို့ ကို သူ့ နောက်ကနေ ဆန့် ထုတ်လာပါလေရော ။ သူ့ခွမ်းအင်လွှတ်လာတယ် ဆိုရင်တဲ၊ မြွေကလဲ ရောဂါဖြစ်တဲ့ နေရာကို - အဖုထနေတဲ့ နေရာကို လျှာနဲ့ ရက်ရက် ပေးလာပါလေရော ။ ဒါမျိုးတွေဟာ တော်တော် ကို များ တာ။ ဒီလူတွေကို အပစိုလာတာဟာ သူတို့ ဟာသူတို့ လိုချင်ကြလို့ ဖြစ်ရတာ ။

အကြင်သူဟာ တစ်ခုခုကို မက်နေတယ် ။ စီးပွားဖြစ်ချင်နေတယ် ။ ကျော်လောက်တို့ ဖြစ်ချင်နေ တယ် ။ ကောင်းပြီ ။ ခွမ်းအင်လဲ ရှိလာပြီ ။ ရောဂါလဲ ကုနိုင်လာပြီ ။ ဒီဗွစက္ကူလဲ မြင်လာရပြီ ။ သူ့ ခမျာ ဝမ်းသာ မဆုံး တပြုံးပြုံးပေါ့။ တိရစ္ဆာန်က တွေ့ ရတဲ့ အခါ ၊ “ သင်စီးပွားဖြစ်ချင်တယ် မဟုတ်လား ။ ကောင်းပြီ ။ သင် ကို ကြီးပွားရစေ မယ် ” ပေါ့။ သာမန်လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဦးနှောက်ကို ချုပ်ကိုင်ဖို့ ဆိုတာလွယ်လိုက်သမှပြောမနေ

နဲ့ တော့ ။ လူတွေကို သူ့ ဆီလာအကုန်အောင် ၊ အများကြီးလာအောင် တိရစ္ဆာန်က ဖန်တီးပေးနိုင်တယ် ။  
အောင်မယ်လေး ၊ တတ်လဲ တတ်နိုင်ပါပေတယ် ။ တစ်ဖက်ကလူတွေကို ရောဂါလာအကုန်စေသလို ။  
တဖက်ကလဲ သတင်းထောက်ကို သတင်းစာထဲ ထည့် ကြော်ငြာပေးစေအောင် ကြိုးစွဲလိုက်သေးတယ် ။ ယင်းက  
သာမန် လူတွေကို ကြိုးစွဲပြီး ဒါတွေလုပ်နေတယ် ။ ရောဂါရှင်အနေနဲ့ ပိုက်ဆံအပေးနည်းရင် တောင်မရဘူး ၊  
ခေါင်းကိုက်လာရလိမ့် မယ် ။ ဘာကြီးဖြစ်နေနေ ပိုက်ဆံများများပေးမှ ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။ ခုလို အစိုးကျင့်  
စဉ်ဆရာ ဖြစ်လာတာနဲ့ အမျှ ၊ ဂုဏ် ပကာသနတွေ တက်လာ ၊ ကြီးပွားချမ်းသာလာ ၊ ကျော်စောကိတ္တိ  
ဖြစ်လာတာပေါ့ ။ ဒီလူတွေဟာစိတ်ရည် စိတ်သွေး အရေးမထားကြသူများပီပီ ၊ ဘာမဆို ပြောရဲကြတယ် ။  
အာကာက နောင်တော်ကြီး၊ သူကနောင်တော်လေးတဲ့ ။ မယ်တော် နတ်သမီး ဝင်စားတာ ၊ မြကောရန်  
နတ်မင်းကြီး ဝင်စားလာလို့ လဲ ပြောရဲကြတယ် ။ သူ့ ကိုယ်သူ ဘုရားလို့ တောင် ပြောရဲကြတယ် ။ ဒီလူတွေဟာ  
တကယ် စိတ်ရည်စိတ်သွေး ကျင့် ပွားမှု မရှိကြလို့ ၊ ခွမ်းအင်ကို မက်ကြ ရာကနေ အပမာန်လာကြတာ ဖြစ်တယ်။

တချို့ က ထင်ကောင်းထင်နေကြလိမ့် မယ် ။ ဒါဘာမကောင်းစရာ ရှိသလဲ ၊ ပိုက်ဆံရပြီးတာပဲ ၊  
ကြီးပွားရင် ပြီးတာပဲ ၊ နာမည်တောင် ကျော်နိုင်သေးတာတဲ့လို့ ထင်နေကြသူတွေ နည်းမှာမဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်  
ပြောပြမယ် ။ ခင်စစ်ယင်းတို့ က သင် ကို အကြောင်းမဲ့ သက်သက် ပေးတာ မဟုတ်ဖူး ။ သူ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပေး  
တာ။ ဒီကြောဝဠာမှာ တရားသဘော တစ်ရပ်ရှိတယ် ။ မဆုံးရှုံးဘဲနဲ့မရ နိုင်တဲ့ ။ ယင်းတို့ ဘာကြောသလဲ ။ ခုနက  
ကျွန်တော်ဒီပြဿနာကို ပြောခဲ့ ပြီ မဟုတ်လား ။ ယင်းတို့က လူ့ကိုယ်ပေါ်က အဆီအနှစ် ကို ဆွတ်ယူပြီး ၊ လူ့  
ခန္ဓာဖြစ်လာအောင် ကျင့် ယူကြမှာဖြစ်တယ် ။ လူ့ ခန္ဓာမှာ အဆီအနှစ်ဆိုလို့ ဒီအဆီအနှစ်တစ်  
ရပ်ပဲရှိတယ် ။ ဘယ်သူကျင့် ကျင့် အဲဒီအဆီအနှစ်နဲ့ ကျင့်ရမှာချည်းဖြစ်တယ် ။ ဒီအဆီအနှစ်ကို တိရစ္ဆာန်က  
ရသွားရင် ၊ သင်တော့ ကျင့်ဖို့ မကြံ နဲ့ တော့ ။ သင် မှာ ဘာမှမရှိလေတော့ ၊ ဘယ်လိုလုပ်ကျင့်တော့ မလဲ ။  
အလျှင်းကို ကျင့် လို့ ရမှာမဟုတ်တော့ ဖူး ။ တစ်ချို့ က ခုလို ပြောကောင်းပြောလိမ့် မယ် ။  
“ကျုပ်ကကျင့်ချင်နေတာ မဟုတ်ဖူး ။ ကျုပ်ကကြီး ပွားချင်နေတာ ၊ ပိုက်ဆံ ရှိပြီးရော ၊  
ဘာအရေးလုပ်နေစရာလို့လို့ ” တဲ့ ။ ကျွန်တော်ပြောပြမယ် ၊ သင်ကကြီး ပွားချင်တယ်မဟုတ်လား ။  
ကျွန်တော်အကျိုးအကြောင်းရှင်းပြမယ် ၊ သင်အဲဒီလို စဉ်းစားတော့ မှာမဟုတ်ဖူး ။ ဘာပြုလို့လဲ ။ တကယ်လို့  
သင် ကိုယ်ပေါ်ကနေ သူ့ခွာသွားတာစောရင် ၊ သင် ခြေလက်အင်္ဂါတွေချိ ကျန်ရစ်လိမ့်မယ် ။ တစ်သက်လုံး အဲဒီလို  
ဖြစ်နေရမှာဖြစ်တယ် ။ လူ့ အဆီအနှစ်တွေ ယင်းဆီပါသွားတာ မနည်းပဲကိုး ။ တကယ်လို့ သင် ကိုယ်ပေါ်  
ကနေခွာတာနောက်ကျရင် ၊ သင်ဟာ အပင်လူအဖြစ်မျိုးနဲ့ တစ်သက် လုံးခုတင်ပေါ်မှာ အသက်ငွေ ငွေ  
ကလေးကျန်နေရမှာဖြစ်တယ် ။ ပိုက်ဆံရှိ ကောသုံး နိုင် မှာတဲ့ လား ။ ကျော်စောကိတ္တိ ရှိကောခံစားနိုင်  
မှာတဲ့လား ။ ကြောက်စရာ မကောင်းလား ။



ခုလိုက်စွဲမျိုးဟာကနေ့ ကျင့်ကြံသူတို့ ကြားမှာ ထူးထူးခြားခြား ပေါ်လွင်နေတာကိုတွေ့ရတယ် ။  
 ပြီးတော့ သိပ်ပြီး တော့လဲများတာ ။ ယင်းတို့ ဟာဓန္ဒာမှာ စွဲကြရုံမက ၊ လူတို့ ရဲ့ မူလနတ်ကိုလဲ သတ်ပစ်ကြ  
 တယ် ။ လူတို့ ရဲ့ “ နိဝဓိနန်းတော် ”-“ တောကံ ” ဝါဒီတို့ ခေါ်ကြတဲ့ ထင်းရှူးသီးပုံကိုယ် ထဲဝင်နေ ကြတယ် ။ သူ့  
 ကိုကြည့် လိုက်ရင်လူလိုပဲ ၊ ဒါပေမယ့် လူမဟုတ်မှူး ။ ခုဆို ဒီလိုအဖြစ်မျိုး တောင်ပေါ်လာနေတယ် ။ ဘာပြုလို့လဲ  
 ဆိုတော့ ၊ လူသားတို့ ရဲ့ အကျင့် စာရိတ္တခံညွှန်းဟာပြောင်းလဲမှုဖြစ်နေမှန်း ။ တချို့ လူတွေဟာမကောင်းတာတွေ  
 လုပ်နေကြတယ် ။ “ သင်မကောင်းတာတွေလုပ်နေပါလား ” လို့ သွားပြောကြည့် ခမ်း ၊ သူကယုံမှာမဟုတ်မှူး ။  
 ငွေရှာတာ ၊ ငွေလိုက်တာ ၊ ကြီးပွားချင်တာ ၊ အကြွင်းမဲ့ မှန်ကန်တဲ့ လောကဓံ တရား နဲ့ကိုက် ညီတယ် ၊  
 မှန်တယ်လို့ သူကထင်နေတယ် ။ ဒါကြောင့် လဲသူများကို ထိခိုက် နစ်နာစေအောင်- အကျိုးယုတ်စေအောင်  
 လျှောက်လုပ်နေတယ် ။ ငွေရဖို့အတွက် ကမ်းကုန်အောင် ဆိုးသွမ်းနေတယ် ၊ ဘာမဆို လုပ်ရဲတယ် ။  
 တိရစ္ဆာန်အနေနဲ့အ ဆုံးမခံရင် ၊ ဘာမှ ပြန်ရမှာ မဟုတ်မှူး ။ ယင်းက သင် ကို အကြောင်းမဲ့  
 သက်သက်ပေးမှာတဲ့လား ။ သင် ကိုယ်ပေါ်ကဟာကို လိုချင်နေတာလေ ။ မှန်တယ် ၊ ကျွန်တော်တို့ ပြောပြီးပြီ ၊  
 လူတွေဟာ ကိုယ် ဟာကိုယ် အတွေးအဆမမှန် ကြလို့ ၊ စိတ်ဖြောင့်မှန်ခြင်းမရှိ ကြလို့ ခုလို ငြိုဟ်တိုးနေကြတာ  
 ပေါ့။

ဓမ္မစကြာတရားတော်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့ ပြောပြမယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ခဏ်ကို  
 ကျင့် ရာမှာ ၊ သင် အနေနဲ့ သာကိုယ်၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို ထိန်းနိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ သုခရိုက်တစ်ခုက ဒုခရိုက်  
 တစ်ရာကို အောင်နိုင်တယ်ဆိုသလို ၊ ဘာပြဿနာမှပေါ်မှာမဟုတ်မှူး ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို မထိန်းနိုင်ပဲ ၊ ဒီဟာ  
 လဲမက် ၊ ဟိုဟာလဲလိုချင် ဖြစ်နေမယ်ဆိုရင်တော့ ၊ ငြိုဟ်တိုးရမှာ ကျိန်းသေပဲ ။ တချို့ဆိုရင် ၊ နဂိုကကျင့် တာ  
 တွေကို လက်ကိုမလွှတ် ရက်မှူး ။ အစိုးကျင့် ခဏ်ကျင့် ရာမှာ ၊ တကယ်တမ်းကျင့်ပွားအားထုတ် ရာမှာ ၊  
 ကြိုက်ရာတစ်ခုခုကိုသာ ခွဲကျင့်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ ကခံယူထားတယ် ။ တချို့ အစိုးကျင့် ခဏ်ဆရာတွေဆိုရင်  
 စာအုပ်တွေတောင် ထုတ်ကုန် ကြပြီ ။ စာအုပ်ထုတ်တာကိုတင် ကွက်ကြည့် မနေနဲ့ ။ ကျွန်တော်ပြောပြမယ် ။  
 အဲဒီစာအုပ်တွေထဲမှာ ဘာမဆိုအကုန်ရှိတယ် ။ သူတို့ ကျင့် နေကြတာတွေနဲ့ တစားတည်းပဲ ။ မြွေဆိုမြွေ -  
 မြေခွေးဆို မြေခွေး-မြွေပါပြီးတိုဝါဆို မြွေပါပြီးတိုဝါ ပေါ့ ။ အဲဒီစာအုပ်တွေကိုသင်ကြည့် ရင် ၊  
 အဲဒါတွေကစာလုံးတွေထဲကနေ ခုန်ထွက်ကြပါလေရော ။ ကျွန်တော် ပြောပြီးပြီ ။ အဲဒီလိုအရေခြံအစိုးကျင့်  
 ခဏ်ဆရာတွေဟာ အစစ်တွေထက် အဆပေါင်းများစွာကိုများနေကြတာ ။ သင်လဲ ခွဲခြားလို့ ရမှာမဟုတ်မှူး ။ ဒါ  
 ကြောင့် ကောင်းကောင်းကိုင်တွယ်တတ်ကြပါလေ။ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို သင်ကျင့် ကိုကျင့် မှလို့  
 ဒီမှာကျွန်တော်ပြောနေတာမဟုတ်မှူး ။ သင် ဘယ်ကျင့် ခဏ်ကျင့် ,ကျင့် ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ အတိတ်က  
 စကားတစ်ခွန်းရှိတယ် ။ “ တရားစစ် တရားမှန်ကို နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်လောက်ထိအောင် မကျင့် ရသေး

ရင်ရှိစေတော့ ၊ မိစ္ဆာလမ်းကိုတော့ တစ်ရက်တစ်လေမှတောင်လိုက်မှာမဟုတ် ” တဲ့။ ဒါ့ကြောင့် ကောင်းကောင်းကိုင်တွယ်တတ်မှဖြစ်မယ်။ တရားစစ် တရားမှန်ကို တကယ်တမ်းကျင့် မှတော်မယ်။ ကျင့်ရာမှာလဲ တာဆိုတာမှ ရောနှောမကျင့် ပါလေနဲ့ ၊ အာရုံတောင်မှ ရောမကျင့် ပါလေနဲ့ ။ တချို့ ဆိုရင် ဓမ္မစကြာတောင် ပုံပျက်ပန်း ပျက် ဖြစ်ကုန်ရပြီ ။ တာပြုလို့ ပုံပျက်ပန်းပျက် ဖြစ်ရသလဲ ။ သူက တယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ ၊ ဟိုအခိုးကျင့် ခင် ကို ကျပ် မကျင့် ရပါတဲ့ ။ ဒါပေမယ့် လက်ရှိကျင့်ခင်ကို ကျင့်ပြီးဆိုမှဖြစ် နှင့်ကအာရုံတွေကိုရောကျင့် ပါလေရော ။ ဒီတော့ ဝင်မကုန်ပဲနေပါ့မလား ။ အပမ္မိပြဿနာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဒီမျှလောက်ပြောရင် တော်လောက်ပြီ ထင်တယ် ။

### ခကြာဝဠာစကား

ခကြာဝဠာစကားဆိုတာဘာလဲ ။ လူတချို့ ဟာ ရုတ်တရက်ဆိုသလို တထူးတဆန်းစကား တစ်မျိုးကို ပြောတတ်လာတယ် ။ “ ယွတ်ယွတ်ယွက်ယွက် ” နဲ့ ပြောလို့ သာပြောနေရတယ် ၊ ကိုယ့် ဟာကိုယ် လဲတာပြောလို့ ပြောမှန်း မသိဖူး ။ စိတ်ချင်းဆက်သွယ် ခွမ်းအင်ရှိသူ တို့ကတော့ အကြမ်းသတောလောက် နားလည်ကြတယ် ။ ဒါပေမယ့် အတိအကျတာပြောသလဲဆိုတာတော့ နားမလည်ကြဖူး ။ ပြီးတော့ တချို့ ကများ ဆိုရင်တာသာစကား တော်တော်များများပြောတတ်ကြတယ် ။ တချို့ကလဲသိပ်တော်တာလို့ထင်နေကြတယ်၊ အခွမ်းအရယ်လို့ထင်နေကြတယ် ၊ ခွမ်းအင်ရယ်လို့ ထင်နေကြတယ် ။ ယင်းဟာခွမ်းအင်မဟုတ်ဖူး ၊ ကျင့် ကြံသူတို့ ရဲ့ အခွမ်းလဲမဟုတ်ဖူး ၊ သင်္ဃ အဆင် ကိုလဲကိုယ်စားမပြုနိုင်ဖူး ။ ဒီတော့ တာတဲလဲ ။ သင်္ဃ အတွေးအခေါ် ကိုပြင်ပကလာတဲ့ သက်ရှိတစ်မျိုးကချုပ် ကိုင်ထားတာဖြစ်တယ် ။ ဒါကိုများ သင်ကသိပ်ကောင်းတယ်လို့ ထင်နေတယ် ၊ သင်ကလိုချင်နေတယ် ၊ သင်က ဝမ်းသာနေတယ် ၊ သင်ဝမ်းသာလေ ၊ သူကသင် ကိုမြဲမြံချုပ်ကိုင်လေပေါ့ ။ တကယ် ကျင့် ကြံသူတစ်ယောက် အနေနဲ့ ယင်းကချုပ်ကိုင်တာကို ခံနေလို့ ဖြစ်မလား ။ ပြီးတော့ ယင်းရဲ့ အဆင် ကအင်မတန်နိမ့် တာ ။ ဒါ့ကြောင့် တကယ်ကျင့် ပွားသူဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ခုလို ရှုပ်ရှုပ်ယွက်ယွက်ဟာမျိုးတွေကို မဖိတ်ခေါ်ပါလေနဲ့ ။

အရာခပ်သိမ်း တို့ ရဲ့ အခရာပီပီ ၊ လူဆိုတာအတိုးထိုက်တန်ဆုံး ဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ သင်္ဃ အနေနဲ့ ဒီဟာတွေချုပ်ကိုင်တာကို ခံနေရတော့မှာလား ၊ သင် ကိုယ်ခန္ဓာကိုတောင် မလိုချင်တော့ ဖူးလား ၊ တယ် လောက် သနားစရာကောင်းလိုက်သလဲလို့ ။ အဲဒီဟာတွေဟာ တချို့ ကလူ ကိုယ်ပေါ်မှာ ကပ်နေကြတယ် ၊ တချို့

ကကပ်မ နေမှူး ၊ ခပ်ခွာခွာနေကြတယ် ။ ဒါပေမယ့် ယင်းကသင့် ကို ခြယ်လှယ်နေတယ် ၊ ချုပ်ကိုင်နေတယ် ။ သင်ပြော ချင်ရင် သူကသင့် ကိုပြောစေတယ် ။ “ ယွတ်ယွတ်ယုတ်ယုတ် ” နဲ့ ပြောစေတယ် ။ တစ်ယောက် ယောက်က သင်ချင်ရင်လဲ သင်ပေးလို့ ရတယ် ။ ရဲရဲသာပြော ၊ ပြောလို့ ရရော ။ စင်စစ်အဲဒါတွေဟာလဲ အုပ်လိုက်သိုက်လိုက် ။ သင်ပြောချင်ရင် သင့်ဆီ တစ်ယောက်လောက် ရောက်လာပြီး ပြောစေလေရော ။

တာပြုလို့ ခုလိုအဖြစ်မျိုးပေါ်လာရသလဲ ။ ဒါလဲကျွန်တော်ပြောခဲ့ သလိုပေါ့ ။ ယင်းတို့ အနေနဲ့ ကိုယ့် အဆင့် ကို မြင့် လာစေချင်တယ် ။ ဒါပေမယ့် ဟိုဘက်မှာက ဒုက္ခခံရစရာ မရှိလေတော့ ။ ကျင့် ပွားအား ထုတ်လို့ မဖြစ်ပဲကိုး ။ ဒါနဲ့ ယင်းတို့ က လူတွေကို ကောင်းတာလေး တာလေးကူလုပ်ပေးရအောင် ဆိုပြီးအကြံ ထုတ်ကြတယ် ။ ဒါပေမယ့် ဘယ်လိုလုပ်ရမှန်း မသိကြမှူး ။ မိမိတို့ ထုတ်လွှတ်တဲ့ ခွမ်းအင်ဟာ ရောဂါမပျောက်နိုင် ပေမယ့် ။ နည်းနည်းပါးပါးထိန်းနိုင်ချုပ်နိုင်လို့ ။ ဝေဒနာရှင်တွေကို အစိုက်အတန့် အားဖြင့် သက်သာရာရစေမှာ ဖြစ်ကြောင်းကိုတော့ ယင်းတို့သိကြတယ် ။ လူတို့ ပါးစပ်ကနေထွက်လာတဲ့ အခါ ခုလိုအကျိုးသက်ရောက် မှုရှိနိုင်ကြောင်းကို သိကြတယ် ။ အဖြစ်ကတော့ ဒါပဲ ။ အဲဒါကို တချို့ က အာကာခကားလို့ ဆိုတယ် ။ တချို့ ကလဲဗုဒ္ဓခကားလို့ ဆိုတယ် ။ ဒါတုရားကို ပြစ်မှားတာ ။ လုံးလုံးလျားလျားကိုထင်ရာ အရမ်းစွတ်ပြောနေကြတာ ။

အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ ဗုဒ္ဓတို့ ဟာနှုတ်ဟာခဲတယ် ။ တကယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ ဒီဟင်းလင်းပြင်မှာ နှုတ်ဟာခကားပြောမိရင် ။ လူသားတို့ အဖို့ မြေငလျင် ဖြစ်စေလိမ့် မယ် တယ်ဖြစ်ပါမလဲ။ ကြောက်စမန်းလိလကို သိမ်းသိမ်းတုန်သွားစေမှာ ဖြစ်တယ် ။ တချို့ က ပြောတယ် ။ သူ့ကျွန်တော်နဲ့ ခကားပြောတာကို ကျွန်တော် ဒိဗ္ဗစက္ခုနဲ့ တွေ့ ရတယ်တဲ့ ။ သူကသင်နဲ့ ခကားပြောတာ မဟုတ်မှူး ။ တချို့ ဆိုရင်လဲ ကျွန်တော် မွေကာယနဲ့ ဆုံကြတဲ့ အခါ ။ ထိုနည်းတူပဲ ပေါ့ ။ သူက သင်နဲ့ ခကားပြောတာ မဟုတ်မှူး ။ သူပို့ လွှတ်လိုက်တဲ့ အာရုံဟာ လေးဘက်သံစုံကြားဖြစ်လို့ ။ သင် ကြားရတဲ့ အခါ ။ သူပြောတာကို ကြားနေရသလိုပေါ့ ။ ယေဘုယျအားဖြင့် သူ့ ဟင်းလင်းပြင်ထဲမှာခကား ပြောလို့ ရတယ် ။ ဒါပေမယ့် ဒီဘက်ဟင်းလင်းပြင်ထဲ ရောက်လာတဲ့ အခါကျတော့ ။ ကြားရတာမရှင်းတော့ မှူး ။ ဟင်းလင်းပြင်နှစ်ခုဟာ အချိန် - အကာပြင် အယူအဆခြင်း မတူကြလို့ ကိုး ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီဟင်းလင်းပြင်မှာ တစ်“စီချင်” ဟာ နှစ်နာရီနဲ့ ညီမျှတယ် ။ ဟိုဟင်းလင်းပြင်ကြီးကျတော့ ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တစ်“စီချင်” ဟာ သူတို့ရဲ့ တစ်နှစ်နဲ့ ညီမျှနေတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အချိန်က သူတို့ ထက်တောင် နှေးနေ သေးတယ်။

“ ဖိုးပေါ်မှာတစ်ရက် ။ မြေပေါ်မှာ နှစ်တစ်ထောင် ” လို့ ရှေးကဆိုရိုးရှိတယ် ။ အဲဒါကတော့ အနန္တသုခကမ္ဘာ ။ ဝေဠုရိယကမ္ဘာ ။ ဓမ္မစကြာ ။ ပဒုမ္မာကြာကမ္ဘာ တို့ လို ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေနေ နေကြတဲ့ ။ ကမ္ဘာတွေပေါ့ အာကာပြင်အယူအဆ ။ အချိန်အယူအဆကင်းတဲ့ သီးသန့် ကမ္ဘာတို့ ကို ဆိုလိုတာ ဖြစ်တယ် ။ ဟိုဟင်းလင်းပြင်ကြီးက အချိန်ကျ တော့ မြန်တောင်နေသေးတယ် ။ ဒိဗ္ဗသောတ ပေါက်နေကြ ။

သူများအနေနဲ့နားပွင့် နေကြပြီဖြစ်လေတော့။ သူတို့ ပြောတာတွေ ကို ကြားရနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ တာပြောမှန်း သိမှာမဟုတ်ဘူး ၊ ငှက်ကလေးတွေ ကြွက်စီကြွက်စီဖြစ်နေတဲ့ အသံမျိုးလို လို- အမြန်လည်နေတဲ့ ဓာတ်စက်က ထွက်လာတဲ့ အသံမြန်လိုလို အသံမျိုးတွေကိုသာ ကြားနေရမှာဖြစ်တယ် ။ မှန်တယ် တချို့ က ဂီတသံ ကြားရတယ် ၊ စကားပြောသံလဲ ကြားရတယ် ။ ဒါပေမယ့် ခွမ်းအင်တစ်မျိုးကို ကြားခံနယ် အဖြစ်သုံးပြီး ၊ အချိန်ကွာဟမှုကို ပယ်ရှားပစ်ပါမှသာ ၊ သင့် နားထဲ ရောက်လာတဲ့ အခါ သဲသဲကွဲကွဲ ကြားရ မှာဖြစ်တယ် ။ အဖြစ်ကတော့ ဒါပဲ ။ တချို့ က ဗုဒ္ဓစကားလို့ ခေါ်ကြတယ် ၊ အရှင်းကို မဟုတ်ဘူး ။

ဥာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေဆိုတာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ဆုံမိကြတဲ့ အခါ ၊ ပြုံးလိုက်ကြရုံနဲ့ အချင်းချင်း နားလည်ကုန်ကြပါလေရော ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သူတို့ အသုံးပြုတာက အသံတိတ်စိတ်ချင်း ဆက်သွယ်ခွမ်းအင် ဖြစ်လေတော့ ၊ လက်ခံရရှိတာက လေးဘက်သံစုံကြား ဖြစ်နေလို့ ကိုး ။ သူတို့ ပြုံးလိုက် ကြတဲ့ အခါမှာ ၊ အမြင်ချင်း ဖလှယ်ပြီးသွားပါလေရော ။ ဒီပုံစံမျိုးတင် မကဘူး ၊ တခါတလေကျတော့ လဲ ၊ တခြားနည်းတစ်မျိုးကို သုံးကြတယ် ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ “တိပက်” လို့ ငှက်ကျင့် ခဉ်က လာမာ ဘုန်းကြီးတွေဟာ မုဒြာတို့ ကို သုံးလေ့ ရှိတယ် ။ မုဒြာဆိုတာ တာလဲလို့ လာမာ ဘုန်းကြီးတွေကို မေးကြည့် ရင် ၊ အထွဋ်ဆုံး ယောဂလို့ ဖြေလိမ့် မယ် ။ အတိအကျက တာလဲဆိုတာကျတော့ သူတို့ လဲ မသိကြဘူး ။ စင်စစ် ဥာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေရဲ့ စကားပေါ့ ၊ လူများရင် မုဒြာကြီးတွေကို သုံးတယ် ၊ မုဒြာကြီးတွေ အမျိုးမျိုးပေါ့ ။ သိပ်လှတာပဲ ။ လူနည်းရင် မုဒြာလေးတွေကိုသုံးတယ် ။ မျိုးစုံလှတဲ့ ဒီမုဒြာလေးတွေ ဆိုရင်လဲ သိပ်လှတာပဲ ။ သိပ်ရှုပ်တာပဲ ။ သိပ်ကြွယ်ဝတာပဲ ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ တာသာစကားမို့ လို့ ကိုး ။ အရင်ကဆိုရင် ဒါတွေဟာ အာကာ လို့ ငှက်ချက်တွေချည်းပေါ့ ။ ခုကျွန်တော်တို့ က အကုန်ထုတ်ပြောပြီ ။ တိပက်မှာ သုံးနေတာကတော့ ကျင့် ကွက် ကျင့် မို့ အတွက် သက်သက်ဖြစ်တဲ့ လှုပ်ရှားမှု နည်းနည်းကလေးသာ ဖြစ် တယ် ။ မာတိကာအလိုက် ခနစ်တကျ စီစဉ်ထားတဲ့ ဒီမုဒြာတို့ ဟာ ကျင့်ကွက်ကျင့်ရေး စကားသက်သက်အဖြစ်နဲ့ သာ သုံးနေ တာ ဖြစ်တယ်။ ကျင့် ကွက်ပုံစံ တချို့ တလေလောက်အတွက်သာ ဖြစ်တယ် ။ တကယ် မုဒြာတွေကျတော့ ကာ အတော် ကို ရှုပ်ထွေးတာ ။

### သင်သားများကို ဆရာက တာတွေများ ပေးသလဲ

လူတချို့ ဟာ ကျွန်တော် ကို တွေ့ တဲ့ အခါ လက်ကို ဆွဲပြီး ဆုပ်ထားတာ မပြီးတော့ ဖူး ။ သူများ

တွေကလဲ တွေ့တော့၊ အလားတူ ကျွန်တော်နဲ့ လက်ခွဲနှုတ်ဆက်ကြတယ်။ စိတ်ထဲမှာ သူတော့တွေ့နေသလဲဆို တာ ကျွန်တော်သိတယ်။ တချို့က ဆရာနဲ့ လက်ခွဲ နှုတ်ဆက်တာကို သိပ်ဝမ်းသာကြတယ်။ တချို့က သတင်းအချက်အလက် နည်းနည်းရချင်ကြလို့ တော်တော်နဲ့ လက်မလွှတ်ကြတော့၊ ဖူး။ ကျွန်တော်ပြောမယ်။ တကယ် ကျင့် ဘို့ဆိုတာက သင် ကိုယ်၌ရဲ့ ကိစ္စဖြစ်တယ်။ ဒီမှာက ရောဂါကင်းရေး-ကျန်းမာရေးဆိုပြီး ၊ သင် ကို သတင်းအချက်အလက် နည်းနည်းပေးတာ ၊ သင် ကို ရောဂါ သန့်၊ စင်ပေးတာမျိုး မဟုတ်ဖူး။ ကျွန်တော်တို့ ကလဲ ဒီအကြောင်း မပြောဖူး။ သင် ရောဂါကို ကျွန်တော်က တိုက်ရိုက်ပယ်ပေးသွားမှာ ဖြစ်တယ်။ လေ့ ကျင့် နေရာမှာ ကျွန်တော် မွေကာယက ပယ်ပေးသွားမှာ ဖြစ်တယ်။ ကိုယ် ဟာကိုယ် စာအုပ်ကြည့် ပြီး လေ့လာကြသူတွေကိုလဲ ကျွန်တော်မွေကာယတို့က ရောဂါတွေ ပယ်ပေးသွားမှာဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော် လက်ကို ကိုင်ရုံနဲ့ သိဒ္ဓိတက်လာ လိမ့် မယ်လို့ သင်ထင်နေသလား။ ရယ်စရာ မဖြစ်ပေလား။

သိဒ္ဓိဆိုတာက ကိုယ် စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို မူတည်ပြီး ကျင့် ယူရတာ ဖြစ်တယ်။ သင်လက်တွေ့ မကျင့် ရင် ၊ သိဒ္ဓိတက်မှာ မဟုတ်ဖူး။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးခံက ရှိနေမှကိုး။ သင်သိဒ္ဓိတက် လာတဲ့ အခါမှာ ၊ သင် ရဲ့ စိတ်အစွဲအဒိ ရုပ်ဝတ္ထုပြုတ်ကျ သွားတာနဲ့အမျှ ၊ သင် ခေါင်းပေါ်မှာ ကိုက်တံတစ်ခု ပေါ်လာတာကို အဆင့် မြင့် သူတို့ အနေနဲ့တွေ့ရနိုင်တယ်။ အဲဒီလို ကိုက်တံမျိုးဟာ ခွမ်းရည်တိုင် အသွင်မျိုးနဲ့တည် ရှိနေမှာဖြစ်တယ်။ ကိုက်တံမြင့် သလောက်-ခွမ်းရည်တိုင်ကလဲ မြင့် နေမှာ ဖြစ်တယ်။ ယင်းက သင်ကျင့် ပွားရရှိတဲ့သိဒ္ဓိကို ကိုယ်စားပြုနေတယ်။ သင် စိတ်ရည်စိတ်သွေး အဆင့် ကိုလဲ ကိုယ်စားပြုနေ တယ်။ သူများတွေက သင် ကို တယ် လောက်ပေးပေး ၊ အလကားပဲ။ တစ်ခက်ကလေးလောက်ပေးဦးတော့ အလ ကားပဲ။ အကုန်လျှော့ကျကုန်ရမှာချည်းဖြစ်တယ်။ သင် ကို “ ပန်းသုံးပွင့် ဦးထိပ်မှာ ခုနည်းခြင်း ” အဖြစ် ရောက်အောင် ကျွန်တော်ချက်ချင်း လုပ်ပေးနိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် သင်အပြင်ကို ထွက်လိုက်တာနဲ့ တပြိုင်နက် ၊ ခွမ်းအင်တွေ အကုန်လျှော့ကျကုန်မှာဖြစ်တယ်။ သင် ဟာမှ မဟုတ်ပဲကိုး ၊ သင် ကျင့် ပွားအားထုတ်မှုကနေ ပေါ်လာတာမှ မဟုတ်ပဲကိုး ၊ တင်ပေးလို့ တယ်ရမလဲ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သင် စိတ်ရည်စိတ်သွေးခံက အဲဒီအဆင့် မှာမှ မဟုတ်ပဲကိုး ၊ တယ်သူတင်ပေး ပေး ရမှာမဟုတ်ဖူး။ လုံးလုံးလျားလျားကို ကိုယ် ဟာကိုယ် အားထုတ်ပါမှ ၊ ကိုယ် စိတ်ကို ကျင့် ပါမှ ဖြစ်မှာ။ ခွမ်းအင်တက်လာအောင် ၊ အဆင့် မြင့် မြင့် လာအောင် ၊ စကြာဝဠာဂုဏ်သတ္တိ ထူးနဲ့ တသားတည်းဖြစ်လာအောင် ပိပိရိရိထိထိရောက်ရောက် ကျင့် ပါမှသာ ၊ သင်တက် လာနိုင်မှာဖြစ်တယ်။ တချို့က ကျွန်တော် ကို လက်မှတ်ထိုးခိုင်းတယ် ၊ ကျွန်တော်က မထိုးချင်ဖူး။ တချို့က ဆရာဝါ ကို လက်မှတ်ထိုးပေးပြီဆိုပြီး ကြွားချင်ကြတယ်။ ဆရာ သတင်းအချက်အလက်တို့ ရဲ့ စောင်မမှုကို လိုချင်ကြတယ်။ ဒါလဲ စိတ်အစွဲပဲ မဟုတ်လား။ ကျင့် တယ်ဆိုတာ ကိုယ် ကိုကိုယ် အားထားရတယ်။ သတင်း အချက်အလက်တွေကို ဘာပြုလို့

အရေးထားနေရလဲ ။ အဆင့် မြင့် မှာ ကျင့် ရာမှာ ၊ ဒါတွေကို အာရုံထားနေလို့ ဖြစ်မလား ။ ဒါတွေကတာဖို့ လို့  
လဲ၊ ရောဂါကင်းရေး-ကျန်းမာရေး အတွက်လောက်သာ ဖြစ်တာ ။

သင်ကိုယ် ဟာကိုယ် ကျင့် ပွားတဲ့ ခွမ်းအင်တွေကမှ ၊ အလွန်အမင်း ငယ်လှတဲ့ လောကဓာတ်ငယ်  
မှာ ၊ ခွမ်းအင်ရဲ့ အနုစိတ်ဖြူတွေဟာ သင် ပုံသွင်နဲ့ တစ်ပုံစံတည်းဖြစ်နေမှာ ၊ လောကီအပကျင့် ခင် ရောက်တဲ့ အခါ  
ဗုဒ္ဓဓန္ဓာကို သင်စကျင့် သွားရတော့ မှာ ဖြစ်တယ် ။ ခွမ်းအင်တွေဟာ ဗုဒ္ဓဓန္ဓာပုံတွေချည်းဖြစ်နေမှာ ၊ သိပ်လှတာ ၊  
ပဒုမ္မာကြာပန်းပေါ်မှာ ထိုင်နေကြမှာ ။ အနုစိတ်ဖြူတိုင်းဖြူတိုင်း ဒီအတိုင်းချည်းဖြစ်နေမှာ ။ တိရိစ္ဆာန်တွေရဲ့  
ခွမ်းအင်တွေဆိုလဲ မြေဓွေးကလေးတွေ ၊ မြေကလေးတွေချည်းပဲပေါ့ ။ အလွန်အမင်းငယ်လှတဲ့ လောကဓာတ်ငယ်  
ကအနုစိတ် ဖြူတွေမှာလဲ အဲဒါတွေချည်းပဲပေါ့ ။ ပြီးတော့ သတင်းအချက်အလက်ဆိုတာတို့ လဲ ရှိသေးတယ် ။  
တချို့ ကဆိုရင်လဲ လက်ဖက်ရည် ကြမ်းတိုက်လိမ် မယ် ။ အဲဒါလဲ ခွမ်းအင်လို့ဆိုတာပဲ သာမန်လူဆိုတာ  
အစိုက်အတန့် အားဖြင့် ဝေဒနာ သက်သာရေး ၊ နောက်ကို ရွှေ ဆိုင်းပစ်ရေး ၊ ထိန်းချုပ်ရေးထားနိုင်တို့  
လောက်ကိုသာ မျှော်ကိုးနေကြရတာ ကို ။ ဘာပြောနေနေ သာမန်လူဆိုတာ သာမန်လူပဲကိုး ။ သူတို့ အနေနဲ့ ၊  
မိမိတို့ ကိုယ်ခန္ဓာကို တယ်အထိ ဒုက္ခရောက်အောင် လုပ်နေနေ-ကျွန်တော်တို့ က လှည့် ကြည့် နေနိုင်မှာ  
မဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ က ကျင့် ပွားအားထုတ်သူတွေ ဖြစ်ကြလို့ ၊ ဒီအကြောင်းတွေကို ကျွန်တော်က  
ထုတ်ပြောတာ ။ နောက်ကို ဒါမျိုးတွေ မလုပ်ကြပါလေနဲ့ ။ သတင်းအချက်အလက်ဆိုတာတို့ ၊ ဟိုဟာတို့ ဒီဟာတို့  
ဆိုတာတွေကို လားလားမှ မယူပါလေနဲ့ ။ တချို့ အစိုး ကျင့် ခင်ဆရာတွေက တယ်လိုပြောကြသလဲဆိုတော့ ၊  
ကျွန်တော်သင်တို့ ကို သတင်းအချက်အလက် ပို လွတ် ပေးမယ် ။ အမြို့ မြို့ အနယ်နယ်ကနေ သင်တို့  
လက်ခံယူကြလို့ ဆိုတယ် ။ တယ်လိုများ လက်ခံယူရမှာတဲ့ လဲ ။ ကျွန်တော်ပြောပြမယ် ။ ဒါတွေဟာ ဘာမှ  
ဟုတ္တိပတ္တိ မဟုတ်ဖူး ။ ကောင်းကျိုးရှိတယ်ထားဦး ၊ ရောဂါ ကင်းရေး-ကျန်းမာရေးလောက်သာဖြစ်တယ် ။  
ကျွန်တော်တို့ က ကျင့် ပွားသူပီပီ ၊ ခွမ်းအင်ဆိုတာ ကိုယ် ဟာ ကိုယ် ကျင့် ရာကနေ ပွားလာတာဖြစ်တယ် ။  
သူများပို လွတ်ပေးတဲ့ သတင်းအချက်အလက် ခွမ်းအင်ဆိုတာက အဆင့် ကို မြင့် မပေးနိုင်ဖူး ၊ သာမန်လူတို့ ကို  
ရောဂါကင်းရေး လုပ်ပေးခြင်းသာဖြစ်တယ် ။ ကိုယ် စိတ်ကို ဖြောင့်နေအောင် မှန်နေအောင်  
ကျပ်ကျပ်ထိန်းထားနိုင်ကြပါလေ ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးဆိုတာ တယ်သူမှ အစားထိုးလို့ ရတာမျိုး မဟုတ်ဖူး ။  
သင် အနေနဲ့ ကိုယ် ဟာကိုယ် တကယ်တမ်း ကျင့် ပါမှသာ အဆင့် မြင့် လာနိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။

ဒီတော့ အများတကာတို့ ကို ကျွန်တော်ဘာတွေပေးသလဲ ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ ကျွန်တော်တို့  
လူတော်တော်များများ ဟာ အစိုးကျင့် ခင်မကျင့် ဖူးကြဖူး ။ ကိုယ်မှာရောဂါ ရှိကြတယ် ။ တော်တော်များများက  
တော့ နှစ်များစွာ ကျင့် ခဲ့ ကြပေမယ့် ၊ အစိုးထဲမှာပဲ တဝဲလည်လည် ဖြစ်နေကြလို့ ၊ ခွမ်းအင် မရှိကြဖူး ။ မှန်တယ် ။  
တချို့ က သူများကို ရောဂါကုပေးကြတယ် ၊ တယ်လို ကုတယ်ဆိုတာ သင်မသိဖူး ။ အပမီ ပြဿနာအကြောင်းကို

ပြောစဉ် ၊ ကျွန်တော်က တရားတော် တကယ်ကျင့် နိုင်သူတို့ ကိုယ်က အပစ္စိတွေကို ၊ ဘာတွေပဲ ဖြစ်နေနေ-  
မကောင်းတာ မှန်သမျှတွေကို ခန္ဓာအတွင်းအပြင် နှစ်ခုစလုံးကနေ အကုန်အစင် ရှင်းပစ်လိုက်ပြီ ။ ကိုယ့် ဟာကိုယ်  
တကယ်တမ်း ကျင့် သူတွေကို ဆိုရင်လဲ ၊ ဒီတရားတော်ကို ကြည့် တဲ့ အခါမှာ ၊ ကိုယ်ခန္ဓာကို သန့် စင်ပေးသွားမှာ  
ဖြစ်တယ် ။ သင့် အိမ်က ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလဲ ရှင်းပေးသွားမှာဖြစ်တယ် ။ အရင်က သင်နတ်တင်ခဲ့ တဲ့ မြေခွေးတို့ ၊  
မြွေပါဇွဲတို့ဝါတို့ ရဲ့ နတ်ခင်တွေကို အမြန်လွှင့်ပစ်လိုက်ပေတော့ ၊ အကုန်ရှင်းပစ်လိုက်ပြီ ၊ ဘာမှကို မရှိတော့ မှုး ၊  
သင် က ကျင့် ပွားအားထုတ်မှာမို့ လို့ ၊ ကျွန်တော်တို့ က သင် ကို အဆင်ပြေဆုံး တံခါးဖွင့် ပေးနိုင်တယ် ၊ သင် ကို  
ဒါတွေ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်တယ် ။ ဒါပေမယ့် တကယ်တမ်း ကျင့် သူတွေကိုမှသာ ခုလို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှာ  
ဖြစ်တယ် ။ မှန်တယ် တချို့ က ကျင့် ချင်စိတ် မရှိမှူး ၊ ကျွန်တော်ဘာပြောနေသလဲဆိုတာကိုလဲ ခုထက်ထိ  
သဘောမပေါက်သေးမှူး ။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ က ဘယ် နယ်လုပ် ကြည့် ရှုသွားနိုင်ပါ့ မလဲ ။ တကယ်ကျင့်  
သူတွေကိုမှ ကျွန်တော်တို့ က ကြည့်ရှုစောင့် ရှောက်သွားမှာ ဖြစ်တယ် ။

နောက်လူတစ်မျိုး ရှိသေးတယ်၊ သူ့ ကိုယ်ပေါ်မှာ အပစ္စိနေတယ်လို့ အရင်ကအပြောခံခဲ့ ရတယ်။  
သူ့ ကိုယ်၌ကလဲ ရှိတယ်လို့ ခံစားမိတယ် ။ အဲဒီနီနေတဲ့ အကောင်းကို ပယ်ပစ်လိုက်တဲ့ နောက်မှာလဲ ၊ ဒီလူဟာ  
နီးယိမ်စိတ်မပျောက်နိုင်ဘဲ၊ နဂိုအတိုင်းဘဲလို့ထင်နေကုန်း၊ အပစ္စိ ရှိနေသေးတာဘဲလို့ ထင်နေတုန်း ။ ဒါအခွဲပေါ့ ၊  
သံသယပေါ့ ။ ကြာတော့ လုပ်တာမဟုတ်ရင် ယင်းကို ကိုယ် ဟာကိုယ် ပြန်ပြီးဖိတ်ခေါ်ရာ ကျကောင်းကျလာမှာ  
ဖြစ်တယ် သင် အနေနဲ့ ကိုယ် ဒီ အခွဲကို ခွန်မှပေါ့ ။ အလျှင်းကို မရှိတော့ ဘဲဟာ ။ တချို့ ကိုဆိုရင် ၊ အရင်က  
သင်တန်းတွေမှာကတည်းက ကျွန်တော်ကိုင်တွယ်ပြီးပြီ၊ ဒီကိစ္စတွေကို ကျွန်တော်အကုန်လုပ်ပြီးပြီ ။ အပစ္စိတွေကို  
အကုန်ပယ်ရှင်းပစ်လိုက်ပြီ ။

“တောက်” ဂိုဏ်းအနေနဲ့ အဆင် နိမ် မှာ ကျင့် ရာမှာ ၊ “အာကာ တစ်ပတ်” တို့ ၊ “ခေတ်  
လုံးလယ် ” တို့ ရော ၊ ဒီပြင်ဟာ တချို့ ပါ ဖြစ်ပေါ်လာစေအောင် အုတ်မြစ်နည်းနည်းလောက် ချပေးသွားကြရမှာ  
ဖြစ်တယ် ။ ဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ က မွေစကြာတို့ ၊ အရိုး ယန္တရားတို့ ၊ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးယန္တရား အလုံး ခုံတို့  
ကိုရော ၊ ဒီပြင်ဟာတွေ အများကြီးကိုပါ - သောင်းကျော်နေတာတွေကို သင်တို့ ကို အကုန်ပေးသွားမှာ ဖြစ်တယ်၊  
မျိုးစေ တွေလို ကြံပေးသွားမှာဖြစ်တယ် ။ သင်တို့ ရောဂါတွေကို ပယ်ပြီးတဲ့ နောက်မှာ ၊ ကျွန်တော်က လုပ်သင်  
လုပ်ထိုက်တာတွေကို လုပ်သွားမှာဖြစ်တယ် ၊ ပေးသင် ပေးထိုက်တာ မှန်သမျှကို အကုန်ပေးသွားမှာ ဖြစ်တယ် ။  
ဒါမှ သင်တို့ အနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဒီဂိုဏ်းမှာတကယ်တမ်း ကျင့် ပွားပြည့် ဆည်းသွားနိုင်မှာဖြစ်တယ်။

နို့ မဟုတ်ရင် ရောဂါကင်းရေး-ကျန်းမာရေးလောက်သာဖြစ်လို့ ၊ သင်တို့ ကို ဘာမှပေးရာကျမှာ မဟုတ်မှူး ။  
တွင်းတွင်းပြောရရင် ၊ တချို့ အနေနဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို အရေးမထားရင် ကိုယ်လက်လေးကျင့်ခန်းလုပ်တာက  
မှ ကောင်းဦးမယ်။

တကယ်ကျင့် ရင် သင့် အပေါ် တာဝန်ယူရမယ် ။ ဒီလူတွေ ကိုယ် ဟာကိုယ် ကျင့် လဲအလားတူရ ကြမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့် တကယ်တမ်း ကျင့် သူတွေ ဖြစ်မှရမှာ ။ ဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့ က တကယ်ကျင့် သူတွေကို ပေးသွားမှာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်ပြောပြီးပြီ ။ သင့် ကို တကယ် ကို သားတပည့် လို သဘောထားမှ ဖြစ်မယ်လို့ ။ ပြီးတော့ သင့် အနေနဲ့ အဆင် မြင် က တရားကို ကြေကြေညက်ညက် ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက် လေ့ လာသွားရမယ် ။ တယ်လို့ကျင့် သွားရမယ်ဆိုတာကို သိနေရမယ်။ ကျင့် ကွက်ဝါးတွဲလုံးကိုလဲတစ်တည်း အကုန်တတ်အောင် သင်ယူရမယ် ။ နောင်သင် အနေနဲ့ တော်တော် ကို မြင် တဲ့ အဆင် ကို ရောက်နိုင်လိမ့် မယ် ။ သင်ကိုယ် ဟာကိုယ်တောင် ဒီလောက်မြင် လိမ့် မယ်မှန်း မထင်မိတဲ့ အဆင် ကို ရောက်နိုင်လိမ့် မယ် ။ မင်ဖိုလ်အဆင် ရဖို့ ဆိုတာပြဿနာ ဖြစ်နေစရာရှိမှာ မဟုတ်တော့ ဗူး ။ သင့် အနေနဲ့ သာ ကျင့် ပါလေ ။ ဒီတရားကို ကျွန်တော်က မတူတဲ့ အဆင် တွေကို ပေါင်းပြီး ဟောထားတာမို့ ။ နောင်သင် အနေနဲ့ မတူတဲ့ အဆင် တွေမှာကျင့် လာတဲ့အခါ ။ သင့် အဖို့ လမ်းညွှန်ဖြစ်နေမှာချည်းဆိုတာကို တွေ့ လာရလိမ့် မယ် ။

ကျင့် သူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ဒီကနေ့ ဒီအချိန်ကစပြီး သင့် ဘဝ လမ်းခရီး ပြောင်းလာလိမ့် မယ် ။ ကျွန်တော် မွေကာယက သင့် ကို အသစ်တစ်ဖန် စီစဉ်ပေးသွားမှာဖြစ်တယ် ။ တယ်လို့ စီစဉ်ပေးမလဲဆိုတော့၊ တချို့ ဆိုရင် ဒီဘဝမှာ တယ် လောက်နေသွားနိုင်ဦးမလဲ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ သူတို့ ဟာ သူတို့ လဲ မသိကြရှာဖူး ။ တချို့ ဆိုရင် တစ်နှစ်လောက် ကျရင်ဖြစ်စေ ။ နှစ်ဝက်လောက် ကျရင်ဖြစ်စေ ။ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ဖျားကောင်းဖျားလိမ့် မယ် ။ ဖျားလိုက်ရင် နှစ်ပေါင်းများစွာ ခံရကောင်းခံရလိမ့် မယ် ။ တချို့ ဆိုရင်လဲ ဦးနှောက် သွေးကြောဆို ရောဂါ ဖြစ်စေ-ဒီပြင်ရောဂါဖြစ်စေ ရကောင်းရကြလိမ့် မယ် ။ အလျှင်းကို လှုပ်လို့ ရချင်မှရတော့ မှာ ။ ဒီလိုဆိုရင် ။ ရှေ့ လာမဲ့ ဘဝခရီးမှာ တယ် နှယ်လုပ် ကျင့် သွားမလဲ ။ ဒီတော့ ဒီလိုကိစ္စမျိုးတွေ မဖြစ်ရလေ အောင် ။ ကျွန်တော်တို့ က သင်တို့ ကို စင်ကြယ်အောင် လုပ်ပေးသွားရမယ် ။ ဒါပေမယ့် တကယ်ကျင့် သူတို့ ကိုသာ ခုလိုလုပ်ပေးသွားနိုင်မှာ ဖြစ်ကြောင်း ။ သာမန်လူတွေကို ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် လုပ်ပေးလို့ ဖြစ်မှာမဟုတ် ကြောင်း ။ မကောင်းတာ လုပ်ရာကျမှာ ဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ က ရှင်းရှင်းပြောထားပါရစေ ။ မွေး-အို-နာ-သေ ဆိုတဲ့ သာမန်လူတွေကြားက ကိစ္စတွေဟာ သူ့ အကြောင်းဆက်-အကျိုးဆက်နဲ့ ချည်း ဖြစ်တာမို့ ။ ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် သွားဖျက်ဆီးလို့ ရတာမျိုးမဟုတ်ဖူး။

ကျင့် ပွားအားထုတ်သူတို့ ကို ကျွန်တော်တို့ က အတိုးအထိုက်တန်ဆုံးအဖြစ် သဘောထားကြ တယ် ။ ဒါ ကြောင့် ကျင့် သူတို့ ကိုသာ လုပ်ပေးနိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။ တယ်လို့လုပ်မလဲ ဆိုတော့၊ ဆရာသခင် အနေ နဲ့ ဘုန်းတန်ခိုး အင်မတန် ကို ကြီးမယ်ဆိုရင် ။ တနည်းဆိုတော့ ဆရာသခင် ခွမ်းအား အင်မတန်ကို ထက်မယ်ဆိုရင် ။ သင် ဝင်ကြွေးကံကြွေးတွေကို ဖျောက်ဖျက်ပေးနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ ဆရာသခင် ခွမ်းအားထက်ရင် များများဖျောက် ဖျက်ပေးနိုင်မှာဖြစ်ပြီး ။ ခွမ်းအားညံ့ ရင် နည်းနည်းလောက်သာ ဖျောက်ဖျက်ပေးနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။



ဆိုပါစို့။ သင် ဘဝ ခရီးတစ်လျှောက်က ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေကို အကုန်စုပေါင်းပစ်လိုက်ပြီး ၊ တချို့ တလေကို ဖြစ်စေ ၊ တစ်ဝက်လောက်ကို ဖြစ်စေ ၊ ဖျောက်ဖျက်ပစ်လိုက်ပြီ ဆိုပါတော့။ ။ ကျန်တဲ့ တစ်ဝက်လောက်ကိုလဲ သင်ကျော်နိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး။ ။ တောင်ကြီးထက်တောင် မြင့် နေဦးမှာကိုး ။ ဘယ် နယ်လုပ်ပ ။ သင်အနေနဲ့တရား တော်ရင်ဝယ်ပိုက်မိလာတဲ့ အခါကျရင် ၊ အကျိုးခံစားရမဲ့ သူတွေ နည်းမှာ မဟုတ်ဖူး ၊ ဒီတော့ လူများစွာတို့ ဟာ သင် ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းလောက် ဝင်ခံလာကြမှာဖြစ်တယ် ။ မှန်တယ် ၊ သူတို့ အဖို့ တော့ တာမှပြောပလောက်တာမဟုတ်ဖူးပေါ့။ ။ သင် အနေနဲ့ကဆိုရင်လဲ ၊ ကျင့် ရင်းပေါက်ပွားလာတဲ့ သက်ရှိတွေဆို တာ နည်းတာမဟုတ်ဖူး ။ ပြီးတော့ သင် အနေနဲ့ ပဓာန မူလနတ်တို့ ၊ သာမည မူလနတ်တို့ အပြင် ဒိပြင်သင်တွေဆိုတာလဲ နည်းမှာမဟုတ်လို့ ၊ သင် အစား ဝဋ်ကြွေး တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းလောက် ဝင်ခံလာကြ မှာဖြစ်တယ် ။ သင် အနေနဲ့ ဘေးဒုက္ခတွေကျော်တဲ့ အခါ ဘယ် လောက်မှ ကျန်မှာမဟုတ်တော့ ဖူး ။ ဘယ် လောက်မှ ကျန်မှာ မဟုတ်ဖူးတော့ ဆိုပေမဲ့ ၊ တော်တော် ကို ကြီးသေးလို့ ၊ သင်ကျော် နိုင်ဦးမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဘယ် နယ်လုပ်မလဲ ။ ယင်းတို့ ကို အစိတ်အပိုင်းကလေးတွေ မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် ခွဲပြီး ၊ သင် ကျင့် ပွားရေး အဆင့် အသီးသီးမှာ ချပေးသွားမှာဖြစ်တယ် ။ သင် စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက်လာစေအောင် ၊ သင် ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေ အဖြစ်ကူးပြောင်းလာစေအောင် ၊ သင် ခွမ်းအင်တွေ ပွားလာစေအောင် ခွမ်းဆောင်ရာ မှာ ယင်းတို့ ကို အသုံးချသွားရမှာကိုး ။

ရှိသေးတယ် ။ လူတစ်ယောက် ကျင့် မယ်ဆိုတာ လွယ်တာမှတ်လို့ ။ ကျွန်တော်ပြောပြီးပြီ ၊ အင်မတိအင်မတန် ခန့်ထည် လေးနက်လှတဲ့ ကိစ္စဖြစ်တယ် ။ ပြီးတော့ သာမန်လွန် ကိစ္စလဲဖြစ်လို့ ၊ သာမန်လူတောထဲက ဘယ်လိုကိစ္စမျိုးထက်မဆို ပိုခက်တယ် ။ ဒီတော့ သာမန်လွန် မဟုတ်ပါလား ။ ဒါ ကြောင့် သာမန်လူတွေကြားက ဘယ်လိုကိစ္စမျိုးထက်မဆို သင် အပေါ် တောင်းဆိုမှု မြင့် ရမှာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ လူဆိုတာ မူလနတ် ရှိကြတယ် ။ မူလနတ်ဆိုတာ ပျက်သုန်းခြင်းမရှိဖူး ။ တကယ်လို့ မူလနတ်ဟာ ပျက်သုန်းခြင်းမရှိဆိုရင် ၊ ခင်းစားကြည့် ကြစမ်း ပါ ။ သင်တို့ မူလနတ်အနေနဲ့ အတိတ်ဘဝက လူတောထဲမှာ နေရင်းထိုင်ရင်း ၊ အမှားတွေ ကျူးလွန်မိကောင်း ကျူးလွန်မိလိမ့် မယ် ။ အသက်သတ်ခြင်း ၊ တစ်တစ်ခုခု အကြွေးတင်ခြင်း ၊ သူများကို အနိုင်ကျင့် မိခြင်း ၊ ဒဏ်ရာအနာ တရ ဖြစ်စေအောင်လုပ်မိခြင်း စသည်တို့ ကို လုပ်မိစရာ ရှိတာပေါ့။ ။ တစ်ကယ်လို့ ဒီအတိုင်းဖြစ်ခဲ့သော် ၊ သင်က ဒီဘက်မှာ ကျင့် နေပြီ ။ သူက ဟို ဘက်ကနေ အတိုင်းသား ဖြစ်နေရပြီ ။ သင်ရောဂါကင်းရေး-ကျန်းမာရေးလောက် လုပ်တာမျိုးကို သူက အရေး မလုပ်ဖူး ။ သင်နောက်ကို ရွှေ ဆိုင်းနေမှန်း သူသိတယ် ။ သင်ခုပြန်မဆပ်ရင် ၊ နောက်ပြန်ဆပ်ရမှာပဲ ။ နောက်မှဆပ်ရင် ပိုပြီးတောင် များများဆပ်ရမယ်ဆိုတာ သူသိတယ် ။ ဒါကြောင့် သင်အခိုက်အတန့် အားဖြင့် မဆပ်ပဲနေတာကို သူက အရေးမလုပ်ဖူး ။

သင်ကျင့် ကြံအားထုတ်တော့ မယ်ဆိုတဲ့ အခါကျတော့ သူတို့ က မနေကြတော့ ဖူးပေါ့။ “နင်က ကျင့် တော့ မယ် ။ သွားတော့ မယ် ။ နင် ခွမ်းအင်တက်လာရင် ၊ ခို နင် ကို လက်လှမ်းမီမှာတောင် မဟုတ်တော့ ဖူး ၊ လက်ဖျားနဲ့ တောင်တို့ လို့ ရမှာ မဟုတ်တော့ ဖူး ” ဆိုပြီး ၊ အမျိုးမျိုး ဆီးကြ-တားကြ ပါလေရော ။ နည်းမျိုးစုံနဲ့ နှောင် ယှက်ကြပါလေရော ၊ ဒါတင် တယ်ကမလဲ ၊ သတ်တောင်ပစ်ဦးမှာ ။ မှန်တယ် ၊ သင်ဒီမှာ တရားထိုင်ရင်းတန်းလန်းနဲ့ ခေါင်းပြတ်သွားရောဆိုတာမျိုးကတော့ တယ်ဖြစ်နိုင်မလဲ ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်း အခြေအနေနဲ့ ကိုက်ရမှာကိုး ။ လမ်းထွက်တဲ့ အခါ ကားတိုက်ခံရတာမျိုးတို့ ။ တိုက်ပေါ်ကကျရတာမျိုးတို့ နဲ့ ကြိုကောင်း ကြိုရလိမ့် မယ် ။ ဒါမှမဟုတ်လဲ ဒီပြင်အန္တရာယ်တွေနဲ့ ရင်ဆိုင်တိုးကောင်းတိုးရမှာမို့ ၊ အင်မတန် ကို အန္တရာယ် များလှတာ ။ တကယ်တမ်း ကျင့် တဲ့ အခါ သင်တို့ ထင်သလောက် လွယ်တာမဟုတ်ဖူး ။ သင်ကျင့် ချင်တယ် ဆိုရုံနဲ့ ကျင့် လို့ တက်သွားရောတဲ့ လား ။ သင်တကယ်တမ်း ကျင့် တော့ မယ်ဆိုရင် ၊ အသက်အန္တရာယ် ချက်ချင်း ပက်ပင်းရင်ဆိုင်လာရပါလေရော ၊ အခုလို ပြဿနာမျိုးနဲ့ ချက်ချင်းစပ်နွယ် လာရပါလေရော ။ အစိုးကျင့် ခင်ဆရာများစွာတို့ ဟာ တပည့် လုပ်သူကို အဆင့် မြင့်ဆီ သင်မပေးဝံ့ ကြဖူး ။ တာပြုလို့ လဲ ၊ ဒီကိစ္စမျိုးကို သူလုပ်မှ မလုပ်နိုင်ပဲကိုး ။ သင် ကို သူ အကာအကွယ်မပေးနိုင်ပဲကိုး ။

အရင်က တရားဖြန့် ချီသူများစွာတို့ ဟာ ၊ တစ်ချိန်တည်းမှာ တပည့် တစ်ယောက်လောက်ကိုသာ ပြပေးနိုင်ကြတယ် ။ ဒီတစ်ယောက်လောက်ကိုသာ ခောင် ရှောက်နိုင်ကြတာကိုး ။ ခုလောက် များများစားစားကြီး ကျတော့ တော်ရုံတန်ရုံ လူအနေနဲ့ သိပ်မလုပ်ဝံ့ ကြဖူး ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ ကတော့ ဒီမှာရှင်းအောင် ပြောထား ရမယ် ၊ ဒီကိစ္စကို ကျွန်တော်လုပ်နိုင်တယ် ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ ကျွန်တော် မှာ ဓမ္မကာယတွေ မရေမတွက် နိုင်လောက်အောင် ရှိနေလို့ ဖြစ်တယ် ။ သူတို့ လဲ ကျွန်တော် လိုပဲ တန်ခိုးထူဒွိပါဒ် အင်မတန်ကြီးတာမို့ ၊ ကောင်း ကောင်းတန်ခိုး ပြနိုင်ကြတယ် ၊ ဓမ္မစွမ်းပကား ကောင်းကောင်းပြနိုင်ကြတယ် ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီနေ့ လုပ်နေ တဲ့ ဒီကိစ္စဆိုရင်လဲ ၊ ကျွန်တော်တို့ အပေါ်ယံက မြင်နေရသလို ရိုးရိုးရှင်းရှင်းကလေး မှတ်လို့ ။ ကျွန်တော်ကဆိုရင်လဲ ရုတ်တရက်စိတ်ကူးပေါက်လာရုံနဲ့ ခွတ်ခနဲ ထ လုပ် တာမျိုးမှ မဟုတ် ဟာ ။ သင် တို့ ကို ကျွန် တော် ပြော ထား ချင် တယ် ၊ ဒီ ကိစ္စ ကို ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေများစွာတို့ ကလဲ အာရုံစူးစိုက်နေကြတာပဲ ။ ဒါက ဓမ္မအဆုံးကာလမှာ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ နောက်ဆုံးအကြိမ် တရားစစ် တရားမှန် ဖြန့် ချီတာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ဒီကိစ္စ ဆောင်ရွက်ရာမှာ အတိမ်းအစောင်း ဖြစ်ခွင့် လဲ မရှိဖူး ၊ လမ်းမှန်မှာ တကယ်တမ်း ကျင့် ရာမှာ ၊ သင် ကို တယ်သူမှ ပေါ့ ပေါ့ တန် တန် ထိဝံ့ ကြမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ပြီးတော့ သင် ကို ကျွန် တော် ဓမ္မ ကာယတို့ က အ ကာ အ ကွ ယ် ပေး နေ တာ ၊ တာ ဆို - တာ အန္တ ရာ ယ် မှ ပေါ် မှာ မဟုတ် ဖူး မှ တ် ပါ ၊

အကြွေးဆိုတာ ပြန်ဆပ်ရမှာဖြစ်တာမို့ ၊ ကျင့် ပွားရေး လမ်းတစ်လျှောက်မှာ အန္တရာယ်များတဲ့ ကိစ္စတချို့ ပေါ်လာစရာရှိတယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ အဲဒီလို အန္တရာယ်မျိုး ပေါ်လာတဲ့ အခါ သင်ကြောက်မှာမဟုတ်ဖူး ၊ သင် ကို တကယ်အန္တရာယ် ဖြစ်စေမှာလဲ မဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်ဥပမာတချို့ ပြောပြမယ် ။ ကျွန်တော် ပီကင်းမှာ သင်တန်းပေးတုန်းက ၊ အသက်ငါးဆယ်ကျော်အရွယ် အမျိုးသမီး သင်သားတစ်ယောက် ခက်ဘီးစီးရင်း လမ်းကူး တဲ့ အခါ ၊ လမ်းချွန်တစ်ကွေ့ မှာ ဇိမ်ခံကားကလေးတစ်စီးက သူ့ ကိုတိုက်မိရော ။ ကားက တော်တော် ကို အရှိန် ပြင်းတာ ၊ “ဒုံး ” ကနဲဆို ကားအမိုးနဲ့ သူ့ ခေါင်းတိုက်မိတာ ။ အဲဒီအခါမှာ သူ့ ခြေတစ်ဖက်က ခက်ဘီးမှာ ခွရက် ခြေနှင်း ပေါ်မှာပဲ ရှိနေတုန်း ။ ခေါင်းကို ကားတိုက်မိပေမယ့် မနာဖူး ။ နာလဲမနာ ၊ သွေးလဲ မထွက်ဖူး ၊ အပုလဲ မထဖူး ။ ကားသမားခမျာ လန့် သွားတာပေါ့ ။ ကယျာကရာ ကားပေါ်က ဆင်းပြီး ၊ ဘယ်တိုက်မိသွားသလဲ ။ ဆေးရုံသွား ကြစို့ လို့ ဆိုတယ် ။ သူကတော့ ကိစ္စမရှိပါဖူးလို့ ပြောလိုက်တာပေါ့ ။ မှန်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီသင်သားဟာ စိတ်ရည်စိတ်သွေး အင်မတန်မြင့် သူပီပီ ၊ သူများကို ဘယ်ဒုက္ခပေးနေမလဲ ။ ကိစ္စမရှိပါဖူးလို့ သာ ဆိုတယ် ။ ကားအမိုးကတော့ တော်တော် ကို ချိုင့် ဝင်သွားတာ အထင်းသား တွေ့ နေရတယ် ။

ဒါမျိုးတွေဆိုတာ အသက်ကို လာယူကြတာတွေချည်းဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ အန္တရာယ်တော့ ဖြစ် မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ ကြည်လင်တက္ကသိုလ်မှာ သင်တန်းပေးတုန်းကလဲ ၊ သင်တန်းသား တစ်ယောက် ဟာ တက္ကသိုလ်တံခါးမကြီးကနေ ခက်ဘီးတွန်းရင်း လမ်းပေါ်ထွက်သွားတာ ၊ လမ်းလည်ခေါင်လဲ ရောက်ရော ၊ ရုတ်တရက်ဆိုသလို ကားကလေးနှစ်စီးက သူ့ ကို တပြိုင်တည်း တိုက်မိတော့ မတတ် ဖြစ်ရတယ် ။ သူက အလယ်မှာ ညပ်မိမတတ် ဖြစ်နေရပါလေရော ။ ဒါပေမယ့် သူကတော့ နည်းနည်းမှကို ကြောက်ရမှန်း မသိဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ အဲဒီလို ကိစ္စမျိုးနဲ့ ကြုံရတဲ့ အခါ မျိုးမှာ ကြောက်ရမှန်း မသိကြဖူး ။ အဲဒီတဒင် ကလေးမှာဘဲ ကားနှစ်စီးစလုံး ရပ်သွားရော ၊ တာမှ မဖြစ်ဖူး ။

ပေကုန်း(ပီကင်း)မှာ ခုလိုကိစ္စမျိုးလဲဖြစ်ဖူးတယ် ။ ဆောင်းတွင်းမှာ မိုးချုပ်တာစောတယ် ။ လူတွေ အိပ်တာလဲ စောတယ် ။ လမ်းပေါ်မှာ လူမရှိဖူး ။ ငြိမ်နေတာပဲ ။ သင်သားတစ်ယောက်ဟာ ခက်ဘီးနဲ့ အိမ် ကို သုတ်ခြေတင်နေတယ် ။ ရှေ့ မှာ ဂျစ်ကားတစ်စီးပဲ ပြေးနေတယ် ။ ပြေးနေရင်း ရုတ်တရက် ရပ်လိုက်တယ် ။ သူကတော့ သတိမထားမိဖူး ၊ ခေါင်းငုံ့ ပြီး ရှေ့ ဆက်နင်းနေတုန်း ။ ဂျစ်ကားက ရုတ်တရက်ဆိုသလို နောက်ပြန် ဆုတ်တယ် ။ အဖြန်ဆုတ်တာ ၊ အရှိန်ကလဲ ဖြန်လိုက်တာ ။ ဒီအင်အားနှစ်ရပ်သာ ဆုံမိလိုက်ရင် သူတော့ သေပြီ သာ မှတ်ပေတော့ ။ တိုက်မိတော့ မဲ ဆဲဆဲကလေးမှာ ၊ ရုတ်တရက်ဆိုသလို အင်အားတစ်ရပ်က သူ့ ခက်ဘီးကို မိတာဝက်သာသာလောက် နောက်ကို ပြန်ခွဲလိုက်တယ် ။ ဂျစ်ကားကလဲ သူ့ ရှေ့ ဘီးနဲ့ ထိပြီး ရုတ်တရက် ရပ်သွားတယ် ။ ကားသမားက နောက်ကလူကို မြင်သွားလို့ နဲ့ တူတယ် ။ အဲဒီသင်သားလဲ ကြောက်စိတ်မပေါ်ဖူး။

အဲဒီလိုအဖြစ်မျိုးနဲ့ ကြုံကြသုမှန်သမျှ မကြောက်ကြဖူး ။ နောက်မှ ပြန်စဉ်းစားမိတဲ့ အခါ ကျောချမ်းကောင်း ချမ်းလိမ် မယ် ။ သူ့အရင်ဆုံး တွေးမိတာကတော့ ၊ အောင်မလေး ငါ့ ကိုတယ်သူများ နောက်ပြန်ခွဲလိုက်ပါလိမ့် ။ ကျေးဇူး တင်ဦးမှပဲဆိုပြီး နောက်ပြန်လှည့် ကြည့် လိုက်တဲ့ အခါ ၊ လမ်းပေါ်မှာ လူတစ်ယောက်မှမရှိပဲ ငြိမ်ချက်သား ကောင်းနေတာ တွေ့ ရတယ် ။ “ ငါ့ ကို ဆရာသခင် ဧကန်မနေတာကိုး ” ဆိုတာ ချက်ချင်း နားလည်သွားရော ။

ချန်ချွန်းက ကိစ္စတစ်ရပ်လဲ ရှိသေးတယ် ။ သင်သားတစ်ယောက် သူတို့ အိမ်နားမှာ တိုက် ဆောက်နေတယ် ။ ခုဆောက်တဲ့ တိုက်တွေက သိပ်မြင့် တာ ။ ငြိမ်းတွေ့ဆိုတာကလဲ ထိပ်ဝအချင်း နှစ်လက်မ ၊ လေးမီတာရှည်တဲ့ သံပိုက်လုံးတွေ ။ အဲဒီသင်သား သူ့ အိမ်က ထွက်လာတာ သိပ်မဝေးသေးဖူး ။ သံပိုက်လုံး တစ်ချောင်း တိုက်ပေါ်က စောက်ထိုးကျလာရော ၊ သူ့ ခေါင်းပေါ်ကို တည့် တည့် ကြီး ထိုးကျလာပါလေရော ။ လမ်းပေါ်က လူတွေတောင် လန့် ကုန်ရော ။ သူကတော့ “ ငါ့ ကို တယ်လူ ပုတ်သလဲ ” တဲ့ ။ တစ်ယောက် ယောက်က သူ့ ခေါင်းကို ပုတ်လိုက်တယ်လို့ ထင်နေတာကိုး ။ အဲဒီအစိုက် မော့ ကြည့် လိုက်တဲ့ အခါ ၊ ခေါင်းပေါ် မှာ မွေစကြာကြီးတစ်ခု လည်နေတာတွေ့ ရတယ် ။ သံမြွန်ချောင်းကြီးဟာ သူ့ ခေါင်းပေါ်ကနေ လျှောက်ပြီး မြေကြီးထဲ ခိုက်ဝင်သွားရော ။ မြေကြီးထဲမှာလဲ မသွားပဲ ခိုက်ရက်သားဖြစ်နေတဲ့ အဲဒီသံမြွန်ချောင်းကြီးဟာ- ဒီလောက်လေး တဲ့ ဟာကြီးဟာ ၊ တကယ် ကိုများ ကိုယ်ပေါ်ကိုသာ ခိုက်ကျလိုက်ရင် ခြင်းစားလို့သာ ကြည်ကြပေတော့ ၊ တကယ်ကို ငါးဆုပ်လုံး သီလိုက်သလို ထုတ်ချင်း ပေါက်ပြီသာ မှတ်ပေတော့ ၊ အန္တရာယ် ကြီးလှပေစွ ။

ဒီလိုကိစ္စမျိုးတွေဆိုတာ များလိုက်သမှ ပြောလိုတောင် ကုန်မှာမဟုတ်ဖူး ။ ဒါပေမယ့် အန္တရာယ် ဖြစ်တာရယ်လို့ မရှိဖူး ။ ဒီလိုအဖြစ်မျိုးကို လူတိုင်းကြုံချင်မှကြုံမှာ ။ ကျွန်တော်တို့ သင်သားတချို့ တလေလောက် သာ ကြုံရမှာ ။ ကြုံရသည်ဖြစ်စေ-မကြုံရသည် ဖြစ်စေ ၊ အန္တရာယ်ဖြစ်မှာ မဟုတ်တာကတော့ စိတ်ချ ။ ဒီ အချက်ကို ကျွန်တော် အာမဝန္တာ ခံနိုင်တယ် ။ သင်သားတချို့ ဟာ စိတ်ရည်စိတ်သွေး တောင်းဆိုချက်အတိုင်း မလုပ်ကြဖူး ၊ ကျင့် ကွက်လောက်သာ လုပ်ပြီး ၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေး မကျင့် ကြဖူး ။ သူတို့ ကို ကျင့် ပွားအား ထုတ်သူ စာရင်းထဲ သွင်းလို့မဖြစ်ဖူး ။

ဆရာက ဘာတွေပေးသလဲဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ သင်တို့ ကို ကျွန်တော်က ဒါတွေပေးထား တာပေါ့ ။ ကျွန်တော် မွေကာယကတို့ က သင်တို့ အနေနဲ့ ကိုယ် ကိုကိုယ် ကာကွယ်နိုင်လာတဲ့ အထိ စောင့် ရှောက်သွားမှာဖြစ်တယ် ။ အဲဟိုအခါကျရင် သင်တို့ ဟာ လောကီတွင်းကျင့် ပွားရေးကို ကျော်လွန်ကြတော့ မှာဖြစ်တယ် ။ တရားတော် ရင်ဝယ်ပိုက်မိ ကြတော့ မှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့် သင်တို့ အနေနဲ့ ကိုယ် ကိုကိုယ် တကယ် ကျင့် ပွားသူအဖြစ် သဘောထားပါမှသာ ခုလို ဖြစ်နိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ လူတစ်ယောက်ကဆိုရင်

လက်ထဲမှာ ကျွန်တော် စာအုပ်ကိုင်ထားရင်း ၊ “ ဆရာလီက ငါ့ကို စောင်မနေတယ် ။ ကားတိုက်မှာ မကြောက်ဖူး ကွ” ဆိုပြီး လမ်းပေါ်မှာ လျှောက်အော်တယ် ။ ဒါတရားတော်ကို ဖျက်တာဖြစ်တယ် ၊ ဒီလိုလူမျိုးကို စောင်မမှာ မဟုတ်ဖူး ။ စင်စစ် တကယ်တမ်းကျင့် တဲ့ သား တပည့် တို့ အနေနဲ့ ခုလိုလုပ်ကြမှာ မဟုတ်ဖူး ။

### ခွမ်းအင်ခွင်

ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ကြတဲ့ အခါ ၊ ဝန်းကျင်မှာ ခွင်တစ်ခုပေါ် လာလိမ့် မယ် ။ ဒီခွင်ဟာ ဘာခွင်လဲ။ တချို့ ကဆိုကြတယ် ၊ အခိုးခွင် ၊ သံလိုက်ခွင် ၊ လျှပ်စစ်ခွင်တဲ့ ။ စင်စစ် ဘာခွင်လို့ ခေါ်နေနေ လွဲတာချည်းပဲ ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ ခုလိုခွင်ထဲမှာအကျိုးဝင်တဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုတွေဟာ အင်မတန် ကိုကြွယ်ဝလှလွန်းလို့ ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ စကြာဝဠာက ဟင်းလင်းပြင်မှန်သမျှကို ဖြစ်တည်စေတဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုအားလုံးလိုလိုကို ၊ ဒီကျင့် ပွား ခွမ်းအင်ထဲမှာ တွေ့ ရနိုင်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ က ခွမ်းအင်ခွင်လို့ ခေါ်တာကမှ ပိုဆီလျော်ဦးမယ် ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ က ယေတူယျအားဖြင့် ခွမ်းအင်ခွင်လို့ ခေါ်ကြတယ် ။

ဒီတော့ ဒီခွင်က ဘာအကျိုးသွားပေါ်သလဲ ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ကျွန်တော်တို့ တရားစစ် တရားမှန် ကျင့် သူတို့ အနေနဲ့ ခုလိုခံစားမှု ရှိကြလိမ့် မယ် ။ တရားစစ် တရားမှန်ကျင့် တာဆိုတော့ ၊ မေတ္တာဂရုဏာ ရှေ့ထားနေတာ ၊ သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီ ဆိုတဲ့ စကြာဝဠာဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ တစ်သားတည်း ဖြစ်နေမှာမို့ ၊ ကျွန်တော်တို့ သင်သားတွေအနေနဲ့ ဒီခွင်ထဲမှာထိုင်နေကြရင်း ဒီခံစားမှု ရှိကြတယ် ၊ အတွေးအခေါ်ထဲမှာ မကောင်းတဲ့ အာရုံတွေ မရှိကြဖူး ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ သင်သားများစွာတို့ ဟာ ၊ ဒီမှာထိုင်နေကြရင်း ဆေးလိပ်သောက်ဖို့ တောင် သတိမရကြဖူး ၊ အင်မတန် နေရထိုင်ရကောင်းလှတဲ့ ချမ်းမြေ့ သာယာမှုမျိုးကို ခံစားမိကြတယ် ။ ဒါကတော့ တရားစစ် တရားမှန်ကျင့် သူတို့ ကိုယ်မှာ ပါလာကြတဲ့ ခုလိုခွမ်းအင်အနေနဲ့ ဒီခွင်ထဲမှာ အကျိုးသွားပေါ်နေတာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီသင်တန်း ကနေဆင်းသွားကြတဲ့ အခါ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူ အများတကာ အများစုတို့ ဟာ ၊ ခွမ်းအင်ရှိနေကြမှာ ဖြစ်တယ် ၊ တကယ် ကို ခွမ်းအင်ပေါ်နေကြမှာဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သင်တို့ ကို ကျွန်တော်သင်ပေးတာက တရားစစ် တရားမှန်ကျင့် ရေးတွေကိုး ။ သင်တို့ အနေနဲ့ ကလဲ ဒီစိတ်ရည်စိတ်သွေးခံအတိုင်း လိုက်ကျင့် ကြမှာ ဖြစ်တာကိုး ။ ဒီတော့ ကျင့် ရင်းကျင့် ရင်း ၊ ကျွန်တော်တို့ စိတ်ရည်စိတ်သွေး လိုလားချက်နဲ့ အညီ ကျင့် ရင်းကျင့် ရင်း ၊ သင်တို့ ရဲ့ ခွမ်းအင် တွေလဲ တစ်စတစ်စ အားကောင်းသည့်ထက် အားကောင်းလာမှာဖြစ်တယ် ။

မိမိရော သူတပါးရော အကျွတ်တရားရရေး ၊ သတ္တဝါအပေါင်းလဲ ကျွတ်လွတ်ရေးကို ကျွန်တော် တို့ က နှလုံးသွင်းကြတယ် ။ ဒါ့ကြောင့် မွေစကြာအနေနဲ့ အတွင်းတက်ကိုလည်ရာမှာ ကိုယ် ကိုကိုယ် ကယ်တင် နိုင်ပြီး ၊ အပြင်တက်ကို လည်ရာမှာ သူများကို ကယ်နိုင်တယ် ။ အပြင်တက်ကို လည်တဲ့ အခါ ခွမ်းအင်ထုတ် လွတ်မှာဖြစ်လို့ ၊ တပါးသူတို့ ကို အကျိုးခံစားရစေမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ သင် ခွမ်းအင်ခွင်အတွင်း ကျရောက်နေ ကြသူမှန်သမျှ အကုန်ခံစားကြရမှာချည်းဖြစ်တယ် ။ သူတို့ အနေနဲ့ နေရထိုင်ရ ကောင်းလိုက်တာလို့ ခံစားမိ ကောင်းခံစားမိကြလိမ့် မယ် ။ သင် အနေနဲ့ လမ်းပေါ်မှာ ဖြစ်ဖြစ် ၊ ဌာနမှာ ဖြစ်ဖြစ် ၊ အိမ်မှာ ဖြစ်ဖြစ် ၊ အဲဒီလို အကျိုးသွားမျိုးပေါ်နိုင်မှာ ချည်းဖြစ်တယ် ။ သင် ခွင်အတွင်း ကျရောက်နေသူကို ခန္ဓာသပ္ပာယ် ဖြစ်စေအောင် သင် အမှတ်မထင် ခွမ်းဆောင်ပေးမိကောင်း ပေးမိလိမ့် မယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ခုလိုခွင်ဟာ မမှန်ကန်တဲ့ အခြေ အနေမှန်သမျှကို ပဲ ပြင်ပေးနိုင်လို့ ဖြစ်တယ် ။ လူ့ ခန္ဓာဟာ ရောဂါမရသင့် မှုး ။ ရောဂါရတယ်ဆိုတာက မမှန်ကန်တဲ့ အဖြစ်မျိုး ကျရောက်ရတာ ။ ဒီတော့ ခုလိုမမှန်ကန်တဲ့ အဖြစ်ကို ယင်းက ပြင်ပေးနိုင်တာပေါ့ ။ မကောင်းတဲ့ အတွေးအခေါ်ရှိသူအနေနဲ့ မမှန်တာ ကြံနေတဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ သင် ခွင်ရဲ့ ပြင်းထန်တဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုအရ ၊ သူ့ နှလုံး အတွေးပြောင်းကောင်းပြောင်းသွားလိမ့် မယ် ။ မကောင်းတာကို တွေးချင်မှ တွေးတော့ မှာ ။ တချို့ က ဆဲချင် ကောင်းဆဲချင်နေလိမ့် မယ် ။ ဒါပေမယ့် ရုတ်တရက် အတွေးပြောင်းသွားပြီး ၊ ဆဲချင်မှ ဆဲတော့ မှာ ။ တရားစစ် တရားမှန်ကျင့် တဲ့ ခွမ်းအင်ခွင်မှသာ ခုလို အကျိုးသွားမျိုး ပေါ်နိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ ဒါ့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ ခုလို စကားတစ်ခွန်းရှိနေတယ် ။ “ ဗုဒ္ဓအလင်းရောင် နေရာအနဲ့ ထွန်းတောက် စေသော် ၊ ယဉ်ကျေးရည်မွန်မှုနဲ့ တရားမျှတမှုတို့ ပြည့်ဝထိန်းဝင်းကြ စေသော် ” တဲ့ ။ ဒီအဓိပ္ပာယ်ပေါ့ ။

### မွေစကြာ တရားတော် သင်သားများအနေနဲ့ ကျင့်စဉ်ကို တယ်လို့ဖြန့် ချိကြမလဲ

သင်တန်းပြီးလို့ အိမ်ပြန်ရောက်တဲ့ အခါ ၊ ကျွန်တော်တို့ သင်သားများစွာတို့ အနေနဲ့ ကျင့် စဉ်က သိပ်ကောင်းတာဆိုပြီး ၊ အိမ်သားတွေ ခွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟတွေကို သင်ပေးချင်ကြတယ် ။ ဖြစ်တယ် ၊ သင်တို့ သင်ပေးနိုင်ကြတယ် ။ တယ်သူ ကိုမဆို သင်ပေးနိုင်ကြတယ် ။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုတော့ ရှိတယ် ၊ ကျွန်တော်တို့ ရှင်းအောင် ပြောထားရမယ် ။ လူတိုင်းလူတိုင်းကို ကျွန်တော်တို့ ခုလောက် အများကြီး ပေးထားကြတာတွေဟာ တန်ဖိုးဖြတ် လို့ ရတာတွေ မဟုတ်ဖူး ။ ဘာပြုလို့ ပေးရသလဲ ။ သင်တို့ ကို ကျင့် ပွားအားထုတ်စေချင်လို့ ဖြစ်တယ် ၊ ကျင့် ပါမှသာ ဒါတွေကို ပေးနိုင်တာဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ၊ သူများကို သင်တို့ သင်ပေးတဲ့ အခါ ၊ ဂုဏ်တွေ ပကာသနတွေ ရဖို့ အတွက် ဒါတွေကို ခုတုံးလုပ်လို့ မဖြစ်ဖူး ။ ဒါ့ကြောင့် သင်တို့

အနေနဲ့ ခုကျွန်တော် လို သင်တန်းပေးတာမျိုး ၊ သင်တန်းကြေး သိမ်းတာမျိုးတွေကို ရှောင်ရမယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ က စာအုပ်တွေ ၊ အကြောင်းအရာတွေ ပုံနှိပ်ရမယ် ၊ နယ်လှည့် ပြီး သင်ပေးရမယ် ၊ ခုလို စရိတ်ခခတွေ အတွက် သင်တန်းကြေး သိမ်းရတာဖြစ်တယ် ။ သိမ်းပြန်တော့ လဲ တစ်ပြည်လုံးမှာ ကျွန်တော်တို့ သိမ်းတာ ကအနည်းဆုံး ၊ ပေးတာတွေကတော့ အများဆုံးပေါ့ ။ ကျွန်တော်တို့ က တကယ် ကို အဆင် မြင် ကို တွဲခေါ်တာဖြစ်တယ် ။ ဒါနဲ့ ပတ်သက်လို့ အများတကာတို့ အနေနဲ့ ခံစားမှု ရှိကြမှာဖြစ်တယ် ။ မွေကြာတရားတော်သင်သားတို့ အနေနဲ့ သူများကို သင်ပေးတဲ့ အခါ ၊ သင် အပေါ် တောင်းဆိုချက်နှစ်ရပ် ရှိ တယ် ။

ပဌမအချက်က စရိတ်ခခသိမ်းလို့မဖြစ်ဖူး ။ သင်တို့ ကို ကျွန်တော်တို့ က ဒီလောက်အများကြီး ပေးထားတာ ဟာ သင်တို့ ကို ကြီးပွားချမ်းသာစေချင်လို့ မဟုတ်ဖူး ၊ ကျော်ဇောကိစ္စကို ဖြစ်စေချင်လို့ မဟုတ်ဖူး ။ သင်တို့ ကို အကျတ်တရား ရစေချင်လို့ ဖြစ်တယ် ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်စေချင်လို့ ဖြစ်တယ် ။ တကယ်လို့ သင်တို့ စရိတ်ခခ သိမ်းရင် ၊ ကျွန်တော် မွေကာယက သင် ဆီကဟာတွေကို အကုန်ပြန်သိမ်းမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ သင်ဟာ ကျွန်တော်တို့ မွေကြာတရားတော် ကျင့် သူဟုတ်တော့ မှာ မဟုတ်ဖူး ။ သင်ပြန် ချီတာတွေဟာလဲ ကျွန်တော် တို့ မွေကြာတရားတော် ဟုတ်တော့ မှာ မဟုတ်ဖူး ။ သင်တို့ သူများကို ပြပေးကြတဲ့ အခါ ၊ စေတနာ ဝန်ထမ်း အကျိုးဆောင်တာမျိုး ဖြစ်ရမယ် ။ ကိုယ့် အနေနဲ့ နာမည်ရဖို့ ၊ အကျိုးအမြတ်ရဖို့ မဖြစ်စေရဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ အမြို့ မြို့ အနယ်နယ်က သင်သားများဟာ အဲဒီလို လုပ်ကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။ အနယ်နယ် အရပ်ရပ်က ပံ့ပိုး သူတို့ ကဆိုရင်လဲ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ခံပြ လုပ်ပြကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် စဉ်ကို သင်ယူချင်သူမှန်ရင် လာသာသင်ကြ ။ ကျွန်တော်တို့ က သင်တို့ အပေါ် တာဝန်ယူမှာဖြစ်တယ် ။ ပိုက်ဆံ တစ်ပြားတစ်ချပ်မှ သိမ်းမှာ မဟုတ်ဖူး ။

ဒုတိယအချက်ကတော့ ၊ ပုဂ္ဂလိကဟာမျိုးတွေကို တရားတော်ကြီးထဲ ရောမထည့် လိုက်ပါ လေနဲ့။ ကျင့် စဉ်ကို ပြပေးရာမှာ ၊ ကျွန်တော်တို့ မွေကြာတရားတော်ကြီးနဲ့ပတ်သက်လို့ ၊ သင် အနေနဲ့ ဒီဗွေကွဲပွင့် -ပွင့် ၊ ဘာမြင်ရ-မြင်ရ ၊ တာခွမ်းအင်ပဲ ပေါ်လာလာ ၊ သင် မြင်ရတာကလေးတွေကို မူတည်ပြီး လျှောက်ပြောတာမျိုးလုပ်လို့ မဖြစ်ဖူး ။ သင် အနေနဲ့ သင် အဆင် မှာ မြင်ရတာကလေးတွေဟာ ၊ ကျွန်တော်တို့ ဟောတဲ့ တရားတော်ရဲ့ တကယ် အနက်အဓိပ္ပာယ်နဲ့ စာလိုက်ရင် ၊ အင်မတန် ကို ကွာလှမ်းလှတာ ။ ဒါ ကြောင့် သူများတွေကို ပြပေးတဲ့ အခါ ၊ ဒီအချက်ကို ကြပ်ကြပ်သတိချပ်ပါလေ ။ ဒါမှသာ ကျွန်တော်တို့ မွေကြာတရားတော်ကြီးရဲ့ ရှိရင်းခွဲဟာတွေ ပုံမပျက်ပန်းမပျက် တည်မြဲသွားနိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။

ကျွန်တော် ခုလို ပုံမျိုးနဲ့ လဲသင်ပေးပိုင်ခွင့် မရှိဖူး ။ ကျွန်တော် ခုလို ဟောပြောပွဲကြီးလို ပုံမျိုးနဲ့ တရားဟောတာမျိုးလဲ ရှောင်ရမယ် ၊ သင်တရားဟောနိုင်ရည် မရှိဖူး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ ကျွန်တော်

ဟောပြောတာတွေက အဓိပ္ပာယ် အင်မတန် လေးနက်လှတာ ၊ အခွန်ရှည်မှာလဲဖြစ်တာ ၊ အဆင် မြင် ကဟာတွေနဲ့ ပေါင်းစပ်ပြီး ဟောပြောနေတာတွေ ဖြစ်တယ် ။ သင်တို့ က မတူတဲ့ အဆင် တွေမှာ ကျင့် နေကြတာ ဖြစ်တယ် ။ နောင်သင် အနေနဲ့ အဆင် မြင် လာ တဲ့ အခါ ၊ ဒီကြိုးခွေကို ပြန်နားထောင်ကြည့် ၊ သင်အဆင် မြင် လို-မြင် လို သာ လာမှာဖြစ်တယ် ။ နားထောင် ပြီးရင်းသာ နားထောင်သွားပါလေ ၊ ခံစားမှု အသစ်တွေ-အကျိုးကျေးဇူး အသစ်တွေရလို့ -ရလို့ သာလာမှာ ဖြစ် တယ် ။ ဒီစာအုပ်ကို ကြည့် ရင် သာပြီးတော့ တောင် ဒီအတိုင်းကို ဖြစ်ရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီစကားတွေကို ကျွန်တော်က အင်မတန် ထွင်မြတ်နက်နဲ့တဲ့ အရာတွေနဲ့ ပေါင်းစပ်ပြီး ပြောနေတာဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် မို့ လို့ ဒီတရားကို သင်ဟောနိုင်ရည်မရှိဖူး ။ ကျွန်တော် စကားရင်းတွေကို သင် စကားအဖြစ် ပြောပိုင်ခွင့် မရှိဖူး ။ နို့ မဟုတ်ရင် တရားစိုးရာ ကျလိမ့် မယ် ။ သင် အနေနဲ့ ကျွန်တော် စကားရင်းတွေကို မူမယုတ် ယူသုံးလို့ ရတယ် ။ “ဆရာက တော့ ဒီလိုပြောတာပဲ ။ စာအုပ်ထဲမှာကတော့ ဒီလိုရေးတာပဲ ” ဆိုပြီး ရှင်းပြလို့ ရတယ် ။ သင် အနေနဲ့ က ဒီ တစ်နည်းပဲ ရှိတယ် ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ သင်ခုလိုပြောတဲ့ အခါ တရားတော်ကြီးရဲ့ စွမ်းပကား ပါနေမှာမို့ လို့ ဖြစ်တယ် ။ သင်သိတာတွေကို မွေ့စကြာတရားတော်ကြီးအဖြစ် ပြောလို့ မဖြစ်ဖူး ။ နို့ မဟုတ်ရင် သင်ဖြန့် ချီနေ တာတွေဟာ မွေ့စကြာတရားတော် ဟုတ်မှာမဟုတ်တော့ ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ မွေ့စကြာတရားတော်ကို သင် ဖျက်ဆီးရာ ကျလိမ့် မယ် ။ သင်ကသင် တွေးပုံတွေးနည်းအတိုင်း - သင် အတွေးအမြင်အတိုင်း လျှောက်ပြောနေ ရင် ၊ တရားဟုတ်မှာမဟုတ်ဖူး ၊ လူတွေကို အကျွတ်တရား ရနိုင်စေမှာ မဟုတ်ဖူး ။ တာမှလဲ အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိမှာမဟုတ်ဖူး ။ ဒါကြောင့် မို့ လို့ ဒီတရားကို တယ်သူမှ ဟောပိုင်ရည် မရှိဖူး ။

သင်တို့ ကျင့် ခင် ပြန် ချီရာမှာ ၊ လေ့ ကျင့် နေရာမှာ ဖြစ်စေ ၊ ကျင့် ခင်ပြန် ချီရေးနေရာဌာနမှာ ဖြစ်စေ ၊ သင်သားတွေကို အသံသွင်း ကြိုးခွေတို့ ၊ ဗွီဒီယိုကြိုးခွေတို့ ဗွင် ပြနိုင်တယ် ။ ပြီးမှ ပံ့ပိုးသူတို့ က ကျင့် ကွက်တွေ သင်ပေးနိုင်ကြတယ် ။ နှီးနှောပွဲ ပုံစံမျိုးနဲ့ အချင်းချင်း ဆွေးနွေးနှီးနှော ပလှယ်နိုင်ကြတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ က အဲဒီလို ဖြစ်စေချင်တယ် ။ ပြီးတော့ မွေ့စကြာတရားတော် ပြန် ချီရေးတာဝန်ယူထားကြတဲ့ သင် သား(သားတပည့် ) တွေကို ဆရာလို့ ဖြစ်စေ ၊ ဆရာကြီးလို့ ဖြစ်စေ မခေါ်ရဖူး ။ တရားတော်ကြီးရဲ့ ဆရာသခင် ဆိုလို့ တစ်ယောက်ပဲရှိတယ် ။ သင်သားမှန်သမျှ စောသည်ဖြစ်စေ-နှောင်းသည်ဖြစ်စေ ၊ သားတပည့် တွေချည်း ဖြစ်တယ် ။

သူများတွေကို ပြပေးရာမှာ ၊ တချို့ က တွေးကောင်းတွေးကြလိမ့် မယ် ။ “ဆရာသခင်ကတော့ မွေ့စကြာ ချပေးနိုင်တယ် ၊ ခန္ဓာသပ္ပယဖြစ်စေအောင် လုပ်ပေးနိုင်တယ် ။ ခို့ ကတော့ မလုပ်နိုင်ဖူး ” လို့ ။ ကိစ္စမရှိဖူး ။ ကျွန်တော်ပြောပြီးပြီ ။ သင်သားတိုင်းရဲ့ နောက်မှာ ကျွန်တော် မွေ့ကာယတွေ ရှိနေကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။ တစ်ယောက်တောင်ကတာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒါကြောင့် မို့ လို့ ဒီကိစ္စတွေကို ကျွန်တော်



မွေကာယက လုပ်လိမ့် မယ် ။ သင်ပြပေးတဲ့ အခါ တကယ်လို့ ပဋ္ဌာန်းဆက်ပါရင် နေရာမှာပဲ မွေစကြာရလိမ့် မယ်။ တကယ်လို့ ပဋ္ဌာန်းဆက် နည်းနည်းလို့မယ်ဆိုရင် ၊ ဓန္ဒာသပ္ပာယဖြစ်စေအောင်လုပ်ပေးပြီးတဲ့ အခါ ၊ ကျင့် ခင်ကျင့် လာတဲ့ အခါ ၊ တဖြည်းဖြည်း ရလာ နိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော် မွေကာယက သူ့ ကိုကူပြီး ဓန္ဒာသပ္ပာယဖြစ်စေအောင် လုပ်ပေးလိမ့် မယ် ။ ဒါတွေတင်မက သေးဖူး ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ကျွန်တော် ဓာအုပ်တွေကို ကြည့် ရင်း ၊ ကျွန်တော် ဗွီဒီယိုကြိုးခွေတွေကို ကြည့် ရင်း ၊ ကျွန်တော် အသံသွင်းကြိုးခွေတွေကို နားထောင်ရင်း ၊ တရားလေ့ လာကြ ၊ ကျင့် ကွက်ကျင့် ကြ ၊ ကိုယ် ကိုကိုယ်ကျင့် သူအဖြစ် တကယ်တမ်း သဘောထားနိုင်ကြမယ် ဆိုရင် ၊ ရသင့် ရထိုက်တာတွေကို အလားတူ ရကြမှာဖြစ်တယ် ။

သင်သားတွေအနေနဲ့ သူများတွေကို ရောဂါကုပေးခွင့် မရှိဖူး ။ မွေစကြာတရားတော်သင်သား များအနေနဲ့ သူများတွေကို အလျှင်းကို ရောဂါကုပေးလို့မဖြစ်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ က သင် ကို အဆင့် မြင့် ဆီတက်လှမ်းရေးကို သင်ပေးနေတာ ဖြစ်တယ် ၊ ဘယ်လို ဥပါဒါန်မျိုးမှ အခွဲခံမှာ မဟုတ်ဖူး ။ သင်အနေနဲ့ ကိုယ် ဓန္ဒာကို ပျက်ယွင်းစေအောင် လုပ်တာမျိုးကိုလဲ ကျွန်တော်တို့က ကြည့် နေမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ခွင်ဟာ ဒိပြင် ဘယ်ကျင့်ခင် တို့ရဲ့ ကျင့် ခွင် ထက်မဆို သာတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ခွင်ကို သင် သွားပြီးတော့ သာ ကျင့် ပါလေ ။ သင်ရောဂါ အကုခံတာထက် အပုံကြီးသာတော့ မပေါ့ ။ ကျွန်တော် မွေကာယ တွေက ဝိုင်းကြီးပတ်ပတ် ထိုင်နေကြမှာဖြစ်တယ် ။ ကျင့် ခွင်အပေါ်မှာ အုပ်ဆောင်းလဲရှိတယ် ။ ယင်းအပေါ်မှာ မွေ စကြာကြီး ရှိတယ် ။ မွေကာယကြီးက အုပ်ဆောင်းပေါ်ကနေ ဇောင် ရှောက်နေတယ် ။ ဒီခွင်ဟာ သာမန်ခွင်မျိုး မဟုတ်ဖူး ၊ သူလိုငါလိုဟာမျိုးဖြစ်တဲ့ ကျင့်ခွင်လိုဟာမျိုး မဟုတ်ဖူး ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်တဲ့ ခွင်မျိုးဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ခွမ်းအင်ရှိကြသူများစွာတို့ ဟာ ကျွန်တော်တို့ မွေစကြာတရားတော်ကြီးရဲ့ ဒီခွင်ကို တွေ့ ဖူးမြင်ဖူးကြ တယ် ၊ တစ်ခွင်လုံး တစ်ပြင်လုံးရောင်နီသန်း ၊ ရောင်နီလွှမ်းနေပြီး ၊ ဖိတ်ဖိတ်လျှံ-လျှမ်းလျှမ်းတောက်နေတာပဲ တဲ့။

ကျွန်တော် မွေကာယကလဲ မွေစကြာ တိုက်ရိုက်ချပေးနိုင်တယ် ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ က ခွဲလမ်းစိတ်ကို အားမပေးချင်ဖူး ။ သူ့ ကို သင်ကျင့် ကွက် သင်ပေးနေတုန်း ၊ သူက “အလိုလေး ။ ကျုပ် မွေစကြာရပြီ ” လို့ ပြောကောင်းပြောလာလိမ့် မယ် ။ “ ဒါ ငါချပေးလိုက်တာပဲ ” လို့ သင်ထင်ကောင်းထင်လိမ့် မယ် ။ မဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော် မွေကာယက လုပ်တာတွေချည်းဖြစ်တယ် ။ သင်တို့ အနေနဲ့ ဥပါဒါန် မပွားကြစေဖို့ ကျွန်တော်ပြောထားပါရစေ ။ ကျွန်တော်တို့ မွေစကြာတရားတော် သားတပည့် တို့ အနေနဲ့ ခုလို ပြပေးကြရင် ပြီးရော ။

အကြင်သူအနေနဲ့ မွေစကြာ တရားတော် ကကျင့် ကွက်တွေကို အရမ်းလျှောက်ပြင်တို့ ကြံရင် ၊ တရားတော်ကို ပျက်ဆီးရာကျမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီလိုကို ပျက်ဆီးရာကျမှာဖြစ်တယ် ။ တချို့ က ကျင့်ကွက်

လမ်း ညွှန်တွေကို သံချပ် ဆန်ဆန် ပြင်ပစ်ကြတယ် ၊ ဒါမျိုးကို အရှင်းခွင့် မပြုနိုင်ဖူး ။ တကယ် ကျင့် ပွား အားထုတ် နည်းဆိုတာ သမိုင်းမတင်မီ ကာလကတည်းကနေ သက်ဆင်းလာခဲ့ တာဖြစ်တယ် ၊ နှစ်ပရိစ္ဆေဒ ကြာညောင်း လှူခွာကတည်းကနေ သက်ဆင်းလာခဲ့ တာဖြစ်တယ် ။ ဒီအတောအတွင်းမှာ ကျင့် ကြံပေါက်မြောက် ကုန်ကြတဲ့ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေဆိုတာ ရေတွက်လို့ ရနိုင်တာမှတ်လို့ ။ ဒါကိုတယ်သူကမှ မထိခံ မတို့ ဝံ ကြဖူး ။ ဒါလဲ ကျွန်တော်တို့ ဒီဓမ္မအဆုံးကာလကျမှ ပေါ်လာတဲ့ ကိစ္စမျိုးဖြစ်တယ် ။ သမိုင်းတစ်လျှောက်လုံး တယ်တုန်းကမှ မပေါ်ခဲ့ ဖူး ။ ဒီအချက်ကို ကြပ်ကြပ်သတိချပ်ကြစေလိုတယ် ။

**စတုတ္ထ ပို. ချချက်  
ဆုံးရှုံးခြင်းနဲ့ ရရှိခြင်း**

ဆုံးရှုံးခြင်းနဲ့ ရရှိခြင်းတို့ ရဲ့ ဆက်နွယ်မှုနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျင့် ပွားရေးလောကမှာရော ၊ သာမန်လူ တို့ ကြားမှာပါ ပြောလေ့ ရှိကြတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူများအနေနဲ့ ဆုံးရှုံးခြင်းနဲ့ ရရှိခြင်းတို့ အပေါ် တယ်လို့ သဘောထားကြမလဲ ။ သာမန်လူတွေနဲ့ တော့ တယ်တူပါ မလဲ ။ သာမန်လူတွေ လိုချင်ကြတာကတော့ ၊ ကိုယ်ကျိုးတို့ ၊ ကောင်းကောင်း နေနိုင်စားနိုင်ရေးတို့ ဖိမ်ရှိရှိ နေနိုင်ရေးတို့ ပေါ့ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူတွေကျ တော့ တယ်ဒီလိုဟုတ်မလဲ ။ ပြောင်းပြန်ပေါ့ ။ သာမန်လူတွေ လိုချင်နေတာတွေကို ကျွန်တော်တို့ မမက်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ ရနေတာတွေကျတော့ ၊ သာမန်လူတွေအနေနဲ့ လိုချင်တဲ့ တိုင်အောင်လဲ ရမှာမဟုတ်တာတွေချည်း ဖြစ်တယ် ။ ကျင့်ပွားအားထုတ်ပါမှသာ ရနိုင်မှာ ။

ယေဘုယျအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ပြောကြတဲ့ ဆုံးရှုံးခြင်းဆိုတာဟာလဲ ၊ အတိုင်းအတာသေး သေးကလေးထဲက ဆုံးရှုံးခြင်းတို့ ကို ဆိုလိုတာ မဟုတ်ဖူး ။ ဆုံးရှုံးခြင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောလာရင် ၊ တချို့ က ပစ္စည်းဥစ္စာ နည်းနည်းပါးပါး လှူတန်းတာမျိုးလား ။ အခက်အခဲရှိသူတို့ ကို နည်းနည်းပါးပါး ကူတာမျိုးလား ။ လမ်းပေါ်က သူတောင်းစားကိုနည်းနည်းပါးပါး ခွန့် ကြတာမျိုးလားလို့ ထင်ကောင်းထင်နေကြလိမ့် မယ် ။ ဒါလဲ ခွန့် ခြင်းတစ်မျိုး ပေါ့ ။ ဆုံးရှုံးခြင်း တစ်မျိုးပေါ့ ။ ဒါပေမယ့်လို့ ဒါဟာ ဒီပြဿနာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ငွေကြေးတို့ အပေါ် ၊ ရုပ်ဝတ္ထုတို့ အပေါ် ခပ်ပေါ့ ပေါ့ သဘောထားတာမျိုးလောက်သာဖြစ်တယ် ။ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ ကို ခွန့် လွှတ်ခြင်းဟာလဲ ၊ မှန်တယ် ။ ဆုံးရှုံးခြင်းဘက်တစ်ခု ဖြစ်တယ် ။ နှိုင်းစာခြင်းအားဖြင့် အဓိကကျတဲ့ ဘက် တစ်ခု ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ ပြောနေကြတဲ့ ဆုံးရှုံးခြင်းဆိုတာက ခုလောက်အတိုင်းအတာကလေးကိုတင်

ပြောနေတာ မဟုတ်ဖူး ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရာမှာ ၊ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူများအနေနဲ့ ခွန်၊ ပယ်ရမဲ့ စိတ်တွေ ကတော့ နည်း တာ မဟုတ်ဖူး ။ ပေါ်လွင်လိုစိတ်တို့ ၊ မနာလိုစိတ်တို့ ၊ အပြိုင်အဆိုင် လုပ်ချင်စိတ်တို့ ၊ ပိတ်အစွဲတို့ ၊ အထွေထွေ အပြားပြား သော ဥပါဒါန်တို့ ကို ခွန်၊ ပစ်သွားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ပြောတဲ့ ဆုံးရှုံးမှုဆိုတာက အကျယ်သဘော ဖြစ်တယ် ။ ကျင့် ကြံရေး ဖြစ်စဉ်တစ်လျှောက်လုံးမှာ ၊ သာမန်လူတို့ ရဲ့ အစွဲအလမ်းအမျိုးမျိုး ၊ လိုချင်တပ်မက်စိတ် အပုံပုံတို့ အကုန်အစင် ဆုံးရှုံးကုန်သင့် တယ် ။

ကျုပ်တို့ က သာမန်လူတောထဲမှာ ကျင့် နေကြတာ ဖြစ်လေတော့ ၊ အကုန်ဆုံးပါးကုန်ရင် ၊ တုန်းကြီးတွေ မယ်သီလရင်တွေနဲ့ တာများထူးဦးမှာလဲလို့ တချို့ ကထင်ကောင်းထင်ကြလိမ့် မယ် ။ အကုန်ဆုံးပါး ကုန်စေဖို့ ဆိုတာက မဖြစ်နိုင်သလိုပဲ ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီကျင့် စဉ်က သာမန်လူတောထဲမှာ ကျင့် နေကြသူတို့ အနေ နဲ့ ၊ သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းထဲမှာပဲ ကျင့် သွားကြရမှာဖြစ်တယ် ။ သာမန်လူတွေနဲ့ အတတ်နိုင်ဆုံး နီးစပ်အောင် နေကြရမှာဖြစ်တယ် ၊ ရုပ်ဝတ္ထုအကျိုး အရ တကယ် ကို တခုခု ဆုံးရှုံးစေတာ မဟုတ်ဖူး ။ သင့်အနေနဲ့ ရာထူးဌာနန္တရ တယ်၊ လောက်ကြီး နေနေ ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ တယ်၊ လောက်ချမ်းသာနေနေ ၊ တာမှ အရေးကြီးတာမဟုတ်ဖူး ။ အစွဲအလမ်းတွေကို ခွန် နိုင် မခွန် နိုင် ဆိုတာကမှ သော့ ချက်ဖြစ်တာ ။

ကျွန်တော်တို့ ဒီကျင့် စဉ်က လူ့ စိတ်ကို တိုက်ရိုက်ဦးတည်ကျင့် နေတာမို့ ၊ ကိုယ်ကျိုးနဲ့ ပတ်သက်လာ တဲ့ အခါများမှာ ဖြစ်စေ ၊ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်ကြား ပဋိပက္ခ ပေါ်လာတဲ့ အခါများမှာ ဖြစ်စေ ၊ ပေါ့ အောင်-ပါးအောင် သဘောထားနိုင် မထားနိုင် ၊ ဆိုတာကအရာဖြစ်တယ် ။ ကျောင်းတိုက်တွေမှာ တောကြီး တောင်ကြီးတွေမှာ ကျင့် ပုံကျင့် နည်းက ၊ သာမန်လူတို့ ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့အစည်းနဲ့ လုံးလုံးအဆက်ပြတ်စေဖို့ ၊ သာမန်လူတော ထဲက စိတ်ကို မဆုံးဆုံးအောင် လုပ်ဖို့ ၊ ရုပ်ဝတ္ထုအကျိုးတွေ မရစေအောင် -ဒီလိုနဲ့ ဆုံးရှုံး ကုန်ရစေအောင်လုပ်ဖို့ ဖြစ်တယ် ။ သာမန်လူတောထဲမှာ ကျင့် သူတွေကျတော့ ဒီပုံစံမျိုးမဟုတ်ဖူး ။ သာမန်လူတွေ နေပုံထိုင်ပုံအတိုင်းနေ ရင်း ၊ လူ့ စိတ်တွေ ပါးသည်ထက်ပါးလာအောင် ပေါ့ ပေါ့ သဘောထားသွားကြရမှာ ဖြစ်တယ် ။ မှန်တယ် ၊ ဒီလို လုပ်ရတာ သိပ်ခက်တာ ။ ဒါလဲ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် စဉ်က အရာအကျ ဆုံးဟာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် မို့ လို့ ကျွန်တော် တို့ ပြောနေကြတဲ့ ဆုံးရှုံးခြင်းဆိုတာက အကျယ်သဘောဖြစ်တယ် ။ အကျဉ်းသဘော မဟုတ်ဖူး ။ ကုသိုလ် ကောင်းမှုပြုဖို့ ၊ အလှူအတန်းပြုဖို့ နဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောကြပါစို့ ။ လမ်းပေါ်ကသူတောင်းစားတွေကို ကြည့် လေ။ တချို့ ကဆို ကြေးစားတွေ-သင် ထက်တောင် ဖိုက်ဆံရှိသေးတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ အသေးအဖွဲ့တွေကို ဥပေက္ခာပြုပြီး ၊ ပဓာန အချက်တွေကို အာရုံပြုသွားရမယ် ။ ကျင့် ပွားရေးဆိုတာ ကျင့် ပွားရေးပီပီ ၊ ပဓာနအချက် အပေါ်အာရုံကပ်ပြီး ၊ ထည်ထည်ခန့်ခန့်-တင်တင်ပပ အားထုတ်သွားကြဖို့ လိုတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ဆုံးရှုံး ကြရတဲ့ အခါ ၊ တကယ်တမ်း လက်လွတ် ကုန်ရတာ တွေကကောင်းတာတွေပေါ့ ။

လူတွေက မိမိတို့ မက်မောတာတွေဟာ ကောင်းတာတွေချည်းပဲလို့ ထင်နေတတ်ကြတယ် ။  
 စင်စစ်တော့ အဆင် မြင် ကနေကြည့် ရင် ၊ သာမန်လူတောထဲက ဂုဏ်ပကာသနကလေးတွေအတွက်သာဖြစ်မှန်း  
 တွေ့ ရတယ် ။ ဘာသာရေးထဲမှာ ပြောနေကြတာရှိတယ် ၊ ဥစ္စာနေတွေ ဘယ် လောက်ကြီး ကြွယ်ဝနေနေ-  
 ရာထူးဌာနန္တရတွေ ဘယ် လောက်ကြီး မြင် နေနေ ၊ ဆယ်ခုနှစ်ပိုင်းကလေး တွေလောက်သာဖြစ်တယ် ၊  
 မွေးတုန်းက ပါမလာသလို ၊ သေတော့ လဲ ပါသွားမှာ မဟုတ်တဲ့ ။ ခွမ်းအင်ကျတော့ တာပြုလို့ ခုလောက်  
 အဖိုးအနစ္ည ထိုက်တန်နေရသလဲ ။ သူကသင် မူလနတ် ကိုယ်ပေါ်မှာကို ပေါက်နေတာကိုး ၊ မွေးတဲ့ အခါ  
 ပါလာနိုင်သလို ၊ သေတဲ့ အခါမှာလဲ သယ်သွားလို့ ရတာကိုး ။ သင် မဂ်ဖိုလ်အဆင် ကိုလဲ တိုက်ရိုက်အဆုံးအဖြတ်  
 ပေးနိုင်တာကိုး ။ ဒါကြောင့် မို့ လို့ လဲ ကျင့် ရတာ မလွယ်တာ ပေါ့ ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ၊ သင်ခွန်  
 လွတ်ရတာတွေဟာ မကောင်းတာတွေဖြစ်တယ် ။ ဒါမှလဲ သင် အနေ နဲ့ ကိုယ် ပင်ကိုယ် ဇာန်မြစ်အစစ်အမှန်ဆီကို  
 ပြန်ရောက်နိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ ရမှာတွေက ဘာတွေလဲ ။ အဆင် မြင် လာမှာ ၊ နောက်ဆုံးမှာ မဂ်ဖိုလ်အဆင်  
 ရလာမှာ ၊ ပေါက်မြောက်အောင်ဖြစ်တရား အလင်းရလာမှာဖြစ်တယ် ။ ပြေလည်သွားမှာက  
 အရင်းအမြစ်ပြုသနာဖြစ်တယ် ။ မှန်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ သာမန်လူတွေရဲ့ အလိုရမက်  
 အမျိုးမျိုးဆုံးပါးကုန်စေဖို့ ၊ တကယ် ကျင့် သူတို့ ရဲ့ ခံနှုန်းနဲ့ ကိုက်ညီလာစေဖို့ နဲ့ ပတ်သက်လို့ တမဟုတ်ချင်း  
 ဖြစ်မြောက်ဖို့ ဆိုတာ လွယ်တာမဟုတ်ဖူး ။ တဖြည်းဖြည်း လုပ်သွားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဖြည်းဖြည်းပေါ့လို့  
 ကျွန်တော်ပြောတာကို သင်ကြားရပြီ ။ ဖြည်းဖြည်းပေါ့ လို့ ဆရာက ပြောနေမှဥစ္စာ ၊ ဖြည်းဖြည်း လုပ်ကြတာပေါ့  
 လို့ သင်က ဆိုကောင်းဆိုလာလိမ့် မယ် ။ ဒီလိုတော့ တယ်ဖြစ်မလဲ ။ သင် အနေနဲ့ က ကိုယ် ကို ကိုယ်  
 ကြပ်ကြပ်မတ်မတ် တောင်းဆိုမှပေါ့ ။ ဒါပေမယ်လို့ သင် အနေနဲ့ တဖြည်းဖြည်း တက်လာဖို့ ကို ကျွန်တော်တို့ က  
 ခွင့် ပြုတယ် ။ သင်ကနေပဲ ချက်ချင်းလက်ဝင်းလုပ်နိုင်ပြီဆိုရင် ကနေ့ ပဲ တုရားဖြစ်လာတော့ မှာ မဟုတ်လား ။  
 ဒါကြောင့် မို့ လို့ လက်တွေ့ မကျပါ ။ သင်တဖြည်းဖြည်း ဖြစ်မြောက်လာမှာပါ ၊ စိတ်ချ ။

ကျွန်တော်တို့ အရှုံးခံရတာတွေဟာ အမှန်တော့ မကောင်းတာတွေ ဖြစ်တယ် ။ ဘာတွေလဲ ။  
 ကံကြွေးဝင်ကြွေးတွေပေါ့ ။ ယင်းတို့ ဟာ လူတွေရဲ့ စိတ်အမျိုးမျိုးနဲ့ အပြန်အလှန် ဆက်စပ်နေကြတာဖြစ်တယ် ။  
 ဥပမာ ကျွန်တော်တို့ သာမန်လူတွေဆိုတာ မကောင်းတဲ့ စိတ်အမျိုးမျိုး ရှိကြတယ် မဟုတ်လား ။ ကိုယ်ကျိုး  
 အတွက် မကောင်းတာတွေ လုပ်တဲ့ အခါ ၊ ခုလို ရုပ်ဝတ္တု အဖဲတွေဖြစ်တဲ့ ကံကြွေးဝင်ကြွေးတွေ ရကြလိမ့် မယ် ။  
 ဒါက ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်၌ရဲ့ စိတ်နဲ့ တိုက်ရိုက်ဆက်စပ်နေတာပေါ့ ။ ဒီမကောင်းတာတွေကို ပယ်ပစ်ဖို့ ကြံရင် ၊  
 ဦးစွာ ပထမအားဖြင့် သင် စိတ်ကို ပြန်ဦးလှည့် လာစေမှ ဖြစ်မှာ။

### ကံကြွေးဝင်ကြွေးတို့ ရဲ့ အလှည့် အပြောင်း

အဖြူထည်နဲ့ အမဲထည်တို့ ကြားမှာ အလှည့် အပြောင်း ဖြစ်စဉ်တစ်ရပ်ရှိတယ် ။ လူလူချင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ကြတဲ့ အခါမှာလဲ ယင်းဖြစ်စဉ်ရှိနေတာပဲ ။ ကောင်းတာလုပ်ရင် အဖြူထည်ဖြစ်တဲ့ ပါရမီကုသိုလ်ကို ရပြီး ။ မကောင်းတာလုပ်ရင် အမဲထည်ဖြစ်တဲ့ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေ ရကြတယ် ။ ဆက်ခံတဲ့ ဖြစ်စဉ်တစ်ရပ်လဲ ရှိ သေးတယ် ။ တချို့ က မေးကောင်းမေးလိမ့် မယ် ။ ဘဝရှေးတစ်ဝက်ပိုင်းမှာ အကုသိုလ်ပြုမိလို့ လားတဲ့ ။ အကုန်ဒီလို ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မှာ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ။ လူတို့ ရဲ့ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေဆိုတာ တစ်တဝတင် တယ်ကမလဲ ။ မူလနတ်ဆိုတာ ပျက်သုဉ်းခြင်းမရှိလို့ ကျင့် ကြံရေးလောကကဆိုတယ် ။ တကယ်လို့ မူလနတ် ပျက်သုဉ်းခြင်းမရှိဆိုရင် ။ အတိတ်ဘဝက လူ့ အဖွဲ့ အစည်းထဲမှာ ။ ပေးဆပ်ခရာရှိနေခြင်း ။ ခော်ကားမော်ကား ပြုမိ ခြင်း ။ ဒီပြင် မကောင်းတာတွေ လုပ်မိခြင်း၊ သူ့အသက်သတ်မိခြင်း အစရှိတာမျိုးတွေ ရှိကောင်းရှိနေ မှာဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ ကံကြွေးဝဋ်ကြွေးတွေ တင်နေခရာရှိတာပေါ့ ။ ဒီကံကြွေးဝဋ်ကြွေးတွေဟာ၊ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်မှာ အောက်ကိုပုံကျ-ပုံကျသွားမှာဖြစ်တယ်၊ သင်ကိုယ်ပေါ်မှာအမြဲပါနေမှာဖြစ်တယ်။ အဖြူ ထည်တွေလဲ ဒီအတိုင်းပဲပေါ့ ။ ဒီအရင်းဖြစ်တင် တယ်ကမလဲ ။ အခြေအနေတစ်မျိုးလဲ ရှိသေးတယ် ။ မျိုးစဉ် နွယ်ဆက် ။ ဘိုးဘေးဘီတင်အလိုက်လဲ အောက်ကို ပုံကျသွားမှာ ဖြစ်တယ် ။ ရှေးကဆိုရင် လူကြီးသူမများက ။ “အကျင့် သီလ ဆောက်တည်ကြဟေ့ -ဆောက်တည်ကြဟဲ့ ။ ဘိုး-ဘေး-ဘီ-တင် လက်ထက်ကစပြီး တည်ဆောက်ကြကွဲ့ ” လို့ ဆုံးမလေ့ ရှိတယ် ။ “ဒီလူတော့ သိက္ခာကျဆုံးနေရပြီ ။ သိက္ခာပျက်နေပြီ ” လို့ သတိပေးလေ့ ရှိကြတယ် ။ မှန်လိုက်လေခြင်း ။ ခေတ်လူတွေကတော့ နား မဝင်ကြတော့ မူး ။ သိက္ခာဆုံးကုန်ပြီ ။ သိက္ခာခေါင်းပါးကုန်ပြီဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ လူငယ်တွေကို သွားပြော ကြည့် ခမ်း ။ အလျှင်းကို အရေးလုပ်မှာ မဟုတ်မူး ။ စင်စစ် ယင်းတို့ ရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဟာ အမှန်တကယ် ကို သိပ်နက်နဲတာ ။ ယင်းတို့ ဟာ ခေတ်လူတို့ ရဲ့ အတွေးအခေါ်-စိတ်ဓာတ်ရေးရာ ခံညွှန်းဖြစ်ရုံမက ။ တကယ် ရုပ် ဝတ္ထု တည်ရှိမှုလဲဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ လူတွေရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာမှာ ဓုလိုရုပ်ဝတ္ထုနှစ်မျိုးလုံး ရှိနေကြတာ ဖြစ်တယ် ။

အမဲထည်တွေများရင် အဆင့် မြင့် ကို ကျင့် လို့ မရတော့ မူးလားလို့ တချို့ ကမေးတတ်ကြတယ်။ အဲဒီလို ဆိုနိုင်တယ် ။ အမဲထည်များတဲ့ လူဟာ သူ့ အသိတရားကို ထိခိုက်စေလို့ ဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ။ ယင်းတို့ ဟာ သင် ခန္ဓာတစ်ဝိုက်မှာ ခွင်တစ်ခုဖြစ်နေပြီး ။ သင် ကို အထဲမှာ တောင်ခတ်ထားသလို ဖြစ်နေစေတာ ကိုး ။ “သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီ ” ဆိုတဲ့ စကြာဝဠာဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ အဆက်ပြတ်နေစေတာကိုး ။ ဒါကြောင့် ဖို့ လို့ ဒီလိုလူမျိုးဟာ အသိတရားညံ့ ခရာ ရှိတာပေါ့ ။ ကျင့် ရေးကြံရေးအကြောင်း ။ အစိုးကျင့် စဉ်အကြောင်း ပြောသံ ကြားရရင် ။ အယူသည်းတာတွေချည်းပဲဆိုပြီး ။ အလျှင်းကို မယုံကြမူး ။ ရယ်ခရာလို့ အောင်းမေ့ နေတတ်ကြ တယ် ။ အများအားဖြင့် ကတော့ အဲဒီလိုဖြစ်နေတတ်တယ်၊ အသေတော့ မဟုတ်မူးပေါ့ ။ ဒီလိုလူမျိုး ကျင့် ဖို့ ကြံရင် သိပ်ခက် ရောတဲ့ လား ။ ခွမ်းအင်မြင့် မရနိုင်တော့ မူးလား ။ ဒီလိုတော့ လဲ မဟုတ်သေးမူး။ ကျွန်တော်တို့

ပြောပြီးပြီ ။ တရားတော်ဟာ တောင်မဲ့၊ ဖြစ်တာမို့၊ ကျင့်၊ ဖို့၊ ဆိုတာက ကိုယ်၊ စိတ်အပေါ်မှာ လုံးလုံးတည်နေတာဖြစ်တယ် ။ “ဆရာသခင်က အထဲရောက်အောင်ခေါ်လာပြီ၊ ကျင့်၊ ဖို့၊ က ကိုယ်၊ အပေါ်မှာ တည်”တဲ့ ။ သင်၊ အနေနဲ့၊ တယ်လိုကျင့်၊ သွား၊ မလဲဆိုတာကိုသာ စောင့်၊ ကြည့်၊ ရတော့၊ မှာပေါ့ ။ ကျင့်၊ နိုင်၊ မကျင့်၊ နိုင် ဆိုတာနဲ့၊ ပတ်သက်လို့၊ တော့၊ ၊ သည်းခံ နိုင်ရည် ရှိမရှိ-ပေးဆပ်နိုင်ရည်ရှိမရှိ-ဆင်းရဲခံနိုင်ရည် ရှိမရှိ ဆိုတာတို့ ကို စောင့်၊ ကြည့်၊ သွားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ တကယ်လို့၊ စိတ်ဒုံးဒုံးသာ ချကျင့်၊ နိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ ဘာအခက်အခဲကမှ တားလို့၊ ရမှာ မဟုတ်ဖူး ။ အဲဒီလိုသာဆိုရင် ပြဿနာ ရှိမှာမဟုတ်လို့၊ ကျွန်တော်ဆိုချင်တယ် ။

အမဲထည်များသူတို့၊ ဟာ အဖြူထည်များသူတို့၊ ထက် ပိုပြီးတော့၊ ပေးဆပ်ကြရတယ် ။ ဘာပြုလို့၊ လဲဆိုတော့၊ အဖြူထည်တို့၊ က သန္တာ-မေတ္တာ-ခန္တီ ဆိုတဲ့၊ ခြောက်ဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့၊ လုံးလုံးတစ်သားတည်း ဖြစ် နေလေတော့၊ ၊ သူ့၊ အနေနဲ့၊ သာ စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက်လာနိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ ပဋိပက္ခတွေ့ကြားမှာ ကိုယ်၊ ကိုကိုယ် မြင်၊ လာအောင် စွမ်းဆောင်သွားနိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ သူ့၊ စွမ်းအင်တွေလဲ တက်လာပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ အဲဒီလောက် ကို ဟန်ကျတာ ။ ပါရမီကုသိုလ်များသူတွေဟာ အသိတရားမြင့်၊ ကြတယ် ။ ဆင်းရဲခံနိုင်ရည်လဲရှိကြတယ် ။ ကာယ-စိတ္တနှစ်ဖြာစလုံး ဒုက္ခခံရရာမှာ ၊ စိတ္တပိုင်းကနည်းနည်း-ကာယပိုင်းကများများခံရစေဦးတော့ ၊ စွမ်းအင် တက်နိုင်မှာချည်းဖြစ်တယ် ။ အမဲထည်များသူတွေကျတော့၊ မဖြစ်ဖူး ။ အမဲထည်ကို အဖြူထည်အဖြစ် ပြောင်းလဲစေတဲ့၊ ဖြစ်စဉ်တစ်ရပ်ကို အရင်ဖြတ်သန်းရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီဖြစ်စဉ်ဟာ အင်မတန်အင်မတန် ဆင်းရဲဒုက္ခခံရတဲ့၊ ဖြစ်စဉ်လဲ ဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့်၊ ဖို့၊ လို့၊ အသိတရားညံ့၊ သူတို့၊ အနေနဲ့၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ ပိုခံကြရလေ၊ ရှိတယ် ။ ဝဋ်ကြွေးတွေက များရတဲ့၊ အထဲ အသိတရားကလဲ ညံ့၊ လိုက်ဦးမယ်ဆိုရင် ၊ ကျင့်၊ ဖို့၊ သာမလွယ်တော့၊ မပေါ့ ။

တိတိကျကျ ဥပမာပြရရင် ၊ သူ့ဘယ်လိုကျင့်၊ သလဲဆိုတာကို ကြည့်၊ ပေတော့ ။ တရားထိုင်တဲ့၊ အခါ ၊ အကြာကြီး တင်ပျဉ်ခွေရမယ် ။ တင်ပျဉ်ခွေတဲ့၊ အခါ နာလဲနာ ကျင်လဲကျင်မယ် ။ အချိန်ကြာလာရင် စိတ်ထဲက မသက်မသာ ခြေလှမ်းလိမ့်၊ မယ် ၊ ဖြစ်သည်ထက် ဖြစ်လာလိမ့်၊ မယ် ။ ကိုယ်ရောစိတ်ရော မသက်မသာ ဖြစ်လာရမှာချည်း ဖြစ် တယ် ။ တချို့၊ က တင်ပျဉ်ခွေတဲ့၊ အခါ နာတာကြောက်လို့၊ ဆက်မခွေပဲ ဖြုတ်ပစ်လိုက်ရော ။ တချို့၊ ကျတော့၊ လဲ ခွေတာ နည်းနည်းကြာတဲ့၊ အခါ မခံနိုင်လို့၊ ဖြုတ်ပစ်လိုက်ရော ။ အရာမထင် အကျိုးမသက်ရောက် ဖြစ်တာပေါ့ ။ တင်ပျဉ်ခွေလိုနာလာရင် ၊ နည်းနည်းပါးပါး လှုပ်ရှားပြီး ထပ်ခွေကြတယ် ။ ကျွန်တော်တို့၊ အမြင်ပြောရရင်၊ အရာရောက်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဘာပြုလို့၊ လဲဆိုတော့၊ ခြေထောက်နာလာတဲ့၊ အခါမှာ ၊ အမဲထည်တွေ သူ့၊ ခြေ ထောက်ကို တိုက်နေတာကို ကျွန်တော်တို့၊ တွေ့၊ ရတယ် ။ အမဲထည်ဆိုတာ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေပေါ့ ၊ ဒုက္ခခံခြင်းအားဖြင့်၊ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေဟာ ပြယ်ပြီး ၊ ပါရမီကုသိုလ်အဖြစ်ကို ရောက်လာနိုင်ကြတယ် ။ နာလာပြီဆိုရင် ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေဟာ

မြို့ကျလာပါလေရော ။ အောက်ကို ပိကျသည်ထက် ပိကျလေ ၊ သူ့ ခြေထောက်တွေလဲ နာသည်ထက်နာလာလေပေါ့ ။ ဒါကြောင့် ဖို့ လို့ ခြေထောက်နာတာမျိုးဆိုတာ အကြောင်းမဲ့ သက်သက်နာတာ မဟုတ်ဖူး ။ တရားထိုင်ရင်း ခြေထောက်နာတယ်ဆိုတာ ကွက်ကျားကွက်ကျား နာတာမျိုး ဖြစ်တယ် တစ်ချို့- တစ်ချို့ အင်မတန် ကို နာ၊ အင်မတန်ကိုအခံရခက်ပြီးတယ်ဆိုရင် သက်သာသွားပြန်ရော ။ တအောင်လောက်ဆို ဒီပုံစံမျိုးအတိုင်း ထပ်ဖြစ်လာပြန်ရော ။ ယေတူယူအားဖြင့် ဒီပုံစံမျိုးချည်းပေါ့ ။

ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေဟာ တစ်ခဲစီတစ်ခဲစီ ပြယ်တာဖြစ်တယ် ။ တစ်ခဲပြယ်သွားရင် ခြေထောက် အနာ သက်သာရော ။ တော်ကြာ တစ်ခဲထပ်လာပြန်ရော ။ ထပ်နာလာပြန်ရော ။ အမဲထည်တွေဟာ ပြယ်တဲ့ အခါ၊ လွင်ကုန်ပျောက်ကုန်တာမဟုတ်ဖူး ။ ဒီဝတ္ထုတွေဟာလဲ ပျက်သုဉ်းတာမဟုတ်ဖူး ။ ပြယ်လဲသွားရော အဖြူထည်အဖြစ်ကို ချက်ချင်းရောက်လာရော ။ အဖြူထည်ဆိုတာက ပါရမီကုသိုလ်ပေါ့ ။ ဘာပြုလို့ ခုလိုတစ်ဖြစ် ပြောင်းလာ ရသလဲ ။ သူဆင်းရဲခံပြီးမှကိုး ။ ပေးဆပ်ပြီးမှကိုး ။ ဒုက္ခခံပြီးမှကိုး ။ ပါရမီကုသိုလ်ဆိုတာ ကိုယ်၊ ဟာကိုယ်ဒုက္ခခံရ၊ ဆင်းရဲခံရ ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုပြီးမှ ရလာတာဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်တို့ ပြောပြီးပြီ ။ ဒါကြောင့် ဖို့ လို့ တရား ထိုင်တဲ့ အခါ ခုလို ပြဿနာမျိုး ပေါ်လာမှာဖြစ်တယ်။ တချို့ က ခြေထောက်နည်းနည်းနာလာပြီဆိုရင် တင်ပျဉ်ခွေ မြတ် ၊ လှုပ်လှုပ်ရှားရှားပြုပြီးမှ ထပ်ခွေတယ် ။ အရှင်းကို အရာရောက်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ တချို့ ကဆိုရင် မတ်တတ်ကျင့်ကွက်ကျင့် တဲ့ အခါ ၊ လက်မြှောက်တာကြာတော့ ညောင်းတယ်ဆိုပြီး ချပစ်လိုက်ရော ။ ဘယ်အရာ ရောက်ပါ၊ မလဲ ။ ဒီဒုက္ခကလေးလောက်များ တာဖို့ လို့ လဲ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ခုလို လက်ကိုမြှောက် ကျင့် ရုံလောက်နဲ့ များ ပေါက်မြောက်အောင်မြင်နိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ သိပ်လွယ်လွန်းရာ ကျမနေပေလား ။ ဒါက တရားထိုင် ကျင့် ရာမှာ ပေါ်လာတတ်တဲ့ အဖြစ်မျိုးတွေ ဖြစ်တယ် ။

ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ခဉ်က အဓိကအားဖြင့် ခုလိုလမ်းမျိုး လိုက်တာမဟုတ်ဖူး ။ ဒါပေမယ့် တချို့ တစ်ဝက်ကတော့ ဒီဘက်မှာ အကျိုးသက်ရောက်ကြတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ကများသောအားဖြင့် လူလူချင်း စိတ်ပွတ်တိုက်မှုဖြစ်ကြတဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ ကံကြွေးဝဋ်ကြွေးတွေကို အလှည့် အပြောင်း ဖြစ်စေတာဖြစ်တယ် ။ များသောအား ဖြင့် ဒီဘက်မှာဖြစ်တာက များတယ် ။ လူလူချင်းပဋိပက္ခဖြစ်ကြတဲ့အခါမျိုးမှာ၊ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ပွတ်မိဆောင်မိကြတဲ့အခါမျိုးမှာ၊ ခံစားရတာဟာ ဟိုလိုဒုက္ခထက် ပိုပြီးခါးသီးတာကို ကျွန်တော်တို့ တွေ ကြရတယ် ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ကိုယ်ခန္ဓာ ဒုက္ခဟာ အခံရ အလွယ်ဆုံးလို့ ဆိုရမှာ ။

အံကြိတ်ခံလိုက်ရင် ပြီးသွားတာပဲ ။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ဉာဏ်နီဉာဏ်နက်ဆင်ကြ၊ ခွက်ဆောင်းခုတ်ကြ တဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ အဲဒီလို စိတ်မျိုးကမှ အထိန်းရအခက်ဆုံးဖြစ်တယ် ။

ဥပမာ ပြောရရင် ၊ လူတစ်ယောက်ဟာ အလုပ်သွားတက်စဉ် လူနှစ်ယောက် သို့ အတင်း ကြမ်း ကြမ်းတမ်းတမ်းသူ့အတင်းပြောနေတာ ကြားရတဲ့ အခါ ၊ ဟုန်းကနဲဆိုသလို ဒေါသဖြစ်မိတာပေါ့ ။ ဒါပေမယ့်လို့ ကျင့် သူ တစ်ယောက်အနေနဲ့ အရိုက်ခံရတာ ပြန်မရိုက်-အဆဲခံရတာပြန်မဆဲဖို့၊ ကိုယ် ကိုကိုယ် ခံချိန်ဖြင့် ဖြင့် တောင်းဆိုဖို့ ကျွန်တော်တို့ က ပြောထားပြီးမှကိုး ။ ဒါနဲ့ သူက ဒို့ကျင့်သူဆိုတာ သူများလိုလုပ်လို့မဖြစ်ဘူး၊ သဘောထားကြီးမှလို့ဆရာက ပြောထားပြီးသားမဟုတ်လား ဆိုပြီး ၊ အဲဒီလူနှစ်ယောက်နဲ့ သူ့စကားမများဖူး ။ ဒါပေ မယ်လို့ ပဋိပက္ခ ပေါ်လာတဲ့ အခါ လူ့ စိတ်ကို ဆွပေးရာ မကျရင် ၊ အလကားဖြစ်နေရ-အသုံးမကျဖြစ်နေရ- သူ တိုးတက်ရေးအဖို့ အချည်းအနီးဖြစ်နေရမှာ ကိုး ။ ဒါကြောင့် မို့ လို့ ဒီလူဟာ စိတ်ထဲက တစ်မျိုးကြီးလိုလိုဖြစ်ပြီး ၊ မိုးလိုး ခုလု ကသိကအောက်ဖြစ်နေမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီလူနှစ်ယောက်ကို လှည့် ကြည့် ချင်စိတ်ပေါ်- ပေါ်လာနေတာနဲ့ အမျှ ၊ ရုတ်တရက် လှည့် ကြည့် လိုက်တဲ့ အခါ ၊ အကြည့် ရဆိုလို့လိုက်တဲ့ မျက်ခွက်တို့ ကိုလဲ တွေ့ ရ ၊ နားခါးလှတဲ့ စကားတွေကိုလဲ ကြားရတဲ့ အခါ ၊ မခံနိုင်တော့ ပဲ ၊ ဒေါသဖြစ်လာ၊ ရန်ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လာမှာဖြစ်တယ်။ လူလူချင်း ပဋိပက္ခ ဖြစ်ကြတဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ စိတ်ကို သိပ်အထိန်းရခက်တာ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ အရာရာဆိုသလို တရားထိုင်ရင်းနဲ့ သာ ပြီးကုန်ကြမယ်ဆိုရင် ကောင်းပေါ့-လွယ်ပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဒီလိုချည်းတော့လဲ ဘယ်အမြဲဖြစ်နေပါ့မလဲလေ ။

ဒါကြောင့် မို့ လို့ နောင်ကျင့် တဲ့ အခါ တေးဒုက္ခအမျိုးမျိုးနဲ့ ရင်ဆိုင်ကြရမှာ ဖြစ် တယ် ။ ဒါတွေ မရှိရင် သင်တယ် နှယ် လုပ်ကျင့် မလဲ ။ လူတိုင်းလူတိုင်း တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် တဲ့ နေကြ ၊ အကျိုးအမြတ် ပဋိပက္ခတွေလဲ မရှိကြ ၊ လူလူချင်း စိတ်အနှောင့် အယှက်တွေလဲ ကင်းနေကြနဲ့ ဟာ ။ အဲဒီမှာ ထိုင် နေကြရုံကလေးနဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးက တက်လာရောတဲ့ လား ။ ဘယ်ဟုတ်မလဲ ။ လူဆိုတာ လက်တွေ့ မှာ ကိုယ် ကိုကိုယ် တကယ်တမ်း ထုသားပေသား ခံနိုင်ရည်ရှိအောင်ကျင့်ပေးပါမှ တက်လာနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ တချို့ က ဘယ်လိုဆိုကြ သလဲဆိုတော့ ၊ “ကျုပ်တို့ ကျင့် တာ တယ် နှယ် ကြောင့် စိတ်အိုက်ခရာမျိုးတွေနဲ့ ချည်း တိုးနေရပါလိမ့် ။ သာမန်လူ တောထဲက စိတ်အိုက်ခရာမျိုးတွေနဲ့ မတိမ်းမယိမ်းပဲ ” တဲ့ ။ သင်က သာမန်လူတွေကြားမှာ ကျင့် နေတာကိုး ။ သင့် ကို ရုတ်တရက်ဆိုသလို လေထဲမှာစောက်ထိုးမိုးမျှော် လုပ်ထားတာမျိုး ၊ ကောင်းကင်မှာ ဒုက္ခခံနေရတာမျိုးလုပ်မှာ မ ဟုတ်ဖူး ။ ဒါမျိုးတော့ ဖြစ်မှာမဟုတ်ဖူး ။ သာမန်လူတောထဲကဟာမျိုးတွေချည်းဖြစ်မှာ ။ ဒီနေ့တစ်ယောက် ယောက်က သင့် ကို စ လာတာမျိုးတို့၊ ဒေါသဖြစ်အောင်ဆွပေးတာမျိုးတို့ ၊ ရုတ်တရက်ဆိုသလို တစ်ယောက်ယောက်က သင်အပေါ် မကောင်း လာတာ မျိုးတို့ ၊ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်းပြောလာတာမျိုးတို့ ၊ ဒီပုံမျိုးတွေချည်းပေါ့ ။ သင့် အနေနဲ့ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ ဆိုတာကိုစောင့်ကြည့် သွားရမှာပေါ့ ။



ဘာပြုလို့ ဒီပြဿနာတွေနဲ့ ကြုံရသလဲ ။ သင့် ကိုယ်၌ရဲ့ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေကြောင့် ခုလို ဖြစ်ရတာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ဖျောက်ဖျက်ပစ်လိုက်ကြတာတွေဟာ အင်မတန် ကို မနည်းတော့ ဖူး ။ အဆင် အသီးသီးတို့မှာ နည်းနည်းကလေးစီပဲ ကျန်တော့ တယ် ။ အဲဒါကတော့ ၊ သင့် စိတ်ရည်စိတ်သွေးတက်ရေး ၊ သင့် အခွဲအလမ်းအမျိုးမျိုး ဖျောက်ပြယ်ရေးတို့ အတွက် ကျော်လွှားရမဲ့ ဆူးငြောင့် ခလုတ်အဖြစ် စီစဉ်ပေးထား တာဖြစ်တယ် ။ ဒါတွေက သင့် ကိုယ်၌ရဲ့ တေးဒုက္ခတွေချည်းဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ က သင့် စိတ်ရည်စိတ် သွေးတက်စေဖို့ အတွက် ယင်းတို့ ကို အသုံးပြုခြင်းဖြစ်တယ် ။ သင့်ကျော်လွှားနိုင်မှာချည်း ဖြစ်တယ် ။ သင့် အနေနဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးသာတက်လာပါလေ၊ ကျော်နိုင်မှာဖြစ်တယ်။ သင့်ကိုယ်ဟာကိုယ် မကျော်ချင်မှာကိုသာ ခိုးရိမ်ရတယ် ။ ကျော်ချင်ရင် ကျော်နိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် မို့ လို့ နောင် ပဋိပက္ခနဲ့ ကြုံလာတဲ့အခါ အမှတ်မထင် ဖြစ်ရတာလို့ သဘောမထားလေနဲ့ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ပဋိပက္ခက ရုတ်တရက် ဖြစ်လာတာဖြစ်ပေမယ်လို့ ၊ အမှန်တော့ ကာ ရှောင်တခင်ဖြစ်ရတာ မဟုတ်ဖူး ။ သင့် စိတ်ရည်စိတ် သွေး တက်စေဖို့ အတွက် စီမံဖန်တီးလိုက်တာဖြစ်တယ် ။ သင့် အနေနဲ့ သာ ကိုယ် ကိုကိုယ် ကျင့် သူအဖြစ် သဘောထားနိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ ကောင်းကောင်းကိုင်တွယ်နိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။

အတိဒုက္ခတို့ ၊ ပဋိပက္ခတို့ ကို ကြိုပြောထားမှာ မဟုတ်တာတော့အမှန်ပါ ။ အကုန်ပြောထားရင် သင်တာကျင့် နေစရာ လိုသေးလဲ ။ ယင်းတို့ လဲ အကျိုးသွားပေါ် တော့ မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ရုတ်တရက်ရှောင်တခင် ဖြစ် လာမှသာ ၊ သင့် စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို စမ်းသပ်မှတ်ကျောက် တင်ကြည့် လို့ ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ တကယ်တမ်း တက်လာစေမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ မှ စိတ်ရည်စိတ်သွေး ထိန်းနိုင်မထိန်းနိုင်ဆိုတာကို အကဲဖြတ်လို့ ရမှာ ဖြစ် တယ် ။ ဒါကြောင့် မို့ လို့ ၊ ပဋိပက္ခတွေဆိုတာ အမှတ်မထင် ပေါ်လာတာမဟုတ်ဖူး ။ ကျင့် ကြံရေးဖြစ်စဉ်တစ် လျှောက်လုံးမှာပဲ ၊ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေး အလှည့် အပြောင်းတို့ မှာ ၊ ခုလိုပြဿနာပေါ်မှာချည်းဖြစ်တယ် ။ ယင်းဟာ ကျွန်တော်တို့ ယေဘုယျအားဖြင့် နားလည်ထားကြတဲ့ ကာယဒုက္ခစရိယာထက် အပုံကြီးခက်တယ် ။ ခြေတွေ လက်တွေ ညောင်းလာလောက်အောင် အချိန်ကြာကြာ ကျင့် ရုံနဲ့ ၊ သင့် စွမ်းအင်က တက်လာရောတဲ့ လား ။ နာရီပိုင်း တယ်၍ တယ်မျှကြာအောင် ကျင့်ရုံနဲ့ ကျင့်အားတက်လာရောတဲ့လား အဲဒါက ခန္ဓာအသွင်သစ် ကူးပြောင်းရေးအဖို့ လောက်သာထိရောက်တာ ။ စွမ်းအင်တွေနဲ့ ဖြည့် တင်းပေးရဦးမှာ ။ ယင်းအနေနဲ့က အဆင် ဖြင့် ရေးအဖို့ အကျိုးသွားမပေါ်ဖူး ။ စိတ္တဒုက္ခစရိယာကမှသာ တကယ်တမ်းအဆင် ဖြင့် စေတဲ့ သော့ ချက်ဖြစ်တယ် ။ ကာယဒုက္ခခံရရုံနဲ့ တက်လာနိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ တရုတ်လယ်သမားတွေဟာ ဆင်းရဲဒုက္ခခံရဆုံးဖြစ်တာမို့ ၊ အစိုးကျင့် ခင်ဆရာကြီးတွေဖြစ်ကုန်ကြရောတဲ့ လား ။ သင်တို့ တယ် လောက်ကြီး ကာယဒုက္ခခံရ-ခံရ ၊ သူတို့ ကိုမှီမတဲ့ လား ။ တနေကုန် တနေခန်း နေမှုကျတဲ့ကြီး လယ်ထဲမှာလုပ်ရကိုင်ရတာ တယ် လောက်များ ပင်ပန်းလိုက်သလဲလို့ ။ ဒီလောက်လွယ်တာမဟုတ်ဖူးနော် ။ ဒါကြောင့် မို့ လို့

ကျွန်တော်ပြောထားပြီ ။ တကယ် ကိုတိုးတက်ချင်ရင် ၊ သင့် စိတ်ဖြင့် လာအောင်တကယ်တမ်း အားထုတ်မှဖြစ်မယ် ။ ဒါမှလဲတကယ် ကိုတိုးတက် လာနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။

ဝင့်ကြွေး ကံကြွေးအလှည့်အပြောင်းဖြစ်စဉ်မှာ ၊ ကိုယ့် စိတ်ကိုထိန်းနိုင်ဖို့ ၊ သာမန်လူတွေလို မမှားမိစေဖို့ အတွက် ၊ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ခါတိုင်းလိုအချိန်မျိုးမှာကတည်းက မေတ္တာဂရုဏာပွားကြဖို့ ၊ ချမ်းမြေ့အေးမြတဲ့စိတ်ထားဆောက်တည်ကြဖို့ လိုတယ် ။ ဒါမှ ရုတ်တရက် ပြဿနာတခုခုပေါ်လာတဲ့ အခါ ၊ မှန်မှန်ကန်ကန် ကိုင်တွယ်သွားနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ သင့်အနေနဲ့အမြဲတစေကြင်နာတရား- မေတ္တာတရားပြည့်ဝနေမယ်ဆိုရင် ရုတ်တ ရက်ရှောင်တခင် ပြဿနာပေါ်လာတဲ့ အခါ ၊ ကြားခံဒေသတစ်ခုရှိနေမှာမို့ ၊ ဆင်ဆင်ခြင်ခြင် စဉ်းစဉ်းစားစား လုပ်ဖို့ အချိန်ရမှာဖြစ်တယ် ။ သူများနဲ့ အပြိုင်အဆိုင် လုပ်ဖို့ အတိုက်အခံလုပ်ဖို့ အခွဲကြီးသူ တွေဆိုရင်တော့ ၊ ကျွန်တော် ပြော မယ် ။ ပြဿနာပေါ်တာနဲ့ တပြိုင်နက် ၊ ရန်ဖွဲ့ဖြစ်ပြီသာမှတ်ပေတော့ ။ ကျိန်းသေပေါ့ ။ ဒါကြောင့် မို့ လို့ ၊ သင့် အနေနဲ့ ပဋိပက္ခနဲ့ ကြုံရတဲ့ အခါမျိုးဆိုတာ ၊ သင့် ကိုယ်၌ရဲ့ အမဲထည်တွေကိုအဖြူထည်အဖြစ် ပါရမီကုသိုလ်အဖြစ် ပြောင်းပေးသွားဖို့ ဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်တော်ပြောထားပါရစေ ။

ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေအနေနဲ့ ကနေ့ အခြေအထိ ဖြစ်ပေါ်ရောက်ရှိလာကြတဲ့ အခါ ၊ လူတိုင်း လူတိုင်းလိုလို ဝင့်ကြွေးကံကြွေးတွေ တင်ပြီးရင်းတင်-တင်လာကြတာနဲ့ အမျှ ၊ ကိုယ်ပေါ်မှာ ဒီအကြွေးခဲကြီးတွေ ဆိုတာ နည်းတာမှတ်လို့ ။ ဒါကြောင့် မို့ လို့ ဝင့်ကြွေးကံကြွေး အလှည့် အပြောင်း ပြဿနာမှာ ၊ ခုလိုအဖြစ်မျိုး ပေါ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ သင့် ခွမ်းအင်နဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက်လာတာနဲ့ တချိန်တည်းမှာ ၊ သင့် ဝင့်ကြွေးကံ ကြွေးတွေလဲ တချိန်တည်းပြယ်ကုန် ၊ တချိန်တည်း တဖြစ်လဲကုန်ကြမှာဖြစ်တယ် ။ ပဋိပက္ခနဲ့ ကြုံရတဲ့ အခါ ၊ ယင်းဟာတယောက်နဲ့တယောက်စိတ်ချင်းပွတ်မိတိုက်မိကြတဲ့ အဖြစ်မျိုး ပြကောင်းပြလာမှာဖြစ်တယ် ။ သင့် အနေနဲ့ သီးခံနေနိုင်မယ်ဆို ရင် ၊ သင့် ကံကြွေးဝင့်ကြွေးတွေလဲ ပြယ်လာရမှာဖြစ်တယ် ။ သင့် စိတ်ရည်စိတ်သွေးလဲတက်လာရမှာဖြစ်တယ် ။ သင့် ခွမ်းအင်လဲ တက်လာရမှာဖြစ်တယ် ။ ယင်းတို့ ဟာ အကုန်တစ်သားတည်း ပေါင်းစပ်ပျော်ဝင်နေကြမှာ ဖြစ်တယ် ။ အတိတ်ကလူတွေဟာ ပါရမီကုသိုလ်များကြတယ် ။ သူတို့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးကလဲ နဂိုကတည်းက မြင့် ကြပြီး သားဖြစ်လို့ ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ နည်းနည်းကလေးလောက် ခံလိုက်ရုံနဲ့ ခွမ်းအင်တက်လာပါလေရော ။ ခုလူတွေကတော့ ဒီလိုမဟုတ်ဖူး ။ ဆင်းရဲဒုက္ခ နည်းနည်းလောက် ခံရတယ်ဆိုရင်ပဲ ၊ မကျင့် ချင်ကြတော့ ဖူး ။ ပြီးတော့ ကြာလေ ကြာလေ အသိခေါင်းပါးလေ ဖြစ်လာနေလေတော့ ၊ သူတို့အဖို့ ကျင့် ပွားအားထုတ်ကြဖို့ ဆိုတာ သာပြီးခက် တော့ တာပေါ့ ။

ကျင့် ပွားရေးဖြစ်စဉ်အတွင်း ၊ ပဋိပက္ခတွေကို တိတိကျကျ ကိုင်တွယ်တဲ့ အခါမျိုးမှာ ဖြစ်စေ ၊ သူများက ကိုယ့် အပေါ် မကောင်းတဲ့ အခါမျိုးမှာဖြစ်စေ ၊ အခြေအနေနှစ်ရပ် ရှိကောင်းရှိနေမှာဖြစ်တယ် ။ တစ်ခု

က အတိတ်ဘဝက သူ့ အပေါ် သင်ဆိုးမိကောင်းဆိုးမိလိမ့် မယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ သင်ကတော့ ဘာပြုလို့ ဝါ့ ကို ဒီလိုလုပ်ရသလဲဆိုပြီး စိတ်ထဲမှာ ခိုးလိုးရလှ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နေမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ သင်အရင်က သူများအပေါ် ဘာပြုလို့ဟိုလိုလုပ်ခဲ့ သလဲ ။ “အဲဟိုတုန်းက ကျုပ်မသိလို့ လုပ်မိတာ ။ ဒီဘဝက ဟိုဘဝနဲ့ ဘာဆိုင်လို့ လဲ ” လို့ သင် ဆိုကောင်းဆိုလိမ့် မယ် ။ ဒီလိုပြောလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ ။ နောက်တစ်ခုကတော့ ၊ ပဋိပက္ခပေါ်တဲ့အခါ ၊ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေး အလှည့် အပြောင်းပြဿနာလဲပေါ်လာရမှာကိုး ။ ဒါကြောင့် မို့ လို့ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ အတိအကျ ကိုင်တွယ်တဲ့ အခါမှာ ၊ သဘောထားကြီးရမယ် ။ သာမန်လူတွေလုပ်သလို လိုက်လုပ်လို့ မဖြစ်ဖူး ။ ဌာနမှာ ဖြစ်ဖြစ် ၊ ဒိပြင် လုပ်ငန်းပတ်ဝန်းကျင်တို့ မှာ ဖြစ်ဖြစ် ၊ ပုဂ္ဂလိက ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတို့ မှာဖြစ်ဖြစ် ၊ အကုန်ဒီအတိုင်းချည်းပေါ့ ။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ကူးလူးဆက်ဆံကြရမှာချည်းဖြစ်တယ် ။ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းနဲ့ မဆက်သွယ်ပဲနေလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ ။ ယုတ်စွန့်ဆုံး အိမ်နီးနားချင်းတွေနဲ့ ဆက်ဆံရမှာ မဟုတ်လား ။

လူလူချင်း ဆက်ဆံကြရာမှာ ပဋိပက္ခအမျိုးမျိုး အပုံပုံနဲ့ ကြုံကြရမှာချည်းဖြစ်တယ် ။ သာမန် လူတွေကြားကကျွန်တော်တို့ကျင့်သူများအနေနဲ့ ၊ ဘယ် လောက်ချမ်းသာနေနေ ၊ ရာထူးဌာနန္တရ ဘယ် လောက်ကြီးနေနေ ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်း လုပ်နေနေ ၊ ကုမ္ပဏီ ပွင့် နေနေ ၊ ဘာအရောင်းအဝယ် လုပ်နေနေ ၊ ကိစ္စမရှိဖူး ။ သမာ သမတ်ကျကျ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရင် ပြီးတာပဲ ။ စိတ်ထားပြောင့် မှန်ရင် ပြီးတာပဲ ။ လူ့ အဖွဲ့အစည်းက အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းအရပ်ရပ်ဆိုတာရှိသင် ရှိထိုက်တာချည်းဖြစ်တယ်။ လုပ်ငန်းအပေါ်မှာမတည်ဖူး။ လူတွေရဲ့ စိတ် မပြောင့် မှန်တဲ့ အပေါ်မှာသာတည်တယ် ။ အတိတ်က ခုလိုစကားတစ်ခွန်းရှိတယ် ။ “ကုန်သည် ဆယ်ယောက်ဆို ကိုးယောက်လောက်က လူ့ ကလိမ်ခြံတွေ ” တဲ့ ။ ဒါက သာမန်လူတွေပြောကြတာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ဒါကလူတို့ ရဲ့ စိတ်ပြဿနာဖြစ်တယ် ။ သင် အနေနဲ့ သာ စိတ်ထားမှန်ပါလေ ။ သမာ သမတ်ကျကျရောင်းဝယ်ဖောက်ကားပါလေ။ သင်ပေးရသလောက် ခိုက်ရသလောက် ဝင်ငွေလဲအတူအမျှ တိုးလာရမှာမို့တာပေါ့။ ဒါလဲ သာမန်လူတွေကြားမှာ သင်ခိုက်ထုတ်ပါမှ ရနိုင်တာမျိုးမဟုတ်လား ။ အရှုံးမရှိရင် -အမြတ်မရှိနိုင် ဆိုသလိုပေါ့ ။ သင် လုပ် အားခိုက်ထုတ်လို့ သာ ရရှိလာတာမျိုးကိုး ။ လူတန်းစားအလွှာအသီးသီးတို့ မှာ လူကောင်းလုပ်နိုင်ကြတာချည်းပဲ။မတူ တဲ့ လူတန်းစားအလွှာတို့ မှာ မတူတဲ့ ပဋိပက္ခတွေ ရှိနေကြတယ် ။ အမြင် လွှာမှာ အမြင် လွှာက ပဋိပက္ခတွေ ရှိ နေကြတာမို့ ။ ပဋိပက္ခတွေကို မှန်မှန်ကန်ကန်ကိုင်တွယ်လို့ ရတာချည်းပဲ ။ ဘယ်အလွှာမှာ လူကောင်းလုပ်လုပ် ၊ အလိုရမက်အမျိုးမျိုး ၊ အခွဲအလမ်း အပုံပုံတို့ ကို ပေါ့ ပေါ့ သဘောထားသွားလို့ ရတာချည်းပဲ ။ မတူတဲ့ အလွှာတို့ မှာ လူကောင်းတွေ ပေါ်လာနိုင်တာချည်းပဲ ။ ကိုယ် အလွှာထဲမှာ ကျင့် လို့ရတာချည်းပဲ ။

ခုပြည်တွင်းက နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းဌာနတွေမှာ ဖြစ်ဖြစ် ၊ ဒိပြင်လုပ်ငန်းဌာနတွေမှာ ဖြစ်ဖြစ် ၊ လူလူ ချင်းကြားက ပဋိပက္ခတွေဟာ အလွန် အလွန်ကိုထူးထူးခြားခြားဖြစ်နေတာပဲ ။ ဒိပြင်နိုင်ငံတွေမှာ ၊

သမိုင်းစဉ်တစ်လျှောက်မှာ တယ်တုန်းကမှမရှိဖူးသေးတဲ့ ခြင်းရာတစ်ရပ်ပေါ့ ။ ဒါကြောင့် ဇွဲ လို့ အကျိုးအမြတ်ရေးရာပဋိပက္ခတွေဟာ အထူးတ လည်ကို ခူးရှုပြင်းထန်နေတာပဲ ။ မဖြစ်စေလောက် အကျိုးအမြတ်ကလေးအတွက် လိမ်နီဉာဏ်နက်ဆင်ကြ ၊ ခွက်စောင်း ခုတ်ကြတယ်။ ပေါ်လာလိုက်ကြတဲ့ အကြံတွေ ၊ ဆင်လာလိုက်ကြတဲ့ ကလိန်ဉာဏ်တွေဆိုရင်လဲ ယုတ်ကန်း လိုက်တာ မပြောနဲ့ တော့ ။ လူကောင်းလုပ်ရတာတောင် အခက်သား ။ ဥပမာ ၊ ရုံးရောက်တဲ့ အခါ ၊ အခြေအနေ မဟန်တာကို သင်ခံစားမိလိမ့် မယ် ။ “တယ်သူတယ်ဝါက ခင်ဗျားမကောင်းကြောင်း ဟိုးလေးတကြော်ဖြစ်အောင် လုပ်ထားကြောင်း ။ အထက်ကို တိုင်ထားကြောင်း ။ ခင်ဗျားကိုနာမည်ဖျက်ထားလိုက် တာကလဲလွန်လွန်းလှကြောင်း ” မကြာခင် သူသိလာရတယ် ။ သူများတွေကတမူထူးတဲ့ အကြည့် နဲ့ ကြည့် ကြ တာပေါ့ ။ တော်ရုံတန်ရုံလူမျိုးဆို တယ်ခံနိုင်မလဲ ။ ဒီလောက်တောင် မတရားအလုပ်ခံထားရတာ တယ်ခံ နေနိုင်မလဲ ။ ဒီတော့ ဒင်းက လုပ်လာတဲ့ နောက်တော့ ၊ ငါကလဲပြန်တွယ်ရတော့ မှာပေါ့ ။ သူ့ မှာတက်တော်သား ရှိသလို ငါ့ မှာလဲရှိတာပဲဟာ ။ တွယ်ကြပေါ့ ။ သာမန်လူတွေကြားမှာ အဲဒီလိုလုပ်ရင် ၊ သာမန်လူတွေကသင့် ကို “ဖိုးသံမဏီ” လို့ ဆိုကြလိမ့် မယ် ။ ဒါပေမယ်လို့ တရားကျင့် သူအဖို့ တော့ ချာတူးလန်ဖြစ်ပြီလို့ သာမှတ်ပေ တော့ ။ သင့် အနေနဲ့ သာမန်လူနဲ့ ဖက်ဖြစ်နေရင် ၊ သင်လဲ သာမန်လူ ဖြစ်နေရရောပေါ့ ။ တကယ်လို့ သင်က သူ့ ထက်တောင် များကဲလိုက်ဦးမယ်ဆိုရင် ၊ သင်ဟာ ဒီသာမန်လူကိုတောင် မှီမှာ မဟုတ် တော့ ဖူး ။

ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ဒီပြဿနာကို တယ်လိုကိုင်တွယ်မလဲ ။ ခုလိုပဋိပက္ခမျိုးနဲ့ ကြုံလာတဲ့ အခါ ၊ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ဦးစွာပထမအားဖြင့် ခေါင်းအေးရမယ် ။ သူ့ လိုလိုက်လုပ်လို့ မဖြစ်ဖူး ။ မှန်တယ် ၊ စိတ်ကောင်းစေတနာနဲ့ ရှင်းပြလို့ ရတယ် ။ အကျိုးအကြောင်းရှင်းအောင် ပြောပြလို့ ရတယ် ။ ဒါပေမယ် လို့ သင့်အနေနဲ့ အခွဲ ကြီးလွန်းနေလို့ လဲ မဖြစ်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ခုလိုစိတ်အနှောင် အယှက်မျိုးနဲ့ ကြုံလာတဲ့ အခါ ၊ သူများနဲ့ ဖက်ဖြစ်လို့ မဖြစ်ဖူး ။ သူများက အဲဒီလိုလုပ်လာတဲ့ အခါ ၊ သင်ကလဲ အဲဒီ လိုတဲ့ ပြန်လုပ်ရင် သင်လဲ သာမန်လူဖြစ်မနေရပေလား ။ သင့် အနေနဲ့ သူနဲ့ ဖက်ဖြစ်ထိုက် တဲ့ အပြင် ၊ စိတ်ထဲက မုန်းလို့ လဲ မဖြစ်ဖူး ။ တကယ် ကို မုန်းလို့ မဖြစ်တာ ။ သင်သူ့ ကိုမုန်းရင် ဒေါသဖြစ်ရာ မကျပေလား ။ သည်းခံခြင်းတရား လက်လွှတ်သွားရာ မကျပေလား ။ ကျွန်တော်တို့က သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီ ကိုနုလုံးသွင်းထားကြသူများ မဟုတ်လား ၊ ဒီတော့ သင့် မေတ္တာ-ဂရုဏာတွေ တယ်ရောက်ကုန်ပြီလဲ ။ ဒါကြောင့် ဇွဲ လို့ သူ့ ကို လိုက်တုလို့ မဖြစ်ဖူး ။ တကယ် ကို မဖြစ်ဖူး ။ သင့် ကို ခေါင်းမပော်နိုင်လောက်အောင် နာမည်ဖျက် ထားတာကိုတင် ကွက်ကြည့် မနေနဲ့ ။ သင့် အနေနဲ့ သူ့ ကို စိတ်ဆိုးလို့ မဖြစ်ရုံမက ၊ စိတ်ထဲကနေပြီး တော့ တောင် ကျေးဇူးတင်နေရဦးမှာ ။ တကယ် ကို ကျေးဇူးတင်နေရဦးမှာ ။ “ ဒီလိုဆိုရင် သနားစရာလူပေါ်မောင်ကြူ ’ အဖြစ်ကို ကျရောက်နေရာမကျလား ” လို့ သာမန်လူတို့ အနေနဲ့ ထင်ကောင်းထင်နေကြလိမ့် မယ် ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် အဲဒီလိုမဟုတ်ဖူး။

အများပဲ ခဉ်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ။ သင်က ကျင့် သူဆိုတော့ သင် ကို ခံချိန်မြင် မြင် တောင်းဆိုရ မှာ မဟုတ်လား။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ တရားသဘောနဲ့ သင် ကို တောင်းဆိုလို့ မဖြစ်မှူး မဟုတ် လား။ သင်ဟာ ကျင့် သူပီပီ ၊ သင်ရတာတွေဟာ အဆင် မြင် ကဟာတွေ မဟုတ်လား။ ဒီတော့ သင် ကို အဆင် မြင် က တရားသဘောနဲ့ အညီ တောင်းဆိုရတော့ မှာ မဟုတ်လား။ သင်ကလဲ သူ့ လိုပဲ ပြန်လုပ်ရင် ၊ သင်လဲပဲ သူ့ လို ဖြစ်မနေပေလား။ ဒါဖြင့် ရင် ဘာပြုလို့ သူ့ ကို ကျေးဇူးတင်နေရဦးမှာလဲ။ သင်ခဉ်းစားကြည့် လေ။ သင်ရ တာတွေက ဘာလဲ။ ဒီကြောငှာကြီးထဲမှာ တရားသဘောတစ်ရပ် ရှိတယ်။ အဲဒါကတော့ မဆုံးပဲနဲ့ မရနိုင် ။ ရရင်ဆုံးရမှာတဲ့။ သာမန်လူတောထဲမှာ သူက သင် ကို နာမည်ပျက်ထားလေတော့ ၊ သူက ရထားတဲ့ တက်ကဖြစ်နေတယ်။ အကျိုးအမြတ်ရ နေရာလဲကျတယ်။ သင် အနေနဲ့ နာမည်ပျက်ရလေ ၊ နစ်နာရလေ ၊ ခံရလေ ၊ သူဆုံးရှုံးရတဲ့ ပါရမီကုသိုလ်တွေလဲ များလေပေါ့။ အဲဒီ ပါရမီကုသိုလ်တွေဟာ သင် ဆီ အကုန်ရောက်ကုန်ရော။ တချိန်တည်းမှာ ၊ သင် အနေနဲ့ ခံနေရတဲ့ အခါမှာ ၊ စိတ်ထဲထားမနေပဲ ပေါ့ ပေါ့ ကလေး လောက်သာ သဘောထားကောင်းထားနေမှာဖြစ်တယ်။

ဒီကြောငှာကြီးထဲမှာ ၊ တရားသဘောတစ်ရပ် ရှိသေးတယ်။ သင်က ဆင်းရဲဒုက္ခကြီးစွာ ခံရ လေတော့ ၊ သင် ကိုယ်၌ရဲ့ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေလဲ အလှည့် အပြောင်း ဖြစ်လာရမှာဖြစ်တယ်။ ဘာပြုလို့ လဲဆို တော့ ၊ သင်ကပေးဆပ်ပြီး ဖြစ်နေတာမို့ ၊ ခံရသလောက်ကို ၊ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေလဲ အလှည့်အပြောင်း ဖြစ်လာကြရမှာ ၊ ပါရမီကုသိုလ်တွေ ဖြစ်လာကြရမှာဖြစ်တယ်။ ကျင့် သူတို့အနေနဲ့ ဒီပါရမီကုသိုလ် တွေကို လိုချင်နေကြတာ မဟုတ်လား။ သင် အနေနဲ့ “ရရှိခြင်း” နှစ်ခုရနေပြီ မဟုတ်လား။ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေလဲ ပြယ်ကုန်ရမှာမဟုတ်လား။ သူကသင် ကို ခုလို ပတ်ဝန်းကျင်မျိုး ဖန်တီးပေးရင် ၊ သင် အနေနဲ့ တယ်သွားပြီး စိတ်ရည်စိတ်သွေး မြင့်ပေးရမလဲ ။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်လေးပေးပြောင်နေကြ ၊ အေးဆေးသပ်မြတ်ဖြစ်နေကြတဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာ ၊ အဲဒီမှာ ထိုင်နေကြရုံနဲ့ စွမ်းအင်က တက်လာရောတဲ့ လား။ တယ်ဟုတ် မလဲ။ သင် ကို စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက်လာနိုင်စေအောင် ၊ သူက ခုလို ပဋိပက္ခနဲ့ အခွင့် အလမ်း ဖန်တီးပေးလို့သာ သင် စိတ်ရည်စိတ်သွေးလဲ တက်လာပြီမဟုတ်လား။ “ရရှိခြင်း” သုံးခု ဖြစ်လာပြီ မဟုတ်လား။ သင်က ကျင့် သူပီပီ ၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက်လာသလို စွမ်းအင်လဲ တက်လာရော မဟုတ်လား။ ဒီတော့ တစ်ချို့တည်းနဲ့ “ရရှိခြင်း” လေးခု ရပြီမဟုတ်လား။ သူ့ ကို ကျေးဇူးမတင်ပဲ နေလို့ ဖြစ်မလား။ သင်တကယ်ကို စိတ်ထဲကနေ ကောင်းကောင်းကျေးဇူးတင်ရမှာ ၊ အမှန်တကယ် ကို ဒီအတိုင်း ဖြစ်ရမှာ ဖြစ်တယ်။

မှန်တယ် ၊ သူထုတ်လွှတ်လိုက်တဲ့ စိတ်ကတော့ ကောင်းတာမဟုတ်မှူး။ နို့ မဟုတ်ရင် သင် ကို ပါရမီကုသိုလ်တွေ တယ်ပေးနေစရာလို့မလဲ။ ဒါပေမဲ့ သင် ကို စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက်စေဖို့ သူကတယ်ကို အခွင့် အလမ်း တစ်ရပ် ဖန်တီးပေးလိုက်တာကတော့ လဲ အမှန်ပဲ။ ဒါကတော့ ဒီလိုလေ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့

စိတ်ရည်စိတ်သွေးကျင့် ပွားရေးကို ကော်အမှန် အရေးထားကြရမှာဖြစ်တယ် ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေး ကျင့် ပွားတာနဲ့ တချိန်တည်းမှာ ၊ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေ ပြယ်ကုန် ၊ ပါရမီကုသိုလ်အဖြစ်ကူးပြောင်းကုန်ကြမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါမှ လဲ သင် အနေနဲ့ အဆင် မြင် လာမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါတွေဟာ အပြန်အလှန် အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်နေကြတာတွေ ချည်းပေါ့ ။ အဆင် မြင် ကနေကြည့် ရင် ၊ ဒီတရားသဘောတွေဟာ အကုန်ပြောင်းလဲကုန်ပါလေရော ။ သာမန် လူတွေကတော့ ဒါကိုတယ်နားလည်မလဲ ။ ဒီတရားသဘောကို အဆင် မြင် ကနေ ကြည့် ရင် ၊ အကုန်ပြောင်းကုန် ရော ။ သာမန်လူတွေကြားမှာ သင်က ဒီတရားသဘောကို မှန်တယ်လို့ ထင်နေပေမယ့် ၊ တကယ်မှန်တာမဟုတ်ဘူး။ အဆင် မြင် ကနေ ကြည့် မှ တကယ် ကို မှန်တာ ၊ ဒီလိုချည်းပဲပေါ့ ။

တရားသဘောကို ကျွန်တော်ကြေကြေညက်ညက် ရှင်းပြပြီးပြီ ။ နောင်ကျင့် ပွားအားထုတ်ကြရာ မှာ ၊ ကိုယ့် ကိုကိုယ် ကျင့် သူအဖြစ် သဘောထားပြီး ၊ တကယ်တမ်း ကျင့် သွားကြမို့ မျှော်လင့် တယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ဒီတရားသဘောကို ဒီမှာ ချပြပြီးနေမှကိုး ။ တချို့ကသာမန်လူတွေကြားမှာနေ နေကြသူများပီပီ သာမန်လူတွေရဲ့ ဒီအပ်ကျမပ်ကျ ရုပ်ဝတ္ထုအကျိုးကမူ တကယ်လက်တွေ့ ကျတာလို့ ထင်ကောင်းထင်နေကြမှာ ။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ရေစီးကြောင်းကြီးထဲမှာ ၊ သူ့ ခမာကိုယ် ကိုကိုယ် ခံချိန်ဖြင့် မြင် တောင်းဆိုခြင်း မပြုနိုင်သေးမှူး ။ စင်စစ် သာမန်လူတွေကြားမှာ လူကောင်းလုပ်ရာမှာ ခံပြအဖြစ် သူရဲကောင်း ခံပြပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိနေကြ တယ် ။ အဲဒါက သာမန်လူတွေကြားက ခံပြတွေ ဖြစ်ကြတယ် ။ သင် အနေနဲ့ ကျင့် သူတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ ကြံရင် ၊ သင် စိတ်ကို လုံးလုံးလျားလျား အားထားကျင့် သွားရမှာဖြစ်တယ် ၊ ကိုယ့် အသိစိတ်ကို လုံးလုံးလျားလျား အား ထားကျင့် သွားရမှာ ဖြစ်တယ် ၊ ခံမရှိမှူး ။ တော်သေးတာက တရားတော်ကြီးကို ကနေ ကျွန်တော်တို့ ဟောပြီး နေမှကိုး ။ အရင်က ဆိုရင် သင်ကျင့် ချင်ဦးတော့ ဟောမဲ့ လူ ရှိမှမရှိပဲကိုး ။ ဒီတော့ သင် အနေနဲ့ တရားတော်ကြီး အတိုင်း ဆောင်ရွက်သွားရင် ၊ တော်ကောင်းတော်လိမ် မယ် ။ ကျင့် နိုင်မကျင့် နိုင် ၊ ဖြစ်နိုင်မဖြစ်နိုင် ၊ ဘယ်အဆင့် ထိအောင် ကျင့် နိုင်မကျင့် နိုင် ဆိုတာကတော့ လုံးလုံးကို ကိုယ့် အပေါ်မှာ တည်နေတာပေါ့ ။

မှန်တယ် ။ ကံကြွေးဝဋ်ကြွေး အလှည့် အပြောင်းအသွင်ဟာ ၊ ခုနက ကျွန်တော်ပြောသွားတာမျိုး တွေလိုချည်း လုံးလုံးဟုတ်ချင်မှဟုတ်မှာ ဒီပြင်တက်တွေမှာလဲ ပေါ်လာစရာ ရှိတယ် ။ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းကြားမှာ ၊ မိသားစုကြားမှာ အကုန်ပေါ်လာစရာရှိတယ် ။ လမ်းမှာဖြစ်ဖြစ် ၊ ဒီပြင်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်တို့ မှာဖြစ်ဖြစ် ၊ ခေါင်းရုပ်စရာ အဖြစ်မျိုးတွေနဲ့ ကြုံကောင်းကြုံရမှာဖြစ်တယ် ။ သာမန်လူတွေကြားမှာ ခွန် မရတဲ့ အခွဲအလမ်းတွေကို သင် အနေနဲ့ ခွန် လာစေအောင် ပန်တီးပေးသွားရမှာဖြစ်တယ် ။ အခွဲအလမ်း မှန်သမျှ ၊ သင် မှာရှိနေသမျှ ကာလ ပတ်လုံး ၊ ပတ်ဝန်းကျင်အမျိုးမျိုးမှာ ကျားလျာနဲ့စားသလို စားပစ်သွားရမှာချည်းဖြစ်တယ် ။ သင်ရွှမ်းပစ်ရလိမ့် မယ် ။ ဒီ အထဲကနေ သဘောပေါက်လာစေမှာဖြစ်တယ် ။ ကျင့် တယ်ဆိုတာ အခုလိုကို ကျင့် သွားရမှာ ဖြစ်တယ် ။

အတော်အတန် ခံကျတာကတော့ ခုလိုအဖြစ်မျိုး ရှိသေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူများ ခွာတို့ အနေနဲ့ ကျင့် ကွက် ကျင့် ကြတဲ့ အခါ ၊ သူတို့ ကြင်ဖော်တွေက အင်မတန် ကို မနှစ်မြို့ ကြပူး ။ သင်ကျင့် ပြီဆိုရင် သူက သင်နဲ့ရန်ဖြစ်ပါလေရော ။ သင်ဒီပြင်ဟာတွေလုပ်ရင် သူက ဒီလောက် အမှုထားတာ မဟုတ်ပူး ။ သင်မာကျောက်ကစားလို့ အချိန်ကုန်တာကိုလဲ သူကကြိုက်တာ မဟုတ်ပူး ။ ဒါပေမယ့် အစိုးကျင့် ခင်ကျင့် တာကိုမကြိုတာမျိုးတော့မဟုတ်ပူး။ သင်ကျင့် တာ သူ့ အဖို့ အနှောင် အယှက် ဖြစ်တာလဲ မဟုတ်ပူး ။ သင်ကျန်းမာရေး ကျင့် တာ ဘယ် လောက်ကောင်းလဲ သူ့ ကိုတာမှ ထိခိုက်စေတာလဲ မဟုတ်ပူး ။ ဒါပေမယ့် သင်ကျင့် ပြီဆိုတာနဲ့ ဟိုဟာကိုပေါက်-ဒီဟာကိုပေါက် လုပ်လာပါလေရော ၊ နောင်ဂျိန်ချပါလေ ရော ။ တချို့ များဆိုရင် အစိုးကျင့် ခင်ကျင့် တာနဲ့ လင်မယားကွဲမတတ်အထိ ဖြစ်ကြရတယ် ။ ဘာပြုလို့ ခုလို ဖြစ် ရသလဲဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ လူများခွာတို့ ဟာ ခင်းစားမကြည့် ကြပူး ။ ခေါင်းအေးတဲ့ အခါ သင်မေးကြည့် စမ်း “ငါ ကျင့် တာ နင်ဘာပြုလို့ ဒီလောက်စိတ်ဆိုးရသလဲ ” လို့ ။ သူတာမှ ပြန်ပြောတတ်မှာမဟုတ်ပူး။ တကယ် ကို ဘာမှ ပြန်ပြောတတ်မှာ မဟုတ်ပူး ။ “အေးလေ ငါ ဒီလောက် စိတ်ဆိုးဖို့ မကောင်းပူး ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီတုန်းကတော့ အဲဒီလောက်အထိကို ဖြစ်ရတာပဲ ” တဲ့ ။ စင်စစ် ဒါဘာလဲသိလား ။ အစိုးကျင့် ခင်ကျင့် တာနဲ့ တချိန်တည်းမှာ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေ အလှည့် အပြောင်း ဖြစ်လာရမှာကိုး ။ မဆုံးရင်ရမှာမဟုတ်ပဲကိုး ။ ဆုံး ရတာတွေက ဆိုရင်လဲ မကောင်းတာတွေပေါ့။ သင် အနေနဲ့ ကပေးဆပ်ရမှာကိုး ။

အိမ်ထဲ ခြေချမိတာနဲ့ တပြိုင်နက် ၊ သင် ကြင်ဖက်က သင် ကို ဆီးပြီးကက်ကက်လန် ရန်တွေ ကောင်းတွေ့လိမ့်မယ်။ သင်းခံနေနိုင်မယ်ဆိုရင် ကနေ့ ကျင့် တာတွေ အလကားဖြစ်ကုန်မှာ မဟုတ်ပူး ။ တချို့ ကဆိုရင်လဲ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရာမှာ အကျင့် သီလ ကောင်းရမယ် ဆိုတာကို နားလည်ထားတဲ့ အလျောက် ၊ ခါတိုင်းအချိန် များမှာ သူ့ ကြင်ဖက်အပေါ် ကောင်းရှာပေတယ် ။ ဒီနေ့ ကျတော့ ၊ “ခါတိုင်းဆို ငါ ပြီးရင်ပြီးစတမ်း ။ ဒီနေ့ တော့ ဒင်းက ငါ ဂုတ်ပေါ်ခွစီးလာရကောင်းလား ” ဆိုပြီး ၊ ဒေါသ မထိန်းနိုင် ဖြစ်လာရပါလေရော ရန်ပွဲ ဖြစ်ရပါလေ ရော ။ ဒီတော့ ကနေ့ ကျင့် ထားတာတွေ အဟောသိကံ ဖြစ်ကုန်ရပါလေရော ။ ဘာပြုလို့ ခုလို ဖြစ်ရသလဲဆို တော့ ၊ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေက အဲဒီမှာကိုး ။ သင် ကိုသူက ကူပယ်ပေးတာကို သင်ကလက်ခံတို့ နေနေသာသာ ပြန်ပြီးတော့ တောင် ရန်ဖြစ်လိုက်သေးတယ် ။ ဒီတော့ ၊ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေကပြယ်မသွားပဲ ဒီအတိုင်း-ဒီအတိုင်းပဲတစ်နေ့ရတော့တာပေါ့ ။ ခုလိုကိစ္စမျိုးတွေဆိုတာ အများကြီးပေါ့ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူများခွာတို့ ဟာ ခုလိုအဖြစ်မျိုးနဲ့ ကြုံပူးခဲ ကြ တာချည်းဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ ခုလိုဖြစ်ရသလဲ ဆိုတာကိုတော့ ခင်းစားမကြည့် ကြပူး ။ သင်ဒီပြင်ဟာတွေ လုပ် တဲ့ အခါ သူက ဒီလောက်အရေးစိုက်တာ မဟုတ်ပူး ။ နဂိုကတည်းကိုယ်၌က ကောင်းတဲ့ ကိစ္စမျိုးကျပါမှ ၊ သင် အပေါ် အပြစ်ရှာလို့ ကို မပြီးနိုင်တော့ ပူး ။ စင်စစ်တော့ ကာ သင် ကို ကူပြီး ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေကို ပယ်ပေး တာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့် သူ့ ဟာသူကတော့

မသိရာတူးပေါ့။ သူက အပေါ်ယံကြောလောက်သာ သင့် ကိုရန်လုပ် နေပြီး ၊ စိတ်ထဲကတော့ ကြင်နာနေတာမျိုး  
မဟုတ်ဖူး ။ တကယ် ကို စိတ်ထဲကနေ ဒေါသ ဖြစ်နေတာ ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေ  
တယ်သူ့ အပေါ် ကျလာလာ ၊ အခံရခက်မှာချည်းကိုး ၊ ဒီအတိုင်းချည်း ဖြစ်ရမှာ စိတ်ချ ။

### စိတ်ရည်စိတ်သွေး မြင် တင်ရေး

အရင်က လူများစွာတို့ ဟာ စိတ်ရည်စိတ်သွေး ထိန်းမရလို့ ပေါ်လာတဲ့ ပြဿနာတွေဟာ မနည်း  
ဖူး ။ ကျင့် ရင်း-ကျင့် ရင်း တစ်စုံတစ်ခုသော အဆင့် ရောက်လာတဲ့ အခါ ၊ တက်မရတော့ ဖူး ။ တချို့ က  
နဂိုကတည်းက စိတ်ရည်စိတ်သွေး အသင့်အတင့် မြင်ပြီးဖြစ်တဲ့ အလျောက် ၊ တရားကျင့် ရင်း ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော  
အဆင့်ထိအောင် ဒိဗ္ဗစက္ခု တစ်ခါတည်း ပွင့် လာရော ။ ဒီလူဟာ ပါရမီဓာတ်ခံကလဲကောင်း ၊  
စိတ်ရည်စိတ်သွေးကလဲ မြင် တာမို့ ၊ သူ့ ခွမ်းအင်လဲ သိပ်အတက်မြန်တာပေါ့ ။ သူ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးအဆင့် ကို  
ရောက်လာတဲ့ အခါ ၊ ခွမ်းအင်လဲ တန့် နေရရော ။ ဆက်ပြီးတက်ဖို့ ကြံရင် ၊ ပဋိပက္ခတွေလဲ ထင်ထင်ပေါ်ပေါ်  
ဖြစ်လာရတော့ မှာပေါ့ ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေးမြင်လာအောင် ရှေ့ဆက်ပြီး ကြိုးစားသွားရတော့ မှာပေါ့ ။  
အထူးသဖြင့် နဂိုကတည်းက ပါရမီ ဓာတ်ခံကလဲကောင်း ၊ ခွမ်းအင်တက်တာလဲ မဆိုး ၊ ကျင့် တာလဲ မဆိုး သူတို့  
အနေနဲ့ ၊ ရုတ်တရက်ဆိုသလို စိတ်အနှောင်အယှက်ဖြစ်စရာမျိုးတွေ ပေါ်လာရပါ လေရော အရာရာ မဟန်သလို  
ဖြစ်လာရပါလေရော လူတွေကလဲ သူ့ အပေါ် မကောင်းသလို ဖြစ်လာရပါလေရော ၊ လူကြီးကလဲ  
သတောမကျသလို ဖြစ်လာရပါလေရော ။ အိမ်ကအခြေအနေလဲ တင်းမာသလို ဖြစ်လာရပါလေရော ။ တယ်က  
တယ်လို ဖြစ်လို့ ပြဿနာတွေ ခုလောက် တသိကြီး ရုတ်တရက် ပေါ်လာရပါလိမ့် ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ သူ့ဟာ  
သူကတော့ အရည်မလည်သေးဖူးလေ။ သူ့ဟာကပါရမီဓာတ်ခံကောင်းလို့ ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အဆင့် ကို  
ရောက်လာတာအဲဒီလိုအဖြစ်မျိုး ပေါ်လာတာ ။ ဒါပေမယ့် အဲဒါမျိုးက ကျင့် သူတို့ အဖို့ အဆုံးတိုင်ပြီးပြည့် နံရေးခံ  
တယ်ဟုတ်ဦးမလဲ ။ ရှေ့ဆက်တက်လှမ်းသွားဖို့ ခရီးအပုံကြီး ကျန်သေးတာမို့ ၊ ကိုယ့် ကိုကိုယ် ဆက်ပြီးမြင်  
တင်ပေးသွား ရမှာဖြစ်တယ် ၊ လက်ရှိအဖြစ်မျိုးကကိုယ်မှာ ပါလာတဲ့ပါရမီ ဓာတ်ခံကလေးကနေပေါ်လာတဲ့  
အကျိုး သွားသာ ဖြစ်တယ် ။ ထပ်တက်တိုကြံရင် ခံချိန်ကလဲ ထပ်မြင် လာရတော့ မှာပေါ့ ။ တချို့ က တယ်လို



ပြောသလဲဆိုတော့ ၊ “ငါ ဗိုက်ဆံများများရှာ ၊ မိသားစုကို ကောင်းကောင်းစီစဉ်ပေးပြီးရင် ၊ ဘာမှ အရေးစိုက်နေစရာမလိုတော့မှူး ။ သွားကျင့်တော့မယ် ” လို့ဆိုတယ် ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ သင်ကစိတ်ကူး နဲ့ရှူးနေတာ ။ သူများနေထိုင်မှုကို သင်ဝင်စွက်လို့ ရမှာ မဟုတ်မှူး ။ ကိုယ့် ဇနီး-သားသမီး-မိဘ-ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေ အပါအဝင် ၊ သူများကံကြမ္မာကိုသင်ခြယ်လှယ်လို့ ရမှာမဟုတ်မှူး။ဒါတွေက သင်ပြောရင် ပြီးစတမ်းတဲ့ လား ။ ပြီးတော့ သင် အဖို့ ဘာမှ နောက်ဆံတင်းနေစရာ မလိုရင် ၊ တာခေါင်းရှုပ်စရာမှ လဲ မရှိတော့ ရင် ၊ တာသွားပြီး ကျင့် နေရဦးမှာလဲ ။ ဖိစိရိရိ စိမ်ပြေနေပြေ ကျင့် နေရရောတဲ့ လား ။ ဒီလိုကိစ္စမျိုး ဆိုတာ တယ်ရှိနိုင်မလဲ ။ ဒါက သင် အနေနဲ့ သာမန်လူရှုဒေါင့် ကနေ စဉ်းစားနေတာမျိုး ဖြစ်တယ် ။

ကျင့် ပွားအားထုတ်ရာမှာ ၊ လူတို့ ရဲ့ သံယောဇဉ် အထွေထွေ ၊ ရမ္မက်အပုံပုံတို့ ကို စွန့် နိုင်မစွန့် နိုင် ၊ ပေါ့ ပေါ့ သဘောထားနိုင် မထားနိုင် ဆိုတာကို သိရအောင် ၊ ကြီးစွာသော ဆင်းရဲဒုက္ခအဝကြားမှာ ကျင့် သွားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင် အနေနဲ့ ဒါတွေကို စွဲလမ်းနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ၊ ကျင့် လို့ အောင်နိုင်မှာ မဟုတ်မှူး ။ ဘယ်လိုကိစ္စမျိုးမဆို ကြောင်း-ကျိုး ဆက်စပ်နေတာတွေချည်းဖြစ်တယ် ။ လူဆိုတာတာပြုလို့ လူဖြစ်နိုင်ရသလဲ။ သံယောဇဉ် ရှိနေကြလို့ ဖြစ်တယ် ။ လူတွေဟာ သံယောဇဉ်အတွက် အသက်ရှင်နေကြတာ ဖြစ်တယ် ။ ဆွေမျိုးသားချင်းသံယောဇဉ် ၊ ဖို-မ သံယောဇဉ် ၊ မိဘ သံယောဇဉ် ၊ ချစ်ခင်ကြင်နာ သံယောဇဉ် ၊ မိတ်သင်္ဂဟ သံယောဇဉ် စသည်ဖြင့် နဲ့လို့ ပေါ့ ။ ရှိသေးတယ် ။ တာလုပ်လုပ် မျက်နှာမထောက်ရတာရယ်လို့ကို မရှိမှူး ၊ သံယောဇဉ် ကင်း တာရယ်လို့ ကို မရှိမှူး ။ တစ်ခုခုလုပ်ချင်သလား-မလုပ်ချင်မှူးလား ။ ဝမ်းသာသလား-မသာမှူးလား ။ ချစ်သလား- မုန်းသလား စသည်တို့ ကအစ ၊ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းတစ်ရပ်လုံးက အရာခပ်သိမ်းတို့ အထိ ၊ ဒီသံယောဇဉ်ကို မြစ်ဖျားခံထားတာချည်း ဖြစ်တယ် ။ ဒီသံယောဇဉ် မပြတ်သ၍ သင်ကျင့် လို့ ရမှာ မဟုတ်မှူး ။ အကြင်သူအနေနဲ့ ဒီသံယောဇဉ်ကနေ ခုန်ထွက်နိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ ဘယ်သူမှ သင် ကို တတ်နိုင်တော့ မှာ မဟုတ်မှူး ။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ စိတ်ဟာ သင် ကို အပါဆွယ်နိုင်တော့ မှာ မဟုတ်မှူး ။ ပိုပြီးတော့ မြင့် မြတ်တဲ့ မေတ္တာ ဂရုဏာ တရားက ဝင်အစားထိုးလာတော့ မှာ ဖြစ်တယ် ။ မှန်တယ် ၊ တစ်မဟုတ်ချင်း ဆိုသလို သံယောဇဉ်ပြတ်ဖို့ ဆိုတာ တယ် လွယ်မလဲ ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ခြင်းဆိုတာ တလှမ်းချင်း-တလှမ်းချင်း လှမ်းရတဲ့ ရှည်လျားတဲ့ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်တယ် ၊ ကိုယ့် အစွဲတွေကို တဖြည်းဖြည်းချင်း ဖြစ်စဉ်ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ်လို့ သင် အနေနဲ့ ကတော့ ကိုယ့် ကိုကိုယ်စည်းကမ်းကြီးမှ ဖြစ်မယ် ။

ကျင့် ပွားအားထုတ်သူ ဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်တို့ အဖို့ ၊ ပဋိပက္ခတွေဟာ ရတ်တရက် ရှောင်တခင်ဆို သလို ပေါ်လာတတ်တယ် ။ ဘယ် နဲ့ လုပ်ပါ ။ ခါတိုင်းလို အချိန်မျိုးမှာကတည်းက မေတ္တာ ဂရုဏာတရား ပွားနိုင် ကြ မယ်ဆိုရင် ၊ ချမ်းမြေ့အေးမြတဲ့စိတ်ထားဆောက်တည်နိုင်ကြမယ်ဆိုရင် ၊ ပြဿနာ ပေါ်လာတဲ့ အခါ အဆင်ပြေပြေ ကိုင် တွယ်နိုင်စရာ ရှိမှာဖြစ်တယ် ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ကြားခံဒေသတစ်ခု ရှိနေမှာမို့ လို့ ကိုး ။

သင်အနေနဲ့ အမြဲတစေ မေတ္တာ၊ ဂရုဏာပွားနေ ၊ အများတကာတို့ အပေါ် စိတ်ကောင်းစေတနာ ထားနေ နိုင်မယ်ဆိုရင် ဖြစ်စေ ၊ ဘာ လုပ်လုပ် တစ်ဖက်သားတက်ကနေ ခင်းစားပေးနိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ ပြဿနာ ပေါ်လာတဲ့ အခါ ၊ ဒီကိစ္စမှာ တစ်ဖက် သားအနေနဲ့ ခံနိုင်ရည် ရှိမရှိ ၊ တစ်ဖက်သားကိုများ ထိခိုက်လေမလား ဆိုတာတို့ ကို ဦးစွာပထမ ခင်းစားမိမယ် ဆိုရင် ဖြစ်စေ ၊ ဘာပြဿနာမှ ပေါ်မှာမဟုတ်ဖူး ။ ဒါကြောင့် ဖို့ လို့ ကျင့် ကြံအားထုတ်ကြရာမှာ ၊ ကိုယ့် ကိုကိုယ် ခံချိန်မြင် မြင် ပိုပြီးတော့ မြင် မြင် တောင်းဆိုသွားကြမှတော်မယ်။

တချို့ က အသိခေါင်တက်ကြတယ် ။ သူတို့ အထဲက တချို့ ဆိုရင် ဒိဗ္ဗစက္ခု ပွင့် နေ လေတော့ ၊ ဘုရားကို တွေ့ ရတာပေါ့ ။ “တပည့် တော်ကို ဘာပြုလို့ အရေးမလုပ်ပဲ နေရတာလဲ ဘုရား ။ တပည့်တော်ကို ဒီပြဿနာ ကူဖြေရှင်းပေးပါ ဘုရား ” လို့ အိမ်မှာ ဘုရားရှိခိုးရင်း စိတ်ထဲကနေ ရွတ်ရှာတယ် ။ ဘုရားက တယ်အရေးလုပ်ပါ မလဲ ဒီဆူးငြောင့် ခလုတ်က သူဖန်တီးပေးထားတာကိုး ။ ရည်ရွယ်ချက်က သင့် ကို စိတ်ရည် စိတ်သွေး တက်လာစေအောင်ပေါ့ ပဋိပက္ခတွေ့ကြားမှာ သင့် အနေနဲ့ တက်လာပါစေတော့ ဆိုပြီး ဖန်တီးပေး ထားတာပေါ့ ။ ဒီတော့ သင့် ကို ဖြေရှင်းပေးလို့ ဖြစ်မလား ။ အလျှင်းကို ဖြေရှင်းပေးမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဖြေရှင်းပေး ရင် သင့် ခွမ်းအင် တယ် နှယ်လုပ် တက်လာနိုင်ပါ့ မလဲ ။ သင့် စိတ်ရည်စိတ်သွေးရော ၊ သင့် အဆင် ရော တယ် နှယ်လုပ် တက်လာနိုင်ပါ့ မလဲ ။ သင့် ကို ခွမ်းအင်တက်လာစေဖို့ ကမ္မ သော ချက်ဖြစ်တာကိုး ။ ဉာဏ်တော် ရှင်ကြီးတွေအဖို့ ပြောရရင် ၊ လူ့ ရည်မှန်းချက်ဆိုတာ လူလုပ်ဖို့ မဟုတ်ဖူး ။ လူ့ အသက်ဆိုတာ လူလုပ်ဖို့ မဟုတ်ဖူး ။ သင့် ကို ပြန်သွားစေဖို့ ကမ္မ ရည်မှန်းချက်ဖြစ်တယ်တဲ့ ။ လူတွေအနေနဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခ တယ်ထိအောင် ခံကြရမလဲ ။ ဆင်းရဲဒုက္ခ ခံရလေကောင်းလေ အတိုးချအကြွေးဆပ်ရာ ကျလေတဲ့ ။ သူတို့ ကတော့ ခုလိုခံယူထားကြတယ်လေ ။ တချို့ က အရည်ကို မလည်နိုင်ကြဖူး ။ ဘုရားဆီ တောင်းတာမရ တော့ ၊ ဘုရားကို ငြိုငြင်လာပါလေရော ။ “တပည့် တော်ကို ဘာပြုလို့ မကူဘဲနေရသလဲ ။ နေ့ တိုင်း ရှိခိုးနေတာ ၊ အမွှေးတိုင် ပူဇော်နေတာပဲဟာ ” တဲ့ ။ တချို့ ကလဲ ဒီကိစ္စအတွက် ဘုရားဆင်းတုတော်ကို ကိုင်ပေါက်ပါလေ ရော ၊ ဘုရားကိုလဲ ဆဲပါလေရော ။ အဲဒီလို ဆဲလေတော့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးလဲ ကျလာရပါလေရော ။ ခွမ်းအင်လဲ ပြယ်ရပါလေရော ။ ဘာမှမရှိတော့ ဖူးဆိုတာကို သူ့ ဟာသူလဲသိတယ် ၊ ဒါနဲ့ ဘုရားက သူ့ ကို ဒုက္ခပေးနေပြီဆိုပြီး ၊ ဘုရားကို သာပြီးတော့ မုန်းပါလေရော ။ ဘုရားရဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို သူကသာမာန် လူတို့ ရဲ့ တရားသတောနဲ့ သွားချိန်ထိုးတော့ တယ်ဖြစ်မလဲ ။ အဆင် မြင် က ကိစ္စတွေကို သာမန်လူတို့ ရဲ့ ခံနဲ့ ကြည့် လို့ တယ်ဖြစ်မလဲ ။ ဒါကြောင့် ခုလိုပြဿနာမျိုးတွေပေါ်လာ တတ်တယ် ။ တဝဆင်းရဲဒုက္ခတို့ ကို မိမိတို့ အပေါ် မတရားတာလို့ ထင်နေတတ်ကြတာတယ် ။ ဒီလိုနဲ့ အောက်ကိုပြုတ်ကျကုန်ရသူတွေဆိုတာ နည်းတာမှတ်လို့ ။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်များကအခိုးကျင့်ခင်ဆရာကြီးတွေ-အကျော်အမော်တွေလဲပါတာပေါ့ ။ ဝှမ်းပစ် ကုန်ကြတာ နည်းတာမဟုတ်ဘူး ။ မှန်တယ် ၊ တကယ် အခိုးကျင့် ခင်ဆရာတွေကတော့ ပြန်ကုန်ကြပြီ ။

သမိုင်းပေးတာဝန် ကျေပြန်လို့ ပြန်ကုန်ကြပြီ ။ တချို့ သာ သာမန်လူတောထဲမှာ နှစ်မွန်းကျန်ရစ်ရှာတယ် ။  
စိတ်ရည်စိတ်သွေး ကျကုန်ကြပြီဖြစ်တဲ့ အဲဒီလိုလူတချို့ သာ လှုပ်ရှားနေကြတုန်း ။ ဒီလူတွေဟာ ခွမ်းအင်  
မရှိကြတော့ဖူး။ အရင်က လူသိများတဲ့ အစိုးကျင့်စဉ် ဆရာ တချို့ သာ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းထဲမှာ လှုပ်ရှားနေကြ  
တုန်း။ သာမန်လူတောထဲက ဂုဏ်တွေ ပကာသနတွေ ကြားမှာ ရုန်းမထွက်နိုင်လောက်အောင် နှစ်မွန်းနေတာကို  
တွေ့ ရတဲ့ အခါ ၊ သူ့ ဆရာသခင်က သူ့ သာမည မူလနတ်ကို ပြန်ခေါ်သွားပါလေရော ။ ခွမ်းအင်တွေက  
သာမညမူလနတ် ကိုယ်ပေါ်မှာချည်း ဖြစ်တယ် ။ ခုလို ခံကျတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေဆိုတာ တော်တော်များတယ် ။

ကျွန်တော်တို့ ကျင့် စဉ်မှာတော့ ဒါမျိုးနည်းတယ် ၊ ရှိတဲ့ တိုင်အောင်လဲ ဒီလောက် သိသာတာ  
မဟုတ်ဖူး ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေး မြင် တဲ့ ဘက်မှာတော့ ထူးခြားတဲ့ သာကောတွေ သိပ်များတာပဲ ။  
ခန်းတုန်းပြည်နယ် x x မြို့ ရှိ ချည်ထိုးစက်ရုံက သင်သားတစ်ယောက်ဟာ ၊ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို သင်ယူပြီးတဲ့  
နောက်မှာ ၊ ဒီပြင်လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေကိုလဲ သင်ပေးတာ ၊ ရလာဒ်အနေနဲ့ စက်ရုံတစ်ရုံလုံးရဲ့ စိတ်ဓာတ်သွင်ပြင်  
ပြောင်းလာပါလေရော ။ ချည်ထိုးစက်ရုံက မျက်နှာသုတ်ပုဝါတွေဆိုတာ အရင်ကအိမ်ကို ယူသွားလေ့ ရှိတယ် ၊  
ဒီပြင် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေလဲ ဒီအလေ့ ချည်းပဲပေါ့ ။ တရားတော် သင်ယူပြီးတဲ့ နောက်ကျတော့ ၊  
အိမ်ကို ယူမသွား တော့ တဲ့ အပြင် ၊ အိမ်ကို ယူသွားတာတွေကိုတောင် ပြန်ယူလာတယ် ။ သူ့အဲဒီလို လုပ်တာကို  
တွေ့ ရတော့ ၊ ဘယ်သူမှ မယူကြတော့ ဖူး ။ တချို့ ကဆိုရင်လဲ အရင်က ယူထားတာတွေကိုတောင်  
ပြန်ယူလာကြတယ် ။ စက်ရုံ တစ်ရုံလုံး အဲဒီလို ဖြစ်လာတာပေါ့ ။

မြို့တစ်မြို့ ရှိဓမ္မစကြာကျင့် စဉ် ပံ့ပိုးခန်းက ခန်းမှူးဟာ ၊ စက်ရုံတစ်ရုံက ဓမ္မစကြာ  
တရားတော်ကျင့် သူများ ကျင့် ကြတာ ဘယ်လိုများနေမလဲဆိုပြီး သွားကြည့် တယ် ။ စက်ရုံမှူးက သူတို့ ကို  
ကိုယ်တိုင်လက်ခံတွေ့ ဆုံပြီး ၊ ဘယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ ၊ “ ဒီလုပ်သားတွေဟာ ခင်ဗျားတို့ ဓမ္မစကြာတရား  
တော်ကြီးကို သင်ယူကြပြီးတဲ့ နောက်မှာ ၊ ဧကောလာပြီး နောက်ကျမှ ပြန်ကြတယ် ၊ ကြီးကြီးကုတ်ကုတ် လုပ်  
ကြကိုင်ကြတယ် ၊ ကြီးကြပ်သူတို့ ခွဲဝေပေးသမျှအလုပ်တွေကိုဆိုရင်လဲ မငြိုမငြင် လုပ်ကြတာချည်းပဲ ။ ပြီးတော့  
ကိုယ်ကျိုးအတွက် ကိုယ့်ဘက်ယက်လားပြုလားလဲ မလုပ်ကြတော့ ဖူး ။ သူတို့ ခုလို လုပ်ကြတော့ ၊  
စက်ရုံတစ်ရုံလုံးရဲ့ စိတ်ဓာတ်သွင်ပြင်လဲ အကုန်တက်လာပါလေရော ။ စက်ရုံစီးပွားရေး အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုလဲ  
ကောင်းလာရော ။ ခင်ဗျားတို့ ဒီကျင့် စဉ် ဒီလောက်တော်တာ ၊ ခင်ဗျားတို့ ဆရာဘယ်တော့ လာမလဲ ။  
ကျွန်တော်လဲ သင်တန်းတက်မယ်” တဲ့ ။ ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကျင့် တဲ့ အဓိက ရည်မှန်းချက်က  
လူတွေကို အဆင် မြင် ဆီ တွဲခေါ်ဖို့ ဖြစ်တယ် ၊ ခုလိုကိစ္စမျိုး လုပ်ဖို့ ရည်ရွယ်ခြင်း မရှိဖူး ။ ဒါပေမယ့်လို့  
လူမှုစိတ်ဓာတ် ယဉ်ကျေးမှု တိုးတက်ရေးအဖို့ ကြီးမားတဲ့ အကျိုးသွားပေါ်နေတာကို တွေ့ ရတယ် ။ တကယ်လို့  
လူတိုင်းလူတိုင်းသာ ကိုယ့်အတွင်းစိတ်ထဲမှာ အဖြေရှာနိုင်ကြမယ်ဆိုရင် ၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဘယ်လိုကောင်းအောင်

လုပ်ရင် ကောင်းမယ်ဆိုတာကို ကြံဆနိုင်ကြမယ်ဆိုရင် ၊ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ လူ့ အဖွဲ့ အစည်း တည်ငြိမ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ၊ လူသားတို့ ရဲ့ အကျင့် စာရိတ္တ ခံညွှန်းလဲ ပြန်တက်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။

ထိုက်ယွမ်းမြို့ မှာ ၊ တရားတော်နဲ့ ကျင့် စဉ် ကျွန်တော်သင်ပေးနေတုန်းက ၊ သင်သား တစ်ယောက် အသက်(၅၀) ကျော်ပြီ ၊ လင်မယားနှစ်ယောက်လုံး သင်တန်းလာတက်ကြတယ် ။ လမ်းလယ်ခေါင် ရောက်တဲ့အခါ ၊ အဖွားကြီးဟာ အမြန်မောင်းလာတဲ့ ကားကလေးတစ်စီးရဲ့ နောက်ကြည့် မှန်နဲ့ အင်္ကျီ ငြိသွားပြီး ၊ ဆယ်မီတာကျော်လောက် ဒွတ်တိုက်ပါသွားပြီးမှ လဲသွားရော ။ ကားလဲ မီတာနှစ်ဆယ်ကျော်လောက်ကျမှ ရပ်သွားတယ် ။ ကားသမားက ကားပေါ်ကဆင်းလာပြီး ၊ “အမယ်လေး ၊ လမ်းလျှောက်တာ ကြည့် မလျှောက်ရ ကောင်းလား” လို့ လုပ် လိုက်သေးတယ် ။ ခု လူတွေဟာ ဒီအပေါက်မျိုးပဲ ၊ ပြဿနာပေါ်ပြီဆိုရင် ၊ အရင်ခေါင်းရှောင်ကြတယ် ။ သူ့ ကို အပြစ်ဆိုဆို-မဆိုဆို ၊ ကိုယ်လွတ်ရုန်းတာက အရင် ။ ကားထဲကလူက “ကြည့် လိုက်ပါဦး ၊ တယ် နဲ့ နေသလဲလို့ ။ ဆေးရုံသွားပို့ ရအောင် ” ဆိုတော့ မှ ၊ ကားသမားလဲ အရည်လည် လာပြီး ၊ “ဖွားဖွား တယ် နဲ့ နေလဲ ၊ ဒဏ်ရာ ရသလား ၊ ဆေးရုံ သွားပြရအောင် ” လို့ ကဗျာကရာပြောလာတယ် ။ အဲဒီသင်သားလဲ မြေပေါ်ကနေ တပြည်းပြည်းထလာပြီး “ ကိစ္စ မရှိဖူး ၊ မောင်ရင်တို့ သွားကြပေတော့ ” လို့ ဆိုတယ် ။ ကိုယ်ပေါ်က ဖုံးတွေကို ခါခက်ပြီး ၊ အဖိုးကြီးကို ဆွဲခေါ်ပြီး သွားကြပါလေရော ။

သင်တန်းရောက်တဲ့ အခါ ၊ ကျွန်တော် ကို ပြောပြတယ် ၊ ကျွန်တော်လဲ သိပ်ဝမ်းသာတာပဲ ။ ကျွန်တော်တို့ သင်သားဟာ စိတ်ရည်စိတ်သွေး တကယ် ကို မြင် တာပဲ ။ သူက ကျွန်တော် ကို ဘယ်လိုပြောသ လဲဆိုတော့ ၊ “ဆရာ ၊ ကနေ့ ကျွန်မက ဓမ္မစကြာတရားတော် သင်နေတာ ၊ ကျွန်မသာ ဓမ္မစကြာတရားတော် မသင်ရင် ၊ ဒီနေ့ ကျွန်မ ဒီလိုလုပ်မှာ မဟုတ်ဖူး ” တဲ့ ။ ခင်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ၊ အငြိမ်းစား ဖြစ်နေပြီ ။ ခု ကုန်ဈေးတွေကလဲ ကြီးလိုက်တာ ၊ သက်သာ ချောင်ချိရေးဆိုလို့ လဲ ဘာမှမရှိဖူး ။ အသက်ငါးဆယ်ကျော်အရွယ် လူကြီးတစ်ယောက် ကားနဲ့ အဝေးကြီး ဒွတ်ဆွဲပါသွားပြီးမှ လဲသွားတာ ။ တယ်နေရာ ဒဏ်ရာရသွားသလဲ ၊ အကုန်ဒဏ်ရာ တွေချည်းပေါ့ ဆိုပြီး ၊ လဲနေရာက ထမှာမဟုတ်ဖူး ။ “ဆေးရုံသွားနို့” ဆို ၊ သွားပေါ့ ။ ဆေးရုံတက်မိတယ်ဆို ဆင်းတော့ မှာ မဟုတ်ဖူး ။ သာမန်လူဆိုရင် အဲဒီလို ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မှာ ။ ဒါပေမဲ့ သူက ကျင့် သူပီပီ-အဲဒီလို မလုပ်ဖူး ။ အကောင်း-အဆိုးဆိုတာ လူ့ တဒင်္ဂအာရုံမှာတည်ကြောင်း ။ ဒီလျှပ်တပျက် အာရုံကလေးမတူရင် မတူသလို ၊ အင်္ကျီဆက်ချင်းလဲ ကွာမှာဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ က ရှင်းရှင်း လင်းလင်း ပြောထားအပ်ပါတယ် ။ အရွယ်ရနေမှဟာ ၊ သာမန်လူသားဆိုရင် ၊ ဒဏ်ရာမရပဲ နေပါ့ မလား ။ ဒါပေမယ့် သူ့ ကျတော့ အရေပြားတောင် မပြဲဖူး ။ အကောင်းလား-အဆိုးလား ဆိုတာ ဒီအာရုံတဒင်္ဂကလေး အပေါ်မှာ တည်နေတာ ။ တကယ်လို့ သူက အဲဒီမှာ လဲနေရင်ကနေ “ကျုပ်တော့ မဖြစ်တော့ ဖူး ၊ ဒီနေရာကမဖြစ်တော့ဖူး ၊ ဟိုနေရာက မဖြစ်တော့ ဖူး ” လို့ လုပ်လာရင် ၊ အရိုးကျိုးလိုကျိုးရ-အကြောပြတ်လို ပြတ်ရ ၊ သွက်ချာပါဒ

လိုက်လိုက်ရ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လာရမှာဖြစ်တယ် ။ သင့် ကို ပိုက်ဆံတွေ ဘယ် လောက်ကြီး လျော်ကြေးပေးနေ နေ ။ တစ်သက်လုံး ဆေးရုံက ဆင်းနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ထနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။ သင်စိတ်ချမ်းသာ နိုင်မှာတဲ့ လား ။ ဝိုင်းအုံကြည့် နေကြ တဲ့ လူတွေကတောင်မှ အထူးအဆန်း ဖြစ်မိကြတယ် ။ “ဒီအဖွားကြီးနယ် ဘယ် နဲ့ ကြောင် များ ငွေလေးဘာလေး ညှစ်ယူမထားလိုက်သလဲ ။ ဘာပြုလို့ ငွေတောင်းမထားလိုက်သလဲ ” နဲ့ ဗွမိဗွမိ ဖြစ်နေကြတယ် ။ ခုလူတွေရဲ့ အကျင့် သိက္ခာ ခံတွေဆိုတာ ပုံပျက်ပန်းပျက် ဖြစ်ကုန်ကြပြီ ။ ကားသမားအနေနဲ့ ကားအမြန်မောင်းမိတာကတော့ ဟုတ်ပါရဲ့ ။ ဒါပေမယ့် တမင်တိုက်ပါ မလား ။ အမှတ်မထင် တိုက်မိတာ မဟုတ်လား ။ ဒါပေမယ့် အခုလူတွေက တော့ ငွေနည်းနည်းလောက် ညှစ်ထားလိုက်ရင် ။ ဝိုင်းကြည့် နေတဲ့ လူတွေကတောင်မှ မတရားပူးလို့ အထင်ရောက် နေကြရှာတယ် ။ ခုကျွန်တော်ပြောမယ် ။ အကောင်း အဆိုးတောင် မခွဲတတ်တော့ မှုး ။ တချို့ ကို “သင်မကောင်းတာ လုပ်နေတာ ” လို့ သွားပြောကြည့် ခမ်း ။ သူက ယုံမှာ မဟုတ်ပူး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ။ လူတွေရဲ့ အကျင့် သိက္ခာခံတွေတောင် အပြောင်းအလဲ ဖြစ်ကုန်မှကိုး ။ တချို့ ဆိုရင် ငါစားရပြီးစတမ်း လုပ်နေကြတာ ။ ပိုက်ဆံသာ ရမယ်ဆိုရင် ဘာမဆိုလုပ်ရက်ကြတယ် ။ “လူဆိုတာ ကိုယ်ကျိုးမကြည့် ရင် မိုးရောမြေပါ ဝိုင်းကွပ်မျက်လိမ့် မယ်။” ဆိုတဲ့ စကားတောင် ဆောင်ပုဒ်ဖြစ်နေပြီ ။

ပိကင်းက သင်သားတစ်ယောက်ဟာ ညစာစားအပြီးမှာ ။ ကလေးခေါ်ပြီး အရှေ့ တံခါးကို လမ်း လျှောက်ထွက်တယ် ။ ကားတစ်စီးက ကံခမ်းမဲ ကြော်ငြာနေတာနဲ့ ကြုံလို့ ။ ကလေးက ပူဆာတာနဲ့ တစ်ယွမ် ပေး လိုက်တယ် ။ ဒုတိယဆုပေါက်လို့ အကောင်းစား ကလေးစီးစက်တီးတစ်စီး ရတယ် ။ ကလေးကတော့ သိပ်ဝမ်း သာပေါ့ ။ သူကတော့ “ငါက ကျင့် သူ ဖြစ်တယ် ။ ဒါကိုလိုချင်လို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ ။ ကိုယ့် ဟာ မဟုတ်တာကို ရရင် ငါ ပါရမီကုသိုလ်တွေ ဘယ်လောက် ပြန်ပေးရမလဲမသိပူး ” ဆိုပြီး ။ “ဒို့ မယူပူး ။ လိုချင်ရင် ကိုယ့် ဟာကိုယ် သွားဝယ်ကြတာပေါ့” လို့ ကလေးကိုပြောတယ် ။ ကလေးက ဘယ်ရမလဲ ။ “ကျွန်တော် ဝယ်ခိုင်းတာ ဝယ်မပေး ပူး ။ ကျွန်တော် ကိုယ့် ဟာကိုယ် ပေါက်တော့ လဲ မပေးပူး ” ဆိုပြီး ငိုတာ ဆူတာနဲ့ ။ အိမ်ကို တွန်းသွားရရော ။ အိမ်ပြန်ရောက်တော့ ။ တွေးလေတွေးလေ ။ မဟုတ်သေးပါပူးလေဆိုပြီး ။ ရှုပ်တယ် ။ ပိုက်ဆံသွားပြန်ပေးလိုက် တာပဲ ကောင်းမယ်လို့ အတွေးပေါ်လာတယ် ။ ဒါပေမယ့် ။ ပြန်ပြီးတော့ ခဉ်းစားကြည့် တဲ့ အခါ ။ မဲလက်မှတ်လဲ မရှိတော့ မှုး ။ ငါပိုက်ဆံပြန်ပေးလိုက်ရင် ။ သူတို့ ကိုယ့် ဟာကိုယ် ဝေစားမျှစား လုပ်မပစ်ပေလားလို့ သတိရ လာတာနဲ့ ။ ကဲ၊ ဌာနကို သွားလှူလိုက်ရင် အေးရော လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ် ။

ဌာနမှာလဲ ဓမ္မစကြာတရားတော် သင်သားမနည်းလို့ တော်ပါသေးရဲ့ ။ လူကြီးတွေကလဲ သူ့ ကိုနားလည်ကြတယ် ။ တကယ်လို့ သာ သူလိုငါလို ပတ်ဝန်းကျင်မျိုးမှာ ။ သူလိုငါလို ဌာနမျိုးမှာဆိုရင် ။ ကိုယ်ကိုကိုယ် ကျင့် သူဆိုပြီး ။ မဲပေါက်တာတောင် စက်တီးမယူပူး ။ ငွေကို ဌာနလှူပစ်မယ်ဆိုတော့ ။ ဒီလူ

စိတ္တဇရောဂါများ ရနေလို့ လားလို့ ထင်ကောင်းထင်ကြမှာ ။ ဒိပြင်လူတွေကလဲ ။ ဒီလူတော့ အစိုးကျင့် ခင်ကျင့် တာ အတိမ်းအစောင်းဖြစ်လို့၊ စိတ်ပောက်ပြန်နေပြီ လားဆိုပြီး ။ တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ပြောကြမှာ ဖြစ် တယ် ။ ကိုယ်ကျင့် တရားစံနှုန်း တွန့် လိမ်နေပြီဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်ပြောခဲ့ ပြီ ။ ၁၉၅၀ပြည့်-၆၀ ပြည့်လွန် နှစ်များဆီက ဆိုရင် ဒါဆန်းတာလိုက်လို့ ။ ရိုးရိုးကလေးရယ် ။ ဘယ်လူမှ အံ့ဩနေမှာ မဟုတ်ဖူး ။

လူသားတို့ ရဲ့ အကျင့် သိက္ခာစံနှုန်း ဘယ် လောက်ကြီး ပြောင်းလဲနေနေ ။ ဒီခန္ဓာဝဠာကြီးရဲ့ ဂုဏ်သတ္တိထူးဖြစ်တဲ့ သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီ တို့ ကတော့ ထာဝစဉ် ပြောင်းမှာ မဟုတ်ကြောင်း ကျွန်တော်တို့ ပြောပြီးပြီ ။ သင် ကို တချို့ က ကောင်းတယ်လို့ ဆိုချင်ဆိုလိမ့် မယ် ။ ဒါပေမယ့် သင် အနေနဲ့ က တကယ် ကို ကောင်း ချင်မှ ကောင်းမှာ ။ တချို့ ကလဲ ဆိုးတယ်လို့ ဆိုချင်ဆိုလိမ့် မယ် ။ ဒါပေမယ့် လဲ သင် အနေနဲ့ က တကယ် ကို ဆိုး ချင်မှဆိုးမှာ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ အကောင်း-အဆိုးကို တိုင်းတဲ့ စံနှုန်းက လိမ်ကောက်နေမှကိုး ။ ခန္ဓာဝဠာ ဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ ကိုက်ညီမှသာ လူကောင်းမည်ပေတယ် ။ ဒါဟာ လူကောင်း- လူဆိုးကို ချိန်ထိုးတဲ့ တစ်ခုတည်း သော စံနှုန်းဖြစ်တယ် ။ ဒါဟာ ခန္ဓာဝဠာအတွင်းမှာ အသိအမှတ်ပြုခံရပြီးဖြစ်တယ် ။ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းအနေနဲ့ ဘယ် လောက်ကြီး ပြောင်းလဲလာနေနေ ။ လူသားတို့ ရဲ့ အကျင့် သိက္ခာစံနှုန်းအနေနဲ့ ဘယ် လောက်ကြီး ဇောက် ထိုးလျှောကျလာနေနေ ။ လူမှုကျင့်ဝတ်တွေ ဘယ် လောက်ကြီး ပျက်လာနေနေ ။ ဝါခားရပြီးစတမ်း ဘယ် လောက်ကြီး လုပ်လာနေနေ ။ ခန္ဓာဝဠာရဲ့ ပြောင်းလဲမှုကတော့ လူသားတို့ ရဲ့ ပြောင်းလဲမှုနဲ့ အတူ လိုက်ပြီး ပြောင်းလဲ နေတာ မဟုတ်ဖူး ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်သူတို့ အနေနဲ့ သာမန်လူတို့ ရဲ့ စံနှုန်းအတိုင်း လိုက်လုပ်လို့ မဖြစ်ဖူး ။ သာမန်လူတို့ က ဒီကိစ္စမှန်တယ်ဆိုတာနဲ့ သင်ကလဲ အဲဒီအတိုင်း လိုက်လုပ်လို့ မဖြစ်ဖူး ။ သာမန်လူတို့ က ကောင်းတယ်ဆိုပေမယ့် ကောင်းချင်မှ ကောင်းမှာ ။ သာမန်လူတို့ က ဆိုးတယ်ဆိုပေမယ့် လဲ ။ ဆိုးချင်မှ ဆိုးမှာ။ အကျင့် သိက္ခာစံနှုန်း တွန့် လိမ်နေပြီဖြစ်တဲ့ ဒီခေတ်ကြီးမှာ ။ မကောင်းတာ လုပ်နေတဲ့ လူတစ်ယောက်ကို ။ သင် မကောင်းတာ လုပ်နေတယ်လို့ သွားပြောကြည့် စမ်း ။ သူက ယုံမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ကျင့် သူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ။ ခန္ဓာဝဠာဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ ချိန်ထိုးကြည့် ပါမှသာ ။ ဘယ်ဟာကမှ တကယ်ကောင်းတာ ။ ဘယ်ဟာကမှ တကယ် ဆိုးတာဆိုတာကို ကောက်ချက်ချနိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။

### ဦးထိပ်မှ သွန်းလောင်းခြင်း

ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေး လောကမှာ ၊ ခုလို အဖြစ်တစ်ရပ် ရှိတယ် ၊ ဦးထိပ်မှ သွန်းလောင်းခြင်းလို ခေါ်တယ် ။ ဦးထိပ်မှ သွန်းလောင်းခြင်းဆိုတာ ၊ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းထဲရှိ တိပဏ်လျှို့ဝှက် ကျင့် ခဏ်က ဘာသာရေးသဏ္ဍာန်တစ်ရပ် ဖြစ်တယ် ။ ရည်ရွယ်ရင်းကတော့ ၊ ဦးထိပ်မှ သွန်းလောင်းခြင်း ပြုပြီးတဲ့ အခါ ၊ ဒီလူဟာ ဒီပြင်ဂိုဏ်းကို မဝင်ရတော့ မူး ၊ ဒီဂိုဏ်းက တကယ် သားတပည့် ရင်း ဖြစ်လာရောဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။ ခုထူးဆန်းနေတာက ၊ ခုလို ဘာသာရေးသဏ္ဍာန်မျိုးကို အစိုးကျင့် ခဏ်ကျင့် ရာမှာလဲ သုံးနေကြတာဖြစ်တယ် ။ တိပဏ် လျှို့ဝှက်ကျင့် ခဏ်မှာသာမက ၊ “တောက်” ဂိုဏ်းကလဲ ဦးထိပ်မှ သွန်းလောင်းခြင်းကို သုံးနေကြတယ် ။ တိပဏ် လျှို့ဝှက်ကျင့် ခဏ် အလံထူပြီး ၊ လှူ အဖွဲ့ အစည်းထဲမှာ ဒီကျင့် ခဏ်ကို ဖြန့် ချိနေတာတွေဟာ အတုအယောင်တွေချည်းဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်ပြောခဲ့ ပြီ ။ တာပြုလို ခုလို ပြောရသလဲဆိုတော့ ၊ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာ “ထန်” လျှို့ဝှက်ကျင့် ခဏ်ပျောက်ကွယ်သွားရတာ နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်ကျော်ရှိပြီဖြစ်လေတော့ ၊ အလျှင်းကို မရှိတော့ မူးပေါ့ ။ တိပဏ်လျှို့ဝှက်ကျင့် ခဏ်ဆိုရင်လဲ ၊ ဘာသာစကား အဆီးအတားကြောင့် ၊ ကျွန်တော်တို့ ဟန်နယ်ထဲကို ပြည်ပြည် ခုံခုံ ဖြန့် ချိခဲ့ ခြင်း မရှိမူး ။ အထူးသဖြင့် သူ့ ဟာက လျှို့ဝှက်ကျင့် ခဏ်ဖြစ်လို့ ၊ ကျောင်းတိုက်ထဲမှာ လျှို့ဝှက်ကျင့် ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဆရာသခင်က လျှို့ဝှက်စွာ သင်ပေးပြီး ၊ ဆရာသခင်ရဲကြပ်မတ်မှုအရလျှို့ဝှက်စွာ ကျင့် သွားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီလိုမှ မလုပ်နိုင်ရင် လုံးလုံးကို သင်ပေးမှာ မဟုတ်မူး ။

လူများစွာတို့ ဟာ အစိုးကျင့် ခဏ် သင်ရအောင် ဆိုပြီး တိပဏ်ကို သွားကြတယ် ။ နောင်အစိုးကျင့် ခဏ်ဆရာဖြစ်လာအောင် ၊ နာမည်ကြီးလာအောင် ၊ သူဌေးဖြစ်လာအောင် ၊ တိပဏ်လျှို့ဝှက်ကျင့် ခဏ်ဆရာတစ်ယောက်လောက်ဆီမှာ တပည့် ခံဦးမှ ဆိုပြီး သွားကြတာပေါ့ ။ တဆိတ်ခင်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ၊ တကယ်တမ်း လက်ထပ်သင်ပေးထားတဲ့ ဗုဒ္ဓအရှင် လာမာတုန်းတော်ကြီးတွေဟာ ၊ ခွမ်းအင်ရင် သန်နေကြသူများပီပီ ၊ တပည့် ခံချင်သူတွေ တယ်လိုခင်းစားနေကြတယ်ဆိုတာကို အတိုင်းသား သိနေကြပြီးဖြစ်တယ် ။ တာလာလုပ်တာလဲဆိုတာကို ကြည့် လိုက်ရုံနဲ့ စိတ်ထဲကသိနေရော ။ နောင်အစိုးကျင့် ခဏ်ဆရာဖြစ်လာတို့ ၊ နာမည်ရလာတို့ ၊ ကြီးပွားလာတို့အတွက် ၊ တို့ဗုဒ္ဓကျင့် ခဏ်ကို ပျက်ယွင်းစေအောင် ၊ သင်က ဒီပညာကို လာ သင်မှာကိုး ။ ခုလောက်ခန့်ထည့်လေးနက်လှတဲ့ ဗုဒ္ဓကျင့် ခဏ်ကို တစ်ကိုယ်ကောင်းအကျိုးအတွက် ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် ပျက်ဆီးခံလို့ တယ်ဖြစ်မလဲ ။ တကယ်လို့ သာ ပညာသင်ပေးလိုက်ရင် ၊ အစိုးကျင့် ခဏ်ဆရာလုပ်ပြီး ဂုဏ်တွေ ပကာသနတွေ လိုက်စားခြင်းအားဖြင့် ဒီဗုဒ္ဓကျင့် ခဏ်ကိုပျက်မှာ ကျိန်းသေပဲဆိုပြီး ၊ လုံးလုံးကို သင်ပေးမှာ မဟုတ်မူး ၊ လက်ထပ် သင်ပေးဖို့ ဆိုတာ ဝေးစွာ ။ မှန်တယ်လေ ၊ ကျောင်းတိုက်တွေက များတော့ ကာ ၊ အပယ်က လောက်တော့ တတ်ကောင်းတတ်ကြလိမ့် မယ် ။ တကယ်လို့ စိတ်ထားမမြောင့် မှန်သော် ၊ အစိုးကျင့် ခဏ်ဆရာလုပ်ပြီး မကောင်းတာတွေ လုပ်ဖို့ ကြံရင် ၊ အပမာ ခံလာရမှာဖြစ်တယ် ။ အပမာကြတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေ ဆိုတာလဲ ခွမ်းအင်ရှိကြ တာပဲ ၊ ဒါပေမယ်လို့ တိပဏ်လျှို့ဝှက် ကျင့် ခဏ်တော့တယ်ဟုတ်မလဲ ။ တိပဏ်သွားပြီး

တကယ်ကိုတရားရှာသူတွေကျတော့ ၊ ရောက်သွားကြပြီဆိုမှပြင် တစ်ခါတည်းကို မပြန်စတမ်း အခြေစိုက်နေ သွားကြတော့မှာ ဖြစ်တန်ရာတယ် ။ ဒီလူတွေက တကယ် တမ်းကျင့်သူတွေကိုး ။

ထူးဆန်းတာက ခုဆိုရင် “တောက်” ကျင့် ခင်များစွာတို့ ကလဲ ဦးထိပ်မှ သွန်းလောင်းခြင်း လုပ် နေကြတယ် ။ “တောက်” ဂိုဏ်းဆိုတာ သွေးကြောလေကြောလမ်းကို လိုက်တာ ၊ ဦးထိပ်မှသွန်းလောင်း ခြင်းဆိုတာကို ဘာပြုလို့ လုပ်နေရလဲ ။ ကျွန်တော်တောင်ပိုင်းမှာ သင်တန်းပေးဖူးတယ် ။ ကျွန်တော်သိရသ လောက်ဆိုရင် ၊ ဗရုတ် ကျင့် ခင်တစ်ဆယ်ကျော်လောက် ဟာဦးထိပ်မှ သွန်းလောင်းခြင်း လုပ်နေကြ တယ် ။ အထူးသဖြင့် ကွမ်တုန်းမှာ နည်းနည်းများတယ် ။ သဘောကတော့ ဦးထိပ်မှ သွန်းလောင်းခြင်း လုပ်ပေး ပြီးရင် သူ့ တပည့် ဖြစ်ရော ၊ ဒိပြင်ကျင့် ခင် ကျင့် လို့ မဖြစ်တော့ ဖူး ၊ ကျင့် ရင် ဒဏ်ခတ်ခံရမယ်ဆိုတဲ့ သဘော ပေါ့ ။ ဒါမိစ္ဆာလမ်းလိုက်နေရာ မကျပေလား ။ သူသင်ပေးတာက ရောဂါကင်းရေး ၊ ကျန်းမာရေး ဖြစ်တယ် ။ သင် တဲ့ လူတွေကလဲ ကျန်းကျန်းမာမာဖြစ်ချင်လို့ သင်ကြတာ ။ ဒါမျိုးတွေလုပ်နေတာ ဘာလုပ်တာလဲ ။ တချို့ က ဘယ်လို ပြောသလဲဆိုတော့ ၊ သူ့ ကျင့် ခင်ကျင့် ရင် ဒိပြင်ကျင့်ခင်ကို မကျင့် ရတော့ ဖူးတဲ့ ။ လူတွေကို ပေါက်မြောက်အောင်မြင်အောင် သူချွတ်ပေးနိုင်မှာတဲ့ လား ။ တပည့် ဖြစ်သူတွေကို လမ်းလွဲအောင် လုပ်ရာမကျပေ လား ။ ဒီလိုလုပ်တဲ့ လူတွေ မနည်းဖူး ။

“တောက်” ဂိုဏ်းဟာ ဦးထိပ်မှသွန်းလောင်းခြင်း လုပ်တာမဟုတ်ဘူး ။ ခုတော့ လဲလုပ်လာ တယ် ။ ဦးထိပ်မှ သွန်းလောင်းခြင်း ဆိုတာကို လုပ်တာအကဲဆုံးဖြစ်တဲ့ အခိုးကျင့် ခင်ဆရာအနေနဲ့ စွမ်းရည် တိုင် တယ် လောက်မြင် သလဲဆိုရင် ၊ နှစ်ထပ်-သုံးထပ် တိုက်လောက်သာ ရှိတာကို ကျွန်တော်တွေ ရတယ် ။ နာမည်ကြီးလှတဲ့ အဲဒီ အခိုးကျင့် ခင်ဆရာကြီး ခဗျာ စွမ်းအင်တွေ ကျလာလိုက်တာကလဲ တကယ် ကို သနားစရာ ။ ရာနဲ့ ထောင်နဲ့ ချီပြီး တန်းစီနေသူတွေကို သူက ဦးခေါင်းမှ သွန်းလောင်းခြင်း လုပ်ပေးတယ် ။ သူ့ စွမ်းအင်က အဲဒီလောက်ကလေးပဲရှိတာ ၊ ဓဏကလေးနဲ့ ကျသွားရပါလေရော ၊ ပြောင်ရပါလေ ချောရပါလေ ရော ။ ဒီတော့ တာနဲ့ များ သွန်းလောင်းပေးဦးမှာလဲ ။ ဒါလိမ်တာ ၊ လှည့် ဓားတာ မဟုတ်လား ။ တကယ်တမ်း ဦးထိပ်မှ သွန်းလောင်းခြင်းဆိုတာက ၊ ဒိပြင် ဟင်းလင်းပြင်မှာ ကြည့် လိုက်ရင် ၊ လူတစ်ကိုယ်လုံးက အရိုးတွေဟာ ခြေဆုံး ခေါင်းဆုံး ကျောက်စိမ်းဖြူလို ဖြစ်ကုန်တာ။ ဓန္ဒာကိုယ်ကို သိဒ္ဓိတို့ ၊ စွမ်းအင်ဖြင့် ဝတ္တုတို့ နဲ့ သန့် စင်ပေးတာ ဖြစ်တယ် ၊ ခြေဆုံးခေါင်းဆုံး လောင်းထည့် ပေးတာဖြစ်တယ် ။ အဲဒီအခိုးကျင့် ခင်ဆရာအနေနဲ့ အဲဒီလို လုပ်နိုင်မှာတဲ့ လား ။ ဘယ်လုပ်နိုင်မလဲ ။ ဒီတော့ သူက ဘာလုပ်တာလဲ ။ မှန်တယ် ။ ဘာသာရေးလုပ်တာ ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မှာ ။ သူ့ ရည်ရွယ်ချက်က သူ့ ကျင့် ခင်ကို သင်ယူရင် ၊ သူ့ လူဖြစ်ပြီပေါ့ ။ သူ့ သင်တန်းကိုတက် ၊ သူ့ဟာကို သင်ယူကြပေါ့ ။ သူ့ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ သင် ဆီက ပိုက်ဆံရဖို့ ပေါ့ ၊ ဘယ်လူမှ သူ့ ဟာကို လာမသင်ရင် တယ်ကပိုက်ဆံရမလဲ ။



ဒီပြင်ပုဒ်တိုက်တို့က သားတပည့် များနည်းတူ ၊ ဓမ္မစကြာတရားတော် သားတပည့် များကိုလဲ ဦးထိပ်မှသွန်းလောင်းခြင်းကို အထက်ဆရာက ကြိမ်ဖန်များစွာ လုပ်ပေးမှာဖြစ်တယ် ၊ ဒါပေမယ့် အသိပေးမှာ မဟုတ်ဘူး။ ခွမ်းအင်ရှိသူတွေဆိုရင် သိကောင်းသိလိမ့် မယ် ၊ အာရုံထက်သူတို့ လဲ ခံစားမိကောင်း ခံစားမိကြလိမ့် မယ် ။ အိပ်ပျော်နေတဲ့ အခါမျိုးမှာ ဖြစ်ဖြစ် ၊ ဒီပြင်အချိန်အခါမျိုးမှာ ဖြစ်ဖြစ် ၊ ရုတ်တရက်ဆိုသလို အနွေးခတ်စီးကြောင်းတစ်ခု ခေါင်းကနေ တကိုယ်လုံး ခြေဆုံးခေါင်းဆုံး ပြန် သွားတာမျိုး ခံစားမိကောင်း ခံစားမိကြလိမ့် မယ် ။ ခုလို လုပ်တာက သင် ကို ခွမ်းအင်မြင့် ဖြည့် ပေးတာ မဟုတ်ဘူး ။ ခွမ်းအင် ဆိုတာက ကိုယ့် ဟာကိုယ် ကျင့် ယူရတာ ။ ဦးထိပ်မှ သွန်းလောင်းခြင်း ဆိုတာက ၊ သင် ကိုယ်ခန္ဓာကို သန့် စင်စေအောင် ၊ ပိုပြီးတော့ ဖြူစင်လာစေအောင် ဖြည့် တင်းပေးတဲ့ နည်းဖြစ်တယ် ။ ကြိမ်ဖန်များစွာ သွန်းလောင်း ပေးသွားရမှာဖြစ်တယ် ၊ အဆင့် တိုင်းအဆင့် တိုင်းမှာ ၊ သင် ကိုယ်ခန္ဓာကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းပေးသွားရမှာ ဖြစ် တယ် ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ကျင့် ဖို့ က ကိုယ် ဖက်က ။ သိဒ္ဓိက ဆရာသခင် ဖက်က ဖြစ်လို့ ကိုး ။ ဒါကြောင့် ဖို့ လို့ ကျွန်တော်တို့က ဦးထိပ်မှ သွန်းလောင်းခြင်းလို အသွင် မျိုးကို လုပ်မနေတော့ ဖူး ။

တချို့ က ဆရာတင်ခြင်းဆိုတာမျိုးကို လုပ်နေကြတုန်း ။ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တစ်လက်စ တည်း ပြောလိုက်ရဦးမယ် ၊ လူများစွာတို့ က ကျွန်တော် ကို ဆရာတင်ချင်နေကြတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ခုဒီ သမိုင်းကာလဟာ တရုတ်ပဒေသရာဇ် လူ့ အဖွဲ့ အစည်းနဲ့ မတူတော့ ဖူး ။ နူးတပ်ဦးတိုက်ရုံနဲ့ ဆရာတင်ရာ ကျ ရောတဲ့ လား ။ ဒီလိုပုံစံမျိုးကို ကျွန်တော်တို့ မလုပ်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူများစွာတို့ ခမ္မာ “ ဝါအမွှေးတိုင် ပူဇော်ပြီး ဦးညွတ်တုရား ဝတ်ပြုတဲ့ အခါ ၊ စိတ်ထဲကနေ ကြည်ညိုရင် ခွမ်းအင်တက်မှာပဲ ” လို့ ထင်နေကြရတယ် ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ ရယ်စရာ ကောင်းတာပေါ့ ၊ တကယ်တမ်း ကျင့် ဗွားရာမှာ လုံးလုံးလျားလျားကို ကိုယ်ဟာကိုယ် ကျင့်ယူရတာ ။ လက်ဖြန့် နေလို့ အလကားပဲ ။ တုရားရှိခိုးနေစရာလဲ မလို ၊ အမွှေးတိုင် ပူဇော်နေစရာလဲ မလို ၊ ကျင့် သူ တို့ ရဲ့ ခံချိန်အတိုင်းသာ တကယ်တမ်း ကျင့် ပါလေ ၊ တုရားက သင် ကိုကြည့်ပြီး သိပ်ဝမ်းသာနေမှာ ။ အပြင်မှာ ဒုစရိုက်တွေချည်းလျှောက်လုပ်ပြီးမှ သင်က အမွှေးတိုင်ပူဇော် ၊ ဦးညွတ်ကန်တော့ရင် ၊ တုရားကသင်ကို ကြည့်ပြီး စိတ်မသက်မသာဖြစ်နေမှာ ၊ ဒီသဘောမဟုတ်လား ။ တကယ်တမ်း ကျင့်ရာမှာ ကိုယ့်ကိုကိုယ် အားကိုးရမှာ ဖြစ်တယ်။ ကနေ့သင်ဦးတိုက်ဆရာ တင်ပြီးပြီတဲ့ ၊ အပြင်ရောက်တယ်ဆိုယင်ပဲ ထင်ရာကျနေရင်၊ တာအသုံးကျမှာလဲ။ ဒီလိုပုံစံမျိုးကို ကျွန်တော်တို့က အလျင်းကိုမလုပ်ဘူး ၊ သင်အတွက်နဲ့ ကျွန်တော်တောင်လိုက်ပြီး နာမည်ပျက်ချင် ပျက်နေရဦးမှာ။

အများတကာတို့ကို ကျွန်တော်တို့ပေးထားတာတွေ မနည်းတော့ဖူး။ တယ်လူမဆို လက်တွေ့သာကျင့် ကြရင် ၊ တရားတော်နဲ့ အညီလဲ ကိုယ့်ကိုကိုယ် တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ကြပ်မတ်ကြရင် ၊ ကျွန်တော်က သားတပည့် အဖြစ် လက်တွဲခေါ်သွားမှာ ချည်းဖြစ်တယ် ။ သင်အနေနဲ့ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကြီးကိုသာကျင့်ပါလေ။

ကျွန်တော်တို့က သားတပည့် အဖြစ်လက်တွဲလိုက် ခေါ်သွားမှာဖြစ်တယ် ။ သင့် အနေနဲ့ မကျင့် ရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ တာမှ တတ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး ။ သင်မကျင့် တော့ တဲ့နောက်တော့ ၊ ပထမပတ်သင်တန်းသားတို့ ၊ ဒုတိယပတ် သင်တန်းသားတို့ စသည်ဖြင့် နာမည်တပ်ထားတာ ၊ တာအသုံးကျမှာလဲ ။ ဒီကျင့် ကွက်တို့ ကိုသာ ကျင့် ရုံနဲ့ ကျွန်တော်တို့ သားတပည့် ဖြစ် ရရောတဲ့ လား ။ သင့် အနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ရဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေး ခံချိန်နဲ့ အညီ တကယ်တမ်း ကျင့် ပါမှသာ ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ ကျန်းမာလာနိုင်မှာဖြစ်တယ် ၊ အဆင် မြင် ဆီကို တကယ်တမ်း တက်လှမ်းနိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် မို့ လို့ ဒီအသွင်တွေသဏ္ဍာန်တွေကို ကျွန်တော်တို့ က အရေးထားမနေဖူး ။ သင့် အနေနဲ့ သာ ကျင့် ပါလေ ကျွန်တော်တို့ ဒီဂိုဏ်းသားပေါ့ ။ ကျွန်တော် မွေကာယက တာမဆို အကုန်သိတယ် ။ သင်တာတွေ့နေသလဲဆိုတာ သူ အကုန်သိတယ် ။ တာမဆို သူလုပ်နိုင်တယ် ။ သင်မကျင့် ရင် သူက အရေးလုပ်မှာ မဟုတ်ဘူး ။ သင်ကျင့် ရင် အဆုံးတိုင် ကူညီပေးမသွားမှာဖြစ်တယ် ။

တချို့ ကျင့် နည်းတွေမှာ ကျင့် သူအနေနဲ့ ဆရာသခင်ကို မတွေ့ ဖူးသေးဖူး ။ တယ်တက်ကိုလှည့် ပြီး ဦးခိုက်လိုက် ၊ ‘ယွမ်’ရာ နည်းနည်းလောက် အပ်လိုက်ရင် ပြီးရောတဲ့ ။ ဒါကိုယ် ကိုကိုယ်ရော သူများကိုပါ လှည့် စားရာ မကျလား ။ ဒီလူကလဲ ကြည်ဖြူလိုက်ပါတိ ။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး ဒီကျင့် နည်း ၊ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကို ကာ ကွယ်စောင့် ရှောက်လာပါလေရော ။ ဒီပြင်ကျင့် နည်းတွေကို ကျင့် လို့ မဖြစ်တော့ ဖူးလို့ လဲ သူများတွေကို ပြော ပြရော ။ ကျွန်တော်ကြည့် ရတာတော့ တကယ် ကို ရယ်စရာ ကောင်းပေါ့ ။ တချို့ ကလဲ ခေါင်းကို လက်နဲ့ သပ် ပေးကြတယ် ။ အဲဒီလို လက်နဲ့ သပ်ပေးရုံနဲ့ တာအကျိုးရှိမလဲ မသိဖူး ။

တိဗက်လျှို့ ဝှက်ကျင့် ခင် အလံထူပြီး ကျင့် ခင်သင်ပေးနေကြသူတွေသာမက ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ အမည်ခံပြီး အစိုးကျင့် ခင် သင်ပေးနေကြသူတွေပါ အကုန်အရေခြုံတွေချည်း ဖြစ်တယ် ။ တစ်ဆိတ်ခင်းစားကြည့် ကြပါ ။ ထောင်နုနစ်များအတွင်း ဗုဒ္ဓဘာသာကျင့် နည်းဟာ ဓုလိုပုံမျိုးပဲဟာ ၊ သွားပြင်လိုက်လို့ ရှိရင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဟုတ်ဦးမှာတဲ့ လား ။ ကျင့် ပုံကျင့် နည်းက ခန့်ထည်လေးနက်စွာ ဘုရားကျင့် ရေးဖြစ်တယ် ၊ အင်မတန်ကိုလဲ သိမ်မွေ့ ဆန်းကြယ်လှတယ် ၊ နည်းနည်းကလေးလောက် သွားပြင်လိုက်ရုံနဲ့ တခါတည်း ကို ကမောက်ကမ ဖြစ်ကုန်ရမှာ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ စွမ်းအင်ဖြစ်ထွန်း ဖွံ့ ဖြိုးရေးဟာ အင်မတန် ရှုပ်ထွေးလို့ ဖြစ်တယ် ။ လူတို့ ရဲ့ ခံစားမှုဆိုတာ တာမှဟုတ်တာမဟုတ်လို့ ၊ ခံစားမှုကို မူတည်ပြီး ကျင့် လို့ မဖြစ်ဖူး ။ ဘုန်းကြီးတွေရဲ့ တာသာရေးအသွင် ဟာ ကျင့် ပုံကျင့် နည်းပေါ့။ သွားပြင်လိုက်ရင် သူ့ ဂိုဏ်းကဟာ ဟုတ်မှာ မဟုတ်တော့ ဖူး ။ ဂိုဏ်းတိုင်းဂိုဏ်း တိုင်းမှာ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေက ဦးစီးနာယက ပြုနေကြတာဖြစ်ပြီး ၊ ဂိုဏ်းတိုင်းဂိုဏ်းတိုင်းမှာပဲ တရားအလင်းရ ကုန်ကြတဲ့ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေ ဆိုတာ နည်းတာမဟုတ်ဘူး ။ တယ်ဂိုဏ်းက ကျင့် ပုံကျင့် နည်းဖြစ်ဖြစ် ၊ တယ်လူမှ ပေါ့ပေါ့တန်တန် မပြင်ဝံ့ ကြဖူး ။ အစိုးကျင့် ခင်ဆရာကလေးတစ်ယောက်အနေနဲ့ တာဘုန်းတန်ခိုးများရှိလို့ ၊ အရှင်သခင်ကိုတောင် ပမာမထားပဲ ၊ ဘုရားကျင့်တဲ့ဂိုဏ်းကို ပြင်ဝံ့ လာရတာလဲ ။

တကယ်လို့ တကယ် ကို ပြင်လို့ ရစတမ်းဆိုရင် ၊ အဲဒီတိုက် ဟုတ်ဦးမှာတဲ့လား ။ အရေခြုံအစိုးကျင့် ခင်ဆိုတာ သံသံကွဲကွဲ ဝေခွဲလို့ ရတာချည်း ဖြစ်တယ် ။

### “ဂန္တီ ရတံခါး ” နေရာယူခြင်း

“ဂန္တီ ရတံခါး ” နေရာယူခြင်းကို “ဂန္တီ ရ တံခါးတစ်ပေါက်” လို့ ခေါ်တာလဲရှိတယ်။ ( ဓာတ်လုံး ကျမ်း) ၊ (တရားကျမ်းတော်) ၊ (ရုပ်နာမ်လမ်း ညွှန်တော်) ကျမ်းစာအုပ်တွေထဲမှာ ၊ ဒီဝေါဟာရကိုတွေ့ ကောင်းတွေ့ လိမ့် မယ် ။ ဒီတော့ ယင်းဟာ တာ တဲ့ လဲ ။ အစိုးကျင့် ခင်ဆရာများစွာတို့ ဟာ ရှင်းအောင် မပြော တတ်ကြပူး ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သာမန်အစိုးကျင့် ခင်ဆရာတို့ အဆင် အနေနဲ့ လုံးလုံးကို မြင်မှမမြင် ရပဲကိုး ၊ မြင်ပိုင်ခွင့် လဲ မရှိပဲကိုး ။ ကျင့် သူတို့ အနေနဲ့ မြင်ချင်ရင် ၊ ပညာစက္ခုအာရုံအထက်အဆင့် ထက် မနိမ့် မှ တွေ့ ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ သာမန်အစိုးကျင့် ခင် ဆရာတို့ ဟာ ဒီအဆင့် မရှိကြလို့ ၊ မတွေ့ ကြရပူး ။ “ဂန္တီ ရတံခါး ” ဆိုတာ တာလဲ ။ တစ်ပေါက် ဆိုတာ တယ်မှာလဲ ။ တယ်လိုလုပ် နေရာယူသလဲဆိုတာတို့ နဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျင့် ပွားရေးလောကမှာ တစ် လျှောက်လုံး စူးစမ်းလာခဲ့ ကြတယ် ။ (ဓာတ်လုံးကျမ်း) ၊ (တရားကျမ်းတော်) ၊ (ရုပ်နာမ်လမ်း ညွှန်တော်) ကျမ်းတို့ ကို ကြည့် ရင် ၊ သင်ခုလို တွေ့ လာရလိမ့် မယ် ။ သူတို့ ဟာက သဘောတရားဆန်ဆန်လောက်သာ ဆွေးနွေးနေကြတာဖြစ်ပြီး ၊ သရုပ် သကန် အမှန်ကို အလျှင်းကို မပြောပဲနေတာ ။ ဒါကြောင့် ဖိုလို့ ဆွေးနွေးလေ-ဆွေးနွေးလေ ၊ နဝေတိမ်တောင် ဖြစ်ရလေ ဖြစ်နေရတာပေါ့ ။ ဒါက တယ်ရှင်းနိုင်ပါ့ မလဲ ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သရုပ်သကန်အမှန်ကို လူတွေ့ကို မသိစေချင်လို့ ကိုး ။

ကျွန်တော်ပြောရဦးမယ် ၊ သင်က ကျွန်တော်တို့ မွေစကြာတရားတော် သားတပည့် ဖြစ်လို့ မှာထားရဦးမယ် ။ ဗရုတ် အစိုးကျင့် ခင်စာအုပ်တွေကို တယ်တော့ မှ မကြည့် လေနဲ့ ။ အထက်က ပြောခဲ့ တဲ့ ရှေးဟောင်းစာအုပ်တွေကို ဆိုလိုတာ မဟုတ်ပူး ၊ ခုလူတွေရေးတဲ့ အရေခြုံအစိုးကျင့် ခင် စာအုပ်တွေကို ပြောတာ ။ လှန်တောင် မကြည့် လေနဲ့ ။ မတော်တဆ ၊ “အမယ် ဒီစကားက လမ်းကျသားပဲ ” ဆိုတဲ့ အာရုံစိတ်ထဲမှာ ပေါ်လာတာနဲ့ တပြိုင်နက် ၊ စာအုပ်ထဲမှာ မှီနေတဲ့ တိရစ္ဆာန်က သင် ဒီအတွေးနဲ့ အတူ သင် ကိုယ်ပေါ်ကို တက်လာမှာဖြစ်တယ် ။ စာအုပ်များစွာတို့ ဟာ အပမာတိရစ္ဆာန်တို့ ရဲ့ ကြိုးဆွဲ-ကြိုးကိုင်မှုအရ ၊ လူတွေရဲ့ ဂုဏ် ပကာသနစိတ်တွေကို စေစားပြီး ရေးထားတာတွေဖြစ်တယ် ။ အရေခြုံအစိုးကျင့် ခင်စာအုပ်တွေဟာ နည်းတာ မဟုတ်ပူး ။ တော်တော်ကို များတာ ။ လူများစွာတို့ဟာ တာဝန်မဲ့ သူပီပီ ။

အပူဖိုဟာတွေကိုရော ၊ ဗရုတ်တွေကိုပါ အကုန်ထည့် ရေးကြတယ် ။ အထက်ကဆိုခဲ့ တဲ့ ရှေးဟောင်းစာအုပ်တွေကို ဖြစ်စေ ၊ ဒိပြင်သက်ဆိုင် ရာ စာအုပ်တွေကိုဖြစ်စေ ၊ ယေဘုယျအားဖြင့် မကြည့် တာ ကောင်းတယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ တစ်ခုတည်းသောကျင့် ခဲ့ကိုသာ တစ်စိုက်မတ်မတ် ကျင့် ရေး ပြဿနာနဲ့ စပ်နှယ်နေလို့ဖြစ်တယ် ။

တရုတ်ပြည်အစိုးကျင့် ခဲ့အသင်းက ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ကျွန်တော် ကိုအကြောင်းတစ် ရပ်ပြောဖူးတယ် ၊ ကျွန်တော်လဲရယ်လို့ကိရတာ မပြောနဲ့ တော့ ။ ပီကင်းမှာလူတစ်ယောက်ရှိ တယ်တဲ့ ။ အစိုးကျင့် ခဲ့ ပောပြောပွဲတွေကို အမြဲတက်လေ့ ရှိတယ်တဲ့ ။ နားထောင်ပါများတော့ လက်စသပ်တော့ အစိုးကျင့် ခဲ့ဆိုတာ ဒါတွေပဲကိုးလို့ ထင်လာတယ်တဲ့ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ အကုန်လုံး ဒီအဆင့် ထဲမှာချည်းဆိုတော့ ၊ ပြောတာတွေ ကလဲ ဒါတွေချည်းကို ။ ဒိပြင် အရေခြုံအစိုးကျင့် ခဲ့ဆရာတွေလို့ ၊ သူကလဲ အစိုးကျင့် ခဲ့ အနက် သဘောဆိုတာ ဒီလောက်ပဲကိုးလို့ ထင်နေတာပေါ့ ။ ဒါနဲ့ သူကလဲ အစိုးကျင့် ခဲ့စာအုပ်ရေးဖို့ စိတ်ကူးပေါက်လာရော ။ တဆိတ်လောက် ခြင်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ၊ ကျင့် သူမဟုတ်သူတစ်ယောက်က အစိုးကျင့် ခဲ့စာအုပ်ရေးမလို့ တဲ့ ။ ကနေ့ အစိုးကျင့် ခဲ့စာအုပ်ဆိုတာတွေဟာ ဒီလူက ဟိုလူ ကို ကူးချ ၊ ဟိုလူက ဒီလူ ကို ကူးချနဲ့ ကူးချနေကြတာ တွေကိုး ။ သူရေးရင်း-ရေးရင်းနဲ့ ၊ “ဂန္ထီရတံခါး ” အကြောင်းလဲရောက်ရော တယ်လို့ရေးရမှန်း မသိတော့ မှုး ။ “ဂန္ထီရတံခါး ” အကြောင်း တယ်သူသိပါ လိမ့် ။ တကယ် အစိုးကျင့် ခဲ့ဆရာတွေ ဆိုရင်လဲ နားလည်တဲ့ လူ တယ်နှစ်ယောက်မှ ရှိတာမဟုတ်ဖူး ။ ဒါနဲ့ အရေခြုံအစိုးကျင့် ခဲ့ဆရာ တစ်ယောက်ကို သူက သွားမေးမိတယ် ၊ အရေခြုံမှန်း မသိပဲကိုး ။ သူ ကိုယ်၌ကိုယ်ကလဲ အစိုးကျင့် ခဲ့ နားမလည်ပဲကိုး ။ အမေးခံရတဲ့ အစိုးကျင့် ခဲ့ဆရာအနေနဲ့ မဖြေနိုင်ရင် ၊ သူအရေခြုံဖြစ်မှန်း ပေါ်ကုန်မှာ မဟုတ်လား ။ ဒါ ကြောင့် သူကလဲ ပြီးရဲတယ် ၊ “ဂန္ထီရတံခါး ”တစ်ပေါက် ဆိုတာ ကျင့်ပယ်ထိပ်မှာတဲ့ ။ တယ် လောက်ရယ်ဖို့ ကောင်း လိုက်သလဲလို့ ။ ရယ်မနေကြနဲ့ ၊ ဒီစာအုပ်တောင် အရပ်ထဲမှာ ထွက်နေပြီ ။ ကနေ့ အစိုးကျင့် ခဲ့ စာအုပ် တွေ ခုလောက်ရယ်ခရာကောင်းတဲ့ အဖြစ်ရောက်နေကြပြီဆိုတာကို ပြနေတာလေ ။ ဒီတော့ ဒီစာအုပ်တွေ ကြည့် နေလို့ ဘာအသုံးကျမှာလဲ ။ ဒုက္ခရောက်ဖို့ ကလွဲလို့ ဘာမှအသုံးကျမှာ မဟုတ်ဖူး ။

“ဂန္ထီရတံခါး ” နေရာယူခြင်းဆိုတာ ဘာတဲ့ လဲ ။ လောကီတွင်း ကျင့် ရေးမှာ ၊ အလတ်အဆင့် အထက်ကို ရောက်တဲ့ အခါ ၊ တနည်းဆိုတော့ လောကီတွင်းကျင့် ရေးရဲ့ အဆင့် မြင့် မှာ ကျင့် လာ တဲ့ အခါ ၊ မူလသူငယ် စပေါ်လာရော ၊ မူလသူငယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ပြောနေကြတဲ့ သူငယ်လေးနဲ့ မတူဖူး ။ သူငယ်လေးက သိပ်ငယ်တာ ။ ခုန်လို့ပေါက်လို့ကိရနဲ့ သိပ်ဆော့ တာ ။ မူလသူငယ်ကတော့ မလှုပ်မယှက်နေ တာ ။ မူလနတ်ကသွားပြီး အုပ်ထိန်းခြင်းမပြုသမျှ ၊ သူ ဟာသူ ပဒုမ္မာကြာပေါ်မှာ တင်ပျင်ခွေထိုင် ၊ လက်နှစ်ဖက်

က လက်ချောင်းကလေးများကို လက်မထိပ်ချင်းထိ လက်ဆင့် ထိုး မုဒြာအနေအထားမှာထားပြီး မလှုပ်မယှက် ထိုင်နေမှာ ဖြစ်တယ် ။ မူလသူငယ်ဟာ ဓာတ်လုံးလယ်မှာ ပေါက်ပွားလာတာဖြစ်ပြီး ၊ အလွန်အမင်းငယ်လှတဲ့ လောကဓာတ်ငယ်အဖြစ်က အပ်ဖျားထက်တောင် ငယ်တုန်းကတည်းက သူ့ ကို မြင်နိုင်နေပြီ ။

ပြီးတော့ ပြဿနာတစ်ခုကို ရှင်းအောင်ပြောထားရဦးမယ် ၊ တကယ် ဓာတ်လုံးလယ်ဆိုတာ တစ်ကွက်ပဲရှိတယ် ၊ မိုက်အောက်ပိုင်းမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဗွေ့ ယင်း (Huiyin) အမှတ်နေရာအထက် ၊ လူ့ ဓန္ဒာအတွင်း ရှိ မိုက်အောက်ဖက်နေရာဟာ ဒီလယ်ကွက်ပေါ့ ။ သိဒ္ဓိတွေ အများကြီး ၊ ခွမ်းအင်တွေ အများကြီး ၊ အတတ်သ တောလို ဟာမျိုးတွေ အများကြီးတို့ အပြင် ၊ ဓမ္မကာယ ၊ မူလသူငယ် ၊ သူငယ်လေးတို့ ရော ၊ များမြောက်လှတဲ့ သက်ရှိတို့ ပါ ဒီလယ်ကနေ ပေါက်ပွားလာကြတာချည်း ဖြစ်တယ် ။

အတိတ်ကကျင့် ကြံသူ တချို့ တလေအနေနဲ့ ဘယ်လိုပြောကြသလဲဆိုတော့ ၊ အထက်ဓာတ်လုံး လယ်-အလယ်ဓာတ်လုံးလယ်-အောက်ဓာတ်လုံးလယ်ရယ်လို့ ဆိုကြတယ်။ ခုလိုပြောတာမှားကြောင်းကျွန်တော် ပြောထားအပ်ပါတယ် ။ တချို့ ကလဲ သူတို့ ဆရာသခင်တွေက သူတို့ ကို အဲဒီလို သင်ပေးလာခဲ့ ကြတာ မျိုးဆက် တွေတောင် အများကြီး ရှိနေပြီ ။ စာအုပ်တွေထဲမှာလဲ အဲဒီလို ရေးထားကြတာပဲလို့ ဆိုတယ် ။ ကျွန်တော် ပြော မယ် ၊ ဖွဲ့နဲ့ ဆန်ကွဲဆိုတာမျိုးတွေဟာ ရှေးခေတ်ကတည်းက ရှိနေတာ ။ နှစ်ပေါင်းတယ် လောက်ကြာအောင် ဆက်ခံခဲ့ ပြီဆိုတာကိုတင် ကြည့် မနေနဲ့ ၊ သူ့ ဟာက မှန်ချင်မှမှန်မှာ ။ လောကီတွင်း ကျင့် နည်းကလေးတွေ ဆိုရင်လဲ သာမန်လူတွေကြားမှာ တစ်လျှောက်လုံး ပြန့် ပွားလာခဲ့ တာပဲ ၊ ဒါပေမယ့်လို့ ဒီကျင့် နည်းကလေးတွေ ဟာ ကျင့် လို့ ဖြစ်မြောက်မှာ မဟုတ်ဖူး ၊ တာမှလဲ ဟုတ်တာမဟုတ်ဖူး ။ အထက် ဓာတ်လုံးလယ် ၊ အလယ်ဓာတ်လုံးလယ် ၊ အောက်ဓာတ်လုံးလယ်ရယ်လို့ ခေါ်ကြတာ တခြားကြောင့် မဟုတ်ဖူး ။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ ၊ ဓာတ်လုံးပေါ်နိုင်တဲ့ နေရာဆိုရင် ဓာတ်လုံးလယ် ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။ ရယ်စရာ ဖြစ်မနေ လား ။ အကြင်သူရဲ့ အာရုံကို တစ်နေရာရာမှာ ခူးစိုက်ထားလိုက် ၊ အချိန်ကြာလာတဲ့ အခါကျရင် ၊ ခွမ်းအင်အိုင် အဲဒါ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ၊ ဓာတ်လုံးတည်လာမှာဖြစ်တယ် ။ မယုံရင် သင့် အာရုံကို လက်မောင်းမှာ ခူးစိုက်ထား ၊ အဲဒီလို ချည်း စိတ်ကိုထိန်းထား ၊ ကြာတော့ ဓာတ်လုံး ဖြစ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် မိုလို့ တချို့ က ခုလို အဖြစ်ကို တွေ့ ရတာနဲ့ ၊ နေရာတကာ ဓာတ်လုံးလယ်တွေချည်းပေါ့လို့ ဆိုလာတာဖြစ်တယ် ၊ သာပြီးတော့ ရယ် စရာကောင်းတာပေါ့ ။ ဓာတ်လုံးဖြစ်လာရင် ဓာတ်လုံးလယ်ပေါ့ လို့ ထင်နေရာတာကိုး။ စင်စစ်ယင်းဟာ ဓာတ်လုံး သာဖြစ်တယ် ၊ လယ်မဟုတ်ဖူး ။ တကယ်လို့ နေရာတကာ ဓာတ်လုံးတွေပေါ့လို့ ဖြစ်စေ ၊ အထက်ဓာတ်လုံး- အလယ်ဓာတ်လုံး-အောက်ဓာတ်လုံး ရယ်လို့ ဖြစ်စေပြောရင် ၊ တော်သေးတာပေါ့ ။ ဒါပေမယ့်လို့ များမြောက်လှ တဲ့ တရားတွေ တကယ်တမ်း ပေါက်ပွားနိုင်တဲ့လယ်ကတော့ တစ်ကွက်ပဲရှိတယ် ။ အဲဒါကတော့ မိုက်အောက်ပိုင်း

က လယ်ကွက်ပေါ့ ။ ဒါ့ ကြောင့် အထက်ဓာတ်လုံးလယ်-အလယ်ဓာတ်လုံးလယ်-အောက်ဓာတ်လုံးလယ်လို့ ဆိုတာ မှားတာပေါ့။ လူ့ အာရုံကို တစ်နေရာမှာ စူးစိုက်ထား ၊ ကြာရင် ဓာတ်လုံးဖြစ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။

မူလသုဿယာ မိုက်အောက်ပိုင်းရှိ ဒီဓာတ်လုံးလယ်ကနေ ပေါက်ပွားလာပြီး ၊ တဖြည်းဖြည်း ကြီး-ကြီးလာမှာဖြစ်တယ် ။ ပင်ပေါင်တောအရွယ်ရောက်တဲ့ အခါ ၊ တကိုယ်လုံးရဲ့ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ဟာ နှာခေါင်းတို့၊ မျက်စိတို့ ကအစ ဝီပီပြင်ပြင် ဖြစ်လာရော ။ ပင်ပေါင်တောအရွယ်လျှောက်လောက်ရောက်တာနဲ့ တချိန်တည်းမှာ ၊ သူ့ ကိုယ်ဘေးမှာ ပူဖောင်းကလေးတစ်ခုပေါ်လာပြီး ၊ သူနဲ့ အတူ ကြီးလာရော ။ မူလသုဿယာအနေနဲ့ (၄) လက်မ အရွယ်လောက် ရောက်တဲ့ အခါ ၊ ပဒုမ္မာကြာပွင့် ဖတ်တစ်ဖတ်ပေါ်လာရော ။ (၅) လက်မ (၆) လက်မ အရွယ် လောက်ရောက်လာတဲ့ အခါ ၊ ပွင့် ဖတ်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် နံ့လာပြီး ၊ ကြာပွင့်တစ်ထပ် ပေါ်လာရော ။ ရွှေ ရောင်ကြာခွက်ထဲမှာ ရွှေရောင်တဝင်းဝင်းလက်နေတဲ့ မူလသုဿယာထိုင်နေတာ သိပ်လှတာပဲ ။ အဲဒါဟာ ဝဇီရ မပျက်ကာယပေါ့။ ပုဒ္ဂိုလ်က ပုဒ္ဂကာယလို့ ခေါ်ပြီး ၊ “တောက်” ဂိုဏ်းက မူလသုဿယာလို့ ခေါ်တယ် ။

ကျွန်တော်တို့ ဒီဂိုဏ်းက ကာယနှစ်မျိုးစလုံးကို ကျင့် တာ ၊ နှစ်မျိုးစလုံးကိုယူမှာ ။ ပင်ကိုယ် ကာယကိုလဲတဖြစ် ပြောင်းလဲလာစေမှာဖြစ်တယ် ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ ပုဒ္ဂကာယဆိုတာ မျိုးဟာသာမန်လူ တွေကြားမှာ ပြလို့ ရ တာမဟုတ်ဘူး ။ မနည်းကြီးကို နင်းကန်အားစိုက်ပါမှ ပုံပန်းသဏ္ဍာန် ပေါ်လာနိုင်စေမှာဖြစ် တယ် ။ သူ့ အလင်းပုံရိပ် ကို သာမန်လူတို့ ရဲ့ မျက်စိနဲ့ မြင် လာရနိုင်စေမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ ဒီကိုယ်ခန္ဓာဟာ တဖြစ်လဲပြီးတဲ့ အခါ ၊ သာမန်လူတွေကြားမှာ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာနဲ့ အတူတူလို ဖြစ်လာရော ။ ဒီကိုယ် ခန္ဓာအနေနဲ့ ဟင်းလင်းပြင်တစ်ခုနဲ့ တစ်ခုကြားမှာဖြတ်သန်း သွားနိုင်လာနိုင်နေပြီ ဖြစ်ပေမယ့် ၊ သာမန်လူတွေ ကတော့ သိမှာ မဟုတ်ဘူး ။ မူလသုဿယာအနေနဲ့ လေးငါးလက်မ အရွယ်လောက် ရောက်လာတဲ့ အခါ ၊ လေပူဖောင်းလဲ အဲဒီလောက် ကြီးလာပြီး ၊ ထုတ်ချင်းပေါက်မြင်ရတဲ့ လေ တောလုံးလို့ ဖြစ်လာရော ။ မူလသုဿယာကတော့ မလှုပ်မယှက် တရားထိုင်နေတာပေါ့ ။ အဲဒီအခါကျရင် လေ တောလုံးက ဓာတ်လုံးလယ်ကနေ ထွက်လာတော့ မှာဖြစ်တယ် ။ ယင်းကရင်မာလာနေမှကိုး၊ “သီးမှည့်ညှာကြွေ” ကြွေလာမှကိုး၊ ဒီတော့ တက်လာတော့မှာပေါ့ ။ တက်တဲ့ ဖြစ်စဉ်က သိပ်နေတာ ၊ ဒါပေမယ့် သူ့ရွှေ လျားနေတာကိုတော့ နေ့ တိုင်းတွေ့ ရနိုင် တယ် ။ ယင်းဟာ တဖြည်းဖြည်း-တဖြည်းဖြည်း တက်လာပါလေရော၊ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ သေသေချာချာ သတိကပ် ကြည့် ရင် ၊ ယင်းရှိနေမှန်း ခံစားမိနိုင်တယ် ။

(ရင်ညွန့် က) ထန်ကျုံး (Tanzhong) အမှတ်နေရာကို ရောက်တဲ့ အခါ ၊ လေတောလုံးက အဲဒီမှာ ဓဏတဖြုတ် လောက်နေမှာဖြစ်တယ် ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ လူ့ခန္ဓာကိုယ်က အဆီအနှစ်အနေနဲ့ ဥစ္စာတွေ အများကြီးအနေနဲ့ (နှလုံးကလဲအဲဒီမှာကိုး)အဲဒီ လေပူဖောင်းထဲမှာ အရာစုတစ်ရပ် ဖြစ်လာစေမှာမို့လို့ဖြစ်တယ် ။ အဆီ အနှစ်တွေကို လေပူဖောင်းထဲ ဖြည့် ပေးသွားမှာဖြစ်တယ် ။ အချိန်ပိုင်းတစ်ခုခုနဲ့ လွန်တဲ့ အခါ ၊ ယင်းဟာ

ထပ် တက်ပြန်ရော ။ လည်ချောင်းကို ဖြတ်ကျော်တဲ့ အခါ ၊ သွေးကြောတွေ ဆိုး သလိုလို ဖောင်းကြွလာသလိုလို မချို မဆံ့ ခံစားရလောက်အောင် လည်ပင်းအင်္ဂါ လာတတ်တယ် ။ အဲဒီလို တစ်ရက်နှစ်ရက် လောက် ခံရလဲပြီး ရော၊ လေပူဖောင်းဟာ ဦးထိပ်ကိုရောက်လာပါလေရော ။ အဲဒါကို ကျွန်တော်တို့ က “နီဝမ်” ရောက်ပြီလို့ ခေါ်တယ် ။ “နီဝမ်” ရောက်ပြီလို့ ပြောသာပြောရတယ် ။ စင်စစ်ယင်းဟာ သင့် ခေါင်းတစ်ခုလုံးနဲ့ အရွယ်ချင်းတူနေပြီဖြစ်တာမို့ ။ တစ်ခေါင်းလုံး ပြည့်တင်းလာသလို ခံစားမိလိမ့် မယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ “နီဝမ်” ဟာ လူ့ အသက်အဖို့ အင်မတန် အရေး ပါတဲ့ နေရာဖြစ်လို့ ကို ။ ယင်းရဲ့ အဆီအနှစ်တို့ ဟာလဲ လေပူဖောင်းထဲမှာ ဖြစ်တည်လာရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီနောက်မှာ လေပူဖောင်းဟာ ဒိဗ္ဗစက္ခုလမ်းကြောင်းကနေ အပြင်ကို တိုးထွက်လာလိမ့် မယ် ။ ဒါလဲ သိပ်အခံရကျပ်ပေါ့ ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု တင်းကျပ်နာလာလိမ့် မယ် ။ မျက်စိလဲဟောက်လာ မှာဖြစ်တယ် ။ ယင်းအပြင်ကို တိုးထွက်လာတော့မှ ။ နဖူးမှာတွဲလောင်းဖြစ်နေမှာ ဖြစ်တယ်၊ နားသယ်လဲ တောင် လိမ့်မယ်၊ အဲဒါကို “ဂန္တီရတံခါးနေရာယူခြင်း” လို့ခေါ်တယ်၊ အဲဒီမှာတွဲလောင်းဖြစ်နေပြီလေ။

ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့်သူတို့ ဟာ အဲဒီအခါကျရင် မမြင်ရတော့ မှ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ။ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းနဲ့ “တောက်” ဂိုဏ်းတို့ ရဲ့ ကျင့် ရေးမှာ ။ “ဂန္တီရတံခါးထဲကဟာတွေကို မြန်နိုင်သမျှမြန်စွာ ဖြစ်ပွားလာစေဖို့ အတွက်တံခါးပွင့်မထားလို့ဖြစ်တယ် ။ ရှေ့ တံခါးရွက်ကြီး နှစ်ခုကိုရော ။ နောက်တံခါးရွက်နှစ်ခုကိုပါ ပိတ်ထား တာကိုး ။ ပီကင်းက ထျန်အန်မင် (အာကာ အေးချမ်းတံခါး) အပေါက်ဝလိုပေါ့ ။ နှစ်ဖက်စလုံးမှာပဲ တံခါးရွက်ကြီး နှစ်ရွက်စီရှိတယ် ။ ယင်းကို မြန်နိုင်သမျှမြန်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာစေဖို့ ။ ပြည့် ဝလာစေဖို့ အတွက် ။ ထူးခြားလွန်းလှတဲ့ အခြေအနေမျိုး မဟုတ်ရင် တံခါးမပွင့် မှ ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု မြင်သူတို့ လဲ အဲဒီအခါကျရင် မမြင်ရတော့ မှ ။ ကြည့် ခွင် မပြုပဲကိုး ။ အဲဒီမှာ ယင်းတွဲလောင်းဖြစ်နေတာ ဘာလုပ်ဖို့လဲ ။ သွေးကြောလေ ကြော အလုံးစုံတို့ ဟာ အဲဒီမှာ ဆုံမိကြတာဖြစ်လေတော့ကာ။ အဲဒီအခါမှာ ယင်းသွေးလေကြောတို့အနေနဲ့ “ဂန္တီရတံခါး” ထဲမှာ တစ်ပတ်ပတ်ပြီး ထွက် သွားကြရမှာ ကိုး ။ “ဂန္တီရတံခါး” ကို ဖြတ်ကြရမှာချည်းကိုး ။ ရည်ရွယ်ချက်က “ဂန္တီရ တံခါး” ထဲမှာ အုတ်မြစ်နည်းနည်းလောက် ထပ်ချပေးသွားဖို့ ။ အရာစုတစ်ခု ဖြစ်လာစေဖို့ ဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ လူ့ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ စကြာ ဝဠာကလေးတစ်ခု ဖြစ်ရလေတော့ ကာ ။ ယင်းဟာ ကမ္ဘာကလေးတစ်ခု ဖြစ်လာရမှာဖြစ် တယ် ။ အထဲမှာ လူ့ အဆီအနှစ်အားလုံး ဖြစ်တည်လာရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ ယင်းဟာ ပစ္စည်းကိရိယာ အဖြစ်သာ ရှိတာမို့ ။ အပြည့် အဝသုံးဖို့ မဖြစ်သေးမှ ။

ဆန်းကြယ်ကျင့် ခင်ဂိုဏ်းမှာတော့ “ဂန္တီရတံခါး ” ကို ဖွင့် ထားတယ် ။ “ဂန္တီရတံခါး ” ကို ထုတ်လွှတ်လိုက်ခက မြန်ပုံမျိုးဖြစ်တယ် ။ နောက်တော့ တပြည်းပြည်း အလုံးဖြစ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် မိုလို့ တံခါးနှစ်ဖက်စလုံး ဖွင့် ထားတယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ။ ဆန်းကြယ်ကျင့် ခင်က ဘုရား ကျင့် တာလဲမဟုတ် ။ “တောက်” ကျင့် တာလဲ မဟုတ်လို့ ။ ကိုယ့် ဟာကိုယ် ကာကွယ်ကြရတယ် ။ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းနဲ့

“တောက်” ဂိုဏ်းတို့ ကတော့ ဆရာသခင်တွေ အောနေတာမို့ ၊ သင့် ကို ကောင်းကောင်းကာကွယ် စောင့်ရှောက်နိုင်ကြတယ် ၊ သင်ကိုယ် ဟာကိုယ် တာမှကြည့် နေရမှာ မလိုဘူး ၊ တာမှလဲ ကိစ္စရှိမှာ မဟုတ်ဘူး ။ ဆန်းကြယ်ကျင့် ခင်ကျတော့ မဖြစ်ဘူး ၊ ကိုယ် ဟာကိုယ် ကာကွယ်ကြရတာတယ် ၊ ဒါ ကြောင့် ကိုယ် ဟာကို မြင်နေရ မှဖြစ်မှာ ။ ဒါပေမယ့်လို့ အဲဟိုအခါမှာ ဒိဗ္ဗစက္ခုနဲ့ ကြည့် တဲ့ အခါ ၊ အဝေးကြည့် မှန်ပြောင်းနဲ့ ကြည့် သလိုပဲဖြစ်နေမှာဖြစ်တယ် ။ တစ်လလောက်အတွင်း အရာစုတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ နောက်မှာ ၊ အထဲကို ပြန်ဝင်ရော ။ ခေါင်းထဲ ပြန်ရောက်တဲ့အခါ ၊ “ဂန္ထီရတံခါးနေရာပြောင်းခြင်း” လို့ ခေါ် တယ် ။

ပြန်သွားတဲ့ အခါမှာလဲ တောင် လိုက်-တင်းလိုက်နဲ့ဟာ အခံရခက်လိုက်တာ မပြောနဲ့ တော့ ။ ပြီးရင် ယွီကျင် (Yu Zhen) အမှတ်နေရာကနေ တိုးထွက်လာရော ။ တိုးထွက်ရာမှာလဲ အင်မတန်အခံရကျပ်ပေါ့ ။ ခေါင်းကွဲလှမတတ်ခံလိုက်ရတဲ့နောက် ၊ တခါတည်း ထွက်လာပါလေရော ၊ ထွက်လာတယ်ဆိုရင်ပဲ တခါတည်း ကို ပေါ့ သွားတာပေါ့ ။ ထွက်လာတဲ့ နောက်မှာ ၊ အင်မတန်နက်တဲ့ ဟင်းလင်းပြင်ထဲမှာ တွဲလောင်းဖြစ်နေရော ။ အင်မ တန်နက်တဲ့ ဟင်းလင်းပြင်က ကိုယ်ခန္ဓာအသွင်မှာ တည်ရှိနေတာမို့ ၊ အိပ်တဲ့ အခါ တာမှ ခိုးလိုးခုလု ဖြစ်နေ မှာ မဟုတ်ဘူး ။ ဒါပေမယ့်လို့ တစ်ခုတော့ ရှိတယ် ၊ “ဂန္ထီရတံခါး ” ပထမအကြိမ် နေရာယူတုန်းက ၊ မျက်စိရှေ့ မှာ ခံစားမှုရှိတယ် ။ ယင်းဟာ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်မှာ ဖြစ်ပေမဲ့ ၊ မျက်စိရှေ့ မှာ တစ်ခုခု ကာနေသလို-မုန့်ဝါးဝါး အဖြစ်မျိုး ခံစားမိတတ်တယ် ၊ တစ်မျိုးကြီး နေလို့ မကောင်းဘူး ။ ယွီကျင် အမှတ်နေရာဟာ အင်မတန် အရေးပါတဲ့ ဂိတ်ဝကြီး ဖြစ်တာမို့ ၊ အဲဒီမှာ လဲ အရာစုတစ်ခု ဖြစ်လာမှာဖြစ်တယ် ၊ ပြီးမှ ယင်းဟာအထဲကိုပြန်ဝင်သွားပြန် ရော ။ ဒီ “ဂန္ထီရတံခါး တစ်ပေါက်ဆိုတာ” ၊ စင်စစ် တစ်ပေါက်မဟုတ်ဘူး ။ ယင်းဟာ ကြိမ်ဖန်များစွာ နေရာပြောင်း ရမှာဖြစ်တယ် ။ “နီဝမ်” ကို ပြန်ရောက်တဲ့ နောက်မှာ ၊ ခပြီးတော့ ဆင်းရော ၊ ကိုယ်ခန္ဓာအထဲကနေ အောက်ကိုဆင်းတာ ၊ “မိန့် မင်” အမှတ်နေရာ ရောက်တဲ့ အထိပေါ့ ။ “မိန့် မင်” အမှတ်နေရာမှာလဲ ယင်းက ထွက်လာပြန်ရော ။

လူ့ခန္ဓာက “မိန့် မင်” အမှတ်နေရာဟာ အင်မတိအင်မတန် သော့ချက်ကျတဲ့ ပစာနဒ္ဒါရ ကြီးဖြစ်တယ် ။ “တောက်” ဝါဒီတို့ က ဒွါရလို့ ခေါ်ပြီး ၊ ကျွန်တော်တို့ က ဂိတ်လို့ ခေါ်တယ် ။ ပစာနဂိတ်ကြီး တစ်ခုဖြစ်တယ် ။ တကယ် ကို သံတံခါးကြီးဖြစ်တယ် ။ အထပ်တွေ များမြောက်လှတဲ့ သံတံခါးတွေ ဖြစ်တယ် ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း၊ လူ့ခန္ဓာဟာ တစ်ထပ်စီ တစ်လွှာစီ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ခုမံသခန္ဓာကလာပ်စည်းက တစ်ထပ် ၊ အထဲက မော်လီကျူးက တစ်ထပ်ပေါ့ ။ အနုဖြူ ၊ ပရိတွန် ၊ အီလက်ထရွန် ၊ အတိုင်းမသိသေးလှ- အတိုင်းမသိ သေးငယ်လှ- အတိုင်း မသိ သေးမွဲလှတဲ့ အနုစိတ်ဖြူ တို့ ကနေ အလွန်အမင်း သေးမျှင် လှတဲ့ ဖြူတို့ အထိ ၊ မျက်နှာပြင်တိုင်းမှာဘဲ၊ တံခါးတွေ ဆိုတာ တစ်ထပ်စီတစ်လွှာစီပေါ့ ။ ဒါကြောင့် မိုလို့ များမြောက်လှတဲ့ ခွမ်းအင်တွေ ၊ မြောက်များလှတဲ့ အတတ်သဘောလို ဟာတွေဆိုတာ အဲဒီ သော့ ခတ်ထားတတ်



တံခါးတွေထဲမှာချည်းပေါ့ ။ ဒိပြင်ကျင့် နည်းတွေက ဓာတ်လုံးကျင့် ကြတယ် ။ ဓာတ်လုံး ပေါက်ကွဲတော့ မဲ အခါမှာ ၊ ဦးစွာပထမအားဖြင့် “မိန့် မင်” အမှတ်နေရာကိုပွင့် ကွဲလာစေရမှာဖြစ်တယ် ။ နို့ မဟုတ်ရင် ခွမ်းအင်တွေ ထွက်လာနိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ “ဂန္ထီရတံခါး ” ဟာ “မိန့် မင်” အမှတ်နေရာ မှာ အရာစု ဖြစ်လာတဲ့ နောက်မှာ ၊ ဝင်သွားပြန်ရော ။ ဒီနောက်မှာ မိုက်အောက်ပိုင်းနေရာကို ပြန်ရောက်သွားမှာ ဖြစ်တယ် ။ အဲဒါကို “ဂန္ထီရတံခါး နေရာ ပြန်ရောက်ခြင်း” လို့ ခေါ်တယ် ။

ပြန်ရောက်ခြင်းလို့ ဆိုရာမှာ ၊ “ဂန္ထီရတံခါး ” ဟာ နဂိုနေရာ ပြန်ရောက်တာမဟုတ်ဖူး ။ အဲဒီအခါမှာ ၊ မူလသူငယ်ဟာ တော်တော်ကြီးလာပြီ ၊ လေပူပောင်းက မူလသူငယ်ကို အုပ်ဆောင်းအုပ်သလို အုပ် ထားလိမ့် မယ် ၊ ထုပ်ထားလိမ့် မယ် ။ မူလသူငယ်နဲ့ အတူ သူလဲ တပြည်းပြည်း ကြီးလာနေတာပေါ့ ။ “တောက်” ဂိုဏ်းမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် မူလသူငယ်အနေနဲ့ (၆) နှစ် (၇) နှစ်သားအရွယ်လောက် ရောက်တဲ့ အခါ ၊ ခန္ဓာက ခွာခွင် ပြုရော ။ အဲဒါကို မူလသူငယ် ဖွားမြင်ခြင်းလို့ ခေါ်တယ် ။ မူလနတ်ရဲ့ အုပ်ထိန်းမှုအရ သူဟာ ထွက်လှုပ် ရှားလာနိုင်ရော ။ လူ့ ခန္ဓာကို နေရာမှာတည်ငြိမ်နေစေခြင်းအားဖြင့် ၊ မူလနတ်က ထွက်လာနိုင်တယ် ။ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် မူလသူငယ်အနေနဲ့ ကျင့် သူကိုယ်၌အရွယ်လောက်ထိအောင် ကြီးလာတဲ့ အခါ ၊ အန္တရာယ်မရှိတော့ ဖူး ။ သာမန်အားဖြင့် အဲဒီအခါမှာ ခန္ဓာကနေ အပြင်ကို ထွက်ခွင့် ပြုတယ် ။ မူလသူငယ်ဟာ ကျင့် သူကိုယ်၌ လောက်ထိအောင် ကြီးလာနေပြီ ဖြစ်လေတော့ ကာ ၊ အုပ်ဆောင်းကလဲ (၁) “ဂန္ထီရတံခါး ” ကလဲ ခန္ဓာအပရောက်အောင် ကြီးလာတော့ တာပေါ့ ။ မူလသူငယ်တောင်မှ ခုလောက်ကြီးလာပြီဖြစ်လေတော့ ကာ ၊ ယင်းအနေနဲ့ ကလဲ ခန္ဓာအပထိအောင် ကြီးလာရတော့ တာပေါ့ ။

အများဘာသာတို့ အနေနဲ့ ကျောင်းတိုက်တွေက ဘုရားဆင်းတုတော်တွေကို တွေ့ဖူးကောင်း တွေ့ဖူးကြလိမ့် မယ် ။ ဘုရားဆင်းတုတော်တွေဟာ ခက်ခိုင်းအတွင်းမှာချည်းဖြစ်နေကြတာကို သတိထားမိ ကောင်း ထားမိကြလိမ့် မယ် ။ အထူးသဖြင့် ဘုရားပုံတော်တို့ ဟာ ခက်ခိုင်းတွေထဲမှာချည်း ရောက်နေကြ ၊ ထိုင် နေကြတာကို သတိပြုမိကောင်း ပြုမိကြလိမ့် မယ် ။ ဘုရားပုံတော် များစွာတို့ ဟာ အဲဒီလိုချည်းပဲပေါ့ ။ အထူး သဖြင့် ရှေးဟောင်း ကျောင်းတိုက်တွေက ဘုရားပုံတော်တွေဟာ အဲဒီအတိုင်းချည်းပဲပေါ့ ။ တာပြုလို့ ခက်ခိုင်းထဲ မှာ ထိုင်နေကြရတာလဲ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘယ်လူမှ ရှင်းအောင်မပြောတတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်ပြောပြမယ် ။ “ဂန္ထီရတံခါး ” ဆိုတာ အဲဒါပေါ့ ။ ဒါပေမယ့်လို့ ခုတော့ “ဂန္ထီရတံခါး ” လို့ မခေါ်တော့ ဖူး ။ ကမ္ဘာလို့ ခေါ်တယ် ။ ကမ္ဘာလို့ တိတိကျကျ အပ်ချမတ်ချ ခေါ်လို့ လဲ မဖြစ်သေးဖူး ။ ယင်း အနေနဲ့ က ဒီပစ္စည်းကိရိယာသာ ရှိနေတာကိုး ။ ခက်ရုံလို့ပေါ့ ပစ္စည်းကိရိယာတစ်ခု ရှိနေပေမယ့် ၊ ကုန်လုပ်ခွမ်းအား မရှိသလိုဖြစ်နေရတာပေါ့ ။ ခွမ်းအင်တို့ ၊ ကုန်ကြမ်းတို့ လဲ ရှိပါမှ ၊ ကုန်ထုတ်လုပ်သွားနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ မကြာခင်နှစ်များက ကျင့် သူများစွာ တို့ က ဘယ်လိုပြောကြသလဲဆိုတော့ ။ “ဝါက ဟေဓိသတ္တထက် သိဒ္ဓိမြင် တယ် ။ ဝါက ဘုရားထက် သိဒ္ဓိမြင်

တယ် ” လို့ ဆိုကြတယ် ။ ကြားရသူတွေအဖို့ ဂန္ထီရဆန်လွန်းလှပေါ့ ။ စင်စစ်သူပြောတာ၊ နည်းနည်းမှ ဂန္ထီရမဆန်ပါ။ သိဒ္ဓိတို့ ကို လောကီထဲမှာကတည်းက အင်မတန် အဆင် မြင် နေအောင် တကယ်ကို ကျင့် ထားရမှာ ဖြစ်တယ် ။

ဒီတော့ ကျင့် သူတို့ အနေနဲ့ ဘုရားထက်တောင် မြင် တဲ့ ချိုး တယ် နယ်ကြောင် ပေါ် လာရ သလဲ ။ အခုလို အပေါ်ယံလောက် နားလည်လို့တော့ မဖြစ်ဖူးပေါ့ ။ သူ့ သိဒ္ဓိက အမှန်တကယ် ကို သိပ်မြင် နေမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါကတော့ တခြားကြောင့် မဟုတ်ဖူး ။ သူ့အနေနဲ့ကျင့်တာ အင်မတန်အဆင်မြင်လာလို့ ။ ပေါက်မြောက်လာ- တရားအလင်းရလာတဲ့အခါ ။ သိဒ္ဓိတကယ်ကိုသိပ်မြင်နေမှာဖြစ်တယ် ။ အဲဒီလိုပေါက် မြောက်အောင်မြင်တော့မဲ့ဆဲဆဲမှာ၊ သူ့သိဒ္ဓိကိုသူ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးခံနှုန်းနဲ့တစ်ပါတည်း ဆယ်ချိုးရှစ်ချိုး ချိုးယူ ပြီး၊ သူ့ ဒီကမ္ဘာကို-သူ့ ဒီကိုယ်ပိုင်ကမ္ဘာကို ခွမ်းအင်အဖြစ်ဖြည့် တင်းပေးသွားရမှာဖြစ်တယ် ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ။ ကျင့် သူတို့ ရဲ့ သိဒ္ဓိတို့ ။ အထူးသဖြင့် စိတ်ရည်စိတ်သွေး ခံနှုန်းတို့ ဆိုတာဟာ ။ တစ်သက်တာတဝေရီ မှာ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခအဝဝကို မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် ခံစားပြီးပါမှ ။ ကြမ်းတမ်းခက်ထန်လှတဲ့ ပတ်ဝန်း ကျင် မှာ၊ အမျိုးမျိုး စမ်းသပ်သံခဲအတင်ခံခဲ ပြီးပါမှ ရရှိလာတာဖြစ်တယ် ။ ဒါ့ ကြောင့် ယင်းတို့ ဟာ အဖိုးအနန္တ ထိုက်တန်လှ ပါပေတယ် ။ သူ့ ကမ္ဘာကို ခုလောက်အဖိုးထိုက်တန်လှတာတွေ ဆယ်ချိုးရှစ်ချိုးနဲ့ ဖြည့် ဆည်းပေးထားလေ တော့ ကာ ။ ပေါက်မြောက်အောင်မြင်လာတဲ့တစ်နေ့ကျရင် ။ ဘာလိုချင်-လိုချင် ။ လက်ဖြန့် လိုက်ပြီးရော ။ လိုချင်တာ ရသလို-လုပ်ချင်တာလဲ လုပ်လို့ ရလာပေါ့ ။ သူ့ ကမ္ဘာထဲမှာ ဘာမဆို ရှိပေါ့ ။ ဒါက သူ့ တန်ခိုးဣန္ဒြိယဒိတွေကိုး ။ ကိုယ် ဟာကိုယ် ဆင်းရဲဒုက္ခခံကျင့် ရင်း ရထားတာတွေကိုး ။

ခုလိုခွမ်းအင်မျိုးဟာ ဘာမဆို စိတ်ကြိုက်ဖန်တီးလို့ ရတာမို့ ။ ဘုရားအနေနဲ့ ဘာလိုချင်-လိုချင် ။ တာစားချင်-စားချင် ။ တာကစားချင်-ကစားချင် ။ အကုန်ပြည့် ခံပြီးသားချည်းပေါ့ ။ ဒါက သူ့ ဟာသူ ကျင့် လို့ ရထားတာတွေ ကိုး ။ ဗုဒ္ဓအဆင့် နေရာကိုး ။ ဒါတွေမရှိရင် ပေါက်မြောက်အောင်မြင်နိုင်မှာ မဟုတ်ဖူးလေ ။ အဲဒီအခါကျရင် ။ ယင်းကို သူ့ ကိုယ်ပိုင်ကမ္ဘာလို့ ခေါ်နိုင်ပြီ ။ မိမိကျင့် စဉ် ပြီးပြည့် ခံရေး-တရားတော်ရင်ဝယ် ရရှိရေးတို့ကို ကျန်တဲ့ ခွမ်းအင် ဆယ်ချိုးနှစ်ချိုးနဲ့ ဆက် ပြီးကျင့် သွားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဆယ်ချိုးနှစ်ချိုးသာ ကျန်ပေမယ့် ။ ခန္ဓာကိုယ်ကိုသော့ခတ်မထားတော့ဖူးလေ ။ ပြီးတော့ကိုယ်ခန္ဓာကို ဆောင်ထားလဲရတယ် ။ ဆောင်မထားလဲ ရတယ် ။ ဆောင်ဆောင်-မဆောင်ဆောင် ။ ခန္ဓာကိုယ်ကို ခွမ်းအင်မြင် ဝတ္ထုတွေနဲ့ တစ်ဖြစ်ပြီး နေပြီဖြစ်လို့ ။ ဘုန်းတန်ခိုးတော် အနန္တ ပြုလာနိုင်နေပြီပေါ့ ။ သာမန်လူတွေကြားမှာ ကျင့် နေတုန်းကတော့ သော့ ခတ်ထားရလို့ ။ အခွမ်းအစ တယ်လောက်မှရှိတာမဟုတ်ဖူး ။ သိဒ္ဓိဆိုရင်လဲ တယ် လောက်မြင်နေနေ ။ အချုပ် အခြယ် ခံနေရတာချည်းဖြစ်တယ် ။ ခုတော့ မတူတော့ တူးပေါ့ ။

# ပဉ္စမ ပို့ချချက်

## ဓမ္မစကြာ ပုံသွင်

ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကြီးရဲ့ အမှတ်သင်္ကေတဟာ ဓမ္မစကြာဖြစ်တယ်။ ဒီဓမ္မစကြာဟာ လည်နေတာ ၊ ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မစကြာတံဆိပ်ကလေးလဲ လည်နေတာ ဆိုတာကို စွမ်းအင် ရှိသူတို့ တွေ့ကြရမှာဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့က စကြာဝဠာရဲ့ သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီ ဆိုတဲ့ ထူး နဲ့ အညီ၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကျင့်ကြံအားထုတ်မှုကို လမ်းညွှန်နေတာ ဖြစ်တယ်။ စကြာဝဠာ ဖွံ့ဖြိုးရင် သန်ရေး သဘော တရားအရ ကျင့်နေတာမို့ ၊ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် တာ အင်မတန် ကို ကြီးမားလှပါပေတယ်။ တစ်စုံ တစ်ခုသော အဓိပ္ပာယ်အရ ပြောရရင် ၊ ဒီဓမ္မစကြာ ပုံဟာ စကြာဝဠာရဲ့ အကျဉ်းချုပ် ပုံသွင်ဖြစ်တယ်။ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းက ဆယ်မျက်နှာ ကမ္ဘာကို စကြာဝဠာခံယူချက်အဖြစ်လက်ခံထားတယ် ၊ လေးမျက်နှာ-ရှစ်တက်နဲ့ ရှစ်ရပ်ပေါ့ ၊ သူ့ အပေါ်နဲ့ အောက်က စွမ်းရည်တိုင်ကို တချို့က မြင်ကောင်းမြင်ကြလိမ့် မယ်။ အပေါ်နဲ့ အောက်ပါ ထည့်တွက်ရင် ၊ ဆယ်မျက်နှာကမ္ဘာ အတိကိုဖြစ်လာပေါ့ ၊ ဒီစကြာဝဠာ ဖြစ်လာပေါ့ ။ ယင်းက ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းရဲ့ စကြာ ဝဠာ အကျဉ်းချုပ် ခံယူချက်ကို ကိုယ်စားပြုနေတယ်။

မှန်တယ် ၊ ဒီစကြာဝဠာမှာ ကျွန်တော်တို့ ရဲ့ နဂါးငွေ့ တန်း ကြယ်စုကြီး အပါအဝင်-ကြယ်စုတွေ ဆိုတာ ဒုနဲ့ဒေး ပေါ့။ စကြာဝဠာကြီး တစ်ခုလုံးဟာ လှုပ်ရှားနေတယ်။ စကြာဝဠာကြီး တစ်ခုလုံးက ကြယ်စုတွေ အားလုံးလဲ လှုပ်ရှားနေကြတာချည်း ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် မိုလို့ ဒီပုံထဲက “ထိုက်ကို” ပုံနဲ့ ဥ ကလေးတို့ လဲ လည်နေကြတာပဲ ၊ ဓမ္မစကြာ တစ်ခုလုံးလဲ လည်နေတာပဲ။ အလယ် ဥ က ကြီးလဲ လည်နေတာပဲ။ တစ်စုံတစ်ခုသော သဘောအရ ပြောရရင်၊ ဒါက ကျွန်တော်တို့ နဂါးငွေ့ တန်း ကြယ်စု ကြီးကို သရုပ်ဆောင်နေတယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာ ကျွန်တော်တို့ က ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းမိုလို့ ၊ ဗဟိုမှာက ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းရဲ့ သင်္ကေတဖြစ်တယ် ၊ ဒါက အပေါ်ယံကနေ မြင်ရတာ။ အရာခပ်သိမ်းတို့ ဟာ တစ်ခြားဟင်းလင်းပြင်တွေမှာလဲ တည်ရှိမှုသဏ္ဍာန်တွေ ရှိနေကြတာမို့ ၊ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်တွေမှာဆိုရင် ၊ အင်မတန် ထွေပြားစုံလင် ၊ အင်မတန် ရှုပ်ထွေးတဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရင်သန်ရေးဖြစ်စဉ်နဲ့ တည်နေမှုသဏ္ဍာန်တွေ ရှိနေကြတာချည်း ဖြစ်တယ်။ ဒီဓမ္မစကြာပုံဟာ စကြာဝဠာရဲ့ အကျဉ်းချုပ် ပုံသွင်ဖြစ်တယ်။ သူဟာ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်တွေမှာလဲ သူ့ ရဲ့ တည်ရှိနေမှုအသွင် သဏ္ဍာန် တို့ ၊ ဖွံ့ဖြိုးရင်သန်ရေး ဖြစ်စဉ်တို့ ရှိနေတာပဲ ၊ ဒါကြောင့် ကမ္ဘာတစ်ရပ်လို့ ကျွန်တော်ကဆိုတာ။

ဓမ္မစကြာအနေနဲ့ နာရီလက်တံအတိုင်း လည်တဲ့ အခါ ၊ စကြာဝဠာအတွင်းက စွမ်းအင်တွေကို အလိုအလျောက် စုတ်ယူနိုင်ပြီး ၊ နာရီလက်တံပြောင်းပြန်အတိုင်းလည်တဲ့ အခါ ၊ စွမ်းအင်တွေကို ထုတ်လွှတ်နိုင် တယ်။ အတွင်းဘက် (နာရီလက်တံအတိုင်း) လည်ရာမှာ ကိုယ် ကိုကိုယ် ကျွတ်လွှတ်ရေး ၊ အပြင်ဘက်

(နာရီလက်တံ ပြောင်းပြန်အတိုင်း) လည်ရာမှာ တစ်ပါးသူ ကျွတ်လွတ်ရေးဟာ ၊ ကျွန်တော်တို့ ဒီကျင့် ခဉ်ရဲ့ ထူးခြားချက် ဖြစ်တယ် ။ တချို့ က ဆိုတယ် ။ “ကျွန်တော်တို့ က ဗုဒ္ဓဂိုဏ်း မဟုတ်လား ။ ဘယ် နယ်ကြောင် ထိုက်ကျီ ပါနေရသလဲ ။ ထိုက်ကျီ ဆိုတာက “တောက်” ဂိုဏ်းက မဟုတ်လား ” တဲ့ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် တာက သိပ်ကြီးလေတော့ ၊ ဧကရာဇာကြီး တစ်ခုလုံးကို ကျင့် ရာကျနေလို့ ဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ ခဉ်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ၊ ဒီဧကရာဇာမှာ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းနဲ့ “တောက်” ဂိုဏ်းဆိုတဲ့ ဂိုဏ်းကြီးနှစ်ဂိုဏ်း ပါဝင်နေတယ် ။ တစ်ဂိုဏ်းဂိုဏ်းကို ပယ်လိုက်ရင် ၊ ပြီးပြည့် နုံတဲ့ ဧကရာဇာ ဟုတ်နိုင်မှာ မဟုတ်တော့ ဖူး ။ ပြီးပြည့် နုံတဲ့ ဧကရာဇာလို့ ခေါ်နိုင်မှာလဲ မဟုတ်တော့ ဖူး ။ ဒါကြောင့် မိုလို့ ကျွန်တော်တို့ အထဲမှာ “တောက်” ဂိုဏ်းကဟာလဲ ပါနေတာဖြစ်တယ် ။ တချို့ ကလဲ ဆိုတယ် ။ “တောက်” ဂိုဏ်းတင်တယ်ကမလဲ ခရစ်ယာန် တာသာတို့ ၊ ကွန်ဖြူးရှပ်တာသာတို့ အစရှိတဲ့ ဒီပြင်တာသာတွေလဲ ရှိသေးတယ် မဟုတ်လား ” တဲ့ ။ ကျွန်တော်ပြောပြ ဖယ် ၊ ကွန်ဖြူးရှပ်တာသာအနေနဲ့ အင်မတန်မြင့် တဲ့ အဆင့် ထိအောင် ကျင့် ပွားမိလာတဲ့ အခါ “တောက်” ဂိုဏ်းမှာ အကျုံးဝင်ပြီး ၊ အနောက်တိုင်းတာသာများစွာတို့ အနေနဲ့ လဲ ၊ အဆင့် မြင့် ထိအောင် ကျင့် ပွားမိလာတဲ့ အခါ ၊ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်း မှာ အကျုံးဝင်ပါလေရော ၊ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်း အမျိုးအစားထဲက ဖြစ်ပါလေရော ။ ခုလို ဂိုဏ်းကြီးနှစ်ဂိုဏ်းသာ ရှိနေတာ ဖြစ်တယ် ။

ဒါဖြစ်ရင် ၊ ဘာပြုလို့ “ထိုက်ကျီ” ပုံနှစ်ခုက အပေါ်ကအနီ-အောက်ကအပြာ ဖြစ်နေရပြီး ၊ နောက်နှစ်ခုကတော့ အပေါ်ကအနီ-အောက်က အနက်ရောင် ဖြစ်နေရသလဲ ။ ကျွန်တော်တို့ ယေဘူယျအားဖြင့် နားလည်ထားကြတာကတော့ ၊ “ထိုက်ကျီ” ဆိုတာဟာ အဖြူ-အမဲ ဝတ္ထုနှစ်မျိုးနဲ့ ဖြစ်တည်နေတာပေါ့ ။ မို-မ ဇာတ် နှစ်မျိုးလေ ။ ဒါက အင်မတန်တိမ်တဲ့ အဆင့် က နားလည်မှုဖြစ်တယ် ။ “ထိုက်ကျီ” အနေနဲ့ မတူတဲ့ ဟင်းလင်းပြင်တွေမှာ မတူတဲ့ ပေါ်လွင်မှု ရှိနေတာ ဖြစ်တယ် ။ အမြင့် ဆုံးအဆင့် က ၊ သူ့ အရောင် ကတော့ ခုလိုပေါ့ ။ ကျွန်တော်တို့ ယေဘူယျ နားလည်ထားကြတဲ့ “တောက်” ဆိုတာက ၊ အပေါ်က အနီရောင် ၊ အောက်က အနက်ရောင် ဖြစ်တယ် ။ ဥပမာဆိုပါတော့ ၊ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူတချို့ ဟာ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပွင့် နေကြတယ် ။ မျက်စိနဲ့ မြင်ရတဲ့ အနီရောင်ဟာ ၊ တစ်ဆင့် သာကွာတဲ့ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်ကျတော့ အစိမ်းရောင် ဖြစ်နေတာကို သူတို့ တွေ့ ကြရတယ် ။ ရွှေရောင်ဆိုရင်လဲ ခရမ်းရောင် ဖြစ်နေတယ်တဲ့ ။ ခုလို ကွာခြားချက်ရှိ နေလို့ ၊ အရောင်တွေဟာလဲ မတူတဲ့ ဟင်းလင်းပြင်တွေမှာ အပြောင်းအလဲ ဖြစ်ကုန်ကြတာ ဖြစ်တယ် ။ အထက်နီအောက်ပြာ “ထိုက်ကျီ” ဟာ ၊ ဆန်းကြယ်ကျင့် ခဉ် အပါအဝင်-အလျင်အဦး “တောက်” မဟာမှာ အကျုံးဝင်နေတာ ဖြစ်တယ် ။ လေးမျက်နှာက ကလေးတွေကတော့ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းက ဖြစ်တယ် ၊ အလယ်ကဟာနဲ့ အတူတူပေါ့ ၊ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းကချည်းပေါ့ ။ ဒီဓမ္မစကြာဟာ အရောင်အဆင်းအတော်ကလေး ရွန်းရွန်းတောက်နေတာပဲ ။ ကျွန်တော်တို့ က ဓမ္မစကြာတရားတော်ကြီးရဲ့ သင်္ကေတအဖြစ် သုံးနေကြတယ် ။

ကျွန်တော်တို့ ဒိဗ္ဗစက္ခုနဲ့ မြင်ရတဲ့ ဓမ္မစကြာဟာ ခုလိုအရောင်မျိုး ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မှာ ။  
အောက်ခံအရောင် ပြောင်းချင်ပြောင်းလိမ့် မယ် ၊ ပုံကတော့ ပြောင်းမှာ မဟုတ်ဖူး ။ သင်တို့ မိုက်အောက်ပိုင်းမှာ  
ကျွန်တော်ချပေးထားတဲ့ ဓမ္မစကြာတွေကို ဒိဗ္ဗစက္ခုနဲ့ မြင်ရတဲ့ အခါ ၊ အနီရောင်-ခရမ်းရောင်- အစိမ်းရောင်  
ဖြစ်စေ ၊ အရောင်မဲ့ ဖြစ်စေ ၊ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လိမ့် မယ် ။ အောက်ခံအရောင်ဟာ အနီရောင်-လိမ္မော်ရောင်-  
အဝါရောင်-အစိမ်းရောင်-မိုးပြာရောင်-အပြာရောင်-ခရမ်းရောင် စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးပြောင်းနေလိမ့် မယ် ။  
ဒါကြောင့် သင်မြင်နေရတာတွေဟာ ဒီပြင် အရောင်တွေဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နေလိမ့် မယ် ။ ဒါပေမဲ့ အထဲက ဥ  
တို့ ၊ ထိုက်ကျီ တို့ ရဲ့ အရောင်နဲ့ ပုံတို့ ကတော့ ပြောင်းမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒီပုံရဲ့ အောက်ခံအရောင်ဟာ  
အတော်ကလေး ကြည့် ကောင်းတယ်ထင်လို့ ကျွန်တော်တို့ က ပုံသေအဖြစ် ထားလိုက်ကြတာ ဖြစ်တယ် ။  
စွမ်းအင်ရှိသူတို့ အနေနဲ့ ဒီအလွှာဟင်းလင်းပြင်ကိုဖောက်ထွင်းပြီး များမြောင်လှတဲ့ အရာတွေကို တွေ့  
နိုင်မြင်နိုင်ကြပေတယ် ။

တချို့ ကဆိုကြတယ် ၊ “ ဒီ ဥ သင်္ကေတဟာ ဟစ်တလာ ဟာနဲ့ တူတယ် ” တဲ့ ။  
ကျွန်တော်ပြောပြမယ် ။ ဒီသင်္ကေတအသားကိုယ်၌က လူတန်းစား အယူအဆ ဘာမှမရှိဖူး ။ တချို့ ကလဲ “ဒီဒေါင့်  
ကို ဒီဘက်စောင်းလိုက်ရင် ဟစ်တလာ ဟာပေါ့” လို့ ဆိုတယ် ။ ဒီမှာမတည်ဖူး ၊ နှစ်ဖက်စလုံးပဲ လည်နေတာ ကိုး။  
ကျွန်တော်တို့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းအနေနဲ့ ဒီသင်္ကေတကို လွန်ခဲ့ တဲ့ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင် ဝါးရာလောက်ခဏီက စပြီး  
ကျယ်ကျယ်ပြန့် ပြန့် သိလျာခဲ့ ကြတာဖြစ်တယ်။ ရှင်တော်သကျမုနိခေတ်လောက်ခဏီက စပြီး သိလာခဲ့ကြ  
တာပေါ့ ။ ဟစ်တလာကတော့ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းကမှဖြစ်တယ် ။ ခုအထိပါမှ ဆယ်စုနှစ်အများလောက်ပဲရှိ  
သေးတယ် ။ သူက အလွဲသုံးစားလုပ်တာ ။ ပြီးတော့ ၊ သူ့ အရောင်က ကျွန်တော်တို့ နဲ့ မတူဖူး ၊ အနက်ရောင်လဲ  
ဖြစ်တယ် ။ ဒေါင့် စွန်းကို အပေါ်ဘက်ထားပြီး ၊ မတ်တတ်အဖြစ်နဲ့ သုံးတာဖြစ်တယ် ။ ဒီဓမ္မစကြာနဲ့ ပတ်သက်လို့  
ဒီလောက်ပဲ ပြောတော့ မယ် ၊ သူ့ အပေါ်ယံ သဏ္ဍာန်လောက်ကိုသာ ပြောခဲ့ တာ ။

ဒီတော့ ဒီ ဥ သင်္ကေတကို ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းက တယ်လိုမြင်ထားသလဲ ။ ကျက်သရေ  
မင်္ဂလာအပေါင်းနဲ့ ပြည့် နုံခြင်းလို့ တချို့ ကဆိုတယ် ၊ ဒါက သာမန်လူတွေကြားက အဓိပ္ပာယ်ရှင်းချက် ဖြစ်တယ် ။  
ကျွန်တော်ပြောပြမယ် ။ ဥ ဟာ ဘုရားအဆင့် ရဲ့ သင်္ကေတ ဖြစ်တယ် ၊ ဘုရားအဆင့် ရောက်ပါမှသာ  
ရှိတယ် ။ ဗောဓိသတ္တနဲ့ ရဟန္တာတို့ မှာ မရှိဖူး ။ ဒါပေမယ့် ဗောဓိသတ္တကြီးတွေနဲ့ ဗောဓိသတ္တကြီးလေးဦးတို့  
ကျတော့ ရှိကြတယ် ။ အဲ ဒီဗောဓိသတ္တကြီးတွေဟာ သာမန်ဘုရားတွေထက် အပုံကြီး အဆင့် သာနေတာကို ၊  
တထာဂတတွေထက်လဲ သာနေတာကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့ ကြရတယ် ။ တထာဂတ အဆင့် ထက် သာလွန်တဲ့  
ဘုရားတွေဆိုတာ အသင်္ချေအနန္တပေါ့ ။ တထာဂတအဆင့် မှာ ဥ သင်္ကေတ တစ်ခုပဲ ရှိတယ် ။ တထာဂတ  
အဆင့် ထက်သာလွန်တဲ့ အခါ ။ ဥ အမှတ်လက္ခဏာတွေ များလာရော ။ တထာဂတထက် တစ်ဆယ့်

ဥ

ရင် ၇၂ နှစ်ခုပေါ်လာရော ။ ထပ်ပြီးသာရင် သုံးခု-လေးခု-ငါးခု .... စသည်ဖြင့် ပေါ်လာရော ။ တချို့ ဆိုရင် တကိုယ်လုံးပြည့်လို့ပေါ့ ။ ခေါင်းတို့ ၊ ပခုံးတို့ ၊ နူးခေါင်းတို့ မှာပေါ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ မလောက်သေးရင် လက်ဖဝါးတွေ ၊ လက်ချောင်းတွေ ၊ ခြေဖဝါးတွေ ၊ ခြေချောင်းတွေမှာလဲ ပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ အဆင့် မြင့် လာတာနဲ့ အမျှ ။ ၇၂ တွေ များသည်ထက်များလာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် မိုလို့ ၇၂ ဟာ တုရားရဲ့ အဆင့် ကို ကိုယ်စားပြုနေတာဖြစ်တယ် ။ တုရားရဲ့ အဆင့် မြင့် လေ ။ ၇၂ တွေလဲ များလေ ပေါ့ ။

### ဆန်းကြယ်ကျင့် ခဉ်

ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းနဲ့ “တောက်” ဂိုဏ်းတို့ ကလွဲလို့ ၊ ဆန်းကြယ်ဂိုဏ်းတစ်ရပ်လဲ ရှိတယ် ။ သူတို့ ဟာ သူတို့ ကတော့ ဆန်းကြယ်ကျင့် ခဉ်လို့ ခေါ်တယ် ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ ရှေးခေတ်ကနေ ခုအထိ ၊ သာမန်လူတို့ အနေနဲ့ ခုလို မြင်ထားတတ်ကြတယ် ။ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းနဲ့ “တောက်” ဂိုဏ်းတို့ ကို အများက လက်ခံထားတဲ့ အယူမှန်ကျင့် ပွားရေးလို့ ခံယူကြပြီး ၊ ကျင့် ခဉ်မှန်လို့ ခေါ်ကြတယ် ။ ဒီဆန်းကြယ်ကျင့် ခဉ်ကတော့ ဘယ်တုန်းကမှ လူသိပေးတာ မဟုတ်လို့ ၊ သူတို့ အကြောင်းသိသူ သိပ်ရှားပေါ့ ။ အနုစာပေတို့ ကနေ ကြားဖူးရုံ လောက်ပဲရှိတယ် ။

ဆန်းကြယ်ကျင့် ခဉ်ဆိုတာ ရှိလား ။ ရှိတယ် ။ ကျွန်တော် ကျင့် ကြံဖြစ်ခဉ်မှာ ၊ အထူးသဖြင့် နောက်ပိုင်းနှစ်များမှာ ၊ ဆန်းကြယ်ကျင့် ခဉ်က ပုဂ္ဂိုလ်ထူးသုံးဦးနဲ့ ကြုံခဲ့ ရတယ် ။ သူတို့ ဂိုဏ်းက အကောင်းဆုံး အဆီအနှစ် အဖူးအညွန့် တို့ ကို ရက်ရက်ရောရော ပြပေးကြတယ် ။ ခံမက်ကင်းပေ ၊ ကောင်းပေ ဆိုတာတွေကို ဆရာစားမချန် ပြပေးကြတယ် ။ သူတို့ ဟာတွေက ခံမက်ကင်းလှတာကတစ်ကြောင်း ၊ ကျင့် လို့ ပေါ်လာတာ တွေက ဆိုရင်လဲ သိပ်ထူးဆန်းတာကတစ်ကြောင်းကြောင့် ၊ ယေဘုယျအားဖြင့် နားမလည်နိုင်ကြဖူး ။ ဒီကြားထဲမှာ ၊ မိမိတို့ ဟာ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းလဲမဟုတ် ၊ “တောက်” ဂိုဏ်းလဲ မဟုတ် ၊ ဗုဒ္ဓလဲမကျင့်-“တောက်” လဲ မကျင့် လို့ ဆိုလိုက်ကြသေးတယ် ။ ဗုဒ္ဓလဲမကျင့် -“တောက်” လဲ မကျင့်လို့ ဆိုတော့ ၊ လူတွေက သူတို့ ကို “တေးတံခါး-လက်ဝဲလမ်း ” လို့ ခေါ်ကြတယ် ။ သူတို့ ဟာ သူတို့ ကတော့ ဆန်းကြယ်ကျင့် ခဉ်လို့ ခေါ်ကြတယ်ပေါ့ ။ “တေးတံခါး-လက်ဝဲလမ်း ” လို့ ခေါ်ရာမှာ ၊ နှိမ် ချတဲ့ သဘောပါပေမဲ့ ၊ အပျက် သဘောတော့ မပါဖူး ၊ မိစ္ဆာကျင့် ခဉ်လို့ ဆိုလိုရာမကျဖူး ၊ ဒါကတော့ ကျိန်းသေပေါ့ ။ စကားလုံးအရ နားလည်ဦးတော့ မိစ္ဆာကျင့် ခဉ် ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်မပါဖူး ။ သမိုင်းစဉ်တစ်လျှောက်မှာ ၊ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းနဲ့ “တောက်” ဂိုဏ်းကို ကျင့် ခဉ်မှန်လို့ ခေါ်ကြ တယ် ။ သူတို့ လို ကျင့် ခဉ်ကို အများက မသိကြသေးလေတော့ ၊ သူတို့ ကို

တေးတံခါးလို့ ခေါ်ကြတတာပေါ့။ ။ ကျင့် ခဉ်မှန် မဟုတ်ဖူး ၊ တေးကတံခါး ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။ လက်ဝဲလမ်းဆိုတာကကော ။ လက်ဝဲဆိုတာက နံတယ်ဆိုတဲ့ သဘော ၊ နံတဲ့ လမ်းဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။ လက်ဝဲဆိုတာ တရုတ်ရှေးဟောင်း ဝေါဟာရထဲမှာ ၊ နံအခြင်းလို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့် လေ့ ရှိတယ် ။ “တေးတံခါး ၊ လက်ဝဲလမ်း” ဆိုတာ ဒီသဘောပေါ့။ ။

ယင်းဟာ ဘာပြုလို့ မိစ္ဆာကျင့် ခဉ်မဟုတ်ရသလဲ ။ သူတို့ အနေနဲ့ ကလဲ စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို ကြပ်ကြပ်မပ်မပ် တောင်းဆိုကြတယ် ၊ ခြောက်ဥာဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ အညီ ကျင့် ကြတယ် ။ ခြောက်ဥာဂုဏ်သတ္တိ ထူးတို့ - ခြောက်ဥာနိယာမတို့ ကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း မပြုကြဖူး ။ မကောင်းတာတွေလဲ မလုပ်ကြဖူး ။ ဒါကြောင့် မိုလို့ သူတို့ ကို မိစ္ဆာကျင့် ခဉ်လို့ ဆိုလို့ မဖြစ်ဖူး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီခြောက်ဥာဂုဏ်သတ္တိထူး အနေနဲ့ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်း ၊ “တောက်” ဂိုဏ်းတို့ ရဲ့ ကျင့် ခဉ်နဲ့ ကိုက်ညီလို့ မဟုတ်ပဲ ၊ ဒီဂိုဏ်းနှစ်ဂိုဏ်းရဲ့ ကျင့် ခဉ်တို့ အနေနဲ့ ခြောက်ဥာဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ ကိုက်ညီလို့ သာတရားစစ် တရားမှန်ဖြစ်နေရတာကိုး ။ ဆန်းကြယ်ကျင့် ခဉ် အနေနဲ့ လဲ ဒီခြောက် ဥာ ဂုဏ်သိတ္တိထူးနဲ့ ကိုက်ညီရင် ၊ မိစ္ဆာကျင့် ခဉ်မဟုတ်ပဲ ။ ကျင့် ခဉ်မှန် ဖြစ်ရမှာပေါ့ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ အကောင်း-အဆိုး ၊ အမြတ်-အယုတ် တို့ ကို ချိန်ထိုးတဲ့ ခံနှုန်းဟာ ခြောက်ဥာဂုဏ်သတ္တိထူး ဖြစ်လို့ ကိုး ။ ဆန်းကြယ်ကျင့် ခဉ်အနေနဲ့ လဲ ခြောက်ဥာဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ အညီ ကျင့် တာမို့ ။ ကျင့် ခဉ်မှန်လို့ ဆိုရမှာဖြစ် တယ် ။ သူတို့ ရဲ့ ထူးခြားချက်က ဗုဒ္ဓဂိုဏ်း ၊ “တောက်” ဂိုဏ်းတို့ နဲ့ မတူတာ တစ်ခုပဲကွာတာပေါ့ ။ ပြီးတော့ ၊ သူတို့ က တပည့် တွေကို နည်းနည်းပါးပါးပဲ လက်ခံတယ် ၊ များများစားစား လက်မခံကြဖူး ။ “တောက်” ဂိုဏ်းဆိုရင်လဲ ၊ တပည့် တွေ အများကြီး လက်ခံရာမှာ ၊ တစ်ယောက်တည်းကိုသာ တကယ်သင်ပေးတာ ။ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းကတော့ သတ္တဝါ အပေါင်း အကျွတ်တရားရရေးကို မျှော်ကိုးတာမို့ ။ ကျင့် ခဉ်သူမှန်ရင်လာပြီးတော့ သာကျင့် ကြပေတော့။ ။

ဆန်းကြယ်ကျင့် ခဉ်အနေနဲ့ အရိုက်အရာ ဆက်ခံရေးမှာတောင်မှ နှစ်ယောက်သင်ပေးဖူး ။ အတော်ရှည်ကြတဲ့ သမိုင်းကာလတစ်ခုမှာမှ ၊ တစ်ယောက်လောက်ရွေးပြီး လက်ဆင့် ကမ်းတာဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် မိုလို့ တစ်လျှောက်လုံး သာမန်လူတို့ အနေနဲ့ သူတို့ ကို မတွေ့ ဖူး မမြင်ဖူးကြဘူး ။ မှန်တယ် ၊ အစိုးကျင့် ခဉ်ကျင့်ရှိန်ဖြင့် နေတုန်းက အဲဒီဂိုဏ်းက လူတချို့ အနေနဲ့ လဲ သင်ပြပေးလာကြတာကို ကျွန်တော်တွေ ရတယ် ။ ဒါပေမယ်လို့ သင်ရင်း သင်ရင်းနဲ့ သင်လို့ မဖြစ်တာကို သူတို့ တွေ လာရတယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ တချို့ ဟာကို ဆရာသခင်က သင်ခွင့် မပြုပဲကိုး ။ သင်ပေးတို့ ကြံရင် တပည့် ရွေးနေလို့ မဖြစ်တော့ ဖူး ။ လာကြသူ တွေဟာ စိတ်ရည်စိတ်သွေးချင်း တူကြတာ မဟုတ်ဖူး ။ အတွေးအမြင်အမျိုးမျိုး ၊ လူအမျိုးမျိုး ဖြစ်ကြတာမို့ ၊ တပည့် သွားရွေးနေလို့ တယ်ဖြစ်တော့ မလဲ ။ ဒါကြောင့် မိုလို့ ဆန်းကြယ်ကျင့် ခဉ်အနေနဲ့ ပြန် ပွားဖို့ ခက်တယ် ။ အန္တရာယ် ပွားလွယ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သူ့ ဟာက ထူးလွန်းလို့။ ။

တချို့က စဉ်းစားကြတယ် ၊ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းက ဘုရားကျင့် တယ် ။ “တောက်” ဂိုဏ်းက လူအစစ်ကျင့် တယ် ၊ ဆန်းကြယ်ဂိုဏ်းကျတော့ ပေါက်မြောက်အောင်ဖြစ်တဲ့ တစ်နေ့ ကျရင် ဘာဖြစ်လာမလဲတဲ့ ။ စကြာဝဠာ ထဲမှာ နယ်ပယ်အတည်တကျ မရှိပဲ ၊ ဦးတည် ရာ လှည့် လည်သွားလာနေမှာ ဖြစ်တဲ့ တကိုယ်ရည် နတ်ဘုရား ဖြစ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ တထာဂတ ရှင်တော်စကြာမုနိအနေနဲ့ သဗ္ဗကမ္ဘာ-အမိတာဘ ဘုရားရှင်အနေနဲ့ အနန္တသုခကမ္ဘာ-ရှင်တော်တေသနုဂုရု အနေနဲ့ ဝေဠုရိယကမ္ဘာတို့ ရှိနေကြတယ် ။ တထာဂတရှင်တော်တို့ ဖြစ်စေ ၊ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတွေ ဖြစ်စေ ၊ ကိုယ်ပိုင်ကမ္ဘာတွေ ကိုယ်စီရှိနေ ကြ တာချည်းဖြစ်တယ် ။ ဉာဏ်တော်ရှင် ကြီးတိုင်းတို့ ဟာ မိမိတို့ ဘာသာ တည်ဆောက်ထားတဲ့ ကမ္ဘာတွေရှိနေ ကြ ပြီး ၊ သားတပည့် ပေါင်း မြောက်များစွာ တို့ နဲ့ အတူနေ နေကြတယ် ။ ဆန်းကြယ်ဂိုဏ်းကတော့ စကြာဝဠာထဲမှာ နယ်ပယ်အတည်တကျ မရှိပဲ ဦးတည်ရာ လှည့် လည်သွားလာနေမှာ ဖြစ်တဲ့ နတ်ဘုရား ဖြစ်စေ ၊ တကိုယ်ရည် နတ်ဘုရား ဖြစ်စေ ၊ ဖြစ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။

### မိစ္ဆာ ကျင့် နည်းကျင့် ခြင်း

မိစ္ဆာကျင့် နည်းကျင့်ခြင်းဆိုတာ ဘာလဲ ။ ခုလိုပုံသဏ္ဍာန်တချို့တလေရှိတယ် ။ လူတစ်မျိုးကဆို ရင် မိစ္ဆာကျင့် နည်းကိုမှ အထူးတလည် စွဲကျင့် ကြတယ် ၊ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ယင်းကိုလဲ သမိုင်းတစ်လျှောက် လုံး လက်ဆင့်ကမ်းသူရှိလို့ ဖြစ်တယ် ။ ဘာဖြစ်လို့အဲဒီလိုဖြစ်ရသလဲ ။ ဒီလိုလူစားမျိုးတွေဟာ သာမန်လူတွေ ကြားက ဂုဏ်ပကာသနတို့၊ ကိုယ်ကျိုးတို့၊ ဥစ္စာနေတို့ကို မက်ကြလို့ ကိုး ။ မှန်တယ် သူတို့ အနေနဲ့ ခိတ်ရည်ခိတ် သွေး မမြင် လို့၊ စွမ်းအင်ကြောမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒီတော့ ဘာရမလဲ ၊ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေ ရလိမ့် မယ် ။ လူတို့တို့ရဲ့ အကုသိုလ်တွေ ထုထည်ကြီးလာတဲ့ အခါမျိုးမှာလဲ ၊ စွမ်းအင်တစ်မျိုး ဖြစ်လာနိုင်တယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ အဆင် မရှိဖူး ၊ ကျင့် သူတို့ ကို မယှဉ်နိုင်ပေမယ့် ၊ သာမန်လူတွေကိုတော့ အချုပ်အထိန်း လုပ်နိုင်ကြတယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ဒါမျိုးတွေဟာလဲ စွမ်းအင်ရဲ့ ပေါ်လွင်မှုဖြစ်တာမို့ ၊ သိပ်သည်းဆအင်မတန်ကြီးလာတဲ့ အခါ ၊ လူ့ ဓန္ဒာကိုယ်က စွမ်းအင်ကို ပြည့်တင်းလာစေမှာဖြစ်တဲ့အလျှောက် ၊ ခုလိုအကျိုးသွားပေါ်စေနိုင်မှာမို့လို့ဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် ယင်းကို တစ်လျှောက်လုံး လက်ဆင့်ကမ်းလာခဲ့ ကြ တာဖြစ်တယ် ။ “ငါ မကောင်းတာ လုပ်ရင် ဆဲရင် စွမ်းအင်တက်တာပဲ ” လို့ တချို့ က ဆိုတယ် ။ သူ့စွမ်းအင် တက်တာ မဟုတ်ဖူး ။ စင်စစ်တော့ ကာ ခုလို အမဲထည်တွေရဲ့ သိပ်သည်းဆကို အားဖြည့် ပေးတာ ဖြစ်တယ် ။ မကောင်းတာ လုပ်တဲ့ အခါ ၊ အမဲထည်ဖြစ်တဲ့ အကုသိုလ် ရနိုင်လို့ ကိုး ။ ဒါကြောင့် မိုလို့ ပင်ကိုယ်ပါစွမ်းအင်ကလေးနည်းနည်းကို ၊ ခုလို အကုသိုလ်တို့ ရဲ့



အားဖြည့် ပေးမှုအရ ၊ ခွမ်းအင်ကလေး နည်းနည်းလောက် ဖြစ်ပေါ်လာစေမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ တာတစ်ခုမှ ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက် လုပ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ မကောင်းတာ လုပ်ရင်လဲ ခွမ်းအင်တက်နိုင်တာပဲလို့ အဲဒီလို လူမျိုးတွေက ထင်နေကြတယ် ။ သူတို့ ကတော့ အဲဒီလို ပြောနေကြ တာပေါ့ လေ ။

““တောက်”က တစ်ပေ မြင့် လာရင် ၊ မကောင်းဆိုးဝါးက ဆယ်ပေမြင့် လာရော ” လို့ တချို့ က ဆိုကြတယ် ။ ဒါကသာမန်လူတွေကြားက အယူလွဲမှု တစ်ရပ်ဖြစ်တယ် ။ မကောင်းဆိုးဝါးတွေဆိုတာ တယ်တော့ မှ “တောက်” ထက် မြင့် မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ခုလို ဖြစ်ရပ်တစ်ရပ် ရှိတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေ နားလည်တဲ့ ခြောက်ခြားခြားဆိုတာ ၊ မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် များပြားလှတဲ့ ခြောက်ခြားတွေထဲက တစ်ခုသာ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ က ခြောက်ခြားလို့ အတိုကောက် ခေါ်နေကြတယ် ။ နှစ်ပရိစ္ဆေဒကြာညောင်းလှတဲ့ ခေတ်ကာလ တစ်ခုကို ဖြတ်သန်းပြီးတိုင်း ၊ ကျွန်တော်တို့ ဒီခြောက်ခြားဟာ ကပ်ဆိုက်မှုကြီးတစ်ရပ်နဲ့ ကြုံရလေ့ ရှိတယ် ။ ငြိလ်တွေ ၊ သက်ရှိတွေ အပါအဝင် ခြောက်ခြားအတွင်းရှိ အရာခပ်သိမ်းတို့ ဟာ ဒီကပ်ကြီးထဲမှာ အကုန်ပျက်စီး ကုန်ကြတယ် ။ ခြောက်ခြားတို့ ဟာလဲ နိယာမတရားနဲ့ အညီ လှုပ်ရှားနေကြတာ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီတစ် ချီခြောက်ခြားမှာဆိုရင်လဲ ၊ လူသားတွေသာ ဆိုးလာနေကြ ၊ ပျက်စီးလာနေကြတာ မဟုတ်ဖူး ၊ သက်ရှိများစွာတို့ အနေနဲ့ လဲ အခြေအနေတစ်ရပ်ကို မြင်နေကြရပြီ ဖြစ်တယ် ။ မျက်မှောက်ကိုပဲ ဆိုကြပါစို့ ။ ဒီခြောက်ခြား ဟင်းလင်းပြင်ထဲမှာ မဆွဲကတည်းက ပေါက်ကွဲမှုကြီး ဖြစ်ပြီးနေပြီ ။ ခုနကွတ် ပညာရှင်တို့ မမြင်ကြရသေးတာ တခြားကြောင့် မဟုတ်ဖူး ။ ခုကျွန်တော်တို့ အားအကောင်းဆုံး အဝေးကြည့် မှန်ပြောင်းကြီးနဲ့ မြင်နေရတာ တွေဟာ လွန်ခဲ့ တဲ့ အလင်းနှစ် (၁၅၀,၀၀၀) လောက်ဆီကဟာတွေ ဖြစ်နေလို့ ကိုး ။ လက်ရှိ ခြောက်ခြားထုထည် ကြီးရဲ့ ပြောင်းလဲမှုကို မြင်ချင်သော် ၊ နောက်အလင်းနှစ်ပေါင်း (၁၅၀,၀၀၀)လောက် ကြာမှ တွေ့ ရနိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။ နှစ်ပရိစ္ဆေဒကြာညောင်းလှပါပေ ။

မျက်မှောက်အချိန်မှာ ၊ ခြောက်ခြားကြီး တစ်ခုလုံး ကြီးစွာသော ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်ပွားနေပြီ ။ ခုလို ပြောင်းလဲမှုဖြစ်တိုင်း-ဖြစ်တိုင်း ၊ ခြောက်ခြားကြီးတစ်ခုလုံးက သက်ရှိတွေဟာ အကုန်ပျက်သုဉ်းကုန်တတ်ကြ တယ် ။ လုံးလုံးလျားလျား ပျက်သုဉ်းကုန်တတ်ကြတယ် ။ ခုလို အဖြစ်မျိုးကြုံတိုင်း ၊ ခြောက်ခြားက အရင်ဂုဏ် သတ္တိထူးတွေကိုရော ၊ အထဲက ရုပ်ဝတ္ထုတွေကိုပါ အကုန် မောက်ခွဲပစ်ရတယ် ။ ယေဘုယျအားဖြင့် အကုန်သေ ကုန်ရော ။ ဒါပေမယ့်လို့ အကြိမ်ကြိမ်တိုင်းမှာပဲ တစ်ယောက်မကျန် သေကုန်တာမျိုးရယ်လို့ ချည်းတော့ မဟုတ် ဖူး။ ခြောက်ခြားသစ်ကို အလွန်အမင်း အဆင့် မြင့် လှတဲ့ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေက ပြန်ဖန်တီးလိုက်ကြတဲ့ အခါ ၊ ရှင်နေသေးသူတချို့ ကျန်နေတတ်တယ် ။ ဒီခြောက်ခြားကို ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေက မိမိတို့ ရဲ့ ဂုဏ်သတ္တိထူး ၊ မိမိတို့ ရဲ့ စံနှုန်းအရ ဖန်တီးလိုက်တာမို့ ၊ အရင်က ခြောက်ခြားရဲ့ ဂုဏ်သတ္တိနဲ့ကွဲပြားခြားနား နေတတ်တယ် ။

မသေပဲ ကျန်ရစ်သူတို့ က နဂိုဂုဏ်သတ္တိထူး ၊ နဂို တရားသဘောအတိုင်း ဆက်ပြီး လုပ်ကြကိုင်  
ကြတယ် ။ အသစ်ဖန်တီးလိုက်တဲ့ ခန္ဓာဝဠာက ခန္ဓာဝဠာသစ်ရဲ့ ဂုဏ်သတ္တိထူး-တရားသဘောအသစ်တို့ နဲ့  
အညီ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေတယ် ။ ဒါကြောင့် မသေပဲ ကျန်ရစ်သူတွေဟာ ခန္ဓာဝဠာတရားသဘောကို  
အနှောင် အယှက်ပြုရာကျတဲ့ မကောင်းဆိုးဝါးတွေ ဖြစ်လာရော ။ ဒါပေမယ့်လို့ သူတို့ ဟာ ဒီလောက်ဆိုးတာ  
မဟုတ်ဖူး ၊ ပြီးသွားတဲ့ ခန္ဓာဝဠာရဲ့ ဂုဏ်သတ္တိထူးအတိုင်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေခြင်းသာ ဖြစ်တယ် ။ လူတွေ  
ပြောကြတဲ့ အာကာမကောင်းဆိုးဝါးဆိုတာ ဒါပေါ့ ။ ဒါပေမယ့်လို့ သူတို့ ဟာ သာမန်လူတွေအဖို့ ဘာမှ အန္တရာယ်  
မဖြစ်ဖူး ၊ ဘာမှလဲ ဒုက္ခမပေးကြဖူး ၊ သူတို့ ဟာသူတို့ နဂို တရားသဘောအတိုင်း လုပ်နေခြင်းသာ ဖြစ်တယ် ။  
အရင်က ဒီကိစ္စကို သာမန်လူတွေကို အသိမပေးဖူး ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ တထာဂတထက် အပုံကြီးအဆင့် မြင့်  
တဲ့ ဘုရားတွေဆိုတာ ဒုနဲ့ဒေးပေါ့ ။ မကောင်းဆိုးဝါးဆိုတာ ဘာမိုလို့ လဲ ၊ ယှဉ်လိုက်ရင် အင်မတန် အင်မတန်ကို  
ငယ်တာ ။ အို-နာ-သေ ဆိုတာဟာလဲ မကောင်းဆိုးဝါး တစ်မျိုးပေါ့ ။ ဒါပေမယ့် ဒါဟာလဲ ခန္ဓာဝဠာဂုဏ်သတ္တိ  
ထူး ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် ပေါက်ပွားလာရတာ ဖြစ်တယ် ။

ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ သံသရာကို ယုံကြတယ် ၊ အသူရာပြဿနာအကြောင်းကို ထုတ်ပြောတတ်ကြ  
တယ် ။ ခင်ခင် မတူတဲ့ ဟင်းလင်းပြင်က သတ္တဝါဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့် လူ့ ဗီဇနဲ့ မပြည့်စုံဖူး ။ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီး  
တွေ အဖို့ ဆိုရင် ၊ ယင်းတို့ ဟာ အလွန်တစ်ရာ-အလွန်တစ်ရာ အဆင့် နိမ့် တာ ၊ အထူးတလည် အဖြစ်မရှိတာ ။  
ဒါပေမယ့် သာမန်လူတွေအဖို့ တော့ ကြောက်စရာပေါ့ ၊ ယင်းတို့ က ခွမ်းအင်အသင့် အတင့် ရှိကြတာကိုး ။  
သာမန်လူတွေကို တိရစ္ဆာန်လို သဘောထားကြတယ် ၊ လူသားကြိုက်ကြတယ် ။ ဒီနှစ်အတွင်းမှာ ယင်းတို့ ကလဲ  
အခိုးကျင့် ခင် သင်ပေးလာကြတယ် ။ ယင်းတို့ က ဘာဥစ္စာတွေမိုလို့ လဲ ။ လူနဲ့ တူနိုင်ပါ့ မလား ၊  
ကြောက်စရာကြီးတွေ ။ သူတို့ ဟာတွေကို သင်ယူမိရင် ၊ သူတို့ ဆီလိုက်သွားပြီး ၊ သူတို့ နဲ့ အတူ  
ဇာတ်တူဖြစ်ရမှာဖြစ်တယ် ။ အခိုးကျင့် ခင် ကျင့် ရင်း စိတ်ကူးလွဲပြီး ယင်းတို့ အတွေးနဲ့ သွားဟပ်မိရင် ၊ သင့် ကို  
လာသင်ပေးကြလိမ့် မယ် ။ “သမ္မာတစ်ခုက ဒုစရိုက်တစ်ရာကို အောင်နိုင်တယ်” ။ သင့် အနေနဲ့ သာ မမက်ရင်  
တယ်လူမှ သင့် ကို ထိခံ မှာ မဟုတ်ဖူး ။ သင့် အနေနဲ့ မသမာစိတ်ပေါ်လာ ၊ မကောင်းတာ တပ်မက်လာရင်  
၊ ယင်းတို့ က သင့် ကို လာကူကြတော့ မှာ ဖြစ်တယ် ၊ သင်လဲ မိစ္ဆာလမ်းပေါ် ရောက်သွားရတော့ မှာ ဖြစ်တယ် ။  
ခုလို ပြဿနာ ပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။

နောက်အဖြစ်တစ်မျိုး ရှိသေးတယ် ၊ မိစ္ဆာကျင့် နည်းကို မသိလိုက်မသိတာသာ ကျင့် မိခြင်း  
ဖြစ်တယ် ။ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတော့ မသိတဲ့ အခြေအနေမှာ မိစ္ဆာကျင့် နည်းကို ကျင့် မိတာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီလိုကိစ္စ  
မျိုးတွေဆိုတာ သိပ်အဖြစ်များတာ ၊ များလွန်းလိုက်တာ မပြောနဲ့ တော့ ။ ကျွန်တော်ဟိုနေ့ က ပြောခဲ့ သလို ။

လူများစွာတို့ ဟာ ကျင့် ရာမှာ အတွေးအခေါ် မမှန်ကြပေ။ ။ မတ်တပ် ကျင့် ကွက် ကျင့် တာကိုကြည့်လေ ။  
ပင်ပန်းလို့ ခြေတွေလက်တွေတောင် တုန်တုန်ရင်ရင် ဖြစ်လာနေပြီ ။ ဦးနှောက်ကတော့ နားရတယ်လို့ ကို မရှိမှူး။  
“ ကုန်ချေးတွေ တက်တော့ မယ် ။ နည်းနည်းလောက် သွားဝယ်ထားဦးမှ ။ ကျင့် ပြီးရင် သွားဝယ်မှ ။ နို့ မဟုတ် ရင်  
ချေးတက်ကုန်တော့ မယ် ” တဲ့ ။ တချို့ ကလဲ ။ “ဋ္ဌာနမှာ အိမ်ခန်းဝေနေပြီ ။ ဝါ့ ဖို့ ပါ ပါ့ မလား ။ အိမ်ခန်းနေရာချ  
တဲ့ လူက ဝါနဲ့ လေပေးဖြောင့် တာ မဟုတ်မှူး” ခေါ်ပြီး ။ တွေးလေဒေါသဖြစ်လေပေါ့ ။ “ဝါ့ကို  
ကိုန်းသေအခန်းပေးမှာမဟုတ်မှူး ။ ဝါတယ် နဲ့ လုပ် သူနဲ့ တွယ်ရကောင်းမလဲ ... ” စသည်ဖြင့် အာရုံတွေ ခုံလို့  
ပေါ့ ။ ကျွန်တော်ပြောသလို ။ အိမ် ကိစ္စကအစ နိုင်ငံ ကိစ္စတွေအထိ ။ ဝေဖန်ရေး လုပ်ရတာ မောလို့ ။  
စိတ်တိုင်းမကျတာ ပြောမိရင် ။ ပြောလေ ဒေါသထွက်လေပေါ့ ။

ကျင့် ပွားအားထုတ်ရာမှာ အကျင့် သီလ ကောင်းရမယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် တဲ့ အခါ ။  
ကောင်းတာမစဉ်းစားမိတဲ့ တိုင်အောင် ။ မကောင်းတာတွေကို စဉ်းစားလို့လဲမဖြစ်မှူး ။ ဘာမှ မစဉ်းစားပဲနေတာ  
ကတော့ အကောင်းဆုံးပေါ့ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ အဆင် နိမ့် မှာ ကျင့် တဲ့ အခါ ။ အုတ်မြစ် နည်းနည်းလောက်  
ချပေးရမှာ ။ ဒီအုတ်မြစ်က အလွန်တစ်ရာကို အရေးကြီးတာ ။ ဒီနေရာ မှာ လူ့ စိတ်အာရုံက တစ်ခုတစ်ရာ  
အကျိုးသွားပေါ်နေတာကိုး ။ စဉ်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ သင်ကျင့် တဲ့ အထဲကို တစ်ခုခု ရောထည့် ရင် ။ သင်ကျင့်  
လို့ရတာတွေဟာ ကောင်းနိုင်ပါ့ မလား ။ မဲမဲတွေ ဖြစ်မကုန်ရပေလား ။ ခုလို အတွေးမျိုးနဲ့ မဟုတ်ပဲ ကျင့်  
နေကြသူတွေ ဆိုလို့ တယ်နှစ်ယောက် လောက်များ ရှိမလဲ မသိမှူး ။ သင်ကျင့် တာ ကြာပြီဖြစ်ပေမယ် ။ ဘာပြုလို့  
ရောဂါ မကင်းနိုင် ဖြစ်နေရသလဲ ။ တချို့ ကတော့လဲ ကျင့်တဲ့အခါ မကောင်းတာတွေ မစဉ်းစားပေမယ် ။  
စွမ်းအင်မက်လိုမက် ။ ဟိုဟာဒီဟာ မက်လိုမက်နဲ့ အလိုရမက်ကြီးစွာ အမျိုးမျိုး တွေးပြီး ကျင့် နေကြလေတော့  
ကာ၊ မိစ္ဆာကျင့် နည်းကို မသိလိုက်မသိတာသာ ကျင့် ရာကျနေပြီပေါ့ ။ သင်မိစ္ဆာ ကျင့် နည်းကျင့် ရာ ကျနေပြီလို့  
သွားပြော ကြည့် စမ်း ။ သူက ကြိုက်မှာမဟုတ်မှူး ။ အခိုးကျင့် စဉ် ဆရာကြီး တယ်သူတယ်ဝါက ကျုပ်ကို သင်ပေး  
တာလို့ ဆိုလိမ့် မယ် ။ အဲဟိုအခိုးကျင့် စဉ် ဆရာကြီးက သင် ကို သီလကောင်းစေရမယ်လို့ ဆိုတယ် မဟုတ်  
လား ။ သင်လုပ်နေပြီးလား ။ သင်ကျင့် တဲ့ အခါမှာ မကောင်းတဲ့ အာရုံတွေကိုချည်းထိုး-ထိုးထည့် နေတယ် ။  
ဒီတော့ သင်ကျင့် တာတွေ ကောင်းနိုင်ဦးမတဲ့ လား ။ မိစ္ဆာကျင့် နည်းကို မသိလိုက်မသိတာသာ ကျင့်  
ရာကျတယ်ဆိုတာဒါမျိုးပေါ့ ။ အင်မတန် ကို အဖြစ်များလှတာ ။

# ကျား-မ ခုံတွဲ ကျင့်ခြင်း

ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးလောကမှာ ကျား-မ ခုံတွဲကျင့် ခြင်းလို့ ခေါ်တဲ့ ကျင့် နည်းတစ်မျိုး ရှိတယ်။

တိဗက်လျှို့ ဝှက်ကျင့် ခဉ်က ဆင်းတုတော်တွေမှာ ဖြစ်စေ ၊ ပုံတော်တွေမှာ ဖြစ်စေ ၊ ပုရိသကာယက ဣတ္ထိယကာ ယ ကို ဖက်ပြီး ကျင့် ပွားအားထုတ်နေတာမျိုးတွေကို သင်တို့ တွေ့ မှူးကောင်း တွေ့ မှူးကြလိမ့် မယ် ။ ပုရိသကာယ တို့ အနေနဲ့ ၊ တချို့ က ဘုရားအသွင်မျိုးနဲ့ ဖြစ်တယ် ။ ကိုယ်တုံးလုံး မိန်းမတစ်ယောက်ကို ဖက်ထားတယ် ။ တချို့ ကျတော့လဲ အသွင်တစ်မျိုး ပြောင်းထားတဲ့ ဗုဒ္ဓကိုယ်က ၊ (ဝါ) နွားခေါင်း မြင်းမျက်နှာ ဝဇီရက ဝတ်လစ်လစ် မိန်းမ တစ်ယောက်ကို ဖက်ထားတယ် ။ တာပြုလို့ ခုလိုဖြစ်တာလဲ ။ ဒီပြဿနာကို ကျွန်တော်တို့ အရင်ရှင်းပြ မယ် ။ လွန်ခဲ့တဲ့ ရာစုနှစ်တချို့လောက်ဆိုက ဖြစ်တဲ့ရှေးခေတ်တုန်းက ဒီကမ္ဘာပေါ်မှာ ကွန်ဖြူးရှပ် ဝါဒဩဇာအောက်ရှိ ကျွန်တော်တို့ တရုတ်ပြည်သာမက ၊ လူသားတစ်ရပ်လုံးရဲ့ အကျင့် ဓာရိတ္တ အယူအဆတွေပါ မတိမ်းမယိမ်း ဖြစ်ကြတယ် ။ ဒါကြောင့် မိုလို့ ၊ ခုလိုကျင့် နည်းမျိုးဟာ စင်စစ်တော့ကာ ဒီကမ္ဘာလုံးပေါ်က ပေါက်လာတာ မဟုတ်မှူး ဒီပြင်ဠိလင်ကနေ ပြန်ပွားလာတာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ်လို့ ၊ ခုလိုကျင့် နည်းမျိုးအနေနဲ့ ကျင့် ပွားအားထုတ်လို့ ရတာကတော့ အမှန်ပဲ ။ ခုလိုကျင့် နည်းမျိုး တရုတ်ပြည် ရောက်လာတဲ့ အခါ ၊ ကျား-မ ခုံတွဲကျင့် တာတို့ ၊ လျှို့ ဝှက် ကျင့် တာတို့ ကို တရုတ်လူမျိုးတွေက လက်မခံနိုင်လို့ ၊ ထန်မင်းဆက်က ဟေ့ ချန်းနစ်အတွင်းမှာ တရုတ်ကေရာဇ်က ဗျက်သိမ်းပစ်လိုက်ပြီး ဟန်နယ်ထဲမှာ ပိတ်ပင်ပစ် လိုက်တယ် ။ အဲဒီတုန်းက ထန်လျှို့ ဝှက်ကျင့် ခဉ်လို့ ခေါ်တဲ့ ဒီကျင့် နည်းကို ဟန်နယ်ပယ်မှာ လက်မခံပေမယ် ၊ တိဗက်က ထူးခြားတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ၊ ထူးခြားတဲ့ ဒေသမှာ ၊ ပြန့် ပွားလာပါလေရော ။ တာပြုလို့ ခုလို ကျင့် ရသလဲ ။ ကျား-မ ခုံတွဲ ကျင့် တဲ့ ရည်ရွယ် ချက်က မခတ်ကိုဇူး မိခတ်ကိုဖြည့် ၊ မိခတ်ကိုဇူး မခတ်ကိုဖြည့် ၊ အပြန်အလှန်ဖြည့် ခွက် ၊ အပြန်အလှန် ကျင့် ခြင်းအားဖြင့် ၊ မိခတ်နဲ့ မခတ် မှန်ကန်ညီမျှစေဖို့ ဖြစ်တယ် ။

ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းအရ ဖြစ်ဖြစ် ၊ “တောက်” ဂိုဏ်းအရဖြစ်ဖြစ် ၊ အထူးသဖြင့် “တောက်” ဂိုဏ်းရဲ့ မိခတ်-မခတ် ခံယူချက် သဘောတရားအရဖြစ်ဖြစ် ၊ လူ့ ကိုယ်မှာ မိခတ်-မခတ် တို့ ဟာ သန္ဓေပါပြီး ဖြစ်တယ်ဆို တာ အများအသိဖြစ်တယ် ။ လူ့ ကိုယ်မှာ မိခတ်-မခတ် တို့ ရှိနေတာမို့ ၊ ခွမ်းအင်တို့ ၊ မူလသူငယ်တို့ ၊ သူငယ်လေးတို့ ၊ ဓမ္မကာယတို့ လို သက်ရှိခန္ဓာအမျိုးမျိုး ကျင့်ပွားလာနိုင်တာ ဖြစ်တယ် ။ မိခတ်-မခတ် ရှိနေလို့ သက်ရှိခန္ဓာတွေ အများကြီး ကျင့် ပွားလို့ ရတာ ဖြစ်တယ် ။ ပုရိသကာယဖြစ်ဖြစ်-ဣတ္ထိယကာယဖြစ်ဖြစ် အတူတူ ချည်းပဲဟာ ၊ ခတ်လုံးလယ်ဆိုတဲ့ လယ်ကွက်ကနေ ပေါက်ပွားလာနိုင်တာချည်းဖြစ်တယ် ။ ခုလို ပြောတာ အင်မတန် ယထာဘူတကျပေတယ် ။ “တောက်” ဂိုဏ်းက ခန္ဓာအထက်ပိုင်းကို မိခတ်အဖြစ်

သဘောထားပြီး ၊ အောက်ပိုင်းကို မခတ်အဖြစ် သဘောထားကြတယ် ။ တချို့က ကျောတက်ကို ဖိုခတ်အဖြစ် သဘောထားပြီး ၊ ရှေ့ဘက်ကို မခတ်အဖြစ် သဘောထားကြတယ် ။ တချို့ကတော့ လဲ ခန္ဓာတယ်တက်ခြမ်းကို ဖိုခတ်အဖြစ် သဘောထားပြီး ၊ ညာဘက်ခြမ်းကို မခတ်အဖြစ် သဘောထားကြတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ တရုတ်ပြည်မှာ ကျား-ဝဲ ၊ မ-ယာလို၊ ဆိုတာဟာလဲ ဒီကလာတာဖြစ်တယ် ။ အင်မတန် ယထာဘူတကျတာ ။ လူ့ ကိုယ်ခန္ဓာမှာ ဖိုခတ်နဲ့ မခတ်တို့ ဟာ သန္ဓေပါဖြစ်လို့ ၊ ဖိုခတ်နဲ့ မခတ်တို့ ရဲ့ အပြန်အလှန် အကျိုးသက်ရောက်မှုအရ ၊ ကိုယ်၊ ဟာကိုယ် ဖိုခတ်နဲ့ မခတ်တို့ မှန်ကန်ညီမျှနိုင်နေတာမို့ ၊ သက်ရှိခန္ဓာများစွာ ပေါက်ပွားလာနိုင်တာ ဖြစ်တယ် ။

ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ကျားမခံတွဲကျင့် နည်း သုံးစရာမလိုပဲ ၊ အင်မတန်မြင့် တဲ့ အဆင့်ထိအောင် ကျင့် နိုင်ကြောင်းကို ဒီအချက်က ပြဆိုနေတယ် ။ ကျားမခံတွဲ ကျင့် နည်းကိုသုံးသော် ၊ ကိုင်တွယ်တာ မဟုတ်ရင် ၊ မကောင်းဆိုးဝါးက ဝင်လာတော့မှာဖြစ်တယ်။ မိစ္ဆာကျင့် နည်းအဖြစ် ကျရောက်ရတော့မှာဖြစ်တယ် ။ တိပက်လျှို့ ဝှက်ကျင့် ခဉ်အနေနဲ့ အင်မတန်မြင့်တဲ့အဆင့်မှာ ကျားမခံတွဲ ကျင့်နည်းသုံးမယ်ဆိုရင် ၊ ဒီတုန်းကြီးဖြစ်စေ-လာမှာဖြစ်စေ ၊ အင်မတန် အဆင့် မြင့် နေမှ ဖြစ်မှာ ။ အဲဒီအခါကျရင် သူ့ဆရာသခင်က သင်ပေးမှာဖြစ်တယ် ။ သူ့ အနေနဲ့ က စိတ်ရည်စိတ်သွေး အင်မတန်မြင့်နေပြီဖြစ်လို့ ၊ မိစ္ဆာအဖြစ်မျိုး မရောက်ရလေအောင် ကိုယ့်ကိုကိုယ် ထိန်းသွားနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေး အင်မတန်နိမ့်သူတွေ ကျတော့ အလျှင်းကို သုံးလို့ မဖြစ်ဖူး ။ သုံးမိလို့ ရှိရင် မိစ္ဆာကျင့် နည်း အဖြစ်မျိုး ရောက်ရမှာ ကျိန်းသေပဲ ။ တာပြုလို့ လဲ ဆိုရင် စိတ်ရည်စိတ်သွေးက အကန့် အသတ် ရှိနေရတဲ့ အထဲ ၊ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ရမက် တို့ ၊ ကာမရာဂစိတ်တို့ ကလဲ မပယ်ရသေးလေတော့ ကာ ၊ ခုလိုစိတ်အဆင့် မှာ သွားသုံးမိရင် ၊ မိစ္ဆာလမ်းရောက် ပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ ဒါကြောင့် မိုလို့ အဆင့် နိမ့် မှာ ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် လျှောက်ဖြန့် ချီရင် ၊ မိစ္ဆာကျင့် နည်း လိုက်ဖြန့်ရာကျမှာ ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ က ရှင်းရှင်းပြောထားရတာ ။

ဒီနှစ်များအတွင်းမှာ ၊ ကျားမခံတွဲ ကျင့် နည်း ပြပေးကြတဲ့ အစိုးကျင့် ခဉ်ဆရာတွေ မနည်းဖူး ။ ထူးဆန်းတာက တာလဲဆိုတော့ ၊ “တောက်” ဂိုဏ်းထဲမှာလဲ ကျားမခံတွဲ ကျင့် နည်းပေါ်လာတာဖြစ်တယ် ။ ခုမှတင် မဟုတ်ဖူး ။ ထန်မင်းဆက်ကတည်းက စလာခဲ့ တာ ။ “တောက်” ဂိုဏ်းမှာ တယ် နှယ်ကြောင့် ကျားမခံတွဲ ကျင့် နည်း ပေါ်လာရသလဲ ။ “တောက်” ဂိုဏ်းက ထိုက်ကျီသဘောတရားအရ ပြောရရင် ၊ လူ့ ကိုယ်ခန္ဓာဟာ စကြာဝဠာကလေးတစ်ခု ဖြစ်တာမို့ ၊ ဖိုခတ်နဲ့ မခတ်တို့ ဟာ သန္ဓေပါပြီးဖြစ်တယ် ။ တကယ် လမ်းမှန်ကမ်းမှန် တရားတော်ကြီးမျိုးဆိုတာ နှစ်ပရိစ္ဆေဒ ကြာညောင်းလှစွာကတည်းကနေ တစ်ဆက်ပြီး တစ်ဆက် သက်ဆင်းလာခဲ့တာဖြစ်တယ် ။ ပေါ့ပေါ့တန်တန်လျှောက်ပြင် ၊ ပေါ့ပေါ့တန်တန် ဟိုဟာ လျှောက်ထည့် - ဒီဟာလျှောက်ထည့်လုပ်နေရင် ၊ ဒီကျင့်ခဉ်ကို ကမောက်ကမဖြစ်ကုန်စေမှာဖြစ်လို့၊

ပေါက်မြောက်အောင်မြင်နိုင်တော့မှာ မဟုတ်ဖူး။ ဒါကြောင့် စိုလို့ မူလကျင့် စဉ်မှာ ကျားမခံတဲ့ ကျင့်နည်းမပါရင် ၊ တယ်တော့ မှ သွားမကျင့် ပါလေနဲ့။ ကျင့်စီရင် အချွတ်အချော်-အမှောက်အမှား ဖြစ်ရမှာ ၊ ပြဿနာ ပေါ်ရမှာ မှာ။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကျင့် စဉ်မှာ ၊ ကျားမခံတဲ့ ကျင့်နည်းမပါဖူး။ ဒီအကြောင်း ကိုလည်းမပြောဖူး။ ဒီပြဿနာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့ ကတော့ ခုလို မြင်တာပဲ။

### ရုပ်-နာမ် ခွယ်ခုံကျင့်ခြင်း

ရုပ်-နာမ် ခွယ်ခုံကျင့်ရေး ပြဿနာကို ကျွန်တော်ရှင်းပြပြီးပြီ ။ ရုပ်-နာမ် ခွယ်ခုံကျင့်ခြင်း ဆိုတာက စိတ်ရည်စိတ်သွေး ကျင့် တို့ အပြင် ၊ ကိုယ်ခန္ဓာကိုလဲ ကျင့် ရမှာ ဖြစ်တယ်။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရ ရင် ခန္ဓာတပြစ်ပြောင်းရေးလဲ လုပ်သွားရမှာ ဖြစ်တယ်။ တပြစ်ပြောင်းရေးလုပ်ရာမှာ ၊ လူ့ ကလာပ်စည်း တွေကို ခွမ်းအင်မြင် ဝတ္ထုတွေနဲ့ တပြည်းပြည်း အစားထိုးလာတဲ့အခါ ၊ အိုမင်းရင့် ရော်မှု နှေးကွေးလာလိမ့် မယ်။ ကိုယ်ခန္ဓာဟာ ပျိုလွင်မှုတက်ကို တပြည်းပြည်း ပြန်ဆုတ်လာလိမ့် မယ် ၊ တပြည်းပြည်း အသွင်ပြောင်းလာလိမ့် မယ်။ အဆုံးအားဖြင့် ခွမ်းအင်မြင် ဝတ္ထုတွေက လုံးလုံးလျားလျား အစားထိုးပြီးတဲ့ အခါ ၊ ဒီလူ့ ကိုယ်ခန္ဓာဟာ တစ်ခြားရုပ်ဝတ္ထုတမျိုးနဲ့ အတိပြီးတဲ့ ခန္ဓာဖြစ်လာမှာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို ခန္ဓာမျိုးဟာ ကျွန်တော်ပြောခဲ့ သလို ၊ ဓာတ်ကြီးငါးပါးထဲက ခန္ဓာမဟုတ်တော့ လို့ တယ်တော့ မှ ပျက်စီးတော့ မှာ မဟုတ်ဖူး။

ကျောင်းတိုက်တွေမှာ ကျင့် တာက ၊ နာမ်ကိုသာ ကျင့် တာမို့ ၊ လေ့ ကျင့် ခန်းတို့ ၊ ခန္ဓာကျင့် ရေးတို့ ကို သင်မပေးဖူး။ သူတို့ ခံယူထားတာက နိဗ္ဗာန်ခရီးဖြစ်တယ်။ ရှင်တော်သကျမုနိ သင်ပေးသွားတာက ဒီနည်းကိုး ။ စင်စစ် ရှင်တော်သကျမုနိအနေနဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာကို ခွမ်းအင်မြင် ဝတ္ထုအသွင် လုံးလုံးကူးပြောင်းပြီး သယ်ဆောင် သွားနိုင်ပါ ရက်နဲ့ တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ် သုံးမနေပဲ ၊ သားတပည့် တွေကို သူ့ လမ်း လိုက်ပါစေတော့ ဆိုပြီး ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ခံဝင်တဲ့ ခရီးကို သူ့ကိုယ်တိုင် ကြွမြန်းပြသွားတာ ဖြစ်တယ်။ သူ့တာပြုလို့ ခုလိုသင်ပေးသွားသလဲ။ လူတွေကို အခွဲအလမ်းအမျိုးမျိုး အတတ်နိုင်ဆုံး ခွန့်စေချင်လို့ ၊ နောက်ဆုံးမှာ ကိုယ်ခန္ဓာအပါအဝင် ဥပါဒါန်ခပ်သိမ်းကို အခွမ်းကုန် ခွန့်စေဖို့အတွက် ၊ ခုလိုပရိနိဗ္ဗာန်ခံဝင်တဲ့ ခရီးကို ကြွမြန်းပြသွားတာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်တုန်းကြီးတွေကလဲ အစဉ်အဆက် ဆက်ခံခဲ့ ကြတယ်။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာက တုန်းကြီးပျံတဲ့ အခါ ၊ မံသခန္ဓာကို ခွန့် ၊ မူလနတ်က သိဒ္ဓိဆောင်ပြီး တက်သွားတာကို ပြောတာ။

“တောက်” ဂိုဏ်းက ခန္ဓာကိုယ် အလေးတင်းကျင့်ကြတယ်။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ သူတို့ ဟာက သတ္တဝါအများ ကျွတ်လွတ်ရေး မဟုတ်ပဲ။ တပည့်တွေကို ခေါင်းခေါက်ရွေးတာကိုး။ သူတို့ မျက်မှောက်ပြုနေရတာက အင်မတန်ကောင်း-အင်မတန်ကောင်းတဲ့ လူတွေဖြစ်လေတော့ ၊ အတတ်သဘောလို

ဟာတွေကို ပြပေးကြတယ်။ ခန္ဓာကျင့်ရေးတို့ကို ပြပေးကြတယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းရဲ့ သိခြားထူးခြားဖြစ်တဲ့ ကျင့်နည်းမှာတော့ ၊ အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓတာဝါသကာ ကျင့်နည်းမှာတော့ ၊ သင်မပေးကြဖူး ။ အကုန်လုံး သင်မပေးကြတာတော့ မဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မစကြာတရားတော်အပါအဝင် ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းက အဆင် မြင် ကျင့် နည်း များစွာတို့ မှာလဲ သင်ပေးကြတာပဲ ။ ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကျင့် ခဉ်ဆိုရင် ၊ ကိုယ့် ခန္ဓာကိုရော-မူလသုဿကိုရော ကျင့် တယ် ။ ဒီနှစ်ခုက တူတာမဟုတ်ဖူး ။ မူလသုဿလဲ ခွမ်းအင်မြင် ဝတ္ထုတွေ နဲ့ အတိပြီးတဲ့ ခန္ဓာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ ကျွန်တော်တို့ ဒီဟင်းလင်းပြင်မှာ ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် ကိုယ်ထင်ပြလို မဖြစ်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီဟင်းလင်းပြင်မှာ သာမန်လူအသွင်မျိုးနဲ့ အရှည်သဖြင့် နေသွားမယ်ဆိုရင် ၊ ကျွန်တော်တို့လို ပင်ကိုယ်ခန္ဓာရှိဖို့ လိုတယ် ။ ဒါကြောင့် မိုလို့ ခန္ဓာကိုယ် တဖြစ်ပြောင်းပြီးတဲ့ အခါ ၊ ကလာပ် ခည်းတွေကို ခွမ်းအင်မြင် ဝတ္ထုတွေနဲ့ အစားထိုးပြီးနေပြီ ဖြစ်ပေမယ့် ၊ မော်လီကျူးတို့ ရဲ့ ဖွဲ့ ခည်းပုံ ပြောင်းလဲခြင်း မရှိတာကြောင့် ၊ ကြည့် လိုက်ရင် သာမန်လူနဲ့ ထူးခြားနားပဲ ။ ဒါပေမယ့်လို့ ကွာခြားချက်တော့ ရှိတာပေါ့ ။ အဲဒါကတော့ ဒီခန္ဓာက ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်ထဲ ဝင်နိုင်နေပြီလေ။

ရုပ်-နာမ် နှစ်ပါးစုံကျင့်ရေးဟာ ကြည့်လိုက်ရင် လူက သိပ်နုတာပဲ ။ အမှန်အသက်နဲ့ အပုံကြီး ကွာတာကို တွေ့ ရတယ် ။ ဟိုနေ့ က သင်သားတစ်ယောက်က ကျွန်တော် ကိုမေးတယ် ။ “ဆရာ ၊ ကျွန်မ အသက်ဘယ် လောက်ရှိပြီလို့ ထင်သလဲ ” တဲ့ ။ ခင်စစ် သူအသက် (၇၀) နားနီးနေပြီ ။ ကြည့် လိုက်ရင်တော့ (၄၀) ကျော်လောက်အောင်းမေ့ ရတယ် ။ မျက်နှာမှာ အရေပြား တွန့် ရ၍နဲ့ ဖြစ်တာမရှိဖူး ၊ ချောချောမွေ့ မွေ့ အသားဖြူဖြူ နီတာတာ နုထွတ်ထွတ် ဖြစ်နေတာကို တွေ့ ရတယ် ၊ အသက် (၇၀) နီးပါး အရွယ်နဲ့ ဘယ်တူမလဲ။ ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကျင့် သူတို့ အနေနဲ့ ခုလိုအဖြစ်မျိုး ပေါ် လာမှာဖြစ်တယ် ။ ရယ်စရာပြောရရင် ပျိုပျိုရွယ်ရွယ် မိန်းကလေးတွေ အလှပြုပြင်လေ့ ရှိကြတယ် ။ အသားဖြူချင်ကြတယ်၊ ကြည့်ကောင်းချင်ကြတယ် ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ရုပ်-နာမ် နှစ်ပါးစုံကျင့် ခဉ်ကိုသာ တကယ်ကျင့် ပါလေ။ ဒီအဖြစ်ရောက်ရမှာ ဓမ္မတာပဲ ။ အလှပြုပြင်နေစရာ မလိုမှာ ကျိန်းသေပေါ့ ။ ဒီဘက်ကသာကေတွေကိုတော့ ပြောမနေတော့ ဖူး ။ အရင်ကဆိုရင် လုပ်ငန်းအရပ်ရပ်မှာ သက်ကြီးရဲတော်တွေများလို့ ၊ ကျွန်တော် ကို လူငယ်အဖြစ် သတော့ထားလေ့ ရှိကြတယ် ။ ခုတော့ဟန်ကျပြီ ၊ လုပ်ငန်းအရပ်ရပ်မှာ လူငယ်တွေများလာပြီ ။ ခင်စစ် ကျွန်တော်လဲ မငယ်တော့ဖူး ၊ ခုပဲ (၄၃) နှစ် ရှိနေပြီ ၊ မကြာခင် (၅၀) ပြည့် တော့ မှာ ။

# ဓမ္မကာယ

ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်အပေါ်မှာ ဘာပြုလို့ ခွင်တစ်ခုရှိနေရသလဲ ။ လူများစွာတို့ ရှင်းမပြတတ်ကြပူး ။ တချို့ကလဲ “ဆင်းတုတော်ရှေ့ မှာ ဘုန်းကြီးတွေ မျက်နှာချင်းဆိုင် ကျမ်းစာရွတ်ကြလို့” တဲ့ ။ ဆင်းတုတော်ရှေ့ မှာ ဘုန်းကြီးတွေ မျက်နှာချင်းဆိုင် တရားကျင့် ရင်း ပေါ်လာတဲ့ ခွင်ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။ ဘုန်းကြီးကျင့် ကျင့် ၊ ဘယ်လူကျင့် ကျင့် ၊ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ခွမ်းအင်တွေဟာပြန် ကျဲသဘောမျိုး ဖြစ်နေတာကတစ်ကြောင်း ၊ ဦးတည်ချက်ရှိမနေတာလဲတစ်ကြောင်းကြောင့်၊ တစ်ကျောင်းလုံးက ကြမ်းပြင်တွေ ၊ မျက်နှာကြက်တွေ ၊ နံရံတွေပေါ်မှာ အကုန်အညီအမျှ ရှိနေရမှာ ။ ခုတော့ ဆင်းတုတော် အပေါ်က ခွင်ကျမှ ဘယ် နယ်ကြောင် အားကောင်းနေရသလဲ။ အထူးသဖြင့် တောတောင်တွေ၊ ဂူတွေ ၊ ကျောက်တွေမှာထုထားတဲ့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော် တွေဟာ ခွင်တွေရှိနေတတ်ကြတယ် ။ ဘာပြုလို့ ခွင်တွေ ရှိနေရသလဲ ။ တချို့က ဒီလိုရှင်းပြကြ၊ တချို့က ဟိုလိုရှင်းပြကြနဲ့ ဟာ ။ ဘယ်လူမှရှင်းအောင်မပြောတတ်ကြပူး ။ ခင်ခင်တော့ ကာ ဆင်းတုတော်မှာ ခွင်ရှိနေတာ တခြားကြောင့် မဟုတ်ပူး ။ ဆင်းတုတော်မှာ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေရဲ့ ဓမ္မကာယ ခံပယ်တော်မူနေလို့ ဖြစ်တယ် ။ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေရဲ့ ဓမ္မကာယခံပယ်တော်မူနေလို့ ခွမ်းအင်ရှိနေတာ ဖြစ်တယ် ။

ရှင်တော်သကျမုနိဖြစ်စေ ၊ ကွမ်ယင်ဟေဝိသတ္တဖြစ်စေ ၊ သမိုင်းမှာ တကယ်ရှိခဲ့ ရင် ၊ တဆိတ် ခြင်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ၊ သူတို့ ကျင့် ဘုန်းကလဲ ကျင့် သူမဟုတ်လား ။ ကျင့် သူအနေနဲ့ လောကီထွက်ကျင့် ခြင်အထက် အတော် ကို မြင့် တဲ့ အဆင့် ရောက်တဲ့ အခါ ၊ ဓမ္မကာယပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဓမ္မကာယဆိုတာ အကြင်သူရဲ့ ဓာတ်လုံးလယ်မှာ ပေါက်ပွားလာတာဖြစ်တယ် ၊ တရားတို့ သိဒ္ဓိတို့ နဲ့ ဖြစ်တည်နေတာဖြစ်ပြီး ၊ ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင်မှာ သရုပ်သကန် ပေါ်နေတာဖြစ်တယ် ။ ဓမ္မကာယတို့ အနေနဲ့ လဲ ကာယကံရှင်ကိုယ်၌တို့ နည်းတူ ခွမ်းပကားအင်မတန်ကြီးမားကြတယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ ဓမ္မကာယတို့ ရဲ့ အသိစိတ်နဲ့ ၊ အတွေးအခေါ်တို့ကို ပခာနုဇ္ဈာက ကိုင်ထားတာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ လဲ ဓမ္မကာယကိုယ်၌အနေနဲ့ ကလဲ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ- လွတ်လွတ်လပ်လပ်-အမှန်တကယ် ကို ရှိနေတဲ့ တစ်သီးပုဂ္ဂလသက်ရှိဖြစ်တာမို့ ၊ ဘယ်လိုကိစ္စမျိုးကိုမဆို ကိုယ် တာသာ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဆောင်ရွက်နိုင်တယ် ။ ဓမ္မကာယလုပ်တာတွေဟာ ပခာနုအသိစိတ် ကြံဆထား တာနဲ့ တစ်ပုံတည်းကို အံကိုက်ဖြစ်နေတာချည်းပဲ ။ ကိစ္စတစ်ခုကို ကာယကံရှင်ကိုယ်၌အနေနဲ့ လုပ်လဲ ဒီအတိုင်း ဖြစ်နေမှာ ဖြစ်သလို-ဓမ္မကာယလုပ်လဲ ဒီအတိုင်းပဲ ဖြစ်နေမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါကတော့ ကျွန်တော်ပြောနေတဲ့ ဓမ္မကာယပေါ့ ။ ကျွန်တော်ကိစ္စတစ်ခုခုလုပ်တော့ မယ်ဆိုရင် ၊ ဥပမာ တကယ်ကျင့် တဲ့ သားတပည့် တွေကို ကိုယ်ခန္ဓာသမ္ပါယ ဖြစ်စေအောင် ဆောင်ရွက်ပေးတော့မယ်ဆိုရင် ၊ ကျွန်တော် ဓမ္မကာယတို့က ဆောင်ရွက်ကြ



တာချည်းဖြစ်တယ်။ မွေကာယတို့အနေနဲ့ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာမရှိကြပူး ၊ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်မှာ သရုပ်သကန်ပေါ်နေကြတာဖြစ်တယ် ၊ အဲဒီသက်ရှိခန္ဓာကဆိုရင်လဲ အပြောင်းအလဲမရှိတဲ့ ဖုံသေလို့ဟာမျိုး မဟုတ်ပူး ။ ကြီးလို့ လဲရ-ငယ်လို့ လဲရတယ် ။ တခါတလေများ ကြီးလိုက်သမှ ၊ သူ့ ခေါင်းတစ်ခုလုံးကို အပြည့်အစုံအကုန် မမြင်ရနိုင်လောက်အောင်ကြီးတာ ၊ ငယ်ပြန်တော့လဲ ကလာပ်ခည်းထက်တောင် ငယ်နေလို့ကပ်ပြန်သေးတယ် ။

### အနေကဇာ တင်ခြင်း

ခက်ရုံ အလုပ်ရုံတို့ က လုပ်ပြီးတဲ့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတို့ ဟာ အနုပညာလက်ရာသာ ဖြစ်တယ် ။ အနေ ကဇာတင်ခြင်းဆိုတာက ဗုဒ္ဓရဲ့ မွေကာယကို ဗုဒ္ဓဆင်းတုဆီ ပင့် ဖိတ်ခြင်းဖြစ်တယ် ။ ပြီးမှ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကို သာမန်လူတွေကြားက သဏ္ဍန်ရှိဗုဒ္ဓခန္ဓာအဖြစ် ပူဇော်ခြင်းဖြစ်တယ် ။ တရားကျင့် သူအနေနဲ့ ကျင့် ပွားရင်း ၊ ခုလိုကြည်ညိုစိတ်ပွားလာရင် ၊ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ရှိ မွေကာယက သူ့ အတွက် တရားကာကွယ်ခြင်းပြုမှာ ၊ သူ့ ကို ကြည့် ရှုစောင့်မ-စောင့်ရှောက်သွားမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါဟာ အနေကဇာတင်ခြင်းရဲ့ တကယ် ရည်မှန်းချက် ဖြစ်တယ်။ တရားဝင် အနေကဇာတင်အခမ်းအနားမှာ အာရုံမှန်ပေါ်လာပါမှ ဖြစ်စေ ၊ အဆင့်အင်မတန်မြင့်တဲ့ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေအနေနဲ့ မှဖြစ်စေ ၊ အင်မတန်မြင့်တဲ့အဆင့်မှာ အားထုတ်နေတဲ့ ခုလိုစွမ်းပကားရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အနေနဲ့ မှဖြစ်စေ ၊ ဒီကိစ္စကို စွမ်းဆောင်နိုင်မှာဖြစ်တယ် ။

ဗုဒ္ဓဆင်းတုကို အနေကဇာတင်မှ ၊ အနေကဇာမတင်ရသေးတဲ့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုဆိုရင် မစွမ်းပူးလို့ ကျောင်းတိုက်တွေမှာ ပြောနေကြတယ် ။ ကနေ့အဖိုရာမှာ ၊ ကျောင်းတိုက်တွေက တုန်းကြီးတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ ပြောရရင် ၊ တကယ် ဆရာတော်ကြီးတွေ ကွယ်ကုန်ကြရုံပဲ ။ “ယဉ်ကျေးမှုတော်လှန်ရေးကြီး ” နောက်မှာ ၊ ရှင်ငယ်လေးတွေဆိုတာ ၊ တချို့ဆိုရင် တကယ်တမ်း လက်ထပ်သင်ပြပေးခြင်း မခံခဲ့ရပေမယ့် ၊ ခုတော့ ကျောင်းထိုင်ဖြစ်ကုန်ကြပြီ ။ တိမ်ကောပျောက်ကွယ်ကုန်ရတာတွေ မနည်းပူးပေါ့ ။ “အနေကဇာတင်တာ တာလုပ်တာလဲ ” လို့ မေးကြည့် ခမ်း ။ “အနေကဇာတင်ပြီး ရင် ၊ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော် စွမ်းရော ” လို့ ဆိုလိမ့် မယ် ။ အတိအကျ ဘယ်လိုစွမ်းသလဲဆိုတာကျတော့ ၊ သူလဲ ရှင်းအောင် မပြောတတ်ပူး ။ ဒါကြောင့် မိုလို့ သူတို့ ဟာက အခမ်းအနားကျင်းပတာမျိုးလောက်သာဖြစ်တယ် ။ ဗုဒ္ဓဆင်းတုထဲ ကျမ်းစာကလေးတစ်ခုလောက်ထည့် ၊ ဧကွူကပ်ပြီး ၊ ဆင်းတုရှေ့ မှာ ကျမ်းစာရွတ်တယ် ။ ဒါအနေကဇာတင် တာလို့ ဆိုတယ် ။ ဒီတော့ အနေကဇာ တင်ပြီးရာ ကျမကျဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ ကျမ်းစာတယ်လို့ရွတ်သလဲဆိုတာကို ကြည့်ရမှာဖြစ်တယ်။ ရှင်တော်သကျမုနိ အဆိုအရဆိုရင် ၊ အာရုံမှန်ပေါ်အောင် ရွတ်နိုင်ရမယ်လို့ဆိုတယ် ။ ကျမ်းစာတွေကို

စိတ်နည်းနည်းမှ မပျံ့ မလွင့် စေပဲ ၊ အလွန်တစ်ရာ အာရုံစူးစူးစိုက်စိုက် ရွတ်ပွား သရဇ္ဈာယ်နိုင်ပါမှ ၊ မိမိတို့ ကျင့်  
နေတဲ့တရားတောင် ကမ္ဘာကို တကယ်ကို တုန်လှုပ်စေပါမှသာ၊ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတို့ ကို ပင် လို့ ရမှာ ဖြစ်တယ်  
လို့ ဆိုတယ် ။ ဗုဒ္ဓဆင်း တုအပေါ် ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတို့ ရဲ့ ဓမ္မကာယ ကြွမြန်းကိန်းဝပ်စံပယ်တော်မူပါမှသာ ၊  
အနေကဇာတင်ဖြစ်ရာကျမှာ ဖြစ်တယ် ။

တချို့ ဘုန်းကြီးတွေဆိုရင် ၊ တဖက်က ကျမ်းစာရွတ်ရင်း ၊ တဖက်က “တော်ကြာ အနေကဇာ  
တင်ပြီးရင် ဝါ ကို ပိုက်ဆံတယ်၊ လောက်ပေးမလဲ မသိဖူး ” ဆိုပြီး လျှောက်စဉ်းစားနေတတ်တယ် ။ တချို့ က  
ဆိုရင်လဲ တဖက်ကကျမ်းစာရွတ်ရင်း ၊ တဖက်က တယ်သူတယ်ဝါကပြင့် ဝါအပေါ် သိပ်ဆိုးတာဆိုပြီး  
အတွေးနယ်ချဲ့ နေတတ်ကြတယ် ။ သူတို့ ဆီမှာလဲ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ဉာဏ်နီဉာဏ်နက်ဆင်ကြ၊  
ခွက်စောင်းခုတ်ကြ တာမျိုးတွေရှိနေတတ်တာပဲလေ။ ခုလို ဓမ္မအဆုံးကာလကြီးမှာ ၊ ခုလိုခြင်းရာမျိုးကို  
အသိအမှတ်မပြုပဲနေလို့ မဖြစ်ပဲကိုး။ ဒီမှာကျွန်တော်တို့က ဗုဒ္ဓဘာသာကို ဝေဖန်နေတာမဟုတ်ဖူး၊ ဓမ္မအဆုံး  
ကာလကြီးမှာ ကျောင်းတိုက်တချို့ဆိုတာ အေးအေးချမ်းချမ်းရှိလှတာမဟုတ်ဖူး။ ဦးနှောက်ထဲမှာဒါမျိုးတွေ  
စဉ်းစားနေတဲ့အခါ၊ ခုလောက် မကောင်းတဲ့အာရုံတွေ ထုတ်လွှတ်နေတာ၊ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေက လာနိုင်မှာ  
တဲ့လား ။ အနေကဇာတင်တဲ့ ရည်မှန်းချက် အလျဉ်းကို အောင်မြင်နိုင်မှာမဟုတ်ဖူး ။ အကြွင်းမဲ့ ခြင်းချက်  
မရှိတာမျိုးတော့ လဲ မဟုတ်ဖူး ။ ကောင်းတဲ့ ကျောင်းတိုက်တို့ - “တောက်” ကျောင်းတိုက်တို့ဆိုတာလဲ  
တချို့တလေရှိနေတာပေါ့လေ။

x မြို့ မှာ ကျွန်တော်ဘုန်းကြီးတစ်ပါး တွေ့ ရတယ် ၊ လက်တွေ့ဆိုတာ မဲနေတာပဲ ။ ဗုဒ္ဓဆင်း  
တုထဲကို ကျမ်းစာ ထည့်ပြီးပိတ်လိုက်တယ် ။ ပါးစပ်က နည်းနည်းလောက် ရွတ်လဲပြီးရော ၊ အနေကဇာ တင်ပြီးပြီ  
တဲ့ ။ ဆင်းတုတစ်ဆူထပ်ယူပြီး ၊ ထပ်ရွတ်ပြန်တယ် ။ တစ်ခါ အနေကဇာတင်ရင် ယွမ်(၄၀) သိမ်းတယ် ။  
ခုဘုန်းကြီးတွေက အနေကဇာတင်ခြင်းကိုလဲ ကုန်ပစ္စည်းလိုသဘောထားပြီး ၊ အမြတ်ထုတ်နေကြတယ် ။  
ကျွန်တော်ကြည့် လိုက်တယ် ၊ အနေကဇာတင်လို့မရဖူး ၊ အလျဉ်းကိုမရဖူး ။ ခုဆိုရင်ဘုန်းကြီးတွေဟာ  
ခုလိုကိစ္စမျိုး တွေတောင် လုပ်နေကြတယ် ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တာတစ်ခု တွေ့ရသေးသလဲဆိုတော့ ၊  
ကျောင်းတိုက်တစ်တိုက်က လူတစ်ယောက်-ဥပါသကာလို့ ထင်ရတာပဲ ၊ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကို အနေကဇာ  
တင်ပေးရအောင်ဆိုပြီး ၊ နေရောင်အောက်မှာ မှန်တစ်ချပ်နဲ့ ဆင်းတုတော်ကိုယ်ပေါ်ကို အလင်းရောင်  
ထိုးပေးတယ် ။ အဲဒါ အနေကဇာတင်တာတဲ့။ ခုလောက် ရယ်စရာကောင်းတဲ့ အထိ ဖြစ်နေကြတာလေ ။ ကနေ့  
ဗုဒ္ဓဘာသာအနေနဲ့ ဒီအဖြစ်မျိုးကို ရောက်လာ ရာမှာ ၊ ခုလိုဟာမျိုးတွေဆိုတာ မတွေ့ ချင်မမြင်ချင် အဆုံးပေါ့ ။

ကြေးဆင်းတုတော်ကြီးတစ်ဆူကို နန်ကျင်း (နန်ကင်း) မှာ သွန်းလုပ်ပြီး ၊ ဟောင်ကောင်က  
တာယွီ (လန်တော) တောင်ပေါ်မှာ တည်ထားတယ် ၊ ရောမဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကြီးပေါ့ ။ ဆင်းတုတော်ကြီးကို

အနေကဇာတင်ဖို့အတွက် တစ်ကမ္ဘာလုံးကတုန်းကြီးတွေ လာကြတာမနည်းပူး။ အဲဒီအထဲက တုန်းကြီးတစ်ပါးက နေရောင် အောက်မှာ မှန်တစ်ချပ်နဲ့ ဆင်းတုတော်မျက်နှာကို အလင်းရောင်ထိုးတယ် ၊ အနေကဇာတင်တာတဲ့။ ခုလောက် ခမ်းနားသိုက်မြိုက်လှတဲ့ အခမ်းအနားကြီးမှာ ၊ ခုလောက် ခန့်ထည်လေးနက်လှတဲ့ အခါသမယမျိုးမှာ ခုလိုအဖြစ်မျိုးဖြစ်ရတာ၊ ကျွန်တော် အနေနဲ့ကတော့ တကယ် ကိုသနားစရာလို ဆိုချင်တာပဲ ။ မွေအဆုံးကာလ ရောက်တဲ့ အခါ ၊ တုန်းကြီးတွေ အနေနဲ့ ကိုယ့် ဟာကိုယ် ကျွတ်ဖို့ တောင်မလွယ်တာ ၊ သူများချွတ်ဖို့ ဆိုတာ သာမလွယ်တော့ မပေါ့ လို့ ရှင်တော်သကျမုနိကဆိုတာ မဆန်းပါ ။ ပြီးတော့ တုန်းကြီးများစွာတို့က ဆိုရင်လည်း ကိုယ့် ရှုဒေါင့်ကနေပြီး ဗုဒ္ဓကျမ်းတွေကို ဒီလိုအဓိပ္ပာယ် ရှင်းလိုရှင်းကြ ၊ ဟိုလိုအဓိပ္ပာယ် ရှင်းလိုရှင်းကြ ၊ လျှောက်လုပ်နေကြတယ်။ မယ်တော်နတ်သမီးကျမ်းတွေလဲ တုန်းကြီးကျောင်းတွေကို ရောက်လိုရောက်ကုန်ကြ ၊ ဗုဒ္ဓကျမ်းကြီးကျမ်းခိုင် မဟုတ်တာတွေလဲ ကျောင်းတိုက်တွေကို ရောက်လိုရောက်ကုန်ကြနဲ့ဟာ ၊ ပြောင်းကို ဆန်လို့ ၊ ရှုပ်လို့ ။ မှန်တယ် ၊ တကယ်ကျင့်ကြတဲ့ တုန်းကြီးတွေလဲရှိတာပဲ ။ အင်မတန်မဆိုးဘူးလို့ ဆိုရမှာ။ အနေကဇာ တင်ခြင်းဆိုတာ ခင်ခင်တော့ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတို့ရဲ့ မွေကာယကို ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်မှာ လာရောက်ကိန်းဝပ် ခံပယ်ဖို့ ပင် ဖိတ်ခြင်းဖြစ်တယ် ။ ဒါအနေကဇာတင်ခြင်းပေါ့။

ဒီတော့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုကို အနေကဇာတင်တာ မအောင်ရင် ပူဇော်လို့ မဖြစ်ပူး ၊ ပူဇော်ရင် အင်မတန် ကြီးလေးတဲ့ အကျိုးဆက်နဲ့ ရင်ဆိုင်ရလိမ့် မယ် ။ တယ်လိုကြီးလေးတဲ့ အကျိုးဆက်မျိုးလဲ ။ လူ့ အာရုံတို့၊ လူ့ အတွေးအဆတို့ အနေနဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုတစ်မျိုး ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ကြောင်းကို ၊ ခုလူ့ ခန္ဓာသုတေသီတို့ တွေ့ ရှိကြရတယ် ။ ယင်းဟာ ရုပ်ဝတ္ထုတစ်မျိုး အမှန်တကယ်ဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ အင်မတန်မြင် တဲ့ အဆင့် မှာ တွေ့ ကြရတယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ ခုလို ရုပ်ဝတ္ထုမျိုးဟာ ကျွန်တော်တို့ သုတေသနပြုတွေ့ ရှိတဲ့ ဦးနှောက်လှိုင်းပုံ သဏ္ဍာန်မျိုးမဟုတ်ပဲ ၊ ပြီးပြည့်စုံတဲ့ ဦးနှောက်ပုံသဏ္ဍာန်မျိုး ဖြစ်တာကိုတွေ့ ရတယ် ။ ရိုးရိုးအချိန်မျိုးမှာ သာမန်လူတို့ တွေးရင် ပေါ်လာတဲ့ ဦးနှောက်သဏ္ဍာန်လိုဟာမျိုးဟာ ၊ ခွမ်းအင်မရှိလို့ မကြာခင် ပြယ်ကုန်ရော ။ တရားကျင့် သူတို့ ရဲ့ ခွမ်းအင်ကတော့ တော်တော်ကြာကြာခံတယ် ။ ဗုဒ္ဓဆင်းတုဆိုတာ စက်ရုံအလုပ်ရုံကနေ ထွက်လာတာတည်းက အတွေးအခေါ်ရှိနေတာ မဟုတ်ပူး ။ အဲဒီလိုမဟုတ်ဘူး ။ တချို့ က အနေကဇာမတင်ရ သေးပူး ။ ကျောင်းတိုက်ရောက်တော့လဲ အနေကဇာတင်ပြီးရာ မကျသေးပူး ။ တကယ်လို့ အရေခြုံအခိုးကျင့် စဉ်ဆရာတစ်ယောက် ယောက်ကိုဖြစ်စေ ၊ မိစ္ဆာလမ်းလိုက်သူ တစ်ယောက်ယောက်ကိုဖြစ်စေ ၊ အနေကဇာ တင်နိုင်ရင် ၊ ငါးပါးမှောက် ဗြိသာ မှတ်ပေတော့ ။ မြေခွေးတို့ ၊ မြေပါဦးတို့ဝါတို့ တက်ကုန်ဗြိသာ မှတ်ပေတော့။

အနေကဇာမတင်ရသေးတဲ့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုကို သွားရှိခိုးမိရင် ၊ အင်မတန် ကို အန္တရာယ်များပေါ့ ။ တယ်ထိအောင် အန္တရာယ်များမလဲဆိုရင် ၊ ကျွန်တော်ပြောပြီးပြီ ၊ လူသားတို့ အနေနဲ့ ဒီကနေ့ ဒီအခါမျိုး

ရောက်လာတဲ့ အခါ အရာခပ်သိမ်း ပျက်စီးလာနေကြတယ် ။ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းတစ်ခုလုံး ၊ စကြာဝဠာတစ်ခုလုံးက အရာခပ်သိမ်းတို့ ဟာလဲ တစ်ခုပြီးတစ်ခုပျက်စီးလာနေကြတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ သာမန်လူတွေကြားက ကိစ္စအမျိုးမျိုးအဖုံဖုံတို့ ဟာ ဆိုရင်လဲ ကိုယ် ဟာကိုယ်ကြောင့် ဖြစ်တာချည်းဖြစ်တယ် ။ တရားစစ် တရားမှန် တွေ့ဖို့ ၊ လမ်းစစ် လမ်းမှန်လိုက်ဖို့ တောင် သိပ်ခက်တာ ။ အဘက်ဘက်ကကို အနှောင် အယှက်ခံနေရတာ ။ တရားကြည်ညိုချင်တယ်ဆိုပါတော့ ၊ တယ်လူက တရားတဲ့လဲ ။ တရားကြည်ညိုချင်တာတောင် မလွယ် လိုက်တာ။ မယုံရင်ကျွန်တော်ရှင်းပြမယ် ။ အနေကောမတင်ရသေးတဲ့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုရှေ့ မှာ ပထမဆုံး လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ရှိခိုးလိုက်ရင် ၊ ငါးပါးမှောက်ပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ ခုတရားရှိခိုးတဲ့ လူတွေထဲမှာ ၊ နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖိုလ်ကို ရောက်ရပါလို့၏ အရှင်ဘုရားလို့ဆုတောင်းပြီး ရှိခိုးတဲ့ လူ ဘယ်နှယ်ယောက်ရှိသလဲ ။ ဒီလိုလူမျိုး သိပ်ရှားပေါ့ ။ လူအများစု တရားရှိခိုးတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကတာလဲ ။ “ဘေးတရားဝေးကွာရပါလို့၏ အရှင်ဘုရား၊ အကျပ်အတည်းအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ရပါလို့၏ အရှင်ဘုရား၊ စီးပွားဥစ္စာ ချမ်းသာရပါလို့၏ အရှင်ဘုရား” စသည်ဖြင့် ဒါမျိုးတွေပေါ့ ။ ဒါတွေက ဗုဒ္ဓကျမ်းကြီး ကျမ်းခိုင်ထဲကလား ။ မဟုတ်ဖူး ၊ အလျှင်းကို မဟုတ်ဖူး ။

တရားရှိခိုးသူဟာ ငွေလိုချင်နေတယ် ဆိုပါတော့။ ကွမ်ယင်ပောဓိသတ္တုဖြစ်စေ-တထာဂတ ဖြစ်စေ ၊ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတစ်ဆူဆူရှေ့မှာ ရှိခိုးရင်း ၊ “တပည့် တော်ကို ငွေနည်းနည်းလောက် မ , စတော်မူပါဘုရား ” လို့ ဆိုလိုက်ရင် ၊ အောင်မယ်လေး-ပြီးပြည့် ခုံတဲ့ အာရုံတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ သူက ဆင်းတုကို ရည်စူးတာဖြစ်လေတော့ ၊ ဒီအာရုံဟာ ဆင်းတုအပေါ်ကို တခါတည်းရောက်သွားပါလေရော ။ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်မှာ အထည်ကိုယ်ဆိုတာ ကြီးလို့ လဲရ ၊ ကျုံ့ လို့ လဲရတယ် ။ ဒီအထည်ကိုယ်အပေါ်ကို အာရုံရောက်သွားတဲ့အခါ ၊ ဒီဆင်းတုဟာ ဦးနှောက်ရလာရော ၊ တွေးတတ်လာရော ။ ဒါပေမယ့် ဓန္ဓာကိုယ် မရှိသေးဖူး ။ သူများတွေလဲ ဟိုလူရှိခိုး ၊ ဒီလူရှိခိုး ၊ ရှိခိုးကြတဲ့အခါ ၊ သူ့ ကို ခွမ်းအင်အသင့်အတင့် ရလာစေမှာဖြစ်တယ်။ အထူးသဖြင့် ကျင့်ပွားသူတို့ ဆိုရင် မိုအန္တရာယ်များတာပေါ့ ။ ရှိခိုးရင်း-ရှိခိုးရင်း တပြေးပြေး ခွမ်းအင်ရလာစေမှာမို့ သူ့ အဖို့ သဏ္ဍာန်ရှိကိုယ်ခန္ဓာတစ်ခုဖြစ်လာပါလေရော ။ ဒါပေမယ့်လို့ ၊ ဒီသဏ္ဍာန်ရှိ ကိုယ်ခန္ဓာဟာ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်မှာ ဖြစ်လာတာဖြစ်တယ် ။ ဖြစ်လာတဲ့နောက် ၊ ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင်ထဲမှာ ၊ သူ့ အနေနဲ့ စကြာဝဠာထဲက တရားသဘော နည်းနည်းပါးပါးသိလာရလို့ ၊ လူတွေအတွက် နည်းနည်းပါးပါး လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်တယ် ။ ဒီတော့ သူ့ အနေနဲ့လဲ ခွမ်းအင်နည်းနည်းပါးပါး တက်လာနိုင်တယ် ။ လူကို သူကူတာက ခြွင်းချက်ပါတယ် ၊ အဖိုးအခပါတယ် ။ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်မှာ ၊ သူ့ အနေနဲ့ သွားလာလှုပ်ရှားရတာ လွတ်လွတ်လပ်လပ်ပေါ့ ။ သာမန်လူတွေကို ကြိုးဆွဲရာမှာလဲ အလွယ်ကလေး ပေါ့ ။ ဒီသဏ္ဍာန်ရှိ ကိုယ်ခန္ဓာဟာ ၊ ဗုဒ္ဓဆင်းတုနဲ့ တစ်ဖုံခံတည်းဖြစ်လို့ ၊ ကွမ်ယင်ပောဓိသတ္တု အရေခြုံတို့ ၊ တထာဂတ အရေခြုံတို့ ပေါ်လာရပါလေရော ။ လူတွေရှိခိုးလို့ ဖြစ်လာရတဲ့ ဒီအရေခြုံတွေဟာ ဗုဒ္ဓဆင်းတုနဲ့

တူလိုက်သမှ တထေရာတည်းပေါ့ ။ တုရားအရေခြုံ ၊ ဟေဓိသတ္တအရေခြုံတို့ ရဲ့ အတွေးအခေါ်ကတော့ သိပ်ဆိုတာ ၊ ငွေမက်တာ ။ ယင်းတို့ ဟာ ဒိပြင်ဟင်းလင်းပြင်ထဲမှာ ပေါက်ပွားကြတာလဲဖြစ်ပြန် ၊ အတွေးအခေါ် လဲ ရှိကြပြန်တာမို့ ၊ တရားသဘောနည်းနည်းပါးပါး သိနေကြတယ် ။ မကောင်းတာကြီးတွေကို မလုပ်ရဲဖူး ။ မကောင်းတာကလေးတွေကိုတော့ လုပ်ရဲတယ် ။ တခါတလေကျတော့ လဲ လူကိုကူတယ် ။ အဲဒီလိုမှ မကူပဲ ၊ မိစ္ဆာလမ်းကိုချည်း လုံးလုံးလျားလျား လိုက်နေရင် ၊ အသတ်ခံရမှာ ဖြစ်တယ် ။ တယ်လိုကူလဲ ။ “တပည့် တော်အိမ်မှာ တယ်သူတယ်ဝါ များနေလို့ ကယ်တော်မူပါတုရား ” လို့ ဆိုရင် ၊ “ကောင်းပြီ ။ ကူမယ်” ပေါ့ ။ အလှူခံပုံးထဲ အလှူငွေထည့် ကြပေါ့ ။ သူ့ အတွေးအဆင်က ငွေလိုချင်တဲ့ အစားထဲကကိုး ။ အလှူခံပုံးထဲ အလှူငွေများများထည့် ရင် ၊ ရောဂါ မြန်မြန်ပျောက်စေမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့သူ့ မှာ ခွမ်းအင်အ သင့်အတင့်ရှိနေလေတော့ ၊ ဒိပြင်ဟင်းလင်းပြင်မှာ ၊ သာမန်လူကို ခြယ်လှယ်နိုင်နေတာကိုး ။ အထူးသဖြင့် ခွမ်းအင်ရှိသူတို့ အနေနဲ့ သွားရှိခိုးရင် ၊ သာပြီးတော့ အန္တရာယ်များတာပေါ့ ။ ကျင့် သူအနေနဲ့ ဘာများလိုချင်နေရ တာလဲ ၊ ငွေလိုချင်လို့ လား ။ တဆိတ်လောက် ခဏ်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ၊ ကျင့် သူအနေနဲ့ ဘာပြုလို့ များ ငွေဆု တောင်းနေရတာလဲ ။ ဆွေတွေမျိုးတွေ တေးကင်းကြပါစေ ၊ အနာရောဂါကင်းကြပါစေလို့ ဆုတောင်းတာ တောင်မှ ၊ ဆွေမျိုးသံယောဇဉ် အစွဲအလမ်း ဖြစ်မနေလား ။ သူများကံကြမ္မာကို ခြယ်လှယ်ချင်နေသလား ။ လူဆိုတာ ကိုယ် ကြမ္မာနဲ့ ကိုယ်ချည်း မဟုတ်လား ။ သင်က သူ့ ကိုရှိခိုးပြီး “တပည့် တော်ကို ငွေနည်းနည်းလောက် မစတော်မူပါတုရား” လို့ ဆိုကြည့် စမ်း ၊ ကောင်းပြီ ၊ သူကူလိမ့်မယ် ။ သင့်အနေနဲ့ ငွေဆုတောင်းပါစေ ၊ များများတောင်းပါစေဆိုပြီး သူ့ ခဏ်း အဝမ်းမရကိုဖြစ်နေတာ ။ သင့်အနေနဲ့ များများ လိုချင်လေ ၊ သူ့ အနေနဲ့ သင့်ဆီက များများရလေ ဖြစ်ရမှာကိုး ၊ တန်ဖိုးတူ ဗလှယ်ကြရမှာကိုး ။ သူ့ အလှူခံ ပုံးထဲမှာ သူများတွေလှူထားကြတာ နည်းတာမှတ်လို့ ။ သင့်ကို ရစေမှာဖြစ်တယ် ။ တယ်လိုရမလဲ ။ လမ်းထွက်ရင် ပိုက်ဆံအိတ် ကောက်ရကောင်း ရလိမ့်မယ် ။ ဋ္ဌာန က ဆုငွေပေးကောင်း ပေးလိမ့်မယ် ။ ဘာပြောနေနေ သင့်ကို ပိုက်ဆံရကိုရစေမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင့်ကို သူက ခြွင်းချက်မဲ့ကုနေတာ မဟုတ်ဖူးနော် ။ အရှုံးမရှိရင်-အမြတ်မရှိ ဆိုသလို ၊ သင် ခွမ်းအင်နည်းနည်းလောက် ပေးစမ်းပေါ့ ။ သူ့ မှာလိုနေတာကိုး ။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လဲ ၊ သင်ကျင့် ထားတဲ့ ဓာတ်လုံးတို့ ဘာတို့ ကို ပေးစမ်းပေါ့ ။ သူက ဒါတွေလိုချင်နေတာကိုး ။

ဒီတုရားအရေခြုံတွေဟာ တခါတလေ သိပ်အန္တရာယ်ကြီးတာ ။ ဒီဗုဒ္ဓကွေ့ပွင့် တဲ့ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူများစွာတို့ ဟာ တုရားမြင်ရပြီလို့ ထင်နေတတ်ကြတယ် ။ တချို့ က ဒီနေ့ တုရားတစ်သိုက်ရောက်လာကြ တယ် ။ တုရားဘွဲ့ က တယ်လိုခေါ်တယ် ၊ နောက်လိုက်တွေ ပါလာကြတယ်လို့ ဆိုတယ် ။ မနေ့ က လာကြတာ က တယ်သို့ တယ်ညာ ၊ ဒီနေ့ လာကြတာက တယ်သို့ တယ်ညာ ။ ဒီတသုတ်သွားရင် ၊ မကြာခင် နောက်တသုတ်

ရောက်လာပြန်ရောတဲ့ ။ ဘာတွေတဲ့လဲ ။ ဒီအစားထဲကဟာတွေပေါ့။ ယင်းတို့ ဟာ ဘုရားအစစ် မဟုတ်ဖူး ။ အရေခြုံတွေ ။ ဒါမျိုးတွေဆိုတာ တော်တော့ကို များတာ ။

ကျောင်းတိုက်တွေမှာ ခုလိုအဖြစ်မျိုးပေါ်ရင် သာပြီးတော့ တောင် အန္တရာယ်များတယ် ။ သူတို့ကို ရှိခိုးရင် ။ သူတို့ က ဘုန်းကြီးတွေကို အုပ်ထိန်းသွားမှာ ဖြစ်တယ် ။ “ဝါ့ ကို ရှိခိုးတယ် မဟုတ်လား ။ အထင်းသား အရှင်းသားကို ရှိခိုးနေတယ် မဟုတ်လား ။ ကောင်းပြီ ။ နင်ကျင့်မယ်မဟုတ်လား ။ ဝါအုပ်ထိန်း အုပ်ချုပ်မယ် ။ တယ်လိုကျင့်” ဆိုပြီး ။ စီစဉ်ပေးလာမှာဖြစ်တယ် ။ ပေါက်မြောက်တဲ့ တစ်နေ့ ကျရင် တယ်ရောက်မလဲ ။ ယင်းက စီစဉ်ပေးတာဖြစ်လို့ ။ အထက်က တယ်ဂိုဏ်းကမှ လက်ခံမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒါကြောင့် မိုလို့ သင့်အနေနဲ့ ယင်းရဲ့ အအုပ်အထိန်းကို ခံရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ သင်ကျင့်တာတွေဟာ အဟောသိကံ မဖြစ်ရပေလား ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ခုလူသားတို့ အနေနဲ့ မဂ်ဖိုလ်အဆင့် မှန်ရအောင်တောင် ကျင့်ဖို့ ဆိုတာ တောင်မလွယ်လို့က်ပါတိ ။ ခုလိုခြင်းရာမျိုးတွေဟာ တော်တော့ကို တွေ့ နေကျ-မြင်နေကျ ဖြစ်နေရတာ ။ အကျော်အမော် တောတောင်များနဲ့ ဖြစ်နဒီတို့မှာ ကျွန်တော်တို့ လူပေါင်းများစွာတွေ့ ကြရတဲ့ ပုဒ္ဒရောင်ခြည် ဆိုတာ များသောအားဖြင့် ဒီအစားထဲကပေါ့ ။ ယင်းတို့ က ခွမ်းအင်ရှိတာကိုး ။ ပြုလို့ လဲ ရတာကိုး ။ တကယ် ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေကတော့ တော်ရုံတန်ရုံ တယ်ပြမလဲ ။

အရင်က မြေပေါ်ဘုရားတို့ ။ မြေပေါ် “တောက်” တို့ ဆိုတာ ရှားတယ် ။ ခုတော့ သိပ်ပေါတာပဲ။ ယင်းတို့ မကောင်းတာလုပ်ကြတဲ့ အခါ ။ အပေါ်ကလဲ သတ်မှာ ။ သတ်ရင် ယင်းတို့ က ပုဒ္ဒဆင်းတုအပေါ်ကို တက်ပြေးကုန်ကြရော ။ ယေဘူယျအားဖြင့် ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေအနေနဲ့ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ဒီတရားသဘောကို ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် ဝင်မစွက်ကြဖူး ။ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေအနေနဲ့ အဆင့် မြင့် လေ ။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ တရားသဘောကို မစွက်ချင်လေ-နည်းနည်းမှမစွက်ချင်လေပဲ ။ ပုဒ္ဒဆင်းတုကို ရှတ်တရက် မိုးကြိုးခွင်းပစ်လိုက်တာမျိုးကို သူတို့ လုပ်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒါမျိုးကို သူတို့ လုပ်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒါကြောင့် မိုလို့ ပုဒ္ဒဆင်းတုပေါ်ကို တက်ပြေးကုန် ရင် သူတို့ က အရေးမလုပ်ကြတော့ဖူး ။ ယင်းတို့ ကို သတ်ရင် ယင်းတို့ ကလဲ သိတယ် ။ ပြေးကုန်ရော ။ ဒီတော့ ကာ သင်မြင်ရတဲ့ ကွမ်ယင်ဟေစိသတ္တဆိုတာ ကွမ်ယင်ဟေစိသတ္တအစစ်တဲ့ လား ။ သင်မြင်ရတဲ့ ဘုရားဆိုတာ ဘုရားအစစ်တဲ့လား ။ သိပ်အပြောရခက်တာ ။

ကျွန်တော်တို့ လူပေါင်းများစွာတို့ ဟာ ခုလိုပြဿနာတစ်ရပ်ကို တစ်ဆက်တည်း ခင်းစား မိကောင်း ခင်းစားမိကြလိမ့် မယ် ။ “ဒို့ အိမ်က ဆင်းတုတယ် နဲ့ လုပ်ပါ မလဲ” လို့ ။ လူများစွာတို့ က ကျွန်တော် ကို ခင်းစားမိကောင်း ခင်းစားမိကြလိမ့် မယ် ။ သင်သားများကျင့် ပွားရေးအဖို့ အထောက်အကူဖြစ်စေရန် ။ ကျွန်တော်ပြောပြမယ် ခုလိုလုပ်နိုင်တယ် ။ ကျွန်တော် ဓာအုပ် (ဓာအုပ်ထဲမှာ ကျွန်တော် ဓာတ်ပုံပါတယ် မဟုတ်လား ) ကို ယူ ။ ဒါမှမဟုတ် ကျွန်တော် ဓာတ်ပုံကိုယူ ။ ပဒုမ္မာကြာပန်းကြီးသဏ္ဍာန် မုဒြာနဲ့ ပုဒ္ဒဆင်းတုကို

လက်ထဲမှာ ထားပြီး ၊ ကျွန်တို့ကို ပြောသလို ၊ “ဆရာ အနေကော တင်ပေးတော်မူပါ ” လို့ ဆိုလိုက်ရင် ၊  
မိနစ်ဝက်အတွင်း ကိစ္စပြီးရော ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူတွေအတွက်သာ ဖြစ်တယ် ။  
ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟတွေကို လုပ်ပေးရင် အလကားပဲ ။ ကျွန်တော်တို့ က ကျင့် သူတွေကိုသာ တာဝန်ယူတာ ။  
တချို့ကပြောတယ် ၊ ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟတွေအိမ်မှာ ပယောဂကင်းစေအောင် ဆရာ ရှင့်ဓာတ်ပုံကို  
သွားပေးထားတယ်တဲ့ ။ ကျွန်တော်က သာမန်လူတွေကို ပယောဂကင်းအောင် လုပ်ပေးတာမဟုတ်ဖူး။  
ခုလိုလုပ်တာ ဆရာကို မရှိမသေပြုရာအကျဆုံးဖြစ်တယ် ။

မြေပေါ်ဘုရား ။ မြေပေါ် “တောက်” ဆိုတာတို့ နဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောလာတဲ့ အခါ ၊ အဖြစ်  
တစ်ရပ်ရှိသေးတယ် ။ ရှေးခေတ်က တရုတ်ပြည်မှာ လူများစွာတို့ဟာ တောကြီးတောင်ကြီးတွေမှာ ကျင့် ပွား  
အားထုတ်ကြတယ်။ ခုတော့ကြောင်မရှိသလဲ။ ခင်စစ် မရှိတာမဟုတ်ဖူး ၊ သာမန်လူတွေကို အသိမခံတာ ၊  
နည်းနည်းမှ လျော့မသွားဖူး ။ ဒီလူတွေဟာ ခွမ်းအင်ရှိကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။ ဒီနစ်များအတွင်းမှာ ဒီလူတွေ  
မရှိတာ မဟုတ်ဖူး ၊ ဒီလူတွေ အကုန်ရှိတယ် ။ ခုကမ္ဘာပေါ်မှာ ထောင်အများရှိတုန်းပဲ ၊ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာ  
အတော်ကလေးများတယ် ။ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားတဲ့ တောတောင်နီဒီတွေမှာရှိကြတယ် ၊ တချို့ တောင်ကြီး  
တွေမှာလဲ ရှိတယ် ။ ဂူတွေကို သူတို့ က သိဒ္ဓိနဲ့ ဆို ထားလေတော့ ၊ သူတို့ ကို ဘယ်မြင်ရမလဲ ။ သူတို့ အနေနဲ့  
ကျင့် ကြရာမှာ ၊ အခရာကိုလဲ မမိ ၊ နည်းကလဲ နံ့ချာတော့ ၊ နှေးတာပေါ့ ။ ကျွန်တော်တို့ ကတော့ လူ့ စိတ်ကို  
တိုက်ရိုက်ညွှန်းထားပြီး ၊ ကျွန်တော်တို့ စကြာဝဠာရဲ့ အမြင့်ဆုံး ဂုဏ်သတ္တိထူးအရရော ၊ စကြာဝဠာရဲ့ အသွင်  
သဏ္ဍာန်အရပါ ကျင့်ကြလေတော့ ၊ ခွမ်းအင်တက်တာ သိပ်မြန်တာပေါ့။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ကျင့်ပွား  
အားထုတ်ရေးဆိုတာက ပိရမစ်ပုံစံမျိုးနဲ့ တူနေတာကိုး ။ အလယ်ဆုံးကမှ ပဟိုလမ်းမကြီးဖြစ်ပြီး ၊ တေးက  
ဟာတွေက လမ်းကလေးတွေ ဖြစ်ကြတယ် ။ ကျင့် ရာမှာ စိတ်ရည်စိတ်သွေး မြင့် ချင်မှ မြင့် မှာ ၊ ဒီတော့ ကျင့်တာ  
အဆင့် မမြင့် သေးပဲနဲ့ ဉာဏ်အလင်းပွင့်ချင်ပွင့်လာမှာ ။ ဒါပေမယ့်လို့ တကယ်ကျင့် တဲ့ လမ်းမကြီးနဲ့ စာရင်တော့  
အပုံကြီးကို ကွာတာပေါ့။ ။

ခုလိုလမ်းမြှောင်ကျင့် နည်းက ဆရာတွေကလဲ တပည့် တွေသင်နေတာပဲ ။ သူ့ ကျင့် နည်းအနေ  
နဲ့ ခုလောက်အဆင့် အထိသာ ရောက်နိုင်တာကတစ်ကြောင်း ၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေးကလဲ အဲဒီအဆင့် အထိ  
လောက်သာ ရောက်နိုင်တာကတစ်ကြောင်းကြောင့် ၊ တပည့် တွေလဲ အဲဒီအဆင့် လောက်အထိသာ ကျင့် နိုင်ကြ  
တာပေါ့ ။ လမ်းမြှောင်ကျင့် နည်းတို့ အနေနဲ့ အစွန်အဖျားကျလေ ၊ စည်းကမ်းကလေးနားတွေဆိုတာလဲများလေ ၊  
ကျင့် ပုံကျင့် နည်းတို့ ကလဲရှုပ်လေပဲ ။ အခရာကိုမသိလို့ ၊ မကျင့် တတ်လို့ ခက်နေတာပေါ့ ။ လူတွေအနေနဲ့ ကျင့်  
ကြရာမှာ ၊ အဓိကအားဖြင့် စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို ကျင့်ရတာဖြစ်တယ် ။ ဒီအချက်ကို သူတို့ခမျာ နားမလည်  
ရှာပဲကိုး ။ ဆင်းရဲဒုက္ခခံရင် ကျင့်လို့ရတာပဲလို့ ထင်နေကြတာပေါ့ ။ ဒါကြောင့်မို့ လို့ အချိန်ကာလကြာညောင်းစွာ

၊ နှစ်ပေါင်းရာနဲ့ ထောင်နဲ့ ချီကျင့် ခဲ့ ပါမှ ၊ ခွမ်းအင်ကလေး နည်းနည်းပါးပါး လောကံ သာတက်လာရှာတယ် ။  
စင်စစ်တော့ကာ သူတို့ဟာ ဆင်းရဲဒုက္ခခံခြင်းအားဖြင့် ခွမ်းအင်ရလာကြတာမဟုတ်ဖူး။ ဒီတော့တယ်လို့ရလာ  
ကြတာလဲ ။ လူတွေလို့ပေါ့ ၊ ဖျိုရွယ်စဉ်က စိတ်အခွဲအလမ်းတွေဆိုတာ အများကြီးပေါ့။ အိုလာတဲ့ အခါကျတော့ ၊  
နှစ်တွေညောင်းလို့ ကာလတွေပြောင်း ၊ မျှော်မှန်းချက် အလားအလာတွေလဲ ရေပြစ်ကုန်ရတာနဲ့ အမျှ ၊  
အခွဲအမျိုးမျိုးတွေလဲ မေ့တာအလျောက်ပြေးကုန်ကြ ၊ ဝေးကုန်ကြတာဖြစ်တယ် ။ ခုလို လမ်းမြောင်းကျင့်  
နည်းတွေလဲ ဒီပုံစံမျိုးပေါ့ ။ ကမ္ဘာ့ဌာနထိုင်ခြင်း ၊ စိတ်အေးချမ်း တည်ငြိမ်အောင်သမာဓိ ထူထောင်ခြင်း ၊  
ဆင်းရဲဒုက္ခခံခြင်းအားဖြင့် ကျင့်ရင်း-ကျင့်ရင်း ၊ ခွမ်းအင်တက်လာတာကို သူတို့ တွေ့ ကြရတယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့  
သာမန်လူတို့ ရဲ့ အခွဲအလမ်းတွေဆိုတာ ဆင်းရဲပင်ပန်းလှတဲ့ ခရီးကြမ်းတလျှောက်မှာ ကာလကြာညောင်းခွာ  
ခက်ခက်ခဲခဲ ဖြတ်သန်းခဲ့ပြီးပါမှ တဖြည်းဖြည်းပွန်းကုန်-ဖြယ်ကုန်ကြတာဖြစ်ကြောင်း ၊ ဒီစိတ်တွေ တတိတတိ  
တဖြည်းဖြည်း ပျောက်ကုန်တော့မှ ခွမ်းအင်လဲ တက်လာနိုင်တာဖြစ်ကြောင်းကိုတော့ သူတို့ ချော မသိကြရှာဖူး ။

ကျွန်တော်တို့ကတော့ ရည်စူးချက်ပီပီသသ ဖြတ်ဖြတ်သားသား လုပ်ဆောင်နေကြတာ  
ဖြစ်တယ် ။ လူ့ စိတ်အခွဲပျောက်နိုင်အောင် ၊ ဒီစိတ်ကို တကယ်တမ်း ဦးတည်ကျင့်ကြလေတော့ ကျင့်တာ  
အင်မတန် ကို ဖြစ်တာပေါ့။ နေရာတချို့ ကို ကျွန်တော်ရောက်ဖူးတယ် ၊ ဒီလူတွေနဲ့ မကြာခဏဆုံရတယ် ။ ကျင့်  
တာကြာပြီပေါ့။ သူတို့ က တယ်လို့ပြောသလဲဆိုတော့ “ ကျုပ်တို့ ဒီမှာရှိမှန်း တယ်လူမှ မသိဖူး ။ သင့် ဒီကိစ္စကို  
ကျုပ်တို့ မစွက်ဖူး ။ အနှောင် အယှက်လဲ မပြုဖူး ” လို့ ဆိုတယ် ။ ဒါကကောင်းတဲ့ အစားထဲက ဖြစ်တယ် ။

မကောင်းတာလဲ ရှိတယ် ၊ မကောင်းတာကျတော့ ကျွန်တော်တို့ ကကိုင်တွယ်ပစ်ရမှာဖြစ်တယ်။  
ဥပမာ ၊ ကွေ့ ကြိုးမြို့ မှာ ကျွန်တော်ပထမအကြိမ် သင်တန်းပေးနေစဉ် ၊ တစ်နေ့ မှာ လူတစ်ယောက် ကျွန်တော်  
ဆီရောက်လာပြီး ၊ သူ့ အဖိုးဆရာသခင်က ကျွန်တော်နဲ့ တွေ့ လိုကြောင်း ၊ သူ့ အဖိုးဆရာသခင်က ဘယ်သူဘယ်  
ဝါဖြစ်ကြောင်း ၊ ကျင့် တာနှစ်ပေါင်းများစွာရှိပြီဖြစ်ကြောင်း ပြောပြတယ် ။ ဒီလူ့ ကြည့် ရတာ ကိုယ်ပေါ်က  
မှောင်ရိပ်သန်းနေတဲ့ အစိုးအငွေ့တွေကလဲမကောင်း ၊ မျက်နှာကလဲ ဝါကြင် ကြင် နဲ့မို့ ၊ ကျွန်တော်က အချိန်မရ  
လို့ မသွားနိုင်တဲ့အကြောင်း ပြောလွှတ်လိုက်တယ် ။ အကျိုးဆက်အနေနဲ့ သူ့ ဟိုအဖိုးကြီးက သတောမခွေပဲကိုး ။  
ကျွန်တော့်ကို အနှောင့်အယှက် ပေးလာပါလေရော ။ နေ့ တိုင်းနှောင့်ယှက်တယ် ။ ကျွန်တော့် ဒီလူက သူ့များနဲ့  
ရန်အတိုက်အခိုက်လုပ်ချင်တာမဟုတ်ဖူး ၊ သူ့များနဲ့မက်ဖြစ်ချင်တာလဲမဟုတ်ဘူး ။ သူမကောင်းတာတွေ  
လွှတ်လာရင် ၊ ကျွန်တော်ကရှင်းပစ် ။ ပြီးရင် သင်တန်း ဆက်ပေးပေါ့။ ။

မင်မင်းဆက်တုန်းက တရားကျင့် သူတစ်ယောက်ရှိတယ် ။ ကျင့် နေစဉ် မြွေတစ်ကောင်က သူ့  
အပေါ် အပဏ္ဍိလာတယ် ။ နောက်ဒီလူကျင့် တာ မအောင်ပဲသေတော့ ၊ အဲဒီမြွေက သူ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို အပိုင်စီးပြီးကျင့်  
ရာကနေ လူ့ အသွင်သဏ္ဍာန်ရလာတယ် ။ အဲဟိုလူရဲ့ အဖိုးဆရာသခင်ဆိုတာ အဲဒီမြွေကနေ ဖြစ်လာတဲ့ လူ့



အသွင်ပေါ့ ။ သူ့ ပီဇာက မပြောင်းလေတော့ ၊ မြွေကြီးတစ်ကောင်လို ဖန်ဆင်းပြီး ကျွန်တော် ကို နှောင် ယှက်ပြန်ရော ။ လွန်အားကြီးတာနဲ့ ၊ ကျွန်တော်က လက်ထဲ ဖမ်းထားလိုက်တယ် ။ အရည်ပျော်သိန္နီလို ခေါ်တဲ့ အင်မတန်ပြင်းတဲ့ သိန္နီတစ်မျိုးနဲ့ ၊ သူ့ ကိုယ်အောက်ပိုင်းကို အရည်ပျော်သွားအောင် လုပ်ပစ်လိုက်တယ် ။ သူ့ ကိုယ်အပေါ်ပိုင်းကတော့ ပြန်ပြေးသွားတာပေါ့ ။

တစ်နေ့ ကျတော့၊ ကျွန်တော်တို့ ကွေ့ ကြိုးပံ့ပိုးခခန်းမှူးကို သူ့ မြေးတပည့် တစ်ယောက် ကလာခေါ်တယ် ။ သူ့ အဖိုးဆရာက တွေ့ ချင်လို့ ပါတဲ့ ။ ခခန်းမှူးက လိုက်သွားတယ် ။ ဂူထဲဝင်လိုက်တဲ့ အခါ မှောင်မှောင်မဲမဲ ဘာမှမမြင်ရမှူး ။ လူရိပ်တစ်ခု ထိုင်နေတာကိုသာ မြင်ရတယ် ။ မျက်စိက အစိမ်းရောင်လက်နေ တယ် ။ မျက်စိပွင့် လာတဲ့ အခါ ဂူထဲမှာလင်းပြီး ၊ ပြန်မှိတ်သွားတဲ့ အခါ မှောင်သွားပြန်တယ် ။ ဒေသန္တရစကား တစ်မျိုးနဲ့ သူကဘယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ ၊ “လီဟုန်ကြည် လာပြန်တော့ မယ် ။ ဒီတစ်ခါ ကျုပ်တို့ အနေနဲ့ ဟိုလိုက်စွဲမျိုးကို ဘယ်လူမှ လုပ်တော့ မှာ မဟုတ်မှူး ။ ကျုပ်မှူးပြီ ။ လီဟုန်ကြည်က လူတွေကို လာချွတ်တာ ” လို့ ဆိုတယ် ။ မြေးတပည့် က “အဖိုးဆရာ ၊ မတ်တပ်ရပ်လေ ။ ခြေထောက်ဘာဖြစ်လို့လဲ ” လို့ မေးတော့ “ငါ ရပ်မရမှူး ၊ ခြေထောက်ဒဏ်ရာ ရနေလို့ ” လို့ ဆိုတယ် ။ တာဖြစ်လို့ ဒဏ်ရာရတာလဲလို့ မေးတော့၊ သူ့နှောင့် ယှက်တဲ့အကြောင်းတွေကို ပြန်ပြောပြတယ် ၊ ၁၉၉၃ ခုနှစ်က ပီကင်းမှာ ကျင်းပတဲ့ အရှေ့ တိုင်းကျန်းမာရေး ပြဋ္ဌာန်၊ ကျွန်တော့်ကို ထပ်နှောင့်ယှက်လာပြန်တယ် ။ သူ့ အနေနဲ့ မကောင်းတာတွေချည်း လုပ်နေတာက တစ်ကြောင်း ၊ ကျွန်တော်တရားတော်ကြီး ပြန် ချီတာကို ဖျက်ဆီးတာက တစ်ကြောင်းကြောင့် ၊ အပြီးအပိုင်ကို ဖျောက်ဖျက်ပစ်လိုက်ရော ။ ဖျောက်ဖျက်ပစ်လိုက်တဲ့ နောက်မှာ ၊ သူ့ ပညာမောင်နှမတော်တွေကရော ၊ ပညာ ညီအစ်ကိုတော်တွေကပါ အကုန်ထွယ်ချင်ကြတယ် ။ ကျွန်တော် စကားနည်းနည်းပြောလိုက်တဲ့ အခါ ၊ သူတို့ အကုန်လန့် ကုန်ကြတယ် ၊ မိမိ မိမိ တုန်ကုန်ကြတယ် ။ ဘယ်လူမှ မလှုပ်ဝံ့ ကြတော့ မှူး ။ တာကိစ္စဆိုတာကိုလဲ အရည်လည်လာကြရော ။ သူတို့ အထဲကတချို့ ဆိုရင် နှစ်ကာလ ကြာမြင့်စွာ ကျင့်လာခဲ့ကြပြီ ဖြစ်တဲ့တိုင်အောင်၊ လုံးလုံးလျားလျား သာမန်လူအဖြစ်မှာပဲ ရှိနေကြတာကိုတွေ့ရတယ် ။ ဒါက အနေကတောင်ခြင်းအကြောင်း ပြောရင်း ၊ ဥပမာ နည်းနည်းပြတာ ဖြစ်တယ် ။

### အရပ်ပညာအတတ်

အရပ်ပညာအတတ်ဆိုတာ ဘာလဲ ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်လောကမှာ ၊ လူများစွာတို့ ဟာ ကျင့် စဉ် သင်ပြရာမှာ ၊ ယင်းကိုလဲ ကျင့် ပွားရေးအသိုင်းအဝိုင်းက အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အဖြစ် သင်ပေးနေကြတယ် ။

စင်စစ်ယင်းဟာ ကျင့် ပွားရေးအသိုင်းအဝိုင်းထဲက မဟုတ်ဖူး ။ သူ့ ဟာက လျှို့ဝှက်နည်းနိသျှတို့ ၊ ဂါထာမန္တန်တို့ ၊ အတတ်သဘောလိုဟာမျိုးတို့ ကိုသင်ပေးတာ ။ အင်းချ ၊ အမွှေးတိုင်ရှိ ၊ စက္ကူရှိ ၊ မန္တန်စုပ် ... အစရှိတဲ့အသွင် သဏ္ဍာန်တွေကို သုံးကြတယ် ။ သူ့ ဟာက ရောဂါကုလို့ ရတယ် ၊ ကုပုံကုနည်းကလဲ တမူထူးတယ် ။ ဥပမာ- တစ်ယောက်ယောက် မျက်နှာမှာ အနာစိမ်းပေါက်နေတယ် ဆိုပါတော့ ။ သူက ခုတ်တံကို ဟသံပြဒါးမှင် ရေစုတ်ပြီး မြေပေါ်မှာ စက်ဝိုင်း-ဝိုင်းလှိုက်တယ် ။ အဝိုင်းထဲမှာ ကြက်ခြေလဲခတ်လိုက်တယ် ။ အဲဒီလူကို စက်ဝိုင်း ထဲက ဗဟိုအစက်နေရာမှာ မတ်တပ်ရပ်ခိုင်းပြီး မန္တန်စုပ်ပါလေရော ။ တဖက်က မန္တန်ရွတ်ရင်း ၊ ဟသံပြဒါးမှင် ခုတ်ထားတဲ့ ခုတ်တံနဲ့ လူနာမျက်နှာပေါ်မှာ ဆွဲသလိုဆွဲနေတယ် ။ တအောင် လောက်အကြာမှာ ၊ မန္တန်စုပ်ပြီးတယ်ဆို အနာစိမ်းပေါ်တို့ ချလိုက်ရော ။ “ပျောက်ပြီ ” တဲ့ ။ စမ်းကြည့် လိုက်တော့ ၊ ငယ်သွားတယ် ၊ မနာတော့ဖူး ။ အဲဒီလို ရောဂါအသေးအမွှေးကလေးတွေကို ကုလို့ ရတယ် ။ ရောဂါကြီးကြီးကျယ်ကျယ်တွေ ကျတော့ မရဖူး ။ လက်မောင်းအောင် တာမျိုးဆိုရင် ၊ ဂါတာရွတ်ရင်း ၊ လက်မောင်းဆန့် ခိုင်းတယ် ။ ဒီပက်လက် လက်မနဲ့ လက်ညှိုးကြားက ဟဲ့ ကူ အမှတ်နေရာကနေ မှတ်သွင်းလိုက်တာ ၊ ဟိုဖက်လက် ဟဲ့ ကူ အမှတ်နေရာကနေ ထွက်သွားသတဲ့ ။ စမ်းကြည့် တဲ့ အခါ အနာသက်သာသွားရောတဲ့ ။ ပြီးတော့ ၊ စက္ကူရှိ ၊ အင်းဆွဲ ၊ အင်းချ အစရှိ တာတွေကိုလဲ လုပ်ကြတယ်တဲ့ ။

“တောက်” ဂိုဏ်းက လမ်းမြှောင်နည်းမှာ ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကျင့် ရေးကို ကျင့် မနေပဲ ၊ ပေဒင် ၊ မြေကြန် လက္ခဏာ ၊ ပယောဂနှင့် ၊ ရောဂါကု စသည်တို့ လုပ်နေကြတယ် ။ များသောအားဖြင့် လမ်းမြှောင်ကလေးတွေမှာ ယင်းတို့ကို သုံးနေကြတယ် ။ ရောဂါတော့ ကုလို့ ရတယ် ၊ ဒါပေမဲ့ သုံးတဲ့ နည်းကတော့ ကောင်းလှတာ မဟုတ်ဖူး ။ ဘာကိုအသုံးချပြီး ရောဂါကုနေတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ ပြောမနေတော့ဖူး ၊ ကျွန်တော်တို့ တရားတော်ကြီး ကျင့်သူတို့အနေနဲ့ မသုံးကြလေနဲ့ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ အင်မတန်နိမ့် အင်မတန် မကောင်းတဲ့သတင်းအချက်အလက်တွေပါနေလို့ ဖြစ်တယ် ။ ရှေးခေတ်က တရုတ်ပြည်မှာ ရောဂါကုနည်းတွေကို ဘာသာရပ်အလိုက် စနစ်တကျ ခွဲပေးထားတယ် ။ ဥပမာ-အရိုးဆက် ၊ အပ်စိုက် ၊ အနှိပ်အနယ် ၊ အကြောပြင် ၊ အစိုးကျင့်စဉ်ရောဂါကု ၊ ဘယဆေးရောဂါကု စသည်ဖြင့် ဘာသာရပ်အများကြီးခွဲထားတယ် ။ ရောဂါကုနည်း တိုင်းကို ဘာသာရပ်တစ်ခုစီအဖြစ် ခွဲရာမှာ ၊ ဒီအရပ်ပညာအတတ်ကို အမှတ်(၁၃) အဖြစ် စီစဉ်ထားလို့ ၊ နာမည် အပြည့်အစုံက အရပ်ပညာအတတ် အမှတ်(၁၃) ဘာသာရပ်လို့ ခေါ်တယ် ။ အရပ်ပညာအတတ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ ကျင့်ပွားအားထုတ်ရေး အသိုင်းအဝိုင်းက မဟုတ်ဖူး ။ ကျင့်ရာကနေရလာတဲ့ ခွမ်းအင်မဟုတ်ဖူး ၊ ပညာအတတ်သဘောလိုဟာမျိုး ဖြစ်တယ် ။

# ဆဌမ ပို့ချချက်

## မီးကစားခြင်း-ဘီလူးစီးခြင်း (စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်း)

ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးလောကမှာ ခုလိုပြောနေကြတယ် ၊ “ မီးကစားခြင်း-ဘီလူးစီးခြင်း ” တဲ့။ လူထုကြားမှာလဲ ဂယက်သိပ်ကြီးတာ ။ အထူးသဖြင့် ဒီကိစ္စကို တချို့ က သိပ်ချဲ့ ကားကြတာ ၊ တချို့ ဆိုရင် အခိုးကျင့် ခင်တောင် မကျင့် ရဲ့တော့ မှူး ။ အခိုးကျင့် ခင်ကျင့် ရင် “ဘီလူးစီး” လာလိမ့်မယ်လို့ ပြောသံကြား ရတာနဲ့ ၊ မကျင့် ရဲ့ကြတော့မှူး ။ ခင်ခင်ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ “မီးကစားခြင်း-ဘီလူးစီးခြင်း” ဆိုတာ အလျှင်းကို မရှိမှူး ။

ကိုယ့်ဟာကိုယ်စိတ်ထားမမှန်လို့ အပမာဏခံရသူတွေဆိုတာကတော့မနည်းမှူး ။ ကိုယ့်ပဓာန အသိစိတ်အနေနဲ့ ကိုယ့်ကိုကိုယ် မထိန်းချုပ်နိုင်တာကိုပဲ ခွမ်းအင်လို့ အောင်းမေ့နေကြရှာတယ် ။ ခန္ဓာကိုယ်ကို အပမာဏအကောင်တွေက ကြိုးကိုင်ထားကြတာနဲ့ အမျှ ၊ ဒီလူတွေဟာ စိတ်မနဲ့တဲ့လူတွေလို့ ၊ တောင်ပြော မြောက်ပြော ပေါက်ကရ လျှောက်ပြောလိုပြောကြ ၊ ဟေးလားဝါးလား လုပ်လိုလုပ်ကြ ၊ ငယ်သံ ပါအောင် အော်လိုအော်ကြနဲ့ ဖြစ်နေတတ်ကြတယ် ။ ခုလို အပြစ်မျိုးတွေ ရတဲ့ အခါ ၊ လူတွေလန့် ကုန်ကြတာပေါ့ ၊ ဘယ်ကျင့်ရဲ့တော့မလဲ ။ ကျွန်တော်တို့ လူပေါင်းများစွာတို့ အဲဒါကိုအခိုးကျင့် ခင်လို့ ထင်နေကြတယ် ။ ဒါဘယ်ကလာ အခိုးကျင့် ခင်ဟုတ်ရမလဲ ။ ဒါကအနိမ့် ဆုံး-အနိမ့် ဆုံးကရောဂါကင်းရေး ၊ ကျန်းမာရေး အခြေအနေမျိုးသာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ်လို့ သိပ် အန္တရာယ်များတယ် ။ သင် အနေနဲ့ ခုလိုအကျင့် ပါနေရင် ၊ သင် ပဓာနအသိစိတ်အနေနဲ့ ကိုယ် ကိုကိုယ် ထိန်းလိုရမှာမဟုတ်မှူး ။ ဒီတော့ သင် ခန္ဓာကိုယ်အနေနဲ့ ၊ သာမညအသိစိတ်က ခြယ်လှယ်တာကိုဖြစ်စေ ၊ ပြင်ပသတင်းအချက်အလက်တို့ ၊ အပမာဏတိရစ္ဆာန်တို့ လိုဟာမျိုးတွေက ခြယ်လှယ်တာကိုဖြစ်စေ ခံရပြီး ၊ အန္တရာယ်များတဲ့ လုပ်ပုံမျိုးတွေ လုပ်ကောင်းလုပ်လာ စရာရှိတယ် ။ ပြီးတော့ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးလောကအဖို့ ဗျက်ဆီးအားလဲ သိပ်ကြီးတာ ။ ခုလိုဖြစ်ရတာက တခြားကြောင့် မဟုတ်မှူး ၊ လူတွေရဲ့ စိတ်ပြောင့် မှန်ခြင်းမရှိလို့ ၊ ကြားချင်ဝါ ချင်စိတ်ပြင်းလွန်းလို့ ဖြစ်ရတာ ။ ဒါ “မီးကစားခြင်း-ဘီလူးစီးခြင်း ” မဟုတ်မှူး ။ တချို့ ကဆိုရင်လဲ ဘယ်ကဘယ် လိုအခိုးကျင့် ခင်ဆရာဆိုတာ ဖြစ်လာမှန်း မသိမှူး ။ “မီးကစားခြင်း-ဘီလူးစီးခြင်း ” ဆိုတာကိုလဲသူတို့က လျှောက် ပြောနေကြတယ်လေ ။ ခင်ခင် အခိုးကျင့် ခင်ကျင့် တာ “မီးကစားခြင်း-ဘီလူးစီးခြင်း ” ဖြစ်မှာမဟုတ်မှူး ။ လူတွေဟာ များသောအားဖြင့် ၊ အဓိကအားဖြင့် စာပေလက်ရာတို့ ကွန်ပျူတာတို့ကနေ ဒီဝေါဟာရကိုသိလာကြရတာ ဖြစ်တယ် ။ မယုံရင်

ရှေးစာအုပ်တွေ ၊ ကျင့် ပွားရေးစာအုပ်တွေကို ပြန်ကြည့် ၊ ခုလိုကိစ္စမျိုး မရှိဖူး ။ “စီးကစားခြင်း-တီလူးစီးခြင်း ” ဆိုတာမျိုး တယ်ကလာ ရှိရမှာလဲ ။ ခုလိုကိစ္စမျိုး အလျှင်းကို ပြစ်မှာမဟုတ်ဖူး ။

ယေဘုယျအားဖြင့် ပြောနေကြတဲ့ “စီးကစားခြင်း-တီလူးစီးခြင်း ” ဆိုတာ အသွင် ၃-၄မျိုး လောက်ရှိတယ် ။ ခုနက ကျွန်တော်ပြောတာလဲ တမျိုးပေါ့ ။ တချို့ ဆိုရင် ကိုယ့် ဟာကိုယ် စိတ်ထားဖြောင့် မှန်ခြင်း မရှိလို့ ၊ အပစ္စိခံလာကြရတယ် ။ ဒီကြားထဲမှာ အစိုးကျင့် ခင်အဖြစ်အနေဆိုတာကို မက်လိုက်သေးတယ် ၊ ဝင် ချင်ကြားချင်လိုက်ကြသေးတယ် ။ တချို့ ကဆိုရင်လဲ ခွမ်းအင်ကို တိုက်ရိုက်ခွဲလမ်းလို့ ခွဲလမ်းနေကြ တာကတမျိုး ၊ အရေခြုံအစိုးကျင့် ခင်တွေကို ကျင့် လိုကျင့် ကြတာကတဖုံ ပြစ်နေကြတယ် ။ ကျင့် ကြပြီ ဆိုရင်မှပြင် ၊ ကိုယ့် ပစာနအသိစိတ်ကိုပစ်ထားတာ အကျင့် ပါနေလေတော့ ၊ ကိုယ့် ဟာကိုယ် တာမှသိကြတော့ မှာမဟုတ်ဖူး ။ ခန္ဓာကိုယ်ကို သူများလက်ထဲထိုးအပ်ရာကျတော့ မှာဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ ကာ သာမည အသိစိတ်ကဖြစ်စေ ၊ ပြင်ပသတင်းအချက်အလက်တို့ ကဖြစ်စေ ခြယ်လှယ်တာကို ရူးကြောင်ကြောင်ခံရပြီး ၊ အံ့ စရာကောင်းလောက်အောင် ထူးထူးခြားခြားကို လုပ်လာကြမှာဖြစ်တယ် ။ တိုက်ပေါ်က ခုန်ချဆို ခုန်ချမှာပဲ ။ ရေထဲ ခုန်ချဆိုလဲချမှာပဲ ။ သူ့ ဟာသူတောင်မှ အသက်ရှင်မနေချင်တော့ ပဲကိုး ။ ကိုယ့် ခန္ဓာကို သူများလက်ထဲ ပုံအပ်ထားနေမှကိုး ။ ဒါ “စီးက စားခြင်း-တီလူးစီးခြင်း ” မဟုတ်ဖူး ။ ဒါမျိုးက ကျင့် ရင်းလမ်းမှားလိုက်မိရာ ကျတာမျိုးဖြစ်တယ် ။ ခါခ တုန်းကတော့ တမင်အဲဒီလို လုပ်မိရာကနေ ပြစ်လာရတာဖြစ်တယ် ။ ခန္ဓာကိုယ် ဟိုယိမ်းဒီယို ပြစ်တာမျိုးကိုပဲ အစိုးကျင့် ခင်ကျင့် တာလို့ ထင်နေကြသူတွေမနည်းဖူး ။ ခင်ခင်တကယ်ကျင့်တဲ့ အခါ အဲဒီလို လုပ်ရင် ကြီးလေး တဲ့ အကျိုး ဆက်ပေါ်လာစေမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါအစိုးကျင့် ခင်ကျင့် တာမဟုတ်ဖူး ၊ သာမန်လူတို့ ရဲ့ အခွဲတို့ ၊ ရမက်တို့ ကနေ ပေါ်လာရတဲ့ ရလဒ်ဖြစ်တယ် ။

နောက်တစ်မျိုးကတော့ ၊ ကိုယ့်ခန္ဓာ တစ်နေရာရာမှာ အစိုးဆို နေတတ်တာမျိုး ။ ဒါမှမဟုတ် ထိပ်ပေါ်ကနေ ဆင်းမလာနိုင်တာမျိုးနဲ့ ကြုံရရင် ၊ တချို့ က ကြောက်ကြတယ် ။ လူ့ ကိုယ်ခန္ဓာဟာ စကြာဝဠာ ကလေး တစ်ခုဖြစ်တယ် ။ အထူးသဖြင့် “တောက်” ကျင့် ခင်အနေနဲ့ ဂိတ်ကျော်တဲ့ အခါ ၊ ခုလို စိတ်အိုက်စရာ မျိုးနဲ့ တွေ့ ရတတ်တယ် ။ ကျော်လို့ မရရင် တစ်နေရာရာမှာ ဆို ပြီး တဝဲလည်လည်ဖြစ်နေမှာ ဖြစ်တယ် ။ ခေါင်းမှာတင် မဟုတ်ဖူး ။ ဒီပြင် နေရာလဲ အတူတူပဲ ။ ဒါပေမယ့်လို့ အာရုံခံ အထက်ဆုံးကတော့ ခေါင်းပေါ့ ။ ခေါင်းပေါ်ကို အစိုးရောက်တဲ့ အခါ ပြန်ဆင်းလာလိမ့် မယ် ။ ဂိတ်ကိုကျော်လို့ မရရင် ၊ ခေါင်းလေးခြင်း ၊ ပွခြင်း ၊ ဦးထုပ် အထူကြီးတစ်လုံး ဆောင်းထားရသလို အခံရခက်ခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်ပေါ်လာလိမ့် မယ် ။ ဒါပေမယ့် အစိုးဆိုတာ ဘာမှ အထိန်း အချုပ်သဘော ရှိတာမဟုတ်လို့ ၊ ဘာမှဒုက္ခ ဖြစ်စရာမရှိဖူး ၊ ဘာရောဂါမှလဲ ဖြစ်စရာ အကြောင်းမရှိဖူး ။ တချို့က အစိုးကျင့် ခင်အဖြစ် သနစ်မှန်ကို နားမလည်ပဲနဲ့ ၊ ဂန္ထီရဆန်ဆန် မဟုတ်ကဟုတ်က အရမ်းလျှောက်ပြောကြတာ ၊ ဗရတ်သုက္ခကိုဖြစ်လို့ ။ ဒါနဲ့ တချို့ ကခေါင်းပေါ်ကနေ အစိုးတွေဆင်းမလာ နိုင်ရင်

“စီးကစားခြင်း-ဘီလူးစီးခြင်း ” ဖြစ်ရတော့ မှာ ၊ အမှောက်မှောက်အမှားမှား ဖြစ်ရတော့ မှာလို့ ထင်နေကြတာပေါ့။ အကျိုးဆက် အနေနဲ့ လူများစွာတို့ ဟာ ကိုယ့် ဟာကိုယ် ကြောက်နေကြတာပေါ့။

ခေါင်းပေါ်ကို အစိုးတွေတက်ရာကနေ ပြန်ဆင်းမလာနိုင်တာဟာ တစ်စုံတစ်ခုသောကာလက အဖြစ်မျိုးသာဖြစ်တယ် ။ တချို့ ကတော့ ကြာတတ်တယ် ၊ နှစ်ဝက်တောင်ဆင်းမလာနိုင်သေးဖူး ။ ဆင်းမလာ နိုင်ရင် ၊ တကယ့် အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာကိုအကူအညီတောင်းရင် ဓဏလေးနဲ့ ကျလာနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ကျင့်ပွားအားထုတ် ကြရာမှာ ၊ ဂိတ်မကျော်နိုင်တာမျိုး ၊ အစိုးဆင်းမလာနိုင်တာမျိုးနဲ့ ကြုံရင် ၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေးအကြောင်းရင်း ကိုခန့်ကြည့် ဖို့ ကောင်းတယ် ။ အဆင့် တစ်ခုခုမှာ သိပ်ကြာနေလို့ များလား ၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေး မြှင့် ပေးဖို့ လိုပြီ နဲ့ တူတယ် ၊ စသည်ဖြင့် ပေါ့ ။ သင့် စိတ်ရည်စိတ်သွေးသာ တကယ်တမ်း တက်လာပါလေ ၊ ကျလာတာကို သင်တွေ့ ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက်မလာပဲနဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာထဲက စွမ်းအင်တက်လာဖို့ ဆိုတာ တယ်ဖြစ်နိုင်မလဲ ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက်လာပါမှသာ ၊ တခုတလုံးသော တိုးတက်မှုလဲ လိုက်ပါဖြစ် ပေါ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ အကြင်သူအနေနဲ့ တကယ် ကိုအစိုးတွေဆို နေဦးတော့ ၊ တာမှ ကိစ္စရှိမှာမဟုတ်ဖူး ။ ကြောက်နေကြတာကတော့ တခြားကြောင့်မဟုတ်ဖူး ၊ ကိုယ့်ဟာကို စိတ်ထဲက ကြောက်တာကတစ်ကြောင်း ၊ ခေါင်းပေါ်အစိုးတွေရောက်နေရင် ၊ အတိမ်းအစောင်းဖြစ်တတ် တယ်ရယ်လို့ အရေခြုံအစိုးကျင့်စဉ်ဆရာတွေပြောသံကို ကြားရတာကတစ်ကြောင်းကြောင့်ဖြစ်တယ် ။ အဲဒီလိုသာ ကြောက်စိတ်ပေါ်နေရင် တကယ် ကို ဒုက္ခများကောင်း များရမှာ ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ကြောက်တယ်ဆိုတာ ကြောက်စိတ်ပေါ့ ။ ဒါအစွဲမဟုတ်လား ။ အစွဲပေါ်လာရင် ချွတ်ရမှာ မဟုတ်လား ။ ကြောက်လေ-ရောဂါနဲ့ တူလေဆိုတော့ ၊ သင့် ဒီအစွဲကို ချွတ်ကိုပစ်ရမှာ မဟုတ်လား ။ သင့် အနေနဲ့ ဒီကနေ သင်ခန်းစာရပါမှ ကြောက်စိတ်ပြယ်မှာကိုး ၊ တက်လာနိုင်မှာကိုး ။

ကျင့်သူတို့ အနေနဲ့ ရှေ့ ကိုဆက်ကျင့်သွားရာမှာလဲ သက်တောင့်သက်သာရှိမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ခန္ဓာကိုယ်မှာ စွမ်းအင်တွေ အများကြီး ပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ အင်မတန်အားကောင်းတဲ့ စွမ်းအင်တွေ တကိုယ်လုံး ဒီကလွှပ်လိုက် ဟိုကလွှပ်လိုက်နဲ့ ဟာတယ်နေလို့ ကောင်းပါ့ မလဲ ။ သင်အနေရအထိုင်ရ မသက်သာတာ တခြား ကြောင့်မဟုတ်ဖူး ။ ရောဂါရမှာကို ကြောက်နေတာကအဓိကပေါ့။ စင်စစ် သင့်ကိုယ်ထဲမှာ ခုလောက် အားကောင်းတဲ့ဟာတွေပေါ်လာပြီ ၊ အကုန်သိဒ္ဓိတွေချည်းပေါ့ ၊ စွမ်းအင်တွေချည်းပေါ့။ သက်ရှိခန္ဓာတွေ ဆိုတာလဲ နည်းများမဟုတ်ဘူး ။ အကုန်လုံးသာလွှပ်ရင် ယားလဲယား ၊ နာလဲနာ ၊ အခံရလဲ ကျပ်မှာပဲ ။ အာရုံကြောအများပိုင်းတွေဆိုရင်လဲ အာရုံခံစားမှုထက်တာမို့ ၊ ခံစားမှုလက္ခဏာအမျိုးမျိုး ပြုလာမှာဖြစ်တယ် ။ သင့်ကိုယ်ခန္ဓာအနေနဲ့ စွမ်းအင်မြင့်ဝတ္ထုတွေနဲ့ အစားမထိုးရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ၊ ခုလိုခံစားမှုတွေ ရှိနေမှာချည်းဖြစ်တယ် ။ အမှန်ကတော့ ကောင်းတဲ့ ကိစ္စတွေပေါ့။ ကျင့် သူတစ်ယောက် အနေနဲ့ ၊ ကိုယ့် ကိုကိုယ်

သာမန်လူအဖြစ် သဘောထားနေရင် ၊ ရောဂါရှိနေတယ်လို့ ထင်နေရင် ၊ တယ် နဲ့ လုပ်ကျင့် ပါ မလဲ ။ ကျင့် ပွားဖြစ်စဉ်အတွင်း တေးဒုက္ခ ဆိုက်လာရတဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ သင့် အနေနဲ့ ကကိုယ် ကိုကိုယ်သာမန်လူအဖြစ်ပဲ သဘောထားနေဦးမယ်ဆိုရင် ၊ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ သင့် စိတ်ရည် စိတ်သွေးဟာ အဲဟိုအခါမှာ သာမန်လူတွေကြား ကျရောက်နေရပြီသာမှတ်ပေတော့ ။ ယုတ်စွာဆုံး ဒီပြဿနာမှာ သာမန်လူအဆင့် ကျရောက်နေရပြီသာ မှတ်ပေတော့။

တကယ် ကျင့်သူပီပီ-ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ၊ ပြဿနာတွေကို သာမန်လူတို့ ရဲ့ အမြင်နဲ့ သုံးသပ် မဲ့ အစား ၊ အင်မတန်မြင့် တဲ့ အဆင့် ကနေ သုံးသပ်ဖို့ ကောင်းတယ် ။ သင့် အနေနဲ့ ကိုယ် ကိုကိုယ် ရောဂါရှိပြီလို့ ထင်ရင် ၊ တကယ် ကို ရောဂါရကောင်းရလာမှာဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ သင့် အနေနဲ့ ရောဂါ ရနေပြီလို့ ထင်နေတဲ့ အခါ ၊ သင့် စိတ်ရည်စိတ်သွေးဟာ သာမန်လူနဲ့ တတန်းတစားတည်း ဖြစ်နေပြီပေါ့ ။ အစိုးကျင့်စဉ်ကျင့်သူတွေနဲ့ တကယ်ကျင့် ပွားသူတွေအနေနဲ့ ၊ အထူးသဖြင့် ခုလိုအခြေအနေမျိုးမှာ ၊ ရောဂါရစရာ ရှိမှာမဟုတ်ဖူး ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ တကယ်တမ်း ရောဂါရတယ်ဆိုတာ ၊ စိတ်ပိုင်းက (၇) ချိုး ၊ ရောဂါပိုင်းက (၃) ချိုး ဖြစ်တယ် ။ စိတ်ဓာတ်အရင် ပြုပျက်လာ ၊ မဟန်ကဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီး လေးလာတာနဲ့ အမျှ ရောဂါအခြေအနေလဲ ပိုဆိုးလာတတ်တယ် ။ ယေဘုယျအားဖြင့် ကတော့ ဒီပုံမျိုးချည်းပေါ့ ။ သာကေပြရရင် ၊ တစ်ခါက လူတစ်ယောက်ကို ခုတင်မှာ ကြိုးနဲ့တုပ်ပြီး ၊ မျက်စိကို ပိတ်စနဲ့ချည်းထားတယ် ။ သွေးဖောက်မယ်ဆိုပြီး သူ့ လက်ကောက်ဝတ်ကို အသာကလေး ခြစ်လိုက်တယ် ။ (သူ့ လက်ကောက်ဝတ်က သွေးတစ်စက်မှထွက်ဖူး ) ရေပိုက်ခေါင်းကို တစ်စက်တစ်စက်ချင်း ကျအောင် ဖွင့် လိုက်တယ် ။ အဲဒီလူက သူ့ သွေးထွက်တယ်ထင်ပြီး ၊ မကြာခင် သေသွားရော ။ စင်စစ် သူ့သွေးမှ မထွက်ပဲ ။ ထွက်တာက ရေတုံတိုင်ကရေ ။ ဒီလူ့ဓမ္မာ မိမိစိတ်ကြောင့် သေဆုံးသွားရတာတယ် ။ သင့် အနေနဲ့ ငါ့ရောဂါရနေပြီလို့ ချည်းထင်နေရင် ၊ တကယ် ကို ရကောင်းရလာမှာ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သင့် စိတ်ရည် စိတ်သွေးက သာမန်လူအဆင့် ကျနေမှကိုး ။ ဒီတော့ သာမန်လူအနေနဲ့ ရောဂါရတာ ဆန်းတာမှတ်လို့ ။

ကျင့် သူအနေနဲ့ ငါတော့ ရောဂါရနေပြီလို့ ထင်နေရင် ၊ စင်စစ် သင်ဟာ တမ်းတရာ ကျနေပြီ၊ ရောဂါတမ်းတရာ ကျနေပြီ ၊ ဒီတော့ ရောဂါက ဝင်လာနိုင်တော့ မှာပေါ့ ။ ကျင့် သူအနေနဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးဖြင့် ဖို့ ကောင်းတယ် ။ သင့်အနေနဲ့ ရောဂါကိုကြောက်မနေနဲ့ ၊ ရောဂါကိုကြောက်တာဟာလဲ အခွဲဖြစ်တာမို့ ၊ သင် ငြိလ်တိုးရမှာဖြစ်တယ် ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ရာမှာ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေကို ဆပ်ရမယ် ၊ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေး ဆပ်တယ်ဆိုတာ ဒုက္ခခံရခြင်းပေါ့ ၊ ဇိမ်ရှိရှိ ခွမ်းအင်တက်ခြင်းဆိုတာမျိုး တယ်ရှိနိုင်ပါ မလဲ ။ နို့ မဟုတ်ရင် ၊ သင့် အခွဲတွေ တယ် နဲ့ လုပ်ကျွတ်ပါ မလဲ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲကပုံတစ်ခုကို ကျွန်တော်ပြောပြမယ် ၊ ရှေးတုန်းက လူတစ် ယောက် ကြိုးစားပမ်းစားတရားကျင့် တာ ၊ ရဟန္တာအဖြစ် ပေါက်လာရော ။ မင်္ဂိုလ်အဆင့် ရတော့ မှာ ၊ ရဟန္တာ

ဖြစ်ရတော့၊ မှာဆိုတော့၊ ဝမ်းမသာပဲ နေပါ၊ မလား ။ လောက(၃) ပါးက လွတ်တော့၊ မှာ ၊ ဒါပေမယ့် ခုလို ဝမ်းသာပုံမျိုးဟာလဲ ဥပါဒါန်တစ်မျိုး ၊ ဝိတိအန္တတစ်မျိုး ဖြစ်နေတယ်လေ ။ ရဟန္တာဆိုတာ အပြုမဲ့ ဖြစ်နေရမှာ ၊ စိတ်အာရုံတည်ငြိမ်နေရမှာ မဟုတ်လား ။ ဒါနဲ့ သူ့ခမ္မာ ပြန်ကျသွားရရော ၊ ကျင့်တာတွေ အဟောသိကံ ဖြစ်ရပါလေရော ။ ဒီတော့ ပြန်ကျင့်ရပြန်တာပေါ့၊ မနည်းကြီးကို အားစိုက်ပါမှ ပြန်တက်လာနိုင်ပြန်ရော ။ ဒီတစ်ချို့ကျတော့ သူ့ကြောက်နေရော ။ “ငါတော့ ဝမ်းသာလို့ မဖြစ်ဖူး ။ ထပ်ဝမ်းသာမိရင် ပြန်ကျရဦးမှာ ” ဆိုပြီး စိတ်ထဲမှာ တတွတ်တွတ် ရွတ်နေမိတယ် ။ သူ့ခုလို ကြောက်ပြန်တော့ ၊ ကျသွားရပြန်ပါလေရော ။ ကြောက်တာ ဟာလဲ အန္တတစ်မျိုး ပေကိုး ။

နောက်တစ်မျိုးကတော့၊ အကြင်သူအနေနဲ့ စိတ္တဇရောဂါရတာကို “မီးကစားခြင်း-တီလူးစီးခြင်း” လို့ ဆိုတာဖြစ်တယ် ။ တချို့ ကဆိုရင်လဲ သူတို့ စိတ္တဇရောဂါကို ကုပေးဖို့ ကျွန်တော် ကို စောင့် နေကြတယ် ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ စိတ္တဇရောဂါဆိုတာ ရောဂါမဟုတ်ဖူး ၊ ဒါတွေကို ကျွန်တော်လဲ လှည့်မကြည့်အားဖူး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ။ စိတ္တဇရောဂါသည်တွေဟာ ဘာမိုင်းရပ်မိုးမှ ရှိတာမဟုတ်ဖူး ။ ခန္ဓာမှာလဲ ရောဂါပြု လက္ခဏာတို့ ၊ ယဉ်းနာတို့ ဘာမှရှိတာမဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော် အမြင်အရ ပြောရရင် ရောဂါမဟုတ်ဖူး ။ စိတ္တဇရောဂါဆိုတာ အကြင်သူရဲ့ ပဓာနအသိစိတ် ပျော့ ညံ့ လွန်းနေခြင်းဖြစ်တယ် ။ တယ်ထိအောင် ပျော့ ညံ့ နေလိုက်သလဲဆိုရင် ၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဦးစီးဦးကိုင်မလုပ်နိုင်တဲ့ အထိလောက်ကိုဖြစ်နေတာ ။ ဒီစိတ္တဇ ရောဂါသည်ရဲ့ ပဓာနမူလနတ်ဆိုရင် အဲဒီလိုကိုဖြစ်နေတာ ၊ မိမိကိုယ်ခန္ဓာကို မအုပ်ထိန်းချင်တော့တဲ့ အထိလောက်ကိုဖြစ်နေတာ ။ သူ့ဟာက လန်းလန်းဆန်းဆန်းကို ဖြစ်မလာနိုင်ပဲ ၊ အမြဲတစေ မိန်းမောတွေဝေ နေရှာတယ် ။ ဒီတော့ သာမညအသိစိတ်တို့ ၊ ပြင်ပသတင်း အချက်အလက်တို့ က ဝင်ဖြယ်လှယ်လာကြတော့ မှာပေါ့။ ဟင်းလင်းပြင်တွေဆိုတာ အဆင့်တွေ-အဆင့်တွေ နည်းတာမှတ်လို့ ။ သတင်းအချက်အလက် အမျိုးမျိုးတို့ က သူ့ ကိုဝင်ဖြယ်လှယ်လာကြတော့မှာပေါ့။ ပြီးတော့ သူ့ ပဓာနမူလနတ်အနေနဲ့ အတိတ်ဘဝက မကောင်းတာတွေ လုပ်မိကောင်းလုပ်မိမှာဖြစ်တယ် ။ ကြွေးရှင်တွေကဆိုရင်လဲ သူ့ ကို အန္တရာယ်ပေးကောင်း ပေးလာကြမှာဖြစ်တယ် ၊ ကိစ္စအမျိုးမျိုး ပေါ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ စိတ္တဇရောဂါဆိုတာ ဒါမျိုးပေါ့ ။ ဒီတော့ ကျွန်တော်က တယ်လိုလုပ် ကုပေးရမှာလဲ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ တကယ့် စိတ္တဇရောဂါဆိုတာ ခုလိုရလာတာ ပေါ့ ။ ဒီတော့ တယ်နဲ့ လုပ်မလဲ ။ သူ့ ကို နိုးနိုးကြားကြား လန်းလန်းဆန်းဆန်း ဖြစ်လာအောင် ပညာပေးဖို့ပဲ ရှိတာပေါ့ ။ ဒါပေမယ့်လို့ သိပ်ခက်တာ ။ စိတ္တဇဆေးရုံကဆရာဝန်ကို ကြည့်ပါလား ။ လျှပ်စစ်တုတ်တံကို လက်ထဲမှာ ဆ-ဆ ပြလိုက်ရုံနဲ့ ၊ လူနာခမ္မာ မဟုတ်ကဟုတ်ကတွေ တစ်ခွန်းမှ အရမ်းလျှောက်မပြောဝံ့ တော့ဖူး။ တာဖြစ်လို့ ခုလိုဖြစ်တာလဲ ။ သူ့ ပဓာနမူလနတ်က နိုးနိုးကြားကြား ဖြစ်နေမှကိုး ။ ဓာတ်လိုက်မှာ ကြောက်တော့တာပေါ့။

လူဆိုတာ ကျင့်ပွားအားထုတ်ရေးတောင်ထဲကို ရောက်လာကြတဲ့အခါ ၊ ရှေ့ ဆက်ပြီး ကျင့်  
 သွားချင်ကြတယ် ။ ဗုဒ္ဓစိတ်ရော ၊ ကျင့်ကြံရေးစိတ်ပါ လူတိုင်းရှိနေကြတာမို့ ၊ ကျင့်စဉ်ကိုတတ်လာကြပြီဆိုရင်  
 တစ်သက်လုံး ကျင့်သွားမဲ့သူတွေ နည်းမှာမဟုတ်ဖူး ။ အကြင်သူအနေနဲ့ ကျင့်လို့ တက်နိုင် မတက်နိုင် ၊ တရား  
 ရင်ဝယ်ပိုက်နိုင် မပိုက်နိုင်ဆိုတာကိုအပထား ၊ တရားလိုချင်စိတ်ရှိပြီ ဖြစ်လေတော့ကာ ၊ ဆက်ပြီးကျင့်သွားတော့  
 မှာသာ ဖြစ်တယ် ။ သူ့ကျင့်နေမှန်း အကုန်သိတယ် ။ ရုံးခန်းက လူတွေသိတယ် ၊ အရပ်ထဲကလဲ သိတယ် ၊  
 အိမ်နီးချင်းတွေလဲ သိကြတာပဲ ။ တစ်ဆိတ်လောက် ခင်းစားကြည့်ကြစမ်းပါ ။ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်များက ဘယ်သူ  
 တကယ်တမ်း ကျင့်လို့လဲ ။ မရှိဖူး ။ တကယ်ကျင့်ပါမှသာ ၊ သူ့ ဘဝခရီးကို ပြောင်းပေးလို့ ရမှာ ဖြစ်တယ် ။  
 သာမန်လူဖြစ်တဲ့ သူ့ အနေနဲ့ ရောဂါကင်းရေး ၊ ကျန်းမာရေးလောက်ကိုသာ ကျင့်နေတာ ၊ သူ့ ဘဝလမ်းခရီးကို  
 ဘယ်သူက ပြောင်းပေးမှာလဲ ။ သာမန်လူဆိုတာ ဘယ်နေ့ ကျရင် ရောဂါရလာရမှာ ၊ ဘယ်နေ့ ကျရင်  
 စိတ်အိုက်စရာနဲ့ ကြုံလာရမှာ ၊ ဘယ်နေ့ ကျရင် စိတ္တဇရောဂါ ရချင်ရလာရမှာ ၊ ဒါမှမဟုတ်ရင်လဲ တခါတည်းကို  
 ဇိဝိန်ချုပ်ကောင်း ချုပ်သွားရမှာ ။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ တစ်သက်တာဆိုတာ ဒီလိုပဲကိုး ။ ပန်းခြံထဲမှာ ကျင့်နေသူကို  
 ကြည့် လေ ။ စင်စစ် သူဟာ တကယ်ကျင့်နေရာ မကျသေးဖူး ။ သူ့ အနေနဲ့ အဆင့်မြင့်ကို တက်လှမ်းချင်စိတ်  
 ရှိပေမဲ့ ၊ တရားမှန်မရ လို့ မတက်နိုင်ဖြစ်နေရတယ် ။ အဆင့်မြင့်ကို တက်လှမ်းချင်တဲ့ ဆန္ဒရှိပေမယ်လို့ ၊ အဆင့်  
 နိမ့်မှာ ရောဂါကင်းရေး - ကျန်းမာရေးလောက်သာ ကျင့်နေသူဖြစ်တယ် ။ သူ့ ဘဝ လမ်းခရီးကို ဘယ်သူကမှ  
 ပြောင်းမပေးရသေးလေတော့ကာ ၊ သူ့အနေနဲ့ ရောဂါရ ရမှာဖြစ်တယ် ။ အကျင့်သီလမကောင်းရင် ရောဂါတောင်  
 ပျောက်မှာမဟုတ်ဖူး ။ အစိုးကျင့်စဉ်ကျင့်ရုံနဲ့ တာရောဂါမှ ရတော့မှာ မဟုတ်လို့ ဆိုလိုရာမကျပါ။

သူ့ အနေနဲ့ တကယ်တမ်းကျင့်မှ ၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို အရေးထားမှ ၊ အမှန်တကယ်ကို ကျင့်  
 သွားမှသာ ၊ ရောဂါကင်းနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ကျင့်ပွားအားထုတ်ခြင်းဆိုတာ ကိုယ်လက်လေ့  
 ကျင့်ခန်းလုပ်တာ မဟုတ်ပဲ သာမန်လွန်ဖြစ်တာမို့ ကျင့်သူတို့ ကို ပိုမြင့်တဲ့တရားသဘော ၊ ပိုမြင့်တဲ့စံညွှန်းတို့ နဲ့  
 တောင်းဆိုသွားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ အဲဒီအတိုင်းဖြစ်ပါမှသာ ပန်းတိုင်ရောက်မှာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ်လို့ လူများစွာတို့  
 ဟာ အဲဒီလိုမလုပ်ကြဖူး ။ ဒီတော့ သာမန်လူပဲ ဖြစ်နေတာမို့ အချိန်တန်ရင် ရောဂါရမှာဖြစ်တယ် ။ တစ်နေ့ နေ့မှာ  
 ရုတ်တရက် ဆိုသလို ဦးနှောက်သွေးကြောသွေးခဲဆို ရောဂါ ရကောင်းရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီရောဂါ ဟိုရောဂါ  
 ရလာကောင်း ရလာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လဲ စိတ္တဇရောဂါ ရကောင်းရလာမှာ ဖြစ်တယ် ။ သူ့ကျင့်နေမှန်း  
 လူတိုင်း လိုလိုကသိကြတာ ။ ဒီလူစိတ္တဇရောဂါ ရလာပြီဆိုမှပြင် “မီးကစားခြင်း-တီလူးစီးခြင်း” ဖြစ်ရပြီ  
 မဟုတ်လားဆိုပြီး ဝိုင်းစွပ်စွဲကြပါလေရော ။ တစ်ဆိတ်ခင်းစားကြည့်ကြစမ်းပါ ။ ခုလိုလုပ်တာ တရားလမ်းမှန်  
 ကျရဲ့လားလို့ ။ အကြောင်းမသိတဲ့ အပြင်ကလူတွေမဆိုထားနဲ့ ၊ ကျင့်သူများစွာတို့ အပါအဝင် ကျွန်တော်တို့  
 အကြောင်းသိတဲ့ အတွင်းကျလူတွေတောင်မှ ယင်းရဲ့တကယ် တရားသဘောကို အင်မတန်သိရခက်တာ ။



တကယ်လို့ ဒီလူဟာ အိမ်မှာ စိတ္တရောဂါဖြစ်ရင် တော်သေးတယ်လို့ ဆိုရမှာ ။ အိမ်မှာဖြစ်လဲ အခိုးကျင့်စဉ်ကျင့် လို့ လို့ အပြောခံရမှာပဲ ။ တကယ်လို့ များ လေ့ကျင့်နေရာဌာနမှာ ဖြစ်ရင်လား ၊ ငါးပါးမှောက်ပြီသာ မှတ်ပေတော့ အခိုးကျင့်စဉ်ကျင့်လေ “မီးကစားခြင်း-တီလူးစီးခြင်း” ဖြစ်ရလေဆိုပြီး ဝိုင်းစွပ်စွဲကြတော့မှာပေါ့။ တယ်ပြေးလွတ် တော့မလဲ ။ သတင်းစာတွေကလဲ ထည့်လာကြတော့မှာပေါ့။ တချို့ ကဆိုရင် မျက်စိနံ့မှိတ်ပြီးအခိုးကျင့်စဉ်ကို ဆန့် ကျင်ကြတာ ။ “ကြည့်ပါလား ။ ခုနက ကျင့်နေတာအကောင်းကြီး ။ ခုတော့ဒီအဖြစ်ဆိုက်နေရပြီ မဟုတ်လား ” တဲ့။ သာမန်လူဆိုတာ တာဖြစ်ချိန်တန်ရင် ဘာကိုဖြစ်လာရမှာဖြစ်တယ် ။ သူ့ အနေနဲ့ ဒီပြင်ရောဂါ တွေလဲ ထပ်ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီပြင်ဒုက္ခသုက္ခတွေ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါကို အခိုးကျင့် စဉ်ကျင့်လို့ ဖြစ်ရတာချည်းပါဆိုပြီး အကုန်ပုံချတာ တရားလမ်းမှန်ကျနိုင်ပါ့မလား ။ ဆေးရုံက ဆရာဝန်တွေလိုပေါ့။ ဆရာဝန် ဖြစ်နေမှပဲဟာ ၊ ဒီတစ်သက်တော့တယ်တော့မှ ရောဂါရမှာ မဟုတ်တော့မှူးလို့ ဆိုလို့ ဖြစ်ပါ့မလား ။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ပြောရတာပေါ့ ။ လူများစွာတို့ ဟာ အခိုးကျင့်စဉ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ အဖြစ်သနစ်မှန် ကိုလဲ နားမလည် ၊ တရားသဘောကိုလဲ မသိပဲနဲ့ ၊ ကိုယ်ထင်ရာ အရမ်းလျှောက်ပြောနေကြတယ် ။ ပြဿနာ တစ်ခုခုပေါ်ပြီဆိုမှဖြင့် ၊ အခိုးကျင့်စဉ်အပေါ် ဝိုင်းအပြစ်ဖို့ ကြပါလေရော ။ အခိုးကျင့်စဉ်ပြန် ပွားလာတာ ကြာမှ မကြာသေးပဲဟာ ။ လူများစွာတို့ ဟာ တယ်လောကများ အယူသန်လိုက်ကြသလဲဆိုရင် ၊ အသိအမှတ်ကို မပြုမှူး။ သွားပုတ်လေလွင့် ပုတ်ခတ်ကြတယ် ။ ပစ်ပယ်ကြတယ် ။ တယ်လိုစိတ်နေစိတ်ထားမှန်းလဲ မသိမှူး ၊ အခိုးကျင့်စဉ် ကို အမြင်ကပ်လိုက်ကြတာ မပြောနဲ့တော့။ သူတို့နဲ့များ တာဆိုင်လို့လဲမသိမှူး ။ အခိုးကျင့်စဉ် အကြောင်းပြောလာရင် စိတ်ဝါဒပါဆိုပြီး လုပ်လာကြပါလေရော ။ အခိုးကျင့်စဉ်ဆိုတာ သိပ္ပံပညာဖြစ်တယ် ။ ပိုမြင့်တဲ့ သိပ္ပံပညာဖြစ်တယ်။ ခုလိုဖြစ်နေရတာကတော့ တခြားကြောင့်မဟုတ်မှူး ။ ဒီလူတွေအနေနဲ့ တယူသန် နိုင်လွန်းတာကတစ်ကြောင်း ၊ မဟုတ်သုတ ကျဉ်းမြောင်းလွန်းတာက တစ်ကြောင်းကြောင့်ဖြစ်တယ် ။

ကျင့်ပွားလောကမှာ အခိုးကျင့်စဉ်အပြစ် အနေလို့ ခေါ်တဲ့ အခြေအနေတစ်မျိုးလဲရှိသေးတယ် ။ ဒီလိုလူမျိုးဟာ အာရုံလွင့် ပါးနေတတ်ကြတယ် ။ ဒါပေမယ့် “မီးကစားခြင်း-တီလူးစီးခြင်း” မဟုတ်မှူး ။ ဆင်ခြင်တုံတရားလဲပြည့်ဝတယ် ။ အခိုးကျင့်စဉ်အပြစ် အနေဆိုတာ တာလဲဆိုတာကို ကျွန်တော် အရင်ပြော ပြမယ် ။ အများသိတဲ့အတိုင်း ၊ ကျင့်ကြံရေးမှာ ပါရမီဓာတ်ခံ ပြဿနာကို ကျွန်တော်တို့ အရေးထားကြတယ် ။ တကမ္ဘာလုံးကနိုင်းအားလုံးမှာပဲ ဘာသာယုံကြည်သူတွေရှိကြတယ် ။ တရုတ်ပြည်မှာ နှစ်ပေါင်းထောင်ပေါင်း များစွာအတွင်း ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ “တောက်” ဘာသာတို့ကို သက်ဝင်ယုံကြည်လာခဲ့ကြတယ် ။ ကုသိုလ်ပြု ကုသိုလ်ရ-အကုသိုလ်ပြု အကုသိုလ်ရဆိုတာကို ယုံကြည်လာခဲ့ကြတယ် ။ ဒါပေမယ့် တချို့ က မယုံကြံမှူး ။ အထူးသဖြင့် “ယဉ်ကျေးမှု တော်လှန်ရေးကြီး ” မှာတုန်းကဆိုရင် ၊ အယူသည်းမှုဆိုပြီး ဝေဖန်ရှုံ့ ချခံခဲ့ရတယ် ။ တချို့ ကဆိုရင် ၊ သူတို့ နားမလည်နိုင်တာတွေ ၊ စာအုပ်ထဲက သင်ရတာ မဟုတ်တာတွေ ၊ ခေတ်သိပ္ပံပညာ

အနေနဲ့ အဲဒီအဆင့်အထိ ရောက်မလာသေးတာတွေကိုဖြစ်စေ ၊ မသိရသေးတဲ့ဟာတွေကိုဖြစ်စေ ၊ အယူသည်း  
တာတွေချည်းပါရယ်လို့ ဆိုနေကြတယ် ။ ဒီလိုလူမျိုးတွေဟာ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်အနည်းငယ်လောက်က သိပ်များတာ ၊  
ခုတော့ နည်းနည်း နည်းသွားပြီ ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ ခြင်းရာတချို့ ဆိုရင် အသိအမှတ်မပြုပဲနေတဲ့  
ကြားထဲကနေ ကျွန်တော်တို့ ဒီဟင်းလင်းပြင်မှာ အမှန်တကယ်ကို ထင်ဟပ်ပြလာနေမှကိုး ။ ယင်းတို့ ကို  
သင်မျက်မှောက်ပြုဝံ့ ချင်မှ ပြုဝံ့ မှာ ။ ဒါပေမယ့် ခုဆို အများတကာတို့ က ထုတ်ပြောရဲလာကြပြီ ။ ကျင့်ပွား  
အားထုတ်ရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆိုရင်လဲ ကြားရ ၊ မြင်ရတာတွေများ-များလာနေမှကိုး ။

တချို့ များဆိုရင် ဘယ်ထိအောင် တယူသန်နိုင်လောက်သလဲဆိုတော့။ အစိုးကျင့်စဉ်အကြောင်း  
ပြောလာပြီဆိုရင် ၊ သူကစိတ်ထဲကနေပြီး သင့်ကို ရယ်နေပြီ ။ အယူသည်းတဲ့လူပဲ ။ သိပ်ရယ်ဖို့ ကောင်းတာပဲ လို့  
စိတ်ထဲကထင်နေပြီ ။ အစိုးကျင့်စဉ်ခြင်းရာတွေကို သင်ပြောပြရင် ၊ ဒီလူတော့ နံလွန်းအလွန်းတာပဲလို့ သူ  
ထင်နေပြီ ။ ဒီလိုလူမျိုးဟာ အယူသန်ပေမဲ့ ပါရမီဓာတ်ခံညံ့ချင်မှညံ့မှာ ။ တကယ်လို့ ဒီလူပါရမီဓာတ်ခံ ကောင်း  
သော် ၊ တရားကျင့်ရင် ဒိဗ္ဗစက္ခု အမြင်ကြီး ပွင့်ကောင်းပွင့်လာမှာဖြစ်တယ် ၊ ခွမ်းအင်လဲ ပေါ်ကောင်းပေါ်လာ  
မှာဖြစ်တယ် ။ သူ့အစိုးကျင့်စဉ်မယုံပေမဲ့၊ ငါ့ရောဂါရမှာမဟုတ်ဖူးလို့ တော့ပြောရဲမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ရောဂါ ရလာတဲ့  
တစ်နေ့ ကျရင် ဆေးရုံသွားပြ ။ ခေတ်ဆရာဝန်တွေ ကုတာမပျောက်လို့၊ တရုတ်တိုင်းရင်းဆေး ဆရာတွေဆီပြ ၊  
မပျောက်ပြန်တော့၊ ဆေးမြီးတိုတွေနဲ့ ကု ။ မပျောက်တဲ့အဆုံးကျတော့၊ အစိုးကျင့်စဉ်ကို သတိရလာရော ။ ငါ့  
ဒီရောဂါ အစိုးကျင့်စဉ်နဲ့ ပျောက်နိုင်မပျောက်နိုင် သိရအောင် သွားကံခမ်းဦးမှပဲဆိုပြီး ၊ မလာချင် လာချင်နဲ့  
လာပါလေရော ။ ကျင့်တယ်ဆိုရင်ပဲ ၊ ပါရမီဓာတ်ခံ အင်မတန်ကောင်းလို့ ၊ ကျင့်တာမဆိုးဖူးလို့ ဆိုရမှာ ။  
ဆရာသခင် တစ်ယောက်ယောက်က မျက်စိကျကောင်းကျမှာ ။ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်က အဲဒီအဆင့်မြင့် သက်ရှိက  
သူ့ ကိုကူလိုက်တာနဲ့ အမျှ ၊ သူ့ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပွင့်လာမှာဖြစ်တယ် ။ တဝက်လောက် ဉာဏ်အလင်းပွင့်တဲ့အဖြစ်မျိုး  
ဆိုက်ချင်ဆိုက်လာမှာဖြစ်တယ် ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု အင်မတန်အဆင့်မြင့်လေတော့ ၊ ခန္ဓာဝဠာအတွင်းက သရုပ်သကန်  
အမှန်တချို့ ကို မြင်လာရတာပေါ့ ၊ ခွမ်းအင်လဲ ရှိလာတာပေါ့ ၊ ဒီလိုလူမျိုးအနေနဲ့ ဒါ မျိုးတွေ တွေ့ လာရတဲ့အခါ ၊  
သူ့ ဦးနှောက် ခံနိုင်ရည်ရှိပါ့မလား ။ သူ့ စိတ်ထဲ ဘယ်လိုနေမလဲ ။ အယူသည်းတာတွေ ၊ အလျှင်းကို မဖြစ်နိုင်  
တာတွေလို့ တစ်လျှောက်လုံးထင်ခဲ့တာတွေ ၊ သူများတွေပြောရင် ရယ်စရာလို့ ထင်ခဲ့တာတွေ ၊ ခုတော့ကာ  
မျက်စိရှေ့ မှာ အပ်ကျမပ်ကျကို မြင်လာနေရပြီ ၊ ဒိဗ္ဗဓမ္မကို ထိတွေ့လာနေရပြီလေ ၊ ဒီတော့ကာ ၊ ဦးနှောက်  
ခံနိုင်ရည် မရှိလောက်အောင် ဖြစ်လာရတာပေါ့၊ စိတ်ဓာတ်ဖိအားကလဲ ကြီးလိုက်သမှ မပြောနဲ့တော့ပေါ့။  
သူပြောတာတွေကိုဆိုရင်လဲ သူများတွေက လက်မခံနိုင်ကြဖူးလေ ။ ဒါပေမယ့် ဆင်ခြင်တုံတရားနဲ့ကတော့  
ကိုက်လို့ပေါ့ ။ သူ့ ဟာက နှစ်မက်ကြားက နှိုးနှယ်မှုကို နရီမှန်အောင် ထိန်းမပေးတတ်လို့ ခုလိုဖြစ်နေရတာ ။  
လူတွေလုပ်တာ မှားနေကြောင်း ၊ ဟိုတက်က မှန်နေတတ်ကြောင်း သူတွေ့လာရတယ် ။ ဟိုတက်ကအတိုင်း

လုပ်ရင် လူတွေက သူ့ ကို မှားတယ်လို့ ဆိုတယ် ။ လူတွေက နားမလည်ရှာပဲကိုး ။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒီလူကျင့်တာ “မီးကစားခြင်း-တီလူးစီးခြင်း ” ဖြစ်ရရှာပြီလို့ ဆိုလာကြတော့တာပေါ့ ။

ခင်ခင်သူဟာ “မီးကစားခြင်း-တီလူးစီးခြင်း ” ဖြစ်တာမဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့်သူအများစု အနေနဲ့ တယ်တော့မှ အဲဒီလိုဖြစ်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ အထူးတလည် တယူသန်သူတို့ မှသာ ခုလိုအစိုးကျင့်စဉ်အဖြစ် အနေမျိုးပေါ်လာတတ်တာဖြစ်တယ် ။ ခုဒီမှာ သင်တန်းတက်နေကြသူများအနက် ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် သူတွေ မနည်းဖူး ။ တော်တော်ကိုမနည်းဖူး ။ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်ကဟာတွေကို သူတို့ဒိဗ္ဗစက္ခုမြင်နေကြရပြီ ။ မအံ့ဩကြဖူး ။ ဦးနှောက် ထိခိုက်ခြင်းလဲမရှိဖူး ။ အစိုးကျင့်စဉ်အဖြစ် အနေမျိုးလဲမပေါ်ဖူး ။ သိပ်ကောင်းတာပဲလို့ ခံစားမိနေကြတယ် ။ အကြင်သူအနေနဲ့ အစိုးကျင့်စဉ်အဖြစ် အနေပေါ်လာတဲ့အခါ ။ စဉ်းစားချင့်ချိန်နိုင်စွမ်း အင်မတန်ပြည့်ဝတာ ။ ပြောတာတွေဆိုရင်လဲ အင်မတန်ယထာဘူတကျတာ ။ ဆင်ခြင်တုံတရားနဲ့ အင်မတန်ညီတာ ။ သာမန်လူတွေက တော့ သူပြောတာတွေကို မယုံဖူးပေါ့ ။ “ဆုံး ငြိဖြစ်တဲ့ တယ်သူတယ်ဝါကို သူတွေ့ ရတဲ့အကြောင်း ။ အဲဒီလူက သူ့ ကိုတာတွေ-တာတွေ လုပ်ခိုင်းတဲ့ အကြောင်း” လူတွေ့ ရင် ပြောပြတတ်တယ် ။ သာမန်လူတွေက ယုံနိုင်မှာတဲ့လား ။ နောက်တော့ သူ့ ဟာသူလဲ သိလာရော ။ ဒါတွေက ထုတ်ပြောလို့ ကောင်းတာမဟုတ်ဖူး ။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် စိတ်ထဲသိထားပြီးရောဆို နားလည်လာတာပေါ့ ။ နှစ်ဖက်ကြားကနီးနှယ်မှုကို နရီမှန်အောင်လဲ ထိန်းပေးတတ်ရော ။ အရာရာလဲ ဟန်ကျကုန်ရောပေါ့။ ဒီလိုလူမျိုးတွေဟာ ခွမ်းအင်တွေလဲ တပါတည်း ရှိနေတတ်ကြတယ် ။ ဒါက “မီးကစားခြင်း-တီလူးစီးခြင်း ” ဖြစ်ရတာမျိုး မဟုတ်ဖူး ။

ပြီးတော့ “တကယ်ရူး” လို့ ခေါ်တာမျိုးလဲ ရှိသေးတယ် ။ ဒါမျိုးက သိပ်တွေ့ ခဲတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ပြောတဲ့ “တကယ်ရူး” ဆိုတာ ။ တကယ်ကို ရူးသွားတာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒီအဓိပ္ပာယ် မဟုတ်ဖူး ။ အခပ် ကျင့်ခြင်းဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်တယ် ။ “တကယ်ရူး” ဆိုတာက ဘယ်လိုတဲ့လဲ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ဒီလိုလူမျိုး သိပ်တွေ့ ခဲတယ် ။ ကျင့်သူတစ်သိန်းလောက်မှာ တစ်ယောက်လောက် ရှိကောင်းရှိလိမ့်မယ် ။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒါမျိုးက အဖြစ်များတာမျိုး မဟုတ်ဖူး ။ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းအပေါ် ဂယက်ရိုက်တာလဲ မရှိဖူး ။

ယေဘုယျအားဖြင့် ပြောရရင် ခုလို “တကယ်ရူး” အတွက် ရှိနှင့်နေရမဲ့ အချက်ကတော့ ။ ဒီလူဟာ ပါရမီဓာတ်ခံ အင်မတန်ကောင်းရမဲ့အပြင် ။ အသက်လဲ အင်မတန်ကြီးရမှာဖြစ်တယ် ။ အသက်ကြီးတော့ကျင့်လို့ မမှီတော့ဖူး ။ ဒီပါရမီဓာတ်ခံ အင်မတန်ကောင်းသူတွေဟာ ယေဘုယျအားဖြင့် တာဝန်နဲ့လာကြသူတွေဖြစ်တယ် ။ အဆင့်မြင့်ကလာကြသူတွေဖြစ်တယ် ။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ဒီလူ့ အဖွဲ့အစည်းကို တယ်သူလာလာ ကြောက်ကြ တာချည်းပဲ ။ ဦးနှောက်ကို ဆေးပစ်လိုက်တယ်ဆိုရင် တယ်လူ့ ကိုမှ သိမှာမဟုတ်တော့ဖူး ။ သာမန်လူတို့ရဲ့ ဒီလူ့ အဖွဲ့ အစည်း ပတ်ဝန်းကျင်ကို ရောက်လာတဲ့အခါ ။ လူတွေရဲ့ အနှောင့်အယှက်ကြားမှာ သူဟာဂုဏ်တွေဖြစ်တွေ

မက်လာရာကနေ ၊ အဆုံးမှာ တစ်သက်လုံး ခေါင်းပြန်မထောင်နိုင်လောက်အောင်ကို တစ်ခါတည်း ကျွမ်းပစ်ကျ သွားရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် ဘယ်လူမှမလာရဲကြဖူး ။ မကြောက်တဲ့လူရယ်လို့ မရှိဖူး ။ ခုလိုလူမျိုး ရောက်လာရောဆိုပါတော့ ။ ရောက်လာတဲ့နောက် ၊ သာမန်လူတွေကြားမှာ တကယ့်ကို ကျွမ်းပစ်ကျသွား ရတော့မှာဖြစ်တယ် ။ သူ့တစ်သက်မှာ မကောင်းတာတွေ လုပ်မိတာမနည်းပဲကိုး ။ အကြင်သူအနေနဲ့ ကိုယ်ကျိုးအတွက် အပြိုင်အဆိုင် ကိုယ့်တက်ယက်တဲ့အခါ ၊ မကောင်းတာတွေ အများကြီး ပြုမိတတ်တယ် ၊ ပေးဆပ်စရာ အကြွေးတွေ အများကြီး တင်လာစရာရှိတယ် ။ သူ့ ဆရာသခင်က ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ၊ ဒီလူ လျော့ကျ သွားရတော့မှာကို မြင်နေရပြီ ။ ဒီလူဟာ မဂ်ဗိုလ်အဆင့်ရပြီး ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လေတော့ကာ ၊ ပေါ့ပေါ့ တန်တန် ကြည့်နေလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ ၊ တယ့်နဲ့ လုပ်ပုံမလဲဆိုပြီး စိတ်ပူမိတာပေါ့။ သူ့ ကိုကျင့်ခိုင်းရအောင်ကလဲ နည်းလမ်းမတွေ့သေးပဲကိုး ။ အဲဒီအခိုက်မှာ သူ့ ကိုဆရာသခင် ဘယ်သွားရှာပေးရမလဲ ။ သူ့ အနေနဲ့ ကိုယ့် ပင်ကိုစစ်ဖြစ်အစစ်အမှန်ဆီ ပြန်ရောက်နိုင်ဖို့ အတွက် ၊ အစကနေ ပြန်ကျင့်သွားရမှာဖြစ်တယ် ။ ပြောသလောက် တော့ဘယ်လွယ်ပါ့မလဲ ။ အသက်အရွယ်က ကြီးနေပြီ ။ ပြန်ကျင့်ရအောင် အချိန်ကလဲ နှောင်းနေပြီ ။ ရုပ်-နာမ် နှစ်ပါးစုံကျင့် စဉ် ဘယ်သွားရှာရပါ့ မလဲ ။

ပါရမီဇာတ်ခံ အင်မတန်ကောင်းသူမျိုးမှသာ ၊ ခုလိုအလွန်အမင်း ထူးခြားလှတဲ့ အဖြစ်မျိုးမှာ ၊ သူ့ ကို ရူးစေတဲ့နည်း သုံးလို့ ရတယ် ။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ မျှော်လင့်ချက်လုံးလုံးကို မရှိတော့တဲ့ အဖြစ်မျိုးမှာ ၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် မပြန်နိုင်တော့တဲ့အခြေအနေမျိုးမှာ ၊ ခုလိုနည်းမျိုးကို သုံးကောင်းသုံးရမှာဖြစ်တယ် ။ အရူးလုပ် ခိုင်းတဲ့နည်းပေါ့။ သူ့ ဦးနှောက်တစ်နေရာကို ဆိုပစ်လိုက်ရောဆိုပါတော့။ လူဆိုတာ အချမ်းကြောက်တယ် ။ ရွံတတ်တယ် ။ အဲဒီလိုနေရာမျိုးတွေကို ဆို ပစ်လိုက်ရင် ဒီလူဟာ စိတ်ကယောင်ချောက်ချား ဖြစ်လာပြီး ၊ တကယ့်ကို ရူးသလိုလို-နှမ်းသလိုလို ဖြစ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ ဒီလိုလူမျိုးတွေဟာ မကောင်းတာ မလုပ်ကြဖူး ။ လူကို ဆဲဖို့ ရိုက်ဖို့ နေနေသာသာ ၊ ကောင်းတာတွေတောင် လုပ်တတ်ကြတယ် ။ ကိုယ့် ဟာကိုယ်ကျတော့ ရက်စက်လိုက်တာလွန်ရော ။ သူတို့ ခဗျာ ချမ်းရမှန်းမသိတော့၊ ဆောင်းတွင်းကြီးမှာ အဝတ်အစားကလဲ တစ်ထပ် ၊ အဝတ်အစား ပါးပါးကလေး ၊ ခြေထောက်မှာလဲ ဖိနပ်မပါပဲ ၊ ဆီးနှင်းပြင်ထဲမှာ လျှောက်ပြေးနေလိုက်တာ ၊ ခြေထောက်တွေဆိုတာ အေးလွန်းခဲလွန်းလို့ ၊ အရေပြားအက်ကြောင်းတွေဆိုတာ နည်းတာမှတ်လို့ ၊ သွေးတွေကလဲ စီးကျလို့ ။ ပြီးတော့ ရွံရမှန်းလဲမသိလေတော့၊ မခင်လဲစားရဲတာပဲ ။ သေးလဲ သောက်ရဲတာပဲ ။ တစ်ခါက အဲဒီလိုလူတစ်ယောက်ကို ကျွန်တော်သိရတယ် ။ မြင်းချေးတုံးတွေဆိုတာ မာတောင့် နေအောင် ခဲနေလိုက်တာ ။ သူ့ ခဗျာ မြိန်ရည်ရှက်ရည် စားရှာတယ် ။ သာမန်လူတွေအနေနဲ့ သိနေတဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာ ခံစားခြင်းငှါမစွမ်းတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခအဝဝကို သူတို့ ကောင်းကောင်းခံနိုင်ရည် ရှိကြတယ် ။ သူ့ခုလိုရူးတာ ဘယ်လောက်များ ဒုက္ခရောက်ရမယ်ဆိုတာကို သင်တို့ ပဲ စဉ်းစားကြည့်ကြလေ ။ မှန်တယ် ။

ဒီလိုလူတွေဟာ ခွမ်းအင်လဲ ရှိနေတတ်ကြတယ် ။ ယေဘုယျအားဖြင့် အဖွားကြီးတွေများတယ် ။ အရင်က အဖွားကြီးတွေဆိုတာ ခြေသေးမတွေပေါ့ ။ နှစ်မီတာကျော်မြင့်တဲ့ဝင်းထရုံကို အလွယ်ကလေး ခုန်ထွက်သွားနိုင် ကြတယ်လေ ။ သူရူးနေ ။ အပြင်ကိုချည်း ထွက်သွားနေတာတွေ့ ရတော့၊ အိမ်သားတွေက သူ့ ကို အိမ်ထဲမှာ သော့ခတ်ထားရော ။ အိမ်သားတွေ ထွက်ကုန်တဲ့အခါ ။ လက်ညှိုးထိုးလိုက်ရုံနဲ့ သော့ခလောက် ပွင့်သွားရော ။ သူလဲ ထွက်သွားရော ။ သော့ခလောက်နဲ့ မရတော့၊ သံကြိုးနဲ့ ခတ်ပြန်ရော ။ အိမ်သားတွေ မရှိတော့တဲ့အခါ ။ ကိုယ်ကိုခါလိုက်ရုံနဲ့ လွတ်ထွက်လာပြန်ရော ။ သူ့ ကို ဘယ်လူမှ မတတ်နိုင်မှူးဆိုပါတော့။ ဒီလိုနဲ့ သူဟာ နာကျင်မှုတွေ - ခါးသီးမှုတွေ တပုံတခေါင်းကြီး ခံစားရမှာဖြစ်တယ် ။ သူ့ အနေနဲ့ ဒုက္ခခံရတာများလွန်း ။ ကြမ်းလွန်း ။ ပြင်းလွန်းတာကြောင့်၊ တင်နေသမျှ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေကို အမြန်ပြန်ဆပ်သွားနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ အလွန်ဆုံး သုံးနှစ်ပေါ့။ ယေဘုယျအားဖြင့်တော့ တစ်နှစ် ။ နှစ်နှစ်လောက်ဆို ကျေကုန်ရော ။ ခံစားရတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေကတော့ဖြင့် ကြောက်စမန်းလိလိပေါ့ ။ ပြီးကုန်ကြပြီဆိုရင်ပဲ ဘာတွေဖြစ်ပျက်ခဲ့တယ်ဆိုတာ တမဟုတ်ချင်း နားလည်လာပါလေရော ။ ပေါက်မြောက်အောင်ဖြစ်လာမှကိုး ။ ဒီတော့တရားအလင်းလဲ ရလာပါ လေရော ။ တန်ခိုးသိဒ္ဓိအမျိုးမျိုးလဲ ပေါ်လာပါလေရော ။ ဒါမျိုးက အင်မတန် အင်မတန်ရှားတာ ။ သမိုင်းမှာ ရှိဖူးတယ် ။ တော်ရုံတန်ရုံ ပါရမီတော်ခံမျိုးနဲ့ လုပ်လို့ ရတာမဟုတ်မှူး ။ အများသိတဲ့အတိုင်း ရဟန်းရူး ။ “တောက်” ရူးဆိုတာမျိုးတွေ သမိုင်းမှာ အမှန်တကယ် ရှိခဲ့ကြတယ် ။ မှတ်တမ်း တင်ထားတာတွေ ရှိတယ် ။ ဥပမာ- “တုန်းကြီးရူး” တစ်ပါးက (နန်းရင်းဝန်) ချင်ဗွေ့ (Qin Hui) ကို ကျောင်းဝင်းထဲကနေ တံမြက်ခင်းနဲ့ လှဲထုတ်ပစ်တဲ့ ပုံတို့ ။ “တောက်” ရူးတို့ ပုံတို့ စသည်ဖြင့် နဲ့လို့ ပေါ့ ။

“မီးကစားခြင်း-တီလူးစီးခြင်း ” ဆိုတာမျိုးဟာ ရှိကိုမရှိကြောင်း ကျွန်တော်တို့ က အတိတ်ပြော ထားအပ်ပါတယ် ။ ဆိုပါတော့၊ မောင်ဖြူ-မောင်ဝါတဲ့။ မီးကစားပြနိုင်မယ်ဆိုရင် ။ တကယ့်ကို ကစားပြနိုင်မယ် ဆိုရင် ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ဒီလူတော့ နှယ်နှယ်ရရ ဟုတ်မှာမဟုတ်မှူး ။ ပါးစပ်ဟလိုက်ရုံနဲ့ မီးတွေ ပန်းထွက်လာပါလေရောတဲ့ ။ လက်ဆန့် လိုက်ရုံနဲ့ မီးတောက်လာပါလေရောတဲ့။ ဆေးလိပ်မီးတို့ ရင်တောင် လက်ညှိုးနဲ့ တို့ လိုက်ပြီးရောတဲ့ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ခွမ်းအင်ဆိုတာ ဒါမျိုးပေါ့။

**ကျင့်ရာမှာ ပယောဂ အမှောင့်ဝင်ခြင်း**

ကျင့် ရာမှာ ပယောဂအမှောင့်ဝင်ခြင်းဆိုတာ ဘာလဲ ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ကျင့်ကြတဲ့အခါ ။ အနှောင် အယှက်ခံရတတ်တယ် ။ ကျင့် ကြံအားထုတ်တဲ့ အခါ ဘယ်၊ နယ်၊ ကြောင့်အမှောင့်ပယောဂတွေ ဝင် လာနိုင်ကြသလဲ ။ အကြောင်းကတော့ ဒီလိုလေ၊ အကြင်သူအနေနဲ့ ကျင့် တို့ ကြံတာ တကယ် ကို မလွယ်လိုက်ပါ

ဘိ ။ တကယ်ကျင့် တော့ မယ်ဆိုရင်၊ ကျွန်တော်၊ မွေကာယရဲ့ စောင့်၊ ရောက်မှုမရှိပဲနဲ့ သင်ပေါက်မြောက်အောင်  
မြင်ဖို့ ဆိုတာ လုံးလုံးကို မဖြစ်နိုင်ဖူး ။ အပြင်ထွက်လိုက်တာနဲ့ အသက်အန္တရာယ် ပေါ်ကောင်းပေါ်လာမှာ  
ဖြစ်တယ် ။ လူ့ မူလနတ်ဟာ ပျက်သုဉ်းတာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒီတော့ အတိတ်ဘဝတုန်းက သင်အကြွေးတင်ကောင်း  
တင်မိလိမ့် မယ် ။ အနိုင်ကျင့် ကောင်း ကျင့် မိလိမ့် မယ် ။ မကောင်းတာတွေ လုပ်ကောင်းလုပ်မိလိမ့် မယ် ။ ဒီတော့  
ကြွေးရှင်က သင် ကို လာရှာတော့ မှာပေါ့ ။ လူတွေ အသက်ရှင်နေကြတာဟာ သံသရာလည်နေရတာ  
ဖြစ်တယ်လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ ပြောနေကြတယ် ။ သင်သူ့ ကို အကြွေးဆပ်စရာ ရှိနေရင် ။ သူက အကြွေးလာ  
တောင်းလိမ့် မယ် ။ သူရတာများသွားလို့ ရှိရင် ။ နောက်ဘဝကျ ပြန်ဆပ်ပေါ့ ။ သားဖြစ်သူက မိဘမရှိသေရင် ။  
နောက်ဘဝကျ ပြောင်းပြန်အဖြစ်မျိုးဆိုက်ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ သံသရာဆိုတာ အဲဒီလို လည်နေတာကိုး ။ ဒီနေရာမှာ  
တော့ သင် ကို မကျင့် နိုင်စေအောင် မကောင်းဆိုး ဝါးတွေ နှောင် ယှက်နေတာကို ကျွန်တော်တို့ အမှန်တကယ်  
တွေ့ နေကြရတယ် ။ ဒါကတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်-ကြောင်းကျိုးတရားတွေချည်းပေါ့ ။ အကြောင်းမဲ့ သက်သက်ဖြစ်  
ရတာမဟုတ်ဖူး ။ အကြောင်းမဲ့ သက်သက်ဟာ မျိုးကို ဖြစ် ခွင့် မပြုဖူး ။

အများဆုံးတွေ့ ရတဲ့ နှောင် ယှက်ပုံ နှောင် ယှက်နည်းကတော့ ခုလိုပေါ့ ။ သင်မကျင့် တဲ့ အခါ  
ပတ်ဝန်းကျင်ဟာ ငြိမ်လို့ ။ ကျင့် ခဉ်တတ်ထားပြီဆိုတော့ ကျင့် ချင်ကြတာပေါ့ ။ ဒါပေမယ့်တရားထိုင်ပြီဆိုမှဖြစ် ။  
တမဟုတ်ချင်းဆိုသလို မငြိမ်တော့ ဖူး ။ မော်တော်ကား ဟွန်းသံတွေ မြည်လာပါလေရော ။ အပြင်မှာလဲ  
လမ်းလျှောက်သံတွေ-စကားပြောသံတွေ-တံခါးပိတ်သံတွေ-ရေဒီယိုအသံတွေ ဆူလာပါလေရော ။ သင်မကျင့်  
ခင်တုန်းကတော့ အကောင်းသား ။ သင်ကျင့် ပြီဆိုမှဖြစ် အဲဒီလို ဖြစ်လာပါလေရော ။ ဘာပြုလို့ ခုလိုဖြစ်ရသလဲ  
ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ။ ကျွန်တော်တို့ လူများစွာတို့ ဟာ နက်နက်နဲနဲကလေးမစဉ်းစားကြဖူး ။ ထူးဆန်းလိုက်တာ  
ဆိုပြီး ။ ဆက်မကျင့် ပဲ စိတ်ပျက်လက်ပျက်ဖြစ် နေတတ်ကြတယ် ။ “ထူးဆန်းလိုက်တာ” ဆိုရုံလောက်နဲ့ ပြီးနေရ  
ပါလေရော ။ ဒါကမကောင်းဆိုးဝါးတွေ နှောင် ယှက်နေတာပေါ့ ။ ဒင်းတို့ က လူတွေကို စေစားပြီး သင်  
ကိုနှောင် ယှက်နေတာလေ ။ သင် ကို မကျင့် စေအောင် နှောင် ယှက်တဲ့ အလွယ်ဆုံးပုံအသွင် တစ်မျိုးပေါ့ ။  
ဆိုပါတော့ ။ သင်ကျင့် လာရော ။ တရား ရလာရောတဲ့ ။ သင်တင်နေတဲ့ အကြွေးတွေ မဆပ်တော့ ဖူးလား ။  
ဒင်းတို့ ကကြည့် နေမှာမဟုတ်ဖူး ။ သင် ကို ကျင့် ခွင့် ပေးမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒါပေမယ့်လို့ ။ ဒါဟာလဲ တစ်ခုသော  
အဆင့် လွှာက ထင်ဟပ်မှုဖြစ်တယ် ။ အချိန်ပိုင်းတစ်ခုလောက်ကျော်ရင် ခုလိုခြင်းရာမျိုးကို ထပ်ဖြစ်ခွင့် ပြုတော့  
မှာ မဟုတ်ဖူး ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရ ရင် ။ ဒီအကြွေးတွေ ပွန်းကုန်-ပြယ်ကုန်တဲ့ အခါကျရင် ။  
ထပ်နှောင် ယှက်ခွင့် ပြုတော့ မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ မွေကြာတရားတော်ကို ကျင့်  
ရာမှာ ။ ကျင့် တာလဲ မြန်-အဆင် ကျော်တာလဲ မြန်လို့ကိုး ။

မကောင်းဆိုးဝါးနှောင့် ယှက်တဲ့ အသွင်တစ်မျိုးရှိသေးတယ် ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ပွားအားထုတ် ကြရာမှာ ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် လာနိုင်တယ် ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် သူတချို့ ဆိုရင် အိမ်မှာကျင့် နေရင်း ၊ ကြောက်စရာခြင်းရာတို့ ၊ ကြောက်စရာမျက်နှာတို့ ကို တွေ့တတ် ကြရတယ် ။ တချို့ က ဆံပင်စုတ်ဖွား-ဖားရ ရားနဲ့ ။ တချို့ ကသင် နဲ့ သတ်တော့ပုတ်တော့မလိုလုပ်လို့ လုပ်ကြ ၊ တချို့ ကတော့လဲ အမျိုးမျိုးကြောက်စရာ လန့်စရာကောင်းလောက်အောင်ကို လုပ်လို့လုပ်ကြနဲ့ ဟာ သောင်းကျန်းလို့မဆုံးဆိုပါတော့ ။ တခါတလေ ကျတော့လဲ ပြတင်းပေါက် အပြင်ဘက်မှာ တွယ်နေလိုက်ကြတာ ၊ ကြက်သီးမွေးညင်း ထစရာတွေချည်းပေါ့ ။ တာပြုလို့ ခုလိုဟာမျိုး ဖြစ်ပေါ်ရသလဲ ။ ဒါတွေကမကောင်းဆိုး ဝါး တွေနှောင့်ယှက်တဲ့ပုံတွေပေါ့။ ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကျင့်စဉ်မှာတော့၊ ဒါမျိုး အင်မတန်တွေ့ ခဲတယ် ။ ရာခိုင်နှုန်းတစ်လောက်တော့ ဖြစ်စရာရှိလိမ့်မယ် ။ အများစုကတော့ ဖြစ်မှာမ ဟုတ်မှူး ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ဒါမျိုးတွေက ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ပွားရေးအဖို့ တာမှအကျိုးမရှိလို့ ။ ဒါ ကြောင် ခုလိုပုံမျိုး နဲ့ နှောင့် ယှက်မှာကို ခွင့် မပြုပဲနေတာ ။ သာမန်ကျင့် စဉ်တွေမှာဆိုရင် ဒါမျိုးတွေဟာ အဖြစ် အများဆုံးပေါ့ ၊ အချိန်ကလဲ အင်မတန် ကြာတာ ။ တချို့ ဆိုရင် ဒီအကြောင်းကြောင့် လန့် ဖျန် ပြီး မကျင့် ရဲတော့ မှူး ။ ညဘက်ကျင့် တဲ့ အခါ များသောအားဖြင့် လူခြေတိတ်ချိန်မှာ ကျင့် ကြတာ ၊ လူလိုလို-သူရဲလိုလို လူတစ် ယောက် ကိုယ် ရှေ့ မှာ ရပ်နေတာ တွေ ရတဲ့ အခါ လန့် ပြီး မကျင့် ရဲတော့ မှူး ။ ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မစကြာ တရားတော်မှာ ၊ ယေဘုယျအားဖြင့် ဒါမျိုးမရှိမှူး ။ ဒါပေမယ့်လို့ လဲ တစ်ယောက်တစ်လေလောက်ကတော့ ကြုံကောင်းကြုံရမှာ ။ တချို့ လူတွေရဲ့ အဖြစ်က အင်မတန် ကိုထူးတာ ။

အတွင်းအပြင် နှစ်ရပ်လုံး ကျင့် တဲ့ ကျင့် စဉ်တစ်မျိုး ရှိသေးတယ် ။ ကိုယ်ခံပညာလဲကျင့် ၊ စိတ်ကိုလဲ ကျင့် တဲ့ ဒီလိုကျင့် စဉ်မျိုးကို “တောက်” ဂိုဏ်းမှာ အတွေ့ များတယ် ။ ဒီလိုကျင့် စဉ်မျိုးကို ကျင့် မိပြီဆိုရင် ၊ ခုလိုမိစ္ဆာတစ်မျိုးနဲ့ တိုးရလေ့ ရှိတယ် ။ သာမန်ကျင့် စဉ်တို့ မှာ ကြုံရမှာမဟုတ်ပဲ ၊ အတွင်း-အပြင် နှစ်ရပ်နဲ့ ကျင့် စဉ်မှာမှ ၊ ကိုယ်ခံပညာပါ လိုက်စားတဲ့ ကျင့် စဉ်မှာမှ ကြုံရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဆိုလိုတာက လက်ရုံးရည် ဖြိုင်ပွဲနဲ့ ရမှာ ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။ ကမ္ဘာပေါ်က “တောက်” ကျင့် သူများအနက် များစွာတို့ ဟာ ၊ ကိုယ်ခံပညာလဲ ကျင့် ကြတယ် ၊ အတွင်း-အပြင် နှစ်ရပ်လုံးကျင့်ကြတာပေါ့ ။ ကိုယ်ခံပညာ ကျင့် သူတို့ အနေနဲ့ လဲ ၊ စွမ်းအင်တက်နိုင် ကြတယ် ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ဒီပြင်စိတ်တွေကို ၊ ဂုဏ်တို့ပကာသနတို့ - ကိုယ်ကျိုးတို့မက်တဲ့ စိတ်တွေကို ပယ်လိုက်တဲ့ အခါ ၊ စွမ်းအင်တက်လာနိုင်လို့ ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ ဖြိုင်ချင်ဆိုင်ချင် စိတ်တွေကတော့ တော်တော်နဲ့ မပျောက်နိုင်မှူး ၊ တော်တော် ကို ကြာမှ ပျောက်ကုန်မှာ ။ ဒါ ကြောင် ခုလိုကိစ္စ မျိုး ဖြစ်လွယ်တယ် ။ တစ်စုံတစ်ခုသော အဆင် မှာ ပေါ်လာဦးမှာ ဖြစ်တယ် ။ တရားထိုင်ရင်း မိန်းမိန်းမော့မော့အဖြစ်မျိုးဆိုက်နေစဉ် တယ်သူတယ်ဝါလဲ ကိုယ်ခံပညာကျင့် နေမှန်း သိရမှာမို့ ၊ မူလနတ်အနေနဲ့ ခန္ဓာက ခွာပြီး ၊ တပွဲတလမ်း အကဲခမ်း

တော့ မှာ ဖြစ်လေတော့ ၊ စွမ်းရည်ဖြိုင်ပွဲ ပေါ်လာရတော့ မှာပေါ့ ။ ခုလိုအဖြစ်မျိုးဟာ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်မှာလဲ ပေါ်လာစရာ ရှိတယ် ။ အဲဒီကလဲ သူနဲ့ လာပြီး တိုက်လားခိုက်လား ၊ သတ်လားပုတ်လားလုပ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ လက်မခံရင် တကယ် ကို သတ်မှာ ။ ဒီတော့ နှစ်ယောက်သား ဖြိုင်ကြပေ့။ အိပ်ပြီဆိုမှပြင် လာအကဲခမ်းကြပါ လေရော ။ တစ်ညလုံး ကောင်းကောင်းအိပ်ရ တယ်လို့ ကိုမရှိဖူး ။ စင်စစ် အဲဒီအခိုက်မှာက ၊ သူ့ အပြိုင်အဆိုင်ခိတ်ကို ပယ်ပေးတာဖြစ်တယ် ။ ဒီခိတ်မပယ်ပဲ ဒီအတိုင်း အရှည်သဖြင့် ဆက်ခန်းသွားရင် ၊ နှစ်တွေသာ ခုံးရှုံးရမှာ ဖြစ်ပြီး ၊ အဆင် ကတော့ တက်နိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ကြာတော့ အားကုန်လွန်းလို့ ၊ ဒီရုပ်ဝတ္ထုခန္ဓာကိုယ်လဲ ခံနိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ကျင့် နိုင်မှာတောင် မဟုတ်တဲ့ အဖြစ်မျိုး ဆိုက်လာရမှာ ၊ ကျင့်ထား သမျှ အကုန်ရေဖြစ်ကုန်ရမှာ။ ဒါကြောင့် မိုလို့ ၊ အတွင်း-အပြင် နှစ်ရပ်တွဲ ကျင့် ခင်မှာ ၊ ခုလိုအဖြစ်မျိုးနဲ့ ကြုံရမှာ ဖြစ်တယ် ၊ အဖြစ်များလိုက်တာကလဲ မပြောနဲ့ တော့ ။ ကျွန်တော်တို့ အတွင်းကျင့် ခင်မှာတော့ ခုလိုအဖြစ်မျိုး မရှိဖူး ၊ ရှိခွင့် လဲ မပေးဖူး ။ ကျွန်တော်ခုနက ပြောခဲ့ တာတွေဟာ အဖြစ်များတာမျိုးတွေ ဖြစ်တယ် ။

မကောင်း ဆိုးဝါးတွေ နောင် ယုတ်တာ တစ်မျိုးရှိသေးတယ် ။ အဲဒါကတော့ လူတိုင်းလူတိုင်း ကြုံ ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီကျင့် ခင်မှာလဲ လူတိုင်းလူတိုင်း ကြုံရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ကာမဘီလူးပေါ့ ၊ အဲဒါဟာအင်မတန် ကြီးလေး တာ ။ သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့အဖွဲ့ အစည်းမှာဆိုတာက လင်မယားတဝရီလို့ ၊ လူသားတို့ အနေနဲ့ မျိုးဆက်ပွားနိုင်ကြတာဖြစ်တယ် ။ လူသားတို့ ဆိုတာ ခုလိုဖြစ်ပေါ်တိုးပွားလာခဲ့ ကြတာဖြစ်တယ် ။ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းမှာ သံယောဇဉ်ရှိနေလို့ ၊ ခုလို ကိစ္စမျိုးဟာ သာမန်လူတွေအဖို့ အကြွင်းမဲ့ မှန်ကန်တဲ့ လောကဓံ တရားဖြစ်တယ် ။ လူဆိုတာ သံယောဇဉ် ရှိနေတာကိုး ။ စိတ်ဆိုးတာလဲ သံယောဇဉ် ၊ ဝမ်းသာတာလဲ သံယောဇဉ် ၊ ချစ်တာလဲ သံယောဇဉ် ၊ မုန်းတာလဲ သံယောဇဉ် ၊ ကိစ္စတစ်ခုခုကို လုပ်ချင်တာလဲ သံယောဇဉ် ၊ မလုပ်ချင်တာလဲ သံယောဇဉ် ၊ တယ်သူတယ်ဝါ ကောင်းသလား ဆိုးသလား တဆိုတာကို ကြည့် တာလဲ သံယောဇဉ် ၊ တာလုပ်ချင်သလဲ မလုပ်ချင်ဖူးလဲ ဆိုတာလဲ သံယောဇဉ် ... ၊ အခစ အရာရာ သံယောဇဉ်တွေချည်းပေါ့ ။ သာမန်လူတွေဆို တာ သံယောဇဉ်အတွက် အသက်ရှင်နေကြတာကလား ။ ဒီတော့ ကျင့် သူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ၊ သာမန်လွန်-လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ၊ ခုလိုတရားသဘောမျိုးနဲ့ ချိန်ထိုးလို့ မဖြစ် ဖူး ၊ ယင်းကို ကျော်လွန်ရတော့ မှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါ ကြောင့် သံယောဇဉ်ကနေ ဆင် ပွားဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အခွဲအလမ်းများစွာတို့ ကို ၊ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ပေါ့ ပေါ့ သဘောထားကြရမယ် ။ နောက်ဆုံးကျတော့ လုံးလုံးစွန့် နိုင်ရမယ် ၊ ပယ်နိုင်ရမယ် ။ လိုတရမက်တို့ ၊ ကာမရာဂစိတ်တို့ ဆိုတာ လူ့ အဖွဲ့တွေထဲမှာ အကျုံးဝင်နေတာတွေချည်း ဖြစ်တာမို့ ၊ ယင်းတို့ ကို အကုန်ပယ်ပစ်သင့် တယ် ။

ကျွန်တော်တို့ ဒီကျင့် ခင်အနေနဲ့ ၊ သာမန်လူတွေကြား ကျင့် တဲ့ အပိုင်းမှာ ၊ သင်တို့ ကို တုန်းကြီး



လုပ်ခိုင်း ၊ မယ်သီလရှင် လုပ်ခိုင်းတာ မဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ လူငယ်တွေအနေနဲ့ အိမ်ထောင်ပြုကြရဦးမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ ဒီပြဿနာကို ဘယ်လိုကိုင်တွယ်မလဲ ။ ကျွန်တော်ပြောပြီးပြီ ၊ ကျွန်တော်တို့ ဒီတရားတောင် အနေနဲ့ လူ့ စိတ်ကို တိုက်ရိုက်ဦးတည်ကျင့်နေတာ ဖြစ်တာမို့ ၊ သင် ကို ရုပ်ဝတ္ထုအကျိုးအရ ဘာတစ်ခုမှ တကယ်တမ်း ဆုံးရှုံးစေမှာ မဟုတ်ဖူး ။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ခုလိုရုပ်ဝတ္ထုအကျိုးတွေကြားမှာကိုပဲ ၊ သင် စိတ်ရည်စိတ် သွေးကို သံခဲတင်ပေးသွားမှာ ဖြစ်တယ် ။ တကယ်တမ်း မြင် လာမှာက သင် စိတ်ရည်စိတ်သွေးဖြစ်တယ် ။ သင် အနေနဲ့ အခွဲသာကျွတ်နိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ အရာရာအကုန် ခွန် နိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။ ရုပ်ဝတ္ထုအကျိုးအရ ခွန် ခိုင်းလဲ ခွန်လို့ ရ မှာ ဖြစ်တယ် ။ အခွဲမကျွတ်ရင်တော့ ၊ ဘာမှခွန် နိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒါ ကြောင့် တကယ်ကျင့် တဲ့ ရည်မှန်းချက်က စိတ်ကို ကျင့် ဖို့ ဖြစ်တယ် ။ ကျောင်းတိုက်တွေမှာ ကျင့် တဲ့ ကျင့် ပုံကျင့် နည်းက ၊ သင် ကို ဒီအခွဲတွေကျွတ်စေ အောင်-ဒါတွေ မဆုံးဆုံးအောင် ဖန်တီးပေးဖို့ ဖြစ်တယ် ။ ယင်းတို့ ကိုမစဉ်းစားမိစေအောင် ဖန်တီးပေးထားခြင်းအားဖြင့် ၊ ဒီအခွဲတွေ လုံးလုံးလျားလျား မပြတ်ပြတ်အောင် လုပ်ပေးဖို့ ဖြစ်တယ် ။ ဒါကတော့ သူ့ နည်းသူ့ ဟန်ပေါ့ ။ ကျွန်တော်တို့ ကတော့ ဒီလိုမလုပ်ဖူး ။ ရုပ်ဝတ္ထုအကျိုးတွေရေ မှောက်မှာကို သင် အနေနဲ့ယင်းတို့ ကို ပေါ့ ပေါ့ သဘောထားသွား စေဖို့ ဖြစ်တယ် ။ ဒါ ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ဒီတရားတောင်က ကျင့်ကြံမှုဟာ အခိုင်မာဆုံး ဖြစ်နေတာပေါ့ ။ သင်တို့ ကို ဘုန်းကြီးတွေ ၊ မယ်သီလရှင်တွေ လုပ်ခိုင်းတာ မဟုတ်ဖူး။ နောင်ဆို ကျွန်တော်တို့ ကျင့်စဉ် ပြန် ပွားသည်ထက် ပြန် ပွားလာမှာဖြစ်တယ် ။ သာမန်လူတွေကြားမှာ ကျင့် နေကြတဲ့ ကျွန်တော်တို့ သင်သား တွေအနေနဲ့ ၊ ဘုန်းကြီးမဟုတ်တဲ့ ဘုန်းကြီးတွေ ဖြစ်ကုန်ကြမယ်ဆိုရင် ဖြစ်စေ ၊ မွေ့ကြာတရားတော် ကျင့် သူတွေအနေနဲ့ ဒီပုံစံမျိုးချည်း ဖြစ်ကုန်ကြမယ်ဆိုရင် ဖြစ်စေ ၊ မခက်ပေလား ။ ကျင့် ပွားအားထုတ်ကြရာမှာ ၊ ကျွန်တော်တို့ က ခုလိုတောင်းဆိုတယ် ။ သင်ကျင့် ပေမယ် ၊ သင် ကြင်ဖက်က ကျင့် ချင်မှကျင့် မှာ ။ တရားကျင့် တဲ့ ကိစ္စအတွက်ကြောင့် လင်မယားကွာရှင်းရမယ်ဆိုရင် ဘယ်ဖြစ်မလဲ ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ၊ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ဒီကိစ္စကို ပေါ့ ပေါ့ သဘောထားရမယ် ။ သာမန်လူတွေလို သိပ်အရေးထားနေလို့ မဖြစ်ဖူး ။ အထူးသဖြင့် ခုအရပ်ထဲမှာ လိင်လွတ်မြောက်ရေး ဆိုတာတို့ ၊ အဲဒီ လိုညစ်ညမ်းတဲ့ ဟာမျိုးတို့ ဆိုတာတွေဟာ လူတွေကို အနှောင့်အယှက်ပေးနေကြတယ် ။ တချို့ ကဆိုရင် ဒါတွေကို သိပ်အရေးထားကြတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ကတော့ တရားကျင့် သူပီပီ ၊ ယင်းတို့ ကို အင်မတန် ပေါ့ ပေါ့ ကလေး သဘောထားမှ တော်မယ် ။

အဆင့် မြင့် ကနေကြည့် ရင် ၊ သာမန်လူတွေခမျာ လူ့အဖွဲ့ အစည်းထဲမှာ ရွံ့ရမှန်းမသိ ရွံ့ တွေ့နယ်နေကြ ။ ရွံ့ တောထဲမှာ ဆော့ နေကြရှာတယ်တဲ့ ။ ကျွန်တော်တို့ ပြောထားရမယ် ၊ ဒီကိစ္စအတွက်နဲ့ ၊ မိသားစု မသင် မမြတ် မဖြစ်ထိုက်ဖူး ။ ဒါ ကြောင့် သင် လက်ရှိဒီအဆင့် မှာ ယင်းကိုပေါ့ ပေါ့ သဘောထားပြီး ၊ လင်မယားဘဝကို ပြေပြေပြစ်ပြစ် ပုံမှန်နေသွားရင် ပြီးတာပဲ ။ နောင်တစ်နံတစ်ခုသော အဆင့် ရောက်တဲ့ အခါ ။

အဲဒီအဆင့် က အခြေအနေ ပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ခုတော့ ဒီလိုပဲပေါ့ ။ သင့် အနေနဲ့ “ပိုနေမြဲ-ကျားနေမြဲ” အတိုင်းသာနေသွားရင် ပြီးတာပဲ ။ ခုအရပ်ထဲမှာ လုပ်နေသလို လိုက်လုပ်လို့ တော့ တယ်ဖြစ်မလဲ ၊ ငါးပါးမှောက် ရောပေါ့ ။

ဒီအထဲမှာ ပြဿနာတစ်ရပ် ရှိသေးတယ် ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူတို့ ရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာဟာ ခွမ်းအင်ရှိကြတယ် ။ ခုကျွန်တော်တို့ သင်သားရာခိုင်နှုန်း ရှစ်ဆယ်-ကိုးဆယ်လောက်ဟာ ဒီသင် တန်းပြီးရင် ၊ ရောဂါပျောက်ကုန်ကြမှာ ဖြစ်ရုံမက ၊ ခွမ်းအင်လဲ ပေါ်လာကြမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါ့ ကြောင့် သင့် ကိုယ်ခန္ဓာမှာ အင်မတန် အားကောင်းတဲ့ ခွမ်းအင်တွေ ရှိနေပြီဖြစ်တယ် ။ သင့် လက်ရှိ စိတ်ရည်စိတ်သွေးနဲ့ စာကြည့် ရင် ၊ သင့် ကိုယ်ပေါ်က ခွမ်းအင်တွေဟာ အချိုးအစား မမျှဖြစ်နေတယ် ။ သင့် ကိုတခါတည်း တင်ပေး လိုက်တာ ဖြစ်လေတော့ ၊ အခိုက်အတန့် အားဖြင့် ခွမ်းအင်က မြင့် နေတာပေါ့ ။ ခုသင့် စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို မြင့် ပေးနေတယ် ။ သင်တပြည်းပြည်း စိုလာမှာဖြစ်တယ် ၊ ဒီအတောအတွင်း သင်စိုလာမှာ ၊ စိတ်ချ ။ ဒါကြောင့် စိုလို့ ကျွန်တော်တို့ က ခုလိုကိစ္စကို အရင်ကြိုပြီး လုပ်ထားလိုက်ကြတာဖြစ်တယ် ၊ သင့်မှာ ခွမ်းအင်တစ်နံတစ်ရာ ရှိနေ ပြီဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။ တရားမှန်ကျင့် စဉ်အရ ကျင့် လို့ ရတဲ့ ခွမ်းအင်တွေဟာ သန့်စင်မြောက် မှန် ၊ မေတ္တာဂရုဏာ ပြည့် ဝတာဖို့ ၊ ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာထိုင်နေကြသူတိုင်းပဲ-ချမ်းမြေ့ သာယာ ၊ သက်ဝင်ကြင်နာမှုတို့ နဲ့ အတိပြီးတဲ့ ခွင်တစ်ခုကို ခံစားမိကြတယ် ။ ကျွန်တော်က ခုလို ကျင့် လာခဲ့ တာဖြစ်လို့ ၊ ကျွန်တော် ကိုယ်မှာ ဒါမျိုးတွေပါလာတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာထိုင်နေကြရင်း ၊ သင့် မြတ်ပြေဖြစ် ဖြစ်နေတာကို ခံစားမိကြတယ် ။ လူတွေရဲ့ အတွေးအခေါ်ထဲမှာ မတော်မလျော်အာရုံတွေ ကင်းကြတယ် ။ ဆေးလိပ်သောက်ဖို့ တောင် သတိမရ ကြဖူး ။ နောင်သင်လဲ ကျွန်တော်တို့ တရားတော်ကြီးနဲ့ အညီ လုပ်သွား ။ သင်ကျင့် လို့ ရလာမဲ့ ခွမ်းအင်တွေဟာ လဲ ဒီအတိုင်းနေမှာပဲ ။ သင့် ခွမ်းအားတိုးလို့ သာ လာတာနဲ့ အမျှ ၊ သင့် ကိုယ်ပေါ်က ခွမ်းအင်ပြာထွက်မှုလဲ တော်တော်အားကောင်းလာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီလောက်အားမကောင်းတဲ့ တိုင်အောင်လဲ ၊ သာမန်လူတစ်ယောက် အနေနဲ့ သင့် ခွင်ထဲမှာ ဖြစ်စေ ၊ သင့် အိမ်မှာ ဖြစ်စေ ၊ သင့် အအုပ်အထိန်း အောက်ကျရောက်နေရမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင့် အိမ်သူအိမ် သားတွေလဲ ဒီအတိုင်းဖြစ်ကောင်းဖြစ်နေမှာ ။ ဘာပြုလို့ ခုလိုဖြစ်ရတာလဲ ။ သင့် အနေနဲ့ ဘာမှစဉ်းစားနေစရာ မလိုဖူး ။ ဒီခွင်ကိုက သန့်စင်မြောက် မှန်နေတာ ၊ သာယာချမ်းမြေ့ နေတာ ၊ မေတ္တာဂရုဏာ ပြည့် ဝနေတာကိုး ။ အာရုံလဲ မှန်တဲ့ ခွင်ဖြစ်နေတာကိုး ။ ဒါ့ ကြောင့် ၊ လူတွေအနေနဲ့ မကောင်းတာတွေ စဉ်းစားမိဖို့ လုပ်မိဖို့ မလွယ်ဖူး ။ ခုလိုအကျိုးသွားပေါ်လာစေမှာ ဖြစ်တယ် ။

ဗုဒ္ဓရောင်ခြည်တော် နေရာအနံ့ ထွန်းတောက်စေသော် ၊ ယဉ်ကျေးရည်မွန်မှုနဲ့ တရားမျှတမှုတို့ ပြည့်ဝထိန်ဝင်းကြစေ သော်လို့ ဟိုနေ့ က ကျွန်တော်ပြောခဲ့ တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ခန္ဓာကိုယ်ကနေ ဖြာထွက်လာ တဲ့ ခွမ်းအင်တွေဟာ မမှန်ကန်တဲ့ အခြေအနေ မှန်သမျှကို မှန်အောင်ပြင်ပေးနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။ ဒီတော့

ဒီခွင်ရဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုအရ ၊ ဒီကိစ္စကို သင်မစဉ်းစားတဲ့ အခါ ၊ သင့် ကြင်တက်အပေါ်လဲ မသိလိုက်  
မသိတာသာ အအုပ်အထိန်း ပြုမိရာကျမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါကို သင်မစဉ်းစားလို့ ရှိရင် ၊ သင်စဉ်းစားမှာလဲ မဟုတ်လို့  
ရှိရင် ၊ သင့် ကြင်တက်လဲ စဉ်းစားမိမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒါပေမယ့် အကြွင်းမဲ့ ခြွင်းချက်မရှိတာမျိုးတော့ လဲ  
တယ်ဟုတ်မလဲ ။ လက်ရှိပတ်ဝန်းကျင်မှာ ၊ ရုပ်-သံ ဖွင့် လိုက်တယ်ဆိုရင် ၊ ဘာမဆိုနဲ့လို့ ။ လူတို့ ရဲ့ အလိုရမက်  
တွေကို ကြံစည်လွယ်တာ ပေါ့ ။ ဒါပေမယ့်လို့ ၊ ယေဘုယျအခြေအနေမှာ ၊ သင့် အနေနဲ့ ခုလို အအုပ်အထိန်း  
အကျိုးသွားပေါ် နိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ နောင်အဆင့် မြင့် မှာ ကျင့် လာတဲ့ အခါ ၊ တယ်လိုလုပ်ရမယ်ဆိုတာ  
သင်သိလာမှာဖြစ်တယ် ၊ ကျွန်တော်ပြောနေစရာ လိုမှာမဟုတ်ဖူး ။ ဟိုအခါကျရင် အခြေအနေ တစ်မျိုးဖြစ်လာမှာ  
ဖြစ်တယ် ၊ ပြေပြေပြေ ဖြစ် နေသွားရင်ပြီးရော။ ဒါ့ ကြောင့် ဒီကိစ္စတွေကို ဒီလောက်ကြီး အရေးထားနေစရာလဲ  
မလိုဖူး ။ ခိုးယိမ်လွန်ရင်လဲ အခွဲအလမ်း ဖြစ်ပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ အကြင်လင်မယားကြားမှာ ကာမဂုဏ်  
လိုက်စားခြင်း ပြဿနာရယ်လို့ တော့ မရှိဖူး ။ အာသာဆန္ဒတော့ ရှိတာပေါ့ ။ သင့် အနေနဲ့ ပေါ့ ပေါ့  
သဘောထားနိုင်ရင် ပြီးရော ၊ စိတ်ထဲမှာ နုရီမှန်နေရင် ပြီးတာပဲ ။

ဒီတော့ တယ်လိုကာမတီလူးမျိုးနဲ့ တွေ့ ရမလဲ ။ တကယ်လို့ သင့် တည်ငြိမ်စွမ်း မလုံလောက် ရင်  
၊ အိပ်မက်ထဲမှာ ပေါ်လာလိမ့် မယ် ။ အိပ်ပျော်နေတဲ့ အခါဖြစ်စေ ၊ တရားထိုင်နေတဲ့ အခါဖြစ်စေ ၊ ရုတ်တရက်  
ရှောင်တခင် ပေါ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ယောက်ျားဆိုရင် မိန်းမလှပေါ်လာမှာဖြစ်ပြီး ၊ မိန်းမဆိုရင် စိတ်ထဲတမ်းတနေ  
တတ်တဲ့ ယောက်ျားမျိုးပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ ယင်းတို့ဟာ ဝတ်လစ် စားလစ်ဖြစ်နေမှာ ဖြစ်တယ် ။  
သင်စိတ်လှုပ်ရှားလို့ ရှိရင် ၊ ထွက်ကုန်ကောင်း ထွက်ကုန်မှာ၊ အဖြစ်မှန် ဖြစ်သွားရမှာ ။ တဆိတ်စဉ်းစားကြည့် ပါ ။  
ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ပွားအားထုတ်ကြရာမှာ ၊ ခန္ဓာ အဆီအနှစ်တွေဆိုတာ အသက်ကို ကျင့် ရာမှာ  
သုံးရတာဖြစ်တယ် ။ သင့် အနေနဲ့ ဒီလိုချည်း ထုတ်-ထုတ်ပစ်နေလို့ တယ်ဖြစ်မလဲ ။ တချိန်တည်းမှာ  
ကာမဂုဏ်ရမက်ဂိတ်ကိုလဲ သင်မကျော်နိုင်ဖူး ၊ ဒီတော့ တယ်ဖြစ်မလဲ ။ ဒါ့ ကြောင့် ကျွန်တော်ပြော ထားမယ် ။  
ဒီပြဿနာကို လူတိုင်း-လူတိုင်း ကြုံရမှာဖြစ်တယ် ၊ စိတ်သာချ ။ ကျွန်တော်တရားဟောနေတဲ့ အခါ မှာ ၊ သင်တို့  
ဦးနှောက်ထဲကို အင်မတန်အားကောင်းတဲ့ စွမ်းအင်တွေ သွင်းပေးနေတာ ။ အပြင်ရောက်တဲ့ အခါ ။  
ကျွန်တော်ဘာပြောတယ်ဆိုတာကို သင်အတိအကျ မှတ်မိချင်မှမှတ်မိမှာ ။ ဒါပေမယ့်လို့ ပြဿနာ တကယ်ကြုံ  
လာတဲ့ အခါကျရင် ၊ ကျွန်တော်ပြောတဲ့ စကားတွေကို သင်ပြန်သတိရမိလာမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင့် အနေနဲ့ သာ  
ကိုယ်ကိုကိုယ် ကျင့် သူအဖြစ် သဘောထားရင် ၊ အဲဒီတဒင်္ဂအတွင်းမှာ ပြန်သတိရမိလာမှာ ၊ ကိုယ် ကို ကိုယ်  
ထိန်းနိုင်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ ဒီဂိတ်ကို သင်ကျော်နိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။ တကယ်လို့ ပထမဂိတ်ကို  
မကျော်နိုင်ရင် ၊ ဒုတိယဂိတ်ကျရင် ပိုခက်မှာ ။ ဒါပေမယ့်လို့ ခုလိုအခြေအနေမျိုးလဲ ရှိတတ်တယ် ။ ပထမတစ်ချိ  
ကျော်မရတော့ ၊ နိုးလာတဲ့ အခါ ဖြစ်မှဖြစ်ရလေခြင်း ဆိုပြီး ယူကျုံးမရ ဖြစ်ခြင်းမက ဖြစ်မိတတ်တယ် ။ ဒီတော့

ခုလိုစိတ်ထားမျိုး ၊ ခုလိုအဖြစ်မျိုးဟာ သင့် အတွေးအခေါ်ထဲမှာ မြဲမြံကြီးစွဲနေအောင် သံမှိုနှုတ် ထားသလို ဖြစ်နေမှာမို့ ၊ ထပ်ကြုံရတဲ့ အခါ ကိုယ့် ကိုကိုယ် ထိန်းနိုင်လာမှာ ၊ ဂိတ်ကျော်နိုင်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ တကယ်လို့ အကြင်သူအနေနဲ့ ၊ ကျော်လဲမကျော်နိုင်-အရေးလဲ မထားပဲနေရင် ၊ နောက်ဆိုပိုခက်မှာ ၊ ပိုကိုခက်ရမှာ စိတ်သာချ ။

ခုလိုဟာမျိုးဆိုတာ မကောင်းဆိုးဝါးတွေက နှောင့် ယှက်တာဖြစ်နိုင်သလို ၊ ဆရာသခင် က ဖန်ဆင်းပြီး ၊ သင့် ကိုခမ်းတာမျိုးလဲ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်စရာရှိတယ် ။ နှစ်မျိုးလုံး ဖြစ်နိုင်စရာရှိတာပေါ့ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ လူတိုင်း ဒီဂိတ်ကိုကျော် ကြရမှာမို့ လို့ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ သာမန်လူအဖြစ်ကနေ စကျင့် ရာမှာ ၊ ပထမဆုံး နွဲ့ရမဲ့ ပွဲကဒါပေါ့ ၊ လူတိုင်း-လူတိုင်း နွဲ့ရမှာ ။ ကျွန်တော်ဥပမာတစ်ခုဖြစ်မယ် ။ ကျွန်တော်ဥပမာနဲ့ မှာ သင်ကန်းပေးတုန်းက ။ သင်သားတစ်ယောက် ၊ အသက်သုံးဆယ်အရွယ်လူငယ်တစ် ယောက်ပေါ့ ။ ဒီသင်ခန်းစာအပြီး ၊ အိမ်ပြန်ရောက်လို့ တရားထိုင်တဲ့ အခါ ၊ တမဟုတ်ချင်းဆိုသလို အငြိမ်းခတ်ရ လာပြီး ၊ တည်ငြိမ်လာပါရော ။ ရှင်တော်အမိတာဘကတစ်ဖက် ၊ ရှင်တော်လောင်ဒီကတစ်ဖက် ရုတ်တရက် ပေါ်လာတာကို တွေ့ ရတယ်တဲ့ ။ ဒါက သူ့ ထိတွေ့ ခံစားမှု အစီရင်ခံစာမှာ ရေးထားတာ ။ ရှင်တော်အမိတာဘနဲ့ ရှင်တော်လောင်ဒီတို့ ဟာ ဘာမှမပြောပဲ သူ့ကိုကြည့် နေရင်း ပျောက်ကုန်ရောတဲ့ ။ ဆန်ဆက်တည်းဆိုသလို ကွမ်ယင်ပေခိ သတ္တ ပေါ်လာပြန်ရော ၊ လက်ထဲပါလာတဲ့ ပန်းအိုးထဲကနေ အဇွေ ဖြူဖြူတွေ ထွက်လာတယ်တဲ့ ။ တရားထိုင် နေရင်း ဒါတွေကို ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် တွေ့ နေရတော့ ၊ သိပ်ဝမ်းသာနေတာပေါ့ ။ ရုတ်တရက်ဆိုသလို အလှမယ်ကလေးတွေ ပေါ်လာရော ။ အလှမယ်ကလေးတွေဆိုတာ မိုးပျံမယ်ကလေးတွေဆို တော့ သိပ်လှတာပဲ တဲ့ ။ သူ့ ကိုယ့်ယင်ကြော့ ကြော့ ၊ နှစ်လိုဗွယ်ရာ ကပြတာ သိပ်ကြည့် ကောင်းတာပဲတဲ့ ။ “ငါ့ကျင့် နေတာကို ချီးမြှင့် တဲ့ အနေနဲ့ ၊ ကွမ်ယင်ပေခိသတ္တက အလှမယ်ကလေးတွေ ဖန်ဆင်းပြတယ် ၊ မိုးပျံကပြစေတယ် ” ဆိုပြီး အကြည်ဆိုက်ကောင်းနေတုန်း ၊ အလှမယ်ကလေးတွေဟာရုတ်ချင်း ဝတ်လစ်စားလစ် ဖြစ်ကုန်ကြပြီး ၊ သူ့ ကိုပွေ့ တော့ ဖက်တော့ မလိုလို-ပလူးနလူးလုပ်တော့ မလိုလို ၊ အနားကပ်လာကြပါလေ ရောတဲ့ ။ ကျွန်တော်တို့ သင်သားဟာ စိတ်ရည်စိတ်သွေး အင်မတန်အတက်ဖြန်တာ ။ ကိုယ့် ကိုကိုယ်လဲ ချက်ချင်းသတိပေး လာတယ် ။ သူ့အရင်ဆုံးတွေ့မိတာကတော့ ၊ “ငါရိုးရိုးလူမဟုတ်ဖူး ။ ငါက တရားကျင့် သူ ။ နင်တို့ ငါ့ ကိုဒီလို မလုပ်ကြနဲ့ ။ ငါက ဓမ္မစကြာတရားတော် ကျင့် နေတာ” ဆိုတဲ့ အာရုံလဲ ပေါ်လာရော ၊ တမဟုတ်ချင်း အကုန် ပျောက်ကုန်ရောပါလေရောတဲ့ ။ ဖန်ဆင်းတာတွေချည်းကိုး ။ ဒီနောက်ရှင်တော်အမိတာ ဘနဲ့ ရှင်တော်လောင်ဒီတို့ ပေါ်လာကြ ပြန်ရော ။ လောင်ဒီက လူငယ်ကို လက်ညှိုးထိုးရင်း ၊ အမိတာဘ တက်လှည့် ပြီး ၊ “ဒီသူငယ် ဆုံးမလို့ ရ ကောင်း၏ ” လို့ ပြုံးပြောတယ်တဲ့ ။ ဒီကောင်လေးဖြစ်တယ်၊ ဆုံးမလို့ရမှာ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။

သမိုင်းမှာ ဖြစ်စေ ၊ အဆင့် မြင့် ဟင်းလင်းပြင်မှာ ဖြစ်စေ ၊ လူတွေ့ကျင့် နိုင်မကျင့် နိုင်ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ လိုတရမက်တို့ ၊ တဏှာတို့ ကို အင်မတန် အရေးထားတာ ။ ဒါ့ ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ဒါတွေကို တကယ် ကို ပေါ့ ပေါ့ သဘောထားမှ ဖြစ်မယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ က သာမန်လူတွေကြားမှာ ကျင့် နေကြတာ ဖြစ်လေတော့ ၊ သင့် ကိုလုံးလုံးဖြတ်ခိုင်း တာပဲမဟုတ်ဖူး၊ ယုတ်စွာအဆုံ လက်ရှိအခိုက်မှာ သင့် အနေနဲ့ ပေါ့ ပေါ့ သဘောထားသွားရမယ် ။ အရင်ကလို့ လုပ်သွားလို့ မဖြစ်ဖူး ။ တရားကျင့် သူဆိုတာ ခုလိုဖြစ်သင့် တယ် ။ ကျင့် နေရင်း ဒီအနှောင် အယှက်တို့ ဟိုအနှောင် အယှက်တို့ ပေါ်လာရင် ၊ ကိုယ့် ဟာကိုယ် အကြောင်းရှာမှဖြစ်မယ် - တာတွေ့ကိုများ လွှတ်မချ ရသေးသလဲလို့ ။

### ကိုယ့်စိတ်ထဲကနေ ပယောဂအမှောင်ပေါ်ရခြင်း

ကိုယ့် စိတ်ထဲကနေ ပယောဂအမှောင် ပေါ်ရခြင်း ဆိုတာတာလဲ ။ လူ့ ကိုယ်ခန္ဓာအနေနဲ့ ဟင်း လင်းပြင် အဆင့် ဆင့် တို့ မှာ ရုပ်ဝတ္ထုခွင်တွေ ရှိနေကြတယ် ။ အထူးခွင်တစ်ခုမှာဆိုရင် ၊ စကြာဝဠာထဲက အရာခပ်သိမ်းတို့ ဟာ ဒီခွင်ထဲကို အရိပ်လို ရောင်ပြန်ဟပ်ပြန်ကြတယ် ။ အရိပ်ဆိုပေမယ့် လဲ ရုပ်ဝတ္ထုတည်ရှိမှု ဖြစ်တာပဲ ။ သင့် ဟင်းလင်းခွင်ထဲက အရာခပ်သိမ်းတို့ ဟာ သင့် ဦးနှောက်အသိစိတ်က စေစားတာကို ခံကြရတာ ဖြစ်တယ် ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုနဲ့ ကြည့် တဲ့ အခါ ၊ အာရုံမစေစားပဲ ငြိမ်ငြိမ်ကလေး ကြည့် ရင်းမြင်နေရတာတွေဟာ အစစ်အမှန်တွေ ဖြစ်တယ် ။ အာရုံကလေးသာ နည်းနည်းလောက်ပေါ်ကြည့် စမ်း ။ မြင်ရတာတွေဟာ အကုန်အတုအယောင်တွေချည်း ဖြစ်ကုန်မှာ ။ ကိုယ့် စိတ်ထဲကနေ အမှောင် ပယောဂ ပေါ်ရခြင်းဆိုတာဒါပေါ့ ၊ ကိုယ့် စိတ်နဲ့ အတူ လိုက်ပါပြောင်းလဲခြင်းလို့ လဲ ခေါ်တယ် ။ ခုလို ဖြစ်ရတာကတော့ တခြားကြောင့် မဟုတ်ဖူး ။ တချို့ ကျင့် သူတို့ဟာ ကိုယ့် ကိုကိုယ် တရားသမားအဖြစ် သဘောမထားနိုင်ကြ ၊ ကိုယ့် ဟာကိုယ် မထိန်းနိုင်ကြတာနဲ့ အမျှ ၊ ခွမ်းအင်ကို မက်လိုမက် ။ အတတ်သဘောလိုဟာကလေးတွေကို လိုက်လိုလိုက် ဖြစ်နေတတ်ကြတယ် ။ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်က ကြားရတာတွေကိုတောင်မှ ခွဲလမ်းနေတတ် ကြတယ် ၊ ဒါတွေကို သူတို့ လိုက်နေတတ်ကြတယ် ။ ဒီလိုလူစားမျိုးတွေဟာကိုယ် စိတ်ထဲကနေ ပယောဂအမှောင် အပေါ် လွယ်ဆုံး ၊ ခွမ်းပစ်အကျလွယ်ဆုံးဖြစ်တယ် ။ ကျင့်တာ တယ် လောက်ကြီး မြင် နေနေ ၊ ခုလိုပြဿနာမျိုး ပေါ်လာပြီဆိုရင် ၊ ခွမ်းထိုး မှောက်ခုန်ကျသွားရတော့ မှာဖြစ်တယ် ၊ တစ်ခါတည်းကိုသွားပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ ဒါအင်မတန် ကို ကြီးလေး တဲ့ ပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်တယ် ။ ဒီပြင်တက်ကဟာမျိုးနဲ့ တူတာမဟုတ် ဖူး ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေးခမ်းတာမျိုးဆိုရင် ၊ ဒီတစ်ချိန်အောင်ခဲသော်၊ လဲရက ပြန်ထပြီး ဆက်ကျင့် လို့

ရသေးတယ်။ ။ ကိုယ့် စိတ်ထဲကနေ ပယောဂ အမှောင် ပေါ်လာတာမျိုးကျတော့ မရတော့ မှူး ။ တသက်လုံးကို “သွား” ငြိသာ မှတ်ပေတော့ ။ အထူးသဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုသော အဆင့် မှာ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပွင့် သူတို့ အနေနဲ့ ခုလိုပြဿနာမျိုး ပေါ်လွယ်တယ် ။ ရှိသေးတယ် ။ ပြင်ပသတင်းအချက်အလက်တို့ ရဲ့ အနှောင် အယှက်ခံရတတ် သူတို့ ဆိုရင်လဲ ။ ပြင်ပသတင်းအချက်အလက်တွေ ပြောသမျှကို လိုက်ယုံတတ်ကြတယ် ။ ဒီလိုလူမျိုးတွေလဲ ပြဿနာပေါ်တတ်တယ် ။ ဒါ့ ကြောင့် ဒိဗ္ဗစက္ခု ပွင့် ကြပြီဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်တို့ သင်သားတချို့ အနေနဲ့ ။ သတင်းအချက်အလက် အမျိုးမျိုးတို့ အမက်မက်ကနေ နှောင် ယှက်တာကို ခံကြရတတ်တာ ဖြစ်တယ် ။

ကျွန်တော်ဥပမာတစ်ခုပြမယ် ။ အဆင့် နိမ့် မှာ ကျင့် ရာမှာ အာရုံမပျက်အောင် ထိန်းဖို့ ဆိုတာ သိပ်ခက်တာ ။ ဆရာတယ်လိုလဲ ဆိုတာကို သင်သေသေချာချာ တွေ့ ချင်မှ တွေ့ ရမှာ ။ ရုတ်တရက်ဆိုသလို တစ်နေ့ မှာ ။ မြင့် လဲမြင့် ကြီးလဲကြီးတဲ့ နတ်ကြီးတစ်ပါးကို သင်တွေ့ ရပြီ ဆိုပါတော့ ။ အဲဒီနတ်ကြီးက သင် ကို နှစ်ခွန်းလောက် ချီးမွမ်းပြီး ။ ဟိုဟာလေး ဒီဟာလေး နည်းနည်းလောက် သင်ပေးတဲ့ အခါ ။ သင်ကလဲ လက်ခံပြီ ဆိုပါတော့ ။ သင် ခွမ်းအင်တွေ ကစဉ် ကလျား ကမောက်ကမ ဖြစ်ကုန်ရပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ သင်က ဝမ်းပန်းတသာ သူ့ ကို ဆရာတင်ပြီး ။ သူနဲ့ လိုက်သင်ရောတဲ့ ။ ဒါပေမယ့် သူကလဲ မဂ်ဖိုလ်အဆင့် ရသေးတာမှ မဟုတ်တာ ။ အဲဟိုဟင်းလင်းပြင်မှာ ကြီးနိုင်ကျဲ့ နိုင် ဒီလောက်ပဲဟာ ။ ဒီနတ်ကြီးကို သင်တွေ့ ရတဲ့ အခါ စိတ်ထဲက လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ဝမ်းပန်းတသာ ဖြစ်လာလေတော့ ကာ ။ သူ့ နောက်လိုက်မသင်ပဲ နေပါ့ မလား ။ ကျင့် သူတို့ အနေနဲ့ ကိုယ့် ကိုကိုယ် မထိန်းနိုင်တဲ့ အခါ ။ အင်မတန်ချွတ်ရခက်တာ ။ ပျက်ကိန်း ဆိုက်ရဖို့ ဆိုတာ အင်မတန်လွယ်တာ ။ အာကာသားတွေဆိုတာ နတ်တွေချည်းပေါ့ ။ ဒါပေမယ့်လို့ မဂ်ဖိုလ်အ ဆင့် ရတာမဟုတ် လို့ ။ သံသရာ လည်မြဲလည်နေရမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင်ကသူ့ ကို ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် ဆရာတင်ပြီး ။ သူ့ နောက်လိုက် ရော ။ သူက သင် ကို တယ်ခေါ်သွားမလဲ ။ သူ့ ဟာသူတောင်မှ မဂ်ဖိုလ်အဆင့် မရောက်သေးတာ ။ ဒီတော့သင် ကျင့် ခဲ့ သမျှ အဟောသိကံ ဖြစ်မကုန်ရပေလား ။ သင် ခွမ်းအင်တွေ ကစဉ် ကလျား ကမောက်ကမ ဖြစ်မကုန်ရပေ လား ။ လူဆိုတာ အာရုံမပျက်အောင် ထိန်းဖို့ ခက်လိုက်ပါတိ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ဒါ အင်မတန်အလေးအနက် ကျလှတဲ့ ပြဿနာ ဖြစ်တယ် ။ နောင်ကျွန်တော်တို့ လူပေါင်းများစွာတို့ ဟာ ဒီပြဿနာ ပေါ်လိမ့် မယ် ။ သင် ကို ကျွန်တော်တရားပြပြီးပြီ ။ ကိုယ့် ကိုကိုယ် ကြပ်မတ်နိုင်မနိုင် ဆိုတာကတော့ ကိုယ့် အပေါ် လုံးလုံးတည်နေ တာပေါ့ ။ ကျွန်တော်ပြောတာက အခြေအနေတစ်ရပ်ဖြစ်တယ် ။ ဒီပြင်ဂိုဏ်းက ဉာဏ်တော်ရှင်တွေကို တွေ့ ရတဲ့ တိုင်အောင်လဲ ။ ကိုယ့် အာရုံကို မပျက်စေပဲ ။ ဂိုဏ်းတစ်ဂိုဏ်းထဲမှာသာ ခွဲကျင့် သွားပါလေ ။ ဘာဘုရား ဖြစ်ဖြစ်- ဘာ“တောက်”ဖြစ်ဖြစ်-ဘာနတ်ဖြစ်ဖြစ်-ဘာဘီလူးဖြစ်ဖြစ် ။ ဝါ့ အာရုံကို နှောင် ယှက်ဖို့ မကြံကြလေနဲ့ ။ ဒီလိုဆိုရင် အောင်မြင်ဖို့ ရာ မျော်လင် ချက် ပြည့် ဝနေမှာ မြေကြီးလက္ခတ် မလွဲပါ ။

ကိုယ်၊ စိတ်ထဲကနေ ပယောဂအမှောင်၊ ပေါ်ရတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ ဒီပြင်ဟာမျိုးတွေလဲ ရှိသေး တယ် ။ ကွယ်လွန်ပြီဖြစ်တဲ့ အိမ်သူအိမ်သားတို့ လာနှောင် ယှက်တာကို တွေ့ ကြရတယ် ။ ဒီဟာလုပ်ပေးပါ- ဟိုဟာလုပ်ပေး ပါဆိုပြီး ဝိုင်းရယ်ရယ် အသနားခံရှာတယ် ၊ တယ်လို့အဖြစ်မျိုးမဆို ပေါ်လာစရာ ရှိတယ် ။ သင့် အနေနဲ့ စိတ်မထိခိုက်ပဲ နေနိုင်ပါ့ မလား ။ သင်က သင်ဒီကလေးကို ဖူးဖူးမူတ်ချစ်တာ ၊ မိဘကိုလဲ ချစ်တာ ။ မိဘတွေက ဆုံးကုန်ကြပြီ ။ သူတို့ က သင့် ကို ဟိုဟာဒီဟာ လုပ်ခိုင်းတယ် ၊ အကုန်လုပ်လို့ မဖြစ်တာမျိုးတွေ ချည်းပေါ့ ။ လုပ်မိလို့ ရှိရင် ၊ ငါးပါးမှောက်ပြီ မှတ်ပေတော့ ။ တရားကျင့် ရတာ ဒီလောက်ကိုခက်တာ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ရှုပ်နေပြီလို့ ပြောနေ ကြတယ် ။ ကွန်ဖြူးရှပ်ဘာသာကဟာတွေလဲ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲ ရောက်ကုန်လို့ရောက်ကုန်ကြ ၊ မိဘရှိသေရေးတို့ ၊ သားသမီး သံယောဇဉ်တို့ လိုနဂိုက ဗုဒ္ဓဘာသာထဲ မပါတာတွေလဲ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲ ရောက်ကုန်လို့ရောက်ကုန်ကြ နဲ့ ဟာ ပြောင်းကိုဆန်လို့ ။ သဘောကတော့ ဒီလိုလေ ။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ တကယ် အသက်ဆိုတာ မူလနတ်ဖြစ် တယ် ။ သင့် မူလနတ်ကို မွေးတဲ့ မိခင်ကမှ သင့် မိခင်အစစ်ဖြစ်တယ် ။ တဝသံသရာ တစ်လျှောက်မှာ ၊ သင့် မိခင် တွေဆိုတာ လူမိခင်တွေ-လူမဟုတ်တဲ့ မိခင်တွေ... ဂဏန်းချရေးလို့တောင်ကုန်နိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ တဝအဆက်ဆက်က သင့် သားသမီး တွေ ဆိုရင်လဲ အသင်္ချာ အသင်္ချာပေါ့ ။ တယ်သူက သင့် မိခင်လဲ ။ တယ်သူက သင့် သားသမီးလဲ ။ ကွယ်လွန်တဲ့ တစ်နေ့ ကျရင် တယ်သူ ကို တယ်သူမှ မှတ်မိကြတော့မှာ မဟုတ်ဖူး ။ သင်ဆပ်စရာရှိတဲ့ ဝဠုန်ကြေးကံကြွေတွေကိုဆပ်မြဲ ဆပ်သွားရမှာချည်း ဖြစ်တယ် ။ မျက်စိလည် လမ်းမှားအဖြစ် ကျရောက်နေရတဲ့ လူတွေအနေနဲ့ ဒါတွေကို လွတ်မချနိုင်ကြဖူး ။ တချို့ က သားသမီး သံယောဇဉ်ကြီးတယ် ၊ တယ်သို့ တယ်ပုံ လိမ္မာကြတယ်တဲ့ ၊ ဆုံးကုန်ကြပြီတဲ့ ။ မိခင်ကြီးဆိုရင်လဲ တယ်သို့ တယ်ပုံ ကောင်းတာတဲ့ ၊ ဆုံးရရှာပြီတဲ့ ။ သူတို့ နောက် လိုက်သွားချင်လောက်အောင် ယူကုံးမရ ဖြစ်မိတယ်တဲ့ ။ ဒီတော့ ငါ့ ကို နေလို့မကောင်း ဓားလို့မကောင်း အောင် ဒီပုံစံမျိုးနဲ့ နှောင် ယှက်နေပါပကောလား ဆိုတာကို သင်ဘာပြုလို့ မစဉ်းစားမိပဲ နေရသလဲလို့ ။

သာမန်လူတွေအနေနဲ့ နားလည်ချင်မှ နားလည်မှာ ။ ဒါတွေကိုခွဲလမ်း တွယ်တာနေသမျှ ၊ သင်လုံးလုံး ကို ကျင့် လို့ ရမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒါ ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ ဒီအနက်သဘောမပါဖူး ။ သင်ကျင့် မယ်ကြံရင် ၊ လူတို့ ရဲ့ သံယောဇဉ်ကို လွှတ်ချထားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ မှန်တယ် ၊ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ သာမန်လူ တို့ရဲ့လူ့ အဖွဲ့ အစည်းမှာ ကျင့် ကြရာမှာ ၊ လူကြီးမိဘကို ရိုသေရမှာ ဖြစ်တယ် ။ သားသမီးတွေကို ဆုံးမရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ပတ်ဝန်းကျင်အမျိုးမျိုးမှာ ကိုယ် အိမ်သူအိမ်သားတွေ အပါအဝင်-တယ်သူ အပေါ်မဆို စာနာထောက်ထားရမယ် ။ စေတနာ ထားရမယ် ။ လူကြီးမိဘတွေအပေါ်ရော သားသမီးတွေအပေါ်ရော ၊ အများတကာတို့ အပေါ်ပါ စိတ်ကောင်းနှလုံး ကောင်းထားရမယ် ။ ခုလိုစိတ်မျိုးဆိုတာ တကိုယ်ကောင်းစိတ်

မဟုတ်ဖူး ။ ဂရုဏာတရား ဖြစ်တယ် ။ မေတ္တာတရား ဖြစ်တယ် ။ သံယောဇဉ်ဆိုတာက သာမန်လူတွေကြား ကဟာ ဖြစ်တယ် ။ သာမန်လူတွေဆိုတာကတော့ သံယောဇဉ်အတွက် အသက်ရှင်နေကြတာ လေ။

လူများစွာတို့ ဟာ ကိုယ် ကိုကိုယ် ကြပ်မတ်တာ မဟုတ်လို့ ။ ကျင့် ကြံရာမှာ အခက်ကြုံကြရ တယ် ။ တချို့ ကဆိုတယ် ။ ဘုရားက သူ့ ကိုဘယ်သို့ ဘယ်ညာ ပြောတယ်တဲ့ ။ “ဒီနေ့ ဒုက္ခတွေ့ လိမ့် မယ် ။ တာဖြစ်လိမ့်မယ် ။ ဘယ်လိုရှောင်”လို့ ပြောလာရင်ဖြစ်စေ ။ “ဒီနေ့ ကံစမ်းမဲ ပထမဆုက နံပါတ်ဘယ် လောက်သွားနှိုက်ချေ”လို့ ပြောလာရင်ဖြစ်စေ ။ အချုပ်အားဖြင့် ပြောရရင် ။ အသက်အန္တရာယ်နဲ့ ကြုံရတဲ့ အခါမျိုးမှာ ဘယ်လိုပယ်ပယ်လို့ ပြောပြတာမျိုးကလွဲလို့ ။ သာမန်လူတို့ရဲ့လူ့ အဖွဲ့ အစည်းမှာ သင့် ကို ကောင်းကျိုး ပေးမှာတွေမှန်ရင်၊ မကောင်းဆိုးဝါး တွေချည်းလို့ သာ မှတ်ပေတော့ ။ သင့် အနေနဲ့ သာမန်လူ တွေကြားမှာ ကောင်းကျိုးခံစားနေရ ။ ဒီစမ်းသပ်မှုကို မကျော်နိုင် ဖြစ်နေရရင် ။ တက်လာနိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ သာမန်လူတွေ ကြားမှာ ခိမ်ရှိရှိနေ-နေရရင် ။ သင်ဘယ် နဲ့ လုပ် ကျင့် ပါ မလဲ ။ သင့် ဝင်ကြွေးကံကြွေးတွေကို ဘယ်လိုလုပ် ကူးပြောင်းပါ မလဲ ။ သင့် စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက် လာစေဖို့ ။ ဝင်ကြွေးကံကြွေးတွေ ကူးပြောင်းစေဖို့ ဖြစ်တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် ဘယ်နဲ့လုပ်ရုံနဲ့ပဲ မလဲ ။ ဒီအချက်ကို ကြပ်ကြပ်မှတ်ထားကြစေလိုတယ် ။ သင့် အနေနဲ့ ဘယ်၍ဘယ်မျှ ဖြင့် နေပြီ ။ ဘယ်၍ဘယ်မျှအထိ ဖြင့် နေပြီဖြစ်တဲ့ ဘုရားကြီး ။ “တောက်” ကြီးဖြစ်နေပြီ ။ သင်သိပ်တော်နေပြီ စသည်ဖြင့် လဲ မကောင်းဆိုးဝါးတွေက ချီးမွမ်းကြလိမ့် မယ် ။ အကုန်ပြီးလုံးတွေချည်းပေါ့ ။ အဆင့် ဖြင့် ဆီကို တကယ်တမ်း ကျင့် သူအနေနဲ့ ။ အခွဲအမျိုး မျိုးကို အကုန်ချွတ်ပစ်ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီပြဿနာတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်လာရတဲ့ အခါ ။ ကြပ်ကြပ်သတိချပ်ကြရမှာ ဖြစ်တယ် ။

ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ကြရာမှာ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပွင့် လာလိမ့် မယ် ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပွင့် လာရင် ပွင့် လာတဲ့ အလျောက် အကျင့် ရခက်သလို ။ မပွင့် ပြန်တော့ လဲ မပွင့် တဲ့ အလျောက် အကျင့် ရခက်တာမျိုး ရှိတတ်တယ် ။ ခက်တာချည်းတဲ့ပေါ့ ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပွင့် လို့ သတင်းအချက်အလက် အမျိုးမျိုးက နှောင် ယှက်လာတဲ့ အခါ ။ ကိုယ် ကိုကိုယ် ကောင်းကောင်းကြပ်မတ်နိုင်ဖို့ ဆိုတာ တကယ် ကို သိပ်ခက်တာ ။ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်တွေဆိုတာ ပြုံးပြုံးပျက် ပျက် ။ ဝေဝေဆာဆာ ။ ရွန်းရွန်းတောက်နေကြတာ ။ အင်မတန်လှ ။ အင်မတန်ကောင်းတာ ။ သင့် စိတ် ဘယ် လောက်များ ဆွဲဆောင်ခံရမလဲဆိုတာ စဉ်းစားသာ ကြည့် ပေတော့ ။ ဆွဲဆောင်ခံရပြီဆို မှဖြင့် အနှောင် အယှက် ခံရပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ သင့် စွမ်းအင်တွေကစဉ် ကရဲ ။ ကမောက်ကမ ဖြစ်ကုန်ရပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ ယေဘုယျအားဖြင့် ကတော့ ဒီလိုချည်းပေါ့ ။ ဒါ ကြောင့် ကိုယ် စိတ်ထဲကနေ ပယောဂအမှောင် ပေါ်သူတို့ အနေနဲ့ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ကောင်းကောင်းမကြပ်မတ်နိုင်တဲ့ အခါမျိုးမှာ ။ ခုလိုအဖြစ်မျိုးလဲ ပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီလူ့ အနေနဲ့ မမှန်တဲ့ အာရုံပေါ်လာရင် ။ အန္တရာယ်များပြီ မှတ်ပေတော့ ။ တစ်နေ့ မှာ သူ့ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပွင့် လာရော ။ အထင်းသား အရှင်းသားကို မြင်လာရရော ဆိုပါတော့။ “ဒီလေ့ကျင့်နေရာမှာ ဝါ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပွင့် တာ



အကောင်းဆုံး၊ ဝါ၊ ကြည့်၊ ရတာ ရိုးရိုးလူနဲ့ မတူဖူးထင်တယ် ။ ဆရာလီရဲ့ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကြီးကို ဝါသင်ယူနိုင်လာတယ် ၊ သင်ရတာလဲ မဆိုးဖူး ၊ သူများထက် တော်တယ် ၊ ဝါတော့ ရိုးရိုးလူမဟုတ်ဖူးနဲ့ တူတယ် ” ဆိုတဲ့ အတွေးပေါ်လာရောတဲ့ ။ ဒီအတွေးကိုက မမှန်တော့ ဖူး ။ “ဝါလဲ ဘုရားများ ဖြစ်နေမလား မသိဖူး ။ ကဲ ဝါကိုယ် ကိုကိုယ် ပြန်ကြည့် စမ်းမယ် ” ဆိုပြီး ကြည့် လိုက်တဲ့ အခါ ၊ တကယ် ဘုရား ဖြစ်နေတာ တွေ့ ရရော ။ တာပြုလို့ ခုလိုဖြစ်ရတာလဲ ။ ဒါကတော့ တခြားကြောင့် မဟုတ်ဖူး ။ သူ့ ဓန္ဓာတိုက်ရှိ ဟင်းလင်းခွင်ထဲက ရုပ်ဝတ္ထု မှန်သမျှတို့ ဟာ သူ့ အာရုံနဲ့ အတူ လိုက်ပါဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲနေကြလို့ ဖြစ်တယ် ၊ မိမိစိတ်နဲ့ အတူ လိုက်ပါဖြစ်ပေါ်

ပြောင်းလဲခြင်းလို့ လဲ ခေါ်တယ် ။ စကြာဝဠာထဲကနေ ရောင်ပြန်ဟပ်ပေါ်လာတဲ့ အရာဝတ္ထု မှန်သမျှတို့ ဟာ သူ့ အာရုံနဲ့ အတူ လိုက်ပြီး ပြောင်းလဲနေကြတာ ဖြစ်တယ် ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ရုပ်ဝတ္ထုဖြစ်တဲ့ အရိပ်အပါအဝင်-သူ့ ဟင်းလင်း ခွင်ထဲက အရာခပ်သိမ်းတို့ ဟာ သူ့ ဩဇာအတွင်း ကျရောက်နေရလို့ ချည်း ဖြစ်တယ် ။ “ဝါဘုရားဆိုရင် ဝါ အဝတ် အစားလဲ ဘုရားအဝတ်အစား ဖြစ်မယ်နဲ့ တူတယ် ” ဆိုပြီး ကြည့် လိုက်တဲ့ အခါ ၊ သူဝတ်ထားတဲ့ အဝတ်အစားလဲ ဘုရားအဝတ်အစား ဖြစ်နေတာကို တွေ့ ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ “အလိုလေး ။ ဝါဘုရား တကယ်ဖြစ်နေ မှကိုး ” ဆိုပြီး ဝမ်းသာလိုက်မှာ တယ်ပြောကောင်းမလဲ ။ “ဝါ၊ ကြည့်၊ ရတာ ဘုရားကလေးတောင် ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မှာ ” ဆိုပြီး ကြည့် လိုက်တဲ့ အခါ ၊ သူ့ အနေနဲ့ ဘုရားကြီး ဖြစ်နေတာကို တွေ့ ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ “ဝါ လီဟုန်ကြည်ထက် တောင် မြင့် ချင်မြင့် နေမှာ ” ဆိုပြီး ကြည့် လိုက်ပြန်တဲ့ အခါ ။ “အောင်မလေး ။ ဝါတကယ် ကို လီဟုန်ကြည် ထက်တောင် မြင့် နေပါကလား” တဲ့ ။ တချို့ ကဆိုရင်လဲ နားကနေ ကြားရတာ ၊ မကောင်းဆိုးဝါးတွေက နှောင် ယှက်မှာကိုး ။ “သင်လီဟုန်ကြည်ထက် မြင့် တာပေါ့ ။ သင်လီဟုန်ကြည်ထက် တယ်၍တယ်မျှ မြင့် တာပေါ့ ” လို့ ဆိုလဲ သူကယုံတာပဲ ။ ဒီတော့ နှောင်သင်တယ်လိုလုပ်ကျင့် မလဲ ။ သင်ကျင့် ဖူးလား ၊ သင် ကို တယ်လူက သင်ပေးတာလဲ ။ တကယ် ဘုရားတောင်မှ တာဝန်အရ ဆင်းလာဦးတော့ ၊ အစကနေ ပြန်ကျင့် ယူရတာ ။ နဂိုက ခွမ်းအင်တွေ တစ်ခုမှ ပေးတာမဟုတ်ဖူး ၊ ကျင့် ရမြန်တာ တစ်ခုပဲ ရှိတယ် ။ ဒီလိုနဲ့၊ ဒီလူဟာ ဒီပြဿနာ ပေါ်လာ တဲ့ နောက်မှာ ၊ ကိုယ် ကိုကိုယ် ပြန်မဆည်နိုင်ပဲ ၊ ဒီအခွံ တစ်ခါတည်း ပေါ်လာပါလေရော ။ ပေါ်လာတဲ့ နောက်တော့ တာမဆို ပြောရဲလာတော့ တာပေါ့ ။ “ဝါဘုရားကွ ။ သင်တို့ သူများဆီလိုက် သင်နေစရာ မလိုတော့ ဖူး ။ ဝါကဘုရားကွ ။ တယ်သို့ တယ်ပုံ လုပ်ဆိုတာကို ဝါပြောပြမယ် ” ဆိုပြီး လုပ်လာပါလေရော ။

ကျွန်တော်တို့ ချန်ချွန်းမှာလဲ ဒီလိုလူမျိုး ရှိတယ်မဟုတ်လား ။ အစကအတော် ကို မဆိုးတာ ။ နောက်တော့ ဒီအပေါက်မျိုး ချိုးလာပါလေရော ။ သူ့ ကိုယ်သူ ဘုရားတဲ့ ။ နောက်ဆုံးကျတော့ ၊ တယ်လူ ထက်မဆို သာတယ်တဲ့ ။ ဒါကတော့ ကိုယ် ကိုကိုယ် ကြပ်မတ်တာ မဟုတ်လို့ ၊ ဥပါဒါန်ဗွားရာကနေခုလိုဖြစ်

လာရ တာဖြစ်တယ် ။ တာပြုလို့ ခုလို အခြင်းအရာမျိုး ဖြစ်ပေါ်လာရသလဲ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ တယ်လိုပြောထားသလဲဆိုတော့၊ တာဖြစ်ရ-ဖြစ်ရ ၊ ဥပေက္ခာသာပြုထားကြ ။ အမြင်မှောက်မှားတာ တွေချည်းလို့ သာ သဘောထားကြ ကိုယ် ဟာကိုယ် တည်ငြိမ်စွမ်းရအောင်သာ ဆက်ကိုင်သွားကြတဲ့ ။ တာပြုလို့ မကြည့်နဲ့ ၊ မစွဲနဲ့ လို့ သတိပေးရ သလဲ ။ ခုလို ပြဿနာမျိုး ပေါ်မှာစိုးလို့ ပေါ့ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ ကျင့်ရာမှာ အားပြည့် ကျင့်နည်းရယ်လို့မရှိဖူး ။ ကျမ်းစာတွေထဲမှာလဲ ၊ ခုလိုဟာမျိုးကို တယ်လိုရှောင်ဆိုပြီး လမ်းညွှန် ထားတာမျိုးလဲမရှိဖူး ။ ဟိုခေတ်ဟိုအခါက ရှင်တော်သကျမုနိ အနေနဲ့ ဒီတရားကို ဟောမသွားဖူး ။ ကိုယ့် စိတ်ထဲကနေ ပယောဂ အမှောင် ပေါ်လာရခြင်း ၊ ကိုယ့် စိတ်နဲ့ အတူ လိုက်ပါဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲရခြင်းတို့ ကို ရှောင်ဖို့အတွက် ၊ ရှင်တော်သကျမုနိက တရားကျင့်ရင်း မြင်ရတွေ့ရတာ မှန်သမျှကို အမြင်မှောက်မှားတာ တွေချည်းလို့ ဆိုတယ် ။ ဒါ့ကြောင့် အစွဲအလမ်းထရင် ခုလိုအမြင်မှောက်မှားမှုမျိုး ပေါ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ရုန်းထွက်ဖို့ သိပ်ခက်မှာ ။ ဒီတော့ လုပ်တာမဟုတ်ရင် ၊ ဒီလူတော့ “ကြွ”ရောပေါ့ ။ မကောင်းဆိုးဝါးနောက်ကို လိုက်နေမှကိုး ။ သူ့ ကိုယ်သူ ဘုရားလို့ ဆိုနေမှတော့ ၊ အမှောင် ပယောဂ ဝင်နေပြီ ပေါ့ ။ နောက်ဆုံးကျရင် ၊ အပစ္စိကောင်း စိုလာမှာ ဖြစ်တယ် ၊ ဒီပြင်ဟာ တစ်ခုခု ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လာမှာဖြစ်တယ်။ အဲဒီအခါကျရင် ၊ လုံးလုံးလျားလျားကို “သွား”ပြီမှတ်ပေတော့ ။ သူ့ မနောလဲ ဆိုးနေပြီ ဖြစ်လေတော့ ၊ လုံးလုံးလျားလျားကို ကျသွားရတော့ မှာပေါ့ ။ ဒီလိုလူမျိုးတွေ သိပ်များတာ ။ ဒီသင်တန်းမှာတင် ၊ ခုတချို့ က ကိုယ် ကိုကိုယ် ဟုတ်လှပြီ အောက်မေ့ နေကြတာ ၊ ပြောပုံဆိုပုံတောင် မတူ တော့ ဖူး ။ ကိုယ် ဟာကိုယ် တယ်လိုများလဲ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာတောင် သိပ်ရှောင်ကြ တာ။ ကျွန်တော်ခုနက ပြောခဲ့ တာက နောက်ထပ် အခြေအနေတစ်မျိုး ဖြစ်တယ် ။ ကိုယ့် စိတ်ထဲကနေ ပယောဂ အမှောင် ပေါ်ရခြင်းလို့ ခေါ်တယ် ။ ကိုယ့် စိတ်နဲ့ အတူ လိုက်ပါဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲရခြင်းလို့ လဲ ခေါ်တယ်။ ပီကင်းမှာရော ၊ ဒီပြင်နယ်တချို့ မှာရော ခုလိုသင်သားမျိုးတွေ ရှိတယ် ။ ကျင့် သူတွေအဖို့ သိပ်အနှောင် အယှက်ဖြစ်တာ ။

တချို့ က ကျွန်တော် ကို မေးတယ် ။ “ဒါကို ဆရာတာပြုလို့ ရှင်းမပစ်သလဲ ” တဲ့ ။ တဆိတ်စဉ်း စားကြည့် ကြစမ်းပါ ၊ ကျင့် ကြံရေး လမ်းပေါ်မှာ ဆူးငြောင့် ဓလုတ်တွေကို ကျွန်တော်အကုန်ရှင်းပစ်လိုက်ရင် ၊ သင်တို့ တယ်လိုလုပ်ကျင့် ကြမလဲ ။ မကောင်းဆိုးဝါးတွေ နှောင် ယှက်နေကြတဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာမှ ၊ သင်တို့ အနေနဲ့ ကျင့် သွားနိုင် မသွားနိုင် ၊ တရားကို တကယ်တမ်း အရည်လည်နိုင်-မလည်နိုင် ၊ အနှောင် အယှက် ခံလာ ရတဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ ဒီကျင့် စဉ်ကို ဆက်ပြီး ဦးလည်မသန် ကျင့် သွားနိုင်-မသွားနိုင် ဆိုတာတို့ ကို တွေ့ လာရမှာ မဟုတ်လား ။ ကျင့် ကြံအားထုတ်ခြင်းဆိုတာ လှိုင်းကြီးလေကြီးထဲမှာ ရွှေကျင်သလို ၊ သဲတွေစင်ပြီး ကျန်ရစ်ခဲ့ တာတွေကမှ ရွှေအစစ်မည်ပေမယ် ။ ခုလို ပုံစံမျိုးနဲ့ နှောင် ယှက်မခံရရင် ၊ အကြင်သူအနေနဲ့ ကျင့် ရတာ လွယ်လွန်းပြီလို့ ကျွန်တော်ဆိုချင်တယ် ။ ကျွန်တော် အမြင်အရပြောရရင် ၊ သင်တို့ ကျင့် တာတောင် လွယ်လှပြီ

လို့ ဆိုချင်တယ်။ အဆင့်မြင့် က ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတွေ အနေနဲ့ ကလဲ။ သမာသမတ်မကျလှဖူးလို့ စိတ်ထဲကနေ ဗိုထင်မိလာကြမှာ ဖြစ်တယ်။ “သင်တာလုပ်နေတာလဲ။ ဒါလူတွေကို ချွတ်နေတာလား။ ခရီးလမ်းတလျှောက် မှာ တာအဆီးအတားမှ မရှိပဲ-အဆုံးတိုင်ကျင် သွားနိုင်မှာ ဖြစ်လေတော့။ ဒါကျင် တာတဲ့ လား။ ကျင်လေ ဖိမိရှိလေ။ တာအနှောင့်အယှက်မှ မရှိဖူး။ ဒီတော့ ဖြစ်ပါ့မလား” တဲ့။ ဒီပြဿနာပေါ့။ ကျွန်တော်လဲ ဒါကို စဉ်းစားနေတာပဲ။ အစဦးပိုင်းမှာတုန်းက ခုလိုမကောင်းဆိုးဝါးတွေကို ကျွန်တော်အများကြီး ရှင်းပစ်လိုက်ဖူးတယ်။ ဒီအတိုင်း ဆက်လုပ်သွားလို့ မဖြစ်မှဆိုတာကို ကျွန်တော်လဲ ရိပ်မိလာတယ်။ သူများတွေကလဲ “သင်သူတို့ ကို ကျင် ခိုင်းတာ သိပ်လွယ်နေပြီ။ လူဆိုတာ သူတို့ ဒုက္ခကလေးတွေက ဒီလောက်ကလေးပဲဟာ။ လူ-လူချင်းကြား က ကိစ္စတွေဆိုရင်လဲ ဒီလောက်ကလေးပဲဟာ။ မစွန့်နိုင်သေးတဲ့ အခွဲတွေ အများကြီး ကျန်သေးတယ်။ စိတ်ရှုပ် ထွေးတွေဝေနေတဲ့ ကြားမှာ။ သင် တရားတော်ကြီးကို နားလည်နိုင်-မနိုင်ဆိုတာလဲ ပြဿနာပဲ” လို့ ဆိုကြ တယ်။ ခုလိုပြဿနာ တစ်ရပ်ပေါ်နေလို့။ အနှောင့် အယှက်တွေ။ စမ်းသပ်မှတ်ကျောက်တင်မှုတွေ ရှိနေမှာဖြစ်တယ်။ ခုပြောခဲ့ တာက မကောင်းဆိုးဝါးအသွင် တစ်မျိုးဖြစ်တယ်။ လူတစ်ယောက်ကို တကယ်တမ်း ချွတ်ဖို့ ဆိုတာ အင်မတန် ခက်သလောက်။ လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ပျက်ကိန်း ဆိုက်ရဖို့ ဆိုတာကတော့ အင်မတန် ကို လွယ်လိုက်ပါတိ။ သင် စိတ်မပြောင့်မမှန်တာနဲ့ တပြိုင်နက်။ “ကြွ” ငြိသာ မှတ်ပေတော့။

### ပဝေနအသိစိတ် ခိုင်မာရမယ်

လူတွေအနေနဲ့ တဝအဆက်ဆက်က မကောင်းမှုတွေ ပြုခဲ့ ကြလို့။ မိမိတို့ အဖို့ တေးဒုက္ခ အန္တရာယ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာစေတယ်။ တရားကျင် သူတို့ အဖို့ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေး အဆီးအတားတွေ ဖြစ်ပေါ်လာ စေတယ်။ ဒါ ကြောင့် မွေး-အို-နာ-သေ ရှိနေရတာ ဖြစ်တယ်။ ဒါက သာမန်ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေ ။ အားပြင်းတဲ့ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေး တစ်မျိုးရှိသေးတယ်။ တရားကျင် သူတို့ အဖို့ ဂယက်အင်မတန်ကြီးတာ ။ အတွေးအခေါ်အကုသိုလ်လို့ ခေါ်တယ်။ လူတွေအနေနဲ့ အသက်ရှင်နေကြရာမှာ ။ တွေးခေါ်ကြံဆကြရတယ်။ လူတွေဟာ သာမန်လူတွေကြားမှာ ။ မျက်စိလည် လမ်းမှားအဖြစ်ကို ကျရောက်နေရလေတော့ကာ ။ ဂုဏ် ။ အကျိုး၊ ကာမရာဂ ။ ဒေါသ စသည်တို့ အတွက် အတွေးအခေါ်ထဲမှာ အာရုံတစ်မျိုး မကြာမကြာ ပေါ်လာရတာ ကြောင့် ။ ကြာတော့ အားပြင်းတဲ့ အတွေးအခေါ် အကုသိုလ် တစ်ရပ်ဖြစ်ပေါ်လာရပါလေရော။ ဒီပြင်ဟင်းလင်း ပြင်တွေ မှာ အရာခပ်သိမ်းတို့ ဟာ သက်ရှိတွေချည်းဖြစ်လို့ ။ အကုသိုလ်တွေလဲ ဒီအတိုင်းပဲပေါ့။ လူတွေ အနေနဲ့ တရားစစ် တရားမှန်ကျင့်ရာမှာ ။ အကုသိုလ်တွေကို ပယ်ပစ်ရမှာဖြစ်တယ်။ ပယ်တယ်ဆိုတာက ပျောက်ပြယ်

ကုန်စေအောင်-တဖြစ်ပြောင်းကုန်စေအောင်လုပ်မှာ ။ မှန်တယ် ၊ အကုသိုလ်က ဘယ်ခံမလဲ ။ ဒီတော့ လူတွေအဖို့ ဘေးဒုက္ခ အန္တရာယ်တွေ ၊ အဆီးအတားတွေ ပေါ်လာရတော့မှာပေါ့ ။ လူ့ဦးနှောက်ကို အတွေးအခေါ် အကုသိုလ်က တိုက်ရိုက် နှောင့်ယှက်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် ဖိုလို့ လူ့ စိတ်ထဲမှာ ဆရာသခင်ကို ၊ တရားတော်ကြီးကို ဆဲချင်တဲ့ အတွေးအခေါ် ပေါ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါမှမဟုတ် မတော်မလျော်အာရုံတို့ ၊ ဆဲတဲ့ စကားတို့ ပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကျင့် သူတချို့ ဆိုရင် ဘာဖြစ်လို့ ဖြစ်မှန်းတောင် မသိကြတော့ မှုး ၊ ကိုယ့် ဟာကိုယ် အဲဒီလို တွေးတာလို့ တောင်ထင်နေတတ်ကြတယ် ။ တချို့ ကတော့လဲ အပမ္မိတာလို့ ထင်နေတတ်ကြတယ် ။ ဒါပေမယ့် ဒါအပမ္မိတာမဟုတ်မှူး ၊ အတွေးအခေါ် အကုသိုလ်က လူ့ ဦးနှောက်ထဲကို ရောင်ပြန်ဟပ်ပေးလို့ ခုလိုဖြစ်ရတာဖြစ် တယ် ။ တချို့ က ပဓာန အသိစိတ် မခိုင်မာမှူး ။ အတွေးအခေါ် အကုသိုလ် နောက်လိုက်ပြီး မကောင်းတာတွေ လုပ်တော့ ၊ ဒီလူသွားရော မဟုတ်လား ၊ လျှောက်ကျရရော မဟုတ်လား ။ ဒါပေမယ့်လို့ ၊ အများစုအနေနဲ့ အားကောင်းတဲ့ ပုဂ္ဂလိကအတွေးအခေါ် (အားကောင်းတဲ့ ပဓာနအသိစိတ်) နဲ့ ယင်းကို ပယ်ရှားနိုင်ကြတယ် ၊ ဆန့် ကျင်နိုင်ကြတယ် ။ ဒီနည်းအားဖြင့် ဒီလူဟာ အကျွတ်တရား ရနိုင်ကြောင်း ၊ အကောင်းအဆိုး ဝေခွဲနိုင် ကြောင်းပြရာ ကျတာပေါ့ ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် အသိတရား ကောင်းကြောင်းပြရာကျတာပေါ့ ။ ကျွန်တော် မွေကာယက သူ့ ကိုယ်ပေါ်က အတွေးအခေါ် အကုသိုလ် အများစု ကို ကူပယ်ပေးမှာဖြစ်တယ် ။ ခုလို အဖြစ်မျိုးက တွေ့ ရတာများတယ် ။ အဲဒီလိုဖြစ်လာတဲ့ အခါကျရင် ၊ ဒီမကောင်းတဲ့ အတွေးအခေါ်အပေါ် အောင်ပွဲဆင်နိုင် မဆင်နိုင်ဆိုတာကိုယ်အပေါ် လုံးလုံးတည်နေမှာဖြစ်တယ် ။ ကြံ့ ခိုင်သူ မှန်ရင် အကုသိုလ်ကို ပယ်ပစ်နိုင်မှာချည်း ဖြစ်တယ် ။

### မုချကို စိတ်ဖြောင့်မှန်ရမယ်

စိတ်မဖြောင့် မှန်လို့ ဆိုတာ ဘာတဲ့ လဲ ။ ကိုယ့် ကိုကိုယ် အခါခပ်သိမ်း တရားကျင့် သူအဖြစ် သဘောထားနိုင်ခြင်း ဖြစ်တယ် ။ ကျင့် သူတို့ အနေနဲ့ ကျင့် ကြံဖြစ်စဉ်တလျှောက်မှာ ၊ ဘေးဒုက္ခတွေနဲ့ ကြံကြရ မှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒုက္ခဆိုက်လာတဲ့ အခါ ၊ လူလူချင်း ထိပ်တိုက်ပွတ်မိတိုက်မိတဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့ ပေါ်ကောင်းပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ဉာဏ်နီဉာဏ်နက်ဆင်ကြ ခွက်စောင်းခုတ်ကြတာမျိုးတွေ ပေါ်ကောင်း ပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင့် စိတ်ရည်စိတ်သွေးအပေါ် တိုက်ရိုက်ဂယက်ရိုက်လာစေမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီဘက်က အဖြစ်များတယ် ။ ပြီးတော့ ဘယ်လို ဖြစ်နိုင်သေးသလဲဆိုတော့ ၊ ကျွန်တော်တို့ ခန္ဓာကိုယ်အနေနဲ့ ရုတ်တရက်ဆိုသလို နေလို့ထိုင်လို့မကောင်းဖြစ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေ

ကို ဆပ်တဲ့ အခါ ၊ အတက်တက်ကနေ ဆပ်သွားရမှာကိုး ။ တစ်စုံတစ်ခုသော ကာလကျရင် ၊ သင့် ကို ဒီကျင့်စဉ် ရှိမရှိ ၊ ကျင့် လိုဖြစ်မဖြစ်၊ ကျင့်လိုကောပေါက်မြောက်နိုင်မှာတဲ့လား ၊ ဘုရားဆိုတာ ရှိမရှိ ၊ တကယ်လား တကယ်မဟုတ်ဖူးလား လိုအထင်ရောက်စေအောင်-အစစ်လိုလို အစစ်မဟုတ်သလိုလို ၊ အတုလိုလို အတုမဟုတ် သလိုလိုအဖြစ်မျိုးနဲ့ကြုံလာရစေဦးမှာလဲဖြစ်တယ် ။ နောက်ကျရင်လဲ ယင်းဟာ မရှိသလို ၊ အကုန် အတုအယောင်တွေ ချည်းဖြစ်သလို အာရုံမှောက်မှားစေအောင် ၊ အဲဒီလိုအဖြစ်မျိုးဖန်တီးပေး သွားဦးမှာဖြစ်တယ် ။ သင့် အနေနဲ့ ကြံ့ ခိုင် မခိုင်ဆိုတာကိုသာ ကြည့် ရတော့ မှာပေါ့။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ သင့် အနေနဲ့ မယိမ်းမယိုင် ကြံ့ ခိုင်လို့ သာ နေပါ လေ ။ ဟိုအခါကျလို့ သင့် ဒီစိတ်တကယ် ကို ကြံ့ ခိုင်နေမယ်ဆိုရင် ၊ သင်ကောင်းကောင်း ကိုင်တွယ်သွား နိုင်မှာ စေတော့ပေါ့။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သင့် စိတ်ရည်စိတ်သွေးက တက်လာနေတော့မှာကိုး ။ ခုလိုသင့် အနေနဲ့ မမြဲသေးတဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ သင့် ကို အဲဒီလို ဘေးဒုက္ခမျိုး ဖန်တီးပေးရင် ၊ သင့် အနေနဲ့ အလျှင်းကို အရည်လည်နိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ၊ အလျှင်းကို ကျင့် နိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဘေးဒုက္ခတွေဆိုတာ အတက်တက်ကနေ ပေါ်လာကောင်းမှာဖြစ်တယ် ။

ကျင့် ကြံ့ရေးဖြစ်စဉ်တလျောက်လုံး ၊ လူတွေအနေနဲ့ ခုလိုကျင့် သွားကြရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါ ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ လူတချို့ အနေနဲ့ ခန္ဓာကိုယ် နေလို့ ထိုင်လို့ မကောင်း ဖြစ်လာတဲ့ အခါ ၊ ရောဂါရပြီလို့ ထင်လာကြပါလေရော ။ ကိုယ် ကိုကိုယ် ကျင့် သူအဖြစ် သဘောမထားနိုင်လေတော့ ကာ ၊ ခုလိုအဖြစ်မျိုးနဲ့ ကြုံလာတဲ့ အခါ ၊ ရောဂါလို့ သဘောထားလေတာပေါ့။ ဘာပြုလို့ ခုလောက်ဒုက္ခများရပါလိမ့် တဲ့။ ကျွန်တော် ပြောပြမယ် ၊ သင့် ကံကြွေးဝင့်ကြွေးတွေဆိုတာ အများကြီး ပယ်ပစ်လိုက်ပြီ ။ သင့် ဒုက္ခတွေ အပုံကြီး နည်းကုန် ပြီ။ သင့် ကံကြွေး ဝင့်ကြွေးတွေကို ပယ်ပစ်ရင်လား ၊ သင့်ဒုက္ခကြုံလာရပြီ ဆိုတာနဲ့ တစ်ခါတည်း ဇီဝိန်ချုပ်ကောင်း ချုပ်သွားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လဲ တစ်သက်လုံး အိပ်ရာထဲက ထနိုင်တော့ မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒါကြောင့် ဒုက္ခကလေး နည်းနည်းလောက် ကြုံရရုံနဲ့ ၊ သင်က အခံရခက်နေပြီ ဆိုရင် ခက်ရောပေါ့။ ဒါမျိုးဆိုတာ တယ်ခိမ်ရှိနိုင်ပါ့မလဲ ။ ဥပမာပြရရင် ၊ ကျွန်တော်ချန်ချွန်းမှာ သင်တန်းပေးတုန်းက ၊ လူတစ်ယောက် ၊ ပါရမီဓာတ်ခံ အင်မတန်ကောင်းတာ ၊ တကယ် ကျောက်ကောင်းတစ်လုံးပေါ့။ ကျွန်တော်လဲ သဘောကျတယ် ။ သူ့ ကို တရားဉာဏ်ပွင့် ပါစေတော့ ဆိုပြီး ၊ ဝင့်ကြွေးကံကြွေးတွေ မြန်မြန်ကျေစေအောင် ၊ သူ့ ဘေးဒုက္ခကို နည်းနည်းလောက် ထပ်အလေးတင်းပေး ဖို့ ကြံ့ရွယ်ထားတယ် ။ အဲဒီလိုလုပ်ဖို့ ပြင်ထားတယ်။ ဒါနဲ့ တစ်နေ့ မှာဦးနှောက်သွေးကြောဆို ရောဂါ ရသလို တစ်ခါတည်းထိုးလဲသွားရော။ မလှုပ်နိုင်မယှက်နိုင်ဖြစ်နေရ၊ ခြေတွေလက်တွေ စကား နားမထောင်တော့ သလို ဖြစ်နေရတာပေါ့။ ဆေးရုံအမြန်ပို့ ပြီး ၊ အရေးပေါ် ကုသရေး လုပ်ပေးရတာပေါ့ ။ ပြီးလဲပြီးရော ဆင်းလျှောက်နိုင်ပါလေရော ။ တဆိတ်စဉ်းစားကြည့်စမ်းပါ ၊ ဦးနှောက်သွေးကြောဆို ရောဂါရတာ ၊ ဒီလောက်ပဲ မြန်မြန်ဆင်းလျှောက်နိုင် ၊ ခြေတွေ လက်တွေ

အကုန်လှုပ်ရှားနိုင်လာရောတဲ့ လား ။ သူကတော့ စဉ်းစားမိဖို့ နေနေသာသာ ဘယ်လိုများ ပြောသလဲဆိုတော့ ၊  
မေ့ကြောတရားတော် သင်မိလို့ သူ့ရလို့ အချွတ်အချော် ဖြစ်တာတဲ ။ ဦးနှောက်သွေးကြောဆို ရောဂါ  
ဒိလောကံပဲ အပျောက်မြန်ရသလား ဆိုတာကို သူမစဉ်းစားဖူး ။ ကနေ့ မေ့ကြောတရားတော်ကို သူမသင်ပဲ  
နေမိခဲ့ သော် ၊ ထိုးလဲသွားတာနဲ့ တပြိုင်နက် ၊ နေရာမှာတင် အသက်ပျောက်ကောင်း ပျောက်သွားရမှာ ။  
ဒါမှမဟုတ်ရင်လဲ ဦးနှောက်သွေးကြောဆို ရောဂါ တကယ် ကို ရပြီး ၊ တစ်သက်လုံး သွက်ချာပါဒ ဖြစ်သွားရမှာ ။

လူဆိုတာ ဘယ်လောက်အချွတ်ရခက်သလဲဆိုတာကို ပြောတာ ။ သူ့ ကို ခုလောက် အများကြီး  
လုပ်ပေးထားတာ တောင်မှ သူ့ အနေနဲ့ ကတော့ သိဖို့ နေနေသာသာ ၊ ခုလိုစကားမျိုးကိုတောင် ပြောလိုက်ရ  
သေးတယ် ။ တချို့သင်သားဟောင်း က ကျွန်တော် ကို ဘယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ “ဆရာ ။ ကျွန်တော် တစ်  
ကိုယ်လုံး အခံရ ခက်လိုက်တာ မပြောပါနဲ့ တော့ ။ ဆေးရုံသွား ဆေးထိုး-ဆေးစားလဲ မရဖူး ” တဲ ။ သူပဲရှက်ရ  
မှန်းမသိ ပြောရဲတယ် ။ တယ်ရပါ မလဲ ။ ရောဂါမှ မဟုတ်ပဲဟာ ရနိုင်ပါ မလား ။ သွားစစ်ကြည့် ချေ ။ တာမှ  
မဖြစ်ဖူး ။ အခံရခက်တာ တစ်ခုပဲရှိတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ သင်သားတစ်ယောက်ဆိုရင် ဆေးရုံသွား ဆေးထိုးတာ ။  
အပ်တွေ ကွေးကုန်တာ မနည်းဖူး ။ နောက်ဆုံးဆေးတစ်လုံးဆိုရင်လဲ အသားထဲမဝင်ဖူး ၊ အကုန်ပန်းထွက်ကုန်  
တာပဲ ။ “အမလေး ။ ငါ တရားသမားပါလား ။ မထိုးတော့ ဖူး ” တဲ ။ ဒီတော့ မှ သတိရလာရှာတယ် ၊ ဆေးထိုး  
နေစရာ မ လိုဖူး ဆိုတာကို ။ ဒါ ကြောင် ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ တေးဒုက္ခနဲ့ ကြုံရတဲ့ အခါ ၊ ဒီပြဿနာကို ကြပ်  
ကြပ်သတိ ချပ်ပါလေ ။ တချို့ ကဆိုရင်လဲ ကျွန်တော်က သူတို့ ကို ဆေးရုံသွားခွင့် မပြုဖူးလို့ ထင်နေကြတယ် ။  
“ဆေးရုံသွားမပြရရင် ၊ အခိုးကျင့် ခင်ဆရာဆီ သွားပြရတာပေါ့ ” တဲ ။ ရောဂါလို့ ပဲ ထင်နေကြတုန်းကိုး ။  
“အခိုးကျင့် ခင်ဆရာဆီ သွားပြမလို့ ” တဲ ။ အခိုးကျင့် ခင်ဆရာအစစ်ကို ဘယ်သွားတွေ အောင် ရှာမလဲ ။  
အရေခြုံနဲ့ တိုးရင် ၊ နေရာမှာ တင် ပျက်ကိန်း ဆိုက်ရပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။

ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ အခိုးကျင့် ခင်ဆရာအစစ်လား အတုလားဆိုတာကို သင်ခွဲတတ်လို့ လား ။  
အခိုးကျင့် ခင်ဆရာတွေ အများကြီးဟာ ကိုယ် ဟာကိုယ် တွဲ တပ်ထားကြတာ ။ ကျွန်တော်ကတော့ သက်ဆိုင်ရာ  
သိပ္ပံဌာနတို့ က စမ်းသပ်တိုင်းတာပြီးဖြစ်တာမို့ ၊ သက်ဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာတွေထောက်ခံစာတွေအကုန်ရှိ  
တယ် ။ အခိုးကျင့် ခင်ဆရာများစွာတို့ ဟာ အရေခြုံတွေဖြစ်ကြတယ် ၊ ကိုယ် ဟာကိုယ် တွဲတပ်ထားကြတာ  
ဖြစ်တယ် ။ အမျိုးမျိုးတန်းပြပြီး လှည့် စားနေကြတာမနည်းဖူး ။ ဒီအရေခြုံအခိုးကျင့် ခင်ဆရာတွေလဲ  
ရောဂါကုပေးနိုင်ကြ တယ် ။ တာပြုလို့ ရောဂါကုပေးနိုင်ကြသလဲ ။ အပမီတွေ ရှိနေကြတာကိုး ၊ အပမီတွေ  
မရှိရင် ၊ လှည့် စားလို့ ရမှာတောင် မဟုတ်ဖူး ။ အပမီတွေကလဲ ခွမ်းအင်ထုတ်လွှတ်နိုင်ကြတာပဲ ၊ ရောဂါကုနိုင်  
ကြတာပဲ ။ ယင်းတို့ ဟာ လဲ ခွမ်းအင်တည်ရှိမှုတစ်ရပ်ဖြစ်လို့ ၊ သာမန်လူတို့ အပေါ် ထိန်းချုပ်ရတာ သိပ်လွယ်  
တာ ။ ဒါပေမယ်လို့ ၊ ကျွန်တော်ပြောပြီးပြီ ။ အပမီတွေအနေနဲ့ ရောဂါကုကြရာမှာ ၊ သင် ကိုယ်ပေါ်ကို တာတွေ

ထုတ် လွှတ်တယ်ဆိုတာကို သိရဲ့ လား ။ အလွန် အလွန် သေးငယ်လှတဲ့ လောကဓာတ်ငယ်အဖြစ်မှာ ကြည့်  
လိုက်စမ်း ပါ ။ အပူတိုရဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်တွေချည်း ပေါ့ ။ သင့် ကိုယ်ပေါ်ကို ထုတ်လွှတ်လိုက်ပြီတဲ့ ။ သင်တယ် နဲ့  
လုပ်ပါ မလဲ ။ “နတ်ကို မိတ်ဖို့ လွယ်သလောက် ၊ ပြန်ဖို့ဖို့ ခက်ဇာ” ။ သာမန်လူတွေကို ကျွန်တော်တို့  
ပြောမနေတော့ မှူး ။ သာမန်လူပဲ လုပ်ချင်နေကြတာကိုး ။ အခိုက်အတန့် အားဖြင့် သက်တောင် သက်သာရှိဖို့  
လောက်ကိုသာ နားလည်နေကြတာကိုး ။ သင်တို့ ကတော့ တရားကျင့် သူ မဟုတ်လား ။ ကိုယ်ခန္ဓာကို သန့်  
စင်ပြီးရင်း သန့် စင်သွားရမှာ မဟုတ်လား ။ သင်တို့ ကိုယ်ပေါ် ဒင်းတို့ ရောက်လာရင် ၊ တယ်သောအခါများမှ  
ထုတ်ပစ်သွားနိုင်မှာလဲ ။ ပြီးတော့ ယင်းတို့ အနေနဲ့ ကလဲ ခွမ်းအင်တစ်ခုံတစ်ရာ ရှိနေ ကြတာ ။ “ဒါဖြင့်  
ဓမ္မစကြာက တာပြုလို့ ကြည့် နေရတာလဲ ။ ဆရာ ဓမ္မကာယတွေက ကျွန်တော်တို့ ကို စောင့်  
ရှောက်နေကြတယ် မဟုတ်လား” လို့ တချို့ ကတွေးကောင်းတွေးမိကြလိမ့် မယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီစကြာဝဠာမှာ  
တရားသဘောတစ်ရပ်ရှိတယ် ။ သင်လက်ဖြန့်လို့ရတာကို တယ်လူကမှဝင်ခွက်မှာ မဟုတ်မှူး၊ သင်လိုချင်နေတာ  
ကို တယ်လူကမှ ဝင်ခွက်မှာ မဟုတ်မှူး ။ ကျွန်တော် ဓမ္မကာယက သင် ကို တားလိမ့် မယ် ။ အရိပ်အမြွက် ပြုလိမ့်  
မယ် ။ သင် အနေနဲ့က ဒီပုံစံမျိုးချည်း ဖြစ်နေရင် ၊ အရေးလုပ်တော့ မှာ မဟုတ်မှူး ။ သူများကို အတင်းကျင့် ခိုင်းလို့  
တယ်ဖြစ်မလဲ ။ သင့် ကို မကျင့် ကျင့် အောင် အတင်းလုပ်လို့ - အကျပ်ကိုင်လို့ တယ်ဖြစ်မလဲ။ သင့် အနေနဲ့ ကိုယ်  
ဟာကိုယ် တကယ်တမ်းမြှင့် တင်သွားမှ ဖြစ်မှာ ။ သင်ကိုယ် ဟာကိုယ် မြှင့် တင်ဖို့ မကြံရင် ၊ တယ်လူမှ  
တတ်နိုင်မှာ မဟုတ်မှူး ။ တရားသဘောကိုလဲ ပြောပြီးပြီ ။ တရားဓမ္မကိုလဲ ဟောပြီးပြီ ။ ဒါနဲ့ တောင်မှ သင်  
အနေနဲ့ ကိုယ် ဟာကို မြှင့် တင်ဖို့ မကြံရင် ၊ တယ်လူ ကိုများ အပြစ်တင်နေရဦးမှာလဲ ။ သင်ကိုယ် ဟာကိုယ်  
လိုချင်တာကို ဓမ္မစ ကြာက ဝင်ခွက်မှာ မဟုတ်မှူး ။ ကျွန်တော် ဓမ္မကာယကလဲ ဝင်ခွက်မှာ မဟုတ်မှူး ။ စိတ်ချ ။  
တချို့ ကဆိုရင်လဲ ဒီပြင်အခိုးကျင့် ခင်ဆရာတွေ ရဲ့ခွင်ကိုသွားပြီး ဟောပြောပွဲ နားထောင်ကြတယ် ။ အိမ်ပြန်  
ရောက်တော့ သိပ်အံ့ရခက်ပေါ့ ။ ဒါကတော့ အထူးပြောနေစရာ လိုဦးမှာတဲ့လား ။ ဒါဖြင့် ဓမ္မကာယက  
တာပြုလို့ သင် ကိုကာကွယ်မပေးလဲ ။ သင်ကတာသွားလုပ်တာလဲ ။ သင်သွားနားထောင်တယ် မဟုတ်လား ။  
သင်လိုချင်လို့ သွားတာမဟုတ်လား ။ သင် အနေနဲ့ နားထဲမသွင်းရင် ယင်းတို့ ဝင်လာနိုင်မှာတဲ့လား ။ တချို့ ဆိုရင်  
ဓမ္မစကြာတောင် ပုံပျက်ကုန်ရပြီ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ဓမ္မစကြာက သင် အသက် ထက်အဖိုးတန်တယ် ။ အဆင့်  
မြင့် သက်ရှိတစ်မျိုး ဖြစ်တယ် ။ ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် ပျက်ဆီးလို့ မဖြစ်မှူး ။ ခုဆိုအခိုး ကျင့် ခင်ဆရာအရေခြုံတွေ  
သိပ်များတာပဲ ။ တချို့ ဆိုရင် နာမည်သိပ်ကြီးတာ ။ တရုတ်ပြည်အခိုးကျင့် ခင်သိပ္ပံ သုတေသနအသင်းက  
ခေါင်းဆောင်တွေကို ကျွန်တော်ပြောဖူးတယ် ။ ရှေးခေတ်က နန်းတော်မှာ ကိုယ်လုပ်တော် တာကျီငြိုလ်မေ့စဲ့  
မှူးတယ် ။ အဲဒီမြေခွေးမ တယ်လောက်သောင်းကျန်းဦးတော့ ။ ခုအရေခြုံ အခိုးကျင့် ခင်တွေကို တော့ မမှီသေးမှူး ။  
တပြည်လုံးကို ဒုက္ခပေးနေတာ ။ ဘေးဒုက္ခရောက်ကြရသူတွေ တယ် လောက်များရှိနေမလဲ မသိ မှူး ။

အပေါ်ယံကနေကြည့် တော့ရင်ဟန်လို ပေါ့ ၊ ကိုယ်ပေါ်မှာ အဲဒါ ချိုးတွေ ခိုနေ ကြသူတွေဆိုတာ တယ်လောက်များရှိနေမလဲ မသိမှူး ။ သူတို့ ထုတ်လွှတ်လိုက်ရင် သင့် ကိုယ်ပေါ်ရောက်ကုန်ပြီ မှတ်ပေတော့ ၊ တယ်လောက်များ သောင်းကျန်းလိုက်မလဲဆိုတာ မပြောနဲ့တော့ ။ ဒါကြောင့်သာမန်လူတို့အဖို့ အပေါ်ယံ ကနေကြည့် ရုံနဲ့ သိဖို့ ဆိုတာ ခက်လိုက်ပါတိ ။

“ကနေ့ အစိုးကျင့်စဉ်ဟောပြောပွဲမှာ လီဟုန်ကြည် ပြောတာတွေကို နားထောင်ရတဲ့ အခါ ၊ လက်ခမပံတော့ အစိုးကျင့် စဉ်ဆိုတာတယ် လောက်များကျယ်ဝန်းပြန်ပြူးသိမ်မွေ့ နက်နဲလိုက်သလဲဆိုတာကို သိလာရတယ် ။ နောက်ကိုလဲဒီပြင်အစိုးကျင့်စဉ် ဟောပြောပွဲရှိရင် ၊ ထပ်နားထောင်ဦးမှ” လို့ တချို့က ထင်ကောင်းထင်နေကြမယ် ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ သင်တထစ်ချမသွားပါလေနဲ့ ၊ မကောင်းတာတွေနား ထောင်တဲ့အခါ ၊ နားထဲကနေအထဲကိုအကုန်ဝင်ကုန်မှာ ။ လူတစ် ယောက်ကိုချွတ်ရတာခက်လိုက်ပါတိ ၊ သင့် အတွေးအခေါ် ပြောင်းလာအောင် လုပ်ပေးရတာ ခက်လိုက်ပါတိ ၊ သင့် ခန္ဓာကိုယ်ကိုသပ္ပာယ်ဖြစ်အောင် လုပ်ပေးရတာလဲခက်လိုက်ပါတိ ။ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာအရေကြီးတွေဆိုတာအော လို့ ။ တကယ် လမ်းမှန် ကမ်းမှန် အစိုးကျင့် စဉ် ဆရာတွေ ဆိုဦးတော့ ၊ အဲဒီအစိုးကျင့် စဉ်ဆရာတွေ တကယ်သန့် ရဲ့ လား ။ တချို့ တိရစ္ဆာန် တွေက သိပ်ကြမ်းတာ ။ အဲဒါတွေက သူတို့ ကိုယ်ပေါ်ကို မတက်နိုင်ပေမယ့်၊ သူတို့ အနေနဲ့ ကလဲ မောင်းထုတ်ပစ်လို့ မရမှူး ။ သူရော ၊ အထူးသဖြင့် သူ့သင်သားတွေပါ ၊ အဲဒါတွေကို အတိုင်းအတာ ကြီးကြီး သွားမထိရဲကြမှူး ။ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာအနေနဲ့ ခွမ်းအင်ထုတ်လွှတ်တဲ့အခါ ၊ ရောကုန်တာတွေဆိုတာ ခုံလိုပေါ့။ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာ ကိုယ်၌ကတော့ပြောလို့ မှန်လို့ ပေါ့ ၊ သူ့ သင်သားတွေကျတော့ တယ်ဟုတ်တော့မလဲ ၊ အပမာ်တွေဆိုတာ ခုံလို ပေါ့။

ဓမ္မစကြာတရားတော်ကြီးကို သင်တကယ်ကျင့်မယ်ဆိုရင် ၊ သွားနားမထောင်လေနဲ့။ မှန်တယ် ၊ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကြီးကို မကျင့်ချင်မှူး ။ ဘာမဆို ကျင့်ချင်တယ် ဆိုရင်တော့ သွားပေါ့။ ကျွန်တော်က လှည့် ကြည့်နေမှာမဟုတ်မှူး ။ သင်လဲပဲ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကြီးက သားတပည့် ဟုတ်မှာမဟုတ်တော့မှူး။ ပြဿနာ ပေါ်လာရင် ၊ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကြီးကို ကျင့်လို့ ဖြစ်ရတာလို့ ပြောမလာပါလေနဲ့ ။ သင့်အနေနဲ့ စိတ်ရည် စိတ်သွေးခံအတိုင်း လုပ်ပါမှ ၊ တရားတော်ကြီးနဲ့ အညီကျင့်ပါမှသာ ၊ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကြီးက ကျင့်သူစစ်စစ် မည်ပေမယ် ။ ဒီပြင် အစိုးကျင့်စဉ် ကျင့်သူတွေနဲ့ ဆက်ဆံလို့ ဖြစ်မဖြစ်လို့ တချို့ကမေးကြတယ် ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ သူ့ အနေနဲ့ အစိုးကျင့်စဉ် ကျင့်တယ်ပဲထားဦး ။ သင်ကတရားတော်ကြီးကို ကျင့်နေတာ ၊ ဒီသင်တန်းကနေ ဆင်းသွားတဲ့အခါ ၊ အဆင့်ချင်းတယ်လောက်ကွာလိုက်မလဲဆိုတာ မပြောနဲ့တော့။ ဒီဓမ္မစကြာ ဆိုတာမျိုးဆက်ပေါင်း မြောက်များလှစွာကျင့်ပါမှ ဖြစ်ပေါ်လာရတာ ဖြစ်တယ် ။ ခွမ်းပကား အင်မတန်ကြီးတာ ။ မှန်တယ် ၊ ဆက်ဆံတဲ့အခါ သူ့ ဟာတွေကို လက်လဲမခံ ၊ ယူလဲမယူပဲ ၊ ရိုးရိုးမိတ်ဆွေမျိုးလိုဆိုရင် ကိစ္စမရှိလှမှူး ။



ဒါပေမယ့်လို့ သူ့ ကိုယ်ပေါ်မှာ တစ်ခုခု တကယ်ကို ရှိနေပြီဆိုရင်တော့ခက်ရော ။ မဆက်ဆံတာ အကောင်းဆုံး ။ လင်မယားကျတော့ဘယ်နဲ့ လုပ်မလဲ ။ ကြင်မက်က ဒိပြင်အနီးကျင့် ခင် ကျင့် နေလဲ ။ ကျွန်တော့် အထင်ပြောရရင် ကိစ္စမရှိလှမှူး ။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုတော့ရှိတယ် ။ သင်က လမ်းမှန်ကမ်းမှန်တရားတော်ကျင့်နေတာ ဖြစ်လေတော့ ။ သင်တစ်ယောက်တည်းကျင့်ရုံနဲ့ ဒိပြင် အိမ်သူအိမ်သားတွေလဲ အကျိုးခံစားကြရမှာဖြစ်တယ် ။ သူက အမှောင် ပယောဂဟာမျိုးတွေ ကျင့်နေတာဖြစ်လေတော့၊ သူ့ကိုယ်ပေါ်မှာ အဲဒါမျိုးတွေ ကပ်နေကောင်း ကပ်နေမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင့်ဘေးကင်းရေးအတွက် ။ သူ့ ကိုလဲ သန့်စင်ပေးရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒိပြင် ဟင်းလင်းပြင်မှာ သင့်ကို အကုန်သန့်စင်ပေးမှာ ။ သင့်အိမ်က ပတ်ဝန်းကျင်ကိုပါ သန့်စင်ပေးမှာ ။ သန့်စင်မပေးသော် ။ ဟိုဟာဒီဟာတွေက အမျိုးမျိုး နှောင့်ယှက်နေရင် ။ သင်ဘယ်နဲ့ လုပ်ကျင့်မလဲ ။

ဒါပေမယ့်လို့ အခြေအနေတစ်မျိုးကျတော့ ကျွန်တော့်ဓမ္မကာယက ရှင်းပေးလို့ မဖြစ်မှူး ။ တစ်နေ့ မှာ ကျွန်တော့်ဓမ္မကာယ ရောက်လာတာ တွေ့ရတဲ့အခါ ။ သင်သားတစ်ယောက်က ဝမ်းသာအလဲ အိမ်ထဲဝင် ထိုင်ဖို့ ဖိတ်တယ် ။ “သင့်အိမ်ထဲမှာ သိပ်ရှုပ်နေတာပဲ ။ ပစ္စည်းတွေများလွန်းတယ်” ဆိုပြီး ဓမ္မကာယက ပြန်ထွက်သွားရောတဲ့။ ပေတူယူအားဖြင့် ပြောရရင် ။ ဒိပြင်ဟင်းလင်းပြင်တွေမှာ သက်ရှိဓန္ဒာတွေ သိပ်များလွန်း နေရင် ။ ကျွန်တော့်ဓမ္မကာယက ရှင်းပစ်မှာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ သူ့ အိမ်မှာကတော့ ပရတ်အနီးကျင့်စဉ် စာအုပ်တွေ ပြည့်လို့ ။ သူလဲသတောပေါက်လာပြီး ။ ရှို့ သင့်တာရှို့ ။ ရောင်းသင့်တာရောင်း နဲ့ ရှင်းပြီးတဲ့အ ခါ ။ ကျွန်တော့်ဓမ္မကာယ ထပ်ရောက်လာပြန်ရောတဲ့။ ဒါက ကျွန်တော့်ကို သင်သားက ပြောပြတာ ။

တချို့ ကဆိုရင်လဲ ပေဒင်သွားမေးကြတယ် ။ တချို့ က ကျွန်တော့်ကိုမေးတယ် ။ “ဆရာ ။ ကျွန်တော် ခုဓမ္မစကြာတရားတော် ကျင့်နေပြီ ။ << ကြိုးယိ >> ( Zhouyi ) ပြောင်းလဲတရားကျမ်းတို့ ။ ပေဒင်တို့ ကို သိပ်စိတ်ဝင်စားတာပဲ ။ ကျွန်တော် ရှေ့ဆက်သုံးလို့ ရသေးလား” တဲ့။ ဒီလိုဆိုကြစို့ ။ သင့်အနေနဲ့ ခွမ်းအင်တစ်စုံတစ်ရာ ရှိနေပြီဆိုရင် ။ သင်ပြောတဲ့စကားက အကျိုးသွားပေါ်မှာဖြစ်တယ် ။ အဲဒီလို မဟုတ်ပဲနဲ့ အဲဒီလို ဟုတ်ပါတယ်လို့ ပြောမိရင် ။ သင်ဒုစရိုက်ပြုမိရာ ကျကောင်းကျမှာ ။ သာမန်လူတစ်ယောက်ဆိုတာ အင်မတန် အားနဲ့ တာ ။ သူ့ ခဏ်က သတင်းအချက်အလက်တွေဆိုတာ တည်မြဲတာ မဟုတ်မှူး ။ ပြောင်းလဲမှုတချို့ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မှာ ။ သင်က ပေါ့ပေါ့ဆဆပဲ ထုတ်ပြောလိုက်ရောဆိုပါတော့ ။ အဲဒီတေးဒုက္ခကတော့ ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်လာမှာကိုဖြစ်တယ် ။ တကယ်လို့ သူ့ ကံကြွေးဝင်ကြွေးတွေက သိပ်ကြီးနေရင် သူ့အနေနဲ့ ပြန်ဆပ်ရမှာ ။ သင်ကတော့ သူ့ ကိုလတ်ကောင်းလိမ့်မယ် ။ လာဘ်ကောင်းလိမ့်မယ်လို့ ချည်းဆိုနေ ။ ဝင်ကြွေးတွေကမဆပ်ပဲ နေလို့ရမှာတဲ့လား ။ ဒီတော့ ။ သူ့ ကို သင် ဒုက္ခပေးရာမကျလား ။ တချို့ ကဆိုရင်လဲ သူ့ မှာ အခွမ်းအစ ရှိနေသလိုလို-ဒါတွေကိုပဲ ခွဲနေ ။ ချမရ ဖြစ်နေကြတယ် ။ ဒါအခွဲအလမ်း မဟုတ်လား ။ ပြီးတော့ သင့်အနေနဲ့ တကယ်သိပြီထားဦး ။ တရားသမား တစ်ယောက်ပီပီ-စိတ်ရည်စိတ်သွေး ထိန်းရမှာ ။ အာကာ လျှို့

ဝုဏ်ချက်တွေကို သာမန်လူရှေ့မှာ ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် လှစ်ပြလို တယ်ဖြစ်မလဲ ။ တရားသဘောကတော့ ဒါပေါ့။  
 << ကြိုးယံ >> ပြောင်းလဲတရားကျမ်းနဲ့ ပတ်သက်လို့၊ တယ်လိုလုပ် တွက်မလဲ ။ တချို့ ဟာတွေဆိုရင် အဲဒီလိုမှ  
 မဟုတ်တော့ပဲဟာ ။ ဒီတော့ တယ်နဲ့လုပ် သွားတွက်မလဲ ။ သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းဆိုတာ ၊ ပေဒင်ရှိခွင့်  
 ပြုတယ် ။ သင်က ခွမ်းအင် တကယ်ရှိနေသူဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော် ပြောမယ် ။ တကယ်ကျင့်သူအနေနဲ့ကိုယ်  
 ကိုကိုယ် ခံချိန်မြင့်မြင့်တောင်းဆိုဖို့ ကောင်းတယ် ။ ဒါပေမယ်လို့ တချို့က တယ်လိုပေဒင်မေးသလဲဆိုတော့၊  
 “ကျွန်ုပ် တယ်လိုနေသလဲဆိုတာ တွက်ပေးခမ်းပါဦး ။ ကျင့်တာတယ်လိုနေသလဲ ။ ဘေးဒုက္ခ ဆိုက်စရာ  
 ရှိသလား” တဲ့။ သူများကို အဲဒီလိုသွားအတွက်ခိုင်းတယ်။ အဲဒီဘေးဒုက္ခကို တွက်လို့ ရရင် ၊ သင် တယ်နဲ့လုပ်  
 တက်လှမ်းပါမလဲ ။ ကျင့်သူတို့ ရဲ့ တစ်သက်တာဆိုတာ ပြင်ပြီးနေမှဟာ ။ လက္ခဏာတို့၊ ဗျက်နှာလက္ခဏာတို့ ၊  
 မွေးဖွားအကြောင်းအရာတို့ ကအစ ၊ ခန္ဓာကိုယ်က သတင်းအချက်အလက်တို့ အထိ အကုန်ပြင်ပြီးနေပြီမို့ ၊  
 တယ်တူပါတော့မလဲ ။ သင်ကယုံလို့ တွက်ခိုင်းတာမဟုတ်လား ။ မယုံရင် ဘာတွက်နေစရာလို့လဲ ။  
 သူဟောတာက အပေါ်ယံကဟာတွေ ၊ သင့်အတိတ်က ဟာတွေ ။ ဒါပေမယ်လို့ သရုပ်သကန်အမှန်တွေကတော့  
 အပြောင်းအလဲတွေ ဖြစ်ကုန်ပြီ ။ ဒီတော့ တစ်ဆိတ်လောက် ခင်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ သင်သူ့ကို တွက်ခိုင်းတော့  
 သူပြောတာကို ကြားရရော မဟုတ်လား ။ ယုံရော မဟုတ်လား ။ ဒီတော့စိတ်ဓာတ်အရ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ဖြစ်မလာရ  
 ပေလား ။ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်လာရလေတော့၊ သင်မတွေးပဲနေပါမလား ။ အခွဲဖြစ်မလာရပေလား ။ ဒီတော့  
 ဒီအခွဲကို တယ်နဲ့လုပ်ချွတ်ပါမလဲ ။ ဒီဒုက္ခက လူ့ ပယောဂကြောင့် တိုးလာတာမဟုတ်လား ။ ပေါ်လာတဲ့  
 ဒီအခွဲဟာ ဆင်းရဲခါးသီးမှုတွေတိုးပြီးခံပါမှ ပျောက်ပြယ်နိုင်မှာ မဟုတ်လား ။ ဂိတ်တိုင်း ၊ ဘေးဒုက္ခတိုင်းမှာပဲ ၊  
 တက်သွားနိုင်မလား ၊ ကျသွားမလားဆိုတဲ့ ပြဿနာပေါ်နေတာချည်းဖြစ်တယ် ။ နဂိုကမှ ခက်ရတဲ့ကြားထဲမှာ ၊  
 လူ့ ပယောဂကြောင့် ခုလိုဘေးဒုက္ခတစ်ခုထပ်တိုးလာရပြန်လေတော့ ။ တယ်နဲ့လုပ်ကျော်လွှားပါမလဲ ။ ပြီးတော့  
 သင့် အနေနဲ့ ဘေးဒုက္ခတွေ့ကောင်း တွေ့လာရမှာ ။ ငြိလ်တိုးကောင်း တိုးလာရမှာဖြစ်တယ် ။  
 ပြောင်းပေးပြီးပြီဖြစ်တဲ့သင့်ဘဝခရီးကို တယ်သူ့ကိုမှ အသိခံမှာမဟုတ်ဘူး ။ သိခဲ့သော် တယ်နေရာမှာဖြင့်  
 တယ်လိုဘေးဒုက္ခတွေ ရှိနေပြီဆိုတာကို ပြောထားနှင့်ရင် ၊ သင်တယ်နဲ့လုပ် ကျင့်ပါမလဲ ။ ဒါကြောင့်လုံးလုံးကို  
 အသိမခံတာ ။ ဒီပြင်ဂိုဏ်းတွေကိုမဆိုထားနဲ့ ကိုယ့်ဂိုဏ်းထဲက သားတပည့် တွေကိုတောင် အသိခံတာမဟုတ်ဖူး။  
 ဒါကြောင့် တယ်လူမှ မှန်အောင်ပြောနိုင်မှာမဟုတ်ဖူး ။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ဒီတစ်သက်တာက  
 ပြောင်းလဲထားပြီးဖြစ်တဲ့ တစ်သက်တာ ကျင့်ကြံရေး တစ်သက်တာ ဖြစ်လို့ပေါ့။

တချို့ က ကျွန်တော် ကို မေးကြတယ် ။ ဒီပြင်ဘာသာရေးစာအုပ်တွေ ၊ အခိုးကျင့် ခင်  
 စာအုပ်တွေ ကြည့် လို့ဖြစ်မဖြစ်တဲ့။ ကျွန်တော်တို့ ပြောထားမယ် ။ ဘာသာရေးထဲက စာအုပ်တွေ ၊ အထူးသဖြင့်  
 ဗုဒ္ဓဘာသာထဲက စာအုပ်တွေဟာ စိတ်ရည်စိတ်သွေးကျင့် ဖို့ ဆုံးမတာချည်း ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ကလဲ

ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းပဲ ဖြစ်တာမို့၊ ကိစ္စမရှိမှူးလို့ ဆိုရမှာ ။ ဒါပေမယ့်လို့ တစ်ခုတော့ ရှိတယ် ။ ကျမ်းစာအုပ်များစွာတို့ ဆိုတာ တချို့က တာသာပြန်ရာမှာ အလွဲလွဲ အချော်ချော် ဖြစ်ကုန်ကြတာတွေ ရှိတယ် ။ ပြီးတော့ ကျမ်းစာအုပ်များစွာတို့က ရှင်းချက်တွေဆိုတာဟာလဲ မတူတဲ့အဆင့်ကနေ ရှင်းထားကြတာဖြစ်တယ် ။ ပေါ့ပေါ့တန်တန် အဓိပ္ပါယ် သတ်မှတ်ချက် ချထားကြတာဖြစ်တယ် ။ ဒါတရားတော်ကို ပျက်ပြားစေအောင် လုပ်ရာကျတာပေါ့ ။ ကျမ်းစာတွေကို အရမ်းအဓိပ္ပါယ် ရှင်းသူတချို့ဟာ ၊ တုရားရဲ့ အဆင့် နဲ့ အလှမ်းကွာလွန်းလှလေတော့ ကျမ်းစာတွေရဲ့ တကယ့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အလျင်းကိုသဘောပေါက်ကြတာမဟုတ်မှူး ။ ဒါကြောင့်မို့လို့ နားလည်ကြရာမှာ အမျိုးမျိုး ကွဲလွဲနေကြတာဖြစ်တယ် ။ အကြင်သူအနေနဲ့ ဒီကျမ်းတွေကို ကြည့်ရာမှာ လုံးလုံးလျားလျား နားလည်ဖို့ ဆိုတာလွယ်တာမဟုတ်မှူး ။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် သဘောပေါက်ဖို့ဆိုတာကတော့ ဝေးရော။ ဒါပေမယ့်လို့ သင်က “ကျွန်တော်တို့ ကတော့ ကျမ်းစာတွေကို စိတ်ဝင်စားတာပဲ ” ဆိုပြီး ၊ ကျမ်းစာတွေကိုချည်းပဲ ခွဲလေ့လာနေရင် ၊ အဲဒီဂိုဏ်းမှာ ကျင့်ရာ ကျနေပြီ မှတ်ပေတော့။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့၊ ကျမ်းစာတွေဆိုတာဟာလဲ အဲဒီဂိုဏ်းက စွမ်းအင်နဲ့ တရားတို့ ကို ပေါင်းပေးထားတာမို့ ၊ သင်လေ့လာတယ်ဆိုရင်ပဲ ၊ အဲဒီဂိုဏ်းမှာ ကျင့်ရာကျနေပြီပေါ့ ။ ခုလိုပြဿနာ ရှိနေတာကိုး ။ တကယ်လို့ သင့်အနေနဲ့ နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် လေ့လာပြီး ၊ သူ့ အတိုင်းလိုက်ကျင့်ရင် ၊ ကျွန်တော်တို့ ကျင့်စဉ်ကို ကျင့်တာမဟုတ်တော့ပဲ ၊ အဲဒီကျင့်စဉ်အတိုင်း ကျင့်ရာ ကျကောင်းကျမှဖြစ်တယ် ။ ကျင့် ကြံ အားထုတ်ကြရာမှာ ၊ အဒွါဓမ္မော (ဧကောဓမ္မော) ကို တစ်လျှောက်လုံး ခံယူလာခဲ့ကြတာချည်း မဟုတ်လား ။ သင် အနေနဲ့ ဒီကျင့် စဉ်ကို တကယ်ကျင့်မယ်ဆိုရင် ၊ ဒီကျင့်စဉ်က ကျမ်းတွေ ကိုသာ ကြည့် ပါလေ ။

အစိုးကျင့်စဉ် စာအုပ်တွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောရရင်လဲ ၊ သင်တကယ်ကျင့် မယ်ဆိုရင် မကြည့် လေနဲ့ ။ အထူးသဖြင့် ခုထွက်တဲ့ စာအုပ်တွေကို မကြည့် လေနဲ့ ။ <<ရောင်ဝါကေရာဇ်၏ ခန္ဓာတွင်းရောဂါကျမ်း>> တို့ ၊ << ရုပ်-နာမ်လမ်းညွှန်တော် >> တို့ ဒါမှမဟုတ် << “တောက်” (တရား) ကျမ်းတော် >> တို့လို စာအုပ်တွေဆိုရင်လဲအတူတူပဲပေါ့ ။ မကောင်းတာတွေ ဒီလောက်ပါတာမဟုတ်ပေမယ့်လို့ ၊ မတူတဲ့ဟင်းလင်းပြင် တို့က သတင်းအချက်အလက်တွေ ပါနေကြတာပဲ ။ ယင်းတို့ ကိုယ်၌ကိုက ကျင့်နည်းဖြစ်လေတော့၊ ကြည့်တယ် ဆိုရင်ပဲ သင့်အထဲကို တစ်ခုခု ဝင်လာတော့မှာ ၊ အနှောင့်အယှက် ဖြစ်လာစေတော့မှာဖြစ်တယ် ။ ဒီစကားမှန်တယ်လို့ ထင်ရင် ။ ကောင်းပြီ ၊ ယင်းကဝင်လာတော့မှာ သင့်စွမ်းအင်ထဲကို ရောက်လာတော့မှာ ဖြစ်တယ် ။ မကောင်းတာ မဟုတ်ပေမယ့်၊ ကိုယ့်ဟာမဟုတ်တာတွေ ကိုယ့်အထဲ ရတ်တရက် ရောက်လာတဲ့အခါ အခါ ၊ သင် ဘယ်လှလုပ်ကျင့်ပါ့မလဲ ။ ပြဿနာပေါ်ရမှာပဲမဟုတ်လား ။ ရုပ်-သံစက်ထဲက အီလက်ထရွန်နစ် ပစ္စည်းထဲကို ဒီပြင်ဟာ တစ်ခုခုလောက် သွားထည့် ကြည့် စမ်း ၊ ဒီရုပ်သံစက် တယ်လို့နေမလဲလို့ ။ ချက်ချင်းပျက်ပြီသာ မှတ်ပေတော့။ ဒီသဘောပေါ့ ။ ပြီးတော့ ၊ ခုအစိုးကျင့်စဉ် စာအုပ်များစွာတို့ ဟာ အရေခြုံတွေ ဖြစ်ကြတာနဲ့အမျှ ၊ သတင်းအချက်အလက်တွေဆိုတာလဲ နဲ့လို့ ။ ကျွန်တော်တို့ သင်သား

တစ်ယောက်ဆိုရင် ၊ အခိုးကျင့်စဉ်စာအုပ်တစ်အုပ်ကို လှန်ကြည့် လိုက်တာ ၊ မြွေကြီးတစ်ကောင် အထဲကနေ ခုန်ထွက်လာပါလေရော ။ အသေးစိတ်ကိုတော့ ကျွန်တော် ပြောမနေချင်တော့ပူး ။ ခုနက ကျွန်တော်ပြောခဲ့ တာက ၊ ကျွန်တော်တို့ ကျင့်သူတွေအနေနဲ့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် မှန်မှန်ကန်ကန် မကိုင်းတွယ် တတ်လို့ ငြိမ်တိုးရတာတွေ ဖြစ်တယ် ။ တနည်းဆိုတော့ စိတ်ထားမပြောင့်မှန်လို့ ငြိမ်တိုးရတာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ခုလို ထုတ်ပြောတာ ဘာကောင်းကျိုးရှိသလဲဆိုရင် ၊ နောင်ပြဿနာမပေါ်ရလေ အောင်-တယ်လို့ လုပ်သွားရင် ကောင်းမယ် ၊ ဘယ်လို့အကဲဖြတ်ရရင် ကောင်းမယ်ဆိုတာကို သိထားရတော့ကောင်းတာပေါ့ ။ ခုနကကျွန်တော် အလေးတင်း ပြောမသွားပေမဲ့၊ အများတကာတို့ အနေနဲ့ ကြပ်ကြပ် သတိချပ်ကြစေလိုတယ် ။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့၊ ဒီအချက်မှာကို ပြဿနာပေါ်တတ်လို့ -ပြဿနာပေါ်လေ့ရှိလို့ ဖြစ်တယ် ။ ကျင့်ကြံရေး ဆိုတာ အင်မတန် ကို ဆင်းရဲပင်ပန်း ၊ အင်မတန် ကို လေးနက်လှတဲ့ ကိစ္စပီပီ ၊ နည်းနည်းကလေး လောက်သာ သတိမထားမိရင် ၊ လျှောက်ကောင်း ကျသွားရမှာ တစ်ခါတည်းကို ပျက်ကိန်းဆိုက်ကောင်းဆိုက်ရမှာ ။ ဒါ့ကြောင့် မုချကို စိတ်ဖြောင့်မှန်မှဖြစ်မယ် ။

### ကိုယ်ခံသိုင်းပညာ- အခိုးကျင့်စဉ်

အတွင်းကျင့်စဉ်ကလွဲလို့ ၊ ကိုယ်ခံသိုင်းပညာ- အခိုးကျင့်စဉ်လဲရှိသေးတယ် ။ ကိုယ်ခံသိုင်းပညာ- အခိုးကျင့်စဉ်အကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောရာမှာ ၊ ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ကျွန်တော်အလေးတင်း ပြောရဦးမယ် ။ ခုကျင့်ကြံရေးလောကမှာ အခိုးကျင့်စဉ်တွေ အများကြီး ပေါ်နေတယ်လို့ ဆိုတယ် ။

ပန်းချီ-အခိုးကျင့် စဉ် ၊ ဂီတ-အခိုးကျင့် စဉ် ၊ လက်ရေးလှ-အခိုးကျင့်စဉ် ၊ ပန်တျာ-အခိုးကျင့် စဉ်ဆိုတာတွေ ပေါ်လာကြပြန်ပြီ ။ အခိုးကျင့်စဉ်တွေချည်းတဲ့လား ။ ကျွန်တော့်အဖို့ကတော့ တကယ့် ကိုထူးဆန်းနေတာပဲ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ဒါအခိုးကျင့်စဉ်ကို ဒုက္ခပေးတာပေါ့ ၊ ဒုက္ခပေးတာသာ ဖြစ်ရုံမက ပျက်လို့ပျက်ဆီးကို လုပ်တာလဲဖြစ်တယ်လို့ ဆိုချစ်တာပဲ ၊ သဘောတရား အထောက်အထားက ဘာလဲဆိုတော့၊ ပန်းချီဆွဲ-သီချင်းဆို-က-လက်ရေးလှရေးကြရာမှာ ၊ မိန်းမိန်းမျောမျော အဖြစ်မျိုးကိုဆိုက်သော် ၊ အခိုးကျင့်စဉ် အဖြစ်အနေဆိုတာမျိုးကို ဆိုက်သော် ၊ အခိုးကျင့်စဉ် ဖြစ်ရောပေါ့တဲ့။ အဲဒီလို နားလည်လို့ မဖြစ်ပူး ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ဒါအခိုးကျင့် စဉ်ကို ပျက်လို့ပျက်ဆီးလုပ်ရာမကျလား ။ အခိုးကျင့်စဉ်ဆိုတာ လူ့ဓန္ဓာ ကျင့်တဲ့ ကျယ်ဝန်းပြန့်ပြူး ၊ သိမ်မွေ့ နက်နဲလှတဲ့ပညာတစ်ရပ် ဖြစ်တယ် ။ အေါ့ ။ မိန်းမိန်းမျောမျော ဆိုက်ရတာနဲ့ အခိုးကျင့်စဉ် ဖြစ်ရောတဲ့လား ။ ဒီလိုဆို ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ မိန်းမိန်းမျောမှာပုံစံမျိုးနဲ့ အိမ်သာတက်ကြရင် တာလို့ ခေါ်ရမလဲ ။ ဒါအခိုးကျင့်စဉ်ကို ပျက်လို့ပျက်ဆီးလုပ်ရာမကျလား ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ အခိုးကျင့် စဉ်ကို

ဗျက်လှိုဗျက်ဆီးကိုလုပ်ရာကျတာပေါ့။ တနင်္ဂနွေ (၁၉၉၂ ခုနှစ်) က အရှေ့တိုင်းကျန်းမာရေးဗြဲဗြဲမှာ ၊ လက်ရေးလှ-  
အစိုးကျင့်စဉ် ဆိုတာရှိတယ် ။ လက်ရေးလှ-အစိုးကျင့်စဉ်ဆိုတာ တာတဲ့လဲ ။ ကျွန်တော်သွားကြည့်တယ် ။  
အဲဒီလူ အဲဒီမှာစုတ်တံနဲ့ စာရေးနေတယ် ။ ရေးပြီးတဲ့အခါ စာလုံးတွေပေါ်ကို လက်နဲ့ အစိုးထုတ်လွှတ်တယ် ။  
အစိုးမည်းမည်းတွေပေါ့။ ငွေမက်တာတို့၊ ဂုဏ်မက်တာတို့ဆိုတာတွေဟာ တစ်ခေါင်းလုံး ဖြည့် လှုံ့နေတာ ။  
စွမ်းအင်ရှိနိုင်မှာတဲ့လား ။ အစိုးတွေဆိုတာလဲ ကောင်းနိုင်မှာတဲ့ လား ။ ဒါတောင်မှ ဈေးနည်းတာမဟုတ်ဖူး ။  
နိုင်ငံခြားသားတွေ ဝယ်ကြတာတွေ ရတယ် ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ဝယ်သွားသူတွေတော့ ကိုယ်ကျိုးနည်း  
ပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ အစိုးမည်းမည်းတွေ ကောင်းနိုင်မှာတဲ့လား ။ ဒီလူ့ ဗျက်နှာဆိုတာ မည်းနေတာပဲ ။ သူ့  
ဟာက ငွေမက်နေတာ ။ ငွေအာရုံ ခွဲနေတာ ။ စွမ်းအင်ရှိနိုင်ပါ့ မလား ။ ဒီလူ့ နာမည်ကတ်ပြားမှာ ။ နိုင်ငံတကာ  
လက်ရေးလှ-အစိုးကျင့် စဉ် ဆိုတဲ့ ဘွဲ့ တွေနည်းတာ မဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ဒါ အစိုးကျင့် စဉ်တဲ့လား။

တဆိတ်လောက် စဉ်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ ကျွန်တော့် ဒီသင်တန်းကနေ ဆင်းသွားကြသူတွေ  
ဟာ ။ ကနေ့ ရာခိုင်နှုန်း ရှစ်ဆယ် ကိုးဆယ်လောက်ဟာ ရောဂါတွေပျောက်ကုန်ရုံမက ။ စွမ်းအင်တွေ-တကယ့်  
စွမ်းအင်တွေလဲ ပေါ်လာကြမှာဖြစ်တယ် ။ သင်တို့ ကိုယ်ပေါ်က ဟာတွေဆိုတာ တော်တော့ကို သာမန်လွန်  
ဖြစ်နေကြပြီ ။ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ကျင့်ရင် တစ်သက်လုံး ကျင့်တောင်ရမှာ မဟုတ်ဖူး ။ လူဝယ်တွေအနေနဲ့ ခုကစပြီး  
ကျင့်ကြ ။ တစ်သက်လုံး ကျင့်ဦးတော့၊ ခု ကျွန်တော်ပေးထားတဲ့ဟာတွေကို ရနိုင်မှာမဟုတ်ဖူး ။ ဒါတောင်မှ  
တကယ့် ဆရာကောင်းသမားကောင်းက သင်ပေးဦးမှ ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ မျိုးဆက်ပေါင်း ဘယ်လောက်မှန်း  
မသိအောင် ဖြတ်သန်းလာခဲ့ပြီးပါမှ ဖြစ်ထွန်းလာတဲ့ ဒီဓမ္မစကြာတို့ ။ ဒီယန္တရားတို့ ကို တစ်ခါတည်း သင်တို့ ကို  
အကုန်ပုံပေးထားပြီ ။ ဒါကြောင့်ရတာ လွယ်သလောက်-ဆုံးတာလဲ မလွယ်လှိုက်ပါလေနဲ့လို့ ကျွန်တော်မှာထား  
ပါရစေ ။ ဒါတွေဟာ အလွန် အလွန် အမိုးအနုည ထိုက်တန်တာတွေနော် ။ တန်ဖိုးဖြတ်လို့ ရတာမဟုတ်ဖူးနော် ။  
ကျွန်တော်တို့ ဒီသင်တန်းကနေ ဆင်းသွားကြတဲ့အခါ ။ သင်တို့ ကိုယ်ပေါ်မှာ ပေါ်နေမှာက တကယ့်စွမ်းအင်တွေ  
ဖြစ်တယ် ။ အဆင့်မြင့် ရုပ်ဝတ္ထုတွေ ဖြစ်တယ် ။ သင်တို့ လဲ အိမ်ပြန်ရောက်တဲ့အခါ စာနစ်ကြောင်းလောက်  
ရေးလိုက်ကြ ။ လက်ရေးလှတာ မလှတာ အပထားပေါ့ ။ ဒါပေမဲ့ စွမ်းအင်ပါနေမှကိုး ။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့  
သင်တန်းကနေ ဆင်းသွားကြတဲ့အခါ ။ လူတိုင်းလူတိုင်း “ဆရာ ” ဘွဲ့ တပ်ရတော့မတဲ့လား ။ လက်ရေးလှ-  
အစိုးကျင့် စဉ် ဆရာတွေချည်း ဖြစ်ကုန်ရတော့မတဲ့လား ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ခုလိုနားလည်လို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ။  
တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ။ တကယ့် သိဒ္ဓိရှိသူ-စွမ်းအင်ရှိသူတို့ ဆိုတာ ။ တမင်သွားပြီး ထုတ်နေစရာ-လွှတ်နေစရာ  
မလိုဖူး ။ သင်ကိုယ်စိတ်ဟာတွေမှာ စွမ်းအင်တွေ ကျန်နေရစ်မှာ ။ ဝင်းဝင်းလက်လက် ဖြစ်နေရစ်မှာ ။

မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်မှာ သတင်းတစ်ခုပါလာတာ တွေ့ ရတယ် ။ လက်ရေးလှ-အစိုးကျင့်စဉ်  
သင်တန်းဖွင့်မလို့ တဲ့။ ကျွန်တော်လဲ သိချင်တာနဲ့ ကြည့် လိုက်တယ် ။ ဘယ်လိုရေးထားသလဲဆိုတော့၊

ထွက်သက်ဝင်သက် အပါအဝင်-အသက်ရှူမှန်အောင် အရင်ထိန်းပြီးရင် ၊ တရားထိုင် ၊ အာရုံကို ဓာတ်လုံးလယ်က အစိုးတွေ့ဆီကို ပို့ ထား ။ ဆယ့်ငါးမိနစ်က နာရီဝက်လောက်အထိ ထိုင်မိတဲ့အခါ ၊ ဓာတ်လုံးလယ်က အစိုးတွေ့ကို လက်ဖျံရောက်အောင်ပို့ ၊ စုတ်တံနဲ့မှင်တို့ ၊ အစိုးတွေ့ကို စုတ်တံဖျားအထိပို့ ၊ အာရုံလဲရောက်ရော ၊ ဓာတ်လုံးရောင် ရောတဲ့ ။ ဒါလှည့် ဓားတာမဟုတ်လို့ ဘာလဲ ။ အေါ ။ အစိုးတွေ့ကို တစ်နေရာရာ ရောက်အောင်ပို့နိုင်ရင် ၊ အစိုးကျင့်စဉ်ဆိုတာ ဖြစ်ရောတဲ့လား ။ ဒါဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ထမင်းစားတဲ့အခါ ၊ ခနတရားထိုင် ၊ တူကိုယူ ၊ အစိုးတွေ့ကို တူအဖျားအရောက်ပို့ ပြီးထမင်းစားကြ ။ ဒီတော့ ထမင်းစား-အစိုးကျင့်စဉ်လို့ ခေါ်ရတော့မတဲ့လား ။ ဓားတာတွေ့ကဆိုရင်လဲ ခွမ်းအင်တွေ့ချည်းကိုး ။ အပြစ်ကို ပြောရတာလေ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ အစိုးကျင့်စဉ် ကို ဖျက်လိုဖျက်ဆီးလုပ်ရာကျနေတာပေါ့။ အစိုးကျင့်စဉ်ကို တိမ်တိမ်ကလေးရယ်လို့ ထင်နေကြရှာတာကိုး။ ဒါကြောင့် ခုလိုနားလည်လို့ မဖြစ်ဖူးလေ။

ဒါပေမယ်လို့ ကိုယ်ခံသိုင်းပညာ-အစိုးကျင့်စဉ်ကတော့၊ သီးခြားလွတ်လပ်တဲ့အစိုးကျင့်စဉ် တစ်ရပ် ဖြစ်နေပြီ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့၊ ယင်းမှာ ထောင်စုနှစ်အများရှိပြီဖြစ်တဲ့ ဆက်ခံဖြစ်စဉ် ရှိနေတာကိုး ။ ပြီးတော့ ပြည် ပြည် နံနံ ဖြစ်တဲ့ကျင့်ကြံသဘောတရားတစ်နံရယ် ပြည် နံတဲ့ကျင့်နည်းတစ်နံရယ်တို့ရှိနေတာကိုး ။ ဒါကြောင့် ယင်းကို ပြည် နံတဲ့ အရာတစ်ရပ်လို့ ဆိုနိုင်တယ် ။ သို့ ဖြစ်တဲ့တိုင်အောင် ကိုယ်ခံသိုင်းပညာ- အစိုးကျင့်စဉ်ဟာလဲ ကျွန်တော်တို့ အတွင်းကျင့်စဉ်ထဲက အနိမ့်ဆုံးအဆင့်ကဟာဖြစ်တယ် ။ အစိုးကျင့်စဉ်အမာ ဆိုတာကတော့ ရုပ်ဝတ္ထုခွမ်းအင် အနိုင်အခံတစ်မျိုးဖြစ်ပြီး ၊ အတိုက်အခိုက်အတွက် သက်သက်သာဖြစ်တယ် ။ ဥပမာပြရရင် ၊ ပီကင်းကသင်သားတစ်ယောက်ဟာ ၊ ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မစကြာတရားတော်သင်တန်း တက်ပြီးတဲ့ နောက်မှာ၊ ဘာပစ္စည်းကိုမဆို လက်နဲ့ ဖိလို့ မဖြစ်ဖူး ။ ဆိုင်သွားပြီး ကလေးလက်တွန်းလှည်းဝယ်တာ ၊ ခိုင်မခိုင် လက်နဲ့အသာကလေး ခမ်းကြည့် လိုက်ရုံနဲ့ လှည်းတစ်စီးလုံး ပြိုပျက်သွားရပါလေရော ။ သူ့လဲကိုယ့်ဟာကိုယ် အံ့ဩမိတာပေါ့။ အိမ်ရောက်လို့ ကုလားထိုင် ထိုင်တဲ့အခါ လက်နဲ့ဖိလို့မဖြစ်ဖူး ။ ဖိမိရင် ကုလားထိုင် ကြေမှုသွား ပါလေရော ။ ဘာဖြစ်တာလဲလို့ ကျွန်တော်ကိုမေးတယ် ။ သူ့အစွဲဖြစ်မှာစိုးလို့ ကျွန်တော်ပြောမပြုဖူး ။ “ဒါသဘာဝ အခြေအနေတွေ့ချည်းပေါ့ ။ အလိုက်သင့် နေသွားရင်ပြီးရော ။ အရေးလုပ်နေစရာမလိုဖူး ။ ကောင်းတာ တွေ့ချည်းပဲ ” လို့ ပြောလိုက်တယ် ။ ဒီခွမ်းအင်ကိုသာ သုံးတတ်ရင် ၊ ကျောက်ခဲကို လက်နဲ့ ခြေလိုက်ရုံနဲ့ မှုန် မှုန် ညက်ညက် ဖြစ်သွားရမှာ ။ အစိုးကျင့်စဉ်အမာဆိုတာ ဒါပေါ့ ။ ဒါပေမယ်လို့ သူ့ အနေနဲ့ကတော့ အစိုးကျင့်စဉ်အမာ ကျင့်ဖူးတာမဟုတ်ဖူး ။ အတွင်းကျင့်စဉ်မှာ ယေတူယူအားဖြင့် ခုလိုခွမ်းအင်တွေ့ပေါ်လာတတ်တယ် ။ ဒါပေမယ်လို့ လူတွေ စိတ်ထိန်းတတ်ကြလို့ ၊ ခွမ်းအင်ပေါ် တဲ့ တိုင်အောင်လဲ သုံးခွင် မပေးပဲနေတာ ။ အထူးသဖြင့် အဆင့် နိမ့် မှာ ကျင့် နေတဲ့ အခါ ၊ လူတို့ ရဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက်မလာသေးလို့ ၊ အဆင့် နိမ့် မှာ ပေါ် တဲ့ ခွမ်းအင်တွေ့ကို

လုံးလုံးကိုထုတ်ပေးပေးနေတာ ။ ကြာတော့သင်အဆင့်မြင့်လာတဲ့အခါ ၊ ဒါတွေလဲ အသုံးမကျတော့လို့ ၊ ထုတ်ပေး  
နေစရာ မလိုတော့မှူးပေါ့။

ကိုယ်ခံသိုင်းပညာ-အစိုးကျင့် ခင်ကို အတိအကျ တယ်လို့ကျင့် သလဲ ။ ကျင့်တဲ့အခါ အစိုးတွေ ကို  
သယ်နိုင်အောင် ကျင့်ရတယ် ။ ဒါပေမဲ့ ကျင့်စမှာ မလွယ်မှူး ။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် သယ်ချင်ရုံနဲ့ သယ်လို့ ရရောတဲ့လား ။  
တယ်ရမလဲ ။ တယ် နဲ့ လုပ်မလဲ ။ လက်ကို ကျင့်ရတယ် ။ ပြီးတော့ ရင်အုပ်တေးနှစ်ဖက်စလုံးကို ရော ၊ ခြေ ၊  
ခြေထောက် ၊ လက်မောင်း ၊ လက်ဖျံနဲ့ ခေါင်းတို့ ကိုပါ ကျင့်ရတယ် ။ တယ်လို့ကျင့်ရသလဲ ။ တချို့ ကသစ်ပင် ကို  
လက်နဲ့ အတိုက်အခိုက်လုပ်ကြတယ် ၊ လက်ဝါးနဲ့ ရိုက်ကြတယ် ။ တချို့ က လက်ကို ကျောက်ပြားပေါ်မှာ  
ရိုက်ကြတယ် ၊ အသံမြည်အောင်ရိုက်ကြတယ် ၊ အရိုးထိလိုက်ရင် တယ်လောက်နာလိုက်မလဲ။ နည်းနည်းလောက်  
အားပြင်းရင် သွေးထွက်ပါလေရော ။ ဒါပေမယ်လို့ အစိုးတွေကတော့ သယ်လို့ မရသေးမှူး ။ တယ်နဲ့လုပ်ပါမလဲ ။  
လက်မောင်းကိုစပြီး ဝှေ့ ရမ်းလာပါလေရော ။ သွေးတွေကို လက်မောင်းဆီပြန်ကျလာစေခြင်းအားဖြင့်  
လက်မောင်းနဲ့ လက်တို့ဟာ ဖောင်းလာမှာ ၊ ပွလာမှာဖြစ်တယ် ။ စင်စစ်ရောင်ကိုင်းလာတာပေါ့။ ဒီနောက်  
ကျောက်တုံးကို ရိုက်တဲ့အခါ ၊ အသားတွေကခံနေတော့ အရိုးကိုတိုက်ရိုက်ထိမှာ မဟုတ်လို့ ဒီလောက်နာမှာ  
မဟုတ်တော့မှူး ။ သူ့ကျင့်လာတာနဲ့ အမျှ ၊ ဆရာသခင်က သင်ပေးလာလိမ့် မယ် ။ ကြာတော့ အစိုးတွေကို  
သယ်တတ်လာရော ။ ဒါပေမဲ့ အစိုးတွေကို သယ်တတ်ရုံနဲ့ မပြီးသေးမှူး ။ တကယ်တိုက်ကြတဲ့အခါ ၊  
တစ်ဖက်သားက စောင့်နေမှာ မဟုတ်မှူး ။ မှန်တယ် ။ အစိုးတွေကို သယ်နိုင်လာတဲ့ အခါ ၊ အတိုက် အခိုက်  
ခံနိုင်ရည်ရှိလာပြီဖြစ်လို့ ၊ အင်မတန် တုတ်တုတ်ကြီးနဲ့ ရိုက်တဲ့ တိုင်အောင် နာချင်မှနာမှာ ။ အစိုးတွေကို  
လက်ဆီသယ်တဲ့ အခါ လက်တွေ ပွထလာလိမ့် မယ် ။ ဒါပေမဲ့ အစိုးတွေဆိုတာက အစဦးပိုင်းမှာ  
ကနဦးအကျဆုံးအရာ ဖြစ်တယ် ။ ရှေ့ ဆက်ကျင့် တဲ့ အခါ ၊ ဒီအစိုးတွေဟာ ခွမ်းအင်မြင့် ရုပ်ဝတ္ထုအဖြစ်ကို  
ကူးပြောင်းလာမှာ ဖြစ်တယ် ။ အဲဒီအခါ ကျရင် ၊ သိပ်သည်းဆ ကြီးမားတဲ့ ခွမ်းအင်အိုင်အဲ တပြည်းပြည်း  
ဖြစ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ခုလို ခွမ်းအင်အိုင်အဲမျိုးဟာ အသိဉာဏ်ရှိတာမို့ ၊ သာမန်လွန်အစွမ်း အိုင်အဲလဲ  
မည်ပေတယ် ။ သာမန်လွန် အစွမ်းတစ်မျိုးပေါ့ ။ သို့ ပေ မယ်လို့ ၊ ခုလို အစွမ်းမျိုးဟာ တိုက်ခိုက်ခြင်းနဲ့  
ခုခံကာကွယ်ခြင်းအတွက်သုံးတာ သက်သက်ဖြစ်လို့ ၊ ရောဂါကုရာ မှာ သုံးရင် ခွံမှာမဟုတ်မှူး ။ ခုလိုခွမ်းအင်မြင့်  
ဝတ္ထုက ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်မှာဖြစ်ပြီး ။ ကျွန်တော်တို့ ဟင်းလင်းပြင်ကို ဖြတ်တာမဟုတ်လို့ သူ့ အချိန်က  
ကျွန်တော်တို့ ထက် မြန်တယ် ။ သူများကို သင်တိုက်မဲ့ အခါ ၊ အစိုးသယ်နေစရာ ၊ တွေးနေစရာ မလိုတော့ မှူး ။  
ခွမ်းအင်က ရောက်နှင့် နေပြီ ။ သူများ အတိုက်အခိုက်ကို သင်က ဆီးခံလိုက်တဲ့ အခါမှာဆိုရင်လဲ ၊ ခွမ်းအင်က  
အရင်ရောက်နှင့် နေပြီ ။ သင့်သိုင်းကွက် တယ်လောက်မြန်မြန် ၊ ခွမ်းအင်က သင် ထက်မြန်တာချည်း မှတ်ပါ ။  
နှစ်ဖက်အချိန် အယူအဆချင်းက တူမှမတူပဲကိုး ။ ကိုယ်ခံသိုင်းပညာ အစိုးကျင့် ခင် ကျင့် ရာမှာ ၊ “သံလက်ဝါး ”

တို့ ၊ “ဟင်္သာပြဒါး လက်ဝါး ” တို့ ၊ “ ဝဇိရ ခြေထောက် ” တို့ ၊ “ ရဟန္တာရွှေပဝါး ” တို့ ၊ လို အစွမ်းတွေ ရလာနိုင်ကြတယ် ။ ဒါတွေဟာ သာမန်လူတွေကြားက အစွမ်းအစဖြစ်တယ် ။ သာမန်လူတို့ အနေနဲ့ ကျင့်ရင်း ခုလိုအဖြစ်မျိုးကို ဆိုက်လာနိုင်ကြ တယ် ။

ကိုယ်ခံသိုင်းပညာ အစိုးကျင့် ခဉ်နဲ့ အတွင်းကျင့် ခဉ်တို့ ကြားက အကြီးမားဆုံး ခြားနားချက်က ၊ ကိုယ်ခံသိုင်းပညာ အစိုးကျင့် ခဉ်အနေနဲ့ လှုပ်ရှားရင်းကျင့်ရတယ် ။ ဒါကြောင့် အစိုးတွေဟာ အရေပြားအောက်က သွားကြတယ် ။ လှုပ်ရှားရင်း ကျင့်ရလို့ ၊ အငြိမ်းစာတ်မရနိုင်ဘူး ။ အစိုးတွေလဲ ဓာတ်လုံးလယ်ထဲ မဝင်ပဲ ၊ အရေပြားအောက်မှာ လျှောက်သွားနေ ၊ အသားထဲ လျှောက်သွားနေလို့ ၊ အသက်ကို ကျင့် လို့ မရဖူး ။ အဆင့်မြင့် ကျင့်အားလဲ ကျင့်လို့ မရဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ အတွင်းကျင့် ခဉ်ကတော့ ငြိမ်နေရင်းကျင့် ရလို့ ၊ ယေဘုယျအားဖြင့် အစိုးတွေဟာ ဓာတ်လုံးလယ်ထဲ ရောက်ကြရ ၊ မိုက်အောက်မိုင်း ရောက်ကြရတယ် ။ ပြီးတော့ အငြိမ်းစာတ်သက်ရောက်တဲ့အဖြစ်မှာ ကျင့် ရေး ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ တဖြစ်ကူးပြောင်းရေးတို့ ကိုလဲ အရေးထားကျင့် ကြတယ် ။ ဒါကြောင့် လဲ အသက်ကို ကျင့် လို့ ရသလို-ပိုမြင့်တဲ့ အဆင့်တွေကို တက်လှမ်းလို့ လဲရတယ် ။

ပြီးတော့ ဝတ္ထုတွေထဲမှာပါတဲ့ ရွှေခေါင်းလောင်းအုပ်ဆောင်း ကျင့် ခဉ်တို့ ၊ သံအင်္ကျီ ကျင့် ခဉ်တို့ ၊ ပေါ်ပလာပင်ကို အလှမ်းတစ်ရာအကွာကနေ ဖောက်ထွင်းနိုင်စွမ်းဆိုတာတို့ကို အများတကာတို့ အနေနဲ့ ကြားဖူးကောင်း ကြားဖူးကြလိမ့် မယ် ။ ကျင့် ကြံအား အပေါ့မျိုးဆိုရင်လဲ အမြင့်မှာကြောင်တွေလို ပေါ့ပါးဖျတ်လတ်စွာ ကူးလူးယှက်သန်းနိုင်ကြတယ်တဲ့။ တချို့ ဆိုရင် ဒီပြင်ဟင်းလင်း ပြင်တွေကိုတောင် ဝင်နိုင်ကြတယ်တဲ့ ။ ခုလိုအစွမ်းတွေ ရှိရဲ့လား ။ ရှိတယ် ။ ဒါကတော့ သေချာတယ် ။ ဒါပေမယ်လို့ သာမန်လူတောထဲမှာ မရှိဖူး ။ တကယ့်ကို အဲဒီလောက် ကျင့်အားကောင်းနေကြသူတွေကျတော့ ၊ လူတောထဲမှာ အစွမ်းပြလို့ မဖြစ်ပြန်ဖူး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သူတို့ အနေနဲ့ က ကိုယ်ခံသိုင်းပညာ သက်သက်ကိုသာ ကျင့် နေကြသူတွေ မဟုတ်တော့ ပဲကိုး ။ သာမန်လူတွေ အဆင့် ကို လုံးလုံးလျားလျား လွန်နေသူတွေဖြစ်နေမှကိုး ။ ဒီလူတွေဟာ အတွင်းကျင့်ခဉ်အရ ကျင့်ရတာမို့ ၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက်အောင်ကျင့် ရ-ထိန်းရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ရုပ်ဝတ္ထုအ ကျိုးလိုဟာမျိုးတွေကို ပေါ့ ပေါ့ သတောထားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ သူတို့အနေနဲ့ ခုလိုအစွမ်းအစ ရှိနေပြီ ဖြစ်မေ့မဲ့ ၊ သာမန်လူတွေကြားမှာ ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် သုံးလို့ မဖြစ်တော့ ဖူး ။ လူမရှိတဲ့ အခါမျိုးမှာ ကိုယ် ဟာကိုယ် လုပ်ကြည့် ရင်တော့ ဖြစ်တာပေါ့ ။ ဝတ္ထုတွေထဲမှာ ရေးထားတာတွေ ကြည့် ပါလား ။ ဓားလွယ်ဖြေပုံ ဆိုတာတို့ ၊ ဥစ္စာရတနာတို့ ၊ မအရေးတို့ အတွက် ၊ တိုက်ကြခိုက်ကြ ၊ သတ်ကြဖြတ်ကြနဲ့ ဟာ ၊ အစွမ်းအစ ကြီးလိုက်ကြတာ မပြောနဲ့ တော့ ၊ သိကြားတွေ နတ်တွေကတောင် အရှုံးပေးရမတတ်ပေါ့ ။ တဆိတ် ခဉ်းစားကြည့် ပါ ၊ ခုလိုအစွမ်းရှိတာ အတွင်းကျင့် ခဉ် ကျင့် လို့ မဟုတ်လား ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို ကောင်းကောင်းကျင့် ထားလို့ မဟုတ်လား ။ ဂုဏ်တွေအကျိုးတွေ ၊ ရမက်တွေဆိုတာ သူတို့အဖို့



ပေါ့ကုန်ပါးကုန်ကြပြီမဟုတ်လား ။ ဒီတော့ လူသတ်ဦးမှာတဲ့ လား ။ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို  
 ဒီလောက်အရေးထားနေဦးမှာတဲ့လား ။ လုံးလုံးကိုမဖြစ်နိုင်တာ ၊ အနုပညာလက်ရာ တွေထဲက ချဲ့  
 ကားမှုသာဖြစ်တယ် ။ လူတွေဆိုတာ ဘဝင်ကြွအောင် ဆွပေးတာမျိုးကို ကြိုက်ကြတာ ၊ အာသာပြေတာမျိုးကို  
 ကြိုက်ကြတာ ။ စာရေးဆရာတွေကလဲ ဒီအချက်ကို မိမိရရကိုင်ပြီး ၊ ဘယ်လိုအာသာပြေရင်-  
 ဘယ်လိုသဘောတွေ ရင် ၊ ဘယ်လိုလိုက်ရေးပြီး မှတ်ပေတော့ ။ ဂန္တီရဆန်ဆန်ရေးလေ-ကြည့် ချင်ကြလေပေါ့ ။  
 သုခုမ ချဲ့ ကားမှုပေကိုး ။ တကယ် ကို ခုလိုအခွမ်းရှိသူတွေကျ တော့ ဘယ်ဒီလိုလုပ်ပါ့ မလဲ ။ အထူးသဖြင့်  
 လူတုံ့လယ်မှာ သရုပ်ပြသဘောမျိုး ဘယ်တော့မှ လုပ်ပြမှာ မဟုတ်ဖူး ။

## ပေါ်လွင်လိုစိတ်

ကျွန်တော်တို့ သင်သားများစွာတို့ ဟာ ၊ သာမန်လူတွေကြားမှာ ကျင့် နေကြတာဖြစ်လို့၊  
 အခွဲအလမ်း များစွာတို့ ကို စွန့် လို့ မရနိုင် ဖြစ်နေကြတယ် ။ အခွဲအလမ်းများစွာဆိုရင် ကိုယ့် ဟာကိုယ်တောင်  
 သတ်မပြုမိလောက်အောင်-သဘာဝလိုကို ဖြစ်နေကြပြီ ။ ခုလိုပေါ်လွင်ချင်တဲ့ စိတ်မျိုးဟာ နေရာတကာမှာ  
 ပေါ်တယ် ။ ကောင်းမှုပြုရာမှာလဲ ပေါ်တာပဲ ။ နေ့စဉ်ဘဝမှာ ကိုယ်အနေနဲ့ ဝုဏ်တို့ ၊ အကျိုးတို့အတွက်  
 ကောင်းကျိုးကလေး နည်းနည်းလောက် ခံစားရပြီဆိုရင် ၊ ကိုယ့် အနေနဲ့ အခွမ်းအစရှိမှန်း ၊ လူသန်ဖြစ်မှန်းသိစေ  
 အောင် လုပ်ပြတတ်ကြ ၊ ကြွားပြတတ်ကြတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူတွေကြားမှာလဲ ခုလိုဟာမျိုး ရှိတာပဲ ။  
 ကျင့် တာမဆိုးတာ ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု မဆိုးတာ ၊ လှုပ်ရှားကွက် မဆိုးတာတို့ ဆိုရင်လဲ ကြွားချင်တတ်ကြတယ် ။

ဆရာလိတာအကြောင်းပြောတာ ကျုပ်ကြားရတယ်ဆိုပြီး တချို့က လေသံလွင့်တဲ့အခါ  
 ကြားရသူတွေက ဝိုင်းအုံလာတတ်ကြတာပေါ့ ။ သူက ကိုယ်နားလည်သလို ဒီဟာလေး ဟိုဟာလေး အဖိုဖြည့် ပြီး  
 လမ်းဘေးသတင်းဖြန့် ပါလေရော ။ ရည်ရွယ်ချက် ကတော့ ကြွားတာပဲပေါ့ ။ တချို့ ကဆိုရင်လည်း  
 လမ်းဘေးသတင်းဖြန့် ကြတာ ၊ ဒီလူ့ဆီကနေ ဟိုလူ့ဆီရောက်-ဟိုလူ့ဆီကနေ ဒီလူ့ဆီရောက်နဲ့ ၊  
 မြိန်ရည်ရှက်ရည် ပြောနေလိုက်ကြတာ ။ သူတို့ ပဲ အကြားအမြင် များသလိုလို ။ ကျွန်တော်တို့ သင်သားတွေ  
 ဒီလောက်များတာ ၊ သူတို့ လောက် နားမလည်ကြသလို ၊ သူတို့ လောက် မသိကြသလိုပေါ့ ။ သူတို့ အနေနဲ့  
 ကတော့ သဘာဝလိုကို ဖြစ်နေမှကိုး ။ မသိလိုက် မသိတာသာ လုပ်မိတာမျိုး ဖြစ်ချင်ဖြစ်မှာပေါ့ လေ ။ ဝပ်နေတဲ့  
 သူတို့ အတွင်းစိတ်ထဲမှာ ခုလိုကြွားချင်စိတ် ရှိမနေရင် ဘာပြုလို့ ။ ဒီလမ်းဘေး သတင်းတွေကို ဖြန့် နေရမှာလဲ ။  
 တချို့ ကလဲ ဆရာ ဘယ်တော့ -ဘယ်တော့ တောင်ပေါ်ကို ပြန်မလို့ ဆိုပြီးသတင်းဖြန့် နေကြတယ် ။

ကျွန်တော်က တောင်ပေါ်ကဆင်းလာတာမှ မဟုတ်တာ ၊ ဘယ်ကလာ တောင်ပေါ်ကို ပြန်နေရ မှာလဲ ။ တချို့ကလဲ ဘယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ ၊ ဘယ်နေ့ က ဘယ်လူ ကို ဆရာက တာတွေပြောလိုက်တယ် ၊ “အိုးကလေး ထမင်းဟင်း” (အထူးတလည် အခွင့်အရေးပေးခြင်း ) ကျွေးလိုက်တယ်တဲ့ ။ ခုလိုသတင်းဖြန့် တာ တာအကျိုးရှိလို့လဲ ။ တာမှအကျိုး မရှိဖူး ။ ဒါက သူ့ အခွဲအလမ်း -သူ့ ကြားချင်စိတ်ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့နေကြရတယ် ။

တချို့ ကတော့ လဲ ကျွန်တော် ကို လက်မှတ်ထိုးခိုင်းတယ် ။ ရည်ရွယ်ချက်က တာလဲ ။ သာမန်လူတွေလုပ်ကြသလို-အမှတ်တရပေါ့ ။ သင်မကျင့် ရင် ကျွန်တော်လက်မှတ်ထိုးလဲ အလကားပဲ ။ ကျွန်တော် စာအုပ်ထဲက စာလုံးတိုင်း-စာလုံးတိုင်းဟာ ကျွန်တော် ပုံသွင်နဲ့ မွေစကြာတွေချည်းဖြစ်တယ် ။ စကားအခွန်းတိုင်း-အခွန်းတိုင်း ကျွန်တော်ပြောတာတွေချည်းဖြစ်တယ် ။ တာများလက်မှတ်ထိုးနေရဦးမှာလဲ ။ လက်မှတ်ထိုးရင် ဆရာသခင်ရဲ့သတင်းအချက်အလက်တွေက ငါ့ ကို စောင့် ရောက်ရောလို့ တချို့ က ထင်နေကြတယ် ။ သတင်းအချက်အလက်ဆိုတာမျိုးတွေကို မက်နေကြတုန်း ။ သတင်းအချက်အလက်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့လဲ ပြောမနေဖူး ။ ဒီစာအုပ်ဆိုရင်ပဲ တန်ဖိုးဖြတ်လို့ရတာမဟုတ်တော့ဘူး ။ သင်တာများ လိုချင်နေသေးလို့ လဲ ။ ဒါတွေဟာ အခွဲအလမ်းတွေကနေ ပေါ်လာတာတွေချည်းဖြစ်တယ် ။ ပြီးတော့ တချို့ ကလဲ ကျွန်တော်နဲ့ အတူပါလာကြတဲ့ သင်သားတို့ ပြောပုံဆိုပုံ ၊ လက်ဟန်ခြေဟန်တို့ ကို တွေ့ ရတဲ့ အခါ ၊ ကောင်းမှန်းဆိုးမှန်းမသိလိုက်အတုယူ ကြတယ် ။ စင်စစ် ကျွန်တော်တို့အဖို့ တယ်သူတာဖြစ်နေနေ ၊ တရားတစ်ခုသာရှိတယ် ။ ဒီတရားတော်ကြီးနဲ့ အညီ လိုက်နာဆောင် ရွက်ပါမှသာ ၊ တကယ် ခံ ဖြစ်ပေမယ် ။ ကျွန်တော်နဲ့ အတူပါလာကြတဲ့ သင်သားတွေဟာ ၊ တာ “အိုးကလေး ထမင်းဟင်း ” မှစားတာမဟုတ်ဖူး ၊ အများနည်းတူချည်းဖြစ်တယ် ။ သူတို့ ဟာ သုတေသနအသင်းက ဝန်ထမ်းတွေသာဖြစ်တယ် ။ ခုလိုအခွဲမျိုးတွေ မပေါ်ကြပါလေနဲ့ ။ ခုလိုအခွဲမျိုး ပေါ်လာတဲ့ အခါ တရား တော်ကြီးကို မသိလိုက် မသိတာသာ ဗျက်ဆီးရာကျတတ်လို့ ဖြစ်တယ် ။ သင်ခုလို ကောလာဟလ ဆန်ဆန်ဖန်တီးလိုက်တော့ ၊ ပဋိပက္ခတွေတောင်ပေါ်ကောင်းပေါ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ သင်သားများကို အခွဲပေါ်စေမှာ ၊ ဟိုဟာလေး ဒီဟာလေး ကြားရလို့ကြားရငြား ဆိုပြီး ၊ ဆရာအနားတိုးလာစေမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါတွေအားလုံးဟာ ဒီပြဿနာ ချည်း မဟုတ်လား ။

ခုလိုပေါ်လွင်စိတ်မျိုးဟာ တယ်လိုဟာမျိုးတွေကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သေးသလဲ ။ ကျင့်စဉ် ကျွန်တော် သင်ပေးလာခဲ့ တာ နှစ်နှစ်ရှိပြီ ။ ကျွန်တော်တို့ မွေစကြာတရားတော်ကျင့် တဲ့ သင်သားဟောင်းတွေထဲက တချို့ဟာ မကြာခင် သိဒ္ဓိပွင့် ကောင်း ပွင့် လာမှာဖြစ်တယ် ။ တချို့ ဆိုရင်လဲ ပြည်းပြည်းချင်း တရားအလင်းပွင့်တဲ့ အဖြစ်ကို ဆိုက်ရောက်လာကြတော့မှာဖြစ်တယ် ၊ ရုတ်တရက်ဆိုသလို ဆိုက်ရောက်လာကြမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီစွမ်းအင်တွေ တာပြုလို့ ဟိုတုန်းက မထွက်သလဲ ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်က သင်တို့ ကို တစ်ခါတည်း

အမြင် ကြီးကို ထိုးတင်လိုက်တာ ။ သင်တို့ အနေနဲ့ သာမန်လူတို့ ရဲ့ စိတ်တွေမပျောက်လို့ တယ်ဖြစ်မလဲ ။ မှန်တယ် ။ သင်တို့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးအပုံကြီးတက်လာပြီ။ ဒါပေမယ်လို့ အစွဲအလမ်းတွေ အများကြီးကျန်သေးတယ် ။ ဒါ ကြောင့် သင်တို့ ကို ဒီခွမ်းအင်တွေ မထွက်စေတာ ဖြစ်တယ် ။ သင်တို့ အနေနဲ့ ခုလိုအဆင့် ကို ဖြတ်သန်းလာခဲ့ ကြ ။ တည်ငြိမ်လာကြတဲ့ အခါကျတော့ ။ ဖြည်းဖြည်းချင်း တရားအလင်းပွင့်လာ တဲ့အဖြစ်ကို တမဟုတ်ခြင်း ဆိုက်ရောက်လာကြရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ခုလို ဖြည်းဖြည်းချင်း တရားအလင်းပွင့်လာတဲ့ အခြေအနေမှာ ။ သင်တို့ ဒိဗ္ဗစက္ခု အမြင် ကြီး ပွင့် လာမှာဖြစ်တယ် ။ ခွမ်းအင်တွေ အများကြီး ပေါ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ စင်စစ်ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ တကယ်တမ်း ကျင့် လာတာနဲ့ တပြိုင်နက် ။ ခွမ်းအင်တွေ အများကြီး ပေါ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ခုလောက်မြင့်တဲ့အဆင့် မြင့် ကို သင်တို့ရောက်နေကြပြီ ။ ဒါ ကြောင့် ခွမ်းအင်တွေက တော်တော် ကို များတာ ။ မကြာခင် ကျွန်တော်တို့ သင်သားများစွာတို့ ဟာ ခုလိုအဖြစ်ကို ဆိုက်ကောင်း ဆိုက်လာကြမှာဖြစ်တယ် ။ ပြီးတော့ တချို့ ဆိုရင်လဲ ကျင့် တာ အဆင့် မြင့် မှာ မဟုတ်ဖူး ။ သူတို့ ကိုယ်ပေါ်မှာ ပါလာတာတွေရယ် ။ သူတို့ ခံနိုင်ရည်ရယ်တို့ ရဲ့ ပေါင်းစပ်မှုဟာ ပုံသေဖြစ် တယ် ။ ဒါ ကြောင့် တချို့ အနေနဲ့ အင်မတန်နိမ့် တဲ့ အဆင့် မှာ သိဒ္ဓိပွင့်-ဉာဏ်အလင်းပွင့် လာကြမှာဖြစ်တယ် ။ လုံးလုံးလျားလျား ဉာဏ်အလင်းပွင့်လာကြမှာဖြစ်တယ် ။ ခုလိုလူတွေ ပေါ်လာလိမ့် မယ် ။

ဒီပြဿနာကို ကျွန်တော်ထုတ်ပြောတာ တခြားကြောင့် မဟုတ်ဖူး ။ အဲဒီလို လူမျိုး တစ်နေ့ နေ့ ပေါ်လာတဲ့ အခါ ။ နယ်နယ်ရရမဟုတ်တဲ့ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးအဖြစ် ကြပ်ကြပ်သတောမထားလိုက်ပါလေနဲ့ ဆိုတာကို မှာထားချင်လို့ ဖြစ်တယ် ။ ဒါကျင့် ကြံအားထုတ်ရေးမှာ အင်မတန် လေးနက်တဲ့ ပြဿနာတစ်ရပ် ဖြစ်တယ် ။ ဒီတရားတော်ကြီးနဲ့ အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ပါမှသာ မှန်ပေလိမ့်မယ် ။ သူများခွမ်းအင်တို့ ။ သိဒ္ဓိတို့ ကို တွေ့ ရတဲ့ အခါမျိုးမှာဖြစ်စေ ။ တစ်ခုခုကို တွေ့ ရတဲ့ အခါမျိုးမှာဖြစ်စေ ။ သူ့ နောက်လိုက်မသွားပါလေနဲ့ ။ သူပြောတာကို လိုက်နားမထောင်ပါလေနဲ့ ။ သင်သူ ကို ဒုက္ခပေးရာ ကျလိမ့် မယ် ။ သူ့ အနေနဲ့ ပီတိအစွဲပေါ်လာ မှာ ဖြစ်တယ် ။ အဆုံးကျရင် ဘာမဆို ဆုံးရှုံးကုန်ရ ။ ပိတ်ဆို့ကုန်ရမှာဖြစ်တယ် ။ နောက်ဆုံးကျတော့ ရွမ်းပစ်ကျသွားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ သိဒ္ဓိပွင့် ဖြစ်တဲ့ တိုင်အောင်လဲ ပြန်ကျသွားရမှာဖြစ်တယ် ။ ကိုယ် ကိုကိုယ် ကြပ်မတ်တာ မဟုတ်ရင် ။ တရားအလင်းပွင့် ဖြစ်တဲ့ တိုင်အောင်လဲ ပြန်ကျသွားရမှာပဲ ။ ဘုရားတောင်မှ ကိုယ် ကိုကိုယ် ကောင်းကောင်းမကြပ်မတ်နိုင်ရင် ။ အောက်ကိုကျရသေးတာ ။ သာမန်လူတွေကြားမှာ ကျင့် နေကြတဲ့ သင်တို့ အဖို့ တော့ တယ်ပြောနေစရာ လိုတော့ မလဲ ။ ဒါ ကြောင့် သင် အနေနဲ့ ခွမ်းအင်တွေ တယ်လောက်ပေါ် လာနေနေ-တယ်လောက်သန်လာနေနေ ။ သိဒ္ဓိတွေ တယ် လောက်ကြီးတက်လာနေနေ ။ ကိုယ် ကိုကိုယ် မုချဆတ်ဆတ် ကောင်းကောင်းထိန်းသွားနိုင်မှဖြစ်မယ် ။ ဒီတလော တချို့ ဒီမှာထိုင် နေရင်း ကိုယ်ပျောက်သွားရော ။ မကြာခင် ပြန်ပေါ်လာပြန်ရော ။ အဲဒီလိုပဲပေါ့ ။ ဒီထက်ကြီးတဲ့ သိဒ္ဓိတွေလဲ ပေါ်လာ မှာပဲ

နောင်ကျရင် သင် ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ ။ ကျွန်တော်တို့ သင်သားများအနေနဲ့ ၊ သားတပည့် များအနေနဲ့ ၊  
နောင်ခုလိုအဖြစ်မျိုး ကိုယ် အပေါ်မှာ ပေါ်လာလာ ၊ သူများအပေါ်မှာ ပေါ်လာလာ ၊ သွားကြည်ညိုမနေလေနဲ့ ။  
သွားမက်မနေလေနဲ့ ။ သင် စိတ်လွဲပြီ ဆိုတာနဲ့ တပြိုင်နက် ၊ ကြွပြီသာမှတ်ပေတော့ ၊ ကျွမ်းပစ်ကျရပြီသာ  
မှတ်ပေတော့ ။ သင်ကတောင် သူ့ ထက် မြင့် ချင်မြင့် နေမှာ ၊ သိဒ္ဓိမပေါ်သေးတာ တမည်ပဲ  
ကွာတယ် ။ ယုတ်စွာဆုံး ဒီပြဿနာမှာ သင်ကျသွားရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါ့ ကြောင့် ဒီပြဿနာကို  
ကြပ်ကြပ်သတိချပ်ကြပါလေ ။ ဒီကိစ္စကို ကျွန်တော်တို့ က အင်မတန် အရေးကြီးတဲ့ နေရာမှာ ထားလာပြီ ။  
တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ဒီကိစ္စက အမြန်ပေါ်လာတော့ မှာကိုး ၊ ပေါ်လာတဲ့ အခါ သင်မကိုင်တွယ်တတ်ရင်  
တယ်ဖြစ်မလဲ ။

ကျင့် ကြံသူတို့ အနေနဲ့ သိဒ္ဓိပေါ်လာ ၊ သိဒ္ဓိပွင့် လာတဲ့ အခါ ဖြစ်စေ ၊ တကယ် ကို ဉာဏ်အလင်း  
ပွင့် လာတဲ့ အခါ ဖြစ်စေ ၊ ကိုယ် ကိုကိုယ် တယ်သို့ ဘယ်ညာလို့ သတောထားလို့ မဖြစ်ဖူး ။ သူတို့ မြင်ရတာတွေ  
က သူတို့ အဆင့် ကဟာတွေသာ ဖြစ်တယ် ။ သူတို့ ကျင့် ကြတာ အဲဒီအဆင့် အထိသာ ပေါက်နေကြတာကိုး ။  
တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် သူတို့အသိတရားက အဲဒီအထိသာ ပေါက်နေကြတာကိုး ၊ သူတို့စိတ်ရည်စိတ်သွေးက  
အဲဒီအထိသာ ပေါက်နေကြတာကိုး ၊ သူတို့ဉာဏ်ပညာကလဲ အဲဒီအထိသာ ပေါက်နေကြတာကိုး ။ ဒါ့ ကြောင့်  
မိမြင့်တဲ့ အဆင့် ကဟာတွေကို ယုံချင်မှယုံမှာ ။ မယုံကြလို့ လဲ ၊ မိမိတို့ တွေ နေမြင်နေကြရတွေကမှ အကြွင်းမဲ့  
ဖြစ်တာလို့ ထင်နေကြ ၊ ဒါတွေပဲပေါ့လို့ ထင်နေကြမှာဖြစ်တယ် ။ တယ်ဟုတ်ပါ့ မလဲ ၊ အဝေးကြီးလို့သေးတာပေါ့။  
ခုလိုဖြစ်ရတာကတော့ သူ့ တို့အဆင့်က အဲဒီလောက်အထိသာရှိပေတာကိုး ။

လူတချို့ဟာ ဒီအဆင့် မှာ သိဒ္ဓိပွင့် ကြတော့ မှာ ဖြစ်တယ် ။ ထပ်ကျင့်လည်း တက်နိုင်မှာ  
မဟုတ်တော့လို့ ဒီအဆင့် မှာပဲ သိဒ္ဓိပွင့် ၊ ဉာဏ်အလင်း ပွင့်ကြရတော့မှာ ဖြစ်တယ် ။ နောင်ကျင့် ကြံပေါက်  
မြောက်ကြမဲ့ သူများအနက် ၊ တချို့ က လောကီတွင်း ကျင့် နည်းကလေးများအရ ဉာဏ်အလင်းပွင့် လာကြမှာ  
ဖြစ်သလို ၊ တချို့ က မတူတဲ့ အဆင့် တွေမှာ ဉာဏ်အလင်း ပွင့် လာကြမှာ ဖြစ်တယ် ။ တချို့ ကတော့  
မဂ်ဖိုလ်အဆင့် တို့ မှာ တရားအလင်းရလာကြမှာဖြစ်တယ် ။ မဂ်ဖိုလ်အဆင့် မှာ တရားအလင်းရမှ အမြင့် ဆုံး  
ဖြစ်တယ် ။ သူတို့ အနေနဲ့ အဆင့် အသီးသီးမှာပဲ မြင်နိုင်လာကြ ၊ ပေါ်လွင်နိုင်လာကြမှာဖြစ်တယ် ။ လောကီတွင်း  
ကျင့် နည်းကလေးများအရ အနိမ့် ဆုံးအဆင့် မှာ သိဒ္ဓိပွင့် ဉာဏ်အလင်းပွင့် သူများအနေနဲ့ လဲ ၊ ဟင်းလင်းပြင်တချို့  
၊ ဉာဏ်တော် ရှင်တချို့ ကို တွေ့ မြင်နိုင်ကြမှာ ဖြစ်တယ် ။ သူတို့နဲ့-ဆက်ဆံနိုင်ကြမှာဖြစ်တယ် ။ အဲလိုအခါကျရင်  
သင် အနေနဲ့ ကိုယ် ကိုကိုယ် ဟုတ်လှပြီဆိုပြီး အကြည်နိုက်မနေလေနဲ့။ လောကီတွင်း ကျင့် နည်းကလေးတွေအရ  
အဆင့် နိမ့် မှာ သိဒ္ဓိပွင့် တာ ၊ မဂ်ဖိုလ်အဆင့် မရောက် နိုင်ဖူး ။ ဒါကတော့ ကျိန်းသေပေါ့ ။ ဒီတော့ တယ် နဲ့  
လုပ်ပါ့ မလဲ ။ သူ့ အနေနဲ့ ဒီအဆင့် မှာပဲနေ နေရမှာ ဖြစ်တယ်။ နောင်အဆင့် မြင့် ကို ဆက်ကျင့် ဖို့ ဆိုတာက

နောက်ကိစ္စဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ ကျင့် တာဒီအဆင့် အထိပဲ ပေါက်နိုင်လေတော့ ကာ ၊ သိဒ္ဓိမပွင့် ပဲ နေလို့  
 တာလုပ်မလဲ ။ ကျင့် တာ တက်မှမတက်နိုင်တော့ ပဲကိုး ၊ ဒါ ကြောင် သိဒ္ဓိပွင့် ရတော့ မှာပေါ့ ။  
 အဆုံးတိုင်နေမှကိုး ။ ခုလိုလူမျိုးတွေ အများကြီး ပေါ်လာလိမ့် မယ် ။ တယ်လိုအခြေအနေမျိုး ပေါ်လာလာ ၊  
 စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို မုချကောင်းကောင်းထိန်းရမယ် ။ တရားတော်အတိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ပါမှသာ  
 တကယ် ကို မှန်မှာ ။ သင် ခွမ်းအင်ဖြစ်ဖြစ် ၊ သင် တန်ခိုးပွင့် တာ ဖြစ်ဖြစ် ၊ တရားတော်ကျင့်ရင်း  
 ရလာတာဖြစ်တယ် ။ တကယ်လို့ သင်က တရားတော်ကို သာမညနေရာမှာထားပြီး ၊ သင် သိဒ္ဓိကို အရေးကြီး တဲ့  
 နေရာမှာထားရင် ဖြစ်စေ ၊ ဉာဏ်အလင်းပွင့် သူတို့ အနေနဲ့ ကိုယ့် ဒီအမြင် ဟိုအမြင်က မှန်တယ်လို့ ထင်ရင်ဖြစ်စေ၊  
 ကိုယ့် ကိုကိုယ် တော်လှပြီ ၊ တရားတော်ထက် သာပြီလို့ ထင်နေရင် ဖြစ်စေ ၊ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ သင်တော့  
 အောက်ကိုကျစပြုပြီသာ မှတ်ပေတော့ အန္တရာယ်များပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ မဟန်သည်ထက် မဟန်တော့ မူးလို့  
 သာ မှတ်ပေတော့ ။ အဲဟိုအခါကျ ရင် သင်တော့ တကယ် ကို ဒုက္ခများပြီသာ မှတ်ပေတော့ ၊ အဟောသိကံ  
 ဖြစ်ကုန်ရမှာ ။ လုပ်တာမဟုတ်ရင် ဂွမ်းထိုးမှောက်ရန်ကျသွားရမှာ ၊ ကျင့် ထားတာတွေ အဟောသိကံ  
 ဖြစ်ကုန်ရမှာ ။

ကျွန်တော်ပြောထားရဦးမယ် ၊ ကျွန်တော် ဒီစာအုပ်ပါ အကြောင်းအရာတွေဟာ သင်တန်းတချို့  
 မှာ ကျွန်တော်ပြောခဲ့ တာတွေကို နုပေါင်းထားတာဖြစ်တယ် ။ အကုန်ကျွန်တော်ပြောတာချည်းဖြစ်တယ် ၊ အခွန်း  
 တိုင်း-အခွန်းတိုင်း ကျွန်တော်ပြောတာချည်းဖြစ်တယ် ၊ အသံသွင်းကြိုးခွေကနေ တစ်လုံးချင်း-တစ်လုံးချင်း  
 ထုတ်ယူ ၊ တစ်လုံးချင်း-တစ်လုံးချင်း ကူးယူထားတာ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော် သားတပည့် နဲ့ သင်သားတို့ က  
 ကျွန်တော် ကို ကူပြီး ၊ အသံသွင်းကြိုးခွေကနေ ကူးယူထားတာ ဖြစ်တယ် ။ ပြီးမှ ကျွန်တော်က တစ်ခေါက်ပြီးတစ်  
 ခေါက် စိစစ်ပြင်ဆင်ထားတာဖြစ်တယ် ။ အကုန် ကျွန်တော် တရားချည်းဖြစ်တယ် ၊ ကျွန်တော်ဟောတာ  
 ဒီတရားပေါ့ ။

# သတ္တမ ပို့ချချက် သက်သတ်ပြဿနာ

သက်သတ်ပြဿနာဟာ အင်မတန် အာရုံခံထက်တဲ့ ပြဿနာ ဖြစ်တယ် ၊ တရားကျင့် သူတွေ အပေါ် ကျွန်တော်တို့ တောင်းဆိုတာကလဲ တင်းကျပ်တယ် ။ တရားကျင့် သူမှန်ရင် သက်သတ်လို့ မဖြစ်ဖူး ။ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းဖြစ်ဖြစ် ၊ “တောက်” ဂိုဏ်းဖြစ်ဖြစ် ၊ ဆန်းကျယ်ကျင့် ခင်ဂိုဏ်းဖြစ်ဖြစ် ၊ ဘယ်ဂိုဏ်းပဲ ဖြစ်ဖြစ် ၊ တရားမှန် ကျင့် ခင်မှန်ရင် ဒီပြဿနာကို အင်မတန် ကို အကြွင်းမဲ့ အဖြစ် သဘောထားကြတာချည်းပဲ ၊ သက်သတ်တာကို ရှောင်ရမှာချည်း ဖြစ်တယ် ၊ ဒီအချက်ကတော့ ကျိန်းသေတယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သက်သတ်တဲ့ နောက် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ပြဿနာ ကြီးလွန်းလို့ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ အသေးစိတ် ပြောပြမှဖြစ်မယ် ။ သက်သတ်ခြင်းဆိုတာ ၊ ကနဦး ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ အဓိကအားဖြင့် လူသတ်တာကို ဆိုလိုတာ ၊ အကြီးလေးဆုံးပေါ့ ။ နောက်ပိုင်းကျတော့ ၊ ကြီးတဲ့သက်ရှိတွေ ၊ တိရစ္ဆာန်ကြီးတွေကိုရော ၊ နဲနဲကြီးတဲ့ သက်ရှိတွေကိုပါ အင်မတန် အရေးထားလာကြတာဖြစ်တယ် ။ ကျင့်ကြံလောကအနေနဲ့ သက်သတ်ပြဿနာကို ဘာပြုလို့ တစ်လျှောက်လုံး ခုလောက်အရေးထားလာခဲ့ ရသလဲ ။ အရင်က ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ ခုလိုပြောခဲ့ ကြတယ် ၊ မသေသင် မသေထိုက်ပဲ အသတ်ခံရရင် ၊ အထီးကျန်မိညာဉ်နဲ့ ခိုကိုးရာမဲ့ သရဲတွေဘဝကျ ရောက်ကုန်ရရောတဲ့ ။ အရင်က ပြောကြတဲ့ သပိတ်သွတ်ခြင်းဆိုတာ ဒီအသက်မိညာဉ်တွေကို ရည်စူးတာတဲ့ ။ သပိတ်မသွတ်ရင် ၊ ဒီအသက်မိညာဉ်တွေ ခမ္မာစားရမဲ့သောက်ရမဲ့ ဘဝကျရောက်ရပြီး အင်မတန်အင်မတန်ကို အတိဒုက္ခ ရောက်ကြရမှာတဲ့ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ထဲမှာ ခုလိုပြောလာခဲ့ ကြတာဖြစ်တယ် ။

ကျွန်တော်တို့ ပြောပြမယ် ။ လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ တခြားလူတစ်ယောက်အပေါ် မကောင်းတာ လုပ်ရင် ၊ အဲဒီလူဟာ သူခော်ကားတဲ့ လူကို ပါရမီကုသိုလ်တော်တော်များများကို လျော်ကြေးအဖြစ် ပေးရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါက ယေဘုယျအားဖြင့် သူများဥစ္စာအပိုင်စီးတာမျိုးကို ပြောတာ ။ ဒါပေမယ့်လို့ အသက်တစ်ချောင်း ကို-တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ဖြစ် ၊ ဒိပြင်သတ္တဝါဖြစ်ဖြစ် တစ်ခါတည်း ဇီဝိန်ချုပ်ပစ်လိုက်တဲ့အခါ ၊ ကံကြွေးဝင့်ကြွေး တွေတော်တော်ကို တင်လာမှာဖြစ်တယ် ။ သက်သတ်ခြင်းဆိုတာ အရင်က လူသတ်တာကို ပြောတာ ၊ တင်လာ တဲ့ ကံကြွေးဝင့်ကြွေးက အတော်ကိုကြီးမှာ ။ ဒိပြင်သက်ရှိခန္ဓာတွေ သတ်တာလဲပေါ့ တာမဟုတ်ဖူး ။ တော်တော် ကြီးတဲ့ ကံကြွေးဝင့်ကြွေးတွေ ချက်ချင်းလက်ဝင်းတင်လာမှာ ။ အထူးသဖြင့် ကျင့်ကြံသူတို့ အဖို့ဆိုရင် ပိုဆိုးတာပေါ့ ။ ကျင့်ကြံသူတို့ ကျော်ဖို့ အတွက် ၊ ကျင့်ကြံရေးဖြစ်စဉ်က အဆင်တိုင်းမှာ တေးဒုက္ခကလေးတွေ စီစဉ်ပေးထားတယ် ။ ဒါတွေက အကုန်သင်ကိုယ်၌ရဲ့ ကံကြွေးဝင့်ကြွေးတွေချည်းဖြစ်တယ် ။ သင်ကိုယ်၌ရဲ့ တေးဒုက္ခတွေချည်း ဖြစ်တယ် ၊ မတူတဲ့ အဆင် တွေမှာ ခုလိုစီစဉ်ပေးထားတာကတော့ တခြားကြောင့် မဟုတ်ဖူး ။

သင်အနေနဲ့ ရှေ့တက်လှမ်းနိုင်စေဖို့အတွက် ဖြစ်တယ် ။ သင်အနေနဲ့သာ စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက်လာနိုင်မယ် ဆိုရင် ၊ ကျော်သွားနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ ၊ တစ်ခါတည်းဆိုသလို ခုလောက်ကြီးတဲ့ ကံကြွေးဝင်ကြွေး ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အခါ ၊ သင်တယ် နဲ့ လုပ်ကျော်ပါ့မလဲ ။ သင်စိတ်ရည်စိတ်သွေးအဆင်လောက်နဲ့ သာဆိုရင် ၊ သင်အလျှင်းကို ကျော်နိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒီတော့ သင်အနေနဲ့လုံးလုံးကို ကျင့်လို့ မရတဲ့ အဖြစ်မျိုးကျရောက် ကောင်းကျရောက်ရမှာ ဖြစ်တယ် ။

အကြင်သူတစ်ယောက်မွေးတဲ့အခါ ၊ ဒီခဏ္ဍာဝဠာ ဟင်းလင်းပြင်က တစ်စုံတစ်ခုသော အတိုင်း အတာအတွင်းမှာ ၊ အကြင်သူများစွာတို့ လဲ တပြိုင်တည်း မွေးလာကြတာကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့ ရတယ် ။ သူနဲ့ တစ်ပုံတည်း ၊ နာမည်ကလဲ အတူတူပဲ ၊ လုပ်တာတွေကလဲ ထူးမခြားနား ။ ဒါ့ ကြောင့် သူတို့ကို သူ့သက်ရှိ တစ်ခုလုံးရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်လို့ ဆိုနိုင်တယ် ။ ဒီနေရာမှာ ပြဿနာတစ်ရပ် ပေါ်နေတာက ၊ တကယ်လို့ ဒီအထဲက သက်ရှိတစ်ခု (ဒီပြင် တိရစ္ဆာန်ကြီးတို့ရဲ့ သက်ရှိတွေလဲ အတူတူပေါ့ ) ရုတ်တရက် သေသွားပြီ ဆိုပါ တော့ ။ ဒီပြင်ဟင်းလင်း ပြင်တွေက “သူ” တွေကတော့ နဂိုအသက်ဖြစ်စဉ် မဆုံးသေးလို့ ၊ ရှေ့ ဆက်ပြီး နှစ်ပေါင်း များစွာ ရှင်နေကြရဦးမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ သေသွားတဲ့ ဒီလူဟာ ခိုကိုးရာမဲ့အဖြစ်ကို ကျရောက်ရပြီး ခဏ္ဍာဝဠာ ဟင်းလင်းပြင်ထဲမှာ လွင့်ပျောက်နေရမှာ ဖြစ်တယ် ။ အရင်က ပြောကြတာကတော့ အထီးကျန်မိညာဉ်နဲ့ ခိုကိုးရာမဲ့ သရဲများတဲ့။ သူတို့ခမျာ ခားရမဲ့ ၊ သောက်ရမဲ့ဘဝမှာ ဆင်းရဲဒုက္ခအပေါင်းကို ခါးခါးသီးသီး မချိမဆံ့ခံကြ ရရှာတယ်တဲ့။ အဲဒီလို ဖြစ်လိမ့် မယ်ထင်ပါရဲ့ ။ သူ့ အနေနဲ့ ကြောက်စရာ ကောင်းလှတဲ့ အဖြစ်မျိုး ဆိုက်နေတာကို ကျွန်တော်တို့ အပ်ကျမတ်ကျ တွေ့နေရတာကတော့အမှန်ပါ။ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်အသီးသီးက “သူ” တွေ ကိုယ်စီကိုယ်စီ ဘဝခရီး ဆုံးကြတဲ့ အထိ ၊ သူ့ ခမျာ ဆင်းရဲပင်ပန်းကြီးစွာ ခောင် သွားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ အဲဒီတော့မှ မိမိတို့တည်းချကြရမဲ့ခခန်းကို အတူရှာနိုင်မှာဖြစ်တယ်။ ခောင်ရတဲ့အချိန်ကြာလေ၊ သူ့ခမျာဆင်းရဲ ဒုက္ခရောက်ရ လေပေါ့ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ရလေ၊ အဲဒီလိုနာကြည်းခါးသီးမှုတွေကို ဖြစ်စေတဲ့အကုသိုလ်တွေ ဟာလဲ သတ်ဖြတ် သူတို့ကိုယ်ပေါ်ကို အတောမသတ်ရောက်ကုန်ရပါလေရော။ အကုသိုလ်ဝင်ကြွေးတွေ ဘယ်လောက်များတိုးလာ လိုက်မလဲဆိုတာ သင်စဉ်းစားကြည့်လေ ။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ စွမ်းအင်နဲ့ခုလိုတွေ့ ကြရတာဖြစ်တယ် ။

ခုလို အခြေအနေတစ်ရပ်ကိုလဲ ကျွန်တော်တို့ တွေ့ကြရတယ် ။ လူတစ်ယောက်မွေးလာတဲ့အခါ ၊ သီးခြား ထူးခြားဖြစ်တဲ့ ဟင်းလင်းပြင်တစ်ခုမှာ ၊ သူ့ဘဝတစ်သက်တာရှိနေပြီး ဖြစ်တာကို တွေ့ရတယ် ။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ၊ ဘယ်အရွယ်ရောက်ရင် ဘာတွေလုပ်ရမယ်ဆိုတာ အကုန်ရှိနေပြီးသားတဲ့ ။ ဘယ်သူက စီစဉ်တာလဲ ။ မိုပြီးတော့ အဆင်မြင်တဲ့ သက်ရှိက လုပ်တာဖြစ်တယ်ဆိုတာ ရှင်းနေတာပေါ့ ။ ဆိုပါနို့ ။ ကျွန်တော် တို့ သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ၊ သူဖွားမြင်လာတဲ့ အခါ ၊ အိမ်မှာသူရှိတယ် ၊ ကျောင်းမှာသူရှိတယ် ၊ ကြီးလာတော့ဌာနမှာ သူရှိတယ် ။ သူ့အလုပ်ကတစ်ဆင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းက အဖက်ဖက်နဲ့ အဆက်အသွယ် ရကြ

တယ် ။ တနည်းဆိုတော့ ၊ လူ့အဖွဲ့ အစည်းတစ်ခုလုံးကို ခုလိုအကွက်ကျကျစီမံခန့်ခွဲပြီး ဖြစ်နေတာပေါ့ ။ ဒါပေမယ့် လို့ သက်ရှိတစ်ခုအနေနဲ့ နဂိုစဉ်ထားတဲ့အတိုင်း မဟုတ်ပဲ ရုတ်တရက်သေဆုံးသွားရတယ် ဆိုပါတော့ ။ ခုလိုအခြေအနေ ရုတ်တရက်ပြောင်းခြင်း ၊ အစီအစဉ်ပျက်ခြင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ ဒီငြိုလှဲကောင်ကို အဆင်မပြေ သက်ရှိက ချမ်းသာပေးမှာ မဟုတ်ဖူး ။ တဆိတ်စဉ်းစား ကြည့်ပါ ၊ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့က တရားသမားပီပီ အဆင်မပြေရောက်အောင် ကျင့်နေကြတာ မဟုတ်လား ။ အဆင် မြင်သက်ရှိက သတ်ဖြတ် သူကို ချမ်းသာခွင့် ပေးမှာ မဟုတ်လေတော့ ၊ ဒီလူဟာ ကျင့်နိုင်ဦးမှာတဲ့လား ။ တချို့ လူတွေရဲ့ ဆရာသခင်တွေဟာ ဒီကိစ္စကို စီမံခန့်ခွဲတဲ့ အဆင်မပြေ သက်ရှိကိုတောင်မယှဉ်နိုင်ဖူး ။ ဒါကြောင့် သူ့ဆရာသခင်လဲတစ်ပါတည်း ဘေးသင့်ရမှာ ၊ အောက်အဆင့်ကို ချစ်ခင်ရမှာဖြစ်တယ် ။ သင်စဉ်းစားကြည့်လေ ၊ ဒါရိုးရိုးပြဿနာလားလို့ ။ ဒါကြောင့် ခုလိုဟာမျိုး လုပ်မိရင် ကျင့် ကြံဖို့ ဆိုတာ သိပ်ခက်မှာ ။

မွေ့ကြာတရားတော်ကျင့်တဲ့ သင်သားတွေထဲမှာ၊ စစ်ဖြစ်တုန်းက စစ်တိုက်ဖူးသူတွေပါ ကောင်းပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီစစ်ဆိုတာ နက္ခတ်ခြင်းရာတစ်ခုလုံး ပြောင်းလဲမှုကြီးကနေ ဆောင်ကြဉ်းပေးလာတဲ့ အခြေအနေတစ်ရပ်ဖြစ်တယ်။ သင်ဟာ အဲဒီအခြေအနေထဲက အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုသာ ဖြစ်တယ်။ နက္ခတ်ခြင်း ပြောင်းလဲမှုကြီးအောက်မှာ လူတွေဝင်မခွမ်းဆောင်ကြရင် ၊ သာမန်လူတို့ရဲ့လူ့ အဖွဲ့အစည်းကို အခြေအနေတစ်မျိုး ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်မှာ မဟုတ်ဖူး။ နက္ခတ်ခြင်းရာပြောင်းလဲမှုလို့ ဆိုနိုင်မှာလဲ မဟုတ်ဖူး ။ အဲဒီကိစ္စတွေဟာ ပြောင်းလဲမှုကြီးနဲ့ အတူ လိုက်ပြောင်းနေတာမို့ ၊ သင်ကိုချည်း လုံးလုံးအဆိုးဆိုလို့ မဖြစ်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာ ပြောနေတာက၊ မိမိတို့အနေနဲ့တစ်ခုခု ရယူဖို့အတွက်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်ကျိုးအတွက်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ့်ကိုထိခိုက်လာ မှာမိုးလို့ အတွက်ဖြစ်စေ ၊ ဒုစရိုက်တမင်ကျူးလွန်ရာကနေ ပေါ်လာရတဲ့ ကံကြွေးဝင့်ကြွေးတွေကို ဆိုလိုတာ ဖြစ်တယ် ။ အာကာပြင်ကြီးတစ်ခုလုံး ပြောင်းလဲမှုတို့ ၊ လူ့ အဖွဲ့အစည်းအခြေအနေ ပြောင်းလဲမှုကြီးတို့နဲ့ ပတ်သက်တာမျိုး တွေကတော့ သင်တို့ နဲ့မဆိုင်ဖူးပေါ့။

အသက်သတ်ခြင်းဟာ ကြီးမားတဲ့ အကုသိုလ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာစေမှာ ဖြစ်တယ် ။ တချို့ က တွေးကောင်းတွေးတော့ မယ် ၊ “အသက်သတ်လို့မဖြစ်တူးဆိုတော့ ငါက အိမ်မှာထမင်းချက်ရတာ ။ ငါမသတ်ရင် အိမ်ကလူတွေ ဘာစားမလဲ ” လို့။ အသေးစိတ် အတိအကျ ပြဿနာက ကျွန်တော်အရေးမဟုတ်ဖူး၊ ကျွန်တော် က ကျင့် သူတို့ ကို တရားပြပေးနေတာ ။ သာမန်လူတွေကို ဘယ်သို့ တယ်ပုံ နေကြထိုင်ကြလို့ ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် လျှောက်ပြောနေတာ မဟုတ်ဖူး ။ အသေးစိတ် ပြဿနာကို ဘယ်လိုကိုင်တွယ်ရင် ကောင်းမလဲဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ တရားတော်နဲ့ ချိန်ဆကြည့် ကြပေါ့ ။ ဘယ်လိုလုပ်တာ ကောင်းမယ်ထင်ရင် ဘယ်လိုလုပ်ကြပေါ့ ။ သာမန်လူတွေဆိုတာ သူတို့ လုပ်ချင်တာကို လုပ်နေကြတာ ၊ ဒါက သာမန်လူတို့ ရဲ့ ကိစ္စဖြစ်တယ် ။



လူတိုင်းလူတိုင်း တကယ်တမ်း ကျင့်ကြံတို့ ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ပူး။ ကျင့်ကြံသူတို့ အနေနဲ့ ကတော့ စည်းကမ်းကြီး ကြာမှ တော်မယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဒီမှာ ကျွန်တော်က ကျင့်သူတို့ကို ပြောပြနေတာ။

လူတွေ ၊ တိရစ္ဆာန်တွေ သာမက ၊ အပင်တွေလဲ အသက်ရှိကြတာပဲ။ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်တွေ မှာ ဘယ်လိုရုပ်ဝတ္ထုမျိုးမဆို မိမိတို့ ရဲ့ အသက်ကို ပြုနိုင်ကြတယ်။ သင် ဒိဗ္ဗစက္ခုအနေနဲ့ မွေစက္ခုအာရုံ အဆင် ထိအောင် ပွင့် လာတဲ့ အခါကျရင် ၊ ကျောက်ခဲတို့ ၊ နံရံတို့ အပါအဝင် အရာခပ်သိမ်းတို့ က သင်နဲ့ စကားစမြည် ပြောလားဆိုလား ၊ နှုတ်ဆက်လား ပြုလား ပြုလာကြတာကို တွေ့ လာရမှာ ဖြစ်တယ်။ “ ကျုပ်တို့ စားနေ ကြတဲ့ ရိက္ခာတွေ ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေလဲ အသက်ရှိနေကြတယ်။ ပြီးတော့ အိမ်ထဲမှာလဲ ယင်တွေ ၊ ခြင်တွေ ရှိနေ ကြတယ်။ ဘယ် နဲ့ လုပ်ပါ့ မလဲ ” လို့ တချို့ က တွေးကောင်းတွေးကြလိမ့် မယ်။ “ နွေတက် အကိုက်ခံ ရတာ မသက်သာလိုက်တာ ။ ပြီးတော့ ငြိမ်ချက်သားကောင်းစွာစိမ်ပြေနေပြေပြေကိုက်နေတာမျိုးကို ငုတ်တုတ်ထိုင်ကြည့် နေရဦးမှာ ။ အစားအစာတွေအပေါ် ယင်ကောင်တွေ နားနေတာမျိုးဆိုရင်လဲ ၊ ညစ်ပတ်က ညစ်ပတ်သနဲ့ ၊ ရိုက်လို့ ကလဲ မဖြစ် ” တဲ့။ ကျွန်တော်ပြောမယ်။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ အသက်တစ်ချောင်းကို အကြောင်းမဲ့ သက်သက် သတ်ချင်သလို သတ်လို့ မဖြစ်ပူး။ ဒါပေမယ့်လို့ လဲ ခိုးရိမ်လွန်တဲ့ သူတော်ကောင်း အဖြစ်မျိုးလဲ မကျရောက်သင့် ပူး။ အဲဒီလို အသေးအမွှေကလေးတွေမှာချည်း အာရုံရောက်နေရင် ၊ လမ်းလျှောက်တောင် ပုရွက်ဆိတ်နင်း မိမှာ ခိုးလို့ လွှားလျှောက်နေရမှာ။ ကျွန်တော်မေးချင်တယ် ၊ သင်အသက်ရှင်နေရတာ မပင်ပန်းပေပူး လားလို့။ ဒါလဲ အခွဲအလမ်းပဲ မဟုတ်လား ။ သင်လွှားလွှားတဲ့ အခါ ၊ ပုရွက်ဆိတ်ကိုတော့ မနင်းမိပါပူးတဲ့ ။ ဒါပေမဲ့ သင် ခြေဖဝါးအောက်မှာ ဇီဝိန်ချုပ်ကုန်ရမဲ့ အကူဇီဝရုပ်တွေကတော့ နည်းမှာမဟုတ်ပူး ။ မျိုးပွားတို့ ၊ ပိုးမွှားတို့ အပါအဝင်လောကဓာတ်ငယ်ရှိ ပိုသေးငယ်တဲ့ သက်ရှိတွေဆိုရင်လဲ ၊ သင်ခြေဖဝါးအောက်မှာ သေကုန် ရတာ နည်းမှာမဟုတ်ပူး ။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ရှင်မနေကြနဲ့တော့ ။ ကျွန်တော်တို့က ခုလိုလူမျိုး လုပ်မှာ မဟုတ်ပူး ။ ဒီလိုဆို ဘယ်ကျင့် လို့ ရမလဲ ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ပစာနအချက်အပေါ် အာရုံကပ်ပြီး ၊ ထည်ထည်ခန့်ခန့် ဝင်ဝင် ပပကျင့် သွားမှ တော်မယ် ။

ကျွန်တော်တို့ လူတွေအနေနဲ့ အသက်ရှင်နေထိုင်ကြရာမှာ ၊ လူ့ နေရေးထိုင်ရေးကို ထိန်းသိမ်းပိုင် ခွင့် ရှိကြတယ်။ ဒါ့ကြောင့် အနေအထိုင် ပတ်ဝန်းကျင်ဟာလဲ လူ့ ဘဝနဲ့ လျော်ညီရမှာ ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ အသက်တွေကို တမင်ဒဏ်ရာ အနာတရ ဖြစ်စေအောင် လုပ်တာမျိုးတို့ ၊ သတ်ဖြတ်တာမျိုးတို့ ကို ရှောင်ရမယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ ဒီကိစ္စအသေးအမွှေကလေးတွေအတွက်နဲ့ ခြေချုပ်ချစ်လွန်းရာကျနေလို့ လဲ မဖြစ်သေး ပူး။ ဥပမာ-ဟင်းသီးဟင်းရွက်တို့ ၊ နိုက်ကြပျိုးကြတဲ့ ရိက္ခာတို့ ဟာ အကုန်သက်ရှိတာတွေချည်းပဲ ။ သူတို့ လဲ အသက်ရှိတာပဲဆိုပြီး ကျွန်တော်တို့ မစားပဲ မသောက်ပဲ နေလို့ ဖြစ်မလား ။ ဘယ်ဖြစ်မလဲ ။ တရားဘယ် နဲ့ လုပ် ကျင့် မလဲ ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ဥပေက္ခာ သဘောထားသင့်တယ် ။ ဆိုပါတော့ လမ်းလျှောက်နေရင်း

ပုဂ္ဂိုလ်တို့၊ ဖိုးကောင်တို့ သင့် ခြေထောက်အောက် ရောက်လာပြီး အနင်းခံကြရ  
သေကုန်ကြရရောတဲ့။ ။ ယင်းတို့အနေနဲ့ သေနေ့စေ့လို့ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မှာ ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သူ့ ကိုသင်က  
တမင်အန္တရာယ်ပြုတာမှ မဟုတ်ပဲဟာ ။ ဇီဝပေဒနဲ့ ဒိပြင်အဏုဇီဝရုပ်တို့ မှာလဲ ဇီဝလက္ခဏာညီမျှရေးပြဿနာ  
ရှိနေတာပဲ ။ များလွန်းအား ကြီးလို့ရှိရင်လဲသောင်းကျန်းလာမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့  
ထည်ထည်ခန့်ခန့်တင်တင် ပပကျင့်သွားကြဖို့လိုတယ် ။ အိမ်ထဲမှာ ယင်တွေခြင်တွေ ရှိနေရင် ။  
မောင်းထုတ်ပစ်ပေါ့ ။ ဇာအကာပြတင်း ပေါက်တို့ ။ သံဆန်ခါပြတင်းပေါက်တို့ တပ်ထားပေါ့ ။ ဒါပေမယ့်လို့  
တစ်ခါတစ်လေ မောင်းထုတ်လို့ မရတဲ့ အခါမျိုးမှာ ရိုက်သတ်မိရင်လဲရှိစေတော့ပေါ့။ လူနေတဲ့  
ဟင်းလင်းပြင်မှာ ယင်းတို့က လူကိုကိုက်မယ် ။ ဒုက္ခပေး မယ်ဆိုတော့ မောင်းထုတ်ရတော့မှာပေါ့ ။  
မောင်းထုတ်လို့ မရသော် လူကိုကိုက်နေတာကို ကြည့်နေလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ ။ သင်က ကျင့် ကြံသူဆိုတော့  
မကြောက်ဖူး ။ ခုခံအား ရှိနေတာကိုး ။ သင့် အိမ်သားတွေကတော့ မကျင့်ဖူး ။ သာမန်လူတွေ ။ ပြီးတော့  
ကူးစက်ရောဂါ ပြဿနာလဲ ရှိနေတယ် ။ ကလေးတွေ မျက်နှာမှာ ကိုက်နေတာကိုလဲ ကြည့် နေလို့ မဖြစ်ဖူး ။

ပမာတစ်ခုပြရရင် ။ ရှင်တော်သကျမုနိအနေနဲ့စောစောပိုင်းမှာတုန်းက ခုလိုအဖြစ်အပျက်တစ်ခု  
ရှိခဲ့ဖူးတယ် ။ တစ်နေ့မှာ ရှင်တော်သကျမုနိရေချိုးမလို့ ။ သစ်တောထဲမှာ သူ့ သားတပည့်ကို ရေချိုးစည်  
သွားသန့်စင်ခိုင်းတယ် ။ သားတပည့် အနေနဲ့ဟိုရောက်လို့ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ။ စည်ထဲမှာ ဖိုးကောင်ကလေးတွေ  
အောနေတာကို တွေ့ ရတယ် ။ ရေချိုးစည်ကို သန့် စင်ရင် ဖိုးတွေသေကုန်မှာ ဖြစ်တယ် ။ သားတပည့်က  
ပြန်လာပြီး ။ “စည်ထဲမှာ ဖိုးတွေချည်းပဲတုရား” လို့ လျှောက်တယ် ။ ရှင်တော်သကျမုနိက သူ့ ကိုကြည့် မနေပဲ ။  
“ရေချိုးစည်ကို သင်သွားပြီး ဆေးချေ ” လို့ ပြောလိုက်တယ် ။ တပည့်လဲ ရေချိုးစည်ဆီ ပြန်ရောက်တဲ့ အခါ ။  
အခက်ကြုံနေတယ် ။ စည်ကို ဆေးလို့ရှိရင် ဖိုးတွေသေကုန်မှာကိုး။ ဒါနဲ့ စည်အနားမှာ ဟိုလျှောက်လိုက်-  
ဒီလျှောက်လိုက်နဲ့ တစ်ပတ် လောက်ပတ်မိတဲ့ အခါ ။ ပြန်သွားပြီး လျှောက်ပြန်တယ် ။ “ဆရာသခင်တုရား ။  
စည်ထဲမှာ ဖိုးတွေချည်းပဲ ။ စည်ကိုဆေးရင် ဖိုးတွေသေကုန်မှာ ” တဲ့။ ။ ရှင်တော်သကျမုနိက သူ့ ကိုကြည့် ပြီး ။ “သင်  
ကို ငါဆေးခိုင်းတာက ရေချိုးစည်လေ ” လို့ ပြောလိုက်တယ် ။ သားတပည့်လဲ တမဟုတ်ချင်းသတောပေါက်ပြီး ။  
ရေချိုးစည်ကို သွားပြီးသန့် စင်လိုက်တယ် ။ ဒီကိစ္စက ဘာကိုပြနေသလဲဆိုရင် ။ ဖိုးတွေရှိနေတာနဲ့ ကျွန်တော်တို့  
ရေတောင်မချိုးပဲနေလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ ။ ခြင်တွေရှိနေတာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ တခြားပြောင်းနေကြဖို့ ဆိုတာလဲ  
ဘယ်ဖြစ်မလဲ ။ ရိက္ခာတွေလဲ အသက်ရှိလို့ ။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေလဲ အသက်ရှိလို့ ။ ကျွန်တော်တို့ မစားပဲ  
မသောက်ပဲနေကြ လည်ပင်းကို ကြိုးနဲ့စည်းထားကြလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ဒီဆက်စပ်နွယ်  
မှုကိုနစ်နာအောင် ထိန်းပေးပြီး ။ ထည်ထည်ခန့်ခန့်တင်တင်ပပကျင့် သွားသင့်တယ် ။ အသက်တွေကို တမင်  
အန္တရာယ်မပြုရင်ပြီးတာပဲ ။ ပြီးတော့ လူတွေအနေနဲ့နေရေးထိုင်ရေး ဟင်းလင်းပြင်တို့ ။ အသက်ရှင်ရပ်တည်ရေး

အချက်အလက်တို့ ရှိဖို့ လိုတယ် ။ ဒါတွေကို ထိန်းသိမ်းသွားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ လူတွေအနေနဲ့ လည်း မိမိတို့ အသက်တို့၊ ပုံမှန်ဘဝတို့ ကို ထိန်းသိမ်းသွားရမှာကိုး ။

အရင်က အစိုးကျင့် ခင်ဆရာ အရေခြုံတချို့က ဘယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ ၊ လဆန်းတစ်ရက် နေ့ ဖြစ်စေ ၊ လပြည့် နေ့ ဖြစ်စေ ၊ အသက်သတ်လို့ ရတယ်လို့ ဆိုကြတယ် ။ တချို့ကလဲ ခြေနှစ်ချောင်းကို သတ်လို့ ရတယ်တဲ့ ။ အဲဒီခြေနှစ်ချောင်းဆိုတာက အသက်မဟုတ်သလိုကို ကျနေတာပဲ ။ လဆန်းတစ်ရက်နေ့ ဖြစ်စေ၊ လပြည့်နေ့ဖြစ်စေ အသက်သတ်ရင် ၊ အသက်သတ်ရာမကျလို့ ဆိုရင် ဘာကျရမှာတဲ့ လဲ ။ မြေကြီးတူးရာ ကျရောတဲ့ လား ။ အစိုးကျင့် ခင်ဆရာအရေခြုံတချို့ နဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ သူတို့ အပြောအဆို ၊ သူတို့ မက်လုံးတွေ ကို ကြည်ခြင်းအားဖြင့် ကောင်းကောင်းသိနိုင်ကြတယ် ။ ခုလိုပြောကြတဲ့ အစိုးကျင့်ခင်ဆရာတွေဟာ အပမာန်တွေ ချည်းဖြစ်တတ်ကြတယ် ။ မြေခွေးမို့နေတဲ့ အစိုးကျင့် ခင်ဆရာတွေ ကြက်သားစားပုံကို သတိထား ကြည့် ကြစမ်းပါ။ သရဲမရဲကို စီးနေသလို အဝမ်းမရ စားနေတတ်ကြတာ ၊ အရိုးတောင် ထွေးမထုတ်ချင်သလောက်ကို ဖြစ်နေကြတာ ။

အသက်သတ်ခြင်းဟာ ကြီးလေးတဲ့ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေကို ဖြစ်ပေါ်စေမှာသာမက ၊ မေတ္တာဂရု ကာပြဿနာနဲ့ လဲ စပ်နွယ်နေတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူများအနေနဲ့ မေတ္တာဂရုကာ ဆောက်တည်ကြရမှာ မဟုတ်လား ။ ကျွန်တော်တို့ မေတ္တာဂရုကာ စိတ်ပေါ်လာကြတဲ့အခါ ၊ သတ္တဝါအပေါင်း ဒုက္ခဝေနေကြတာကို ၊ လူတကာ ဒုက္ခဝေနေကြတာကို တွေ့ကောင်းတွေ့ လာကြရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ခုလို အဖြစ်မျိုး ပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။

### အသားစား ပြဿနာ

အသားစားခြင်းဟာလဲ အာရုံခံထက်တဲ့ ပြဿနာတစ်ရပ် ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ အသားစား ခြင်းဟာ အသက်သတ်ခြင်း မဟုတ်ဖူး ။ သင်တို့ တရားသင်ယူလာကြတာ ဒီလောက်ကြာပြီ ၊ အသားမစားကြနဲ့ လို့ ကျွန်တော်တို့ မပြောဖူး ။ အစိုးကျင့် ခင်ဆရာများစွာတို့ က ဆိုရင် ၊ သင် သင်တန်းလာတက်တာနဲ့ တပြိုင်နက် ပြောတော့ မယ် ။ ခုကစပြီး အသားစားလို့ မဖြစ်တော့ ဖူးလို့ ။ “ရုတ်တရက် အသားမစားရတော့ ဖူး ဆိုတော့ ။ အတွေးအခေါ်အရ ဘာမှမပြင်ဆင်ရသေးဖူးလေ ” လို့ သင်တို့ တွေးကောင်းတွေးကြလိမ့် မယ် ။ ဒီနေ့ အိမ်မှာ ချက်ထားတာကိုက ကြက်သားဟင်းတို့ ၊ ငါးဟင်းတို့ ဖြစ်ချင်ဖြစ်နေမှာ ။ ဟင်းနဲ့ က တော့ သင်းလို့ ပေါ့ ။ ဒါပေမဲ့ မစားရဖူးတဲ့ ။ ဘာသာရေးထဲမှာ ကျင့် တာလဲ ဒီပုံစံပဲ ။ အတင်းပိတ်ပင်တာ ။ ယေဘုယျအားဖြင့် ဗုဒ္ဓဂိုဏ်း က ကျင့် ခင်တွေ့ရော ၊ “တောက်” ဂိုဏ်းကကျင့် ခင်တချို့ ပါ ခုလိုပြောကြတာချည်းပဲ ၊ အသားစားတာကို

ပိတ်ပင်ကြတာချည်းပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာကတော့ ခုလိုမလုပ်ဖူး။ ဒါပေမယ့်လို့ ကျွန်တော်တို့ ကလဲ ဒါကိုပြော  
တာပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ပြောတာက ဒီလို။ ကျွန်တော်တို့ ဒီကျင့် ခဉ်က လူကို တရားက ကျင့် ပေးတဲ့ ကျင့်  
ခဉ်ဖြစ်တယ်။ လူကိုတရားက ကျင့် ပေးတဲ့ ကျင့် ခဉ်ဆိုတာက ၊ အခြေအနေတချို့ ဟာ ကျင့် ခဉ်ကနေ-  
တရားကနေ ပေါ်လာမှာဖြစ်တယ်။ ကျင့် ကြံတဲ့ ဖြစ်ခဉ်တလျှောက်အတွင်း ၊ မတူတဲ့ အဆင့် တို့ မှာ မတူတဲ့  
အခြေအနေတွေ ဖြစ်ပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ တစ်နေ့ နေ့ မှာ ဖြစ်စေ ၊ ဒီနေ့ သင်တန်းပြီးတဲ့ အခါမှာ  
ဖြစ်စေ ၊ တချို့ အနေနဲ့ ခုလိုအခြေအနေမျိုးကို ရောက်ရှိလာကြမှာ ဖြစ်တယ်။ အသားစားလို့ မဖြစ်တော့  
ဖူး။ ညှိလိုက်တာ မပြောနဲ့ တော့။ စားမိရင် အန်ချင်လာမှာ ဖြစ်တယ်။ လူ့ ပယောဂအရ အဲဒီလို တမင်လုပ်တာ  
မဟုတ်ဖူး။ သင် အနေနဲ့ ကလဲ ကိုယ့် ဟာကိုယ် တမင်မစားပဲ နေတာမဟုတ်ဖူး။ စိတ်ထဲကနေ အလိုလို  
ပေါ်လာတာမျိုးဖြစ်မှာ။ အဲဒီအဆင့် ရောက်လို့ ၊ ကျင့် ခဉ်ထဲကနေ ပေါ်လာတဲ့အခါ ၊ စားလို့ ရမှာ မဟုတ်တော့  
ဖူး။ သင် အနေနဲ့ တကယ် ကို မျှီချမယ်ဆိုရင် ၊ တကယ် ကို ပြန်အန်ထွက်မှာ။

မွေခကြာတရားတော် ကျင့် ရာမှာ အဲဒီလို အခြေအနေ ပေါ်လာမှာဖြစ်တယ် ၊ မတူတဲ့ အဆင့်  
တွေမှာ မတူတဲ့ အခြေအနေတွေ ရောင်ပြန်ဟပ်လာမှာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ သင်သားဟောင်းတွေ  
အကုန်သိကြတယ်။ သင်သားတချို့ ဆိုရင်လဲ အာသာဆန္ဒ တော်တော်ပြင်းတာ ၊ အသားသိပ်ကြိုက်တာ ၊  
အမြဲကို အင်မတန် စားနိုင်ကြတာ။ သူများတွေက အသားညှိလာတဲ့ အခါ ၊ သူက မညှိသေးဖူး ၊ စားနိုင်တုန်း ။  
သူတို့ ကို အခွဲကျွတ်စေအောင် ဘယ်လိုလုပ်ပါ့ မလဲ။ အသားစားရင် ဗိုက်နာကြလိမ့် မယ် ၊ မစားရင် မနာဖူး ။  
ခုလို အခြေအနေမျိုး ပေါ်လာလိမ့် မယ်။ ဒါကတော့ စားလို့ မဖြစ်တော့ ဖူးဆိုတဲ့ သဘောပေါ့။ ကျွန်တော်တို့  
ဒီကျင့် ခဉ်အနေနဲ့ ကနေ့ ကစပြီး အသားနဲ့ အဆက်ပြတ်ရတော့ မှာတဲ့ လား ။ ဒီလိုတော့ ဘယ်ဟုတ်မလဲ ။  
ဒီပြဿနာကို ဘယ်လိုကိုင်တွယ်မလဲ ။ စားလို့ မရ ဆိုတာက တကယ် ကို စိတ်ထဲကနေ ပေါ်လာတဲ့ စားလို့  
မရတာမျိုးဖြစ်တယ်။ ရည်ရွယ်ချက်က ဘာလဲဆိုတော့ ၊ ကျောင်းတိုက်တွေမှာ ကျင့်ကြရာမှာ မစားဖို့ အတင်း  
ပိတ်ပင်တာမျိုးကရော ၊ ကျွန်တော်တို့ ခုလို ပြလာတဲ့ စားလို့ မရတာမျိုးကပါ ၊ အသားမက်-အသားခွဲတဲ့ လူ့  
ရမက်တွေ ပပျောက်စေဖို့ ချည်း ဖြစ်တယ်။

တချို့ ဆိုရင် ထမင်းပန်းကန် ကိုင်လိုက်လို့ အသားမပါရင် မျှီလို့ ကို မကျတော့ ဖူး။ ဒါကတော့  
သာမန်လူတို့ ရဲ့ အာသာဆန္ဒပေကိုး ။ တမန်ကန် ချန်ချွန်းမြို့ အောင်ပန်းခြံနောက်ဖက် ဝင်ပေါက်ကနေ ကျွန်တော်  
ဖြတ်သွားတဲ့ အခါ ၊ လူသုံးယောက် အော်ကျယ်အော်ကျယ်နဲ့ အပြင်ထွက်လာတာ တွေ ရတယ်။ အဲဒီအထဲက  
တစ်ယောက်က ဘယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ “ဘာကျင့် မှန်း သိပါဖူး ၊ အသားမစားရဖူးတဲ့။ ဆယ်နှစ်လောက်  
အသက်တိုရစေဦးတော့ ၊ ကျွန်တော်ကတော့စားမှာပဲ”တဲ့။ အာသာ ဘယ်လောက်သန်လို့ကလဲဆိုတာ ကြည့်  
ကြပါတော့ ။ ခုလိုအာသာမျိုး ခွန့် သင် မခွန့် သင်ဆိုတာ အများတကာတို့ ပဲ စဉ်းစားကြည့် ကြတော့လေ။

ကျိန်းသေခွန် သင့်တာပေါ့။ လူတွေကျင့် ကြံကြတယ်ဆိုတာ အာသာခန္ဓာအမျိုးမျိုး၊ အစွဲအပုံပုံတို့ ကနေ ကျွတ်ဖို့ ဖြစ်တယ်။ ရှင်းအောင်ပြောရရင် ၊ အသားစားချင်စိတ် ပယ်လို့ မရရင် ဒီအစွဲ မကျွတ်ရာ မကျလား။ ဒီတော့ ကျင့် ကြံပေါက်မြောက်နိုင်မှာတဲ့ လား။ ဒါ့ ကြောင့် အစွဲမှန်ရင် ချွတ်ကိုပစ်ရမှာဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ လဲ ၊ ကနေ့ ကစပြီး တစ်သက်လုံး အသားစားတော့ မှာ မဟုတ်ဆိုတဲ့ သဘောမျိုးလဲ မဟုတ်ဖူး။ မစားစေတာကိုယ်၌ကိုက ရည်ရွယ်ချက်မဟုတ်ဖူး။ ရည်ရွယ်ချက်က သင် ကိုအစွဲမပေါ်စေဖို့ ဖြစ်တယ်။ အသားစားလို့ မရတဲ့ ဒီအတော အတွင်းမှာ ဒီအစွဲက ကျွတ်နိုင်မယ်ဆိုရင် နောင်ပြန်စားနိုင်ကောင်း စားနိုင်လာမှာဖြစ်တယ်။ ညီမှာမဟုတ်တော့ တဲ့အပြင်၊ စားတဲ့အခါလဲ အဝင်ဆိုးလှတော့ မှာ မဟုတ်ဖူး။ အဲဒီအခါကျရင် စားပေတော့ ကိစ္စရှိမှာ မဟုတ်ဖူး။

သင်အသားပြန်စားလို့ ရတဲ့အခါ ၊ အသားအပေါ်အစွဲတို့ ၊ အာသာရမက်တို့ ပြယ်နေမှာ ဖြစ်တယ်။ ပြောင်းလဲမှုကြီးတစ်ရပ်လဲ ဖြစ်ပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ်။ နောက်ကိုအသားစားတဲ့ အခါ အရသာ တွေ့ တော့ မှာမဟုတ်ဖူး။ အိမ်မှာချက်ရင် အများနည်းတူစား ၊ မချက်လဲ တနေမှာ မဟုတ်တော့ဖူး။ စားလဲခံတွင်းတွေ့ တော့ မှာ မဟုတ်ဖူး ၊ ခုလို အခြေအနေမျိုး ပေါ်လာလိမ့် မယ်။ ဒါပေမဲ့ သာမန်လူတွေကြားမှာ ကျင့် ရတာ အင်မတန်ရှုပ်ထွေးတာ။ အိမ်မှာချက်ပါများ ၊ စားပါများလာတဲ့ အခါ ၊ ခံတွင်းပြန်တွေ့ လာပြန်ရော။ နောက်ကိုလဲ အဲဒီလို အရသာပျက်လိုက်-ပြန်ကောင်းလိုက်နဲ့ ထပ်ဖြစ်ဦးမှာ ဖြစ်တယ်။ ကျင့်နေစဉ် တစ်လျှောက်လုံး အဲဒီလို အဖြစ်မျိုးအပြန်ပြန်အလှန်လှန် ဖြစ်သွားမှာမို့ ၊ ရုတ်တရက်ဆိုသလို စားလို့ မရတဲ့ အဖြစ်မျိုး ဆိုက်ရပြန်ရော။ စားမရရင် မစားပဲနေလိုက် ၊ တကယ် ကို စားလို့ မရတာ။ စားမိရင် ပြန်အန်ထွက်မှာ။ စားလို့ ရတဲ့ အခါကျမှ ပြန်စား။ သူ့ အဖြစ်အတိုင်း ရှိစေဆိုရင် ပြီးတာပဲပေါ့။ အသားစားမစားဆိုတဲ့ ကိုယ်၌က ရည်ရွယ်ချက် မဟုတ်ဖူး၊ အစွဲကျွတ်ဖို့ ကမှ ပခာနဖြစ်တာ။

ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မစကြာတရားတော် ကျင့် စဉ်က အတက်မြန်တာမို့ ၊ သင် အနေနဲ့ သာ စိတ်ရည် စိတ်သွေးတက်လာပါလေ ၊ အဆင်တိုင်းအဆင်တိုင်းဆိုသလို အင်မတန်အတက်မြန်တာ။ တချို့ဆိုရင် နုဂိုက တည်းကိုက အသားကိုခွဲလှတာမဟုတ်လို့၊ ရှိရှိမရှိရှိဖြစ်တာချည်းပဲ။ အဲဒီလိုလူမျိုးတွေဆိုရင် တစ်ပတ်နှစ်ပတ် လောက်နဲ့ ပြီးပါလေရော ၊ ကျွတ်ပါလေရော။ တချို့ တော့က တစ်လ-နှစ်လ-သုံးလလောက်ဖြစ်စေ ၊ နှစ်ဝက် လောက်ဖြစ်စေကြာတတ်တယ်။ အခြေအနေထူးလွန်းတာမျိုးကလွဲလို့ ၊ တစ်နှစ်ထက် မလွန်ပဲပြန်စားလာနိုင် ကြမှာ ဖြစ်တယ်။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ အသားဆိုတာ လူတို့ ရဲ့ အစားအစာတွေထဲက အဓိကအစိတ်အပိုင်း တစ်ရပ်ဖြစ်နေမှကိုး ။ ဒါပေမယ့်လို့ ကျောင်းတိုက်တွေမှာ အချိန်ပြည့်ကျင့်နေထိုင်သူတွေကျတော့ စားလို့မဖြစ်တူးပေါ့။

အသားစားပြဿနာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ တယ်လို့သိမြင်နေကြသလဲဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ ဆွေးနွေးတင်ပြသွားမယ်။ အစောဆုံး ကနဦး ဗုဒ္ဓဘာသာအနေနဲ့ အသားရှောင်ခြင်း ပြုခြင်း မရှိဖူး။

ဟိုခေတ်ဟိုအခါက ရှင်တော်သကျမုနိအနေနဲ့ သားတပည့်များကို ဦးဆောင်ပြီး တောထဲမှာဆင်းရဲပင်ပန်း ကြီးစွာ ကျင့်တုန်းက ၊ အသားရှောင်ခြင်းဆိုတဲ့ ပညတ်ချက်ရှိကိုမရှိဖူး ။ တာပြုလို့လဲဆိုတော့ ၊ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ငါးရာကျော်လောက်က ရှင်တော်သကျမုနိတရားဖြန့်စဉ်၊ လှူအဖွဲ့အစည်းဟာ အင်မတန် ခေတ်နောက် ကျနေလို့ဖြစ်တယ် ။ နယ်တချို့ မှာ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းရှိပေမဲ့ ၊ တချို့ကျတော့ မရှိဖူး ။ နေရာတကာ သစ်တော တွေ ဖြစ်နေကြပြီး ၊ လယ်တွေယာတွေဆိုတာ သိပ်နည်းတာ ။ ရိက္ခာဆိုတာလောက်ကို မလောက်ဖူး ။ ရှားလှိုက် တာကလဲ မပြောနဲ့ တော့ ။ သမိုင်းဦးလှူ အဖွဲ့ အစည်းကနေ ထွက်လာစဖြစ်တဲ့ လူတွေ ဟာ အဓိကအားဖြင့် အမဲ လိုက်စားနေကြတယ် ။ နယ်များစွာတို့ မှာ အဓိကအားဖြင့် အသားစားနေကြတာ ဖြစ်တယ် ။ လှူ အဖွဲ့တွေကို အတတ်နိုင်ဆုံးချွတ်ဖို့ အတွက် ၊ ရှင်တော်သကျမုနိက သူ့ သားတပည့်တွေကို တာဥစ္စာနေပစ္စည်းကိုမှ ချဉ်းကပ်မခံဖူး။ သားတပည့်တွေကို ဦးဆောင်ပြီး ဆွမ်းခံကြွတယ် ၊ အလှူခံတယ် ။ တာလှူရင်တာစားကြပေါ့ ၊ တရားသမားပီပီ အစားရွေးနေလို့လဲ တယ်ဖြစ်မလဲ ။ လှူတဲ့အစားအစာတွေထဲမှာ အသားတွေပါချင် ပါနေမှာကိုး။

ကနဦး ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ အမွန်ရှောင်တာရယ်လို့ရှိတယ် ။ အမွန်ရှောင်ခြင်းဆိုတာ ကနဦးဗုဒ္ဓဘာ သာကနေ ဆင်းသက်လာတာဖြစ်တယ် ။ ခုတော့ ကာ အသားစားတာကို အမွန်လို့ ဆိုနေကြတယ် ။ စင်စစ် ဟိုခေတ်ဟိုအခါက အမွန်ဆိုတာ အသားကို ဆိုလိုတာမဟုတ်ဘဲ ၊ ကြက်သွန်မြိတ် ၊ ချင်း ၊ ကြက်သွန်ဖြူတို့ လိုဟာ မျိုးတွေကို ဆိုလိုတာဖြစ်တယ် ။ ဒါတွေကို တာပြုလို့ အမွန်လို့ သဘောထားရသလဲ ။ ခုဆိုရင် ရဟန်းများစွာတို့ အနေနဲ့ ရှင်းအောင် မပြောတတ်ကြတော့ ဖူး ။ သူတို့အထဲက များစွာတို့ဟာ လက်တွေ့ကျင့်ရေး ကို အရေးထားကြတာ မဟုတ်လေတော့၊ သူတို့မသိတာတွေဆိုရင်လဲ နည်းတာမဟုတ်ဖူး။ ရှင်တော်သကျ မုနိဟောတာက “သီလ-သမာဓိ-ပညာ ” လို့ ခေါ်တယ် ။ သီလဆိုတာက သာမန်လူတွေကြားက ရမ္မက်မှန်သမျှ ကို ခွန့်စေဖို့ဖြစ်တယ် ။ သမာဓိဆိုတာကတော့ လုံးလုံးလျားလျား တည်ငြိမ်လာအောင် အပြည့်အဝ အေးအေးချမ်းချမ်း တရားဘာဝနာစီးပြန်းသွားဖို့ ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျင့် သွားဖို့ ဖြစ်တယ် ။ အငြိမ်းစာတ်ရရေး ၊ တည်ငြိမ်စွမ်းရရေးအဖို့ဖြစ်စေ၊ ကျင့်ပွားအားထုတ်ရေးအဖို့ဖြစ်စေ၊ အနှောင်အယှက်ဖြစ်ကတာ မှန်သမျှကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် နှောင်ယှက်ခြင်းလို့ သဘောထားကြတယ် ။ ကြက်သွန်မြိတ်တို့၊ ချင်းတို့၊ ကြက်သွန်ဖြူတို့ ကို စားမိရင် အနံ့ က သိပ်ပြင်းတာ ။ ဟိုခေတ်ဟိုအခါက ရဟန်းတွေဟာ သစ်တောထဲမှာ ဖြစ်စေ ၊ လိုက်ဂူတွေမှာ ဖြစ်စေ ၊ ခုနှစ်ပါး ရှစ်ပါးလောက်ဆို တစ်ဝိုင်းစီဖွဲ့ ပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်း ထိုင်လေ့ ရှိကြတယ် ။ အဲဒါတွေကို စားမိရင် ၊ အနံ့ က သိပ်မွန်လို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်ရာမှာ အငြိမ်းစာတ်ရရေးတည်ငြိမ်ရေးအဖို့ အနှောင် အယှက်ဖြစ်စေတယ် ။ တရားကျင့် ရေးအဖို့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် အနှောင် အယှက် ဖြစ်စေတယ် ။ ဒါ ကြောင့် ယင်းတို့ ကို အမွန်အဖြစ် သဘောထားပြီး ၊ ပညတ်လာခဲ့တာ ဖြစ်တယ် ။ လှူ ကိုယ်ခန္ဓာ ကနေ ကျင့် ပွားလာကြတဲ့ သက်ရှိများစွာတို့ ဟာ ခုလိုစူးရှအနံ့ ပြင်းလှတာမျိုးတွေကို အင်မတန် ကိုမကြိုက်တာ၊ ကြက်သွန်မြိတ်-ချင်း-ကြက်သွန်ဖြူတို့ ဟာ

လူတွေကို အာသာဆန္ဒ ဖြစ်စေအောင် လှုံ့ ဆော်နိုင်စွမ်းလဲ ရှိကြတယ် ၊ စားတာများရင်လဲ စွဲတတ်တယ် ။ ဒါကြောင့် ယင်းတို့ ကို အမွန်အဖြစ် သဘောထားတာဖြစ်တယ် ။ အတိတ်က ရဟန်းများစွာတို့ အနေနဲ့ လဲ ၊ အင်မတန်မြင်တဲ့အဆင့်ကို ရောက်ကြတဲ့ အခါ ၊ သိဒ္ဓိပွင့်လှီပွင့် - တစ်ပိုင်းပွင့်လှီပွင့် ဖြစ်လာကြတဲ့ အခါ ၊ ကျင့်ကြံရေး ဖြစ်စဉ်တစ်လျှောက်က ပညတ်ချက်တွေဟာ ဘာမှကိစ္စရှိတာ မဟုတ်မှူးဆိုတာကို သိလာကြတယ် ။ အစ္စသာကျွတ်ပါလေ ၊ ရုပ်ဝတ္ထုကိုယ်၌က အကျိုးသွားပေါ်မှာမဟုတ် ။ လူကို တကယ်နှောင် ယှက်တာက စိတ်သာဖြစ်တယ်ဆိုတာကိုလဲ သိလာကြတယ် ။ ဒါကြောင့် ခေတ်အဆက်ဆက်က မထေရ်မြတ်ကြီးများအနေနဲ့လဲ ၊ လူတွေအသားစားတာ အရေးကြီးတာမဟုတ်မှူး ၊ အစ္စသာကျွတ်နိုင်ဖို့ကမှ ပဓာနဖြစ်တယ် ။ အစ္စမရှိရင် ဘာစားစား ၊ ဗိုက်ထဲရောက် ပြီးတာပဲဆိုတာကို မြင်လာကြရတယ်။ ကျောင်းတိုက်တွေမှာကတော့ ၊ တစ်လျှောက်လုံး သူပုံနဲ့သူကျင့်လာခဲ့ကြတာဖြစ်လေတော့ ၊ အများတကာတို့ အနေနဲ့ကလဲ အကျင့်ဖြစ်နေကြပြီပေါ့။ ပြီးတော့ ပညတ်ချက်သက်သက်တင် မဟုတ်တော့ပဲ ၊ ကျောင်းတိုက်စည်းစနစ်လဲ ဖြစ်နေပြီမို့ ၊ လုံးလုံးကို အသားစားလို့ မဖြစ်မှူး ။ ဒီတော့အများတကာတို့ အနေနဲ့ကလဲ အဲဒီအတိုင်း ကျင့်လာခဲ့ကြတာပေါ့။ ဘုန်းကြီးကျိကုန်း အကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ ပြောကြစို့။ စာပေလက်ရာတွေထဲမှာ သူ့ကို အင်မတန်ကို အထင်ကရ ဖြစ်အောင် လုပ်ထားကြတယ် ။ ဘုန်းကြီးဆိုတာ အသားရှောင်ရမှာ ၊ သူကတော့ စားတယ်ဆိုပြီး ၊ သိပ်ထင်ပေါ်အောင် လုပ်ထားကြတယ် ။ စင်စစ်ကျိကုန်းခမျာလိန်ယင် ကျောင်းတိုက်ကနေ နှင်ထုတ်ခံရတဲ့အခါ ၊ အစာရေစာ ပြဿနာဟာ သူ့အဖို့အင်မတန်အရေးကြီးလာတာ မွေတာပေါ့ ၊ နေရေးထိုင်ရေး အကျပ်ဆိုက်လာရမှကိုး ။ ဝမ်းရေးအတွက် သူ့ခမျာဝမ်းဝရင် ပြီးစတမ်းဆိုပြီး ၊ ဘာရှိ-ဘာစားနေရတာတယ် ။ ဝမ်းဝဖို့ က ပဓာနမို့ ၊ တယ်လိုအစားအစာအပေါ်ကိုမှ အစ္စမရှိသလို ၊ ဘာစားရ-စားရ ၊ တယ်လိုမှလဲ သဘော ထားမနေမှူး ။ သူ့ အဆင့်နဲ့ သူဖြစ်နေပြီ ဖြစ်တာနဲ့အမျှ ၊ ဒီတရားသဘောကို သူ့နားလည်နေပြီလေ ။ စင်စစ်ကျိကုန်း အနေနဲ့ အမှတ်မထင်ဆိုသလို တစ်ခါနှစ်ခါလောက်သာ အသားစားမိတာ ။ ဘုန်းကြီးအသားစားတယ် ဆိုတာကို ကြားရတယ်ဆိုရင်ပဲ ၊ စာရေးသူတို့ က လက်ယားလာကြပါလေရော ။ ခေါင်းစဉ်ကအံ့ ၊ သြစရာ ကောင်းလေ ၊ ဆွဲဆောင်နိုင်လေပေါ့ ။ စာပေလက်ရာဆိုတာ တဝကလာရမှာဖြစ်ပေမဲ့ ၊ တဝထက်မြင်နေရမှာဆိုပြီး သူ့ကို ဟိုးလေးတကျော်ဖြစ်အောင် လုပ်လာကြပါလေရော ။ စင်စစ် အစ္စသာ တကယ်ကျွတ်ပါလေ ၊ ဝမ်းဝဖို့အတွက် ဘာစားစား ၊ ဘာမှကိစ္စရှိမှာ မဟုတ်မှူး ။

အရှေ့ တောင်အာရှမှာဖြစ်စေ ၊ ကွမ်တုန်းကွမ်ရီးပြည်နယ်တို့လို တရုတ်ပြည်တောင်ပိုင်းမှာ ဖြစ်စေ ၊ ဥပါသကာ တချို့က သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဘုရားတရားကျင့်သူလို မခေါ်ကြမှူး ၊ ဒီဝေါဟာရက သိပ်ခေတ် ကုန်နေသလို။ တယ်လိုပြောကြသလဲဆိုတော့ မိမိတို့က သက်သတ်လွတ်စားနေကြတာ ၊ အသီးအရွက် စားနေကြတာတဲ့။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ မိမိတို့ဟာ အသီးအရွက် စားတဲ့ ဘုရားတရားကျင့်သူတွေဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။

တရားတရားကျင့်ရေးကို သူတို့က သိပ်ရိုးရိုးလွယ်လွယ်နိုင်တဲ့ကိစ္စလို့ ထင်နေကြတာဟာ ။ သက်သတ် လွတ်စား ရုံလောက်နဲ့ တရားတရားကျင့်လို့ ရရောတဲ့ လား ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ အသားစားခြင်းဟာ အစွဲတစ်ရပ် ၊ အာသာဆန္ဒတစ်ရပ်သာ ဖြစ်ပြီး ၊ ဒီအစွဲတစ်ခုသာ ကျွတ်ရုံနဲ့ပြီးတာမဟုတ်ဘူး။ မနာလိုစိတ် ၊ အပြိုင် အဆိုင်- အတိုက်အခိုက်စိတ်၊ ပီတိအစွဲ၊ ပေါ်လွင်လိုစိတ်တို့ကိုရော ၊ များလှစွာသောလူ့ အစွဲအမျိုးမျိုးတို့ ၊ လူ့အစွဲ မှန်သမျှတို့၊ လိုတရမက် အမျိုးမျိုးတို့ကိုပါ ခွန်နိုင်မှသာ ပေါက်မြောက်အောင်မြင်နိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။

အစားအစာပြဿနာမှာ ၊ အသားတင်မက ဒီပြင်အစားအစာတွေအပေါ်လဲ ခွဲလို့ မဖြစ်ဖူး ။ ဒီပြင်ဟာတွေအပေါ်လဲ ဒီအတိုင်းချည်း ဖြစ်တယ် ။ တချို့က ပြောကြတယ် ၊ ကျုပ်က ဒါမှကြိုက်တာတဲ့ ။ ဒါလဲ အာသာပေါ့ ။ ကျင့် သူတို့ အနေနဲ့ တစ်နံတစ်ခုသော အဆင့် ရောက်တဲ့ အခါ ၊ ခုလိုအစွဲရှိတော့ မှာ မဟုတ် ဖူး ။ မှန်တယ်လေ ၊ ကျွန်တော်တို့ ပြောနေတဲ့ တရားက သိပ်မြင့် တာ ၊ မတူတဲ့ အဆင့် တွေနဲ့ အညီ ပေါင်းစပ် ပြောနေတာ ဖြစ်တယ် ။ တစ်ခါတည်းနဲ့ ဒီအဆင့် ရောက်ဖို့ ဆိုတာက မဖြစ်နိုင်ဘူး ။ ဆိုပါတော့ အစားအစာ တစ်မျိုးကို သင်ကြိုက်တယ်တဲ့ ။ အဲဒီအစွဲ တကယ် ကို ကျွတ်ချိန်တန်လာတဲ့ အခါကျရင် ၊ သင်စားလို့ ရမှာမဟုတ်ဖူး။ စားလို့ ရှိရင် အရသာရှိမှာ မဟုတ်ဖူး ၊ တာအရသာမှန်း သိမှာမဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်ဌာနမှာ အလုပ်တက်တုန်းက ဌာနက ထမင်းစားရုံ အရုံးပေါ်နေတယ် ၊ နောက်တော့ ပြုတ်သွားရော ။ ပြုတ်သွားတော့ နေ့လည်စာကိုယ်ဟာကိုယ် ယူသွားကြရတာပေါ့ ။ မနက်ဖက် ကဗျာကရာ ချက်ပြုတ်ပြီး အလုပ်တက်ရတာ သိပ်ကရိကထများတာ ။ တစ်ခါတစ်လေ ဂျုံပေါက်စီနှစ်လုံးဝယ်ပြီး ၊ ဖဲပြားကို ဝဲပြာရည်နဲ့ တို့ စားတယ် ။ တရားသတောအရပြောစတမ်းဆိုရင် ၊ ခုလောက်အဆီအသားမပါတဲ့ ထမင်းဟင်းမျိုးဆိုတာရလောက်ပြီလို့ ဆိုရမှာပေါ့ ။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုချည်း စားပြန်တော့ လဲ မဖြစ်ဖူး ။ အစွဲချွတ်ရမှာကိုး ၊ တယ်လို့ချွတ်သလဲဆိုတော့ ၊ ဖဲပြားကို မြင်လိုက်ရုံနဲ့ အော့ ချင်သလို အန်ချင်သလို ဖြစ်လာရပါလေရော ။ ကျွန်တော်စားမလို့ စမ်းကြည့် တယ် ၊ စားလို့ ကို မရတော့ ဖူး ၊ အစွဲဖြစ်မှာ ခိုးလို့ ကိုး ။ မှန်တယ်လေ ၊ ဒါကတော့ တစ်နံတစ်ခုသော အဆင့် ကို ရောက်ပါမှသာ ခုလိုဖြစ်မှာ ။ စကားစတော့ တယ်ဒီလိုဖြစ်မလဲ ။

ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းမှန်ရင် အရက်ပိတ်ပင်တာချည်းပဲ ။ တရားလုပ်နေပြီး အရက်အိုး လက်ကဆွဲထားတာမျိုး တွေ ဖူးကြရဲ့ လား ၊ တယ်တွေ ဖူးမလဲ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ အသားစားလို့ မဖြစ်တာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ သာမန်လူတွေကြားမှာ ကျင့် ရင်း ၊ အစွဲကျွတ်လို့ ပြန်စားတဲ့ အခါ ကိစ္စမရှိဖူး ။ ဒါပေမယ်လို့ အရက်ကျတော့ ဖြတ်ပြီးရင် ပြန်သောက်လို့ မဖြစ်ဖူး ။ ကျင့် ကြံသူတွေကိုယ်ပေါ်မှာ သိဒ္ဓိတွေရှိကြတယ် မဟုတ်လား ။ အသွင် အမျိုးမျိုး အမုံမုံပေါ့ ၊ တချို့က ဓန္ဒာကိုယ်အပေါ်ယံမှာ ပေါ်နေကြတာ ၊ အကုန်သန့်စင်ကြတာ ။ သင်အရက် သောက်လိုက်တာနဲ့ တပြိုင်နက် ၊ တမဟုတ်ချင်း အကုန်ခွာကုန်ကြပါလေရော ။ ဒီအနံ့ ကို အကုန်ကြောက်ကြ တာချည်းမို့ ၊ အဲဒီအခိုက်အတန့် မှာ သင် ကိုယ်ပေါ်မှာ တာဆိုတာမှကျန်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ သင်ဒီအကျင့် ခွဲလာတာ



အင်မတန် လူမုန်းစရာကောင်းတာ ။ ပြီးတော့ အရက်သောက်တာ ၊ ဆင်ခြင်တုံတရားလက်လွတ်သွားတတ်တဲ့ အဖြစ်မျိုးကို ကျရောက်တတ်တယ် ။ ဒါဖြင့်ရင် “တောက်” မဟာကျင့် သူတချို့ အနေနဲ့ တာပြုလို့ အရက် သောက်ကြသလဲ ။ သူတို့ ဟာက ပဓာနမူလနတ်ကို ကျင့် တာမဟုတ်လို့ ၊ ပဓာနမူလနတ်ကို မူးအောင်လုပ်တာ ။

တချို့ က အရက်ကို အသက်တမျှ ခွဲနေကြတယ် ။ တချို့ ကဆိုရင် အရက်မြင်တယ်ဆို သွားရည် မမြားမြားကျနေတာပဲ ။ တချို့ ကဆိုရင်လဲ သောက်လိုက်သမှ အရက်ပြန်အဆိပ်တောင် သင် ကုန်ကြပြီ ။ မသောက်ရရင် ၊ ထမင်းပန်းကန်တောင် မသယ်နိုင်လောက်တဲ့ အထိ ဖြစ်နေရတာတယ် ။ မသောက်လို့ ကို မဖြစ် ဆိုတဲ့ အဖြစ်မျိုး ဆိုက်နေရတာတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ တရားကျင့် သူတွေအနေနဲ့ ကတော့ အဲဒီလို မဖြစ်သင့် ပူး ။ အရက်သောက်ရင် ခွဲမှာကျိန်းသေပေါ့ ၊ အာသာဆန္ဒပေကိုး ၊ လူ့အခွဲအာရုံကြောတွေကို နှိုးဆွပေးနေတာကိုး ၊ သောက်လေခွဲလေပေါ့ ။ တရားသမားအနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ခင်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ ခုလိုအခွဲမျိုးကို ချွတ်သင် သလား မချွတ်သင် ပူးလား ။ ချွတ်သင် တာပေါ့ ။ တချို့ က ခင်းစားကောင်း ခင်းစားလာတော့ မယ် ။ တယ်ဖြစ်မ လဲ ။ “ကျွန်မအလုပ်က ဧည့် သည်တွေကို ကြိုရ-လိုက်ဖို့ ရတာ ။ ကျွန်တော် အလုပ်က အပြင်နဲ့ ချည်း ဆက်သွယ်နေရတာ ၊ အရက်မသောက်ရင် အလုပ်အဖို့ အဆင်မပြေပူး ” တဲ့ ၊ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ တယ်အမှန် ရှိမလဲ ။ ယေဘုယျအားဖြင့် ၊ အရောင်းအဝယ်ကိစ္စ ဆွေးနွေးကြရာမှာ ၊ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံခြားသားတွေနဲ့ အရောင်း အဝယ်ဆွေးနွေးကြရာမှာ ၊ ဆက်ဆံကြရာမှာ ၊ သင်က အပျော်ယမကာ သူကစမ်းတွင်းရေ (သောက်ရေသန့်) ၊ သူက ဘီယာဆိုသလို ကိုယ်ကြိုက်ရာသောက်ကြတာ ။ တယ်သူကမှ သင့်ကို အတင်းတိုက်မှာ မဟုတ်ပူး ။ သင်ကိုယ်ဟာကိုယ်ကြိုက်ရာသောက်-သောက်ချင်သလောက်သောက်ပြီးရော ။ အထူးသဖြင့် ပညာတတ်တွေ ကြားမှာဆိုရင် ၊ ဒါမျိုးတွေသာတောင် ရှိမှာမဟုတ်ပူး ။ များသောအားဖြင့် ကတော့ ဒီလိုပေါ့ ။

ဆေးလိပ်သောက်တာလဲ အခွဲပဲ ။ တချို့ က တယ်လိုပြောကြသလဲဆိုတော့ ၊ ဆေးလိပ်သောက် တာ လူကိုလန်းဆန်းစေတယ်တဲ့ ။ ကိုယ် ကိုကိုယ်ရော သူများကိုပါ လှည့် စားတာလို့ ကျွန်တော်ဆိုချင်တယ် ။ အလုပ်လုပ်ရတာ ပင်ပန်းလို့ ဖြစ်စေ ၊ စာရေးရတာ ပင်ပန်းလို့ ဖြစ်စေ ၊ နားချင်လာတဲ့ အခါ ၊ စီးကရက်တစ်လိပ် လောက်မီးတို့ လိုက်တတ်ကြတယ် ။ သောက်ပြီးတဲ့ အခါ လူပြန်လန်းလာတယ်လို့ သူထင်မိတယ် ။ ခင်စစ် စီးကရက်သောက်လိုက်ရလို့မဟုတ်ပူး ၊ သူတအောင် လောက် နားလိုက်ရလို့ ဖြစ်တယ် ။ လူ့ အတွေးအခေါ်ဟာ အာရုံမှားအောင် ဖန်တီးနိုင် ခွမ်းရှိသလို ၊ ထင်ယောင်ထင်မှား ဖြစ်စေအောင်လဲ ဖန်တီးနိုင်ခွမ်းရှိတယ် ။ နောက် တော့တကယ် ကို အဲဒီလို အထင်ရောက်လာပါလေရော ၊ အဲဒီလို အထင်မှောက်မှားလာပါလေရော ၊ စီးကရက် သောက်လိုက်ရင် လူကလန်းလာသလိုလို့ ။ ခင်စစ် တယ်ကလာ ဒီလိုဟုတ်မလဲ ၊ တယ်ကလာ ဒီလိုဖြစ်နိုင်ပါ့ မလဲ ။ စီးကရက်သောက်တာ ကျန်းမာရေးအဖို့ တစ်ခက်မှကောင်းကျိုးမရှိပူး ။ စီးကရက်သက်တမ်း ရင့် သူတွေကို ဆရာဝန်တွေနဲ့ ခွဲစိတ်မှု ပြုကြတဲ့ အခါ ၊ လေဖြန်ရော အဆုတ်တွေပါ မဲနေတာကို တွေ့ ကြရမှာ ဖြစ်တယ် ။

ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ကြံသူတို့ က ခန္ဓာသန့် စင်ရေးကို လိုလားကြတယ် မဟုတ်လား ။ ခန္ဓာသန့် စင်အောင်-အဆင် ဖြင့် ကို တက်လှမ်းနိုင်အောင် ကြိုးစားပြီးရင်း ကြိုးစားသွားကြမှာ မဟုတ်လား ။ သင်ကတော့ ကိုယ့် ကိုယ်ထဲကို ထပ်ကဲနေထပ်ထည့်နေတုန်း ၊ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ နဲ့ ဖိလာဖြစ်မနေပေလား ။ ပြီးတော့ ယင်းဟာပြင်းထန်တဲ့ အာသာတစ်ရပ်လဲ ဖြစ်တယ် ။ တချို့ ကလဲ မကောင်းမှန်းသိပါရက်နဲ့ ဆေးလိပ်မဖြတ်နိုင် ဖြစ်နေကြရတာတယ် ။ စင်စစ်ကျွန်တော်ပြောပြမယ် ၊ မှန်ကန်တဲ့အတွေးအခေါ် ညွှန်လမ်းမရှိပဲနဲ့ အသလွတ်ဖြတ်ဖို့ ဆိုတာ တယ်လွယ်ပါ မလဲ ။ ကျင့် ကြံသူတစ်ယောက်ပီပီကနေ-သင်အနေနဲ့ ယင်းကို အစွဲတစ်ခုအနေနဲ့ ချွတ် ကြည့်ခမ်း ၊ ဖြတ်လို့ ရမရဆိုတာကို ခမ်းကြည့်ခမ်း ။ တကယ်တမ်း ကျင့် ချင်ရင် ၊ ခုပစ္စက္ခကစပြီး ၊ ဆေးလိပ် ဖြတ်လိုက်ကြ ။ ဖြတ်ကိုပြတ်ရမှာ စိတ်ချလို့ ကျွန်တော်အားပေးတိုက်တွန်းအပ်ပါတယ် ။ ဆေးလိပ်သောက်တတ် သူတို့ အနေနဲ့ ဒီလေ့လာရေးသင်တန်းခွင်မှာ ဆေးလိပ်သောက်ဖို့ သတိမရကြပူး ။ သင်ဖြတ်ချင်ရင် ပြတ်ရမှာ စိတ်ချ ။ ထပ် သောက်ရင် ဘာအရသာမှန်း သိမှာမဟုတ်ပူး ။ စာအုပ်ထဲက ဒီသင်ကြားဖို့ ချချက်ကို ကြည့် ရင်လဲ ၊ အလားတူ အကျိုးသွားပေါ်မှာဖြစ်တယ် ။ မှန်တယ်လေ ၊ သင့် အနေနဲ့ မကျင့် ချင်ရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ ကလဲ လှည့်ကြည့်နေတော့မှာ မဟုတ်ပူး ။ ကျင့် ကြံသူအနေနဲ့ သင်ဆေးလိပ်ဖြတ်ဖို့ ကောင်းတယ်လို့ ကျွန်တော်ထင် တယ် ။ ကျွန်တော်သာကေ ပြပူးတယ် ၊ တယ်တုရား ၊ တယ် “တောက်” အနေနဲ့ စီးကရက် ထိုင်ခဲနေတာကို တယ်သူတွေ မူးသလဲလို့ ။ ဒါမျိုး တယ်ရှိနိုင်ပါ မလဲ ။ ကျင့် ကြံသူတစ်ယောက်အနေနဲ့ သင် ရည်မှန်းချက်က တာတဲလဲ ။ သင့် အနေနဲ့ ဆေးလိပ်ဖြတ်ဖို့ မကောင်းလား ။ ဒါ ကြောင့် ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ သင်ကျင့် ချင်ရင် ဆေးလိပ်ဖြတ်လိုက် ။ ယင်းဟာသင့် ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေရုံမက ၊ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ကြံသူတို့ ရဲ့ တောင်းဆိုချက်နဲ့ ကောင်းကောင်းဖိလာတိုက်နေတဲ့ အာသာတစ်ရပ်လဲ ဖြစ်နေတယ်လေ။

### မနာလိုစိတ်

ကျွန်တော်တရားဟောတဲ့အခါ ၊ မနာလိုစိတ် ပြဿနာကို အမြဲထည့်ဟောလေ့ ရှိတယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲ ။ ဒါကတော့ မနာလိုစိတ်ဟာ တရုတ်ပြည်မှာ အင်မတိအင်မတန် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပေါ်နေလို့ ။ တယ်ထိအောင် ပြင်းထန်လိုက်သလဲဆိုရင် သဘာဝလိုကို ဖြစ်နေလောက်အောင် ကိုယ့်ဟာကိုယ်တောင် မခံစားမိလောက်အောင် ပြင်းထန်နေလို့ ဖြစ်တယ် ။ တရုတ်လူမျိုးတွေအနေနဲ့ မနာလိုစိတ် ဘာပြုလို့ ခုလောက် ပြင်းထန်နေရသလဲ ။ အကြောင်းရင်း ရှိပေတယ် ။ တရုတ်လူမျိုးတွေဟာ အတိတ်က ကွန်ဖြူးရှပ်ဘာသာရဲ့

ကြီးမားတဲ့ သြဇာလွှမ်းမိုးမှုအရ ၊ ခပ်လျှိုလျှိုသိုသိုသိပ်သိပ်နေတတ်ကြတယ် ။ ဒေါသဖြစ်ဖြစ် ၊ ဝမ်းသာသာ ၊ မပေါ်စေဖူး။ ကျင့် ဝတ်သိက္ခာစောင့် စည်းမှ ၊ ခန္တီပါရမီ ဆောက်တည်မှတဲ့။ ခုလိုအကျင့်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ တစ်မျိုးသားလုံး ခပ်လျှိုလျှိုသိုသိုသိပ်သိပ်နေတတ်တဲ့ သဘောသဘာဝ ဖြစ်ပေါ်လာတာ ဖြစ်တယ် ။ ဟုတ်တာပေါ့ ၊ အချင်းမပေါ်တာလို ကောင်းကျိုးရှိပေမဲ့ ၊ ဟာကွက် ပျော့ ကွက်လဲ ရှိနေတာပေါ့ ။ မကောင်းတဲ့ အခြေအနေမျိုး ပေါ်ကောင်းပေါ်လာစေမှာ ဖြစ်တယ် ။ အထူးသဖြင့် မွေအဆုံးကာလ ရောက်တဲ့ အခါ ၊ ခုလိုမကောင်းတဲ့ အပိုင်းဟာ ပိုပြီးတော့ ထူးထူးခြားခြား ပေါ်လွင်လာပါလေရော ၊ လူတွေဟာ မနာလိုစိတ် တိုးပွားလာကြပါလေရော ။ တစ်ယောက်ယောက် သတင်းကောင်း ပေါ်လာပြီဆိုမှပြင် တခြားလူ တွေက ဝိုင်းမနာလိုတတ်ကြတော့ တာပဲ ။ ဋ္ဌာနမှာဖြစ်ဖြစ် ၊ ဋ္ဌာနအပြင်မှာ ဖြစ်ဖြစ် ဆုရရင် ဖြစ်စေ ၊ ကောင်းကျိုး နည်းနည်းလောက်ခံစားရရင်ဖြစ်စေ ၊ ပြန်ရောက်ရင် အသံမထွက်ရဲကြဖူး ၊ သူများတွေ သိကုန်ရင် စိတ်ထဲခိုး လှိုင်းခုလု ဖြစ်ကုန်မှာစိုးလို့ ။ ဒါမျိုးကို အနောက်တိုင်းသားတွေက အရှေ့ တိုင်းမနာလိုမှုလို့ ဖြစ်စေ ၊ အာရှမနာ လိုမှုလို့ဖြစ်စေ ခေါ်ကြတယ် ။ တရုတ်ကွန်ဖြူးရှပ်ဘာသာရဲ့ သြဇာလွှမ်းမိုးမှုအောက်မှာ ၊ အာရှဒေသ တစ်ခုလုံးဆို သလို အနည်းနဲ့ အများခုလိုဖြစ်နေတတ်ကြတယ် ။ ကျွန်တော်တို့တရုတ်ပြည်ကတော့ အထူးခြားဆုံးလို့ ဆိုရမှာပေါ့ ။

ဒါလဲတစ်ခါက ခေတ်စားခဲ့ တဲ့ အကြွင်းမဲ့ သာတူညီမျှရေးဝါဒနဲ့ ဆိုင်တာပေါ့ ။ ဘာကြီးဖြစ်နေ နေ ၊ မိုးပြိုအများပေါ့ ။ ကောင်းကျိုးရှိရင် အကုန်မျှခံစားကြ ၊ လုပ်ခတိုးရင် လူတိုင်းတစ် ယောက်ရာခိုင်နှုန်း တယ် လောက်စီတိုးကြပေါ့ ။ ခုလိုအတွေးအခေါ်မျိုးဟာ အင်မတန်မှန်သလို အောင်းမေ့ရတယ် ၊ အကုန်အတူတူ ချည်းကိုး ။ ခင်ခင် တယ် နဲ့ လုပ်တူနိုင်မလဲ ။ အလုပ်ချင်း မတူကြသလို ၊ ဝတ္တရား ကျေမြှန်တာမျိုး ၊ တာဝန် ကျေမြှန်တာမျိုးကျတော့ တူတာမှ မဟုတ်တာ ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီခေတ်ကြောမှာ နိယာမ တစ်ရပ်ရှိတယ် ။ “မဆုံးပဲနဲ့မရနိုင်-ရရင်ဆုံးရမှာတဲ့” ။ သာမန်လူတွေကြားမှာ တော့ ကာ ၊ မလုပ်ရင်မရ ၊ များများလုပ် များများရ ၊ နည်းနည်းလုပ် နည်းနည်းရပေါ့ ။ ပေးရတာ များရင်-ရတာလဲ များရမှာပေါ့ ။ အကြွင်းမဲ့ သာတူညီမျှရေး လုပ်ကြတုန်းက တယ်လို့များ ပြောကြသလဲဆိုတော့ ၊ လူတွေဆိုတာ မွေးတုန်းက အကုန်အတူတူချည်းပဲတဲ့ ။ ကြီးလာမှ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် မတူကြတာတဲ့ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ ခုလိုပြောတာ အကြွင်းမဲ့ ကျလွန်းတယ် ။ ဘာဖြစ်ဖြစ် အကြွင်းမဲ့ ကျလွန်းရင် မမှန်တော့ဖူး ။ ဘာပြုလို့ မွေးလာတဲ့ အခါ ၊ ယောက်ျားလေး- မိန်းကလေး ရယ်လို့ ဖြစ်နေရလဲ ။ ဘာပြုလို့ ရုပ်ချင်းမတူကြသလဲ ။ ဘာပြုလို့ တချို့ က ရောဂါရနေကြရသလဲ ။ ဘာပြုလို့ တချို့ က မသန်မစွမ်း ဒုက္ခိတဖြစ်နေကြရသလဲ ။ တယ်တူပါ့ ၊ မလဲ ။ အဆင် မြင့် မှာ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ လူ့ ဘဝတစ် သက်တာလုံးကို အကုန်မြင်နေရပြီး ဖြစ်တယ် ၊ တူနိုင်ပါ့ ၊ မလား ။ အားလုံးကို အတူအမျှ

ဖြစ်စေချင်တယ်တဲ့။ ဒါပေမဲ့၊ တချို့ ဟာက သူ့ တာဝမှာ ပါမှမပါတာ တယ်နဲ့ လုပ်ပြီး အညီအမျှ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလဲ။ လူတွေဆိုတာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် တူမှမတူကြတာ။

အနောက်တိုင်းသားတို့ ကတော့ ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ပွင့် ပွင့် လင်းလင်းနေတတ်ကြတယ်။ ဝမ်းသာလဲ သိသာတယ်။ စိတ်ဆိုးလဲ သိသာတယ်။ ကောင်းတာရှိသလို မကောင်းတာလဲ ရှိတာပေါ့။ သည်းမခံနိုင်ကြဖူးပေါ့။ သဘောသကာယနှစ်မျိုးအနေနဲ့ အယူအဆချင်း မတူကြသလို၊ လုပ်ပုံကိုင်ပုံ အကျိုးသက်ရောက်မှုတို့ လဲ ခြားနားကြတယ်။ တရုတ်လူမျိုးတွေဆိုရင် လူကြီးတွေက ချီးမွမ်းရင်ဖြစ်စေ၊ ကောင်းကျိုးတစ်ခုခုပေးပြီ ဆိုရင်ဖြစ်စေ၊ သူများတွေ စိတ်ထဲမှာ မအိုးမအီ ဖြစ်ကုန်ကြပါလေရော။ အကြင်သူအနေနဲ့ ဆုငွေရတာနည်းနည်းများသော်၊ သူများ မသိရလေအောင် အသာကလေး အိတ်ထဲသိုသိုသိပ်သိပ် ထည့်ထားလိုက်ပေတော့။ ခုဆိုရင် လုပ်သားခံပြု လုပ်ရ တာတောင် မလွယ်ဖူး။ “သင်ကခံပြုဆိုတော့ သင်လုပ်တာ မဆိုးဖူးပေါ့။ စောစော လာနောက်ကျမှပြန်။ ဒါတွေသင်အကုန်လုပ်ပေါ့။ သင်လုပ်တာကောင်းတာကိုး၊ ကျုပ်တို့ကတော့ မဖြစ်ဖူးလေ” တဲ့။ ခနဲ့ တဲ့ တဲ့ ထေ့ လို့ တစ်မျိုး၊ ပြောင်ပြောင်သရော်လို့ တစ်ဖုံ၊ စောင်းကြချိတ်ကြနဲ့ ဟာ၊ လူကောင်းလုပ်ရတာတောင် မလွယ်ဖူး။

နိုင်ငံခြားမှာဆိုရင် လုံးလုံးကို တူမှာမဟုတ်ဖူး။ သူဌေးက သူ့ လုပ်သားတော်လို့ ကနေ့ ဆုငွေနည်းနည်းပိုပေးတယ်ဆိုပါတော့။ လုပ်သားက လူတုံ့လယ်မှာ ငွေခက္ကူတွေကို တစ်ရွက်စီတစ်ရွက်စီတွက်ရင်း၊ “ဒီနေ့ သူဌေးက ငါ့ ကို ပိုက်ဆံဒီလောက်အများကြီးပေးတယ်” ဆိုပြီး ဝမ်းပန်းတသာ ပြောလိမ့် မယ်။ သူတို့ ဆီမှာက ကိစ္စမရှိဖူးပေါ့။ တရုတ်ပြည်မှာဆိုရင်တော့၊ တစ်ယောက်ယောက်အနေနဲ့ ဆုငွေကလေး နည်းနည်း လောက်ပိုရရင် လူကြီးတွေကတောင်မှ “သူများတွေ မြင်ကုန်လိမ့် မယ်၊ အိတ်ထဲ မြန်မြန်ထည့် လိုက်” လို့ သတိပေးလိမ့် မယ်။ နိုင်ငံခြားမှာ ကလေးအနေနဲ့ ကျောင်းမှာ အမှတ်(၁၀၀) ရရင် “အမှတ်(၁၀၀) ရပြီဟေ့၊ အမှတ်(၁၀၀) ရပြီဟေ့” ဆိုပြီး ကျောင်းကနေ အိမ်အထိ တစ်လမ်းလုံး ခုန်ပေါက်ဖြူးတူး ပြန်လာလိမ့် မယ်။ အိမ်နီးချင်းတွေက ဆိုရင်လဲ ဒီအိမ်က တံခါးပွင့် ပြီး “တွမ်ရေ တော်တယ်ဟေ့” လို့ တစ်မျိုး၊ ဟိုအိမ်ကလဲ ပြတင်းပေါက်ပွင့် ပြီး “ဂျက်ရေ တော်တယ်ကွာ” လို့ တစ်ဖုံ၊ ချီးမွမ်းကြမှာ ဖြစ်တယ်။ တရုတ်ပြည်မှာဆိုရင်တော့ “သွား” ပြီသာ မှတ်ပေတော့။ “အမှတ် (၁၀၀) ရပြီဟေ့၊ အမှတ်(၁၀၀) ရပြီဟေ့” ဆိုပြီး ကလေးက ကျောင်းကနေ အိမ်ကို ရွှင်ဖြူးပြန်လာ။ တစ်ချို့အိမ်ဆိုရင် တံခါးတောင် ပွင့်မလာသေးဖူး၊ အထဲက ဆဲသံကို ကြားနေရပြီ မှတ်ပေ တော့ “ဘာများ ကြီးကျယ်တာလို့လို့၊ အမှတ်ကလေး (၁၀၀) ရတာပဲ မဟုတ်လား။ သောက်ကြွားစရာလို့လို့၊ အမှတ်ကလေး(၁၀၀) မရဖူးတာလို့လို့” တဲ့။ ခုလိုမတူတဲ့ အယူအဆ နှစ်မျိုးဟာ မတူတဲ့ အကျိုးသွား ပေါ်လာစေမှာဖြစ်တယ်။ ယင်းဟာ မနာလိုစိတ် ပွားလာစေနိုင်တယ်။ သူများ

တွေ့ကောင်းကျိုးခံစားရတာကိုတွေ့ရင် သူများအတွက် ဝမ်းသာရမဲ့ အစား ၊ စိတ်ထဲကနေမအိုးမအီ ဖြစ်လာပါလေရော ။ ယင်းက ခုလိုပြဿနာမျိုး ပေါ်လာစေမှာ ဖြစ်တယ် ။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်များက အကြွင်းမဲ့သာတူညီမျှရေး လုပ်ကြတာ ၊ လူတွေရဲ့ အတွေးအခေါ် အယူအဆ တွေ ကမောက်ကမ ၊ ကပြောင်းကဆန် ဖြစ်ကုန်ကြရတယ်။ အသေးစိတ်အတိအကျ ဥပမာပြရရင်၊ ဆိုပါတော့ ၊ လူတစ်ယောက်က သူဌာနမှာ တယ်လူမှ ဝါ့ လောက်မတော်မူးလို့ ထင်နေတယ် ။ သို့ အနေနဲ့ တာလုပ်လုပ်-ဟန်လို့ ။ တကယ်ကို တော်ရှာပါပေတယ်။ “ဝါ့ ကို ဘာခန့် မလဲ ၊ စက်ရုံမှူးခန့်မလား၊ မန်နေဂျာခန့်မလား ဖြစ်တယ် ။ ရာထူးကြီးကြီး ခန့်ဦးမလားရတာပဲ၊ ဝန်ကြီးချုပ် ခန့်ဦးမလား ၊ လာခဲ ။” တဲ့ ။ လူကြီးပိုင်းကလဲ ဒီလူတကယ်တော်တယ် ၊ တာလုပ်လုပ်ရတယ်လို့ ချီးမွမ်းကောင်းချီးမွမ်းလိမ့်မယ် ။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေကလဲ ၊ ဒီလူတကယ်တော်တယ် ၊ မစေဖူး၊ လူစွမ်းလူစ ရှိတယ်လို့ ဆိုကောင်းဆိုကြ လိမ့်မယ် ။ ဒါပေမယ်လို့ သူတို့ အလုပ်အဖွဲ့ထဲကဖြစ်စေ ၊ သူတို့ တစ်ရုံးခန်းထဲက ဖြစ်စေ လူတစ်ယောက်ကတော့ ၊ လိုက်ပါလေရော၊ သူ့ကိုတော့ မခန့်ဘူးပေါ့၊ တာလုပ်လုပ် မတူးတဲ့-တာကိုင်ကိုင်လဲမဖြစ်ဖူးတဲ့ ။ တနေ့ကျတော့ အဲဒီအဖြစ်မရှိတဲ့ လူကို ရာထူးခန့်လိုက်ပါလေရော ၊ သူ့ကိုတော့ မခန့်ဖူးပေါ့၊ သူ့ အထက်လူကြီးတောင် ဖြစ်လာရပါလေရော ဖြစ်မိတာ တယ်ပြောကောင်းမလဲ။ ဒီအတွက် ဒီလူတွေလဲပြောရ-ဟိုလူတွေလဲပြောရနဲ့ပေါ့၊ ခံပြင်းမိတာဆိုရင်လဲ မပြောနဲ့ ပေါ့၊ သူ့ စိတ်ထဲ ခိုးလိုးခုလု ၊ မနာလိုလိုက်တာဆိုရင်လဲ သာပြီးတော့ တောင် ပြောမနေနဲ့ တော့ ပေါ့ ။

သာမန်လူတွေ နားမလည်နိုင်တဲ့ တရားသဘောတစ်ရပ်ကို ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ သင်က ဝါဘာမဆို ဖြစ်တယ်လို့ ထင်နေပေမဲ့ ၊ သင် တဝထဲမှာက ရှိမှမရှိပဲကိုး ။ သူကတော့ အရာရာမဖြစ်ပေမဲ့ ၊ သူ့ တဝ ထဲမှာ ပါနေလေတော့ လူကြီး ဖြစ်လာရတာပေါ့ ။ သာမန်လူတွေ တယ်လိုတွေးနေနေ အဲဒါက သာမန်လူတွေရဲ့ တွေးပုံတွေးနည်း ဖြစ်တယ် ။ အဆင် ပိုမြင် တဲ့ သက်ရှိတွေအဖို့ ပြောရရင် ၊ လူသားတို့ရဲ့လူ့ အဖွဲ့ အစည်းဟာ သီးခြားထူးခြားဖြစ်တဲ့ ဖြစ်ထွန်းရေး နိယာမတရားနဲ့အညီ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်နေခြင်းသာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါ့ကြောင့် လူ့ တစ်သက်တာတဝမှာ တာလုပ်ရမလဲဆိုတာကို သင့်အစွမ်းအစကို ကြည့် ပြီး စီစဉ်ပေးတာ မဟုတ်ဖူး ။ သံသရာလည်ခြင်းလို့ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ ပြောနေကြတယ် မဟုတ်လား ၊ သင့် ဝင်ကြွေးကံကြွေးတွေကို ကြည့် ပြီး စီစဉ်ပေးတာ ဖြစ်တယ် ။ သင့်အနေနဲ့ ဘယ်လောက်အစွမ်းအစရှိနေနေ ၊ ပါရမီကုသိုလ် မရှိရင် ဒီတစ်သက်မှာ တာဆိုတာမှ ရှိချင်မှရှိမှာ ။ သူကတော့ တာမှတတ်တာမဟုတ်ပေမဲ့ ၊ ပါရမီကုသိုလ် အခံကောင်းလေတော့ ၊ ရာထူးဌာနနှင့်ကြီးတွေရလိုရ ၊ သူဌေးကြီးတွေဖြစ်လိုဖြစ်-ဖြစ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ သာမန်လူတွေ အနေနဲ့ဒီအချက် ကို မတွေ့မမြင်နိုင်ကြရှာဖူးပေါ့။ မိမိတို့အနေနဲ့ မိမိတို့လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာတွေကို အံဝင်ဝင်ကျလုပ်သွားနိုင်ဖို့ ကောင်းတယ် လို့ ထင်နေကြရှာတယ် ။ ဒါ့ကြောင့် တစ်သက်လုံး ခြိုင်းရခိုင်ရ၊ တိုက်ရခိုက်ရနဲ့ဟာ ၊ ဒီစိတ်ဟာ အင်မ တန်ကို ဒဏ်ရာအနာတရ ဖြစ်နေရရှာတယ် ။ စိတ်ပန်း-လူပန်း ဖြစ်နေရ ၊ စိတ်ထဲ ခိုးလိုးခုလု ဖြစ်နေရနဲ့

ဟာ ၊ ဘယ်စားဝင်-အိမ်ပျော်နိုင်ပါ့ မလဲ ၊ စိတ်ကို ကုန်လို့ ပေါ့ ။ အရွယ်ရလာတဲ့ အခါ ၊ ဒီရောဂါဖြစ်-  
ဟိုရောဂါရနဲ့ ဟာ တကိုယ်လုံးခြေဆုံးခေါင်းဆုံး ရောဂါတွေချည်း ဖြစ်လာ ရပါလေရော ။

ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူတွေအနေနဲ့ သာပြီးတော့ ခုလိုမဖြစ်သင့်ဖူး ၊ သူ့သဘာဝအ တိုင်း  
လိုက်လျောညီထွေ နေသွားဖို့ ကောင်းတယ် ။ သင့် ဟာ မှန်ရင် ဆုံးရှုံးမှာ မဟုတ်သလို ၊ သင့် ဟာမဟုတ် ရင် ၊  
သွားလုလဲရမှာ မဟုတ်ဖူးမှတ်ပါ ။ မှန်တယ်လေ ၊ အကြွင်းမဲ့ ခြွင်းချက်မရှိတာမျိုးတော့ လဲ တယ်ဟုတ်မလဲ ။  
အကုန်လုံးသာ အဲဒီလောက်အကြွင်းမဲ့ ခြွင်းချက်မရှိတာမျိုး ဖြစ်နေရင် ၊ လူတွေ မကောင်းတာလုပ်တဲ့ ပြဿနာ  
တယ်ပေါ်တော့ မလဲ ။ ဒါကတော့ ယင်းအနေနဲ့ ကလဲ မမြဲတဲ့ အကြောင်းရပ် တချို့တလေ ရှိကောင်းရှိနေမှာဆို  
တဲ့သဘောပေါ့။ ဒါပေမယ့်လို့ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ တရားကျင့်သူများပီပီ ၊ သဘောတရားအရဆိုရင် ၊ ဆရာ  
မေ့ကာယတို့က အုပ်ထိန်းနေကြတာ ဖြစ်တယ် ။ သင့် ဟာတွေကို သူများတွေက ယူဖို့ ကြိုရင် ရမှာမဟုတ်ဖူး ။  
ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ သဘာဝအတိုင်း လိုက်လျောညီထွေနေသွားကြဖို့ ကောင်းတယ် ။ တခါတလေ  
ကျရင် ဒါဝါ ဟာလို့ သင်ထင်နေလိမ့်မယ် ၊ သူများကလဲ ဒါသင် ဟာလို့ ဆိုလိမ့် မယ် ၊ စင်စစ် သင့် ဟာမဟုတ်ဖူး ။  
သင်ကတော့ ကိုယ့် ဟာလို့ ထင်ကောင်းထင်နေမှာ ၊ အဆုံးကျတော့ သင့် ဟာမဟုတ်မှန်း သိလာရလိမ့် မယ် ။  
ဒီကိစ္စမှာ သင့် အနေနဲ့ ခွန် နိုင်မခွန် နိုင်ဆိုတာကို တွေ့ လာရမှာဖြစ်တယ် ၊ မခွန် နိုင်ရင် အခွဲပေါ့ ။ အကျိုးအမြတ်  
နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သင်အခွဲတွေကို ခုလိုနည်းမျိုးနဲ့ ချွတ်ကိုပစ်ရမှာဖြစ်တယ် ၊ သဘောကတော့ဒါပေါ့ ။ သာမန်လူ  
တွေကတော့ ဒီတရားသဘောကို သဘောမပေါက်ကြလို့ ၊ အကျိုးနဲ့ ပတ်သက်လာရင် ၊ နင်လားဝါလား ကိုယ့်  
ဖက်ယက် ကြ ၊ ခွက်ခောင်းခုတ်ကြမှာချည်း ဖြစ်တယ် ။

မနာလိုစိတ်ဆိုတာ သာမန်လူတွေကြားမှာ ဆိုးကို ဆိုးလွန်းနေတာ ။ ကျင့်ကြံရေး လောကမှာ  
လဲ တလျှောက်လုံးအတော်ကလေး ပေါ်လွင်နေတာ ။ ကျင့်စဉ်တွေကြားမှာ အချင်းချင်းပမာမခန့် ဖြစ်နေကြ တယ်။  
ဒီလူက ဒီကျင့်စဉ်ကောင်းတယ်လို့ ဆိုသလို-ဟိုလူကလဲ ဟိုကျင့်စဉ်ကောင်းတယ်နဲ့ တစ်ယောက်တစ် ယောက်ပေါ့ ။  
ကျွန်တော် အမြင်အရ ပြောရရင် ၊ ရောဂါကင်း ရေး-ကျန်းမာရေး အဆင့် တွေကချည်းဖြစ်တယ် ။ အချင်းချင်း  
မသင့် မမြတ် ဖြစ်ကြတဲ့ ကျင့် စဉ်တွေဟာ များသောအားဖြင့် အပဗ္ဗိပုဂ္ဂိုလ်ကျင့်စဉ်တွေဖြစ်တယ် ။ ယင်းတို့ဟာ  
စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို အရေးစိုက်ကြတာမဟုတ်ဖူး ။ အကြင်သူဟာ ကျင့်တာ အနှစ်နှစ်ဆယ်ကျော်ပြီ ဖြစ်ပေမဲ့  
တာခွမ်းအင်မှ မရှိသေးဖူး ၊ နောက်တစ်ယောက်ကတော့ကျင့် တာမကြာသေးပေမဲ့ ခွမ်းအင်ပေါ်လာတာ  
တွေ့ရတဲ့အခါ ၊ သူ့စိတ်ထဲမှာ ကသိကအောက် ဖြစ်လာပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ “ငါ့ကျင့် တာ အနှစ်နှစ်ဆယ်ကျော်  
ပြီ ။ တာခွမ်းအင်မှ မပေါ်သေးဖူး ။ သူကတော့ပေါ်ပြီ ။ တာခွမ်းအင်မျိုးလဲ ” တဲ့ ။ “သူ ဟာကအပဗ္ဗိတာ ။ စီးက  
စားတာ-တီလူးစီးတာ ၊ သိရဲ့ လားဟာ ” ဆိုပြီးတော့လဲ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရှူးရှူးရှဲ့ရှဲ့ ဖြစ်နေတတ်ရှာတယ် ။ အခိုး  
ကျင့်စဉ်ဆရာတစ်ယောက် သင်တန်းပေးနေတဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ တချို့က နားထောင်နေရင်း စိတ်ထဲက ပမာမခန့်

ဖြစ်နေကြပြီ။ “ဒါ ဘာအခိုး ကျင့် ခင် ဆရာမျိုးတဲ့ လဲ။ သူပြောတာတွေ ကျုပ်တောင်နားမထောင်ချင်တော့ ဗူး”  
တဲ့။ အခိုးကျင့် ခင် ဆရာ ပြောတာတွေဟာ တကယ်ကို သူပြောတာကို ခိုချင်မှခိုမှာ။ ဒါပေမဲ့ အခိုးကျင့် ခင်ဆရာ  
ပြောတာတွေက သူ့ကိုးသို့ ကျင့်ခင်ကဟာတွေပေါ့။ ဒီလူကတော့ ဘာမဆိုသင်ဗူးသူ ၊ အခိုးကျင့် ခင်ဆရာ  
ပေါင်းစုံတို့ ရဲ့ သင်တန်းတွေကို တက် ဗူးသူပီပီ-သင်တန်းအောင်လက်မှတ်တွေဆိုတာ တစ်ပုံကြီးပေါ့။ အမှန် ကို  
အခိုးကျင့်ခင်ဆရာထက် သူကပိုသိနေတာ ၊ ဒါပေမဲ့ ဘာအသုံးကျလို့လဲ။ အကုန်ရောဂါကင်းရေး-ကျန်းမာရေး  
ဟာတွေချည်းကိုး ။ အဲဒါမျိုးတွေ သူတတ်တာများ လေ-သတင်းအချက်အလက်တွေလဲ ပြောင်းဆန်လေ ၊  
ရှုပ်ထွေးလေ ၊ ကျင့် လို့ မကောင်းလေပေါ့။ ကစဉ်ကလျား ၊ ကမောက်ကမ ဖြစ်ကုန်ကြမှကိုး ။ တကယ်တမ်းကျင့်  
တယ်ဆိုတာ ကော်စရဏ-တစ်ခုတည်းသော ကျင့်ခင်ကိုသာခွဲကျင့် ရတာ၊ ဒါမှအချွတ်အချော် ၊ အတိမ်းအစောင်း  
ကင်းမှာ ။ တကယ်ကျင့်သူတွေကြားမှာလဲ ခုလိုအဖြစ်မျိုး ပေါ်နေတတ်တယ် ။ အပြိုင်အဆိုင်အတိုက်ခိုက်  
အချင်းချင်းမလေးမခန့်ဖြစ်နေကြတယ်။ စိတ်မပျောက်နိုင်ရင် မနာလိုစိတ်ပေါ် လွယ်ပြီသာ မှတ်ပေတော့။

ပုံတစ်ပုံပြောကြစို့။ ။ <<နတ်ဘုရား ဘွဲ့နှင်းခန်း>> က စင်ကုန်းပေါက်ဆိုပါ တော့ ။ အိုလဲအို  
အစွမ်းလဲမရှိလို့ သူထင်နေတဲ့ ကျန်းကျီယာကိုမှ ရှေးဦးအာကာမြတ်ဘုရားက နတ်ဘုရားဘွဲ့ အပ်နှင်းခိုင်းတာ  
ကိုတွေ့ရတဲ့ အခါ ၊ စိတ်ထဲအောင် သီးအောင် သက် ဖြစ်လာပါလေရော ။ “တယ်နဲ့ကြောင် သူ့ ကို နတ်ဘုရား  
ခန့်ခိုင်းရပါလိမ့်။ ဝါစင်ကုန်းပေါက် ဘယ် လောက်တော်တယ်ဆိုတာ ကြည့် စမ်း၊ ခေါင်းဖြတ်ပစ်လိုက်ဦးတော့  
ပြန်ဆက်ပြမယ် ။ တယ် နဲ့ ကြောင် ဝါ့ကို နတ်ဘုရားမခန့်ခိုင်းရသလဲ” ဆိုပြီး ၊ မနာလိုနေလိုက်တာမှ မပြောနဲ့  
တော့ပေါ့။ ကျန်းကျီယာ ကို နေ့ရှိသ၍ ကဗျက်ယဗျက် လုပ်နေပါလေရော။

ရှင်တော်သကျမုနိခေတ်က ကနဦးပုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ သာမန်လွန်အစွမ်း အကြောင်းကို ပြော  
ကြဆိုကြတယ် ။ ခုတော့ ကာ ပုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ ဘယ်သူမှ မပြောဝံကြတော့ ဗူး ။ ပြောလို့ ရှိရင် “မီးကစားတာ-  
တီလူးစီးတာ” လို့ အပြောခံရမှာကိုး ။ “ဘာအစွမ်းလဲ” တဲ့ ၊ သူတို့က အလျှင်းကို အသိအမှတ် မပြုတာ ။  
ဘာပြုလို့ ခုလိုဖြစ်နေရသလဲ ။ ဘာပြုလို့ ခုလိုဖြစ်ရတယ်ဆိုတာကို ခုဆိုရင် ဘုန်းကြီးတွေတောင် မသိကြတော့  
ဗူး ။ ရှင်တော်သကျမုနိမှာ သားတပည့်တော်ကြီးဆယ်ပါးရှိတယ်။ ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်က တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်အရာမှာ  
ပထမတဲ့ ။ ရှင်တော် သကျမုနိမှာတပည့်မတွေ့လဲ ရှိကြတယ် ။ ဒီအထဲက ရှင်ဥပ္ပလဝဏ္ဏာထေရီလဲ တန်ခိုး  
အာနုဘော်အရာမှာ ပထမတဲ့ ။ တရုတ်ပြည်ကို ပုဒ္ဓဘာသာပြန့်ပွားလာတဲ့ အခါမှာလဲ ဒီအတိုင်းပဲ ။  
သမိုင်းစဉ်တစ်လျှောက်မှာ မထေရ်မြတ်ကြီးများစွာ ပေါ်ထွန်းခဲ့တယ် ။ ဗောဓိဓမ္မ တရုတ်ပြည်ကို လာတုန်းက  
ကျူရီးတစ်ချောင်းနဲ့ မြစ်ကူးခဲ့ တာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ တန်ခိုးအာနိသင်တို့ ဟာ သမိုင်းဖြစ်စဉ်တစ်လျှောက်  
မှာ အပယ်ခံသည် ထက်ခံလာခဲ့ ရတယ် ။ အဓိက အကြောင်းရင်းကတော့ ဒီလိုလေ၊ ကျောင်းတိုက်တွေက  
နာယကဆရာတော်တို့ ၊ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်တို့ ၊ တိုက်အုပ်ဆရာတော်တို့ ဆိုသူတွေဟာ ပါရမီဓာတ်ခံရင်

သူတွေ ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မှာ ၊ တိုက်အုပ်ဆရာတော်တို့ ၊ နာယကဆရာတော်တို့ ဆိုပေမဲ့ ၊ သာမန်လူတွေကြားက အတန်းအဆင့်သာဖြစ်တာနဲ့ ၊ သူတို့လဲကျင့်နေဆဲ လူတွေပေါ့ ။ အချိန်ပြည့်ကျင့်နေကြတာ တစ်ခုပဲကွာတာပေါ့ ။ သင်တို့က အိမ်မှာကျင့်နေကြတာဆိုတော့ အချိန်မပြည့်လို့ ဆိုရမှာပေါ့ ။ ကျင့် တာအောင်မအောင်ဆိုတာ ကတော့ စိတ်အပေါ်မှာချည်းတည်နေတာပေါ့ ။ ဒါကတော့ အကုန်အတူတူချည်းပဲပေါ့ ၊ နည်းနည်းကလေးမှ လိုနေလို့မဖြစ်ဖူး။ ဒါပေမယ့်လို့ ထမင်းဟင်းချက်ပြုတ်နေရတဲ့ ရှင်ငယ်လေးကဆိုရင် ပါရမီဇာတ်ခံနဲ့သူ ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မှာ ။ ရှင်ငယ်လေးအနေနဲ့က ဆင်းရဲဒုက္ခခံရလေ-သိဒ္ဓိပွင့်လွယ်လေပေါ့ ။ နာယကဆရာတော်တို့ အနေနဲ့ ကတော့ ခည်းစိမ်ခံရလေ ၊ သိဒ္ဓိပွင့်လွယ်လေဖြစ်နေရတာပေါ့ ။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ကံကြွေး ဝင်ကြွေး အလှည့် အပြောင်းပြဿနာ ရှိနေတာကိုး ။ ရှင်ငယ်လေးအနေနဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခလဲခံရ ၊ ပင်ပန်းလဲ ခံရလေတော့ ၊ ဝင်ကြွေးကံကြွေးဆပ်တာ မြန်ရာကျတဲ့အလျောက် ၊ အသိဉာဏ်အလင်းရတာလဲ မြန်လေတော့ကာ ၊ တစ်နေ့နေ့မှာ သိဒ္ဓိပွင့်ကောင်းပွင့်လာမှာဖြစ်တယ် ။ စုလိုသိဒ္ဓိပွင့်လာ ၊ အသိဉာဏ် အလင်းပွင့်လာတဲ့အခါဖြစ်စေ၊ တစ်ဖိုင်း ပွင့်လာတဲ့ အခါဖြစ်စေ ၊ တန်ခိုးလဲ ပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ တစ်ကျောင်းလုံးက တုန်းကြီးတွေ အကုန်သူ့ ဆီလာ မေးကြမှာ ဖြစ်တယ် ။ သူ့ ကိုရိုကျိုးကြမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ ကျောင်းထိုင်အနေနဲ့ ကြည့်မနေနိုင် ၊ မခံနိုင် ဖြစ်လာ ရပါလေရော ။ “ငါ့ ဒီကျောင်းထိုင်တယ် နဲ့ လုပ်ထိုင်ဦးမလဲ ။ တယ်ကလာ ဉာဏ်အလင်းပွင့် ရမှာတဲ့ လဲ ။ ဒါမီးကစားတာ ၊ တီလူးစီးတာ ။ ကျောင်းတိုက်ကနေ နှင်ထုတ်လိုက် ” ဆိုပြီး နှင်ချလိုက်ပါလေရော ။ ကြာတော့ ကျွန်တော်တို့ ဟန်နယ်က ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ ခွမ်းအင်အကြောင်း မပြောရဲကြတော့ ဖူး ။ တုန်းတော် ကြီး ကျိကုန်း ကို ကြည့် ပါလား ။ အယ်မေ တောင်ကနေ သစ်တွေ သယ်တာ သစ်တွေကို ရေတွင်းထဲကနေ တစ်တုံးပြီးတစ်တုံး အပြင်ကို ပစ်တင်တာ ။ အခွမ်းအစ တယ် လောကီရှိလိုက်သလဲ လို့ အဆုံးကျတော့ ၊ လိန်ယင် ကျောင်းတိုက်ကနေ အနှင်ခံရရှာတာပဲ ။

မနာလိုစိတ် ပြဿနာဟာ အင်မတန်ကြီးလေးတာ ။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ဘာကျွန်တော်တို့ ကျင့် တာ အောင်နိုင်မအောင် နိုင်ဆိုတဲ့ ပြဿနာနဲ့ ထိပ်တိုက်ဆက်နွယ်နေလို့ ဖြစ်တယ် ။ မနာလိုစိတ် မကျွတ်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ၊ ကျင့် ထားကြတဲ့စိတ်မှန်သမျှတို့ ဟာ အင်မတန်ချိနဲ့ နေမှာ ဖြစ်တယ် ။ “လူတို့ အနေနဲ့ ကျင့် ကြရာမှာ မနာလိုစိတ် မကျွတ်သမျှ ကာလပတ်လုံး ၊ မဂ်ဖိုလ်မရစေရ ။ လုံးလုံးကို မရစေရ ” လို့ ခည်းကမ်းချက် တစ်ရပ် ချမှတ်ထားတယ် ။ ဝင်ကြွေးကံကြွေးတွေ အကုန်မကျသေးခင် အကာတစ်နေရာဆီကို အရင်သွားနှင့်ကြစို့ လို့ ရှင်တော်အမိတာတ ပြောတာကို အရင်က ကြားဖူးကောင်း ကြားဖူးကြလိမ့် မယ် ။ ဒါပေမဲ့ မနာလိုစိတ် မကျွတ်ရင်တော့ မဖြစ်ဖူး။ ဝင်ကြွေးကံကြွေးတွေ အကုန်မကျသေးခင် အကာတစ်နေရာ ဆီကိုအရင်သွားနှင့်ကြစို့ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ ဒီပြင်မက်က နည်းနည်းကလေးလောက်သာ ကျန်တော့ တယ်ဆိုရင် ၊ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်လိမ့်မယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ ၊ မနာလိုစိတ်မခွန်ရင်တော့ အလျှင်းကို



မဖြစ်နိုင်ပူးမှတ်ပါ ။ ကျင့်သူတို့ ကို ကနေ့ ကျွန်တော်ပြောထားမယ် သင်တို့ အနေနဲ့ တယူသန်အသိ ခေါင်မနေကြပါလေနဲ့ ။ သင်တို့ ရည်မှန်းရာ ပန်းတိုင်က ဖိုမြင် တဲ့ အဆင့် ကို တက်လှမ်းသွားဖို့ ဖြစ်လေတော့ ၊ မနာလိုခိတ်ကို ခွန် ကိုပစ်မှ ဖြစ်မယ် ။ ဒါ့ ကြောင့် ဒီပြဿနာကို သီးသန့် တစ်ခန်းတစ်ကဏ္ဍအဖြစ် ကျွန်တော်ထုတ်ပြောတာ ဖြစ်တယ် ။

## ရောဂါကုပြဿနာ

ရောဂါကုရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောရာမှာ ၊ ကျွန်တော်က သင်တို့ ကို ရောဂါတယ်လို့ကုဆိုပြီး သင်ပေးသွားမှာ မဟုတ်ပူး ။ မွေစကြာတရားတော်က တကယ်ကျင့် တဲ့ သားတပည့် တို့ အနေနဲ့ တယ်လူမှ ရောဂါမကုကြပါ လေနဲ့ ။ ရောဂါကုတာနဲ့ တဖြိုင်နက် ၊ သင်တို့ ကိုယ်ပေါ်က ရှိရှိသမျှ မွေစကြာတရားတော်ကဟာတွေကို ကျွန်တော် မွေကာယက အကုန်ပြန်သိမ်းလိုက်မှာ ဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ ဒီပြဿနာကို ခုလောက်ပြင်းပြင်းထန်ထန်အရေးထားနေရ သလဲ ။ ဒါကတော့ တခြားကြောင့် မဟုတ်ပူး ။ ယင်းဟာ တရားတော်ကို ဖျက်ဆီးတဲ့ အခြင်းအရာတစ်ရပ် ဖြစ်လို့ ပဲ ။ ကိုယ့် ကျန်းမာရေး ထိခိုက်တာကို ထားဦး ။ တချို့ ဆိုရင် ရောဂါကုမိပြီဆိုတာနဲ့ တစ်ဖြိုင်နက် လက်ယားလာ ပါလေရော ။ တွေ့ ရာလူ ဖမ်းခွဲပြီး ရောဂါကုပေးလာပါလေရော ။ ကြားပြလာပါလေရော ။ ဒါအခွဲမဟုတ်လား ။ ကျင့် ကြံရေးကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ထိခိုက်လာစေမှာ ဖြစ်တယ် ။

အခိုးကျင့် ခပ်သင်ယူပြီး ရောဂါကုဖို့ သာမန်လူတွေ ဆန္ဒရှိနေကြတာကို အခိုးကျင့် ခပ်ဆရာ အရေခြုံတွေက ကောင်းကောင်းအခွင့် ကောင်းယူကြတယ် ။ သူတို့ က သင်ပေးကြလိမ့် မယ် ။ အခိုးထုတ်လွှတ် ပြီး ရောဂါကုနိုင်တယ်လို့ ဆိုကြတယ် ။ ရယ်စရာ မကောင်းလား ။ သင် မှာ အခိုးတွေ ရှိနေသလို ၊ သူ့ မှာလဲ အခိုး တွေ ရှိနေတာပဲ ။ သင်ကအခိုးထုတ်လွှတ်ရုံနဲ့သူများကို ရောဂါကုပေးနိုင်ရောတဲ့လား၊ သူများအခိုးတွေကတောင် သင် ကို ပြန်ပြီးတော့ ကုပေးချင်ပေးလိုက်မှာ ။ အခိုးဆိုတာ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခုကြားမှာ အထိန်းအချုပ် သတော့ရှိတာ မှ မဟုတ်ပဲဟာ ။ အကြင်သူအနေနဲ့ အဆင့် မြင့် မှာ ကျင့် ရင်း ခွမ်းအင်ပေါ်လာတဲ့ အခါ ၊ ထုတ်လွှတ်လိုက်တာ တွေက ခွမ်းအင်မြင့် အရာဝတ္ထုတွေ ဖြစ်တာမို့ ၊ ရောဂါကုနိုင်-ထိန်းနိုင်-ချုပ်နိုင်မှာကတော့ အမှန်ပဲ ။ ဒါပေမဲ့ အမြစ်ပြတ်မှာတော့ မဟုတ်ပူး ။ ဒါ့ ကြောင့် ရောဂါတကယ်ကုရင် ခွမ်းအင်ရှိပါမှသာ အပြီးအပြတ်ပျောက်အောင် ကုပေးနိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။ ရောဂါတိုင်း ရောဂါတိုင်းဆိုသလို ထိပ်တိုက်ခွမ်းအင်တွေ ရှိနေတာမို့ ၊ ရောဂါကုတဲ့ ခွမ်းအင်တွေတင် ထောင်နဲ့ချီနေတာ ။ ဆိုလိုတာက ရောဂါတွေအမျိုးပေါင်းတယ် လောက်ရှိနေနေ-ထိပ်တိုက်

စွမ်းအင်တွေကလဲ အမျိုးပေါင်းတယ်လောက်ကိုရှိနေမှာချည်းဆိုတဲ့ သဘောပေါ့။ ။ ခုလိုစွမ်းအင်မရှိရင် တယ်  
လောက်ကြီးမျက်စိနောက်လောက်အောင်သင်လက်ကို ကစားပြနေနေ ။ အလကားချည်းလို့သာမှတ်ပေတော့။ ။

ဒီနှစ်များအတွင်း လူတချို့လက်ချက်ကြောင့် ကျင်ကြံရေးလောကဟာ ကသောင်းကနင်း ဖြစ်နေ  
ရတယ် ။ ရောဂါကင်းရေး-ကျန်းမာရေး တကယ်လုပ်ပေးကြတဲ့ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာတွေဆိုတာ၊ လမ်းခခင်းပေး  
သွားကြတဲ့ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာတွေပေါ့ ။ တယ်တစ်ယောက်ကများရောဂါကုပုံကုနည်း သင်ပေးသွားလို့ လဲ ။  
သူတို့က သင်ကို ရောဂါကုပေးတာမျိုးဖြစ်စေ ။ သင်တို့ကို ကျင်ကြံအားထုတ်တတ်အောင်-ကိုယ်လက်ကြံခိုင်  
အောင် တယ်သို့တယ်ပုံအားထုတ်ကြ၊ တယ်သို့တယ်ပုံ လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ကြလို့ သင်ပေးသွားကြတာမျိုးဖြစ်စေ  
လုပ်သွားကြတာချည်းမဟုတ်လား ။ နောက်ပိုင်းကျမှ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာ အရေခွဲတွေလက်ချက်ကြောင့်  
ကသောင်းကနင်းဖြစ်ကုန်ရတာ ။ တယ်သူတယ်ဝါဖြစ်ဖြစ် အစိုးကျင့်စဉ်နဲ့ ရောဂါကုဖို့ ကြံရင် အပမီတွေကို  
ဖိတ်ခေါ်ရာကျပြီသာမှတ်ပေတော့။ ။ အဲဟိုတုန်းက အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာတချို့ အနေနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေအရ  
ရောဂါကုပေးတာမျိုးရှိခဲ့ဖူးတယ် ။ အဲဒါက အဲဟိုတုန်းက နက္ခတ်ခြင်းရာနဲ့ဟပ်မိအောင် ဆောင်ရွက်တာ ဖြစ်  
တယ် ။ ဒါပေမဲ့ အစိုးကျင့်စဉ်ဆိုတာမျိုးဟာ သာမန်လူတွေကြားက အတတ်မဟုတ်လို့ အမြဲအစဉ် အဲဒီလို  
လုပ်သွားလို့ မဖြစ်ဖူး ။ ယင်းဟာ အဲဟိုတုန်းက နက္ခတ်ခြင်းရာ ပြောင်းလဲမှုအရ ဖြစ်ပေါ်လာရတာ ဖြစ်တယ် ။  
အဲဒီအခါကာလက ရလဒ်တစ်ခုလို့လဲ ခေါ်နိုင်တာပေါ့။ ။ နောက်ပိုင်းကျတော့ ရောဂါကုတာတွေကို သက်သက်  
သင်ပေးလာကြပါလေရော ။ အရမ်းလျှောက်လုပ်လာကြပါလေရော ။ သာမန်လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ သုံးလေး  
ငါးရက်လောက်ကျင့်ရုံနဲ့ ရောဂါကုနိုင်ရောတဲ့လား ။ တချို့က တယ်လိုပြောကြသလဲဆိုတော့ ။ ကျုပ်ဒီရောဂါ  
ကုနိုင်တယ် ။ ဟိုရောဂါကုနိုင်တယ်တဲ့ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ဒီလိုလူမျိုးတွေဟာ အပမီတွေချည်း ဖြစ်တယ် ။  
သင် ကျောကုန်း တာတွယ်နေမှန်း သိရဲ့ လား ။ သင် ကို အပမီနေပြီ ။ သင်အနေနဲ့ကတော့ ခံစားမှုမရှိဖူး ။ မသိဖူး။  
သင်ကတော့ သိပ်ဟန်နေပြီလို့ ထင်နေမှာပေါ့။ ။ ကိုယ့် ကိုကိုယ် အစွမ်းအစ ရှိနေပြီလို့ ထင်နေမှာပေါ့။ ။

တကယ် အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာတွေအနေနဲ့ နှစ်ပေါင်းတယ်လောက်ကြာအောင် ဆင်းရဲပင်ပန်း  
ကြီးစွာကျင့်ခဲ့ပါမှ ခုလိုပန်းတိုင်ကို ရောက်လာကြရတာ ။ သူများကို သင်ရောဂါကုပေးတဲ့ အခါ ။ အဲဒီဝဋ်ကြွေး  
ကံကြွေးတွေကို ပယ်ပစ်နိုင်လောက်အောင် သင် မှာ ကြီးမားတဲ့ စွမ်းအင်ရှိနေလို့ လား ။ သင်လက်ထပ်သင်ပေး  
ခံရဖူးလို့ လား ။ သင်နှစ်ရက်သုံးရက်လောက်ကျင့် လိုက်ရုံနဲ့ ရောဂါကုနိုင်ရောတဲ့ လား ။ သာမန်လူတစ်ယောက်  
ဖြစ်တဲ့ သင်လက်နဲ့ ရောဂါကုနိုင်ရောတဲ့ လား ။ ဒါပေမယ့်လို့ ဒီအစိုးကျင့် စဉ်ဆရာအရေခွဲတွေက သင် ပျော့  
ကွက်ကို ကိုင်ထားတယ် ။ လူတွေရဲ့ အစွဲကို ကိုင်ထားတယ် ။ ရောဂါကုနိုင်အောင်သင်လိုက်နေတယ်မဟုတ်လား။ ။  
ကောင်းပြီ ။ သူတို့ က ရောဂါကု သင်တန်းဖွင့် ပြီး ။ ကုပုံကုနည်းတွေကို အထူးတလည် သင်ပေးကြပါလေရော ။  
“အစိုးအပ် ” ဆိုတာတို့ ။ “အလင်းရောင်ကုသနည်း ” ဆိုတာတို့ ။ “ထုတ်ခြင်း ” ဆိုတာတို့ ။ “ပြည့် ခြင်း ”

ဆိုတာတို့ ၊ “သွေးလေပေါက် ထောက်နည်း” ဆိုတာတို့ ၊ “ဖမ်းနည်း” ဆိုတာတို့ နုံလို့ ပေါ့ ။ ရည်ရွယ်ချက်က တော့ သင့်ဆီက ငွေချိုင့်ဖို့ ပေါ့ ။

“ဖမ်းနည်း” ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ ဆွေးနွေးကြစို့ ။ ခုလိုအခြေအနေတစ်ရပ်ကို ကျွန်တော်တို့ တွေ ကြရတယ် ။ လူတွေ တာပြုလို့ရောဂါရကြသလဲ ။ ရောဂါရခြင်း ၊ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှခြင်း ဖြစ်ရတဲ့ အရင်းခံအကြောင်းရင်းဟာ ကံကြွေးဝင်ကြွေးတွေ ဖြစ်တယ် ။ အမဲထည်ကံကြွေးဝင်ကြွေးခွင်ဖြစ်တယ် ။ ယင်းဟာ အမှောင်သဘောဆောင်နေပြီး ၊ မကောင်းတဲ့ဟာ ဖြစ်တယ် ။ မကောင်းတဲ့ သက်ရှိခန္ဓာတွေဆိုတာ ကလဲ အမှောင်သဘောဆောင်နေတာချည်းဖြစ်တယ် ။ အမည်းတွေချည်းဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် ယင်းတို့တက် လာနိုင်တာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီပတ်ဝန်းကျင်က ယင်းတို့အဖို့ အဆင်ပြေတာကိုး ။ ယင်းဟာ လူတွေကို ရောဂါရစေတဲ့ အရင်းခံအကြောင်းဖြစ်တယ် ။ ဒါဟာ ပရောနာအကျဆုံးရောဂါဇာန်ဖြစ်ဖြစ်တယ် ။ မှန်တယ်လေ ၊ သဏ္ဍာန်နှစ်မျိုးလဲ ရှိသေးတာပေါ့ ။ တမျိုးက ဝင်ကြွေးအစိုင်အခဲနဲ့တူတဲ့ ၊ သိပ်သည်းဆ အင်မတန်ကြီးတဲ့ အလွန်အလွန် သေးငယ် တဲ့ သက်ရှိခန္ဓာတွေ ဖြစ်ပြီး ။ တမျိုးကတော့ ပိုက်လှိုင်းကနေ ပို့ ဆောင်ပေးတဲ့ ဟာမျိုးလို့ ဖြစ်တယ် ။ ဒါမျိုးက တွေ့ခဲ့တယ် ။ တိုးစဉ်တောင်ဆက် တစ်ဆက်ပြီးတစ်ဆက် ခုပုံ-ခုပုံ လာတာတွေပေါ့ ။ ခုလိုဟာမျိုးလဲရှိတာပေါ့ ။

တွေ့နေကျဖြစ်နေကျ အဖြစ်ဆုံးရောဂါတွေကို ပြောကြစို့ ။ လူ့ ကိုယ်ပေါ်မှာ အကျိတ်ပေါက်ပြီ ။ ရင်းပြီယောင်ပြီ ။ အရိုးကျိုးပေါင်းတက်ပြီ ။ ခသည်ဖြစ်ဖြစ်လာတဲ့အခါ ။ တခြားဟင်းလင်းပြင်က အဲဒီနေရာမှာ သက်ရှိခန္ဓာတစ်ခုလုံးနေတာ ဖြစ်တယ် ။ အင်မတန်နက်တဲ့ ဟင်းလင်းပြင်တစ်ခုထဲမှာ သက်ရှိတစ်ခု ရှိနေတာ ဖြစ် တယ် ။ သာမန်အစိုးကျင့် ခဉ်ဆရာတို့ အနေနဲ့ မတွေ့ကြဖူး ။ သာမန်စွမ်းအင်ထူးတို့ အနေနဲ့ လဲ မတွေ့ ကြဖူး ။ လူ့ ကိုယ်ပေါ်က အစိုးမဲတွေကိုသာ တွေ့ရနိုင်တယ် ။ ဘယ်နေရာမှာ အစိုးမဲတွေရှိပြီဆိုရင် ။ ဘယ်နေရာမှာ ရောဂါ ဖြစ်နေပြီလို့ ဆိုတာမှန်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ အစိုးမဲတွေဟာ ရောဂါဖြစ်စေတဲ့ အရင်းခံအကြောင်း မဟုတ်ဖူး ။ ပိုနက်တဲ့ ဟင်းလင်းပြင်ထဲမှာ သက်ရှိခန္ဓာတစ်ခု ရှိနေလို့ ဖြစ်တယ် ။ ဒီခွင်ကို သူကပန်တီးထားတာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါ ကြောင့် တချို့က ထုတ်ပစ်ကြ ။ ပယ်ပစ်ကြလို့ ဆိုတယ် ။ သင်ထုတ်ပစ်ပါလေ ။ တအောင် လောက်ဆို ပြန်ပေါ်လာရော ။ တချို့ကဆို အင်မတန်အားကောင်းတာ ။ ထုတ်ပစ်လိုက်ရုံရှိသေးတယ် ။ ပြန်ပြီးဆွဲသွင်းလိုက်ရော ။ ကိုယ့် ဟာကိုယ်ပြန်သိမ်းနိုင်တယ် ။ အခြောက်တိုက်ကုရုံလောက်နဲ့ ဘယ်ပျောက်နိုင်ပါ့ မလဲ ။

စွမ်းအင်ထူးတို့ အနေနဲ့ပြောရရင် ။ ဘယ်နေရာမှာ အစိုးမဲတွေ ရှိနေပြီဆိုရင် ဘယ်နေရာမှာ ရောဂါဖြစ်နေပြီလို့ ဆိုကြတယ် ။ တရုတ်တိုင်းရင်းဆေးပညာအနေနဲ့ ကတော့ ။ အဲဒီနေရာမှာ သွေးကြောလေ ကြောဆိုနေခြင်း ။ သွေးလေမမှန်ခြင်း ။ သွေးကြောလေကြောပိတ်ဆို့နေခြင်းလို့ ဆိုကြမှာပေါ့ ။ နောက်တိုင်း ဆေးပညာအနေနဲ့ကတော့ ။ ယဉ်းနာ ။ အဖုအကျိတ် ။ အရိုးကျိုးပေါင်းတက်တာ ။ ရောင်တာရမ်းတာလို့ ဆိုကြမှာ ပေါ့ ။ ဒီဟင်းလင်းပြင်ကျတော့ ခုလိုသဏ္ဍာန်မျိုး ဖြစ်လာတာပေါ့ ။ အဲဟိုသက်ရှိခန္ဓာကို ယူပစ်လိုက်တဲ့ အခါ ။

ဒီဟင်းလင်းပြင်က ခန္ဓာမှာတာမရှိတော့တာကို သင်တွေ့ရမှာဖြစ်တယ်။ ခါးရိုးဆစ်ကွဲခြင်းဆိုတာတို့ ၊ အရိုး ကျိုးပေါင်းတက်ခြင်းဆိုတာတို့ဟာ ၊ အဲဟိုဟာကိုသာ ယူပစ်လိုက် ၊ အဲဟိုခွင်ကိုသာ ရှင်းပစ်လိုက် ၊ ချက်ချင်း လက်ဝင်းပျောက်တာကို သင်တွေ့ ရလိမ့် မယ် ။ အိတ်စ်ရောင်ခြည် ဓာတ်မှန်ရိုက်ကြည့် လိုက်တဲ့ အခါ ၊ တာအရိုး ကျိုးပေါင်း တက်တာကိုမှ တွေ့ ရတော့ မှာ မဟုတ်ဖူး ။ အရင်းခံအကြောင်းကတော့ အဲဟိုဟာရှိပြီလင်မေ့နေတာ ပေါ့ ။

တချို့က တယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ ၊ သုံးလေးငါးရက်အတွင်း ရောဂါကုနိုင်လာမယ် ၊ “ဖမ်းနည်း” သင်ပေးမယ်တဲ့ ။ ဖမ်းစမ်း ။ ကျွန်တော်ကြည့် စမ်းမယ် ။ လူဆိုတာ အားနွဲ့ဆုံးဖြစ်သလောက် ဟိုသက်ရှိခန္ဓာကတော့ အင်မတန်ကြမ်းတာရမ်းတာ ။ ယင်းက သင်ဦးနှောက်ကို ချုပ်ကိုင်နိုင်တာမို့ ၊ သင့်ကို ကြိုက်သလို ကြိုးဆွဲလို့ ရတယ် ။ သင့် ကို အသက်ပျောက်ပစ်ဖို့ ဆိုတာလဲ သူ့ အဖို့ လွယ်လွယ်ကလေးရယ် ။ သင်က သူ့ ကို ဖမ်းမယ်တဲ့ ။ တယ်လိုဖမ်းမလဲ ။ သင့် ဒီသာမန်လူတို့ ရဲ့ လက်ဆိုတာ သူ့ ဆီမရောက်နိုင်ဖူး ။ သင်ကအဲဒီမှာ လက်ကို ဟိုရမ်း-ဒီရမ်းလျှောက်ရမ်း ၊ ယင်းက အရေးလုပ်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ အရမ်းလျှောက်လုပ် နေတယ် ၊ ရယ်စရာကောင်းလိုက်တာဆိုပြီး ၊ သင့်ကို ကြိတ်ရယ်နေမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင့်အနေနဲ့ သူ့ကို တကယ် ထိနိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ သင့်လက်ချက်ချင်း ဒဏ်ရာရပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ တကယ်ကို ဒဏ်ရာရမှာ ။ လူတချို့ကို ကျွန်တော်တွေ့ဖူးတယ် ။ လက်နှစ်ဖက်စလုံး အကောင်းကြီး ၊ တယ်လိုခမ်းကြည်ကြည် ၊ ကိုယ်မှာရောဂါမရှိဖူး ၊ လက်နှစ်ဖက်စလုံးလဲ ရောဂါမရှိဖူး ။ ဒါပေမဲ့ လက်ကို မလိုမရဖူး ၊ တွဲလောင်းကြီးဖြစ်နေရတယ် ။ ခုလိုရောဂါ သည်မျိုးကျွန်တော် တွေ့ဖူးတယ် ။ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်က သူ့ခန္ဓာဒဏ်ရာ ရနေမှကိုး ။ တကယ်ကို ဒုက္ခိတဖြစ် နေမှကိုး ။ သင့် အဲဟိုခန္ဓာဒဏ်ရာရနေမှတော့ကာ ၊ ဒုက္ခိတ မဖြစ်ပဲနေပါ့မလား ။ တချို့က ကျွန်တော် ကိုမေးတယ် ။ “ဆရာ ။ ကျွန်တော်-ကျွန်မတို့ ကျင့်လိုဖြစ်မလား ။ သားသမီး မရအောင် ခွဲစိတ်မှုလုပ်ပြီးနေပြီ ။ အင်္ဂါတစ်ခုထုတ်ပစ်ပြီးနေပြီ” တဲ့ ။ ဒါကိစ္စမရှိတဲ့ အကြောင်း ။ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်က သင်ခန္ဓာအကောင်းပကတိ အတိုင်း ရှိနေတာဖြစ်ကြောင်း ။ ကျင့် ကြံရာမှာ အဲဒီခန္ဓာကမှ အရေးပါအရာရောက်တာဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်က ရှင်းပြရတယ် ။ ဒါကြောင့် ခုနက ကျွန်တော်ပြောခဲ့ပြီ ။ သူ့ကို သင်ကဖမ်းမယ် မဟုတ်လား ။ သူ့ ကိုမထိရင် သူက အရေးလုပ်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ထိရင်တော့ သင့် လက်ဒဏ်ရာ ရကောင်းရမှာ ။

နိုင်ငံတော်က အတိုင်းအတာ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ပြုလုပ်တဲ့ အစိုးကျင့် စဉ် လှုပ်ရှားမှုကို ထောက်ခံတဲ့ အနေနဲ့ ၊ ပီကင်းမှာ ကျင်းပတဲ့ အရှေ့ တိုင်းကျန်းမာရေးပြပွဲကို ကျွန်တော်က သားတပည့် တချို့ ကို ဦးဆောင်ပြီး တက်ခဲ့တယ် ။ ပြပွဲနှစ်ပွဲစလုံးမှာပဲ ကျွန်တော်တို့က အထင်ပေါ်ဆုံးဖြစ်ခဲ့ရတယ် ။ ပထမအကြိမ် ပြပွဲ မှာ ၊ တာရာကျင့်စဉ်အဖြစ်ဂုဏ်ပြုခံရတယ် ။ ဒုတိယအကြိမ်ပြပွဲကျတော့ ၊ လူတွေများလိုက်တာ မပြောနဲ့ တော့ ။ ဒီပြင်ပြခန်းတွေမှာ လူတယ်လောက်မှ မရှိဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ ပြခန်းကျတော့ ကြိတ်ကြိတ်တိုး နေတာပဲ ။

တန်းသုံးတန်းစီလို့ ။ ပထမအတန်းက နံနက်ပိုင်းတိုကင်တွေကို အစောကြီးကတည်းက ယူပြီးကုန် ကြပြီ ။ ဒုတိယအတန်းက ညနေပိုင်းတိုကင်အတွက် တန်းစီစောင့်နေကြတာ ။ နောက်အတန်းကတော့ ၊ ကျွန်တော် လက်မှတ်ထိုးဖို့ကို စောင့်နေကြတာ ။ ကျွန်တော်တို့က ရောဂါကုပေးတာ မဟုတ်ဘဲနဲ့ ဘာပြုလို့ ခုလို လုပ်ရတာ လဲ ။ ဒါကတော့နိုင်ငံတော်က ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်လုပ်တဲ့ အခိုးကျင့်စဉ်လှုပ်ရှားမှုကို ထောက်ခံတဲ့ အနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့က ခုလိုလုပ်တာ ။ ဒီလုပ်ငန်းကို အကျိုးပြုဖို့ အတွက် ကျွန်တော်တို့ က ပြဋ္ဌာန် ပါဝင်ဆင်နွှဲကြတာ ဖြစ်တယ် ။

ကျွန်တော်က ကျွန်တော်သိဒ္ဓိတွေကို ကျွန်တော်နဲ့ အတူပါလာတဲ့ တပည့် တွေကို ဝေပေးထားတယ်။ ရာနဲ့ချီတဲ့ ခွမ်းအင်တွေနဲ့ ပေါင်းစည်းထားတဲ့ ခွမ်းအင်အနိုင်အခံတွေကို တစ်ယောက်စီဝေ ပေးထားတယ် ။ သူတို့ လက်တွေ့ကိုလဲချိပ်ပိတ်ပေးထားတယ် ။ ဒါတောင်မှ အကိုက်ခံရလို့ အရည်ကြည်ဖုထ လိုထရ ၊ သွေးထွက်လို့ ထွက်ရနဲ့ ခဏခဏ ဖြစ်တတ်တယ် ။ အဲဒီသက်ရှိခန္ဓာက ခုလောက်ကို ကြမ်းတာ ၊ ရမ်း တာ ။ သင်ခန်းစားကြည့် လေ ။ သင်သာမန်လူရဲ့လက်နဲ့ သူ့ကို သွားထိခံသလား ။ ပြီးတော့ သင်လဲသူ့ကို ဖမ်းလို့ ရမှာမဟုတ်ဘူး ။ ဟိုလိုခွမ်း အင်မျိုးမရှိရင် အလကားပဲ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ ဒိပြင်ဟင်းလင်းပြင်မှာ ၊ သင်တစ်ခုခုလုပ်ဖို့ကြံရုံနဲ့ ယင်းက သိနဲ့နေပြီ ။ သင်ဖမ်းဖို့ကြံရင် ယင်းကပြေးပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ ရောဂါသည် ထွက်သွားတာနဲ့ တပြိုင်နက် ၊ ယင်းကလဲ ပြန်ရောက်လာပါလေရော ၊ ရောဂါလဲ ပြန်ထလာပါလေရော ။ သူ့ကို ကိုင်တွယ်တော့မယ်ဆိုရင် ၊ ခွမ်းအင်တစ်မျိုးကို အရင်သုံးရတယ် ။ လက်တစ်ဖက်ဆန့်လိုက်ပြီး ယင်းကို သံမှိုအရင်နှက်ထားလိုက်ရတယ် ။ သံမှိုနှက်ပြီးတဲ့အခါ ၊ ခွမ်းအင်တစ်မျိုးရှိသေးတယ် ။ အရင်ကတော့ ဝိညာဉ်ဖမ်း အတတ်တော်လို့ခေါ်တယ် ။ အဲဒီခွမ်းအင်မျိုးဟာ ဘယ်လောက်တန်ခိုးကြီးသလဲဆိုရင် ၊ လူတစ်ယောက်ကို တမဟုတ်ချင်း မလှုပ်နိုင်မယှက်နိုင် ဖြစ်သွားအောင် ၊ သူ့မူလနတ်ကိုတစ်ကိုယ်လုံးခွဲထုတ်လို့ ရတယ် ။ ဦးတည်ချက်ပြတ်သားလှတဲ့ ခုလိုခွမ်းအင်မျိုးကို ကျွန်တော်တို့က ခုလိုနေရာမျိုးမှာ သုံးတာ ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ တထာဂတဘုရားရှင် လက်ထဲက ပုဂံလုံးဆိုပါတော့ ၊ (ဆွန်ဂူစုန်) တက်ကို လှည့်ချိန်လိုက်တာနဲ့ တပြိုင်နက် ၊ နဂိုက လူကောင်ကြီး နည်းတာမဟုတ်ဘဲ မျောက်မင်းဆွန်ခမျာ တဒင်္ဂအတွင်း ပိစိညှက်ကလေး ဖြစ်သွားရပါလေရော ။ ဒီခွမ်းအင်က ခုလောက်တန်ခိုးကြီးတာ ။ သက်ရှိခန္ဓာတွေ တယ် လောက်ကြီးကြီး- သေးသေး ၊ တစ်ခါတည်းသာ ဖမ်းလိုက် ၊ လက်ထဲမှာ သေးသေးကလေးတွေ ဖြစ်ကုန်ရပါလေရော ။

ပြီးတော့ သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ လူနာ့မံသခန္ဓာထဲကို လက်ထိုးသွင်းပြီး တစ်ခုခုခွဲ ထုတ်ယူဖို့ဆိုတာနဲ့ပတ်သက်လို့ ၊ အဲဒီလို လုပ်လို့ တယ်ဖြစ်မလဲ ။ လုပ်လို့ ရတဲ့ တိုင်အောင်လဲ အလျှင်းကို လုပ်ခွင့် မပြုဖူး။ လူတွေ အတွေးအဆင် ကသောင်းကနင်းဖြစ်ကုန်မှာပေါ့။ ခန္ဓာကိုယ်ထဲ ဝင်သွားတာက ဒိပြင်ဟင်းလင်းပြင်က လက်ဖြစ်တယ် ။ နှလုံးမှာ ရောဂါဖြစ်နေတယ်ဆိုပါတော့ ။ ဒီလက်နဲ့ နှလုံးဆီကို

လှမ်းပြီးတော့ နို့ကလိကတ်အခါ ၊ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်က လက်ကဝင်သွားရော ၊ လျှပ်တပျက်အတွင်း ဖမ်းမိတာနဲ့ တဖြိုင်နက် ၊ အပြင်က လက်ကပါ-လက်နှစ်ဖက်ဖြိုင်တူဆုပ်ထားလို့ကိရော ။ ယင်းက ဘယ်လောက်ဆို သလဲဆိုရင် ၊ လက်ထဲမှာ ဟိုလှုပ်ဒီလှုပ်-လှုပ်လို့လှုပ် ။ ဟိုတိုးဒီတိုးတိုးလို့တိုး ကိုက်လို့ကိုက် ။ အော်လို့အော်နဲ့ သရမ်းနေလို့ကိတာ မပြောနဲ့တော့ ။ လက်ထဲဆုပ်ထားတာ သေးသေးကလေး ဖြစ်နေပေမဲ့ ။ လက်သာ ဖြန့် လိုက်ခမ်း ၊ တစ်ခါတည်းကို အကြီးကြီး ဖြစ်သွားမှာ ။ ဒါမျိုးက ဘယ်လူမဆိုထိလို့တိုးလို့ ရတာမျိုးမှ မဟုတ်တာ ။ အဲဟိုလိုခွမ်းအင်မျိုးမရှိရင် အလျှင်းကို ထိလို့တိုးလို့ရမှာ မဟုတ်ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ ထင်မိသလောက် လွယ်တာမျိုး အလျှင်းကို မဟုတ်ဖူး ။

မှန်တယ် ၊ ခုလိုအခိုးကျင့် ခဉ်နဲ့ ရောဂါကုတာမျိုး နောင်လဲရှိကောင်းရှိနေမှာ ဖြစ်တယ် ၊ အရင်က လဲ တလျှောက်လုံးရှိခဲ့တာပဲ ။ ဒါပေမယ့်လို့ သတ်မှတ်ချက် ရှိနေရမှာ ဖြစ်တယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ၊ ဒီလူ့ အနေနဲ့ ကျင့်ကြံသူဖြစ်ရမယ် ။ ကျင့်ကြံနေရင်း မေတ္တာဂရုဏာတရားနဲ့အညီ ၊ လူကောင်းတချို့ကို ခုလိုဆောင်ရွက်ပေးလို့ ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ ၊ သူ့ဘုန်းတန်ခိုးမပြည့်လို့ ဝဋ်ကြွေးကံ ကြွေးတွေကို အပြီးအပိုင် ပယ်ပစ်နိုင်ခွမ်း မရှိဖူး ၊ ဒါကြောင့် အတိဒုက္ခတွေ့ကတော့ ရှိမြဲရှိနေဦးမှာ ။ သိသာမြင်သာတဲ့ ရောဂါတွေ့ကတော့ ပျောက်ကုန်ပြီ ပေါ့ ။ သာမန်အခိုးကျင့် ခဉ်ဆရာကလေးတွေဆိုရင်လဲ ၊ ကျင့်ကြံရင်းတရားရင်ဝယ်ပိုက်မိသူမဟုတ်လေတော့ ၊ ရောဂါတွေ့ကို နောက်ရွှေပစ်တာမျိုးဖြစ်စေ ၊ အလှည့်အပြောင်းလုပ်ပစ်တာမျိုးဖြစ်စေ ၊ ဒီပြင်တေး ဒုက္ခသဏ္ဍာန် အဖြစ် ပြောင်းပစ်တာမျိုးဖြစ်စေ ၊ အဲဒီလောက်သာ တတ်နိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ အဲဒီလို အလှည့်အပြောင်း ဖြစ်တာမျိုး တွေကို သူတို့ ဟာသူတို့ ကတော့ သိချင်မှသိမှ ။ တကယ်လို့ သာမညအသိစိတ်ကိုကျင့်တဲ့ ကျင့်ခဉ်မျိုးဖြစ်ရင် ၊ သာမညအသိစိတ်က လုပ်တာဖြစ်မှာ ။ တချို့ကျင့်ခဉ်က ကျင့်သူတို့ဟာ အင်မတန်နာမည်ကြီးပုံရတယ် ။ အကျော်အမော်အခိုး ကျင့်ခဉ်ဆရာကြီးများစွာတို့ခမျာခွမ်းအင်မရှိကြဖူး ။ ခွမ်းအင်တွေ့က သာမညမူ လနတ်ကိုယ် ပေါ်မှာချည်းဖြစ်တယ် ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ၊ ကျင့်ကြံခရီးခဉ်တစ်လျှောက်မှာ ခုလိုလုပ်ခွင့် ပြုတယ်ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ တချို့ဆိုရင်အဆင့် တစ်ခုမှာ ကျင့်လာလိုက်ကြတာ ဆယ်နှစ်ကျော်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်အများဖြစ်စေရှိနေပြီဖြစ်တဲ့တိုင်အောင် ၊ အဲဒီအဆင့်ကို မကျော်နိုင်ကြသေးဖူး ။ ဒီတော့တစ်လျှောက်လုံး ပဲ သူတို့က ရောဂါကုပေးလာခဲ့ကြတယ် ။ သူတို့ အနေနဲ့က အဲဒီအဆင့်မှာချည်း မတက်နိုင် ဖြစ်နေကြလေတော့ ၊ သူတို့ အဲဒီလိုလုပ်တာကို ကြည့်နေလို့ကိကြတော့တာပေါ့ ။ မွေစကြာတရားတော် ကျင့်တဲ့သားတပည့် တို့အ နေနဲ့ကတော့ ၊ အလျှင်းကို ရောဂါကုလို့မဖြစ်ဖူး ။ ဝေဒနာရှင်အနေနဲ့ လက်ခံနိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ ဒီစာအုပ်ကို ဖတ်ပြုလို့ ရတယ် ၊ ရောဂါသက်သာပျောက်ကင်းနိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးချင်းမတူတဲ့ အလျှောက် အကျိုးကျေးဇူးပေါ်တာချင်းကလဲ တူမှာမဟုတ်ဘူး၊

# ဆေးရုံကုနဲ့ အခိုးကျင့် ခင်ကု

ဆေးရုံကုနဲ့ အခိုးကျင့် ခင်ကုတို့ ရဲ့ စပ်နှယ်မှုကို ကျွန်တော်တို့ ဆွေးနွေးကြစို့။ ။ ဆရာဝန်တွေဟာ အများအားဖြင့် အခိုးကျင့်ခင်ကို အသိအမှတ်မပြုကြပူး ။ ဘယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ ၊ “အခိုးကျင့် ခင်အနေနဲ့ ရောဂါကုနိုင်ရင် ၊ ကျွန်တော်တို့ ဆေးရုံတွေရှိနေဖို့ လိုဦးမလား ။ ကျွန်တော်တို့ ဆေးရုံတွေကို ခင်ဗျားတို့ အစားဝင်ထိုးလိုက်ရင် ပြီးရောမဟုတ်လား ။ ခင်ဗျားတို့ ဟာက ဆေးထိုး-ဆေးသောက်-ဆေးရုံတက်နေစရာ ဘာမှမလိုပူး ။ လက်နဲ့ ကုလိုက်ရုံနဲ့ ပျောက်ရော ။ ကျွန်တော်တို့ ဆေးရုံတွေကို အစားထိုးလိုက်ရင် ဘယ် လောက်ကောင်းမလဲ ” တဲ့။ ။ ခုလိုပြောတာ အကြောင်းယုတ္တိမတန်လိုက်တာ ၊ တရားနည်းလမ်း မကျလိုက်တာ မပြောနဲ့ တော့ ။ တချို့ က အခိုးကျင့် ခင်ကို နားမလည်ကြပူး ။ ခင်ခစ်အခိုးကျင့် ခင်နဲ့ ရောဂါကုတာကို သာမန်လူတွေ ကြားက ရောဂါကုတာမျိုးတွေနဲ့ တစ်တန်းတစ်စားတည်း သဘောထားလို့ တယ်ဖြစ်မလဲ ။ ယင်းဟာ သာမန်လူတွေကြားက အတတ်ပညာ မဟုတ်ပူး ။ သာမန်လွန်ဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ သာမန် လူတို့ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့အစည်းကို သာမန်လွန်ဟာမျိုးနဲ့ ပမာဏကြီးကြီးကျယ်ကျယ် နှောင့် ယှက်လို့ တယ်ဖြစ်မလဲ ။ ဘုရားတွေဆိုတာ ဘယ် လောက်အခွမ်းရှိသလဲ ။ ဘုရားတစ်ယောက်လက်ဝှေ့ ရမ်းလိုက်ရုံနဲ့ ၊ လူသားတို့ ရဲ့ ရောဂါတွေ အကုန်ပျောက် ပြယ်ကုန်မှာဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ အဲဒီလို မလုပ်သလဲ ။ ပြီးတော့ ဘုရားတွေဆိုတာ နည်းတာမှတ်လို့ ၊ ဘာပြုလို့ “ ရောဂါတွေပျောက်စေ ” ဆိုပြီး မေတ္တာဂရုဏာပွားမပြုကြသလဲ ။ ဒါကတော့ သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုတာ အဲဒီလိုဖြစ်နေရလို့ဖြစ်တယ် ။ မွေး-အို-နာ-သေဆိုတာကလဲ အဲဒီလိုကို ဖြစ်နေရလို့ဖြစ်တယ်။ ပဋိစသမုပ္ပါဒ်ကြောင်း-အကျိုးတရားနှင့်အညီ ဖြစ်ပျက်နေရတာချည်း ဖြစ်တယ်။ သံသရာ လည်နေကြရတာချည်းဖြစ်တယ် ။ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေဆိုတာ ဆပ်ကိုဆပ်သွားရမှာကို။

သင့်အနေနဲ့ သူ့ကိုပျောက်အောင်ကုပေးလိုက်လို့ရှိရင် ၊ ဒီတရားသဘောကို ဖောက်ဖျက် ရာကျမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒုစရိုက်တွေကျူးလွန်တဲ့ တိုင်အောင် ပြန်ဆပ်နေစရာလိုမှာမဟုတ်လို့ရှိရင် ဟုတ်ပါ့မလား။ ကျင့် သူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေကို အပြီးအပိုင် ပယ်မပစ်နိုင်သေးခင် ၊ မေတ္တာဂရုဏာတရားနဲ့ အညီ ရောဂါကုပေးတာမျိုးကို ခွင့် ပြုတယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ သင့် အနေနဲ့ မေတ္တာဂရုဏာပွားလာလို့ ခုလိုခွင့် ပြုတာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ ၊ သင့် အနေနဲ့ ခုလိုပြဿနာကို တကယ်တမ်း ဖြေရှင်းနိုင်လာတဲ့ အခါ ၊ ပမာဏ ကျယ်ကျယ် ဖြေရှင်းမယ်ဆိုရင်တော့ ၊ ဖြစ်တော့ မှာ မဟုတ်ပူး ။ အဲဒီလိုလုပ်ရင် သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းအခြေအနေကို ပြင်းပြင်းထန်းထန်းဖျက်ဆီးရာ ကျမှာဖြစ်လို့ ခွင့်မပြုတာဖြစ်တယ် ။ ဒါ့ကြောင့်

သာမန်လူတို့ ရဲ့ ဆေးရုံတွေကို အစိုးကျင့်၊ ခင်နဲ့ အစားထိုးဖို့ ဆိုတာ အလျဉ်းကို မဖြစ်နိုင်ပူး ။ ယင်းက သာမန်လွန်တရားမို့ လို့ ကိုး ။

တရုတ်ပြည်မှာ အစိုးကျင့်ခင်ဆေးရုံတွေ ထောင်ခွင်ပြုပြီဆိုပါတော့၊ တကယ်လို့ ခွင်ပြုခဲ့သော်၊ အစိုးကျင့်ခင်ဆရာကြီးတွေ အကုန်ထွက်လုပ်ကြ။ တယ်လီဆေးမလဲဆိုတာ ကြည့် ပေါ့ ။ တယ်ဒီလို လုပ်ခွင်ပြုမလဲ ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သာမန်လူတို့ရဲ့လူ့လောကအခြေအနေကို အားလုံးက ထိန်းသိမ်းကြလို့ ဖြစ်တယ် ။ အစိုးကျင့် ခင်ဆေးရုံတို့ ၊ အစိုးကျင့်ခင် အပြင်လူနာဆေးကုဌာန-နာလန်ထ ၊ ကျန်းမာရေးပဟိုစခန်း- ကုသအပန်း ဖြေ ရိပ်သာတို့ ကိုလုပ်လာလို့ရှိရင် ၊ အစိုးကျင့်ခင်ဆရာတို့ရဲ့ ကုသမှုဟာ တခါတည်း ထိုးကျလာရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ကုသမှုအကျိုးသွားလဲ ဟန်လှတော့မှာ မဟုတ်ပူး ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ သာမန်လူတွေကြားကဟာတွေကို လုပ်လာလေတော့ ၊ သာမန်လူတွေ ကြားကတရားနဲ့ တစ်တန်းတစ်စားတည်း ဖြစ်လာရမှာမို့လို့ကိုး ။ သာမန်လူ တွေရဲ့ အခြေအနေနဲ့ တစ်ဆင့်တည်း ဖြစ်နေရမှာမို့လို့ကိုး ။ ကုသမှုအကျိုးသွားလဲ ဆေးရုံနဲ့ တစ်ပြေးတည်း ဖြစ်နေရမှာမို့လို့ကိုး ။ ဒါ့ကြောင့် ရောဂါကုရာမှာ ဒီလောက်ဟန်တော့မှာမဟုတ်ပူးပေါ့ ။ ဆေးပတ်တယ်နှစ်ကျော့ ကုရမယ် စသည်ဖြင့် ဖြစ်လာရတော့မှာပေါ့ ။ ယေဘုယျအားဖြင့် ကတော့ ဒီလိုချည်းပေါ့ ။

အစိုးကျင့် ခင်အနေနဲ့ ဆေးရုံထောင်ထောင်-မထောင်ထောင် ၊ ရောဂါပျောက်အောင် ကုနိုင်တာ ကတော့ တယ်လူမှ ပစ်ပယ်လို့မရတဲ့ အချက် ဖြစ်တယ် ။ အစိုးကျင့်ခင် ပြန် ပွားလာတာ ဒီလောက်ကြာပြီ ။ ကျင့် ရင်း တကယ်ကိုရောဂါကင်းရေး-ကျန်းမာရေးပန်းတိုင် ရောက်သူတွေဆိုတာ နည်းတာမှတ်လို့ ။ အစိုးကျင့်ခင် ဆရာက ရောဂါကို နောက်ရွှေ့ ပစ်လိုက်တာမျိုးဘဲဖြစ်ဖြစ် ၊ တာမျိုးဘဲဖြစ်ဖြစ် ၊ ခုရောဂါမရှိတာကတော့ အမှန်ပဲ ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ၊ အစိုးကျင့်ခင်အနေနဲ့ ရောဂါကုနိုင်တာကို တယ်လူမှ ပစ်ပယ်လို့ မရတာကတော့ တထစ်ချပေါ့ ။ အစိုးကျင့် ခင်ဆရာတွေဆီ လာပြုကြသူအများစုတို့ ဟာ အကုရလဲခက် ၊ တာမှန်းလဲမသိရသေးတဲ့ ရောဂါတွေ ဖြစ်ကြတယ် ။ ဆေးရုံတွေမှာ မပျောက်လို့ အစိုးကျင့် ခင်ဆရာတွေဆီကို ကံစမ်းသတော့မျိုးနဲ့ လာပြုကြတာဖြစ်တယ် ။ ရလာဒ်ကတော့ ပျောက်ကုန်ကြတာ ။ ဆေးရုံမှာကုလို့ ရတာမျိုးကို တယ်လူကမှ အစိုးကျင့်ခင်ဆရာဆီသွားပြနေမှာမဟုတ်ပူး ။ အထူးသဖြင့် အစဦးပိုင်းမှာတုန်းက အဲဒီလို နားလည်ထားကြတာချည်း ဖြစ်တယ် ။ ဒါ့ ကြောင့် အစိုးကျင့် ခင်အနေနဲ့ ရောဂါကုနိုင်တယ်လို့ ဆိုရတာပေါ့ ။ ယင်းကို သာမန်လူတို့ရဲ့လူ့ အဖွဲ့ အစည်းက ဒီပြင်ကိစ္စတွေလို့ လုပ်လို့ မဖြစ်တာ တစ်ခုပဲရှိတယ် ။ ပမာဏ ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ် နှောင် ယှက်တာမျိုး ကတော့ဖြစ်ကိုမဖြစ်တူး။ ပမာဏ ဝယ်ဝယ်ဟာမျိုး ၊ ဂယက်မကြီးလှတာမျိုးတို့ ကို တိုးတိုးတိတ်တိတ် လုပ်တာမျိုးကတော့ ကိစ္စ မရှိပူးပေါ့ ။ ရောဂါအပြီးအပြတ်



ပျောက်မှာမဟုတ်တာကလဲ ကျိန်းသေပေါ့ ။ ရောဂါကင်းအောင် ကိုယ့် ဟာကိုယ် အစိုးကျင့်၊ ခင်ကျင့်၊ တာကမု အကောင်းဆုံးလို့ ဆိုရမှာ ။

တချို့ အစိုးကျင့်၊ ခင်ဆရာတို့ ကဆိုရင်လဲ ၊ ဆေးရုံတွေဟာ ရောဂါမကုနိုင်ကြဖူး ၊ ကုသမှု အကျိုး သွားက ဘယ်သို့၊ ဘယ်ညာစသည်ဖြင့် ပြောနေကြတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ က ဘယ်လိုပြောပါ့ ၊ မလဲ ။ အကြောင်း ကြောင်းတွေ ရှိနေတာကတော့အမှန်ပဲ ။ ပဓာနအကျဆုံးကတော့၊ ကျွန်တော့အမြင်အရပြောရရင် လူသားတို့ရဲ့ ကိုယ်ကျင့်၊ တရားစံတွေ ကျဆင်းလာတာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ ရောဂါတွေက ထူးထွေဆန်းပြားလာလိုက်တာ ၊ ဆေးရုံတွေလဲ ဘယ်ကုနိုင်မလဲ ။ ဆေးတိုက်လဲ မထိရောက်ဖူး ၊ ဆေးတုတွေကလဲများပါပေ။ လူပရောဂဲကြောင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအနေနဲ့ ခုလောက်ပျက်စီးလာရတာဖြစ်တယ် ။ သူ့သူကိုယ်ကိုယ် ဘယ်သူ့ ကိုမှ အပြစ်တင် မနေကြနဲ့ ။ လူတိုင်းလူတိုင်း စီးလောင်ရာလေပင် အခန်းက ပါနေကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။ ဒါ့ ကြောင့် ကျင့် ကြံအားထုတ်ကြရာမှာ လူတိုင်းလူတိုင်း အတိဒုက္ခတွေနဲ့ ရင်ဆိုင် လာကြရမှာချည်းဖြစ်တယ် ။

ဆေးရုံတွေမှာ ရောဂါတချို့ကို စစ်လို့မရဖူး ၊ ဒါပေမဲ့ ရောဂါကတော့ အမှန်တကယ်ကို ရှိနေတာ။ တချို့ကျတော့ စစ်လို့ရတယ် ။ ဒါပေမဲ့ ဘာရောဂါလို့ခေါ်ရမှန်းမသိဖူး ။ မတွေ့ ဖူးတဲ့ အဲဒီရောဂါ တွေကိုအကုန် “ခေတ်ရောဂါ ”တွေလို့ ဆေးရုံတွေမှာ ခြုံပြီးခေါ်နေကြတယ် ။ ဆေးရုံတွေအနေနဲ့ ရောဂါကုနိုင်လား ။ ကုနိုင်တာ ပေါ့ ။ မကုနိုင်ရင် ဘယ်လူက ယုံဦးမှာလဲ ။ ဘယ်လူက ဆေးရုံသွားပြနေဦးမှာလဲ ။ ဆေးရုံတွေဟာ ရောဂါကုနိုင် ကြတာပေါ့ ။ ဒါပေမဲ့ သူ့ကုပုံကုနည်းက သာမန်လူတို့ရဲ့ အဆင့်ကဖြစ်ပြီး ၊ ရောဂါကတော့ သာမန်လွန် ဖြစ်နေ တာဖြစ်တယ် ။ တချို့ရောဂါတွေဆိုရင် တော်တော်ကို ကြီးတာ ။ ဒါ့ကြောင့် ရောဂါကို ခောခောကုကြဖို့ ဆေးရုံတွေက ဆော်ဩနေကြတာ မဟုတ်လား ။ ရောဂါကြီးရင်ကုလို့မရပဲကိုး ။ ကျွေးတဲ့ ဆေးအတိုင်းအဆ ကြီးရင်လဲ ဆေးဆိပ်သင်္ဃာ ဖြစ်တယ် ။ ကနေ့အဖို့ ရာမှာ ဆေးပညာအဆင့် အတန်းရယ် ၊ သိပ္ပံနဲ့ အတတ်ပညာ အဆင့် အတန်းရယ်တို့ဟာ တပြေးညီဖြစ်နေကြ ၊ သာမန်လူ့ အဆင့်မှာချည်း ဖြစ်နေကြ တယ် ။ ဒါ့ကြောင့် ယင်းရဲ့ ကုသမှုအကျိုးသွားဟာ ခုလိုဖြစ်နေရတာ ဖြစ်တယ် ။ ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ရှင်းအောင်ပြောထားရမယ် ။ သာမန်အစိုးကျင့်စဉ်တို့ အနေနဲ့ ရောဂါကုခြင်းဆိုတာရယ် ၊ ဆေးရုံတွေအနေနဲ့ ရောဂါကုခြင်း ဆိုတာရယ်တို့ ဆိုတာ ၊ ရောဂါဖြစ်စေတဲ့ အရင်းခံအကြောင်းရပ်ဖြစ်တဲ့အထိ ဒုက္ခတွေကို နောက်ရွှေ့ပစ်လိုက်ခြင်းဖြစ်တယ် ။ ။ ။ တာဝန်နောက်တစ်ဝက်ပိုင်းဆီကိုဖြစ်စေ ။ ဒီနောက်ကိုဖြစ်စေရွှေ့ပစ်လိုက်ခြင်းဖြစ်တယ် ။ ။ ဝဋ်ကြွေးကံကြွေးတွေ ကတော့ နှုတ်-နှုတ်အတိုင်းပဲ ရှိနေကြတာချည်းပေါ့ ။

တရုတ်ရိုးရာဆေးပညာအကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ ဆွေးနွေးကြဖို့ ၊ တရုတ်ရိုးရာဆေးပညာကု သပုံ ကုသနည်းဟာ ၊ အစိုးကျင့်၊ ခင် ကုသပုံကုသနည်းနဲ့ တော်တော်နီးစပ်တယ် ။ ရှေးခေတ်က ရိုးရာသမားတော်

ကြီးတွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် ခွမ်းအင်ထူးရှိကြသူတွေချည်းဖြစ်တယ် ။ ဆွန်စီမြောင် (Sun Simiao ) ၊ ဟွာ့ထော်(Huatwo) ၊ လီဆီကျင် (Li Shizhen) ၊ ပြန်ရွဲ (Bian Que) အစရှိတဲ့ ဆေးပညာရှင်ကြီးတွေဟာ ခွမ်းရည်ထူးရှိကြသူ တွေချည်းဖြစ်တယ် ၊ ဆေးကျမ်းတွေမှာ မှတ်တမ်းတင်ထားကြတာကို တွေ့ ရနိုင်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ ခုလိုအနှစ်သာရ တွေဟာ ခုဝေဖန်ရုံ ချစ်နေတတ်ကြရတာတယ် ။ ခု ၊ တရုတ်ရိုးရာဆေးပညာအနေနဲ့ ဆက်ခံထားတာက ဆေးညွှန်း တို့ လိုဟာမျိုးတွေ ၊ ဒါမှမဟုတ် အတွေ့ အကြုံစူးစမ်းမှုတို့ လိုဟာမျိုးတွေသာ ဖြစ်တယ် ။ ရှေးခေတ်တရုတ်ဆေး ပညာဟာ တော်တော်ထွန်းကားတာ ၊ ခေတ်ဆေးပညာထက် အပိုကြီးသာ တာပေါ့ ။ တချို့က ထင်ကောင်းထင်နေကြမယ် ။ ခေတ်ဆေးပညာဆိုတာ ဘယ် လောက်ထွန်းကားလိုက်သလဲ လို့ ။ ကိုယ်တွင်းအင်္ဂါတွေကို စီတီ (CT) နဲ့ ခွဲကြည့် လို့ ရတယ် ။ ပြီးတော့ ဘီ(B) နှုပါတို့ ၊ ဓာတ်ပုံရိုက်တာတို့ ၊ အိတ်စ်ရောင်ခြည် ဓာတ်မှန်ရိုက်တာတို့ ဆိုတာတွေလဲ နဲ့လို့ ပေါ့ တဲ့ ။ ခေတ်ပေါ်ခက်ကိရိယာတွေဆိုတာ ခေတ်မှီပါရဲ့ ။ ကျွန်တော် အမြင်အရပြောရရင်တော့ ရှေးခေတ်တရုတ်ဆေးပညာကိုမစီသေးဖူး ။

သမားတော် ကြီး ဟွာ့ထော် ဆိုရင် ၊ ဘုရင်ချောင်ချောင်း ဦးနှောက်ထဲက မြင်းဖုကို တွေ့နေရလို့ ခွဲစိတ်မှု လုပ်ပေးချင်တာကို ချောင်ချောင်းက သူ့ ကို လုပ်ကြံမယ်မှတ်လို့ ၊ ဟွာ့ထော် ကို အကျဉ်းချလိုက်တယ် ။ ဟွာ့ထော်ခမျာ ထောင်ထဲမှာ ဆုံးသွားရတာတယ် ။ ချောင်ချောင်းဟာ ရောဂါပြန်ထဲတဲ့အခါ ၊ ဟွာ့ထော်ကိုသတိရ လို့ လူအခေါ်လွှတ်လိုက်တယ် ။ ဟွာ့ထော်က ဆုံးပြီလေ ။ မကြာခင် ချောင်ချောင်းလဲ တကယ်ကို အဲဒီရောဂါနဲ့ ဆုံးသွားရတယ် ။ ဘာပြုလို့ ဟွာ့ထော်က သိနှင့်နေရသလဲ ။ သူကတွေ့ နေရမှကိုး ။ ဒါကျွန်တော်တို့ လူတွေရဲ့ ခွမ်းအင်ထူး ဖြစ်တယ် ။ အတိတ်က ဆေးပညာရှင်ကြီးတွေဟာ ခုလိုအနှစ်အစရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေချည်းဖြစ်တယ် ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနဲ့ ကြည့်တဲ့အခါ ၊ တစ်ဖက်တည်းကနေ ထိုင်ကြည့်ရုံနဲ့ ၊ လူ့ခန္ဓာလေးဖက်လုံးကို တပြိုင်တည်း မြင်ရတယ် ။ ရှေ့ကနေကြည့်ရုံနဲ့ ၊ နောက်ဖက်ကိုရော ၊ ဘယ်ဖက်နဲ့ ညာဖက်ကိုပါ အကုန်မြင်ရတယ် ။ တစ်လွှာစီတစ်လွှာစီကြည့်လို့လဲရတယ် ၊ ရောဂါခွဲခြားတာ ဘာလဲဆိုတာကိုလဲ ဟင်းလင်းပြင်ကို ထိုးပောက် သိမြင်နိုင်တယ် ။ ခေတ်ဆေးပညာအနေနဲ့ မှီနိုင်မလား ။ ဝေးလိုက်တာ ။ နောက်ထပ်နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင် လောက်စောင့်ဦးပေါ့ ။ စီတီတို့-ဘီနှုပါတို့ -အိတ်စ်ရောင်ခြည်တို့ လဲ လူ့ ကိုယ်တွင်းအင်္ဂါတွေကို ခွဲကြည့် လို့ ရပါရဲ့ ။ ဒါပေမဲ့ ခက်တွေ က ကြီးလွန်းအားကြီးနေကြတယ်၊ ကိုယ်ပေါ်မှာ ဆောင်ထားလို့ လဲ မရဖူး ။ ဓာတ်မရှိလဲ မဖြစ်ဖူး ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကတော့ ဘယ်သွားသွား ၊ ကိုယ်နဲ့ အတူပါနေတာချည်းပဲ ။ ဓာတ်အားတွေ ဘာတွေလဲ ဘာမှ မလိုဖူး ။ ဘယ် နဲ့ လုပ် ယှဉ်နိုင်မလဲ ။

တချို့ ကဆိုတယ် ။ ခုဆေးတွေက ဘယ်သို့ ဘယ်ညာခွမ်းတယ်ပေါ့ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ အမှန်မရှိဖူး ။ တရုတ်ပြည်ရှေးခေတ်က ဆေးဖက်ဝင်နွယ်မြက်သစ်ပင်တချို့ ဆိုရင် သိပ်ခွမ်းတာ ၊ ဆေးလဲရောက် ရောဂါလဲ ပျောက်တဲ့ ။ တိမ်ကောပျောက်ကွယ်ကုန်တာတွေ အများကြီးဖြစ်သလို ၊ လူထုကြားမှာ ကျန်နေတာ ။

အရပ်ထဲမှာ ပြန် ပွားနေတာတွေလဲ မနည်းမှူး ။ ချီချီဟာ(Qiqihar) မြို့ မှာ သင်တန်းပေးတုန်းက ၊ လူတစ်ယောက် လမ်းဘေးမှာ ဈေးခင်းပြီး သွားနှုတ်ပေးနေတာကို ကျွန်တော်တွေ့ ရတယ် ။ သူ့ ဝတ်ပုံစားပုံ ကြည့် ရတာ အရှေ့ မြောက်ပိုင်းသားနဲ့ မတူမှူး ။ တောင်ပိုင်းသားနဲ့ တူတယ် ။ လာသမျှလူတွေကို နှုတ်ပေးတာ သွားတွေကိုပုံလို့ ။ သူ့ ရည်ရွယ်ချက်က သွားနှုတ်ပေးဖို့ မဟုတ်မှူး ၊ ဆေးရည်ရောင်းဖို့ ပြစ်တယ် ။ ဆေးရည်က အင်မတန်ပြင်းတဲ့ အဝါအစိးနဲ့ ထွက်နေတယ် ။ သွားနှုတ်တဲ့ အခါ ၊ ဆေးပုလင်းကို အဖုံးဖွင့် ၊ နှုတ်မဲ့ သွားနေရာက ပါးပေါ်မှာတော့ လိုက် ၊ လူနာကို ဆေးဝါးရည်အနံ့ နှစ်ခါသုံးခါလောက် ရှုရှိုက်ခိုင်းပြီး ၊ ပုလင်းကို ဖုံး ၊ ဘေးချထားလိုက်တယ် ။ ဆေးရည်က ဘယ်လောက်ကလေးမှ ဆုံးပါးတာမဟုတ်မှူး ။ ပြီးမှ အိတ်ထဲကနေ မီးခြစ်ဆံတစ်ဆံ ထုတ်လိုက် တယ် ။ တစ်ဖက်က သူ့ ဆေးအကြောင်းပြောရင်း ၊ တစ်ဖက်က နှုတ်မဲ့ သွားကို မီးခြစ်ဆံနဲ့ ကလော်လိုက်တာ ၊ သွေးစကလေးနဲ့နဲ့ပဲ ပါတယ် ၊ ကျွတ်ထွက်လာပါလေရော ။ နာလဲမနာ ၊ သွေးလဲမထွက်မှူး ။ ခြင်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ မီးခြစ်ဆံဆိုတာ နည်းနည်းကလေးလောက်သာအားစိုက်မိရုံနဲ့ ကျိုးသွားမှာ ။ သူကတော့ မီးခြစ်ဆံနဲ့ သွားကို ကလော်ထုတ်လိုက်တာ အလွယ်ကလေး ကျွတ်ထွက်လာပါလေရော ။

ကျွန်တော်ပြောမယ်၊ တရုတ်ပြည်မှာ တချို့ ဟာတွေ လူထုကြားမှာ လက်ဆင့် ကမ်း ပြန် ပွားနေတယ် ။ အနောက်ဆေးပညာက သိမ်မွေ့ စက်ကိရိယာတွေဟာ ယင်းတို့ ကို ဘယ်နှိုမလဲ ။ ဘယ်လူ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုက ကောင်းသလဲဆိုတာ ကြည့် ရမှာပေါ့ ။ သူက မီးခြစ်ဆံကလေးနဲ့ ကလော်လိုက်ရုံနဲ့သွား ကျွတ်ထွက်လာရော ။ ဆရာဝန်တွေ သွားနှုတ်တော့မယ်ဆိုရင် ၊ ထုံဆေးအရင် ထိုးရတယ် ။ ဒီကိုထိုးလိုက် ဟိုကိုထိုးလိုက်နဲ့ တော်တော်နာတာ ။ ထုံလာပြီဆိုတော့ မှ ညှပ်နဲ့ နှုတ်တယ် ။ နှုတ်ပါလေ ။ အတန်ကြာ နှုတ်မိ တဲ့ တိုင်အောင် သွားကမမြဲသေး ။ အဆင်မပြေရင် အထဲမှာ အမြစ်ကျိုးကျန်ရစ်ပါလေရော ။ တူတွေ-ဆောက် တွေနဲ့ တူးထုတ်ကြရပါလေရော ။ အသံထိတ်ရင်မိစရာမျိုးပေါ့ လေ ။ ပြီးမှ ၊ သိမ်မွေ့ ကိရိယာနဲ့ ထပ်ပြီးတော့ ရှိကနဲ့ ရှိကနဲ့နဲ့နေအောင်စားတာ ၊ တချို့များ နာလွန်းလို့ ထုနုနုမိတတ် ပြစ်ကြရတာတယ် ။ သွေးထွက် တာလဲ မနည်းမှူး ။ သွေးပါလေ သွေးတွေဆိုတာ ။ ကြည့်လေ ဘယ်သူ့ဟာက ကောင်းသလဲ ၊ ဘယ်သူ့ ဟာက ခေတ်မှီ သလဲဆိုတာ ။ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ အပေါ်ယံကိရိယာကိုသာ ကြည့် နေလို့ မဖြစ်မှူး ၊ လက်တွေ့ အကျိုးသွားကို ကြည့်ရမှာ ။ ရှေးခေတ်က တရုတ်ရိုးရာဆေးပညာဟာ တော်တော်ကို ထွန်းကားတာ ၊ ခုအနောက်ဆေးပညာ အနေနဲ့ ၊ နောက်နှစ်ပေါင်း ဘယ်လောက်ကြာဦးတော့ ၊ မှီနိုင်မှာ မဟုတ်မှူး ။

ရှေးခေတ်တရုတ်သိပ္ပံပညာဟာခုကျွန်တော်တို့ အနောက်တိုင်းကနေ တတ်ထားတဲ့ခေတ်သိပ္ပံ ပညာ နဲ့ မတူမှူး ။ ယင်းလိုက်တာက သပ်သပ်တစ်လမ်းဖြစ်လို့ ၊ မတူတဲ့အဖြစ်မျိုးဖြစ်ပေါ်လာစေမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါ့ ကြောင့် ရှေးခေတ်တရုတ်သိပ္ပံနဲ့ အတတ်ပညာကို ခုကျွန်တော်တို့ သိမြင်ပုံ သိမြင်နည်းမျိုးနဲ့ နားလည်လို့ မဖြစ်မှူး ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ရှေးတရုတ်သိပ္ပံပညာအနေနဲ့ က လူ့ခန္ဓာ ၊ အသက် ၊ ခန္ဓာဓာတ်တို့ ကို ဒဲ့ ခိုးဦးတည်ပြီး

သုတေသန ပြုကြတာဖြစ်လို့ ၊ သူလိုက်တဲ့လမ်းက သပ်သပ်တစ်လမ်းဖြစ်တယ် ။ ဟိုခေတ်ဟိုအခါက ကျောင်းတက်သူတို့ဟာတရားထိုင်တတ်ကြရတယ် ။ ထိုင်တဲ့အခါလဲ အနေအထားမှန်မှန် ထိုင်တတ်ကြ ရတယ် ။ စုတ်တံကိုင်းတဲ့အခါ အခိုးသယ်တတ်ကြရတယ် ။ အသက်ရှူတတ်ကြရတယ် ။ လုပ်ငန်းတိုင်း-လုပ်ငန်းတိုင်းမှာပဲ ။ စိတ်ထားသန့်စင်ရေး ၊ အသက်ရှူသိမ်မွေ့ပြေပြစ်ရေးတို့ကို အရေးထားကြတယ် ။ လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုလုံး ခုလိုအဖြစ်မျိုးမှာ တည်နေတာ ။

တချို့ ကဆိုတယ် ၊ ရှေးခေတ်တရုတ်သိပ္ပံပညာလမ်းအတိုင်းသွားရင် ၊ ကနေ့ လို မော်တော်ကား တွေ ၊ စီးရထားတွေ ရှိနိုင်မှာတဲ့လားတဲ့ ။ ကနေ့လို ခေတ်မှီနိုင်မှာတဲ့လားတဲ့ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ သင့်အနေနဲ့ ပစ္စက္ခပတ်ဝန်းကျင်ကနေပြီး ၊ တခြားအခြေအနေကို သွားနားလည်လို့ တယ်ဖြစ်မလဲ ။ သင်တို့ အတွေးအခေါ် အယူအဆတို့အနေနဲ့ တော်လှန်ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်လာမှတော်မယ် ။ ရုပ်-သံစက် မရှိမှဆိုပါတော့ ။ နမူနာ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပါနေမှဟာ ။ ကြည့်ချင်တာ ကြည့်ပေတော့ ။ စွမ်းအင်လဲ ရှိနေမှဟာ ။ စီးရထား ၊ မော်တော်ကား မရှိမှတဲ့ ။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် လွှင့်ချောရင်ပြီးရော ။ ဓာတ်လှေခါးတောင်မလိုမှ ။ မတူတဲ့ လူမှုဖြစ်ထွန်းမှုဖြစ်ပေါ် လာမှာဖြစ်တယ် ။ ခုလိုတောင်ထဲမှာ ခတ်ကိုထားမှရယ်လို့ တယ်ဟုတ်မလဲ ။ ပြင်ပဗြူလိသားတို့ ရဲ့ ပုဂံပြားပုံတွေ ကို ကြည့်ပါလား ။ မြန်လိုက်တာ မပြောနဲ့တော့ ၊ ငြီးတော့ ကြီးလို့ လဲရ-ငယ်လို့ လဲရကြတယ် ။ သူတို့ လိုက်နေ ကြတာက သာပြီးတော့တောင် မတူတဲ့ ဖြစ်ထွန်းရေးလမ်းစဉ် ဖြစ်တယ် ။ နောက်တစ်မျိုး သိပ္ပံနည်းဖြစ်တယ် ။

## အဋ္ဌမပို့ ချချက် ရိက္ခာကင်း

ရိက္ခာကင်းပြဿနာနဲ့ ပတ်သက်လို့ တချို့ ကပြောလာနေကြတယ် ။ ရိက္ခာကင်းအခြင်းအရာမျိုး ဆိုတာ ၊ ကျင့် ကြံရေး လောကမှာ ရှိနေရုံမက ၊ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းတစ်ခုလုံးက လူတော်တော်များများကြားမှာလဲ ရှိနေတာပဲ ။ တချို့ ဆိုရင် လေးငါးခြောက်နှစ် ၊ ဆယ်နှစ်ကျော် မစားမသောက်ပဲ နေကြတယ် ။ ပြောင် လို့ ။ တချို့ က ရိက္ခာကင်းခြင်းကို တစ်ခုတစ်ခုသော အဆင့် က ပေါ်လွင်ချက်လို့ ဆိုတယ် ။ တချို့ ကလဲ ခန္ဓာသန့် စင်ရေး လုပ်ပေးတာတဲ့ ။ တချို့ ကတော့ လဲ ၊ အဆင့် မြင့် က ကျင့် ကြံရေး ဖြစ်စဉ်လို့ ဆိုကြတယ် ။

စင်စစ် ၊ အဲဒီလို မဟုတ်မှ ။ ဒီတော့ ဘာတဲ့ လဲ ။ ရိက္ခာကင်းခြင်းဆိုတာ စင်စစ်ထူးခြားလှတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကျင့် သုံးတဲ့ ထူးခြားလှတဲ့ ကျင့် ကြံနည်းတစ်ရပ် ဖြစ်တယ် ။ တယ်လိုထူးခြားလှတဲ့ ပတ်ဝန်း ကျင် မျိုးမှာ သုံးတာလဲ ။ တရုတ်ပြည်မှာ ရှေးခေတ်က ၊ အထူးသဖြင့် ဘာသာရေးတွေ မပေါ်ခင်က ၊ ကျင့် ကြံသူများ ခွာတို့ ဟာ လူသူဝေးတဲ့ တောကြီးတောင်ကြီးတွေမှာ ဖြစ်စေ ၊ လှိုက်ဂူတွေမှာ ဖြစ်စေ ၊ လျှို့ ဝှက်ခွာ

ကျင့် လေ့ ရှိကြတယ် ။ တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစီ ကျင့် လေ့ ရှိကြတယ် ။ ခုလိုလုပ်လာကြတဲ့ အခါ ၊ အစားအစာ ပြဿနာ ပေါ်လာရော ။ တကယ်လို့ သူတို့ အနေနဲ့ ရိက္ခာကင်းနည်း မသုံးရင် ၊ အလျှင်းကို ကျင့် လို့ ရမှာ မဟုတ်ဖူး ။ အစာဝတ်လို့ ဖြစ်စေ ၊ ရေဝတ်လို့ ဖြစ်စေ သေကုန်ကြမှာ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်ခြုံချိန် (ခြုံကင်း) ကနေ ဝူဟန် (ဝူဟန်) ကို သွားတရားဟောတုန်းက ယန်စီမြစ်ထဲမှာ သင်္ဘောနဲ့ ခုန်ဆင်းလာခဲ့ တယ် ။ မြစ်ကျင်းသုံးနေရာ ရောက်တဲ့ အခါ ၊ လှိုဏ်ဂူတချို့ ကို တောင်ကမ်းပါးတွေမှာ တွေ့ရတယ် ။ နာမည်ကြီး တောင်များစွာတို့မှာလဲ ဒါမျိုးတွေ ရှိကြတယ် ။ အရင်က ကျင့် သူတို့ ဟာ ဂူတွေဆီကို ကြိုးနဲ့ တွယ်တက်ပြီးကြတဲ့ အခါ ၊ ကြိုးတွေကို ဖြတ်ပစ်ပြီး ကျင့် ကြပါလေရော ။ ကျင့်လို့ မအောင်ရင် သေဖို့ သာ ရှိတာပေါ့ ။ ရေလဲမရှိ စားစရာ သောက်စရာ လဲ ဘာမှမရှိပဲကိုး ။ ခုလိုအင်မတိအင်မတန် ထူးခြားလှတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မျိုးမှာ သုံးတဲ့ ထူးခြားတဲ့ ကျင့် နည်းတစ်ရပ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့ ။

ကျင့် ခဉ်များစွာတို့ ဟာ ခုလိုဆက်ခံတဲ့ ဖြစ်စဉ်ရှိနေလို့ ရိက္ခာကင်းရေး ပါနေကြတယ် ။ တခြား ကျင့် ခဉ်များစွာတို့ ကတော့ ဒါမျိုးမပါကြဖူး ။ ကနေ့ လူထုကြားမှာ ဖြန့် ဖြူးနေကြတဲ့ ကျင့် ခဉ်အများစုမှာ ဒါမျိုးမပါဖူး ။ ကျင့်ကြံအားထုတ်ကြရာမှာကျင့် ခဉ်တစ်ခုတည်းကိုသာ ခွဲကျင့် ကြဖို့ ကျွန်တော်တို့ က ပြောထားပြီး ဖြစ်တယ် ။ လူ့ပရောဂအလျောက် ငါဘာလုပ်ချင် ရင် ဘာလုပ်မယ်ဆိုတာမျိုးကို ရှောင်ရမယ် ။ ရိက္ခာကင်းရေးက မဆိုးဖူး ၊ ငါလဲ ကျင့် ကြည့် ဦးမှလို့ သင်အတွေး ပေါ်ကောင်းပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင်ကျင့် ပြီး ဘာလုပ်မလို့ လဲ ။ တချို့ က မဆိုးဖူးလို့ ထင်မိကြတယ် ။ ထူးသလိုလို့ ဆန်းသလိုလို့လဲ ထင်မိကြတယ် ။ တချို့ ကတော့ လဲ မိမိတို့ အနေနဲ့ ခွမ်းရည်မြင်လာကြပြီ ၊ ကြားပြန်လဲလာကြပြီလို့ ထင်ကောင်းထင်နေမိကြမှာ ဖစ်တယ် ။ လူဆိုတာ အမျိုးမျိုးပေါ့လေ ။ ခုလိုနည်းမျိုးနဲ့ ကျင့်တယ်ပဲထားဦး ၊ ကိုယ်ခန္ဓာကိုပြည်စွက်ပေးဖို့ အတွက် / မိမိကိုယ်ပိုင်ခွမ်းအင်ကို ထုတ်သုံးရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါ ကြောင့် အရှုံးနဲ့ အမြတ်ကာမိတာမဟုတ်ဖူး ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ အထူးသဖြင့် ဘာသာရေးတွေ တည်ထောင်လာကြတဲ့ နောက်မှာ ၊ သင် အနေနဲ့ ကျောင်းတိုက်တွေမှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်ထိုင် ၊ တိုက်ပိတ် ကျင့် ကျင့် ၊ ခွမ်းဟင်းအသင် ဖြစ်နေတာမို့ ၊ ဒီပြဿနာ ပေါ်စရာအကြောင်း မရှိဖူး ။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ သာမန်လူတို့ရဲ့အဖွဲ့ အစည်းထဲမှာ ကျင့် နေကြလေတော့ ကာ ၊ ဒီလိုနည်းမျိုးကို သုံးနေဖို့ အလျှင်းကို မလိုဖူး ။ ပြီးတော့ သင် ကျင့်ခဉ်ထဲမှာ ပါတာလဲ မဟုတ်လို့ ၊ အရမ်းလျှောက်လုပ်လို့ မဖြစ်ဖူး ။ ဒါပေမဲ့ သင် အနေနဲ့ က တကယ် ကို ရိက္ခာကင်းရေး ကျင့်ချင်သပဆိုရင် ၊ ကြိုက်သလိုသာ သွားကျင့် ပေတော့ ။ ကျွန်တော်သိရသ လောက် ပြောရရင် ၊ ဆရာသခင်တို့ အနေနဲ့ အဆင် မြင် ကျင့် ခဉ်ကို လက်ဆင် ကမ်းကြတဲ့ အခါ ၊ သားတပည့် တို့ ကို တကယ်တမ်း ကျင့် ပေးကြတဲ့ အခါ ၊ ကျင့် ခဉ်ထဲမှာ ရိက္ခာကင်းရေး ပါကောင်းပါလာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ခုလိုအခြင်းအရာမျိုး ပေါ်ကောင်းပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။

ဒါပေမယ်လို့ ကျယ်ကျယ်ပြန့် ပြန့် လုပ်လို့ မဖြစ်တာမို့ သားတပည့် တွေကို လျှို့ ဝှက်စွာ ကျင့် ပေးတာမျိုး ၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစီ ကျင့် ပေးတာမျိုးက များတယ် ။

ခုဆိုရင် ရိက္ခာကင်းရေး သင်ပေးနေကြတဲ့ အခိုးကျင့် စဉ်ဆရာတွေလဲ ရှိနေကြတယ် ။ ကင်းကြရဲ့ လား ။ နောက်ဆုံးကျတော့ မကင်းကြဖူး ။ ဘယ်သူတွေ ကင်းကြသလဲ ။ ကျွန်တော်ကြည့် ရတာ ဆေးရုံတက်ရ သူတွေ မနည်းဖူး ။ အသက်အန္တရာယ် ဖြစ်ရသူတွေ မနည်းဖူး ။ ဘာပြုလို့ ခုလိုဖြစ်ရတာလဲ ။ ရိက္ခာကင်းခြင်းဆို တာမျိုး ရှိနေတယ် မဟုတ်လား ။ ရှိတယ် ။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုတော့ရှိတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းက ခုလိုအခြေအနေကို ပေါ့ပေါ့ တန်တန် ဖျက်ဆီးခံမှာ မဟုတ်ဖူး ၊ ဖျက်ဆီးခွင့်ပြုမှာ မဟုတ်ဘူး။ တစ်ပြည်လုံးဆိုတာကတော့ ထားလိုက်ပါတော့ ၊ ချန်ချွန်းဒီတစ်နယ်ထဲမှာတင် ကျင့်ကြံရင်း မစားပဲ မသောက်ပဲ နေလို့ ရမယ်ဆိုရင် ၊ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ဘယ်လောက်များ အလုပ်ရှုပ် သက်သာလိုက်မလဲလို့ ။ ချက်ဖို့ ပြုတ်ဖို့အတွက်တာမှမူနေစရာလိုမှာမဟုတ်တော့ဖူး ။ လယ်သမားတွေစုမှာ လယ်လုပ်ရတာ တယ် လောက်များ ပင်ပန်း လိုက်သလဲလို့ ။ ဘယ်သူမှ မစားကြတော့ဖူးဆိုရင် ၊ အင်မတန် ကို အလုပ်ရှုပ်သက်သာမှာ ။ အလုပ်သာလုပ်ကြ၊ထမင်းစားနေစရာ မလိုတော့ ဖူးတဲ့ ။ ဖြစ်နိုင်ပါ့ မလား ။ အဲဒါလူ့ အဖွဲ့ အစည်းတဲ့ လား ။ ဖြစ်ကိုမဖြစ်နိုင်မှာ ကျိန်းသေပေါ့။ ခုလိုဟာမျိုးအနေနဲ့ သာမန်လူတို့ရဲ့ အဖွဲ့ အစည်းအပေါ် ပမာဏကြီးစွာ အနှောင့် အယှက်ဖြစ်လာစေမှာကို ဘယ်ခွင့် ပြုနိုင်ပါ့ မလဲ ။

အခိုးကျင့် စဉ်ဆရာတချို့ ရိက္ခာကင်း သင်ပေးကြရာမှာ ၊ လူပေါင်းများစွာတို့ ဟာ အန္တရာယ်နဲ့ ရင်ဆိုင်လာကြရတယ် ။ လူတချို့ဟာ ရိက္ခာကင်းရေးကို အခွဲကြီးစွာ လိုက်နေကြတယ် ။ ဒါပေမယ်လို့ လူ့ အဖွဲ့တို့၊ သာမန်လူတို့ ရဲ့ အာသာဆန္ဒများစွာတို့ က ကျွတ်မှမကျွတ်သေးတာ ။ စားကောင်းတာ ရှေ့ မှာ မစားပဲနေရရင် သွားရေကျလာမှာ ဖြစ်တယ် ။ အဲဒီလို ဆန္ဒပေါ်လာတဲ့ အခါ သူကိုယ် ကိုယ်ကိုယ် ထိန်းလို့ ရမှာ မဟုတ်ဖူး ။ စိတ်ပူလာမှာ ဖြစ်တယ် ။ စားချင်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ စားချင်လာမှတော့ စားတော့ မှာပေါ့ ။ မစားပဲနေရင် ဆာတော့ မှာပေါ့ ။ စားပြန်တော့ လဲ အန်ထွက်ရော ၊ စားလို့ မဝင်ပဲကိုး ။ ဒီတော့ စိတ်ထဲကနေ လန့် လာ ၊ ကြောက်လာပါလေရော ။ ဆေးရုံတက်ရတာ မနည်းဖူး ။ တကယ် ကို အသက်အန္တရာယ် ဖြစ်ရသူ တွေလဲ မနည်းဖူး ။ ဒီရှုပ်ရှုပ်ယှက်ယှက် ကိစ္စတွေကို ကိုင်တွယ်ပေးဖို့ ကျွန်တော် ကို တချို့ က လာပြောကြတယ် ။ ဒါမျိုးတွေကို ကျွန်တော်ကအရေးလုပ်ချင်တာလဲ မဟုတ်ဖူး ။ အခိုးကျင့် စဉ်ဆရာတချို့ ဆိုတာ အရမ်းလျှောက် လုပ်နေတာ ။ ဒီလိုအစုတ်အနပ်ဟာမျိုးတွေကို ဘယ်သူက သူ့ အစား သိမ်းဆည်းပေးချင်မှာလဲ ။

ပြီးတော့ ၊ ရိက္ခာကင်းရေးလုပ်ရာမှာ သင်ဒုက္ခများရတာ ကိုယ်ဟာကိုယ် လက်ဖြန့်လို့ မဟုတ် လား ။ ခုလိုအခြေအရာမျိုးဆိုတာ ရှိနေတာဖြစ်ကြောင်း ၊ ဒါပေမဲ့ အဆင် မြင် က အခြေအနေ မဟုတ်ကြောင်း ၊ ထူးခြားလှတဲ့ ထင်ဟပ်ချက်လဲ မဟုတ်ကြောင်း ကျွန်တော်တို့ကပြောထားပြီး ဖြစ်တယ် ။ ယင်းဟာ ထူးခြားလှတဲ့

အခြေအနေမှာ ကျင့် သုံးတဲ့ ကျင့် နည်းတစ်ရပ်သာ ဖြစ်ကြောင်း ၊ ငြိတော့ ကျယ်ကျယ်ပြန့် ပြန့် ကျင့် လို့ ရတာ မျိုး မဟုတ်ကြောင်းလဲ ကျွန်တော်တို့ က ရှင်းအောင် ပြောထားပြီးဖြစ်တယ် ။ တချို့က ရိက္ခာကင်းရေးကို လိုက်နေ ကြတယ် ။ ရိက္ခာကင်းရေး ၊ တစ်ပိုင်းရိက္ခာကင်းရေးရယ်လို့ ဆိုပြီး ၊ အဆင့် တွေတောင် ခွဲလိုက်သေးတယ် ။ တချို့ က ရေသောက်ကြတယ်တဲ့ ၊ တချို့ က သစ်သီးစားကြတယ်တဲ့ ။ အကုန်ရိက္ခာကင်းရေးအရေခြုံ တွေချည်းပေါ့ ။ ကြာတော့ အကုန်ပျက်ကုန်ရမှာ စိတ်ချ ။ တကယ်တမ်း ကျင့် သူတို့ ကျတော့ ၊ ဂူထဲမှာဝင်ပြီး တာမှမစားမသောက်ပဲ ကျင့် သွားကြမှာ ဖြစ်တယ် ။ အဲဒါမျိုးကမှ တကယ် “ရိက္ခာကင်းရေး ” လို့ ဆိုရမှာ ။

### အခိုးခိုးခြင်း

အခိုးခိုးခြင်းဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ စကားစပ်မိကြတဲ့အခါ တချို့ဆိုရင် ကျားအကြောင်းကြားရပြီ ဆိုတာနဲ့ ကြောက်ချေးပါတတ်သလို လန့်ပျန်ပြီး အခိုးကျင့်စဉ် မကျင့်ရဲကြတော့မှူး၊ “မီးကစားခြင်း-တီလူးစီးခြင်း ” ဆိုတာတို့၊ အခိုးခိုးခြင်း ဆိုတာတို့ ကို ကျင့် ကြံရေးလောကမှာ ကြားနေရလို့ ၊ လူများစွာတို့ ဟာ အခိုးကျင့် စဉ် မကျင့်ရဲကြမှူး ။ အနားမကပ်ဝံ့ကြမှူး ။ တကယ်လို့ ဒီပြောလုံးတွေ မရှိရင်ကျင့်တဲ့ လူတွေ ပိုများကောင်းများ မှာဖြစ်တယ် ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေးညံ့တဲ့ အခိုးကျင့်စဉ်ဆရာတချို့ က ဆိုရင်လဲ ဒါတွေကို အထူးတလည် သင်ပေးနေကြတာ ၊ ကျင့် ကြံရေးလောကမှာ ကသောင်းကနင်းကိုဖြစ်လို့ ။ စင်စစ်တော့ သူတို့ ပြောသလောက် ကြောက်စရာမဟုတ်မှူး ။ ကျွန်တော်တို့ က ပြောထားပြီးသား ။ အခိုးဆိုတာ အခိုးပဲ၊ ရောစပ် မူလအခိုးလို့ ခေါ်ခေါ် ၊ ဒီအခိုး ဟိုအခိုးလို့ ခေါ်ခေါ် ၊ လူ ကိုယ်မှာ အခိုးတွေ ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ၊ ဒီလူဟာ ရောဂါကင်းရေး- ကျန်းမာရေး အဆင့် မှာ ရှိနေမှာမို့ ၊ ကျင့်ကြံအားထုတ်သူလို့ မဆိုနိုင်သေးမှူး ။ အကြင်သူအနေနဲ့ အခိုးတွေ ရှိနေသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ၊ ခန္ဓာမြင် မားစွာ သန့် စင်ရေးအ ဆင့် မရောက်သေးပုံကို ပြနေရာကျတယ် ။ ရောဂါအခိုးရှိနေပုံကို ပြရာကျတယ် ။ ဒါကတော့ ကျိန်းသေပေါ့ ။ အခိုး ခိုးသူတို့ ဟာလဲ အခိုးအဆင့် မှာပဲပေါ့ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူတွေအနေနဲ့ အဲဟိုနောက်ကျိလှအခိုးတွေကို ဘယ်သူက ယူမလဲ ။ မကျင့် သူတို့ ခန္ဓာက အခိုးတွေဟာ သိပ်နောက်နေတာပဲ၊ ကျင့်ကြံအားထုတ်လာတဲ့ အခါ ကြည်လင်လာစရာ ရှိတယ် ။ ရောဂါရှိတဲ့ နေရာမှာ သိပ်သည်းဆအင်မတန်ကြီးတဲ့ အဖဲတုံးကြီး ပေါ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ဆက်ကျင့် သွားရင်း တကယ် ကို ရောဂါကင်းရေး-ကျန်းမာရေးအဆင့် ရောက်လာတဲ့ အခါ ၊ အခိုးတွေဟာ တဖြည်းဖြည်း အဝါရောင် သန်းလာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ရှေ့ ဆက်ကျင့် သွားတဲ့ အခါ တကယ် ကို ရောဂါကင်းလာတော့ မှာဖြစ်တယ် ။ အခိုးတွေလဲ ရှိတော့ မှာ မဟုတ်မှူး ။ နို့ ဖြူရောင် ခန္ဓာအဖြစ်ကို ရောက်ရှိလာမှာ ဖြစ်တယ် ။

ဒီတော့ အစိုးတွေ ရှိနေသေးရင် ရောဂါလဲ ရှိနေတုန်းဆိုတဲ့ သဘောပေါ့။ ကျင့် ကြံသူပီပီ- ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ အစိုးတွေကို ဘာလုပ်ဖို့ လဲ။ ကိုယ်ခန္ဓာကို သန့် စင်သွားရမှာ ဖြစ်လေတော့ ကာ နောက်ကျိတဲ့ အစိုးတွေကို ဘာလုပ်ဖို့ ယူနေရဦးမှာလဲ။ ကျိန်းသေယူလို့ မဖြစ်ဖူး။ အစိုးလိုချင်တဲ့ လူဆိုတာ အစိုးအဆင် မှာ ရှိနေတုန်း။ အစိုးအဆင် မှာဆိုတော့ အစိုးအကောင်းအဆိုး မခွဲတတ်ဖူး။ ဒီအဖြစ် မရှိဖူး။ သင် ခန္ဓာဓာတ်လုံးလယ်က အစိုးအစစ်တွေကိုတော့ ယင်းကထိလို့ တို့ လို့ ရမှာ မဟုတ်ဖူး။ အဲလိုမူလအစိုးတွေဆိုတာ ကတော့ ကျင့် ကြံအား ကောင်းသူတို့ မှသာ ထိလို့ တို့ လို့ ရမှာ ဖြစ်တယ်။ ကိုယ်ပေါ်က နောက်ကျိတဲ့ အစိုးတွေ ကျတော့ ၊ ခိုးပေစေပေါ့ ၊ ကြီးကျယ်တာ လိုက်လို့ ။ ကျွန်တော်ဆိုရင် ကျင့် နေတုန်း အစိုးတွေ သွတ်ချင်ရင် တွေးလိုက်ရုံနဲ့ မိုက်ကဖောင်းလာပါလေရော ။

“တောက်” ဂိုဏ်းအနေနဲ့ မတ်တတ်ကျင့် စဉ်ကို ခံယူထားသလို ၊ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းအနေနဲ့လဲ “အစိုးတွေကိုလက်နဲ့သံပြီးဦးထိပ်ကနေထည်ခြင်း” ကို ခံယူထားတယ်။ စကြာဝဠာကြီးထဲမှာ ဓာတ်စိုးတွေဆိုတာ ဒင်းကြမ်းပြည့် နေတာ ၊ တစ်နေ့လုံး ထည့်ပါလေ ။ (လောင်ကုန်း) အမှတ်နေရာကိုဖွင့် (ပိုင်ဟွေ့) အမှတ်နေရာ ကိုဖွင့်ထည့်ပါလေ ၊ အာရုံကို ဓာတ်လုံးလယ်မှာထားပြီး ၊ လက်နဲ့ သံယူပါလေ ၊ ခနကလေး နဲ့ ပြည့် လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဘယ် လောက်ကြီး ပြည့် နေနေ ဘာအသုံးကျမှာ လဲ ။ တချို့ ဆိုရင် အစိုးကျင့် တာ များလာတဲ့ အခါ ၊ လက်ချောင်းကလေးတွေရော ၊ ကိုယ်ခန္ဓာပါ ပွတက်လာသလို ခံစားမိတတ်ကြတယ် ။ သူ့ အနား ဖြတ်သွားတဲ့ အခါ ခွင်တစ်ခု ရှိနေသလို ခံစားမိတတ်ကြလို့ ၊ “အောင်မယ် ၊ ကျင့် တာ တယ်ဟုတ်ပါလား ” ဆိုပြီး တချို့ က ချီးမွမ်းကြတယ် ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ တာမှဟုတ်တာ မဟုတ်ဖူး ။ ခွမ်းအင်မှမရှိတာ ။ အစိုးကျင့် နေတာပဲ မဟုတ်လား ။ အစိုးတွေ ဘယ် လောက်များနေနေ ၊ ခွမ်းအင်ကို အစားထိုးလို့ တယ်ရမလဲ ။ အစိုးကျင့် တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ကိုယ်ခန္ဓာထဲက အစိုးတွေကို အပြင်က ကောင်းတဲ့အစိုးတွေနဲ့ လဲပစ်ဖို့ ၊ ခန္ဓာသန့် စင်စေဖို့ ဖြစ်တယ် ။ အစိုးတွေ လှောင်ထားပြီး ဘာလုပ်မလဲ ။ ဒီအဆင် မှာ ရှိနေလေတော့ ကာ ၊ သင် အနေနဲ့ အရင်းအမြစ်ကနေ ပြောင်းလဲမလာခင် ၊ အစိုးတွေဟာ ခွမ်းအင်ဖြစ်လာမှာ မဟုတ်ဖူး ။ သင် အနေနဲ့ အစိုးတွေကို ဘယ် လောက်ကြီး ခိုးယူနေနေ ၊ အစိုးထုပ်ကြီးအဖြစ်သာ ကျရောက်နေရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဘာအသုံးကျမှာလဲ ။ ခွမ်းအင်ဖြင့် ဝတ္ထုအဖြစ် ကူးပြောင်းမှမလာတာ ။ ဒါ ကြောင့် ဘာကြောက်နေစရာလို့လဲ ။ အစိုးတွေကို တကယ် ကို ခိုးမယ်ဆိုရင် ၊ ခိုးပေစေပေါ့ ။

တစ်ဆိတ်စဉ်းစားကြည့်ကြစမ်းပါ၏ သင် ကိုယ်မှာ အစိုးတွေ ရှိနေရင် ၊ ရောဂါလဲ ရှိနေမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ ခိုးတဲ့ အခါ ၊ သင် ရောဂါအစိုးတွေကိုပါ ခိုးသွားမှာမဟုတ်လား ။ သူ့ အနေနဲ့ က လုံးလုံးကို မခွဲတတ်ပဲကိုး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ အစိုးလိုချင်သူတွေဟာ အစိုးအဆင် မှာ ဖြစ်ကြလို့ ဘာအစွမ်းအစမှ ရှိတာမဟုတ်ဖူး ။ ခွမ်းအင်ရှိသူတွေကတော့ အစိုးတွေကို ဘယ်ယူမလဲ ။ ဒါကတော့ တစ်ထစ်ချပေါ့။ မယုံရင်



ကျွန်တော်တို့ စမ်းကြည့် ကြနို့။ ။ လူတစ်ယောက်က သင် အစိုးတွေကို တကယ်ကို ခိုးချင်နေတယ်ဆိုပါ တော့ ၊ သင်အဲဒီမှာ ရပ်နေ ၊ ခိုးပေစေပေါ့။ ။ သင် အစိုးတွေကို သူက နောက်ကနေ ခိုးတဲ့ အခါမှာ ၊ သင်က ကိုယ့် ခန္ဓာကို စကြာဝဠာထဲက ဓာတ်ခိုးတွေနဲ့ သွတ်နေတယ်လို့ အာရုံထားနေပေါ့။ ။ သင်ကြည့်စမ်း ဘယ် လောက်ကောင်း လိုက်သလဲလို့ ။ သင် ခန္ဓာသန်စင်ရေးကို ပိုမြန်လာစေမှာ ဖြစ်တယ် ။ ကိုယ့်ဟာကိုယ်တောင် “သွင်း-ထုတ်” “သွင်း-ထုတ်” လုပ်လိုမှာမဟုတ်တော့မှူး ။ သူ့ စိတ်ကမသမာတာက တစ်ကြောင်း ၊ သူ့များဟာကို ခိုးတာကတစ်ကြောင်း ၊ မကောင်း တာကို ခိုးမိတဲ့ တိုင်အောင်လဲ အကျင့် သိက္ခာ ပျက်စီးရာကျတာက တစ်ကြောင်းတို့ကြောင့် ၊ သူ့ ပါရမီကုသိုလ် တွေကို သင် ကိုပေးရမှာဖြစ်တယ် ။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ဒီဘက်ကနေ သင် အစိုးတွေကိုယူ ၊ ဟိုဘက်ကနေ သင် ကိုပါရမီကုသိုလ် တွေ ပေးနဲ့ ဟာ ၊ ဟန်ကျလိုက်မလဲလို့။ အစိုးခိုးတဲ့ လူက မသိလို့ ၊ သိရင်လား ဘယ်လုပ်ရဲပါ့မလဲ ။

အစိုး ခိုးသူမှန်ရင် မျက်နှာပြာနုမ်းနုမ်း ဖြစ်နေတတ်ကြတယ် ၊ ဒီပုံစံမျိုးတွေချည်းပဲ ။ ပန်းခြံသွား ပြီး အစိုးကျင့် စဉ် ကျင့် သူများစွာတို့ ဟာ ရောဂါကင်းရေးအတွက် ကျင့် နေကြတာဖြစ်တယ် ။ သူတို့ ကိုယ်ပေါ်မှာ ဘာရောဂါမဆို ရှိနေကြတာ ။ ရောဂါကုတဲ့ အခါ ရောဂါအစိုးတွေကို အတတ်နိုင်ဆုံး ထုတ်ပစ်ကြရတာ ။ အစိုးခိုး သူကတော့ ထုတ်ပစ်ဖို့ နေနေသာသာ ၊ ရောဂါအစိုးတွေမှန်သမျှ အကုန်ကျုံးယူမှာချည်း ဖြစ်လေတော့ ၊ တစ်ကိုယ်လုံး ဘယ်ရစရာ ရှိတော့ မလဲ ၊ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာတောင် မည်းချိပ်နေတာ ။ သူ့ အနေနဲ့ က ပါရမီ ကုသိုလ်တွေ တဆုံးတည်း ဆုံးနေရလေတော့ ကာ ၊ အပြင်ကပါ မည်းလိုက်လာရော ။ အကုသိုလ်ခွင်က ကြီးလာနေ ၊ ပါရမီကုသိုလ်တွေကလဲ ဆုံးပါးလာနေရလေတော့ ကာ ၊ အတွင်းအပြင် နှစ်ရပ်စလုံး မည်းလိုက်လာ နေတာပေါ့ ။ မိမိကိုယ်ပေါ်မှာ ခုလိုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်လာနေမှန်း ၊ ပါရမီကုသိုလ်တွေကို သူများကို ပေးနေရမှန်း ၊ ခုလောက် နုံ့မိုက်တာမျိုးကို လုပ်နေမိမှန်း သိလာမယ်ဆိုရင် ၊ ဘယ်လူက ဆက်မိုက်နေဦးမှာလဲ ။

အစိုးနဲ့ ပတ်သက်လို့ တချို့ က သိပ်ပြီးတော့ ဂွဏ္ဍိရဆန်ဆန်ပြောနေလိုက်ကြတာ မပြောနဲ့ တော့ ။ သင်က အမေရိကန်မှာ ဆိုပါတော့ ၊ ကျွန်တော်လွတ်လိုက်တဲ့ အစိုးတွေကို သင်ရလိမ့် မယ် ။ နုံ့ရုံအပြင်ကစောင့် နေ ၊ ကျွန်တော် ထုတ်လွှတ်တဲ့ အစိုးတွေကို သင်ရလိမ့် မယ်တဲ့ ။ တချို့ က အာရုံခံအင်မတန်ထက်တာ ၊ အစိုးလွတ်လိုက်တာနဲ့ တပြိုင်နက် သူကရတာပဲ ။ အဲဒီအစိုးတွေက ဒီဟင်းလင်းပြင်မှာ သွားနေတာ မဟုတ်ပဲ ၊ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင် မှာ သွားနေတာဖြစ်တယ် ။ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်မှာက ၊ အဲဒီနေရာမှာ နုံ့ရုံမရှိပဲကိုး ။ တချို့ အစိုးကျင့် စဉ်ဆရာတို့ အနေနဲ့ မြေပြန့် မှာ အစိုးထုတ်လွှတ်တာကျတော့ သင်တာပြုလို့ ခံစားမှုမရှိသလဲ ။ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်မှာက အဲဒီနေရာမှာ အကာရှိနေတာကိုး ။ ဒါ့ ကြောင့် အစိုးဆိုတာ လူတွေပြောနေကြ သလောက် ဖောက်ထွင်းနိုင်စွမ်း ဒီလောက်ရှိလှတာမျိုး မဟုတ်ပါ။

သိဒ္ဓိကမ္မ တကယ် ကို အရေးပါအရာရောက်တာ ။ ကျင့် သူအနေနဲ့ သိဒ္ဓိပေါ် လာတဲ့ အခါကျရင် ၊ အစိုးတွေ ရှိနေမှာမဟုတ်တော့ မှုး ။ စွမ်းအင်မြင် ဝတ္တုတစ်မျိုး ပေါ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနဲ့ ကြည့် ရင် အလင်းရောင်တစ်မျိုးဖြစ်တယ် ။ လူ့ ကိုယ်ပေါ်ကိုလွှတ်လိုက်တဲ့အခါ ပူရှိမ်းရှိမ်းခံစားရမှာဖြစ်ပြီး ၊ သာမန်လူတို့ အပေါ် တိုက်ရိုက်အထိန်းအချုပ် ပြုနိုင်စွမ်းရှိတယ် ။ ဒါပေမဲ့ ရောဂါကုနိုင်ရည်အပြည့်အဝမရှိသေးမှူး ၊ အချုပ်အထိန်း လောကံသာ ပြုနိုင်ရည်ရှိတယ် ။ ရောဂါတကယ် ပျောက်စေချင်ရင် ၊ စွမ်းအင်ရှိမှ ။ ရောဂါမှန်ရင် ထိပ်တိုက်စွမ်း အင်တွေ ရှိနေကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။ အလွန် အလွန် သေးငယ်လှတဲ့ လောကဓာတ်ငယ်အဖြစ်မှာ ၊ စွမ်းအင်တို့ က အနုစိတ်ဖြူတိုင်းဟာ ၊ သင်ပုံသွင်နဲ့ တထေရာတည်းချည်းဖြစ်တယ် ။ ယင်းဟာ လူကိုသိနိုင်စွမ်းရှိတယ်၊ အသိဉာဏ်ရှိတယ် ၊ စွမ်းအင်မြင် ဝတ္တုလဲမည်ပေတယ် ။ ယင်းတို့ ကို ခိုးသွားပြီဆိုပါတော့ ၊ ယင်းတို့ က အဲဒီမှာ နေနေနိုင်မှာတဲ့ လား ။ တယ်နေမလဲ ။ ကိုယ့် ဟာမဟုတ်တာတွေကို တယ်မှာထားထား ၊ တယ်ထားလို့ ရမလဲ ။ တကယ်တမ်းကျင့်သူမှန်ရင် ၊ စွမ်းအင်ပေါ်လာသူမှန်ရင် ဆရာသခင်တို့ က အုပ်ထိန်း နေကြတာချည်းဖြစ်တယ် ၊ ကြပ်မတ်နေကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။ သူများဟာ ယူမယ်ဆိုရင် သူ့ ဆရာသခင်က တယ်ကြည့် နေမလဲ ။

### အစိုးဆွတ်ယူခြင်း

အစိုး ခိုးခြင်းတို့ ၊ အစိုး ဆွတ်ယူခြင်းတို့ ဆိုတာဟာ ၊ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ အဆင် မြင် မှာ ကျင့် ခင်ဖြန့် ရာမှာ အများတကာတို့ ကို ဖြေရှင်းပေးမဲ့ ပြဿနာ မဟုတ်မှူး ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ကျွန်တော် အဖို့ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ရပ်ရှိနေသေးလို့ ဖြစ်တယ် ။ အဲဒါကတော့ ကျင့် ကြံရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဂုဏ်ဆည်ပေးသွားဖို့ ၊ ကောင်းမှုပြုသွားဖို့ ဖြစ်တယ် ။ အရင်က ပြောမဲ့ လူမရှိတဲ့ မကောင်းတဲ့ အခြင်းအရာတို့ ကို ကျွန်တော်ထုတ်ပြော သွားဖို့ စီစဉ်ထားတယ် ။ ဒါမှ အများတကာတို့ အနေနဲ့ သရုပ်သကန်အမှန်ကို သိလာကြမှာ ။ ဒါမှလဲ လူတချို့ ကို မကောင်းမှုကျူးလွန်ရ သက်သာစေမှာဖြစ်တယ် ။ အစိုးကျင့် ခင် သရုပ်သကန်အမှန် မသိကြသူတို့ကိုလဲ၊ ကျားအကြောင်းကြားရပြီဆိုတာနဲ့ ကြောက်ရွေးပါတတ်တဲ့အဖြစ်မျိုးကနေ ကျွတ်လွတ်လာစေမှာဖြစ်တယ်။

စကြာဝဠာကြီးရဲ့ ဓာတ်ခိုးတွေဆိုတာ လိုချင်သလောက် ယူပါလေ ။ မိုး-အဖိုဓာတ်တို့ ၊ တူမိ  
 အမဓာတ်တို့ ဆိုတာကို တချို့က ပြောနေကြတယ် ။ သင်လဲပဲ စကြာဝဠာကြီးထဲက အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ပီပီ ၊  
 သွားပြီးတော့သာခွတ်ပါလေ ၊ ခူးပါလေ ။ ဒါပေမဲ့ တချို့ကတော့ စကြာဝဠာကြီးထဲက ဓာတ်ခိုးတွေကို  
 ဆွတ်ခူးတာမဟုတ်ပဲ ၊ အပင်တွေရဲ့ အခိုးတွေကို ဘယ်သို့ ဘယ်ပုံ ဆွတ်ကြူးကြဆိုပြီး အထူးတလည်  
 သင်ပေးနေကြတယ် ။ ပေါ်ပလာပင်ရဲ့ အခိုးက အဖြူရောင် ၊ ထင်းရှူးပင်ရဲ့ အခိုးက အဝါရောင် စသည်ဖြင့် အတွေ့  
 အကြုံတွေ့တောင် ပေါင်းချုပ်သုံးသပ်ပြီးနေပြီ ။ ပြီးတော့ ဘယ်သို့ ဘယ်ပုံ ဆွတ်ကြူးကြတယ်အချိန်မှာ  
 ဆွတ်ကြူးကြဆိုတာ တွေလဲ ပါလိုက်သေးတယ် ။ တချို့က ဘယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ ၊ ကျုပ်အိမ်ရှေ့ မှာ  
 သစ်ပင်တစ်ပင်ရှိတယ် ။ သူ့ အခိုးတွေ ကျွန်တော်ဆွတ်ခူးတာ သေသွားပါလေရောတဲ့ ။ ဒါတာအစွမ်းအစတဲ့ လဲ ။  
 ဒါမကောင်းတာ လုပ်တာမဟုတ်လား ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ တကယ်တမ်း ကျင့် ကြရာမှာ  
 ၊ အပြုသတင်း အချက်အလက်တို့ ကို အရေးထားကြတာ မဟုတ်လား ။ စကြာဝဠာဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့  
 တစ်သားတည်း ဖြစ်ရေးကိုအရေးထားကြတာမဟုတ်လား ။ ဒီတော့ သင် အနေနဲ့ မေတ္တာဂရုဏာပွားပါမှ  
 တော်ပေမယ် မဟုတ်လား ။ သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီကို နှလုံးသွင်းပြီး ဒီစကြာဝဠာဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ တစ်သားတည်း  
 ဖြစ်အောင်ကျင့်ရာမှာစိတ်ကောင်းစေတနာရှေ့ထားရမှဖြစ်တယ်။ သင်ကမကောင်းတာတွေချည်းလျှောက်လုပ်နေ  
 လေတော့ ၊ သိဒ္ဓိတက်နိုင်မှာတဲ့လား ၊ ရောဂါကင်း နိုင်မှာတဲ့လား ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့်သူတွေနဲ့ ဖိလာဖြစ်မ  
 နေတူးလား ။ ဒါလဲ အသက်သတ်ရာ ၊ ဒုစရိုက် ကျူးလွန်ရာ ကျတာပေါ့ ။ တချို့ကလဲ ပြောကောင်းပြောကြလိမ့်  
 မယ် ။ “ခင်ဗျားဟာက ပြောလေ ပြောလေ ဂုဏ်ရဆန်လေ ။ တိရစ္ဆာန်သတ်လဲ အသက်တာတဲ့၊ အပင်တွေ  
 သေကုန်လဲ အသက်သတ်တာတဲ့” ။ စင်စစ်တော့ ကာ ဒီအတိုင်းပဲလေ ။ သံသရာလည်ခြင်းဆိုတာကို  
 ပုဒ္ဓတာသာထဲမှာ ပြောနေကြတယ်မဟုတ်လား။ သံသရာလည်ရာမှာ သင်အနေနဲ့ အပင်ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်ရမှာ ။  
 ပုဒ္ဓတာသာထဲမှာက ခုလိုပြောနေကြတာပေါ့။ ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာကတော့ ခုလိုပြောနေစရာမလိုတော့မှူးလေ။  
 ဒါပေမဲ့ သစ်ပင်တွေလဲ အသက်ရှိတာပဲ ။ အသက်ရှိရုံမက ၊ အင်မတန် မြင်တဲ့တွေးဆနိုင်ရည်လဲ  
 ရှိနေကြတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့က အများတကာတို့ကို ပြောထားအပ်ပါတယ် ။

ဥပမာပြရရင် ၊ အမေရိကန်က လူတစ်ယောက်ဟာ အီလက်ထရွန်နစ်သုတေသနလုပ်ငန်းများကို  
 အထူးတလည် လိုက်စားရင်း ၊ မုသားပော်ထုတ်ခက် သုံးပုံသုံးနည်းကို သင်ပေးနေတယ် ။ တစ်နေ့ မှာ တာစိတ်  
 ကူးပေါက်လာမှန်း မသိပါမှူး ။ မုသားပော်ထုတ်ခက်ရဲ့ အစွန်းနှစ်ခုကို နဂါးပင်မှာ သွယ်ထား လိုက်ပြီး ၊ အဖြစ်ကို  
 ရေလောင်းပေးတယ် ။ မုသားပော်ထုတ်ခက်ရဲ့ အီလက်ထရွန်နစ်ကလောင်တံက ၊ မျဉ်းကွေးတစ်မျိုး  
 အမြန်ခွဲပြုလာတာကို သူတွေ့ ရတယ်တဲ့ ။ အဲဒီလို မျဉ်းကွေးမျိုးဟာ အင်မတန် တိုတောင်းတဲ့ အချိန်အတွင်း  
 ဦးနှောက်ထဲမှာ အားတက်ခြင်း ၊ ဝမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပေါ်တဲ့ အခါ ပေါ်လာတဲ့ မျဉ်းကွေးမျိုးနဲ့ တထေရာတည်း

မစ်နေတာကို တွေ့ရတယ်တဲ့။ အပင်တွေလဲ အာရုံခံစားမှုရှိပါကလားဆိုပြီး သူ့အံ့၊ ဩဇာတာပေါ့။ “အပင်တွေဟာ အာရုံခံစားမှုရှိကြသလော့” ဆိုပြီး လမ်းပေါ်ထွက်အော်ဖိမတတ် ဖြစ်ခဲ့ရတယ်တဲ့။ အဲဒီကိစ္စကနေ လမ်းစပေါ်လာ တာနဲ့အမျှ ဒီဘက်မှာသုတေသနပြုရင်း စမ်းသပ်မှုတွေ အများကြီးလုပ်လာခဲ့တယ်တဲ့။

တစ်ခါက သစ်ပင်နှစ်ပင်ကို အတူစီထားပြီး ၊ သစ်ပင်တစ်ပင်ကို နောက်တစ်ပင်ရဲ့ ရှေ့မှာတင် သူ့ ကျောင်းသားတစ်ယောက်ကို နင်းချေနင်းသတ်ခိုင်းတယ် ။ ကျန်တဲ့ အပင်ကို အခန်းထဲယူသွားပြီး ၊ မုသား ဖော်ထုတ်ခက်နဲ့ သွယ်ထားလိုက်တယ် ။ သူ့ ကျောင်းသားငါးယောက်ကို အပြင်ကနေ တစ်ယောက်စီ တစ်ယောက်စီ အခန်းထဲကို ဝင်ခိုင်းတယ် ။ ရှေ့ ကကျောင်းသားလေးယောက်ဝင်လာတဲ့ အခါ ၊ ဘာမှတုံ့ ပြန်မှု မရှိမှူး ။ ပဉ္စမမြောက်ကျောင်း သားအလှည့် လဲကျရော ၊ ခုနကသစ်ပင်နင်းသတ်တဲ့ ကျောင်းသားအလှည့် ရောက်လို့ အထဲလဲဝင်လာရော ၊ အနားတောင် မရောက်သေးမှူး ၊ အီလက်ထရွန်နစ်ကလောင်တံက ချက်ချင်းပဲ မျဉ်းကွေးတစ်မျိုး အမြန်ဆွဲပြလာပါ လေရော ။ လူတွေအနေနဲ့ ကြောက်တဲ့ အခါမျိုးမှ ပေါ်လာတတ်တဲ့ မျဉ်းကွေး မျိုးပေါ့ ။ သူသိပ်အံ့ ဩသွားတာ ပေါ့ ။ ဒီကိစ္စက အင်မတန် အရေးကြီးတဲ့ ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ပြနေတာကိုး ။ လူဆိုတာ အဆင့်မြင့် သတ္တဝါပီပီ-အာရုံခံစွမ်းရည်ရှိတယ် ၊ ခွဲခြားသိမြင်စွမ်းရည် ရှိတယ် ၊ ဦးနှောက်ရှိတာနဲ့ အမျှ ဆန်းစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရည် ရှိတယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ တလျှောက်လုံး ခံယူလာခဲ့ ကြတယ် ။ အပင်တွေအနေနဲ့ တယ် နဲ့ ကြောင် ခွဲခြားသိမြင်နိုင်နေရသလဲ ။ အာရုံခံအင်္ဂါ ရှိနေကြောင်းကို ခပြနေပြီ မဟုတ်လား ။ အရင်ကသာ အပင်တွေဟာ အာရုံခံအင်္ဂါရှိကြတယ် ၊ အတွေးအခေါ် ရှိကြတယ်၊ အာရုံခံစားမှုရှိကြတယ် ၊ လူကိုသိနိုင်တယ်လို့ ဆိုရင် အယူသည်းတာလို့ အပြောခံရမှာ ။ ဒါတွေတင် တယ်ကဦးမလဲ ။ တချို့ နေရာမှာဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ကနေ လူတွေထက်တောင် သာနေသလိုပဲ ။

တစ်နေ့ မှာ မုသားဖော်ထုတ်ခက်ကို အပင်တစ်ပင်မှာ ဆက်လိုက်ပြီး ၊ တာခမ်းသပ်မှု လုပ်ရရင် ကောင်းမလဲ ။ သူ့ အရွက်ကို စီးရှို့ ကြည့် ရင် တယ်လို့နေမလဲလို့ စဉ်းစားနေရုံ ရှိသေးတယ် ၊ ရှို့ တောင်မရှိ ရသေးမှူး ။ အီလက်ထရွန် နစ် ကလောင်တံက မျဉ်းကွေး တစ်မျိုးကို အမြန်ဆွဲပြ လာတယ် ။ လူတွေအနေနဲ့ “ကယ်တော်မူပါ ” လို့ အော်တဲ့ အခါမျိုးမှာ ဆွဲပြတတ်တဲ့ မျဉ်းကွေး မျိုးပေါ့ ။ ခုလိုအာရုံခံလွန်စွမ်းရည်ကို အရင်က စိတ်ချင်းဆက်သွယ်စွမ်းအင်လို့ ခေါ်တယ် ။ လူတို့ ရဲ့ တိမ်မြုပ်စွမ်းရည် ၊ ပင်ကိုယ်စွမ်းရည်ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ ကနေ လူသားတွေမှာတော့ဆုတ်ယုတ်လာနေကြတယ် ။ သင်အနေနဲ့ကိုယ် ပင်ကိုယ်ရစ်ဖြစ်အစစ် အမှန်ဆီကိုရော ၊ သန္ဓေပါပီရဆီကိုပါ ပြန်ရောက်နိုင်အောင် ပြန်ပြီးတော့ ကျင့်ပါမှ ဒီစွမ်းရည်ကို ပြန်ရလာမှာဖြစ်တယ် ။ သူကတော့ ရှိနှင့် ပြီးသား ။ သင်ဘာစဉ်းစားနေသလဲဆိုတာကို သူ့အကုန်သိနေတယ် ။ ကြားလိုက်ရမှပြင် အင်မတန် ဂုဏ်ရဆန်ပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ ဒီကိစ္စကတော့ ဒိဋ္ဌမေ့ကိုဖြစ်တဲ့ သိပ္ပံစမ်းသပ်မှု ဖြစ်တယ် ။

တာဝေး-အဝေးထိန်း ခွမ်းအင်အပါအဝင် ၊ သူ့ အနေနဲ့ ခွမ်းသပ်မှုတွေ အမျိုးမျိုးလုပ်ကြည့် တယ် ။ သူ့ စာတမ်းကို ထုတ်ပြန်လိုက်တဲ့ အခါ ၊ တကမ္ဘာလုံးကို ဂယက်ရိုက်ခတ်သွားစေခဲ့ တယ်။

ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံအပါအဝင် အပြည်ပြည်က ရုက္ခပေဒပညာရှင်များဟာ ဒီတက်မှာ သုတေသန ပြုနေကြတယ် ။ ဒါအယူသည်းတာ မဟုတ်တော့ မှူး ။ ကျွန်တော်ဟိုနေ့ က ပြောခဲ့ မှူးတယ် ။ ကနေ့ ကျွန်တော် တို့ လူသားတို့ တွေ့ ကြုံနေကြရ ၊ တီထွင်ခဲ့ ကြ ၊ တွေ့ ရှိကြရတာတွေဟာ ၊ ပစ္စက္ခကျောင်းသုံးစာအုပ်တွေကို ပြင်ဖို့ ကောင်းကောင်းလုံလောက်နေပြီ။ ဒါပေမဲ့ ၊ အစဉ်အလာ အယူအဆတို့ ရဲ့ ဂယက်ကြောင့် ၊ အများတကာတို့ အနေနဲ့ အသိအမှတ် မပြုချင်ကြမှူး ။ ဒါတွေကို ခန့်ခံတကျ စီစဉ်ပြုစုချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလဲ ပေါ်မလာသေးမှူး ။

အရှေ့ မြောက်ပိုင်းနယ်မှာ ၊ ထင်းရှူးပင်တစ်အုပ် ပန်းခြံတစ်ခြံထဲမှာ သေကုန်တာကို ကျွန်တော် တွေ့ ရတယ် ။ လူတချို့ ဟာ ဘာကျင့် မှန်း မသိပါမှူး ၊ မြေပေါ်မှာ လူးကြ လှိမ် ကြတယ် ။ လူးလှိမ် ပြီးတဲ့ အခါ ခြေထောက်နဲ့ တစ်မျိုး-လက်နဲ့ တစ်ဖုံ အစိုးတွေ ဆွတ်ကြူးကြတာ ၊ အဲဒီက ထင်းရှူးပင်တွေဟာ မကြာခင် ဝါကုန် ၊ သေကုန်ကြပါလေရော ။ ဒီတော့ ဒါကောင်းတာလုပ်တာလား ၊ မကောင်းတာ လုပ်တာလား ။ ကျွန်တော် တို့ တရားသမားရှုဒေါင့် ကနေ ပြောရမယ်ဆိုရင် ၊ ဒါအသက်သတ်ခြင်းပေါ့ ။ သင်ဟာ ကျင့် ကြံသူဖြစ်ရင် လူကောင်းတစ်ယောက်အဖြစ် ရပ်တည်နေရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ခြာဝဠာဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ တစ်စတစ်စ တစ်သား တည်းဖြစ်လာအောင် အားထုတ်သွားရမှာဖြစ်တယ်။ မကောင်းတာတွေကို ချွတ်ပစ်သွားရမှာဖြစ်တယ် ။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ရှုဒေါင့် ကနေ ကြည့် တဲ့ တိုင်အောင်လဲ ၊ သုခရိုက် ပြုရာမကျမှူး ။ ဘုံပစ္စည်းကို ဖျက်ဆီးရာ ၊ စိမ်းလန်းစိုပြေရေးကို ဖျက်ဆီးရာ ၊ ဒီဝလက္ခဏာ ညီမျှရေးကို ဖျက်ဆီးရာ မကျလား ။ ဘယ်ရှုဒေါင့် ကကြည့် ကြည့် သုခရိုက်ပြုရာ မကျမှူး ။ ခြာဝဠာကြီးထဲမှာ ဓာတ်ခိုးတွေဆိုတာ ပြည့် လို့ ။ ကြိုက်သလောက် ဆွတ်ပါလေ ၊ ခူးပါလေ ။ တချို့ ဆိုရင် ကျင့် တာ တစ်နံတစ်ခုသောအဆင့် ကို ရောက်လာတာနဲ့ အမျှ ၊ အစွမ်းအစ အတော်ကလေး ရှိလာပြီမို့ ၊ လက်တစ်ချက်လောက် ဝှေ့ ရမ်းလိုက်ရုံနဲ့ ၊ အပင်တွေက အစိုးတွေ အများကြီး ပါလာပါလေရော ။ ဒါပေမဲ့ အစိုးဆိုတာ အစိုးပဲ ဖြစ်လေတော့ ကာ ၊ ဘယ် လောက်ကြီး များများစားစား ခူးခူး ၊ ဘာအသုံးကျမှာလဲ ။ တချို့ ကလဲ ပန်းခြံကိုသွားပြီး ဘာမှလုပ်တာမဟုတ်မှူး ။ “ကျုပ်ဘာမှ ကျင့် နေစရာ မလိုမှူး ။ တစ်ဖက်ကလျှောက်ရင်း တစ်ဖက်က လက်ကိုကစားရုံနဲ့ ပြီးရော ။ အစိုးရရင် တော်ပြီ” တဲ့ ။ အစိုးကို ခွမ်းအင်လို့ ထင်နေတာကိုး ။ သူ့ အနားကနေ ဖြတ်လျှောက်ဖိတဲ့ အခါ ၊ သူ့ ခန္ဓာအေးစိမ် စိမ် ဖြစ်နေတာ ကို ခံစားမိတတ်ကြတယ် ။ အပင်တွေရဲ့ အစိုးဆိုတာ အမေတတ်မဟုတ်လား ။ ကျင့် ကြံသူတို့ အနေနဲ့ က ဖိုခေတ်- မခေတ် ညီမျှရမှာ မဟုတ်လား ။ သူ့ ကိုယ်ပေါ်မှာကတော့ ထင်းရှူးဆီနဲ့ ဟောင်နေတာပဲ ။ သူ့ ဟာသူကတော့ ဟုတ်လှပြီလို့ ထင်နေတာပေါ့ လေ ။

# ကိုယ်ကျင့် မှ ကိုယ်ရမှာ

ကိုယ်ကျင့် မှ ကိုယ်ရမှာဆိုတဲ့ ပဿနာဟာ အင်မတန်အင်မတန် ပဓာနကျတဲ့ပြဿနာဖြစ်တယ်။ ။  
 ဓမ္မစကြာတရားတော်အနေနဲ့ ဘာကောင်းကျိုးရှိသလဲလို့ တချို့က ကျွန်တော်ကို မေးတယ်။ ။ ဓမ္မစကြာ  
 တရားတော်အနေနဲ့ ကျင့်သူကို ကျင့်စဉ်က ပြန်ကျင့်ပေးနိုင်ခြင်း ။ ကျင့်ချိန်တိုတောင်းစေခြင်း ။ ကျင့်ချိန်မရှိတဲ့  
 အခြေအနေမျိုးမှာ ။ ကျင့်စဉ်က အရှည်သဖြင့် ပြန်ကျင့်ပေးနိုင်ခြင်းဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော်က ရှင်းပြတယ်။ ။  
 တချိန်တည်းမှာ တကယ် ရုပ်-နာမ်နှစ်ပါးစုံကျင့် စဉ်ဖြစ်လို့ ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီရုပ်ဝတ္ထုကိုယ်ခန္ဓာဟာ ပြောင်းလဲမှု  
 အင်မတန် သိသာမှာဖြစ်တယ်။ ။ ပြီးတော့ ဓမ္မစကြာတရားတော်အနေနဲ့ အကြီးမားဆုံးကောင်းကျိုး တစ်ရပ်လဲ  
 ရှိသေးတယ်။ ။ အရင်က ကျွန်တော်တလျှောက်လုံး မပြောပဲ နေခဲ့တယ်။ ။ ကနေ့မှ ထုတ်ပြောရတာ။ ။ ဘာပြုလို့  
 လဲဆိုတော့ အင်မတန်ကြီးမားတဲ့ သမိုင်းအကြောင်းခံ ပြဿနာနဲ့ နီးနွယ်နေလို့ ဖြစ်တယ်။ ။ ကျင့်ကြံရေးလောက  
 အဖို့ ဂယက်အတော် ကိုကြီးလို့ လဲဖြစ်တယ်။ ။ သမိုင်းစဉ်တလျှောက်မှာတော့ ဘယ်သူမှ ထုတ်မပြောဝံ့ ကြပူး။ ။  
 ထုတ်ပြောခွင့် လဲ မပြုပဲကိုး။ ။ ဒီနေ့ ကျတော့ ကျွန်တော်မပြောပဲ နေလို့ မဖြစ်တော့ပူး။ ။

တချို့သားတပည့်တို့ ကပြောကြတယ်။ ။ “ဆရာကြီးလီဟုန်ကြည် ပြောတာတွေဟာ အခွန်းတိုင်း  
 အခွန်းတိုင်း အာကာလျှို့ ဝှက်ချက်တွေချည်းပဲ။ အာကာလျှို့ ဝှက်ချက်တွေကို လှစ်ပြတာ ချည်း ဖြစ်တယ်” တဲ့။ ။  
 ဒါကတော့ ဒီလိုလေကျွန်တော်တို့က တကယ်ကိုလူတွေကို အဆင်ပြေဆီ ခေါ်ဆောင်နေတာကိုး။  
 ချွတ်နေတာကိုး။ ။ အများတကာတို့ အပေါ် တာဝန်ယူရမှာ ဖြစ်တာနဲ့ အညီ ။ တကယ်လဲ တာဝန်ယူနိုင် တာမို့ လို့ ။  
 အာကာလျှို့ ဝှက်ချက်တွေကို ပေါက်ကြားစေရာ မကျပူး။ ။ တာဝန်မဲ့ စွာ ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် လျှောက်ပြောရင်  
 တော့ ။ အာကာလျှို့ ဝှက်ချက်တွေကို ပေါက်ကြားစေရာကျမှာ ဖြစ်တယ်။ ။ ကနေ့ ကျွန်တော်တို့ က ဒီပြဿနာကို  
 ဖွင့် ပြောတော့ မယ်။ ။ ကိုယ်ကျင့် မှ ကိုယ်ရမှာဆိုတဲ့ ပြဿနာပေါ့။ ။ ကျွန်တော် အမြင်အရ ပြောရရင် ။  
 သမိုင်းအဆက်ဆက်က ဗုဒ္ဓဂိုဏ်း ။ “တောက်” ဂိုဏ်း ။ ဆန်းကြယ်ဂိုဏ်းတို့ အပါအဝင် ။ အလုံးစုံသော ကျင့်စဉ်တို့  
 ဟာ သာမညမူလနတ် (သာမညအသိစိတ်) ကို ကျင့်ပေးကြတာချည်းဖြစ်တယ် ။ သာမညမူလနတ်  
 သိဒ္ဓိပေါက်ကြတာချည်းဖြစ်တယ်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာပြောနေကြတဲ့ ပဓာနမူလနတ်ဆိုတာကကိုယ် အတွေးအဆ  
 ကို ဆိုလိုတာ ဖြစ်တယ်။ ။ ကိုယ် ဟာကိုယ် ဘာတွေးနေသလဲ-ဘာလုပ်နေသလဲဆိုတာကို ကိုယ် ဟာကိုယ်  
 သိနေရမယ်။ ။ အဲဒါက သင့် ကိုယ်၌စစ်စစ်ဖြစ်တယ်။ ။ သာမညမူလနတ် ဘာလုပ်နေသလဲဆိုတာကို သင်အလျဉ်း  
 ကို သိတာမဟုတ်ပူး။ ။ သူဟာသင်နဲ့ တချိန်တည်းဓမ္မးလာ ။ နာမည်ချင်း အတူတူ-လူပုံပန်းလဲ အတူတူ-အုပ်ထိန်း  
 တဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာကလဲ အတူတူဖြစ်ပေမဲ့ ။ တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ပြောရရင် ။ သူဟာ သင်မဟုတ်သေးပူး။ ။

ဒီစကြာဝဠာမှာနိယာမတစ်ရပ်ရှိတယ်။ ။ ဘယ်သူဆုံးရှုံးရင် ဘယ်သူရရှိရမှာ ဖြစ်သလဲ ။ ဘယ်သူကျင့် ရင်

တယ်သုသိန္ဒိပေါက်ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ သမိုင်းအဆက်ဆက်က ကျင့် ခဉ်တို့ အနေနဲ့ ကျင့်သူတွေကို သင်ပေးကြ ရာမှာ ၊ ဘာဆိုတာမှ မစဉ်းစားပဲ ၊ မိန်းမိန်းမျောမျောအဖြစ်ရောက်အောင် ကျင့် ကြဖို့ ။ နောက်ဆုံးကျ တော့ ကိုယ့် ဟာကိုယ်တာမှမသိတော့ အောင် ၊ တည်ငြိမ်ခြင်းမကတည်ငြိမ်နေကြစေဖို့ သင်ပေးလာခဲ့ ကြတာချည်းဖြစ် တယ်။ တချို့ များသုံးနာရီလောက် တရားထိုင်တာ ခနကလေးလို့ အောင်းမေ့ လိုက်ရတယ် ။ သူ့ တည်ငြိမ်ခွမ်းကို အားကျသူ မရှားပေါ့ ။ စင်စစ် သူ့ကျင့် လား မကျင့် ဖူးလား ။ သူ့ ဟာသူ အလျှင်းကို မသိဖူး ။ အထူးသဖြင့် (တောက်)ဂိုဏ်းမှာ တယ်လိုပြောနေကြသလဲဆိုတော့ ၊ သိနတ်သေစေ ၊ မူလနတ် ရှင်စေတဲ ။ သူတို့ ဆိုလိုတဲ့ သိနတ်ဆိုတာက ၊ ကျွန်တော်တို့ ခေါ်နေတဲ့ ပဓာနမူလနတ်ပေါ့ ။ သူတို့ ဆိုလိုတဲ့ မူလနတ်ဆိုတာကတော့ ၊ ကျွန်တော်တို့ ခေါ်နေတဲ့ သာမညမူလနတ်ပေါ့ ။ သိနတ်သာ တကယ်သေရင် ၊ သင်တော့ တကယ် ကို သေပြီသာ မှတ်ပေတော့ ၊ ပဓာနမူလနတ် တကယ် ကို ရှိတော့ မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒီပြင်ကျင့် ခဉ် ကျင့် သူတို့ က ပြောကြတယ် ၊ “ဆရာ ၊ ကျွန်တော်ကျင့် တဲ့ အခါ ၊ အိမ်ကလူတွေကို ကျွန်တော်တစ်ယောက်မှ မသိတော့ ဖူး” တဲ့ ။ တချို့ ကလဲ ကျွန်တော် ကို တယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ “ကျွန်တော်က သူများတွေလို စောစောစီးစီး ထကျင့်လိုကျင့်၊ သန်းခေါင်သန်းနွဲ့ကျင့်လိုကျင့်ကျင့်နေစရာမလိုဖူး ။ အိမ်ပြန်ရောက်လို့ ဆိုဖာပေါ် လှဲချလိုက်တာ နဲ့ တပြိုင်နက် ၊ ကျွန်တော်ကထွက်သွားပြီးကျင့် ပါလေရော ။ ကျွန်တော်က လှဲနေရင်း ၊ သူ့ကျင့် နေတာကို ကြည့် နေရင် ပြီးရော ” တဲ့ ။ ကျွန်တော် အတို့ ပြောရရင် သနားစရာကောင်း လိုက်ပါတိတော့ ။ ဒါပေမဲ့ သနားနေစရာတော့ လဲ တယ်ဟုတ်မလဲလေ ။

သူများက ဘာပြုလို့ သာမညမူလနတ်ကို ချွတ်ပေးကြသလဲ ။ လူသိများတဲ့ နတ်ရှစ်ပါး ထဲကတစ်ပါး(လွှီတုန့် ပင်း) က ခုလိုပြောဖူး တယ် ။ “ချွတ်ချင်းချွတ်ရင် တိရစ္ဆာန်ကို ချွတ်မယ် ။ လူတွေကိုတော့ ချွတ်မနေတော့ ဖူး ” တဲ့ ။ လူတွေဟာ တကယ် ကို အသိစိတ်ခေါင်လွန်းလှတာကလား ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သာမန်လူတွေဟာ သာမန်လူတို့ရဲ့လူ့အဖွဲ့ အစည်းက ဖြားယောင်းတာကို ခံနေကြရတာနဲ့ အမျှ ၊ လက်တွေ့ အကျိုးတွေရှေ့ မှာ အခွဲမကျွတ်နိုင်ကြလို့ ဖြစ်တယ် ။ မယုံရင်ကြည့်လေ။ တချို့ များ သင်တန်းပြီးလို့ ခန်းမဆောင် အပြင်ရောက်ကုန်ကြပြီဆိုရင်ပဲ ၊ သာမန်လူတွေဖြစ်ကုန်ကြရပါလေရော။ တစ်ယောက်ယောက်က သူ့ ကိုဆွဲမိရင် ဖြစ်စေ ၊ ထိမိရင် ဖြစ်စေ ၊ ကျွဲဖြီးတိုပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။ အချိန်အပိုင်းအခြားတစ်ခုလောက် ကုန်ဆုံးသွားတဲ့ အခါကျရင် ၊ ကိုယ့် ကိုကိုယ် ကျင့်သူအဖြစ် အလျှင်းသဘောထားနေတော့ မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒီအချက်ကို သမိုင်းစဉ်တလျှောက်ကကျင့်ကြံသူတို့များစွာအနေနဲ့ တွေ့ကြရတယ် ။ လူဆိုတာ အင်မတန်ကို အချွတ်ရခက်တာ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ လူတို့ ရဲ့ ပဓာနမူလနတ်အနေ နဲ့ မျက်စိလည်လမ်းမှားအဖြစ်ကျရောက်လွန်းနေလို့ ဖြစ်တယ် ။ တချို့ ကတော့ အသိစိတ်ထက်တယ် ၊ ထောက်လိုက်တယ်ဆို သဘောပေါက်တာပဲ ။ တချို့ ကျတော့ လဲ တယ်လောက်ကြီး ပြောနေနေ ၊ ယုံကိုမယုံဖူး။

ချဲ့ ကားနေတာတွေချည်းလို့ ထင်နေမှာ ။ စိတ်ရည် စိတ်သွေးကျင့် ကြဖို့ ကျွန်တော်တို့ ခုလောက်တောင် ပြောနေတဲ့ ကြားက ၊ သူကတော့ သာမန်လူ တွေကြား ရောက်ပြီဆိုမှဖြစ်၊ ထင်ရာကဲ့ပြန်လေတာပေါ့ ။ သာမန်လူတွေကြားက ကော်အမှန်ကို လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ဖြစ်တဲ့ ဒီအကျိုးကလေးတွေကမှ လက်တွေ့ ကျတာ ၊ ဒါကလေးတွေကမှပဲ ဟန်တာလို့ သူတို့ ထင်နေကြ တာကိုး ။ ဆရာဟောတဲ့တရားတွေကယုတ္တိယုတ္တာတော့ တန်ပါရဲ့ ၊ ဒါပေမဲ့ လိုက်မလုပ်နိုင်တော့ ခက်တာပေါ့ တဲ့ ။ လူတို့ရဲ့ ပဓာနမူလနတ်ဟာ အချွတ်ရအခက်ဆုံး ။ သာမညမူလနတ်ကတော့ ဒိပြင်ဟင်း လင်းပြင်က မြင်ကွင်းတွေကို တွေ့ နေရ မြင်နေရတယ်လေ။ ဒါကြောင့် ၊ “သင်ပဓာနမူလနတ်ကို ဘာပြုလို့ ချွတ်နေရမှာလဲ ၊ သာမညမူလနတ်လဲ သင်ပဲဟာ ၊ သူ့ ကိုချွတ်လဲ အတူတူပဲမဟုတ်လား ။ အကုန်သင်ချည်းပဲဟာ ။ ဘယ်သူရရ ၊ ရတာပဲမဟုတ်လား” အကုန်သင်ရတာချည်းပဲမဟုတ်လား လို့သူတို့က ဆိုတာပေါ့။

သူတို့ အတိအကျ ဘယ်လိုကျင့် ကြသလဲဆိုတာကို ကျွန်တော်ပြောပြမယ် ။ အဝေးမြင်စွမ်းအင်ရှိ သော် ခုလိုမြင်ကွင်းကို တွေ့ ကောင်းတွေ့ ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင် တရားထိုင်စဉ် ၊ အငြိမ်းဓာတ် ရလာတည်ငြိမ်လာ တဲ့ အခါ ၊ သင်နဲ့ တစ်ပုံစံတည်းဖြစ်တဲ့ တစ်ယောက်သောသူဟာ ရုတ်တရက်ဆိုသလို သင် ကိုယ်ထဲကနေ တဟုန်ထိုး ပျံထွက်သွားတာကို တွေ့ ရလိမ့် မယ် ။ ဒီအခါမှာ ကာယကံရှင် သင် ကိုယ်၌က ဘယ်မှာလဲဆိုတာကို ဆန်းစစ်ကြည့် လိုက်ရင် ၊ ဒီမှာထိုင်နေမှန်း သိလာရလိမ့် မယ် ။ သူထွက်သွားတဲ့ အခါ ဆရာသခင်က မိမိမန်ဆင်း ထားတဲ့ ဟင်းလင်းပြင်တစ်ခုမှာ ကျင့်ပေးလိမ့် မယ် ။ အတိတ်က လူ့ အဖွဲ့အစည်း အသွင်မျိုးဖြစ်စေ ၊ ပစ္စက္ခလူ့ အဖွဲ့ အစည်း အသွင်မျိုး ဖြစ်စေ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လိမ့် မယ် ။ ဒိပြင် ဟင်းလင်းပြင်က လူ့ အဖွဲ့ အစည်း အသွင်မျိုးလဲ ဖြစ်ချင်ဖြစ်နေမှာ ။ သူ့ ကို ဆရာသခင်က ပြပေးလိမ့်မယ် ။ နေ့ စဉ် တစ်နာရီ နှစ်နာရီလောက် ဒုက္ခတွေ့အများကြီး ခံစားရမှာဖြစ်တယ် ။ သူများကျင့် ပြီးလို့ ပြန်လဲရောက်လာရော ၊ သင်လဲ အငြိမ်းဓာတ်ရနေတဲ့ အဖြစ်ကနေ ပြန်ထွက်လာပါလေရော ။ ဒါက မြင်ရတာမျိုးကို ပြောတာ ။

မမြင်ရရင်သာပြီးတော့ သနားဖို့ ကောင်းပေါ့ ။ ဘာမှကိုမသိရရှာဘူးပေါ့၊ နှစ်နာရီလောက် နဝေဒဝါ တည်ငြိမ်နေလို့လဲ ပြီးရောပြန်ထွက်လာပါလေရော ။ တချို့ဆိုရင်လဲ အိပ်လိုက်ရင် နှစ်နာရီသုံးနာရီလောက် အိပ်ပျော်သွားပါလေရော ။ ဒါလဲ ကျင့် ပြီးရော ကျတာပဲတဲ့ ။ လုံးလုံးလျားလျားကို သူများလက်ထဲ ပုံအပ်ထားနေတာကို ။ ဒါက ကွက်ကျားကျင့်တာမျိုးဖြစ်တယ်၊ နေ့တိုင်း အဲဒီလောက် ကြာကြာတရားထိုင်သွားရင်ပြီးရောပေါ့။ နောက်တစ်မျိုးကတော့ တစ်ချီတည်းအပြီးကျင့်တာမျိုးဖြစ်တယ် ။ ဗောဓိဓမ္မအနေနဲ့ နံရံ ကို မျက်နှာမူပြီး ကိုးနှစ်တိုင်တိုင် ထိုင်ကျင့် ခဲ့ တာကို ကြားဖူးကောင်း ကြားဖူးကြလိမ့် မယ် ထင်တယ် ။ အတိတ်က ရဟန်းများစွာတို့ ဟာ နှစ်ပေါင်းဆယ်စုများစွာ ထိုင်ကျင့်တတ်ကြတယ် ။ သမိုင်းမှတ်တမ်းအရ ပြောရရင် အကြာဆုံးထိုင်ခဲ့တာက နှစ်ပေါင်းကိုးဆယ်ကျော်ဖြစ်တယ် ။ ဒီထက်



မိကြာတာလဲ ရှိတာပေါ့။ မျက်စွဲပေါ်မှာတောင် ဖုံးတွေထူလဖြစ်ပေါ့ ၊ ကိုယ်ပေါ်မှာဆိုရင်လဲ မြက်တွေတောင် ပေါက်ကုန်ကြပြီ ၊ သူတို့ ကတော့ ထိုင်ကျင့် လို့ ကောင်းတုန်းပေါ့ ။ “တောက်” ဂိုဏ်းမှာလဲ ဒါမျိုးရှိတာပဲ ။ အထူးသဖြင့် ဆန်းကြယ်ကျင့် ခဉ် တချို့ ဆိုရင် သိပ်ပြီးတော့ အိပ်ကြတာပဲ ။ တစ်ချို့-တစ်ချို့ အိပ်ချလိုက်ရင် ၊ နှစ်ပေါင်းဆယ်ပေါင်းများစွာ မနိုးစတမ်း-အငြိမ်းစာတ်ရ-တည်ငြိမ်နေတဲ့ အဖြစ်ကနေ မထွက် စတမ်း အိပ်ကြရတယ် ။ ဒါပေတဲ တယ်သူကျင့် သလဲ ။ သူ့ သာမညမူလ နတ်က ထွက်သွားပြီး ကျင့် တာ ။ တကယ်လို့ သူ့ အနေနဲ့ သာ မြင်နိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ ဆရာသခင်ရဲ့ ကြပ်မတ်မှုအရ သူ့ သာမညမူလနတ် ကျင့် နေတာကို တွေ့ ရမှာဖြစ်တယ် ။ သာမညမူလနတ်အနေနဲ့ လဲ ဝဋ်ကြေးကံကြေးတွေ အများကြီး တင်နေမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဆရာသခင် အနေနဲ့ က သူ့ တပည့် ဝဋ်ကြေးကံကြေးတွေကို အကုန်လျှော်ပစ် နိုင်လောက်အောင် ခွမ်းရည်မှ မရှိပဲကိုး ။ ဒါ ကြောင့် “မင်းဒီမှာ ကောင်းကောင်းကျင့် နေ ၊ ငါအပြင် သွားလိုက်ဦးမယ် ၊ တအောင် လောက်ကြာ ပြန်လာမယ် ၊ ငါ့ ကို စောင့် နေနော် ” လို့ ဆိုပြီး ထွက်သွားရော ။

ဆရာသခင် အနေနဲ့ သူသွားရင် တာတွေတယ်လိုဖြစ်လာလိမ့် မယ်ဆိုတာကို သိပါရက်နဲ့ ၊ အဲဒီလို လုပ်ကိုလုပ်ရတာပဲ ။ ဒီတော့ မကောင်းဆိုးဝါးက လာချောက်ပါလေရော ၊ အလှမယ် ဖန်ဆင်းပြီး ဖြားယောင်းလာပါလေရော ၊ အမျိုးမျိုး စမ်းတာပေါ့ ။ သာမညမူလနတ်တို့ အနေနဲ့ သရုပ်သကန်အမှန်ကို သိကြလို့ ၊ ကျင့် လို့ ကောင်းကြတယ်။ သူ့ ကို တယ်လိုမှ မျက်လို့ မရမှန်းလဲ သိရရော ၊ မကောင်းဆိုးဝါးလဲ စိတ်တိုလာ ၊ ဒေါသဖြစ်လာပြီး တကယ်ကိုသတ်ပစ်လိုက်ပါလေရော ၊ ကလဲ စားချေပစ်လိုက်ပါလေရော ။ ဒီလိုနဲ့ သူ့ အကြွေးတွေလဲ အကုန်ဆပ်ပြီးသွားပါလေရော ။ အသတ်ခံရတယ်ဆိုရင်ပဲ သာမညမူလနတ်ဟာ မီးခိုးလို လွှင့် မျောလာပါလေရော ။ အင်မတန်ဆင်းရဲတဲ့ အိမ်တစ်အိမ်မှာ လူဝင်စားလာပါလေရော ။ ငယ်စဉ်တောင်ကျေး ကလေးဘဝကတည်းက ဆင်းရဲဒုက္ခတွေခံစားလာခဲ့ ရတာပဲ ။ လူမှန်းသူမှန်း သိတတ်တဲ့ အရွယ်လဲရောက် ရောဆရာသခင် ပေါက်လာပါလေရော ။ ကလေးက တယ်မှတ်မိမလဲ ။ သို့လျှင်ထားတဲ့ အတွေးအဆ ကို ဆရာသခင်က သိန္နီနဲ့ဖွင့် ပေးလိုက်တော့ မှ ၊ ဆရာသခင်ပါလား ဆိုတာကို မှတ်မိလာရော ။ “ခုဖြစ်ပြီ ၊ ကျင့် နိုင်ပြီ ” လို့ ဆရာသခင်က ပြောပြတယ် ။ ဒီလိုနဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာ တပည့်ခံလာတဲ့အခါ သူ့ အနေနဲ့ ပညာတတ် မြောက်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။

ပညာလဲ တတ်ရော ။ ဆရာသခင်က “မင်းမှာ ကျွတ်စရာအခွဲတွေမနည်းဘူး ။ ဂန္ဓာရီ သွားလှည့် ချေ ” လို့ ဆိုတယ် ။ ဂန္ဓာရီလှည့် ရတာ အတော် ကို ခါးသီးတာ ။ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းထဲမှာ လျှောက်သွားရင်း ထမင်းဟင်းအလှူခံစားရ။ လူ့အမျိုးမျိုးနဲ့ကြုံရမှာဖြစ်တဲ့အလျှောက် သရော်ခံရမယ် ၊ အဆဲဆိုခံရမယ် ၊ ခော်ကားခံရမယ် ။ အဖြစ် ထွေလာနဲ့ ရင်ဆိုင်ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ သူ့ အနေနဲ့ ကိုယ် ကိုယ်ကို ကျင့် ကြံသူအဖြစ် သတောထားပြီး ၊ လူတွေနဲ့ ဆက်ဆံမှုကို မှန်အောင် ကိုင်တွယ်တယ် ၊ စိတ်ကိုနိုင်အောင် ထိန်းတယ် ။

စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက်လာအောင် အမြဲအားထုတ်တယ် ။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ အကျိုး အမျိုးမျိုးတွေ ပြားယောင်းမှုရှေ့ မှာ ၊ စိတ်ဓာတ်ကြံ့ ခိုင်စွာ ရပ်တည်နိုင်ခဲ့ တယ် ။ အဲဒီလို နှစ်ပေါင်းများစွာ ဂန္ဓာရီလှည့် ပြီးလို့ ပြန်ရောက်လာတဲ့ အခါ ၊ ဆရာသခင်က “သင် တရားရင်ဝယ်ရပြီ ၊ ပေါက်မြောက်အောင်မြင်ပြီ ။ ဘာကိစ္စမှ မရှိတော့ မှုး ။ ပြန်ပြီးတော့ သိမ်းပေဆည်းပေတော့ ၊ သွားတော့မယ်။ လုပ်စရာ ရှိသေးရင် ၊ သာမန်လူ တောထဲက ကိစ္စတွေကို ပြီးအောင်သွားလုပ်ပေတော့ ” လို့ ဆိုတယ် ။ ခုလိုနှစ်ပေါင်းများစွာ ကုန်လွန်တဲ့ အခါ ၊ သာမညအသိစိတ် ပြန်လာရော ။ သူလဲ ပြန်ရောက်လာရော ၊ သူ့ ပဓာနမူလနတ်လဲ အငြိမ်းဓာတ်ရနေတည်ငြိမ် နေတဲ့ အဖြစ်ကနေ ထွက်လာပါရော ။ ပဓာနအသိစိတ် နိုးလာပါရော ။

ဒါပေမယ်လို့ သူ့ အနေနဲ့ မကျင့် တာကတော့ အမှန်ပဲ ၊ သာမညမူလနတ်ကတော့ ကျင့် ပြီးသွားပြီ ။ ဒါ့ ကြောင့် သာမညမူလနတ်က သိဒ္ဓိပေါက်သွားပြီ ။ ဒါပေမဲ့ ပဓာနမူလနတ်လည်း ဒုက္ခတွေ့ ခံစားရတာ နည်းတာမှ မဟုတ်ပဲကိုး ၊ ပျိုလွင်တဝတစ်ခုလုံးလုံး ၊ အဲဒီမှာချည်း ထိုင်နေခဲ့ ရတာကိုး ။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ အချိန်ကာလတွေ ကုန်ဆုံးကုန်ရမှကိုး ။ ဒီတော့ ဘယ်နဲ့ လုပ်မလဲ ။ အငြိမ်းဓာတ်ရနေ တည်ငြိမ်နေတဲ့ အဖြစ်က နေ ထွက်လာတဲ့ အခါ ၊ စွမ်းအင်ရှိလာမှန်း သူခံစားမိလာတယ် ။ စွမ်းအင်ရှိလာတော့ ၊ ရောဂါကုချင်လာ တယ် ။ လုပ်ချင်တာကို လုပ်နိုင်လာတယ် ။ သာမညမူလနတ်က သူ့ ကို ကျေနပ်ရောင် ရဲ့စေမှာဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ သူက ပဓာနမူလနတ်ဖြစ်တာကိုး ၊ ဓန္ဓာကိုယ်ကို ပဓာနမူလနတ်က အုပ်ထိန်းနေတာကိုး။ သူပြီးမှ ပြီးတာကိုး ။ ပြီးတော့ ဒီနှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်းမှာ ၊ သူ့ ဒီတဝတစ်ခုလုံး အဲဒီမှာချည်း ထိုင်လာခဲ့ ရတာ မဟုတ်လား ။ ဒီလူကွယ်လွန်တော့ မှ ၊ သာမညမူလနတ်လဲ သွားရော ၊ ကိုယ် ခရီး ကိုယ်စီနှင်ကြပေါ့ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာအရ ပြောရရင် ၊ သူကတော့ သံသရာ လည်သွားရဦးမှာဖြစ်တယ် ။ သူ့ ကိုယ်ပေါ်မှာ ဉာဏ်တော်ရှင်ကြီးတစ်ယောက် ပေါက်မြောက်သွားလို့ ၊ သူလဲ ပါရမီကုသိုလ်တွေ ရတာမနည်းဖူးပေါ့ ။ ဒီတော့ ဘယ် နဲ့ လုပ်မလဲ ။ နောက်ဘဝ ကျရင် အရာရှိကြီး ဖြစ်ရင်ဖြစ် ၊ သူဌေးကြီး ဖြစ်ရင်ဖြစ် ၊ ဒီလောက်ပဲ ဖြစ်နိုင်တာပေါ့ ။ ဒီတော့ ကျင့်တာတွေ အချည်းနှီး မဖြစ်ရပေလား ။

ဒီကိစ္စကို ကျွန်တော်တို့ခုလိုထုတ်ပြောရာမှာ အထစ်အငေါ့ အကွေ့ အကောက်တွေကို မနည်းကြီး ဖြတ်သန်းပြီးပါမှ ပြောဖြစ်လာတာဖြစ်တယ် ။ နှစ်အသင်္ချေ ပဟေဠိတစ်ရပ်ကို-အကြွင်းမဲ့ထုတ်ပြောလို့ မဖြစ်တဲ့ လျှို့ဝှက်ထွင်ခေါင်လျှို့ ဝှက်ချက်တစ်ရပ်ကို ကျွန်တော်က ဖွင့်လှစ်ပြလိုက်တယ် ။ ခေတ်အဆက်ဆက်က ကျင့် ခဉ်အမျိုးမျိုးတို့ ရဲ့ ကျင့် ပုံကျင့် နည်း အလုံးစုံကို ကျွန်တော်က အရင်းအမြစ်ကနေ လှစ်ပြလိုက်တယ် ။ နှီးနှယ်နေတဲ့ သမိုင်းခံအကြောင်းခံတွေ ဟာ အင်မတန်ကိုနက်လှတာလို့ ကျွန်တော်ပြောဖူးတယ် မဟုတ်လား ။ အဲဒါတွေပေါ့ ။ သင်တို့ ခဉ်းစားကြည့် ကြလေ ၊ ဘယ်လိုကားဘယ်ကျင့် ခဉ်က ခုလိုမကျင့် သလဲ ။ သင် အနေနဲ့ က ကျင့် သာကျင့် ရတယ် ၊ သိဒ္ဓိတော့ မရဖူး ၊ သနားစရာ မကောင်းလား ။ ဒီတော့ ၊ ဘယ်သူ့ ကိုများ

အပြစ်တင်နေရဦးမှာလဲ ။ လူတွေဟာ ခုလောက်တောင်ကို မျက်စိလည် လမ်းမှားဖြစ်နေလိုက်ကြတာ ။ အသိခေါင်နေလိုက်ကြတာ ။ ဘယ် လောက် အရိပ်အမြှောက် ပြုပြုအလကားပဲ ။ မြင်မြင်ပြောတော့ ဂွဉ္စီရဆန်နေ ရော။ နိမ့် နိမ့် ပြောပြန်တော့ အရည်မလည်နိုင် ဖြစ်နေရပြန်ရော ။ ကျွန်တော်ရလို ပြောနေတဲ့ ကြားက တောင် ။ သူ့ ကို ရောဂါကုပေးပါလို့ ကျွန်တော် ကို ပြောတဲ့ လူရှိတုန်းပဲ ။ ကျွန်တော်လဲ တကယ် ကို ဘယ်လို ပြန်ပြောရ မှန်း မသိတော့ ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ က ကျင့် ကြံအားထုတ်ရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆွေးနွေးနေကြတာ ။ အဆင် မြင် ဆီကို ကျင့် ကြံအားထုတ် ပါမှသာ ကျွန်တော်တို့ က အုပ်ထိန်းသွားနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။

ကျွန်တော်တို့ ဒီကျင့် ခဉ်က ပဓာနအသိစိတ်အနေနဲ့ သိဒ္ဓိရ , ရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ ပဓာနအသိ စိတ်အနေနဲ့ သိဒ္ဓိရ , ရမှာ ဖြစ်တယ်လို့ သင်ကဆိုတိုင်း ။ အဲဒီလို ဖြစ်ရရောတဲ့ လား ။ ဘယ်သူက ခွင့် ပြုတာလဲ ။ ဒါကတော့ ဒီလိုလေ ။ ဒီနေရာမှာ အကြောင်းအချက်တစ်ရပ် ရှိနှင့် နေရမှာဖြစ်တယ် ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီကျင့် ခဉ်က သာမန်လူ တို့ရဲ့ လူ့အဖွဲ့ အစည်းကို ရှောင်မနေပဲ ကျင့် တယ် ။ ပဋိပက္ခတွေကို ရှောင်မနေဖူး ။ ထွက်လဲမပြေးဖူး ။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ဒီရှုပ်ထွေးတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ။ သင်အနေနဲ့ သတိကြည်လင်နေရမှာဖြစ်တယ်။ အကျိုးအမြတ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ အထင်းသားအနစ်နာခံနေရမှန်း ကောင်း ကောင်းသိရက်နဲ့ ။ ခံနိုင်ရည်ရှိရမှာဖြစ်မယ် ။ ကိုယ်ကျိုးအပိုင်စီးခံရတဲ့ အခါမျိုးမှာ တပက်သားနဲ့ ပက်ဖြစ်တာ မျိုးတွေကို ရှောင်ရမယ် ။ အမျိုးမျိုး စိတ်အနှောင် အယှက်ခံလာရတဲ့ အခါမျိုးမှာလဲ ။ နစ်နာခံနိုင်ရည် ရှိရမယ် ။ ခုလိုဒုက္ခများလှတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မျိုးမှာ ။ သင်အနေနဲ့ မိမိခွဲသတ္တိကို သံခဲတင်ပေးသွားရမယ် ။ မိမိစိတ်ရည် စိတ်သွေးကို မြှင့်တင်ပေးသွားရမယ် ။ သာမန်လူတို့ရဲ့ မကောင်းတဲ့ အတွေးအခေါ်အမျိုးမျိုးတို့ ရဲ့ ဂယက်တွေကြားကနေ ကျွတ်နိုင်ရမယ် ။ လွတ်နိုင်ရမယ် ။

အများစဉ်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ အသိရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ ဒုက္ခခံနေရတာ သင်မဟုတ်လား ။ အဖိုးအခ ပေးနေရသူဟာ သင် ပဓာနမူလနတ် မဟုတ်လား ။ သာမန်လူတွေကြားမှာ သင်ဆုံးရှုံးတာတွေဟာ ကောင်းကောင်းသိနေရက်နဲ့ ဆုံးရှုံးခံနေတာ မဟုတ်လား ။ ဒီတော့ ဒီသိဒ္ဓိကို သင်ရသင့် ရထိုက်တာပေါ့ ။ ဘယ်သူဆုံးရှုံးခံရရင် ဘယ်သူရရှိရမှာ ဖြစ်တာကိုး ။ ဒါ ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ဒီကျင့် ခဉ်အနေနဲ့ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ဒီရှုပ်ထွေးတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ကင်းကွာခြင်းမပြုပဲ ကျင့် ကြံအားထုတ်နေတာ ဒီအကြောင်းကြောင့် ပေါ့ ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ဘာပြုလို့ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ပဋိပက္ခတွေကြားမှာ ကျင့် နေကြရသလဲ ။ ကျွန်တော်တို့ က ကိုယ် ဟာကိုယ် သိဒ္ဓိရကြရမှာမို့ လို့ ကိုး ။ နောင်အချိန်ပြည့်သားတပည့်တို့အနေနဲ့ ကျောင်းတိုက်တွေ မှာ ကျင့်နေကြရာမှာ သာမန်လူတွေကြားသွားပြီး ဂန္ဓာရီလှည့် ကြရမှာဖြစ်တယ်။

တချို့ ကဆိုတယ် ။ ပစ္စက္ခမှာ ဒိပြင်ကျင့် ခဉ်တွေလဲ သာမန်လူတွေကြားမှာ ကျင့် နေကြတာပဲ မဟုတ်လားတဲ့ ။ မှန်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဒီကျင့် ခဉ်တွေက ရောဂါကင်းရေး-ကျန်းမာရေးတွေချည်း ဖြစ်တယ် ။

တကယ်တမ်း အဆင့် မြင့်ဆီကျင့်ရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ တစ်ဦး တစ်ယောက်ချင်းစီ သင်ပေးကြတာကလွဲလို့ ၊ တယ်သူမှ အတိအလင်း ပြန်ချီတာရယ်လို့ မရှိမှူး ။ တပည့်တွေကို တကယ်တမ်း လက်ထပ်ပြပေးသူတို့က ဆိုရင်လဲ ၊ တပည့် တွေကို သင်ရာခေါ်သွားပြီး ကျင့် ပေးနေကြပြီဖြစ်တယ် ။ နှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်း ဒါမျိုးတွေကို ပရိသတ်အကြားတယ်သူအတိအလင်း ပြောဖူးလို့လဲ ။ ပြောမဲ့လူ မရှိမှူး ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ခဉ်ကသာ ခုလိုပြောနေတာ ဖြစ်တယ် ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ က ခုလိုကျင့် ခဉ်မျိုး ဖြစ်နေလို့ ကိုး ၊ ခုလိုသိဒ္ဓိ ပေါက်ကြရမှာကိုး ။ တချိန်တည်းမှာ ကျွန်တော်တို့ ကျင့်ခဉ်က ထောင်နဲ့ သောင်းနဲ့ ချီနေရုံသာမက တဲဟာတွေကို ၊ သင် ပာနမူလနတ်ကိုယ်ပေါ် အကုန်ချပေးသွား မှာ ဖြစ်တယ် ။ သင် ကို တကယ် ကို ကိုယ် ဟာကိုယ် သိဒ္ဓိပေါက်စေမှာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော် အနေနဲ့ အတိတ် က တယ်သူမှ မလုပ်ပူးသေးတဲ့ ကိစ္စတစ်ရပ်ကို လုပ်နေကြောင်း ၊ အကြီးဆုံး တံခါးမကြီးကို ဖွင့် ပေးထားကြောင်း ကျွန်တော်ပြောဖူးတယ် ။ ကျွန်တော် ဒီစကားကို တချို့ က နားလည်ကြတယ် ။ ကျွန်တော်ပြောတာဟာ ဂန္ထီရဆန်တာမျိုး တွေတကယ်ကို မဟုတ်ပါ ။ ကျွန်တော် ဒီလူက အကျင့် တစ်ခုရှိတယ် ။ ကိုယ် မှာ ဆယ်ပေလောက်ရှိရင် တစ်ပေလောက် ပြောလေ့ ရှိတယ် ။ အဲဒါကိုတောင် ကြွားတာလို့ ဆိုရင်လဲ ရှိစေတော့ ပေါ့ ။ စင်စစ် ခုထုတ်ပြောနေတာတွေဟာ နည်းနည်းကလေးသာ ဖြစ်တယ် ။ ပိုထွဋ်မြက်နက်နဲတဲ့ တရားတော်ကြီး တွေကျတော့ ၊ အဆင့် ချင်း ကွာလွန်းလှလို့ ၊ ကျွန်တော် တစ်ခက်ကလေးတောင်မှ အလျှင်းကို ထုတ်ပြောလို့ မဖြစ်တာ ။

ကျွန်တော်တို့ ဒီကျင့် ခဉ်ကတော့ ခုလိုကျင့် နေတာဖြစ်တယ် ။ သင် ကိုယ်၌အနေနဲ့ ကိုယ် ဟာကိုယ် တကယ်တမ်း သိဒ္ဓိပေါက်ရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါကမ္ဘာဦးက အစချီတဲ့ လူသားတို့ ရဲ့ သမိုင်းခဉ်တလျှောက် မှာ ဦးဦးဖျားဖျားဆုံး ခုလိုဖြစ်လာရတာဖြစ်တယ် ၊ ဟုတ်မဟုတ်ဆိုတာ သမိုင်းကို သင်ခဉ်ကြည့် ပါလေ ။ ကောင်းတာက သင် ကိုယ်၌အနေနဲ့ သိဒ္ဓိပေါက်ရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ ခက်လိုက်တာကတော့ လဲ လွန်ရော ။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ရှုပ်ထွေးတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကရော ၊ လူလူချင်း စိတ်ချင်းပွတ်တိုက်နေကြတဲ့အဖြစ်မျိုးကပါ ၊ သင် အနေနဲ့ ထီးထီးမားမား ထိုးထွက်လာနိုင်ဖို့ ဆိုတာ အခက်ဆုံးပေါ့ ။ ခက်ဆို သာမန်လူတို့ ရဲ့ အကျိုးတွေကြားမှာ ၊ ကိုယ် အနေနဲ့သိနေရက်သားအနစ်နာခံနေရမှာကိုး ။ ပြီးတော့ မိမိအရေးကြီးကိုယ်ကျိုးနဲ့ ပတ်သက်လာတဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ သင်အနေနဲ့ အာရုံမပျက်ဘဲ နေနိုင်မလား။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ဉာဏ်နီဉာဏ်နက်ဆင်ကြ ခွက်စောင်းခုတ်ကြတဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ ခွေမျိုး စိတ်သင်္ဂဟတွေ ဒုက္ခခံကြရတဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ သင်အနေနဲ့ စိတ်အ နှောင့်အယှက်မဖြစ်စိတ်နေနိုင်မလား။ သင်တယ်လိုချိန်ထိုးနှိုင်းယှဉ်ကြည့်မလဲ။ တရားသမားလုပ်ရတာ ခုလောက် ကို ခက်တာ ။ လူတစ် ယောက်က ကျွန်တော် ကို တယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ ၊ “ဆရာ ၊ သာမန်လူတွေကြားမှာ လူကောင်းဖြစ်ရင် တော်ရောပေါ့ ၊ တယ်သူကျင့် တက်သွားနိုင်မှာလဲ ” တဲ့ ။ ကျွန်တော်ဖြင့် တကယ် ကို ယူကျုံးမရ ဖြစ်မိလိုက်တာ မပြောနဲ့ တော့ ၊ တစ်ခွန်းမှ ပြန်မပြောပဲ နေမိတယ် ။ စိတ်နေစိတ်ထားတွေဆိုတာ

ဘယ်လိုဟာမျိုးမဆို ရှိတာပေါ့ ။ သူ့အနေနဲ့အရည်လည်နိုင် သလောက် လည်ပေ တော့ လေ ။  
အရည်လည်သူတွေ ရကြပေတော့ ။

“တောက်” (လမ်းကြောင်း) ဆိုတာ လိုက်လိုရတာမျိုးဖြစ်တယ်။ သာမန်လမ်းကြောင်းမျိုးတော့ မဟုတ်ပေမူ” လို့ (လောင်စီ) ကဆိုတယ် ။ မြေပေါ်မှာကုန်းကောက်လိုက်ရုံနဲ့ ကျင့် ပြီးစတမ်းသာဆိုရင် ၊ ယင်းလဲ အဖိုးတန်မှာ မဟုတ်တော့ မှ ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီကျင့် စဉ်က ပဋိပက္ခတွေကြားမှာ သင့် ကို ကိုယ် ဟာကိုယ် သိဒ္ဓိပေါက်စေမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါ့ ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ အတတ်နိုင်ဆုံး သာမန်လူတွေနဲ့ ဟပ်မိကြရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ရုပ်ဝတ္ထုအရာမှာတော့ ဘာမှတကယ်တမ်းဆုံးရှုံးရမှာမဟုတ်မှ ။ ဒါပေမဲ့ ဒီရုပ်ဝတ္ထုပတ်ဝန်းကျင် မှာ ကိုယ်စိတ်ရည်စိတ်သွေးကိုမြှင့်တင်ပေးသွားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ လွယ်လိုက်တာကတော့ ခုလိုကို လွယ်နေတာ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီကျင့်စဉ်က အလွယ်ဆုံးပဲပေါ့၊ လူ့ဘောင်ကထွက်နေစရာမလိုပဲ ၊ သာမန်လူတောထဲ မှာတင် ကျင့် လို့ ရလောက်အောင် အလွယ်ဆုံးဖြစ်တာ ။ ဒီတော့ အခက်ဆုံးဆိုတာကလဲ ဒီနေရာမှာ ခက်နေတာ ပေါ့ ။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ အရှုပ်ထွေးဆုံး ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကျင့် သွားရမှာကိုး ။ ဒါပေမဲ့ အကောင်းဆုံးလို့ ဆိုပြန်တော့ လဲ ခုလောက်ကို အကောင်းဆုံး ဖြစ်နေလိုက်တာ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သင့် ကိုယ်၌ကို သိဒ္ဓိပေါက်စေမှာမို့ လို့ ကိုး။ ဒါကတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီကျင့်စဉ်က ပဓာနအကျဆုံးအပိုင်းလို့ ဆိုရမှာပေါ့ ။ ကနေ့ ကျွန်တော် အကုန်ထုတ်ပြောလာပြီ ။ မှန်တယ်လေ ။ ပဓာနမူလနတ် အကုန်သိဒ္ဓိတတ်နေတော့ကာ ၊ သာမညမူလနတ်လဲ သိဒ္ဓိတက်ရမှာပေါ့ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ သင့် ခန္ဓာကိုယ်က ခပ်သိမ်းသော သတင်းအချက်အလက်တွေ-သက်ရှိတွေ-ကလာပ်စည်းတွေ သိဒ္ဓိပေါက်ကြ လေတော့ ကာ ၊ သူလဲ သိဒ္ဓိပေါက်ရမှာပေါ့ ။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်လိုအခါမျိုးမှာမဆို သင့် လောက် မြင့် မှာ မဟုတ်မှ ။ သင်က ပဓာနဖြစ်ပြီး ၊ သူကတော့ တရားစောင့် ဖြစ်နေမှာဖြစ်တယ် ။

ပြောလာတာ ဒီနေရာရောက်ပြီ ဖြစ်လေတော့ ၊ ကျွန်တော်နည်းနည်းလောက်ထပ်ပြောရဦးမယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ကြံရေးလောကမှာ အဆင် မြင့် ဆီ တက်လှမ်းလိုသူတွေဆိုတာ နည်းတာမဟုတ်မှ ။ သူတို့ ခဗျာ နေရာတကာ သွားပြီးတရားရှာကြတယ်၊ ငွေကုန်ကြတာလဲမနည်းမှ၊ ရောက်တဲ့ နေရာတွေဆိုတာနဲ့လို့ပေါ့ ။ ဒါပေမဲ့ ဆရာကောင်းသမားကောင်းကိုတော့ တစ်ယောက်မှ မတွေ့ ရှာမှ ။ ဆရာကောင်းသမားကောင်းလို့ ဆိုရာမှာ ၊ နာမည်ကြီးတိုင်းလဲ ဆရာကောင်းသမားကောင်း စစ်ချင်မှစစ်ဖြစ်မှကိုး ။ အဆုံးကျတော့ ငွေကုန် လူပန်းသာ အမတ်တင်ရပြီး ၊ လက်ပလာနဲ့ ပြန်လာကြရတဲ့ အဖြစ်မျိုး ဆိုက်နေကြရတာကလား ။ ဒီလောက် ကောင်းတဲ့ ကျင့် စဉ်ကို ကနေ့ ကျွန်တော်တို့ က သင်တို့ ကို ထုတ်ပေးလာပြီ ။ ကျွန်တော်က သင့် လက်ထဲ ထိုးပေးလာပြီ ။ အိမ်တိုင်ရာရောက် ပို့ပေးလာနေပြီ ။ သင့် အနေနဲ့ ကျင့် နိုင်မကျင့် နိုင် ၊ ဖြစ်နိုင်မဖြစ်နိုင် ဆိုတာကို ကြည့် ရတော့ မှာပေါ့ ။ ဖြစ်နိုင်မယ်ဆိုရင် သင်ကျင့် သွားပါလေ ။

မဖြစ်နိုင်ရင် ၊ မကျင့် နိုင်ရင်တော့ ၊ ရှေ့ ဆက်ကျင့် သွားဖို့ မကြံလေနဲ့ တော့ ။ မကောင်းဆိုးဝါးတွေက သင် ကို လှည့် ခားကြမ္မာကလွဲလို့ ၊ တယ်သူကမှ သင် ကိုသင်ပေးကြမ္မာ မဟုတ်ဖူး ၊ ရှေ့ ဆက်ကျင့် သွားဖို့ မကြံလေနဲ့ တော့ ။ ကျွန်တော် အနေနဲ့ သင် ကို ချွတ်မရရင် ၊ တယ်သူမှ သင်ကိုချွတ်လို့ရတော့မှာ မဟုတ်ဖူးမှတ်ပါ ။ စင်စစ် ခုနေအခါမှာ ၊ တကယ် တရားမှန်ဆရာသခင်ဆီမှာတပည့်ခံဖို့ ကြံရင် ၊ မိုးပေါ်တက်ရတာထက်တောင် ခက်နေပြီမှတ်ပါ ။ ခောင်ရှောက် အုပ်ထိန်းမဲ့ သူ အလျှင်းကို ရှိမှမရှိတော့ ပဲကိုး ။ ဓမ္မအဆုံးကာလကြီးမှာ ၊ အင်မတန်မြင့် တဲ့ အဆင့် တွေတောင် ကပ်ဆိုက်နေကြရလေတော့ ကာ ၊ သာမန်လူတွေကို တယ်လှည့် ကြည့် အားမလဲ ။ ဒါ အလွယ်ဆုံး

ကျင့် ခင်ဖြစ်တယ် ၊ ပြီးတော့ ခြောက်ရာဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ အညီ တိုက်ရိုက်ကျင့် နေတာလဲဖြစ်တယ် ။ စိတ်ကို ဦး တည် ကျင့်နေတာနဲ့အမျှ ကျင့်ရတာ အမြန်ဆုံး၊ အတွင်ကျယ်ဆုံး ဖြစ်ပေတယ်။

### “အာကာတစ်ပတ်ခရီး”

“တောက်” ဂိုဏ်းမှာ “အာကာတစ်ပတ်ခရီးစဉ်ကြီး-ငယ် ” တို့ အကြောင်းကို ပြောနေကြ တယ် ။ “အာကာတစ်ပတ်ခရီး ” ဆိုတာ တာလဲဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ ရှင်းပြမယ် ။ ယေဘုယျအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ပြောနေကြတဲ့ “အာကာတစ်ပတ်ခရီး ” ဆိုတာက ၊ ရင် (Ren) နဲ့ တူ (Du) သွေးကြော လေကြောနှစ်ခုကို ဆက်ပေးလိုက်ခြင်းကို ဆိုလိုတာဖြစ်တယ် ။ ဒီ “အာကာတစ်ပတ်ခရီး ” ဟာအပယ်ကမ္ဘာ ၊ တာမှရေရေရာရာ ဟုတ်တာမဟုတ်ဖူး ။ ရောဂါကင်းရေး-ကျန်းမာရေးလောက်သာဖြစ်တယ် ။ ယင်းကို “အာကာတစ်ပတ် ခရီးစဉ်ငယ် ” လို့ ခေါ်တယ် ။ နောက် “အာကာတစ်ပတ်ခရီး ” တစ်မျိုး ရှိသေးတယ် ။ “အာကာတစ်ပတ် ခရီးစဉ်ငယ် ” လို့လဲ မခေါ်ဖူး ။ “အာကာတစ်ပတ်ခရီးစဉ်ကြီး ” လို့ လဲ မခေါ်ဖူး ။ တာဝနာစီးဖြန်းရင်းကျင့် တဲ့ “အာကာတစ်ပတ်ခရီး ” အသွင်တစ်မျိုးဖြစ်တယ် ။ ကိုယ်ခန္ဓာထဲမှာ (နီဝမ်) ကနေ ပတ်ပြီး ဆင်းသွား ၊ ဓာတ်လုံးလယ်ရောက်တဲ့ အခါ ပြန်ပြီးတော့ ပတ်တက်လာ ။ ခုလိုခန္ဓာတွင်း လှည့် ပတ် ခြင်းဟာ ၊ တကယ် ကို တာဝနာပွားရင်းကျင့် တဲ့ “အာကာတစ်ပတ်ခရီး ” ဖြစ်တယ် ။ ခုလို“အာကာတစ်ပတ်ခရီး ” ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ နောက်မှာ ၊ အင်မတန်အားကောင်းတဲ့ ခွမ်းအင်စီးကြောင်းတစ်ခုလဲ ပေါ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ပြီးမှ သွေးလေကြော မှန်သမျှ အကုန်ပွင့် လာစေအောင် ၊ ယင်းက ရာနဲ့ ချီတဲ့ သွေးလေကြောတွေကို တပါတည်း ဦးဆောင်လှုပ်ရှားလာမှာ ဖြစ်တယ် ။ “တောက်” ဂိုဏ်းက “အာကာတစ်ပတ်ခရီး ” ကို အာရုံထားကြတယ် ။ ဗုဒ္ဓဘာသာကတော့ ဒီလိုမဟုတ်ဖူး ။ ဗုဒ္ဓဘာသာက တာကိုအာရုံထားကြသလဲ ။ ရှင်တော်သတုမုနိအနေနဲ့

တရားဖြန့် ခဉ် ၊ ကျင့် ခဉ်အကြောင်းကို ထုတ်ပြောခြင်း မပြုခဲ့ ဖူး ။ ဒါပေမဲ့ သူ့ ကျင့် နည်းအနေနဲ့ ကလဲ သူ့ ကူးပြောင်းရေးနဲ့ သူပေါ့ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာက သွေးလေကြောတို့ က တယ်လို့သွားပုံမျိုးလဲ ။ တာရှုရာပိုင်ပေတ္တ အမှတ်နေရာကို အပြည့်အဝပေါက်စေ-ပွင့်စေပြီး ဦးထိပ်ကနေအောက်ကို ခရုပတ်သဏ္ဍာန်ဆင်းလာ ။ နောက်ဆုံးကျ မှ ရာနဲ့ ချီတဲဲ့ သွေးကြောလေကြောတွေကို တပါ တည်း အကုန်ပွင့် လာစေမှာ ဖြစ်တယ် ။

လျှို့ ငှက်ကျင့် ခဉ်က ဗဟိုသွေးလေကြောဆိုတာလဲ ဒီသဘောပဲ ။ တချို့ က ဆိုတယ် ။ ဗဟိုသွေးလေကြောဆိုတာ မရှိပါဘဲနဲ့ ၊ တယ် နှယ်ကြောင် လျှို့ငှက်ကျင့် ခဉ်အနေနဲ့ ဒီဗဟိုသွေးလေကြော ပေါ်လာအောင် ကျင့် နိုင်ရသလဲတဲဲ့ ။ စင်စစ် လူ့ ကိုယ်ပေါ်က သွေးလေကြောတွေကို အကုန်ပေါင်းလိုက်ရင် သောင်းချီနေရုံတင်ဘယ်ကပါမလဲ။ သွေးကြောတွေလို ရှုပ်ယှက်ခတ်နေတာ ။ သွေးကြော တွေ ထက်တောင် များသေးတယ် ။ အတွင်းအင်္ဂါတွေကြားမှာ သွေးကြောတွေမရှိပေမဲ့ ၊ သွေးကြောလေကြော တွေကတော့ ရှိနေတာပဲ ။ ဦးထိပ်ကနေ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း အရပ်ရပ်အထိ ၊ ဒေါင်လိုက်-အလျားလိုက် ရောထွေးယှက်တင်နေတာပေါ့ ။ ယင်းတို့ ကို ဆက်လိုက်ရင်၊ အစတော့ ၊ ဖြောင့် ချင်မှ ဖြောင့် မှာ ။ ပေါက်အောင်ဖောက်ရင်း တဖြည်းဖြည်း ကျယ်လာပြီး ၊ မတ်တတ်သွေးလေကြောဖြစ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီသွေးလေကြောကို ဝန်ရိုးအဖြစ် ကိုယ် ဖာသာ လည်စေခြင်းအားဖြင့် ၊ တပြေးညီ လည်နေရမှာ ဖြစ်တဲဲ့ အာရုံထဲက ခြောက်တို့ ကို အတူလည်လာစေမှာ ဖြစ်တယ် ။ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကိုယ်ပေါ်က သွေးလေကြောတွေကို အကုန်ပွင့် လာစေဖို့ ဖြစ်တယ် ။

ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကျင့် ခဉ်မှာတော့ ၊ သွေးလေကြောတစ်ကြောတည်းကနေ ရာနဲ့ ချီတဲဲ့ သွေးလေကြောတွေကို တစ်ပါတည်းလှုပ်ရှားလာစေဖို့ဖြစ်တဲဲ့နည်းကိုရှောင်တယ် ။ ခ၊ ခချင်းဆိုသလို ရာနဲ့ ချီနေတဲဲ့ သွေးလေကြောတွေကို ပြိုင်တူပွင့်လာ ပြိုင်တူလှုပ်ရှားလာစေမှာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ က တစ်ခါတည်းဆိုသလို နိမ့် တာတွေကို ရှောင်ပြီး ၊ အင်မတန်မြင့် တဲဲ့ အဆင့် မှာ ကျင့် သွားကြမှာဖြစ်တယ် ။ သွေးလေကြောတစ်ကြော တည်းနဲ့ ရာနဲ့ ချီတဲဲ့ သွေးလေကြောတွေကို အကုန် တစ်ပါတည်းလှုပ်ရှားလာစေဖို့ နဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ သင်အနေနဲ့ ယင်းတို့ကို အကုန်ပွင့်လာစေဖို့ ကြိုရင် တစ်သက်ကျင့်ဦးတော့ ၊ ‘အမလေး’ နေရရုံ လောက်သာ အဖက်တင်နေရမှာ ။ တချို့ ဆိုရင်လဲ နှစ်ပေါင်းဆယ်ပေါင်း များစွာ ကျင့်ယူရမှာ ဖြစ်တယ် ။ အင်မတန် ကို ခက်ပေါ့ ။ တစ်သက်လောက် ကျင့်ရုံနဲ့ ပေါက်မြောက်နိုင်မှာ မဟုတ်ဆိုတာကို ကျင့် ခဉ်များစွာတို့ မှာ ပြောနေကြတယ် ။ အဆင့် မြင့် ကျင့် ခဉ်တို့ မှာ ကျင့် နေကြသူများစွာတို့ အနေနဲ့ အသက်ရှည်စေနိုင်တယ်။ အသက်ရှည်ရေးကို သူတို့ ကျင့်နေကြတယ် မဟုတ်လား ။ သူတို့အနေနဲ့သက်တမ်းရှည်အောင်လုပ်ပြီး ကျင့် သွားနိုင်ကြတယ် ။ ကာလကြာညောင်းစွာ ကျင့် သွားကြရမှာ ဖြစ်တယ် ။

“အာကာတစ်ပတ်ခရီးစဉ်ငယ် ” ဆိုတာက အခြေခံအားဖြင့် ရောဂါကင်းရေး-ကျန်းမာရေး ဖြစ်ပြီး ၊ “အာကာတစ်ပတ်ခရီးစဉ်ကြီး ” ကျတော့ ၊ သိဒ္ဓိကျင့် ရာ ကျလာပြီပေါ့ ။ တကယ် ကို ကျင့် ကြံအားထုတ်ရာ ကျလာပြီပေါ့ ။ “တောက်” ဂိုဏ်းမှာ ပြောနေကြတဲ့ “အာကာတစ်ပတ်ခရီးစဉ်ကြီး ” ဆိုတာက ကျွန်တော်တို့ လောက် မပြင်းဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ ဟာက သွေးလေကြောတွေ တစ်ချီတည်း အကုန်ပွင့် ကုန်ကြတာ ၊ သူတို့ ဟာကတော့ ၊ လက်ရှိ မိုဇာတ် သုံးလှိုင်း-မဇာတ် သုံးလှိုင်းတို့ကနေ ၊ ခြေဖဝါး အောက်ကိုဆင်း ၊ ပြီးမှ ခြေထောက်နှစ်ဖက်ကနေ ဆံပင်အထိ တက်ခဲ့ ကြ ၊ တစ်ကိုယ်လုံး တစ်ပတ်ပတ်မိတာကို “အာကာတစ်ပတ်ခရီးစဉ်ကြီး ” ပတ်မိခြင်းလို့ ဆိုတယ် ။ “အာကာတစ်ပတ်ခရီးစဉ်ကြီး ” ခုလာပြီဆိုရင် ၊ တကယ်တမ်းကျင့် ရာကျလာပြီဖြစ်တယ် ။ ဒါ့ကြောင့် အစိုးကျင့် ခင်ဆရာတစ်ချို့ က “အာကာတစ်ပတ်ခရီးစဉ် ကြီး ” ကို ပြမပေးကြတော့ ဖူး ။ ရောဂါကင်းရေး-ကျန်းမာရေးလောက်ကိုသာ သူတို့ကပေးနေတယ် ။ တစ်ချို့ က တော့ လဲ “အာကာတစ်ပတ်ခရီးစဉ်ကြီး ” နဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောကြပါရဲ့ ။ ဒါပေမဲ့ သင့် ကိုယ်ပေါ် ကို တာမှချမပေး ကြဖူး ။ သင့်အနေနဲ့ ကိုယ် ဟာကိုယ် ဘယ်ဖွင့် လို့ ရမလဲ ။ တာမှချမပေးပဲနဲ့ ၊ ကိုယ် ဗာသာ အာရုံနဲ့ ဖွင့် ဖို့ ဆိုတာ ဘယ်လွယ်မလဲ ။ ကိုယ်လက်လေ့ကျင့်ခန်း လုပ်သလိုဖြစ်နေမှာမို့ ၊ ဖွင့်လာနိုင်မှာတဲ့ လား ။ “ကျင့် ဖို့ က ကိုယ် ဖက်က ၊ သိဒ္ဓိက ဆရာသခင် ဖက်က” ဆိုသလို ။ ဒီအတွင်း “ယန္တရား ” တွေကို သင့် ကို အကုန်ချပေးပါမှ ၊ ခုလိုအကျိုးသွား မျိုး ပေါ် လာနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။

ခေတ်အဆက်ဆက်တစ်လျှောက်လုံး “တောက်” ဂိုဏ်းက လူ့ ခန္ဓာကို ခြောက်ငြာကလေးအဖြစ် သတော ထားလာခဲ့ တယ် ။ ခြောက်ငြာဟာ အပြင်က တယ် လောက်ကြီးရင် ၊ အထဲကလဲ တယ် လောက်ကြီးနေတာပဲ ။ အပြင်က တယ်လို့ပုံမျိုးဆိုရင် ၊ အထဲကလဲ တယ်လို့ပုံမျိုးပဲလို့ သူတို့ ခံယူထားကြတယ် ။ ခုလိုအမြင်မျိုးဟာ ခင်းစားရခက်သလို ၊ နားလည်ရမလွယ်သလိုပေါ့ ။ ခြောက်ငြာကြီးဆိုတာ ဒီလောက်ကြီး လှတာ ၊ လူ့ ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ တယ် နဲ့ လုပ်ယှဉ်နိုင်မလဲတဲ့ ။ ခုလိုတရားသတောတစ်ရပ်ကို ကျွန်တော်တို့ ပြောပြမယ် ။ ကနေ့ ကျွန်တော်တို့ ရူပပေဒပညာအနေနဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုမှာပါဝင်တဲ့ အရာဝတ္ထုတို့ ကို သုတေသနပြုကြရာမှာ ၊ မော်လီကျူး ၊ အဏုမြူ ၊ အီလက် ထရွန် ၊ ပရိုတွန် ၊ ကွမ်တို ကနေ ညှိထရီနိုအထိ သုတေသနပြုနေကြတယ် ။ ရှေ့ ဆက်စူးစမ်းသွားရင် တယ်လို့နေမလဲ ။ အဏုကြည့် မှန်ပြောင်းထဲမှာ တာမှမမြင်ရတော့ ဖူး ။ အလွန် အလွန် သေးငယ်လှတဲ့ အနုစိတ် မြူတွေဟာ တာတွေများ ဖြစ်နေမလဲဆိုတာကို မသိရတော့ ဖူး ။ စင်စစ် ကနေ့ ကျွန်တော်တို့ ရူပပေဒပညာအနေနဲ့ နားလည်ထားတာကလေးတွေဟာ ၊ ဒီခြောက်ငြာကြီးထဲက အသေးဆုံး အနုစိတ်မြူကလေးတွေနဲ့ ယှဉ်လိုက်ရင် ၊ အလှမ်းကွာလွန်းလှတာကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့ ရတယ် ။ လူတွေအနေနဲ့ မံသခန္ဓာ မရှိတဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာ ၊ မျက်စိနဲ့ ကြည့် တဲ့ အခါ ။



ပုံကြီးချဲ့ လို၊ ရတာမို့ ၊ လောကဓာတ်ငယ်ကို မြင်နိုင်တယ် ။ အဆင့် မြင့် လေ ၊ လောကဓာတ်ငယ်မှာ မြင်ရတာတွေလဲ ကြီးလေပေါ့ ။

သူ့ အဆင့် မှာ ရှင်တော်သကျမုနိက ကမ္ဘာကြီးသုံးထောင်သဘောတရားကို ဟောသွားတယ် ။ ဆိုလိုတာက ဒီနဂါးငွေ့တန်းကြယ်စုကြီးအတွင်းမှာ ၊ ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေလို မံသခန္ဓာရှိတဲ့ လူတွေရှိနေကြ တယ်တဲ့ ။ သဲတစ်ပွင့် မှာခုလို ကမ္ဘာကြီးသုံးထောင်ရှိနေကြောင်းလဲ ပြောသွားတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ခေတ်ရူပပဒေပညာ နားလည် ပုံမျိုးနဲ့ ဟပ်မိနေတာပေါ့ ။ ညူကလီကို ဗဟိုပြုပြီး အီလက်ထရွန်က လှည့် ပတ်နေပုံဟာ ၊ နေကိုဗဟိုပြုပြီး ကမ္ဘာလုံးက လှည့်ပတ်နေပုံနဲ့ တာများကွာလို့လဲ ။ ဒါ့ကြောင့် ရှင်တော်သကျမုနိက ၊ လောကဓာတ်ငယ်မှာ ၊ သဲတစ်ပွင့် ထဲမှာ ကမ္ဘာကြီး သုံးထောင်ရှိနေကြောင်း ။ ဧကရာဇာတစ်ခုလို အထဲမှာ သက်ရှိတွေ ၊ ရုပ်ဝတ္ထုတွေ ရှိနေကြောင်း ဟောသွားတာ ဖြစ်တယ် ။ တကယ်ကို ဒီအတိုင်းဟုတ်ရင် ၊ တဆိတ်လောက် ခြင်းစားကြည့်ကြစမ်းပါ ။ အဲဒီသဲထဲက ကမ္ဘာထဲမှာ လဲသဲတွေရှိတာပဲ မဟုတ်လား ၊ ဒီတော့ အဲဒီသဲတွေထဲက သဲထဲမှာလဲ ကမ္ဘာကြီးသုံးထောင်ရှိနေတာပဲ မဟုတ်လား ။ ဒီတော့ အဲဒီသဲထဲမှာ အကျုံးဝင်နေတဲ့ သဲထဲက ကမ္ဘာကြီးသုံးထောင်ထဲမှာလဲ သဲတွေရှိနေတာပဲ မဟုတ်လား ။ ရှေ့ဆက် ပြီးတော့ သာ နူးစမ်းသွားရင် ၊ ပြီးနိုင်ဆုံးနိုင်တော့ မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဒါ့ ကြောင့် တထာဂတအဆင့် မှာ ၊ ရှင်တော်သကျမုနိက “ကြီးလိုက်သမှ အပြင်နတ္ထိ ။ ငယ်လိုက်သမှ အတွင်းနတ္ထိ ” လို့ ဆိုတာ ဖြစ်တယ် ။ ကြီးလိုက် သမှဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ ဧကရာဇာရဲ့ နယ်စွန့်နယ်များကို မြင်နိုင်စွမ်းမရှိ ။ ငယ်လိုက်သမှ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက် လို့ ၊ ရုပ်ဝတ္ထုတို့ ရဲ့ အသေးဆုံးမြူကို မြင်နိုင်စွမ်းမရှိတဲ့ ။

“ချွေးပေါက်တစ်ပေါက်ထဲမှာ မြို့ ရှိပြီး ၊ မီးရထားတွေ ၊ မော်တော်ယာဉ်တွေ ပြေးနေကြတယ် ” လို့ အစိုးကျင့် ခင်ဆရာတစ်ယောက်က ဆိုတယ် ။ ကြားလိုက်ရမှဖြစ် ဝတ္တီရဆန်လွန်းလှပေါ့ ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ သိပ္ပံပညာရှင်ဒေါက်တာကနေ တကယ်တမ်းနားလည်ကြည့်ကြ၊ တကယ်တမ်း သုတေသနပြုကြည့်ကြတဲ့ အခါ ၊ ခုလိုပြောတာ ဝတ္တီရဆန်တာမဟုတ်မှန်းကို တွေ့ ကြရတယ် ။ ဟိုနေ့ က ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် ပေးတဲ့ ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်ပြောတုန်းက ၊ လူများစွာတို့ အနေနဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် ကြရာမှာ ၊ ခုလိုမြင်ကွင်းပေါ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့သူ့ နဖူးရှိ ဒီလမ်းကြောင်းကြီးထဲမှာ အပြင်ကို ပြေးတဲ့ အခါ ၊ အဆုံးအမရှိလို့ ထင်မိလိမ့် မယ် ။ နေ့ ခင်ကျင့် တိုင်း ဒီလမ်းကြောင်းကြီးကနေ အပြင်ကို ပြေးနေရာမှာ ၊ လမ်းတစ်ဖက်တစ်ချက်မှာ ၊ တောတောင် ၊ မြစ်ချောင်း တွေကို တွေ့ ရတယ်တဲ့ ။ မြို့ပြတွေကိုလဲ ဖြတ်သန်းရ၊ လူတွေအများကြီးကိုလဲ တွေ့ ရတယ်တဲ့ ။ ဒါ အာရုံမောက်မှားတာဖြစ်တာလို့ သူထင်နေတယ် ။ ဒါက ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ ။ ဒါကတော့ဒီလိုလေအထင်းသား အရှင်းသားတွေ နေရတာ ၊ အာရုံမောက်မှားတာဘယ်ဟုတ်တော့မလဲ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ တကယ်လို့ လူတို့ ရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာအနေနဲ့ လောကဓာတ်ငယ်မှာ တကယ် ကို အဲဒီလောက်ကြီးကို ကြီးနေမယ်ဆိုရင် ။

အာရုံမောက်မှားတာတယ်ဟုတ်မလဲ ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ “တောက်” ဂိုဏ်းအနေနဲ့ ကျင့်ကြံအားထုတ်ရာမှာ လူ့ ခန္ဓာကို စကြာဝဠာတစ်ခုအဖြစ် တလျှောက်လုံး ခံယူလာခဲ့ တယ်မဟုတ်လား။ တကယ်လို့ တကယ် ကို စကြာဝဠာတစ်ခုဖြစ်ခဲ့ သော် ၊ နဖူးကနေ ထင်းရှူးသီးပုံ ကိုယ်အထိ လီ(တရုတ်နိုင်) ပေါင်း သိန်းရှစ်ထောင် တယ်ကမလဲ ။ သင်အပြင်ကို ပြေးပါလေ ၊ ဝေးလံလှပါပေ။

ကျင့် ကြံရင်း “အာကာတစ်ပတ်ခရီးစဉ်ကြီး” အကုန်ပွင့် လာတဲ့ အခါ ၊ ကျင့် သူတို့ အနေနဲ့ ခွမ်းအင်တစ်မျိုး ပေါ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ တယ်လို့ခွမ်းအင်မျိုးလဲ ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ “အာကာတစ်ပတ်ခရီး စဉ်ကြီး” ကို “မွန်းတည့် မျဉ်းကောင်းကင်တစ်ပတ်ခရီး” လို့ လဲ ခေါ်တယ် ။ “မိုးမြေလည်ပတ်မှု ” လို့ လဲ ခေါ်တယ် ။ “နဒီယာဉ် လည်ပတ်မှု ” လို့ လဲ ခေါ်တယ် ။ အင်မတန်တိမ်တဲ့ အဆင့် မှာတင် ၊ “အာကာ တစ်ပတ်ခရီးစဉ်ကြီး ” လည်ပတ်မှုဟာ ခွမ်းအင်စီးကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ယင်းဟာ သိပ်သည်းဆ တဖြည်းဖြည်းကြီးလာပြီး ၊ ပိုမြင့် တဲ့ အဆင့် ဆီ ကူးပြောင်းလာမှာမို့ ၊ သိပ်သည်းဆ အင်မတန်ကြီးတဲ့ ခွမ်းအင် သယ်ပတ်ကြိုး ဖြစ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ယင်းလည်နေစဉ် ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ အင်မတန်တိမ်တဲ့ အဆင့် မှာ ဒိဗ္ဗစက္ခုနဲ့ ကြည့် တဲ့ အခါ ၊ ယင်းအနေနဲ့ ကိုယ်ထဲက အခိုးတွေကို နေရာပြောင်းပေးနိုင်စွမ်း ရှိတာကို တွေ့ လာကြရမှာဖြစ်တယ် ။ စိတ်ကအခိုးတွေ အူတွေဆီကို ရောက်သွားလို့က် ၊ အသည်းကအခိုးတွေ အစာအိမ်ဆီ ရောက်သွားလို့က် ..... ဖြစ်နေတာကို တွေ့ လာကြရမှာဖြစ်တယ် ။ ယင်းသယ်တာတွေဟာ အင်မတန်ကြီး တဲ့ ဟာတွေ ဖြစ်မှန်းကို ၊ လောကဓာတ်ငယ်မှာ တွေ့ ရနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ ဒီခွမ်းအင် သယ်ပတ်ကြိုးကို ခန္ဓာအပ ထုတ်လိုက်ရင် ၊ သယ်ဆောင်ခွမ်းအင်ပေါ့ ။ ခွမ်းအင် အင်မတန် သန်ရင် အင်မတန်ကြီးတာတွေကို သယ်နိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ၊ “သယ်ဆောင်ခွမ်းအင်ကြီး ” လို့ ခေါ်တာပေါ့ ။ ခွမ်းအင် အင်မတန်ပျော့ ရင် အင်မတန်ငယ် တာတွေကို သယ်နိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ “သယ်ဆောင်ခွမ်းအင်လေး” လို့ ခေါ်တာပေါ့ ။ သယ်ဆောင်ခွမ်းအင်ဆိုတာ ခုလိုအသွင်မျိုး နဲ့ ခုလိုဖြစ်ပေါ် လာတာဖြစ်တယ် ။

“အာကာတစ်ပတ်ခရီးစဉ်ကြီး” ဖြစ်လာတာနဲ့ တပြိုင်နက် ၊ ချက်ချင်းလက်ဝင်းဆိုသလို ကျင့် ကြံအားထုတ်ရာ ကျလာပြီ မှတ်ပေတော့ ။ ဒါ့ ကြောင့် မတူတဲ့ အခြေအနေနဲ့ သိဒ္ဓိအသွင်တို့ ကို ဆောင်ကြဉ်း ပေးလာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ကို အင်မတန်ထူးခြားလှတဲ့ အခြေအနေတစ်ရပ် ဆောင်ကြဉ်းပေးလာ မှာဖြစ်တယ် ။ တယ်လို့ဟာမျိုးလဲဆိုတော့ ၊ << နတ်သိကြား အတ္ထုပ္ပတ္တိ >> တို့ လို ရှေးစာအုပ်တွေမှာ ဖြစ်စေ ၊ <<တတ်လုံးကျမ်း>> ၊ <<တရားကျမ်းတော်>> ၊ << ရုပ်နာမ်လမ်းညွှန်တော် >> တို့ လို ရှေးကျမ်းတွေမှာဖြစ်စေ ၊ “ နေ့ ခင်း ကြောင်တောင်ပုံခြင်း ” ဆိုတာမျိုးကို တွေ့ဖူးကောင်း တွေ့ဖူးကြမှာဖြစ်တယ် ။ နေ့ ခင်းကြီးကြောင် တောင် ဒီလူပျံနိုင်လာပြီဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။ စင်စစ်ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ “အာကာတစ်ပတ်ခရီးစဉ်ကြီး ” ပွင့် တာနဲ့ တပြိုင်နက် ၊ ပျံနိုင်ပြီသာ မှတ်ပေတော့ ၊ အဲဒီလောက်ကို လွယ်တာ ။ ခုလောက်နှစ်များစွာ ကျင့် လာခဲ့

ကြတာ ၊ “အာကာတစ်ပတ်ခရီးစဉ်ကြီး” ပေါက်သူတွေဆိုတာ နည်းမှာမဟုတ်လို့ တချို့က တွေးကောင်း တွေးမိကြမှာ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ဒီအဖြစ်ရောက်သူတွေ ဘယ်နှစ်သောင်းလောက် ရှိနေပြီလဲဆို တာ အတတ်မပြောတတ်ပါလို့ ဆိုဦးတော့ ၊ ဂွဗ္ဗိရဆန်ရာကျမှာ မဟုတ်မှူး ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ “အာကာ တစ်ပတ်ခရီးစဉ်ကြီး” ဆိုတာက ကျင့်စအဆင် သာ ရှိသေးလို့ဖြစ်တယ်။

ဒါဖြင့် ဒီလူတွေလေထဲမှာ လွင် မျောကြ ၊ မြေပြင်ကနေ ယုံတက်ကြတာကို တာပြုလို့ မတွေ့ ကြရသလဲ ။ သာမန်လူတို့ရဲ့လူ့ အဖွဲ့ အစည်း အခြေအနေဆိုတာ ဖျက်ဆီးလို့ မဖြစ်မှူး ။ သာမန်လူတို့ရဲ့လူ့ အဖွဲ့ အစည်းအသွင်ကိုလဲ ပေါ့ ပေါ့ တန်တန်ဖျက်ဆီးလို့ မဖြစ်မှူး ။ ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် ပြောင်းပစ်လို့ မဖြစ်မှူး ။ လူတွေအကုန် မိုးပေါ်မှာ ယုံနေလို့ ဖြစ်မလား ။ လူ့ အဖွဲ့ အစည်း ဟုတ်ဦးမှာတဲ လား ။ ဒါက ပစာနဖြစ်တယ် ။ နောက်တစ်ဖက်က ပြောမယ်ဆိုရင်လဲ ၊ သာမန်လူတွေကြားက လူတွေဆိုတာ လူလုပ်ဖို့ မဟုတ်မှူး ၊ ကိုယ့် ပင်ကိုယ် ဖော်ပြအစစ် အမှန်ဆီ ပြန်ရောက်ဖို့ အတွက်ဖြစ်တယ် ။ ဒါ့ကြောင့် အသိစိတ် ပြဿနာ ရှိနေသေးတယ် ။ လူတွေအများကြီး တကယ် ကို ယုံနေကြတာကို တွေ့ ရရင် သူလဲ ကျင့် တော့ မှာပေါ့ ။ အသိခေါင်မခေါင်ဆိုတဲ ပြဿနာ ဘယ်ရှိတော့ မလဲ ။ ဒါ့ကြောင့် သင်ကျင့် တာ ပေါက်မြောက်ပြီဖြစ်ပေမဲ့ ၊ သူများတွေကို ပေါ့ ပေါ့ တန်တန် ဖြစ်စေလို့ မဖြစ်သေးမှူး ။ သူများတွေကို လုပ်ပြလို့ မဖြစ်သေးမှူး ။ သူများတွေလဲ ကျင့် ရဦးမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါ့ကြောင့် “အာကာတစ်ပတ်ခရီးစဉ်ကြီး” ပေါက်လာတဲအခါ ၊ လက်ဖျားခြေဖျားကလေးတွေကို ဖြစ်စေ ၊ တစ်နေရာရာကို ဖြစ် စေ ၊ သော့ ခတ်ထားလို့ကိရုံနဲ့ ၊ လွင် မျောလာနိုင်တော့ မှာမဟုတ်မှူး ။

ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ “အာကာတစ်ပတ်ခရီးစဉ်ကြီး ” ပွင့် ခါနီးတဲ အခါ ၊ အခြေအနေတစ်မျိုး ပေါ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ တချို့ တရားထိုင်တဲ အခါ ၊ ကိုယ်ခန္ဓာက ရှေ့ ကို ညွှတ်နေတတ်တယ် ။ ဒါကတော့ ကျောတက်က ပွင့် တာနည်းနည်းကောင်းလို့ ၊ ကျောတက်ကပေါ့ ပြီး ရင်တက်က လေးနေလို့ ဖြစ်တယ် ။ တချို့ ကျတော့ လဲ နောက်တက်ကို ယိုင်နေတတ်တယ် ။ ကျောတက်ကလေးပြီး ရှေ့ တက်က ပေါ့ နေလို့ ဖြစ်တယ် ။ တကယ်လို့ ရှေ့ ရောနောက်ရော ပွင့် တာကောင်းရင် ၊ အပေါ်ကို ကြွ ကြွတက်သလိုလို ၊ ခွဲနှုတ်ခံရသလိုလို ၊ မြေကြီးနဲ့ လွတ်တော့ မလိုလို ခံစားမိမှာဖြစ်တယ် ။ တကယ်တမ်း လွင် မျောနိုင်တဲ အခါကျရင် ၊ လွင် မျောခံမှာ မဟုတ်တော့ မှူး ။ ဒါပေမဲ့ အသေတော့ လဲ ဘယ်ဟုတ်မလဲ ။ ယေဘုယျအားဖြင့် အခွန်းနှစ်တက်မှာ ခွမ်းအင်အ ပေါ်များတယ် ဆိုတာ အခွဲမရှိကြမှူးတူး။ ကလေးတွေ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုတွေ ၊ အထူးသဖြင့် အရွယ်ရတဲ အမျိုးသမီးတွေလဲ အခွဲမရှိကြမှူး ၊ ခွမ်းအင်ပေါ်လွယ်တာပေါ့။ ထိန်းထားရလဲ လွယ်တာပေါ့ ။ ယောကျ်ားတွေ ၊ အထူးသဖြင့် အရွယ်ကောင်းသူတွေကျတော့ ခွမ်းအင်ပေါ်လာတဲအခါ၊ ကြွားပြုချင်တာမျိုးကို ရှောင်လို့ လွယ်တာမဟုတ်မှူး ။ တချိန်တည်းမှာ သာမန်လူတွေကြားမှာ အမြင်အဆိုင်လုပ်တဲ လက်နက်ကိရိယာ အဖြစ် အသုံးပြုကောင်းပြုကြမှာဖြစ်တယ်။ ဒီတော့တယ်ဖြစ်မလဲ ။ ပေါ်လာလဲ သော့ ခတ်ထားရမှာ ဖြစ်တယ် ။

တစ်နေရာကို သော့၊ ခတ်လိုက်ရုံနဲ့ လွှင့်ပျောက်နိုင်တော့ မှာ မဟုတ်ဘူး ။ ခုလိုအဖြစ်မျိုးကို အကြွင်းမဲ့ အပေါ်မခံ တာမျိုးလဲ မဟုတ်ဘူး ။ သင့် ကို စမ်းခွင့် ပြုကောင်းပြုမှာဖြစ်တယ် ။ တချို့ ကို ဆိုရင်လဲ ထိန်းသိမ်းထားခွင့် ပေးကောင်းပေး သွားမှာဖြစ်တယ် ။

အမြို့ မြို့ အနယ်နယ်မှာ သင်ကြားပို့ချရာမှာ ၊ ခုလိုအဖြစ်မျိုးတွေ ဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ် ။ ကျွန်တော် နန်းတုန်း (Shandong) မှာ သင်တန်းပေးတုန်းက ၊ ကြည့်နန်(Jinan) ကရော ၊ ပီကင်းကပါ သင်သားတွေအပါအ ဝင် ဘယ်လိုပြောကြသလဲဆိုတော့ “ဆရာ ၊ ကျွန်တော် ဘာဖြစ်မှန်း မသိဘူး ၊ လမ်းလျှောက်တဲ့ အခါ မြေကြီးနဲ့ လွတ်တော့ မလိုလိုဖြစ်တတ်တယ်။ အိမ်မှာ အိပ်တဲ့ အခါလဲ ၊ လေထဲ လွှင့်ပျောက်လာတတ်တယ်။ နောင်ခြုံထားလဲ လူရောစောင်ပါ ပူဖောင်းလို အပေါ်ပျံ တက်လာတတ်တယ် ” တဲ့ ။ ကွေ့ ယန်(Guiyang) မှာ သင်တန်းပေးတုန်းကလဲ ၊ ကွေ့ ကြီး(Guizhou) က သင်သားဟောင်း တစ်ယောက်-အဖွားကြီးတစ်ယောက်ပေါ့။ အခန်းထဲမှာ ကုတင်နှစ်လုံးကို နံရံတစ်ဖက်စီ ကပ်ပြီး ခင်းထားတယ် ။ ကုတင်ပေါ်မှာ တရားထိုင်နေတုန်း ၊ လေထဲပျောက်သလို ခံစားမိတာနဲ့ ၊ မျက်စိဖွင့် ကြည့် လိုက်တဲ့ အခါ ၊ ဟိုတက်က ခုတင်ပေါ် ရောက်နေတာ တွေ့ ရတယ်တဲ့။ ကိုယ့် ကုတင်ကို ပြန်မှလို့ စိတ်ကူးပေါ်လာတဲ့အခါ ၊ ကိုယ့် ကုတင်ပေါ်ကို ပြန်ရောက်နေပြန်ရောတဲ့။

ချိန်းတောင် (Qingdao) (မြို့) က သင်သားတစ်ယောက်ဆိုရင်လဲ ၊ နေ့ လည်ပိုင်း အလုပ်နားချိန် အခန်းထဲ လူမရှိတုန်း ကုတင်ပေါ်မှာ တရားထိုင်တယ် ။ ထိုင်လိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ အပေါ်ကို ပျံတက်လာပါ လေရော ။ တစ်မိတာကျော်လောက် ရောက်တဲ့ အခါ ၊ ပြန်ကျသွားပါလေရော ။ အဲဒီလို တက်လိုက်ကျလိုက်နဲ့ ဟာ ၊ နောင်တောင် အောက်ကိုလွှင့် ကျကုန်ပါလေရော ။ ပျော်စရာလိုလို-ကြောက်စရာလိုလို ဖြစ်မိနေတယ်တဲ့။ အဲဒီလို တက်လိုက်ကျလိုက်ဖြစ်နေတုန်း ၊ ခေါင်းလောင်းထိုးသံ ပေါ်လာရော ။ အလုပ်တက်ချိန် ရောက်မှကိုး ။ “သူများတွေ အမြင်ခံလို့ မဖြစ်ဖူး ။ ဘာလုပ်နေတာလဲဆိုပြီး ဝိုင်းကြည့် ကုန်မှာ ။ မြန်မြန်စခန်းသတ်မှ ” ဆိုပြီး ၊ ရပ်လိုက်ရော ။ အရွယ်ရသူတွေအနေနဲ့ ကိုင်တွယ်တတ်တာ ဒါပေါ့ ။ အရွယ်ကောင်းသူတွေသာဆိုရင် ၊ ခေါင်းလောင်းသံပေါ်လာ တဲ့ အခါ ၊ “လာကြည့် ကြဟေ့ ၊ ငါပျံနိုင်ပြီ ” လို့ လုပ်မှာ ။ လူတွေအနေနဲ့ ပေါ်လွှင့် လိုစိတ်ကို မထိန်းတတ်ကြတာ ဒါမျိုးပေါ့ ။ “ကြည့် ကြစမ်း ၊ ငါကုင့် တာ ဘယ် လောက်တော်သလဲဆိုတာ ။ ငါပျံနိုင်ပြီကွ” လို့ လုပ်လာမှာ ။ အဲဒီလိုကြားပြတာနဲ့ တပြိုင်နက် ၊ သိဒ္ဓိလဲ ပြယ်ကုန်မှာဖြစ်တယ် ။ ဒီလိုလုပ်ခွင့် မပြုပဲကိုး ။ အမြို့ မြို့ အနယ်နယ် က သင်သားတွေကြားမှာ ၊ ခုလိုကိစ္စမျိုးတွေ အများကြီးပေါ့ ။

ကျွန်တော်တို့ က စ၊ ချင်းဆိုသလို ၊ ရာနဲ့ ချီတဲ့ သွေးလေကြောတွေကို အကုန်ပွင့် လာစေမှာ ဖြစ်တယ် ။ ကနေ့ အထိဆိုရင် ၊ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူ ရာခိုင်နှုန်းရှစ်ဆယ် ၊ ကိုးဆယ်လောက်အနေနဲ့ ရောဂါမဲ့ - တကိုယ်လုံးပေါ့ ပါးတဲ့ အခြေကိုဆိုက်နေကြမှာ ဖြစ်တယ် ။ တချိန်တည်းမှာ ၊ ကျွန်တော်တို့ ပြောထားတဲ့ အတိုင်း ဆိုသလို ၊ ဒီသင်တန်းမှာ သင်တို့ကိုယ်ခန္ဓာ လုံးလုံးသန့် စင်လာစေမှာဖြစ်တဲ့အဖြစ်ကို တွန်းပို့ သွားပေးမှာ

ဖြစ်ရုံမက ၊ ဒီသင်တန်းမှာတင် သိဒ္ဓိပေါ်စေအောင်-သင်တို့ ခန္ဓာထဲမှာ အရာပေါင်း မြောက်မြားစွာ ချပေးသွားမှာ လဲ ဖြစ်တယ် ။ သင်တို့ ကို အရင်ခွဲတင်ပြီးမှ ရှေ့ကို ထပ်တွန်းပေးရာ ကျတာပေါ့ ။ သင်တန်းမှာ ကျွန်တော်က တောက်လျှောက်တရားဟောလာခဲ တာနဲ့ အမျှ ၊ အများတကာတို့ အနေနဲ့ လဲ စိတ်ရည်စိတ်သွေး ပြောင်းလဲလာနေကြတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ သင်သားများစွာတို့ ဟာ ဒီခန်းမဆောင်ကနေ ထွက်သွားကြတဲ့ နောက်မှာ ၊ တဖြစ်လဲသလို ခံစားမိကြမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင်တို့ ကမ္ဘာ့ အမြင်ပြောင်းလဲလာမှာ စိတ်ချ ။ ရှေ့ ဆက်ပြီး ယောင်ချာချာ ၊ ယောင်ကန်းကန်း လူလုပ်သွားလို့ မဖြစ်တော့ ဖူး ။ တယ်လိုလုပ်မှ တော်မယ်ဆိုတာကို သင်တို့ သိလာကြမှာ ဖြစ်တယ် ။ အခုလိုကို ဖြစ်လာရမှာ စိတ်သာချ ။ ဒါ့ ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးလဲ တက်လာကြပြီလို့ ဆိုရတာ ။

“အာကာတစ်ပတ်ခရီးခဉ်ကြီး ” နဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောရာမှာ ၊ သင် ကို လွင် မျောခွင် ပေးမှာ မဟုတ်ပေမဲ့ ၊ သင် အနေနဲ့ တကိုယ်လုံး ပေါ့ ပေါ့ ပါးပါး ဖြစ်နေသလို ၊ လမ်းလျှောက်တဲ့ အခါ လေထဲမှာ လျှောက်နေရသလို ခံစားမိလာမှာ ဖြစ်တယ် ။ အရင်ကဆိုရင် လမ်းလျှောက်တာ တယ် လောက်မှ မလျှောက်ရ သေးဖူး ၊ မောနေပြီ ။ ခုတော့ တယ် လောက်လျှောက်လျှောက် ၊ ပေါ့ ပေါ့ ပါးပါးပဲ ။ ခက်ဘီးစီးတဲ့ အခါမှာလဲ ၊ နောက်ကနေ တွန်းပေးနေသလို ခံစားမိမှာဖြစ်တယ် ။ တိုက်ပေါ်တက်လဲ တယ် လောက်မြင့် မြင့် မောမှာ မဟုတ်တော့ ဖူး ။ အဲဒီလို ဖြစ်ရမှာ စိတ်ချ ။ ဒီစာအုပ်ကိုကြည့် ပြီး ကိုယ် ဖာသာ ကျင့် သူတို့ အနေနဲ့ လဲ ၊ ရောက် သင် ရောက်ထိုက်တဲ့အဖြစ်မျိုးကို အလားတူရောက်လာကြရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်ဒီလူက ကိုယ်မပြောချင် တဲ့ စကားမျိုးကိုမပြောပဲနေလို့ရတယ် ၊ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်အနေနဲ့ ထုတ်ပြောပြီဆိုရင်တော့ စကားစစ်စကားမှန် ဖြစ်ကိုဖြစ်ရစေ မယ်ဆိုတဲ့ လူစားမျိုးဖြစ်တယ် ။ အထူးသဖြင့် ခုလိုအခြေအနေမျိုးမှာ ၊ ကျွန်တော် အနေနဲ့ တရားဟောနေတဲ့အခါမျိုးမှာ ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာမပြောပဲ ၊ ဂွဏ္ဍိရဆန်ဆန်လျှောက်ပြောနေမယ်ဆိုရင် ဖြစ်စေ ၊ ဦးတည်ချက်မရှိပဲ ထင်ရာအရမ်း လျှောက်ပြောနေမယ်ဆိုရင် ဖြစ်စေ ၊ မိစ္ဆာတရားဖြန့်ပေးရာကျမှာ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်အနေနဲ့ ဒီကိစ္စကို လုပ်ရတာလဲ လွယ်တာမှတ်လို့ ၊ စကြာဝဠာကြီးတစ်ခုလုံးကဝိုင်းကြည့် နေကြတာ ၊ အတိမ်းအစောင်းဖြစ်လို့ တယ်ဖြစ်မလဲ ။

ယေတုယုအားဖြင့်၊ လူတွေက အခုလို“အာကာတစ်ပတ်ခရီးခဉ်ကြီး” ရှိနေမှန်းကို သိနေရရင် ပြီးနေကြရော၊ စင်စစ် တယ်ပြီးဦးမလဲ။ ကိုယ်ခန္ဓာကို ခွမ်းအင်ဖြင့် ဝတ္တုတို့ နဲ့ လုံးလုံးလျား လျား အမြန်ဆုံး အစားထိုးသွားဖို့ ၊ တဖြစ်ပြောင်းသွားစေဖို့ အတွက် ၊ ရှိရှိသမျှ သွေးလေကြောတွေကို ၊ “အာကာတစ်ပတ် ခရီးခဉ် ” နောက်တစ်မျိုးနဲ့ ဖွင့် ပေးသွားရဦးမှာ ဖြစ်တယ် ။ “မွန်းလွဲမျှင်” “အာကာတစ်ပတ်ခရီးခဉ်” လို့ ခေါ်တယ် ၊ သိတဲ့ လူအင်မတန် ရှားမဲ့ ပုံပဲ ။ ဒီနာမည်ကို စာအုပ်ထဲမှာ တခါတလေ တွေ့ ရမှာဖြစ်ပေမဲ့ ၊ တယ်သူမှ ရှင်းမပြကြဖူး ၊ ပြောမပြကြဖူး ။ ဂွဏ္ဍိရာဂွဏ္ဍိရ ဖြစ်ပေတာကိုး ။ အတိတ်က တလျှောက်လုံး သဘောတရားရေးအရသာ “မဲ့

လုံးစက္ကူကပ်” ဖြစ်ခဲ့ ရတဲ့ ဒီပြဿနာကို ကျွန်တော်တို့ က ဒီမှာ ထုတ်ပြော သွားမယ် ။ ဖိုင်ပေ့ အမှတ်နေရာကနေတာစု (ပေ့ ယင် အမှတ်နေရာကနေ ထွက်လာလဲဖြစ်တယ် ။ ) ၊ ထွက်လာတဲ့ အခါ ၊ ဖိုဘတ်-မဘတ်ခပ်ကြောင်း (ကိုယ်ခန္ဓာရှေ့ တက်ခြမ်းက မဘတ် ၊ ကျောတက်ခြမ်းက ဖိုဘတ်) အတိုင်း နားရွက်ဆီဆင်းသွား ၊ နားရွက်တေးကနေ ဒီနောက်ပုခုံးကိုဆင်း ၊ ပုခုံးကနေ လက်အထိဆင်း ၊ လက်ချောင်းကလေးတွေ တစ်ချောင်းဆီတစ်ချောင်းဆီအတိုင်းသွား ဂျိုင်းအောက်ကို တက်လာ ၊ ပြီးမှ ခန္ဓာတေးတလျှောက်အတိုင်း ခြေဖဝါးအောက်အထိဆင်း ၊ ပေါင်ခြားအထိတက်လာ ၊ တဖက် ပေါင်ခြားကနေ ခြေဖဝါးအောက်အထိပြန်ဆင်း ၊ ခုနက ဆင်းလာတဲ့ပုံစံအတိုင်းခန္ဓာတေးတလျှောက်ကနေ ဦးထိပ်အရောက် ပြန်တက်လာ ။ အဲဒီလို တစ်ပတ်ပတ်မိတာကို “မွန်းလွဲမျဉ်း-အာကာတစ်ပတ်ခရီး” လို့ ခေါ်တယ် ။ သူများတွေ စာတစ်စောင်-ပေတဖွဲ့ ဖွဲ့ လောက်တာကို ကျွန်တော်က စကားလေးငါးခွန်းလောက်နဲ့ ပြောပြီးသွားပါလေရော ။ ဒါကို အာကာ လျှို့ ဝှက်ချက်လို့ ကျွန်တော်က သဘောထားမနေဖူး ။ ဒါပေမဲ့ သူများတွေကတော့ ၊ ဒါတွေကို အင်မတန် တန်ဖိုးထားနေတာမို့ ၊ လုံးလုံးကို ထုတ်မပြောပဲနေကြတာ ။ သားတပည့် တွေကို တကယ်တမ်း လက်ထပ်သင် ပေးမှသာ ၊ ဒီ “မွန်းလွဲမျဉ်း-အာကာတစ်ပတ်ခရီး” ကို ပြောပြတာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်ထုတ် ပြောပြီ ဖြစ်ပေမဲ့ ၊ တယ်သူမှ အာရုံနဲ့ ဦးဆောင်လို့ ဖြစ်စေ-ထိန်းလို့ ဖြစ်စေ သွားမကျင့် ကြလေနဲ့ ။ သင်အဲဒီလို သွားကျင့် ရင် ၊ ကျွန်တော်တို့ မွေ့ကြာတရားတော်ကို ကျင့်ရာကျမှာ မဟုတ်တော့ဖူး ။ အဆင်မြင့် ဆီကိုတကယ် တမ်း တက်လှမ်းကျင့်ရာမှာ အပြုမဲ့ဖြစ်တာမို့ ၊ အာရုံလှုပ်ရှားမှု အလျှင်းကို ရှိတာမဟုတ်ဖူး ။ သင် ကိုယ်ထဲချပေးထားတာတွေဟာတွေအကုန်အရံသင့်ဟာချည်းဖြစ်တယ် ။ ဒါတွေဟာ အကုန်သူ့ဖာသာ ဖြစ်လာ တာတွေချည်းဖြစ်တယ် ။ ဒီခန္ဓာတွင်း ယန္တရားတွေဟာ သင်ကို ကျင့်ပေးနေကြတယ် ။ တစ်ဖြစ်ကူးပြောင်းအချိန် တန်ရင် ကိုယ်ဟာကိုယ်လည်ကြမှာဖြစ်တယ် ။ တနေ့နေ့ မှာ ၊ သင်ကျင့် နေရင်း ခေါင်းက ရမ်းခါကောင်းရမ်း ခါဖြစ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီဖက်ကိုရမ်းရင် ဒီဖက်ကနေ လည်တာဖြစ်ပြီး ၊ ဟိုဖက်ကို ယိုင်ရင် ဟိုဖက်ကနေ လည်တာဖြစ်မှာ ။ နှစ်ဖက်လုံး အကုန်လည်မှာဖြစ်တယ် ။

“အာကာတစ်ပတ်ခရီးစဉ်ကြီး-ငယ်” ပွင့် လာတဲ့ နောက် ၊ တရားထိုင်တဲ့ အခါ ခေါင်းငြိမ် လာမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါက ခွမ်းအင်ဖြတ်သန်းလို့ ခုလိုဖြစ်ရတာ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် တဲ့ “မွေ့ကြာအာကာ တစ်ပတ်ခရီးစဉ်” ကျင့်ကွက်လဲ ဒီအတိုင်းပဲ ။ ကျွန်တော်တို့ က ခုလိုကျင့် နေကြတာဖြစ်တယ် ။ စင်စစ် သင်မကျင့် တဲ့ အခါမျိုးမှာ ယင်းက သူ ဖာသာ လည်နေမှာ ။ အစဉ်အမြဲ လည်နေမှာဖြစ်တယ် ။ သင်ကျင့် တဲ့ အခါ ဒီယန္တရား ကိုအားဖြည့် ပေးတာဖြစ်တယ် ။ ကျင့်သူကို တရားက ကျင့် ပေးနေတဲ့ အကြောင်း ကျွန်တော်တို့ ပြောဖူးတယ် မဟုတ်လား ။ သင် “အာကာတစ်ပတ်ခရီးစဉ်” အမြဲလည်နေတာကို သင်တွေ့ ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင် အနေနဲ့ ကျင့် မနေပေမဲ့ ခန္ဓာအပမာချပေးထားတဲ့ ဒီအစိုးယန္တရားက ၊ တနည်းဆိုတော့ ခန္ဓာအပကသွေးလေကြောကြီးက သင်

ခန္ဓာကို ကျင့်ပေးနေမှာဖြစ်တယ်။ ။ အလိုအလျောက် အဲဒီလိုဖြစ်နေမှာဖြစ်တယ်။ ။ ပြီးတော့ နောက်ပြန်လဲ လည်လို့ ရတာမို့ ရှေ့ ပြန်ရော နောက်ပြန်ပါ လည်သွားမှာ ဖြစ်တယ်။ ။ မိနစ်စက္ကန့်နဲ့ အမျှ သင် သွေးလေကြောတွေကို ပွင့် ပေးနေမှာ ဖြစ်တယ်။ ။

ဒီတော့ “အာကာတစ်ပတ်ခရီးခဉ်” ပွင့် ခေတာက ဘာရည်ရွယ်ချက်လဲ။ ။ “အာကာ တစ်ပတ် ခရီးခဉ်”ပွင့် ခေခြင်းကိုယ်၌က ရည်မှန်းချက်မဟုတ်ဖူး။ ။ သင် အနေနဲ့ “အာကာတစ်ပတ်ခရီးခဉ်” ပွင့် နေပြီဆိုပါတော့ ၊ ကျွန်တော်ပြောမယ်။ ။ ဘာမှဟုတ်တာ မဟုတ်ဖူး။ ။ ရှေ့ ဆက်ကျင့်တဲ့အခါ “အာကာတစ်ပတ် ခရီး” ပုံအသွင်မျိုးနဲ့ ၊ သွေးလေကြောတစ်ခုတည်းနဲ့ ရာနဲ့ ချီတဲ့ သွေးလေကြောတွေကို ပွင့် လာခေခြင်းအားဖြင့် ၊ ကိုယ်ခန္ဓာက သွေးလေကြောတွေကို ၊ ရှိရှိသမျှ သွေးလေကြောတွေကို အကုန်ပွင့် လာခေဖို့ ဖြစ်တယ်။ ။ ဒီကိစ္စကို ကျွန်တော်တို့ လုပ်နေကြပြီဖြစ်တယ်။ ။ ဆက်ကျင့် ရင် ၊ အကြင်သူအနေနဲ့ “အာကာတစ်ပတ်ခရီးခဉ်ကြီး” အတိုင်း သွားရာမှာ ၊ သွေးလေကြောတွေဟာ လက်ချောင်းကလေးတွေလောက်ကျယ်လာ ၊ အထဲက အင်မတန် ကျယ်လာတာကို တွေ့လာရမှာဖြစ်တယ်။ ။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ခွမ်းအင်က သိပ်သန်နေမှကိုး။ ။ ဒီတော့ ခွမ်းအင် စီးကြောင်း ဖြစ်လာတဲ့အခါ ၊ အင်မတန်ကျယ် ၊ အင်မတန် လင်းလာမှာ ဖြစ်တယ်။ ။ ဒါဘာမှ ဟုတ်သေး တာ မဟုတ်ဖူး။ ။ ဒါဖြင့် ဘယ်အဆင့်ထိအောင် ကျင့်ရမှာလဲ။ ။ လူ့ကိုယ်ပေါ်က ရာနဲ့ ချီတဲ့ သွေးလေ ကြောတွေ တဖြည်းဖြည်း ကျယ်လာစေရမှာ ၊ ခွမ်းအင်တွေကို သန်သည်ထက်သန်လာစေရမှာ ၊ လင်းသည်ထက် လင်းလာ စေရမှာဖြစ်တယ်။ ။ နောက်ဆုံးကျတော့ သောင်းနဲ့ချီနေတဲ့ သွေးလေကြောတွေကို တစ်ပြင်တည်း တဆက်တည်း ဖြစ်လာစေပြီး ၊ သွေးလေကြောတွေလဲ မရှိတော့ ၊ သွေးလေပေါက်တွေလဲ မရှိတော့တဲ့ အဖြစ်ကို ဆိုက်ရောက် လာစေရမှာ ဖြစ်တယ်။ ။ ကိုယ်ခန္ဓာတစ်ခုလုံးလုံးကို တစ်ဆက်တည်းတစ်ပြင်တည်းဖြစ်လာ စေမှာဖြစ်တယ်။ ။ ဒါသွေးလေကြောတွေကို ပွင့်စေတဲ့ အဆုံးစွန်သောရည်မှန်းချက် ဖြစ်တယ်။ ။ ဒါကတော့ လူ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ခွမ်းအင်ဖြင့် အရာဝတ္ထုတွေအဖြစ် လုံးလုံးလျားလျား တဖြစ်လဲလာစေဖို့ ဖြစ်တယ်။ ။

ဒီအဆင့် ရောက်လာတဲ့ အခါ ၊ လူ့ ခန္ဓာဟာ အခြေခံအားဖြင့် ခွမ်းအင်ဖြင့် အရာဝတ္ထုတွေနဲ့ တစ်ဖြစ်လဲပြီး ဖြစ်နေမှာဖြစ်တယ်။ ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ၊ လောကီတွင်းကျင့် ခဉ်အဖြင့် ဆုံးအဆင့် ရောက်နေပြီပေါ့။ ။ လူ့ မံသခန္ဓာကျင့်ရေး အထွဋ်အထိပ်ကို ရောက်နေပြီလို့ ဆိုရမှာပေါ့။ ။ ဒီအဖြစ်ဆိုက်လာတဲ့ အခါ အခြေအနေတစ်ရပ်လဲ ပေါ်လာမှာဖြစ်တယ်။ ။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ သူ့ သိဒ္ဓိတွေဟာ အင်မတန် ကြွယ်နေမှာ ဖြစ်တယ်။ ။ သာမန်လူ့ခန္ဓာကျင့်ရေး၊ တနည်းဆိုတော့ လောကီတွင်းကျင့်ခဉ်ကျင့်ရေး ဖြစ်ခဉ်က လူ့ခွမ်းအင်ထူး (တိမ်မြုပ်ခွမ်းအင်) တွေအလုံးစုံထွက်လာမှာဖြစ်တယ်။ ။ သာမန်လူတွေကြားမှာ ကျင့်နေရတုန်းကတော့ အများအားဖြင့် သော့ခတ်ခံထားခဲ့တာပေါ့။ ။ ပြီးတော့ သူ့ ခွမ်းရည်တိုင်ကြီးလဲ အတော်ကိုဖြင့်နေမှာဖြစ်တယ်။ ။ အသွင်အလုံးစုံသော သိဒ္ဓိတို့ဟာလဲအင်အားကြီးမားတဲ့ ခွမ်းအင်တွေရဲ့အားဖြည့်ပေးမှုအရ အတော်ကိုသန်မာ

နေမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ ယင်းတို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ ဒီဟင်းလင်းပြင်မှာသာ အသုံးကျမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင် တွေမှာတော့ ဘာမှအရာရောက်မှာ မဟုတ်ဖူး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ ယင်းတို့ ဟာ ကျွန်တော်တို့ သာမန်လူတို့ ရဲ့ မံသခန္ဓာကနေ ပေါ်လာတဲ့ ခွမ်းအင်ဖြစ်လို့ ကိုး ။ ဒါပေမဲ့ လဲ အင်မတန် များမြောက်နေပြီဖြစ်လို့ ၊ ဟင်းလင်းပြင်အသီးသီးက ၊ မတူတဲ့ ဟင်းလင်းပြင်တွေက ကိုယ်ခန္ဓာတွေရဲ့ တည်နေမှု အသွင်အမျိုးမျိုးတို့ ဟာတော်တော်ကိုကြီးမားတဲ့ ပြောင်းလဲမှုတွေ ဖြစ်ကုန်ကြမှာဖြစ်တယ်။ အဆင်တိုင်း အဆင်တိုင်းရှိ ခန္ဓာတွေပေါ် ကဟာတွေဟာ အင်မတန်များမြောက်လိုက်ကြတာ ၊ မြင်လိုက်မှမြင် လန့် စရာကြီးလိုဖြစ်နေမှာ။ တချို့ ဆိုရင် တကိုယ်လုံး မျက်စိတွေချည်းပေါ့ ။ ချွေးပေါက်တွေဆိုရင်လဲ မျက်စိတွေချည်းပေါ့။ သူ့ ဟင်းလင်းခွင်တခုလုံးအတွင်းမှာ နေရာတကာ မျက်စိတွေချည်း ဖြစ်နေမှာဖြစ်တယ် ။ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းကျင့်စဉ်ပီပီ၊ တချို့ဆိုရင် တကိုယ်လုံး ပောဓိသတ္တပုံသွင်တွေချည်းပေါ့။ တချို့ကတော့လဲ တုရားပုံသွင်တွေချည်းပေါ့။ သိဒ္ဓါအမျိုးမျိုးတို့ ရဲ့ အသွင်တွေ ဆိုရင် အင်မတန် အင်မတန် များမြောက်နေပြီဖြစ်တယ် ။ ပြီးတော့ သက်ရှိများစွာလဲ ပေါ်လွင်လာကြပြီ ဖြစ်တယ်။

ဒီအခြေရောက်တဲ့ အခါ ၊ “ဦးထိပ်မှာ ပန်းသုံးပွင့် ခုခြင်း” ဆိုတဲ့ အခြေအနေတစ်မျိုး ပေါ်ထွက် လာမှာလဲ ဖြစ်တယ် ။ အင်မတန် သိသာတဲ့ အခြေအနေတစ်ရပ် ဖြစ်တယ် ။ ခန္ဓာအာရုံခွဲဆောင်မှုလဲ အင်မတန် ကြီးမားမှာ ၊ ဒီဗုဒ္ဓအဆင့် မမြင် သူတို့ တောင်မှ အလွယ်တကူ တွေ့မြင်နိုင်ကြမှာဖြစ်တယ် ။ ခေါင်းပေါ်မှာ ပန်းသုံးပွင့် တွေ့ရနိုင်တယ် ။ တစ်ပွင့် က ပဒုမ္မာကြာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီရုပ်ဝတ္ထုဟင်းလင်းပြင်က ကြာပန်း မဟုတ်ဖူး ။ ကျန်တဲ့ နှစ်ပွင့်လဲ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်က ပန်းပဲဖြစ်တယ် ၊ အင်မတန်လှပဆန်းကြယ်တာ။ ပန်းသုံးပွင့်ဟာ ရှေ့ပြန်-နောက်ပြန်လည်နေကြသလိုကိုယ် ဟာကိုယ် လဲ ကိုယ်စီကိုယ်စီ လည်နေကြမှာဖြစ် တယ်။ ပန်းသုံးပွင့်လုံး ပန်းရဲ့အချင်းနဲ့ ထပ်တူထပ်မျှ ဖြစ်တဲ့ တိုင်ကြီးသုံးတိုင် မိုးထိုးနေတာကို တွေ့ ရနိုင်မှဖြစ်တယ်။ ဒီတိုင်တွေကခွမ်းရည်တိုင်မဟုတ်ဖူး ။ သူ့ ဟာက အခုလိုပုံမျိုးသူဖြစ်နေတာကိုး ၊ အင်မတန်သိမ်မွေ့ ဆန်းကြယ်တာ ။ သင်ကိုယ် ဟာကိုယ် တွေ့ ရတဲ့ အခါမှာလဲ ရုတ်တရက် ဆိုသလို လန့်ချင်လန့်သွားမှာ ။ ကျင့် တာ ဒီအဆင့် ရောက်လာတဲ့အခါ ၊ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ ဖြူဖြူသန့်သန့် ဖြစ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ အသားအရေလဲ နုနုညက်ညက် ဖြစ်လာမှာဖြစ်တယ်။ ဒီအခြေဆိုက်လာတဲ့ အခါ ၊ လောကီတွင်းကျင့်စဉ်အမြင့် ဆုံးသဏ္ဍာန် ရောက်ပြီလို့ ဆိုရမှာပေါ့ ။ ဒါပေမဲ့ ဒါအထွဋ်အခေါင် မဟုတ်သေးဖူး ။ ရှေ့ ဆက်ကျင့် သွားရဦးမှာ ၊ ရှေ့ ဆက်လျှောက်သွားရဦးမှာ ။

ရှေ့ ဆက်သွားရင် ၊ လောကီတွင်းကျင့် စဉ်နဲ့ လောကီထွက်ကျင့် စဉ်ကြားက ခပ်ကူးမတ်ကူး အဆင့် ကို ရောက်လာမှာဖြစ်တယ် ။ တနည်းဆိုတော့ ဖြူစင်ခန္ဓာ (သလင်းဖြူခန္ဓာလို့ လဲခေါ်တယ်) အဖြစ်ကို ဆိုက်လာမှာဖြစ်တယ် ။ လောကီတွင်းကျင့် စဉ်အမြင့် ဆုံးအဆင့် ရောက်လာတဲ့ တိုင်အောင်လဲ ၊ မံသခန္ဓာ



အနေနဲ့ အမြင် ဆုံးသဏ္ဍာန်အဖြစ် ကူးပြောင်းလာခြင်းသာဖြစ်တယ် ။ အဲဟိုသဏ္ဍာန်ထဲကို တကယ်တမ်း ရောက်ရှိ လာတဲ့အခါ ၊ ဓန္ဒာကိုယ်တစ်ခုလုံးဟာ အဆင် မြင် ဝတ္ထုတွေနဲ့ လုံးလုံးလျားလျား အစားထိုးပြီးနေမှာဖြစ်တယ် ။ တာပြုလို့ ဗြူစင်ဓန္ဒာလို့ ခေါ်ရသလဲဆိုတော့ ၊ လုံးလုံးကို အင်မတန်သန့်စင်နေပြီဖြစ်လို့ ဖြစ်တယ် ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနဲ့ ကြည့် လိုက်ရင် ၊ လူတကိုယ်လုံးဟာ ထုတ်ချင်းပေါက်မြင်ရတဲ့ မှန်လို့အလင်းပေါက်နေမှာ ဖြစ်တယ် ။ ကြည့် လိုက်ရင် တာမှတွေ့ ရမှာ မဟုတ်ဘူး ။ ခုလိုအဖြစ်မျိုး ဖြစ်ပေါ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ တွင်းတွင်းရှင်းရှင်း ပြောရရင် ၊ ဗုဒ္ဓဓန္ဒာ ဖြစ်နေပြီပေါ့။ အဆင် မြင် ဝတ္ထုတို့ နဲ့ အတိပြီးတဲ့ ဓန္ဒာဟာ ၊ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်ပိုင်ဓန္ဒာနဲ့ မတူတော့ ဖူး ။ ဒီအခြေရောက်တဲ့ အခါ ၊ ဓန္ဒာမှာ ပေါ်လာသမျှ ခွမ်းအင်တို့ ၊ အတတ်သတောလို ဟာမျိုးတို့ ကို တခါတည်း အကုန်ခွန့် ပစ်ရတော့ မှာဖြစ်တယ် ။ အင်မတန်နက်တဲ့ ဟင်းလင်းပြင်ထဲမှာ လှောင်ထားရမှာဖြစ်တယ် ။ အသုံးမမကျတော့ပဲကိုး။ နောက်ကိုဘာမှအသုံးမကျမှာမဟုတ်တော့ပဲကိုး။ နောင်သင်ပေါက် မြောက်အောင်မြင်လာ ပြီး တရားတော်ရင်ဝယ်ပိုက်မိလာတဲ့ တစ်နေ့ ကျရင် ၊ ကိုယ်ကျင့် ကြံရေးဖြစ်စဉ်ကို ပြန်လှည့် ကြည့် တဲ့ အခါမျိုး မှာ ၊ ယင်းတို့ ကို ထုတ်ကြည့် လို့ ရရုံပဲရှိတော့တာပေါ့ ။ အဲဒီအခါကျရင် ၊ နှစ်ခုပဲ ကျန်တော့ မှာဖြစ်တယ် ။ ခွမ်းရည်တိုင်ကြီး ရှိနေဦးမှာဖြစ်တယ် ။ သင်္ဂကျင့်ပွားမှု မူလသုဝယ်လဲ အင်မတန် ကြီးနေမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ ယင်းတို့ ဟာ အင်မတန်နက်တဲ့ ဟင်းလင်းပြင်ထဲမှာ ဖြစ်လို့ ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုမမြင် သူတို့ အနေနဲ့ မြင်ရမှာမဟုတ်ဘူး ။ ဒီလူရဲ့ ဓန္ဒာကိုယ်အနေနဲ့ အလင်းပေါက်နေတာကိုသာ တွေ့နေရမှာဖြစ်တယ် ။

ဗြူစင်ဓန္ဒာအဖြစ်အနေဟာ ခပ်ကူးမတ်ကူးအဆင် ဖြစ်လို့ ၊ ဆက်ကျင့် တဲ့ အခါ လောကီထွက် ကျင့် ရေးကို ၊ (၁) ဗုဒ္ဓဓန္ဒာကျင့် ရေးကို တကယ်တမ်း ရောက်ရှိလာမှာဖြစ်တယ် ။ ဓန္ဒာကိုယ်တစ်ခုလုံးဟာ သိဒ္ဓိတွေနဲ့ အတိပြီးနေမှာဖြစ်တယ် ။ အဲဒီအခါကျရင် ဒီလူဟာ စိတ်ရည်စိတ်သွေး တည်မြဲနေမှာဖြစ်တယ် ။ အစကနေ ပြန်ကျင့် ၊ အစကနေ ပြန်ပြီးခွမ်းအင်ပေါ်လာရမှာဖြစ်တယ် ။ ခွမ်းအင်လို့ မခေါ်တော့ပဲ “ဗုဒ္ဓရဲ့တန်ခိုး အာနုဘော်” လို့ ခေါ်တဲ့ ဒီတန်ခိုးဟာ ၊ ခွမ်းပကား အနန္တနဲ့ ပြည့် နုံတာနဲ့ အမျှ ၊ ဟင်းလင်းပြင်ခပ်သိမ်းမှာ အထိန်းအချုပ် ပြုနိုင်ခွမ်းရှိတယ် ။ နောင်သင် အနေနဲ့ ရှေ့ ဆက်ကျင့် သွားတာနဲ့ အမျှ ၊ ပိုမြင် တဲ့ အဆင့်တွေကဟာတွေ့ကို သူများတွေ တယ်လို့ကျင့်နေကြသလဲဆိုတာကိုလဲ သိလာမှာဖြစ်တယ်။ တယ်လို့ကျင့် သွားရမယ်ဆိုတာကို ကိုယ် ဟာကို သိလာမှာ ဖြစ်တယ် ။

ပီတိအစွဲ

ပီတိစိတ်မှာ အကျုံးဝင်တဲ့ ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ကျွန်တော်ဆွေးနွေးတင်ပြသွားမယ် ။  
 လူပေါင်း များစွာတို့ ဟာ အစိုးကျင့်၊ စဉ်ကျင့်၊ လာခဲ၊ ကြတာ နှစ်ပေါင်း တော်တော်ကြာပြီ ။ တချို့ ကတော့  
 လဲမကျင့်၊ မူးတူး၊ ဒါပေမဲ့ ဘဝတစ်သက်မှာ ၊ အမှန်တရားတို့ ၊ ဘဝပရမတ ★ တရားတို့နဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊  
 လေ့လာရှာ မှီးခြင်း ၊ စူးစမ်းခြင်းပြုလာခဲ၊ ကြတယ် ။ ခုလိုလူမျိုးအနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ မွေ့စကြာတရားတော်ကို  
 လေ့ လာမိ လာတဲ့အခါ၊ အရင်က အဖြေရှာခဲပေမဲ့ မတွေ့ရသေးတဲ့ ပြဿနာများစွာတို့ကို  
 တမဟုတ်ချင်းသဘောပေါက် လာရပါလေရော ။ ခုလိုတွေးရည်ခေါ်ရည်တက်လာတာနဲ့ အမျှ ၊ သူ့ စိတ်ထဲမှာ  
 အလွန်တရား လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ပြစ်မိနေမှာ တထစ်ချပေါ့ ။ တကယ်တမ်း ကျင့် သူတို့ အနေနဲ့ ယင်းရဲ့  
 အလေးချိန်စီးမှုကို သိကြမှာ ၊ မြတ်နိုးရမှန်း သိကြမှာကို ကျွန်တော်ကောင်းကောင်းသိတယ် ။ ဒါပေမဲ့ လဲ  
 ခုလိုပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပေါ်လာတတ်ပြန်ရော ။ ဝမ်းသာလွန်းတော့ မလိုအပ်တဲ့ ပီတိစိတ် ပေါ်လာတတ်တယ်၊  
 တယ်လိုလဲဆိုတော့ ၊ ပြင်ပန်းသဏ္ဍာန် အပိုင်းမှာ ဖြစ်စေ ၊ သာမန်လူတို့ရဲ့လူ့အဖွဲ့ အစည်းက လူလူချင်း  
 ဆက်ဆံမှုအပိုင်းမှာဖြစ်စေ ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း ပတ်ဝန်းကျင် မှာဖြစ်စေ ၊ မူမမှန်သလိုလို ဖြစ်လာတတ်တယ် ။  
 ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ ဒီတော့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ ။

ကျွန်တော်တို့ ဒီကျင့်၊ စဉ်က များသောအားဖြင့် သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းထဲမှာကျင့်  
 ကြတာဖြစ်လို့ ၊ သင်တို့ အနေနဲ့ သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းနဲ့ ကင်းကွာနေလို့မဖြစ်ဖူး ။ ကိုယ့်အနေနဲ့ ရှင်းလင်း  
 ပြတ်သားစွာသိနေတဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာ ကောင်းကောင်းကြီးကျင့်သွားကြရမှာဖြစ်တယ် ။ လူလူချင်းဆက်ဆံမှု  
 ဟာ ပုံမှန်အတိုင်းပဲ ဖြစ်နေစေရမယ် ။ မှန်တယ်လေ ၊ သင်တို့ အနေနဲ့ က စိတ်ရည်စိတ်သွေး အင်မတန်မြင့် နေရ  
 မှာပေါ့ ၊ စိတ်ထားအင်မတန် ဖြောင့်မှန်နေရမှာပေါ့ ၊ မကောင်းမှုဒုစရိုက်တွေကိုရှောင်ကြ ၊ ကိုယ့်  
 စိတ်ရည်စိတ်သွေး ကို မြှင့်ပေးကြရမှာပေါ့ ၊ ကိုယ့်အဆင်ကိုမြှင့်ပေးကြရမှာပေါ့ ။ ကောင်းမှုသုစရိုက်တွေကို  
 ပြုသွားကြရမှာပေါ့၊ ခုလို လုပ်ရင်ပြီးတာပဲ ။ ဒါပေမဲ့တချို့ ကတော့ ၊ စိတ်ခတ်တောင် မူမမှန်တော့ သလိုလို ၊  
 လောကီလူ့ ဘောင်ကို လှည့်တောင်မကြည့်ချင်တော့သလိုလို ဖြစ်နေကြတယ် ၊ ပြောတဲ့ခကားတွေကို  
 သူများတွေက ကောင်းကောင်း နားမလည်ကြသလို ဖြစ်နေကြတယ် ။ ဒီတော့ “ဘယ် နဲ့ ဒီလူ မွေ့စကြာ  
 တရားတော်လေ့လာတာ ခုလိုဖြစ်လာရ ပါလိမ့် ၊ စိတ္တဇရောဂါများရနေပြီလား” လို့ တစ်ချို့ကဆိုကောင်းဆိုလာ  
 မှာဖြစ်တယ် ။ စင်စစ်တော့ အဲဒီလို မဟုတ်သေးဖူး ။ သူ့ဟာက စိတ်ထဲမှာ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ဖြစ်လွန်းလို့ ၊  
 ဆင်ခြင်တဲ့ တရားကင်းနေသလိုလို ၊ ပုံမှန်လုပ်ပုံမျိုးနဲ့လွတ်နေသလိုလိုဖြစ်နေရတာ ။ တဆိတ်လောက်  
 ခြင်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ သင်ခုလို ဖြစ်နေတာလဲ မဟုတ်သေးဖူး ။ တစ်ဖက်စွန်းဖြစ်နေပြန်ပြီပေါ့ ၊ ဒါလဲ  
 အစွဲပဲပေါ့ ။ သင် အနေနဲ့ ဒီအစွဲစွန့် ပြီး ၊ အများနည်းတူသာမန်လူတွေကြားမှာ မူမပျက် နေသွားတို့ ၊ ကျင့် သွားတို့  
 ကောင်းတယ် ။ သာမန်လူတွေကြားမှာ ၊ အများတကာတို့ က သင် ကို ရူးကြောင်ကြောင်လို သဘောထားပြီး ၊

အဘက်မလုပ်ပဲ နေကြရင် ၊ ခပ်ကင်းကင်း နေကြရင် ၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေးတက်ရေးအတို အခွင့်အလမ်းဖန်တီးမပေးဘဲနေကြရင် ၊ ပုံမှန်လူတစ်ယောက်အဖြစ် သဘောထားမနေကြရင် ၊ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ ဘယ်ဖြစ်မလဲ ။ ဒါကြောင့် အများတကာတို့ အနေနဲ့ ဒီပြဿနာ ကို ကြပ်ကြပ်သတိချပ်ကြပါလေ ၊ ကိုယ့် ကိုကိုယ် ကောင်းမွန်စွာ ကြပ်မတ်နိုင်ကြ ပါလေ ။

ကျွန်တော်တို့ ကျင့် ခဉ်က သာမန်ကျင့် ခဉ်တွေလို ဟိုယိမ်းဒီယိုင် ၊ မိန်းမိန်းမောမော ၊ ဖြစ်နေတာ မျိုးမဟုတ်ဖူး၊ ရူးကြောင်ကြောင်-ပေါနှမ်းနှမ်းဖြစ်နေတာမျိုးမဟုတ်ဖူး ။ သင့်အနေနဲ့ ကောင်းကောင်းကြီးသိနေတဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာ ကိုယ့် ကိုကိုယ် ကျင့် သွားရမှာဖြစ်တယ် ။ တချို့က ပြောလေ့ ရှိတယ် ။ “ဆရာ ၊ ကျွန်တော် မျက်စိမှိတ်လိုက်တယ်ဆိုရင် ၊ ဒေယီးဒေယိုင် ဖြစ်လာရပါလေရော” တဲ့ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ အဲဒီလို ဟုတ်ချင်မှလဲဟုတ်မှာ ၊ သင့်အနေနဲ့က ကိုယ့်ပခာနအသိစိတ်ကို လက်လွှတ်ထားတဲ့ အကျင့်ဖြစ်နေတာက မျက်စိမှိတ်လိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ ကိုယ့်ပခာနအသိစိတ်ကို တစ်ခါတည်းသံပတ်ဖြေလိုက်ပါလေရော ၊ ပျောက်သွားရပါလေရော။ ခုလိုအကျင့်မျိုးကို ဖြစ်နေရတာတယ်လေ ။ ဒီမှာ ထိုင်နေတာတာပြုလို့ ဒေယီးဒေယိုင် မဖြစ်သလဲ ။ သင့်မျက်စိပွင့်ထားသလို အနေမျိုးနဲ့ ၊ မျက်စိကို အသာကလေးမှိတ်ကြည့် လိုက်စမ်း ၊ ဒေယီးဒေယိုင် ဖြစ်ဦးမလားလို့ ။ အလျှင်းကို ဖြစ်မှာမဟုတ်ဖူး ။ သင့်အနေနဲ့က အခိုးကျင့်ခဉ်ဆိုတာမျိုးဟာ ခုလိုကျင့်ရတာကလားဆိုပြီး ခံယူချက် တစ်ရပ်ဖြစ်နေရလေတော့ ၊ မျက်စိမှိတ်လိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ ၊ သင့်ပျောက်သွားရပါလေရော ၊ တယ်ရောက်သွား မှန်း မသိတော့ဖူး ။ ကျွန်တော်တို့ပြောထားမယ် ၊ သင့်ပခာနအသိစိတ်အနေနဲ့ တထစ်ချကိုယ်ဟာကိုယ် သိနေ ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ဒီကျင့်ခဉ်က သင့် ကိုယ်၌ကို ကျင့် ပေးနေတာ ၊ သင့် အနေနဲ့ ကောင်းကောင်းကြီး သိနေတဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မြှင့်တင်ပေးသွားရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ လဲ ငြိမ်သက်ကျင့် ခဉ် ရှိတာပဲ ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီငြိမ်သက်ကျင့် ခဉ်အနေနဲ့ ဘယ်လိုကျင့် သလဲဆိုတော့ ၊ သင့် အနေနဲ့ တည်ငြိမ်မှု ဘယ်လောက်နက်နေနေ ၊ ကိုယ်ဒီမှာ ကျင့်နေပါလားဆိုတာကို သိနေရမှာဖြစ်တယ် ၊ ဘာဆိုတာမှမသိတဲ့ အဖြစ်မျိုးဆိုက်လို့ အလျှင်းမဖြစ်ဘူး ။ ဒီတော့ ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးအတိအကျ ပေါ်လာမလဲဆိုတော့ ၊ ထိုင်လိုက်တဲ့ အခါ ကြက်ဥအခွံထဲမှာ ထိုင်နေရသလို သာယာဆန်း ကြယ်လှ ၊ အင်မတန် နေလို့ ထိုင်လို့ ကောင်းလှတဲ့ ခံစားမှုမျိုးကို ခံစားလာရမှာဖြစ်တယ် ။ ကိုယ့် ဟာကိုယ် ကျင့် နေမှန်းသိပေမဲ့ ၊ တကိုယ်လုံးလှုပ်မရသလို ဖြစ်နေမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါတွေကကျွန်တော်တို့ ကျင့် ခဉ်မှာ ပေါ်လာရမှာတွေ ဖြစ် တယ် ။ နောက်တစ်မျိုးကတော့ ၊ ထိုင်ရင်းထိုင်ရင်း ၊ ခြေထောက်တွေ မရှိတော့ သလို ၊ တယ်ရောက်ကုန်မှန်း မသိသလိုခံစားမိလာမှာဖြစ်တယ် ။ ပြီးတော့ ၊ ခန္ဓာကိုယ်ရော ၊ လက်မောင်းတို့ ၊ လက်တို့ ရောမရှိတော့ သလို ၊

ခေါင်းတစ်လုံးသာ ကျန်တော့ သလိုလဲ ခံစားမိလာမှာဖြစ်တယ် ။ ဆက်ကျင့် သွားတဲ့ အခါ ၊ ခေါင်းလဲမရှိတော့ သလိုခံစားမိလာမှာဖြစ်တယ် ။ အတွေးအခေါ်နဲ့ အာရုံကလေး နည်းနည်းသာကျန်ပြီး ၊ ကိုယ် အနေ နဲ့ ကျင့် နေ မှန်းသိနေမှာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ခုလိုဖြစ်လာရင်လုံလောက်ပြီ ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့၊ ခုလိုအခြေအနေမျိုးမှာ ကျင့်ရာမှာ ၊ ကိုယ်ခန္ဓာဟာ အပြည့် နံဆုံးကူးပြောင်းရေးအခြေအနေကို ဆိုက်ရောက် လာမှာ ၊ အကောင်းဆုံးအဖြစ်ကို ဆိုက်ရောက်လာမှာ ကိုး ။ ဒါ့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ လိုလားတာက သင့် အနေနဲ့ ခုလိုအငြိမ်းစာတ်ရနေရင်-တည်ငြိမ်နေရင်တော်ပြီ ။ ဒါပေမယ့်လို့ ၊ အိပ်ပျော်မသွားပါလေနဲ့ ၊ မိန်းမောမသွားပါလေနဲ့ ။ နို့မဟုတ်ရင် ၊ ကောင်းတာတွေကို သူများကကျင့် ယူကောင်း ယူ ကုန်မှာ ။

ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူအားလုံးအနေနဲ့ သာမန်လူတွေကြားမှာ မူမမှန်သလို အလျှင်းမဖြစ်စေဖို့ ကြပ်ကြပ်သတိချပ်ကြစေလိုတယ် ။ သာမန်လူတွေကြားမှာ သင့်အနေနဲ့ ကောင်းတဲ့ ကျေးဇူးမပြုနိုင်ရင် ၊ သူများ က “ဓမ္မစကြာတရားတော် သင်ယူကြတာ တယ်နဲ့ယုံကြောင်း ခုလိုဖြစ်ကုန်ကြပါလိမ့် ” လို့ အပြစ်ဆိုလာ ကြမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို ဂုဏ်အသရေ ပျက်စေရာကျမှာမို့ ၊ ဒီကိစ္စကို အထူးတလည် သတိချပ်ကြရမှာဖြစ်တယ် ။ ကျင့် ကြံရေး ဒိပြင်အပိုင်းနဲ့ ဖြစ်စဉ်တို့ မှာလဲ ပီတိအစွဲမပွားရလေအောင် သတိပြုကြ စေလိုတယ် ။ ခုလိုအစွဲမျိုးဆိုတာ မကောင်းဆိုးဝါးတွေက အင်မတန်အသုံးချလို့ လွယ်တာ ။

### ဝစီပိတ်

ဝစီပိတ်ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ တာသာရေးထဲမှာလဲ အရင်က တလျှောက်လုံး ပြောလာခဲ့ ကြတာပဲ ။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ ဆိုလိုတဲ့ ဝစီပိတ်ဆိုတာက ၊ အဓိကအားဖြင့် အချိန်ပြည့် ကျင့် သူများဖြစ်ကြတဲ့ ရဟန်းတို့ ၊ “တောက်” တရားသမားတို့ အနေနဲ့ စကားပြောခြင်းဆိုခြင်း မပြုပဲ ရေငုံနှုတ်ပိတ်ကျင့် နေကြတာမျိုး ကို ရည်ညွှန်းတာဖြစ်တယ် ။ အချိန်ပြည့် ကျင့် သူများပီပီ ၊ လူ့ အစွဲတွေကို အတတ်နိုင်ဆုံး ချွတ်သွားကြရမှာကိုး ။ အာရုံတစ်ခုခု ပေါ်လာတာနဲ့ တပြိုင်နက် ၊ ကံတစ်ခုခုတော့ ထိုက်ပြီလို့ သူတို့ ကခံယူထားကြတယ် ။ တာသာရေးထဲမှာ ကံကို ကုသိုလ်-အကုသိုလ်ရယ်လို့ နှစ်မျိုးခွဲထားတယ် ။ ကုသိုလ်ဖြစ်ဖြစ် ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ဖြစ် ၊ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းက “ဗလာ” တရားအရဖြစ်စေ ၊ “တောက်” ဂိုဏ်းက “နတ္ထိ” တရားအရဖြစ်စေ ၊ ပြောရရင် မပြုသင့်

မပြုထိုက်တာချည်းဖြစ်လို့ ၊ သူတို့ က တာမမှမလုပ်ပဲ နေတော့ မယ်လို့ ဆိုတယ် ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ အရာဝတ္ထုတို့ ရဲ့ အကြောင်းဆက် အကျိုးဆက်တို့ ကို မမြင်ကြရလို့ ၊ (ဝါ) ဒီကိစ္စဟာ အကောင်းလားအဆိုးလား ၊ တယ်လို့ကြောင်း-ကျိုးတရား ရှိနေသလဲဆိုတာကို မသိရလို့ ဖြစ်တယ် ။ သာမန်ကျင့် သူတို့ အနေနဲ့ အဆင် မမြင် ကြလေတော့ ၊ ဒါတွေကို တယ်မြင်ရမလဲ ။ ဒါ ကြောင့် အပေါ်ယံအားဖြင့် ကောင်းတဲ့ ကိစ္စလို့ ထင်ရပေမဲ့ ၊ လုပ်လာတဲ့ အခါကျတော့ ၊ မကောင်းတဲ့ ကိစ္စ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နေမှာကိုး ။ ဒါကြောင့် မို့ လို့ သူတို့ က အတတ်နိုင် ဆုံး အပြုမဲ့ အဖြစ်နဲ့ ကျင့် နေကြ ၊ တာမမှမလုပ်ပဲ နေကြတာဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ သူတို့ အနေနဲ့ ကံကြွေးဝင်ကြွေး တွေ ထပ်တင်လာရမဲ့ အရေးက ရှောင်နိုင်လာကြတာပေါ့ ။ တာပြုလို့ လဲဆိုရင် ကံကြွေးဝင်ကြွေးတွေ ထပ်တင် လာရင် ၊ ယင်းတို့ ကို ပြန်ဆပ်တို့ အတွက် ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ ခံကြရဦးမှာကိုး ။ ဥပမာ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူတို့ ကို တယ်အဆင် ကျရင် သိဒ္ဓိပေါက်ရမှာဆိုပြီး စီစဉ်ပြီးနေပြီဆိုပါတော့ ၊ သင် အနေနဲ့ မလိုအပ်တာတွေကို ကြား ဝင်ထိုးလာရင် ၊ အစီအစဉ် ပျက်ကုန်ရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါ ကြောင့် သူတို့ က အပြုမဲ့ အဖြစ်မျိုးနဲ့ ကျင့် နေကြတာ ဖြစ်တယ် ။

ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းကျင့် သုံးတဲ့ ဝစီပိတ်ဆိုတာက ဟောဒီလိုဖြစ်တယ် ။ လူတွေစကားပြောတာကို လူ့ စိတ်အာရုံက စေစားနေတာဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ ဒီစိတ်အာရုံဟာ အဖြစ်ကျကျ-အပြုကျကျဖြစ်နေတာပေါ့ ။ လူ့ စိတ်အာရုံကိုယ်၌အနေ နဲ့ နည်းနည်းလောက်တွေ့ချင်ရင် ၊ နည်းနည်းလောက် ပြောချင်ရင် ၊ နည်းနည်းလောက် လုပ်ချင်ရင်ဖြစ်စေ ၊ လူ့ အာရုံခံအင်္ဂါတို့ ၊ ခြေလက်အင်္ဂါတို့ ကို စေစားချင်ရင်ဖြစ်စေ ၊ သာမန်လူတွေကြားမှာ အခွဲတစ်မျိုးဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နေမှာ ။ ဥပမာဆိုပါတော့ ၊ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်ကြားက ပဋိပက္ခတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ သင်က ကောင်းတယ်-သူက မကောင်းဘူး ။ သင်ကျင့်ကြံ တာကောင်းတယ်-သူကျင့်ကြံတာ မကောင်းဘူးဆိုတာတွေကိုယ်၌ကိုက ပဋိပက္ခတွေဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ သာမန်သဘောကိုပဲ ပြောကြနို့ ။ ငါတာလုပ်မယ် ၊ ညာလုပ်မယ် ။ ခုဒီကိစ္စကို ဒီလိုလုပ်သင်-ဟိုလိုလုပ်သင်တယ်ဆိုပါတော့ ။ ဒီလိုနဲ့ တဲ တစ်ယောက်ယောက်ကို အမှတ်မထင် အကျိုးယုတ်စေကောင်း ယုတ်စေမှာဖြစ်တယ် ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ လူလူချင်းကြားက ပဋိပက္ခတွေဟာ အင်မတန်ရှုပ်ထွေးနေလို့ အမှတ်မထင်အကုသိုလ် ပြုမိကောင်းပြုမိမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ သူတို့က လုံးလုံးကို ရေငံနှုတ်ပိတ်လုပ်နေကြတော့တာပေါ့ ။ အရင်ကသာသားရေးထဲမှာ ဝစီပိတ်ကျင့် ရေးကို တလျှောက်လုံး အင်မတန် အရေးထားခဲ့ ကြတယ်တဲ့ ။ ဒါက တာသာရေးထဲမှာ ခုလိုပြောနေကြတာ ဖြစ်တယ် ။

ကျွန်တော်တို့ မွေ့ကြာတရားတော်ကျင့် သူ အများတကာ အများစုတို့ ဟာ (အချိန်ပြည့် ကျင့် နေကြတဲ့ သားတပည့် တို့ က လွဲလို့ ) သာမန်လူတွေကြားမှာ ကျင့် နေကြတာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ သာမန် လူတို့ရဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ သာမန်လူတွေလို ပုံမှန်နေထိုင်သွားကြဖို့ ၊ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းနဲ့ ကူးလူးဆက်ဆံသွားကြဖို့

ကို ရှောင်လို့ ရမှာမဟုတ်မှူး ။ လူတိုင်းလူတိုင်း အလုပ်အကိုင်ကိုယ်စီ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေကြတာဖြစ်တယ် ။  
ကောင်းအောင်လဲ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သွားကြရမှာဖြစ်တယ် ။ တချို့ကဆိုရင် ပါးစပ်နဲ့ အလုပ်လုပ်နေကြတာ ။  
ဒီတော့ ပဋိပက္ခ ဖြစ်မနေဖူးလား ။ ပဋိပက္ခ ဖြစ်နေတယ်လို့ လဲ မဆိုနိုင်ဘူးလေ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ။  
ကျွန်တော်တို့ ဆိုလိုတဲ့ ဝစီပိတ်ဆိုတာက သူတို့ဟာနဲ့ လုံးလုံးကိုတခြားတဘာသာစီဖြစ်နေတာကိုး ။ ကျင့်  
ကြံကိုးကွယ်ခြင်းမတူကြသလို ။ တောင်းဆိုချက်ချင်းကလဲ ခြားနားနေတာပေါ့ ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ စကားပြော  
ကြရာမှာ ။ ကျင့်သူတို့ရဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးနဲ့ အညီပြောကြ ။ ကုန်းချော-ကုန်းတိုက်တဲ့ စကားတွေကိုရှောင်ကြ၊  
မတော်မလျော် စကားတွေကို ရှောင်ကြရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီစကားကို ပြောသင် မပြောသင် ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့  
၊ ကျင့် သူပီပီ-တရားတော်ရဲ့ ခံနဲ့ အညီ ချိန်ဆသွားရမှာဖြစ်တယ် ။ ပြောသင် ပြောထိုက်တာဆိုရင် ။ တရားနဲ့  
ချိန်ဆ ကြည့် ။ ကျင့်သူတို့ ရဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးခံနဲ့ ကိုက်ရင် ကိစ္စရှိမှာ မဟုတ်ဘူး ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့  
အနေနဲ့ က တရားတော်ကို ဖြန့် ချိသွားရဦးမှာမို့ ။ စကားမပြောပဲနေလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ ။ ဝစီပိတ်နဲ့ ပတ်သက်လို့  
ကျွန်တော်တို့ ဆိုလိုတာက ။ သာမန်လူတွေကြားမှာ ခွန့် မရတဲ့ ဂုဏ်တွေအကျိုးတွေနဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းထဲက ကျင့်  
သူတို့ ရဲ့ လက်တွေ့ အလုပ်နဲ့ မဆိုင်တာတွေရယ် ။ ဒါမှမဟုတ် ဂိုဏ်းတူသားတပည့် အချင်းချင်း အစီပွဲယံမဲ့  
စကားတွေ လျှောက်ပြောကြတာမျိုးတွေရယ် ။ ဒါမှမဟုတ် စိတ်အစွဲတွေရဲ့ စေ့ ဆော်မှုအရ ကြွားလုံးထုတ်  
ကြတာမျိုးတွေရယ် ။ ဒါမှမဟုတ် လမ်းစေးသတင်းတွေကို ဟိုကကြား ဒီကကြား-ကြားရင်း လျှောက်ဖြန့်  
ကြတာမျိုး တွေရယ် ။ ဒါမှမဟုတ် အရပ်ထဲက ကိစ္စတချို့ နဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောလို့ အားမရ နိုင်တာ-  
သိပ်ပြောချင်တာမျိုးတွေရယ်-အခုလို လူ့ အစွဲတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ နှုတ်စောင် စည်းသင်  
တယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ပြောနေကြတဲ့ ဝစီပိတ်ဆိုတာ ဒါမျိုးပေါ့ ။ အရင်က  
ရဟန်းတွေအနေနဲ့ ဒါတွေကို အင်မတန် အရေးထားကြတယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သူတို့ အနေနဲ့ အာရုံကလေး  
နည်းနည်းလောက် ပေါ်လာရုံနဲ့ ကံထိုက်ရာ ကျမှာမို့လို့ကိုး ။ ဒါ့ကြောင့် သူတို့ က ကာယကံ-ဝစီကံ-မနောကံလို့  
ဆိုကြတာဖြစ် တယ် ။ သူတို့ ဆိုလိုတဲ့ ကာယကံဆိုတာက ။ မကောင်းမှု မပြုကြတို့ ။ ဝစီကံဆိုတာက၊  
စကားမပြောဘဲ နေကြတို့ ။ မနောကံဆိုတာကတော့ တွေးတောင်မတွေးဘဲနေကြတို့ ဖြစ်တယ် ။ အရင်က  
ကျောင်းတိုက်တွေမှာ အချိန်ပြည့်ကျင်ကြရာမှာ ။ ဒီဘက်က ကြပ်မတ်ချက်တွေဟာ အင်မတန် တင်းကျပ်တာ ။  
ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ကတော့ ကျင့်ကြံသူတို့ ရဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးခံနဲ့ အညီ ကိုယ် ကိုယ်ကို  
တောင်းဆိုသွားကြရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဘာတွေပြောသင် သလဲ ။ ဘာတွေမပြောသင် ဘူး ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့  
မှန်မှန်ကန်ကန် ကိုင်တွယ်သွားရင် ပြီးတာဘဲ ။

# နဝမပို့ချချက်

## အစိုးကျင့်၊ ခင်နဲ့ အားကစား

သာမန်အဆင့် မှာ ၊ လူတွေအနေနဲ့ အစိုးကျင့်၊ ခင်နဲ့ အားကစား လေ့ ကျင့် မှုတို့ ဟာ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခုတိုက်ရိုက်ဆက်နွယ်နေကြတယ်လို့ ထင်လွယ်တတ်ကြတယ် ။ ဟုတ်တာပေါ့လေ ၊ အဆင့်နိမ့်မှာ ပြောရရင် ၊ ကိုယ်လက်ကြံ ခိုင်ရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ အစိုးကျင့်၊ ခင်နဲ့ အားကစား လေ့ကျင့်မှုတို့ဟာ ရည်မှန်းချက်ချင်းတူကြတယ်လို့ ဆိုရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ အတိအကျ ကျင့်ပုံကျင့်နည်းတို့ ၊ လက်နက် ကိရိယာ အဖြစ် သုံးပုံသုံးနည်းတို့ ကျတော့ ၊ အစိုးကျင့်၊ ခင်ဟာ အားကစားလေ့ ကျင့် မှုနဲ့ အင်မတန်ကို ကွာခြားနေတာပေါ့ ။ အားကစားလေ့ကျင့်မှုပြုလုပ်ရာမှာ ကိုယ်လက်သန်စွမ်းရေးအတွက် ၊ လေ့ကျင့်မှုပမာဏကို ချဲ့ပေးလာရမှာ ဖြစ်တယ် ၊ ကိုယ်လက်လေ့ ကျင့်ခန်းတွေကို အားပြည့်ပေးလာရမှာဖြစ်တယ် ။ အစိုးကျင့်၊ ခင် ကျင့် ကြံရေးက တော့ ကောင်းကောင်းကို ပြောင်းပြန်ဖြစ်နေတာပေါ့ ။ ကျင့် သူကို လှုပ်ခိုင်းတာ မဟုတ်ဘူး ၊ လှုပ်ပြန်တော့ လဲ ညင်ညင်သာသာ ၊ နှေးနှေးကွေးကွေး ၊ ဝိုင်းဝိုင်းစက်စက် ။ ထပ်တစ်ဆင့်တက်ရင် မလှုပ်မယှက် ၊ ငြိမ်သက်နေရ မှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ အားကစားလေ့ကျင့်မှုတို့နဲ့ အပုံကြီးကွာခြားနေတာပေါ့ ။ ပြီးတော့ အဆင့်မြင့်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောရမယ်ဆိုရင် ၊ အစိုးကျင့်၊ ခင်ဆိုတာ ရောဂါကင်းရေး-ကျန်းမာရေးတင် တယ်ကမလဲ ။ အဆင့် မိုမြင့် တဲ့ ဟာတွေ ၊ မိုပြီးနက်နဲတဲ့ အနှစ်သာရတွေနဲ့လဲပြည့် နံ့လို့နေတာဖြစ်တယ် ။ အစိုးကျင့်၊ ခင်ဆိုတာ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ဒီအဆင့် ကဟာကလေး တွေလောက်သာ တယ်ဟုတ်မလဲ ။ ယင်းဟာ သာမန်လူနဲ့ ဖြစ်တယ် ၊ ပြီးတော့ မတူတဲ့ အဆင့်လွှာတွေမှာ မတူသလို ပေါ်လွင်နေတာလဲဖြစ်တယ် ။ ယင်းဟာ ခုလို သာမန်လူတို့ ထက် အပုံကြီး လွန်ကဲနေတဲ့ အရာ ဖြစ်တယ် ။

လေ့ကျင့်မှု အနှစ်သာရအရပြောရရင်လဲ ၊ ခြားနားလိုက်သမှ မပြောနဲ့တော့ ။ ခေတ်ယှဉ်ပြိုင်ရေချိန်ကို လိုက်နိုင်အောင် လေ့ကျင့်မှုပမာဏကို တိုးချဲ့ကျင့်ကြရတယ် ၊ အားကစားသမားတို့ အနေနဲ့ အထူးသဖြင့် ကနေ့အားကစားသမား တို့ အနေနဲ့ ၊ မိမိတို့ကိုယ်ခန္ဓာကို အကောင်းဆုံးအနေအထားမှာ ထိန်း သိမ်းထားရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီပန်းတိုင်အတွက် ခန္ဓာမှာ သွေးတွေအပြည့်အဝ လည်ပတ်နေစေအောင် ၊ လေ့ကျင့် မှု ပမာဏကို တိုးချဲ့ သွားရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒီလိုနဲ့ ဇီဝတွင်း ဖြစ်ပျက်မှုစွမ်းရည် တိုးလာစေပြီး ၊ ကိုယ်ခန္ဓာကို အတက်အနေအထားမှာချည်းအစဉ်ရှိနေစေမှာဖြစ်တယ် ။ ဇီဝတွင်း ဖြစ်ပျက်မှုစွမ်းရည်ကို တိုးစေတာက တခြားကြောင်မဟုတ်ဖူး ။ အားကစားသမားတို့ရဲ့ကိုယ်ခန္ဓာကို အမြဲတစေအတက်အနေ အထားအဖြစ် အကောင်း ဆုံးယှဉ်ပြိုင်အဖြစ်မျိုးမှာ ရှိနေစေဖို့ ဖြစ်တယ် ။ လူ့ ကိုယ်ခန္ဓာဆိုတာ မရေမတွက်နိုင်တဲ့ ကလပ်စည်းတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတာဖြစ်တယ် ။ ဒီကလပ်စည်းတွေဟာ ခုလိုဖြစ်စဉ်တစ်ရပ်ရှိနေကြတယ် ။

ကွဲပွားလာစ ကလပ်စည်းတွေဟာ အင်မတန်သန်စွမ်း ၊ အင်မတန်တက်နေကြတယ် ။ အဆုံးစွန်မှတ်  
ရောက်တဲ့အခါ ၊ ဆက်မတက်နိုင်တော့၊ ဘဲကျလာရပါလေရော။ ဆုံးမှတ်လဲရောက်ရော ကလပ်စည်းအသစ်  
တွေက အစားထိုးလိုက်ရော။ ဥပမာ-တစ်နေ့ ကို (၁၂) နာရီအဖြစ်ထားကြပါနို့ ။ မနက်(၆) နာရီမှာ  
ပွားထွက်လာတဲ့ ကလပ်စည်းတွေဟာ တက်လို့ တက်လို့ လာလိုက်တာ ၊ (၈)နာရီ-(၉) နာရီ-(၁၀)  
နာရီလောက်ရောက်တဲ့အခါ ၊ အလွန်ကောင်းတဲ့ အခါသမယလို့ ဆိုရမှာပေါ့။ (၁၂)နာရီလောက်ရောက်တဲ့အခါ ၊  
ဆက်ပြီးမတက်နိုင်တော့ဘဲ ၊ ပြန်ကျလာရရော ။ ဒီအတောအတွင်းမှာ ကလပ်စည်းတွေဟာ တဝအင်အား  
တစ်ဝက်လောက်ကျန်သေးပေမဲ့ ၊ ဒီတဝအင်အားဟာ အားကစားသမားတို့ ရဲ့ ယှဉ်ပြိုင်အဖြစ်အနေအဖို့  
ဆီလျော်မှာ မဟုတ်တော့ ဘူး ။

ဒီတော့ ဘယ်၊ နဲ့ လုပ်မလဲ ။ သွေးလည်ပတ်မှု အားကောင်းလာအောင် ၊ အားဖြည့် လေ့ ကျင့်  
ပေးလာရတော့ တာပေါ့ ။ ဒီတော့မှ ကလပ်စည်းဟောင်းတွေကို ပွားထွက်လာတဲ့ ကလပ်စည်းသစ်တွေနဲ့  
အစားထိုးပစ်လိုက်တာပေါ့ ။ ခုလိုလမ်းကို လိုက်နေကြတယ် ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ၊ ကလပ်စည်းတို့  
အနေနဲ့ တဝခရီးခဏ်တစ်ခုလုံး မဆုံးသေးခင် ၊ တစ်ဝက်တစ်ပျက်လောက်နဲ့ စွန့် ပစ်ခံရပါလေရော ။ ဒါ့ကြောင့်  
ကိုယ်ခန္ဓာအနေနဲ့ အခဏသန်မာနေ ၊ အခဏတက်နေတာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ လူတို့ ရဲ့ ကလပ်စည်းဆိုတာ အကန့်  
အသတ်မရှိ ကွဲပွားလို့ ရတာ မဟုတ်ဘဲကိုး ၊ ကလပ်စည်းကွဲပွားနှုန်းဟာ အကန့်အသတ်နဲ့ ဖြစ်တယ် ။ တကယ်လို့  
လူ့ တစ်သက်မှာ ကလပ်စည်းအကြိမ်တစ်ရာ ကွဲပွားနိုင်တယ်ဆိုပါတော့ ၊ စင်စစ် အကြိမ်ပေါင်း တစ်သန်းတောင်  
တယ်ကမလဲ ။ တကယ်လို့ ပုံမှန်လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ကလပ်စည်း အကြိမ်တစ်ရာကွဲပွားပြီး ၊ အသက်တစ်ရာ  
ရှင်နိုင်တယ်ဆိုပါတော့ ။ ခုတော့ ကလပ်စည်းတွေအနေနဲ့ သက်တမ်းတစ်ဝက်လောက်သာ ရှင်နိုင်ကြလေတော့ ၊  
သူလဲ အသက်ငါးဆယ်လောက်သာ ရှင်နိုင်တော့ မှာပေါ့ ။ ဒါပေမယ့်လို့ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့  
အားကစားသမားတစ်ယောက်ယောက် ပြဿနာ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ပေါ်တာမျိုးရယ်လို့ မတွေ့ ရသေးဖူး ။ ။  
တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ ကနေ့ အားကစားသမားတွေအနေနဲ့ အသက်သုံးဆယ်မတိုင်ခင် ကောချစ်ရ တတ်လို့  
ဖြစ်တယ် ။ အထူးသဖြင့် ကနေ့ ယှဉ်ပြိုင်ရေချိန်ကလဲဖြစ် ၊ အားကစားသမားတွေ ကောချစ်ရတာကလဲ  
များလေတော့ ကာ ၊ သူတို့ အနေနဲ့ ပုံမှန်အတိုင်း ပြန်ပြီးနေကြထိုင်ကြရပြန်တာပေါ့ ။ ဒါ့ကြောင့် ပြောပလောက်  
အောင် ထိခိုက်ပုံမျိုးတော့ မပေါ်ဖူး ။ သတောတရားအရကြည့် ရင် သရုပ်သကန် အမှန်က ဒီလိုပေါ့ ။ သူ့ အနေနဲ့  
ကိုယ်ခန္ဓာ သန်သန်စွမ်းစွမ်း ရှိနေမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ သက်တမ်းကတော့ တိုရမှာ ဖြစ်တယ် ။ အပြင်ပန်းက  
ကြည့်လိုက်ရင် ဆယ်ကျော်အရွယ် အားကစားသမားတို့ဟာ နှစ်ဆယ်ကျော်အရွယ် တွေလိုဖြစ်တူနေတတ်ကြ  
တယ် ။ နှစ်ဆယ်ကျော်အရွယ်တွေဟာ သုံးဆယ်ကျော်အရွယ်တွေလို ဖြစ်နေတတ်ကြတယ်။ အားကစားသမား  
တွေဟာ အရွယ်ရောက်စောကြ ၊ အိုစာကြတယ်လို့ အများတကာတို့ကို အထင်ရောက်စေတယ် ။



အကောင်းအဆိုးဆိုတာ ခွန်တွဲနေတာမို့၊ အနုပဋိလောမနည်းကျကျကြည့်ရမှာကိုး။ စင်စစ်သူတို့ က ခုလိုလမ်းမျိုးကို လိုက်နေကြတာလေ။

အစိုးကျင့်၊ စဉ်ကတော့ အားကစား လေ့ ကျင့် မှုနဲ့ ကောင်းကောင်း ပြောင်းပြန်ဖြစ်နေတာပေါ့။ လှုပ်ရှားမှုအရာမှာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် လှုပ်ရှားနေစရာ မလိုတူး။ လှုပ်ရှားတဲ့ တိုင်အောင်လဲ ညင်ညင်သာ သာ ၊ နှေးနှေးကွေးကွေး ဝိုင်းဝိုင်းစက်စက်ပေါ့။ ။ အင်မတန်ညင်သာနှေးကွေးတာ ။ ပြီးတော့ မလှုပ်မယှက်ဖြစ်နေရ ငြိမ်သက်နေရမှာလဲဖြစ်တယ်။ အများသိတဲ့အတိုင်း ၊ တရားထိုင်ခြင်းလို ကျင့်နည်းမျိုးဟာ ငြိမ်နေရတာ ။ နှလုံး ခုန်ခြင်း ၊ သွေးလှည့်ပတ်ခြင်းတို့ လို အရာခပ်သိမ်းတို့ ဟာ အကုန်နှေး လာမှာဖြစ်တယ်။ အိန္ဒိယပြည်က ယောဂဆရာများစွာတို့ ဟာ ရေထဲမှာ ရက်ပေါင်းများစွာ ထိုင်နေနိုင်ကြတယ်။ မြေကြီးထဲမှာ ရက်ပေါင်းများစွာ အမြှုပ်ခံနိုင်ကြတယ်။ သူတို့ဟာ မိမိတို့ ကိုယ်ကို အငြိမ်းစေတတ်ရလာစေအောင် ခွမ်းဆောင်နိုင်ကြတယ် ၊ နှလုံးခုန်နှုန်းကိုတောင်မှ ထိန်းနိုင်ကြတယ်။ တကယ်လို့ လူတို့ရဲ့ ကလပ်စည်းအနေနဲ့တစ်နေ့ကို တစ်ကြိမ်ကွဲပွား တယ်ဆိုပါစို့။ ။ ကျင့်သူတို့ အနေနဲ့က နှစ်ရက်တစ်ကြိမ်-တစ်ပတ်တစ်ကြိမ်-လဝက်တစ်ကြိမ်ဖြစ်စေ ၊ ဒီထက်မက ကာလရှည်ကြာစွာမှ တစ်ကြိမ်ဖြစ်စေ ၊ ကွဲပွားစေသော် ၊ သက်တမ်းတိုးလာ ရာ မကျပေလား။ ဒါမျိုးက စိတ်ကို သာကျင့်ပြီး ၊ ခန္ဓာမကျင့်တဲ့ ကျင့်စဉ်မျိုးသာဖြစ်ပေမဲ့၊ ခုလိုအဖြစ်မျိုးကို ရောက်နိုင်ကြတယ် ၊ သက်တမ်းရှည်စေ နိုင်ကြတယ်။ ဒီတော့တချို့က “လူ့ အသက် ၊ လူ့ သက်တမ်းတို့ဟာ သတ်မှတ်ထားပြီးသား မဟုတ်လား။ ခန္ဓာမ ကျင့်တဲ့နဲ့ ဘယ် နှယ်ကြောင် အသက်ရှည်နိုင်ရသလဲ” လို့ တွေးမိကောင်း တွေးမိကြလိမ့် မယ်။ ။ မှန်တယ် ၊ တာပြုလို လဲဆိုတော့ ၊ ကျင့်သူတို့ အနေနဲ့သူ့ အဆင့်က လောက(၃)ပါးကို ကျော်လွန်နေပြီဆိုရင် ၊ သက်တမ်း ရှည်နိုင်နေကြပြီပေါ့ ၊ ဒါပေမဲ့ အပြင်ပန်းက ကြည့် ရင်တော့ အင်မတန် အိုစာတာပေါ့။

တကယ်တမ်း ခန္ဓာကျင့် တဲ့ ကျင့် စဉ်တို့ ကျတော့ ၊ စုဆောင်းရရှိတဲ့ ခွမ်းအင်မြင် ဝတ္ထုတွေကို လူ့ ကလပ်စည်းတွေထဲမှာ သိုလှောင်ပြီးရင်း သိုလှောင်သွားမှာဖြစ်တယ်။ ။ ယင်းတို့ ရဲ့ သိပ်သည်းဆ ကြီးမား သည်ထက် ကြီးမားလာစေအောင် ခွမ်းဆောင်သွားမှာဖြစ်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ကလပ်စည်းတွေကို တစ်စတစ်စ အထိန်းအချုပ်ပြုနိုင်လာ ၊ တဖြည်းဖြည်း အစားထိုးသွားနိုင်မှာဖြစ်တယ်။ ။ အဲဟိုအခါကျရင် အရည် အသွေး ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်ပေါ်လာမှာမို့ ၊ ဒီလူဟာ ထာဝစဉ် ပျိုလွင်နေတော့ မှာဖြစ်တယ်။ ။ မှန်တယ်လေ ၊ ကျင့် ကြံဖြစ်စဉ်ကတော့ အင်မတန်နှေးကွေးတာ ၊ ပေးရမှာတွေကလဲ နည်းမှာမဟုတ်ဖူးပေါ့။ ။ ကာယဒုက္ခစရိယာရော ၊ စိတ္တဒုက္ခစရိယာပါ ကျင့် ရတာ အင်မတန် ကို မလွယ်တာ။ ။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်စိတ်ချင်း ပွတ်မိတိုက်မိ ကြတဲ့ အခါမျိုးမှာ သင်အနေနဲ့စိတ်အနှောင့်အယှက်မဖြစ်မိဘဲ နေနိုင်မလား။ ။ အရေးကြီးကိုယ်ကျိုးနဲ့ ပတ်သက် လာတဲ့ အခါမျိုးမှာ သင် အနေနဲ့ အာရုံမပျက်ပဲ နေနိုင်မလား။ ။ ဒီကိစ္စတွေဟာ လုပ်ရတာ အင်မတန်ခက်တာ။ ။ ဒါ

ကြောင့် ပန်းတိုင်ဆိုတာ ကိုယ်ရောက်ချင်တိုင်း ရောက်နိုင်တာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ။ လူ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးတို့ ၊ ကိုယ်ကျင့် တရားတို့ ကို ကျင့် ဝါမှသာ ခုလိုပန်းတိုင်ကို ပေါက်မြောက်နိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။

လူများစွာတို့ဟာ အစိုးကျင့်စဉ်ကို သာမန်အားကစားလေ့ကျင့်မှုနဲ့ တစ်တန်းတစ်စားတည်း သဘောထားနေတတ်ကြတယ် ။ စင်စစ်ကွာခြားလှိုက်သမှ မပြောနဲ့တော့ ၊ အလျှင်းကို မတူတာ ။ အနိမ့်ဆုံး အဆင့် မှာ အစိုးကျင့် တဲ့ အခါမျိုးမှာသာ ၊ ကိုယ်ခန္ဓာကျန်းမာအောင် ၊ ရောဂါကင်းရေး-ကျန်းမာရေးကျင့်တဲ့ အခါမျိုးမှာသာ၊ အနိမ့်ဆုံးအဆင့်က ရည်မှန်းချက်ဟာ အားကစားလေ့ကျင့်မှုနဲ့ တူတဲ့အချက်ရှိနေတတ်တယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ အဆင့် မြင့် ရောက်တဲ့ အခါ လုံးလုံးကို အဲဒီလို မဟုတ်တော့ဘူး ။ အစိုးကျင့် စဉ်အနေနဲ့ ခန္ဓာသန့် စင် ရေးလုပ်တာဟာလဲ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိလုပ်တာဖြစ်တယ် ။ ပြီးတော့ ကျင့် သူတို့ ကို သာမန်လူတို့ ရဲ့ တရားသဘောနဲ့ မဟုတ်ဘဲ ၊ သာမန်လွန်တရားသဘောနဲ့ တောင်းဆိုသွားရမှာဖြစ်တယ် ။ အားကစားလေ့ ကျင့် မှုဆိုတာကတော့ သာမန်လူတွေကြားက ကိစ္စသာ ဖြစ်ပေတယ် ။

### အာရုံ

အာရုံနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောရရင် ၊ ကျွန်တော်တို့လူတွေရဲ့ အတွေးအခေါ် လှုပ်ရှားမှုပေါ့ ။ ဦးနှောက်က အာရုံစွမ်းဆောင်မှုနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျင့်ကြံလောကအနေနဲ့ ဘယ်လိုဖြစ်နေကြသလဲ ။ လူ့အတွေး အခေါ် (အာရုံ) တို့ ရဲ့ မတူတဲ့ အသွင်တို့ နဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘယ်လိုဖြစ်နေကြသလဲ ။ ယင်းတို့ အနေနဲ့ ဘယ်လို ပေါ်လွင်နေကြတယ်ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘယ်လိုဖြစ်နေကြသလဲ ။ ခေတ်ဆေးပညာအနေနဲ့ လူ့ ဦးနှောက်ကို သုတေသနပြုရာမှာ ၊ ပြဿနာများစွာကို ဖြေရှင်းခြင်းမပြုနိုင် ဖြစ်နေကြရတယ် ။ တာပြုလို့လဲဆိုတော့ ၊ ကိုယ်ခန္ဓာအပေါ်ယံကဟာတွေလို လွယ်တာမဟုတ်လို့ဖြစ်တယ်။ အနက်လွှာမှာရော ၊ မတူတဲ့ ဟင်းလင်းပြင်တွေ မှာပါ ၊ မတူတဲ့ အသွင်တွေ ရှိနေလို့ ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ လဲ အစိုးကျင့် စဉ်ဆရာတချို့ ပြောနေကြသလိုလဲ မဟုတ် ဘူး ။ အစိုးကျင့် စဉ်ဆရာတချို့ ဟာ သူ့ ကိုယ်၌ကိုယ်က တာမှန်းညာမှန်း သိတာမဟုတ်လို့ ၊ သဲသဲကွဲကွဲ ရှင်းမပြတတ်ကြဘူး ။ မိမိတို့ အနေနဲ့ ဦးနှောက်သုံးကြ ၊ အာရုံပေါ်လာကြတဲ့ အခါ ၊ တစ်ခုခုကို လုပ်နိုင်လာကြ တယ်လို့ သူတို့ က ထင်နေကြတယ် ။ ဒါကြောင့် မို့ လို့ လဲ သူတို့ က မိမိတို့ ရဲ့ အတွေးအခေါ် ကလုပ်တာ ၊ မိမိတို့ ရဲ့ အာရုံက လုပ်တာလို့ ဆိုနေကြတယ် ။ စင်စစ် သူတို့ ရဲ့ အာရုံကလုပ်တာ အလျှင်းကိုမဟုတ်ဘူး ။

လူ့ အတွေးအခေါ် ဘယ်ကလာသလဲဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ အရင်ဆွေးနွေးတင်ပြသွားမယ် ။ “စိတ်ကတွေးခြင်း” ဆိုတဲ့ စကားကို တရုတ်ပြည်မှာ ရှေးခေတ်ကတည်းက သုံးလာခဲ့ ကြတယ် ။ စိတ်က

တွေးခြင်းလို့ ဘာပြုလို့ ဆိုသလဲ ။ ရှေးခေတ်က တရုတ်ပြည်မှာ သိပ္ပံပညာ အင်မတန်ထွန်းကားတာ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ယင်းက လူ့ ခန္ဓာ ၊ အသက် ၊ စကြာဝဠာတို့ ကို ဒဲ့ ခိုးဦးတည်ပြီး သုတေသနပြုကြလို့ ဖြစ်တယ် ။ တချို့ ကဆိုရင် စိတ်ကတွေးနေတာကို မုချဆတ်ဆတ် ခံစားမိကြတယ် ။ တချို့ ကတော့ လဲ ဦးနှောက်က တွေးနေတာကို ခံစားမိကြတယ် ။ ဘာပြုလို့ ခုလိုအခြေအနေ ပေါ်လာရသလဲ ။ သူတို့ ပြောတဲ့ စိတ်က တွေးခြင်း ဆိုတာလဲ ယထာဘူတကျတာတဲ့ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သာမန်လူတို့ ရဲ့ မူလနတ်အနေနဲ့ အင်မတန်ငယ် တာကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့ ကြရတယ် ။ လူ့ ဦးနှောက်က ထုတ်လွှတ်တဲ့ တကယ် သတင်းအချက်အလက်တွေ ဆိုတာ ၊ လူ့ ဦးနှောက်ကိုယ်၌က ခွမ်းဆောင်ပေးတာ ၊ လူ့ ဦးနှောက်ကိုယ်၌က ထုတ်လွှတ်ပေးတာ မဟုတ်ဘဲ ၊ လူ့ မူလနတ်က ထုတ်လွှတ်ပေးတာဖြစ်တယ် ။ လူ့ မူလနတ်က နီဝမ် နန်းတော် မှာတင်နေတာ မဟုတ်ဘူး ။ “တောက်” ဂိုဏ်းက ပြောနေတဲ့ နီဝမ် နန်းတော် ဆိုတာက ခေတ်ဆေးပညာအနေနဲ့ သိနေပြီဖြစ် တဲ့ ထင်းရှူးသီးပုံ ကိုယ်ပေါ့ ။ တကယ်လို့ မူလနတ်အနေနဲ့ “နီဝမ် နန်းတော်” မှာဆိုရင် ၊ ဦးနှောက်က ခင်းစားနေတာ ၊ သတင်း အချက်အလက်တွေ ထုတ်ပေးနေတာလို့ ကျွန်တော်တို့ ကော်အမှန် ခံစားမိကြမှာဖြစ်တယ် ။ တကယ်လို့ စိတ်မှာဆိုရင် ၊ စိတ်က ခင်းစားနေတာလို့ မုချဆတ်ဆတ် ခံစားမိကြမှာဖြစ်တယ် ။

လူ့ ခန္ဓာဟာ စကြာဝဠာကလေးတစ်ခု ဖြစ်လေတော့ ၊ ကျင့် သူတို့ ရဲ့ သက်ရှိများစွာတို့ အနေနဲ့ နေရာပြောင်းတဲ့ အဖြစ်မျိုး ရှိကောင်းရှိနေမှာဖြစ်တယ် ။ တကယ်လို့ မူလနတ်နေရာပြောင်းတဲ့အခါ ၊ မိုက်ကို ရောက်သွားရင် မိုက်ကတွေးနေတာလို့ ကော်အမှန်ခံစားမိမှာဖြစ်တယ် ။ ခြေသလုံးနဲ့ ခြေဖနောင် ရောက်သွားရင် ၊ ခြေသလုံးနဲ့ ခြေဖနောင် တို့ က ခင်းစားနေတာလို့ ခံစားမိမှာ စိတ်ချ ။ ကြားရမှပြင် အင်မတန် ဂုဏ်ရဆန်ပေါ့။ သင်အဆင့်မမြင် လှသေးခင် ၊ ခုလို အခြင်းအရာမျိုး ရှိနေတာကို သင်ခံစားမိမှာဖြစ်တယ် ။ လူ့ ခန္ဓာကိုယ်အနေနဲ့ မူလနတ်မရှိရင်ဖြစ်စေ ၊ သဘောသကာယတို့ ၊ ပင်ကိုစရိုက်တို့ ၊ ဂုဏ်သတ္တိတို့ မရှိရင်ဖြစ်စေ ၊ ဒါတွေသာမရှိရင် အသားတုံး တစ်တုံးသာ ဖြစ်နေမှာ ။ ပြီးပြည့် နုံတဲ့ ပင်ကိုယ်ပုဂ္ဂိုလ်ရည်ပေါ် လွှင်တဲ့ လူတစ်ယောက်လို့ ဆိုနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး ။ ဒီတော့ လူ့ ဦးနှောက်က ဘာတွေခွမ်းဆောင်နေသလဲ ။ ကျွန်တော် အမြင်အရပြောရရင် ၊ ကျွန်တော် တို့ ဒီရုပ်ဝတ္ထုဟင်းလင်းပြင်အသွင်မှာ ၊ လူ့ ဦးနှောက်ဆိုတာ အချောကိုင်စက်ရုံလောက်သာကျတာ ။ တကယ် သတင်းအချက်အလက်တွေကတော့ မူလနတ်က ထုတ်လွှတ်တာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ သူထုတ်လွှတ်တာက စကားမဟုတ်ဘူး ၊ သူထုတ်လွှတ်တာက စကြာဝဠာသတင်းအချက်အလက်တစ်မျိုးဖြစ်တယ် ၊ တစ်နံတစ်ရာ သော အဓိပ္ပာယ်ကို ကိုယ်စားပြုနေတာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ဦးနှောက်က ခုလိုအမိန့် ကိုရတဲ့ အခါ ၊ ကျွန်တော်တို့ ရဲ့ ပစ္စက္ခစကားအဖြစ် ၊ ခုလိုပြသအသွင်အဖြစ် အချောကိုင်ပေးတာ ဖြစ်တယ် ။ ယင်းကို ကျွန်တော် တို့က လက်ဟန် ၊ မျက်ဟန်(မျက်လုံးအမူအရာ)တို့ အရရော ၊ ကိုယ်ဟန်တစ်ခုလုံးအရပါ ဖော်ပြလာကြတာ ဖြစ်တယ် ။ ဦးနှောက်အနေနဲ့ ခုလိုအခန်းကသာ ပါနေတာဖြစ်တယ် ။ တကယ် အမိန့် ၊ တကယ် အတွေးအခေါ် တို့

ကျတော့ မူလနတ်က ထုတ်လွှတ်နေတာဖြစ်တယ်။ လူတွေကသာ ဦးနှောက်က တိုက်ရိုက်လွှတ်လွှတ်လပ်လပ် လုပ်နေတာလို့ ထင်နေတတ်ကြတာ။ စင်စစ်တော့ကာ၊ တခါတလေမူလနတ်ကစိတ်မှာနေနေတာ၊ ဒီတော့ တစ်ချို့က စိတ်ကတွေ့နေတာကို တကယ်ကို ခံစားမိ ကြတာပေါ့။

လူ့ ဦးနှောက်က ထုတ်လွှတ်လိုက်တာဟာ လျှပ်စစ်လှိုင်းအသွင်လိုဟာမျိုးဖြစ်တယ်လို့ ခုလူ့ ခန္ဓာသုတေသန ပြုနေကြသူတို့ က ခံယူထားကြတယ်။ တကယ်ထုတ်လွှတ်တာက ဘာလဲဆိုတာကို အသာ ထားဦး၊ ယင်းဟာ ဝတ္ထုတစ်မျိုးဖြစ်တယ်ဆိုတာကို သူတို့ က အသိအမှတ်ပြုနေကြပြီ။ ဒီတော့ အယူသည်းတာ မဟုတ်တော့ တူးပေါ့။ ထုတ်လွှတ်လိုက်တဲ့ ခုလိုဟာမျိုးက ဘာအကျိုးသွားပေါ့။ အစိုးကျင့် စဉ်ဆရာတစ်ချို့ က တယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ ၊ “ကျွန်တော်က အာရုံနဲ့ ပြောင်းနိုင်ရွှေ နိုင်တယ် ၊ အာရုံနဲ့ သင် ကို ဒိဗ္ဗစက္ခု ဖွင့် ပေးနိုင်တယ် ၊ အာရုံနဲ့ သင် ကို ရောဂါပျောက်အောင် ကုပေးနိုင်တယ်” တဲ့။ စင်စစ် အစိုးကျင့် စဉ်ဆရာတစ်ချို့ ဟာ ကိုယ် မှာတာစွမ်းအင်ရှိနေမှန်း ဘာမှသိကြတာမဟုတ်ဘူး ၊ တာမှလဲ နားလည်ကြတာ မဟုတ်ဘူး ။ တစ်ခုခု လုပ်ချင်ရင်တွေ့လိုက်ရုံနဲ့ ပြီးနေမှန်း ဒါဘဲသူသိတယ်။ စင်စစ်တော့ကာ သူ့အာရုံ လှုပ်ရှားတဲ့အခါမှာ ၊ စွမ်းအင်တို့ အနေနဲ့ ဦးနှောက်အာရုံရဲ့ ထိန်းချုပ်မှုအောက်မှာ ၊ အာရုံရဲ့ညွှန်ကြားမှုအရ တိတိကျကျ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေ ကြတာဖြစ်တယ်။ သူ့ အာရုံကိုယ်၌အနေနဲ့ က တာတစ်ခုခု လုပ်နိုင်တာမဟုတ်ဘူး ။ ကျင့် သူတစ်ယောက်အနေ နဲ့ အတိအကျ တစ်ခုခုလုပ်တဲ့ အခါ ၊ သူ့ စွမ်းအင်က အကျိုးသွားပေါ့ နေတာဖြစ်တယ်။

စွမ်းအင်ဆိုတာက လူ့ ခန္ဓာမှာ တိမ်မြုပ်နေတဲ့ စွမ်းအင်ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာတာနဲ့ အမျှ ၊ လူတွေရဲ့ ဦးနှောက်အတွေးအခေါ် ရှုပ်ထွေးသည်ထက် ရှုပ်ထွေးလာကြ ၊ လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ဟာမျိုးတွေကို အရေးထားသည်ထက်ထားလာကြ ၊ ခေတ်မှီကိရိယာဆိုတာတွေကို အားထား သည်ထက်အားထားလာကြလေတော့ကာ ၊ လူတို့ရဲ့ ပင်ကိုယ်စွမ်းရည်တွေဟာ ဆုတ်ယုတ်သည်ထက် ဆုတ်ယုတ်လာရပါလေရော။ “တောက်” ဂိုဏ်းက ကိုယ်ပင်ကိုယ်စစ်ဖြစ်အစစ်အမှန်ဆီပြန်ရေးကို ခံယူထားကြ တယ်။ ကျင့်ကြံအားထုတ်ရာမှာ သန္တာကို အစဉ်နလုံးသွင်းထားကြရမှာဖြစ်တယ်။ နောက်ဆုံးမှာ သင် မူလတူတစ်ဖီဆီ ပြန်ရောက်အောင်-ကိုယ် ပင်ကိုယ်စစ်ဖြစ်အစစ်အမှန်ဆီပြန်ရေးကို ကျင့် သွားကြရမှာဖြစ်တယ်။ ဒါမှလဲ သင် ဒီပင်ကိုယ်စွမ်းရည်တွေ ပြန်ပေါ်လာနိုင်မှာဖြစ်တယ်။ ခုကျွန်တော်တို့က စွမ်းအင်ထူးလို့ခေါ်နေကြ တယ်။ ၊ စင်စစ် လူ့ပင်ကိုယ်စွမ်းရည်တွေချည်းဖြစ်တယ်။ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းဟာ တိုးတက်နေသလို ထင်ရပေမဲ့ ၊ စင်စစ်တော့ နောက် ပြန်ဆုတ်နေတာဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ခြောက်ဥာဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ အလှမ်းဝေးသည် ထက်ဝေးလာနေရတယ်။ (လူသိများတဲ့ “နတ်ရှစ်ပါး” ထဲကတစ်ပါး) ကျန်းကိုလောင်အနေနဲ့ သူ့ မြည်းကလေးကို နောက်ပြန်စီးတဲ့ အကြောင်းဟိုနေ့က ကျွန်တော်ပြောတူးတယ်။ ဘာအဓိပ္ပာယ်လဲဆိုတာကို တစ်ချို့က နားလည် ချင်မှနားလည်မှာ။ ရှေ့သွားနေတာဟာ နောက်ဆုတ်နေတာဖြစ်တယ် ၊ လူတွေဟာ ခြောက်ဥာဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့

အလှမ်းဝေးသည်ထက် ဝေးလာနေကြ ရတယ်ဆိုတာကို သူတွေ့ လာနေရတာကိုး ။ စကြာဝဠာဖွံ့ဖြိုးရင်သန်ရေး ဖြစ်စဉ်မှာ ၊ အထူးသဖြင့် ခုလိုရောင်းကုန်စီးပွားရေး ဒီရေကြီးထဲရောက်လာတဲ့ နောက်မှာ ၊ လူများစွာတို့ ဟာ အကျင့် ဓာရိတ္တ အတော် ကို ပျက်ပြားလာကြ တယ် ။ စကြာဝဠာဂုဏ်သတ္တိထူးမြစ်တဲ့ သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီတို့ နဲ့ အလှမ်းဝေးသည်ထက် ဝေးလာနေကြတယ် ။ သာမန်လူတွေကြားမှာ ရေစီးကြောင်းနဲ့ အတူ မျောပါလာကြ သူတွေကတော့ ၊ လူတွေတယ်၊ လောကီအကျင့် ပျက်နေကြသလဲဆိုတာကို ခံစားမိခြင်းမရှိကြဘူးပေါ့ ။ ဒါကြောင့် တချို့ ကဆိုရင် ကောင်းတဲ့ ကိစ္စလို့ တောင် ထင်နေကြတယ် ။ တရားကျင့် ရင်း မိတ်ရည်မိတ်သွေး မြင် လာသူတို့ မှသာ ၊ ပြန်လှည့် ကြည့် လိုက်တဲ့ အခါ ၊ လူသားတွေ ခုလောက်ကြောက်စရာကောင်းအောင် အကျင့် ပျက်နေကြတာကို သိနိုင်မြင်နိုင်ကြတယ် ။

အစိုးကျင့် စဉ်ဆရာတချို့ က ဘယ်လိုပြောကြသလဲဆိုတော့ ၊ သင့် ကို ကျွန်တော်သာမန်လွန် အစွမ်းပွင့် ပေးမယ်တဲ့ ။ တာသာမန်လွန်အစွမ်းကို ပွင့်ပေးမှာလဲ ။ သူ့ သာမန်လွန်အစွမ်းအနေနဲ့ စွမ်းအင်မရှိ ရင် သုံးမကောင်းဘူး ။ ပေါ်မလာခင် သင်ပွင့် ပေးနိုင်မှာတဲ့ လား ။ သူ့ သာမန်လွန်အစွမ်းအနေနဲ့ စွမ်းအင်မပြည့် ရသေးလို့ ဖြစ်ပေါ်မလာခင် ၊ သင်ပွင့် ပေးနိုင်မှာတဲ့ လား ။ အလျှင်းကို ဖြစ်မှာမဟုတ်ဘူး ။ သူပြောတဲ့ သာမန် လွန်အစွမ်းပွင့် ခြင်းဆိုတာက ၊ ဖြစ်ပေါ်နေပြီဖြစ်တဲ့ သင် သာမန်လွန်အစွမ်းကို သင် ဦးနှောက်နဲ့ ဆက်သွယ် ပေးခြင်း ၊ သင် ဦးနှောက်အာရုံရဲ့ ကွပ်ကဲမှုအရ အကျိုးသွားပေါ်လာစေခြင်းကို ဆိုလိုတာဖြစ်တယ် ။ အဲဒါကို သူက သာမန်လွန်အစွမ်း ပွင့် ပေးတာတဲ့ ။ စင်စစ်သူသင် ကို တာသာမန်လွန်အစွမ်းမှ ပွင့် ပေးတာမဟုတ်ဘူး ။ ခုလို ဟာကလေး နည်းနည်းလောက်သာ လုပ်ပေးတာ ။

ကျင့်သူတို့အဖို့ပြောရရင် ၊ သူ့အာရုံက သူ့သာမန်လွန်အစွမ်း ကို ကွပ်ကဲပြီး လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် နေတာဖြစ်တယ် ။ သာမန်လူတွေကျတော့ ၊ သူ့ အာရုံက သူ့ ခြေလက်အင်္ဂါတို့ ၊ အာရုံခံအင်္ဂါတို့ ကို ကွပ်ကဲပြီး လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်နေကြတာဖြစ်တယ် ။ တာနဲ့ တူသလဲဆိုတော့ ၊ စက်ရုံတစ်ရုံက ထုတ်လုပ်ရေးရုံးနဲ့ တူတာပေါ့ ။ စက်ရုံမှူးရုံးကနေ သက်ဆိုင်ရာ အတိအကျ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြတဲ့ ဌာနတွေကို အမိန့် ဆင် ပြီး ထုတ်လုပ်နေ ကြသလိုပေါ့ ။ စစ်တပ်က ဌာနချုပ်တို့ နဲ့ လဲ တူတယ် ။ တပ်မှူးရုံးကနေ အမိန့် ဆင် ၊ တပ်ဖွဲ့ တစ်ခုလုံးကို ကွပ်ကဲပြီး တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြသလိုပေါ့ ။ ကျွန်တော်နယ်မှာ သင်တန်းပေးတဲ့ အခါ ၊ နယ်ခံအစိုးကျင့် စဉ် သုတေသနအသင်းက ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ဒီပြဿနာကို ပြောဆိုဆွေးနွေးလေ့ ရှိကြတယ် ။ သူတို့က သိပ်အံ့သြကြတယ် ။ လူ့ အတွေးအခေါ်အနေနဲ့ ငုပ်နေတဲ့ စွမ်းအင်တွေ ၊ ငုပ်နေတဲ့ အသိတွေ တယ်၊ လောကီများရှိနေမလဲဆိုပြီး ကျွန်တော်တို့က တလျှောက်လုံး သုတေသနပြုလာခဲ့ ကြတာတဲ့” ။ အမှန်ကတော့ တယ်ဒီလိုဟုတ်မလဲ၊ စေ့ချင်းဆိုသလို မှားနေကြတာကိုး ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ လူ့ ခန္ဓာသိပ္ပံပညာကို သုတေသနပြုကြရာမှာ ၊ လူ့အတွေးအခေါ်အနေနဲ့ တော်လှန်ပြောင်းလဲရေး ဖြစ်လာမှတော်မယ် ။ သာမန်လွန်

အရာတွေကို သာမန်လူ တို့ရဲ့ ဆင်ခြင်ပုံဆင်ခြင်နည်းမျိုးတွေ နားလည်ပုံနားလည်နည်းတို့ နဲ့ လိုက်စွပ် နေလို့ တယ်ဖြစ်မလဲ ။

အာရုံနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောရရင် ၊ အာရုံအသွင်တချို့ လဲ ရှိသေးတယ် ။ ဥပမာဆိုပါတော့ ၊ ကိန်းဝပ်စိတ် ၊ မသိတသိစိတ် ၊ ရွှင်ဉာဏ် ၊ အိပ်မက် စသည်တို့ နဲ့ ပတ်သက်လို့ တချို့ က ပြောနေကြတယ် ။ အိပ်မက်နဲ့ ပတ်သက်လို့ တယ်အစိုးကျင့် စဉ်ဆရာကမှ ရှင်းမပြချင်ကြတူး ။ ခုလိုဖြစ်ရတာကတော့ တခြားကြောင့် မဟုတ်ဘူး ။ သင် ကို ဖွားမြင်တယ်ဆိုရင်ပဲ ၊ ကြောဝဠာက ဟင်းလင်းပြင်များစွာတို့ မှာလဲ “သင်” တွေ တချိန်တည်း ဖွားမြင်လာကြရော ။ သင်တို့ အားလုံးဟာ တစ်သားတည်း ဝင်ဆံ့နေကြတာဖြစ်တဲ့ အနုကြီးတစ်ခု ဖြစ်တာနဲ့အမ အပြန်အလှန် နှီးနှွယ်နေကြ ။ အာရုံချင်းလဲ ဆက်စပ်နေကြတာဖြစ်တယ် ။ ပြီးတော့ သင် ကိုယ်၌အနေနဲ့ ကလဲ ပဓာနမူလနတ် တို့ ၊ သာမညမူလနတ်တို့ ရှိနေကြတယ် ဒီပြင်သက်ရှိအမျိုးမျိုးတို့ ရဲ့ သဏ္ဍာန်တွေလဲ ခန္ဓာထဲမှာ ရှိနေကြတယ် ။ ကလပ်စည်းတိုင်းရော ၊ ကိုယ်တွင်းအင်္ဂါတွေပါ ၊ သင်ပုံရိပ်သတင်း အချက်အလက်တွေအနေ နဲ့ ၊ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်တွေမှာ တည်ရှိနေတဲ့ အသွင်မျိုးတွေချည်း ဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် အင်မတန်အင်မတန် ရှုပ်ထွေးလှတာ ။ သင်အိပ်မက်မက်တဲ့အခါ ၊ တော်ကြာ ဒီလိုမက်လိုက်ရ ၊ တော်ကြာဟိုလိုမက်လိုက်ရနဲ့ဟာ ။ တယ်ကလာတာတွေလဲ ။ ကျွန်တော်တို့ ဦးနှောက်အပြင်သား အပြောင်းအလဲဖြစ်တာလို့ ဆေးပညာကဆိုတယ် ။ ဒါက ဒီရုပ်ဝတ္ထုအသွင် မှာပေါ်လာတဲ့ တုံ့ပြန်မှုဖြစ်တယ် ။ စင်စစ်ယင်းဟာ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်တွေက သတင်းအချက်အလက်တွေကြောင့် ပေါ်လာရတဲ့ အကျိုးသွားဖြစ်တယ် ။ ဒါကြောင့် အိပ်မက်ထဲမှာ ဘာမှန်းညာမှန်းမသိတာမျိုးတွေဆိုရင်၊ သင်နဲ့ဘာမှဆိုင်တာမဟုတ်လို့ ၊ အရေးလုပ်နေစရာမလိုဘူး ။ အိပ်မက်တစ်မျိုးကတော့ သင်နဲ့ တိုက်ရိုက်သက် ဆိုင်နေလို့ ၊ ခုလိုအိပ်မက်မျိုးကို ကျွန်တော်တို့ က အိပ်မက်လို့ ပြောလို့ မဖြစ်ဘူး ။ သင် ပဓာနအသိစိတ်အနေနဲ့ (ဝါ) ပဓာနမူလနတ်အနေနဲ့ ၊ အိပ်မက်ထဲမှာ သွေးရင်းသားရင်းတစ်ယောက် အနားရောက်လာတာကို တွေ့ ရတာမျိုး တို့ ။ ကိစ္စတစ်ခုခုကို အမှန်တကယ် ခံစားမိတာမျိုးတို့ ။ တစ်ခုခုကို တွေ့ ရတာမျိုး-တစ်ခုခုကို လုပ်မိတာမျိုးတို့ ဆိုပါတော့ ။ ဒီတော့ သင် ပဓာနမူလနတ်အနေနဲ့ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်မှာ တကယ်ကို တစ်ခုခုလုပ်ခဲ့ပြီ ၊ မြင်ခဲ့ပြီပေါ့ ။ သင် အသိစိတ်ကဆိုရင်လဲရှင်းလို့နေ။ စစ်လို့နေ-မှန်လို့နေပေါ့ ။ ခုလိုကိစ္စမျိုးတွေဟာ ဒိဋ္ဌဓမ္မကေန်အမှန် မုချဆတ်ဆတ်ကို ရှိနေတာ ၊ ဒီပြင်ရုပ်ဝတ္ထု ဟင်းလင်းပြင်မှာ ၊ ဒီပြင်အချိန်-အာကာသပြင်မှာ ဖြစ်ပျက်တာ တစ်ခုဘဲ ကွာတာပေါ့ ။ ဒီတော့ အိပ်မက်လို့ ဆိုနိုင်မှာတဲ့လား ၊ တယ်ဆိုနိုင်မလဲ ။ တစ်ခုတော့ ရှိတာပေါ့လေ ၊ သင် ဒီဘက်က ရုပ်ဝတ္ထု ခန္ဓာက အမှန်တကယ် ကို အိပ်နေတာ ဖြစ်လေတော့ကာ ၊ အိပ်မက်လို့ ဘဲ ဆိုရတော့ မှာပေါ့ ။ ခုလို အိပ်မက်မျိုး ကမှသာ သင်နဲ့ တိုက်ရိုက် စပ်ဆိုင်နေတာပေါ့ ။

လူတို့ ရဲ့ ရွှင်ဉာဏ်တို့ ၊ မသိတသိစိတ်တို့ ၊ ကိန်းဝပ်စိတ်တို့၊ စသည်တို့နဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်ပြောရရင် ၊ ဒီဝေါဟာရတွေဟာ သိပ္ပံပညာရှင်တို့ က မှည့် ထားတာ မဟုတ်ဘူး ။ စာပေသမားတို့က သာမန်လူတွေကြားက အလေ့ အထအရ မှည့် လိုက်ကြတာဖြစ်တယ် ၊ သိပ္ပံနည်းကျတာမဟုတ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့ ။ လူတွေပြောနေကြ တဲ့ ကိန်းဝပ်စိတ်ဆိုတာတာတဲ့လဲ ။ သူ့ဟာက အကြမ်းသတောအချုပ်သတော သိပ်ဆန်တော့ သိပ်အပြောရခက်တာပေါ့ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ လူတို့ ရဲ့ သတင်းအချက်အလက် အမျိုးမျိုးတို့ ဟာ အင်မတန် ရှုပ်ထွေးနေတာ၊ ရေးရေးရိပ်ရိပ်မှတ်ဉာဏ်ကလေး နည်းနည်းလို အောင်းမေ့ နေရလို့ဖြစ်တယ်။ မသိတသိ စိတ်ဆိုတာကျတော့ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလို့ နည်းနည်းတော်သေးတာပေါ့ ။ မသိတသိစိတ် အခြေ အနေမျိုးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ချမှတ်ထားတဲ့ အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်အရ ပြောရရင် ၊ များသောအားဖြင့် တော့ နဝေဒါ အခြေအနေ မျိုးမှာ လုပ်မိတဲ့ ကိစ္စမျိုးကို ညွှန်းတာဖြစ်တယ် ။ တမင်လုပ်တာမဟုတ် ၊ မသိလိုက် မသိမာသာ လုပ်မိတာလို့ ဆိုတယ် ။ ခုလိုမသိတသိစိတ်ဆိုတာမျိုးဟာ ကျွန်တော်တို့ ပြောနေတဲ့ သာမည အသိစိတ်နဲ့ တိတိကျကျကို တထေရာတည်း ဖြစ်နေတာတွေ့ရတယ် ။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ လူ့ ပစာနအသိစိတ် အနေနဲ့ ဖြေလျှော့ လိုက်တဲ့နောက် ၊ ဦးနှောက် ကို ချုပ်ကိုင်ခြင်းမပြုတဲ့ အခါ ၊ ဘာမှန်းညာမှန်းမသိတဲ့ အိပ်ပျော်နေ သလိုလို ဖြစ်နေတတ်တယ် ။ အိပ်မက်ထဲမှာလိုလို ဖြစ်နေတတ်တယ် ။ အခုလို အသိနဲ့ ယှဉ်တာမဟုတ်တဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာ ၊ သာမညအသိစိတ်က ၊ (ဝါ) သာမညမူလနတ်က လွယ်လင့် တကူ ထိန်းချုပ်နိုင်လာတယ် ။ အဲဒီလိုအခါမျိုးမှာ ၊ သာမညအသိစိတ်အနေနဲ့ ကိစ္စတချို့ ကို ဆောင်ရွက်နိုင်လာတယ် ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် သင့်အနေနဲ့က ဘာမှန်းညာမှန်းမသိတဲ့ အခြေအနေမှာ လုပ်မိတာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ့်လို့ ၊ ဒီကိစ္စတွေ ဟာ သာမန်အားဖြင့် အဆိုးမဖြစ်လွယ်ဘူးလို့ ဆိုရမှာ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ သာမညအသိစိတ်အနေနဲ့ ၊ တခြားဟင်းလင်းပြင်မှာ အရာဝတ္ထုတို့ ရဲ့ သရုပ်သကန်အမှန်ကို တွေ့ကြရတာနဲ့အမျှ ကျွန်တော်တို့ သာမန်လူ တို့ရဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ မျက်စိလည်လမ်းမှားနေမှာ မဟုတ်လို့ ဖြစ်တယ် ။ ကာယကံရှင်အနေနဲ့ အသိ ပြန်ဝင်လာ တဲ့ အခါ ၊ “ဒီကိစ္စနယ် တယ် နဲ့ ကြောင် ခုလောက်ညံ့ နေရပါလိမ့် ။ ငါအရှင်းသား သိနေတဲ့ အခါမျိုးမှာဆိုရင် ခုလိုလုပ်မှာ မဟုတ်ဘူး” ဆိုပြီး အံ့ ဩနေမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင်က ခုမကောင်းဘူးလို့ ဆိုကောင်းဆိုနေမှာဖြစ်ပေမဲ့ ၊ ဆယ်ရက်လောက်ဖြစ်စေ ၊ လဝက်လောက်ဖြစ်စေ ၊ ကြာလို့ ပြန်ကြည့် လိုက်တဲ့ အခါ ၊ “အမလေး ။ ဒီကိစ္စနယ် ကောင်းလှချည်လား ။ ငါတယ်လို့များလုပ်ခဲ့ ပါလိမ့် ” လို့ ဆိုလာမှာဖြစ်တယ် ။ ခုလိုကိစ္စမျိုး ဖြစ်လေ့ ဖြစ်ထရှိ တယ် ။ ခုလိုဖြစ်ရတာကတော့ တခြားကြောင့်မဟုတ်ဘူး။ သာမညအသိစိတ် အနေနဲ့က လက်ဝင်းအကျိုးသွားကို အရေးထားမနေပဲ လုပ်ခဲ့လို့ဖြစ်တယ်၊ နောက်တော့ ကောင်းတဲ့အကျိုးသွားပေါ်လာရမှာကိုး ။ တချို့ ကိစ္စကျတော့လဲ ဘာအကျိုးဆက်မှမပေါ် တဲ့ ၊ အဲဒီတုန်းကသာ အကျိုးသွားပေါ်ခဲ့တာမျိုးဖြစ်တယ် ။ သာမည

အသိစိတ်အနေနဲ့ သွားလုပ်တဲ့အခါ၊ အဲဒီတုန်းကတည်းက အဲဒီကိစ္စ အနေနဲ့ အင်မတန် ဟန်ကျကောင်းဟန်ကျ နေမှာ ။

နောက်အသွင်တစ်မျိုးရှိသေးတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ပါရမီဘတ်ခံအင်မတန်ကောင်းသူတို့ အနေနဲ့ အဆင် မြင့် သက်ရှိတို့ ရဲ့ ကွပ်ကဲမှုအရ ကောင်းတဲ့ ကိစ္စတစ်ချို့ ပြုလုပ်တတ်ကြတယ် ။ မှန်တယ် ၊ ဒါမျိုးက တခြားကိစ္စဖြစ်လို့ ဒီမှာပြောမနေတော့ တူး ။ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်ပိုင်ခန္ဓာကနေ ပေါ်လာတဲ့ အသိစိတ်အကြောင်း ကို အဓိကထား ဆွေးနွေးသွားမှာဖြစ်တယ် ။

ရွှင်ညာဏ်ဆိုတာကလဲ ဧဝပေသမားတို့ ကခေါ်တဲ့ ဝေါဟာရဖြစ် တယ် ။ ရွှင်ညာဏ်ဆိုတာ ဘဝတစ်သက်မှာ ရှာဖွေလာခဲ့တဲ့ ဗဟုသုတတွေ အဲဒီဘဒင်္ဂီကလေးမှာ မီးပွားလို ဝင်းခနဲလက်လာတာလို ယေဘုယျအားဖြင့် ခံယူထားကြတယ် ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ ရုပ်ဝါဒအမြင်အရပြောရ ရင် ၊ လူ့ တစ်သက်က ဗဟုသုတတွေဆိုတာ ရှာဖွေလေများလေ-ရှာဖွေလေများလေ ဖြစ်ရလေတော့ ကာ ၊ ဦးနှောက်ဟာ လဲ သုံးလေ- သုံးလို ကောင်းလေ ဖြစ်ရမှာပေါ့ ၊ သုံးတဲ့ အခါ တသောသောပေါ်လာရမှာ မဟုတ်လား ။ ဒီတော့ ရွှင်ညာဏ် ဆိုတာ ဘယ်ကလာရတော့ မှာလဲ ။ ရွှင်ညာဏ်လိုဆိုလောက်တာမျိုး မှန်ရင်ဖြစ်စေ၊ ရွှင်ညာဏ်ပေါ်လာတဲ့အခါ မျိုးဖြစ်စေ၊ စင်စစ် အဲဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ဦးနှောက်သုံးတဲ့ အခါ ၊ သုံးရင်း သုံးရင်း ၊ နောက်ဆုံးကျ တော့ သုံးကုန်လို့ ၊ သုံးလို့ မရတော့ သလိုဖြစ်လာရရော ။ ဆိုပါတော့ ဆောင်းပါးရေးနေရင်း ဆက်ရေးလို့ မရတော့ သလို-သီချင်းစပ်နေရင်း အာရုံပြတ်သွားရသလို-သိပ္ပံသုတေသနလုပ်နေရင်း ရှေ့ ဆက်ခစန်းသွားလို့ မရသလို ဖြစ်လာရပါလေရော ။ အဲဒီလိုအခါမျိုးမှာ ၊ စိတ်အိုက်လွန်းအားကြီးလို့ အကြောခိမ်းတွေ ပြိုင်းပြိုင်းကိုထ နေ ၊ စီးကရက်ပင်တို့တွေဆိုတာ ကြမ်းပြင်မှာ ပွစာတက်နေ ၊ တခေါင်း လုံးလဲအုန်ပြီးကိုက်ခဲနေပေါ့။ နောက်ဆုံးကျတော့ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးမှာ အာရုံပေါ်လာတတ်သလဲ ဆိုတော့ ။ လူပန်းလာတဲ့ အခါ “ကဲ ရှိစေတော့ ၊ နားလိုက်ဦးမှ” ဆိုပြီး လှဲချလိုက်ပါလေရော ။ ပဓာနအသိစိတ်အနေနဲ့ ဦးနှောက်ကို ချုပ်ကိုင်လေ ၊ ဒီပြင်သက်ရှိတွေအနေနဲ့ မတိုးနိုင်လေဖြစ်နေရတာ ။ သူ့အဲဒီလိုနားလိုက် ၊ အတွေးအခေါ်ကို ဖြေလျှာ လိုက် ၊ မတွေးတဲ့နေလိုက်တဲ့ အခါ ၊ အဲဒီလိုအသိနဲ့ မယှဉ်တဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာ တခါတည်းဆိုသလို အတွေးပေါ်လာပါ လေရော ၊ ဦးနှောက်ထဲကနေ ပေါ်လာပါလေရော ။ ရွှင်ညာဏ်ဆိုတာ များသောအားဖြင့် ခုလိုပေါ်လာတာပေါ့။ ။

ဒီတော့ တာပြုလို့ ဒီအိုက်မှာ ရွှင်ညာဏ်ပေါ်လာရသလဲ ။ ဦးနှောက်အနေနဲ့ ပဓာနအသိစိတ်ရဲ့ ချုပ်ကိုင်မှုအောက် မှာ ၊ အသုံးခံရလေ-ချုပ်ကိုင်ခံရလေ ဖြစ်နေရတာတယ် ။ သာမညအသိစိတ်ခမျာ ဘယ်လိုမှ ဝင်မခွက်နိုင်အောင် ဖြစ်နေရတာတယ် ။ ပဓာနအသိစိတ်အနေနဲ့ ဦးနှောက်ခြောက်အောင် စဉ်းစားတဲ့ တိုင်အောင် ၊ စဉ်းစားမရလို့ အခံရ ကျပ်နေတဲ့ အခါ ၊ သာမညအသိစိတ်လဲ အခံရကျပ်နေရတာတဲ့ ၊ ခေါင်းကိုက်နေရတာတဲ့ ။



ကိုက်လိုက်သမှ မပြောနဲ့ တော့ ။ သူကလဲ ကိုယ်ခန္ဓာရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ပေကိုး ၊ မွေးတုန်းကလဲ တစ်ချိန် တည်း မွေးလာခဲ့ ကြတာကိုး ။ ကိုယ်ခန္ဓာရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ကိုလဲ အုပ်ထိန်းနေရတာကိုး ။ ပဓာန အသိ စိတ်အနေနဲ့ ပြောလျှာ လိုက်တဲ့ အခါ ၊ သာမညအသိစိတ်က သူသိတာကို ဦးနှောက်ထဲ ပို့ ပေးလိုက်ရော ။ ဒီပြင် ဟင်းလင်းပြင်မှာ သူ့ အနေနဲ့ အရာဝတ္ထုတို့ ရဲ့ သရုပ်သကန်အမှန်ကို တွေ့ နေရလို့ ကိုး ။ ဒီလိုနဲ့ ဖြစ်မြောက် လာပါလေရော ၊ ရေးပြီးလာ ပါလေရော ၊ သိချင်းလဲ ခပ်ပြီးလာပါလေရော ။

ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ သာမညအသိစိတ်ကို အသုံးပြုကြရင် မကောင်းလားလို့ တချို့ က ဆိုတယ် ။ ခုနက စာကြောင်းထဲမှာ ရေးထားသလို ၊ သာမညအသိစိတ်နဲ့ ဘယ်လိုဆက်သွယ်ရင် ကောင်းမလဲ ဆိုသလိုပေါ့ ။ သင်ဆက်သွယ်လို့ ရမှာမဟုတ်ဘူး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သင်က ကျင့် ခဿ ရှိသေးတာကိုး ။ ဘာအစွမ်းအစမှမရှိတဲ့ လူဆိုတော့ ၊ မဆက်သွယ်တာဘဲ ကောင်းမယ် ။ ရည်ရွယ်ချက်က အခွဲဖြစ်နေမှာ မှာ ။ ကျွန်တော်တို့ အဖို့ ဥစ္စာနေတိုးပွားလာစေအောင် ၊ လူ့ အဖွဲ့ အစည်း တိုးတက်လာစေအောင် ၊ ကျွန်တော်တို့ အနေ နဲ့ သာမညအသိစိတ်ကို အသုံးပြုသွားရင် မကောင်းလားလို့ တချို့ က ခြင်းစားကောင်း စဉ်းစားမိကြမှာဖြစ်တယ် ။ မဖြစ်ဘူး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သင် သာမညအသိစိတ် သိတာတွေကလဲ အင်မတန်အကန့် အသတ်ရှိတာ ။ ဟင်းလင်းပြင်တွေဆိုတာ ရှုပ်ထွေးလိုက်တာ ၊ အဆင် တွေဆိုတာ များမြောက်လိုက်တာ ၊ ဒီကြောငှာရဲ့ အစပ် အဟပ်က အတော် ကို ရှုပ်ထွေးတာ ။ သူ့ အနေနဲ့ ကလဲ သူ့ ဟင်းလင်းပြင်ကဟာတွေလောက် သာ သိနိုင် မှာဖြစ်တယ် ။ သူ့ ဟင်းလင်းပြင်ထက် မြင့်တာတွေကျတော့ သိမှာမဟုတ်ဘူး ။ ပြီးတော့ ဒေါင်လိုက်အဆင် မတူတဲ့ဟင်းလင်းပြင်တွေဆိုတာလဲ နည်းတာနည်းတာမှတ်လို့ ။ လူသားတို့ရဲ့ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုကို အင်မတန် မြင့်တဲ့ အဆင့်ရှိအဆင့်မြင့် သက်ရှိတို့ကသာ ချုပ်ကိုင်နိုင်တာဖြစ်တယ် ။ ယင်းဟာ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက် ရေး နိယာမ နဲ့ အညီ သွားနေတာဖြစ်တယ် ။

ကျွန်တော်တို့သာမန်လူတို့ရဲ့လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုတာသမိုင်းနိယာမနဲ့အညီ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်နေတာ ဖြစ်တယ် ။ ဘယ်လိုကြီးပွားတိုးတက်ရင် ကောင်းမယ် ။ ဘယ်အထိရောက်ရင် ကောင်းမယ်လို့ သင် အနေနဲ့ ကြံဆကောင်း ကြံဆနေမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ အဲဟိုအဆင့်မြင့် သက်ရှိကတော့ အဲဒီလို ခြင်းစားတာမဟုတ်ဘူး ။ ရှေးလူတွေအနေနဲ့ ကနေ့ လေယာဉ်တို့ ၊ စီးရထားတို့ ၊ စက်ဘီးတို့ ကို မခြင်းစားမိဘူးတဲ့ လား ။ ကျွန်တော်ပြော မယ် ။ မခြင်းစားမိဘဲ နေချင်မှနေမှာ ။ သမိုင်းအနေနဲ့ အဲဒီအခြေကို မဆိုက်သေးလို့ ၊ သူတို့ အနေနဲ့လဲ ဖန်တီးခြင်း မပြုနိုင်ကြတာပေါ့ ။ အပေါ်ယံအားဖြင့် သာမန်လူတို့ အကျင့် ပါနေကြပြီဖြစ်တဲ့ သဘောတရားအရ နားလည် လိုရှိရင် ဖြစ်စေ၊ လက်ရှိလူသားတို့ ရဲ့ ဗဟုသုတနေ ကြည့်ရင်ဖြစ်စေ ၊ လူသားတို့ ရဲ့ သိပ္ပံပညာအနေနဲ့ အဲဟိုအ ဆင် ကို မရောက်လို့ ၊ ဖန်တီးခြင်းမပြုနိုင်ကြတာလို့ ထင်မိကြမှာဖြစ်တယ် ။ ခင်ခင်တော့ ကာ လူသားတို့ ရဲ့ သိပ္ပံ ပညာ အနေနဲ့ ဘယ်လိုဖြစ်ပေါ်တိုးတက်နေသလဲဆိုတော့ သမိုင်းအစီအစဉ်နဲ့ အညီ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်နေရ တာ

ဖြစ်တယ် ။ သင့် အနေနဲ့ တစ်စုံတစ်ခုသော ပန်းတိုင်ရောက်အောင် လှ့ ပယောဂနဲ့ မန်တီးတို့ ကြံတဲ့ တိုင်အောင် လဲဖြစ်မြောက်နိုင်မှာမဟုတ်ဘူးမှတ်ပါ ။ မှန်တယ်လေ ။ တချို့ကျတော့ သာမညအသိစိတ်အနေနဲ့ အကျိုး သွားပေါ် လွယ်တာမျိုးရှိတယ်။ စာရေးဆရာတစ်ယောက်က တယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ ၊ “ကျွန်တော်ဝတ္ထု ရေးတဲ့ အခါ ။ တစ်နေ့ ကိုစာလုံးရေ တယ်နှစ်သောင်းလောက်ရေးနိုင်တယ် ။ နည်းနည်းမှ မပန်းဘူး ။ မြန်မြန်ရေးချင်ရင် မြန်မြန် ကိုရေးပြီးသွားတာတဲ့ ။ ကြည့် သူတွေကလဲ သိပ်ကြိုက်တာတဲ့” တဲ့ ။ ဘာပြုလို့ ခုလိုဖြစ်ရသလဲ ။ ဒါကတော့ သူ့ ပဓာနအသိစိတ်နဲ့ သာမည အသိစိတ်တို့ တစ်ဝက်စီ အကျိုးသွားပေါ်ကြလို့ ဖြစ်တယ် ။ သူ့သာမည အသိစိတ်အနေနဲ့ကလဲ ခုလိုတစ်ဝက်လောက် ဝင်ထမ်းနိုင်တာမျိုးကတော့ အင်မတန်ရှားပေါ့ အများ တကာ အများစု သာမညအသိစိတ်တို့ကတော့ အလျဦးကို အရေးလုပ်တာ မဟုတ်ဘူး ။ သူ့ ကို တစ်ခုခုလုပ်ခိုင်း ရင် ကောင်းမှာ မဟုတ်ဘူး ။ အကောင်းက အဆိုးဖြစ်ရမှာ ။

### စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ (စိတ်စာတ်ကြည်လင်သန့် ခင်ရေး)

လူများစွာတို့ ဟာ ကျင့် ရာမှာ ငြိမ်အောင် သမာဓိထူထောင်ခြင်း မပြုနိုင်ကြလေတော့ ကာ ။ အစိုးကျင့်စဉ်ဆရာတွေကို လျှောက်မေးတတ်ကြတယ် ။ “ဆရာ ကျွန်တော်ကျင့် တာ တယ် နှယ် ကြောင့် သမာဓိ မဝင်နိုင် ဖြစ်နေရပါလိမ့် ။ ကျင့် ပြီဆိုမှဖြစ် ဟိုတွေ့ဒီတွေ့နဲ့ ။ ပေါက်ကရ လျှောက်တွေ့ကုန်ပါလေရော” တဲ့ ။ ဟုတ်တယ်လေ ။ ဘာနဲ့ တူသလဲဆိုတော့ မြစ်ထဲမှာ ကြက်ခွပ်လှိုင်းတွေ ပွက်လောထနေကြသလိုပေါ့ ။ တယ်ငြိမ် လို့ ရပါ့ မလဲ ။ အလျဦးကို ငြိမ်လို့ ရမှာမဟုတ်ဘူး ။ ဘာပြုလို့ ငြိမ်လို့ မရနိုင်ဖြစ်နေရသလဲ ။ တချို့ က နားမလည် ကြဘူး ။ လျှို့ ဝှက်နိဿယတော့ ရှိနေမှာတဲ့လို့ ထင်နေကြတာနဲ့ အမျှ ။ နာမယ်ကျော်ဆရာ တစ်ယောက် ယောက်ရှာပြီး ။ “ကျွန်တော် ကို ငြိမ်လာအောင် နည်းထက်ထက်ကလေးတဆိတ်လောက်ပြပေးပါ ” လို့ တောင်း ခံတတ်ကြတယ် ။ ကျွန်တော် အမြင်အရပြောရရင် ။ အပြင်ကိုပဲလှမ်းလက်ဖြန့်ရာကျနေတာပေါ့ ။ သင့် အနေနဲ့ ကိုယ် ကိုယ်ကို မြင့်လာစေချင်ရင် ။ ကိုယ် အတွင်းသဏ္ဍာန်မှာ အဖြေရှာသွားရမှာဖြစ်တယ်။ ကိုယ်စိတ်ကို မူတည် ပြီး အပတ်တကုတ် ကျင့် ကြံအားထုတ်သွားရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါမှသင့် အနေနဲ့ တကယ်တမ်း တက်လာနိုင် မှာ တရားထိုင်တဲ့ အခါ ငြိမ်လာနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ ငြိမ်လာနိုင်လာပြီဆိုရင် သိဒ္ဓိတက်လာပြီပေါ့ ။ တည်ငြိမ်စွမ်း တယ် လောက်နက်မလဲဆိုတာကတော့ အဆင့် လွှာအပေါ် မှာတည်နေတာပေါ့။

သာမန်လူတို့ အနေနဲ့ ငြိမ်ချင်တယ်ဆိုရုံနဲ့ ငြိမ်လို့ ရရောတဲ့လား ။ ပါရမီဓာတ်ခံ အင်မတန် ကောင်းသူတို့က လွဲလို့ ၊ အလျှင်းကို ငြိမ်လို့ ရမှာ မဟုတ်ဘူး ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ၊ လူတွေငြိမ်လို့ မရတဲ့ အရင်းခံအကြောင်းဟာ ၊ ကျင့်နည်းကျင့်ကွက်ပြဿနာမဟုတ် ၊ နည်းထွဋ်နည်းခေါင်ပြဿနာလဲမဟုတ် ၊ သင့် အတွေးအခေါ်-သင် စိတ်မသန့် စင်ခြင်း ဖြစ်တယ် ။ သာမန်လူတို့ရဲ့လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ၊ လူလူချင်း ပဋိပက္ခတွေ ကြားမှာ ၊ သင် အနေနဲ့ ကိုယ်ကျိုးအတွက် ၊ သံယောဇဉ် အထွေထွေ ၊ ရမက်အပုံပုံ ၊ အစွဲအမျိုးမျိုးအတွက် ကိုယ့်ဖက်ယက်လား ၊ ခွက်စောင်းခုတ်လား လုပ်နေတဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ ဒါတွေကို မလွှတ်နိုင် ၊ ပါးအောင် မလုပ်နိုင်ဘဲ ၊ သမာဓိရတို့ ကြံတာ ၊ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား ။ တချို့က အစိုးကျင့်စဉ်ကျင့်ရင်း ၊ တယ်လိုပြောသလဲ ဆိုတော့ ၊ ”ကျုပ်တော့ မယုံပေါင် ၊ ကျုပ်တော့ငြိမ်မှဖြစ်မယ်။ တောင်တွေးမြောက်တွေးလျှောက်နေလို့မဖြစ် တော့ဘူး”တဲ့ ပြောပြီးရုံရှိသေးတယ်။ ထွေရာလေးပါးအာရုံတွေ ပလောင်ဆူလာပြန်ပါလေရော။ သင့်စိတ်မ သန့်စင် လို့ ငြိမ်မလာနိုင်တာလေ။

တချို့က ကျွန်တော် အမြင်ကို သဘောတူချင်မှတူမှာ ၊ တချို့ “အစိုးကျင့် စဉ်ဆရာတို့က နည်းတချို့ သင်ပေးကြတယ်မဟုတ်လား ။ ရှုမှတ်နည်းတို့ ၊ အာရုံနဲ့ ရှုမြင်နည်းတို့ ၊ အာရုံကို ဓာတ်လုံးလယ်မှာ စူးစိုက်ထား ခြင်းတို့ ၊ ဓန္ဒာထဲက ဓာတ်လုံးလယ်ကို ရှုကြည့် ခြင်းတို့ ၊ ဘုရားသခင်ဘွဲ့ တော်ရွတ်ခြင်းတို့ နဲ့ပေါ့ ပေါ့”တဲ့ ။ ဒါတွေက နည်းဖြစ်တယ် ။ နည်းဖြစ်ရုံသာမက ၊ ကျင့် အားတစ်မျိုးလဲ မည်ပေတယ် ။ ကျင့် အားလို့ ဆိုတဲ့ နောက်တော့ ၊ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် တဲ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးတို့ ၊ ကျွန်တော်တို့ တက်လှမ်းတဲ့ အဆင့် တို့ နဲ့ တိုက်ရိုက် ဆက်စပ်နေတာပေါ့ ။ ပြီးတော့ ဒီနည်းတွေကိုချည်း သုံးရုံသက်သက်နဲ့ သမာဓိဝင်လာနိုင်တာမျိုးလဲ မဟုတ် တာ ။ မယုံရင် စမ်းကြည့် လေ ။ သင် ရမက်တွေ ၊ အစွဲတွေ အင်မတန် သန်နေသေးသမျှ ၊ တာတစ်ခုမှ စွန့် မရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ၊ သင်ငြိမ်လို့ ရနိုင်မှာတဲ့ လား ။ တချို့က ဘုရားသခင်ဘွဲ့ တော်ရွတ်တာ ကောင်းတယ်တဲ့ ။ ဘုရားသခင်ဘွဲ့ တော်ရွတ်ရုံနဲ့ သင်ငြိမ်နိုင်ရောတဲ့ လား ။ တချို့က တယ်လိုပြောသလဲဆို တော့ ၊ အမိတာဘ ဘုရားရဲ့ ကျင့် စဉ်က လွယ်တယ်တဲ့ ။ ဘုရားသခင်ရဲ့ ဘွဲ့ တော်ကို ရွတ်ရုံနဲ့ ပြီးရောတဲ့ ။ သင်ရွတ်ကြည့် စမ်းပါ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ ဒါကျင့် အားပေါ့ ။ သင်ကလွယ်တယ်လို့ ဆိုတယ် ။ ကျွန်တော် ပြောမယ် ။ တယ်လိုလွယ်မလဲ။ တယ်ကျင့် စဉ်မှ လွယ်တာ မဟုတ်ဘူး ။

အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ ရှင်တော်သကျမုနိက “သမာဓိ” လို့ ဆိုတယ် ။ “သမာဓိ” ရှေ့ မှာ ၊ ရှင်တော်သကျမုနိက “သီလ” လို့ ဆိုတယ် ။ ရမက်အမျိုးမျိုး ၊ အထုံအစွဲ အပုံပုံတို့ ကို အကုန်ချွတ်ပစ်ကြရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဘာမှမကျန်တော့ မှ တည်ငြိမ်လာနိုင်မှာကိုး ။ တရားသဘောက ခုလိုမဟုတ်လား ။ ”တည်ငြိမ်ခြင်း”ဆိုတာဟာလဲ ကျင့် အားပေါ့ ။ သင် အနေနဲ့ တမဟုတ်ချင်းဆိုသလို လုံးလုံးလျားလျား ကျွတ်တို့ ဆိုတာလဲ တယ်ဖြစ်နိုင်မလဲ ။ မကောင်းတာမှန်သမျှကို တဖြည်းဖြည်း စွန့်လာတာနဲ့ အမျှ တည်ငြိမ်ဓာတ်လဲ

တိမ်ရာ ကနေ၊ တဖြည်းဖြည်းနက်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဘုရားသခင်တဲ့ တော်ကို ရွတ်ရာမှာ ၊ တစ်ဝတ်တည်းက အာရုံတည်းစူးစူးစိုက်စိုက် ရွတ်ပွားသရဇ္ဈယ်ရမှာဖြစ်တယ်၊ စိတ်ထဲ ဘာမှတွေ့မနေဘဲ ဦးနှောက်က ဒီပြင် အစိတ် အပိုင်းတွေထုံလတဲ့အထိ အာရုံမယုံမလွင်ရွတ်ရမှာ ဖြစ်တယ်၊ ဘာမှကို မသိတော့အောင် အာရုံတစ်သောင်းကို တစ်ခုတည်းသော အာရုံနဲ့ အစားထိုးလာနိုင်အောင် ”အမိတာတဘုရား သခင်” ဆိုတဲ့ ဓာလုံးတိုင်း မျက်စိရှေ့မှာ ပေါ်လာနိုင်လောက်အောင် တစ်စိတ်မတ်မတ်ရွတ်ရမှာဖြစ်တယ်။ ဒါကျင့် အားမဟုတ်လား ။ တမဟုတ်ချင်း ဆိုသလို ဒီအဆင့် ရောက်နိုင်မ လား ။ တယ်ရောက်နိုင်မလဲ ။ မရောက်နိုင်တဲ့ နောက်တော့ အငြိမ်းစာတ်ရနိုင်မှာ မဟုတ်တာ ကျိန်းသေပေါ့ ။ မယုံရင် ခမ်းကြည့်လေ ။ ပါးစပ်ကတော့ တရွတ်တည်း ရွတ်နေပါရဲ့ ။ စိတ်ထဲ ကတော့ ဘာမဆို ခဉ်းစားနေပေါ့ ။ ”ဗြာနခေါင်းဆောင်က တယ်၊ နှယ်၊ ကြောင်၊ ငါ့ ကို ခုလောက်မျက်စိမကျ ဖြစ်နေရပါလိမ့် ။ ဒီလအတွက် ငါ့ ဆုငွေ ကလဲ နည်းလိုက်တာ ...” စသည်ဖြင့် ၊ တွေးလေ ဒေါသဖြစ်လေ ၊ တွေးလေ ဒေါသထလေ ဖြစ်နေပါလေရော ။ ပါးစပ်ကတော့ ဘုရားသခင်တဲ့ တော်ကို ရွတ်နေဆဲလေ ။ သင်တဲ့ ခဉ်းစားကြည့် တော့ ကျင့်လိုရနိုင်မှာတဲ့လား ။ ဒါကျင့် အား ပြဿနာ မဟုတ်လား ။ ဒါသင် ကိုယ်၌ရဲ့ စိတ်မသန့် စင်တဲ့ ပြဿနာ မဟုတ်လား ။ တချို့ ကဆိုရင်လဲ ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် နေပြီ ဖြစ်လေတော့ ၊ ကိုယ်ခန္ဓာထဲက ဓာတ်လုံးလယ်ကို ကြည့် လို့ ရတာပေါ့ ။ လူ့ ဗိုက်အောက်ပိုင်းမှာ စုဖြစ်တည်လာတဲ့ ဓာတ်လုံးအနေနဲ့ ၊ စွမ်းအင်ဝတ္ထုသန့်လေ လင်းလေ ၊ မသန့် လေ ညစ်လေ ၊ မဲလေပေါ့ ။ ခန္ဓာတွင်းဓာတ်လုံးလယ်က အဲဒီဓာတ်လုံး ကိုကြည့် နေရုံနဲ့ သမာဓိထူထောင်နိုင်ရော တဲ့ လား ။ ဘယ်ထူထောင်နိုင်ပါ့ မလဲ ။ နည်းကိုယ်၌က ပဓာနမဟုတ်ဘူး ။ လူ့ အတွေးအခေါ်နဲ့ အာရုံ ကြည်လင်သန့် စင်ခြင်းမရှိတာကမှ အခရာဖြစ်တာ ။ ကိုယ် ခန္ဓာ ကိုယ်ထဲက ဓာတ်လုံးလယ်ကို သင်ကြည့် နေပြီ ဆိုပါတော့ ၊ ဓာတ်လုံးက ဝင်းလို့ လက်လို့ ပေါ့ ။ တခနချင်း ဆိုသလို ဓာတ်လုံးက အသွင်ပြောင်းလာပါလေရော ။ အိမ်ဖြစ်လာပါလေရော ။ ”ဒီအခန်းက ငါ့ သား မင်္ဂလာဆောင်ဘို့ ၊ ဒီအခန်းက ငါ့ သမီးနေဘို့ ၊ တို့ လင်မယားက တော့ ဒီအခန်းမှာ နေကြပေါ့ ။ အလယ်ခန်း ကတော့ ဧည့် ခန်းပေါ့ ။ ဟန်ကျလိုက်လေခြင်း ။ ဒီအိမ်ခန်း ငါ့ ကို ပေးပါ့ မလား ။ ငါတော့ရအောင် အကြံ ထုတ်ဦးမှ ။ ဘယ်လိုလုပ်ရရင်ကောင်းပါ့မလဲ ” ။ လူဆိုတာ ဒါတွေကို စွဲနေကြတာ မဟုတ်လား ။ ဒီတော့ သင်ငြိမ်နိုင်မှာတဲ့ လား ။ ခုလိုပြောတဲ့ လူရှိတယ် ။ ”သာမန်လူတို့ရဲ့လူ့ အဖွဲ့ အစည်းကို ငါရောက် လာတာ ၊ တည်းခိုခန်းနေရသလို ၊ ရက်ပိုင်းလောက်သာနေပြီဖြစ်သွားရတော့ မှာ” တဲ့ ။ တချို့ ကတော့ ဒီနေရာကို တပ်မက်နေလိုက်ကြတာ ။ ကိုယ် အိမ်ကိုတောင် မေ့ နေကြပါလေရော ။ တကယ်တမ်း ကျင့် တဲ့ အခါ ။ ကိုယ် စိတ်ကို ဦးတည်ကျင့် ရမှာ ။ ကိုယ် စိတ်ထဲမှာ ကျင့် ရမှာ ။ ကိုယ် စိတ်ထဲမှာ အဖြေရှာရမှာဖြစ်တယ် ။ အပြင်သွား ရှာရိုး ထုံးစံမရှိဘူး ။ တချို့ ကျင့် စဉ်တွေမှာ ဘယ်လိုပြောနေကြသလဲဆို တော့ ၊ ဘုရားရှာ စိတ်မှာတွေ့ တဲ့ ။ သင် မြတ်ပါပေတယ် ။ တချို့ က ဒီစကားကို နားလည်လွှဲပြီး ၊ ဘယ်လိုပြော ကြသလဲဆိုတော့ ၊ ဘုရားရှာ စိတ်မှာတွေ့

ဆိုလေတော့ ၊ သူတို့ ကိုယ်၌ကိုက ဘုရားဖြစ်နေရသလိုလို ၊ သူတို့ စိတ်ထဲမှာ ဘုရားရှိနေသလိုလို ထင်မိ တယ်တဲ့။ ။ အဲဒီလို နားလည်တာ မမှားပေလား ။ ဘယ် အဲဒီလို နားလည်လို့ ဖြစ်မလဲ ။ အဓိပ္ပာယ်က ကိုယ်၊ စိတ်ကို ဦးတည်ကျင့် ပါမှ ပေါက်မြောက်အောင်မြင်နိုင်မှာဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။ ဒီတရားသဘောဘဲပေါ့ ။ သင့် ကိုယ် ပေါ်မှာ ဘယ်ကလာ ဘုရားရှိနေရမှာလဲ ။ သင်ကျင့် ပါမှ အောင်မှာ ။

သင်သမာဓိ မဝင်နိုင်တာ တခြားကြောင့် မဟုတ်ဘူး ။ သင့် အတွေးအခေါ်ကို ဟင်းလင်းမထား နိုင်လို့ ၊ သင့် အဆင် အဲသလောက် မမြင် သေးလို့ ဖြစ်တယ် ။ ဒါမျိုးက တိမ်ရဲကနက်ဆိုတဲ့ သဘောမျိုး ဖြစ်တယ်၊ အဆင်မြင်ရေးနဲ့ အပြန်အလှန်ဆက်စပ်နေတာဖြစ်တယ်။ အခွဲတွေကို သင်ခွန့် လွှတ်လိုက်တာနဲ့အမျှ အဆင် လဲ မြင် လာမှာဖြစ်တယ် ။ တည်ငြိမ်ခွမ်းလဲ တက်လာမှာဖြစ်တယ် ။ သင့် အနေနဲ့ အတတ် အတန်ငယ် ၊ နည်းနာ တချို့ကို သုံးခြင်းအားဖြင့် အငြိမ်းစာတ်ရတို့ ကြံရင် ၊ ကျွန်တော်ပြောမယ် အပြင် လျှောက်လက် ဖြန့်ရာ ကျနေပြီ မှတ်ပါ ။ အစိုးကျင့်၊ ခင်ကျင့်၊ ရာမှာ အတိမ်းအစောင်း ဖြစ်ရတာ ၊ မိစ္ဆာလမ်းလိုက်မိရာကျရတာဟာ ၊ အဲဒီလိုအပြင် လျှောက်လက်ဖြန့်လို့ ဖြစ်ရတာပေါ့ ။ အထူးသဖြင့် ပုဒ္ဒတာသာထဲမှာ ၊ သင့် အနေနဲ့ အပြင် လျှောက်လက်ဖြန့်နေရင် ၊ မိစ္ဆာလမ်းလိုက်တာလို့ ဆိုကြတယ် ။ တကယ်တမ်းကျင့် ရာမှာ ၊ စိတ်ကို ကျင့် ရမှာဖြစ်တယ် ။ သင့် အနေနဲ့ ကိုယ်၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို မြင် ပေးပါမှသာ ၊ သင့် စိတ်ဟာ ကြည်လင်သန့် ခင်လာမှာဖြစ်တယ် ။ အပြုမဲ့ -အဖြစ်မဲ့ အခြေကို ဆိုက်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ သင့် အနေနဲ့ ကိုယ်၊ စိတ်ရည် စိတ်သွေးကို မြင် ပေးပါမှသာ ၊ ကျွန်တော်တို့ ခဏ္ဍာဝဠာဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ တသားတည်း ဖြစ်လာနိုင်မှာ ၊ လူတို့ ရဲ့ အလိုရမက် ၊ ဥပါဒါန်အခွဲ အမျိုးမျိုးတွေကို၊ မကောင်းတာတွေကို ခွန့် လာနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ ကိုယ်၊ ကိုယ်ပေါ်က မကောင်းတာတွေကို သွန်ပစ်နိုင်သွားနိုင်မှာ-ရေပေါ် ပေါ်လာသလို တက်လာနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ ခဏ္ဍာဝဠာ ဂုဏ်သတ္တိထူးရဲ့ အထိန်းအချုပ်ကနေ ကျွတ်လာ-လွတ်လာမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါမှလဲ သင့် ပါရမီကုသိုလ် ဆိုတဲ့ ရုပ် ဝတ္ထုတွေဟာ သိဒ္ဓိအဖြစ် ကူးပြောင်းလာနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ ဒီတော့ အညမညသဘော အထောက်အကူ ဖြစ်မနေကြပေလား။ ဒီတရားသဘောဘဲ ပေါ့ ။

ဒါက ကိုယ်၊ ကိုယ်ကို ကျင့် သူနဲ့ ကိုက်အောင် ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်ကျကျမလုပ်နိုင်လို့ သမာဓိမဝင်နိုင် ဖြစ်ရတဲ့ အကြောင်းရင်းဖြစ်တယ် ။ ကနေ့ ပကတိအခြေအနေအရလဲ ၊ ခုလိုအခြေအနေတစ်မျိုး ပေါ်နေတယ် ။ ယင်းဟာ သင့် အနေနဲ့ အဆင် မြင် ဆီ တက်လှမ်းရေးအတို့ ကြီးလေးစွာ အနှောက်အယှက် ဖြစ်နေစေတယ် ကျင့်သူတို့ ကြားမှာလဲ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဂယက်ရိုက်နေစေတယ် ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး-တံခါးဖွင့် ရေးလုပ်လာတာနဲ့ အတူ ၊ စီးပွားရေးလဲ ကွေးနိုင်ဆန်၊ နိုင် ပျော့ ပျော့ ပြောင်းပြောင်း ဖြစ်လာ ၊ ပေါ်လစီ လဲ ချောင်ချောင်ချိချိ ဖြစ်လာ တာပေါ့ ။ အတတ်ပညာသစ်များစွာလဲ ပြည်တွင်းကို ရောက်လာကြတယ် ။ လူ့ နေမှုထိုင်မှုအဆင် အတန်းလဲ မြင့်လာနေတယ် ။

သာမန်လူတွေကြားမှာဆိုရင် ကောင်းတယ်လို့ ချည်း ပြောနေ ကြတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အနုပညာလော မနည်းကျကျ-  
နှစ်တက်နှစ်လမ်းကနေ ကြည့် မှပေါ့ ။ တံခါးပွင့် လာလေတော့ ကာ ၊ မကောင်းတာတွေလဲ  
ဝင်လာကြပါလေရော ။ ရောင်စုံ-မျိုးစုံပေါ့။ စာပေလက်ရာတွေမှာ အညှီအဟောက် ကလေး နည်းနည်းလောက်  
မပါရင် ၊ ဝယ်မဲ့ သူ မရှိသလောက် ဖြစ်နေရပါလေရော ။ ရောင်းကိန်းကို ထည့် တွက်နေရတာကိုး ။ ရုပ်ရှင် ၊  
ရုပ်သံတို့ ဆိုရင်လဲ ခုတင်ခန်းကလေး နည်းနည်းလောက်မ ပါရင် ကြည့် မဲ့ သူ မရှိသ  
လောက်ဖြစ်နေရပါလေရော။ လက်မှတ်ရောင်းကိန်းနဲ့ ပရိသတ်ကြည့် ကိန်းတို့ ကို ဝဲ နေရတာကိုး ။ ပန်းချီ  
လက်ရာတွေဆိုရင်လဲ ၊ တကယ် အနုပညာလား ၊ ဘာလားဆိုတာ မပြောတတ်ပါဘူး ။ ကျွန်တော်တို့ ရှေးတရုတ်  
အမျိုးသား အနုပညာမှာ ဒါမျိုးတွေ မရှိပါဘူး ။ ကျွန်တော်တို့ တရုတ်အမျိုးသားတို့ ရဲ့ ဒီအစဉ်အလာ  
ဆိုတာဘယ်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကတီထွင်လိုက်တာ၊ မန်တီးလိုက်တာမဟုတ်ဘူး။ အရာခပ်သိမ်း တို့ ဟာ  
ခေတ်ဖြစ်ကြတာချည်းဖြစ်ကြောင်းကို ၊ သမိုင်းမတင်မီကာလ ယှဉ်ကျေးမှုအကြောင်း ပြောတုန်းက ကျွန်တော်  
ပြောခဲ့ ပြီ ။ လူသားတို့ ရဲ့ အကျင့် သိက္ခာခံတွေဟာ လိမ်ကောက်ကုန်ကြပြီ ၊ အပြောင်းအလဲ ဖြစ်ကုန် ကြပြီ၊  
အကောင်း-အဆိုးချိန်ဆတ်တဲ့ ခံတွေတောင် အပြောင်းအလဲ ဖြစ်ကုန်ကြပြီ ၊ ဒါကသာမန်လူတွေကြားက ကိစ္စ  
ဖြစ်တယ် ။ လူကောင်း-လူဆိုးတို့ ကို ချိန်ထိုးကြည့် တဲ့ တစ်ခုတည်းသောခံဖြစ်တဲ့ ခြောက်ခြောက်သတ္တိထူး  
သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီတို့ ကတော့ ပြောင်းလဲခြင်း မရှိဘူး ။ ကျင့် သူတစ်ယောက်အနေနဲ့ သင်ခန်းထွက်ချင်ရင် ၊  
ဒီခံနဲ့ ချိန်ထိုးကြည့် ရမှာဖြစ်တယ် ။ သာမန်လူတွေရဲ့ ခံနဲ့ ချိန်ထိုးကြည့် လို့ မဖြစ်ဖူး။ ဒါ ကြောင့် ပကတိ  
အခြေအနေအရလဲ ခုလိုအနှောင်အယှက်ပေါ်နေတယ် ။ ဒါတွေတင် ဘယ်ကမလဲ ၊ လိင်တူတက်မက်ခြင်းဆိုတာ  
တို့ ၊ လိင်လွတ်မြောက်ရေး ဆိုတာတို့ ၊ မူးယစ်ဆေးဝါး အလွဲသုံးစားပြုခြင်းတို့ လို မဟုတ်တရုတ်တွေလဲ အကုန်  
ထွက်လာကုန်ကြပါလေရော။

လူ့ အဖွဲ့ အစည်းအနေနဲ့ ကနေ့ လို အခြေကို ဆိုက်လာနေရလေတော့ ၊ ခင်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ။  
ရှေ့ ဆက်သွားရင် ဘယ်လိုနေမလဲလို့ ။ ခုအတိုင်း ထာဝစဉ် တည်ရှိသွားမှာကို ကြည့် နေလို့ ဖြစ်မလား ။ လူတွေ  
မကုတ်နေကြလေတော့ အာကာက ကုလာရတော့မှာပေါ့။ လူသားတွေအနေနဲ့ ကပ်ဆိုက်ကြရာမှာ ၊ ခုလိုအခြေ  
အနေမျိုးမှာ ဖြစ်တာချည်းဖြစ်တယ် ။ သင်တန်းချိန်တွေ မနည်းတော့ဘူး၊ ကျွန်တော်က လူသားတို့ ရဲ့ ကပ်ဆိုက်မှု  
ကြီးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘာမှမပြောသေးဘူး ။ လူပြောများတဲ့ ဒီပြဿနာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘာသာရေး တွေထဲမှာ  
ရော လူတွေကြားမှာပါ ပြောနေကြတယ် ။ ခုလို ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ကျွန်တော် ပြောပြမယ် ။ တဆိတ်  
ခင်းစားကြည့် ပါ ။ ကျွန်တော်တို့ သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းမှာ ၊ လူတွေရဲ့ ကိုယ်ကျင့် တရားခံတွေ ခုထိ  
လောက်တောင် ပြောင်းလဲခြင်းမက ပြောင်းလဲကုန်ကြပြီ ။ လူလူချင်းကြားက တင်းမာမှု တွေဆိုရင်လဲ ခုအထိ  
လောက်တောင် ဖြစ်နေကြပြီ ။ ဒီတော့ အင်မတန် အန္တရာယ်များလှတဲ့ အခြေဆိုက်နေ ရပြီဆိုတာကို သင်

မစဉ်းစားမိဘူးတဲ့လား။ ဒါ၊ ကြောင်၊ ဒီပစ္စုကွပကတ်ပတ်ဝန်းကျင်ဟာလဲ ၊ ကျွန်တော်တို့ ကျင့်သူတွေ အဆင်ပြေ  
ဆီ တက်လှမ်းရေးအဖို့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် အနှောင့်အယှက် ဖြစ်နေတယ် ။ ဝတ်လစ်စား လစ်ပုံတွေ ဆိုတာ  
အတိုင်းသားကို အဲဒီမှာ ချထားတာ ၊ လမ်းလည်ခေါင်မှာ ဆွဲထားတာ ၊ မောကြည့်လိုက်တယ် ဆို တွေ နေရတော့  
တာတဲ့ ။

လောင်ဒီက ခုလိုပြောတူးတယ် ။ ”အထက်တန်းပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့ တရားတော်ကို ကြားလိုက်ရ  
တာနဲ့ တပြိုင်နက် ၊ ကြိုးကြိုးကုတ်ကုတ် ကျင့် ပါလေရော” တဲ့ ။ အထက်တန်းပုဂ္ဂိုလ်ပီပီ တရားတော်ကို ကြား  
နာရတယ်ဆိုရင်တဲ့ ၊ တရားစစ်တရားမှန်ရတို့ ဆိုတာ မလွယ်လိုက်တာ ၊ ကနေ့ မကျင့် လို့ တယ်တော့ မှ ကျင့်  
ရမှာလဲဆိုပြီး ကျင့် တော့ တာပေါ့ ။ ရှုပ်ထွေးတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုတာ ကျွန်တော် အထင်အရပြောရရင် ၊ ကောင်း  
တောင် ကောင်းသေးတယ် ။ ရှုပ်လေထွေးလေ ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တွေ ပေါ်နိုင်လေကိုး ။ ဒီကနေ ငွါးငွါးခွင့်  
ခွင့် ထိုးတက်လာနိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ သူ့ ကျင့် ကြံအားလဲ အခိုင်မြဲဆုံး ဖြစ်နေမှာ ကျိန်းသေပေါ့ ။

တကယ်တမ်း စိတ်ဆုံးဒုံးချကျင့် နိုင်မဲ့ သူတို့ အဖို့ ဆိုရင် ၊ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ သာတောင်  
ကောင်းသေးတယ် ။ ပြဿနာ မပေါ်ရင်ဖြစ်စေ ၊ သင့် ကို စိတ်ရည်စိတ်သွေးတက်စေတို့ အခွင့် အလမ်း ဖန်တီး  
မပေးရင်ဖြစ်စေ ၊ သင်တက်လာနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးမှတ်ပါ ။ သင်လဲ ကောင်းပါ၏ ၊ ကျွန်ုပ်လဲ ကောင်းပါ၏ ဖြစ်  
နေရင် ၊ တယ် နဲ့ လုပ်ကျင့် မလဲ ။ သာမန်ကျင့် သူတို့ ကတော့ ၊ ”အလတ်တန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့ အနေနဲ့ တရား တော်  
ကြားရတဲ့ အခါ” မျိုးလို ၊ ကျင့် လဲဖြစ်-မကျင့် လဲဖြစ်ပေါ့ ။ ဒီလိုလူမျိုးတွေတော့ ဒုက္ခပေါ့ ။ တချို့ က ဒီမှာ  
နားထောင်နေရင်း ၊ ဆရာပြောတာ ယထာဘူတကျတယ်ဆိုပြီး လက်ခံကြတယ် ။ သာမန်လူတို့ရဲ့ လူ့အဖွဲ့  
အစည်းထဲ ပြန်ရောက်သွားတဲ့ အခါကျပြန်တော့ ၊ ဒီလက်တွေ့ အကျိုးတွေကမှ ဆုပံလို ကိုင်လို ရတာဆိုပြီး  
ဖြစ်ရပြန်ပါလေ ရော ။ ”ဆုပံလို ကိုင်လို ရတာ” တဲ့ ။ ကောင်းပြီ။ သင်ကိုမဆိုထားနဲ့ အနောက်တိုင်းကသူဌေး  
သူကြွယ်ကြီး တွေဆိုပါတော့ ။ သက်တမ်းကုန်ဆုံးကြတဲ့အခါ ဘာဆိုဘာမှမရှိတော့တာကို တွေ့ကြရတာတယ် ။  
ရုပ်ဝတ္ထု ဥစ္စာနေ တွေဆိုတာ မွေးတုန်းက ပါမလာနိုင်သလို ၊ သေတော့ လဲ ပါသွားနိုင်တာမျိုး မဟုတ်ပါလား။  
ဟာလာ ဟင်းလင်းကြီးလို ဖြစ်နေရပါလားဆိုတာကို ခံစားမိကြရတာတယ် ။ သိဒ္ဓိကျတော့ တာပြုလို ခုလောက်  
အတိုးအနုထိုက်နေရသလဲ ။ ဒါကတော့ သင့် မူလနတ်ကိုယ်ပေါ်မှာ တိုက်ရိုက်ပါနေတာ ဖြစ်လေတော့ ကာ ၊  
မွေးတဲ့ အခါ ပါလာနိုင်သလို ၊ သေတဲ့ အခါလဲ ပါသွားနိုင်တာဖြစ်လို့ ကိုး ။ မူလနတ်ဆို တာ ပျက်သုဉ်း  
ခြင်းမရှိကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ ပြောထားပြီးဖြစ်တယ် ။ ဒါလဲ အယူသည်းတာမျိုးမဟုတ်ပါ ။ ကျွန်တော်တို့  
ဒီရုပ်ဝတ္ထုဓန္ဒာက ကလပ်စည်းတွေ ကြွေကုန်တဲ့ နောက်မှာ ၊ ဒီပြင် ရုပ်ဝတ္ထုဟင်းလင်းပြင်ရှိ မိုဝယ်တဲ့ မော်လီကျူး  
ဒြပ်တွေကတော့ ပျက်သုဉ်းကုန်ခြင်း မရှိဘူး ။ အခွံကျွတ်ကုန်ခြင်းသာ ဖြစ်တယ် ။

ကျွန်တော်စုနုက ပြောခဲ့ တာတွေက လူ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေးနဲ့ ဆိုင်တဲ့ ပြဿနာတွေရည်း ဖြစ် တယ် ။ တရုတ်ပြည်ဆိုတဲ့ ဒီအရှေ့ တိုင်းနယ်မြေဟာ သိက္ခာရင် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ ပေါ်ထွန်းရာနေရာဒေသဖြစ် တယ်လို့ ရှင်တော်စကြာမုနိက ဆိုတူးတယ် ။ ဟေဓိဓမ္မကလဲ အလားတူဆိုခဲ့တူးတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ တရုတ် ပြည် သမိုင်းစဉ်တလျှောက်မှာ ၊ ရဟန်းတွေရော လူတွေပါ အင်မတန်ဂုဏ်ယူကြတယ် ။ သဘောကတော့ သိဒ္ဓိ မြင်မြင် ကျင့် နိုင်တယ်ပေါ့ ။ ဒါ့ ကြောင့် လူပေါင်းများစွာတို့ က ဝမ်းသာနေကြ ၊ ကိုယ် ကိုယ်ကို ဟုတ်လှပြီဆို ပြီး အကြည်ဆိုက်နေကြတာပေါ့ ။ “ကြည့် ပါလား ။ ခိုး တရုတ်လူမျိုးတွေတဲ့ တော်တယ် ။ တရုတ်ပြည်ဆိုတဲ့ ဒီနေရာမှာ ပါရမီဂုဏ်ရှိန်ကြီးရင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ ၊ သိက္ခာကြီးမြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ ပေါ်ထွန်းလာကြတယ်” တဲ့ ။ စင်စစ် လူပေါင်းများစွာတို့ ဟာ ဒီအထဲကအဓိပ္ပာယ်ကို နားမလည်ကြဘူး ။ တရုတ်ပြည်ဆိုတဲ့ ဒီနေရာဟာ ဘာပြုလို့ သိက္ခာကြီးမြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ ပေါ်ထွက်နိုင်ရသလဲ ။ ဘာပြုလို့ သိဒ္ဓိမြင် သိဒ္ဓိတွေ ပေါ်ထွက် နိုင်ရသလဲ ။ လူပေါင်းများစွာတို့ ဟာ အဆင် မြင် ပုဂ္ဂိုလ်တွေပြောတဲ့ စကားရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်အစစ်ကို နား မလည်ကြဘူး ။ အဆင်မြင် နယ်ပယ်မြင်က ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရောက်ရှိနေကြတဲ့ နယ်ပယ်တို့ ၊ သူတို့ အတွေးအဆင်တို့ ကို နားမလည်ကြဘူး ။ ဟုတ်တာပေါ့ လေ ။ ကျွန်တော်တို့ ပြောပြီးပြီ ။ တာအဓိပ္ပာယ်လဲ ဆိုတာ ကို အသာ ထားဦး ။ တဆိတ်လောက် စဉ်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ။ အရှုပ်ထွေးဆုံးလူအုပ် ၊ အရှုပ်ထွေးဆုံး ပတ်ဝန်း ကျင်မျိုး မှသာ သိဒ္ဓိမြင်ကျင့် လို့ ရနိုင်မှာတဲ့ ၊ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ ဒါပေါ့ ။

### ပါရမီဇာတ်ခံ

ပါရမီဇာတ်ခံဆိုတာကို ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်ရှိ ခန္ဓာကိုယ်မှာပါတဲ့ ပါရမီကုသိုလ် ရုပ်ဝတ္ထုအနည်း- အများအရ အဆုံးအဖြတ်ပေးတာဖြစ်တယ် ။ ပါရမီကုသိုလ်ကနည်းပြီး ၊ အမည်းထည်တွေက များနေရင် ၊ အကု သိုလ်ခွင်က ကြီးနေပါလေရော ။ ဒီတော့ ပါရမီဇာတ်ခံ ညံ့ ရာကျတယ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့ ။ ပါရမီကုသိုလ်များ ပြီး ၊ အဖြူထည်တွေက များနေရင် ၊ အကုသိုလ်ခွင်က ဝယ်နေတာပေါ့ ။ ဒီတော့ ပါရမီဇာတ်ခံ ကောင်းရာကျတာပေါ့ ။ လူတို့ ရဲ့ အဖြူထည်နဲ့ အမည်းထည်ဆိုတဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုနှစ်မျိုးဟာ အပြန်အလှန် ကူးပြောင်းနိုင်ကြတယ် ။ တယ်လို့ ကူးပြောင်းကြသလဲဆိုရင် ၊ ကောင်းတာတွေလုပ်ရင် အဖြူထည်တွေ ပေါ်လာတယ် ။ အဖြူထည်တွေ ဆိုတာက ဆင်းရဲပင်ပန်းခံကြရတဲ့ အခါမျိုးမှာဖြစ်စေ ၊ အတိဒုက္ခဆိုက်ရောက်ကြရတဲ့ အခါမျိုးမှာဖြစ်စေ ၊ သုခရိုက်တွေ ပြုကြတဲ့ အခါမျိုးမှာဖြစ်စေ ရရှိတာဖြစ်တယ် ။ အမည်းထည်တွေကတော့ ဒုခရိုက် ကျူးလွန်ကြတဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ မကောင်းတာတွေ လုပ်ကြတဲ့ အခါမျိုးမှာ ပေါ်လာတာဖြစ်တယ် ။ ယင်းတို့ ဟာအကုသိုလ်တွေပေါ့ ။ ခုလိုအကူး



အပြောင်းပြန်စဉ်တစ်ရပ် ရှိနေတယ် ။ တချိန်တည်းမှာ သယ်ဆောင်မှုလဲရှိနေတယ် ။ ဘာကြောင့် လဲဆိုတော့ ယင်းက မူလနတ်နဲ့အတူ တိုက်ရိုက်လိုက်ပါနေလို့ ဖြစ်တယ် ။ သို့ ဟာက တစ်သက် ၊ တစ်ဘဝတည်းကဟာ မဟုတ်ဘဲ ၊ နှစ်ပရိစ္ဆေဒကြာညောင်းလှစွာကတည်းကနေ တစ်ဆက်ပြီးတစ်ဆက် ဆင်းလာ ၊ တစ်ဆက်ပြီး တစ် ဆက် နုပုံလာတာဖြစ်တယ် ။ ဒါ့ ကြောင့် အကုသိုလ်တွေ နုဆောင်းကြမလား ၊ ကုသိုလ်တွေ နုဆောင်း ကြမလား ဆိုတဲ့ ပြဿနာ ပေါ်နေတာပေါ့ ။ ပြီးတော့ ဘိုးစဉ်တောင်ဆက်ကစပြီး တစ်ဆက်ပြီး တစ်ဆက်ဆင်း လာ ၊ တစ်ဆက်ပြီးတစ်ဆက် နုလာနိုင်တာလဲဖြစ်တယ် ။ ”ဘိုး-ဘေး-တီ-တင်လက်ထက်က စပြီး အကျင့် သီလ ဆောက် တည်ကြကွဲ့ ” လို့ တမျိုး ။ ”အကျင့် သီလတွေ ဆောက်တည်ကြဟေ့ ” ။ “အကျင့် သီလ တွေ ခေါင်းပါးကုန်ပြီဟေ့ ” လို့ တပုံ ၊ ရှေးတရုတ်လူကြီးတွေကရော ၊ လူကြီးသူမတွေကပါ တဖွဖွဆုံးမကြတာကို ကြားယောင်မိတိုင်း ၊ ဒီစကားတွေမှန်လှချည်လား ၊ သွေးထွက်အောင်မှန်လိုက်လေခြင်းလို့ ကျွန်တော်ခံစား မိတယ်။

ပါရမီဓာတ်ခံကောင်းရင် ကောင်းတဲ့ အလျောက် ၊ ညံ့ ရင်ညံ့ တဲ့ အလျောက် ၊ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အသိကောင်းခြင်း ညံ့ ခြင်းတို့ ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးလေ့ ရှိတယ် ။ ပါရမီဓာတ်ခံညံ့ သူတို့ အနေနဲ့ အသိလဲ အင်မတန်ညံ့ နေစရာရှိတယ် ။ ဘာပြုလို့ ခုလိုဖြစ်ရသလဲဆိုတော့ ၊ ပါရမီဓာတ်ခံကောင်းသူတို့ ဟာ အဖြူထည် များကြလို့ ဖြစ်တယ် ။ ခုလိုအဖြူထည်တွေဟာ ကျွန်တော်တို့ ခြောက်ခြာနဲ့ တစ်သားတည်းပေါင်းစပ်ပျော်ဝင်နေ တာ ။ သစ္စာ-မေတ္တာ-ခန္တီဆိုတဲ့ ဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ တစ်သားတည်း ပေါင်းစပ်ပျော်ဝင်နေတာ ၊ ဟာကွက်ကိုမရှိဘူး။ ခြောက်ခြာဂုဏ်သတ္တိထူးတို့ ဟာ သင် ကိုယ်ပေါ်မှာ တိုက်ရိုက်ပေါ်နေနိုင်ကြတယ် ၊ သင် ကိုယ်ခန္ဓာနဲ့ တိုက်ရိုက် ပေါင်းကူးနိုင်နေကြတယ် ။ အမည်းထည်တွေကတော့ ပြောင်းပြန်ပေါ့ ။ မကောင်းတာတွေ လုပ်တဲ့အခါ ရကြတာ ဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ခြောက်ခြာဂုဏ်သတ္တိထူးနဲ့ ဖိလာဆန့်ကျင်ဖြစ်နေတယ်လေ ။ ဒါ့ကြောင့် ခုလိုအမည်း ထည်တွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ခြောက်ခြာဂုဏ်သတ္တိထူးတို့ ကြားမှာဟာကွက်ပေါ်နေတာပေါ့ ။ ခုလိုအမည်း ထည်တွေ များလာတဲ့ အခါ ၊ ခန္ဓာပတ်လည်မှာ ခွင်တစ်ခု ပေါ်လာမှာဖြစ်တယ် ၊ လူကို “ဝိုင်းကြီးပတ်ပတ်” ဝိုင်းထားမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒီခွင် ကြီးလေလေ-သိပ်သည်းဆဲလဲ ကြီးလေလေ ၊ ထူသည်ထက် ထူလာလေလေ ဖြစ်ရလေတော့ ကာ ၊ ဒီလူ့ အသိတရားကိုလဲ ညံ့ လာလေလေဖြစ်စေမှာဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ခြောက်ခြာ သစ္စာ- မေတ္တာ-ခန္တီ ဂုဏ်သတ္တိ ထူးကို လက်ခံရရှိခြင်း မပြုနိုင်ဖြစ်နေရလို့ကိုး ။ သို့ အနေနဲ့ မကောင်းတာတွေလုပ်လို့ အမည်းထည်တွေ ပေါ်လာ ရတာကိုး။ ခုလိုလူမျိုးတွေဟာ ကျင့် ကြံအားထုတ်ရေးကိုသာပြီးတော့ မယုံလေ ဖြစ်နေတတ်ကြတယ် ။ အသိတရားညံ့ လေ-အကုသိုလ် အဆီးအတားကို ခံရလေ ဖြစ်နေကြရတာတယ်။ ဆင်းရဲ ဒုက္ခခံရလေ မယုံလေ ၊ ကျင့် ရတာလဲ ခက်လေ ဖြစ်နေကြရတာတယ်လေ။

အဖြူထည်များတဲ့ လူတွေကတော့ ကျင့် ရတာ လွယ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ သူ့ကျင့် တဲ့ အခါ ခြောက်ခြောက်သတ္တိထူးနဲ့ သာ သမနေပါလေ ။ သူ့ စိတ်ရည်စိတ်သွေး တက်လာနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ သူ့ ဒီပါရမီကုသိုလ်တွေလဲ သိဒ္ဓိအဖြစ် တိုက်ရိုက်ကူးပြောင်းလာနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ အမည်းထည်များတဲ့ လူတွေကျ တော့ စက်ရုံမှာ ကုန်ထုတ်လုပ်သလို ။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တစ်ရပ် ပိုလုပ်ရမှာဖြစ်တယ် ။ သူ့များတွေဟာက အချောထည်တွေ ဖြစ်ပေမဲ့ ။ သူ့ ဟာက အကြမ်းထည် ဖြစ်နေလေတော့ ။ ပြန်ပြီးအချောကိုင်ရမှာဖြစ်တယ် ။ ခုလို ဖြစ်စဉ်တစ်ခုကို ဖြတ်သန်းရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါ့ကြောင့် သူ့ အနေနဲ့ ဒုက္ခအရင် ခံရမယ် ။ အကုသိုလ်တွေ ပြယ်စေ အောင် ။ အဖြူထည်တွေအဖြစ် ကူးပြောင်းလာစေအောင် ။ ပါရမီကုသိုလ်တွေဖြစ်လာစေအောင်ကျင့် သွားရမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒါမှသိဒ္ဓိမြင် တွေ တက်လာနိုင်မှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ ခုလိုလူမျိုးတွေဟာ ပင်ကိုယ်အသိတရားညံ့ ရတဲ့ ကြား ထဲမှာ ။ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေထပ်ပြီး များများခံခိုင်းတဲ့ အခါ ။ သာပြီးတော့ မယုံတော့ မပေါ့ ။ သာပြီးတော့ ခံနိုင်ရည် မရှိဖြစ်ရတော့မှပေါ့ ။ ဒါ့ကြောင့် အမည်းထည်များသူတွေဟာ ကျင့် လို့ မလွယ်တာပေါ့ ။ အတိတ်က ”တောက်” ဂိုဏ်းအနေနဲ့ ဖြစ်စေ ။ တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းဆီ လက်ဆင့် ကမ်းတဲ့ ဂိုဏ်းတွေအနေနဲ့ ဖြစ်စေ ။ ဆရာသခင် လုပ်သူက တပည့် ရွေးတာဖြစ်ပြီး၊ တပည့် ဖြစ်သူက ဆရာသခင်ရွေးတာ မဟုတ်ဘူး ။ တပည့် တွေကိုယ်ပေါ်မှာ ပါလာတဲ့ အဖြူထည် အမည်းထည် အနည်းအများကိုကြည့်ပြီး ရွေးကြတာဖြစ်တယ်။

ပါရမီဓာတ်ခံက လူ့ အသိတရားကို အဆုံးအဖြတ်ပေးတယ် ။ ဒါပေမဲ့ အကြွင်းမဲ့ -ခြွင်းချက်မဲ့ ဟာမျိုးတော့ လဲ တယ်ဟုတ်မလဲ ။ တချို့ က ပါရမီဓာတ်ခံ အင်မတန်ညံ့ တယ် ။ ဒါပေမဲ့ မိသားစုဝန်းကျင်က အင်မတန်ကောင်းတာ ။ ကျင့် တဲ့ မိသားစုတွေ မနည်းဘူးပေါ့ ။ တချို့ ကဆိုရင်လဲ ဥပါသကာတွေ ဖြစ်တာနဲ့အမျှ ကျင့် ကြံရေးကိစ္စတွေကို အင်မတန် ယုံကြည်တယ် ။ ခုလိုပတ်ဝန်းကျင်မျိုးမှာ ။ သူ့ အနေနဲ့ ယုံလာစရာရှိတယ် ။ အသိတရား ကောင်းလာစရာရှိတယ် ။ ဒါ့ကြောင့် အကြွင်းမဲ့ တော့ လဲ မဟုတ်ဘူးပေါ့ ။ တချို့ ကျတော့ လဲ ပါရမီဓာတ်ခံ အင်မတန်ကောင်းတာ၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ လက်တွေ့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းက လက်ရှိပညာပဟုသုတ ကလေးတို့ ရဲ့ ပညာပေးမှုအောက်မှာ ။ အထူးသဖြင့် လွန်ခဲ့ တဲ့ နှစ်များအတွင်းက လှေခင်းထစ်မှတ်ရစ်ပုံသေ အတွေးအခေါ်တွေဟာ ပညာပေးမှုအောက်မှာ ။ လူတို့ ရဲ့ အတွေးအခေါ်ဟာ အင်မတန်ကျဉ်းမြောင်းနေတာကို တွေ့ ရတယ် ။ သူ့ ပဟုသုတထက် လွန်ကဲတာမှန်ရင် လုံးလုံးကို မယုံဘူး ။ ဒီတော့ သူ့ အသိတရားလဲ ပြင်းပြင်းထန် ထန် အနှောင့် အယှက် ခံလာရစရာ ရှိတာပေါ့ ။

ဥပမာပြရရင် ။ ကျွန်တော်သင်တန်းဖို့ ချတုန်းက ။ ဒုတိယနေ့ မှာ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖွင့် တဲ့ အကြောင်း ဟောနေတုန်းကပေါ့ ။ ပါရမီဓာတ်ခံကောင်းတဲ့ လူတစ်ယောက်ကို ။ တစ်ခါတည်းဆိုသလို သူ့ ဒိဗ္ဗစက္ခုကို အင်မတန်မြင် တဲ့ အဆင့် ထိအောင် ဖွင့် ပေးလိုက်တယ် ။ သူများတွေ မမြင်ရတဲ့ မြင်ကွင်းများစွာကို သူမြင်လာရ တာပေါ့ ။ သူများတွေကို သူကဘယ်လိုပြောပြသလဲဆိုတော့ ။ ”အလိုလေး ။ တရားခွင်တစ်ခုလုံးမှာတဲ့ ။

မွေ့ကြော တွေ့ဆိုတာ နှင်းပွင့်၊ တွေ့လို လူတွေကိုယ်ပေါ် ကျနေတာကို တွေ့ ရတယ် ။ ဆရာသခင်လီရဲ့ ခန္ဓာအစစ်က ဘယ်လိုလဲဆိုတာကို ကျွန်တော်တွေ့ ရတယ် ။ ဆရာသခင်လီရဲ့ ရောင်ခြည်တော်စက်ဝန်းကို ကျွန်တော်တွေ့ ရတယ် ။ မွေ့ကြော တွေ့ဟာ ဘယ်လိုလဲဆိုတာကို တွေ့ ရတယ် ။ မွေ့ကာယမြောက်များစွာကို တွေ့ ရတယ် ။ မတူတဲ့ အဆင့်တိုင်း-အဆင့်တိုင်းမှာပဲ ဆရာလီ တရားဟောနေတာကို တွေ့ ရတယ် ။ သင်သားတွေ ခန္ဓာသပ္ပာယ်ဖြစ်အောင် မွေ့ကြောတွေ့က ခွမ်းဆောင်ပေးနေကြတာကို တွေ့ရတယ် ။ ဆရာလီ သင်ကြားပို့ချနေတဲ့ အခါမှာ ၊ မတူတဲ့ အဆင့် တိုင်းအဆင့် တိုင်းမှာပဲ ၊ ဆရာ့ သိဒ္ဓိကာယတွေ့က ဟောပြောနေ ကြတာကို တွေ့ ရတယ် ။ နတ်သမီး တွေ ပန်းတွေ့ကြနေတာကို တွေ့ ရတယ် ... ” စသည်ဖြင့် နှံ့လို့ ပေါ့ ။ ဓုလောက် သာယာဆန်းကြယ်လှတာတွေ့ကို တွေ့ နေရလေတော့ကာ ၊ ဒီလူ့ ပါရမီဓာတ်ခံ အတော် ကို မဆိုးပုံကို ပြနေတာပေါ့ ။ ပြောရင်း ပြောရင်း ဘယ်လိုအဆုံးသတ်လိုက် သလဲဆိုတော့ ၊ ”ဒါတွေကို ကျွန်တော်က ယုံတာ မဟုတ်ဘူး”တဲ့ ။ တချို့ဟာတွေ့ဆိုတာ လက်ရှိသိပ္ပံပညာက သက်သေသာကောပြုပြီးနေပြီ မဟုတ်လား။ အရာများစွာတို့ ကိုဆိုရင်လဲ ခေတ်သိပ္ပံ ပညာအရ ရှင်းပြလို့ ရတာဖြစ်တယ် ။ တချို့ ကိုဆိုရင်လဲ ကျွန်တော်တို့ က ရှင်းပြပြီးပြီ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ အစိုးကျင့် ခဉ်အနေနဲ့ သိမြင်နေတာ တွေဟာ ခေတ်သိပ္ပံ ပညာ အသိထက် အမှန်တကယ် ကို သာလွန်နေတယ်လေ ။ ဒါကတော့ ကျိန်းသေပေါ့ ။ ဓုအတိုင်း ကြည့် ရတာဆိုရင် ၊ အကြင်သူတစ်ယောက်ရဲ့ အသိတရားကို ယင်းရဲ့ ပါရမီဓာတ်ခံက လုံးလုံးလျားလျား အဆုံးအဖြတ်ပေးနေရာ မကျ ပုံကို သိသာနိုင်တာပေါ့ ။

**အသိ**

“အသိ” ဆိုတာ ဘာလဲ ။ “အသိ” ဆိုတာ ဘာသာရေးထဲကလာတဲ့ ဝေါဟာရဖြစ်တယ် ။ ဗုဒ္ဓ ဘာသာထဲမှာက တရားကျင့် သူတို့ အနေနဲ့ ဗုဒ္ဓမွေ့အပေါ် သဘောပေါက်မှု ၊ နားလည်အသိနဲ့ အဆုံးစွန်အသိတို့ ကို ဆိုလိုတာဖြစ်တယ် ။ ပညာအသိကို ဆိုလိုတာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ ဓုတော့ သာမန်လူတွေ့ကြားမှာ သုံးလား နေကြတယ် ။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ဒီလူက သိပ်ချက်ချာတာ ။ လူကြီး တာစဉ်းစားနေတယ်ဆိုတာကို ချက်ချင်းသိ တာ ၊ သဘောပေါက်တာ ။ လူကြီးရှေ့ မှာ အင်မတန် အကြိုက်လုပ်ပြတတ်တာတဲ့ ။ ဒါမျိုးကို အသိတရား တော်တယ်လို့ ဆိုနေကြတယ် ။ အများက အဲဒီလို နားလည်နေကြတယ် ။ ဒါပေမဲ့ သင် အနေနဲ့ သာမန်လူတို့ ရဲ့ အဆင့် ကနေ ခုန်ထွက်ပြီး ၊ နည်းနည်းကလေးမြင် တဲ့ အဆင့် ကနေ ကြည့် လိုက်ရုံနဲ့ ၊ သာမန်လူတွေ နားလည် နေကြတဲ့ ဒီတရားသဘော မှားနေကြောင်းကို တွေ့လာရမှာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ပြောနေတဲ့ အသိဆိုတာက ဓုလိုအသိမျိုးလုံးလုံးကို မဟုတ်ဘူး။ လူလည်တစ်ယောက်ရဲ့ အသိတရားဆိုတာ ကောင်းတာ မဟုတ်ဘူး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ချက်ချာလွန်းတဲ့ လူဆိုတာ အပေါ်ယံ သိပ်လုပ်တတ်တာ ။ လူကြီးတို့ - အထက် အရာတို့ က သဘောကျပေါ့ ။ အဲဒီတော့ တကယ် အလုပ်တွေ့ကျတော့ သူများက လုပ်ရရော မဟုတ်လား ။ ဒီတော့ သူ့

အနေနဲ့ ပေးဆပ်စရာတွေ အကြွေး တင်မလာရပေလား။ သူက လည်တော့ ၊ လုပ်တတ်တော့ ၊ ကောင်း ကျိုးတွေ ပိုရတော့ မှာပေါ့ ။ သူများတွေကတော့ မကောင်းကျိုးတွေ ပိုရတော့မှာပေါ့ ။ သူကလည်တော့ နှစ်နာခံမှာ မဟုတ်ဘူး။ တော်ရုံတန်ရုံနဲ့နှစ်နာမှာလဲ မဟုတ်ဘူး ။ ဒီတော့ သူများတွေက နှစ်နာရမှာ ။ သူ့ အနေနဲ့ ဒီလက်တွေ့အကျိုးကလေးတွေကိုအရေးထားလေ၊ သဘောထားလဲ သေးသိမ်သည်ထက် သေးသိမ်လေဖြစ် လာ ပါလေရော ၊ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုအကျိုးကမူ လက်လွှတ်လို့ မဖြစ်တာလို့ ထင်သည်ထက် ထင်လာပါ လေ ရော။ မိမိက လက်တွေ့ ကို အရေးထားနေတာလို့ သူကထင်နေပါလေရော ။ သူ့ အနေနဲ့ က တာတစ်ခုမှ နှစ်နာ နေမှာ မဟုတ်ဖူး ။

တချို့ ကအားကျရှာတယ် ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ အားကျမနေနဲ့ ။ သူ့ အနေနဲ့ လူလုပ်ရတာ တယ်၊ လောကီများ ပင်ပန်းလိုက်သလဲဆိုတာကို သင်မသိလို့ ။ သူ့ ဓမ္မာ ဓားမဝင် ၊ အိပ်မပျော် ဖြစ်နေ ရရှာတယ် ။ အိပ်မက်ထဲမှာတောင်မှ ကိုယ်ကျိုးဆုံးရှုံးမှုကို ခိုးရိမ်နေတာ ။ ကိုယ်ကျိုးအတွက် သူ့ဓမ္မာ ထွက်ပေါက်မရှိတဲ့ လမ်းကြားကလေးထဲဝင်တိုးနေရှာတယ် ။ သူ့ အနေနဲ့ အသက်ရှင်နေရတာ ပင်ပန်း သလား၊မပင်ပန်းဘူး လား ဆိုတာ သင်ကြည့်ပေတော့။ သူ့ ဒီတစ်သက်မှာ ဒီအတွက် အသက်ရှင်နေရရှာ တယ်လေ ။ ကျွန်တော် တို့ပြောမယ်၊ ပဒိပက္ခတွေ့ကြားမှာ နောက်ကိုတစ်လှမ်းလောက်သာ ဆုတ်ပေး လိုက်စမ်း ၊ အဏ္ဏဝါပြင်ကြီးလို- အာကာပြင်ကြီးလို ကျယ်ပြောလာတာ ကို တွေ့ ရမှာဖြစ်တယ် ။ အခြေအနေတစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းသွားမှာစိတ်ချ ။ ဒါ ပေမဲ့ လိုလူမျိုးကတော့ လျော့ ပေးမှာ မဟုတ်ဘူး ။ သူ့ အဖို့ အသက်ရှင်နေရတာဟာ အပင်ပန်းဆုံးလို့ ဆိုရမှာ ။ သူ့ ကို သွားအတုယူမနေနဲ့ ။ ခုလိုလူမျိုးဟာ မျက်စိလည်လမ်းမှားနေရာ အကျဆုံး ။ ရုပ်ဝတ္ထုအကျိုး

အတွက် သာမန်လူတွေ့ကြားမှာ လုံးလုံး လျားလျားကို မျက်စိလည် လမ်းမှားနေရှာတယ် လို့ ကျင်ကြံရေးလောကမှာ ပြောနေကြတယ်။ သူ့ကို သိလသိက္ခာ စောင့်ထိန်းစေဖို့ဆိုတာ လွယ်တာမှတ်လို့။ သူ့ကိုကျင့်ဖို့တိုက်တွန်း ရင်ဒါမျိုးကိုသူက ယုံမှာမဟုတ်ဘူး ။ “ကျင့် ရအောင်က ၊ ခင်ဗျားတို့ ဟာက အရိုက် ခံရတာ ပြန်မရိုက်ဘူး ။ အဆဲခံရတာ ပြန်မဆဲဘူး ။ သူများလက်ချက်ကြောင့် အတော့ ကိုခံနေရတဲ့ကြားက ၊ ကိုယ် အနေနဲ့ စိတ်ထဲကနေ အလားတူ တဲ့ ပြန်ခြင်းပြုတို့ နေနေသာသာ ၊ သူများကိုတောင် ပြန်ပြီး ကျေးဇူးတင်ရဦးမယ်တဲ့ ။ ခင်ဗျား တို့ဟာက သနားစရာလူပေါ့ မာင်ကြူတွေချည်း ဖြစ်ကုန်ရောပေါ့ ။ လူတိုင်း စိတ္တဇရူးတွေ ဖြစ်ကုန် ရရောပေါ့” တဲ့ ။ ဒီလိုလူမျိုးတွေဟာ ကျင်ကြံအားထုတ်ရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ နားမလည် နိုင်ကြ ဘူး ။ “ခင်ဗျားတို့ ကမူ စဉ်းစားလို့ မရနိုင်စရာ” တဲ့ ။ “ခင်ဗျားတို့ က သိပ်အတာ” တဲ့ ။ သင်ကြည့် လေ ၊ တယ်၊ လောကီ အချွတ်ရခက်လိုက်သလဲဆိုတာ ။

ကျွန်တော်တို့ ပြောတဲ့ အသိဆိုတာက ခုလိုအသိမျိုး မဟုတ်ဘူး ။ သူပြောသလို ကိုယ်ကျိုးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့က ”အ” ကြတယ်တဲ့ ။ ကျွန်တော်တို့ ဆိုလိုတာက ခုလိုအသိမျိုးပေါ့ ။ မှန်တယ်လေ ၊ တကယ်ကို ”အ”တာ မျိုးတော့ လဲတယ်ဟုတ်မလဲ ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ က အရေးကြီးကိုယ်ကျိုး တွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပေါ့ ပေါ့ သဘောထားကြတာကလွဲလို့ ၊ ဒီပြင်တက်တွေမှာတော့ ကျွန်တော်တို့ က အင်မတန် ထက်မြက်ကြတာ ဆိုပါတော့ ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ သိပ္ပံသုတေသနအစီအစဉ်တွေ လုပ်ကြရာ မှာဖြစ်စေ ၊ လူကြီးပိုင်းကပေးထားတဲ့ လွှဲအပ်ချက်တို့ ၊ ဒီပြင်လုပ်ငန်းဆောင်တာတို့ ကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြရာမှာ ဖြစ်စေ ၊ အင်မတန်ကိုပြောင်လို့ - ဟန်လို့ ပေါ့ ။ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်၌ရဲ့ ကိုယ်ကျိုးအရာမျိုးမှာသာ ၊ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ကြားက ပဋိပက္ခတွေကြားမှာသာ ၊ ကျွန်တော်တို့ ကသိပ်ပြီး ပေါ့ ပေါ့ သဘောထားနေကြတာ ။ ဒီတော့ ဘယ်လူက ”အ”တယ်လို့ ဆိုဦးမှာလဲ ။ ဘယ်လူကမှ ”အ”တယ်လို့ ဆိုမှာမဟုတ်ဘူး ။ စိတ်သာချ ညီအတိုင်းကို ဖြစ်ရမှာ ။

တကယ် ကို အတဲဲ့လူ” အ ” အကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ ပြောကြပါနို့ ။ ဒီတရားသဘောဟာ အဆင့် မြင့်ကျရင် အကုန်ပြောင်းပြန်ဖြစ်ကုန်ရပါလေရော ။ လူ”အ”တွေဟာ သာမန်လူတွေကြားမှာ မကောင်း တဲ့ ကိစ္စကြီးတွေ လုပ်စရာအကြောင်းမရှိဘူး။ ကိုယ်ကျိုးအတွက် ပြိုင်လားဆိုင်လား ၊ ခွက်စောင်းခုတ်လား လုပ်စရာအကြောင်းမရှိဘူး ။ ဂုဏ် မက်နေမှာ မဟုတ်ဘူး ။ သူ့ အနေနဲ့ ပါရမီကုသိုလ်တွေ ဆုံးပါးမှာ မဟုတ်ဘူး ။ ဒါပေမဲ့ သူများတွေကတော့ သူ့ ကို ပါရမီကုသိုလ်တွေ ပေးကြမှာဖြစ်တယ် ။ သူ့ ကို ရိုက်တဲ့ အခါ ၊ ဆဲတဲ့ အခါ ၊ ပါရမီကုသိုလ်တွေ ပေးကြမှာဖြစ်တယ် ။ ခုလိုရုပ်ဝတ္ထုတွေဟာ အင်မတန်အင်မတန် အတိုးထိုက် တန်တာ ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီခန္ဓာဝတ္ထုမှာ ခုလိုနိယာမတစ်ရပ်ရှိတယ် ။ မဆုံးပဲနဲ့ မရနိုင်- ရရင်ဆုံးရမှာတဲ့။ လူတွေဟာ လူ”အ” ကြီးကို တွေ့ ကြတဲ့ အခါ ၊ ”ဟေ့ ငအ ကြီး” လို့ ဆဲလိုက်တာနဲ့ တပြိုင်နက်၊ ပါရမီကုသိုလ်တစ်တုံးကို ပစ်ပေးလိုက်ရာ ကျပါလေရော ။ သင်က အသာရနေတာ ဖြစ်လေတော့ ကာ ၊ ရရှိတဲ့ တက်က ဖြစ်မနေလား ။ ဒီတော့ သင် အနေနဲ့ ဆုံးရှုံးရတော့ တာပေါ့ ။ ”ဟေ့ ငအ ကြီး” ဆိုပြီး ခြေထောက်နဲ့ ကန်လိုက်တဲ့ အခါမှာလဲ ၊ ပါရမီကုသိုလ်အတုံးကြီးတစ်တုံးသူ့ ဆီရောက်သွားရပြပါလေရော။ သူ့အနေနဲ့ အနိုင်ကျင့် ခံရတဲ့ အခါမျိုးမှာဖြစ်စေ ၊ အကန်ခံရတဲ့ အခါမျိုးမှာဖြစ်စေ ၊ သူကတော့ ဟဲဟဲ- ဟဲဟဲပဲပေါ့။ ”လာကြဟေ့။ ပါရမီကုသိုလ်တွေ ပေးကြတဲ့ နောက်တော့ ၊ ငါနည်းနည်းမှမငြင်းဘူးကွ ဆိုတဲ့သဘောမျိုးပေါ့ ။ ဒီတော့ အဆင်မြင့်က တရားသဘော အရပြောရရင်၊ တဆိတ်ခင်းစား ကြည့် ကြစမ်းပါ ၊ ဘယ်သူက လည်သလဲ ။ သူက လည်ရာမကျလား။ သူက အလည်ဆုံးပေါ့ ။ သူ့ အနေနဲ့ က ပါရမီကုသိုလ်တွေ နည်းနည်းမှဆုံးပါးခြင်းမရှိဘူး ။ သူ့ ကို ပါရမီကုသိုလ်တွေ ပစ်ပေးကြတဲ့ အခါ ၊ တစ်စက်ကလေးမှ ငြင်းမနေဘူး ။ အကုန်ယူထားမှာချည်းတဲ့ ။ ပြုံးပြီး ယူထားမှာချည်းတဲ့ ။ ဒီတဝမှာ ”အ”နေရပေမဲ့ ၊ နောက်တဝကျ ”အ”မှာမဟုတ်တော့ ဘူး ။ မူလနတ်ကလဲ ”အ”တာမဟုတ် ဘူး ။

အကြင်သူအနေနဲ့ ပါရမီကုသိုလ် တွေများရင် ၊ နောက်ဘဝကျရင် ရာထူးဋ္ဌာနန္တရကြီးတွေ ရကောင်းရလာ မှာဖြစ်တယ် ။ သူဌေး သူကြွယ်ကြီးတွေ ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်လာမှာဖြစ်တယ်လို့ ဘာသာရေးထဲမှာ ပြောနေကြတယ် ။ ပါရမီကုသိုလ်တွေနဲ့ အလဲအလှယ် လုပ်ရတာတွေချည်းကိုး။

ပါရမီကုသိုလ်တွေအနေနဲ့ သိဒ္ဓိအဖြစ် တိုက်ရိုက်တဖြစ်ပြောင်းလာနိုင်ပုံကို ကျွန်တော်တို့ ပြောခဲ့ ဖြီ။ နောင်သင်ရောက်မဲ့ အဆင့် ကို ဒီပါရမီကုသိုလ်တွေနဲ့ တဖြစ်ကူးပြောင်းပေးသွားရမှာ မဟုတ်လား ။ ယင်းကို သိဒ္ဓိအဖြစ် တိုက်ရိုက်တဖြစ်ပြောင်းပေးလို့ ရတယ် ။ လှူ အဆင် အနိမ် အမြင် - စွမ်းအားအကြီးအသေးတို့ ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးတဲ့ ဒီသိဒ္ဓိတွေဟာ ခုလိုရုပ်ဝတ္ထုတို့ ကနေ တဖြစ်ပြောင်းလာရတာ မဟုတ်လား ။ ဒီတော့ အတိုးထိုက်လား မထိုက်ဘူး လားဆိုတာ သင်တဲ့စဉ်းစားကြည့် လေ ။ ယင်းတို့ဟာ မွေးတုန်းက ပါလာနိုင်သလို ၊ သေတော့လည်း ပါသွားနိုင်တယ် ။ သင် မဂ်ဖိုလ်အဆင့် ဟာ သင် ကျင့် ကြံရေးအဆင့် မှာ တည်နေကြောင်း ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ ပြောနေကြ တယ် ။ သင် အနေနဲ့ တယ် လောက်ပေးနိုင်ရင် တယ် လောက်ပြန်ရမှာလို့ ဆိုတာ ဒီတရားသဘောပေါ့ ။ ပါရမီ ကုသိုလ်တွေရှိနေရင် နောက်ဘဝကျတော့ ၊ အရာရှိကြီးတွေ ၊ သူဌေးကြီးတွေ ဖြစ်လာမှာလို့ ဘာသာရေးထဲမှာ ပြောနေကြတယ် ။ ပါရမီကုသိုလ်နည်းရင်တော့ ထမင်းတောင်းစားတို့ တောင် ခက်မှာ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ဗလှယ်စရာ ပါရမီကုသိုလ်မှ မရှိဘဲကိုး ။ မဆုံးရင် ရမှာလည်းမဟုတ်ဆိုတာ ဒါပေါ့။ ပါရမီကုသိုလ် တစ်စက်မှ မရှိရင် ၊ ရုပ်ရောနာမ်ပါ ဖြုတ်ဖြုတ်ဖြုန်းကုန်ရမှာ ။ တကယ် ကို သေရမှာ ။

အရင်က အစိုးကျင့် ခဉ်ဆရာတစ်ယောက်ဟာ ၊ လူတောထဲဆင်းလာ စက အဆင် တော်တော် မြင်တယ် ။ နောက်တော့ ဒီအစိုးကျင့် ခဉ်ဆရာဟာ ဂုဏ်တွေဒြပ်တွေကြားမှာ နှစ်မွန်းလာတာနဲ့ ၊ သူ့ဆရာ သခင်က သူ့ သာမညမူလနတ်ကို ပြန်ခေါ်သွားပါလေရော ။ သူ့ ဟာက သာမညမူလနတ်ကျင့် တဲ့ ကျင့် ခဉ်မျိုးကိုး ။ သူ့ သာမညမူလနတ်ရှိနေတုန်းက သာမညမူလနတ်က အုပ်ထိန်းနေတာဖြစ်တယ် ။ ဥပမာ ဆိုပါတော့ ၊ တစ်နေ့ သူတို့ ဋ္ဌာနမှာ တိုက်ခန်း ဝေခွဲရေးလုပ်တယ် ။ လူကြီးလုပ်သူက ၊ “အိမ်ခန်းလိုသူတွေ အကုန် လာကြ ၊ ကိုယ့် အခြေအနေတို့ ၊ အိမ်ခန်းလိုအပ်ပုံတို့ ကို တင်ပြကြ” လို့ ဆိုတယ် ။ တစ်ယောက်တစ်မျိုးစီ အမျိုးမျိုးပြောကြတာပေါ့ ။ အဲဒီလူကတော့ ခပ်မဆိတ် လုပ်နေတယ် ။ နောက်ဆုံးကျတော့ လူကြီးဖြစ်သူက သူ့ အဖြစ်က ပိုကျပ်နေတာဖြစ်လေတော့ တိုက်ခန်းသူ ကို ပေးသင် တာပေါ့ လို့ ဆိုတယ် ။ တစ်ယောက်က ဝင်ပြောတယ် ။ “တိုက်ခန်းကို သူ့ ပေးလို့ မဖြစ်ဘူး ၊ ကျွန်တော် ကိုပေးမှ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ ကျွန်တော် အတို့ တိုက်ခန်း အင်မတန်လိုနေလို့ ” လို့ ဆိုတယ် ။ သူက ဘယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ ၊ “ဒီလိုဆို ခင်ဗျားယူပေါ့” တဲ့ ။ သာမန်လူတွေအတို့ ပြောရရင် ဒီလူဟာ လူအ ၊ လူနပေါ့ ။ သူတရားကျင့် သူဖြစ်မှန်း တချို့ က သိတယ် ။ “ခင်ဗျားက တရားသမားဆိုတော့ ဘာမှမလိုချင်ဘူးတဲ့ ။ ဒီတော့ ဘာများလိုချင်နေတာလဲ ” လို့ မေးတယ် ။ “သူများတွေ မလိုချင်တာကို ကျွန်တော်ယူမယ်” တဲ့ ။ စင်စစ် သူ့ အနေနဲ့ နည်းနည်းမှမအတူး ၊ မနတူး ။

တော်၊ တော်ကို ထက်မြက်တာ ။ အရေးပါတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအကျိုးနဲ့ ပတ်သက်လို့ သာ သူကခုလိုလုပ်နေတာ ။ သူ့ အပြစ် အတိုင်းရှိစေဆိုတဲ့ သဘောမျိုးပေါ့ ။ “ခုလူတွေဆိုတာ မလိုချင်တာရယ်လို့ တာများရှိလို့ လဲ” လို့ သူ့ ကိုထပ်မေး ပြန်တယ် ။ “မြေပေါ်က ကျောက်ခဲတွေဆိုတာ ဟိုကန်လိက်-ဒီကန်လိက်နဲ့ ၊ ယူမဲ့ လူမရှိဘူး ။ ဒီတော့ ကျွန်တော်ကျောက်ခဲတွေ ကောက်ယူတာပေါ့” လို့ ဆိုတယ် ။ သာမန်လူတွေအတို ကတော့ စဉ်းစားလို့ မရနိုင်စရာပေါ့။ သာမန်လူတွေဆိုတာ တရားသမားတွေအပေါ် နားမလည်နိုင်ရှာဘူး။ အတွေးအခေါ် နယ်ပယ်ချင်း က သိပ်ကွာနေမှ ကိုး ၊ အဆင် ချင်းကလဲ သိပ်ကွာနေမှကိုး ။ ဟုတ်တာပေါ့ လေ ၊ သူ့ အနေနဲ့ က ကျောက်ခဲတွေကို တယ်သွား ကောက်နေမလဲ ။ သာမန်လူတွေ အသိခက်လှတဲ့ တရားသဘောတစ်ရပ်ကို သူကပြောပြနေတာ ။ “သာမန်လူ တွေကြားကဟာကို ငါမမက်ဘူး” ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့ ။ ကျောက်ခဲဆိုပါတော့ ၊ အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ “အနန္တ သုခက္ခမာမှာ သစ်ပင်တွေဆိုတာ ရွှေနဲ့ အတိပြီးနေတာ ၊ မြေကြီးတွေဆိုတာလဲ ရွှေနဲ့ အတိပြီးနေတာ ၊ ငှက်တွေဆိုတာလဲ ရွှေနဲ့ အတိ ပြီးနေတာ ၊ ပန်းတွေဆိုတာလဲ ရွှေနဲ့ အတိပြီးနေတာ ၊ အဆောင်တွေ ဆိုတာလဲ ရွှေနဲ့ အတိပြီးနေတာ ၊ တရားသခင်ရဲ့ ခန္ဓာတော်တောင်မှ ရွှေရောင်တ ဝင်းဝင်းလက်နေတာ ” လို့ ပုဒ္ဒကုမ်းများမှာရေးထားတာ တွေ ရတယ် ။ အဲဒီမှာ ကျောက်ခဲတစ်ခဲမှ မတွေ့ ရဘူးတဲ့ ။ သုံးနေတဲ့ ပိုက်ဆံတွေက ဆိုရင်လဲ ကျောက်ခဲတွေလို့ ဆိုတယ် ။ သူ့ အနေနဲ့ က ကျောက်ခဲတစ်ခဲလောက် သယ်သွားမှာတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူ့ အနေနဲ့ ခုလိုတရားသဘောတစ်ရပ် ပြောပြတာကို သာမန်လူတွေက နားမလည်ကြတာဖြစ်တယ် ။ “သာမန်လူတွေ ဆိုတာမက်လုံးကိုယ်စီပေါ့ ၊ ကျုပ်တို့ကတော့ မက်မနေဘူး။ သာမန်လူတွေမှာ ရှိနေတာတွေဟာ ကျုပ်တို့ အတို မဆန်းဘူး ။ ကျုပ်တို့ မှာ ရှိနေတာတွေကျတော့ ၊ သာမန်လူတွေ လိုချင်ဦးတော့ ရမှာ မဟုတ်” လို့ တရားသမားတွေက တကယ် ကိုပြောကိုပြောနေကြတယ် ။

စင်စစ် ၊ ကျွန်တော်တို့ ခုနက ပြောတဲ့ အသိဆိုတာ ကျင့် ကြံရေးဖြစ်စဉ်က အသိတရားမျိုးသာဖြစ်တယ် ။ သာမန်လူတွေကြားက အသိဆိုတာနဲ့က ကောင်း ကောင်းကြီးဖိလာဆန် ကျင့်ဖြစ်နေတာ ။ ကျွန်တော်တို့ တကယ်တမ်း ညွှန်းတဲ့ အသိဆိုတာက ၊ ကျင့် ကြံ ရင်း ဆင်းရဲ ဒုက္ခတွေကြား စမ်းသပ်- မှတ်ကျောက်အတင်ခံရ တဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ မိမိအနေနဲ့ တရားသမားဆိုတဲ့ အသိတရား ရှိနိုင်မရှိနိုင် ၊ ကျင့် ကြံရေးဖြစ်စဉ်မှာ ဆရာသခင်ဟောတဲ့ တရားတွေကို၎င်း ၊ ”တောက်” ဂိုဏ်းက ဆရာသခင်တွေဟောတဲ့ ဓမ္မတွေကို၎င်း ၊ နားလည် နိုင်မလည်နိုင် ၊ ကျင့် ကြံအားထုတ်ရာမှာ ဒီတရားနဲ့ အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်မနိုင်၊ ဆိုတာတို့ကို ဆိုလိုတာ မှန်တယ် ။ တချို့ ဆိုရင် တယ်လောက်ကြီးကို အာပေါက်အောင် ပြောနေနေ ၊ ယုံကိုမယုံဘူး ။ သာမန်လူတွေကြားကမှ လက်တွေ့ ကျတာတဲ့ ။ တယူသန်အစွဲကို မစွန့် လေတော့ ၊ တယ် နယ်လုပ် ယုံနိုင်ပါ့ မလဲ ။ တချို့ ကဆိုရင် ရောဂါအကုခံချင်နေတာ ။ အစိုးကျင့် စဉ်ဆိုတာ အလျင်းကိုရောဂါကုတို့ မဟုတ်ကြောင်း

ကျွန်တော်က ထုတ်ပြောလိုက်တယ်ဆိုရင်ဘဲ ၊ စိတ်ထဲကနေ အမြင်ကပ်လာကြပါလေရော ။ ဆက်ပြော သွားတာတွေကို တယ်ယံတော့ မလဲ ။

တချို့ ကျတော့လဲ အသိတရား တက်ကိုမလာနိုင်ကြဘူး ။ တချို့ က ကျွန်တော် ဒီစာအုပ်မှာ ဟိုခြစ်ဒီခြစ် ၊ ဟိုမှတ်ဒီမှတ် လျှောက်လုပ်နေကြတယ် ။ ဒီစာအုပ်ဟာ ရောင်နံမြာပြီး ရွှေရောင်ဝင်းနေတာ၊ စာလုံးတိုင်း-စာလုံးတိုင်းဟာ ကျွန်တော် မွေကာယပုံသွင်တွေချည်း ဖြစ်နေတာကို ကျွန်တော်တို့ ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် သူတို့ တွေ့ နေကြရပြီ ။ ကျွန်တော်မှသားပြောရင် ၊ အများတကာတို့ ကို လိမ်ရကျမှာဖြစ်တယ် ။ သင်ဆွဲလိုက်- ခြစ်လိုက်တဲ့ ဟာတွေဟာ မည်းတူးနေတာ ၊ သင်ကပေါ့ပေါ့ တန်တန် လျှောက်ခြစ်ရဲ နေတယ် ။ ဒီမှာကျွန်တော်တို့ တာလုပ်နေကြသလဲ ။ သင် ကိုအဆင့် မြင့် ဆီ တွဲခေါ်နေတာမဟုတ်လား ။ ကိစ္စတချို့ နဲ့ ပတ်သက်လို့ သင်လဲစဉ်းစားတို့ ကောင်းပြီ ၊ ဒီစာအုပ်က သင် ကျင့် ကြံရေးကို နည်းပေးလမ်းညွှန် ပြုနိုင်နေတယ်။ ဒီတော့ ၊ ဒီစာအုပ် အတိုးထိုက်မထိုက်ဆိုတာ သင်ဘဲစဉ်းစားကြည့် လေ ။ သင်တုရားရှိခိုးတာ သင် ကိုတကယ်တမ်း ကျင့် နိုင်စေမှာတဲ့ လား ။ သင် အကြည်ညိုတရား ထက်သန်လှပါပေတယ် ၊ တုရားဆင်းတု တော်ကို လက်ဖျားနဲ့တောင်မတို့ရဲဘူး ။ နေ့ တိုင်းအမွှေးတိုင် ပူဇော်ပါပေတယ် ။ သင် ကျင့် ကြံရေးကို တကယ် တမ်း နည်းပေးလမ်းညွှန်ပြုနိုင်တဲ့ တရားတော်ကြီးကျတော့ သင်ကပစ်စလက်ခတ်လုပ် ရဲနေတယ် ။

လူတို့ ရဲ့ အသိတရားနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောရာမှာ ၊ ကျင့် ကြံရေးဖြစ်စဉ်တလျှောက်က အဆင့် ဆင့် တို့ အပေါ်ဖြစ်စေ ၊ ဆရာသခင်ဟောတဲ့ အရာတစ်ခုခုအပေါ်ဖြစ်စေ ၊ တရားတစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ သင်တယ် လောက်နားလည်သလဲဆိုတာကို ဆိုလိုတာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ဆိုလိုတဲ့ အရင်းခံအသိတရား မဟုတ်သေးဘူး ။ ကျွန်တော်တို့ ဆိုလိုတဲ့ အရင်းခံအသိတရားဆိုတာက ဒီလိုပါ ။ သင် ဒီတသက်မှာ ကျင့်တဲ့နေ့ကစပြီး တက်လို့ တက်လို့သာလာ မှာဖြစ်တယ် ။ အခွဲအပုံပုံ ၊ ရမက်အထွေထွေ တို့ ကို ခွန်ပြီးရင်းခွန်လာမှာဖြစ်တယ် ။ သိဒ္ဓိတွေဟာလဲ အဆုံးခွန်သောအဆင့် တိုင်အောင် ၊ တက်လို့တက်လို့ သာလာမှာဖြစ်တယ် ။ ပါရမီကုသိုလ်ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုတွေ အနေနဲ့ သိဒ္ဓိအဖြစ် အကုန်တဖြစ်ပြောင်းလာကြ မှာဖြစ်တယ် ။ ဆရာသခင် စီစဉ်ပေးတဲ့ ကျင့် ကြံရေးစဉ်အနေနဲ့ ဆုံးခန်းတိုင်လာမှာဖြစ်တယ် ။ အဲဒီအခါ ၊ “ဝုန်း” ကနဲဆိုသလို-ရှိသမျှသော တွေ အကုန်ပေါက်ကွဲပွင့် ကုန်ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုလဲ မိမိအဆင့် လွှာက အမြင့် ဆုံးမှာ ပွင့် လာမှာဖြစ်လေတော့ ၊ မိမိအဆင့် လွှာရှိ ဟင်းလင်းပြင်အသီးသီးတို့ ရဲ့ သရုပ်သကန်အမှန်ကို မြင်လာရမှာဖြစ်တယ် ။ အချိန်-အာကာပြင်အသီးသီးက သက်ရှိတို့ ရဲ့ တည်နေပုံ တို့ကို မြင်လာရမှာဖြစ်တယ် ။ အချိန်-အာကာပြင်အသီးသီးက ရုပ်ဝတ္ထုတို့ ရဲ့ တည်နေပုံတို့ ကို မြင်လာရမှာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ စကြာဝဠာကြီးရဲ့ အမှန်တရားကိုလဲ မြင်လာရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ကောင်းကောင်း တန်ခိုးပြလာနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။



သက်ရှိအမျိုးမျိုးတို့ နဲ့ လဲ ဆက်သွယ်နိုင်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။ အဲဒီအခါကျရင် နိုးကြားရှင်ကြီး ဖြစ်မနေပေလား ။  
ကျင့်ကြံအားထုတ်ရင်း နိုးကြားလာသူ မဟုတ်ပေ လား ။ ရှေးအိန္ဒိယစကားအဖြစ် တာသာပြန်လိုက်ရင် ဗုဒ္ဓပေါ့ ။

ကျွန်တော်တို့ ပြောတဲ့ အသိဆိုတာ ခုလိုအရင်းခံအသိဆိုတာက ရုတ်ချင်းအသိအသွင်  
မျိုးဖြစ်တယ် ။ ရုတ်ချင်း အသိဆိုတာက သူ့ ဘဝကျင့် ခဉ်တလျှောက်မှာ သော့ ခတ်ကျင့် ရတာ ဖြစ်လေတော့  
ကာ၊မိမိတယ်လောက်သိဒွိပေါက်နေပြီလဲ၊တယ်လိုပုံမျိုးလဲဆိုတာကိုမသိရှာဘူး။တာခံစားမှုမှလဲမရှိဘူး၊ကိုယ်ခန္ဓာ  
ထဲ က ကလပ်စည်းတွေကိုတောင်မှ သော့ ခတ်ထားတာ ။ ပေါ်လာသမျှ သိဒွိတွေကို အကုန်သော့ ခတ်ထားတာ  
၊ နောက်ဆုံးအဆင့် ကျမှ ဖွင့် ပေးမှာ ။ ဒါမျိုးက ပါရမီဂုဏ်ရှိန်ကြီးရင်လှသူတို့ မှ ဖြစ်မှာ ။ ကျင့် ရတာ  
အင်မတန်ခါးသီးလှတာ ။ လူကောင်းလုပ်ရာက စကျင့် ရမှာ၊ မိမိစိတ်ရည်စိတ်သွေးကို အစဉ်ဖြင့်  
တင်ပေးသွားရမှာ ။ အစဉ်ဒုက္ခခံသွားရမှာ ။ အစဉ်တက်လှမ်းကျင့် ကြံသွားရမှာဖြစ်တယ် ။ စိတ်ရည်စိတ်သွေးဖြင့်  
ရေးကို အစဉ် ဝါယမ သွားရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့် သိဒွိတွေကိုတော့ မမြင်ရရှာဘူး ။ ခုလိုလူမျိုးအနေနဲ့  
ကျင့်ရတာအခက်ဆုံး ပေါ့ ။ ပါရမီဂုဏ်ရှိန်ကြီးရင်လှ သူတို့ မှဖြစ်မှာ ။ တာမှမသိရဘဲ ။ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကျင့်  
သွားရမှာ ။

နောက်တစ်မျိုးက ဖြည်းဖြည်းချင်းအသိလို ခေါ်တယ် ။ စလုံးရေစပြီဆိုတာနဲ့တပြိုင်နက်  
လူပေါင်းများစွာတို့ဟာ မွေ့ကြာလည်နေတာကို ခံစားမိကြတယ် ။ တချိန်တည်းမှာ ကျွန်တော်က  
အများတကာတို့ကို ဒိဗ္ဗစက္ခုလဲဖွင့်ပေးတယ်။တချို့ဆိုရင်အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင်မမြင်ရာကနေ၊ နောင်မြင်  
လာ ရမှာဖြစ်တယ် ။ မသဲကွဲရာ ကနေ သဲကွဲလာမှာဖြစ်တယ် ။ မသုံးတတ်ရာကနေ သုံးတတ်လာမှာဖြစ်တယ် ။  
အဆင့် က မြင့် လို-မြင့် လို သာလာမှာဖြစ်တယ် ။ သင့် စိတ်ရည်စိတ်သွေး မြင့် လာတာနဲ့ အမျှ ။ အစွဲအမျိုးမျိုး  
ကျွတ်လာတာနဲ့ အမျှ ။ စွမ်းအင်အမျိုးမျိုးလဲ ပေါ်၊ပေါ်လာနေမှာဖြစ်တယ် ။ ကျင့် ကြံဖြစ်ခဉ်တလျှောက်လုံးက  
ပြောင်းလဲမှုတွေ ။ ခန္ဓာ တပြန်လဲမှုတွေဟာ ကိုယ့် ဟာကိုယ် မြင်ရတဲ့ အခြေအနေမှာ ။ ခံစားမိတဲ့ အခြေအနေ  
မျိုးမှာ ဖြစ်ပေါ်လာ မှာဖြစ်တယ် ။ ဒီလိုနဲ့ နောက်ဆုံးအခြေကို ဆိုက်လာပြီး ။ စကြာဝဠာအမှန်တရားကို  
လုံးလုံးလျားလျား သိလာမှာ ဖြစ်တယ် ။ အဆင့် ဆိုရင်လဲ သင်ရောက်သင့် ရောက်ထိုက်တဲ့ အဆင့် က အမြင့်  
ဆုံးအခြေကို ဆိုက်ရောက်လာ မှာဖြစ်တယ် ။ ပင်ကိုယ်ခန္ဓာပြောင်းလဲမှုရော ။ စွမ်းအင်ဖြည့် တင်းမှုပါ  
တစ်စုံတစ်ခုသော အခြေကို ဆိုက်လာမှာ ။ ဒီပန်းတိုင်ကို တစ်လှမ်းချင်း တစ်လှမ်းချင်း ရောက်လာမှာဖြစ်တယ် ။  
ဒါက ဖြည်းဖြည်းချင်း အသိပုံစံမျိုးဖြစ်တယ် ။ ဖြည်းဖြည်း ချင်းအသိလိုကျင့် ပုံကျင့် နည်းလဲ လွယ်တာမဟုတ်ဘူး ။  
စွမ်းအင်ရလာတဲ့ အခါ ။ တချို့ က အစွဲတွေခွန့် လို့ ရမှာ မဟုတ်ဘူး ။ ကြွားပြလာတတ်ကြတယ်၊ မကောင်း  
တာတွေ လုပ်လာတတ်ကြတယ် ။ ဒီလိုနဲ့ သင်သိဒွိဆုံးရှုံးရမှာ ဖြစ် တယ် ။ ကျင့် ထား တာတွေ အဟောသိကံ  
ဖြစ်ကုန်ရမှာဖြစ်တယ် ။ ပျက်သုဉ်းခြင်းနဲ့ ဇာတ်သိမ်းရမှာဖြစ်တယ် ။ တချို့ က မြင်နိုင်ကြ တယ် ။ မတူတဲ့ အဆင့်

တွေက သက်ရှိအမျိုးမျိုးတို့ ကို တွေ့ ရနိုင်တယ် ။ သူကသင် ကို ဟိုခိုင်းဒီခိုင်း ခိုင်းကောင်းခိုင်းလိမ့် မယ် ။ သူ့ ဟာတွေ ကျင့် ခိုင်းကောင်း ကျင့် ခိုင်းမှာ ။ သင် ကို တပည့် အဖြစ် သိမ်းကောင်းသိမ်းမှာ ။ ဒါပေမဲ့ သူကသင် ကို မဂ်ဖိုလ်အဆင့် ရစေမှာ မဟုတ်ဘူး ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ။ သူ့ ကိုယ်၌ကိုကလဲ မဂ်ဖိုလ်အဆင့် မှ မရသေးတာ ။

ပြီးတော့ အဆင့် မြင့် ဟင်းလင်းပြင်က လူတွေဆိုတာ နတ်တွေချည်းပေါ့ ။ ရောမ နတ်ကြီးတွေအဖြစ် ဗန်ဆင်းပြန်ကြတယ် ။ တန်ခိုးတွေ ပြန်ကြတယ် ။ စိတ်ထားမပြောင်း မှန်ရင် သူ့ နောက်ကိုများ သင်လိုက်သွားမလား ။ သင်သူ့ နောက်ကို လိုက်သွားမိရင် ။ သင်ကျင့် ထားတာတွေ အလကား ဖြစ်ကုန်ရမှာဖြစ်တယ် ။ သူ့ အနေနဲ့ က ဘုရားအစစ် ။ ”တောက်” အစစ်ဖြစ်ဦးတော့ ။ သင်အနေနဲ့အခက ပြန်ကျင့် ရမှာ ။ များမြောက်လှစွာသော အဆင့် တွေက လူတွေဆိုတာ ။ နတ်သိကြားတွေချည်း မဟုတ်လား ။ အင်မတန်မြင့် တဲ့ အဆင့် ရောက်မှ ။ ပန်းတိုင်ရောက်မှသာ လုံးလုံးလျားလျား ထိုးထွက်နိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ်လို့ ။ သာမန်လူမျက်စိရှေ့ မှာတော့ ကာ၊ အဲဒီနတ် သိကြားတွေဆိုတာ အမှန်တကယ် ကို မြင့် လဲမြင့် ကြီးလဲကြီးနေကြတာ ။ အစွမ်းအကလဲ ကြီးလိုက်တာ ။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ အနေနဲ့ က မဂ်ဖိုလ်အဆင့် ရချင်မှရမှာ ။ သတင်းအချက်အလက် အမျိုးမျိုးတို့ ရဲ့ နှောင် ယှက်မှုကို ခံနေရတဲ့အခါ ။ မြင်ကွင်းအမျိုးမျိုးတို့ ရဲ့ ပြားယောင်းမှုကို ခံနေရတဲ့အခါ ။ သင်စိတ်ခိုင်မာ မလား ။ ဒါ ကြောင့် ဒိဗ္ဗစက္ခုပွင့် ပြီး ကျင့် ရတာ လဲ ခက်တာတဲ့လို့ ဆိုရတာ ။ စိတ်ကိုထိန်းရတာ သာတောင်ခက်တာ ။ ဒါပေမယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ တော်သေးတာက ။ တချို့ ကို လမ်းခုလတ်ကျမှ ခွမ်းအင်ပွင့် ပေးမှာ ။ ပြည်းပြည်းချင်း အသိအဖြစ် ရောက်ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနဲ့ ပတ်သက်လို့ လူတိုင်းလူတိုင်း ပွင့် ပေးမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါပေမယ်လို့ ခွမ်းအင်ကျတော့ လူများစွာတို့ ကို ပေါ်စေမှာ မဟုတ်ဘူး ။ သင် စိတ်ရည်စိတ်သွေးအနေနဲ့ တစ်ခုသောအဆင့် ကို တစ်စတစ်စ ရောက် လာတော့ မှ ။ စိတ်ထားတည်ငြိမ်လာ ။ ကိုယ် ကိုယ်ကို ထိန်းနိုင်လာတော့ မှ ။ တစ်ခါတည်း ပွင့်လာစေမှာ ဖြစ်တယ် ။ တစ်ခုသောအဆင့် မှာ သင် ကို ပြည်းပြည်းချင်းအသိအဖြစ် ဆိုက်လာစေမှာဖြစ်တယ် ။ အဲဟိုအခါ ကျရင် ကိုယ် ကိုယ်ကို ထိန်းရလွယ်လာရောပေါ့ ။ ခွမ်းအင်အမျိုးမျိုး ပေါ်လာရောပေါ့။ နောက်ဆုံးမှာ အကုန်ပွင့် လာတဲ့ အထိ သင် အနေနဲ့ ကိုယ် ဟာကိုယ် ဆက်ကျင့် သွားရင်ပြီးရောပေါ့ ။ ကျင့် နေဆဲ လမ်းခုလတ်မှာ ခုလိုဖြစ်လာစေမှာဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူများစွာတို့ ဟာ ခုလိုအစားထဲကဖြစ်တယ် ။ ဒါ ကြောင့် ကြည့် တို့ လောမနေနဲ့ ။

ဇင် ကျင့် ခင်မှာလဲ ရုတ်ချင်းအသိ -ပြည်းပြည်းချင်းအသိတို့နဲ့ ပတ်သက်လို့ အငြင်းပွားခဲ့ ကြ တာကို အများတကာတို့ အနေနဲ့ ကြားတူးကောင်းကြားတူးမှာဖြစ်တယ် ။ ဇင် ကျင့် ခင် ဆဋ္ဌမဂ်ဖိုလ်ကျော် ပေဋ္ဌနိန် က ရုတ်ချင်းအသိကို ခံယူထားသလို ။ မြောက်ပိုင်းဂိုဏ်းက ခင်ရှို -Shenxiu ကပြည်းပြည်းချင်း အသိကို ခံယူထားတယ် ။ ဗုဒ္ဓပေဒနဲ့ ပတ်သက်လို့ ။ သမိုင်းမှာ သူတို့ နှစ်ဦး အချိန်ကြာမြင့် စွာ အငြင်းပွားခဲ့

ကြာတယ်။တော်တော်နဲ့ မပြီးနိုင်တူး ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ အဓိပ္ပာယ် မရှိတူး ။ တာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ သူတို့ ဆိုလိုတာ က ကျင့် ကြံဖြစ်စဉ်မှာ တရားသဘောတစ်ရပ်အပေါ် နားလည်မှုသာ ဖြစ်လိုဖြစ်တယ် ။ ဒီတရားသဘောကို တချို့ က တမဟုတ်ချင်းနားလည်ကြသလို ၊ တချို့ ကတော့ တဖြည်းဖြည်း သဘောပေါက်လာကြ ၊နားလည်လာကြတယ်။ဒီတော့ တယ်လိုသဘောပေါက်ပေါက် မဖြစ်တူးတဲ့ လား ။ တမဟုတ်ချင်း နားလည်တာ မိုကောင်းပေါ့ ၊ တဖြည်း ဖြည်း ဝံ့မိလဲ ဖြစ်တာတဲ့ ။ အကုန်သဘောပေါက် ကြတာချည်း မဟုတ်လား။ အကုန်သဘော ပေါက်ကြတာ ချည်းဖြစ်လေတော့ကာ ၊တယ်သူမှ မမှားတူးပေါ့။

### ပါရမီဂုဏ်ရှိန်ကြီးရင်သူ

ပါရမီဂုဏ်ရှိန်ကြီးရင်သူဆိုတာ တယ်လိုလူစားမျိုးလဲ ။ ပါရမီဂုဏ်ရှိန်ကြီးရင်သူနဲ့ ပါရမီ ဓာတ်ခံကောင်းသူ-ညံ့ သူတို့ ဆိုတာ ၊ ကွာတော့ ကွာသေးတာတဲ့ ။ ခုလိုပါရမီဂုဏ်ရှိန်ကြီးရင်သူမျိုးဆိုတာ ရှာမှ ရှားလှပါပေတယ်။ အတော် ကို ကြာညောင်းတဲ့ သမိုင်းကာလတစ်ခုမှာမှ တစ်ယောက်လောက်သာ ပေါ်လာနိုင် တာ ။ မှန်တယ် ၊ ပါရမီဂုဏ်ရှိန်ကြီးရင်သူတို့ အနေနဲ့ ဦးစွာ ပထမအားဖြင့် ပါရမီကုသိုလ်တွေ အများကြီး ပါလာကြရ မှာ ၊ ခုလိုအဖြူထည်ခွင် အတော် ကို ကြီးရမှာဖြစ်တယ် ၊ ဒါကတော့ တစ်ထစ်ချပေါ့ ။ တချိန်တည်းမှာ သူ့ အနေနဲ့ ခါးသီးတကာ၊ ခါးသီးဆုံးဆင်းရဲဒုက္ခအဝဝကို ခံနိုင်ရည်ရှိရမယ် ။ ကြီးမားလှတဲ့ ခန္ဓာပါရမီနဲ့ လဲ ပြည့် ဝရမယ် ၊ ပြီးတော့ စွန့် လွှတ်နိုင်ရ မယ် ၊ ကိုယ်ကျင့် တရားလဲ စောင့် ထိန်းနိုင်ရမယ် ။ အသိတရားလဲ ကောင်းရမယ် ... စသည်ဖြင့် ပေါ့။

ခါးသီးတကာ၊ ခါးသီးဆုံးဆင်းရဲဒုက္ခဆိုတာ ဘာလဲ ။ လူဖြစ်လာရခြင်းဟာ ဆင်းရဲဒုက္ခခံရတို့ ကို ဖြစ်တယ် ၊ လူရယ်လို့ ဖြစ်လာရတဲ့ နောက်တော့ ၊ ဒုက္ခခံရတို့ သာ ရှိတယ်လို့ ပုဒ္ဒတာသာထဲမှာ ခံယူထားကြ တယ် ။ ဟင်းလင်းပြင်တကာက သက်ရှိတို့ ဟာ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ခန္ဓာမရှိကြတူး ။ ဒါ့ ကြောင့် ရောဂါကြောမှာ မဟုတ်သလို ၊ မွေး-အို-နာ-သေ ပြဿနာလဲ ရှိမှာမဟုတ်တူး ။ ဒီတော့ ခုလိုဒုက္ခတွေလဲ ရှိနေမှာမဟုတ်လို့ သူတို့ က ခံယူထားကြတယ် ။ ဒီပြင်ဟင်းလင်းပြင်က လူတွေဟာ အလေးချိန်မဲ့ အဖြစ်မျိုးနဲ့ လေထဲမှာ လွင့် မျောနိုင်ကြတယ် ၊ အင်မတန်ဆန်းကြယ် ၊ အင်မတန် ပျော်စရာကောင်းပေါ့ ။ သာမန်လူတွေအနေနဲ့ ကတော့ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီး ရှိနေရလေတော့ ကာ ၊ ဟောဒီလိုပြဿနာမျိုးနဲ့ ရင်ဆိုင်နေကြရတာပေါ့ ။ အေးလဲမဖြစ် ၊ အိုက်လဲ မဖြစ် ၊ ရေငတ်လဲ မဖြစ် ၊ ဆာလဲ မဖြစ် ၊ မောပန်းလဲ မဖြစ် ခံလို့ ပေါ့ ။ ပြီးတော့ မွေး-အို-နာ-သေလဲ ရှိလိုက်သေးတယ် ။ ကုန်ကုန်ပြောရရင် ၊ နေသာထိုင်သာ ရှိကိုမရှိတူးဆိုပါတော့။

ထန်စန်း(Tangshan) ငလျင်အကြောင်းပါတဲ့ သတင်းစာတစ်စောင်ကို ကျွန်တော် ဖတ်လိုက်ရ တူးတယ် ။ ငလျင်ဘေးမှာ လူတွေအများကြီး သေကုန်ကြတယ် ။ ဒါပေမဲ့ တချို့ ဟာ အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေး မှာသေဘေး က လွတ်လာကြတယ် ။ ဒီလူတွေကို အထူးလူမှုစုံစမ်းရေးတစ်ရပ် လုပ်ခဲ့ တယ် ။ “သေနေတဲ့ အခြေအနေမှာ ၊ သင်ဘယ်လိုခံစားမိသလဲ” လို့ မေးတဲ့ အခါ ၊ မထင်မိလောက်အောင် အံ့ ဩစရာကောင်းတာက ၊ ထူးခြားလှတဲ့ အဖြစ်တစ်ရပ်ကို တညီတည်းပြောလာကြတာဖြစ်တယ် ။ အဲဒါက ဘယ်လိုလဲ ဆိုတော့ ၊ သေတဲ့ အခိုက်အတန့် မှာ ကြောက်စိတ်ရှိတို့ နေနေသာသာ ၊ ကျွတ်လွတ်သလို ခံစားမှုတစ်မျိုးကို တောင် ရှုတ်ချင်းခံစားမိလာကြတယ် ၊ အားတက်သလို မသိမသာခံစားမိလာကြတယ်တဲ့ ။ တချို့ ကလဲ မိမိအနေနဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာအနှောင်အဖွဲ့ က လွတ်ပြီး ၊ အင်မတန်ပျော်စရာ ၊ အင်မတန် ဆန်းကြယ်စွာ ပေါ့ ပေါ့ ပါးပါး လွင့် မျောလာတာကို သိနေရတယ် ၊ မိမိကိုယ်ခန္ဓာကိုလဲ မြင်နေရတယ်လို့ ဆိုတယ် ။ တချို့ ကလဲ ဒိပြင်ဟင်းလင်းပြင် က သက်ရှိတွေကို မြင်ကြရတယ် ။ တချို့ ကျတော့ လဲ နေရာတချို့ ကို ရောက်သွားကြတယ် စသည်ဖြင့် နဲ့လို့ ပေါ့ ။ ဒီတဒင်္ဂအတွင်းမှာ ဆင်းရဲဒုက္ခခံရခြင်း မရှိဘဲ ၊ ကျွတ်လွတ်လာသလို ခံစားမိတဲ့ အကြောင်း ၊ အားတက်လာ သလို မသိမသာ ခံစားမိတဲ့ အကြောင်းကို သူတို့ အားလုံးကပြောပြကြတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ လူ့မံသခန္ဓာ ရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး ဆင်းရဲဒုက္ခခံနေကြရမှာချည်းဆိုတာကို ဒီအချက်က ပြနေတာပေါ့ ။ ဒါပေမယ့်လို့ လူတိုင်းလူတိုင်းဆိုသလို အမိဝမ်းတွင်းကနေ သက်ဆင်းလာကြတာချည်း ဖြစ်လေတော့ ကာ ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခမှန်း မသိတဲ့ အဖြစ်ကို ဆိုက်နေကြရတာပေါ့ ။

လူဆိုတာ ခါးသီးတကာ၊ ခါးသီးဆုံးဆင်းရဲဒုက္ခတို့ ကို ခံရမှာဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်ပြောခဲ့ ပြီ ။ လူသားတို့ ရဲ့ ဒီအချိန်-အာကာပြင်ခံယူချက်ဟာ တခြားပိုကြီးတဲ့ အချိန်-အာကာပြင်နဲ့ တူတာမဟုတ်ဘူး ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီဘက်ကတစ် စီချင် ဆိုတာ ကန့်နာရီဖြစ်တယ် ။ သူတို့ ဟိုအာကာပြင်က တစ်နှစ်နဲ့ ညီမျှနေတယ် ။ ဒီလူ့ အနေနဲ့ ခုလောက်ခါးသီးတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ တရားကျင့် နေတာ သိပ်တော်တာဘဲတဲ့ ။ ဒီလူဟာ တရားရင်ဝယ်ပိုက်လိုတဲ့ ဆန္ဒရှိနေပြီး ၊ တရားကျင့် တို့အာသာသန်နေတာ တော်ကိုတော်လွန်လှပါပေတယ်တဲ့ ။ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ ဝိုင်းဝိုင်းလည်နေတဲ့ ကြားမှာတောင် ပင်ကိုယ်ပီပေပျောက်သေးဘဲ ၊ ကိုယ့် ဌာနေပြန်နိုင်အောင် ရှေ့ ဆက်ကျင့် သွားတို့ကို မမေ့သေးဘူးတဲ့ ။ တရားကျင့် သူတို့ကို ဘာကြောင့် ခြွင်းချက်မဲ့ အကူအညီပေး နိုင်ရသလဲ ။ ဒါ့ ကြောင့် ပေါ့ ။ အကြင်သူအနေနဲ့ သာမန်လူတို့ ရဲ့ ဟင်းလင်းပြင်မှာ တညတာ တရားထိုင်ခဲ့ ပြီ ဆိုပါတော့ ၊ သူတို့ က “ ဒီလူ့ နှယ် တော်လိုက်တာ မပြောနဲ့ တော့ ။ အဲဒီမှာထိုင်နေတာ ခြောက်နှစ်တောင် ရှိပြီ ” တဲ့ ။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီကတစ်စီချင်က သူတို့ ဆီကတစ်နှစ်နဲ့ ညီမျှနေတာကိုး ။ ကျွန်တော်တို့ လူသားတို့ ရဲ့ ဟင်းလင်းပြင်ဆိုတာ အင်မတိအင်မတန် ကို ထူးလှတာ။

ခါးသီးတကာ၊ ခါးသီးဆုံးဆင်းရဲဒုက္ခတွေ့ကို တယ်လှိုခံရမလဲ ။ ဥပမာဆိုပါတော့ ၊ တစ်နေ့ မှာ လူတစ်ယောက်အလုပ်သွားတက်တယ် ။ ဌာနအနေနဲ့ အခြေမလှ ဖြစ်နေရတယ် ။ အလုပ်ထက် လူကများနေ လေတော့ တယ်ဖြစ်မလဲ ။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်လာရတော့မှာပေါ့ ။ ကံထရိုက်ယူလုပ်လာရတော့ မှာဆို တော့ပိုနေတဲ့ လူတွေကို လျော့ပစ်ရတော့မယ်လေ ။ သူ့လဲတစ်ယောက် အပါအဝင်ဖြစ်လေတော့ ၊ စားခွက် လက်လွှတ်အဖြစ် တမဟုတ်ချင်း ကျရောက်ရပါလေရော ။ သူ့ အနေနဲ့ တယ်လှိုခံစားမိမလဲဆိုတာ စဉ်းစားလို့ သာ ကြည့် ကြပေါ့ လေ ။ လစာထုတ်တို့ နေရာမရှိလေတော့ ၊ နေရေးထိုင်ရေး တယ်နဲ့လုပ်ပါ မလဲ ။ တခြားဟာ တစ်ခုခုလုပ်ရအောင်ကလဲ ဘာမှမတတ်ဘူး ။ နှိုင်းတွေတွေ အိမ်ပြန်ရောက်လာပါလေရော ။ အိမ်ပြန် ရောက်တယ်ဆိုရင်ဘဲ ၊ အိမ်ကလူကြီးသူမက ဖျားနေပြန် ၊ အသည်းအသန်ကို ဖြစ်နေတာနဲ့ ကြုံရလေတော့ ၊ တစ်ခေါင်းလုံး မွန်ထွန်သွားမတတ် ဖြစ်ရရှာတာပေါ့ ။ ဆေးရုံပို့ တို့ အမြန်စီစဉ် ။ မနည်းကြီးကို လိုက်ချေးပါမှ ချေး လို့ ရတဲ့ ငွေကလေးနဲ့ ဆေးရုံတင်ဖြစ်တော့ တယ် ။ လူနာသုံးပစ္စည်းတွေ သွားပို့ တို့ အိမ်ပြန်လာ ။ အိမ်ရောက်စ ရှိသေးတယ် ၊ ကျောင်းကဆရာပေါက်လာပါလေရော ။ “ကျောင်းသားတစ်ယောက်ကို ခင်ဗျားသားကရိုက်လို့ ၊ လိုက်ကြည့် ပါဦး” ဆိုတာနဲ့ လိုက်သွားရပြန်ပါလေရော ။ ကိစ္စအပြီး အိမ်ပြန်ရောက်လို့ ထိုင်ရုံရှိသေးတယ် ။ တယ်လှိုဖုန်းဖြည့်လို့ ကောက်ကိုင်လိုက်တဲ့ အခါ ၊ “ ခင်ဗျားမိန်းမအပြင်မှာ နောက်မီးလင်းနေပြီ” တဲ့ ။ ဟုတ်တာ ပေါ့ လေ ။ အများတကာတို့ အနေနဲ့ ကတော့ ခုလိုအဖြစ်မျိုး ကြုံမှာမဟုတ်ဘူး ။ တော်ရုံတန်ရုံလူဆို ခုလောက် ဒုက္ခမျိုးကို တယ်ခံနိုင်ရည်ရှိမလဲ ။ “ကဲ ၊ ဒီလောက်တောင်ရှိလှတာ ၊ ရှင်နေလို့ဘာလုပ်ဦးမလဲ ။ ကြီးတစ်ချောင်းလောက်ရှာပြီး ၊ ဆွဲကြိုးချလိုက် ၊ အေးရော” ဆိုပြီး လုပ်လာမှာ ။ ကျွန်တော်ပြောဖူးတယ် မဟုတ်လား၊ လူဆိုတာ ခါးသီးတကာ၊ ခါးသီးဆုံး ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ့ကို ခံနိုင်ရည်ရှိရမှာလို့ ။ ခုလိုပုံမျိုးအတိုင်း တော့ လဲ ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မှာပေါ့လေ ။ ဒါပေမဲ့လဲ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ဉာဏ်နီဉာဏ်နက်ဆင်ကြ ခွက်စောင်းခုတ်ကြတဲ့အခါမျိုးမှာ ၊ စိတ်ချင်းပွတ်မိတိုက်မိကြတဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ ကိုယ်ကျိုးနဲ့ ပတ်သက်လို့ အပြိုင် အဆိုင်လုပ်ကြ၊ အတိုက်အခိုက် လုပ်ကြတဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ ခုလိုဟာမျိုးကို ရှုံးမှာမဟုတ်ဘူး ။ လူများစွာတို့ဟာ မာန်မာနကလေး အတွက် ရှင်နေကြသူတွေပီပီ ၊ ခံနိုင်ရည်မရှိတဲ့ တစ်နေ့ ကျရင် ဆွဲကြိုးချကုန်ကြပါလေရော ။ ဒါ ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ခုလောက်ရှုပ်ထွေးလှတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မျိုးမှာ ကျင့် သွားကြရမှာ ဖြစ်လေတော့ ကာ ၊ ခါးသီးတကာ၊ ခါးသီးဆုံး ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ့ကို ခံနိုင်ရည်ရှိကြရမှာဖြစ်တယ် ။ တချိန်တည်းမှာ ကြီးမားခြင်းမက ကြီးမားလှတဲ့ ခန္တီပါရမီလဲ ဆောက်တည်ကြရမှာဖြစ်တယ် ။

ကြီးမားခြင်းမက ကြီးမားလှတဲ့ ခန္တီပါရမီဆိုတာ ဘာတဲ့ လဲ ။ တရားသမားတစ်ယောက်အနေနဲ့ ဦးစွာပထမအားဖြင့် လုပ်နိုင်ရမှာကပြင် ၊ အရိုက်ခံရတဲ့အခါ ပြန်မရိုက်ရဘူး ၊ အဆဲခံရတဲ့ အခါ ပြန်မဆဲရဘူး ၊ သည်းခံနိုင်ရမယ် ။ နို့ မဟုတ်ရင် တရားသမားလို့ ဆိုနိုင်မှာတဲ့ လား ။ တချို့ က တယ်လှိုပြောသလဲဆိုတော့ ၊

“သည်းညည်းခံရတာ သိပ်ခက်တာ ၊ ကျွန်တော်က သိပ်ခိတ်တိုတာ” တဲ့ ။ စိတ်တိုရင် ပြင်မှပေါ့ ။ တရားသမားဆိုတာ သည်းညည်းကိုခံရမှာ ။ တချို့များဆိုရင် သားသမီးဆုံးမရာမှာတောင် ဒေါသပုန်ထတတ်ကြတယ် ၊ ဆူလို့မနီလို့ကို မပြီးနိုင်အောင်ဖြစ်နေတတ်ကြတယ် ၊ သားသမီးတွေကို အုပ်ထိန်းရာမှာ တာရုလို့ဖြစ်နေစရာ လိုသလဲ ။ ကိုယ့် အနေနဲ့ က ဒေါသကို ထိန်းမှပေါ့ ။ သားသမီးတွေကို ဆုံးမရာမှာ အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့် ဆုံးမပါမှ ၊ ကလေးတွေလိမ္မာလာအောင် တကယ်တမ်း ဆုံးမရာကျမှာ ။ ကိစ္စအသေးအမွှေးကလေးမှာတောင် ၊ မကျော်နိုင်ဘဲ ဒေါသဖြစ်နေရင် ၊ တယ် နဲ့ လုပ် သိဒ္ဓိတက်နိုင်ပါ့ ၊ မလဲ ။ တချို့ က တယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ ၊ “လမ်းထွက်တဲ့ အခါ တစ်ယောက်ယောက်က ကျုပ်ကိုခြေထောက်နဲ့ကန်ရင် ၊ ကျုပ်ကို တယ်သူမှမသိကြလို့ ၊ သည်းခံနေနိုင်မှာ” တဲ့ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ ဒီလောက်နဲ့ တယ်လောက်ဦးမလဲ ။ နောင်ကျရင် သင်အရှက်ကွဲမှာ အကြောက်ဆုံး သူရှေ့ မှာ ပါးနှစ်ချက်လောက် အချစ်ရကောင်းခံရမှာ ၊ အရှက်ကွဲကောင်း ကွဲရမှာ ။ သင့် အနေနဲ့ တယ်လိုနေမလဲ ၊ သည်းခံနိုင်မခံနိုင်ဆိုတာကို ကြည့်ရတော့မှာပေါ့ ။ သင့် အနေနဲ့ သည်းတော့ခံနိုင်ပါရဲ့ ဒါပေမဲ့ စိတ်ထဲက ခိုးလို့ခုလု ပြစ်နေဦးမယ်ဆိုရင်လဲ ၊ မအောင်သေးဘူးလို့ ဆိုရမှာ ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ ရဟန္တာအဆင့် ရောက်တဲ့ အခါ ၊ တယ်လိုအဖြစ် မျိုးနဲ့ ကြုံရကြုံရ ၊ စိတ်ထဲမှာ တယ်လိုမှ သဘောထားနေတော့ မှာ မဟုတ်ဘူး ။ သာမန်လူတွေကြားက ကိစ္စမှန်သမျှတို့ ဟာ သူတို့ စိတ်ထဲမှာ လုံးလုံးကို နေရာရှိနေတော့ မှာမဟုတ်ဘူး ။ အမြဲအစဉ် ပြုံးနေမှာ ။ တယ် လောက်ကြီးကို နှစ်နာခံရ ခံရလဲ အပြုံးပျက်မှာ မဟုတ်ဘူး ။ သင့် အနေနဲ့ တကယ်တမ်း လုပ်နိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ ရဟန္တာပဏာမမဂ်ဖိုလ်အဆင့် ပေါက်နေပြီ မှတ်ပေတော့ ။

တချို့ က တယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ ၊ “သည်းခံတာ အဲဒီလောက်ထိအောင်ခံနေရင် ၊ ‘ပျော့ ညံ့ လွန်းလှချည်လား ၊ အနိုင်ကျင့် လို့ ကောင်းလှချည်လား’ လို့ လဲသာမန်လူတို့ ကပြောလာတော့ မှာပေါ့ ။” တဲ့ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ။ ဒါပျော့ ညံ့ ရာမကျဘူး ။ တဆိတ်ခင်းစားကြည့် ကြစမ်းပါ ၊ သာမန်လူတွေကြားက အရွယ်ရသူတွေ ၊ ပညာအဆင့် မြင့် သူတွေကတောင်မှ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာစောင့်စည်းတတ်ကြတို ၊ ကိုယ့် ကိုယ်ကို သာမန်လူတွေနဲ့ တစ်တန်းတည်း သဘောထားမနေကြတို ပြောနေကြတာ ။ ကျွန်တော်တို့ တရားသမားတွေ အတို့ ဆိုရင်သာပြီးတော့ တောင်ပြောနေစရာ တယ်လိုတော့ မလဲ ။ ယင်းကိုပျော့ ညံ့ တာလို့ တယ် နဲ့ လုပ်ဆိုနိုင်မလဲ ။ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ ကြီးမားခြင်းမက ကြီးမားလှတဲ့ ခန္တီပါရမီဆိုတာဒါပေါ့ ၊ ဇွဲသတ္တိခိုင်မာခြင်းဆိုတာ ဒါပေါ့ ။ တရားသမားမှသာ ခုလိုကြီးမားခြင်းမက ကြီးမားလှတဲ့ ခန္တီပါရမီဆောက်တည် နိုင်မှာ ။ “ယောက်ျားတသားဆိုတာ ခော်ကားခံရပြီဆိုရင် ၊ ခါးခွဲပြီးခံချပြီသာ မှတ်ပေတော့ ။” လို့ အရပ်ထဲမှာ ပြောနေကြတယ် မဟုတ်လား ။ သာမန်လူ ဆိုတော့ သာမန်လူပီပီ ၊ ဝါ ကို ဆဲရင် ဝါကပြန်ဆဲမှာ ၊ ဝါ ကိုရိုက်ရင် ဝါကပြန်ရိုက်မှာ ။ ဒါကတော့ သာမန်လူပေကိုး ။ သူ့ကို ကျင့်သူလိုဆိုနိုင်မလား ။ တရားသမားတစ်ယောက် အနေနဲ့ စိတ်ခတ်မကြံ့ခိုင်ရင် ကိုယ့် ကိုကိုယ် ထိန်းနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး ၊ အဲဒီလို လုပ်နိုင်မှာမဟုတ်ဘူး ။

အများသိတဲ့ အတိုင်း ၊ ရှေးခေတ်က ဟန်ရှင် (Han Xin) ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးရှိတယ် ။ ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးထက်သူပီပီ ၊ ဧကရာဇ်လျှိုပန်း(Liu Bang) ရဲ့ စစ်သူကြီး ဖြစ်လာတာပေါ့ ၊ နိုင်ငံ မဏ္ဍိုင်ဖြစ်လာတာ ပေါ့ ။ တာပြုလို့ ခုလောက်ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် လုပ်နိုင်ရသလဲဆိုရင် ၊ ဟန်ရှင်ဟာ ငယ်ငယ်ကတည်းက သူလိုဝါ လို့ လူမျိုးမဟုတ်ဘဲကိုး ။ သူ့အကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ ခုလိုအဖြစ်တစ်ခုကို အများသိနေကြတယ် ။ လူ့ ပေါင်ကြားက ဟန်ရှင်အရှက်ကွဲခန်းဆိုတာပေါ့ ။ ဟန်ရှင် ဟာ ငယ်ငယ်ကတည်းက ကိုယ်ခံသိုင်းပညာ လိုက်စားခဲ့ တယ် ။ သိုင်းသမားတွေဆိုတာ ကိုယ်မှာခါးဆောင်ထားလေ့ရှိကြတယ် ။ တစ်နေ့ကျတော့ လမ်းမှာ လူဆိုးလူမိုက် တစ်ယောက်က သူ့ရှေ့ ကနေ ခါးထောက်ပြီး ဖမ်းတားလိုက်တယ် ။ မင်းက ခါးလွယ်ထားတာ တာလုပ်မလို့ လဲ ။ လူသတ်ရဲလို့လား ။ သတ်ရဲရင် ငါ့ ခေါင်းကို ဖြတ်ချလိုက်စမ်းဆိုပြီး ၊ ခေါင်းကို စင်းပေးလာပါလေရော ။ “တာပြုလို့ နင် ခေါင်းကို ငါကဖြတ်နေရမှာလဲ” လို့ ဟန်ရှင် က စဉ်းစားနေတာပေါ့ ။ ဟိုခေတ်ဟိုအခါကလဲ လူသတ်ရင် အာဏာပိုင်တို့ကိုတိုင်ရ ၊ သေဒဏ်အပေးခံရမှာမို့ ၊ သတ်ချင်တိုင်း သတ်လို့ ရတာမှတ်လို့ ။ သူ့ ကို ဟန်ရှင် မသတ်ရဲမှန်းလဲ သိရော ။ “ငါ့ ကိုမသတ်ရဲရင် ၊ ငါ့ ပေါင်ကြားကနေ တွားသွားပေတော့ ” လို့ ဆိုတယ် ။ ဟန်ရှင် က တကယ် ကို သူ့ ပေါင်ကြားထဲကနေ တွားထွက်သွား တယ် ။ ဟန်ရှင် အနေနဲ့ နယ်နယ်ရရမဟုတ်ဘဲ ကြီးမားခြင်းမက ကြီးမားခြင်းလှပါပေတဲ့ ခန္တီပါရမီပြည့်ဝပုံကို ဒီအချက်က ပြနေတယ် ။ သူလိုဝါလို့ သာမန်လူမျိုး မဟုတ်လို့ သာ ၊ ခုလောက်ကြီးမားတဲ့ ထမြောက်အောင်မြင်မှုကို သူ့စွမ်းဆောင်နိုင်တာပေါ့ ။ လူဆိုတာ မာန်မာနကလေးတစ်လုံးလောက်တော့ရှိနေရမှာပေါ့လို့ ဆိုတာဟာ ၊ သာမန်လူတို့ရဲ့ စကားဖြစ်တယ် ။ တဆိတ် လောက်စဉ်းစားကြည့်ကြစမ်းပါ ။ ဒီမာန်မာနကလေးအတွက် ရှင်နေရတာမမောလား-မပန်းလား ၊ စိတ်ဒုက္ခမ ရောက်ရပေလား ၊ မောပန်းရကျိုး-စိတ်ဒုက္ခရောက်ရကျိုး နှပ်ရဲ့ လားလို့ ။ တာဘဲပြောနေနေ ၊ ဟန်ရှင်ဟာ သာမန်လူဘဲမဟုတ်လား ။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ တရားသမားဖြစ်လေတော့ကာ ၊ သူ့ထက် အပုံကြီးသာရမှာ ပေါ့ ။ ကျွန်တော်တို့ ရည်မှန်းချက်က သာမန်လူတို့ ရဲ့ အဆင် ကို ကျော်လွန်ပြီး ၊ ပိုမြင့်တဲ့အဆင့်ဆီကို တက်လှမ်း သွားကြရမှာ မဟုတ်လား ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ကတော့ ဟန်ရှင်လိုအဖြစ်မျိုး ကျရောက်ရမှာ မဟုတ်ဘူး ။ ဒါပေမဲ့ တရားသမားတို့ အနေနဲ့ သာမန်လူတွေကြားမှာ စော်ကားခံရ ၊ အရှက်ကွဲရတဲ့ အခါမျိုးမှာလဲ ၊ ယင်းကို မစိုဘဲနေချင်မှနေမှာ ။ လူလူချင်း တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် စိတ်ရည်စိတ်သွေးအရ ပွတ်ဖိ-တိုက်ဖိကြတဲ့ အခါမျိုးမှာလဲ ၊ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ ဒါမျိုးကို ရှုံးမှာမဟုတ်ဘူး ။ လွန်ရင်သာလွန်မယ်-မစိုဘဲတော့နေမှာမ ဟုတ်ဘူး ။ အင်မတန်ခက်တာချည်းဘဲပေါ့ ။

တချိန်တည်းမှာ ၊ တရားသမားတို့ အနေနဲ့ စွန့် လွှတ်နိုင်ကြရမှာလဲဖြစ်တယ် ။ သာမန်လူတွေ ကြားက အခွဲအမျိုးမျိုး ၊ ရမက်အပုံပုံတို့ကို စွန့်လွှတ်ကြရမှာဖြစ်တယ် ။ ဒါတွေကို တစ်ခါတည်းနဲ့တော့ တယ်လုပ် လို့ ရမလဲ ။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ တဖြည်းဖြည်း လုပ်သွားနိုင်တာပေါ့ ။ ကနေ့ သင်တစ်ခါတည်းနဲ့ လုပ်နိုင်

ပြီဆိုရင် ၊ သင်ကနေ့ ဘဲ ဘုရားဖြစ်နေရောပေါ့။ ကျင့်ကြံရေးဆိုတာ တဖြည်းဖြည်း ကျင့် ယူရတာ ။ ဒါပေမယ့်လို့ သင် အနေနဲ့ ကတော့ ကိုယ့်ကိုကိုယ်သံပတ်လျှော့မထားလေနဲ့ ။ “ကျင့် ကြံရေးဆိုတာ တဖြည်းဖြည်းကျင့် ယူရတာလို့ ဆရာသခင်က ပြောပြီ ။ ဒီတော့ကျုပ်တို့က တဖြည်းဖြည်းကျင့်သွားကြတာပေါ့။” လို့ သင်ပြော ကောင်း ပြောလာလိမ့် မယ် ။ ဒီလိုဆို ဘယ်ဖြစ်မလဲ ။ သင် အနေနဲ့က ကိုယ့် ကိုကိုယ် တင်းတင်းကျပ်ကျပ်ကြပ် မတ်ရမှာဖြစ်တယ် ။ ဗုဒ္ဓတရားကျင့် ရာမှာသင် အနေနဲ့ ရွပ်ရွပ်ခွံခွံ ထက်ထက်မြက်မြက်ကျင့် သွားရမှာဖြစ်တယ် ။

ပြီးတော့ ကိုယ်ကျင့် တရားကိုလဲ စောင့် စည်းသွားကြရမှာဖြစ်တယ် ၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေးကိုလဲ စောင့် ထိန်းသွားရမှာဖြစ်တယ် ။ စိတ်လိုက်မာန်ပါ အရမ်းလျှောက်လုပ်လို့ မဖြစ်ဘူး ။ သင် အနေနဲ့ စိတ်ကူးပေါက် တိုင်း ပေါ့ ပေါ့ တန်တန်လျှောက်လုပ်လို့ မဖြစ်ဘူး ။ ကိုယ်စိတ်ရည်စိတ်သွေးကို စောင့်ထိန်းသွားနိုင်ရမှာ ဖြစ်တယ် ။ “ကုသိုလ်ပြုကြ ၊ ပါရမီကုသိုလ်တွေစုကြ” ဆိုတဲ့ စကားတစ်ခွန်းကို သာမန်လူတွေကြားမှာ မကြာမကြာ ကြားနေရမှာဖြစ်တယ် ။ တရားသမားတွေအနေနဲ့တော့က ပါရမီကုသိုလ်တွေကို စုတို့ မဟုတ်ဘဲ ၊ စောင့်ထိန်းတို့ဖြစ်တယ် ။ ဘာပြုလို့ ပါရမီကုသိုလ်တွေကို စောင့်ထိန်းရမှာလဲဆိုတော့ ၊ ခုလိုအခြေအနေ တစ်ရပ်ကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့နေရလို့ဖြစ်တယ် ။ ပါရမီကုသိုလ်တွေစုကြဆိုတာက သာမန်လူတွေ ပြောနေ ကြတာ ။ သူတို့ အဖို့ က ကောင်းမှုပြုမှ ပါရမီကုသိုလ်ရမှာ ၊ နောက်ဘဝကျရင် ကောင်းစားမှာကိုး ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာကတော့ ဒီပြဿနာမရှိတော့ဘဲကိုး ။ သင်ပေါက်မြောက်တဲ့ တစ်နေ့ ကျရင် အောင်ပြီဖြစ်လေတော့ ၊ နောင်ဘဝ ရယ်လို့ ဘယ်ရှိနေတော့ မှာလဲ ။ ပါရမီကုသိုလ်စောင့် ထိန်းတို့ ဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ ပြောကြရာမှာ ၊ အဓိပ္ပာယ် တစ်လွှာရှိသေးတယ် ။ တယ်လိုလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်ခန္ဓာမှာပါလာတဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုနှစ်မျိုးဟာ ဒီဘဝ ဒီတစ်သက်ကတင်မဟုတ်ဘဲ ၊ နှစ်ပရိစ္ဆေဒကြာညောင်းလှစွာကစပြီး ဆက်ခံလာခဲ့ကြတာတွေဖြစ်တယ် ။ သင် အနေနဲ့ တဖြည်း လုံးနဲ့ အောင် စက်ဘီးနဲ့လျှောက်သွားဦးတော့ ၊ ကောင်းမှုပြုစရာတွေနဲ့ကြုံချင်မှကြုံရမှာ ။ သင် အနေနဲ့ နေ့ တိုင်း အဲဒီလိုလုပ်နေဦးတော့ ၊ ကြုံချင်မှကြုံရမှာ ။

နောက်အဓိပ္ပာယ်တစ်လွှာလဲရှိသေးတယ် ။ သင် ကိုပါရမီကုသိုလ်စုဆောင်းခွင့် ပြုပြီဆိုပါတော့၊ ကိစ္စ တစ်ခုခုကို သင်ကကောင်းမှုလို့ ထင်နေတယ် ။ ဒါပေမဲ့ သင်လုပ်တဲ့ အခါ မကောင်းမှု ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နေမှာ ။ ကိစ္စ တစ်ခုခုကို သင်ကမကောင်းတာလို့ ထင်ပြီး ဝင်ခွက်မိရင် ၊ ကောင်းတဲ့ ကိစ္စ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နေမှာ ။ ဘာပြုလို့ လဲ ဆိုတော့ ဒီကိစ္စရဲ့ ကြောင်းကျိုးတရားကို သင်မှမသိဘဲကိုး ။ သာမန်လူတွေကြားက အရေးကိစ္စ တွေကို ဥပဒေအရ အုပ်ထိန်းနေတာ ပြဿနာမရှိဘူး ။ တရားသမားဆိုတာက သာမန်လူဖြစ်နေပြီ ။ ဒီတော့ သာမန်လူနဲ့လူပီပီ ကိုယ့်ကိုကိုယ်သာမန်လူနဲ့တရားသဘောနဲ့ ကြပ်မတ်သွားရတော့ မှာပေါ့ ၊ သာမန်လူတွေ ကြားက တရားသဘောနဲ့ ချိန်ထိုးနေလို့ ဘယ်ဖြစ်တော့မလဲ ။ ကိစ္စတစ်ခုရဲ့ ကြောင်းကျိုးတရားကို သင်မသိရင်



ဒီကိစ္စကို ကိုယ်တွယ်ရာမှာ သင် အနေနဲ့ အမှားကျူးလွန်မိလွယ်မှာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ က အပြုမဲ့ ဖြစ်နေစေရမယ်လို့ ဆိုတာ။ စိတ်ကူးပေါက်တိုင်း သင်ထလုပ်လို့ မဖြစ်ဘူး။ တချို့ က ဘယ်လိုပြောသလဲ ဆိုတော့ “ကျွန်တော်က လူမသမာတွေကို သိပ်ဆုံးမချင်တာ” တဲ့။ ဒီတော့ ကျွန်တော်ပြောမယ်။ သင်ရဲသားသာ သွားလုပ်ပေတော့။ ဒီလိုပြောလို့ လဲ။ လူသတ်မီးရှို့ တဲ့ အဖြစ်မျိုးနဲ့ ကြုံရတဲ့ အခါမျိုးမှာတောင်မှ ရှောင်သွားကြ လို့ ဆိုလိုတာမဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်ပြောမယ်။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ပဋိပက္ခဖြစ်ကြတဲ့ အခါ။ မောင်ဖြူ က မောင်မဲကို ကန်လိုက်-ထိုးလိုက်ပြီဆိုပါတော့။ မောင်မဲအနေနဲ့ မောင်ဖြူကို ပေးဆပ်စရာရှိနေလို့ သူတို့ ဧကရင်းရှင်းနေကြတာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နေမှာ။ သင်ဝင်ခွက်လိုက်ရင် ၊ သူတို့ ဧကရင်းမချုပ်ဖြစ်သေးလို့ ၊ နောက်ထပ်ကြုံကြတဲ့ အခါ ၊ ဒီပုံစံအတိုင်း ပြန်ကျော့ ကြရဦးမှာ။ ဒီတော့ သင် အနေနဲ့ ကြောင်းကျိုးတရားကို မသိရလေတော့။ မကောင်းတာ လုပ်မိတတ်ပုံ ၊ ပါရမီကုသိုလ်ဆုံးရှုံးတတ်ပုံကို ပြနေတာပေါ့။

သာမန်လူတွေရဲ့ ကိစ္စကို သာမန်လူတွေ အုပ်ထိန်းတာ တာမှကိစ္စမရှိဘူးပေါ့။ သာမန်လူတို့ ရဲ့ တရားသဘောနဲ့ အညီလုပ်နေတာကိုး။ သင်ကတော့ သာမန်လွန်တရားသဘောနဲ့အညီ ကိုင်တွယ်ရာမှာ ဖြစ်တယ်။ သင် အနေနဲ့ ၊ လူသတ်မီးရှို့ အဖြစ်မျိုးကို တွေ့ ရက်နဲ့ အရေးမလုပ်ဘဲနေရင် ၊ စိတ်ရည်စိတ်သွေး ပြဿနာလို့ ဆိုရမှာဖြစ်တယ်။ လူကောင်းတစ်ယောက်လုပ်နေပြီး ၊ လူသတ်မီးရှို့ လုပ်နေတာမျိုးကိုတောင်မှ အရေးမလုပ်ဘဲနေရင် ၊ ဘယ်လိုဟာမျိုးကိုမှ အရေးမလုပ်နေမှာလဲ။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုတော့ ရှိတယ်။ ဒါတွေက ကျွန်တော်တို့ ကျင့် သူတွေနဲ့ တာမှပတ်သက်နေတာမဟုတ်လို့။ သင် ကို စီစဉ်ပေးချင်မှပေးမှာ။ အဲဒီလိုအဖြစ်မျိုး ကို သင် အနေနဲ့ ကြုံချင်မှကြုံရမှာ။ ပါရမီကုသိုလ် ခောင်းထိန်းတို့ ကျွန်တော်တို့ နှိုးဆော်တာက ၊ သင် အနေနဲ့ မကောင်းတာမလုပ်မိစေတို့ ဖြစ်တယ်။ မတော်လို့ သင် အနေနဲ့ မဟုတ်တာလေး နည်းနည်းလောက်လုပ်မိရင် ၊ ဒုစရိုက်ကျူးလွန်ရာ ကျကောင်းကျမှာမို့ ၊ ပါရမီကုသိုလ်ဆုံးရှုံးရမှာဖြစ်တယ်။ ပါရမီကုသိုလ်ဆုံးရှုံးရရင် ၊ သင်ဘယ် နဲ့ လုပ်အဆင် တက်နိုင်မလဲ။ အဆုံးစွန်သောပန်းတိုင်ကို ဘယ် နဲ့ လုပ်ရောက်နိုင်မလဲ။ ခုလိုပြဿနာ ပေါ်နေတာကိုး။ ဒါကလွဲလို့ ၊ အသိတရားလဲ ကောင်းရမှာဖြစ်တယ်။ ပါရမီဓာတ်ခံကောင်းတော့ ၊ အသိတရား လဲ ကောင်းစရာရှိတာပေါ့။ ပတ်ဝန်းကျင်ဂယက်ကလဲ အကျိုးသွားပေါ်နေမှာပေါ့ လေ။

ကျွန်တော်တို့ လူတိုင်းလူတိုင်းအနေနဲ့ ၊ ကိုယ်အတွင်းသဏ္ဍာန်ကျင့် ကြ ၊ ကိုယ် အနေနဲ့ လုပ်တာ မကောင်းတာရှိရင် ၊ ကိုယ် စိတ်ထဲမှာ အကြောင်းရှာပြီးပြင်ကြ ၊ ကိစ္စတစ်ခုခုလုပ်မယ်ကြံရင် ၊ တစ်ဘက်သား တက်ကနေ အရင်စဉ်းစားနိုင်ကြမယ်ဆိုရင် ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းလဲ ကောင်းလာမှာဖြစ်ကြောင်း ၊ ကိုယ်ကျင့် တရားလဲ ပြန်မြင် လာမှာဖြစ်ကြောင်း ၊ စိတ်ဓာတ်ရေးရာယဉ်ကျေးမှုလဲ ပြန်ကောင်းလာမှာဖြစ်ကြောင်း ၊ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး လဲ ပြန်ကောင်းလာမှာဖြစ်ကြောင်း ၊ ရဲတွေတောင် ရှိချင်မှရှိတော့ မှာဖြစ်ကြောင်းလဲ ကျွန်တော်တို့ ကပြောထား ပြီးဖြစ်တယ်။ လူတိုင်းလူတိုင်း သူများအအုပ်အချုပ်ခံနေစရာမလိုဘဲ ၊ ကိုယ်ဟာကိုယ် ကောင်းကောင်းမွန်မွန်ကျင့်

ဆောင်ကြ။ ကိုယ်၊ စိတ်ထဲမှာ အကြောင်းရှာကြရင် တယ်၊ လောက်ကောင်း မလဲ ။ အများသိတဲ့ အတိုင်း ခုဆိုရင် ဥပဒေတွေ တဖြည်းဖြည်း ပြည့် နံ့ကိုလုံကြံ့ခိုင်လာနေတယ် ။ ဒါပေမဲ့ တာပြုလို့တချို့က ဒုစရိုက်တွေ ကျူးလွန် နေကြသေးသလဲ ။ တာပြုလို့ ဥပဒေနဲ့ အညီ မလုပ်တဲ့ နေကြသလဲ ။ ဒါကတော့ သူ့ စိတ်ကို အုပ်ထိန်းလို့ မရလို့ ပေါ့ ။ ဒါ့ကြောင့် လူမမြင်တဲ့ အခါ ၊ မကောင်းတာ တွေ ဆက်လုပ်သွားဦးမှာပေါ့ ။ တကယ်လို့ လူတိုင်းလူတိုင်း ကိုယ် အတွင်းသဏ္ဍာန်မှာ ကျင့် ကြရင် ၊ အခြေအနေ လုံးလုံးလျားလျားကို တူမှာမဟုတ်တော့ တူး ။ သင် အနေနဲ့ လဲ ခံရသူတက်က ဝင်ကူနေစရာ လိုမှာမဟုတ်တော့ တူး ။

တရားကို ဒီအဆင့်အထိသာ ဟောရတော့မှာဖြစ်တယ် ။ ပိုမြင့်တာတွေကိုတော့ ကိုယ်ဟာ ကိုယ်ကျင့်သွားမှ ရလာနိုင်မှာဖြစ်တယ် ။ တချို့ ကဆိုရင် မေးခွန်းတွေ မေးလေ-မေးလေ ၊ တိကျလေ ၊ အသေး စိတ်ကျလေ ။ နေရေးထိုင်ရေးပြဿနာတွေကို ကျွန်တော်အကုန်ရှင်းပြရင် ၊ သင် ကိုယ်ဟာကိုယ် ကျင့်နေစရာ ရှိဦးမှာတဲ့လား ။ သင်အနေနဲ့ကိုယ် ဟာကိုယ်ကျင့်သွားရမှာဖြစ်တယ် ။ ကိုယ် ဟာကိုယ်သိသွားရမှာဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်အကုန်ပြောပြရင် သင်ကျင့် နေစရာ ရှိတော့ မှာမဟုတ်တူး ။ တော်သေးတာက တရားတော်ကို ဖြန့် ချိပြီးနေပြီမို့ ။ တရားတော်အတိုင်း ကျင့် သွားလို့ ရနေပြီ ။



ကျွန်တော်တရားဖြန့် ချိတဲ့ အချိန် အခြေခံအားဖြင့် ပြီးဆုံးခါနီးပြီလို့ ကျွန်တော်ထင်တယ် ။ ဒါ့ကြောင့် နောင်ကျင့်ကြတဲ့အခါ တရားတော်ရဲ့ နည်းပေးလမ်းညွှန်မှုရစေအောင် ၊ အများတကာတို့ ကို တကယ် ဟာ ပေးသွားတို့ ကျွန်တော်ကြံ့ရွယ်ထားတယ် ။ တရားဖြန့် ချိတဲ့ ဖြစ်စဉ်တစ်ခုလုံးမှာ ၊ ကျွန်တော်ကလဲအများ တကာတို့ အပေါ် ၊ တချိန်တည်းမှာ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းအပေါ် တာဝန်သိသိဆောင်ရွက်ခဲ့ တာချည်းဖြစ်တယ် ။ စင်စစ်ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ကလဲ ဒီမူအတိုင်းလုပ်ခဲ့ တာဖြစ်တယ် ။ လုပ်တာကောင်းသလား ၊ ညံ့ သလားဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်လဲပြောမနေတော့တူး ၊ အများသက်သေပေါ့ ။ ကျွန်တော် ဆန္ဒက လူတွေပိုပြီးတော့ များများစားစား အကျိုးခံစားရစေအောင် ၊ တကယ်တမ်းကျင့် ချင်သူတို့ ကို တရားနဲ့ အညီ ကျင့် သွားနိုင်စေအောင်၊ တရားတော်ဖြန့် ချိတို့ ဖြစ်တယ် ။ တချိန်တည်းမှာ တရားဖြန့် တဲ့ ဖြစ်စဉ်မှာ ၊ ကျွန်တော်တို့ က လူလုပ်တဲ့ တရားသဘောကိုလဲ ရှင်းပြခဲ့ တယ် ။ သင်တို့ အနေနဲ့ ဒီလေ့ လာရေးသင်တန်းပြီးတဲ့ နောက်မှာ ၊ တရားတော်နဲ့ အညီ မကျင့် နိုင်တဲ့ တိုင်အောင်-ယုတ်ခွအားဖြင့် လူကောင်းတစ်ယောက်အဖြစ်ရပ်တည်နိုင်တို့ မျှော်လင့်တယ် ။ အဲဒီလိုဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ လူ့ အဖွဲ့ အစည်းအတို့ အကျိုးရှိစေမှာဖြစ်တယ် ။ စင်စစ်သင်ဟာ

လူကောင်းတစ်ယောက် လုပ်တတ်နေပြီ ၊ သင်တန်းပြီးတဲ့ နောက်မှာလဲ ၊ သင်ဟာ လူကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ။

တရားဖြန့် တဲ့ ဖြစ်စဉ်မှာ အဆင်မပြေတာတွေလဲ ရှိတာတဲ့ ။ အဘက်ဘက်က အနှောင့် အယှက် တွေလဲ အင်မတန်ကြီးတာ ။ ကမကထပြုတဲ့ ဌာနတို့ကရော၊ လုပ်ငန်းအရပ်ရပ်ခိုင်ရာ လူကြီးပိုင်းတို့ကပါ အားတက်သရော ထောက်ခံကြတာကတစ်ကြောင်း၊ အမှုထမ်းများကလဲ လုံးပမ်းအားထုတ်ကြတာကတစ် ကြောင်းကြောင့် ၊ ကျွန်တော်တို့ သင်တန်းအနေနဲ့ အတော် ကို အောင်မြင်တယ်လို့ ဆိုရမှာဖြစ်တယ် ။

သင်တန်းမှာကျွန်တော်ပြောတာတွေဟာ ၊ အကုန်လုံးအများတကာတို့ အနေနဲ့ အဆင့် မြင့် ဆီကျင့် ကြံရေး အတို့ နည်းပေးလမ်းညွှန်ပြုတာတွေချည်းဖြစ်တယ် ။ အရင်က တရားဟောကြရာမှာ ဒါတွေကို ဟောတဲ့လူမရှိဘူး ။ ကျွန်တော်တို့ ဟောတာတွေက အင်မတန်ရှင်းတာ ။ ခေတ်သိပ္ပံပညာနဲ့ရော ၊ ပစ္စက္ခလူ့ ခန္ဓာသိပ္ပံပညာနဲ့ ပါ ပေါင်းစပ်ပြီး ဟောပြောနေတာဖြစ်တယ် ။ အဆင့် ကလဲ အင်မတန်မြင့် တာ ။ ပဓာနအားဖြင့် ကတော့ အများတကာတို့ကို နောင်တကယ်တမ်းတရားရင်ဝယ်ပိုက်စီစေတို့ ၊ ကျင့်သွားနိုင်စေတို့ ဖြစ်တယ် ။ ဒါကကျွန်တော် ရည်ရွယ်ရင်းဖြစ်တယ် ။ ကျွန်တော်တို့ တရားဖြန့်ကြ ၊ ကျင့်စဉ်ဖြန့်ကြရာမှာ ၊ လူများစွာတို့ က တရားကတော့ ကောင်းပါရဲ့ ၊ ဒါပေမဲ့ လိုက်လုပ်တဲ့အခါ သိပ်ခက်တာလို့ ထင်နေကြတယ် ။ စင်စစ်ကျွန်တော် အထင်ပြောရရင် ၊ ခက်-မခက်ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ၊ လူကိုကြည့်ရမယ် ။ သူလိုငါလိုသာမန်လူတစ်ယောက် အနေနဲ့ကျင့်ချင်စိတ်မရှိရင် ၊ ကျင့်ကြံရေးဆိုတာ ခက်လိုက်သမှ မပြောနဲ့တော့ ၊ စဉ်းစားလို့မရလိုက်တာ မပြောနဲ့ တော့ ၊ ကျင့်လို့ရမှာ မဟုတ်လို့ထင်နေမှာ ။ သူဟာ သာမန်လူတစ်ယောက်ပီပီ ၊ မကျင့်ချင်လေတော့ကာ ၊ သိပ်ခက်တာလို့ ထင်နေမှာပေါ့ ။ ရှင်တော်လောင်ဇီက ခုလိုဆိုခဲ့တယ် ။ “အထက်တန်းပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့ တရားနာရတာနဲ့ တပြိုင်နက် ၊ ကြိုးကြိုးကုတ်ကုတ် ကျင့် ပါလေရော ။ အလတ်တန်းပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ တရားနာရ တဲ့အခါ ၊ ကျင့်လဲဖြစ်-မကျင့်လဲဖြစ်ပေါ့ ။ အောက်တန်းပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ တရားကြားရတဲ့အခါ ၊ တဟားဟား ရယ်ပါလေရော ။ သူမရယ်ရင် တရားလို့ ဘယ်ခေါ်တော့ မလဲ” တဲ့ ။ တကယ်တမ်းကျင့် သူတို့ အတို့ ကျတော့ ၊ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ အလွယ်ကလေးပေါ့ ၊ လက်လှမ်းမီနိုင်စရာမျိုး ဘယ်ဟုတ်မလဲ ။ စင်စစ် ဒီမှာထိုင်နေကြတဲ့ သင်သားဟောင်းများစွာတို့ရော ၊ မလာဖြစ်တဲ့ သင်သားဟောင်းများစွာတို့ပါ ၊ ကျင့်ကြတာအတော်ကို အဆင်မြင့် ကုန်ကြပြီ ။ ကျွန်တော်ထုတ်မပြောတာ တခြားကြောင့်မဟုတ်ဘူး ။ သင်တို့ အစွဲဖြစ်မှာနီးလို့ ၊ ကိုယ်ကိုယ်ကို ဟုတ်လှပြီဆိုပြီး အကြည်ဆိုက်နေမှာနီးလို့ ၊ သင်တို့ ကျင့် အားတက်ရေးကို ထိခိုက်မှာနီးလို့ မပြောတဲ့နေတာ ။ တကယ်တမ်းစိတ်ခုံးခုံးချကျင့် သူတို့ ကျတော့ ၊ သည်းခံနိုင်ရည်ရှိကြတယ် ။ အကျိုးအမြတ်တွေ အမျိုးမျိုးရှေ့ မှာ ဒီအစွဲအလမ်းတွေကို စွန့်နိုင်ကြတယ် ။ အင်မတန်ပေါ့ပေါ့ သဘောထား နိုင်ကြတယ် ။ အဲဒီလိုသာ လုပ်နိုင်ရင် တယ်ခက်တော့မလဲ ။ ခက်တယ်ရယ်လို့ဆိုသူတွေ ခက်နေတာ တခြားကြောင့်မဟုတ်ဘူး ၊ ဒါတွေကို မစွန့်နိုင်လို့

ပေါ့ ။ ကျင့်ရေးကျင့် ကွက်ကိုယ်၌က မခက်ဘူး ။ အဆင့် မြင့် ရေးကိုယ်၌ကလဲ ဘာမှခက်တာ မဟုတ်ဘူး ။ လူ့ အစွဲမစွန့် နိုင်လို့ သာ ခက်တယ်လို့ ဆိုနေတာ ။ ဘာပြုလို့ လဲဆိုတော့ ၊ လက်တွေ့ အကျိုးအမြတ်တွေကြားမှာ ၊ ယင်းကို စွန့်ဘို့ဆိုတာ သိပ်ခက်တာ ။ ဒီအကျိုးတွေက အဲဒီမှာကိုရှိနေတာကိုး ။ ဒီတော့ ဒီအစွဲကို တယ်နဲ့ လုပ်စွန့်ပါ့မလဲ ။ ခက်တယ်လို့ဆိုတာ ခင်ခင်အဲဒီမှာ ခက်နေတာပေါ့ ။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ပဋိပက္ခ ဖြစ်ကြတဲ့အခါမျိုးမှာ ၊ ဒီမာန်မာန်ကလေးကို မချနိုင်သည်းခံမနေနိုင်ဖြစ်နေကြတယ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို တရားသမား အဖြစ် သဘောထားနိုင်တဲ့အထိတောင် ဖြစ်နေတတ်ကြတယ်၊ ကျွန်တော်ပြောမယ် ၊ တယ်ဖြစ်မလဲ ။ ကျွန်တော်ကျင့်တုန်းက အကြောင်းကို ပြန်ပြောရရင် ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများစွာတို့က ခုလိုပြောကြတယ် ၊ “သည်းခံရ ခက်တာမျိုးကို သည်းခံနိုင်ရည်ရှိရမယ် ၊ လုပ်ရခက်တာမျိုးကို လုပ်နိုင်ရည် ရှိရမယ်” တဲ့ ။ ခင်ခင်တော့ ဒီအတိုင်း တဲ့ပေါ့ ။ အိမ်ပြန်ရောက်ကြတဲ့အခါ ၊ စမ်းကြည့်ကြပေါ့ ။ တကယ်တမ်း ကပ်ဆိုက်လာရတဲ့ အခါမျိုးမှာဖြစ်ဖြစ် ၊ ဂိတ်ကျော်လာရတဲ့ အခါမျိုးမှာဖြစ်ဖြစ် ၊ စမ်းကြည့်ကြပေတော့ ။ သည်းခံရခက်လာတဲ့ အခါမျိုးမှာ ၊ သည်းခံလို့ သာ နေပေတော့ ။ မဖြစ်နိုင်လို့ ထင်နေရတဲ့ ကြားထဲမှာ ၊ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့လဲ ဆိုလိုက်ပြန်သေးတယ် ။ ဒီတော့ ဖြစ်-မဖြစ်ဆိုတာ စမ်းကြည့်လိုက်ပေါ့ ။ တကယ်လို့ သင့်အနေနဲ့ တကယ်တမ်းလုပ်နိုင်မယ်ဆိုရင် ၊ စိမ်းညိုညို ဖိုးမခ ၊ တောက်ပဝေသာပန်း တွေဖြိုင်နေတဲ့ နောက်တစ်ရွာ” ကို တွေ့လာရမှာ အမှန်ပါ။

ကျွန်တော်ပြောတာ သိပ်များနေပြီ ။ များလွန်းတော့ အများတကာတို့ အနေနဲ့ မှတ်မိတို့ လွယ်မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုပါတော့ ။ ကျွန်တော် ပဓာနဆန္ဒကတော့ ၊ အများတကာတို့ အနေနဲ့ နောင်ကျင့် ကြတဲ့အခါ ၊ ကိုယ့် ကိုကိုယ်တရားသမားအဖြစ် သဘောထားပြီး တကယ်တမ်းကျင့်သွားကြတို့ မျှော်လင့်တယ် ။ သင်သားဟောင်း တွေရော သင်သားသစ်တွေပါ တရားတော်ကြီးအတွင်းမှာ ကျင့်သွားနိုင်ကြတို့ ၊ ပေါက်မြောက်အောင်မြင်နိုင် ကြတို့ မျှော်လင့် တယ် ။ အိမ်ပြန်ရောက်ကြတဲ့အခါ ၊ အချိန်လုပြီး လက်တွေ့ ကျင့် သွားနိုင်ကြပါစေ ။

\* \* \* \* \*

..... ဥက္ကဋ္ဌ၏မှာလွင်းဟော စာအပေါ်ယံကြော ပေါ်မှာ မရကြိန်းတင်၏ လှပတူး။ ဒီထက် မက  
ခုခေတ် သဒ္ဒါနဲ့၏ မကိုက်ညီဘူး၊ ဒါပေမယ့်၏။ ကွန်တော်က ခုခေတ် သဒ္ဒါနဲ့၏ အဲဒီ တာ၏မှာ တအုပ်ကို  
လာ ပြုစုယင်။ ပြင်းထန်တဲ့၏ ပြဋ္ဌနာ တရပ် ပေါ်ထွက် တတ်တယ်။ ဆောင်းပါးရဲ့၏ တာသာစကား  
ဖွဲ့၏စည်းမှဟာ ခံကိုက်ပြီး လှပတယ်။ ဒါပေမယ့်၏ ပိုနက်တဲ့၏ ပိုမြင့်၏တဲ့၏ အတွင်းသတော ရှိမှာတော့၏  
မဟုတ်ဘူး၊ အကြောင်းရင်းတော့၏ ခုခေတ်က ခံကိုက်တဲ့၏ ဝေါဟာရတွေနဲ့၏ တာ၏မှာက ပိုမြင့်၏တဲ့၏ မတူတဲ့၏  
အဆင်၏ အတန်းမှာ လမ်းညွှန်မှုနဲ့၏ တရားက အဆင်၏အတန်းတိုင်းမှာ ပေါ်ပြတို၏။ ပြီး သင်သူ  
ပင်ကိုယ်ခန့်၏ ကုန်းရဲ့၏ လှည့်၏ပြောင်းမှ ဖြစ်လာစေတို၏နဲ့၏ အဲဒီ အနှစ်သာရ အားဖြင့်၏ ပြောင်းလဲမှု  
တိုးမြှင့်၏တို၏ လုံးဝ မဖြစ်နိုင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ .....

လီဟန်းကြည်၏

၁၉၉၆-ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၅-ရက်နေ့၏

ခကားစုများ

မောင်ကြူ(Ah Q)

တရုတ်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်က “ပေါကြောင်ကြောင်” ဇာတ်ကောင် ။

ပါ. ကွ(Bagua)

တရုတ်ရှေးဟောင်းကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးကျင့် စဉ် ။

ပိုင်ဟေ့. (Baihui Point)

ဦးထိပ်မှအမှတ်နေရာ ။

ချောင်ချောက်(Caocao)

ခေတ်ပြိုင်သုံးပြည်ထောင်ခေတ်ကမင်းတစ်ပါး ။

တာကြည်(Da Ji)

“စန်း” မင်းဆက်က ကုန်းတိုက်တတ်တဲ့ နန်းတွင်းကိုယ်လုပ်တော် ။

တစ်ထပ်အဝတ်အစား

ထူထူထဲထဲ အနွေးထည်မဟုတ်တဲ့ အဝတ်အစားပါးပါး ။

တန်းကျိန်း(Dan Jing)

ရှေးဟောင်း “တောက်” အားထုတ်ရေးကျမ်း ။

တောက်ကျန်. (Tao Tsang)

ရှေးဟောင်း “တောက်” အားထုတ်ရေးကျမ်း ။

ဟန်(Han)

တရုတ်ပြည်၊ တရုတ် ။

ဟန်ရှင်. (Han Xin)

“ဟန်” မင်းဆက်က ထင်ရှားတဲ့ စစ်သူကြီး ။

ဟိုထူ(Hetu)

တရုတ်ရှေးဟောင်းကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးကျင့် စဉ် ။

ဟွမ်တိနေ့ ကျိန်း. (Huandi Neijing)

တရုတ်ရှေးဟောင်းကျင့် ကြံကျမ်းစာအုပ် ။

ဟွာ့ထော်(Hua Tuo)

ခေတ်ပြိုင်သုံးပြည်ထောင်ခေတ်က အကျော်အမော် သမားတော်ကြီး ။

ယိကျိန်း(I-Ching)

တရုတ်ရှေးဟောင်းကျင့် ကြံကျမ်းစာအုပ် ။

လောင်ဇီ(Lao Zi)

တရုတ် “တောက်” ကျင့် စဉ်တည်ထောင်သူ ။

လေဖူန်း(Lei Eeng)

၁၉၆၀ခုနှစ်များဆီက လူကြည်ညိုခံရတဲ့ တရုတ်လူငယ်တစ်ဦး ။

လီစီကျင်(Li Shizhen)

“မင်” မင်းဆက်က အကျော်အမော်သမားတော်ကြီး ။

လျှိုပန်း(Liu Bang)

“ဟန်” မင်းဆက်က ဧကရာဇ်မင်းတစ်ပါး ။

လွီတုန်. ပင်း(Lu Dongbin)

“တောက်” ဂိုဏ်းမှထွက်ရပ်ပေါက်ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတစ်ပါး ။

လော့ဆူး(Luoshu)

တရုတ်ရှေးဟောင်းကျင့် ပွားအားထုတ်ရေးကျင့် စဉ် ။

နီဝမ်နန်းတော်(Niwan Palace)

“တောက်” ဂိုဏ်းအခေါ် ထင်းရှူးသီးပုံကိုယ် ။

ချင်ဟေ့. (Qin Hui)

“စုန်.” မင်းဆက်က လူမသမာနန်းရင်းဝန် ။

ဆန်ကင်(Shangen)

မျက်ခုံးနှစ်ဖက်ကြားအမှတ်နေရာ ။

ဆွန်စီမြောင်(Sun Simiao)

“ထန်” မင်းဆက်က အကျော်အမော်သမားတော်ကြီး ။

ဆွန်ဝူနန်း(Sun Wukong)

ဂန္ထဝင်တရုတ်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကမျောက်မင်း ။

ထိုက်ကြည်(Taichi)

“တောက်”ကျင့် ခင်တစ်ရပ် ။

ရှိန်. မိန်. ကွေးကြည်(Xingming Guizhi)

တရုတ်ရှေးဟောင်းကျင့် ကြံ့ကျမ်းစာအုပ် ။

ကျန်းကိုလောင်(Zhang Guolao)

“တောက်” ဂိုဏ်းကထွက်ရပ်ပေါက်ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတစ်ပါး ။

ကြိုးယိ(Zhouyi)

ကျင့် ကြံ့ရေး ၊ အနာဂတ်ဟောရေး ရှေးဟောင်းတရုတ်ကျမ်းစာအုပ်